

Biblioteka
^'.Agarta-

Urednik:
Aleksandar Dramićanin

5f. T. 'BCoLvacka

TAJNA DOKTRINA

*Sinteza nauke,
reCigije i fiCozofije*

TOM I

Xos7nogeneza

Prevod:
Goran Bojić

METAPHYSICA
Beograd,
2006.

Naslov originala:
H. P. Blavatsky
THE SECRET DOCTRINE
THE SYNTHESIS OF
SCIENCE, RELIGION, AND PHILOSOPHY
VOL. I - CosMOGENESis

Copyright © 2006. za srpsko jezičke područje
METAPHYSICA
Beograd

Sva prava prevoda i objavljivanja zadržava izdavač.

*Ovo delo
posvećujem svim pravim teozofima
u svim zemljama
i u svakoj rasi,
jer oni su ga prizvali, i za njih je zabeleženo.*

THE
MUSEUM OF
THE
MOUNTAIN

THE
MUSEUM OF
THE
MOUNTAIN
THE
MUSEUM OF
THE
MOUNTAIN

THE
MUSEUM OF
THE
MOUNTAIN
THE
MUSEUM OF
THE
MOUNTAIN

PREDGOVOR

Autorka - bolje rečeno, spisateljica - oseća daje neophodno da se izvini zbog velikog zakašnjenja do kojeg je došlo u objavljivanju ovog dela. Do toga je došlo usled zdravstvenih problema autorke i velikog obima poduhvata. Čak ni dva toma, koja sada objavljujemo, ne upotpunjuju plan i ne tretiraju sasvim iscrpno teme o kojima se u njima govori. Naime, već je pripremljena velika količina materijala koji se bavi istorijom okultizma, kakav nalazimo u životima velikih adepata arijevske rase i koja pokazuje uticaj okultne filozofije na tok života, kakav jeste i kakav bi trebalo da bude. Ukoliko bi tomovi, koji se nalaze pred vama, naišli na povoljan prijem, ne bismo štedeli truda da do kraja realizujemo plan dela u njegovoj celini. Treći tom je potpuno spreman; četvrti je gotovo spreman.

Ovakav plan, mora se dodati, nije bio predviđen kad je po prvi put najavljena priprema ove knjige. Kao što je prvobitno najavljeno, namera je bila da *Tajna doktrina* bude poboljšana i proširena verzija *Razotkrivene Izide*. Međutim, ubrzo smo uvideli da bi objašnjenja, što bi se mogla dodati onima koja su već izneta pred čitaocem u pomenutoj knjizi, i u drugim knjigama čija je tematika Ezoterička nauka, bila takve prirode da bi zahtevala drugačiji metod; prema tome, ovaj tom ne sadrži, sve u svemu, ni dvadesetak stranica koje su preuzete iz *Razotkrivene Izide*.

Autorka ne oseća daje neophodno da traži oprostaj od svojih čitalaca i kritičara zbog mnogih nedostataka u književnom stilu i nesavršenoj upotrebi engleskog jezika, što se mogu naći na stranicama ove knjige. Kao strankinja, autorka je naučila taj jezik u poznom životnom dobu. Engleski jezik je korišćen zato što predstavlja najrasprostranjeniji medij za prenošenje istina, a autorka smatra daje njena dužnost da te istine izloži svetu.

TAJNA DOKTRINA

One ni u kom smislu nisu iznesene kao *otkrivenje*, a, takođe, ni autorka sebe ne smatra objavljivačem mističkog svetog znanja, koje je sada, prvi put u istoriji, učinjeno javnim. Jer, to što ovo delo sadrži nalazi se razbacano u hiljadama tomova spisa koji pripadaju velikim azijskim i ranim evropskim religijama, mada sakriveno pod velom slika i simbola, i zbog toga nezapaženo do danas. Sad nastojimo da ta najstarija načela sakupimo i da od njih načinimo jednu skladnu i nenarušivu celinu. Jedina prednost koju autorka ima nad svojim prethodnicima jeste ta da joj nije potrebno pribegavanje ličnim domišljanjima i teorijama. Jer, ovo delo je delimična potvrda onog Čemu je ona sama bila učena od naprednijih proučavalaca, dopunjeno, u samo nekoliko detalja, rezultatima njenih sopstvenih proučavanja i posmatranja. Lude i fantastične spekulacije u koje su se mnogi teozofi i proučavaoci misticizma upustili, tokom poslednjih nekoliko godina, u svojim nastojanjima da, kako oni zamišljaju, izgrade kompletan sistem mišljenja iz nekoliko činjenica koje su im ranije saopštene, učinile su neophodnim da objavimo mnoge od Činjenica koje su ovde iznete.

Ne treba ni reći da ova knjiga nije *Tajna Doktrina* u svojoj celosti, već samo određeni broj odabranih odlomaka njenih osnovnih načela, pri čemu se posebna pažnja obraća na neke činjenice kojih su se dokopali razni pisci i iskrivili ih u toj meri da uopšte ne liče na istinu.

Ali, možda je poželjno da se nedvosmisleno izjavi kako učenje, sadržano u ovim tomovima, ma koliko fragmentarno i nepotpuno bilo, ne pripada isključivo ni hinduskoj, ni zoroastrijskoj, ni haldejskoj, ni egipatskoj religiji, ni budizmu, ni islamu, ni judaizmu, ni hrišćanstvu. *Tajna Doktrina* je suština svih ovih religija. Razne religiozne sheme, koje su iznikle iz nje u svom početku, sada su navedene da se sliju u svoj izvorni element, odakle su izrasle, razvile se i materijalizovale sve misterije i dogme.

Više je nego verovatno da će veliki deo čitalačke publike gledati na ovu knjigu kao na najluđi roman; jer, ko je ikad čuo za *Knjigu Đanal*

Autorka je, zato, sasvim spremna da preuzme potpunu odgovornost za čitav sadržaj ovog dela, pa čak i da se suoči sa optužbom da je sve sama izmislila. Ona je potpuno svesna da ovo delo ima mno-

Predgovor

go nedostataka; iako mnogima može da izgleda romaneskno, jedino što ona traži je to da njegova logička koherencija i doslednost svrstaju ovo novo *Postanje*, u najmanju ruku, u isti rang sa "radnim hipotezama" koje je tako slobodno prihvatila savremena nauka. Dalje, ono zaslužuje pažnju ne time što se poziva na neki dogmatski autoritet, već time što čvrsto prijanja za Prirodu i sledi zakone uniformnosti i analogije.

Zato se može izjaviti da je cilj ovog dela: da pokaže da Priroda nije "slučajno kombinovanje atoma" i da čoveku dodeli njegovo zakonito mesto u strukturi univerzuma; da spase od degradacije drevne istine koje su osnov svih religija; i da otkrije, u izvesnoj meri, bazično jedinstvo iz kojeg sve one niču; na kraju, da pokaže da se nauka savremene civilizacije nikad nije približila okultnoj strani prirode.

Ako ovo postigne u bilo kojoj meri, autorka će biti zadovoljna. Ovo delo je napisano da služi čovečanstvu i o njemu mora suditi jedino čovečanstvo i buduće generacije. Niži sud pisac ne priznaje. Na zlostavljanja je navikla; sa ogovaranjem se svakodnevno sreće; a klevetama se smeje sa tihim prezirom.

De minimis non curat lex.

H. P. B.

London, oktobar 1888.

KOSMOGENEZA

UVOD

Potreba za ovakvom knjigom * Starost dokumenata i manuskripta * Kakva je namena ove Knjige

"Nežno za čuti, ljubazno za prosuditi."

- ŠEKSPIR

Od pojave teozofske literature u Engleskoj, postao je običaj da se teozofsko učenje naziva "ezoterijski budizam". I postoje to postalo navika, stvari izgledaju kao u jednoj staroj poslovice, zasnovanoj na svakodnevnom iskustvu: "Greška trči nizbrdo, dok Istina mora da se mukotrpno penje uzbrdo."

Stare izreke su obično najmudrije. Ljudski um teško može da se u potpunosti oslobodi predrasuda i često se odlučni stavovi formiraju pre nego što se predmet prouči sasvim i iz svih uglova. Ovo kažemo misleći na preovladujuću dvostruku grešku (*a*) da se teozofija ograničava na budizam i (*b*) da se brkaju načela religiozne filozofije koju je propovedao Gotama, *Buda*, sa učenjima koja su, u opštim crtama, skicirana u *Ezoterijskom budizmu*. Teško se može zamisliti veća greška. Ona je omogućila našim neprijateljima da nadu efikasno oružje protiv teozofije, jer, kao što se veoma zajedljivo izrazio jedan poznavalac palijskog*, u toj knjizi nema "ni ezoterije, ni budizma". Ezoteričke istine, predstavljene u delu g. Sineta (*Sinett*), prestale su da budu ezoteričke onog trenutka kad su učinjene javnim; a ono ne sadrži ni Budinu religiju, već, jednostavno,

* Pali - indijski indoevropski jezik, mladi izdanak jednog jezika sličnog sanskritu; na njemu su napisane svete knjige budizma, (nap. ured.)

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

nekoliko načela iz jednog dotad skrivenog učenja kojima je sada dodato mnogo više i koja su proširena i objašnjena u ovim knjigama. Ali, čak i ova knjiga, iako daje mnoga temeljna načela iz TAJNE DOKTRINE *Istoka*, diže samo krajičak tamnog vela. Jer nikom, pa ni najvećem živom adeptu, ne bi bilo dopušteno, niti bi mogao - čak i kad bi hteo - da pogrešnim redom saopšti podrugljivom i skeptičnom svetu ono stoje tako efikasno od njega bilo sakrivano tokom dugih eona i doba.

Ezoterijski budizam je sjajna knjiga sa veoma nesrećnim naslovom, iako taj naslov ne znači ništa drugo nego što znači naslov ove knjige. TAJNA DOKTRINA. On se pokazao nesrećnim zato što su ljudi navikli da uvek o stvarima sude pre po njihovom izgledu nego po značenju i zato stoje ta greška sada postala tako rasprostranjena da je čak i najveći broj članova Teozofskog društva podlegao istoj pogrešnoj predstavi. Isprva su, međutim, bramini i drugi sa njima protestovali protiv tog naslova, a da budem pravedna prema samoj sebi, moram da dodam da mi je *Ezoterijski budizam* predstavljen kao kompletirano delo i da uopšte nisam bila svesna načina na koji je autor nameravao da piše reč "Budh-izam".

Direktnu odgovornost za ovo snose oni koji su, pošto su prvi taj predmet izneli pred javnost, propustili da ukazu na razliku između "Buddhizma" - religioznog sistema etike kako gaje propovedao Gospod Gotama, koji je nosio titulu "Buddha", "Prosvetljeni" - i *Budhae*, "Mudrosti" ili znanja (*Vidje*), sposobnosti spoznaje, od sanskritskog korena "*Budh*", *znati*. Mi, teozofi Indije, sami smo krivi, iako smo tada dali sve od sebe da ispravimo tu grešku (vidi časopis *Teozof*/Jun 1883.). Lako je bilo izbeći to žalosno, pogrešno imenovanje; trebalo je samo izmeniti pisanje te reci i dogovoriti se da se i piše i izgovara kao "*Budhism*" umesto "*Buddhism*". Ovaj drugi termin se ne piše i ne izgovara korektno, kako bi trebalo na engleskom: "budaizam", (*Buddhism*), a njegove pristalice bi prema tome trebalo da se zovu "budaisti" (*Buddhaists*).

To objašnjenje je apsolutno neophodno na početku jednog ovakvog dela. "Religija mudrosti" je nasleđe svih naroda, celog sveta, iako se u *Ezoterijskom budizmu* [*Predgovor* prvom izdanju) tvrdi da "pre dve godine (to jest, 1883.) ni ja, ni bilo koji drugi živi Evropljanin nismo znali alfabet Nauke, koji je ovde po prvi put iznet

u naučnom obliku", itd. Ta greška mora da se provukla usled nesmotrenosti. Jer, autorka dela koje je pred vama znala je sve stoje "obznanjeno" u *Ezoterijskom budizmu* - i mnogo više - *mного godina* pre nego stoje postala njena dužnost (1880.) da saopšti mali deo Tajne Doktrine dvojici *Evropljana*, od kojih je jedan autor *Ezoterijskog budizma*; a svakako da autorka ovog dela ima nesumnjivu, (iako za nju sumnjivu) privilegiju da bude Evropljanka po rođenju i obrazovanju. Štaviše, znatnom delu filozofije, koju je izložio g. Sinet, poučavana su u Americi, još i pre nego što je *Razotkrivena Izida* objavljena, dva Evropljanina i jedan moj kolega, pukovnik H. S. Olcott (*Olcott*). Od tri učitelja, koja je ovaj poslednji gospodin imao, prvi je bio mađarski inicijator, drugi Egipćanin, a treći Indus. Po dopuštenju, pukovnik Olcott je neka od tih učenja objavio na razne načine; ako druga dvojica nisu, to je naprosto zato što im nije bilo dopušteno: njihovo vreme za javni rad još nije došlo. Ali, za druge to vreme je došlo i pojava nekoliko zanimljivih knjiga g. Sinetaje vidljivi dokaz te činjenice. Iznad svega je važno da se ima na umu da nijedna teozofska knjiga ne stiče ni najmanju dodatnu vrednost ako iza nje stoji umišljeni autoritet.

Etimološki, *Adi* i *Adhi* [^]*uda*, *jedna* (ili Prva) i "Vrhunska Mudrost", je termin koji je koristila Arjasanga škola u svojim Tajnim traktatima, a sada ga koriste i svi mistici Sevemog Budizma. To je sanskritski termin, a istovremeno i ime koje su najraniji Arijevci dali Nepoznatom božanstvu; reč "Brama" se ne nalazi u *Vedama* i ranim delima. Ona znači apsolutnu Mudrost, a termin "Adi buda" je Ficedvard Hol (*Fitzedward Hali*) preveo kao "prvobitni nestvoreni uzrok svega". Mora da su prošli eoni neizrecive dužine pre nego što je epitet Buda (*Buddha*) postao, da tako kažemo, toliko humanizovan da postane moguće da se taj termin primeni na smrtnike i na kraju bude svojina onog čije su neuporedive vrline i znanje doveli dotle da stekne naziv "Budha neizmenljive Mudrosti". *Bodha* znači urođeno posedovanje božanskog intelekta ili "razumevanja", "Budha", sticanje istog ličnim naporima i zaslugama; dok je *Buddhi* sposobnost spoznaje puta kojim božansko znanje stiže do "Ega", zatim razlikovanje dobra i zla, a takode i "božanska savest" i "Duhovna duša", koja je nosilac *Atme*. "Kad *Buddhi* apsorbuje naš egoizam (uništi ga) sa svim njegovim *Viskarama*, Avalokitešvara postaje

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

ispoljen za nas i dostiže se Nirvana, ili *Mukti*", pri čemu je "Mukti" isto što i Nirvana, to jest, sloboda od mreža "Maje" ili *iluzije*. "Bodhi" je, isto tako, ime određenog stanja transa, zvanog *Samadi* tokom kojeg subjekat dostiže vrhunac duhovnog znanja.

Nisu mudri oni koji u svojoj slepoj i, u našem dobu, anahronoj mržnji prema Buddha-izmu, a kao posledica toga i prema "Budh-izmu", poriču njegova ezoterička učenja (ova su takođe i učenja bramina) naprosto zato što taj naziv sugerise nešto što za njih, kao monoteiste, predstavlja štetna učenja. *Nemudri IQ* prava reč za njih. Jer, jedino je ezoteričkoj filozofiji suđeno da, u ovom dobu propadanja i alogičnog materijalizma, odoli neprekidnim napadima na sve što čovek smatra dragim i svetim u svom duhovnom životu. Pravi filozof, proučavalac ezoteričke mudrosti, potpuno gubi iz vida ličnosti, dogmatska verovanja i posebne religije. Stavise, ezoterička filozofija miri sve religije, razodeva svaku od njene spoljašnje, ljudske odežde, i pokazuje da su koreni svake od njih identični sa korenima svih drugih velikih religija. Ona dokazuje neophodnost jednog apsolutnog Božanskog Principa u prirodi. Ona ne poriče Božanstvo, kao što ne poriče ni Sunce. Ezoterijska filozofija nikad nije odbacila Boga u prirodi, niti Božanstvo kao apsolutno i apstraktno *Biće*. Ona jedino odbija da prihvati bilo kog od bogova takozvanih monoteističkih religija, bogova koje su stvorili ljudi po svojoj slici i prilici - bogohulne i žalosne karikature Večno Nesaznatljivog. Štaviše, zapisi koje nameravamo da stavimo pred čitaoca obuhvataju ezoterička načela čitavog sveta od nastanka čovečanstva, a budistički okultizam tu zauzima isključivo svoje zakonito mesto i ništa više. Zaista, tajni delovi "*Dan*", ili "*Dan-na*" ("*Dhyan*") Gotamine metafizike - iako izgledaju veliki za one koji nisu navikli na načela Religije Mudrosti starog doba - samo su delić celine. Ovaj reformator hinduizma ograničio je svoja javna učenja na čisto moralni i fiziološki aspekt Religije Mudrosti, na Etiku i čoveka. Stvari "Nevidljive i bestelesne", misterija bića van naše zemaljske sfere, veliki Učitelj uopšte nije dotakao na svojim javnim predavanjima, ostav-

ila«, koji je u savremenoj kineskoj i tibetanskoj fonetici postao *čan* (*eh 'an*), je opšti termin za ezoteričke škole i njihovu literaturu. U starim knjigama, reč *Dana* se defmiše kao "preoblikovati sebe meditacijom i znanjem", kao drugo, *unutrašnje* rođenje. Otud *Dzjan*, izgovara se Dan, "Knjiga *Dan*".

Ijajući te skrivene Istine za odabrani krug svojih Arhata. Ovi posljednji su primili inicijaciju u čuvenoj Saptapama pećini (*Satapani* kod Mahavanse) blizu planine Baibar (Vebara u spisima na paliju). Ta pećina je bila u Radagrihi, drevnoj prestonici Mogade, i to je bila Fa-Hianova pećina *Četa*, kao što su ispravno pretpostavljali neki arheolozi.²

Vreme i ljudska fantazija narušili su čistotu i filozofiju tih učenja kad je, tokom propovedničkog rada Arhata, ona presađena iz njihovog tajnog i svetog kruga na tlo manje spremno za metafizičke koncepcije nego što je to Indija, tj, kad su preneti u Kinu, Japan, Sijam i Burmu. Kako se postupalo sa devičanskom čistotom tih velikih otkrivenja može se videti, proučavajući neke od takozvanih "ezoterijskih" budističkih škola iz starine u njihovoj modernoj odeždi, ne samo u Kini i drugim budističkim zemljama uopšte, već čak i u priličnom broju škola na Tibetu, ostavljenim na staranje neiniciranim lamama i mongolskim inovatorima.

Zato čitaoca molimo da ima na umu veoma važnu razliku između *ortodoksnog* Buddhism-a - to jest, javnih učenja Gotama Bude, i njegovog ezoterijskog *Budhisma*. Buda je bio dete arijeuskog tla, rođeni indus, kšatrija i učenik "dvorodjenih" (iniciranih bramina), ili *Dvida*. Njegova učenja se, zato, ne mogu razlikovati od njihovih doktrina, jer se čitava budistička reforma sastojala u iznošenju u javnost jednog dela učenja koje je čuvano kao tajna od svih koji su bili izvan "začaranog kruga" asketa i iniciranih u hramovima. Pošto nije bio u stanju da poučava sve što mu je saopšteno - zato što se zavetovao - iako je poučavao filozofiju utemeljenu na tlu pravog ezoterijskog znanja, Buda je saopštio svetu samo njegovo *spolja*. *Snje*, materijalno telo, a zadržao njegovu *dušu* za svoje odabranike (vidi takode Tom II). Mnogi sinolozi među orijentalistima čuli su za "Učenje o Duši." Niko, izgleda, nije razumeo njegovo pravo značenje i važnost.

To učenje je čuvano u tajnosti - možda prevelikoj - unutar svetilišta. Nirvana, misterija koja je zamaglila njegove glavne postavke i težnje - toliko je iskušavala i gicala radoznalost učenjaka koji su je proučavali da, pošto nisu bili u stanju daje rese logički i da na

² Gospodin Beglor, glavni inženjer u Bodagaji i istaknuti arheolog, bio je, vemjemo, prvi koji je to otkrio.

TAJNA DOKTRINA « KOSMOGENEZA

zadovoljavajući način razvežu Gordijev čvor, presekli su ga, izjavljujući da Nirvana znači *apsolutno poništenje*.

Pred kraj prve četvrtine ovog veka, u svetu se pojavio jedan specifičan tip literature, koji je svake godine postajao sve izrazitiji u svojim sklonostima. Budući daje bio zasnovan, *soi-disant** na naučnim proučavanjima sanskritologa i orijentalista u celini, smatralo se daje on naučan. Induska, egipatska i druge drevne religije, mitovi i znamenja prilagodavana su svemu čemu su proučavaoci simbole hteli da ih prilagode, tako da su često ispoljavala samo grubu *spoljašnju* formu umesto *unutrašnjeg* značenja. Dela, krajnje izrazita po svojim dovitljivim dedukcijama i spekulacijama, izrazita po *circulo vicioso*** preuranjenih zaključaka, koji u celini zamenjuju mesto sa premisama kao u silogizmima većine sanskritskih i pali učenja, pojavljivala su se brzo, jedna za drugim, preplavljajući biblioteke disertacijama gde se više govorilo o faličkom i seksualnom obožavanju nego o pravoj simbolici, a pritom su bila i međusobno protivrečna.

To je, možda, pravi razlog što je skicama nekih osnovnih istina iz Tajne Doktrine Drevnih Doba sada dopušteno da ugledaju svetlost dana, nakon dugih milenijuma najdublje tišine i tajnosti. Namemo kažem "*nekoliko istina*", jer ono što mora ostati neizrečeno ne bi se moglo smestiti u sto ovakvih knjiga, niti bi se moglo saopštiti pokoljenju savremenih sadukeja. Ali, čak i ovo malo stoje ovde izneto bolje je od potpunog ćutanja o tim vitalnim istinama. Svet današnjice, u svom ludom karijerizmu ka dostizanju neznanog - koji je suviše spreman da ga pobrka sa nespoznatljivim kad god problem izmakne poimanju fizičara - brzo napreduje na obrnutom, materijalnom planu duhovnosti. On je sada postao prostrana arena - prava dolina nesloge i večite svađe - grobnica, gde leže pokopane najviše i najsvetije težnje naše Duhovne Duše. Ta duša postaje, sa svakom novom generacijom, sve više paralizovana i atrofirana. "Ljupki nevemici i otmeni nevaljalci" društva, o kojima govori Grili (*Greeley*), malo mare za oživljavanje *mrtvih* nauka prošlosti; ali, tu je izrazita manjina krajnje revnosnih proučavalaca koji imaju pravo da nauče onoliko istina koliko im može biti saopšteno u ovom trenutku, a u

* (Franc.) - tako reći. (nap. prev.)

** (Lat.) - začaranom krugu. (nap. prev.)

ovom trenutku je to mnogo više nego pre deset godina, kad je objavljena *Razotkrivena Izida*, a potom i neka kasnija dela, sa željom da se objasne misterije ezoteričke nauke.

Jedna od najvećih, i uz to najozbiljnijih, primedbi na ispravnost i pouzdanost čitavog ovog dela odnosiće se na uvodne STANCE: "Kako se tvrdnje sadržane u njima mogu proveriti?" Istina je, iako je veliki deo sanskritskih, kineskih i mongolskih dela, navedenih u ovoj knjizi, poznat nekim orijentalistima, glavno delo - ono iz koga su preuzete Stance - evropske biblioteke ne poseduju. *Knjiga Dzan* (ili "Đan") je potpuno nepoznata našim filozofima, ili bar za nju nisu nikad čuli pod tim imenom. To je, naravno, velika smetnja za one koji se drže metoda istraživanja na način kako ih je propisala zvanična nauka, ali, za proučavaoce okultizma i za svakog pravog okultistu to će biti od malog značaja. Glavni deo Doktrina, koji je ovde iznet, nađen je razbacan u stotinama i hiljadama sanskritskih manuskripata, od kojih su neki već prevedeni - premda, kao i obično, izobličeni prilikom tumačenja - dok ostali još čekaju na red da budu prevedeni. Svaki učenjak, zato, ima šansu da proveri tvrdnje koje su iznete ovde, kao i da proveri najveći broj citata. Nekolicini novih činjenica (*novih* samo za svetovne orijentaliste) i pasusa, citiranim iz komentara, biće teško ući u trag. Nekoliko učenja, takođe, prenošena su usmeno sve do danas: pa čak i ona su, u svakom slučaju, nagoveštena u gotovo bezbrojnim tomovima bramanske, kineske i tibetanske literature iz svetilišta.

Kako god bilo i šta god da pisca čeka od nedobronamernih kritičara, jedna činjenica je sasvim izvesna. Članovi nekoliko ezoteričkih škola - čije je sedište s onu stranu Himalaja, i čiji se ogranci mogu naći u Kini, Japanu, Indiji, Tibetu, pa čak i u Siriji i Južnoj Americi - izjavljuju da poseduju sveukupni zbir svetih i filozofskih dela u rukopisima i štampi, zapravo, sva dela koja su ikad bila napisana, na bilo kom jeziku ili pismu, otkad datira veština pisanja: od ideografskih hijeroglifa do Kadmovog i Devanagari pisma.

U svim dobima se govorilo da se, još od uništenja Aleksandrijske biblioteke (vidi *Razotkrivena Izida*, tom I I, str. 27), zahvaljujući združenim naporima članova Bratstva, revnosno tragalo za svakim delom čiji je karakter mogao voditi svetovnjake ka konačnom otkriću i razumevanju nekih od misterija tajne nauke. Štaviše, oni koji znaju

TAJNA DOKTRINA » KOSMOGENEZA

dodali su da su sva takva dela, izuzev tri sačuvane i bezbedno pohranjene kopije, uništena. U Indiji, poslednji od dragocenih rukopisa obezbeđen je i sakriven za vreme vladavine cara Akbara."

Smatralo se, štaviše, da je svaka sveta knjiga te vrste, čiji tekst nije bio dovoljno maskiran simbolizmom, ili koji se na bilo koji način direktno pozivao na drevne misterije, pošto je pažljivo prepisan šifrovanim pismom što prkosi veštini najboljih i najvisprenijih paleografa, bila takode uništena do poslednjeg primerka. Tokom Akbarove vladavine, neki fanatični dvorani, nezadovoljni carevim grešnim zavirivanjem u religiju nevernika, sami su pomogli braminima da sakriju svoje rukopise. Među takvima je bio Badaoni, koji je gajio *neprikriiveni* strah od Akbarove manije za idolopokloničkim religijama."

Štaviše, u svim velikim i bogatim lamaserijama, postojale su podzemne kriptе i *pećinske biblioteke*, urezane u stene, gde god su *gompe* i *Ihakhange* smešteni u planinama. Iza sevemog Tsaidama, u samotnim prevojima Kuen Luna[^], ima nekoliko takvih mesta za skrivanje. Duž grebena Altin-Toga, na čije tlo dosad nije kročila noga Evropljanina, postoji izvesni zaselak, izgubljen u dubokoj provaliji. To je mali grozd kuća, seoce pre nego manastir, sa hramom jadnog izgleda i jednim starim lamom, pustinjakom, koji živi u blizini da bi ga

Prof. Maks Miler (*Max Muller*) pokazuje da nikakva Akbarova podmičivanja ili pretnje nisu mogle da iznude od bramina izvorni tekst *Veda*; pritom se hvali da ga evropski orijentalisti imaju (*Predavanje o Nauci religije*, str. 23). Ima li *B[^]ro[^]a potpuni tekst* krajnje je sumnjivo i budućnost možda krije veoma neprijatno iznenađenje za orijentaliste.

Badaoni je u svom *Muktanhab at Tavvarikh* napisao:

Njegovo Visočanstvo nalazilo je zadovoljstvo da upoznaje sekte tih nevernika (koje se ne mogu izbrojati, toliko ih ima, a pritom poseduju, takode, bezbrojne knjige otkrivenja). (. . .) Kako oni (šramane i bramini) nadmašuju ostale učene ljude u svojim raspravama o moralu, fizičkim i religioznim naukama i dostižu visok stepen u *svom znanju budućnosti*, u duhovnoj moći i ljudskom savršenstvu; oni su izveli dokaze, zasnovane na razumu i svedočenju, i utemeljili svoje doktrine tako čvrsto da nijedan čovek ne može sada u njegovom Visočanstvu izazvati sumnju čak i da se planine smrve u prah, ili da se nebesa rasepe.

To delo "je čuvano u tajnosti, i nije objavljeno do vladavine Đahangira" [*Ain i Akbari*, preveo dr Blohman (*Blochman*), str. 4, napomena].

Karakorum planine, Zapadni Tibet.

nadgledao. Hodočasnici kažu da podzemne galerije i dvorane ispod njega sadrže zbirku knjiga čiji je broj, prema tim izveštajima, suviše veliki da bi se smestio čak i u Britanski muzej.[^]

I ovo će, vrlo verovatno, izazvati osmeh sumnje. Ali tada, pre nego što čitalac odbaci istinitost ovih izveštaja, neka zastane i zamisli se nad sledećim, dobro poznatim činjenicama. Zajednička istraživanja orijentalista, a posebno skorašnji radovi proučavalaca komparativne filologije i nauke o religijama doveli su ih dotle da potvrde sledeće: ogromna, neprebrojiva količina rukopisa, pa čak i štampanih dela *za koja se zna da su postojala, danas se više ne mogu naći*. Ona su nestala, ne ostavljajući za sobom ni najmanji trag. Da su to bila dela bez značaja, mogla su, prirodnim tokom vremena, biti ostavljena da propadnu, a sama njihova imena bila bi izbrisana iz ljudskog pamćenja. Ali, nije tako; jer, kako je danas potvrđeno, najveći broj njih sadrži prave ključeve za još uvek postojeća dela, koja su za najveći broj svojih čitalaca *potpuno nerazumljiva bez tih dodatnih tomova komentara i objašnjenja*. Takva su, na primer, dela Lao Cea, Konfučijevog prethodnika.[^]

Rečeno je daje on napisao 930 knjiga o etici i religijama, i *sedamdeset 0 magiji, ukupno hiljadu*. Njegovo veliko delo, međutim, srce njegovog učenja, "Tao te King", ili sveti spis *Taose*, ima, kako pokazuje Stanislas Žilijen (*Julien*), samo "oko 5.000 reci" (*Tao te King*, str. XXVII), jedva tuce stranica. Pa opet, profesor Maks Miler nalazi daje "tekst nerazumljiv bez komentara, tako daje g. Zilijen

Po istom predanju, sada opusteli regioni bezvodne zemlje Tarim - prave divljine u srcu Turkeстана - bili su u davnim danima pokriveni bogatim gradovima u punom cvatu. Danas, jedva da nekoliko zelenih oaza oživljava njihovu mrtvu samoću. Jedna od njih, iznikla na grobu velikog grada koga je progutalo i sahranilo peskovito tlo pustinje, ne pripada nikom, ali je često posećuju Mongoli i budisti. Isto predanje govori o ogromnim podzemnim naseljima, širokim hodnicima ispunjenim tablicama i valjcima. To je možda puka glasila, a možda i prava istina.

⁷ Ako se okrenemo Kini, nalazimo daje Konfučijeva religija zasnovana na pet knjiga Kraljeva i četiri Šu-knjige, i same znatnog obima i okružene obimnim komentarima ~ bez kojih se ni najuččeniji naučnici ne bi usudili da izmere dubinu njihovog svetog kanona.

(Maks Miler, *Predavanja o Nauei religije*, str 185)

AH, oni je nisu izmerih - i na to su se, 1881. godine, u Parizu, žaHH konfučijanisti, kao veoma učeni članovi tog tela.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

morao da konsultuje više od šezdeset komentatora da bi ga preveo", od kojih najraniji potiče iz 163. godine pre nove ere, *ne ranije*, kako vidimo. Tokom četiri i po veka, koja su prethodila tom *najranijem* komentatoru, bilo je obilje vremena da se pravo Lao Ceovo učenje sakrije od svih, osim od iniciranih sveštenika. Japanci, među kojima danas nalazimo najučenije sveštenike i sledbenike Lao Cea, naprosto se smeju zabludama i pretpostavkama evropskih sinologa, a predanje potvrđuje da komentari, kojima imaju pristup naši zapadnjački sinolozi, nisu pravi *okultni zapisi*, već nameme skrivalice, a dok su pravi komentari, kao i gotovo svi tekstovi, odavno *nestali* ispred očiju svetovnjaka.

Ako se okrenu drevnoj literaturi semitske religije, haldejskim spisima, starijim sestrama i učiteljicama, ako ne i glavnim izvorima Mojsijeve Biblije, osnovama i polaznim tačkama hrišćanstva, šta učenjaci nalaze? Da ti spisi ovekovečuju sećanje na drevne religije Vavilona; da nose zapis o širokim ciklusima astronomskih posmatranja haldejskih magova; da opravdavaju tradiciju njihove divne i izrazito okultne literature. Staje danas preostalo od toga? - samo nekoliko odlomaka, za koje Beroz *tvrdi da postoje*.

Oni su, međutim, gotovo bezvredni, čak i kao ključ za karakter onoga što je nestalo. Jer, ti spisi su prošli kroz ruke njegove preuzvišenosti biskupa Cezareje - tog samozvanog cenzora i redaktora svetih zapisa drugih čovekovih religija - i oni, bez sumnje, do dana današnjeg nose trag njegove izrazito istinoljubive i pouzdane ruke. Jer, kakva je sudbina te rasprave o nekad velikoj religiji Vavilona?

Napisao ju je na grčkom Beroz, sveštenik u hramu Bela, za Aleksandra Velikog, prema astronomskim i hronološkim zapisima koje su sačuvali sveštenici tog hrama; ona pokriva period od 200.000 godina, ali je izgubljena. U prvom veku pre Hrista, Aleksandar Polihistor je naveo nekoliko odlomaka iz nje - i *oni su izgubljeni*. Euzebij je koristio te odlomke u pisanju svojih *Hronika* (270-340 g.). Sličnost - gotovo identičnost - između jevrejskih i haldejskih spisa učinila je ove druge krajnje opasnim po Euzebija, u njegovoj ulo-

Otkriveno i dokazano tek *sada*, pronalascima Džordža Smita (*George Smith*) (vidi *njegov Haldejski izveštaj o Postanju*); sve to je, zahvaljujući tomjermenskom falsifikatom, zavelo sve *civilizovane narode* da tokom 1.500 godina prihvate jevrejske derivate kao *direktno Božansko Otkrivenje*

zi branioca i prvaka nove vere, koja je usvojila jevrejske spise, a sa njima jednu apsurdnu hronologiju. Prilično je sigurno da Euzebije nije štedeo Manetove sinhronističke tablice iz Egipta - u toj meri da ga Bansin' napada da najbeskrupuloznije sakati istoriju. A Sokrat, istoričar V veka, i Sincel, zamenik carigradskog patrijarha (VIII vek), optužuju ga kao krajnje drskog i užasnog falsifikatora.

Da li je onda verovatno da je on nežnije postupao prema haldejskim zapisima, koji su već pretili novoj religiji, religiji tako žurno prihvaćenoj?

I tako je, sa izuzetkom tih više nego sumnjivih odlomaka, sva haldejska sveta literatura nestala iz vida svetovnjaka isto tako potpuno kao i izgubljena Atlantida. Nekoliko činjenica koje su sadržane u Berzovoj *Istoriji* iznete su u II delu toma II i mogu da bace znatnu svetlost na pravo poreklo palih anđela, otelovljenih u Belu i Zmaju.

Okrećući se sada najstarijoj arijevske literaturi, *Rig Vedi*, proučavalac će uvideti, prateći striktno podatke kojima su ga snabdeli sami pomenuti orijentalisti, da iako *Rig Veda* sadrži samo "oko 10.580 stihova, ili 1.028 himni", uprkos *Bramanama* i gomili napomena i komentara, ona do današnjeg dana nije ispravno shvaćena. Zastoje tako? Očigledno zato što *Bramane*, "sholastičke i najstarije rasprave o primitivnim himnama" / *same zahtevaju ključ*, koji orijentalisti nisu uspeli da obezbede.

Šta naučnici kažu o budističkoj literaturi? Da li su e dobili u njejoj potpunosti? Sigurno ne. Uprkos 325 tomova *Kandura* i *Tandura* Sevemih Budista, a svaki od tih tomova, rečeno nam je, "težak je od dva do dva i po kilograma", ništa, uistinu, nije poznato o lamaizmu. Pa opet, kaže se da sveti kanon Južne crkve sadrži 29.368.000 slova u *Sadarma alankari*, ^^ odnosno, samo u raspravama i komentarima "pet ili šest puta više materijala nego što ga ima u Bibliji", koja, po recima profesora Maksa Milera, može da se pohvali samo sa 3.567.180 slova. Dakle, uprkos tih "325 tomova" (u stvarnosti, ima ih 333, *Kandur* sadrži 108, a *Tanđur* 225 tomova) "prevodioci, umesto da nas snabdeju ispravnim verzijama, isprepletali su ih sa *svojim sopstvenim komentarima*, da bi opravdali dogme nekoliko njihovih

Bansinovo *Mesto Egipta u istoriji*, tom I, str. 200.

Spens Hardi (Spence Hardy), *Legende i teorije budista*, str. 66.

škola". Štaviše, "po predanju koje su sačuvale budističke škole i severa i juga, sveti Budistički Kanon je izvorno sadržao 80.000 ili 84.000 traktata, *ali je najveći broj izgubljen*, tako daje ostalo samo 6.000", kaže profesor svojim slušaocima. "Izgubljeno", kao i obično, za Evropljane. Ali, ko može biti sasvim siguran da su oni isto tako izgubljeni i za budiste i bramine?

Ako uzmemo u obzir daje svaki red napisan o Budi i njegovom "Dobrom Zakonu" za budiste svetinja, gubitak od skoro 76.000 *traktata* izgleda čudesno. Nije li to, zapravo, *više versdl** Svako ko je upoznat sa prirodnim tokom zbivanja složio bi se sa tvrdnjom daje od tih 76.000, pet ili šest hiljada traktata *moglo biti* uništeno tokom progona i migracija u Indiju i iz Indije. Ali, pošto je utvrđeno da su budistički Arhati započeli svoj egzodus radi propovedanja nove vere s onu stranu Kašmira i Himalaja, oko 300. g. p. n. e., i stigli do Kine 61. godine,^^ kad je Kašjapa, na poziv cara Ming-tija, pošao tamo da upozna "Sina Neba" sa načelima budizma, izgleda čudno kad čujemo orijentaliste kako govore daje takav jedan gubitak zaista bio moguć. Izgleda da oni ni na trenutak ne dopuštaju mogućnost da su tekstovi možda *izgubljeni* jedino za Zapad i *njih same*; ili, da bi ljudi Azije mogli da budu tako neuporedivo drski da svoje najsvetije zapise drže van domašaja stranaca, odbijajući tako da ih izlože profanaciji i zloupotrebi od strane rasa tako "izrazito nadmoćnih" u odnosu na njih.

Zahvaljujući izrazitom žaljenju i brojnim ispovedima gotovo svih orijentalista (vidi, na primer. *Predavanja* prof Maksa Milera), javnost može biti dovoljno sigurna da *{a}* proučavaoci drevnih religija imaju zaista veoma malo podataka da bi doneli onakav konačan zaključak kakav oni u celini donose o starim religijama i *{b}* da ih takav nedostatak podataka ni najmanje ne sprečava da dogmatizuju stvari. Covek bi mogao da zamisli da bi, zahvaljujući brojnim zapisima o egipatskoj teogoniji i misterijama, koji su sačuvani kod klasika i kod jednog broja drevnih pisaca, u najmanju ruku rituali i dogme faraonskog Egipta trebalo da budu dobro shvaćeni; u svakom slučaju

Budizam na Tibetu, str. 78.

* Lat. - obrnuto, (nap. prev.)

¹² Velečasni T. Edkins, *Kineski budizam*.

bolje od isuviše duboke filozofije i panteizma Indije, o čijoj religiji i jeziku Evropa jedva daje imala pojma pre početka ovog veka. Duž Nila i po čitavoj egipatskoj zemlji stoje do današnjeg dana (a svake godina i svakog dana se iskopa neki novi) svezi relikti koji rečito pričaju svoju sopstvenu istoriju. Oni još uvek nisu shvaćeni. Jedan učeni oksfordski filolog je sam priznao istinu rekavši da "iako mi vidimo piramide koje i dalje stoje, kao i ruševine hramova i lavirinata, sa zidovima prekrivenim hijeroglifskim natpisima i sa čudnim slikama bogova i boginja (..) na svicima papirusa, koji izgleda da prkose pustošenjima vremena, iako čak imamo odlomke koji bi se mogli nazvati svetim knjigama Egipćana, iako je mnogo toga dešifri-ovano iz drevnih zapisa te tajanstvene rase, ipak *daleko od toga da smo potpuno* odgonetnuli glavni izvor religije Egipta i izvornu nameru njenih ceremonijalnih bogoslužjenja." "Ovde, opet, preostaju tajanstveni hijeroglifski dokumenti, ali su ključevi, pomoću kojih jedino mogu da postanu razumljivi, nestali.

Pa iako su uvideli da postoji "prirodna veza između jezika i religije", a zatim, daje postojala zajednička arijevska religija pre razdvajanja arijevske rase, a zajednička semitska religija pre razdvajanja semitske rase i zajednička turanska religija pre odvajanja Kineza od ostalih plemena koja pripadaju turanskoj rasi; iako su, zapravo, otkrili "tri drevna centra religije" i "tri centra jezika", o te tri prvobitne religije i jezika i o njihovom poreklu oni ne znaju ništa - što profesore ne sprečava da izjave "da je dobijena prava *istorijska osnova* za naučni pristup tim glavnim religijama sveta!"

"Naučni pristup" nekom predmetu nije garancija za njegovu "istorijsku osnovu" i sa takvim siromaštvom činjenica u rukama, nijedan filolog, čak ni najistaknutiji, ne može se opravdati kad sopstvene zaključke saopštava kao *istorijske* činjenice. Bez sumnje, jedan istaknuti orijentalist je potpuno dokazao, na zadovoljstvo sveta, da su - po Grimovom zakonu o fonetskim pravilima - Odin i Buda dve

Naši najveći egiptolozi tako slabo poznaju pogrebne rituale Egipćana i spoljašnje oznake na mumijama za razliku u polovima, da ih je to vodilo do najkomičnijih grešaka. Samo pre godinu ili dve jedna takva mumija otkrivena je u Bulaku, u Kairu. Pokazalo se, zahvaljujući natpisu nađenom na jednoj amajliji na njenom vratu, da je mumija, koja je smatrana ženom nekog nevažnog faraona, zapravo Sesostris - najveći vladar Egipta!

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

različite ličnosti, sasvim drugačijeg karaktera, i to je dokazao *naučno*. Međutim, kad on u istom dahu koristi priliku da kaže daje Odin "bio obožavan kao vrhunsko božanstvo *tokom perioda koji je davno prethodio dobu Veda i Homera*" (*Komparativna teologija*, str. 318), on za to nema ni najmanju *'Historijsku osnovu'*. Naučni pristup *istoriju i činjenice* pravi slugama svojih sopstvenih zaključaka, koji mogu biti veoma "naučni" u očima učenjaka orijentalistike, ali su, zapravo, veoma daleko od stvarne istine. U slučaju *Veda*, suprotna gledišta raznih istaknutih filologa i orijentalista po pitanju hronologije, od Martina Hoga (*Haug*) do samog gospodina Maksa Milera, očigledan su dokaz da ta tvrdnja nema istorijske osnove na koju može da se osloni, budući daje "interni dokaz" često bio "svetlost lualica", a ne bezbedan svetionik koji treba da se prati. A ni nauka savremene uporedne mitologije ne može da pruži nikakav bolji dokaz, tako da su ti učeni pisci, koji su tokom prethodnog stoleća insistirali da moraju postojati "fragmenti prvobitnog otkrivenja, saopšteni precima čitave ljudske rase (. . .) sačuvani u hramovima Grčke i Italije", potpuno pogrešili. Jer, to je ono što su svi istočnjački inicijati i panditi* objavljivali svetu s vremena na vreme. Dok je jedan istaknuti singaleski sveštenik ubedio pisca ovog dela daje dobro poznato da su najvažniji budistički traktati, koji pripadaju svetom kanonu, pohranjeni *u zemljama i mestima nedostupnim evropskim panditima*, pokojni Svami Dajanand Sarasvati, najveći sanskritolog svog vremena u Indiji, uverio je neke članove Teozofskog društva u istu činjenicu u pogledu drevnih bramanskih dela. Kad mu je rečeno daje profesor Maks Miler izjavio publici svojih "Predavanja" da teorija "(. . .) *kako je postojalo prvobitno natprirodno otkrivenje* darovano očevima ljudske rase danas nalazi samo nekolicinu pristalica" ~ sveti i učeni čovek se nasmejao. "Kad bi g. Mokš Muler", (kako je on izgovarao to ime), "bio bramin i kad bi pošao sa mnom, mogao bih da ga povedem u *gupta* pećinu (tajnu kriptu) blizu Oki Mata, u Himalajima, gde bi ubrzo otkrio da je ono što je prešlo *Kalapani* (tamne vode okeana) iz Indije u Evropu predstavljalo samo komadiće *odbačnih kopija nekih pasusa iz naših svetih knjiga*. Postojalo je 'prvobitno otkrivenje' i ono još uvek postoji; ono neće nikad biti

pandit - učena osoba, učenjak, (nap. ured.)

izgubljeno za svet, već će se ponovo pojaviti, iako će mlečasi*, naravno, morati da čekaju."

Upitan dalje o ovome, nije rekao ništa više. To je bilo u Mirutu, 1880. godine.

Nema sumnje daje način na koji su u prošlom veku, u Kalkuti, bramini obmanuli pukovnika Vilforda i ser Vilijama Džonsa bio okrutan. Ali, to je bilo potpuno zasluženno, i nikog za to ne treba kriviti više od misionara i samog pukovnika Vilforda. Ovi poslednji, po svedočenju samog ser Vilijama Džonsa (Vidi *Asiat. Res.* tom I, str 227) bili su dovoljno luckasti da tvrde da su "Indusi čak i danas gotovo hrišćani, jer njihov Brama, Višnu i Maheša nisu ništa drugo do hrišćansko trojstvo." Bila je to dobra lekcija. Ona je učenjake orijentalistike učinila dvostruko opreznim; ali, možda je ona takode učinila neke od njih suviše stidljivim i izazvala, kao reakciju, da klatno preuranjenih zaključaka pretegne suviše na drugu stranu. Jer, ta "prva nabavka na braminskoj pijaci", obavljena za pukovnika Vilforda, sada je kod orijentalista stvorila očiglednu neophodnost i želju da proglase gotovo svaki stari sanskritski rukopis tako savremenim da misionarima daju puno opravdanje što nastoje da iskoriste priliku. Da oni to čine do krajnosti svojih mentalnih moći, pokazuju skorašnji besmisleni pokušaji da se dokaže da su ćelu priču o Krišni iz *Purana bramini ukrali iz Biblije* Ali, činjenice koje je oksfordski profesor citirao na svojim predavanjima o "*Nauci religije*", koje se tiču sada čuvenih umetanja, za dobrobit, a kasnije na štetu pukovnika Vilforda, uopšte ne smetaju zaključcima do kojih onaj ko proučava tajnu doktrinu neizbežno mora da dođe. Jer, ako rezultati pokazuju da ni *Novi* pa čak ni *Stari Zavet* nisu ništa pozajmili iz drevnih religija bramini i budista, iz toga ne proizlazi da Jevreji nisu pozajmili sve što su znali iz haldejskih zapisa, koje je kasnije unakazio Euzebij. Što se tiče Haldejaca, oni su svoju primitivnu učenost sigurno stekli iz *Bramana*, jer Raulinson (*Rawlinson*) pokazuje nesumnjiv

* mlečas - ko nije u okviru arijevske civilizacije, otpadnik, (nap. ured.)

Vidi Maks Milerov *Uvod u Nauku Religije*. Predavanja *O lažnim analogijama u uporednoj teologiji*, str. 288 i 296 i dalje. To se odnosi na lukavi falsifikat (na listovima ubačenim u stare manuskripte *Purana*) na pravilnom i arhaičnom sanskritu, koji govore o svemu onome što su panditi čuli od samog pukovnika Vilforda o Adamu i Avramu, Noju i njegova tri sina itd, itd.

vedski uticaj u ranoj mitologiji Vavilona, a pukovnik Vans Kenedi je odavno opravdano izjavio daje Vavilon bio, od svog nastanka, sedište sanskritskog i braminskog učenja. Ali, svi takvi dokazi moraju izgubiti svoju vrednost pred najnovijom teorijom koju je izgradio profesor Maks Miler. Svi znaju o čemu se radi. Kod fonetskih zakonitosti postao je univerzalni ključ za svako poistovećivanje i "povezanost" između bogova mnogih naroda. Tako, iako je Majka Merkura (Budhe, Tota-Hermesa itd.) bila Maja (*Maia*), majka *Buddhae* (Gotame) takođe Maja (*Maya*), a Isusova majka, slično tome, Maja (*Maya*) (iluzija, jer Marija je *Mare*, *More*, simbolično velika iluzija) - ipak te tri ličnosti nemaju veze, niti bi mogle da imaju, uprkos tome što je Bop (*Bopp*) postavio "svoju teoriju fonetskih zakonitosti".

U njihovim naporima da povezu mnogobrojne niti nepisane istorije, smeo je korak za naše orijentaliste da *a priori* poreknu sve što se ne uklapa u njihove posebne zaključke. Tako, dok se svakodnevno dešavaju nova otkrića o velikim umetnostima i naukama, koje su postojale daleko unazad u noći vremena, nekim od najdrevnijih naroda se poriče čak i pismenost - i pripisuje im se varvarstvo umesto kulture. Ipak, tragovi jedne ogromne civilizacije, čak i u Centralnoj Aziji, tek čekaju da budu nađeni. Ta civilizacija je nesumnjivo *praistorijska*. A kako može biti civilizacije bez književnosti u nekom obliku, bez anala ili hronika? Sam zdrav razum treba da doda tu izgublenu kariku u istoriji nestalih naroda. Divovski, neprekinuti zid planina koji opkoljava čelu visoravan Tibeta, od gornjeg toka reke Kuan-Khe do brda Karakoruma, bio je hiljadama godina svedok civilizacije i imao bi da saopšti čovečanstvu neobične tajne. Istočni i centralni deo tih oblasti - Nan-Šajn i Altin-taga - bio je nekad pokriven gradovima koji su lako mogli da se takmiče sa Vavilonom. Na zemlji je protekao ceo geološki period otkad su ti gradovi izdahnuli, kao što svedoče nanosi živog peska i, danas, sterilno i mrtvo tlo ogromnih centralnih ravnica basena Tarim. Putnik samo površno poznaje granične oblasti. Unutar tih peščanih visoravni postoji voda, a sveže oaze cvetaju tamo gde se noga Evropljanina dosad nije zaputila, niti kročila na danas varljivo tlo. Među tim zelenim ozama postoje neke koje su potpuno nedostupne čak i domorocu-svetovnjaku. Oluje mogu "razvejati pesak i prekriti cele ravnice", ali su nemoćne da unište ono što je

izvan njihovog domašaja. Sagrađena duboko u utrobi zemlje, podzemna skladišta su sigurna; i kako su njihovi ulazi sakriveni u takvim oazama, malo se treba bojati da će ih neko otkriti, čak i kad bi sedam vojski okupiralo peščane pustinje tamo gde -

Ni lokva, ni žbun, ni kuća se ne vidi,
I planinski lanac stvara krševiti zastor
Oko sušne ravni gole, gole pustinje (. . .)

Ali, nema razloga da čitaoca šaljemo preko pustinje kad se isti dokazi o postojanju drevne civilizacije nalaze čak i u relativno naseljenim oblastima pomenute zemlje. Oaza Cerčen, na primer, smeštena na oko 4.000 stopa iznad nivoa reke Čerčen-Darja, okružena je ruševinama drevnih gradića i gradova u svim pravcima. Tamo, nekih 3.000 ljudskih bića predstavljaju ostatke oko sto ugašenih naroda i rasa, kojima naši etnolozi ne znaju čak ni ime. Antropolog bi se osećao više nego zbunjen kad bi pokušao da ih klasifikuje, ustanovi podele i potpodele, tim pre što potomci svih tih prepotopskih rasa i plemena i sami tako malo znaju o svojim sopstvenim precima, kao da su pali sa Meseca. Kad ih upitaju o njihovom poreklu, oni odgovaraju da ne znaju odakle su njihovi očevi došli, ali su čuli daje njihovim prvzm (ili najranijim) narodom vladao veliki genij tih pustinja. To je možda spuštanje na nivo neznanja i praznoverica, pa ipak u svetlu učenja Tajne doktrine, taj odgovor bi mogao biti zasnovan na prvobitnom predanju. Jedino pleme Korasan izjavljuje da je došlo iz zemlje koja je danas poznata kao Afganistan, daleko pre doba Aleksandra Velikog, što ostavlja utisak koji potvrđuje legendarno sveto znanje. Ruski putnik, pukovnik (sada general) Preževalski, našao je sasvim blizu oaze Cerčen ruševine dva ogromna grada, od kojih je stariji, po lokalnom predanju, pre 3.000 godina uništio jedan junak i div, a mlađi, Mongoli u X veku naše ere.

Lokacija ova dva grada je sada pokrivena, zahvaljujući živom pesku i pustinjskom vetm, čudnim raznorodnim ostacima: slomljenim porcelanom, kuhinjskim priborom i ljudskim kostima. Domoroci često nalaze bakrenjake i zlatne novčiće, topljeno srebro, kalupe za livenje metala, dijamante i tijare, i što je najizuzetnije - izlomljeno staklo. (. . .) Takođe, kovčege od nekog netrulećeg drveta, ili materijala, u kojima se nalaze divno očuvana balsamovana

TAJNA DOKTRINA » KOSMOGENEZA

tela. (. . .) Muške mumije su izuzetno visoke i predstavljaju moćno građene muškarce sa dugom talasastom kosom. (. . .) Nađen je podrum u kojem *sedi* dvanaest mrtvaca. Drugom prilikom, u zasebnom kovčegu, otkrili smo mladu devojkicu. Oči su joj bile pokrivene zlatnim diskovima, a vilica pričvršćena zlatnim koturom koji je išao ispod brade pa preko temena glave. Odenute u usko vuneno odelo, njene grudi su bile pokrivene zlatnim zvezdama, a stopala ostavljena naga (. . .)

(Iz predavanja N. M. Preževalskog).

Tome je čuveni putnik dodao da su putem, uz reku Čerčen, svuda čuli legende o dvadeset tri grada koje je, vekovima ranije, sahranio živi pustinjski pesak. Isto predanje postoji na Lob-Noru i u oazi Kerja.

Tragovi takvih civilizacija, kao i takva i slična predanja, daju nam pravo da verujemo u druga legendama sveta znanja, za koja garantuju dobro obrazovani i učeni stanovnici Indije i Mongolije; ti tragovi govore o ogromnim bibliotekama otetim od peska, zajedno sa raznim ostacima drevnog MAGIJSKOG znanja, koji su svi bezbedno uskladišteni.

Da rezimiramo. Tajna Doktrina je bila univerzalno rasprostranjena religija drevnog praistorijskog sveta. Dokazi o njenoj rasprostranjenosti, autentični zapisi o njenoj istoriji, potpuni niz dokumenata koji pokazuje njen karakter i prisustvo u svakoj zemlji, zajedno sa učenjima svih njenih velikih adepata - sve to postoji do današnjeg dana u kriptama biblioteka koja pripadaju Okultnom Bratstvu.

Ta tvrdnja se čini uverljivijom ako uzmemo u obzir sledeće činjenice: predanje o hiljadu drevnih pergamenata, sačuvanih nakon uništenja Aleksandrijske biblioteke; hiljade sanskritskih dela koja su nestala u Indiji tokom Akbarove vladavine; rasprostranjeno predanje u Kini i Japanu da su pravi stari tekstovi sa komentarima, koji ih jedino čine razumljivima - a sačinjava ih nekoliko hiljada toмова - davno nestali van domašaja profanih ruku; nestanak ogromne svete i okultne literature Vavilona; gubitak ključeva koji jedini mogu resiti hiljade zagonetki egipatskih hijeroglifskih zapisa; predanje u Indiji da pravi tajni komentari, jedini koji čine *Vede* razumljivim, premda ne više vidljivi profanim očima, i dalje postoje za inicirane, sakriveni u tajnim pećinama i kriptama i identično verovanje među budistima, u pogledu njihovih svetih knjiga.

Okultisti potvrđuju da sve to postoji, bezbedno od pljačkaških ruku zapadnjaka, da bi se ponovo pojavilo u nekom prosvetljenijem dobu, na koje će, po recima pokojnog Svami Dajanand Sarasvatija, "mlečasi (otpadnici, divljaci, oni van opsega arijevske civilizacije) morati da čekaju."

Jer, nije greška inicijata što su ti dokumenti danas izgubljeni za svetovnjake, niti njihovu politiku diktira sebičnost, ili bilo kakva želja da monopolišu životodajno sveto znanje. Bilo je delova Tajne doktrine koji su, neprojeni niz godina, morali da ostanu sakriveni od profanog pogleda. Ali, to je bilo zato što bi naučiti nepripremljeno mnoštvo tajnama tako ogromnog značaja bilo kao da detetu damo upaljenu svecu u skladištu baruta.

Odgovor na pitanje koje se često javljalo u umovima proučavalaca, kad bi se sreli sa tvrdnjama kao što je ova, može se skicirati ovako:

"Mi možemo da razumemo", kažu oni, "neophodnost da se od gomile sakriju takve tajne kao stoje Vril, ili sila koja uništava stene, koju je otkrio Dž. V. Kili (*Keely*) iz Filadelfije, ali ne možemo da razumemo kako bilo kakva opasnost može proisteći iz otkrivanja takvih, čisto filozofskih učenja, kao stoje, naprimer, evolucija planetarnih lanaca."

Opasnost je bila u sledećem: učenja kao što su planetarni lanci, ili sedam rasa, smesta daju ključeve za sedmostruku prirodu čoveka, jer je svaki princip u korelaciji prema nekom nivou, planeti i rasi, a ljudski principi su, na svakom nivou, u korelaciji sa sedmostrukim okultnim silama - a sile sa viših nivoa imaju ogromnu moć. Zato svaka sedmostruka podela smesta daje ključ za ogromne okultne moći, čija bi zloupotreba izazvala nezamislivo zlo za čovečanstvo. Ključ, koji možda i nije ključ za sadašnju generaciju - posebno Zapadnjaka - zaštićenih, ovakvi kakvi su, samim njihovim slepilom i neznačajkim materijalističkim neverovanjem u okultno, ali ključ koji je bio veoma stvaran u ranim vekovima hrišćanske ere, za ljude potpuno ubedene u realnost okultizma, a koji, nesumnjivo, pri tom ulaze u ciklus degradacije, takav ključ bi ih činio spremnim na zloupotrebu okultnih moći i vradžbine najgore vrste.

Dokumenta su bili sakrivena, istina je, ali samo znanje i njegovo stvarno postojanje sveštenici Hrama nikad nisu činili tajnom, dok

su MISTERIJE uvek bile disciplina i podsticaj vrlini. To je veoma stara novost i stalno su je obznanjivali veliki adepti, od Pitagore i Platona do neoplatonista. Nova religija Nazarećanina dovela je do promene nagore - u politici kasnijih vekova.

Štaviše, dobro je poznata činjenica, i veoma interesantna u isto vreme, koju je piscu potvrdio jedan poštovani gospodin, godinama u službi ruske ambasade - naime, da postoji nekoliko dokumenata u Sanktpeterburškoj carskoj biblioteci koji pokazuju da je još nedavno, u danima kad su slobodni zidari i tajna društva mistika neometano cvetali po Rusiji, to jest, krajem prošlog i početkom ovog veka, više ruskih mistika putovalo na Tibet preko Uralskih planina, u potrazi za znanjem i inicijacijom u *nepoznatim kriptama Centralne Azije*. I više njih se vratilo godinama kasnije, sa bogatom zalihom takvih informacija kakve ne bi mogli da dobiju nigde u Evropi. Moglo bi se navesti nekoliko slučajeva i izneti dobro poznata imena, ali uz rizik da takav publicitet naljuti žive rođake pomenutih pokojnih inicijata. Neka bilo ko pregleda Anale i Istoriju Slobodnog zidarstva u arhivama ruskih metropola i uveriće se u navedene činjenice.

To je potvrda onoga što se tvrdilo mnogo puta ranije, ali, nažalost, isuviše indiskretno. Umesto da doprinesu čovečanstvu, zlobne optužbe za namerna izmišljanja i namerna prevare, uperene protiv onih koji su potvrđivali jedino istinite, iako malo poznate činjenice, samo su stvorile lošu karmu za klevetnike. Ali, sada je zlo učinjeno pa istina ne bi trebalo više da se poriče, kakve god bile posledice. Da li je ovo nova religija, pitaju nas. Nikako! Ovo nije *religija*, niti je njena filozofija *nova*; jer, kao što je već rečeno, ona je isto toliko stara koliko i čovek koji misli. Njena načela su sada po prvi put objavljena, ali ih je oprezno saopštila i druge podučila njima nekolicina evropskih inicijata - posebno pokojni Ragon.

Više velikih učenjaka je tvrdilo da nijedan od osnivača religija, bilo arijevske, semitske ili turanske, nikad nije izmislio neku novu religiju ili otkrio novu istinu. Svi ti osnivači su bili prenosioци, ne izvorni učitelji. Oni su bili autori novih oblika i tumačenja, dok su istine na kojima se one zasnivaju stare koliko i čovečanstvo. Biraajući jednu ili više od tih velikih istina - u stvarnosti vidljivih samo okom mudraca ili vidovnjaka - između mnogih koje su ljudima, u početku, bile usmeno objavljene, sačuvane i ovekovečene u *adito-*

nima* hramova putem inicijacije, tokom misterija ili ličnih prenošenja - oni su te istine otkrili masama. Tako je svaka nacija, za uzvrat, dobila neku od pomenutih istina, pod velom njenog sopstvenog lokalnog i specifičnog simbolizma koji se, kako je vreme odmicalo, razvijao u manje ili više filozofske kultove: jedan Panteon u mitskoj odori. Zato je Konfučije, iako drevni zakonodavac po istorijskoj hronologiji, veoma moderan mudrac u istoriji sveta, kako pokazuje dr Lege {Leggef^ - koji ga naziva "izrazitimprenosiocem, ne tvorcem"; Konfučije, naime, to kaže:

Ja samo uručujem: ne mogu da stvorim nove stvari. Ja verujem u drevne i zato ih volim.

(Citirano u Nauci religije Maksa Milera)

Autorka ovog dela ih takode voli i zato veruje u drevne, jednako kao i u to da moderni nasleđuju njihovu Mudrost. I verujući u oboje, ona sada svima, koji to prihvataju, prenosi znanje što je sama primila i naučila. Sto se tiče onih koji mogu odbaciti njeno svedočenje ~ to jest, velike većine - ona neće biti ljuta na njih, jer će oni, poričući, isto tako biti u pravu na svoj način, kao što je ona na svoj način u pravu time što potvrđuje, pošto mi gledamo na ISTINU iz dve potpuno različite perspektive. U skladu sa pravilima kritičkog proučavanja, orijentalisti moraju *a priori* da odbiju svaki dokaz koji sami ne mogu da provere. Kako bi uopšte neki zapadnjački naučnik mogao - po pričanju drugih - prihvatiti nešto o čemu on sam ne zna ništa? Zaista, ono stoje izneto u ova tri toma odabrano je iz *usmenih* isto koliko i iz pisanih učenja. Prva postavka ezoteričke doktrine zasnovana je na Stancama, koje predstavljaju zapise naroda nepoznatih etnologiji; tvrdi se da su one napisane na jeziku koga nema u spisku jezika i dijalekata koje filologija poznaje; kaže se da one dopiru iz izvora koji je nauka odbacila (okultizma). I konačno, te Stance su prenete posredovanjem. Sve te stvari pred svetom neprekidno diskredituju svi oni koji mrze neugodne istine, ili, pak, imaju potrebu da brane neku svoju posebnu sklonost. Zato se može očekivati da ova učenja

* Grčki - (aSuTov) - mesto u hramu gde se čuvaju svetinje, (nap. ured.)
Lun Ju {Yu) (odeljak Ia) Schott. *Kines/ca književnost*, str. 7.
Život Konfučija, str. 96.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

budu odbačena i to se mora prihvatiti unapred. Nikom ko sebe smatra "naučnikom", u bilo kojoj oblasti egzaktne nauke, neće biti dopušteno da na ova učenja gleda ozbiljno. Ona će biti *a priori* ismevana i odbačena u ovom veku; ali samo u ovom. Jer, u XX veku naše ere naučnici će početi da priznaju kako *Tajna Doktrina* nije ni izmišljena ni preterana, već, naprotiv, naprosto skicirana i, na kraju, da njena učenja, jednostavno, prethode *Vedama*^ Nisu li *Vede* bile ismevane, odbačene i nazvane "savremenim falsifikatom" pre samo pedeset godina? Nije li sanskrit u jednom trenutku proglašen potomkom, ili dijalektom izvedenim iz grčkog, po Lemprijeru (*Lempriere*) i drugim učenjacima? Oko 1820. godine, kaže nam profesor Maks Miller, svete knjige bramina, mudraca, budista -

(. . .) bile su nepoznate; sumnjalo se u samo njihovo postojanje, i nije bilo nijednog naučnika koji bi mogao da prevede ni red iz *Veda* (. . .) *Zend Aveste* (. . .) ili (. . .) budističke *Tripitake*, a danas se pokazalo da su *Vede* delo iz najdublje starine, čija se "očuvanost graniči sa čudom".

(*Predavanja o Vedama*)

Isto će biti rečeno o Tajnoj Drevnoj Doktrini, kad se podnesu dokazi o njenom nepobitnom postojanju i zapisima. Ali, biće potrebni vekovi pre nego što se objavi znatno veći deo. Govoreći o ključevima tajni Zodijske kao o gotovo izgubljenim za svet, autorka *Razotkrivene Izide* je pre nekih deset godina napisala:

Rečeno je da se ključ mora okrenuti *sedam* puta pre nego što se ceo sistem objavi. Daćemo *samo jedan* obrtaj, i time dopustiti svetovnjacima da makar jednom zavire u tajnu. Srećan je onaj ko razume celinu!

Isto se može reći o celom ezoteričkom sistemu. Jedan obrtaj ključa, ne više, dat je u *Izidi*. Mnogo više je objašnjeno u ovim tomo-

Ovo nema pretenzija da *hude proročanstvo*, već naprosto tvrdnja zasnovana na poznavanju činjenica. U svakom stoleću bilo je pokušaja da se svetu pokaže kako okultizam nije puka praznoverica. Kad se jednom dopusti da se vrata malo odškrinu, ona će biti otvarana sve šire sa svakim vekom. Vreme je sazrelo za ozbiljnije znanje od onog koje je dosad dopuštano, premda zasad, još uvek veoma ograničeno.

vima. To je zato što je pisac jedva znao engleski jezik kada je *Izida* bila pisana, i zato što je otkrivanje mnogih stvari, o kojima se sada slobodno govori, tada bilo je zabranjeno. U XX veku. Učitelji Mudrosti moći će da pošalju neke obaveštenije i daleko spremnije učenike da daju konačne i neoborive dokaze o postojanju nauke po imenu *Gupta-Vidja*, i o tome daje, kao nekad tajanstveni izvor Nila, izvor svih religija i filozofija sada poznatih svetu, mnogo godina bio zaboravljen i izgubljen za ljude, ali je najzad nađen.

Dela ove vrste treba da budu predstavljena ne jednostavnim *Predgovorom*, već čitavim tomom; takvim koji bi dao *činjenice*, ne puke teze, pošto TAJNA DOKTRINA nije rasprava, ili niz nejasnih teorija, već sadrži sve što svetu u ovom stoleću može da se saopšti.

Bilo bi više nego beskorisno da se na ovim stranicama objave čak i oni delovi ezoteričkih učenja koji su sada oslobođeni zatočeništva, dok se najpre ne utvrdi izvornost i autentičnost ili - u najmanju ruku - *verovatnost* postojanja takvih učenja. Za tvrdnje kakve će sada biti iznete treba da garantuju razni autoriteti: tvrdnje drevnih filozofa, klasika, pa čak i izvesnih učenih crkvenih otaca, nekih koji su znali ove doktrine, jer su ih proučavali, ili su videli i čitali dela napisana o njima i nekih koji su čak lično bili inicirani u drevne Misterije, tokom kojih su skrivene doktrine alegorijski odglumljene. Pisac će morati da navede istorijska i poverenja dostojna imena, da citira dobro poznate pisce, drevne i moderne - priznatih sposobnosti, dobrog suda i pouzdanosti - kao i da imenuje neke od čuvenih veštaka tajne umetnosti i nauke, zajedno sa njihovim misterijama onako kako su one objavljene, bolje rečeno, *delimično* predstavljene publici u njihovom čudnom arhaičnom obliku.

Kako da se to uradi? Koji je najbolji način da se postigne takav jedan cilj? - bilo je pitanje koje se stalno ponavljalo. Da učinimo naš plan jasnijim, daćemo jednu ilustraciju. Kad neki turista, koji dolazi iz neke dobro istražene zemlje, iznenada dođe do granice jedne *terra incognita**, ograđene i odsečene od pogleda strahovitom preprekom neprelaznih planina, on i dalje može da odbija da prizna kako je ometen u svojim istraživačkim planovima. Prelazak preko je zabranjen. Ali, ako ne može lično da poseti tajanstveni region, on ipak može da nađe načina da ga ispita sa onoliko bliskog rastojanja

(Lat.) - neistražena zemlja, (nap. prev)

na koje može da priđe. Uz pomoć svog poznavanja predela koji su ostali za njim, on može steći opštu i relativno ispravnu predstavu o panorami preko zida ako se samo popne na najviši vrh planina koje su pred njim. Kad je jednom tu, sada kada je, zahvaljujući svojim naporima, prešao granicu maglovitih i oblakom prekrivenih stena, on može da razgleda do mile volje, poredeći ono što maglovito nazire sa onim što je upravo ostalo iza njega.

Onima koji bi želeli da steknu tačnije razumevanje misterija pre-arhaičnih perioda iznetih u ovom tekstu, takva jedina perspektiva ne može se pružiti u ova dva toma. Ali, ako čitalac ima strpljenja i hteo bi da baci pogled na sadašnje stanje verovanja i konfesija u Evropi, da ih uporedi i sravni sa dobima koja direktno prethode hrišćanskoj eri i slede za njom, koristeći ono stoje poznato istoriji, sve to će naći u trećem tomu ovog dela.

U tom tomu će biti izneta kratka rekapitulacija o svim glavnim adeptima znanim kroz istoriju, i biće opisano opadanje misterija, nakon čega počinje nestanak, a zatim konačno i sistematsko uklanjanje prave prirode inicijacije i Svete Nauke iz pamćenja ljudi.* Od tog vremena su njena učenja postala okultna i magija je suviše često nastupala pod časnim, ali često obmanjujućim imenom hermetičke filozofije. Kao stoje pravi okultizam prevladavao među misticima tokom vekova koji su prethodili našoj eri, tako je magija, ili bolje rečeno čarobnjaštvo, sa svojim okultnim veštinama, sledila nakon nastanka hrišćanstva.

Kako god da su bili veliki i revnosni fanatični napori da se, tokom tih ranih vekova, izbriše svaki trag mentalnog i intelektualnog rada pagana, oni su bili neuspešni, ali isti taj duh mračnog demona zatucanosti i netrpeljivosti odvajkada je sistematski iskripljavao svaku svetlu stranicu napisanu u prehrišćanskom periodu. Čak i u svojim nepouzdanim zapisima, istorija je sačuvala dovoljno toga da baci nepristrasnu svetlost na celinu. Neka, dakle, čitalac malo zastane, zajedno sa piscem, na izabranoj tački posmatranja. Od njega se traži da usmeri svu svoju pažnju na onaj milenijum koji je podelio prehrišćanski i /?OJ'/e-hrišćanski period, godinom PRVOM od Rođenja. Taj događaj - bilo daje istorijski korektan ili ne - sveje-

* Ovaj tom Blavacka nikada nije završila, ali je on izašao u redakciji Ani Besant, potpisan Blavackinim imenom, (nap. ured.)

dno je postavljen da služi kao prvi signal za uzdizanje mnogostrukih bedema protiv bilo kakvog potencijalnog vraćanja, pa čak i pogleda, na omrznutu religiju prošlosti; mrzeli su je i *užasavali* je se - zato što baca tako živu svetlost na novo i namemo zatamnjeno tumačenje onoga stoje danas poznato kao "Nova raspodela".

Ma koliko da su naponi ranih hrišćanskih otaca da Tajnu Doktrinu izbrišu čak i iz pamćenja ljudi bili nadljudski, niko od njih nije uspeo. Istina se nikad ne može ubiti; odatle neuspeh da se sa lica zemlje izbriše svaki trag te drevne Mudrosti, i da se okuje i ućutka svaki svedok koji je o njoj govorio. Pomislimo samo na hiljade, možda milione, spaljenih rukopisa; na spomenike, sa svojim suviše indiskretnim natpisima i slikovnim simbolima, smrvljenim u prah; na bande ranih pustinjaka i asketa koji su lutali među ruševinama gradova Gornjeg i Donjeg Egipta, u pustinjama i planinama, dolinama i visoravnima, tražeći i goreći od želje da unište svaki obelisk i stub, svitak ili pergament koji bi im dospeo u ruke, ako je samo nosio simbol *tau*, ili bilo koji drugi znak koji je pozajmila i prisvojila nova vera i jasno ćemo videti zašto je tako malo ostalo od zapisa iz Prošlosti. Zaista, đavolski duhovi fanatizma, ranog i srednjovekovnog hrišćanstva i islama, od početka su voleli da obitavaju u tami i neznanju i oba su učinila daje:

—————sunce nalik na krv, zemlja nalik na grob,
Grob nalik na pakao, a sam pakao još mrkljija tama!

Obe vere su svoje pristalice sticale mačem, obe su svoje crkve gradile na *krvavim ljudskim žrtvama koje su se dizale do neba*. Na kapiji prvog stoleća naše ere, fatalno su sijale zloslutne proročanske reci "KARMA IZRAELA". Nad portalom našeg veka, budući vidovnjaci će moći razabrati druge reci, koje će ukazati na karmu kakva nastaje usled obmanjivački načinjene Istorije, usled događaja koji su namemo iskrivljeni i usled velikih karaktera koje je potomstvo ocrnilo - karmu unakaženu do neprepoznavanja između dvojica kola Đaganata*

* (Sanskrit) - doslovno "Gospodar sveta" - hinduističko božanstvo. U Indiji, u gradu Puriju, tokom juna/jula meseca, održavaju se verske svečanosti u čast ovog božanstva pri čemu se na velikim dvokolicama, visokim petnaest metara, s drvenim točkovima prečnika 2,2 metra, kroz grad pronosi hramski idol.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

- zatucanosti i materijalizma; od kojih ona prva prihvata svašta, dok ova druga sve poriče. Mudar je onaj ko se drži zlatne srednje tačke, ko veruje u večnu pravednost stvari. Faigi Divan, "svedok čudesnih govora slobodnog mislioca koji pripada hiljadama sekta", kaže:

U skupu, na dan vaskrsnuća, kad će prošle stvari biti oprostene, gresi Ka'baha će biti oprosteni zbog praha hrišćanskih crkvi.

Na to, profesor Maks Miler odgovara:

Gresi islama su isto tako bezvredni kao i prah hrišćanstva. Na dan vaskrsnuća i muslimani i hrišćani će videti ispraznost svojih religioznih doktrina. Ljudi se bore oko religija na zemlji; na nebu će otkriti da postoji samo jedna prava religija - obožavanje DUHA Božjeg.¹⁸

Drugim recima - "NEMA RELIGIJE (ILI ZAKONA) IZNAD ISTINE" - "SATVAT NASTI PARO DHARMAH" - moto maharade Benaresa, koji je usvojilo Teozofsko društvo.

Kao što je već rečeno u *Predgovoru*, Tajna Doktrina nije jedna verzija *Razotkrivene Izide* - kao što je prvobitno nameravano da bude. Ovo je pre knjiga koja je objašnjava, pa iako je potpuno nezavisna od tog prethodnog dela, predstavlja njegov nezamenljivi zaključak. Mnogo toga što je sadržala *Izida* teozofi su tada teško mogli razumeti. Tajna Doktrina će sada baciti svetlost na mnoge probleme koji su ostali nerešeni u onom prvom delu, posebno na uvodnim stranicama, koje nikad nisu bile shvaćene.

Budući da se ta knjiga bavila samo filozofijama unutar naših istorijskih vremena i odgovarajućim simbolizmom nestalih naroda, u dva toma *Izide* mogao je biti bačen samo kratak pogled na panoramu okultizma. U ovoj knjizi, izneta je detaljna Kosmogonija i evolucija četiri rase koje su prethodile našoj Petoj rasi Čovečanstva, i ova dva velika toma objašnjavaju nešto što je izrečeno jedino na prvoj stranici RAZOTKRIVENE IZIDE, kao i u još nekoliko aluzija, razbacanih tu i tamo, u toj knjizi. Ne bi se moglo pokušati sa izlaganjem

Često se dešava da, usled neumoljivog kretanja ovih velikih kola, pojedinni poklonici budu zdrobljeni ispod njih. (nap. ured.)

¹⁸ Maks Miler, *Predavanja o Nauci Religije*, str. 257.

tako širokog kataloga arhajskih nauka, a da se pre toga ne razmotre tako ogromni problemi kao što je Kosmička i Planetarna evolucija, i postepeni razvoj tajanstvenih čovečanstava i rasa koje su prethodile našem "adamovskom" čovečanstvu. Zato, sadašnji pokušaji da se razjasne neke misterije ezoteričke filozofije uistinu nemaju veze sa prethodnim delom. Autorki mora biti dopušteno da ilustruje ovo što je rečeno primerom.

Prvi tom *Izide* počinje pozivanjem na "jednu staru knjigu" -

Toliko staru da bi nad njenim stranicama naši savremeni antikvari mogli beskrajno da razmišljaju, a da se ipak ne slože o prirodi materijala na kojoj je napisana. Danas postoji samo njena izvorna kopija. Najstariji jevrejski dokument o okultnom učenju - *Sifrah Dzeniuta* - sastavljen je od njenih odlomaka, i to u vreme kad se na njih već gledalo kao na literarni relik. Jedna od njenih ilustracija prikazuje Božansku Suštinu kako zrači iz ADAMA", nalik na svetlosni luk koji nastavlja kretanje da bi obrazovao krug; i tada, dostigavši najvišu tačku svog obima, neizreciva slava se ponovo savija nazad i vraća na Zemlju, donoseći u svom vrtlogu viši tip čovečanstva. Kako prilazi sve bliže i bliže našoj planeti, ta Emanacija postaje sve tamnija, dok na mestu dodira sa Zemljom ne postane crna kao noć.

Ta "najstarija od svih knjiga" je izvorno delo od kojeg su sastavljeni mnogi tomovi *Kiu-ti**. Ne samo ona, već i *Šifra Dzeniuta*** , pa čak i *Sefer Jecira*^^, dela koja su jevrejski kabalisti pripisali svom

Ovo ime je upotrebljeno u smislu grčke reci av9p(B7ioq.

* *Kiu-ti* (kineski) - opšimo okultno delo astronomskog i astrološkog karaktera, poznato u nekim delovima Kine i Tibeta, ali nepoznato na Zapadu, (nap. ured.)

** *Šifra Dzeniuta* (hald.) - "Nabrajanje ili iznošenje skrivenih misterija". *Knjiga tajni ili misterija jedna je* od osnovnih knjiga *ZoJiara* i bavi se kosmogonijom. Ona, takode, obrazuje temelje jevrejske kabale. Delo započinje ovom tvrdnjom: "Knjiga skrivenih misterija je knjiga svih ravnoteža", a zatim nastavlja sa iznošenjem teza u duhu kabalističke terminologije, (nap. ured.)

Rabin Jehošua Ben Kananea, koji je umro oko 72. g. n. e., izjavio je otvoreno daje činio "čuda" pomoću *Knjige Sefer Jedra*, i izazivao je svakog skeptika. Frank, citirajući iz vavilonskog "*Talmuda*", imenuje druga dva čudotvorca, rabine Kanina i Ošoia (Vidi *Jerusalimslci Talmud, Sanhedrin*, p. 7 itd., i *Francli*, str. 55, 56). Mnogi srednjovekovni okultisti, alhemičari i kabalisti izjavljivali

patrijarhu Avramu (!), knjiga *Su-King**, prvobitna kineska *Biblija*, sveti tomovi egipatskog Tot-Hermesa, *Purane* u Indiji, haldejska *Knjiga brojeva*, i samo *Petoknjižje*, sve su izvedene iz tog jednog malog roditeljskog toma. Predanje kaže daje ta najstarija knjiga napisana na *Senzaru*, tajnom sveštenučkom jeziku, prema recima koje je Božansko Biće diktiralo sinovima Svetlosti u Centralnoj Aziji, na samom početku pete (naše) rase; jer to je bilo vreme kad je njegov jezik (*Sen-zar*) bio poznat inicijativama svakog naroda, kad su ga preci Tolteka razumeli isto tako lako kao i stanovnici izgubljenih Atlantide, koji su ga, sa svoje strane, nasledili od mudraca treće rase, *Manušija*, a oni su ga naučili direktno od *Deva* druge i prve rase. "Ilustracija" o kojoj se govori u *Izidi* odnosi se na evoluciju tih rasa i na četvrtu i petu rasu čovečanstva u Vaivasvata Manvantari, ili "Kругu". Svaki Krug sastavljanje od Juga sedam perioda čovečanstva. Četiri od njih su sada prošla u *našem* životnom ciklusu, i skoro je dostignuta središnja tačka petog. Ta ilustracija je simbolična, kao što svako može dobro da razume, i prikazuje stvari od početka. Ta stara knjiga, opisavši kosmičku evoluciju i objasnivši poreklo svega na Zemlji, uključujući i fizičkog čoveka, nakon što je dala istoriju rasa od *Prve* do pete (naše) rase, ne ide dalje. Ona se završava samim početkom *Kali Juge*, tačno pre 4.989 godina, smrću Krišne, blistavog "Boga Sunca", nekad živućeg heroja i reformatora.

Ali, postoji još jedna knjiga. Niko od onih koji je poseduju ne smatra daje ona previše drevna, budući daje stara samo koliko i *Mračno Doba*, odnosno, oko 5.000 godina. Za otprilike devet godina od danas, prvi ciklus prvih pet milenijuma, koji je počeo sa velikim ciklusom *Kali Juge*, okončaće se. A tada će poslednje proročanstvo koje sadrži ta knjiga (prvi tom proročkih zapisa za *Mračno Doba*) biti ispunjeno. Ne moramo još dugo da čekamo da mnogi od nas postanu svedoci osveta novog ciklusa, na kraju koga će se srediti i izravnati nekoliko računa među rasama. Dru-

su isto; pa čak i pokojni savremeni *mag*, Elifas Levi, to napismeno tvrdi u svojoj knjizi o magiji.

* *Šu-King* (kineski) - popularno poznata kao *Kanon* ili *Knjiga Istorije*; jedna od četiri *Su* knjige koje je Konfučije kompilirao od dokumenata koji su bili drevni još u njegovo vreme. (nap. ured.)

gi tom ovih proročanstava je gotovo spreman, budući daje bio u pripremi još od vremena velikog Budinog nastavljača, Sankara-čarje*.

Mora se naglasiti jedna još važnija stvar, ona koja stoji na prvom mestu među iznetim dokazima o postojanju jedne prvobitne, univerzalne mudrosti - značajna bar za hrišćanske kabaliste i proučavaoce. Ta učenja su, u najmanju ruku, bila delimično poznata nekolicini crkvenih otaca. Smatralo se, na čisto istorijskoj osnovi, da su Origen, Sinesije, pa čak i Kliment Aleksandrijski i sami bili inicirani u misterije pre nego što su se priključili neoplatonizmu aleksandrijske škole, one gnostičke, pod velom hrišćanstva. Osim toga, neke od doktrina tajnih škola - iako nipošto ne sve - bile su sačuvane u Vatikanu i postale su, od tada, nerazdvojni deo misterija, doduše u formi izobličenoj dopunama koje je izvornom hrišćanskom programu dodala katolička crkva. Takva je, danas materijalizovana, dogma o bezgrešnom začeću. To je uzrok velike hajke koji je podigla rimokatolička crkva protiv okultizma, masonstva i uopšte *drugacijeg* misticizma.

Konstantinovo doba bilo je poslednja prekretnica u istoriji, period vrhunske borbe koja se završila time stoje Zapadni svet počeo da guši stare religije u korist nove, sagrađene na njihovim telima. Od tada, pogled u daleku prošlost, iza "Potopa" i Edenskog Vrta počeo je da se silom i nemilice zatvara za radoznali pogled budućih pokolenja, na sve načine, poštene i nepoštene. Svako izdavanje je sprečeno, svaki zapis, koga bi se moglo domoći, uništen. Pa ipak je ostalo dovoljno, čak i među tako osakaćenim zapisima, da bi garantovalo tvrdnju da u njima postoji i te kakav dokaz o stvarnom postojanju Roditeljske Doktrine. Fragmenti su preživeli geološke i političke katastrofe da bi nam ispričali tu priču; i svaki preživeli ostatak daje dokaz daje danas *Tajna* Mudrost nekad bila glavna fontana, neprekidno

* Šankaračarja ili Šankara [788-820 (?), ili je, prema nekim autorima, živeo u V veku] - reformator hinduizma, teoretičar filozofije vedanta. Pripisuju mu se mnoga dela, među kojima je glavno komentar uz *Vedantasutru*, *Sarikasutrabhašja* ili *Bramasutrabhašja*. Sankarina monistička doktrina je poznata kao *advaita* - nauka o nepostojanju drugoga. Mada je bio veliki protivnik budizma, njegova doktrina ima dosta dodirnih tačaka sa budizmom. Kasnije je Šankara smatran božanstvom - inkarnacijom Sive - i prizivanje pri ritualima, (nap. ured.)

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

tekući, večni izvor, kojim su se hranili svi potoci - kasnije religije svih naroda - od prve do poslednje. Taj period, koji počinje sa Budom i Pitagorom najednom, a završava se sa neoplatonistima i gnosticima na drugom kraju, jedina je žiža preostala u istoriji, u kojoj se poslednji put sažimaju blistavi zraci svetlosti koja izbija iz proteklih eona, nezamračena rukama zatucanosti i fanatizma.

Zato se autorka trudila da činjenice iz najdrevnije prošlosti uvek objašnjava dokazima sakupljenim iz istorijskog perioda. Nikakvog drugog sredstva nije bilo pri ruci, iako je time rizikovala da još jednom bude optužena za nedostatak metoda i sistema. Javnost se mora upoznati sa naporima mnogih adepata sveta, iniciranih pesnika, pisaca i klasika svake epohe, da sačuvaju u zapisima čovečanstva bar znanje o postojanju takve jedne filozofije, ako ne i njena načela. Inicijati iz 1888. godine bi zaista zauvek ostali nerazumljivi i naizgled nemoguć mit, da se nije pokazalo da su takvi inicijati živeli u ostalim istorijskim periodima. To se moglo učiniti samo navođenjem poglavlja i stihova gde se spominju ti veliki karakteri, kojima je prethodio i za kojima sledi dug i beskrajn niz drugih čuvenih prepotopskih i poslepotopskih Majstora veština. Samo se tako moglo pokazati, oslanjanjem na autoritet pola tradicionalni, pola istorijski, da znanje o okultnom u čoveku i o moći koje ono daje nije puka izmišljotina, već je staro koliko i sam svet.

Zato mojim kritičarima, prošlim i budućim - bilo da su oni ozbiljni literarni kritičari, ili pak zavijajući derviši u književnosti koji prosuđuju neku knjigu prema popularnosti ili nepopularnosti piščevog imena, koji se, jedva i bacajući pogled na njenu sadržinu, hvataju kao smrtonosni bacili na najslabija mesta tela - nemam šta da kažem. Neću se udostojiti ni da opazim te slaboumne klevetnike - srećom, ima ih veoma malo - koji, nadajući se da će privući pažnju javnosti diskreditujući ime svakog pisca koji je poznatiji od njih samih, pene i laju na same njihove senke. Takvi, koji su isprva smatrali daje doktrine, kojima se poučavalo u časopisu *Teozof*, i koje su kulminirale u *Ezoterijskom budizmu, sve izmislio sam pisac ovog dela*, na kraju su se okrenuli na sasvim drugu stranu, i optužili *Razotkrivenu Izidu* i ostalo kao plagijat od Elifasa Levija (!), Paracelsusa (!!) i, *mirabile dictu**, budizma i bramanizma (!!!). Isto tako je

(Lat.) - kakvo čudo. (nap. prev.)

Renan bio optužen daje ukrao *Vie de Jesus** iz *Jevandelja*, a Maks Miler svoje *Svete knjige Istoka* ili *Fragmente* iz filozofija *Bramana* i *Gotame Bude*. Ali, javnosti uopšte i čitaocima *Tajne Doktrine* mogu da ponovim ono što sam sve vreme tvrdila i što sada odevam u reci Montenja: Gospodo, "JA SAM OVDE SAMO NAČINIO BUKET OD UBRANIH CVETOVA, I NISAM DONEO NIŠTA SVOJE OSIM UZICE KOJOM SU POVEZANI."

Pokidajte uzicu na komade, ili je isecite na parčiće ako želite. Što se tiče buketa činjenica - njih nikad nećete moći da uklonite. Možete jedino da ih ignorišete, i ništa više.

Možemo da završimo oprostajnom rečju koja se tiče ovog prvog toma. U UvODU što prethodi odeljku koji se tiče uglavnom kosmogonije, izvesne teme, iznete na površinu, možda izgledaju kao da nisu na pravom mestu, ali me je jedan razlog, pored onih koje sam već spomenula, vodio tome da ih se dotaknem. Svaki čitalac će neizbežno prosuditi iznete tvrdnje iz perspektive svog sopstvenog znanja, iskustva i svesti, zasnovane na onom stoje već naučio. Tu činjenicu pisac stalno mora da ima na umu; zato se u toj prvoj knjizi pominju pitanja koja, striktno govoreći, spadaju u kasniji deo tog spisa, ali preko kojih se nije moglo preći ćutke ukoliko ne želimo da čitalac zaista gleda na ovo delo kao na bajku - izmišljotinu nekog savremenog uma.

Zato, *Prošlost* će pomoći da se shvati SADAŠNJOST, a ova da se bolje ceni PROŠLOST. Uobičajene greške moraju se objasniti i otkloniti, iako je više nego verovatno - a u ovom slučaju to se graniči sa izvesnošću - da i ovog puta svedočenje dugih razdoblja istorije neće impresionirati nikog osim onih veoma intuitivnih - što je isto kao da kažemo veoma malo njih. Ali, i u ovom kao i u svim sličnim slučajevima, *oni pravi* i *oni verni* se mogu utešiti pokazujući skeptičnom modermom sadukeju matematički dokaz njegove uporne tvrdoglavosti i zatucanosti. Još uvek postoji, negde u arhivima Francuske akademije, čuveni zakon verovatnoće koji su algebarskim procesom konstruisali izvesni matematičari za dobrobit skeptika. On glasi ovako: ako dve osobe daju dokaz o jednoj činjenici, i tako joj svaki od njih da $5/6$ izvesnosti, onda će ta činjenica imati $35/36$ verovatnoće; to jest, odnos njene neverovatnosti prema njenoj verovatnosti biće

(Franc.) - Život Isusov, (nap. prev.)

TAJNA DOKTRINA » KOSMOGENEZA

35 prema 1. Ako se tri takva svedočenja sastanu, verovatnoća će postati 215/216. Slaganje deset osoba, od kojih svaka daje 50 odsto verovatnoće nečemu, daje verovatnoću od 1023/1024. Okultisti mogu biti zadovoljni i ne moraju više da brinu.

PROEM

Najstariji manuskript na svetu i njegov simbolizam * Jedan Život, Aktivan i Pasivan * Tajna Doktrina - Panteizam - Ateizam • "Prostor" u svim religijama i okultizmu * Sedam kosmičkih elemenata - Sedam rasa Covečanstva * Tri Postulata Tajne Doktrine * Opis stanci iz Knjige Dan

STRANICE IZ PRAISTORIJSKOG PERIODA

Jedan drevni rukopis - zbirka palminih listova, impregnirani nekim nepoznatim procesom tako da budu otporni na vodu, vatru i vazduh - nalazi se pred piščevim očima. Na prvoj strani je devičanski beo disk na sumorno crnoj pozadini. Na narednoj strani je taj isti disk, samo sa tačkom u sredini. Za onaj prvi, učenik zna da predstavlja kosmos u večnosti, pre buđenja još uspavane Energije, emanacije Reći u kasnijim sistemima. Tačka u dotad devičanskom disku. Prostor i Večnost u Pralaji, označava osvit diferenciranja. To je tačka u Jajetu Sveta (vidi Deo II, "Jaje Sveta"), u kome je klica iz koje će nastati Univerzum, SVE, beskonačni, periodični kosmos, budući da taj zametak postaje latentan i aktivan, naizmenično u pravilnim vremenskim razmacima. Jedan ciklus je božansko Jedinstvo, iz čega sve proizlazi, i čemu se sve vraća. Njegov obim - na silu ograničeni simbol, imajući u vidu ograničenja ljudskog uma - ukazuje na apstraktno, nikad spoznatljivo PRISUSTVO i njegovu ravan. Univerzalnu Dušu, iako su te dve stvari jedno. Samo lice diska, koje je belo, a sva pozadina crna, jasno pokazuje daje taj njen plan jedino znanje, iako još uvek nejasno i maglovito, koje čovek može dostići. Na tom nivou počinje manvantaričko ispoljavanje; jer u toj duši, koja drema tokom

TAJNA DOKTRINA » KOSMOGENEZA

Pralaje, Božanske Misli \ leži skriven čitav plan sve buduće kosmogonije i teogonije.

To je JEDAN ŽIVOT, nevidljiv, pa opet Sveprisutan, bez početka i kraja, pa ipak periodičan u svojim zakonomernim ispoljavanjima, između čijih perioda vlada tamna misterija ne-Bića; nesvestan, pa ipak apsolutne Svesti; nepojmljiv, pa opet jedne samopostojeće stvarnosti; uistinu, "haos za čula, Kosmos za razum." Jedno njegovo apsolutno svojstvo, koje je ON SAM, večno, neprekidno Kretanje, ezoteričkim govorom se naziva "Veliki Dah" ^, i ono predstavlja večno kretanje univerzuma, u smislu neograničenog, uvek prisutnog PROSTORA. Ono što je nepokretno ne može biti Božansko. Ali, onda zapravo nema ničeg faktički i stvarno apsolutno nepokretnog unutar univerzalne duše.

Gotovo pet vekova pre nove ere, Leukip, Demokritov učitelj, smatrao je da je Prostor večno ispunjen atomima pobuđenim neprekidnim kretanjem, i ono tokom vremena, kad se ti atomi spo-

Jedva daje potrebno čitaoca još jednom podsetiti da se na termin "Božanska Misao", kao i na termin "Univerzalni Um", ne sme gledati kao da čak i približno ukazuje na intelektualni proces srodan onom koji se odvija kod čoveka. "Nesvesno" je, prema Fon Hartmanu, došlo do široko kreativnog, bolje rečeno Evolutivnog Nivoa, "proročkom mudrošću višom od svega što je svesno", što bi, jezikom vedante, značilo "apsolutnom Mudrošću". Samo onaj koji shvata koliko se Intuicija visoko uzdiže iznad sporog procesa zaključivanja mišljenjem, može da ima bar neku predstavu o toj apsolutnoj Mudrosti što prevazilazi ideje prostora i vremena. Umje, kao što znamo, razloživ na stanja svesti različitog trajanja, intenziteta, složenosti itd. - koja se sva, na kraju, oslanjaju na oset, dok je ovaj opet Maja. Oset, najzad, neizbežno podrazumeva ograničenje. Personalni Bog ortodoksnog teizma opaža, misli i podleže osećanju; on se kaje i oseća "divlji bes". Ali, pojam takvih mentalnih stanja jasno uključuje nezamislivi postulat o spoljašnjosti nadražaja koji proizvodi uzbuđenje, a da ne pominjemo daje nemoguće da se nepromenljivost pripisuje Biću čije se emocije menjaju sa događajima koji se odvijaju u svetovima nad kojima ono vlada. Konceptije Personalnog Boga, kao nepromenljivog i beskrajnog, zato su nepsihološke, i što je još gore, nefilozofske.

Platon se pokazao kao Inicijal kad je u *Kratilu* rekao daje 8e6<; izvedeno od glagola 9s8iv, "kretati se", "trčati", pošto su prvi astronomi koji su posmatrali kretanja nebeskih tela zvali planete 980i, bogovi (vidi knjigu II, "Simbolika Krsta i Kruga"). Kasnije, ta reč je proizvela još jedan termin, a^fiBeia - "Božji dah".

je, stvara rotacione kretanje, pomoću međusobnih sudaranja koja proizvode bočna kretanja. Epikur i Lukrecije učili su isto, dodavši bočnom kretanju atoma jedino ideju o privlačnosti -jedno okultno učenje.

Od početka čovekovog nasleda, od prve pojave arhitekata sveta u kome on živi, nerazotkriveno Božanstvo bilo je prepoznato i razmatrano u jednom svom filozofskom aspektu - univerzalnom kretanju, ushićenju stvaralačkog Daha u Prirodi. Okultizam sumira "Jedno Postojanje" ovako: "Božanstvo je tajna, živa (ili pokretna) VATRA i večni svedoci tog nevidljivog Prisustva su Svetlost, Toplota, Vlažnost" - ovo trojstvo uključuje sve pojave u prirodi i predstavlja njihov uzrok.^ Intrakosmičko kretanje je večno i neprekidno; kosmičko kretanje (ono vidljivo, ili ono koje se može opaziti) je konačno i periodično. Kao večna apstrakcija, ono je UVEK PRISUTNO; kao ispoljavanje, ono je konačno i u dolazećem i u odlazećem pravcu, budući da su ova dva alfa i omega sukcesivnog ponovnog građenja. Kosmos - NOUMEN - nema nikakve veze sa kauzalnim relacijama pojavnog Sveta. Samo u odnosu na intrakosmičku dušu, idealni Kosmos i nezmenljivu Božansku Misao, možemo reći: "Ono nikad nije imalo početak i neće imati kraj." U pogledu njegovog tela, ili organizacije

⁸ Nominalisti, polemišući sa Berklijem daje "nemoguće formirati apstraktnu ideju pokreta različitu od pokreta tela" (*Principi ljudskog znanja. Uvod*, odeljak 10), mogu upitati: "Staje to telo, proizvođač pokreta? Da li je ono supstanca? Onda vi verujete u Personalnog Boga?" itd, itd. Na to će se odgovoriti kasnije, u dodatku ove knjige; u međuvremenu, mi prisvajamo svoje pravo, kao koncepcionalisti, da se suprotstavimo Roselinijevim (*Roscelini*) materijalističkim pogledima realizma i nominalizma. Edvard Klod (*Edward Clodd*), jedan od njegovih najsposobnijih zagovornika, pita:

Da li je nauka otkrila bilo šta stoje slabi, ili se suprotstavlja drevnim recima kojima je iskazana suština svake religije, prošle, sadašnje i buduće; da pravedno delamo, da imamo milosrđa, da ponizno idemo pred svojim Bogom?

Pod uslovom da ono što podrazumevamo pod rečju Bog nije grubi antropomorfizam koji je još uvek okosnica naše današnje teologije, već simbolička koncepcija onoga što je Život i Kretanje Univerzuma, čije poznavanje u fizičkom svetu znači znati prošlost, sadašnjost i budućnost, u postojanju sleda pojava; čije poznavanje, u moralu, znači znati ono stoje bilo, jeste i biće, unutar ljudske svesti (vidi *Nauka i osećanja*. Govor održan u South Place Kapeli, London, 27. decembar 1885.).

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Kosmosa, iako se ne može reći da je on nekad bio po prvi put sagrađen ili da će ikad biti sagrađen poslednji put, ipak sa svakom novom Manvantarom, na njegovo ustrojstvo se može gledati kao na prvo i poslednje te vrste, pošto on svaki put evoluirao na viši nivo. . .

Pre nekoliko godina, tvrdilo se da: -

Ezoterijska doktrina, slično budizmu i bramanizmu, pa čak i kabali, podučava da jedna beskrajna i neznana Suština postoji odvajkada, i u pravilnom i skladnom sledu je ili pasivna ili aktivna. U poetskom izražavanju Manua ta stanja se zovu "Dani" i "Noći" Bra-me. On je ili "budan" ili "spava". Svabavike, ili filozofi najstarije škole budizma (koja još uvek postoji u Nepal), razmišljaju samo o aktivnom stanju te "Suštine", koju oni zovu Svavat, i smatraju budalastim da se teoretiše o apstraktnoj i "nespoznatljivoj" moći u njenom pasivnom stanju. Otuda su ih zvali ateistima i hrišćanski teolozi i savremeni naučnici, jer niko od njih nije bio u stanju da shvati duboku logiku njihove filozofije. Ovi prvi nikad ne bi priznali nekog drugog Boga osim otelovljenih sekundarnih moći koje su izgradile vidljivi univerzum, i koje su, kod njih, postale antropomorfnog Boga hrišćana - muški Jehova, koji riče među gromovima i munjama. Sa svoje strane, racionalistička nauka pozdravlja budiste i svabavike kao "pozitiviste" drevnih vremena. Ako usvojimo jednostrani pogled na njihovu filozofiju, naši materijalisti bi mogli biti u pravu na njihov sopstveni način. Budisti su smatrali da ne postoji Tvorac, već mnoštvo tvoračkih moći, koje zajedno formiraju jednu večnu supstancu, čija se suština ne može istražiti - otuda ona nije predmet razmišljanja ni za jednog pravog filozofa. Sokrat dosledno odbija da raspravlja o misteriji univerzalnog bića, pa opet niko nikad ne bi pomislio da ga optuži za ateizam, osim onih koji su bili naumili da ga unište. Nakon početka aktivnog perioda, kaže Tajna Doktrina, javlja se širenje te božanske suštine od spolja ka iznutra, i od iznutra ka spolja, koja sledi večni i neizmenljivi zakon, a pojavni ili vidljivi svet je krajnji rezultat dugog lanca kosmičkih sila postupno pokrenutih na taj način. Na sličan način, kad ponovo nastupi pasivno stanje, odigrava se sažimanje božanske suštine, i prethodni rad stvaranja se postepeno i progresivno opoziva. Vidljivi univerzum biva razgrađen, njegov materijal raspršen, a tama, usamljena i jedina, nadnosi se opet nad licem "dubine". Da upotrebimo metaforu iz Svetih Knjiga, koja će tu ideju jasnije preneti, izdah "nepoznate suštine" proizvodi svet, a udah

dovodi do toga da on nestane. Taj proces se odvijao odvajkada, i naš sadašnji univerzum je samo jedan u beskrajnom nizu, koji nije imao početka i neće imati kraja.

*(Vidi Razotkrivenu Izidu;
takode "Noći i dani Brame "u Delu II)*

Ovaj pasus će biti objašnjen, koliko je to moguće, u ovoj knjizi. Iako, kako sad stoje stvari, on ne sadrži ništa novo za orijentaliste, u njegovom ezoterijskom tumačenju može biti mnogo toga što je dosad ostalo potpuno nepoznato zapadnjačkim proučavaocima.

Prva ilustracija prikazuje čisti disk O. druga, u arhajskim simbolima, pokazuje O, disk sa tačkom u sebi - prvo razdvajanje u periodičnom ispoljavanju uvek-večne prirode, bespolnog i beskrajnog "Aditi u TOME" (*Rig Veda*), tačke u disku, ili potencijalni prostor unutar apstraktnog prostora. Na svom trećem stepenu, tačka se pretvorila u prečnik 0. On sada simbolizuje božansku, devičansku Majku Prirodu unutar svegroleće apsolutne Beskonačnosti. Kad se prečnik preseče vertikalnim prečnikom 0, on postaje zemaljski krst. Čovečanstvo je dostiglo svoju treću korensku rasu; on je znak za izvor ljudskog života koji će nastati. Kad kružnica nestane i ostane samo -|- to je znak daje pad čoveka u materiju dovršen i počinje ČETVRTA rasa. Krst unutar kruga simbolizuje čisti Panteizam; kad se krst ostavi neokružen, on postaje falički. On je imao i druga značenja, kao što su TAU upisan u krug 0[^] ili kao "Torov čekić", takozvani đain-ski krst, ili naprosto svastika u krugu ©.

Pod trećim simbolom - krugom podeljenim na dva dela horizontalnim prečnikom - podrazumeva se prvo ispoljavanje kreativne Prirode (još uvek pasivne, budući daje ženska). Prvo čovekovo maglovito opažanje povezano sa rađanjem je feminino, zato što čovek zna svoju majku bolje nego oca. Otuda su ženska božanstva bila svetija od muških. Priroda je zato ženska i, u izvesnom stepenu, objektivna i opipljiva, a Princip duha koji oploduje je sakriven. Dodajući normalu krugu, sa horizontalnom linijom u sebi, formiranje tau - T[^] najstariji oblik slova. Bio je to znak treće korenske rase do dana njenog simboličkog Pada - t.j. kad je prirodnom evolucijom došlo do odvajanja polova - kad je figura postala 0, krug, ili bespolni život preoblikovan ili odvojen - dvostruki znak ili simbol. Sa rodom naše Pete Rase on je u simbolici postao *sacr*, a na hebrejskom *n 'cabvah*,

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

prvoofomiljenih rasa;* potom se promenio u egipatski '-j'- (amblem života), a još kasnije u znak Venere \$. Potom dolazi Svastika H" (Torov čekić, ili "Hermetički krst" danas), potpuno odvojen od svog Kruga, koji je tako postao čisto falički. Ezoterički simbol Kali Juge je naglavce postavljena petokraka, dakle -^ - znak ljudskog čarobnjaštva, sa svoja dva šiljka (roga) okrenuta ka nebu, položaj koji će svaki okultista prepoznati kao položaj "leve ruke", korišćen u ceremonijalnoj magiji.^

Nadamo se da će se tokom pažljivog čitanja ovog dela pogrešne ideje široke publike u pogledu paganstva izmeniti. Pogrešno je i nepravедno smatrati budiste i advaitske okultiste za ateiste. Ako svi oni nisu filozofi, u najmanju ruku svi jesu logičari, budući da su njihove primedbe i argumenti zasnovani na striktnom rezonovanju. Zato, ako se Parabramam Indusa može uzeti kao predstavnik skrivenih i bezimernih božanstava drugih naroda, otkriće se da je taj apsolutni Princip prototip od koga su svi ostali kopirani. Parabram nije Bog, zato što To nije neki Bog. *Mandukja Upanišada* (2.28) objašnjava:

To je ono što je vrhunsko, i nije vrhunsko (paravara).

To je vrhunsko kao UZROK, nije vrhunsko kao posledica. Parabram je jednostavno, kao "Stvarnost bez ičega drugog", sveobuhvatni Kosmos - ili, bolje rečeno, beskrajni Kosmički Prostor - naravno, u najvišem duhovnom smislu. Brama (neutralan), budući daje nepro-

Vidi sugestivno delo *Izvor mera*, u kome autor objašnjava pravo značenje reci "sacr"^\ iz koje su izvedene reci "sacred" (sveto), "sacrament" (svetinja), koje su danas postale sinonimi za "svetost", iako su čisto faličke!

Zapadnjački matematičari i neki američki kabalisti su nam rekli da je u Kabali, takode, "vrednost imena Jehove vrednost prečnika u krugu." Dodajte tome činjenicu daje Jehova treća Sefira, *Binah*, ženska reč, i imate ključ tajne. Izvesnim kabalističkim transformacijama to ime, dvopolno u prvom poglavlju *Postanja*, postaje u svojim preobražajima potpuno maskulino, kairitsko i faličko. Činjenica da je izabrano jedno od božanstava među paganskim bogovima, da je učinjeno posebnim nacionalnim Bogom, da bi se na njega pozivalo kao na "Jednog živog Boga", "Boga Bogova", a potom se to obožavanje proglasilo monoteističkim, ne čini ga jednim Principom čije "jedinstvo ne dopušta umnožavanje, promene ili oblik," posebno u slučaju prijapičkog božanstva, kakav je, kako je ovde pokazano, Jehova.

Stranice iz praistorijskog perioda

menljivi, čisti, slobodni, nepropadljivi vrhunski Koren, "jedno pravo postojanje, Paramartika" i apsolutni Čit i Cajtanja (inteligencija, svest), ne može biti onaj koji spoznaje, "jer za TO ne može biti subjekta spoznaje". Može li se plamen nazvati suštinom vatre? Ta Suština je "ŽIVOT i SVEILOST Univerzuma, a vidljiva vatra i plamen su uništenje, smrt i zlo."

Vatra i Plamen uništavaju telo Arhata, njihova suština ga čini besmrtnim.

(Bodi-mur, knjiga II)

Šankaračarja kaže:

Znanje apsolutnog Duha, nalik na bljesak sunca, ili nalik na toplinu vatre, nije ništa drugo do sama apsolutna Suština.

TO -je "Duh Vatre", ne sama vatra; zato, "njegove osobine, toplota ili plamen, nisu osobine Duha, već onoga čemu je taj Duh nesvesni uzrok." Zar nije ta rečenica pravi osnovni ton kasnije filozofije rozenkrojčera? Parabram je, ukratko, kolektivni agregat Kosmosa u njegovoj beskonačnosti i večnosti, "TO" i "ONO" na šta se ne mogu odnositi rastavljivi sastavni delovi.'

U početku TO je bilo Sopstvo, jedno jedino.

(Aitareja Upanišada.)

Veliki Šankaračarja objašnjava da se "TO" odnosilo na Univerzum (Dagat); smisao reci "U početku", označava ono što dolazi pre reprodukcije pojavnog Univerzuma.

Zato, kad panteisti ponavljaju *Upanišade*, koje tvrde, kao i Tajna Doktrina, da "TO" ne može da stvara, oni ne poriču Tvorca, tačnije rečeno, *kolektivni skup* tvoraca, već jedino odbijaju, veoma logično, da pripišu "stvaranje", a posebno uobličavanje, dakle nešto konačno, jednom Beskonačnom Principu. Kod njih, Parabramam je pasivan zato što je Apsolutni Uzrok, bezuslovna *Mukta* (Sloboda). Njemu se jedino ne priznaju ograničeno Sveznanje i Svemoć, jer su to još uvek osobine (kako se ogledaju u čovekovo percepciji) i zato što Parabram,

Vidi *Vedanta Sara*, majora G. A. Džejkobsa (*Jacobs*), kao i *Sandiljini aforizmi*, u prevodu Kauela (*Cowell*) str. 42.

TAJNA DOKTRINA # KOSMOGENEZA

budući daje "Vrhunsko SVE", večno nevidljivi duh i Duša Prirode, neizmenljiv i večan, ne može imati osobina, već je to apsolut koji veoma prirodno isključuje da se sa njom poveže bilo kakva ideja o konačnom ili uslovljenom. I ako vedantin postulira osobine koje naprosto pripadaju njegovoj (Parabram) emanaciji, nazivajući je "Išva-*mplus* Maja" i Avidja (Agnosticizam i Nesvesnost pre nego neznanje), teško je u toj koncepciji naći bilo kakav ateizam. ^ Pošto ne može biti dve BESKONAČNOSTI niti dva APSOLUTA u Univerzumu za koji se pretpostavlja daje bezgraničan, to Samo-Postojanje se teško može zamisliti kao da lično stvara. U predstavama i percepcijama konačnih "Bića", TO je "Ne-biće", u smislu daje ono jedno "BIVSTVO", jer u tom SVE leži skrivena njegova podjednako večna i istovremena emanacija ili svojstveno zračenje, koje, postajući periodično Brama (muško-ženska Moć) postaje ispoljeni Univerzum, odnosno širi se u ispoljeni Univerzum. Narajana, koji se kreće po (apstraktnim) vodama Prostora, preobražen je u Vode konkretne supstance koje pokreće on, koji sada postaje ispoljena REČ ili Logos.

Ortodokсни bramini, oni koji se najviše bune protiv panteista i advaita, nazivajući ih ateistima, prisiljeni su, ako Manu ima bilo kakav autoritet u tom pitanju, da prihvate smrt Brame, tvorca, na izmaku svakog "Doba" tog (kreativnog) božanstva (100 božanskih godina - period za koji bi bio potreban petnaestocifren broj da ga izrazi u našim godinama). Pa opet, nijedan filozof među njima neće na tu "smrt" gledati u bilo kom drugom smislu osim kao na privremeni nestanak sa ispoljenog nivoa postojanja, ili kao na periodični odmor.

Okultisti su, zato, na istoj poziciji kao i filozofi advaita vedante što se tiče pomenutog načela. Oni pokazuju nemogućnost da se na filozofskoj osnovi prihvati ideja apsolutnog SVE koje stvara ili, čak, i razvija "Zlatno Jaje", u koje, kako se kaže, ono (SVE) ulazi da bi se preobrazilo u Bramu - Tvorca, koji kasnije prerasta u bogove i čitav vidljivi Univerzum. Oni kažu da se Apsolutno Jedinstvo ne može uklopiti u beskonačnost, jer beskonačnost pretpostavlja neograni-

Svejedno, prilično fanatični hrišćanski orijentalisti, puni predrasuda, želeli bi da dokažu taj čisti ateizam. Kao dokaz za to, vidi o *Vedanta Sari* majora Džejkobsa. Ipak, čitava Antika odjekuje sledećom vendantinskom mišlju: -

*"Omnim enim per se divom natura necesse est
Immortali evo summa cum pače fruatur. "*

čeno produženje *nečega*, i trajanje toga "nečega", a Jedno Sve je poput prostora - koji je jedini njegov mentalni i fizički predstavnik na ovoj Zemlji, ili na našem nivou postojanja - ono nije ni objekat ni subjekat percepcije. Ako bi se moglo pretpostaviti da Večno Beskonačno Sve, Sveprisutno Jedinstvo, umesto da bude u Večnosti, postaje, kroz periodično ispoljavanje, mnogostruki Univerzum ili višestruka personalnost, to Jedinstvo bi prestalo da bude jedno. Lokova ideja da "čisti Prostor nije sposoban ni za otpor ni za Kretanje" je netačna. Prostor nije ni "neograničena praznina", ni "uslovljena punoća", već oboje: budući daje na nivou apsolutne apstrakcije, on je večno nepoznatljivo Božanstvo, koje je praznina samo za konačne umove^o, a na nivou *majavičke* (iluzorne) percepcije, on je Punoća, apsolutni Sadržavalac svega što jeste, bilo ispoljenog bilo neispoljenog: on je, zato, to APSOLUTNO SVE. Nema razlike između izreke hrišćanskih apostola: "U Njemu mi živimo i krećemo se i imamo svoje postojanje", i induskih rišija: "Univerzum živi u Brami (Brama), proizlazi iz njega, i vratiće se u njega": jer Brama (neutralan), neispoljeno, jeste taj univerzum *u skrivenom obliku*, a Brama, ispoljeno, jeste Logos predstavljen kao muško-ženski u simboličkim ortodoksnim dogmama.^o I Bog apostola-inicijata i Bog rišija ujedno su i Nevidljivi i Vidljivi PROSTOR. Prostor se u ezoterijskom simbolizmu naziva "Večna Majka-Otac sa Sedam Koža." On je, od svoje neizdiferencirane do svoje izdiferencirane površine, sastavljen od sedam slojeva.

"Staje to što je bilo, jeste i biće, bilo da ima svem ra ili ne; bilo da ima bogova ili ne?" pita ezoterijski katehizam na senzaru. A odgovor je - PROSTOR.

Ne odbacuje se Jedan Nepoznati uvek-prisutni Bog u Prirodi, ili Priroda *in abscondito*^{*}, već Bog ljudske dogme i njegova *očovečena*

^o Odavno je trebalo ukazati na ezoterijsko značenje samih imena dva glavna božanstva, Brama i Višnu. Jer koren jednog, Bramam ili Bram, neki su izveli iz reci *Brih*, "rasti" ili "širiti se" (vidi *Calcutta Review*, tom I, XVI, str. 14), a drugog, Višnu, od korena *Vis*, "prožimati", ući u prirodu suštine; Brama-Višnu je taj beskrajni PROSTOR, a bogovi, rišiji, manui, i sve u ovom univerzumu, predstavljaju naprosto njegove moći, Vibutajah.

Vidi Manuov izveštaj o Brami koji razdvaja svoje telo na muško i žensko, (ovo poslednje je žensko Vak, u kome on stvara Viradž), i uporedi to sa ezoterizmom u II, III i IV poglavlju *Postanja*.

^{*} (Lat.) - u skrivenom obliku, (nap. prev.)

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

"Reč". U svojoj beskrajnoj uobraženosti i urođenom ponosu i taštini, čovek gaje sam uobličio svojom svetogrdnom rukom, od materijala koji je našao u sopstvenoj moždanoj fabrici i nametnuo ga čovečanstvu kao direktno otkrivenje iz jednog neotkrivenog PROSTORA." Okultisti prihvataju da otkrivenje dolazi od božanskog, pa ipak konačnog Bića, ispoljenih života, a nikako iz Neispoljivog JEDNOG ŽIVOTA; (da dolazi) od onih entiteta, zvanih Primordijalni čovek. Dani Bude, ili Đan Kohani, "Riši-Pradapati" Indusa, Elohim ili "Sinovi Božiji", Planetarni duhovi svih naroda, koji su za ljude postali Bogovi. On takode, filozofski, gleda na Adi-Sakti - direktnu emanaciju Mulaprakriti, večni koren TOGA, i ženski aspekt Kreativnog Uzroka Brame, u njenom akašičkom obliku Univerzalne Duše - kao na Maju i uzrok ljudske Maje. Ali, to gledanje ga ne sprečava da veruje u njeno postojanje sve dok ona traje, da bi svenula, za jednu Mahamanvantaru, niti da primeni termin A'kaša,

Okultizam je zaista u vazduliu na kraju ovog našeg veka. Od mnogih dela, objavljenih u skorašnje vreme, jedno bismo posebno preporučili proučavaocima teorijskog okultizma, koji ne žele da izlaze van domena ovog našeg posebnog ljudskog nivoa. To je knjiga *Novi aspekti života i religije*, od dr Henri Prata (*Henri Prati*). Ona je puna ezoterijskih dogmi i filozofije, u zaključnim poglavljima prilično ograničene onim što, kako izgleda, predstavlja duh uslovnog pozitivizma. Svejedno, ono što je rečeno o Prostoru kao o "Nepoznatom Prvom Uzroku" zaslužuje da se citira.

To neznano nešto, na taj način priznato i poistovećeno sa prvobitnim otelovljenjem Prostog Jedinstva, je nevidljivo i neopipljivo - (*apstraktni* prostor, svakako) i budućí nevidljivo i neopipljivo, stoga nespoznatljivo. A ta nespoznatljivost je vodila grešci da se pretpostavlja daje to prosta praznina, puka sposobnost primanja. Ali, čak i ako se na njega gleda kao na apsolutnu prazninu, mora se pretpostaviti daje prostor ili Sam-po-sebi postojeći, beskrajn i večan, ili daje imao prvi uzrok spolja, iza i izvan sebe.

A opet, kad bi se taj uzrok pronašao i definisao, to bi jedino vodilo još i prenošenju osobina, inače pripisivanih prostoru, i zato, naprosto, problem nalaženja porekla vratilo korak nazad, ne rasvetljavajući dodatno primami uzrok.

(str. 5)

To je upravo ono što su učinili oni koji veruju u antropomorfnog Tvorca, Boga van kosmosa, umesto u kosmosu. Mnoge od tema g. Prata - najveći broj, možemo reći - stare su kabalističke ideje i teorije koje on predstavlja u sasvim novom ruhu: "Novi aspekti" okultnog u Prirodi, zaista. Međutim, Prostor, viđen kao "Suštinsko Jedinstvo" - "živi Izvor života", kao "Neznani Bezuzročni Uzrok", predstavlja najstariju dogmu u okultizmu, milenijumima stariju od *Pa-*

Stranice iz praistorijskog perioda

(zračenje Mulaprakriti)", na praktične posledice, povezane, isto kao i Duša Sveta, sa svim prirodnim pojavama, poznatim ili nepoznatim nauci.

Najstarije religije na svetu - egzoterički, jer je ezoterijski koren ili osnov jedan - su indijska, mazdeanska i egipatska. Potom dolazi haldejska, rezultat prethodnih - potpuno izgubljena za današnji svet, osim u svom izobličenom sabeanizmu,* kako ga danas predstavljaju arheolozi; potom, preskačući određeni broj religija koje će biti pomenute kasnije, dolazi jevrejska, ezoterička, kao u kabali, koja sledi za vavilonskom magijom; egzoterički, kao u *Postanju* i *Petohiji-žju*, zbirka alegorijskih legendi. Čitana u svetlosti *Žohara*, početna četiri poglavlja *Postanja* predstavljaju odlomke visokofilozofskog odeljka u Kosmogoniji Sveta (Vidi knjigu III, *Gupta Vidja i Žohar*.) Ostavljene u svom simboličkom prerađivanju, one su bajka za de-

ter-Etra Grka i Rimljana. Takve su i "Sila i Materija, kao moći Prostora, nerazdvojne, i Neznani otkrivaoci Neznanog." One se sve nalaze u arijevske filozofiji personifikovane kao Višvakarman, Indra, Višnu itd, itd. Ipak su oni, u pomenutom delu, izraženi veoma filozofski, u raznim veoma neuobičajenim aspektima.

U suprotnosti prema ispoljenom univerzumu materije, termin *Mulaprakriti* (od *Mula*, "koren", *iprakriti*, "priroda") ili neispoljena primordijalna materija - koju savremeni zapadnjački alhemičari zovu Adamova Zemlja - vedantini primenjuju na *Parabramam*. Materija je dualna u religioznoj metafizici, a sedmostruka u ezoterijskom učenju, kao i sve drugo u univerzumu. Kao *Mulaprakriti*, ona je neizdiferencirana i večna; kao Vjakta, ona postaje diferencirana i uslovljena, prema *Svetasvatara Upanišadi*, I, 8, i *Devi Bhagavata Purani*. Autor "Četiri Predavanja o *Bhagavad Giti*" kaže, govoreći o *Mulaprakriti*:

Iz njegove (Logos) objektivne tačke gledišta, *Parabramam* mu se javlja kao *Mulaprakriti*. (. . .) Naravno da je ta *Mulaprakriti* materijalna za njega, kao što je svaki materijalni objekat materijalan za nas. (. . .) *Parabramam* je neuslovljena i apsolutna stvarnost; a *Mulaprakriti* je neka vrsta vela prebačenog preko njega.

(*Teozof, tom VIII, str 304*)

* Sabeanizam - od hebr *tsaba* = vojska, nebeska vojska - ime dato semitskom narodu koji je bogoštovao duhovna bića u Univerzumu. Sabeanizam ili sabejizam, odnosno, sabejstvo - stari je kult nebeskih tela i zvezda, naročito Sunca i Meseca, kod Haldejaca, Persijanaca, Sirijaca, Arapa, Egipćana i drugih. To što su oni obožavali nisu bila fizička tela nebeskog sveta, već duhovni entiteti, moći, ili duhovi koji su oduhovljavali ovaj Svet. (nap. ured.)

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

cu, ružni trn u oblasti nauke i logike, očigledna posledica karme. To što su ona ostavljena da služe kao uvod u hrišćanstvo, bila je okrutna osveta rabina, koji su bolje znali šta *Petoknjižje* znači. To je bio tihi protest protiv toga što je ono ukradeno i Jevreji sada svakako imaju bolju stvar nego njihovi tradicionalni progonitelji. Pomenuta ezoterijska "vjeruju" biće objašnjena u svetlosti Univerzalne doktrine kako je budemo izlagali.

Okultni katehizam sadrži sledeća pitanja i odgovore:

"Staje to što uvek jeste?" "Prostor, večna Anupadaka. " "Šta je to stoje uvek bilo?" "Zametak u Korenu. " "Staje to što uvek dolazi i odlazi?" "Veliki Dah" "Onda, postoje Večnosti?"* "Ne, ta tri su jedno. To stoje uvek jedno, to stoje uvek bilo jedno, to stoje uvek postojeće i postajuće je takođe jedno: a to je Prostor " "Objasni, o Lanu (učenic). " — "To Jedno je neprekinuti Krug (prsten) bez kružnice, jer on nije nigde i jeste svuda; To Jedno je bezgranična ravan Kruga, koja ispoljava prečnik samo tokom manvantaričkih perioda; To Jedno je nedeljiva tačka koja se ne nalazi nigde, ne opaža nigde tokom tih perioda; to je Vertikalno i Horizontalno, Otac i Majka, vrhunac i osnova Oca, dve krajnosti Majke, koje zapravo nigde ne dopiru, jer To Jedno je Prsten kao što su iprstenovi koji su unutar tog Prstena. Svetlost u tami i tama u svetlosti: 'Dah koji je večan'. On nastavlja od spolja ka unutra, gde je svuda, a ka spolja od iznutra, gde nije nigde — (to jest, majka, jedan od centara) On se širi i skuplja (izdah i udah). Kad se

¹²

Znači: "bez roditelja" - vidi dalje.

* U pitanju je logička aporija; naime, filozofski gledano može postojati samo jedna večnost, a ako bi ih bilo više, gde bi se onda nalazile, i tako dalje, dok se ne dođe do nonsensa. (nap. ured.)

Ezoterijska filozofija, koja Majom (ili iluzijom neznanja) smatra svaku konačnu stvar, mora neizostavno u istoj svetlosti gledati na svaku intrakosmičku planetu i telo, to jest, kao nešto organizovano, dakle konačno. Zato se izraz "on nastavlja od spolja ka unutra", itd., odnosi u prvom delu rečenice na osvit mahamanvantaričkog perioda, ili veliku ponovnu evoluciju nakon jedne od potpunih periodičnih razgradnji svakog složenog oblika u Prirodi (od planete do molekula) na njegovu krajnju suštinu ili element; a u svom drugom delu, na delimičnu ili lokalnu manvantaru, koja može biti solama ili čak planetarna.

Pod "centrom" se podrazumeva centar energije ili kosmički fokus gde je, takozvano, "Stvaranje" ili formacija planeta postignuto onom silom koju

širi, majka se razliva i rasipa; kad se sažima, majka se povlači nazad i sabira. To daje periode Evolucije i Razgradnje, Manvantaru i Pralaju. Zametak je nevidljiv i vatren. Koren (ravan kruga) ^e hladan, ali tokom evolucije i Manvantare njena odećaje hladna i zračea. Vreli Dah je Otac koji proždire potomstvo Elemenata sa mnogo lica (heterogeno), a ostavlja one sa jednim licem (homogeno). Hladni dah je Majka koja začinje, formira, rađa i prima ih nazad na svoje grudi, da ih preuredi u Svitanje (Dana Brame, ili Manvantare) (. . .)"

Da bi široka čitalačka publika ovo jasnije razumela, mora se reći da Okultna Nauka priznaje *Sedam* Kosmičkih Elemenata - četiri potpuno fizička, a peti (Etar) polumaterijalan, pošto će postati vidljiv u vazduhu pred kraj četvrtog Kruga, da bi vrhunski zavladao nad ostalim (elementima) tokom čitavog Petog Kruga. Preostala dva su zasad potpuno izvan domena ljudske percepcije. Oni će se, međutim, javiti kao nagoveštaji tokom šeste i sedme Rase ovog Kruga, i postaće poznati u šestom i sedmom krugu tim redom. ^^ Tih sedam elemenata, sa njihovim bezbrojnim Pod-Elementima (daleko brojnijim od onih

okultisti opisuju kao ŽIVOT, a nauka kao "energiju"; potom se odvija proces ka spolja od iznutra, pošto se kaže da svaki atom u sebi sadrži kreativnu energiju božanskog daha. Otuda, nakon apsolutne Pralaje, ili kad se prepostojeći materijal sastoji samo odjednog Elementa, i DAH "je svuda", ova poslednja deluje od spolja ka unutra. Nakon manje Pralaje, postoje sve ostalo u neizmenjenom stanju, u zamrznutom stanju, da tako kažemo, nalik na Mesec - na prvo komešanje manvantare, planeta ih planete počinju svoje vaskrsavanje u život, od iznutra ka spolja.

Interesantno je da se primeti kako se, u evolutivnom ciklusu ideja, drevna misao, izgleda, odražava u savremenim razmišljanjima. Da lije g. Herbert Spenser čitao i proučavao indijske filozofe kad je pisao izvesne pasuse u svojim *Prvim Principima* (str. 482), ili ga je to nezavisni bljesak unutrašnje percepcije naveo da kaže napola tačno, napola netačno, da:

(. . .) pošto je kretanje isto kao i materija, utvrđeno po količini (?), izgledalo bi da promena u raspodeli materije koju izaziva kretanje, dolazi do granice u bilo kom pravcu da se obavlja (?), pa tom neuništivom kretanju zato treba obrnuta raspodela. Očigledno, univerzalnim, naporedo postojećim silama privlačnosti i odbijanja, kojima je, kao što smo videli, neophodan ritam u svim manjim promenama u čitavom univerzumu, potreban je takode ritam u celini njegovih promena - prouzrokujući sada nemerljivi period tokom koga preovladuju privlačne sile, izazivajući sveopšte koncentrisanje, a potom nemerljivi period, tokom koga odbojne sile preovladuju, izazivajući univerzalno širenje - naizmenična doba evolucije i razgradnje.

r

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

poznatih nauci), su naprosto uslovna preoblikovanja i aspekti JEDNOG jedinog Elementa. Ovaj poslednji nije Etar*, nije čak ni A'kaša, već njihov/zvor. Peti Element, koji sada prilično slobodno zagovara nauka, nije Etar koji je pretpostavio ser Isak Njutn -- iako ga on zove tim imenom, povezavši ga verovatno u svom umu sa antičkim *v[^]/zerom*, "Ocem-Majkom". Kao što Njutn to intuitivno kaže:

Priroda stalno radi u krugu, stvarajući tečnost od čvrstih tela, postojane stvari od nepostojanih, a nepostojane od postojanih, suptilne od grubih, a grube od suptilnih. (...) Zato, recimo možda, da su sve stvari potekle od Etra.

(Isak Njutn, *Hipoteza*, 1675)

Čitalac mora da ima na umu da navedene Stance tretiraju samo kosmogoniju našeg sopstvenog planetarnog sistema i onog stoje vidljivo oko njega, nakon Sunčeve Pralaje. Tajna učenja, koja se odnose na evoluciju univerzalnog kosmosa, ne mogu se izneti, pošto njih ne mogu razumeti ni najviši umovi ovog doba, te izgleda da ima veoma malo inicijata, čak i među najvećima, kojima je dozvoljeno da razmišljaju o ovom predmetu. Stavše, Učitelji otvoreno kažu da čak ni najviši Đan Kohani nikad nisu prodrli u misterije izvan granica koje razdvajaju milijarde solarnih sistema od "Centralnog Sunca", kako se ono naziva. Zato, ono što je izneto, odnosi se samo na naš vidljivi kosmos nakon "Noći Brame".

Pre nego što čitalac nastavi sa razmatranjem Stanci iz *Knjige Đan*, koje sačinjavaju osnovu ovog dela, apsolutno je neophodno da se upozna sa nekoliko osnovnih koncepcija što čine temelje i prožimaju čitav sistem misli koji je ponuđen njegovoj pažnji. Tih osnovnih ideja ima mali broj i od njihovog jasnog razumevanja zavisi razumevanje svega što sledi; zato nije potrebno izvinjenje što

Kako god da fizička nauka gleda na taj predmet, okultna nauka je vekovima poučavala da je A'kaša - čiji je Etar najgrublji oblik - peti univerzalni kosmički princip (kome odgovara ljudski Manas) - kosmička, sjajna, hladna, plastična materija, propustljiva za toplotne zrake, kreativna po svojoj fizičkoj prirodi, korelativna u svojim najgrubljim aspektima, neizmenljiva u svojim višim principima. U tom stanju se naziva Pod-Koren; a u spoju sa zračenom toplotom, ona vraća "mrtve svetove u život." U svom višem aspektu ona je Duša Sveta; u svom nižem ~ UNIŠTITELJ.

Stranice iz praistorijskog perioda

se čitalac poziva da se najpre zbliži sa njima, pre nego što ude u po-drobno čitanje samog dela.

Tajna Doktrina utvrđuje tri osnovne postavke: -

(a) Jedan Sveprisutni, Večni, Bezgranični i Neizmenljivi PRINCIP o kome je svako razmišljanje nemoguće, pošto on prevazilazi moć ljudskih predstava i može se samo uniziti bilo kakvim ljudskim iskazom ili poređenjem. On je van opsega i domašaja misli - po re-cima *Mandukja Upanišade*, "nezamisliv i neizreciv".

Da bismo te ideje učinili jasnijim čitaocu, upoznaćemo ga sa po-stulatom da postoji jedna apsolutna Stvarnost koja prethodi svim is-poljenim, uslovljenim postojanjima. Taj Beskonačni i Večni Uzrok - maglovito formulisan kao "Nesvesno" ili "Nespoznatljivo" savre-mene evropske filozofije - beskoreni je koren "svega što je bilo, je-ste, ih će ikad biti." On je, naravno, lišen svih atributa i suštinski ne stoji ni u kakvom odnosu prema ispoljenom, konačnom Biću. To je "Bivstvo" pre nego Biće (na sanskritu. *Sat*) i izvanje svih misli ili razmišljanja.

To "Bivstvo" je u Tajnoj Doktrini simbolizovano u dva aspekta: sa jedne strane, apsolutnim apstraktnim Prostorom, koji predstavlja голу subjektivnost, jednu stvar koju nijedan ljudski um ne može ni da isključi ni iz jedne zamisli, niti daje sam pojmi; sa druge strane, apsolutnim apstraktnim Kretanjem, koje predstavlja Neuslovljenu Svest. Čak su i naši zapadnjački mislioci pokazali da nam je Svest ne-shvatljiva nezavisno od promene, a kretanje najbolje simbolizuje pro-menu, njenu suštinsku karakteristiku. Ovaj poslednji aspekt jedne Stvarnosti takode je simbolizovan terminom "Veliki Dah", simbo-lom dovoljno slikovitim da mu ne treba dalje objašnjenje. Tako je, otud, prvi osnovni aksiom Tajne Doktrine to metafizičko *Jedno Ap-solut-Bivstvo* - koje konačna inteligencija simbolički prikazuje kao teološko Trojstvo.

Proučavaocu, međutim, može pomoći ako se ovde iznese još ne-koliko daljih objašnjenja.

Herbert Spenser je odskora toliko modifikovao svoj agnosticizam da tvrdi kako priroda "Prvog Uzroka"[^], koji okultisti, logičnije, iz-

"Prvi" neizbežno pretpostavlja nešto što je "prvo rođeno", "prvo u vre-menu, prostoru i po rangju" - i zato konačno i uslovljeno. "Prvi" *ne može biti*

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

vode iz "Bezuzročnog Uzroka", "Večnog", i "Nespoznatljivog", može suštinski biti ista kao i priroda Svesti koja izvire unutar nas: ukratko, daje impersonalna stvarnost koja prožima kosmos čisti no-umen misli. Taj napredak sa njegove strane dovodi ga veoma blizu ezoterijskim i vedantinskim načelima.'^

Parabram (Jedna Stvarnost, Apsolut) je polje Apsolutne Svesti, to jest, one Suštine koja je van svih odnosa sa uslovljenim postojanjem i čiji je uslovni simbol svesno postojanje. Ali, kad jednom u mislima pređemo tu (za nas) Apsolutnu Negaciju, pojavljuje se dualnost u kontrastu Duha (ili svesti) prema Materiji, Subjekta prema Objektu.

Na Duh (ili svest) i Materiju, međutim, treba gledati ne kao na nezavisne stvarnosti, već kao na dva lica ili aspekta Apsoluta (Parabram), koji tvore osnovu uslovljenog Bića, bilo subjektivnog bilo objektivnog.

Smatrajući tu metafizičku trijadu Korenom iz koga potiče svo ispoljavanje, veliki Dah uzima oblik prekosmičke zamisli. *On je fons et ortigo** sile i svih individualnih svesti, i on obezbeđuje vodeću inteligenciju u prostranoj shemi kosmičke Evolucije. Sa druge strane, prekosmička koren-supstanca (*Mulaprakriti*) predstavlja onaj aspekt Apsoluta koji leži u osnovi svih objektivnih nivoa Prirode.

Baš kao što je Prekosmička Zamisao koren celokupne individualne svesti, tako je Prekosmička Supstanca temelj materije u raznim stepenima njene diferencijacije.

Odatle će biti očigledno daje kontrast između ta dva aspekta Apsoluta suštinski za postojanje "Ispoljenog Univerzuma". Po strani od Kosmičke Supstance, Kosmička Zamisao se ne bi mogla ispoljiti kao individualna svest, pošto jedino pomoću materijalnog nosioca" svest izranja kao "Ja sam Ja", postoje neophodna fizička osnova da foku-

apsolutan, jer je ispoljavanje. Zato, zapadnjački okultizam zove Apstraktno Sve "Bezuzročnim Jednim Uzrokom", "Beskorenim Korenom" i ograničava "Prvi Uzrok" na *Logos*, u značenju koji Platon daje ovom izrazu.

Vidi četiri odlična predavanja o *Bhagavad Giti* g. Suba Roua (*Subba Row*), *Teozof*, februar 1887.

* (Lat.) - izvor i poreklo, (nap. prev.)

¹⁹ Zvanom na sanskritu: "Upadhi".

sira zrak Univerzalnog Uma na određeni stupanj složenosti. Opet, po strani od Kosmičke zamisli, Kosmička Supstanca bi ostala prazna apstrakcija iz koje ne bi moglo proizaći nikakvo pojavljivanje svesti.

"Ispoljeni Univerzum" je zato prožet dualnošću, koja je, tako reći, sama suština njegovog pre-postojanja kao "ispoljavanja".

Ali, baš kao što su suprotni polovi, subjekat i objekat, duh i materija, samo aspekti Jednog Jedinstva u kome su sintetizovani, tako i u ispoljenom univerzumu postoji "to" što povezuje duh sa materijom, subjekat sa objektom.

To nešto, u ovom trenutku nepoznato zapadnjačkoj misli, okultisti nazivaju Fohat. To je most kojim su "Ideje", koje postoje u "Božanskoj Misli", utisnute na kosmičku susptancu kao "zakoni Prirode." Fohat je zato dinamička energija Kosmičke Zamisli, ili, gledano sa druge strane, on je inteligentni posrednik, usmeravajuća moć njenog ispoljavanja, "Božanska Misao" preneti i učinjena ispoljenom pomoću Đan Kohana, arhitekata vidljivog Sveta. Tako od Duha, ili Kosmičke zamisli, dolazi naša svest, od Kosmičke Supstance nekoliko prenosnika u kojima je ta svest individualizovana i postiže samosvest ili reflektivnu svest dok je Fohat, u svojim raznovrsnim ispoljavanjima, tajanstvena karika između Uma i Materije, oživljavajući princip koji elektrifikuje svaki atom u život.

Sledeći sažetak daće jasniju ideju čitaocu.

(1.) APSOLUT; *Parabram* Vedantina, ili jedna Stvarnost, SAT, koji je, kako kaže Hegel, i Apsolutno Biće i Nebiće.

(2.) Prvo ispoljavanje, impersonalni, i u filozofiji, neispoljeni Logos, prethodnik "ispoljenog". To je "Prvi Uzrok", "Nesvesno" evropskih panteista.

(3.) Duh-materija, ŽIVOT; "Duh Univerzuma", Puruša i Prakriti, ili *drugi* Logos.

(4.) Kosmička zamisao, MAHAT ili inteligencija, Univerzalna Duša Sveta; kosmički Noumen Materije, osnova inteligentnih delovanja Prirode i u Prirodi, takode nazvan MAHA BUDDHI.

JEDNA STVARNOST; njeni *dualni* aspekti u uslovljenom univerzumu.

Dalje, Tajna Doktrina potvrđuje: -

²⁰

Zvani u hrišćanskoj teologiji: Arhandeli, Serafimi itd., itd.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

(b) Večnost Univerzuma *in toto** kao beskrajnu ravan; periodično "igralište bezbrojnih Univerzuma koji se neprekidno ispoljavaju i nestaju", zvanih "ispoljavajuće zvezde" i "iskre Večnosti." "Večnost Hodočasnika"[^] je kao treptaj Oka Samo-Postojanja {*Knjiga Dan*}. "Pojava i nestanak Svetova je kao redovan talasni rast i opadanje, plime i oseke" (vidi Deo II, "Dani i Noći Brame").

Ova druga tvrdnja Tajne Doktrine označava apsolutnu univerzalnost tog zakona periodičnosti, plime i oseke, opadanja i nadolaženja, koji je fizička nauka posmatrala i zabeležila u svim oblastima prirode. Smene Dana i Noći, Života i Smrti, Spavanja i Buđenja su, zapravo, tako uobičajene, tako savršeno univerzalne i bez izuzetka, daje lako razumeti kako se u njima vidi osnovni zakon univerzuma.

Štaviše, Tajna Doktrina nas uči: -

(c) Svaka Duša je bazično identična sa Univerzalnom Nad-Dušom, koja je sama jedan aspekt Neznanog Korena, a hodočasništvo je obavezno za svaku Dušu - koja je njena iskra - kroz ciklus Inkarnacija (ili "Neophodnosti") u skladu sa Cikličkim i Karmičkim zakonom, tokom čitavog trajanja. Drugim recima, nijedan čisto duhovni Budi (božanska Duša) ne može imati nezavisno (svesno) postojanje pre nego stoje iskra, koja je izašla iz čiste Suštine Univerzalnog šestog principa - ili NAD-DUŠE, {a} prošla kroz svaki elementalni oblik pojavnog sveta te Manvantare i {b} stekla individualnost, najpre prirodnim impulsom, a potom naporima koje sama ulaže i pronalazi (zauzdanim njenom Karmom), uspinjući se tako kroz sve stupnjeve inteligencije, od najnižeg do najvišeg Manasa (uma), od minerala i biljaka do najsvetijih arhanđela (Dani Buda). Stožerna doktrina ezoterijske filozofije ne priznaje da čovek ima privilegije ili posebne da-

* (Lat.) - u celini. (nap. prev.)

"Hodočasnik" je naziv dat našoj *Monadi* (dva u jednom) tokom njenog ciklusa inkarnacija. To je jedini besmrtni i večni princip u nama, budući daje nerazdvojni deo jedinstvene celine - Univerzalnog Duha, iz koga isijava i u koga biva apsorbovan na kraju ciklusa. Kad je rečeno da isijava iz jednog duha, neminovno je upotrebljen nespretan i netačan izraz, jer nema odgovarajuće reci na engleskom. Vedantini to zovu *Sutratma* (Nit-Duša), ali se njihovo objašnjenje, takođe, donekle razlikuje od objašnjenja okultista; da objasne u čemu je razlika, međutim, ostavljeno je samim vedantinima.

rove, osim onih koje je zadobio svojim sopstvenim Egom, pomoću ličnih napora i zasluga, kroz dugi niz metamorfoza i reinkarnacija. Zato Indusi kažu da je Univerzum Brama i Brama, jer je Brama u svakom atomu univerzuma, budući da su šest principa Prirode rezultat - raznovrsno diferencirani aspekti - onog SEDMOG i KRAJNJEG, jedine stvarnosti u Univerzumu, bilo Kosmičkom ili mikrokosmičkom; takode, zato na psihičke, duhovne i fizičke penutacije, na planu ispoljavanja i oblika, šestog (Brame, nosioca Brame) metafizičkom antifrazom gledaju kao na iluzorne ili majavičke. Jer, iako je koren svakog atoma pojedinačno i svih oblika kolektivno, taj sedmi princip ili jedina Stvarnost, ipak, u svom ispoljenom privremenom pojavljivanju, nije ništa više od prolazne iluzije naših čula (vidi, radi jasnije definicije, dodatak "Bogovi, Monade i Atomi" i takode "Teofanija", "Bodisatve i Reinkarnacija", itd., itd.).

U svojoj apsolutnosti. Jedan Princip u svoja dva aspekta (Parabramam i Mulaprakriti) je bespolan, neuslovljen i večan. Njegovo periodičko (manvantaričko) isijavanje - ili primalno zračenje - takode je Jedno, dvopolno i pojavno konačno. Kad to zračenje, u svom obrtanju, isijava zrake, sva njegova zračenja su takode dvopolna, da bi postala muški i ženski principi u svojim nižim aspektima. Nakon Pralaje, bilo da se radi o velikoj ili maloj Pralaji (ova poslednja ostavlja svet u *status quo**^^), prvo što se ponovo budi za aktivni život je tvoračka A'kaša, Otac-Majka, Duh i Duša Etra, ili ravan na površini Kruga. Prostor se naziva "Majkom" pre svoje kosmičke aktivnosti, a Ocem-Majkom u prvom stepenu ponovnog buđenja (vidi komentare, Stanca II). U kabali je to takode Otac-Majka-Sin. Ali, dok su u istočnjačkom učenju oni Sedmi Princip ispoljenog Univerzuma, ili njegov "Atma-Budi-Manas" (Duh, Duša, Inteligencija), trijada koja se grana i deli na sedam kosmičkih i sedam ljudskih principa, u zapadnjačkoj kabali hrišćanskih mistika to je Trijada ili Trojstvo, a kod njihovih okultista, muško-ženski Jehova, Jah-Havah. U tome je sva

(Lat.) - neizmenjeno stanje, (nap. prev.)

²² U *status quo* ne ostaju fizički organizmi, a još manje svi njihovi fizički principi, tokom velikih kosmičkih ih čak i solamih pralaja, već samo njihove akašičke ih astralne "fotografije". Ali, tokom manjih pralaja, kad ih jednom prekrije "Noć", planete ostaju netaknute, iako mrtve, kao što ogromne životinje, zarobljene i zamrznute u polarnom ledu, ostaju iste vekovira.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

razlika između ezoterijskih i hrišćanskih trojstava. Mistici i filozofi, panteisti Istoka i Zapada, sintetišu svoju trijadu pre stvaranja u čisto božansku apstrakciju. Pravoslavci je antropomorfizuju. *Hiranjagarba*, *Hari* i *Šankara* - tri lica ispoljavajućeg "Duha Vrhunskog Duha" (ime pod kojim Pritivi - Zemlja - pozdravlja Višnu u svom prvom Avataru) - čisto su metafizičke apstraktne osobine formiranja, očuvanja i uništenja, i predstavljaju tri božanske Avašte (bukvalno, hipostaze) onoga što "ne nestaje sa stvorenim bićima" (ili Ačjuta*, ime Višnu) dok pravoslavni hrišćanin razdvaja svoje lično stvaralačko Božanstvo na tri ličnosti Trojstva, i ne priznaje neko više Božanstvo. U okultizmu, to trojstvo je apstraktni Trougao, kod pravoslavnih, savršena Kocka. Na kreativnog Boga, ili na složene bogove, istočnjačka filozofija gleda kao na *Brantidaršanatah* - "lažno razumevanje", nešto "zamišljeno, zbog varljivih pojavnosti, kao materijalni oblik", i objašnjeno kao da se diže iz varljive zamisli egoistične lične i ljudske Duše (niži peti princip). To je divno izraženo u novom prevodu *Višnu Purane*. "Taj Brama, u svojoj celovitosti, suštinski ima izgled Prakriti, i evoluirani i neevoluirani (Mulaprakriti), a takode i aspekt Duha i aspekt Vremena. Duh, o dvorođeni, je vodeći izraz Vrhunskog Brame.^.^ Sledeći je dvostruki aspekt - Prakriti, i evoluiran i neevoluiran, a vreme je poslednji." U orfičkoj teogoniji Kronos je, takode, pokazan kao daje stvoreni bog ili činilac.

Na tom stupnju ponovnog buđenja Univerzuma, sveti simbolizam ga predstavlja kao savršeni Krug sa (korenskom) tačkom u Centru O- Taj znak je bio univerzalan, zato ga nalazimo i u kabali.

* Ačjuta (sanskrit) - trajno i nepropadljivo; neuništivo i neprolazno. Ovi atributi se obično pripisuju Brami, ali koriste se i za Višnu, odnosno, Krišnu. (nap. ured.)

Zato Spenser - koji, kao i Sopenhauer i Fon Hartman, samo odražava jedan aspekt starih ezoteričkih filozofa i zato svoje čitaoce vodi na sumornu obalu agnostičkog oćajanja - sa poštovanjem formuliše veliku misteriju:

(. , .) to što istrajava neizmenljivo po količini, ali uvek promenljivog oblika, u ovim čulnim pojavljivanjima koja nam Univerzum predstavlja, jeste jedna neznana i nepoznatljiva moć, za koju smo prisiljeni da priznamo da nema granica u prostoru i da nema ni početka ni kraja u vremenu.

Jedino smela teologija - nikako nauka ili filozofija traži da izmeri Beskrajno i razotkrije Neizmemo i Nespoznatljivo.

Međutim, zapadnjačka kabala, koja je sada u rukama hrišćanskih mistika, potpuno ga ignoriše, iako je on jasno pokazan u *Žoharu*. Ti sektaši počinju od kraja i prikazuju - kao simbol Kosmosa pre stvaranja - ovaj znak 0^ nazivajući ga "Sjedinjenjem Ruže i Krsta", veliku misteriju okultnog stvaranja, odatle ime *Rosicrucians* (Ružin Krst)!

Međutim, kako se može prosuditi iz najvažnijeg, kao najpoznatiji simbol rozenkrojčera figurira nešto što do danas nisu razumeli čak ni savremeni mistici. To je simbol "Pelikana" koji je rastvorio svoje grudi da bi nahranio sedam ptića - pravo *vjeruju* Bratstva ružinog krsta i direktni proizvod Tajne Doktrine Istoka. Brama (neutralni) se zove Kalahansa, što znači, kako objašnjavaju zapadnjački orijentalisti, Večni Labud ili guska (vidi Stancu III, Komentar 8), a to se odnosi na Bramu, Tvorca. Tako je izašla na videlo velika greška: Brama (neutralni) je taj na koga se odnosi da je Hansa-vahana (Onaj koji koristi labuda kao svoje Vozilo), a ne Brama Tvorac, koji je pravi Kalahansa, dok je Brama (neutralni) hamsa, i "A-hamsa", kako će biti objašnjeno u Komentaru. Neka se shvati da termini Brama i Parabramam nisu ovde upotrebljeni zato što pripadaju našoj ezoterijskoj nomenklaturi, već naprosto zato što su bliži proučavaocima na Zapadu. Oba su savršeni ekvivalenti naših jedan, tri i sedam samoglasničkih termina, koji označavaju JEDNO SVE i Jedno "Sve u svemu".

Takve su osnovne koncepcije na kojima počiva Tajna Doktrina.

Nije mesto da se ovde ulazi u bilo kakvu odbranu ili dokaz njima svojstvene razumnosti, niti mogu da se zaustavljam kako bih pokazala da su oni, zapravo, sadržani - iako često u varljivom ruhu - u svakom sistemu misli ili filozofije koji zaslužuje to ime.

Kad čitalac jednom počne da ih jasno razumeva i shvati svetlost koju oni bacaju na svaki problem života, za njega više neće biti potrebno da se oni opravdavaju, jer će mu njihova istina biti tako očigledna kao sunce na nebu. Prelazim, zato, na temu Stanci, onako kako su iznete u ovom tomu, dajući njihov osnovni nacrt. Nadam se da ću zadatak proučavaoca učiniti lakšim tako što ću mu u nekoliko reci izneti opštu koncepciju koja se tu objašnjava.

STANCA I. Istorija kosmičke evolucije, kako je praćena u Stancama, je, da tako kaŹemo, apstraktna algebarska formula te Evolucije. Otuda proućavalac ne srne oćekivati da će tu naći izveštaj o svim stupnjevima preobraŹaja koji se odvijaju izmeću prvih poćetaka "Univerzalne" evolucije i našeg današnjeg stanja. Bilo bi nemoguće dati takav jedan izveštaj, isto kao što bi ljudima bilo nerazumljivo da pojme ćak i prirodu nivoa postojanja odmah do ovog na koji je, u ovom trenutku, njihova svest ogranićena.

Stance, zato, daju jednu apstraktnu formulu koja se moŹe primeniti, mutatis mutandis, na svu evoluciju: na evoluciju naše sićušne Zemlje, evoluciju lanca planeta kome pripada Zemlja, na solami Univerzum kome taj lanac pripada i tako dalje, u uspinjućoj razmeri, dok um ne posrne i ne bude potpuno iscrpljen od napora.

Sedam Stanci, datih u ovom tomu, predstavljaju sedam ćlanova apstraktno formule. Oni se odnose na, i opisuju, sedam velikih stupnjeva procesa evolucije, o kojima se u *Puranama* govori kao o "Sedam Stvaranja", a u *Bibliji* kao o "Danima" stvaranja.

Prva Stanca opisuje stanje JEDNOG SVEOPŠTEG tokom Pralaje, pre prvog komešanja iznova probućenog ispoljavanja.

Misao trenutno pokazuje da se takvo stanje moŹe samo simbolićki predstaviti; opisati ga nije moguće. A ne moŹe se ni simbolićki predstaviti drugaćije nego u negativima, pošto je to stanje Apsolutnosti po sebi, ono ne moŹe da ima nijednu od onih specifićnih osobina koje nam sluŹe da opišemo objekte u pozitivnim terminima. Otuda se to stanje moŹe samo sugerisati negativima svih onih najapstraktnijih osobina koje ljudi više osećaju nego poimaju, kao najdalje granice koje doseŹe njihova moć shvatanja.

Stanje opisano u STANCI II je, za zapadnjaćki um, gotovo identićno sa onim koje je pomenuto u prvoj Stanci, tako da bi bila potrebna posebna rasprava da se izrazi ideja u ćemu se one razlikuju. Otuda se mora ostaviti intuiciji i višim sposobnostima ćitaoca da pojme, onoliko koliko su u stanju, znaćenje alegorićnih rećenica koje su upotrebljene. Zaista se mora zapamtiti da se sve Stance pozivaju

Stranice iz praistorijskog perioda

pre na unutrašnje sposobnosti nego na uobičajeno razumevanje fizičkog mozga.

STANCA III opisuje ponovno buđenje Univerzuma u život nakon Pralaje. Ona slika izranjanje "Monada" iz njihovog stanja utonulosti u JEDNO, najranije i najviše stanje u formiranju "svetova", gde je termin "Monada" ono što se može primeniti podjednako i na najveći solami sistem i najsitniji atom.

STANCA IV pokazuje diferencijaciju "Zametka" Univerzuma u sedmostruku hijerarhiju svesnih Božanskih Moći, koje predstavljaju aktivna ispoljavanja Jedne Vrhunske Energije. One su vajari, oblikovaoci i, konačno, tvorci celokupnog ispoljenog Univerzuma, u jedinom smislu u kome je ime "Tvorac" pojmljivo; one ga informišu i vode, one su inteligentna Bića koja prilagodavaju i kontrolišu evoluciju, otelovljujući u sebi ona ospoljavanja JEDNOG ZAKONA koji mi znamo kao "Zakone Prirode".

Generički, one su poznate kao Đan Kohani, iako svaka od raznih grupa ima svoju sopstvenu oznaku u Tajnoj Doktrini.

O tom stanju evolucije se u indijskoj mitologiji govori kao o "Stvaranju" Bogova.

U STANCI V opisan je proces formiranja sveta: - prvo, difuzna Kosmička Materija, potom divlji "vrtlozi", prvi stadijum u formiranju magline. Ta maglina se kondenzuje i, nakon prolaska kroz raznovrsne preobražaje, formira Solami Univerzum, planetarni lanac, ili jednu planetu, u zavisnosti od slučaja.

Na naredna stanja u formiranju "Sveta" ukazano je u STANCI VI, koja dovodi evoluciju takvog jednog sveta u njegov četvrti veliki period, koji odgovara periodu u kome mi sada živimo.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

STANCA VII sadrži istoriju, prateći silazak života do pojave Čoveka; i time zaključuje prvi tom Tajne Doktrine.

Razvoj "Čoveka" od njegove prve pojave na ovoj zemlji, u ovom ciklusu, do stanja u kome ga sada nalazimo biće predmet drugog toma.

NAPOMENA

Stance koje sačinjavaju tezu svakog odeljka prenete su potpuno prevedene na savremeni jezik, jer bi bilo više nego beskorisno još većma otežavati predmet uvodeći arhaičnu frazeologiju originala, sa njenim zbunjujućim stilom i recima! Dati su izvori iz kineskih, tibetanskih i sanskritskih prevoda izvornih (na senzaru) komentara i napomena na Knjigu ĐAN - koji su ovde prvi put prevedeni na jedan evropski jezik. Skoro da i ne treba reći da su ovde navedeni samo delovi sedam Stanci. Kad bi bile objavljene u potpunosti, one bi bile nerazumljive za sve osim za nekolicinu najviših okultista. A nema nikakve potrebe da uveravamo čitaoca da ni pisac, ili bolje rečeno, skromni zapisivač, ne razume te zabranjene pasuse ništa bolje od najvećeg broja neupućenih. Da bi se olakšalo čitanje i izbeglo suviše često pozivanje na fusnote, mislili smo daje najbolje da stopimo tekst i napomene, koristeći sanskritska i čisto tibetanska imena, a gde god se to nije moglo izbeći, preferirali smo da damo originale. Tim više što su pomenuti termini svi prihvaćeni kao sinonimi, koji se koriste samo između Učitelja i njegovih učenika (čela).

Zato, kad bi neko hteo da prevede na engleski, koristeći samo suštinske i tehničke izraze koji su upotrebljeni u jednoj od tibetanskih i senzaru verzija. Stih 1 bi glasio: "Tho-ag u Zhi-gyu spavalo je sedam Khorlo-a. Zodmanas zhiba. Svo Nyug grudi. Konch-hog nije; Thyan-Kam nije; Lha-Ckohan nije; Tenbrel Chungyi nije; Dharmakayaje nestala; Tgenchang nije postao; Bamang i Ssa u Ngovonyidju; samo Tho-og Yinsin u noći Sun-chan-a i Yong-grub (Parinishpanna)" itd., itd., što bi zvučalo kao čista *Abrakadabra*.

Kako je ovo delo napisano da uputi proučavaoce okultizma, a ne za dobrobit filologa, možemo uspešno da izbegnemo te strane izraze kad god je to moguće učiniti. Ostavljeni su samo neprevodljivi termini, nerazumljivi ukoliko se ne objasni njihovo značenje, ali su svi takvi termini dati u njihovom sanskritskom obliku. Nepotrebno je podsećati čitaoca da oni, u skoro svim slučajevima, predstavljaju kasni stadijum tog jezika i pripadaju Petoj Korenskoj Rasi; Sanskrit, kao što se sada zna, Atlantidani nisu govorili, i najveći broj filozofskih termina, korišćenih u indijskim sistemima iz perioda posle događaja iz *Mahabharate*, ne nalaze se u *Vedama*, niti ih srećemo u izvornim *Stancama*, u kojima nalazimo samo njihove ekvivalente. Čitaoca koji nije teozof još jednom pozivamo da sve što sledi, ako želi, posmatra kao bajku, u najboljem slučaju, kao još jednu od nedokazanih pretpostavki SANJARA, a u najgorem slučaju, kao jednu od hipoteza dodatih mnogim naučnim hipotezama prošlosti, sadašnjosti i budućnosti, nekih odbačenih, i drugih koje se još drže. Ona ni u kom smislu nije gora od mnogih takozvanih naučnih teorija, a u svakom slučaju je u mnogo većoj meri filozofska i verovatna.

Što se tiče obimnih objašnjenja i komentara koji su potrebni, fiisnote su date na uobičajen način, dok su rečenice koje će se komentarisati označene ciframa. Dodatni materijal naći ćete u poglavljima o simbolici koja formiraju Deo II, kao i u Delu III, a one često sadrže više informacija nego sam tekst.

I

KNJIGA I — DEO I
KOSMICKA EVOLUCIJA

SEDAM STANCI (PREVEDENIH) SA KOMENTARIMA
IZ
TAJNE KNJIGE DAN

Ni Nešto ni Ništa nije postojalo; tamo svetlog horizonta
Ne bese, ni prostranog baldahina neba na visini.
Šta je pokrivalo sve? Šta ga je štitilo? Šta zaklanjalo?
Bese li to neizmerni ambis vode?
Ne bese smrti ~ pa ipak ne bese ni ničeg besmrtnog
Ne bese granice između dana i noći;
Jedno disaše bez daha, samo,
Jer ničeg drugog osim Toga ne bese.
Bila je tama, i sve isprva bese pokriveno
U dubokoj tmuni - okean bez svetlosti -
Zametak što još uvek leži skriven u ljusci,
Izniče, jedna priroda, iz žarke topline.

Ko zna tu tajnu? Ko ju je objavio ovde?
Otkuda, otkuda ova mnogostruka tvorevina niče?
Sami Bogovi kasnije uđoše u postojanje -
Ko zna odakle ova velika tvorevina izniknu?
To, odakle svo ovo veliko stvaranje dođe.
Da li je Njegova volja stvorila ili je bila nema.
Najviši Mudrac koji je na najvišem nebu,
On to zna - ili možda čak ni On ne zna.

Zureći u večnost. . .

Pre nego što osnove Zemlje behu položene,

Ti bese. A kad plamen podzemni
Sažeže svoj zatvor i proždere okvir . . .
Ti ćeš i dalje biti kakav bese i ranije
I nećeš znati za promenu i kad vremena ne bude više.
O! beskrajna mish, božanska VEČNOSTI.

KOSMICKA EVOLUCIJA
U sedam stanci prevedenih iz Knjige Ān

STANCA I

1. VEČNI RODITELJ U MOTAN U SVOJE UVEK NEVIDLJIVE ODEŽDE ZASP AO JE JOŠ JEDNOM NA SEDAM VEČNOSTI.

2. VREMENA NE BEŠE, JER LEŽAŠE USNULO U BESKRAJNIM NEDRIMA TRAJANJA.

3. UNIVERZALNOG UMANE BEŠE, JER NE BEŠE AH - HI DA GA SADRŽE.

4. SEDAM PUTEVA KA BLAŽENSTVU NE BEŠE. VELIKIH UZROKA PATNJE NE BEŠE, JER NE BEŠE NIKOG DA IH PROIZVEDE I BUDE ZAROBLJEN NJIMA.

5. JEDEMO JE TAMA ISPUNJAVALA BESKRAJNO SVE, JER OTAC, MAJKA I SIN su JOŠ JEDNOM IZNOVA BILI JEDNO, A SIN SE NIJE JOŠ PROBUDIO ZA NOVI TOČAK I, SHODNO TOME, ZA SVOJE HODOČAŠĆE.

6. SEDAM UZVIŠENIH GOSPODA I SEDAM ISTINA PRESTALI SU DA POSTOJE, I UNIVERZUM, SIN NUŽNOSTI, UTONUO JE U PARANIŠPANU DA BI BIO IZDAHNUT OD ONOG ŠTO JESTE, A IPAK NIJE. NIŠTA BEŠE.

7. SA UZROCIMA POSTOJANJA BILO JE SVRŠENO; VIDLJIVO KOJE BEŠE I NEVIDLJIVO KOJE JESTE POČIVAHU U VEČNOM NE-BIĆU, JEDNOM BIĆU.

8. SAM, JEDAN OBLIK POSTOJANJA PROTEZAO SE BEGRANIČNO, BESKRAJAN, BEZ UZROKA, U SNU BEZ SNOVA; I ŽIVOT JE PULSIRAO NESVESTAN u UNIVERZALNOM PROSTORU, KROZ TO SVE-PRISUSTVO, KOJE OPAŽA "OTVORENO OKO" DANGME.

9. ALI, GDE BEŠE DANGMA KAD JE ALAJA UNIVERZUMA BILA U PARAMARTI, A ANUPADAKA BEŠE VELIKI TOČAK?

STANCA II

1. . . . GDE BEHU GRADITELJI, BLISTAVI SINOVI OSVITA MANVANTARE? . . . U NEZNANOJ TAMI, U NJIHOVOJ AH-HI PARANIŠPANI, PROIZVOĐAČI OBLIKA IZ NE-OBLIKA - KOREN SVETA - DEVAMATRI I SVABHAVAT, POČIVAHU U BLAŽENSTVU NE-BIĆA.

2. . . . GDE JE BILA TIŠINA? GDE UŠI DA JE OSETE? NE! NIJE BILO NI TIŠINE NI ZVUKA; NIČEG SEM NEPRESTANOG VEČNOG DAHA, KOJI NE ZNA SEBE.

3. ČAS JOŠ NIJE KUCNUO; ZRAK JOŠ NIJE BLJESNUO U ZAMETAK; MATRIPADMA JOŠ NIJE NABREKLA.

4. NJENO SRCE JOŠ NE BESE OTVORENO DA UDE JEDAN ZRAK, DA ZATIM PADNE, KAO TRI U ČETIRI, U KRILO MAJE.

5. SEDAM SINOVA NE BEHU JOŠ ROĐENI IZ TKIVA SVETLOSTI. JEDINO TAMA BESE OTAC-MAJKA, SVABHAVAT, I SVABHAVAT BESE U TAMI.

6. NJIH DVOJE SU ZAMETAK, A ZAMETAK JE JEDNO. UNIVERZUM JOŠ UVEK BEŠE SAKRIVEN U BOŽANSKOJ MISLI I BOŽANSKIM NEDRIMA. . . .

STANCA III

1. . . . POSLEDNJA VIBRACIJA SEDME VEČNOSTI TREPERI KROZ BESKRAJNOST. MAJKA OTIČE, ŠIREĆI SE OD IZNUTRA KA SPOLJA KAO PUPOLJAK LOTOSA.

2. VIBRACIJA HITA UNAOKOLO, DODIRUJUĆI SVOJIM BRZIM KRILIMA ČITAV UNIVERZUM I ZAMETAK KOJI BORAVI U TAMI: TAMI KOJA DIŠE NAD USNULIM VODAMA ŽIVOTA. . . .

3. "TAMA" ZRAČI SVETLOST, A SVETLOST ISPUŠTA JEDAN USAMLJENI ZRAK U VODE, U PONORE MAJKE. TAJ ZRAK PRODIRE KROZ DEVIČANSKO JAJE; ZRAK NAGONI TO VEČNO JAJE DA UZDRHTI I ISPUŠTI NE-VEČNI ZAMETAK, KOJI SE ZGUŠNJAVA U JAJE SVETA.

Sedam Stanci

4. POTOM TRI PRELAZI U ČETIRI. SJAJNA SUŠTINA POSTAJE SEDAM IZNUTRA, SEDAM SPOLJA. BLISTAVO JAJE, KOJE JE U SEBI TRI, ZGRUŠAVA SE I ŠIRI, U MLEČNO BELIM UGRUŠCIMA, KROZ PONORE MAJKE, KOREN KOJI RASTE U DUBINAMA OKEANA ŽIVOTA.

5. KOREN OSTAJE, SVETLOST OSTAJE, UGRUŠCI OSTAJU, A JOŠ UVEK JE OEAIHOU JEDNO.

6. KOREN ŽIVOTA BEŠE U SVAKOJ KAPI OKEANA BESMRTNOSTI, A OKEAN BEŠE SJAJNA SVETLOST, KOJA BEŠE VATRA, TOPLOTA I KRETANJE. TAMA IŠČEZNU I NEBI JE VIŠE. O N ANESTADE U SVOJOJ SOPSTVENOJ SUŠTINI, TELU VATRE I VODE, ILI OCA I MAJKE.

7. GLE, O LANU! SJAJNO DETE DVOJSTVA, NEUPOREDIVA BLISTAVA SLAVA: SJAJNI PROSTOR, SIN TAMNOG PROSTORA, KOJI JE IZRONIO IZ DUBINA VELIKIH TAMNIH VODA. TO JE OEAIHOU MLAĐI, »** ON ŠIJA SJAJNO KAO SUNCE; ON JE ZASLEPLJUJUĆI BOŽANSKI ZMAJ MUDROSTI; JEDAN JE ČETIRI, A ČATUR UZIMA U SEBE TRI,' I TO SJEDINJENJE PROIZVODI SAPTU, U KOME SU SEDAM KOJI POSTAJU TRIDASA (ILI ROJEVI I MNOŠTVA). GLEDAJ KAKO PODIŽE VEO I RAZMOTAVA GA OD ISTOKA KA ZAPADU. ON ZATVARA ONO ŠTO JE GORE, I OSTAVLJA ONO ŠTO JE DOLE DA BUDE VIĐENO KAO VELIKA ILUZIJA. ON OBELEŽAVA MESTA ZA SJAJNE, I PRETVARA ONO ŠTO JE GORE (NEISPOLJENO), U MORE VATRE BEZ OBALA, A ONO ŠTO JE DOLE (ISPOLJENO) U VELIKE VODE.

8. G D E BEŠE ZAMETAK I GDE JE NEGDAŠNJA TAMA? G D E JE DUH PLAMENA KOJI GORI U TVOJOJ LAMPI, O LANU? ZAMETAK JE TO, I TO JE SVETLOST, BELI BLISTAVI SIN TAMNOG SKRIVENOG OCA.

9. SVETLOST JE HLADNI PLAMEN, PLAMEN JE VATRA, A VATRA PROIZVODI TOPLOTU, KOJA RAĐA VODU: VODU ŽIVOTA U VELIKOJ MAJCI.

10. OTAC-MAJKA TKA MREŽU ČIJI JE GORNJI KRAJ PRIČVRŠĆEN ZA DUH - SVETLOST JEDNE TAME - A NIŽI ZA NJEGOV SENOVITI KRAJ, MATERIJU; I TA MREŽA JE UNIVERZUM IZATKAN OD TE DVE SUPSTANCE OD KOJIH JE NAČINJENA JEDNA, KOJA JE SVABHAVAT.

11. ONA SE ŠIRI KAD JE DAH VATRE NA NJOJ; SKUPLJA SE KAD JE DOKTAKNE DAH MAJKE. POTOM SE SINOVI RAZDVAJAJU I RASIPAJU, DA BI SE

U prevodu na engleski sa sanskrita brojevi su dati na tom jeziku: *Eka*, *Chatur*, itd., itd. Mislimo daje bolje da ih damo na engleskom.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

VRATILI NA GRUDI SVOJE MAJKE, NA KRAJU "VELIKOG DANA", I PONOVO POSTALI JEDNO SA NJOM; KAD SE HLADI, ONA POSTAJE SJAJNA, I SINOVI SE ŠIRE I SKUPLJAJU KROZ ČITAVA SVOJA SOPSTVA I SRCA; ONI GRLE BESKONAČNOST.

12. POTOM SVABHAVAT ŠALJE FOHAT DA OČVRSNE ATOME. SVAKI OD NJIH JE DEO MREŽE. ODRAŽAVAJUĆI "SAMOPOSTOJEĆEG GOSPODA" POPUT OGLEDALA, SVAKI ZA UZVRAT POSTAJE JEDAN SVET.

STANCA IV

1. ... SLUŠAJTE, VI SINOVI ZEMLJE, VAŠE »JSTRUKTORE - SINOVE VATRE. NAUČITE DA NEMA NI PRVOG NI POSLEDNJEG, JER SVE JE JEDAN BROJ, PROISTEKAO IZ NE-BROJA.

2. NAUČITE ONO ŠTO SMO MI, KOJI SILAZIMO OD PRVOBITNIH SEDAM, MI KOJI SMO ROĐENI IZ PRVOBITNOG PLAMENA, NAUČILI OD NAŠIH OTACA...

3. Iz BLJEŠTAVILA SVETLOSTI - ZRAKA VEČNE TAME - IZNIKOŠE U PROSTORU NANOVO PROBUĐENE ENERGIJE: JEDNA IZ JAJETA, ŠEST I PET. POTOM TRI, JEDAN, ČETIRI, JEDAN, PET - DVOSTRUKO SEDAM U UKUPNOM ZBIRU. A TO SU: SUŠTINE, PLAMENOVİ, ELEMENTI, GRADITELJI, BROJEVI, ARUPA, RUPA, I SILE BOŽANSKOG ČOVEKA - UKUPNI ZBIR. A iz BOŽANSKOG ČOVEKA EMANIRALI SU OBLICI, ISKRE, SVETE ŽIVOTINJE I GLASNICI SVETIH OTACA UNUTAR SVETE ČETVORKE.

4. To JE BILA VOJSKA GLASA - BOŽANSKA MAJKA SEDMOSTRUKOSTI. ISKRE TE SEDMOSTRUKOSTI SU PODREĐENE I SLUGE SU PRVOG, DRUGOG, TREĆEG, ČETVRTOG, PETOG, ŠESTOG I SEDMOG OD SEDAM. TE "ISKRE" SE ZOVU SFERE, TROUGLOVI, KOCKE, LINIJE I MODELARI; JER TO ZNAČI VEČNA NIDANA - OEAIHOU, KOJI JE:

5. "TAMA" BEZGRANIČNA, ILI NE-BROJ, ADI-NIDANA SVABHAVAT: -

I ADI-SANAT, BROJ, JER ON JE JEDAN.

II GLAS GOSPODA SVABHAVATA, BROJEVI, JER ON JE JEDAN I DEVET.

III "BEZOBLIČNI KVADRAT."

I TA TRI ZATVORENA UNUTAR (3 SU SVETA ČETIRI; A TIH DESET SU ARUPA UNIVERZUM. POTOM DOLAZE "SINOVI", SEDAM BORACA, JEDAN, OSMI IZOSTAVLJEN, I NJEGOV DAH KOJI JE TVORAC SVETLOSTI.

6. POTOM DRUGIH SEDAM, KOJI SU LIPIKE, A PROIZVEDENI SU OD TRI. ODBAČENI SIN JE JEDAN. "SINOVI-SUNCA" SU BEZBROJNI.

STANCA V

1. PRVOBITNIH SEDAM, PRVIH SEDAM DAHOVA ZMAJA MUDROSTI, PROIZVODE, ZA UZVRAT, IZ SVOJIH SVETIH KRUŽEĆIH DAHOVA, VATRENIKOVITLAC.

2. ONI GA ČINE GLASNIKOM SVOJE VOLJE. DIU POSTAJE FOHAT, BRZI SIN BOŽANSKIH SINOVA, ČIJI SU SINOVI LIPIKE, I ON IZDAJE CIRKULARNE NALOGE. FOHAT JE PASTUV, A MISAO JE JAHAC. ON PROLAZI POPUT MUNJE KROZ VATRENE OBLAKE; KORAČA TRI, I PET, I SEDAM KORAKA KROZ SEDAM GORNJIH REGIONA, I SEDAM DONJIH. ON DIŽE SVOJ GLAS, POZIVA BEZBROJNE ISKRE, I SPAJA IH.

3. ON JE NJIHOV VODEČI DUH I UPRAVITELJ. KAD POČNE DA DELUJE, ON RAZDVAJA ISKRE NIŽEG CARSTVA, KOJE LEBDE I PODRHTAVAJU OD RADOSTI U SVOJIM SJAJNIM PREBITAVALIŠTIMA, I, U ISTO VREME, FORMIRA ZAMETKE TOČKOVA. ON IH POSTAVLJA U ŠEST PRAVACA PROSTORA I JEDAN U SREDINI - CENTRALNI TOČAK.

4. FOHAT TRASIRA SPIRALNE LINIJE DA UJEDINI ŠEST SA SEMMIM - KRUONOM. VOJSKA SINOVA SVETLOSTI STOJI NA SVAKOM UGLU, A LIPIKE U SREDNJEM TOČKU. ONI KAŽU: "TO JE DOBRO. PRVI BOŽANSKI SVET JE SPREMAN, PRVI JE SADA DRUGI." POTOM SE "BOŽANSKA ARUPA" ODRAŽAVA U ČHAJA LOKI, PRVOJ ODEŽDI ANUPADAKE.

5. FOHAT KORAČA PET KORAKA I GRADI KRILATI TOČAK NA SVAKOM UGLU KVADRATA, ZA ČETIRI SVECA I NJIHOVE VOJSKE.

6. LIPIKE OPISUJU TROUGAO, PRVI, KOCKU, DRUGU, I PENTAGRAM UNUTAR JAJETA. TO JE PRSTEN ZVANI "NE PROLAZI" ZA ONE KOJI SILAZE I USPINJU SE. TAKOĐE I ZA ONE KOJI TOKOM KALPE NAPREDUJU PREMA VELIKOM DANU "BUDI SA NAMA." TAKO SU BILI FORMIRANI

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

RUPA I ARUPA; OD JEDNE SVETLOSTI SEDAM SVETLOSTJ; OD SVAKE OD TIH SEDAM, SEDAM PUTA SEDAM SVETLOSTI. TOČKOVI NADGLEDAJU PRSTEN. . . .

STANCA VI

1. POMOĆU SILE MAJKE MILOSTI I ZNANJA - KVAN-JIN - "TROSTRUKE" KVAN-ŠAI-JIN, KOJA OBITAVA U KVAN-JIN-TIENU, FOHAT, DAH NJIHOVOG POTOMSTVA, SIN SINOVA, PRIZVAO JE IZ NIŽEG AMBISA ILUZORNI OBLIK SIEN-ČAN I SEDAM ELEMENATA: ^

2. BRZI I SJAJNI PROIZVODI SEDAM LAJU CENTARA, NAD KOJIMA NIŠTA NEĆE PREVLAĐATI DO VELIKOG DANA "BUDI-SA-NAMA," I POSTAVLJA UNIVERZUM NA TE VEČNE OSNOVE, OKRUŽUJUĆI SIEN-ČAN ELEMENTARNIM ZAMECIMA.

3. OD TIH SEDAM - PRVI ISPOLJEN, ŠEST SAKRIVENIH; DVA ISPOLJENA - PET SAKRIVENIH; TRI ISPOLJENA - ČETIRI SAKRIVENA; ČETIRI PROIZVEDENA - TRI SAKRIVENA; ČETIRI I JEDAN TSAN OTKRIVEN - DVA I PO SAKRIVENA; ŠEST KOJI TREBA DA SE ISPOLJE - JEDAN OSTAVLJEN PO STRANI. NA KRAJU, SEDAM MALIH TOČKOVA SE OKREĆU, RAĐAJUĆI JEDAN DRUGOG.

4. ON IH GRADI NA SLIKU I PRILIKU STARUIH TOČKOVA, POSTAVLJAJUĆI IH NA NEPROLAZNE CENTRE.

KAKO IH FOHAT GRADI? ON SAKUPLJA VATRENU PRAŠINU. ON PRAVI VATRENE LOPTE, TRČI KROZ NJIH I OKO NJIH, UBRIZGAVAJUĆI TAKO ŽIVOT U NJIH; POTOM IH STAVLJA U POKRET, JEDNE NA JEDAN, DRUGE NA DRUGI NAČIN. ONI SU HLADNI - ON IH ČINI VRELIM. ONI SU SUVI - ON IH ČINI VLAŽNIM. ONI SIJAJU - ON PIRI I HLADI IH. TAKO DELUJE FOHAT OD JEDNOG SUTONADO DRUGOG, TOKOM SEDAM VEČNOSTI.

5. U ČETVRTOM, SINOVIMA JE REČENO DA STVORE SVOJE SLIKE. JEDNA TREĆINA ODBIJA - DVE SLUŠAJU.

Stih 1 Stance VI daleko je kasnijeg datuma od ostalih Stanica, mada još uvek veoma star. Stari tekst tog stiha, budući da sadrži imena potpuno nepoznata orijentalistima, ne bi dao ključ proučavaocu.

6. KLETVA JE BAČENA; ONI ĆE SE RODITI U ČETVRTOJ, PATITI I UZROKOVATI PATNJU; TO JE PRVI RAT.

7. STARIJI TOČKO VI ROTIRALI SU NANIŽE I NAVIŠE. . . . MAJČINA IKRA ISPUNILA JE SVE. ODIGRALE SU SE BITKE IZMEĐU TvORACA I UNIŠTITELJA, I BITKE SU SE VODILE ZA PROSTOR; SEME SE STALNO IZNOVA POJAVLJUJE.

8. RAČUNAJ, O LANU, AKO HOĆEŠ DA SAZNAŠ TAČNU STAROST TVOG MALOG TOČKA. NJEGO V ČETVRTI PAOK JE NAŠA MAJKA. DOSEGNI ČETVRTI "PLOD" ČETVRTOG PUTA ZNANJA KOJI VODI KA NIRVANI, I RAZUMEĆEŠ, JER ĆEŠ VIDETI...

STANCA VII

1. GLE POČETKA OSETNOG BEZOBLIČNOG ŽIVOTA.

NAJPRE BOŽANSKO, JEDNO OD MAJKE-DUHA; POTOM DUHOVNO; TRI OD JEDNOG, ČETIRI OD JEDNOG, A PET OD KOJIH TRI, PET I SEDAM, TO JE TROSTRUKI I CETVOROSTRUKI SILAZAK; "IZ UMA ROĐENI" SINOVI PRVOG GOSPODA; BLISTAVIH SEDAM.

ONI SU TI KOJI SU TI, JA, ON, O LANU. ONI, KOJI BDIJU NAD TOBOM I TVOJOM MAJKOM ZEMLJOM.

2. JEDAN ZRAK UMNOŽAVA MANJE ZRAKE. ŽIVOT PRETHODI OBLIKU, I ŽIVOT NADŽIVLJUJE POSLEDNJI ATOM OBLIKA. KROZ BEZBROJNE ZRAKE, ZRAK ŽIVOTA, JEDAN, NALIK NA NIT U BROJANICAMA.

3. KAD JEDNO POSTANE DVA, TROSTRUKOST SE POJAVLJUJE, I TRISU JEDNO; I TO JE NAŠA NIT, O LANU, SRCE ČOVEKA-BILJKE ZVANOG SAP-TAPARNA.

4. TO JE KOREN KOJI NIKAD NE UMIRE; TROJEZIČNI PLAMEN ČETIRI FITILJA. FITILJI SU ISKRE, ŠTO IZBIJAJU IZ TROJEZIČNOG PLAMENA KOJI JE RODIO SEDMI, NJIHOV PLAMEN; ZRACI I ISKRE JEDNOG MESECA ODRAŽENI SU U TEKUĆIM TALASIMA SVIH REKA NA ZEMLJI.

5. ISKRA VISI SA PLAMENA NA NAJFINUOJ NITI FOHATA. ONA PUTUJE KROZ SEDAM SVETOVA MAJE. ONA SE ZAUSTAVLJA U PRVOM, I BIVA METAL I KAMEN; ONA PRELAZI U DRUGO I GLE - BILJKA. BILJKA SE KOVITLA KROZ SEDAM OBLIKA I POSTAJE SVETA ŽIVOTINJA. O D NJIHOVIH

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

KOMBINOVANIH OSOBINA OBLIKOVAN JE MANU, MISLILAC. KO GA OBLIKUJE? SEDAM ŽIVOTA, I JEDAN ŽIVOT. KO GA DOVRŠAVA? PETOSTRUKI LHA. A KO USAVRŠAVA POSLEDNJE TELO? RIBA, SIN* I SOMA. ...

6. OD PRVOROĐENOG NIT IZMEĐU TIHOG POSMATRAČA I NJEGOVE SENKE POSTAJE JAČA I SJAJNIJA SA SVAKOM PROMENOM. SVETLOST JUTARNJEG SUNCA PRETVORILA SE U PODNEVNU SLAVU. ...

7. TO JE TVOJ SADAŠNJI TOČAK, REČE PLAMEN ISKRI. TI SI JA, MOJA SLIKA, I MOJA SENKA. ODENUO SAM SE U TEBE, I TI SI MOJ VAHAN DO DANA "BUDI SA NAMA", KAD ĆEŠ PONOVO POSTATI JA I DRUGI, TI I JA. POTOM GRADITELJI, ODENUVŠI SVOJU PRVU ODEŽDU, SILAZE NA ZEMLJU I VLADAJU NAD LJUDIMA - KOJI SU ONI SAMI. ...

Tako se završava ovaj deo arhaičnog pripovedanja, taman, zbrkan, gotovo nerazumljiv. Sada ćemo pokušati da bacimo svetlost na tu tamu, da učinimo smislenom tu prividnu besmislicu.

* Sin - (haldejski) - Mesec; takođe, vavilonsko i asirsko božanstvo Meseca, zvano Enlu (Gospodar mudrosti) i Nanar (Svetlonoša). Njegova mudrost dolazi do nižeg Manasa, kao odraz višeg, i ona često može u celosti biti zlodejnost i vradžbina. U ovom kontekstu, međutim, Riba, sin i soma su sinonimi i u vezi su sa simbolom Meseca; sjedinjeni sa njim označavaju tri simbola besmrtnog bića. (nap. ured.)

KOMENTARI

NA SEDAM STANCI I NJIHOVE TERMINE, PO NUMERACIJI
U STANCAMA I STIHOVIMA

STANCA I - KOMENTARI

Noć UNIVERZUMA

*Sedam Večnosti * Vreme * Tajna Doktrina — Panteizam —
Ateizam * Univerzalni Um i Đan Kohani * Nidana i Maja:
uzroci nesreće * Veliki Dah * Biće i Ne-biće * Oko Dangme
* Alaja, Univerzalna Duša*

1. VEČNI RODITELJ U MOTAN U SVOJE UVEK NEVIDLJIVE ODEŽDE ZA-
SPAO JE JOŠ JEDNOM NA SEDAM VEČNOSTI (a).

"Roditelj Prostor" je večni, uvek prisutni uzrok svega - nepoj-
mljivo BOŽANSTVO, čije su "nevidljive odore" mistički koreni celo-
kupne materije i Univerzuma. *Vrostor JQ jedna večna stvarnost* koju
najlakše možemo da zamislamo. On je večan u svojoj apstraktnosti,
i na njega ne utiče ni prisustvo ni odsustvo objektivnog Univerzu-
ma. On je bez dimenzija, u svakom smislu, i sam-po-sebi postojeći.
Duh je prvo izdvajanje iz TOGA, bezuzročnog uzroka kako Duha ta-
ko i Materije. On nije, kako se uči u ezoterijskom katehizmu, ni ne-
ograničena praznina, ni uslovljena punoća, već oboje. On je bio i uvek
će biti (vidi *Predgovor*, str. 46 i dalje).

Tako, "odežde" znače noumen neizdiferencirane Kosmičke Mate-
rije. To nije materija kakvu mi znamo, već duhovna suština materije
i ona je podjednako večna, pa čak jedna sa Prostorom, u njegovom

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

apstraktnom smislu. Korenska priroda je takode izvor suptilnih nevidljivih svojstava u vidljivoj materiji. Ona je duša, da tako kažemo, JEDNOG beskrajnog Duha. Indusi je zovu Mulaprakriti, i kažu daje to prvobitna supstanca, koja je osnov Upadhija ili nosioca svake pojave, bilo fizičke, mentalne ili psihičke. Ona je izvor iz koga zrači Akaša.

(a) Pod Sedam "Večnosti" podrazumevaju se eoni ili periodi. Reč "Večnost", kako se shvata u hrišćanskoj teologiji, nema smisla za azijsko uho, osim u njenoj primeni na JEDNO postojanje; a ni termin "večnost" (*"sempiternity"*), večan jedino u budućnosti, nije ništa drugo do pogrešan termin.[^] Takve reci ne postoje i ne mogu postojati u filozofskoj metafizici, te su, stoga, bile nepoznate do pojave crkvenog hrišćanstva. Pomenutih Sedam Večnosti su sedam perioda, ili, drugačije rečeno, to je period koji po svom trajanju odgovara sedmostrukom periodu Manvantare, koji se produžava kroz Maha-Kalpu ili "Veliko Doba" - 100 godina Brame - što čini, ukupno, 311.040.000.000.000. godina; svaka godina Brame sastavljena je od 360 "dana" i od istog broja "noći" Brame (računatih po Čandrajani ili lunarnoj godini), a "Dan Brame" sastoji se od 4.320.000.000 smrtnih godina. Te "Večnosti" pripadaju najtajnijim proračunima, u kojima, da bi se stiglo do prave sume, svaka cifi-a mora biti I^x (sedam na x-ti); x varira u skladu sa prirodom ciklusa u subjektivnom ili stvarnom svetu, a svaka cifra ili broj koji se odnosi na, ili predstavlja sve različite cikluse od najvećeg do najmanjeg - u objektivnom ili nestvarnom svetu - mora obavezno biti umnožak sedmice. Ključ za ovo se ne može dati, jer tu leži tajna ezoterijskih proračuna, a za obična izračunavanja ona nema smisla. "Broj sedam", kaže kabala, "je veliki broj Božanskih Misterija"; broj deset je broj ljudskog znanja (Pitagorejska dekada); 1.000 je deset na treći, i zato je broj 7.000 takode simboličan. U Tajnoj Doktrini cifra i broj 4 su muški simbol samo na najvišem nivou apstrakcije, na nivou materije, 3 je muški, a 4 je ženski, vertikalno i horizontalno na

U knjizi II *Višnu Purane*, poglavlje 8, kaže se: "Pod besmrtnošću se podrazumeva postojanje do kraja Kalpe"; a Vilson, prevodilac, primećuje u fusnoti: "To je, prema *Vedama* sve što treba podrazumovati pod besmrtnošću (ili večnošću) bogova; oni nestaju na kraju univerzalne razgradnje (ili Pralaje)." A ezoterijska filozofija kaže: oni nestaju, ali su *nanovo apsorbovani*.

četvrtom stupnju simbolike, gde simboli postaju znaci reproduktivnih moći na fizičkom nivou.

STANCA I - *nastavak*

2. VREMENA NE BESE, JER LEŽAŠE USNULO U BESKRAJNIM NEDRIMA TRAJANJA (fl).

(a) Vreme je samo iluzija proizvedena sledom naših stanja svesti dok prolazimo kroz večno trajanje i ono ne postoji tamo gde ne postoji svest u kojoj se ta iluzija može proizvesti, već "leži usnulo". Sadašnjost je samo matematička linija koja razdvaja onaj deo večnog trajanja, koji mi zovemo budućnost, od onog dela koji zovemo prošlost. Ništa na zemlji nema pravo trajanje, jer ništa ne ostaje bez promene - ili istovetno - ni na milijarditi deo sekunde; a osećaj koji imamo o stvarnosti te podele "vremena", poznate kao sadašnjost, dolazi od nejasnosti tog trenutnog pogleda, ili niza pogleda, na stvari koje nam prikazuju naša čula, dok te stvari prelaze iz oblasti idealnog, koju zovemo budućnost, u oblast sećanja, koju zovemo prošlost. Na isti način mi doživljavamo i oset trajanja u slučaju trenutne električne iskre, zahvaljujući rasplinitom i produženom utisku na mrežnjači. Prava osoba ili stvar ne sastoji se samo od onoga što je viđeno u bilo kom datom trenutku, već je sastavljena od zbira svih svojih raznolikih i promenljivih stanja, od njene pojave u materijalnom do njenog nestanka sa Zemlje. Ti "ukupni zbirovi" su deo večnosti, koji postoji u "budućnosti" i postepeno prolazi kroz materiju, da bi za večnost postojao u "prošlosti". Niko ne bi mogao da kaže daje metalna šipka, koja je ispuštena u more, došla na svet kad je napustila vazduh, a prestala da postoji kad je ušla u vodu, kao i da se sama šipka sastojala jedino od tog preseka koji se, u svakom datom trenutku, poklapa sa matematičkom ravni što odvaja, i istovremeno spaja, atmosferu i okean. Isto je tako i sa osobama i stvarima, koje, ispadajući iz "biti" u "bilo je", iz budućnosti u prošlost - predstavljaju, trenutno, za naša čula, tako reći, presek svog celovitog sopstva dok prolaze kroz vreme

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

i prostor (kao materija) na svom putu od jedne večnosti do druge: i ta dva sačinjavaju "trajanje" u kome, jedino, svaka stvar ima svoje pravo postojanje kad bi samo naša čula mogla to da spoznaju ovde.

STANCA I - *nastavak*

3. ... UNIVERZALNOG UMANE BESE, JER NE BESE AH-HI (nebeskih bića) DA GA SADRŽE (otuda da ispolje) {a}.

{a} Um je ime koje je dato zbiru stanja svesti grupisanih kao Misli, Volja i Osećanja. Tokom dubokog sna zamišljanje prestaje na fizičkom nivou, a pamćenje je latentno; otuda, privremeno, "Um nije", jer je taj organ, kroz koji Ego ispoljava zamišljanje i pamćenje na materijalnom nivou, privremeno prestao da funkcioniše. No-umen može postati fenomen na bilo kom nivou postojanja prosto ispoljavajući se na tom nivou pomoću odgovarajuće osnove ili nosioca, a tokom duge noći poćinka, zvane Pralaja, kad su sva postojanja razgradena, "UNIVERZALNI UM" ostaje kao trajna mogućnost mentalnog delovanja, ili kao ona apstraktna, apsolutna misao čije konkretno, relativno ispoljavanje predstavlja upravo um. Ah-Hi (Đan Kohani) su grupna jata duhovnih bića ~ Anđeoska Jata hrišćanstva, Elohim i "Glasnici" Jevreja - koja su nosioci ispoljavanja božanske ili univerzalne misli i volje. Oni su Inteligentne Sile koje Priroda daje - i u njoj primenjuju - njene "zakone", dok oni sami deluju u skladu sa zakonima koji su im usađeni na sličan način od još viših Moći, ali, oni nisu "personifikacije" sila Prirode, kao što se pogrešno misli. Ta hijerarhija duhovnih Bića, kroz koju Univerzalni Um ulazi u delovanje, je kao vojska - "Jato", zaista - pomoću koje se ispoljavaju borbene moći neke nacije, i koja je sastavljena od armijskih korpusa, divizija, brigada, regimenti itd, svaka sa svojom posebnom individualnošću ili životom i svojom ograničenom slobodom i ograničnim odgovornostima; svaka sadržana u široj individualnosti, kojoj su potčinjeni njeni sopstveni interesi, i svaka u sebi sadrži manje individualnosti.

STANCA I - nastavak

4. SEDAM PUTEVA KA BLAŽENSTVU (Mokša[^] ili Nirvana) NE BESE
(a). VELIKIH UZROKA PATNJE (Nidana[^] i Maja) NE BESE, JER NE BESE
NIKO DA IH PROIZVEDE I BUDE ZAROBLJEN NJIMA (b).

(a) Postoji sedam "Staza" ili "Puteva" ka blaženstvu Ne-Postojanja, koje je apsolutno Biće, Postojanje i Svest. Njih nije bilo zato stoje Univerzum tada bio prazan i postojao je samo u Božanskoj Misli. Jer to je. . .

(b) Dvanaest Nidana ili uzroka bića. Svaki je posledica uzroka koji mu prethodi, dok je, sa svoje strane, svaki uzrok svog naslednika; budući da je ukupni zbir Nidana zasnovan na četiri istine, to predstavlja doktrinu posebno karakterističnu za hinajana sistem.* One pripadaju teoriji toka lančanog zakona koji proizvodi zasluge i greške, i konačno dovodi karmu do punog zamaha. Ona je zasnovana na velikoj istini da se reinkarnacije treba plašiti, pošto postojanje na ovom svetu na čoveka samo navlači patnju, jad i bol; ni sama smrt nije u stanju da čoveka izbavi od toga, jer smrt predstavlja samo vrata kroz koja on prolazi u drugi život na zemlji, nakon kratkog odmora na njenom pragu - Devahanu. Hinajana sistem, ili škola "malih kola", je veoma drevnog porekla, dok mahajana pripada kasnijem periodu, budući da je počela nakon Budine smrti. Pa ipak su njena načela stara koliko i planine u kojima su takve škole postojale od nezapamćenih vremena; i hinajana i mahajana škole (ova druga znače "velika kola") zapravo poučavaju istoj doktrini. Jana, ili kola (na sanskritu, vahan) je mistički izraz; oboja "kola" naglašavaju da se čovek može izbaviti od patnje ponovnih rođenja, pa čak i lažnog blaženstva Devahana sticanjem Mudrosti i Znanja, koji jedino mogu razvejati plodove Iluzije i Neznanja.

²

Nippang u Kini; *Neibban* u Burmi; ili *Moksha* u Indiji.

"12" Nidana (na tibetanskom *Ten-brel chug-nyi*), glavni uzroci postojanja, posledice stvorene spletom proizvedenih uzroka (vidi Komentar, II).

Vidi Vasiliev (*Wassilief*), *O budizmu*, str. 97-950.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Maja, ili iluzija, je element koji ulazi u sve konačne stvari, jer sve što postoji ima samo relativnu, a ne i apsolutnu stvarnost, pošto privid, u koji se prurušava skriveni noumen, za svakog posmatrača ima drugačije značenje, zavisno od njegove moći spoznaje. Za neobrazovano oko divljaka, umetnička slika predstavlja besmisleni zbrku poteza i premaza boja, dok obrazovano oko smesta tu vidi lice ili pejzaž. Ništa nije trajno, osim jedne, skrivene, apsolutne stvarnosti, koja u sebi sadrži sve noumene svih realnosti. Postojanja, koja pripadaju svakom nivou bića, sve do najviših Đan Kohana, u određenom stepenu, po svojoj prirodi, predstavljaju senke koje magična lampa baca na bezbojni ekran; ali sve te stvari su relativno stvarne, jer je spoznavalac takođe odraz i za njega su, zato, stvari koje je spoznao na isti način stvarne kao što je stvaran i on sam. Kakvu god stvarnost da neke stvari poseduju, ona se mora tražiti u njima pre ili nakon što one kao bljesak prođu kroz materijalni svet; ali, mi ne možemo direktno da spoznamo nijedno takvo postojanje sve dok imamo čulne instrumente koji u polje naše svesti dovode jedino materijalno postojanje. Na bilo kom planu da deluje naša svest, mi sami i stvari koje pripadaju tom planu privremeno predstavljamo naše jedine realnosti. Dok se izdižemo na skali razvoja, mi opažamo da smo, tokom stadijuma kroz koje samo prošli, pomešali senke sa stvarnošću, tako daje uspinjući napredak Ega, zapravo, postepeni niz buđenja, pri čemu svaki napredak donosi sa sobom ideju da smo sada, napokon, dosegli "stvarnost"; ali, tek kada dostignemo apsolutnu svest i kad se naša svest stopi sa njom, bićemo slobodni od obmane koju je stvorila Maja.

STANCA 1 - nastavak

5. JEDINO JE TAMA ISPUNJAVALA BESKRAJNO SVE {a}, JER OTAC, MAJKA I SIN su JOŠ JEDNOM IZNOVA BILI JEDNO, A SIN SE NUE JOŠ PROBUDIO ZA NOVI TOČAK^ I, SHODNO TOME, ZA SVOJE HODOČAŠĆE, {b}

To što se naziva "točkom" je simbolički izraz za svet, ili zemljinu kuglu, što pokazuje da su drevni narodi bili svesni daje naša Zemlja kugla koja se okreće, a ne nepokretni kvadrat, kao što su učili neki hrišćanski oci. "Veliki To-

{a} "Tama je Otac-Majka: svetlost njihov sin", kaže jedna stara istočnjačka izreka. Nije moguće pojmiti Svetlost drugačije nego kao da dolazi iz nekog izvora koji je njen uzrok, a pošto je u slučaju prvobitne svetlosti taj izvor nepoznat, razum i logika ga zahtevaju, pa ga zato zovemo "Tama", iz intelektualne perspektive. Što se tiče sekundarne ili izvedene svetlosti, kakav god da je njen uzrok, ona može biti samo privremenog, majavičkog karaktera. Tama je, onda, večna matrica u kojoj se izvor svetlosti pojavljuje i nestaje. Na ovom našem nivou, ništa ne treba dodati tami da bi se od nje načinila svetlost, niti svetlosti da se od nje načini tama. One su međusobno izmenljive i, naučno gledano, svetlost je samo oblik tame i obrnuto. Pa ipak, obe su fenomeni istog noumena - koji je za naučni um apsolutna tama, a za percepciju običnog mistika samo nejasni suton, dok je za oko duhovnog inicijata apsolutna Svetlost. Stepem razlučivanja svetlosti koja šija u tami zavisi od naše sposobnosti vida. Ono stoje za nas svetlost, za izvesne insekte je tama, a oko vidovitog vidi prosvetljenje tamo gde obično oko vidi samo crnilo. Kad čitav univerzum bese utonuo u san - vrativši se u svoj prvobitni element - nije bilo ni središta sjaja, ni oka da opazi svetlost, i tama je, neizbežno, ispunjavala bezgranično sve.

{b} Otac-Majka su muški i ženski princip i u korenskoj prirodi, suprotni polovi koji se ispoljavaju u svim stvarima na svakom planu Kosmosa, ili Duh i Materija, u manje alegoričnom aspektu, čiji je rezultat Univerzum, Sin. Oni su "opet iznova Jedno" kad se u "Noći Brame", tokom Pralaje, sve u objektivnom Univerzumu vrati svom primalnom i večnom uzroku, da bi se iznova pojavilo u sledećem Svitanju - kao što se to periodično dešava. "Karana" - večni uzrok - bio je sam. Da kažemo jasnije: Karana je sam tokom "noći Brame". Prethodni objektivni Univerzum rastvorio se u svoj primalni i večni uzrok, i čuva se, da tako kažemo, rastvoren u prostoru da bi se opet diferencirao i iznova kristalizovao u narednom manvantaričkom svitanju, koje je početak novog dana ili nove aktivnosti Brame - simbola Univerzuma. U ezoterijskom izražavanju, Brama je Otac-Majka-Sin, ili Duh, Duša i Telo u isti mah; svaka od ovih

čak" je celokupno trajanje našeg Ciklusa postojanja, ili Maha Kalpa, tj. ceo obrt našeg posebnog lanca sedam planeta ili Sfera od početka do kraja; "Mali Točkovi" znače Krugove, kojih takode ima sedam.

TAJNA DOKTRINA » KOSMOGENEZA

ličnosti simbolizuje jedan atribut, a svaki atribut ili osobina je postupno izdisanje Božanskog Daha u njegovoj cikličkoj diferencijaciji, involutivnoj i evolutivnoj. U kosmičko - fizičkom smislu, to je Univerzum, planetarni lanac i Zemlja; u čisto duhovnom, Neznano Božanstvo, Planetarni Duh i Covek - Sin ova dva, stvorenje Duha i Materije i njihovog ispoljavanja u njegovim periodičnim pojavama na Zemlji tokom "točkova", ili Manvantara. (Vidi Deo II, ode-ljak: "*Dani i Noći Brame*".)

STANCA I - *nastavak*

6. SEDAM UZVIŠENIH GOSPODA I SEDAM ISTINA PRESTALI SU DA POSTOJE (a), I UNIVERZUM, SIN NUŽNOSTI, UTONUO JE U PARANIŠPANU (apsolutno savršenstvo, Paranirvana, koje je *Yong-Grub*) (b) DA BI BIO IZDAHNUT OD ONOG ŠTO JESTE, A IPAK NIJE. NIŠTA BESE (c).

(a) Sedam uzvišenih gospoda su Sedam Tvoračkih Duhova, Dan Kohani, koji odgovaraju jevrejskom Elohimu. To je ista hijerarhija Arhandela kojoj pripadaju Sveti Mihail, Sveti Gabrijel i drugi, u hrišćanskoj teogoniji. Samo, dok je, na primer, Svetom Mihailu, u dogmatskoj latinskoj teologiji, dozvoljeno da nadgleda sve rtove i zalive, dotle u ezoterijskom sistemu, Daniji u sledu nadgledaju jedan od Krugova, a takode i velike Korenske rase našeg planetarnog lanca. Za njih se, štaviše, kaže da šalju svoje Bodisatve, ljudske paralele Dani Buda (o njima vidi u daljem tekstu) tokom svakog Kruga i Rase. Od sedam Istina i Otkrivenja, bolje rečeno otkrivenih tajni, date su nam samo četiri, pošto smo još uvek u Četvrtom Krugu, a i svet je takode imao samo četiri Bude, do danas. To je veoma komplikovano pitanje i obimnije ćemo se pozabaviti njime kasnije.

Do danas "Ima samo Četiri Istine i Četiri *Vede*" - kažu indusi i budisti. Iz sličnog razloga je Irinej insistirao na tome da su neophodna četiri *Jevandelja*. Ali, kako svaka nova korenska rasa na početku Kruga mora imati svoje otkrivenje i otkrivaoce, naredni krug će doneti Peto, onaj tamo Šesto i tako dalje.

(b) "Paranišpana" je apsolutno savršenstvo koje sva bića dostižu na kraju velikog perioda aktivnosti, ili Mahamanvantare, i u kome se ona odmaraju tokom perioda predaha koji sledi. Na tibetanskom se ona naziva *Tong-Griib*. Dok su bivstvovale jogačarja škole*, o pravoj prirodi Paranirvane se učilo javno, ali od tada je ona postala potpuno ezoterijska; otuda toliko njenih protivrečnih tumačenja. Jedino je pravi idealista može razumeti. Onaj ko uspe da razume stanje Paranirvane i stekne znanje o tome kako Ne Ego, Praznina i Tama jesu Tri u Jednom i jedinom Samopostojećem i savršenom, na sve treba da gleda kao na zamišljeno, sa izuzetkom Paranirvane. Ona je apsolutna, međutim, samo u relativnom smislu, jer mora ustupiti mesto još većem apsolutnom savršenstvu, u skladu sa višim standardom izvrsnosti u narednom periodu aktivnosti - baš kao što savršeni cvet mora prestati da bude savršeni cvet i umre, da bi izrastao u savršeni plod - ako mi je dopušteno da se izrazim na donekle lirski način.

Tajna Doktrina uči o progresivnom razvoju svega, kako svetova tako i atoma, i taj ogromni razvoj nema ni shvatljivi početak ni zamislivi kraj. Naš "Univerzum" je samo jedan od beskrajnog broja Univerzuma, od kojih je svaki "Sin Nužnosti", pošto svi predstavljaju karike u velikom Kosmičkom lancu Univerzuma, od kojih se svaki prema svojim prethodnicima odnosi kao posledica, a prema svojim naslednicima kao uzrok.

Pojava i nestanak Univerzuma naslikani su kao izdisanje i udisanje "Velikog Daha", koji je večan i koji, postoje Kretanje, predstavlja jedan od tri aspekta Apsoluta - od kojih su druga dva Apstraktni Prostor i Trajanje. Kad se emituje, "Veliki Dah" se zove Božanski Dah i smatra se disanjem Nespoznatljivog Božanstva - Jednog Postojanja - koje, tako reći, izdiše misao koja postaje Kosmos (vidi *Razotkrivenu Izidu*). Isto je tako kad Božanski Dah biva iznova udahnut. Univerzum nestaje u nedrima "Velike Majke", koja potom spava, "umotana u njene nevidljive odore."

(c) Pod "onim što jeste, a ipak nije" podrazumeva se sam Veliki Dah, o kome jedino možemo da govorimo kao o apsolutnom postojanju, ali ga svojoj mašti ne možemo naslikati ni u kom obliku postojanja koji bismo mogli da razlikujemo od Ne-postojanja. Tri perioda

* Jogačarja (sanskrit) - mistična i ezoterička škola koju je osnovao Arhat Arjasanga, Budin savremenik. (nap. ured.)

TAJNADOKTRINA » KOSMOGENEZA

- Sadašnjost, Prošlost i Budućnost - u ezoterijskoj filozofiji predstavljaju složeno vreme; jer njih tri predstavljaju sastavne delove samo u odnosu na pojavni nivo, ali u oblasti noumena nemaju apstraktne vrednosti. Kao što se kaže u svetim spisima: "Prošlo vreme je sadašnje vreme, a takođe i Budućnost, koja, iako nije stupila u postojanje, ipak jeste"; prema doktrini u učenju Prasanga Madjamika*, te dogme su bile poznate otkad se ona odvojila od čisto ezoterijskih škola.* Ukratko, naše ideje o trajanju i vremenu su izvedene iz naših oseta u skladu sa zakonom asocijacija. Nerazrešivo ograničene relativnošću ljudskog znanja, one svejedno ne mogu imati postojanje izuzev u iskustvu individualnog ega i iščezavaju kad njegov evolucioni napredak razveje Maju pojavnog postojanja. Na primer, staje Vreme ako ne panoramski sled naših stanja svesti? Kako kaže Učitelj: "Osećam se razdraženo kad moram da koristim te tri nespretne reci - prošlost, sadašnjost i budućnost -jadne zamisli objektivnih faza subjektivne celine, koje su isto tako loše prilagođene svojoj svrsi kao sekira finom duborezu." Čovek mora da stekne *Paramartu*, ukoliko ne želi da suviše lako postane žrtva *Samvriti* - to je filozofski aksiom.^

STANCA I - nastavak

7. SA UZROCIMA POSTOJANJA BILO JE SVRŠENO {a}; VIDLJIVO KOJE BESE I NEVIDLJIVO KOJE JESTE POČIVAHU U VEČNOM NE-BIĆU, JEDNOM BIĆU {b}.

* Prasanga Madjamika (sanskrit) - budistička škola filozofije u Tibetu. Kao i Jogačarja sistem, ona sledi propise Mahajana budizma ili "Velikih kola". Prasanga Madjamika je poluezoteričan i veoma popularan sistem među literatima i laicima, (nap. ured.)

Vidi Džungarian: *Mani Kumbum, Knjiga 10.000 Učenja*. Takođe pogledati: Vasiliev, *O budizmu*, str. 327 i 357 itd.

Jasnije rečeno: "Čovek mora da stekne Samosvest da bi razumeo *Samvriti*, ili 'izvor obmane'." *Paramarta* je sinonim za sanskritski termin *Svasam-vedana*, ili "refleksija koja analizira sebe." Postoji razlika u tumačenju značenja reci "*Paramarta*" između jogačarja i madjamika, od kojih, međutim, nijedna ne objašnjava stvarni i ezoterijski smisao tog izraza. Vidi dalje, stih br 9.

(a) Pod "Uzrocima Postojanja" ne podrazumevaju se samo fizički uzroci poznati nauci, već metafizički uzroci, od kojih je glavni - želja za postojanjem, rezultat Nidane i Maje. Ta želja za čulnim životom pokazuje se u svemu, od atoma do sunca, i predstavlja odraz Božanske Misli gurnute u objektivno postojanje, u zakon da Univerzum treba da postoji. Prema ezoterijskom učenju, stvarni uzrok te pretpostavljene želje i celokupnog postojanja ostaje zauvek skriven, a njegova prva isijavanja su najpotpunije apstrakcije koje um može da zamisli. Te se apstrakcije neizbežno moraju smatrati uzrocima materijalnog Univerzuma, koji se predstavlja našim čulima i intelektu, i one leže u osnovi sekundarnih i potčinjenih moći Prirode, koje je običan svet u svim razdobljima obožavao u antropomorfizovanom obliku kao Boga i bogove. Nemoguće je pojmiti ono što nema uzrok; pokušaj da to uradi čini um praznim. To je, praktično, stanje u koje um, najzad, mora doći kad pokušamo da pratimo lanac uzroka i posledica unazad, ali i nauka i religija skaču u to stanje praznine mnogo brže nego što je to neophodno, jer oni ignorišu metafizičke apstrakcije koje su jedini pojmljivi uzroci fizičkih konkretizacija. Te apstrakcije postaju sve konkretnije i konkretnije kako se približavaju našem nivou postojanja, dok se na kraju ne pretvore u pojavno u obliku materijalnog Univerzuma, procesom pretvaranja metafizike u fiziku, analognim onom procesu kojim se para može kondenzovati u vodu, a voda smrznuti u led.

(b) Ideja o Večnom Ne-Biću, koje je Jedno Biće, izgledaće kao paradoks svakom ko zaboravi da mi naše ideje bića ograničavamo na našu sadašnju svest o postojanju, čineći je posebnim, umesto opštim terminom. Nerođeno dete, kad bi moglo da misli na način na koji smo mi prihvatili taj termin, neizbežno bi, na sličan način, ograničilo svoju koncepciju bića na život unutar materice, koji jedino poznaje; kad bi pokušalo da svojoj svesti objasni ideju o životu nakon rođenja (za njega smrti), ono bi, u nedostatku činjenica na kojima bi mogla da je zasnuje, i sposobnosti da razume te činjenice, verovatno izrazilo taj život kao "Ne-Biće koje je Stvarno Biće." U našem slučaju to Jedno Biće je noumen svih noumena, za koji znamo da mora ležati u osnovi pojava i koji im daje ovakvu senku realnosti kakvu imaju, ali za koji mi u ovom trenutku nemamo čula ili intelekta da ga spoznamo. Neopipljivi atomi zlata, raspršeni u supstanci tone zlatonosnog kvarca, mogu biti neprimetni golom oku

TAJNA DOKTRINA « KOSMOGENEZA

rudara, pa ipak, on zna kako oni ne samo da su prisutni, već su jedino što njegovom kvarcu daje bilo kakvu vrednost, i taj odnos zlata prema kvarcu može blede da odslika odnos noumena prema fenomenu. Ali, rudar zna kakvo će biti zlato kad se izdvoji iz kvarca, dok običan smrtnik ne može da stvori nikakvu koncepciju o stvarnosti stvari odvojenih od Maje, koja ih pokriva, i u kojoj su skrivene. Samo inicijal, bogat svetim znanjem koje su stekle bezbrojne generacije njegovih prethodnika, usmerava "Oko Dangme" prema suštini stvari na koju nikakva Maja ne može da utiče. Tu vrhunski važna postaju učenja ezoterijske filozofije koja se odnose na Nidane i Četiri Istine, ali ona su tajna.

STANCA I - *nastavak*

8. SAM, JEDAN OBLIK POSTOJANJA PROTEZAO SE BEGRANIČNO, BESKRAJAN, BEZ UZROKA, U SNU BEZ SNOVA (a); I ŽIVOT JE PULSIRAO NESVESTAN U UNIVERZALNOM PROSTORU, KROZ TO SVE-PRISUSTVO, KOJE OPAŽA "OTVORENO OKO" ^ DANGME (b)^

(a) Savremena misao je sklona da se iznova vraća arhaičnoj ideji o homogenoj osnovi za očigledno veoma različite stvari - raznorodnost razvijenu iz istorodnosti. Biolozi sada tragaju za svojom homogenom protoplazmom, a hemičari za svojim protilom, dok nauka traga za silom čije ogranke predstavljaju elektricitet, magnetizam, toplota i tako dalje. Tajna Doktrina unosi tu ideju u oblast metafizike i postulira "Jedan Oblik Postojanja" kao osnovu i izvor svih

U Indiji se ono zove "Oko Sive", ali izvan velike granice je poznato kao "Dangmino otvoreno oko" u ezoterijskoj terminologiji.

Dangma znači pročišćena duša, onaj ko je postao Đivanmukta, najviši adept, tačnije rečeno, takozvani Mahatma. Njegovo "otvoreno oko" je unutrašnje otvoreno oko vidovnjaka i sposobnost koja se kroz njega ispoljava nije vidovitost kako se ona uobičajeno razume, već pre sposobnost duhovne intuicije, pomoću koje se stiže direktno i pouzdano znanje. Ta sposobnost je blisko povezana sa "trećim okom" koje mitološko predanje pripisuje izvesnim rasama ljudi. Potpunija objašnjenja biće data u Knjizi II.

Stvari. Ali, možda ta sintagma "Jedan Oblik Postojanja" nije sasvim korektna. Sanskritska reč je Prabhavapjaja, "mesto, tačnije plan, iz koga izranja poreklo i u koje se rastvaraju sve stvari," kaže komentator. To nije "Majka Sveta", kako je preveo Vilson (vidi Knjigu I, *Višnu Purana*), jer za Đagad Joni (kako je pokazao Ficedvard Hol) teško se može reći da predstavlja "Majku Sveta" ili "Matericu Sveta", kao što se teško može reći da predstavlja "Materijalni Uzrok Univerzuma." Komentatori Purana je objašnjavaju Karanom - "Uzrokom" - a ezoterijska folozofija, *idealnim duhom tog uzroka*. To je, na svom sekundarnom stupnju, Svabhavat budističkih filozofa, večni uzrok i posledica, sveprisutan, pa opet apstraktan, samopostojeća tvoračka Suština i koren svih stvari, viđena u istoj dualnoj svetlosti u kakvoj i vedantin vidi svoje Parabram i Mulaprakriti, jedno u dva aspekta. Zaista izgleda čudno da nalazimo tvrdnju kako veliki učenjaci, a posebno Utara-Mimansa*, razmišljaju o mogućnostima vedante, pošto su bili "pobuđeni učenjima budista", dok je, baš naprotiv, budizam (Gotame, Bude) bio "pobuđen" i potpuno izgrađen na načelima Tajne Doktrine, čiji delimični kostur ovde pokušavamo da damo i na kojima, takođe, počivaju *Upanišade*.[^]

* Utara Mimansa (sanskrit) - poslednja od šest Daršana, ili škola Hindu filozofije, koja se zove još i Vedanta. (nap. ured.)

A opet je jedan čovek, naime ser Monie Viliams (*Monter Williams*) iz Bodena, profesor sanskrita na Oksfordu, predstavljajući se kao autoritet, upravo porekao tu činjenicu. Evo čemu je on učio svoje slušaoce, 4. juna 1888. godine, na svom godišnjem obraćanju Viktorija Institutu u Velikoj Britaniji:

Izvorno, budizam se okrenuo protiv svakog individualnog asketizma (...) da bi dosegao uzvišene visine znanja. On nije imao okultnog ni ezoterijskog sistema učenja (...) sakrivenog od običnog čoveka. (!!)

I opet:

(. . .) Kad je Ootama Buda započeo svoju karijeru, ovaj pomenuti i niži oblik Joge izgleda daje bio malo poznat.

I potom, protivrečeći samom sebi, učeni predavač odmah obaveštava svoje slušaoce da:

Mi učimo iz *Lalita-Vistare* [Slavna biografija Gotama Bude, koji je napisao Dararakša, 308. g.p.n.e. U pitanju je delo Teravade, Mahasangika škole, napisano na sanskritu. (nap. ured.)] da su razni oblici telesnog mučenja, samoumrtvljavanja i pokora bili uobičajeni u Gotamino doba. (!!)

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Prema učenju Šri Šankaračarije," ovo poslednje je neporecivo.

(b) San bez snova je jedno od sedam stanja svesti koje su poznate ezoterizmu istoka. U svakom od tih stanja drugačiji deo uma ulazi u delovanje, ili, kako bi to izrazio vedantin, pojedinac je svestan na različitom planu svog bića. Termin "san bez snova" je u ovom slučaju alegorijski primenjen na Univerzum da bi izrazio stanje donekle analogno onom stanju svesti u čoveku koje, budući da ga se ne seća u budnom stanju, izgleda prazno, baš kao što san mesmerizovanog subjekta njemu izgleda kao nesvesna praznina kad se vrati u svoje normalno stanje, iako je govorio i ponašao se kao što bi to činio svestan čovek.

STANCA I - nastavak

9. ALI, GDE BESE DANGMA KAD JE ALAJA UNIVERZUMA (*Duša kao osnov svega, Anima Mundi*) BILA U PARAMARTI {*Apsolutno Biće i Svest koji su Apsolutno Ne-Biće i Nesvesnost*} (a), ANUPADAKA BESE VELIKI TOČAK {b}7

(a) Ovde, pred sobom, imamo predmet vekovnih sholastičkih rasprava. Ta dva termina "Alaja" i "Paramarta" su više od bilo kog drugog mističkog termina bili uzrok podele škola i cepkanja istine na različite aspekte. Alaja je bukvalno "Duša Sveta" ili *Anima Mundi*, Emersonova "Nad-Duša", i po ezoterijskim učenjima ona periodično menja svoju prirodu. Alaja, iako večna i nepromenljiva u svojoj unutrašnjoj suštini, na planovima koji su nedostupni i ljudima i

Ali, predavač izgleda uopšte nije svestan daje ta vrsta mučenja i samoumravljanja upravo taj niži oblik Joge, Hata Joga, koji je bio "malo poznat", a ipak tako "uobičajen" u Gotamino doba.

Čak se raspravljalo da li svih šest Daršana (škola filozofije) pokazuju tragove Budinog uticaja, bilo da su ih uzeli iz budizma, ili zahvaljujući grčkom učenju! (Vidi kod Vebera, Maksa Milera itd.) Mi radimo pod utiskom daje Kolbruk (*Colebrooke*), "najviši autoritet" u tim pitanjima, davno resio tu dilemu pokazavši da "su, u tom slučaju, Indusi bili učitelji, a ne učenici."

Komentari - Stanca I

Kosmičkim Bogovima (Dani Bude), tokom aktivnog perioda života menja se na nižim planovima, uključujući i naš. Tokom tog vremena ne samo da su Dani Bude jedno sa Alajom u Duši i Suštini, već je čak i čovek koji dobro vlada Jogom (mističkom meditacijom) "u stanju da stopi svoju dušu sa njom" (Arjasanga, *Bumapa* škola). To nije nirvana, već stanje odmah do nje. Otuda neslaganje. Tako, dokjogačarje (Mahajana škole) kažu daje Alaja personifikacija Praznine (*Njingpo* i *Tsang* na tibetanskom), a ipak predstavlja osnov svake vidljive i nevidljive stvari i da se, iako je u svojoj suštini večna i neizmenljiva, ona ogleda u svakom objektu univerzuma "kao mesec u prozračnoj mirnoj vodi", druge škole polemišu sa tim stavom. Isto je i sa Paramartom: jogačarje tumače taj termin kao ono što takode zavisi od drugih stvari (*paratantra*), a madjamike kažu daje Paramarta ograničena na Paranišpanu ili apsolutno savršenstvo, tj, u izlaganju te "dve istine" (od četiri) oni prvi veruju i smatraju da (na ovom nivou, u svakom slučaju) postoji samo Samvritisatja ili relativna istina, a oni drugi uče da postoji Paramartasatja, "apsolutna istina".

Nijedan arhat, o monaše-prosjake, ne može dostići apsolutno znanje pre nego što postane jedno sa Paranirvanom. *Parikalpita* i *Paratantra* su njegova dva velika neprijatelja

(Aforizmi Bodisatva)

Parikalpita (na tibetanskom *Kun-tag*) je greška koju čine oni što nisu u stanju da uvide prazninu i iluzornu prirodu svega, koji veruju da postoji nešto što ne postoji - tj. Ne-Ego. A *Paratantra* je nešto, šta god to bilo, što postoji samo pomoću zavisne ili kauzalne povezanosti i što mora da nestane čim je uzrok iz koga proizlazi uklonjen - tj. kao svetlost fitilja. Uništi ili ugasi fitilj, i svetlost nestaje.

¹² "Paramarta" je na sanskritu samosvest, Svasamvedana, ili "samoanalizirajuća refleksija" - od dve reci, *parama* (iznad svega) i *arta* (razumevanje); Satja znači apsolutno istinsko biće, ili "Esse". Na tibetanskom, Paramartasatja se kaže *Dondampaidenpa*. Suprotnost toj apsolutnoj stvarnosti, ili aktualnosti je Samvritisatja - (samo) relativna istina - "Samvriti" znači "lažna koncepcija" i, pošto predstavlja izvor iluzije, znači Maja. Na tibetanskom se kaže *Kundzabči-denpa*, "pojavnost koja stvara iluziju."

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Ezoterijska filozofija uči daje sve što postoji živo i svesno, ali da nisu svi životi i svesti slični onim kakvi su kod ljudskih bića. Na život i gledamo kao na "jedan oblik postojanja", ispoljen u onom što nazivamo materijom, ili, kao u čoveku, na ono što, pogrešno ih razdvajajući, zovemo Duh, Duša i Materija. Materija je prenosno sredstvo za ispoljavanje duše na ovom planu postojanja, a duša je prenosno sredstvo na višem planu za ispoljavanje duha, i oni su, skupa, trojstvo sjedinjeno Životom koji ih sve prožima. Ideja o univerzalnom životu je jedna od onih drevnih zamisli koje se u ovom veku ponovo vraćaju ljudskom umu, kao posledica njegovog oslobađanja od antropomorfne teologije. Nauka, ako je prava, sastoji se od praćenja ili postuliranja znakova univerzalnog života, ali nije još bila dovoljno smela čak ni da prošapće "*Anima Mundi*". Ideja o "kristalnom životu", sada tako bliska nauci, bila bi ismejana pre pola veka. Botaničari sada tragaju za biljnim nervima, ne zato što oni pretpostavljaju da biljke mogu da osećaju i misle kao što mogu životinje, već zato što veruju da je neophodna neka struktura, koja funkcionalno stoji u istom odnosu prema biljnom životu kao nervi prema životinjskom, da bi se objasnio biljni rast i ishrana. Izgleda daje teško moguće da nauka još dugo može kriti od same sebe, pukom upotrebom termina kao što su "sila" i "energija", činjenicu da su stvari koje imaju život žive stvari, bilo da su atomi ili planete.

Ali čitalac može upitati: Kakvo je verovanje unutrašnjih ezoterijskih Škola?* Kakvo je učenje ezoterijskih "budista" o tom predmetu? Po njima, "Alaja" ima dvostruko, pa čak i trostruko značenje. U jogačarja sistemu kontemplativne mahajana škole, Alaja je i Univerzalna Duša (*Anima Mundi*) i Sopstvo naprednog adepta. "Onaj ko dobro vlada Jogom može, pomoću meditacije, svoju Alaju po volji da uvede u pravu Prirodu Postojanja." "Alaja ima apsolutno večno postojanje", kaže Arjasanga - rival Nagardune.^ U izvesnom smi-

* Autorka verovatno ima na umu unutrašnji krug pripadnika ezoterijske Škole; oni su inicirani u tajna znanja i najviše istine, pa su, otud, obavezni na zavet ćutanja. Postoji i spoljašnji krug pripadnika Škole, ali oni nemaju pristup tajnom znanju i nisu obavezni na zavet ćutanja. Više o ovome videti u delu *Ključ Teozofije* od iste autorke. (nap. ured.)

Arjasanga je bio prehršćanski Adept, osnivač budističke ezoterijske škole, iako ga Čoma di Keroš (*Csoma di Koros*), iz nekih svojih razloga smešta

slu to je *Pradana*, koja je u *Višnu Purani* objašnjena kao: "ono što je neevoluirani uzrok; najistaknutiji mudraci je naglašeno zovu Pradana, izvorna osnova, koja je suptilna Prakriti, naime, ono stoje većno, i što istovremeno jeste (ili sažima) to što jeste i to što nije, ili je, pak, puki proces." "Prakriti" je, međutim, nekorektna reč i Alaja bi to bolje objasnila, jer Prakriti nije "nespoznatljivi Brama". Greše oni koji ne znaju ništa o univerzalnosti okultne doktrine od samog detinjstva ljudske rase, a posebno oni učenjaci koji odbacuju ideju o "prvobitnom otkrivenju" i koji poučavaju daju *Animu Mundi*, Jedan Život ili "Univerzalnu Dušu" učinio poznatom tek Anaksagora, ili neko u njegovo doba. Taj filozof je ovo učenje istakao naprosto zato da bi se suprotstavio Demokritovoj, isuviše materijalističkoj koncepciji kosmogonije, koja je zasnovana na egzoteričkoj teoriji o slepo pokretanim atomima. Anaksagora iz Klazomene nije bio njen pronalazač, već samo propagator, kao stoje to bio i Platon. Ono što je on zvao Mundanom Inteligencijom (*vout*), princip koji je, po njemu, apsolutno odvojen i slobodan od materije i deluje planski, ^davno pre 500. godine stare ere u Indiji je nazvano Kretanje, JEDAN ŽIVOT, ili *Divatma*. Samo što arijevske filozofije nikad nisu obdarili taj princip, koji je po njima beskonačan, konačnim "atributom" "razmišljanja".

Ovo čitaoca prirodno vodi "Najvišem Duhu" Hegela i nemačkih transcendentalista, kao kontrastu na koji može biti korisno da se ukaže. Škole Šelinge i Fihtea su se u velikoj meri odvojile od prvobitne arhaičke koncepcije o jednom APSOLUTNOM principu i odslikale su samo jedan aspekt osnovne ideje vedante. Čak i "*Absoluter Geist*", koji je ocrtao Fon Hartman u svojoj pesimističkoj filozofiji nesvesnog.

u VII vek naše ere. To je bio drugi Arjasanga, koji je živio tokom prvih vekova naše ere, i mađarski učenjak ih je verovatno pomešao.

¹⁴

Indiskretni uzrok, koji je uniforman i podjednako je uzrok i posledica, a mudraci ga, upoznati sa prvim principom, zovu Pradana i Prakriti, jeste nespoznatljivi Brama koji je bio pre svega

(*Vaju Purana*)

To jest, Brama ne pokreće sam evoluciju, niti stvara, već samo ispoljava svoje različite aspekte, među kojima je Prakriti, jedan od aspekata Pradane.

Ograničena Samosvest, mislim. Jer kako je *apsolut* može dostići drugačije osim naprosto kao jedan od *aspekata*, od kojih je ljudska svest najviši koji nam je poznat?

iako je možda najpribližnija aproksimacija evropske misli hinduističkoj Advaita Doktrini, naprosto je daleko od stvarnosti.

Po Hegelu, "Nesvesno" nikad ne bi preduzelo obiman i težak zadatak evoluiranja Univerzuma, osim u nadi da će postići jasnu Samosvest. U tom pogledu treba imati na umu da opisujući Duh, koji evropski panteisti koriste kao ekvivalent za Parabram, kao nesvestan, toj karakteristici "Duha" - upotrebljenoj u odsustvu bolje reci koja bi simbolizovala duboku misteriju - ne pridaju konotacije koje ona uobičajeno nosi.

"Apsolutna Svest" je, kažu nam oni, "u osnovi" pojava; nazvana je nesvesnom samo zbog odsustva svakog elementa personalnosti i prevazilazi ljudsko poimanje. Čovek, budući daje nesposoban da stvori bilo kakvu zamisao van uslova empirijskih pojava, po samoj strukturi svoga bića nemoćan je da podigne veo koji zaklanja veličanstvenost Apsoluta. Jedino je oslobođeni Duh u stanju da maglovito uvidi prirodu izvora iz koga je iznikao i u koga se na kraju mora vratiti. . . . Međutim, kao najviši Dan Kohan, on se može samo pokloniti u neznanju pred zastrašujućom misterijom Apsolutnog Bića, i pošto, čak i u toj kulminaciji svesnog postojanja - "stapanja pojedinca sa univerzalnom svešću" - da upotrebimo Fihteov izraz - Končno ne može da shvati Beskonačno, niti na njega može da primeni svoja sopstvena merila mentalnog iskustva, kako se može reći da "Nesvesno" i Apsolut mogu imati čak i instinktivan impuls ili nadu da će postići jasnu samosvest?^ Vedantin nikad ne bi odobrio tu hegelijansku ideju, a okultisti bi rekli da se ona savršeno odnosi na probuđeni MAHAT, Univerzalni Um koji je već projektovan u pojavni svet kao prvi aspekt neizmenljivog APSOLUTA, ali nikad na sam Apsolut. Učimo: "Duh i Materija, Puruša i Prakriti, samo su dva prvobitna aspekta Jednog Bez Ikog Drugog."

Nous koji pokreće materiju, oživljavajuća Duša koja se sadrži u svakom atomu, ispoljena u čoveku, skrivena u kamenu, ima različite stepene moći, a ta panteistička ideja o opštem Duhu-Duši koji prožima čitavu prirodu najstarija je od svih filozofskih zamisli. Arheus nije bio otkriće Paracelzusa ni njegovog učenika Van Helmonta, jer to je opet isti Arheus ili "Otac-Etar" - ispoljena osnova i izvor

¹⁶ Vidi Šveglertov (*Schwegler*) *Priručnik istorije filozofije* u Sterlingovom prevodu, str. 28.

bezbrojnih pojava života - samo ograničen. Čitav niz bezbrojnih spekulacija te vrste samo su varijacije na tu temu, čiji je osnovni ton postavljen u tom prvobitnom Otkrivenju (vidi Deo I I, "Prvobitna Supstanca").

{b) Termin Anupadaka, "siročće" ili "bez roditelja", mistička je oznaka koja u filozofiji ima nekoliko značenja. Pod tim imenom se uopšte podrazumevaju nebeska bića, Đan Kohani ili Dani Bude. Ali, kako oni mistički odgovaraju ljudskim Budama i Bodisatvama, poznatim kao "Manuši (ili ljudski) Buda", tako se ovi poslednji takode nazivaju "Anupadaka" kad se čitava njihova ličnost stopi u njihov sastavni šesti i sedmi princip - ili Atma-Budi i kad oni postanu "dijamantske duše" (Vadra-satve)^, potpune Mahatme. "Skriveni Gospod" (Sangbai Dag-po), "onaj koji je stopljen sa apsolutnim", ne može imati roditelja, jer je Sam-po-sebi-postojeći i jedno sa Univerzalnim Duhom (Svajambu)^, Svabhavat u najvišem aspektu. Misterija u hijerarhiji Anupadaka je velika, budući daje njen vrhunac univerzalni Duh-Duša, a niža lestvica Manuši-Buda; pa čak je i svaki čovek, obdaren Dušom, Anupadaka u latentnom stanju. Otuda izraz: "Univerzum je bio Anupadaka", kad govorimo o Univerzumu u njegovom bezobličnom, ili apsolutnom stanju, pre nego što su ga oblikovali "Graditelji" (vidi Deo I I, "Prvobitna Supstanca").

¹⁷ Vadra - onaj ko poseduje dijamant. Na tibetanskom, *Dordesempa; sempa* znači duša, njen dijamantski kvalitet koji se odnosi na njenu neuništivost u budućnosti. Objašnjenje u pogledu "Anupadake" dato u *Kala Cakri*, prvoj u *Gju* podeli *Kandura*, je poluezoterijsko. Ono je zavelo orijentaliste na pogrešno mišljenje u pogledu Dani Buda i njihovih zemaljskih korespondencija, Manuši-Buda. Pravo načelo je nagovešteno u narednom tomu (vidi "*Misterija o Budi*"), i biće bolje objašnjeno na mestu koje mu pripada.

¹⁸ Da citiramo ponovo Hegela koji je, zajedno sa Selingom, prihvatio panteističku koncepciju periodičnih Avatara (naročitih inkarnacija Duha Sveta u Coveku, kao što se vidi u slučaju velikih rehgijskih reformatora):

(...) suština čoveka je duh (...) samo kada se oslobodi svoje konačnosti i sebe preda čistoj samosvesti, on stiže do istine. Hrist-čovek, kao čovek u kojem se javlja jedinstvo Bogočoveka (identifikacija individualne i univerzalne svesti, kako su mislili vedantini i neke advaite), sam je predstavio, svojom smrću i svojom istorijom uopšte, večnu istoriju Duha - istoriju koji svaki čovek treba da dostigne unutar sebe, kako bi postojao u Duhu.

[Filozofija istorije. Sibirjev (Sibree) prevod na engleski, str. 340]

STANCA II - KOMENTARI
IDEJA DIFERENCIJACIJE

*Apsolut sebe ne poznaje * Još nema klice života * Univerzum
je još uvek krije u Božanskoj Misli*

1. ... GDE BEHU GRADITELJI, BLISTAVI SINOVI OSVITA MANVANTARE (a)? ... u NEZNANOJ TAMI, U NJIHOVOJ AH-HI (*Kohanskoj, Dani Budičkoj*) PARANIŠPANI, PROIZVOĐAČI OBLIKA (*rupa*) iz NE-OBLIKA (*arupa*) - KOREN SVETA - DEVAMATRI* I SVABHAVAT, POČIVAHU U BLAŽENSTVU NE-BIĆA (b).

(a) "Graditelji", "Sinovi Osvita Manvantare", pravi su tvorci Univerzuma i, u ovoj doktrini, koja se odnosi samo na naš Planetarni Sistem, oni se, kao njegovi arhitekti, takode nazivaju "Nadzornicima" Sedam Sfera, koje egzoterički predstavljaju sedam planeta, a ezoterički takode sedam zemalja ili sfera (planeta) našeg lanca. Početna rečenica Stance I, koja pominje "Sedam Večnosti", formulisana je tako da se odnosi i na Maha-Kalpu, ili "(veliko) Doba Brame", kao i na solamu Pralaju i naredno vaskrsnuće našeg Planetarnog Sistema na višem planu. Ima mnogo vrsta *Pralaje* (razgradnje vidljivih stvari), kao što će biti pokazano na drugom mestu.

(b) Paranišpana je, setite se, *summum bonum**, Apsolut, otuda isto što i Paranirvana. Pored toga stoje završno stanje, ona predstavlja i ono stanje subjektivnosti koje se odnosi samo na jednu apsolutnu istinu (Paramartasatja) na njenom nivou. To je ono stanje koje čove-

Majka Bogova", Aditi, ili Kosmički Prostor. U *Žoharu*, ona se naziva Sefira ili Majka Sefirot, i Sekinah, u svom prvobitnom obliku, u skrivenom stanju.

* (Lat.) - vrhunsko dobro. (nap. prev.)

ka navodi da ispravno uvažava puno značenje Ne-Bića, koje je, kao stoje objašnjeno, *apsolutno* Biće. Pre ili kasnije, sve što sada *naizgled* ^{po^ioji}, biće, u stvarnosti, u stanju Paranišpane. Ali, postoji velika razlika između *svesnog* i *nesvesnog* bića. Stanje Paranišpane, bez Paramarte, samoanalizirajuće svesti (Svasamvedana) nije blaženstvo, već naprosto utmuće (na Sedam Večnosti). Tako će gvozdена kugla, postavljena pod goruće zrake Sunca, biti potpuno zagrejana, ali za razliku od čoveka, neće osećati ili ceniti toplotu. Jedino se sa "jasnim umom, koji je nepomračen ličnošću, zatim nagomilavanjem zasluga mnogostrukih postojanja, koje su posvećene celokupnosti bića (čitavom živom i čuvstvenom Univerzumu)", čovek oslobađa ličnog postojanja, utapajući se u Apsolut, postajući jedno sa Apsolutom² dok i dalje u potpunosti poseduje Paramartu.

STANCA II - nastavak

2. . . . GDE JE BILA TIŠINA? GDE UŠI DA JE OSETE? NE! NIJE BILO NI TIŠESIE, NI ZVUKA, (a); NIČEG SEM NEPRESTANOG VEČNOG DAHA (*Kretanje*), KOJI NE ZNA SEBE (b).

(a) Ideja da stvari mogu da prestanu da postoje, a da ipak BUDU, predstavlja osnovnu ideju istočnjačke psihologije. Taj prividno protivrečni iskaz krije jednu činjenicu Prirode i važnije nam je da tu činjenicu shvatimo, nego da raspravljamo o recima. Poznat primer sličnog paradoksa daju hemijska jedinjenja. Pitanje da li kiseonik i vodonik prestaju da postoje kad se kombinuju da sačine vodu, još uvek je sporno, jer neki kažu da mora biti da su svo vreme prisutni, pošto se

² Zato je *Ne-biće* "APSOLUTNO Biće" u ezoteričkoj filozofiji. U njenim naelima je čak i Adi-Buda (prva ili prvobitna mudrost), dok je ispoljena, u izvesnom smislu, iluzija, Maja, pošto svi bogovi, uključujući i Bramu, moraju da umru na kraju "Doba Brame"; pošto je jedino apstrakcija zvana Parabram "Jedna Apsolutna" Stvarnost - bilo da ga zovemo *En sof*, ili, poput Herberta Spensera, *Neznano*. Jedno Postojanje bez ičega drugog je ADVAITA, "Bez (ičeg) Drugog", a sve ostalo je *Maja*, uči nas Advaita filozofija.

opet pojavljuju kad se voda razloži, a drugi tome prigovaraju, jer, pošto se oni zapravo pretvaraju u nešto potpuno drugačije, mora da, za isvesno vreme, prestaju da postoje kao kiseonik i vodonik, ali, nijedna strana nije u stanju da stvori ni približnu predstavu o pravom stanju neke stvari koja je postala nešto drugo, a ipak nije prestala da bude ona sama. Može se reći daje postojanje, kakvo predstavlja voda za kiseonik i vodonik, stanje Ne-bića koje je "stvarnije biće" od njihovog postojanja kao gasova, i to može da nam nagovesti kakvo je stanje Univerzuma kad pođe na spavanje, odnosno prestane da postoji, tokom "Noći Brame" - da bi se probudio i iznova pojavio kad ga zora Manvantare ponovo prizove u ono što nazivamo postojanjem.

(b) Arhajski ezoterizam koristi termin "Dah" Jednog Postojanja samo u odnosu na duhovni aspekt kosmogonije; u drugim slučajevima on je zamenjen njegovim ekvivalentom na materijalnom planu - Kretanjem. Jedan Večni Element, ili Prenosno sredstvo koje sadrži taj element je *Prostor*, koji je bezdimenzionalan u svakom pogledu; sa njim naporedo postoje beskrajno *trajanje*, prvobitna (otuda neuništiva) *materija* i *kretanje* - apsolutno "večno kretanje" koje je "dah" "Jednog" Elementa. Taj dah, kao što vidimo, ne može nikad da prestane, čak ni tokom pralajičkih večnosti. (Vidi "*Haos, Teos, Kosmos*" u Delu II)

Ali, "Dah Jednog Postojanja" se, svejedno, ne odnosi na *Jedan Bezizročni Uzrok* ili "Sve-Bivstvo" (kao različito od Sve-Postojanja, koje je Brama, odnosno Univerzum). Smatra se daje Brama (ili Hari), bog sa četiri lica koji je, nakon što je izdigao Zemlju iz voda i "dovršio Stvaranje", samo instrumentalni, a ne, kao što je jasno sadržano u rečenom, idealni Uzrok. Nijedan orijentalista, izgleda, nije dosad potpuno razumeo pravi smisao stihova u Purani koji se odnose na raspravu o "stvaranju."

Zato je Brama uzrok moći koje treba da nastanu kasnije kako bi obavile "stvaranje". Možda bi, umesto sledećeg prevoda: "I iz njega proizlaze moći koje treba da budu stvorene, nakon što su postale stvarni uzrok" ispravnije bilo reći: "i iz TOGA proističu moći koje će stvarati kad postanu pravi uzrok" (na materijalnom nivou). Jedino se tom (bezuzročnom) idealnom uzroku može pripisati univerzum. "Najvredniji od asketa! Pomoću njegove moći - to jest, pomoću moći tog uzroka - svaka stvorena stvar nastaje svojom inherentnom ili

osobenom prirodom." Ako je u vedanti ili njaji* nimita delujući uzrok, u kontrastu prema *upadani*, materijalnom uzroku (a u *Sankji, pradana* podrazumeva delovanje oba), u ezoterijskoj filozofiji, koja miri oba ta sistema i čiji je najbliži izraz vedanta kako je izlažu advaita vedantisti, može se razmišljati samo o *upadani*; ono što vasišave (vasišta-dvaita) imaju na umu kao idealno za razliku od realnog - ili Parabram i Išvara - ne može da nade mesto u objavljenim razmišljanjima, pošto je čak i to "idealno" pogrešan termin, kad se primeni na ono što nijedan ljudski razum, čak ni razum adepta, ne može da pojmi.

Da bi se imalo znanje o sebi, potrebno je da postoji saznanje o svesti i percepciji (obe predstavljaju ograničene sposobnosti u odnosu na bilo koji subjekat, izuzev Parabrama). Otuda "Večni Dah koji ne zna sebe." Beskonačnost ne može da razume Konačnost. Neograničeno ne može da se odnosi na ograničeno i uslovljeno. U okultnim učenjima. Neznani i Nespoznatljivi POKRETAČ, ili Samopostojeći, predstavlja apsolutnu božansku Suštinu. I tako, pošto predstavlja *Apsolutnu Svest* i *Apsolutno Kretanje*, za ograničena čula onih koji opisuju to neopisivo, to je nesvesnost i nepokretnost. Ne može se tvrditi da apstraktna svest ima konkretnu svest, kao što se ne može tvrditi da voda ima osobinu vlažnosti - budući daje vlažnost njen sopstveni atribut i uzrok osobini vlažnosti kod drugih bića. Svesnost podrazumeva ograničenje i kvalifikovanje, nešto čega nešto drugo treba da bude svesno. Ali, Apsolutna Svest sadrži spoznavaoca, spoznatu stvar i spoznaju, sva tri u sebi i sva tri *kao jedno*. Svaki čovek je svestan samo onog dela svog znanja koje je bilo prizvano u njegov um u određenom trenutku, pa opet je siromaštvo jezika toliko veliko da nemamo termin da razlikujemo znanje na koje se ne misli aktivno od znanja koje nismo u stanju da prizovemo u sećanje. "Zaboraviti" je sinonim za "ne pamtiti". A koliko je tek teže naći termine koji bi opisali i koji bi načinili razliku između apstraktnih metafizičkih činjenica, ili apstraktnih metafizičkih razlika.

* Njaja - pravila zaključivanja - jedna od Daršana, šest sistema indijske sholastičke filozofije. Zasniva se na izražavanju pravilnog mišljenja pa je, kao sistem, usmerena više na epistemologiju i logiku, nego na teologiju. Idejno se oslanja na učenje Akšapade Gautame, koji je svoj ideološki stav izneo putem aforizama u delu *Njajasutra*. (nap. ured.)

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Takode se ne sme zaboraviti da mi dajemo imena stvarima u skladu sa izgledom koji one poprimaju za nas. Mi zovemo apsolutnu svest "nesvesnost", jer nam izgleda da to neizbežno mora biti tako, baš kao što "Apsolut" zovemo "Tama", jer se našem konačnom razumevanju on ukazuje kao sasvim neproziran; ipak, mi u potpunosti priznajemo da naše opažanje tih stvari nije korektno. Mi i nevoljno, u našim umovima, razlikujemo, na primer, nesvesnu apsolutnu svest od nesvesnosti, tako što ovoj prvoj pridajemo neki neodređeni kvalitet koji, na višem planu koji može da dosegne naša misao, odgovara onom što u sebi samima prepoznajemo kao svest. Ali, to nije takva svest kakvu bismo bili u stanju da razlikujemo od onog što nama izgleda kao nesvesnost.

STANCA II - *nastavak*

3. ČAS JOŠ NIJE KUCNUO; ZRAK JOŠ NIJE BLJESNUO U ZAMETAK (a);
MATRIPADMA (*majka-lotos*) JOŠ NIJE NABREKLA (b).[^]

(a) Postoje emitovan, zrak "Večne Tame" postaje zrak blještave svetlosti ili života, i on bljeska u "Zametak" - tačku u Jajetu Sveta, predstavljenu materijom u njenom apstraktnom smislu. Ali, termin "Tačka" ne sme se razumeti kao da se odnosi na bilo koju posebnu tačku u Prostoru, jer zametak postoji u centru svakog atoma i svi oni zajednički formiraju "Zametak"; bolje rečeno, kao što se nijedan atom ne može učiniti vidljivim za naše fizičko oko, njihov skup (ako se taj termin može primeniti na nešto što je neograničeno i beskrajno) formira noumen ili večnu i neuništivu materiju.

(b) Jedna od simboličkih slika za Dualnu kreativnu moć u Prirodi (materiju i silu na materijalnom nivou) je *Padma*, indijski lokvanj. Lotos je proizvod toplote (vatre) i vode (pare ili Etra); vatra u svim filozofskim i religioznim sistemima znači predstavnika Duha Božanstva", aktivni, muški, stvaralački princip, a Etra, ili Duša

Nepoetski, pa ipak veoma slikovito (vidi fusnotu kod Stance III).

Čak i u hrišćanstvu (vidi Deo II, "Prvobitna Supstanca i Božanska Misao").

Komentari - Stanca II

materije, svetlost vatre, znači pasivni ženski princip iz koga je emaniralo sve u ovom Univerzumu. Otuda, Etar ili Voda jeste Majka, a Vatra Otac. Ser V. Džons (a pre njega arhajska botanika) je pokazao da semenke lotosa sadrže, još i pre nego što proključaju, savršeno formirane listove, minijturni oblik onoga što će one, jednog dana, kao savršena biljka, postati: tako nam priroda daje primerak njenog unapred formiranog proizvoda (. . .) semenke svih fanerogamih biljaka koje daju prave cvetove sadrže već formirani embrioni biljčice (vidi Deo II, "Cvet Lotosa kao Univerzalni Simbol"). To objašnjava rečenicu "Majka još nije nabrekla" - forma se ovde podređuje unutrašnjoj ili korenskoj ideji arhaične simbolike.

Štaviše, lotos, ili Padma, veoma je stara i omiljena metafora za sam Kosmos, a takode i za čoveka. Popularni razlozi za to su, prvo, činjenica koju smo upravo pomenuli, da seme lotosa sadrži savršenu minijaturu buduće biljke, što simbolički predstavlja činjenicu da duhovni prototipovi svih stvari postoje u nematerijalnom svetu pre nego što se te stvari materijalizuju na Zemlji; drugo, činjenica da biljka lotosa raste naviše kroz vodu, koreni su joj u Ilusu, ili blatu, a svoje cvetove širi u vazduhu iznad vode. Lotos na taj način simbolizuje život čoveka, a takode i Kosmosa, jer. Tajna Doktrina podučava da su njihovi elementi isti i da se oba razvijaju u istom pravcu. Koren lotosa zariven u mulj simbolizuje materijalni život, stabljika koja prolazi kroz vodu simbolizuje postojanje u astralnom svetu, a cvet koji pliva na vodi i otvara se ka nebu predstavlja amblem duhovnog bića.

STANCA II - *nastavak*

4. NJENO SRCE JOŠ NE BESE OTVORENO DA UĐE JEDAN ZRAK, DA ZATIM PADNE, KAO TRI U ČETIRI, U KRILO MAJE {a}.

(ci) Prvobitna supstanca nije još prešla iz svoje prekosmičke skrivenosti u diferenciranu objektivnost, niti je postala (bar za čoveka)

Groš (Gross): *Religijapagana*, str. 195.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

nevidljivi protil nauke. Ali, kad kućne čas i ona postane prijemčiva za fohatički otisak Božanske Misli (Logos, ili muški *aspekt Anime Mundi*, Alaje) - njeno srce se otvara. Ona se diferencira i TRI (Otac, Majka, Sin) se preobražavaju u četiri. Tu leži poreklo dvostruke misterije Trojstva i bezgrešnog začeca. Prva i osnovna dogma okultizma je Univerzalno Jedinstvo (ili Homogenost) u tri aspekta. To vodi mogućoj ideji božanstva koje, kao apsolutno jedinstvo, mora zauvek ostati nerazumljivo za konačne umove.

Ako veruješ u moć koja deluje unutar korena biljke, ili zamisliš koren sakriven ispod zemlje, onda moraš da misliš na njenu stabljiku ili stablo i na njene listove i cvetove. Ti ne možeš da zamisliš tu moć nezavisno od tih objekata. Život se može znati samo pomoću Drveta Života. (. . .)

(Učenja o Jogi)

Ideja o *Apsolutnom* Jedinstvu potpuno bi se raspala u našem poimanju kad pred očima ne bismo imali nešto konkretno što sadrži to jedinstvo. A božanstvo, budući daje apsolutno, mora biti sveprisutno i zato nema nijednog atoma koji ne sadrži TO unutar sebe. Koren, stablo i brojne grane su tri različita objekta, pa ipak su jedno drvo. Kabalisti kažu: "Božanstvo je jedno, jer je beskrajno. Ono je trostruko, jer se uvek ispoljava." To ispoljavanje je trostruko u svojim aspektima, jer zahteva, kao kod Aristotela, tri principa za svako prirodno telo kako bi postalo objektivno: negativ, oblik i materiju. ^ Negativ, na koji je mislio um velikog filozofa, je ono što okultisti zovu prototipovima utisnutim u Astralnu Svetlost - najnižem nivou i svetu *Anime Mundi*. Jedinstvo ta tri principa zavisi od četvrtog - ŽIVOTA - koji zrači sa vrhova Nedostižnog, da bi postao univerzalno rasprostranjena suština na ispoljenim nivoima postojanja. I ta ČETVO-

Vedantin visištadvaita filozofije rekao bi daje Parabramam, iako Je jedina nezavisna Stvarnost, nerazdvojan od svog trojstva; daje On tri, "Parabramam, Čit i Ačit", a ova dva poslednja, pošto su zavisne stvarnosti, ne mogu da postoje zasebno; ili, da stvar učinimo jasnijom, Parabramam je SUPSTANCA - nepromenljiva, večna i nespoznatljiva - a Čit (Atma) i Ačit (Anatma) su njegove osobine, kao što su oblik i boja osobine svakog predmeta. Njih dva su odežda, ili telo, bolje rečeno, atributi (Šarira) Parabramama. Ali, jedan okultista, a ta-kode i advaita vedantin, imali bi mnogo šta da kažu protiv te tvrdnje.

ROSTRUKOST (Otac, Majka i Sin, kao JEDINSTVO i četvorostrukost, kao živo ispoljavanje) bila je to što je dovelo do veoma stare ideje o Bezgrešnom Začeću, što se danas kristalizovala u dogmu hišćanske crkve, koja je tu metafizičku ideju prenela u telesno - van svakog zdravog razuma. Jer čovek treba samo da čita Kabalu i proučava njene numeričke metode tumačenja da bi našao poreklo te dogme. Ona je čisto astronomska, matematička i prevashodno metafizička: Muški element u Prirodi (personifikovan muškim božanstvima i Logosima, Virad ili Brama, Horus ili Oziris, itd, itd.) rođenje pomoću, a ne od bezgrešnog izvora, personifikovanog "Majkom", jer to Muško koje ima Majku ne može imati "Oca" - budući daje apstraktno Božanstvo bespolno, i nije čak ni Biće, već Bivstvo, ili sam Život. Prevedimo to na matematički jezik autora knjige/zvorMera. Govoreći o "meri čoveka" i njegovoj numeričkoj (kabalističkoj) vrednosti, on piše da se u *Postanju*, poglavlje IV, stih 1:

To "Čovek jednak Jehovi" zove Mera, a to se dobija na sledeći način: $113 \times 5 = 565$, a vrednost 565 može se napisati u obliku izraza $56,5 \times 10 = 565$. Ovde broj čoveka, 113, postaje faktor $56,5 \times 10$, a (kabalističko) čitanje tog poslednjeg izraza u brojevima je Jod, He, Vau, He, ili Jehova. (. . .)To širenje 565 u $56,5 \times 10$ ima svrhu da pokaže da muški princip (Jod) zrači iz ženskog (Eva) principa; ili, tako reći, rođenje muškog elementa iz jednog devičanskog izvora, drugim recima, bezgrešno začeće.

Tako se na Zemlji ponovila misterija koja je, po vidovnjacima, odigrana na božanskom planu. "Sin" bezgrešne Nebeske Device (ili neizdiferenciranog kosmičkog protila. Majke u njenoj beskonačnosti) rada se opet na Zemlji kao Sin zemaljske Eve - naše majke Zemlje, i postaje Čovečanstvo kao celina - prošlo, sadašnje i buduće - jer je Jehova, ili Jod-he-vau-he dvopolan, odnosno i muško i žensko. Gore, Sinje ceo Kosmos; dole, on je ČOVEČANSTVO. Trijada ili trougao postaje Tetraktis, Sveti Pitagorejski broj, savršeni Kvadrat, a na Zemlji šestostrana kocka. Makroprozopus (Veliko Lice) je sada Mikroprozopus (manje lice), ili, kako to kabalisti kažu, "Drevni od dana", koji, silazeći na Adama Kadmona, koga koristi kao svoje prenosno sredstvo, da se ispolji kroz njega, biva preobražen u Tetragramaton. On je sada u "Krilu Maje", Velike Iluzije, a između sebe

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

i Stvarnosti ima Astralnu Svetlost, velikog Obmanjivača čovekovih ograničenih čula, ukoliko kroz Paramartasatju ne dođe Znanje da ga izbavi.

STANCA II - *nastavak*

5. SEDAM SINOVA NE BEHU JOŠ ROĐENI IZ TKIVA SVETLOSTI. JEDINO TAMA BESE OTAC-MAJKA, SVABHAVAT, I SVABHAVAT BESE U TAMI (a).

(a) Tajna Doktrina, u Stancama koje su ovde navedene, uglavnom se, ako ne i u potpunosti, bavi našim Sunčevim Sistemom, a posebno našim planetarnim lancem. "Sedam Sinova" su, zato, njegovi tvorci. Ovo učenje će biti bolje objašnjeno kasnije (vidi Deo II, "Teogonija Stvaralačkih Bogova").

Svabhavat, "Tvoračka Suština", koji ispunjava Univerzum, koren je svih stvari. Svabhavat je, da tako kažemo, budistički konkretni aspekt apstrakcije koja se u hinduističkoj filozofiji zove *Mulaprakriti*. On je telo Duše, ono stoje Etar za Akašu, budući da je ona njegov informišući princip. Kineski mistici su koristili taj termin kao sinonim za "biće". U Nagarduninjoj *Ekasloka-Šastri* (kineski *Lung-šu*), koja se na kineskom zove *Jin-šu-lu-kia-lun*, kaže se daje izvorna reč Jeu ~ "Biće" ili "Subhava", "Supstanca koja daje supstancijalnost samoj sebi", koju je on objasnio u smislu "bez delovanja i sa delovanjem", "priroda koja nema sopstvenu prirodu." *Subhava*, od koje je izveden *Svabhavat*, sastavljena je od dve reci: *Su* - "lep", "zgodan", "dobar"; *Sva* - "sopstvo" i *bhava* - "biće" ili "stanja bića".

STANCA II - *nastavak*

6. NJIH DVOJE SU ZAMETAK, A ZAMETAK JE JEDNO. UNIVERZUM JOŠ UVEK BESE SAKRIVEN U BOŽANSKOJ MISLI I BOŽANSKIM NEDRIMA. . . .

"*Božanska Misao*" ne podrazumeva ideju o Božanskom misliocu. Univerzum, ne samo prošli, sadašnji i budući - što je ljudska i konačna ideja izražena konačnom mišlju - već u svojoj celini, *Sat* (neprevodivi termin), apsolutno biće, sa Prošlošću i Budućnošću kristalizovanim u večnu Sadašnjost, jeste sama ta Misao odražena na sekundarnom ili ispoljenom uzroku. Brama (neutralni), kao Paracelsusov "Misterium Magnum", za ljudski um je apsolutna misterija. Brama, muško-ženski, njegov aspekt i antropomorfni odraz, pojm-ljivje za opažanja onih koji imaju bezuslovnu veru, iako ga intelekt ljudi odbacuje kad dopre do široke publike.

Otuda tvrdnja da tokom uvoda "drame" Stvaranja, ili početka kosmičke evolucije. Univerzum, ili "Sin", još uvek leži sakriven "u Božanskoj Misli", koja još nije prodrila "u Božanske Grudi." Dobro obratite pažnju, ta ideja predstavlja koren i izvor svih alegorija o "Sinovima Božjim" rođenim od bezgrešnih devica.

STANCA III - KOMENTARI
BUĐENJE KOSMOSA

*Velika Vibracija * Simboli Prirode * Snaga brojeva * Logosi
i Zmaj * Astralno Svetio * Prvobitno Zračenje iz Jedinstva
* Mreža Bića * Elektricitet Svesti: Fohat*

1. . . . POSLEDNJA VIBRACIJA SEDME VEČNOSTI TREPERI KROZ BESKRAJNOST {a). MAJKA OTIČE, ŠIREĆI SE OD IZNUTRA KA SPOLJA KAO PUPOLJAK LOTOSA {b).

{a) Očigledno paradoksalna upotreba izraza "Sedma Večnost", koji na taj način deli nedeljivo, sankcionisana je u ezoterijskoj filozofiji. Ona deli neograničeno trajanje na bezuslovno, večno i univerzalno Vreme i uslovno vreme (*Kandakala*). Jedno je apstrakcija ili noumen beskonačnog vremena (*Kala*); drugo je fenomen koji se periodično pojavljuje, kao posledica MaAata (Univerzalne inteligencije ograničene manvantaričkim trajanjem). U nekim školama, Mahat je "prvorodeni" od Pradane (neizdiferencirane supstance, ili periodični aspekt Mulaprakriti, korena Prirode) koja se zove Maja, Iluzija. U tom pogledu se, verujem, ezoterijsko učenje razlikuje od doktrina vedanta i advaita i visištadvaita škole. Jer one kažu: dok je Mula-
prakriti noumen, samopostojeća i bez ikakvog izvora - ukratko, bez roditelja, Anupadaka (kao jedno sa Bramom), Prakriti, njen fenomen, periodična je i predstavlja samo njen privid; tako je i Mahat, kod okultista, prvorodeni od Đnana (ili gnoze) znanja, mudrost ili Logos, privid odražen od apsolutne NIRGUNE (Parabram, jedna stvarnost, "lišen atributa i osobina"; vidi *Upanišade*), dok je kod nekih vedantina Mahat ispoljavanje Prakriti, ili Materija.

{b) Zato je "poslednja vibracija Sedme Večnosti" bila "predodređena" - ne od strane nekog posebnog Boga, već se pojavila na os-

novu večnog i nepromenljivog Zakona koji prouzrokuje velike periode Aktivnosti i Odmora, nazvane veoma slikovito, a istovremeno i veoma poetično, "Dani i Noći Brame". Širenje Majke, koja se drugačije zove "Vode Prostora", "Univerzalna Matrica" itd, "od iznutra ka spolja", ne aludira na širenje iz malog centra ili žiže, već, bez spominjanja veličine, granice ili oblasti, znači razvoj bezgranične subjektivnosti u isto tako bezgi-aničnu objektivnost. "Uvek (za nas) nevidljiva i nematerijalna Supstanca prisutna u Večnosti, sa svog sopstvenog plana bacila je svoju periodičnu senku u krilo Maje." Ovo podrazumeva daje to širenje, pošto nije povećanje veličine -jer beskrajno prostiranje ne dopušta uvećavanje - zapravo bilo promena stanja. Ona se "proširila kao pupoljak lotosa"; jer biljka lotosa postoji ne samo kao minijturni embrion u svom semenu (fizička karakteristika), već je njen prototip prisutan u idealnom obliku u Astralnoj Svetlosti, od "Zore" do "Noći" tokom manvantaričkog perioda, zapravo, kao i u slučaju svega drugog u ovom objektivnom Univerzumu - od čoveka do vaške, od divovskog drveća do najsitnijih vlati trave.

Sve je to, poučava skrivena Nauka, samo privremeni odraz, senka idealnog prototipa u Božanskoj Misli; reč "Večna", opet obratite pažnju, ovde je samo u smislu "Eona", koji traje kroz naizgled neprestani, ali ipak ograničeni ciklus aktivnosti, koji mi zovemo Manvantara. Jer, staje pravo ezoterijsko značenje Manvantare, bolje rečeno, Manu-Antare? Ezoterijski to znači "između dva Manua" kojih ima četrnaest u svakom "Danu Brame", a koji se sastoji od 1.000 skupova od četiri doba, ili 1.000 "Velikih Doba", Mahajuga. Analizirajmo sada reč ili ime Manu. Orijentalisti i njihovi rečnici kažu daje termin "Manu" od *korena. Man*, "misliti", otuda "misleći čovek". Ali, ezoterijski, svaki Manu, kao antropomorfizovani pokrovitelj svog posebnog ciklusa (ili Kruga), nije ništa drugo do personifikovana ideja "Božanske Misli" (kao i hermetički *Pimander*); zato je svaki od tih Manua poseban bog, tvorac i oblikovalac svega što se pojavljuje tokom njegovog sopstvenog ciklusa postojanja ili Manvantare. Fohat izvršava naloge Manua (ili Dan Kohana) i dovodi do toga da se idealni prototip širi od iznutra ka spolja - to jest, da prelazi postepeno, na silaznoj skali, kroz sve nivoe, od noumena do najnižeg fenomena, da bi, na kraju, na poslednjem nivou procvetao u punu objektivnost - vrhunac iluzije, ili najgrublju materiju.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

STANCA III - *nastavak*

2. VIBRACIJA HITA UNAOKOLO, DODIRUJUĆI SVOJIM BRZIM KRILIMA *{istovremeno}* ČITAV UNIVERZUM I ZAMETAK KOJI BORAVI U TAMI: TAMI KOJA DIŠE *{kreće se}* NAD USNULIM VODAMA ŽIVOTA *{a}*. ...

{a} I za pitagorejsku Monadu se takode kaže da boravi u samoći i tami nalik na "zametak". Ideja o "dahu" Tame koji se kreće nad "usnulim vodama života", što predstavljaju prvobitnu materiju sa skrivenim duhom u sebi, podseća na prvo poglavlje *Postanja*. Njegov izvor je braminski Narajana (pokretač Voda), koji predstavlja personifikaciju večnog Daha nesvesnog Sve (ili Parabrama) istočnjačkih okultista. Vode Života, ili Haos - ženski princip u simbolizmu - su vakuum (za naš mentalni vid) u kome leže latentni Duh i Materija. To je navelo Demokrita da tvrdi, u skladu sa svojim učiteljem Leukipom, da su prvobitni principi svega bili atomi i vakuum (vakuum u smislu prostora, ali ne praznog prostora, pošto se, prema peripateičarima i svim drevnim filozofima "Priroda gnuša vakuuma").

U svim kosmogonijama "Voda" igra značajnu ulogu. Ona je osnova i izvor materijalnog postojanja. Naučnici, koji su pomešali reč sa onim što ona označava, pod vodom su podrazumevali određenu hemijsku kombinaciju kiseonika i vodonika, dajući tako specifično značenje terminu koji okultisti koriste u opštem smislu i koji se u kosmogoniji koristi u metafizičkom i mističkom značenju. Led nije voda, niti je para, iako sva tri imaju potpuno isti hemijski sastav.

STANCA III - *nastavak*

3. "TAMA" ZRAČI SVETLOST, A SVETLOST ISPUŠTA USAMLJENI ZRAK u VODE, U PONORE MAJKE. TAJ ZRAK PRODIRE KROZ DEVIČANSKO JAJE; ZRAK NAGONI TO VEČNO JAJE DA UZDRHTI I ISPUŠTI NE-VEČNI *{periodični}* ZAMETAK, KOJI SE ZGUŠNJAVA U JAJE SVETA *{a}*.

(a) Može se smatrati da usamljeni zrak, ispušten u ponore majke, znači Božansku Misao ili Inteligenciju, koja prožima haos. To se, međutim, dešava na planu metafizičke apstrakcije, bolje rečeno, na planu na kome je ono što mi nazivamo metafizičkom apstrakcijom stvarnost. Devičansko jaje, budući daje u određenom smislu apstraktno svojstvo Jajeta, odnosno moć da bude razvijeno pomoću oplodjenja, jeste večno i uvek isto. I baš kao što se oplodjenje jajeta dešava pre nego što se ono snese, tako i ne-večni periodični zametak, koji kasnije u simboličkom prikazu postaje jaje sveta, sadrži u sebi, kad izroni iz njega (jajeta), "obećanje i moć" čitavog Univerzuma. Iako je ta ideja po sebi, naravno, apstrakcija, simbolički način izražavanja, ona je istinski simbol, pošto sugerise ideju o beskonačnosti kao o beskrajnom krugu. Ona našem umu predočava sliku Kosmosa koji izranja iz beskrajnog prostora i u beskrajnom prostoru Univerzuma, bez obala u pogledu raspona i isto tako beskrajnog u njegovom objektivnom ispoljavanju. Metafora jajeta takode izražava činjenicu koja se uči u okultizmu, a to je daje prvobitni oblik svega ispoljenog, od atoma do zemaljske kugle, od čoveka do anđela, sferičan, budući daje sfera kod svih naroda amblem večnosti i beskonačnosti - zmija koja guta svoj rep. Međutim, da bismo shvatili smisao, o sferi se mora misliti kao daje viđena iz svog centra. Vidno polje ili polje misli je kao sfera čiji prečnici polaze iz čovekovog sopstva u svim pravcima i šire se u prostor, otvarajući beskrajne vidike svud unaokolo. To je simbolični krug Paskala i kabalista, "čiji je centar svuda, a obim nigde", što predstavlja zamisao koja ulazi u složenu ideju ovog znaka.

"Jaje Sveta" je, možda, jedan od najopštije prihvaćenih simbola, budući daje veoma sugestivan, podjednako i u duhovnom, fiziološkom i kosmološkom smislu. Zato se nalazi u svakoj teogoniji sveta, gde je široko povezan sa simbolom zmije; ona je svuda, kako u filozofiji tako i u religioznom simbolizmu, amblem večnosti, beskrajnosti, regeneracije i podmlađivanja, a takode i mudrosti (vidi Deo II, "Drvo i zmija i obožavanje krokodila"). Misterija prividnog samostvaranja i evolucije svojom sopstvenom stvaralačkom moći, koja u jajetu u minijaturi ponavlja proces kosmičke evolucije, pošto se obe odvijaju zahvaljujući toploti i vlazi pod mlazom nevidljivog stvaralačkog duha, u potpunosti opravdava izbor tog slikovnog simbola. "Devičansko Jaje" je mikroskopski simbol makroskopskog prototipa-"Device Majke"

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

- Haosa ili Prvobitne Dubine. Muški Tvorac (koje god ime da nosi) izniče iz Devičanskog ženskog, bezgrešnog korena oplodnog Zrakom. Ko, ako je upućen u astronomiju i prirodne nauke, može a da ne vidi njegovu sugestivnost? Kosmos, kao prijemčiva Priroda, jedno je oplodeno Jaje - pa ipak devičansko; ako ga smatramo bezgraničnim, on se ne može predstaviti na drugačiji način nego kao sferičan. Zlatno Jaje bilo je okruženo sa sedam prirodnih elemenata (etar, vatra, vazduh, voda), "četiri spremna, tri tajna." Taj iskaz se može naći u *Višnu Purani*, gde su elementi prevedeni kao "Omotači", a dodat je jedan *tajni*: "Aham-kara" (vidi Vilsonovu *Višnu Puranu*, knjiga I, str. 40). U izvornom tekstu nema "Aham-kare"; on spominje sedam elemenata ne specifikujući poslednja tri (vidi Deo II, o "Jajetu Sveta).

STANCA III - nastavak

4. POTOM TRI (*trougao*) PRELAZI U ČETIRI (*četvorougao*). SJAJNA SUŠTINA POSTAJE SEDAM IZNUTRA, SEDAM SPOLJA (*a*). BLISTAVO JAJE (*Hiranjagarba*), KOJE JE U SEBI TRI (*trostruka suština Brame, ili Višnua, tri "Avašte"*), ZGRUŠAVA SE I ŠIRI, U MLEČNO BELIM UGRUŠCIMA, KROZ PONORE MAJKE, KOREN KOJI RASTE U DUBINAMA OKEANA ŽIVOTA (*b*).

a) Korišćenje geometrijskih figura i česte aluzije na te figure u svim drevnim svetim spisima (vidi *Purane*, egipatske papiruse. *Knjigu mrtvih*, pa čak i *Bibliju*), mora se objasniti. U "Knjizi Đan", kao i u kabali, ima dve vrste numeracija koje treba proučiti - figure, koje su često samo paravani, i Sveti Brojevi, čije su vrednosti poznate okultistima putem inicijacije. Figure su samo konvencionalni znak, a Sveti Brojevi su simbol svega. To znači, jedni su čisto fizički, drugi su čisto metafizički i njihov međusobni odnos je kao odnos materije prema duhu - odnos krajnjih polova JEDNE supstance.

Kao što Balzak, nesvesni okultista francuske književnosti, najednom mestu kaže, Broj je za Um isto što i za materiju: "jedan neshvatljivi činilac" (možda za profani, ne za inicirani um). Broj je, kao što je veliki pisac mislio, jedan Entitet, a istovremeno Dah koji emanira iz onoga što nazivamo Bog i što nazivamo SVE; dah koji

jedini može da uredi fizički kosmos, "gde ništa dobija svoj oblik pomoću Božanstva, koje je posledica Broja." Poučno je da navedemo Balzakove reci o tom predmetu:

Zar ne treba najmanje kao i najogromnije tvorevine međusobno razlikovati po količini, osobinama, dimenzijama, silama i atributima, koji su rođeni pomoću BROJA? Besla-ajnost Brojeva je činjenica koja je dokazana našem umu, ali se za nju ne može dati nikakav fizički dokaz. Matematičari će nam reći da beskrajnost brojeva postoji, ali se ne može pokazati. Bog je Broj obdaren kretanjem, koje se oseća, ali se ne pokazuje. *Kao jedinstvo, ono počinje Brojevima, sa kojima nema ničeg zajedničkog.* (. . .) Postojanje svih Brojeva zavisi od Jedinstva, koje ih, bez ijednog broja, sve začinje. (. . .) Šta! nesposobni čak ni da izmerite tu prvu apstrakciju koju daje Božanstvo, ili da je uhvatite, vi se još uvek nadate da ćete podvrći vašim merenjima misteriju Tajnih Nauka koje emaniraju iz tog Božanstva? (...) A šta biste osetili, kad biste uronili u ambise KRETANJA, sile koju uređuje Broj? Šta biste mislili kad bih ja dodao da su to *Kretanje* i *Broj* začeti od Recí, Vrhunskog Razuma Vidovnjaka i Proroka, koji su, u drevnim danima, osetili moćni Dah Božji, čiji je svedok Apokalipsa?

{b) "Sjajna suština se zgrušava i širi kroz dubine" Prostora. Iz astronomske perspektive, to je lako objasniti: to je "mlečni put", tvar sveta, ili primordijalna materija u svom prvom obliku. Teže je, međutim, to objasniti u nekoliko reci, pa čak i redova, iz perspektive okultnih nauka i simbolizma, pošto je to jedan od najkomplikovanih znakova. Ovde je sažeto više od tuceta simbola. Da počnemo od čitavog panteona misterioznih objekata, od kojih svaki ima određeno okultno značenje, dobijenih alegoričkim "bućkanjem okeana" od strane induskih bogova. Pored toga, *Amrita*, voda života ili besmrtnost, *Surabi*, "krava obilja", nazvana "izvor mleka i sira", dobijena je iz tog "Mora Mleka". Otuda duhovno obožavanje krave i

Broj, uistinu; ali nikako KRETANJE. *Kretanje* je ono što začinje *Logos*, Reč u okultizmu.

"Četrnaest dragocenih stvari". Ta priča ili alegorija se nalazi u *Satapata Bramani*. Japanska Tajna Nauka budističkih mistika, *Jamabuši*, ima "sedam dragocenih stvari". O njima ćemo govoriti kasnije.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

bika, od kojih je jedno proizvođača, a drugo rasplodujuća moć Prirode; to su simboli povezani i sa sunčevim i sa kosmičkim božanstvima. Specifična svojstva "četrnaest dragocenih stvari" za okultne svrhe, pošto se objašnjavaju tek pri četvrtoj Inicijaciji, ne mogu se reći ovde, ali, može se primetiti sledeće: u *Satapatha Bramani* se tvrdi da se bućkanje "Okeana Mleka" odigralo u Satja Jugi, prvom dobu, koje je sledilo neposredno nakon potopa. Kako, međutim, ni *Rig Veda* ni "Manu" - koji su prethodili Vaivasvatinom "potopu", onom koji je od značaja za četvrtu rasu - ne pominju taj potop, očigledno je da se ovde ne misli na "veliki" potop, ni na onaj koji je odneo Atlantidu, pa čak ni na Nojev potop. To "bućkanje" se odnosi na period pre formiranja Zemlje i u direktnoj je vezi sa drugim opštim legendama, čije razne i protivrečne verzije kulminiraju u hrišćanskoj dogmi o "Ratu na Nebu" i padu anđela (vidi knjigu II, a takođe i *Otkrivenje*, poglavlje XII). *Bramane*, koje orijentalisti diskredituju svojim sopstvenim verzijama istog predmeta, verzijama koje su često međusobno protivrečne, predstavljaju *prevashodno okultna dela*, te su otud namerno upotrebljena kao paravani. Inače bi nestale iz upotrebe još u Akbarovo vreme.

STANCA III - nastavak

5. KOREN OSTAJE, SVETLOST OSTAJE, UGRUŠCI OSTAJU, A JOŠ UVEK JE OĖAIIHOU (a) JEDNO (b).

(a) OĖAIIHOU se u komentarima prevodi kao "Otac-Majka Bogova", ili ŠEST u JEDNOM ili *sedmostruki koren iz kojeg sve proizlazi*. Sve zavisi od akcenta kojim se naglašavaju tih sedam samoglasnika; oni se mogu izgovoriti *kao jedan*, tri, ili čak sedam samoglasnika ako se doda jedno *e* iza slova "o". To mističko ime je saopšteno, jer, bez potpunog vladanja tim trostrukim izgovorom, ono je sasvim nedelotvomo.*

* Ovo se odnosi na samoglasnike u jeziku Senzar i oni nemaju parnjake u našem jeziku, (nap. ured.)

(b) To se odnosi na Ne-Odvojenost svega što živi i ima svoje biće, bilo u aktivnom, bilo u pasivnom stanju. U određenom smislu, OEAIHOU je "Beskoreni Koren Svega", a otuda jedno sa Parabramom; u drugom smislu, to je ime za ispoljeni JEDAN ŽIVOT, Večno živo Jedinstvo. Taj "Koren" znači, kao stoje već objašnjeno, čisto znanje (*Satva*)[^], večnu (*Nitja*) neuslovljenu stvarnost ili SAT (*Satja*), bilo daje zovemo Parabramam ili Mulaprakriti, jer njih dvoje su aspekti JEDNOG. "Svetlost" je isti Sveprisutni Zrak Duhovnosti, koji je ušao u sada oplođeno Božansko Jaje, i poziva kosmičku materiju da počne svoj dugi niz diferencijacija. Ugrušci su prva diferencijacija i oni se verovatno odnose na onu kosmičku materiju koja bi trebalo da bude izvor "Mlečnog Puta" - materiju koju mi znamo. Ta "materija" koja je, prema otkrivenju dobijenom od prvobitnih Dani Buda, tokom periodičnog sna Univerzuma, krajnje razredena, stoje opazivo za oko savršenog Bodisatve, ta materija, korenska i hladna, pri prvom ponovnom buđenju kosmičkog kretanja biva razbacana u prostoru, pojavljujući se, gledano sa Zemlje, u jatima i mnoštvima, nalik na ugruške u obranom mleku. To su korenovi budućih svetova, "Zvezdana supstanca".

STANCA III - nastavak

6. KOREN ŽIVOTA BESE U SVAKOJ KAPI OKEANA BESMRTNOSTI (*Am-RITA*)*, A OKEAN BESE SJAJNA SVETLOST, KOJA BESE VATRA, TOPLOTA I KRETANJE. TAMA IŠČEZNU I NE BI JE VIŠE. ONA NESTADE U SVOJOJ SOPSTVENOJ SUŠTINI, TELU VATRE I VODE, ILI OCA I MAJKE (*a*).

U originalu, izraz za Razumevanje je *Sat\`a* koju Sankara (ačarija) prevodi kao anta[^]karana. "Rafinirana", kaže on "žrtvama i drugim posvećenim delovanjima." U *Kati*, na str. 148, Sankara kaže da *Satva* znači *budi* - uobičajena upotreba te reči (*BHAGAVAD GITA sa Sanatsugatijom i Anugitom*, preveo mr Kašinat Trimbak Telang; uredio Maks Miler). Kakvo god značenje da razne škole mogu dati tom terminu, *Satva JQ* ime koje su okultisti, učenici Arjasanga škole, dali dualnoj Monadi ili Atma-budiju, a Atma-budi na tom nivou odgovara Parabramu i Mulaprakriti na višem nivou.

Amritaje "besmrtnost".

Vidi komentar br. 1 na ovu Stancu.

(a) Pošto je suština tame apsolutna svetlost, Tama je uzeta kao odgovarajuća alegorička predstava stanja Univerzuma tokom Pralaje, ili okolnosti apsolutnog počinaka, ili ne-bića, kako to izgleda našim konačnim umovima. "Vatra", "toplota" i "kretanje" o kojima se ovde govori nisu, naravno, vatra, toplota i kretanje u fizici, već apstrakcija koja leži u njihovoj osnovi, noumen, ili duša, suština tih materijalnih ispoljavanja - "stvari po sebi" koje, kako savremena nauka priznaje, potpuno izmiču laboratorijskim instrumentima, i koje čak ni um ne može da pojmi iako on u istoj meri ne može da izbegne zaključak da te suštine, koje leže u osnovi stvari, mora da postoje. Može se uzeti da ovde Vatra i Voda, ili Otac⁹ i Majka, predstavljaju božanski Zrak i Haos. "Haos, koji je iz tog sjedinjenja sa duhom dobio smisao, sijao je od zadovoljstva i tako je nastao Protogonos (provorodena svetlost), kaže jedan Hermesov odlomak. U *Teogoniji* Damaskin to zove Dis - "Uređivač svih stvari" [vidi Konjeve *{Cory} Drevne Fragmente*, str. 314].

Prema načelima rozenkrojčera, kako su ih jednom zasnagda preneli i objasnili profani, mada samo delimično, "Svetlost i Tama su u sebi identični, budući da su deljivi samo u ljudskom umu"; a prema Robertu Fladu (*Fludd*) "Tama je prihvatila prosvetljenje da bi se učinila vidljivom" (*O Ružinom krstu*). Prema načelima istočnjačkog okultizma, TAMA je prava stvarnost, osnova i koren svetlosti, bez koje svetlost nikad ne bi mogla da se ispolji, pa čak ni da postoji. Svetlost je materija. TAMA čisti Duh. Tama, u svojoj korenskoj, metafizičkoj osnovi, jeste subjektivna i apsolutna svetlost, dok je svetlost, u čitavoj svojoj prividnoj slavi i sjaju, samo gomila senki, pošto ona nikad ne može biti večna i otud predstavlja naprosto iluziju, ili Maju.

Čak je i u zbunjujućem, antinaičnom Po'ito«/«, svetlost stvorena iz tame "i tama je bila nad licem dubine" (I, 2), a ne obrnuto. "U njoj (u tami) je bio život, a život je *bio svetlost čovekova*" (*Jovan* 1,4). Možda će doći dan kad će se ljudima otvoriti oči, i oni će onda možda bolje razumeti, nego što razumeju sada, stih u *Jevandeljupo Jovanu* koji kaže: "I svetlost šija u tami, a tama je ne razume." Oni će videti da se reč "tama" ne odnosi na čovekov duhovni vid, već zaista na "Tamu", apsolut, koja ne razume (ne može da spozna) prolaznu svetlost, koliko god daje transcendentna u ljudskim očima. *Demon est Deus inver-*

⁹ Vidi *Kvan-Šai-Jin* Pravo ime se iz teksta ne može reći.

sus* Crkva sada Đavola zove Tama, dok se u *Bibliji* on zove "Sin Božji" (vidi "Knjigu o Jovu"), sjajna jutarnja zvezda, Lucifer (vidi "Isaiju"). Čitava filozofija dogmatske umešnosti ugrađena je u obrazloženje zašto se prvi Arhandeo, koji je iznikao iz dubina Haosa, zvao *Lux* (Lucifer), "Sjajni sin Zore", ili manvantaričke Zore. Njega je crkva pretvorila u Lucifera ili Satanu, zato što je viši i stariji od Jehove te je morao da bude žrtvovan novoj dogmi (vidi Knjigu II).

STANCA III - nastavak

7. GLE, O LANU!^ SJAJNO DETE DVOJSTVA, NEUPOREDIVA BLISTAVA SLAVA, SJAJNI PROSTOR, SIN TAMNOG PROSTORA, KOJI JE IZRONIO IZ DUBINA VELIKIH TAMNIH VODA. TO JE OEAIHOU, MLADI, • • * *{koga sada znaš kao Kvan-Sai-Jin. - Komentar}* *{a}* ON ŠIJA SJAJNO KAO SUNCE; ON JE ZASLEPLJUJUĆI BOŽANSKI ZMAJ MUDROSTI. JEDAN JE ČETIRI, A ČETIRI UZIMA U SEBE TRI I TO SJEDINJENJE PROIZVODI SAPTU *{sedam}*, u KOME SU SEDAM KOJI POSTAJU TRIDASA* *{trostruko deset}* (ILI ROJEVI I MNOŠTAVA) *{b}*. GLEDAJ KAKO PODIŽE VEO I RAZMOTAVA GA OD ISTOKA KA ZAPADU. ON ZATVARA ONO ŠTO JE GORE, I OSTAVLJA ONO ŠTO JE DOLE DA BUDE VIĐENO KAO VELIKA ILUZIJA. ON OBELEŽAVA MESTA ZA SJAJNE *{zvezde}*, i PRETVARA ONO ŠTO JE GOR i (NEISPOLJENO) *{prostor}*, u MORE VATRE BEZ OBALA, A ONO ŠTO JE DOLE (ISPOLJENO) *{element}* u VELIKE VODE.

{a} "Sjajni prostor, sin tamnog Prostora" odgovara Zraku koji je na prvi treptaj nove Zore pao u velike kosmičke dubine, iz kojih se nanovo pojavljuje diferenciran kao Oeahou mladi ("novi ŽIVOT"), da bi postao, na kraju ciklusa života, zametak svih stvari. On je "Bestelesni čovek koji u sebi sadrži božansku Ideju" - generator Svet-

* (Lat.) - Demon je naličje boga. (nap. ured.)

Lanu je učenik, čela, koji uči praktični ezoterizam

"Tri-dasa" ili tri puta deset (30), aludira na Vedska božanstva, u okruglim brojevima, ili tačnije 33 - sveti broj. Oni su 12 Aditja, 8 Vasusa, 11 Rudra i 2 Asvina - sinovi blizanci Sunca i Neba. To je korenski broj induskog panteona, koji obuhvata 33 puta deset miliona ili preko trista miliona bogova i boginja.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

losti i Života, da upotrebimo izraz Filona Judejskog (*Philo Judaeus*). On se zove "Zaslepljujući Zmaj Mudrosti", jer, prvo, on je to što su grčki filozofi zvali Logos, Reč Božanske Misli, a drugo, zato što u ezoterijskoj filozofiji to prvo ispoljavanje, budući daje sinteza ili sklop Univerzalne Mudrosti, Oeahou, "Sinovljev Sin", sadrži u sebi Sedam Tvaračkih Jata (Sefirot) i zato je suština ispoljene Mudrosti. "Onaj ko se kupa u svetlosti Oeahoua nikad neće biti obmanut velom Maje."

Kvan-Šai-Jin je isto što i *d.nskxiis\ d Avalokitešvara* i predstavlja njegov ekvivalent i kao takav je dvopolno božanstvo, poput Tetragramatona i svih Logosa antike". Jedino ga neke sekte u Kini antropomorfizuju i predstavljaju sa ženskim atributima", i tu, u svom ženskom aspektu, on postaje Kvan-Jin, boginja milosti, zvana "Božanski Glas". Ona je božanstvo-pokrovitelj Tibeta i ostrva Puto u

Zato su svi viši bogovi antike "Sinovi Majke" pre nego što postanu sinovi "Oca". Logosi, kao Jupiter ili Zevs, Sin Kronos-Satuma, "Beskrajnog Vremena" (ili Kala) izvorno su predstavljeni kao muško-ženski. Za Zevsu je rečeno da je "divna Devica", a Venera je imala bradu. Apolon je izvorno dvopolan, kao što je i Brama-Vah u Manuu i *Puranama*. Oziris je izmenljiv sa Izidom, a Horus je dvopolan. Na kraju, vizija Logosa (koji je sada povezan sa Isusom) svetog Jovana u *Otkrivenju JQ* hermafrodit, jer je opisan kao da ima ženske grudi. Isto je i sa Tetragramatomom = Jehovom. Ali, u ezoterizmu postoje dva Avalokitešvara; prvi i drugi *Logos*.

Nijedan religiozni simbol ne može da izbegne profanaciji, pa čak ni podsmehu u našim danima politike i nauke. U Južnoj Indiji pisac je video preobraćenog domoroca kako obavlja puđu pred kipom Isusa obučenog u žensku odeću i sa prstenom u nosu. Kad smo ga upitali kakvo je značenje tog prerušavanja, odgovorio nam je da su to Isus-Marija stopljeni ujedno i da je to učinjeno sa dozvolom sveštenika, pošto revnosni preobraćenik nije imao novca da kupi dve statue, ili "idola", kako ih je, veoma ispravno, zvao jedan svedok - takode Indus, ali nepreobraćeni. Ovo će dogmatičnom hrišćaninu izgledati svetogrдно, ali teozof i okultista moraju preobraćenog Indusa ovenčati vencem logike. Ezoterijski Hrist *ugnozi je*, naravno, bespolan, ali u egzoteričkoj *teologiji* je muški i ženski.

Gnostička Sofija, "Mudrost", koja je "Majka" Ogdoada (Aditi, u izvesnom smislu, sa njenih osam sinova), jeste Sveti Duh i Tvorac svega, kao u drevnim sistemima. "Otac" je daleko kasnija izmišljotina. Najraniji ispoljeni Logos svuda je bio ženski - majka sedam planetarnih moći.

Kini, gde oba božanstva imaju određeni broj manastira'^ (vidi Deo II, Kvan-Šai-Jin i Kvan-jin).

{b} "Zmaj Mudrosti" je Jedan, "Eka" (sanskrit) ili Šaka. Interesantno je da bi Jehovino ime, na hebrejskom, takode trebalo da bude Jedan, Ehod. "Njegovo ime je Ehod", kažu rabini. Filolozi treba da prosude koje je od ta dva imena izvedeno iz kojeg, lingvistički i simbolički; svakako ne Sanskrit. "Jedan" i Zmaj su izrazi koje su stari narodi koristili u pogledu njihovih Logosa. Jehova - ezoterički (kao Elohim) takode je Zmija ili Zmaj koji je iskušavao Evu, a "Zmaj" je stari simbol za "Astralnu Svetlost" (Prvobitni Princip), "koji je Mudrost Haosa." Drevna filozofija ne priznaje ni Dobro ni Zlo kao fundamentalne ili nezavisne moći, već za nju i dobro i zlo potiču od Apsolutnog SVE (večnog Univerzalnog Savršenstva), Čiste Svetlosti, koja se tokom prirodne evolucije kondenzuje postepeno u oblik, postajući tako Materija ili Zlo. Ranim i neukim hrišćanskim očima ostalo je da degradiraju filozofsku i visokonaučnu ideju tog znaka (Zmaja) u besmisleni praznovericu zvanu "Đavo". Oni su je uzeli od kasnih zoroastrijanaca, koji su videli đavole ili Zlo u induskim Devama (bogovima), i reč Zlo {*Evil*} je tako dvostrukim preobražajem postala *D'Evil* na svim jezicima {*Diabolos, Diable, Diavolo, Teufel*}. Ali, u svojim simbolima pagani su uvek pokazivali filozofsko razlikovanje. Prvobitni simbol zmije simbolizovao je božansku Mudrost i Savršenstvo, i uvek je značio fizičku Obnovu i Besmrtnost. Odatle, Hermes naziva zmiju najduhovnijim od svih bića; Mojsije, iniciran u Hermesovu mudrost, čini isto u *Postanju*; Gnostička Zmija, sa sedam samoglasnika iznad glave, bila je amblem sedam hijerarhija Sedmostrukih ili Planetarnih Tvoraca. Otud, takode, induska zmija Seša ili Ananta, "Beskonačnosf (jedno od Višnuovih imena), i ta zmija'^ je prvi Vahan ili nosilac Višnua na prvobitnim

Vidi *Kineski budizam*, od velečasnog Dž. K. Edkinsa (*Edkins*), koji uvek daje tačne činjenice, iako su mu zaključci veoma često pogrešni.

Međutim, kao i *logose* i Hijerarhije Moći, moramo međusobno da razlikujemo i "Zmije". Seša ili Ananta, "ležaj Višnua", alegorička je apstrakcija koja simbolizuje beskrajno Vreme u Prostom, što sadrži zametak i periodično proizvodi cvetove tog zametka, *ispaljeni* Univerzum, dok je gnostički *Ofis* sa držao isti trostruki simbolizam u svojim sedam samoglasnika kao Jedno-, Troi Sedmosložni *Oeaihou* arhajske doktrine, to jest, Jedan Neispoljeni Logos,

TAJNADOKTRINA* KosMOGENEZA

vodama. Ipak su svi oni razlikovali dobru od loše Zmije (Astralne Svetlosti kabalista) - onu prvu, koja je otelovljena božanska Mudrosti u domenu duhovnog, od one druge, koja predstavlja Zlo na nivou materije". Isus je prihvatio zmiju kao sinonim za Mudrost i to je formiralo jedan deo njegovog učenja: "Budite mudri kao zmije", kaže on. "U početku, pre nego stoje Majka postala Otac-Majka, vatreni Zmaj kretao se sam u beskrajnostima" (*Knjiga Sarparađni*). Aitareja Bramana Zemlju zove Sarparađni, "Zmija Kraljica" i "Majka svega što se kreće." Pre nego što je naša zemljina kugla postala jajolika (a takođe i Univerzum), "dugački rep kosmičke prašine (ili vatrene magle) kretao se i vijugao kao zmija u prostoru". "Duh Božji koji se kreće u Haosu" svi narodi su simbolično predstavljali u obliku vatrene zmije koja diše vatru i svetlost nad prvobitnim vodama, dok ne izlegne kosmičku materiju i navede je da uzme prstenast oblik zmije koja drži svoj rep u zubima - što simbolizuje ne samo Večnost i Beskrajnost, već takođe i loptasti oblik svih tela u Univerzumu formiranih od te vatrene magle. Univerzum, isto kao i Zemlja i Covek, periodično odbacuju, poput zmije, svoje stare kože da bi uzeo nove nakon određenog perioda odmora. Zmija svakako nije manje dražesna ili manje poetična slika od gusenice i larve iz koje izleće leptir, grčki simbol za Psihu, ljudsku dušu. "Zmaj" je takođe bio simbol Logosa kako kod Egipćana, tako i kod gnostika. U "Hermesovoj Knjizi", Pimander, najstariji i najduhovniji od Logosa Zapadnog Kontinenta, javlja se Hermesu u obliku Vatrenog Zmaja "Svetlosti, Vatre i Plamena". Pimander, otelovljena "Božanska Misao", kaže: "Svetlost sam Ja, Ja sam *Nous* (um ili Manu), ja sam tvoj Bog, ja sam daleko stariji od ljudskog principa koji izranja iz senke ("*Tame*", ili skrivenog božanstva). Ja sam zametak misli, blistava *Reč*, *Sin* Boga. Sve ono u tebi što vidi i čuje je *Reč* Učitelja, to je Misao (*Mahat*) koja je Bog, Otac."^ Nebeski Okean, Etar... je

Drugi ispoljeni, trougao koji se konkretizuje u Četvorostruko ili Tetragramaton, a njegovi zraci na materijalnom nivou.

Astralna Svetlost, ili Etar drevnih pagana (jer naziv Astralna Svetlost je prilično savremeni) je Duh-Materija. Počinjući na čisto duhovnom nivou, pri svom silasku on postaje sve grublji, dok na kraju ne postane *Maja*, ili iskušavajuća i varljiva zmija na našem nivou.

Pod "Bogom, Ocem" ovde se nesumnjivo podrazumeva sedmi princip u Coveku i Kosmosu, postoje taj princip, u svojoj suštini i prirodi, nerazdvojan

Dah, životodajni princip. *Majka*, Sveti Duh... jer oni nisu odvojeni, i njihovo jedinstvo je ŽIVOT."

Tu nalazimo nedvosmisleni odjek Arhajske Tajne Doktrine, koju sada izlažemo. Samo, ona ne postavlja na početak Evolucije Života "Oca", koji dolazi treći, i "Sin je Majke", već "Večni i neprekidni Dah SVEGA". *Mahat* (Razumevanje, Univerzalni Um, Misao itd.) pre nego što se ispolji kao Brama ili Šiva, pojavljuje se kao Višnu, kaže *Sankja Sara* (str. 16), otuda *Mahat* ima nekoliko aspekata, baš kao što ih ima i *logos*. *Mahat* se zove Gospod, u *Primarnoj* Tvorevini, i on je, u tom smislu. Univerzalna Spoznaja ili *Božanska Misao*, ali, "Taj *Mahat* koji je bio prvi proizveden se (kasnije) naziva *Ego-izam*, kad je rođen kao "ja", i za njega se kaže daje to *druga* Tvorevina" (*Anugita*, poglavlje XXVI). A prevodilac (sposobni i učeni Bramin, ne evropski orijentalista) objašnjava u fusnoti (6), "to jest, kad se *Mahat* razvije u osećanje Samosvesti - Ja - onda on uzima ime *Ego-izam*", što, prevedeno na našu ezoterijsku frazeologiju, znači: kad je *Mahat* preobražen u ljudski *Manas* (pa čak i *Manas* konačnih bogova), i postane *Aham-stvo*. Zašto se zove *Mahat Drugog* stvaranja (ili *devetog*, onog *Kumarinog* u *Višnu Purani*) biće objašnjeno u Knjizi II. "More Vatre" je tada Nad-Astralna (to jest, nuomenalna) Svetlost, prvo zračenje iz *Korena*, *Mulaprakriti*, nediferencirana kosmička supstanca, koja postaje *Astralna* Materija. Ona se takode zove i "Vatre Zmija", kao što je u prethodnom tekstu opisano. Ako proučavalac ima na umu da postoji samo Jedan Univerzalni Element, koji je beskonačan, nerođen i neumirući, i daje sve ostalo - kao na primer u svetu pojava - samo mnoštvo izdiferenciranih aspekata i preobražaja (korelacija, kako se sada zovu) tog Jednog, od kosmičkog do mikroskopskog sveta, od nadljudskog do podljudskog, ukratko, totalitet objektivnog postojanja, tada će prva i glavna teškoća nestati i on će ovladati okultnom kosmologijom. '^ Svi kabalisti i okultisti, istočnjački i zapadnjački, priznaju (a) identičnost "Oca-Majke" sa

od sedmog Kosmičkog principa. U jednom značenju, to je Logos Grka i Avalokitešvara ezoteričkih budista.

U egipatskoj i indijskoj teogoniji postojalo je *skriveno* božanstvo, JEDNO, i kreativni, dvopolni bog. Tako je *Su* bog stvaranja, a *Oziris* je, u svom izvornom primarnom obliku, "bog čije ime je nepoznato" (vidi *Abidos*, od Marijeta, str. 63, tom III. str. 413, 414, Br. 1122).

TAJNA DOKTRINA « KOSMOGENEZA

prvobitnim *Aether-om* ili *Akašom* (Astralna Svetlost)^ i (b) njenu homogenost pre evolucije "Sina", kosmičkog *Fohata*, jer to je Kosmički Elektricitet. "Fohat očvršćava i raspršuje sedmoro braće" (*Knjiga III Dan*), što znači da prvobitni Električni Entitet - jer istočnjački okultisti insistiraju daje elektricitet jedan Entitet - elektrificira u život i razdvaja prvobitnu tvar ili pregeneričku materiju na atome, koji su izvor celokupnog života i svesti. "Postoji univerzalni *jedinstveni pokretač* svih oblika života, koji se zove Od^, Ob i Aour, aktivni i pasivni, pozitivni i negativni, kao dan i noć: to je prva svetlost Stvaranja" (*Kabala*, Elifasa Levija) - prva Svetlost prvobitnog Elohima-Adam: "muško i žensko", ili, naučno, ELEKTRICITET I ŽIVOT.

(c) Stari su ga predstavljali zmijom, jer "Fohat sikće dok klizi tamo amo" (u cik-cak). Kabala ga označava hebrejskim slovom Teth 12, čiji je simbol zmija, koja je igrala tako istaknutu ulogu u Misterijama. Njegova univerzalna vrednost je devet, jer je ono deveto slovo alfabeta i deveta vrata od pedeset portala ili kapija koje vode skrivenim misterijama bića. On je magijski agens/jar *excellence*, i u hermetičkoj filozofiji označava "Život ubrizgan u prvobitnu materiju", suštinu koja sačinjava sve stvari i duh koji određuje njihov oblik. Ali, postoje dve tajne hermetičke operacije, jedna duhovna, a druga njen materijalni korelativ, koje su zauvek ujedinjene.

Odvojićeš zemlju od vatre, suptilno od čvrstog (. . .) ono što se penje sa zemlje na nebo, i iznova silazi sa neba na zemlju. To (suptilna svetlost) je snažna sila svake sile, jer ona pobeđuje svaku suptilnu stvar i prodire u svako čvrsto telo. Tako je formiran svet.

(Hermes)

Nije samo Zenon, osnivač stoicizma, učio da Univerzum evoluirala kad se njegova primarna supstanca preobrazi iz stanja vatre u sta-

Vidi sledeću napomenu.

O(i) je čista životodajna Svetlost, ili magnetski fluid; *Ob* je glasnik smrti koji koriste čarobnjaci, opaki zli fluid; *Aour* je sinteza ta dva, čista Astralna Svetlost. Mogu li filolozi reći zašto je OJ - termin koji koristi Rajhenbah da imenuje životni fluid - takode i tibetanska reč koja znači svetlost, blistavost, sjaj? Ona podjednako znači "Nebo" u okultnom smislu. Gde je koren te reci? Ali, Akaša nije baš Etar, već daleko više od toga, kako će biti pokazano.

nje vazduha, potom u vodu itd. Heraklit iz Efesa smatrao je da jedan princip leži u osnovi svih pojava u Prirodi, i taj princip je - vatra. Inteligencija koja pokreće Univerzum je vatra, a vatra je inteligencija. I dok Anaksimenes to isto tvrdi za vazduh, a Tales iz Mileta za vodu (600. godine pre nove ere), ezoterijska doktrina miri sva ta učenja pokazujući da, iako je svaki od njih bio u pravu, nijedan od tih sistema nije bio potpun.

STANCA III - nastavak

8. GDE BESE ZAMETAK I GDE JE NEGDAŠNJA TAMA? GDE JE DUH PLAMENA KOJI GORI u TVOJOJ LAMPI, O LANU? ZAMETAK JE TO, I TO JE SVETLOST, BELI BLISTAVI SIN TAMNOG SKRIVENOG OCA {a}.

(a) Odgovor na prvo pitanje, sugerisan drugim, koje je odgovor učitelja učeniku, u jednoj rečenici sažima jednu od suštinskih istina okultne filozofije. On ukazuje na postojanje stvari neopazivih za naša fizička čula, koje su daleko važnije, stvarnije i trajnije od onih koje same po sebi izazivaju pažnju naših čula. Pre nego što se lanu može nadati da će razumeti transcendentno-metafizički problem sadržan u prvom pitanju, on mora biti u stanju da odgovori na drugo, dok će ga sam odgovor na drugo pitanje snabdeti ključem da ispravno odgovori na prvo.

U sanskritskom komentaru na ovu Stancu koriste se mnogi termini za skriveni i neotkriveni princip. Čak i u najranijim rukopisima indijske literature to skriveno. Apstraktno Božanstvo nije imalo ime. Ono se generalno zove "7b" {*Tat* na sanskritu) i znači sve što jeste, bilo je i biće, ili što u tom obliku može da primi ljudski um.

Pored takvih naziva, korišćenih, naravno, samo u ezoterijskoj filozofiji, kao što su "Neizmema Tama", "Vrtlog" itd. - ono se takode zove "To Kalahanse, Kala-ham-sa", pa čak i "Kali Hamsa" (Crni labud). Ali, ovde *sumi n* promenljivi i oba zvuče kao nazalno fi^ancusko *an* ili *am*, ili, opet, *en* ili *em* (*Ennui*, *Embarras*, itd.) Kao i u jevrejskoj *Bibliji*, tako na sanskritu mnoga tajanstvena sveta imena

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

profanom uhu ne govore ništa više nego neka obična i jednostavna reč, zato što su sakrivena anagramski, ili na neki drugi način. Baš je takav slučaj u pogledu reči Hansa, ili, ezoterijski "hamsa". Hamsa je ekvivalentno sa a-ham-sa, tri reči koje znače "Ja sam on" (na engleskom), dok će, podeljene na drugačiji način, one glasiti "So-ham", "On (je) ja" - budući daje Soham jednako Sah, "on", a aham "ja", iU "ja sam on". Za onog ko razume jezik mudrosti, u samim tim reci-maje sadržana univerzalna misterija, učenje o identičnosti čovekove suštine sa Božjom suštinom. Otuda simbol i alegorija o Kalahamsi (ili hamsi) i ime "Hamsa-Vahana" koje je dato neutralnom Brami (kasnije, muškom Brami), onom ko koristi Hansu kao svoje vozilo. Ista reč se može čitati "kalaham-sa" ili "Ja sam Ja" u večnosti vremena, što odgovara biblijskom, tačnije zoroastrijanskom "Ja sam to što jesam." Ista doktrina se nalazi u kabali, kao što svedoči sledeći citat iz neobjavljenog rukopisa g. S. Lidela MekGregor Metersa (*S. Liddell McGregor Mathers*), učenog kabaliste:

Tri zamenice S^H, ^HriK, "Hi, Hoa, Atah, Ani: On, Ti, Ja, koriste se da izraze ideju o Makroprozopusu i Mikroprozopusu u jevrejskoj kabali. Hoa, "On", se odnosi na skrivenog i tajnog Makroprozopusa; "Atah", ti, na Mikroprozopusa i Ani, "Ja", na Mikroprozopusa kad je predstavljen kako govori (*Vidi Manju svetu skupštinu, 204 i dalje*). Treba primetiti da se svako od tih imena sastoji od tri slova, od kojih slovo Alef S, A, formira zaključak prve reči Hoa, i početak Atah i Ani, kao da je karika koja ih spaja. Ali K je simbol Jedinstva i, shodno tome, neizmenljive ideje o Božanskom koje deluje kroz sve to. Ali, iza S[?] u imenu Hoa su slova [^] i H, simboli brojeva Šest i Pet, Muškog i Ženskog, Heksagrama i Pentagrama. A brojevi te tri reči, Hoa Atah Ani, jesu 12, 406 i 61, koji su rezimirani u ključnim brojevima 3, 10 i 7, pomoću Kabale Devet So-ba, što je, zapravo, oblik egzegetičkog pravila Temura.

Besmisleno je pokušavati da se objasni ta misterija u celini. Materijalisti i ljudi savremene nauke nikad je neće razumeti, jer, da bi mogao da je jasno percipira, čovek mora pre svega da prizna postulat o univerzalno raspršenom, sveprisutnom, večnom Božanstvu u Prirodi; drugo, da pronikne u tajnu elektriciteta u njegovoj pravoj suštini i treće, da prizna daje čovek sedmostruki simbol, na zemaljskom nivou, Jedne Velike JEDINICE (Logos) koja je Sama znak sa se-

dam samoglasnika. Dah kristalizovan u RE Č/' Onaj ko veruje u sve to mora takođe da veruje i u mnogostruke kombinacije sedam planeta okultizma i Kabale sa dvanaest znakova zodijaka, da pripiše, kao što mi činimo, svakoj planeti i svakom sazvežđu uticaj koji mu, po recima Eli Stara (*Ely Star*), francuskog okultiste, "odgovara, bilo daje povoljan ili nepovoljan i koji je, na način planetarnog duha što njime vlada, sa svoje strane u stanju da utiče na ljude i stvari koje su u skladu sa njim i prema kojima ima neku privlačnost." Iz tih razloga, i pošto mi verujemo u prethodno rečeno, sve što sada može biti rečeno jeste daje u oba slučaja simbol Hansa (bilo daje "ja", "On", Guska ili Labud) važan simbol, koji predstavlja, na primer. Božansku Mudrost, Mudrost u tami van čovekovog domašaja. Za sve egzoteričke svrhe, Hansaje, kao što svaki Indus zna, legendama ptica koja, kad joj daju (u alegoriji) mleko pomešano sa vodom, razdvoji to dvoje, popije mleko i ostavi vodu, pokazujući tako urođenu mudrost - pošto mleko simbolički znači duh, a voda materiju.

Daje ta alegorija veoma stara i da potiče iz samog najranijeg arhajskog perioda, vidi se po tome što se (u *Bhagavata Purani*) pominje izvesna kasta po imenu "Hamsa" ili "Hansa", koja je bila "jedna kasta"/?ar *excellence*; kad se vratimo daleko u maglu zaboravljene prošlosti, među Indusima je bila samo "Jedna *Veda*, Jedno Božanstvo, Jedna Kasta." Postoji takođe jedan lanac u Himalajima, za koji se u starim knjigama kaže daje smešten severno od planine Meru, po imenu "Hamsa", i povezan je sa epizodama koje pripadaju istoriji religijskih misterija i inicijacija. Sto se tiče imena Kala-Hansa, koje je nosilac Brame Prađapatija, u egzoteričkim tekstovima i prevodima orijentalista, to je prilična greška. Po njima se Brama, neutralni, zove Kala-Hansa, a Brama, muški, Hansa-Vahana, jer doista "njegovo vozilo ili Vahan je labud ili guska" (vidi *Klasični rečnik hinduizma*). To je čisto egzoteričko tumačenje. Ezoterički i logički, ako Brama, beskonačno, predstavlja to što su opisali orijentalisti, na-

Ovo je opet slično učenju Fihtea i nemačkih panteista. Oni poštuju Isusa kao velikog učitelja koji je propovedao jedinstvo duha u čoveku sa Bogom-Duhom (advaita princip) univerzalnog Principa. Teško je naći ijedno razmišljanje u zapadnjačkoj metafizici koje nije nagovestila drevna istočnjačka filozofija. Od Kanta do Herberta Spensera, ona (zapadnjačka metafizika) je, manje ili više, iskrivljeni odjek dvaite, advaite i, uopšte, učenja vedante.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

ime, prema tekstovima vedante, apstraktno božanstvo koje ni na koji način nije opisno okarakterisano nikakvim ljudskim atributima, a i dalje se smatra da se on ili "to" zove Kala-Hansa - kako on uopšte može postati Vahan Brame, ispoljenog konačnog boga? Upravo je obrnuto. "Labud ili guska" (Hansa) je simbol tog muškog ili privremenog božanstva, pošto je ono, kao emanacija prvobitnog Zraka, načinjeno da služi kao nosilac ili Vahan tog božanskog Zraka, koji se drugačije ne bi mogao ispoljiti u Univerzumu, budući daje i sam, antifrastrično* rečeno, emanacija "Tame" - u najmanju ruku za naš ljudski intelekt. Zato je, dakle, Brama taj koji je Kala-Hansa i Zrak, Hansa-Vahana.

I Sto se tiče čudnog simbola koji je odabran, on je podjednako sugestivan, to stoga jer njegovo pravo mističko značenje predstavlja ideju univerzalne matrice, prikazane primordijalnim vodama "dubine", ili otvaranja za prijem i nakon toga za emitovanje tog jednog zraka (Logos) koji u sebi sadrži sedam plodnih zrakova ili moći (logosa ili graditelja). Zato rozenkrojceri za simbol biraju vodenu pticu - bilo da je to labud ili pelikan²¹ - sa sedam mladih, modifikovan i prilagođen religiji svake zemlje. En-Sof se zove "Vatrena Duša Pelikana" u *Knjizi brojeva*²¹ (vidi Deo II, "Skriveno Božanstvo i njegovi Simboli i Slike"). Pojavljujući se sa svakom Manvantarom kao

* (Grč.) antifraza - retorska figura kojom se jedna reč upotrebljava u smislu koji potpuno suprotan njenom osnovnom značenju, (nap. ured.)

Da li je ta ptica labud, guska ili pelikan, nije bitno, sve dok je to vodena ptica koja pliva ili se kreće na vodama nalik na Duh i potom izlazi iz tih voda da rodi druga bića. Pravo značenje simbola Osamnaestog Stepena Rozenkrojcera je upravo to, iako kasnije poetizovano u materinsko osećanje pelikana koji razdire svoje grudi da bi nahranio sedam mladih svojom krvlju.

²¹ Razlog zbog kojeg Mojsije zabranjuje jedenje pelikana i labuda, svrstavajući ih među nečistu živinu, a dozvoljava jedenje "insekata i skakavaca po njihovim vrstama" (*Knjiga Levitska*, XI, 18-22; *Ponovljeni zakoni*, XIV, 16-17), čisto je filozofski i povezan je samo sa mističkom simbologijom; čak ni reč "nečisf" ne treba čitati i shvatati bukvalno, jer je ezoterički, kao i sve ostalo, i može, mada ne mora, značiti i "sveto". To je slepilo, veoma sugestivno kada je povezano sa određenim sujeverjima - na primer, onim kod Rusa koji neće da jedu goluba; ne zato što je "nečisf", već zato što se za "Sveti Duh" kaže da se pojavio u obliku golubice.

Narajan, ili Svajambhuva (Samopostojeći), i prodirući u Jaje Sveta, on izranja iz njega na kraju božanske inkubacije kao Brama ili Pradapati, roditelj budućeg Univerzuma u koji prerasta. On je Puruša (duh), ali je takode Prakriti (materija). Zato, tek nakon što se razdvoji na dve polovine - Brama-vak (žensko) i Brama-Virad (muško) Pradapati postaje muški Brama.

STANCA III - *nastavak*

9. SVETLOST JE HLADNI PLAMEN, PLAMEN JE VATRA, A VATRA PROIZVODI TOPLOTU, KOJA RAĐA VODU: VODU ŽIVOTA U VELIKOJ MAJCI (*Haos*) (fl).

(a) Mora se imati na umu da su reci "Svetlost", "Vatra" i "Plamen", koje se koriste u Stancama, prevodioci preuzeli iz rečnika starih "filozofa Vatre", da bi bolje preveli smisao arhaičnih termina i simbola koje koristi original - inače bi oni ostali potpuno nerazumljivi evropskom čitaocu. Ali, za proučavaoca okultnih nauka upotrebljeni termini biće dovoljno jasni.

Svi oni - "Svetlost", "Plamen", "Toplo", "Hladno", "Vatra", "Toplota", "Voda" i "voda života" - na našem planu predstavljaju potomstvo, ili kao što bi savremeni fizičari rekli, korelacije ELEKTRICITETA. Moćna reč i još moćniji simbol! Sveti roditelj koji ima isto tako sveto potomstvo: vatru - tvorca, održavaoca i uništitelja; svetlost - suštinu naših božanskih predaka; plamen - Dušu stvari. Elektricitet, JEDAN život na gornjoj lestvici Bića, i Astralni Fluid, Atanor alhemičara, na najnižoj; DOBRO i ĐAVO, DOBRO i ZLO. . .

Sad, zašto se u Stancama svetlost zove hladni plamen? Zato što je u poretku Kosmičke evolucije (kako poučavaju okultisti), energija koja pokreće materiju, nakon njenog prvog formiranja u atome na našem planu, stvorena kosmičkom toplotom i zato što Kosmos, u smislu izdiferencirane materije, pre tog perioda nije postojao. Pr-

Ne srednjovekovnih alhemičara, već magova i obožavalaca vatre, od kojih su rozenkrojceri, ili filozofi/?er *ignem*, naslednici čudotvoraca, pozajmili sve njihove ideje koje se tiču Vatre, kao mističkog i božanskog elementa.

va primordijalna materija, večna i naporedo postojeća sa prostorom, "koja nema ni početak ni kraj", nije "ni topla ni hladna, već ima svoju sopstvenu prirodu", kažu Komentari (Knjiga II). Toplota i hladnoća su relativne osobine i pripadaju oblastima ispoljenih svetova, koji proističu iz ispoljene materije; o njoj se, u njenom apsolutno latentnom aspektu, govori kao o "hladnoj Devici", a kad je probuđena u život, kao o "Majci". Drevni zapadnjački kosmogonijski mitovi tvrde daje u početku postojala hladna magla koja je bila Otac, i plodni mulj (Majka, Ilus ili Materija) iz koje je izmilela zemaljska zmija-materija (*Razotkrivena Izida*, tom I, str. 46). Primordijalna materija, potom, pre nego što izroni iz nivoa nikad-ispoljenog, i probudi se za ushićeno delovanje pod uticajem Fohata, nije ništa drugo do "hladni Sjaj, bezbojan, bezobličan, bezukusan, i lišen svake osobine ili aspekta". Takvi su čak i njeni prvorođeni, "četiri sina", koji su "Jedno, i postaju Sedam" - entiteti, čijim su osobinama i imenima drevni istočnjački okultisti nazivali četiri od sedam primarnih "centara Sila", ili atoma. Oni su se kasnije razvili u velike kosmičke "Elemente", koji su sada, podcijeni u otprilike sedamdeset podelemenata, poznati nauci. Četiri primame prirode prvih Đan Kohana su takozvana (u nedostatku boljih termina) "Akašička", "Etarska", "Vodena" i "Vatrena", koje u terminologiji praktičnog okultizma odgovaraju naučnim definicijama gasova, što se, da bi se jasna ideja prenela i okultistima i svetovnjacima, moraju definisati kao paravodonični,^ parakiseonični, kiseonično-vodonični i ozonski, ili možda azoto-ozonski; te sile ili gasovi (u okultizmu, natčulne, iako predstavljaju supstance sastavljene od atoma) su najefikasnije i najaktivnije kad su energizovane na nivou grublje izdiferencirane materije.^ One su podjednako elektropozitivne i elektronegativne.

²³ Ttapa, "s onu stranu", izvan.

²⁴ Oni i još mnogo drugih verovatno su karike koje nedostaju u herniji. One su pod drugim imenima poznate alhemičarima i okultistima koji uvežbavaju moći u pojavnom svetu. Kombinacijom i rekombinacijom (ili razlaganjem), na određeni način, tih "Elementata" pomoću astralne vatre proizvode se krajnje upečatljiviji fenomeni.

STANCA III - *nastavak*

10. OTAC-MAJKA TKA MREŽU ČUI JE GORNJI KRAJ PRIČVRŠĆEN ZA DUH {*Puruša*} - SVETLOST JEDNE TAME - A NIŽI ZA NJEGOV SENOVITI KRAJ {*Senoviti kraj Duha*}, MATERIJU {*Prakriti*}; I TA MREŽA JE UNIVERZUM IZATKAN OD TE DVE SUPSTANCE OD KOJIH JE NAČINJENA JEDNA, KOJA JE SVABHAVAT (a).

(a) √ *Mandukja (Mundaka) Upanišadi je napisano:*

Kao što pauk izbacuje i uvlači svoju mrežu, kao što trave niču iz zemlje... tako i Univerzum proizlazi iz nepropadljivog.

(I. L 7)

Brama, kao "zametak neznane Tame", je materijal iz koga sve evoluiru i razvijaju se "kao mreža iz pauka, kao pena iz vode", itd. To je slikovito i istinito jedino ako je Brama "Tvorac", kao termin, izveden iz korena *brih*, uvećati se ili proširiti. Brama se "širi" i postaje Univerzum izatkan iz svoje sopstvene supstance.

Ista ideja je divno izražena kod Getea, koji kaže:

Tako na bučnom razboju Vremena ja brodim,
I pletem za Boga odeću pomoću koje Ga vidiš.

STANCA III - *nastavak*

11. ONA {*Mreža*} SE ŠIRI KAD JE DAH VATRE {*Oca*} NA NJOJ; SKUPLJA SE KAD JE DOTAKNE DAH MAJKE {*korena Materije*}. POTOM SE SINNOVI {*Elementi sa svojim odgovarajućim moćima, ili Inteligencije*} RAZDVAJAJU I RASIPAJU, DA BI SE VRATILI NA GRUDI SVOJE MAJKE, NA KRAJU "VELIKOG DANA", I PONOVO POSTALI JEDNO SA NJOM {a}; KAD SE {*Mreža*} HLADI, ONA POSTAJE SJAJNA, I SINNOVI SE ŠIRE I SKUPLJAJU KROZ ČITAVA SVOJA SOPSTVA I SRCA; ONI GRLE BESKONAČNOST {b}.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

(a) Širenje Univerzuma pod dahom VATRE je veoma sugestivna slika u svetlosti perioda "Vatrene magle", o kome nauka toliko govori, a u stvarnosti tako malo zna.

Velika toplota razbija sastavne elemente i rastvara nebeska tela u njihov primalni element, objašnjava komentar. "Kad se jednom razlože na svoje primalne konstituente pomoću privlačnosti koja deluje iznutra i dostignu žižu, ili centar toplote (energije), tela, od kojih su mnoga nošena tamo-amo po prostoru, bilo živa ili mrtva, biće pretvorena u paru i pohranjena u "grudima Majke" dok ih Fohat, sakupljajući nekoliko grozdova Kosmičke materije (magline), ponovo ne pokrene dajući im impuls, kako bi razvila potrebnu toplotu, a potom ih ostavi da slede svoj sopstveni novi rast.

{b} Širenje i skupljanje te Mreže - to jest, supstance sveta ili atoma - izražava ovde pulsirajuće kretanje, jer, to je zakonito skupljanje i širenje beskrajnog Okeana bez obala, što bi se moglo zvati noumenom materije koja je emanirala iz Svabhavata; Svabhavat, pak, prouzrokuje opšte vibracije atoma. Ali, ono takode sugerise i nešto drugo. To pokazuje da su drevni narodi bili upoznati sa onim što je danas zagonetka za mnoge naučnike, a pogotovo astronome: naime, sa uzrokom prvog žarenja materije ili kosmičke tvari, paradoksom toplote proizvedene hladećim sažimanjem i drugim sličnim kosmičkim zagonetkama. Jer, ono nesumnjivo ukazuje da su drevni poznavali te pojave. "Postoji unutrašnja i spoljašnja toplota u svakom atomu", kaže rukopis Komentara kojim je autorka imala pristup, "dah Oca (ili Duha) i dah (ili toplota) Majke (materije)"; i oni daju objašnjenje koje pokazuje daje savremena teorija o gašenju sunčevih vatri zbog gubitka toplote usled zračenja pogrešna. Ta tvrdnja je pogrešna čak i po priznanju samih naučnika. Jer, kako ukazuje profesor Njukomb {Newcomb):

(. . .) gubeći toplotu, gasovito telo se sažima, a toplota dobijena sažimanjem nadmašuje onu koju je moralo da izgubi da bi došlo do tog sažimanja.

(*Popularna astronomija, str. 506-509*),

Taj paradoks, da telo postaje utoliko toplije ukoliko je veće sažimanje prouzrokovano njegovim hlađenjem, vodio je dugim raspravama. Višak toplote, raspravljalo se, bio je izgubljen zračenjem, a

Komentari - Stanca IV

pretpostaviti da temperatura nije snižena prilikom smanjenja zapremine pod stalnim pritiskom, znači negirati zakon Čarlsa Vinčela (*Charles JVinchell, Teorija maglina*). Sažimanje proizvodi toplotu, istina je, ali, sažimanje (usled hlađenja) ne može da razvije svu toplotu koja u svakom trenutku postoji u nekoj masi, pa čak ni da održi stalnu temperaturu datog tela, itd. Profesor Vinčel pokušava da pomiri taj paradoks - samo prividni, kako je dokazao Homer Lejns (*Homer Lanes*) - sugerišući "još nešto pored toplote". On pita:

Zar to ne bi moglo da bude naprosto odbijanje medu molekulima, koje varira u zavisnosti od rastojanja?

Ali, čak i to ne može da resi paradoks, ukoliko se to "nešto pored toplote" ne označi kao "bezuzročna toplota", "Dah Vatre", svestvarajuća Sila, plus APSOLUTNA INTELIGENCIJA, koju fizika nije voljna da prihvati.

Kako god bilo, čitanje ove Stanice pokazuje daje ona, uprkos njene arhaične frazeologije, naučnija čak i od savremene nauke.

STANCA III - *nastavak*

12. POTOM SVABHAVAT ŠALJE FOHAT DA OČVRSNE ATOME. SVAKI OD NJIH JE DEO MREŽE (*Univerzuma*). ODRAŽAVAJUĆI "SAMOPOSTOJEĆEG GOSPODA" (*Prvobitnu Svetlost*) POPUT OGLEDALA, SVAKI ZA UZVRAT POSTAJE JEDAN SVET.²⁵

"Fohat očvršćava atome" - ubrizgavajući energiju u njih: on rasejava atome prvobitne materije.

"On se sam rasejava rasejavajući materiju u atome. "

(Manuskript Komentara).

To je rečeno u smislu daje plamen vatre beskonačan i da se svetlosti čitavog univerzuma mogu upaliti jednim običnim kandilom, a da se njegov plamen ne smanji.

TAJNA DOKTRINA « KOSMOGENEZA

Pomoću Fohata, ideje Univerzalnog Uma utiskuju se u materiju. Bar neka predstava o prirodi Fohata može se dobiti iz termina "Kosmički Elektricitet", kako se on ponekad naziva, ah, u ovom slučaju, opštepoznatim svojstvima elektriciteta moraju se dodati i druga, uključujući i inteligenciju. Interesantno je primetiti da je savremena nauka došla do zaključka da je svaka moždana aktivnost praćena električnim pojavama (za više detalja o Fohatu vidi Stancu V i Komentare).

STANCA IV - KOMENTARI
SEDMOSTRUKA HIJERARHIJE

*Sinovi Vatry * Vozilo Univerzuma - Dan Kohani * Armija Glasa
» Govor i Um * Ogdoad i Heptad * Zvezdani "Sinovi Svetlosti"*

1. ... SLUŠAJTE, VI SINOVI ZEMLJE, VAŠE INSTRUKTORE - SINOVE VATRE {a}. NAUČITE DA NEMANI PRVOG NI POSLEDNJEG; JER SVE JE JEDAN BROJ, PROISTEKAO IZ NE-BROJA {b}.

{a} Ovi termini, "Sinovi Vatre", "Sinovi Vatrene Magle", i slični, zahtevaju objašnjenje. Oni su povezani sa velikom prvobitnom i univerzalnom misterijom i nije ih lako razjasniti. Postoji pasus u *Bhagavad Giti* (pevanje 8) u kome Krišna, govoreći simbolički i ezoterički, kaže:

Sad ću reći vremena (uslove) (...) u kojima posvećenik koji napušta (ovaj život) čini to tako da se ne bi nikad vratio (ponovo rodio) ili da bi se vratio (reinkamirao). Vatra, Plamen, dan, sjajna (srećna) polovina meseca, šest meseci sevemog solsticija, ako oni koji znaju Bramana (Jogin) odu (umru) u takvim okolnostima, odlaze Bramanu. Dim, noć, tamna (nesrećna) polovina meseca, šest meseci letnjeg solsticija, posvećenici koji umru u takvim okolnostima, odlaze lunamoj svetlosti (ili se nastane u astralnoj svetlosti) i vraćaju se (ponovo se rađaju). Za ova dva puta, svetao i taman, kaže se da su večni u ovom svetu (ili velikoj kalpi, Dobu). U jednom slučaju čovek odlazi da se nikad ne vrati, u drugom se vraća.

Sad, ti nazivi "Vatra", "Plamen", "Dan", "svetla polovina meseca" itd., i ovi drugi, "Dim", "Noć", i tako dalje, koji jedino vode kraju lunamog puta, nerazumljivi su bez ezoterijskog znanja. *Sve su to imena raznih božanstava* koja vladaju Kosmopsihičkim Moćima.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Mi često govorimo o hijerarhiji "Plamenova" (vidi Knjigu II), o "Sinovima Vatre" itd. Sankaračarja, najveći od ezoterijskih Učitelja Indije, kaže da *vatra* znači božanstvo koje vlada Vremenom (kala). Učeni prevodilac *Bhagavad Gite*, g. Kašinat Trimbak Telang, iz Bombaja, priznaje da "nemajasnju predstavu o značenju tih stihova" (str. 81, fusnota). Naprotiv, oni izgledaju sasvim jasni onom ko zna okultnu doktrinu. Sa tim stihovima povezanje mistički smisao solamih i lunamih simbola: Pitriji su *lunama* božanstva i naši preci, jer su *oni stvorili fizičkog čoveka*. Agnišvate, Kumare - (sedam mističkih mudraca) su solama božanstva, iako su takode i Pitriji; i oni su graditelji *unutrašnjeg Čoveka* (vidi Knjigu II). Oni su: -

"Sinovi Vatre" - jer su oni prva Bića (u Tajnoj Doktrini oni se zovu "Umovi") koja su evoluirala iz prvobitne Vatre. "Gospod je Proždiruća Vatra" (*Ponovljeni zakoni*, IV, 24); "Gospod (Hrist) će se objaviti sa svojim moćnim anđelima u plamenoj vatri" (2 *Solunjani* I, 7-8). Sveti Duh sišao je na Apostole nalik na "račvaste plamene jezike" (*Dela* II, 3); Višnu će se vratiti na *Kalkiju*, Belom Konju, kao poslednji Avatar okružen vatrom i plamenovima, a *Sosioš* će isto tako sići na Belom Konju u "uraganu vatre". "I videh nebo otvoreno i, gle, belog konja i onaj ko sedeše na njemu (. . .) zove se Reč Božija" (*Otkrivenje*, XIX, 13), usred plamteće Vatre. Vatra je Etra u svom najčistijem obliku, i otuda se na nju ne gleda kao na materiju, već je ona jedinstvo Etra - drugog ispoljenog božanstva - u njegovoj sveopštosti. Ali, postoje dve "Vatre" i u okultnim učenjima se pravi razlika među njima. O prvoj, ili čisto *Bezobličnoj* i *nevidljivoj* Vatri, sakrivenoj u *Središnjem Duhovnom Suncu*, govori se kao o "trostrukoju" (metafizički), dok je Vatra ispoljenog Kosmosa Sedmostruka, kako u čitavom Univerzumu, tako u našem Sunčevom sistemu. "Vatra znanja spaljuje sva delanja na nivou iluzije", kaže komentar. "Stoga, oni koji su to zaslužili i oslobođeni su, nazivaju se 'Vatre'." Govoreći o *sedam* čula simbolizovanih u obliku *Hotri*, sveštenika, Bramin kaže u *Anugiti*:

Tih *sedam* (čula, miris i ukus, boja i zvuk itd., itd.) predstavlja ju uzroke oslobođenja; (a komentator dodaje:) Upravo od tih *sedam* Sopstvo treba da se oslobodi. "Ja" mora označavati Sopstvo, a ne Bramina koji govori.

(*Svete Knjige Istoka*, uredio Maks Miler, tom VIII, 278)

(b) Izraz "Sve je jedan Broj, proizišao iz Ne Broja" opet se odnosi na ono opšte i filozofsko načelo koje je upravo objašnjeno u Stanci 3 (Komentar 4). Ono što je apsolutno je, naravno. Ne Broj, ali, u svom poslednjem značenju ono ima primenu i u Prostoru i u Vremenu. To znači daje ne samo svaki priraštaj vremena deo većeg priraštaja, sve do najvećeg mogućeg produženja trajanja koje je pojmljivo ljudskom intelektu, već takode da se ni o jednoj ispoljenoj stvari ne može misliti drugačije osim kao o delu veće celine; ukupni sklop je Jedan ispoljeni Univerzum koji proizlazi iz neispoljenog ili Apsolutnog - zvanog Ne-Biće ili Ne-Broj, da bi se razlikovao od BIĆA ili "Jednog Broja".

STANCA IV - nastavak

2. NAUČITE ONO ŠTO SMO MI, KOJI SILAZIMO OD PRVOBITNIH SEDAM, MI KOJI SMO ROĐENI IZ PRVOBITNOG PLAMENA, NAUČILI OD NAŠIH OTACA... (a).

(a) To je objašnjeno u Knjizi I I , i to ime, "Prvobitni Plamen", potvrđuje ono što je rečeno u prvom pasusu prethodnog komentara na Stancu IV.

Razlika između "Prvobitnih" i narednih sedam Graditelja je u sledećem: oni prvi su Zrak i direktna emanacija prva "Sveta četiri", *Tetraktisa*, to jest, večno Samopostojećeg Jednog (obratite pažnju, Večnog u *Suštini*, ne u manifestaciji, i različitog od univerzalnog JEDNOG). Skriveno tokom Pralaje i aktivno tokom Manvantare, "Prvobitno" proizlazi iz "Oca-Majke" (Duh-Materija) ili *Ilus*, dok drugo ispoljeno četvorstvo i Sedam proizlazi samo iz Majke. Ova poslednja je bezgrešna Devica-Majka, koja je zakriljena, ne prožeta, Univerzalnom MISTERIJOM - kad izroni iz svog stanja Laje ili nediferenciranog stanja. U stvarnosti su svi oni, naravno, jedno, ali su njihovi aspekti na različitim nivoima bića različiti (vidi Deo I I , "Teogonija stvaralačkih bogova").

Prvi "Primordijalni" su najviša Bića u Hijerarhiji Postojanja. Oni su Arhandeli hrišćanstva, oni koji odbijaju - kao što je Mihael

TAJNADOKTRINA • KOSMOGENEZA

učinio u kasnijem sistemu, i kao što su učinili najstariji "Iz Uma rođeni sinovi" Brame (*Veddhas*) - da stvaraju, bolje rečeno, da umnožavaju.

STANCA IV - *nastavak*

3. Iz BLJEŠTAVILA SVETLOSTI - ZRAKA VEČNE TAME - IZNIKOŠE U PROSTORU NANOVO PROBUĐENE ENERGIJE (*Đan Kohani*): JEDNA IZ JAJETA, ŠEST I PET (a). POTOM TRI, JEDAN, ČETIRI, JEDAN, PET - DVOSTRUKO SEDAM U UKUPNOM ZBIRU (b). A TO SU: SUŠTINE, PLAMENOVİ, ELEMENTI, GRADITELJI, BROJEVI, ARUPA (*bezoblično*) RuPA (*sa telima*), I SILE BOŽANSKOG ČOVEKA - UKUPNI ZBIR. A iz BOŽANSKOG ČOVEKA EMANIRALI SU OBLICI, ISKRE, SVETE ŽIVOTINJE I GLASNICI SVETIH OTACA (*Pitrija*) UNUTAR SVETE ČETVORKE.'

(a) Ovo se odnosi na Svetu nauku brojeva: zaista, toliko svetu i toliko važnu u proučavanju okultizma da se taj predmet ne može tek površno preleteti, čak i u tako obimnom delu kao što je ovo. Upravo je na Hijerarhiji i tačnim brojevima tih nevidljivih (za nas) Bića, osim u veoma retkim slučajevima, izgrađena misterija čitavog Univerzuma. *Kumare* se, na primer, zovu "četiri" iako ih u stvari ima sedam, zato što su Sanaka, Sananda, Sanatana i Sanat-Kumar glavne Vaidatre (njihovo prezime), pošto niču iz "četvorostruke misterije". Da bismo celinu učinili jasnijom, moramo, radi ilustracije, da se okrenemo braminskim načelima koja su poznatija nekim od naših čitalaca.

Po Manuu, Hiranjagarbaje Brama, /?rvo *muško* koje je formirano neopazivim bezuzročnim UZROKOM U "Zlatnom Jajetu, sjajnom poput Sunca", kao što kaže klasični rečnik hinduizma. "Hiranjagarba" - znači zlatna, tačnije "Blistava Materica" ili Jaje. To značenje se

Broj 4, u okultnim brojevima predstavljen Tetraktisom, Svetim ili Savršenim Kvadratom, jeste Sveti Broj kod mistika svih naroda i rasa. On ima jedno te isto značenje u bramanizmu, budizmu, kabali i egipatskim, haldejskim i drugim numeričkim sistemima.

slabo slaže sa epitetom "muški". Sigurno je daje ezoterijsko značenje te rečenice dovoljno jasno. U *Rig Vedi* se kaže: - "To, Gospod svih bića (. . .) oživljavajući princip bogova i čoveka", javio se, u početku, u Zlatnoj Materici, Hiranjagarbi - koja je Jaje Sveta ili sfera našeg Univerzuma. To biće je svakako dvopolno, a dokaz za to je alegorija o Brami koji se deli na dva i nanovo stvara sebe u jednoj od svojih polovina, (ženskoj, Vak), kao Virada.

"Jedan iz Jajeta, Šest i Pet", daju broj 1065, vrednost prvorođenog (kasnije muškog i ženskog Brame Pradapatija), koji odgovara brojevima 7, 14, odnosno 21. Pradapatija je, kao i Sefirot*, samo sedam, uključujući sintetičku Sefiru trijade iz koje su iznikli. Tako iz Hiranjagarbe, ili Pradapatija, *trojednog* (prvobitno vedsko Trojstvo - Trimurti: Agni, Vaju i Surja) emaniraju drugih sedam, ili deset, ako odvojimo prva tri koji postoje u jednom, a jedan u tri, štaviše, svi su sažeti unutar tog jednog "vrhunskog" Parame, zvanog Guhja, ili "tajni", i Sarvatma, "Nad-Duša". "Sedam Gospodara Bića leže skriveni u Sarvatmi kao misli u jednom mozgu." Takvi su i Sefirot. Njih je ili sedam, kad se broje od gornje Trijade na čelu sa Keterom, ili deset - egzoterički. U *Mahabharati*, Pradapatija ima 21, ili deset, šest i pet (1065), trostruko sedam.^

{b} "Tri, Jedan, Četiri, Jedan, Pet" (u svom zbiru - dva puta sedam) predstavljaju 31415 - Numeričku hijerarhiju Đan Kohana raz-

* (Hebr.) - Sefirot (*sephiroth*) je množina od reci sefira (*sephirah*), čije osnovno značenje je broj kao načelo ili etapa. U klasičnoj kabali sefiraje naziv za emanaciju ili sferu kroz koju se manifestuje Bog. Reč sefirot stoga, ako se već opredelimo da koristimo obaj oblik plurala, nije uputno menjati po našim padežima, (nap. ured.)

U kabali su ti isti brojevi vrednost Jehove, to jest, 1065, pošto su numeričke vrednosti tri slova koji sačinjavaju njegovo ime - Jod, Vau i dvostruko He - redom 10 O, 6 C^ i 5 (H); ili opet, tri puta sedam, 21. Hermes kaže:

Deset je Majka Duša, jer život i Svetlost su tu sjedinjeni. Jerbroj jedan je rođen od Duha, a broj deset iz materije (haos, feminino); jedinstvo je načinilo deset, a deset jedinstvo.

(Knjiga ključeva)

"Pomoću temure, anagramskog metoda kabale, i znanja 1065 (21), može se dobiti univerzalna nauka u pogledu Kosmosa i njegovih misterija" (Rabi Jogel). Rabini gledaju na brojeve 10, 6 i 5 kao na najsvetije.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

nih nivoa i unutrašnjeg, ili okruženog sveta,^ a kad se stave na granicu velikog kruga "Ne prolazi" (vidi Stancu V), zvanog takode i Đani-pasa, "konopac Anđela", "konopac" koji odvaja pojavni od noume-nalnog Kosmosa (koji ne spada u domen naše sadašnje objektivne svesti); taj broj, kad nije uvećan permutacijom i širenjem, uvek je 31415, anagramski i kabalistički, budući daje i broj kruga i mističke Svastike, dvaput sedam još jednom; jer, na koji god način se broje ova dva niza cifara, kad se sabiraju odvojeno, jedna cifra za drugom, bilo s leva na desno ili s desna na levo, uvek će dati četrnaest. Matematički one predstavljaju dobro poznatu vrednost, naime, odnos prečnika prema obimu kruga je 1 prema 3,1415, ili vrednost n (pi), kako se taj količnik zove - simbol n se uvek koristi u matematičkim formulama da ga izrazi. Taj niz cifara mora imati isto značenje, budući da su 1 : 314.159 i potom opet 1:3: 1.145.927 izračunati u tajnim proračunavanjima da bi izrazili različite cikluse i doba "prvorode-nih" ili 311.040.000.000.000 sa decimalama, i daju istih 13.415 procesom koji u ovom trenutku nije predmet naše pažnje. I može se pokazati da g. Ralston Skinner (Skinner), pisac knjige *Izvor Mera*, čita jevrejsku reč Alhim u istim brojnim vrednostima, izostavljajući, kako je rečeno, šifrovanjima i permutacijom - 13.154: pošto N (a) je 1; / (l) je 3 (ih 30), H (h) je 5; ^ (i) 1 za 10; i D (m) je 4 (40), a anagramski - 31.415, kao stoje objasnio.

I tako, dok je u metafizičkom svetu krug sa jednom centralnom Tačkom u sebi bez broja i zove se Anupadaka (bez roditelja i bez broja) ~ to jest, on ne podleže proračunima, u ispoljenom svetu Jaje Sveta ili Krug je opisan unutar grupa koje se zovu Linija, Trougao, Pentagram, druga Linija i Kocka (ili 13514); a kad je Tačka izrodila Liniju, postavši tako prečnik koji znači dvopolni Logos, cifre postaju 31415, ih trougao, linija, kocka, druga linija i pentagram. "Kad se Sin odvoji od Majke, on postaje Otac", prečnik koji označava Prirodu, ili ženski princip. Zato je rečeno: "U svetu bića, jedna Tačka oplođuje Liniju - Devičansku Matricu Kosmosa (nulu u obliku jajeta) - i bezgrešna Majka je rodila oblik koji uključuje sve oblike." Pradapati se naziva prvim muškarcem koji daje potomstvo i

Čitaocu možemo reći da je jedan američki kabalista otkrio isti broj za Elo-hima. On je Jevrejima došao iz Haldeje. Vidi *Jevrejsku nauku o merama, Masonska Revija*, Jul 1885, *McMillan Lodge*, br. 141.

"mužem svoje Majke."* To je ključ za sve kasnije božanske sinove rođene od bezgrešnih majki. To je u velikoj meri potvrđeno značajnom činjenicom daje Ana (ime Majke Device Marije), koju rimokatolička crkva danas predstavlja kao daje rodila svoju ćerku na bezgrešan način ("Marija začeta bez greha"), reč izvedena od haldejske reci Ana, ili Astralna Svetlost, *Anima Mundi*, dok se Anaitia, boginja Durga, Sivina žena, takode zove i Anapuma i Kanja, Devica; njeno ezoteričko ime je "Uma-Kanja" i znači "Devica svetlosti". Astralna Svetlost u jednom od njenih mnogobrojnih aspekata.

(c) Deve, Pitriji, Rišiji, Sure i Asure, Daitje i Aditje, Danave i Gandarve, itd., itd., svi imaju svoje sinonime kako u Tajnoj Doktrini tako i u kabali i jevrejskoj nauci o anđelima, ali, beskorisno je da im dajemo njihova drevna imena, jer bi to samo izazvalo zbrku. Mnoga od njih se takode mogu naći danas, čak i u hrišćanskoj hijerarhiji božanskih i nebeskih moći. Svi ti Prestoli i Vlasti, Vrline i Vladari, Heruvimi, Serafimi i demoni, razni stanovnici Zvezdanog Sveta, predstavljaju savremene kopije drevnih prototipova. Sama simbolika u njihovim imenima, kad je transkribovana i priređena na grčkom i latinskom, dovoljna je da to dokaže, kao što će se videti u nekoliko slučajeva koji slede.

"Svete životinje" se susreću kako u *Bibliji* tako i u Kabali i one imaju svoje značenje (takode veoma duboko) na stranicama o poreklu života. U *Sefer Jeciri* se tvrdi da je:

(. . .) Bog urezao u Sveto Četiri presto svoje slave, Ofanim (Točkove ili Sfere Sveta), Serafim,* Svete životinje i anđele izvršioce, a od ta tri (Vazduh, Voda i Vatra ili Etar) je stvorio svoje boravište.

Isti izraz nalazimo u Egiptu. Mout označava, u jednom slučaju, "Majku" i pokazuje karakter koji joj je pripisan u trijadi te zemlje. "Ona je isto toliko bila Amonova žena koliko i majka, budući da je jedno od glavnih imena tog boga "muž svoje majke". Boginji Mout, ili Mut, se obraća kao "našoj gospi", "kraljici Neba" i "Zemlje", koja tako "deli te titule sa drugim majkama boginjama, Izidom, Hator itd." (Maspero).

Ovo je bukvalan prevod iz IX i X odeljka:

Deset brojeva bez čega? Jednog: duha živog Boga (. . .) koji živi u večnostima! Glas i Duh i Reč, i to je Sveti Duh. Dva: Duh iz Duha. On je zamislio i tu urezao dvadeset dva slova temelja, tri Majke i sedam dvostrukih i Dvanaest samih, ijedan duh od njih. Tri: Voda od duha; on ih je zamislio i ugravirao njima pustinju i prazni-

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Tako je svet načinjen pomoću tri Serafima ~ Sefer, Safar i Si-pur", ili "pomoću Broja, Brojeva i Izbrojanog." Sa astronomskim ključem te "Svete životinje" postaju znaci Zodijaka.

STANCA IV - nastavak

4. TO JE BILA VOJSKA GLASA - BOŽANSKA MAJKA SEDMOSTRUKOSTI ISKRE TE SEDMOSTRUKOSTI SU PODREĐENE I SLUŽE PRVOG, DRUGOG, TREĆEG, ČETVRTOG, PETOG, ŠESTOG I SEDMOG OD SEDAM (a). TE "ISKRE" SE ZOVU SFERE, TROUGLOVI, KOCKE, LINIJE I MODELARI; JER TO ZNAČI VEČNA NIDANA - OI-HA-HOU (*permutacija Oeaihou*) (b) . . .*

(a) Ova Sloka (stih) opet daje kratku analizu hijerarhija Đan Kohana, koji se u Indiji zovu Deve (bogovi), ili svesnih inteligentnih sila u Prirodi. Toj hijerarhiji odgovaraju stvarni tipovi na koje se može podeliti čovečanstvo, jer je čovečanstvo, kao celina, u stvarnosti materijalizovana misao, mada njen još uvek nesavršeni izraz. "Armija Glasa" je termin blisko povezan sa misterijom Zvuka i Govora, kao posledica uzroka ~ Božanske Misli. Kao stoje to divno izrazio P. Kristian (*Christian*), učeni autor *Istorije Magije* i *Crvenog čoveka Tiljerija*, reci koje izgovara svaki pojedinac, kao i njegovo ime, u globalu određuju njegovu buduću sudbinu. Zašto? Zato što -

nu, blato i zemlju. On ih je nacrtao kao cvetnu leju, urezao ih kao zid, popločao ih. Četiri: Voda od vatre. On je zamislio i tu urezao presto slave i točkove, i serafime i svete životinje i anđele izvršioce, i od tri On je našao svoje obitavalište, kao što se kaže, On čini svoje anđele duhovima i svoje slugе vatrenim plamenovima!

Ovde reci "našao svoje obitavalište" jasno pokazuju da je u kabali, kao i u Indiji, Božanstvo bilo smatrano Univerzumom i izvorno nije bilo vankosmički Bog kao stoje danas.

Ovo pokazuje da savremeni metafizičari, pored svih prošlih i savremenih Hegela, Berklija, Šopenhauera, Hartmana, Spensera, pa čak i savremenih materijalista-idealista, nisu ništa drugo do bleđa kopija davne prošlosti.

Kad naša Duša (um) stvara ili priziva misao, znak koji predstavlja tu misao se sam ureze na astralni fluid, koji je sadržalac i, tako reći, ogledalo svih ispoljavanja bića.

Taj znak izražava neku stvar: ta stvar je (skrivena ili okultna) vrlina znaka.

Izgovoriti neku reč znači dozvati misao i učiniti je prisutnom: moć ljudskog govora je početak svakog ispoljavanja u okultnom svetu. Izgovoriti Ime ne znači samo defmisati Biće (Entitet), već ga emitovanjem Reci (*Verbum*) izložiti i osuditi na uticaj jedne ili više okultnih moći. Stvari su, za svakog od nas, ono čime ih (Reč) čini dok ih imenuje. Reč (*Verbum*) ili govor svakog čoveka jeste, iako on toga uopšte nije svestan, BLAGOSLOV ili FCLETVA; zato je naše današnje neznanje o svojstvima ili atributima IDEJE kao i o atributima i svojstvima MATERIJE često fatalno po nas.

Da, imena (i reci) su ili DOBROĆUDNI ili ZLOĆUDNI; oni su, u određenom smislu, ili otrovni ili lekoviti, u skladu sa skrivenim uticajem koji je Vrhunska Mudrost pridodala njihovim elementima, to će reći, SLOVIMA od kojih se sastoje, i BROJEVIMA koji odgovaraju tim slovima.

Kao ezoterijsko učenje, ovo je savršeno istinito i prihvaćeno je od svih istočnjačkih škola okultizma. Na sanskritu, kao i na hebrejskom i u svim drugim alfabetima, svako slovo ima okultno značenje i svoj količnik; ono je uzrok i posledica prethodnog uzroka, čija kombinacija veoma često proizvodi potpuno magične posledice. Posebno samoglasnici sadrže ogromne i najokultnije moći. Bramini pevaju Mante (u ezoteričkom aspektu, pre magične nego religiozne), a takve su *Vede* i drugi Sveti Spisi.

"Armija Glasa" je prototip "Jata Reci", ili "RECI" *Sefer Ječim*, koja se u Tajnoj Doktrini zove "Broj koji je proistekao iz Ne-Broja" - Večni Princip. Ezoterijska teogonija počinje Jednim, ispoljenim, i zato ne-večnim u svom prisustvu i biću, iako večnim u svojoj suštini; broj brojeva i izbrojanog - ovo poslednje proističe iz Glasa, ženske Vak, Satarupe "od stotina oblika", ili Prirode. Iz tog broja 10, ili kreativne prirode. Majke (okultna cifra, ili "ništa", koja se uvek razmnožava i umnožava u sjedinjenju sa Stavkom " I " , jedan, ili Duhom života) proističe ceo Univerzum.

V Anugiti (poglavlje VI, 15) izlaže se razgovor između jednog bramina i njegove žene o poreklu Govora i njegovim okultnim

TAJNA DOKTRINA • KOSMOGENEZA

svojstvima. ^ Žena pita kako je nastao Govor i stajanje došlo prvo, Govor ili Um. Bramin joj kaže da Apana (*dah koji se udiše*) dovodi onu inteligenciju koja ne razume Govor ili Reci u stanje Apane i tako otvara um. Potom joj on priča jednu priču, dijalog između Govora i Uma.

Oboje su pošli Sopstvu Bića (to jest, individualnom Višem Sopstvu, kao što misli Nilakanta, a prema komentatoru Arđuni Misriju, pošli su Pradžapatiju), i zamolili ga da razveje njihove sumnje i resi koje od njih bio prvi i, prema tome, viši od onog drugog. Na to gospod reče: "Um je viši." AU, Govor odgovori Sopstvu Bića: "Ja zaista ispunjavam tvoje želje", podrazumevajući time da govorom on stiče ono što želi. Na to opet Sopstvo reče da postoje dva uma, "pokretni" i "nepokretni". "Nepokretni je sa mnom", reče ono, "pokretni je u tvojoj vlasti (to jest, vlasti Govora) na nivou materije. Od njega si viša. Ali, o divna, zato što si došla da mi se lično obratiš na ovakav način (to jest, sa ponosom), o Sarasvati, nikad nećeš govoriti nakon (dubokog) izdaha." "Boginja Govor" (Sarasvati, kasniji oblik ili aspekt Vak, takode boginja iz tajnog učenja Ezoterijske Mudrosti) "zaista boravi između Prane i Apane. Ali, o plemenita! idući tako, nagnana vetrom Apane (životni vazduh), bez Prane (izdišući dah), ona otrča Pradžapatiju (Brami), rekavši: 'Budi zadovoljan, o uvaženi gospodine!' Potom se Prana iznova pojavi, braneći Govor I, zato, Govor nikad ne zbori nakon (dubokog ili udišućeg) izdaha. On je uvek zvučan ili bezzvučan. Od ta dva, bezzvučni je viši od zvučnog (Govora) (. . .) (Govor) koji je proizveden u telu pomoću Prane, i koji potom odlazi u (preobražen je u) Apanu, a potom ga upija Udana (fizički organi Govora) (. . .) na kraju boravi u Samani ('u pupku u obliku zvuka, kao materijalni uzrok svih reci', kaže Arđuna Misra). Tako je Govor ranije govorio. Otuda se um odlikuje time što je nepokretan, a Boginja (Govor) time što je pokretna.

Ova alegorija je u osnovi okultnog zakona, koji propisuje ćutanje u pogledu izvesnih tajnih i nevidljivih stvari, opazivih samo duhovnom umu (šestom čulu), koje se ne mogu izraziti "bučnim" ili

Anugita čini deo *Ašvamedha Parvana* u *Mahabharati*. Prevodilac *Bhagavad Gite*, u redakciji prof Maksa Milera, gleda na nju kao na nastavak *Bhagavad Gite*. Njen izvor je u jednoj od najstarijih *Upanišada*.

izgovorenim recima. Arđuna Misra kaže da to poglavlje *Anugite* objašnjava Pranajamu, ili regulaciju daha u praksi Joge. Međutim, taj način, ako se prethodno ne steknu dva od sedam viših čula, ili bar u potpunosti ne razumeju, pre pripada nižoj Jogi. Arhati nisu odobrivali i još uvek ne odobravaju takozvanu *Hata Jogu*. Ona je štetna po zdravlje i sama se nikad ne može razviti u Rada Jogu. Ova priča je citirana da bi se pokazalo kako su u staroj metafizici neraskidivo povezana inteligentna bića, bolje rečeno "Inteligencije", u svakom pogledu ili funkciji, bilo fizičkoj ili mentalnoj. Okultna tvrdnja da u čoveku postoji sedam čula, kao što i u prirodi postoji sedam stanja svesti, potvrđena je u istom tom delu, poglavlje VII o Pratihari (povlačenju i kontroli čula, pri čemu je Pranajama kontrola "životnih vetrova" daha). Bramin u njemu govori o "instituciji sedam žrtvenih Sveštenika (Hotri). On kaže: "Nos, oči, jezik, koža i uho kao peto (ili miris, vid, ukus, dodir i sluh), um i razumevanje su sedam žrtvenih sveštenika odvojeno postavljenih" i oni "boraveći u sićušnom prostoru, (još uvek) ne opažaju jedan drugog" na ovom čulnom planu, nijedno od njih izuzev uma. Jer um kaže: "Nos ne miriše bez mene, oko ne prima u sebe boju itd., itd. Ja sam večni gazda među svim elementima (to jest, čulima). Bez mene, čula nikad ne sijaju, nalik na napušteni dom, ili nalik na vatre čiji su plamenovi ugašeni. Bez mene, sva bića, nalik na gorivo napola suvo, napola vlažno, ne uspevaju da razumeju kvalitete predmeta, upotrebljavajući samo čula."^

Ovo se, naravno, odnosi samo na *um na čulnom planu*. Spiritualni um (viši deo ili aspekt *impersonalnog* MANASA) ne prima k znanju čula u fizičkom čoveku. Kako su dobro drevni narodi bili upoznati sa odnosima sila i svim nedavno otkrivenim pojavama mentalnih i fizičkih sposobnosti i funkcija, a takođe i sa još mnogo više tajni - može se videti u poglavljima VII i VIII tog (za filozofiju i mističko znanje) neprocenjivog dela. Pogledajte tu svađu čula oko prvenstva i njihov odlazak Bramanu, gospodu svih stvorenja, da bi presudio. "Svi vi ste najveći i niste najveći", ili viši od objekata, kako kaže A.

Bukvalno značenje ove reci, među istočnjačkim okultistima sa Severa, jeste kružni vetar, kovitlac, ali, u ovom slučaju, on služi da označi neprekidno i večno Kosmičko Kretanje, bolje rečeno, Silu koja ga pokreće, silu koja je prećutno prihvaćena kao božanstvo, ali nikad nije imenovana. To je večna *Karana*, uzrok koji uvek deluje.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Misra, pošto nijedno nije nezavisno od drugih. "Vas sve poseduje jedan drugi kvalitet. Svi su najveći u njihovoj sopstvenoj oblasti i svi pomažu jedni druge. Postoji jedan nepokretni (životni vetar ili dah, takozvani "Jogički udah", koji je dah *Jednog* ili Višeg SOPSTVA). TO je sopstveno (ili moje) Sopstvo, sakupljeno u brojnim (oblicima)."

Taj Dah, Glas, Sopstvo ili "Vetar" (*pneuma?*) ieste sinteza Sedam čula, koja *noumenalno* predstavljaju niža božanstva, a ezoterički - *sedmostrukost* ili "Vojsku GLASA."

{b) Potom vidimo rasutu kosmiču materiju koja se formira u elemente, grupisane u mističkih četiri unutar petog elementa - Etra, naličja Akaše, *Anime Mundi* ili Majke Kosmosa. "Tačke, Lini-je, Trouglovi, Kocke, Krugovi" i konačno "Sfere" - zašto ili kako? Zato što je, kažu Komentari, takav prvi zakon Prirode i zato što Priroda univerzalno geometrizuje u svim svojim ispoljavanjima. Postoji jedan urođeni zakon - ne samo u prvobitnoj, već i u ispoljenoj materiji našeg pojavnog nivoa - sa kojim Priroda usklađuje svoje geometrijske oblike, a kasnije, takode, svoje sastavne elemente; u njemu nema mesta za neočekivano zbivanje ili slučaj. Osnovni zakon u okultizmu je da ne postoji odmor ili prestanak kretanja u Prirodi.' Ono što izgleda kao odmor samo je promena jednog oblika u drugi; promena supstance ide zajedno sa promenom oblika - kako nas uče u okultnoj fizici, koja je, izgleda, na taj način odavno anticipirala otkriće "održanja materije". Drevni Komentar'" na Stancu IV kaže: -

Majka je vatrena Riba života. Ona rasipa svoju ikru, a Dah (Kretanje) je greje i oživljava. Zrna (ili ikra) su uskoro međusobno privučena i stvaraju grudve u Okeanu (ili Prostoru). Veći ugrušci srastaju i dobijaju novu ikru — u vatrenim tačkama, trouglovima i kockama, koji sazrevaju i, u naznačeno vreme, neke grudve se odvajaju i uzimaju sferni oblik, proces koji izvode samo kad ih ne

Poznavanje ovog zakona omogućuje arhatima da izvode svoje *Sidije*, ili razne fenomene, kao što je dezintegracija materije, premeštanje predmeta sa jednog mesta na drugo.

To su drevni komentari sa pridodatim savremenim napomenama uz Slance, jer su Komentari sa svojim simboličkim jezikom obično isto tako teški za razumevanje kao i same Stance.

ometaju druge. Nakon čega, zakon broj »** stupa u dejstvo. Kretanje (Dah) postaje kovitlac i nagoni ih na rotaciju.

STANCA IV ~ nastavak

5. ... KOJI JE: --

"TAMA" BEZGRANIČNA, ILI NE-BROJ, ADI-NIDANA, SVABHAVAT: -
Q {za X, nepoznatu veličinu):

I ADI-SANAT, BROJ, JER ON JE JEDAN (a).

II GLAS GOSPODA SVABHAVATA, BROJEVI, JER ON JE JEDAN
I DEVET^

III "BEZOBLIČNI KVADRAT" (Arupa) (b).

I TA TRI ZATVORENA UNUTAR O (bezgranični krug) su SVETA ČETIRI; A TIH DESET SU ARUPA {subjektivni, bezoblični) UNIVERZUM (C).

U polemičkom naučnom delu *Savremeno Postanje*, autor, velečasni V. B. Sloter (*W. B. Slaughter*), kritikujući gledište astronoma, pita:

Za žaljenje je što zagovornici ove teorije (teorije maglina) nisu šire ušli u rasprave o tome (početku rotacije). Niko se ne udostojava da nam da njegovo objašnjenje. Kako proces hlađenja i sažimanja mase izaziva njenu rotaciju?

Ovo pitanje se široko razmatra u Dodatku. Nikad ga ne može resiti materialistička nauka. "Kretanje Je večno u neispoljenom, a periodično u ispoljenom", kaže jedno okultno učenje. To se dešava kad "toplota, prouzrokovana silaskom PLAMENA u prvobitnu materiju, izazove kretanje njenih čestica, i to kretanje postaje Kovitlac." Kap tečnosti poprima sferoidni oblik zahvaljujući tome što se njeni atomi kreću oko samih sebe, u svojoj krajnjoj, nesvodljivoj i noumenalnoj suštini; nesvodljivoj za fizičke nauke, u svakom slučaju.

Sto čini deset, ili savršen broj primenjen na "Tvroca", isti koji je dat ukupnosti Tvoraca koje su monoteisti stopili u Jedno, kao "Elohim", Adam Kadmon ili Sefira - Kruna - oni su androgina sinteza 10 sefirot, koji simbolišu manifestovani Univerzum u popularisanoj kabali. Kabalisti-ezoteričari, međutim, prateći istočnjačke okultiste, razdvajaju gornji sefirotni trougao od ostatka (ili Sefira, Hohmah i Binah), što ostavlja sedam sefirot. Kao za Svabhavat, orijentalisti pojam objašnjavaju u značenju uobličljive materije Univerzuma rasprostranjene kroz prostor, sa pola oka, možda, usmerenim ka Etru nauke. Ali okultisti to poistivećuju sa "OCEM-MAJKOM" na mističkom nivou (vidi napred).

NA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

OMDOLAZE "SINOVI", SEDAM BORACA, JEDAN, OSMI IZOSTAVLJEN, I NJEGOVO DAH KOJI JE TVORAC SVETLOSTI (*Baskara*) (*d*).

(a) "Adi-Sanat", bukvalno prevedeno. Prvi je od "prvobitnih" drevnih, čije ime se poistovećuje sa kabalističkim "Drevnim od Dana" i "Svetim Starim" (Sefira i Adam Kadmon), sa Bramom Tvorcem, zvanim takode, pored ostalih njegovih imena i titula, i *Sanat*.

Svabhavat je mistička Suština, tvorački koren fizičke Prirode, "Brojevi" kad je ispoljen, a Broj u svom Jedinstvu Supstance na najvišem planu. To ime koriste budisti i ono je sinonim za *ČQi\oro-sttukvi Animu Mundi*, kabalističku "Arhetipsku Reč", iz koje proizlaze "Kreativni, Formativni i Materijalni Svatovi", Treperenja ili Iskre - i razni drugi svetovi sadržani u ova poslednja tri. Ti svetovi su potčinjeni Vladarima ili Regentima - Rišijima i Pitrijima kod Indusa. Anđelima kod Jevreja i hrišćana. Bogovima uopšte kod drevnih naroda.

{b) O • ovo znači da "Bezgranični Krug" (Nula) postaje cifra ili broj samo kad joj prethodi jedna od devet cifara, i tako ispoljava njenu vrednost i moć, Reč ili Logos u jedinstvu sa GLASOM i Duhom" (izrazom i izvorom Svesti) koji označava devet cifara i na taj način formira, sa Nulom, Dekadu koja u sebi sadrži ceo Univerzum. Trijada formira Tetraktis ili Sveta Četiri unutar kruga, pošto je Kvadrat, kad je upisan u krug, najmoćnija od svih magijskih figura.

(c) "Jedan Odbačeni" je Sunce našeg sistema. Egzoterička verzija može se naći u najstarijim sanskritskim rukopisima. U *Rig Vedi*, Aditi, "Bezgranično" ili beskonačni Prostor, stoje prof Maks Miler preveo kao "vidljivo beskonačno, vidljivo golim okom (!!); beskrajno prostiranje s onu stranu Zemlje, s onu stranu oblaka, s onu stranu neba", ekvivalent je "Majke-Prostora" koja postoji uporedo sa "Tamom". Ona se s punim pravom naziva "Majkom Bogova", DEVA-MATRI, jer su iz njene Kosmičke matrice rođena sva nebeska tela našeg sistema - Sunce i Planete. Tako je ona, alegorički, opisana na ovaj način:

¹⁻¹ "U jedinstvu sa Duhom i Glasom", odnosi se na Apstraktnu Misao i konkretni Glas, ili njegovo kasnije ispoljavanje, posledicu Uzroka. Adam Kadmon ili Tetragramaton u kabali je Logos, zato ova trijada u kabali odgovara najvišem trouglu Ketera, Hohmaha i Binaha; ovaj poslednji je ženska moć i istovremeno muški Jehova, kao deo prirode Hohmaha, ili muške Mudrosti.

Komentari - Stanca IV

"Osam Sinova su rođeni iz tela Aditi; ona je prišla bogovima sa sedmoricom, ali je odbacila osmog, Martandu", naše Sunce. Sedam sinova, zvani Aditje, su, kosmički ili astronomski, sedam planeta, a to stoje Sunce bilo izostavljeno jasno pokazuje da su Indusi mogli da znaju, i zapravo su i znali, za sedmu planetu, iako je nisu zvali Uran." Ali, ezoterijski i teološki, da tako kažemo, u njihovom primitivnom, najdrevnijem značenju, Aditja ima osam, a u hinduističkom panteonu ima dvanaest bogova: "Sedam dopuštaju smrtnicima da vide njihova obitavališta, ali se pokazuju samo arhatima", kaže stara izreka, u kojoj se izraz "njihova obitavališta" odnosi na planete. Stari Komentar kazuje alegoriju i objašnjava je: -

Osam kuća je izgradila Majka. Osam kuća za njenih Osam Božanskih sinova; četiri velika i četiri mala. Osam blistavih sunaca, u skladu sa njihovim uzrastom i zaslugama. Bal-ilu (Martanda) nije bio zadovoljan, iako je njegova kuća bila najveća. On počeo (da čini) kao što čine ogromni slonovi. On udahnu (uvuče) u svoj stomak životni vazduh svoje braće. On želeše da ih proždere. Većih četiri behu daleko, daleko, na ivici njihovog carstva. Oni ne behu opljačkani (povređeni) i smejahu se. "Radi šta hoćeš. Gospodine, ne možeš nas dohvatiti", rekoše oni. Ali, mali su jecali. Oni se požalili Majci. Ona progna Bal-i-lua u središte svog carstva, odakle se nije mogao pomaći. (Od tada) on (jedino) gleda i preti. On

Tajna Doktrina uči da je Sunce centralna Zvezda, a ne planeta. Ipak su stari narodi znali za sedam velikih bogova i obožavali ih, uklj učujuć i Sunce i Zemlju. Koji je bio taj "Tajanstveni Bog" koga su ostavili po strani? Svakako ne Uran, koji je Heršel otkrio tek 1781. godine. Ali, zar on nije mogao biti poznat pod drugim imenom? Autor *Okultnog masonstva* kaže:

Pošto su okultne nauke astronomskim proračunima otkrile da broj planeta mora biti sedam, drevni narodi su bili navedeni da uvedu Sunce u lestvicu nebeskih harmonija i postavili ga na prazno mesto. Tako, svaki put kad bi primetili uticaj koji nije pripadao nijednoj od šest planeta koje su znali, oni bi ga pripisali Suncu. Ta greška, što su drevni astrolozi zamenili Uran Suncem, koje je centralna Zvezda, relativno nepokretna, okreće se samo oko svoje ose i reguliše vreme i mere i koja se ne može lišiti svojih pravih funkcija samo je naizgled značajna, ali zapravo nije bilo tako. (. . .)

Nazivi dana sedmice su zato pogrešni. Učeni pisac, Ragon, dodaje:

Sun-Day [Dan-Sunca (nedelja)] bi trebalo da bude *Uranus-day* [(Dan-Urana) Urani dies, Urandi].

Planetarni sistem.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

ih prati, okrećući se polako oko sebe, oni se brzo okreću od njega i on iz daleka sledi pravac kojim se njegova braća kreću putem koji okružuje njihove kuće. Od tog dana, on se hrani znojem Majčinog tela. On se puni njenim dahom i otpadom. Zato gaje ona odbacila.

Tako, budući daje "odbačeni Sin" naše Sunce, kao što je u prethodnom tekstu pokazano, očigledno je da se izraz "Sunčevi sinovi" ne odnosi samo na naše planete, već na nebeska tela uopšte. *Surja*, budući da je samo odraz Centralnog Duhovnog Sunca, predstavlja prototip svih onih tela koja su evoluirala nakon njega. U *Vedama* se on zove *Laka-čakšuh*, "Oko Sveta" (naš planetarni svet), i on je jedan od tri glavna božanstva. On se neutralno zove sinom *Djausa* i *Aditi*, jer nije načinjena nikakva razlika u pogledu ezoterijskog značenja i njegovog opsega. Zato je opisan kao da ga voze sedam konja ijedan konj sa sedam glava; ovo prvo se odnosi na sedam planeta, ovo drugo na njihovo zajedničko poreklo od Jednog Kosmičkog Elementa. Taj "Jedan Element" se figurativno zove "VATRA". *Vede* (takođe Hogova *Aitareja Bramana*, p. I) uče da "je vatra uistinu u svim božanstvima" (Narada u *Anugiti*).

Značenje ove alegorije je jasno, jer imamo i *Đan* komentar i savremenu nauku da ga objasni, iako se oni razlikuju u većem broju pojedinosti. Okultna doktrina odbacuje hipotezu rođenu iz teorije maglina, da su velike planete (njih sedam) evoluirale iz centralne Sunčeve mase, u svakom slučaju, bar ne iz ovog našeg vidljivog Sunca. Prvo zgušnjavanje kosmičke materije se, naravno, odigralo oko centralnog jezgra, njegovog roditeljskog Sunca, ali naše Sunce, kako glasi učenje, naprosto se ranije odvojilo od ostalih, kada se rotirajuća masa sažela, i zato predstavlja njihovog starijeg, većeg brata, a ne njihovog oca. Osam Aditja, "bogova", formirani su od večne supstance (materije kometa'^ - Majke) ili od "Tvari Sveta", koja predstav-

"Sunce rotira oko svoje ose uvek u istom pravcu u kome se planete okreću u svojim orbitama," uče nas astronomi.

Sušтина materije komete, uči nas okultna nauka, ima potpuno drugačije hemijske ili fizičke karakteristike od onih sa kojima je savremena nauka upoznata. Ona je homogena u svom primitivnom obliku izvan granica Sunčevog sistema, a diferencira se u potpunosti kad stupi unutar granica regiona naše Zemlje, uprljana atmosferom planeta i već složenom materijom interplanetarne supstance, koja je heterogena samo u našem ispoljenom svetu.

Ija i peti i šesti KOSMIČKI princip, Upadhi ili osnovu Univerzalne Duše, kao što u čoveku, Mikrokosmosu, Manas* predstavlja Upadhi Budija/'

(đ) Postoji čitava poema o bici pre stvaranja, koju su vodile planete u procesu rasta pre konačnog formiranja Kosmosa, a koja objašnjava očigledno narušen položaj sistema nekoliko planeta, pošto je ravan nekih od njihovih satelita (Neptunovih i Uranovih, na primer, o kojima, kaže se, drevni nisu znali ništa) obrnuta, tako da stvara privid retrogradnog kretanja. Te planete se zovu ratnici. Arhitekti, i prihvaćene su od strane rimske crkve kao vođe nebeskih Jata, što pokazuje da pripadaju istoj tradiciji. Postoje evoluiralo iz kosmičkog prostora pre konačnog formiranja prvobitnih stvari i anuliranja planetarne magline, Sunce je, kako nas uče, uvuklo u dubinu svoje mase onoliko kosmičke životnosti koliko je moglo, preteći da proguta svoju slabiju "braću" pre nego što je zakon privlačenja i odbijanja bio konačno usklađen; nakon toga je počelo da se hrani "Majčinih otpacima i znojem", drugim recima, onim delovima Etra ("daha Univerzalne Duše") o čijem postojanju i sastavu nauka još uvek ne zna ništa. Jednu teoriju takve vrste predložio je ser Viljem Grouv (*JVilliam Grove*) (vidi *Međuodnosi fizičkih sila*, 1843., str. 81; i *Obraćanje Britanskom udruženju*, 1866.), koji je teoretisao da se "sistemi postepeno menjaju rastom ili smanjivanjem atmosfere ili rastom ili smanjivanjem maglinaste supstance" (...) i opet da "Sunce možda kondenzuje gasovitu materiju na svom putovanju kroz Svemir i tako se, možda, proizvodi top lota" - arhaično učenje izgleda dovoljno naučno, čak i u našem dobu.^" G. M. Metju Viljems (*Mattieu Williams*) je sugerisao da je difuzna materija ili Etar, koja predstavlja prijemnik toplotnih zračenja Univerzuma, na taj način uvučena u dubine Sunčeve mase. Isterujući otuda ranije kondenzovani i toplotno iscrpljeni Etar, ona se sažima i odaje svoju toplotu, da bi, za uzvrat, i sama bila izbačena u razredenom i ohlađenom stanju, kako bi se upila nova zaliha toplote, za koju on pretpostavlja da ju je na

¹⁸

Manas - Princip Uma, ili ljudska Duša.

Budi - božanska Duša.

Veoma slične ideje nalazimo u članku *Sunčevo gorivo*, g. Metju Viljensa; i *O očuvanju Sunčeve energije*, dr Viljema Simensa (*Siemens*) (*Nature*, XXV, str. 440^44, 9. mart 1882.), a takode i u *Obraćanju predsednilca Geološkog društva*, dr P. Martina Dankana (*Duncan*), London, Maj 1877.

TAJNA DOKTRINA « KOSMOGENEZA

taj način uzeo Etar, a Sunca u Univerzumu opet koncentrisala i nanovo raspodelila.^'

To je najbliža aproksimacija okultnim učenjima kakvu je nauka ikad postigla, jer okultizam to objašnjava "mrtvim dahom" koji vraća Martanda i njegovim hranjenjem "znojem i otpacima" "majke Prostora". Ono što bi moglo da samo malo utiče na Neptun^^, Saturn i Jupiter, ubilo bi srazmerno male "Kuće", kakve su Merkur, Venera i Mars. Pošto Uran nije bio poznat pre kraja XVIII veka, ime četvrte planete, koja se pominje u alegoriji, za nas, zasad, ostaje tajna.

Za "Dah" svih "sedam" se kaže daje Baskara (stvaralac svetlosti), jer su one (planete) po svom poreklu sve bile komete i sunca. One evoluiraju u manvantarički život iz prvobitnog Haosa (sada nomen nerastvorljive magline) spajanjem i nagomilavanjem primarnih diferencijacija večne materije. Komentar to divno izražava: "Tako se Sinovi Svetlosti odenuše u tkaninu Tame." Oni se alegorički zovu "Nebeski Puževi", zbog svojih (za nas) bezobličnih INTELIGENCIJA koje naseljavaju njihove nevidljive zvezdane i planetarne domove, i nose ih, tako reći, kao što čine puževi, sa sobom u svojoj rotaciji. Doktrini o zajedničkom poreklu svih nebeskih tela i planeta poučavali su, kako vidimo, drevni astronomi pre Keplera, Njutna, Lajbnica, Heršela i Laplase. Toplota (Dah), privlačnost i odbojnost - tri velika faktora Kretanja - uslovi su pod kojima su svi članovi te prvobitne porodice rođeni, razvijaju se i umiru, da bi se nanovo rodili nakon "Noći Brame", tokom koje se večna materija periodično ponovo vraća u svoje prvobitno neizdiferencirano stanje. Najrazredniji gasovi mogu savremenim fizičarima da daju neku predstavu o njoj. Nevidljive iskre prvobitnih atoma, koje su isprva bile samo centri Sile, diferenciraju se u molekule i postaju Sunca, prelazeći postepeno u objektivno - gasovita, isijavajuća, kosmička, dok konačno jedan "Kovitlac"

Vidi *Komparativna geologija Aleksandra Vinčela {Alexander JVinchell}* LLD, str. 56.

^^ Kad govorimo o Neptunu, to ne činimo kao okultisti, već kao Evropljani. Pravi istočnjački okultista bi smatrao da, iako ima još mnogo neotkrivenih planeta u našem sistemu, Neptun tom sistemu ne pripada, uprkos njegovoj vezi sa našim Suncem i uticajem koje ono na njega ima. Ta povezanost je *majavička*, iluzorna, kažu oni.

r

Komentari - Stanca IV

(Kretanje) ne da podsticaj obliku - i inicijalno kretanje koje regulišu i održavaju Dahovi koji nikad ne počivaju - Dan Kohani.

STANCA IV - *nastavak*

6. POTOM DRUGIH SEDAM, KOJI SU LIPIKE, A PROIZVEDENI SU OD TRI (*Reč, Glas i Duh*). ODBAČENI SM JE JEDAN. "SINOVI-SUNCA" SU BEZBROJNI.

Lipi-ka, od reci *lipi*, "pisanje", bukvalno znači "Pisari".¹⁴ Mistički, ta Božanska Bića su povezana sa Karmom, Zakonom Kazne, jer ona su Zapisivači ili Analisti koji utiskuju na (za nas) nevidljive tablice Astralne Svetlosti, "velike likovne galerije večnosti", vemi zapis svakog čovekovog čina, pa čak i svake misli, svega stoje bilo, jeste, ili će ikad biti u pojavnom Univerzumu. Kao što je rečeno u "*Izidi*", to božansko i nevidljivo platno je KNJIGA ŽIVOTA. Pošto su Lipike oni koji projektuju, iz pasivnog Univerzalnog Uma u objektivno, idealni plan univerzuma po kome "Graditelji" rekonstruišu Kosmos nakon svake Pralaje, oni su ti koji stoje paralelno sa Sedam Anđela Prisustva, koje hrišćani priznaju kao Sedam "Planetarnih Duhova" ili "Duhova Zvezda"; zbog toga su oni direktni sekretari Večne Zamisli - ili, kako ju je nazvao Platon, "Božanske Misli". Večni Zapis nije samo proizvod mašte, jer se mi srećemo sa istim zapisima u svetu grube materije. Dr Draper kaže:

Senka nikad ne pada na zid, a da na njemu ne ostavi trajni trag koji se može učiniti vidljivim primenom odgovarajućih procesa (. . .) Portreti naših prijatelja ili pejzaži mogu biti sakriveni od našeg oka na osetljivoj površini, ali su spremni da se pojave čim se primene odgovarajući razvijajući. Spektar je sakriven na srebrnoj ili staklenoj površini dok, našim čarobnjaštvom, ne učinimo da se on pojavi u vidljivom svetu. Na zidovima naših najprivatnijih stanova,

²³

To su četiri "Besmrtnika" koji se pominju u *Atharva Vedi* kao "Posmatračii" ili čuvari četiri kraja neba (vidi poglavlje 1, XXVI, 1-4, i dalje).

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

gde mislimo da oko uljeza nema nikakav pristup, da se naše osamljivanje nikad ne može osknaviti, postoje tragovi svakog našeg dela, senke svega što smo učinili.

Dr Dživons (*Jevons*) i dr Bejbidž (*Babbage*) veruju da svaka misao, pomerajući čestice mozga i stavljajući ih u pokret, rasipa iste po čitavom Univerzumu, i oni misle da "svaka čestica postojeće materije mora biti registar svega što se dogodilo" (*Principi Nauke*, tom I I, str. 455). Tako je drevna doktrina počela da stiče pravo građanstva u razmišljanjima naučnog sveta.

Četrdeset "Poreznika" koji stoje u *regionu Amenti* kao tužioci Duše pred *Ozirisom*, pripadaju istoj klasi božanstava kao i Lipike, i mogli bi se smatrati paralelnim kad egipatski bogovi ne bi bili tako slabo shvaćeni u njihovom ezoterijskom značenju. Induski *Citra-Gupta* koji čita izveštaj o svakoj duši iz svog registra, zove se *Agra-Sandani*; "Poreznici" koji čitaju iz srca preminulog, što postaje otvorena knjiga pred *Jamom*, *Minosom*, *Ozirisom* ili *Karmom* - predstavljaju samo razne kopije i varijante Lipika i njihovih Astralnih Zapisu. Međutim, Lipike nisu božanstva povezana sa Smrću, već sa Večnim Životom.

Može se takođe reći da Lipike, povezani na taj način sa sudbinom svakog čoveka i rođenjem svakog deteta, čiji je život već trasiran u Astralnoj Svetlosti - ne fatalistički, već samo zato stoje budućnost, kao i PROŠLOST, uvek živa u SADAŠNJOSTI - takođe utiču na Horoskopsku Nauku. Moramo to priznati, hteli ili ne. Jer, kako je primetio jedan od savremenih adepata astrologije: -

Sada, kad nam je fotografija otkrila hemijski uticaj zvezdanog sistema, fiksirajući na osetljivoj ploči aparata milijarde zvezda i planeta koje su se dosad suprotstavljale naporima najmoćnijih teleskopa da ih otkriju, postaje lako da se razume kako naš Sunčev sistem, u trenutku rođenja deteta, može uticati na njegov mozak - čist od svakog utiska - na određen način i u skladu sa prisustvom u zenitu ovog ili onog sazvežđa²⁵

Sukob između religije i nauke - Draper, str. 132 i 133.
Tajne horoskopa, str. XI.

STANCA V - KOMENTARI
FOHAT: DETE SEDMOSTRUKIH HIJERARHIJA

*Vatreni Kovitlac i Prvobitnih Sedam * Oni stvaraju Fohat *
Evolucija "Osnova " Prirode * Tajna Vatre * Tajna Elementa *
Kvadrat Hostije * Planetarni Duhovi i Lipike * Prsten
zvani "Neprolazi" * Zvezdana Knjiga Života * Hodočašće
Duše i njen "Odmor"*

1. PRVOBITNIH SEDAM, PRVIH SEDAM DAHOVA ZMAJA MUDROSTI, PROIZVODE, ZA UZVRAT, IZ SVOJIH SVETIH KRUŽEĆIH DAHOVA, VATRENI KOVITLAC (a).

{a) Ovo je, možda, za objašnjenje najteža od svih Stanci. Njen jezik je razumljiv samo onome ko je potpuno upućen u istočnjačku alegoričnost i njenu namerno nejasnu frazeologiju. Sigurno će biti postavljeno pitanje: "Da li okultisti veruju u sve te 'Graditelje', 'Lipike' i 'Sinove Svetlosti' kao entitete, ili su oni samo slikoviti prikazi?" Na to se jasno odgovara: "Nakon dužnog priznanja da to predstavlja slikovit prikaz personifikovanih Moći, mi moramo da priznamo i postojanje tih Entiteta, ako ne želimo da odbacimo postojanje duhovnog čovečanstva unutar fizičkog. Jer, jata tih Sinova Svetlosti i 'iz Uma rođenih Sinova' prvog ispoljenog Zraka NEZNANOG SVE, predstavljaju same korene duhovnog čoveka." Ukoliko ne želimo da verujemo u nefilozofsku dogmu da je za svako ljudsko rođenje stvorena posebna duša - i da zalihe tih duša neprekidno pristižu svakog dana, od vremena "Adama" - moraćemo da priznamo okultna učenja. To će biti objašnjeno na odgovarajućem mestu u ovoj knjizi. Hajde sada da vidimo kakvo može biti okultno značenje ove Stance.

Ova Doktrina nas uči da čak i one najviše, prvobitne Duhovne I N - TELIGENCIJE, da bi postale božanske, tj. potpuno svesni bog, moraju proći kroz ljudski stadijum. A kad kažemo ljudski, to se ne odnosi naprosto na naše zemaljsko čovečanstvo, već na smrtnike koji nase-ljavaju bilo koji svet, to jest, na one Inteligencije koje su dostigle odgovarajuću ravnotežu materije i duha, kakvu *mi* imamo sada, postoje središnja tačka Četvrte Korenske Rase Četvrtog Kruga prošla. Svaki Entitet mora za sebe da zadobije pravo da postane božanski, kroz iskustvo sebe. Hegel, veliki nemački mislilac, mora daje znao ili intuitivno osetio istinu kad je rekao daje Nesvesno razvilo Univerzum jedino "u nadi da će steći jasnu svest o sebi", drugim recima, da će postati ČOVEK, jer to je takode tajno značenje rečenice iz *Purana o Brami*, koji je neprekidno "pokretan željom da stvara". To takode objašnjava i skriveno kabalističko značenje iskaza: "*Dah* postaje kamen, kamen postaje biljka, biljka postaje životinja, životinja postaje čovek, čovek postaje duh, a duh postaje bog." Iz Uma rođeni Sinovi, Rišiji, Graditelji itd., svi su bili ljudi - bilo kog oblika i izgleda - u drugim svetovima i prethodnim Manvantarama.

Ovaj predmet, koji je veoma tajnovit, teško je objasniti u svim njegovim detaljima i konsekvencama, jer u njemu je sadržana sva tajna evolucione tvorevine. Jedna ili dve rečenice u ovoj stanci odmah nas podsećaju na slične rečenice iz kabale i na frazeologiju *Psalama* (104), jer oboje, govoreći o Bogu, pokazuju kako on čini vetar svojim glasnikom, a "plamenove vatre svojim slugama." Ali, u ezoterijskoj doktrini to je rečeno figurativno. "Vatreni Vetar" je usijana kosmička prašina koja naprosto magnetski prati usmervajuću misao "Kreativnih Sila", kao što metalni opiljci prate magnet. Ipak, kosmička prašina je nešto više, jer svaki atom u Univerzumu ima u sebi mogućnost za samosvest i predstavlja, poput Lajbnicovih Monada, Univerzum u sebi, i ZA sebe. *On je i atom i andeo.*

U tom pogledu trebalo bi primetiti da jedan od predvodnika savremene evolucionističke škole, g. A. R. Valas (Wallace), kad raspravlja o neadekvatnosti "prirodne selekcije" kao jedinog faktora u razvoju fizičkog čoveka, praktično priznaje poentu svega o čemu se ovde govori. On smatra da čovekovom evolucijom upravljaju i dalje je vode nadmoćne Inteligencije, čije posredništvo je neophodni činilac u planu Prirode. Ali, kad je jednom delovanje tih Inteli-

gencija priznato na jednom mestu, samo je stvar logičke dedukcije da to proširimo i na druge slučajeve. Ne može se povući čvrsta i određena granica.

STANCA V - nastavak

2. ONI GA ČINE GLASNIKOM SVOJE VOLJE (a). Điu POSTAJE FOHAT; BRZI SIN BOŽANSKIH SINOVA, ČIJI su SINOVI LIPIKE', I ON IZDAJE CIRCULARNE NALOGE. FOHAT JE PASTUV, A MISAO JE JAHAC' {tojest, onje pod uticajem njihove vodeće misli). ON PROLAZI POPUT MUNJE KROZ VATRENE OBLAKE (kosmičke magle) (b); KORAČA TRI, I PET, I SEDAM KORAKA KROZ SEDAM GORNJIH REGIONA, I SEDAM DONJIH (svetovi koji će nastati). ON DIŽE SVOJ GLAS, POZIVA BEZBROJNE ISKRE {atome), i SPAJAJIH (C).

(a) To pokazuje "Prvobitnih Sedam" koji kao svoj *Vahan* (vozilo, ili ispoljeni subjekat koji postaje simbol Moći što njime upravlja) koriste Fohat, nazvan zato "Glasnikom njihove volje" - vatreni kovitlac.

"Điu postaje Fohat" - sam taj izraz to pokazuje. Điu je stvarno (magijsko) znanje, ili okultna Mudrost, koja, pošto se bavi večnim istinama i prvobitnim uzrocima, postaje gotovo svemoguća kad se primeni u dobrom pravcu. Njegova antiteza je Điu-mi, ono što se bavi samo iluzijama i prividnim pojavama, kao u našim ezoteričkim savremenim naukama. U ovom slučaju, Điu je izraz kolektivne Mudrosti Dani Buda.

{}) Pošto ne smatramo da su čitaoci upoznati sa Dani Budama, dobro je da se odmah kaže kako, »rerna *orijentalistima*, postoje pet Banija, koji su "nebeske" Bude, a ljudske Bude su njihova ispoljavanja u svetu oblika i materije. Ezoterički, međutim. Dani Buda ima sedam, od kojih je dosad ispoljeno samo pet^, a ostala dva treba

Ne sme se izgubiti iz vida razlika između "Graditelja", planetarnih duhova, i Lipika (vidi stavke 5 i 6 ovog Komentara).

ViA\ Ezoterijslii Budizam, A. P. Sineta, 5. izd. sa komentarima, str. 171-173.

da dođu u šestoj i sedmoj Korenskoj Rasi. Oni su, tako reći, večni prototipovi Buda koji se pojavljuju na ovoj Zemlji, od kojih svaki ima svoj posebni nebeski prototip. Tako je, na primer, Amitabha Dani Buda Gotame Sakjamunija i ispoljava se kroz njega kad god se ta velika Duša inkamira na Zemlji, kao što je učinila u slučaju Tzon-ka-pe.[^] Kao što je sinteza svih sedam Dani Buda, Avalokitešvara, bio prvi Buda (Logos), tako je Amitabha unutrašnji "Bog" Gotame, koji se u Kini zove Amita (Buda). Oni su, kako ispravno tvrdi g. Rajs Dejvids (*Rhys Davids*), "veličanstveni parnjaci" svakog zemaljskog smrtnog Bude "u mističkom svetu, slobodni od ponižavajućih uslova materijalnog života" - oslobođene Manuši Bude, naimenovane da vladaju Zemljom u ovom Krugu. Oni su "Bude Kontemplacije", i svi su Anupadaka (bez roditelja), to jest, samorodeni od božanske suštine. Egzoteričko učenje koje kaže da svaki Dani Buda ima sposobnost da stvori iz sebe jednog podjednako nebeskog sina - Dani Bodisatvu - da bi, nakon smrti Manuši (ljudskog) Bude, trebalo da nastavi njegov rad, počiva na činjenici da, zahvaljujući najvišoj inicijaciji stoje obavlja onaj koje zaodenut "Duhom Bude" (kome orijentalisti pripisuju daje stvorio pet Dani Buda) onaj koga on inicira praktično postaje Bodisatva, pošto ga je takvim učinio Visoki Inicijator.

(c) Fohat treba detaljno opisati, pošto on predstavlja jedan od najvažnijih, ako ne i najvažniji faktor u ezoteričkoj kosmogoniji. Kao u najstarijoj grčkoj kosmologiji, koja se veoma razlikuje od kasnije mitologije, Eros je treća osoba prvobitnog trojstva: Haos, Gea, Eros, što odgovara kabalističkom Ain-Sofu (jer Haos je PROSTOR, xot"-vo, "praznina"), Bezgraničnom SVE, Šekinahu i Drevnom od Dana, ili Svetom Duhu; tako je Fohat jedna stvar u još neispoljenom Univerzumu, a druga u pojavnom i Kosmičkom Svetu. U ovom poslednjem, on je ta okultna, električna, životna moć koja, vodena Voljom Kreativnog Logosa, sjedinjuje i povezuje sve oblike, dajući im prvi impuls koji u vremenu postaje zakon. Ali, u neispoljenom Univerzumu Fohat to nije, baš kao što ni Eros nije onaj kasniji sjajni krilati Kupidon, ili LJUBAV. Fohat još nema ništa sa Kosmosom, jer Kosmos nije rođen i bogovi još spavaju u nedrima "Oca-Majke". On je

Prvi i najveći reformator koji je osnovao "Žute Kape", Gjalugpas. Rođenje 1355. godine u Amdu i bio je[^]vator Amitabhe, nebeskog imena Gotame Bude.

apstraktna filozofska ideja. On sam još ništa ne proizvodi; on je naprosto ona potencijalna stvaralačka moć zahvaljujući kojoj se delovanje NOUMENA svih budućih fenomena deli, tako reći, samo da bi se sjedinilo u mističkom natčulnom činu i emitovalo stvaralački zrak. Kad "Božanski Sin" izroni, tad Fohat postaje pokretačka sila, aktivna Moć koja dovodi do toga da JEDAN postane Dva i TRI - na nivou kosmičkog ispoljavanja. Trostruko Jedno diferencira se u mnoštvo i tada se Fohat preobražava u onu silu koja sakuplja individualne atome i čini da se spajaju i kombinuju. Eho tog prvobitnog učenja nalazimo u ranoj grčkoj mitologiji. Ereb i Niks su rođeni iz Haosa, a usled delovanja Erosa, za uzvrat rađaju Etar i Hemeru, svetlost viših i svetlost nižih, ili zemaljskih oblasti. Tama stvara svetlost. Vidi u *Puranama* Braminu "Volju" ili želju da stvara, a u feničanskoj kosmogoniji po Sanhioniatonu* doktrinu daje Želja, ΤΙΘΟΣ, princip stvaranja.

Fohat je blisko povezan sa "JEDNIM ŽIVOTOM". Od Nepoznatog Jednog, emanira Beskrajna SVEUKUPNOST, ispoljeno JEDNO, ili periodično manvantaričko Božanstvo i to je Univerzalni Um, koji, odvojen od svog izvora, predstavlja Demijurga, ili stvaralački Logos zapadnjačkih Kabalista i Bramu sa četiri lica hinduizma. U svojoj ukupnosti, posmatran iz perspektive ispoljene Božanske Misli u ezoterijskoj doktrini, on predstavlja Jata viših stvaralačkih Đan Kohana. Istovremeno sa evolucijom Univerzalnog Uma, skrivena Mudrost Adi-Bude - Jednog Svevišnjeg i večnog - ispoljava se kao Avalokitešvara (ili ispoljeni Išvara), koji je Oziris Egipćana, Ahura Mazda zoroastrijanaca. Nebeski Čovek hermetičkih filozofa, Logos platonista i Atman vedantina." Delovanjem ispoljene mudrosti, ili Mahata, koga predstavljaju ti bezbrojni centri duhovne Energije u Kosmosu, odraz Univerzalnog Uma, koji predstavlja Kosmičku Zamisao i intelektualnu Silu koja prati tu zamisao, objektivno postaje Fohat budističkih ezoteričkih filozofa. Fohat, krećući se duž sedam principa AKAŠE, deluje na ispoljenu supstancu, odnosno Jedan Element, kao što je ranije rečeno, i diferencirajući ga na razne centre Energije, pokreće zakon Kosmičke Evolucije, koji, poslušan Zamisli Univer-

* Antički pisac za koga se smatra daje živeo pre Trojanskog rata. (nap. ured.)

G. Suba Rou (*Subba Row*) ga, izgleda, poistovećuje sa Logosom i tako ga i zove (vidi njegova četiri predavanja o *Bhagavad Giti* u *Teozofu*).

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

zalnog Uma, rada sva raznovrsna stanja bića u ispoljenom Sunčevom sistemu.

Sunčev sistem, koga su stvorili ti posrednici, sastoji se od Sedam Principa, kao i sve drugo unutar tih centara. Takvo je učenje transhimalajskog ezoterizma. Svaka filozofija, međutim, ima sopstveni način podele tih principa.

Fohat je, dakle, personifikovana električna životna moć, transcendentalno vezujuće Jedinstvo svih Kosmičkih Energija i na nevidljivom i na ispoljenim nivoima, čije delovanje podseća - u ogromnoj razmeri - na živu Silu koju je stvorila VOLJA, u onim pojavama gde nešto naizgled subjektivno deluje na nešto naizgled objektivno i nagoni ga na delovanje. Fohat ne samo da je živi simbol i Sadržalac te Sile, već okultisti na njega gledaju kao na jedan Entitet - pošto su sile na koje on deluje kosmičke, ljudske i zemaljske, i ispoljavaju svoj uticaj na pomenutim planovima. Na zemaljskom planu njegov uticaj se oseća u magnetskoj i aktivnoj sili koju generiše snažna volja magnetizera. Na kosmičkom planu, on je prisutan u konstruktivnoj moći koja u formiranju stvari - od planetarnih sistema do svitaca i običnog krasuljka - sprovodi plan koji je u umu prirode, ili u Božanskoj Misli, što se odnosi na razvoj i rast tih posebnih stvari. Metafizički, on je, objektivizovana misao bogova; "Reč je postala meso", na nižem planu, te glasnik kosmičke i ljudske zamisli: aktivna sila u Univerzalnom Životu. U svom sekundarnom aspektu, Fohat je Solama Energija, električni životni fluid* i održavajući četvrti

Godine 1882., predsednik Teozofskog društva, pukovnik Olkot, bio je pozvan na odgovornost zato što je u jednom od svojih predavanja tvrdio da je elektricitet materija. Ipak, to je učenje okultne doktrine. Možda je bolji naziv za Fohat, "Sila" ili "Energija", bar dok evropska nauka zna tako malo o njegovoj pravoj prirodi, pa ipak je on inat[^]rija, isto koliko i Etar, budući da, takođe, ima atomsku strukturu^{Ujj^one^p^^} planova udaljen od njega. Izgleda smešno prigovarati da se neka stvar[^]zato što je nerazumljiva nauci, ne može zvati materijalnom. Elektricitet je "nematerijalan" u smislu da njegovi molekuli ne podležu opažanju i eksperimentima, pa opet on može biti ~ i okultizam kaže da jeste - sačinjen od atoma; zato je materija. Ali, čak i ako pretpostavimo da je nenaučno da o njemu govorimo u tim terminima, pošto je u nauci elektricitet jednom nazvan izvorom Energije, naprosto Energije i Sile - gde je ta sila ili ta Energija o kojoj se može misliti, a da nemamo na umu materiju? Maksvel, matematičar i jedan od najvećih autoriteta za elektricitet i njegova

princip, animalna Duša Prirode, da tako kažemo - ili Elektricitet. U Indiji, Fohat je povezan sa Višnuom i Surjom u ranoj karakterizaciji (prvog) Boga, jer Višnu nije visoko božanstvo u *Rig Vedi*. Ime Višnu potiče od korena *viš*, "prožimati", a Fohat se zove "Onaj koji prožima" i "Proizvođač", jer oblikuje atome od sirovog materijala.* U svetim tekstovima *ig Vede*, Višnu je takođe "ispoljavanje Solarne Energije" i opisan je kako korača kroz Sedam oblasti Univerzuma u tri koraka; taj vedski bog ima malo zajedničkog sa Višnuom kasnijih vremena. Zato su njih dvojica (Fohat i Višnu) identični u toj crti, i jedan je kopija drugog.

Izraz "Tri i sedam" koraka odnosi se na Sedam sfera ezoterijske Doktrine, koje nastanjuje čovek, kao i na Sedam oblasti Zemlje. Iako to nazoviorijentalisti često poriču, u egzoteričkim hinduističkim rukopisima se izričito govori o Sedam Svetova ili sfera našeg planetarnog lanca. Ali, kako su neobično svi ti brojevi povezani sa sličnim brojevima u drugim kosmogonijama i njihovim simbolima, može se videti iz poređenja i paralela koje su načinili proučavaoci starih religija. "Tri Višnuova koraka" kroz "sedam oblasti Univerzuma" u *Rig Vedi* komentatori su različito objašnjavali, na primer, kao da u kosmičkom smislu znače "vatru, munju i sunce" i kao da su načinjeni na Zemlji, atmosferi i na nebu; takođe kao tri koraka "patuljka" (Višnuove inkarnacije), nešto više filozofski - i u astronomskom smislu, veoma tačno - Aumavaba ih je objasnio kao različite položaje sunca: izlazak, podne i zalazak. Jedino ih ezoterijska filozofija objašnjava jasno, a i *Žohar je*, takođe, to postavio veoma filozofski

ispoljavanja, pre više godina je rekao daje elektricitet materija, ne puko kreiranje.

Ako prihvatimo hipotezu da su elementarne supstance sastavljene od atoma, ne možemo izbeći zaključak daje elektricitet, pozitivni kao i negativni, takođe podeljen na određene elementarne delove, koji se ponašaju kao atomi elektriciteta.

(*Helmholz, Predavanje o Faradeju, 1881.*)

Mi ćemo ići dalje od toga i tvrditi da elektricitet ne samo daje supstancu, već je emanacija jednog Entiteta, koji nije ni Bog ni đavo, već jedan od bezbrojnih entiteta koji vladaju našim svetom i vode ga u skladu sa večnim Zakonom Karme (vidi dodatak u ovoj knjizi).

Dobro je poznato da pesak, kad se stavi na vibrirajuću metalnu ploču, uzima oblik pravilnih zakrivljenih figura raznih vrsta. Može li nauka da objasni tu pojavu?

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

i sažeto. Rečeno je i jasno pokazano da su se u početku Elohim (Elhim) zvali Ehod, "jedan" ili "Božanstvo je jedno u mnoštvu", što je veoma jednostavna ideja u panteističkoj koncepciji (naravno, u njenom filozofskom smislu). Potom je došla promena, "Jehova je Elohim", unifikujući tako mnoštvo i načinivši prvi korak ka monoteizmu. Sad, na pitanje: "Kako je Jehova Elohim?" odgovor je: "Sa tri Koraka" odozdo. Smisao je jasan.^ Sve su to simboli i označavaju, uzajamno i u međuodnosu, Duh, Dušu i Telo (ČOVEKA); krug preobražen u Duh, Dušu Sveta i njeno telo (ili Zemlju). Iskoračivši iz kruga Beskonačnosti, koju nijedan čovek ne razume, Ain-Sof (kabalistički sinonim za Parabram, za mazdaiste Zeroana Akeme, ili za bilo koje drugo "NESPOZNATLJIVO") postaje "Jedno" - EHOD, EHA, A H U - potom se on (ili to) evolucijom preobražava u Jedno u mnoštvu, u Dani Bude ili Elohim, ili pak Amešaspente, postoje treći Korak, koji je preduzeo, stvaranje puti, ili "Čoveka". A od čoveka, ili Jah-Hove "muško-ženskog", *unutrašnji* božanski entitet još jednom postaje, na metafizičkom nivou, Elohim.

Kabalistička ideja identična je sa ezoterizmom arhajskog doba. Taj ezoterizam je zajedničko blago svih ljudi i ne pripada ni arijevske petoj rasi, niti bilo kojoj od njenih brojnih podrasa. Nju ne mogu da prisvajaju takozvani Turanci, Egipćani, Kinezi, Haldejci niti bilo koja od Sedam grana Pete Korenske Rase, već oni istinski pripadaju Trećoj i Četvrtoj Korenskoj Rasi, čije potomke vidimo u Semenu Pete, u najranijim arijevcima. Krug je kod svakog naroda bio simbol Nepoznatog - "Bezgraničnog Prostora", apstraktna odežda ve-

ⁿ Brojevi 3, 5 i 7 su važni u spekulativnom masonstvu, kao što je pokazano u *Izidi*. Jedan mason piše: "Postoje 3, 5 i 7 koraka da pokažu kružni hod Tri lica od 3, 3; 5, 3; i 7, 3, itd., itd. Ponekad to dolazi u ovom obliku — $753/2 = 376,5$, a $7.635/2 = 3.817,5$, a količnik $20.612/6.561$ stopa daje mere Velike Piramide izražene u laktovima" itd., itd. Tri, pet i sedam su mistični brojevi i ovaj poslednji kao i onaj prvi masoni veoma poštuju, poput Parsa - budući da je trougao svuda simbol božanstva (Vidi *Masonsku enciklopediju* i *Pitagorejski trougao*, Oliver). Kao nešto što se podrazumeva, doktori božanstvenosti (Kasel, na primer) pokazuju kako *Žohar* objašnjava i podržava hrišćansko Trojstvo (!) Ono, međutim, potiče od Z\ pagana, u arhaičnom okultizmu i simbolizmu. Tri koraka se metafizički odnose na silazak Duha u materiju, na Logos koji kao zrak pada u Duh, potom u Dušu, i na kraju u ljudski fizički oblik čoveka, u kome postaje Život.

čno prisutne apstrakcije -Nespoznatljivog Božanstva. On predstavlja neograničeno Vreme u Večnosti. Zeroana Akeme je takode "Bezgranični Krug u Neznamom Vremenu" i iz tog kruga izlazi zračna svetlost - Univerzalno SUNCE, ili Ormuzd^o - i on je identičan sa Hronosom u njegovom eolskom obliku, obliku Kruga. Jer krug je Sar, Saros, ili ciklus, i bio je vavilonski bog čiji je kružni horizont bio vidljivi simbol nevidljivog, dok je Sunce bilo JEDAN Krug iz koga su proizašle nebeska tela, čijim je vodom ono smatrano. Zero-ana je Čakra ili krug Višnua, misteriozni amblem koji je, po definiciji mistika, "kriva takve prirode da ako se u bilo kom svom delu produži na bilo koji način, ona će nastaviti i na kraju iznova ući u samu sebe, te formirati jednu istu krivu - ili ono što zovemo krug." Ne može se dati bolja definicija prirodnog simbola i očigledne prirode Božanstva, čiji je obim svuda (bezgranično), pa mu je zato i centar takode svuda; drugim recima, u svakoj tački Univerzuma. Zato i Đan Kohani, ili Rišiji (prvobitnih sedam, i devet bez, a deset sa njihovom sintetičkom celinom) takode predstavljaju to Nevidljivo Božanstvo i iz njih ONO zakoračuje u Coveka. Ako se vratimo na Komentar (4) Stance IV, čitalac će razumeti zašto, dok transhimalajska Čakra ima u sebe upisan

(trougao, prva linija, ko-

cka, druga linija, pentagram sa tačkom u sredini, dakle [^], i neke druge varijacije) kabalistički krug Elohima otkriva, kad se slova reci D^ori/t^o (Alhim ili Elohim) čitaju numerički, čuveni niz 13514, ili anagramski 31415 - astronomski broj n (π), ili skriveno značenje Dani Buda, Gebera, Geborima, Kabeiri i Elohima - svi oni označavaju "velikog coveka", "Titane", "Nebeskog coveka", a na zemlji "divove".

Sedam je bio sveti broj kod svih naroda, ali, niko ga više od Jevreja nije primenio u fiziološko-materijalističke svrhe. Kod njih je on pre svega bio broj razmnožavanja, a 9 muški uzročnik, koji, kao što Kabalisti pokazuju, formira [^][^] ili *otz* - "Drvo Edenskog Vrta", "Dvostruku hermafroditsku palicu" četvrte rase, dok je kod Indusa, i kod

^o Ormuzd je Logos, "Prvorodeni" ili Sunce.

To je bio simbol "Najsvetije od Svetih", 3 i 4 polnog razdvajanja. Gotovo svako od 22 jevrejska slova su puki falički simboli. Od dva slova - kao što je pokazano u tekstu - jedno, *ajin*, je *negativno* žensko slovo, simbolično oko; drago je muško slovo, *tza*, *udica* ili strelica.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Arijevacu uopšte, to značenje bilo mnogostruko i odnosilo se gotovo potpuno na metafizičke i astronomske istine." Njihovi Rišiji i bogovi, njihovi Démoni i Heroji imaju istorijsko i etičko značenje, i Arijevci nikad svoju religiju nisu zasnivali na čisto fiziološkim simbolima, kao što su to činili stari Jevreji. To je nađeno u egzotičkim induskim Spisima. Da su ti izveštaji lavirinti, pokazuje se po tome što protivreče jedni drugima, pošto se drugačija konstruk-

Jedan kabalista, koji u još neobjavljenom delu suprotstavlja kabalu i *Žohar* arijevsom Ezoterizmu, kaže:

Jevrejski jasni, kratki, jezgroviti i tačni iskazi daleko nadmašuju okolišnu rečitost Indusa-baš kao *ito u Psalmima* stoji: "Moja usta govore moj im jezikom, Ja ne znam tvoje brojeve." (1 XXI, 15) (. . .) Induski simboli, svojom nedovoljnošću u masovnom kombinovanju slučajnih aspekata, pokazuju isto pozajmljeno perje koje su imali Grci (Grci lazovi) i koje ima masonstvo, a gruba jednosložnost (i prividno) siromaštvo Jevreja pokazuje da su oni došli iz daleko veće starine od bilo kojih napred pomenuti, i da su bili izvor (! ?), bolje rečeno, drevni izvor svih njih.

Ovo je potpuno pogrešno. Naš učeni brat i korespondent očigledno procenjuje indijski religiozni sistem po Šastrama i Puranama, verovatno ovim drugim, i to, štaviše, u njihovim savremenim prevodima, koje su orijentalisti izobličili do neprepoznavanja. Ako želi da poredi, proučavalac mora da se okrene njihovim filozofskim sistemima, njihovom ezoterijskom učenju. Nema sumnje da simbolika *Petoknjižja*, pa čak i *Novog Zaveta*, dolazi iz istog izvora. Ali, svakako da Keopsova piramida, čije je sve mere profesor Piaci Smit (*Piazzi Smith*) našao ponovljene u navodnom Solomonovom mitskom hramu, nije novija od Knjiga Mojsijevih? Otud, ako postoji bilo kakva velika podudarnost, kao stoje već pomenuta, ona svakako predstavlja rezultat servilnog kopiranja od strane Jevreja, a ne Egipćana. Jevrejski simboli - pa čak i njihov jezik, hebrejski - nisu originalni. Oni su pozajmljeni od Egipćana, od kojih je Mojsije dobio svoju Mudrost: od Kopta, verovatnih rođaka, ako ne i roditelja, te od starih Feničana i od Hiksa, njihovih (navodnih) predaka, kao što Josif pokazuje u delu *Protiv Apiona* (I, 25). Ali, avaj, ko su hiksoski pastiri? A ko Egipćani? Istorija o tom pitanju ne zna ništa, pa onda spekulise i teoretiše iz dubine svesti svojih istoričara (vidi *Razotkrivena Izida*, tom II, str. 430-438.). Bansin kaže:

Hamitski, ili starokoptski potiče iz Zapadne Azije i sadrži izvesne zametke semitskog, pa time svedoči o prvobitnom srodničkom jedinstvu arijevskih i semitskih rasa.

Zato on smešta velike događaje u Egiptu u 9.000. godinu pre nove ere. Činjenica je da u arhajskom ezoterizmu i arijevske misli nalazimo veliku filozofiju, dok u jevrejskim zapisima nalazimo samo zapanjujuću domišljatost u izmišljanju apoteoza za falličko obožavanje i seksualnu teogoniju.

cija nalazi u skoro svakoj *Purani* i epu. Čitani ezoterijski - oni će svi dati isto značenje. Tako jedan izveštaj nabraja Sedam svetova, isključujući donje, kojih takode ima sedam; tih četrnaest gornjih i donjih svetova nemaju nikakve veze sa klasifikacijom sedmostrukog lanca i pripadaju čisto vazdušastim, nevidljivim svetovima. O tome ćemo više govoriti kasnije. Dovoljno je, zasad, da pokažemo da se o njima namerno govori kao da pripadaju lancu. "Druga numeracija zove tih Sedam svetova - zemlja, nebo, raj, srednji svet, mesto rođenja, staništa blagoslovenih i prebivalište istine, smeštajući 'Sinove Brame' u šesti deo i tvrdeći daje peti, ili Dana Loka, to jest, deo gde se životinje, uništene u sveopštem požaru, iznova rađaju" (vidi *Klasični rečnik hinduizma*). U odeljku o "Simbolizmu" dato je pravo ezoterijsko učenje. Onaj ko je spreman za njega razumeće skriveno značenje.

STANCA V - *nastavak*

3. ON JE NJIHOV VODEĆI DUH I UPRAVITELJ. K A D POČNE DA DELUJE, ON RAZDVAJA ISKRE NIŽEG CARSTVA (*mineralne atome*), KOJE LEBDE I PODRHTAVAJU OD RADOSTI U SVOJIM SJAJNIM PREBIVALIŠTIMA (*gasovitim oblacima*), i, u ISTO VREME, FORMIRA ZAMETKE TOČKOVA. ON IH POSTAVLJA U ŠEST PRAVACA PROSTORA I JEDAN U SREDINI - CENTRALNI TOČAK (a).

{a} "Točkovi" su, kao stoje već objašnjeno, centri sile oko kojih se primordijalna kosmička materija širi i, prošavši kroz svih šest faza očvršćavanja, postaje sferoidna preobrazivši se, na kraju, u kugle ili sfere. Jedna od osnovnih dogmi ezoteričke kosmogonije je da tokom Kalpi (eona) života, KRETANJE, koje tokom perioda Odmora "pulsira i treperi kroz svaki usnuli atom" (Komentar na Dan), stiče

Može se postaviti pitanje, kao što ni autor nije propustio da pita, "Ko je tu da osigura različitost u tom kretanju, pošto je sva priroda svedena na svoju prvobitnu suštinu i ne može biti nikog - čak ni jednog od Đan Kohana, koji su u Nirvani - da ga vidi?" Odgovor na to je sledeći: "O svemu u prirodi treba

TAJNA DOKTRINA « KOSMOGENEZA

tendenciju da se kreće kružno, tendenciju koja stalno raste od prvog buđenja Kosmosa do novog "Dana". "Božanstvo postaje KOVITLAC". Oni se takođe zovu *Rotae* - pokretni točkovi nebeskih orbita koji učestvuju u stvaranju sveta ~ kad se to značenje odnosi na oživljavajući princip zvezda i planeta, jer u kabali, oni su predstavljeni Orfanima, Anđelima Sfera i zvezda, čije su informišuće duše (vidi *Kabala Denudata, De Anima*, str. 113).

Zakon vrtložnog kretanja u prvobitnoj materiji je jedan od najstarijih koncepata grčke filozofije, čiji su prvi istorijski Mudraci skoro svi bili inicijati Misterija. Grci su ih dobili od Egipćana, a oni od Haldejaca, koji su bili učenici bramina ezoterijske škole. Leukip i Demokrit iz Abdere - učenik Maga - poučavao je da je to kružeće kretanje atoma i sfera postojalo oduvek.^^ Hiket, Heraklid, Ekfant, Pitagora i svi njegovi učenici, poučavali su da Zemlja rotira, a Arjabata iz Indije, Aristarh, Seleuk i Arhimed izračunali su njenu revoluciju isto tako naučno kao što to čine astronomi danas, dok je teorija Elementalnih Vrtloga bila poznata Anaksagori i on ju je zastupao 500. godine pre nove ere, ili skoro 2.000 godina pre nego što

suditi po analogiji. Iako su najviša Božanstva (Arhandeli ili Dani Bude) nesposobni da prodru u misterije suviše daleko od našeg planetarnog sistema i vidljivog Kosmosa, u drevnim vremenima je ipak bilo velikih vidovnjaka i proroka koji su bili sposobni da opaze misteriju Daha i Kretanja, osvrćući se unatrag, na period kad su sistemi svetova bili u mirovanju i uronjeni u svoj periodički san."

¹²

Doktrini o rotaciji Zemlje oko svoje ose poučavao je pitagorejac Hiket, verovatno oko 500. godine pre nove ere. Tome je takođe poučavao njegov učenik Ekfant, te Heraklid, Platonov učenik. Aristarh sa Sama pokazao je 281. godine pre nove ere da su nepokretnost Sunca i revolucija Zemlje pretpostavke koje se slažu sa činjenicama dobijenim posmatranjem. Seleuk, iz Seleukije na Tigru, podučavao je heliocentričnoj teoriji oko 150. godine pre nove ere. (A 500. godine pre nove ere isto je učio Pitagora - H. P. B.) Takođe se kaže daje Arhimed, u delu po imenu *Psamites*, propovedao heliocentričnu teoriju. O sfemom obliku Zemlje izričito je učio Aristotel, koji je kao dokaz navodio oblik Zemljine senke na Mesecu tokom pomračenja (Aristotel, *De Coelo*, knj. II, cap. XIV). Istu ideju branio je Plinije. (*Prirodna istorija*, II, 65). Ti pogledi izgleda da su bili izgubljeni za nauku više od hiljadu godina. . . (*Uporedna Geologija*, Deo IV, "Pre-Kantovska razmišljanja", str. 551, od Aleks. Vinčela, LL.D.)

Komentari - Stanca V

su je preuzeli Galilej, Dekart, Svedenborg i, najzad, sa malim izmenama, ser V. Tompson (*JV. Thompson*) (vidi njegove *Vrtložne atome*). Ako bi se na njega gladalo pravično, ispostavilo bi se da svo to znanje predstavlja samo odjek arhajske doktrine koju ovde nastojimo da objasnimo. Kako su ljudi poslednjih nekoliko vekova došli do istih ideja i zaključaka kojima se, kao aksiomatskim istinama, počavalo u tajnosti Adita pre desetina milenijuma, pitanje je koje se razmatra posebno. Neki su bili vođeni ka njima prirodnim napretkom u fizičkim naukama i samostalnim zapažanjima, drugi - kao Kopernik, Svedenborg i još neki - uprkos svojoj velikoj učenosti, dugovali su svoje znanje daleko više intuitivnim nego stečenim idejama, koje se razvijaju na uobičajen način - proučavanjem" (vidi "Misterija o Budi").

Pod "Šest pravaca Prostora" ovde se podrazumeva "Dvostruki Trougao", spoj i stapanje čistog Duha i Materije, Arupe i Rupe, čiji su simboli Trouglovi. Taj dvostruki Trougao je znak Višnua, ali i Solomonovog pečata, i Sri-Antara bramina.

Da se Svedenborg, koji nikako nije mogao da zna nešto o ezoterijskom budizmu, nezavisno približio okultnom učenju u svojim opštim zaključcima, pokazano je u njegovom eseju o teoriji vrtloga. U Klisoldovom prevodu, koji citira prof. Vinčel, nalazimo sledeći rezime:

Prvi uzrok je Beskrajn ili Neograničen. On rada Prvi Konačni ili Ograničeni (Logos u Svom ispoljavanju i Univerzumu). To što proizvodi granicu je analogno kretanju (vidi prvu Stancu, napred). Ta stvorena granica je tačka, čija je Suština Kretanje, ali, postoje bez delova, ta Suština nije stvarno Kretanje, već mu je samo prirodna (u našoj Doktrini, ona nije "prirodna", već predstavlja promenu od večne vibracije u neispoljenom do Vrtložnog Kretanja u pojavnom ili ispoljenom Svetu). (. . .) Iz tog prvog proizlazi Prostornost, Prostor, Oblik i Sled, ili Vreme. Kao što u geometriji tačka stvara liniju, linija površinu, a površina telo, tako ovde ono što je prirodno tački teži ka liniji, površinama i telima. Drugim recima, Univerzum je sadržan u zametku, uprvoj prirodnoj tački (...) kretanje kome to prirodno teži je kružno, jer je krug najsavršenija od svih figura (. . .) Najsavršenija figura kretanja (. . .) mora biti neprekidno kružna, to će reći, ona mora ići od centra ka periferiji i od periferije ka centru.

(Citirano iz Principia Rerum Naturalia)

To je čist i jednostavan okultizam.

STANCA V - *nastavak*

4. FOHAT TRASIRA SPIRALNE LINIJE DA UJEDINI ŠEST SA SEDMIM - KRUNOM (a). VOJSKA SINOVA SVETLOSTI STOJI NA SVAKOM UGLU (*dok su*) LIPIKE ~ u SREDNJEM TOČKU. ONI (*Lipike*) KAŽU: "TO JE DOBRO (b). PRVI BOŽANSKI SVET JE SPREMAN, PRVI (*je sada*) DRUGI (*svet*)". POTOM SE "BOŽANSKA ARUPA" (*bezoblični Univerzum Misli*) ODRAŽAVA U CHAJA LOKI (*senovitom svetu prvobitnog oblika, ili intelektualnom*), PRVOJ ODEŽDI ANUPADAKE (C).

(a) To trasiranje "Spiralnih linija" odnosi se isto toliko na evoluciju čoveka koliko i na principe Prirode - evoluciju koja se odvija postepeno (kao što će se videti u Knjizi II, o "Poreklu ljudskih Rasa"), kao i sve ostalo u Prirodi. Šesti Princip u Čoveku (Budi, Božanska Duša) iako je samo dah, po našim konceptima, ipak je materijalan kad se uporedi sa božanskim "Duhom" (Atma) čiji je on nosilac ili vozilo. Fohat, u svom svojstvu BOŽANSKE LJUBAVI (*Eros*) električne Moći privlačnosti i simpatije, alegorijski je prikazan kako nastoji da dovede čisti duh. Zrak nerazdvojan od JEDNOG apsoluta, do sjedinjenja sa Dušom; njih dvoje sačinjavaju MONADU u čoveku, a u Prirodi prvu kariku između uvek neuslovljenog i ispoljenog. "Prvi je sada drugi" (svet) - propisan od Lipika - odnosi se na isto.

(b) "Vojska" na svakom uglu je Jato anđeoskih Bića (Dan Kohani) naimenovano da vodi i nadgleda svako svoju oblast od početka do kraja Manvantare. Oni su "Mistički Posmatrači" hrišćanskih kabalista i alhemičara, i odnose se, kako simbolično tako i kosmogonijski, na brojni sistem Univerzuma. Brojeve sa kojima su ta nebeska bića povezana veoma je teško objasniti, pošto se svaki broj odnosi na nekoliko grupa različitih ideja, u skladu sa određenom grupom "Anđela" koje je namenjen da predstavlja. Tu je *čvor* u proučavanju simbologije, sa kojim je najveći broj učenjaka, pošto nije bio u stanju da ga razmrsi, postupio kao Aleksandar prema Gordijevom čvoru; direktna posledica toga su pogrešne koncepcije i učenja.

"Prvi je Drugi", jer "Prvi" ne može zaista biti izbrojan ili smatran Prvim, s obzirom da je to oblast noumena u njegovom prvom ispolja-

Komentari - Stanca V

vanju: prag Sveta Istine, ili Sat, kroz koji do nas dopire direktna energija koja zrači iz JEDNE STVARNOSTI - Bezimenog Božanstva. Ovde će opet neprevodivi termin (SAT) (*Bivstvo*) verovatno voditi pogrešnim predstavama, jer ono stoje ispoljeno ne može biti SAT, već predstavlja nešto pojavno, ne-večno, uistinu, čak ni trajno. Ono je istovremeno i naporedo postojeće sa Jednim Životom, "Bez ičega drugog", ali kao ispoljavanje je još uvek Maja - kao i sve ostalo. "Svet Istine" se može opisati jedino recima Komentara kao "Sjajna zvezda ispuštena iz srca Večnosti, svetionik nade na čijih Sedam Zrakova visi Sedam Svetova Bića." Zaistaje tako pošto su to Sedam Svetlosti čiji odrazi su ljudske besmrtni Monade - Atma, ili nezračeci Duh svakog stvorenja ljudske vrste. Najpre ta sedmostruka svetlost, potom: -

(c) "Božanski Svet" - bezbrojne Svetlosti upaljene u prvobitnoj Svetlosti - Budiji, ili bezoblične božanske Duše poslednjeg Arupa (bezobličnog) sveta, "Ukupni Zbir", rečeno na misterioznom jeziku stare Stanice. U *Katekizmu*, Učitelj pita učenika:

"Podigni glavu, o Lanu; vidiš li jednu, ili bezbrojne svetlosti nad sobom, kako plamte na tamnom ponoćnom nebu?"

"Osećam jedan Plamen, o Gurudev, vidim bezbrojne sjedinjene iskre kako sijaju u njemu. "

"Dobro kažeš. A sad pogledaj unaokolo i unutar sebe. Ta svetlost koja gori unutar tebe, osećaš li daje na bilo koji način različita od svetlosti koje sijaju u tvojoj braći-Ljudima? "

"Ona se uopšte ne razlikuje, iako je zatvorenik zatočen u okovima Karme, iako njegova spoljašnja odežda obmanjuje neznaalicu koji kaže: 'Tvoja Duša i Moja Duša.

Korensko jedinstvo krajnje suštine svakog sastavnog dela sinteze u Prirodi - od Zvezde do mineralnih Atoma, od najvišeg Đan Kohana do najmanje infuzorije, u punom prihvatanju tog termina, bilo da se odnosi na duhovne, intelektualne ili fizičke svetove - predstavlja fundamentalni zakon u okultnoj nauci. "Božanstvo je bezgranično i beskrajno širenje", kaže jedan okultni aksiom i otuda, kako je rečeno, potiče ime Brama." Duboka filozofija leži u osnovi

U *Rig Vedi* nalazimo imena Bramanaspati i Brihaspati koja se smenjuju i međusobno su ekvivalentna. Takode vidi *Brihad Upanišadu*; Brihaspati je božanstvo koje se naziva "Otac bogova".

TAJNA DOKTRINA « KOSMOGENEZA

najranijeg obožavanja u svetu, obožavanja Sunca i Vatre. Od svih Elemenata poznatih fizici. Vatra je onaj koji je uvek izmicao pozdanoj analizi. Nesumnjivo je utvrđeno daje Vazduh mešavina koja se sastoji od kiseonika i azota. Mi gledamo na Univerzum i Zemlju kao na materiju sastavljenu od utvrđenih hemijskih molekula. Mi govorimo o prvobitnih deset Zemalja, imenovanih grčkim i latinskim imenima. Kažemo daje voda, hemijski, jedinjenje kiseonika i vodonika. Ali, šta je VATRA? Ona je posledica sagorevanja, ozbiljno nam odgovaraju. Ona je toplota i svetlost u pokretu, a takođe i odnos fizičkih i hemijskih sila u celini. Ta naučna definicija je filozofski potkrepljena teološkom definicijom u Websterovom rečniku, koja objašnjava vatru kao "instrument kazne, odnosno kazne za okorele, na drugom svetu" - uzgred, za taj svet se pretpostavlja da je duhovan, ali avaj! izgleda daje prisustvo vatre ubedljiv dokaz nje-gove materijalne prirode. Ipak, kad govori o iluziji gledanja na po-jave kao jednostavne, samo zato što su nam poznate, profesor Bejn (Bain) kaže {*Logika*, deo II):

Veoma poznate činjenice izgledaju kao da im ne treba objašnjenje i kao da su, same po sebi, sredstvo da se objasni sve što se može smatrati da im je slično. Tako se pretpostavlja daje ključanje i isparavanje tečnosti veoma jednostavna pojava kojoj ne treba objašnjenje i da predstavlja zadovoljavajuće objašnjenje drugih neobičnijih pojava. Da voda isparava, za neupućen umje stvar potpuno shvatljiva, dok je za čoveka koji je upoznat sa fizikom tečno stanje nepravilno i neobjašnjivo. Paljenje vatre pomoću plamena je VELIKI NAUČNI PROBLEM, iako malo ljudi misli tako.

(str. 125)

Šta ezoterijsko učenje kaže o vatri? "Vatra", kaže ono, "jeste naj-savršeniji i istiniti odraz, kako na Nebu tako i na Zemlji, JEDNOG PLAMENA. Ona je Život i Smrt, izvor i kraj svake materijalne stvari. Ona je božanska "SUPSTANCA". Zato, ne samo OBOŽAVAOCI VATRE, Farsi, već i nomadska divlja plemena u Americi, koja objavljuju da su "rođena iz vatre", u svojim verovanjima pokazuju više naučnosti nego savremena fizika i savremeno znanje. Hrišćani koji kažu "Bog je živa Vatra", i govore o pentakostalnim "Vatrenim Jezicima" i Moj-sijevom "gorućem grmu", ništa manje nisu obožavaoci vatre nego

Komentari - Stanca V

ostali "pagani". Od svih mistika i kabalista, rozenkrojceri su definirali Vatru na najtačniji način. Nabavi jeftinu lampu, samo je dopunjavaj uljem i bićeš u stanju da njenim plamenom upališ lampe, svece i vatre čitavog sveta, a da se taj plamen ne smanji. Ako je Božanstvo, korensko Jedno, večna i beskrajna supstanca ("tvoj Gospod Bog je proždiruća vatra") i nikad se ne istroši, onda ne izgleda razumno da se smatra kako je okultno učenje nefilozofsko kad kaže: "Tako su stvoreni svetovi Arupa i Rupa: od JEDNE svetlosti sedam svetlosti; od svake od tih sedam, sedam puta sedam" itd., itd.

STANCA V - nastavak

5. FOHAT KORAČA PET KORAKA *{poštoje već načinio prva tri}* (a) I GRADI KRILATI TOČAK NA SVAKOM UGLU KVADRATA, ZA ČETIRI SVECA I NJIHOVE VOJSKE *(jata)* (b).

(a) "Koraci" se, kao stoje već objašnjeno (vidi Komentar na Stancu IV), odnose i na Kosmičke i na Ljudske principe - ovi poslednji se u ezoterijskoj podeli sastoje od tri (Duh, Duša i Telo), a u ezoterijskom računanju, od sedam principa - tri zraka Suštine i četiri aspekta.[^] Oni koji su proučavali *Ezoterijski budizam* g. Sineta lako mogu shvatiti ovu nomenklaturu. Postoje dve ezoterijske škole - bolje rečeno, jedna škola podeljena na dva dela - jedna za unutrašnje lanue, druga za spoljašnje, odnosno polusvetovne učenike s onu stranu Himalaja; prva uči sedmostrukoj, druga šestostrukoj podeli ljudskih principa.

Iz kosmičke perspektive, Fohatovih "pet koraka" odnose se ovde na pet viših nivoa Svesti i Bića, od kojih su šesti i sedmi (brojeći naniže) astralni i zemaljski, ili niži nivoi.

(b) "Četiri krilata točka na svakom uglu . . . . . za četiri sveca i njihove vojske G[^]ta". . . . . Postoje "četiri Maharade" ili velika kralja Dan Kohana, četiri Deve od kojih svaki vlada nad jednom od

Ta četiri aspekta su telo, njegov život ili vitalnost, i "dvojniki" tela, trijada koja nestaje sa smrću čoveka i *Kama-rupe*, koja se dezintegriše u *Kama-loku*.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

četiri kardinalne tačke. Oni su Regenti Anđela koji vladaju nad kosmičkim silama Severa, Juga, Istoka i Zapada, Silama od kojih svaka ima izrazito okultno svojstvo. Ta BIČA su takođe povezana sa Karmom, jer njoj su potrebni fizički i materijalni činioци da bi izvršili njene naloge, kao što su, na primer, četiri vrste vetra, za koje nauka otvoreno priznaje da imaju loš ili dobar uticaj na zdravlje Covečanstva i svake žive stvari. U rimokatoličkoj doktrini, koja pripisuje uzroke raznih opštih nedaća, kao što su epidemije, bolesti, ratovi i tako dalje, nevidljivim "Glasnicima" sa Severa i Zapada, takođe ima okultne filozofije. "Slava Boga dolazi sa Istoka", kaže Jezekilj, dok Jeremija, Isaija i Psalmist uveravaju svoje čitaoce da sva zla pod kapom nebeskom dolaze sa Severa i Zapada - pretpostavka koja, kad se primeni na jevrejski narod, zvuči kao neporecivo proročanstvo 0 njima samima. I to se odnosi takođe na Svetog Ambrozija (*O Amosu*, poglavlje IV) koji izjavljuje da upravo iz tog razloga "mi proklinjemo Sevemi Vetar i ceremoniju krštenja počinjemo okrećući se ka zapadu (Zvezdanom), da bismo se bolje odrekli onoga ko tu živi, nakon čega se okrećemo istoku."

Verovanje u "Četiri Maharade" - Regente Četiri kardinalne tačke - bilo je sveopšte, a sada je hrišćansko* i, prema Svetom Avgustinu, hrišćani ih, kad ih oni sami imenuju, zovu "Anđeoskim Vrlinama" i "Duhovima", a "Đavolima" kad ih imenuju pagani. Ali, u čemu je tu razlika između hrišćana i pagana? U skladu sa Platonom, Aristotel je objasnio da su se pod terminom axoixiot podrazumevali samo bestelesni principi, postavljeni na svaku od četiri velike podele našeg kosmičkog sveta da bi ih nadgledali. I tako su oni, baš kao i hrišćani, *obožavali i divili se* ne Elementima i kardinalnim (zamišljenim) ta-

¹⁶ Učeni Vosije, u svojoj *Teologiji* (I. VII) kaže:

Iako je Sveti Avgustin rekao da sve vidljive stvari u ovom svetu nadgledajeda anđeoska vrlina, pod tim se ne smeju podrazumevati pojedinačne stvari, već klase stvari, i svaku od tih klasa nadgleda određeni anđeo. On se u tome slaže sa svim filozofima (. . .) Za nas su ti anđeli duhovi odvojeni od objekata (. . .) dok su kod tih filozofa (pagana) oni bili bogovi.

Ako imamo u vidu ritual koji je rimokatolička crkva ustanovila za "Duhove Zvezda", oni prilično liče na Bogove i danas im u Rimu visokocivilizovani hrišćani ne odaju manju počast i ne mole im se manje nego stoje to činila drevna i savremena paganska svetina.

čkama, već "bogovima" koji njima vladaju. Za crkvu takođe postoje dve vrste zvezdanih bića. Anđeli i Đavoli. Za kabaliste i okultiste postoji samo jedno, i niko od njih ne pravi nikakvu razliku između Vladara Svetlosti i Kosmokratora, ili "*Rectores tenebrarum harum*"*, koga rimokatolička crkva odmah zamišlja i "prepoznaje" u "Vladaru Svetlosti", čim se ovaj nazove drugačijim imenom od onog kojim mu se ona obraća. Nije "Vladar" ili "Maharada" taj koji kažnjava i nagrađuje, sa ili bez "Božjeg" dopuštanja ili naređenja, već sam čovek - njegova dela ili Karma, koja privlače, individualno ili kolektivno (kao ponekad u slučaju čitavih naroda), svakakva zla i nevolje. Mi proizvodimo UZROKE, a oni bude odgovarajuće moći u zvezdanom svetu; te moći su magnetski i neodoljivo privučene onima koji proizvode te uzroke i deluju na njih, bilo da te osobe zaista praktično čine zlo, ili naprosto misle o nevaljalstvima. Misao je materija, ^ uči nas savremena nauka, a "svaka čestica postojeće materije mora daje registar svega što se dogodilo", kao što u svojoj knjizi *Principi nauke* gospoda Džejvons i Bejbidž kažu neupućenima. Savremena nauka je svakog dana sve više uvučena u vrtlog okultizma; nesvesno, bez sumnje, pa ipak veoma suvislo. Dve glavne naučne teorije - u pogledu odnosa između Uma i Materije - su monizam i materijalizam. Njih dve pokrivaju sav prostor negativne psihologije, sa izuzetkom kvaziokulturnih pogleda panteističkih nemačkih škola.*

* (Lat.) - "Vladara Tame", (nap. prev.)

¹⁷

Naravno, ne u smislu nemačkog materijaliste Molešota (*Moleschott*) koji nas verava daje "misao kretanje materije", stoje neuporedivo besmislena tvrdnja. Mentalna stanja i telesna stanja su, kao takva, dve sasvim suprotne stvari. Ali, to ne utiče na stav da svaka misao, pored svog fizičkog pratioca (promene u mozgu), pokazuje jedan objektivni - iako za nas natčulno objektivni - aspekt na astralnom nivou (vidi *Okultni svet*, str. 89, 90).

Pogledi današnjih naučnih mislilaca na odnose između uma i materije mogu se svesti na dve hipoteze. Ona pokazuju da oba pogleda podjednako isključuju mogućnost nezavisne Duše, koja nije isto što i fizički mozak kroz koji ona deluje. To su:

(1.) MATERIJALIZAM, teorija koja gleda na mentalne pojave kao na proizvod molekularnih promena u mozgu, to jest, kao na ishod preobražaja kretanja u osećanje. (!) Jedna grublja škola otišla je toliko daleko da je poistovetila um sa "posebnom vrstom kretanja"(!), ali to mišljenje danas, srećom, i sami ljudi od nauke većinom smatraju apsurdnim.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Prema Klimentu Aleksandrijskom, u egipatskim hramovima je-
dna ogromna zavesa odvajala je tabemakl od prostora za skupove.
Jevreji su imali to isto. U oba slučaja, zavesa je bila navučena preko
pet stubova (Pentagram) koji simbolizuju naših pet čula, a ezoterijski
pet Korenskih rasa, dok su četiri boje zavesa predstavljale četiri
kardinalne tačke i četiri zemaljska elementa. Čela zavesa bila je ale-
gorijski simbol. Pomoću ta četiri visoka Vladara nad četiri tačke i
četiri Elementa, naših pet čula mogu postati svesni skrivenih istina
Prirode i uopšte nije istina, kao što stoji kod Klimenta, da elementi
per se* daju paganima božansko znanje ili znanje Boga.^ Dok je
egipatski simbol bio duhovan, jevrejski je bio čisto materijalistički
i, zaista, odavao je počast samo šlep im elementima i imaginarnim
"Tačkama". Jer, kakvo je bilo značenje četvorougonaog tabemakla
koji je Mojsije podigao u divljini, ako nije imao isti kosmički smi-
sao?

Načinićeš šator (. . .) od plavog, purpurnog i crvenog (. . .) (i
(. . .) pet stubova od drveta sitima za šator (. . .) četiri mesingana
prstena u četiri ugla (. . .) table od fmg drveta za četiri strane,
Sever, Jug, Zapad i Istok (. . .) tabemakla (...) i po njima da budu
vezeni Heruvimi.

(Izlazak, poglavlja XXVI, XXVII)

(2.) MONIZAM ili Doktrina o Jedinoj Supstanci je suptilniji oblik negativne
psihologije, koju jedan od njenih zagovornika, profesor IBejn (*Bain*) oprav-
dano naziva "zaštićeni Materijalizam". Ta doktrina (među čijim zagovorni-
cima su i takvi ljudi kao što je Luis, Spenser, Ferie i drugi), koja zaslužuje
veoma široko priznanje, postulirajući misao i mentalne pojave kao radikalno
suprotne materiji, na obe gleda kao da su dve strane, ili aspekti, jedne te iste
supstance u nekim od njenih stanja. Misao kao misao, kažu oni, sasvim je su-
protna materijalnim pojavama, ali se na nju takode mora gledati jedino kao na
"subjektivnu stranu nervnog kretanja" - šta god da naši učeni ljudi pod tim pod-
razumevaju.

* (Lat.) - po sebi. (nap. prev)

Otuda je rečenica, "*Natura Elementorum obtinet revelationem Dei,* "
[(Lat.) "*Priroda Elemenata predstavljala je otkrivenje Boga* " - (nap. prev.)]
u Klimentovoj *Stromata*, R. IV, odeljak 6, primenljiva ili na oba ili ni na je-
dan. Uporedi *Zend*, tom II, str. 228, i Plutarh, *De Iside*, kako ih je uporedio La-
jar (*Layard*), *Academie des Inscriptioin*, 1854. tom XV.

Tabemakl i kvadratna ograda, Heruvimi i sve drugo bilo je potpuno isto kao i u egipatskim hramovima. Kvadratni oblik Tabemakla značio je potpuno isto što još uvek znači, do danas, u egzoteričkoj službi božjoj Kineza i Tibetanaca - četiri kardinalne tačke koje označavaju ono što su označavale četiri strane piramida, obeliska i slične kvadratne građevine. Josif* se brine da objasni ćelu stvar. On izjavljuje da su stubovi Tabemakla isti kao oni koji su podignuti u Tiru za četiri Elementa, a koji su bili postavljeni na postolja čija su četiri ugla gledala na četiri kardinalne tačke, i dodaje da su "uglovi postolja (na sebi) imali takode po četiri figure zodijaka", koje predstavljaju istu orijentaciju {*"Starine"* I, VIII, poglavlje XXII).

Ta ideja se mogla naći u zoroastrijanskim pećinama, u hramovima Indije urezanim u steni, kao i u svim svetim četvorougaoanim građevinama antike koje su preživjele do danas. To je pouzdano pokazao Lajar, koji nalazi četiri kardinalne tačke i četiri prvobitna elementa u religiji svake zemlje, u obliku kvadratnih obeliska, četiri strane piramida itd., itd. Maharade su bili vladari i upravnici tih elemenata i njihovih tačaka.

Ako bi proučavalac hteo da zna više o njima, treba samo da uporedi Jezekiljevu *Viziju* (poglavlje I) sa onim stoje poznato o kineskom budizmu (ćak i u egzoteričkim ućenjima), i da ispita spoljašnji oblik tih "Velikih Kraljeva". Prema mišljenju velećasnog Džozefa Edkinsa, oni su: "Deve od kojih svaki vlada nad jednim od četiri kontinenta na koje Indusi dele svet."[^] Svaki vodi jednu vojsku duhovnih bića da zaštiti ćovećanstvo i budizam. Izuzev favorizovanja budizma, četiri nebeska bića su upravo takva. Ona su zaštitnici ćovećanstva, a takode i agenti Karme na Zemlji, dok se Lipike bave budućnošću ćovećanstva. Istovremeno, oni su četiri živa stvorenja "koja su nalik na ćoveka" Jezekiljeve vizije, a koje su prevodioci *Biblije* nazvali Heruvim, Serafim itd., a okultisti "krilate Kugle", "Vatreni toćkovi", dok u hinduistićkom panteonu oni imaju nekoliko razlićitih imena. Sve te Gandarve, "Slatki pevaći",ASURE, Kinare i Nage, predstavljaju alegorijske opise "ćetiri Maharade". Serafimi su vatrene nebeske

* Autorka misli na Josifa Flavija i njegovo delo *Jevrejsice starine*, (nap. ured.)

Indusi dele svet na sedam kontinentata, egzoterijski i ezoterijski; a njihovih kosmićkih Deva, umesto ćetiri, zapravo ima osam, i oni vladaju nad osam taćaka kompasu, a ne nad kontinentima (uporedi *Kinesici budizam*, str. 216).

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

zmije; njih nalazimo u pasusu koji opisuje Planinu Meru kao "uzvišenu masu slave, prečasnno sastajalište bogova i nebeskih horovnika . . . koju ne doseže grešni čovek . . . zato što je čuvaju Zmije." One se zovu Osvetnici i "Krilati Točkovi."

Njihova misija i karakter su objašnjeni; hajde sad da vidimo šta hrišćanski tumači *Biblije* kažu o Heruvimima:

Ta reč na jevrejskom znači punoću znanja; ti anđeli se tako zovu zbog njihovog izuzetnog znanja i zato su korišćeni da kazne ljude koji su naneli štetu božanskom Znanju.

*[Tumačenje Krudena (Cruden)
u njegovom Concordance, iz Postanja, III, 24]*

Vrlo dobro; čak i tako nejasna, ta informacija pokazuje daje Heruvim, postavljen na kapiji Edenskog vrta nakon "Pada", sugerisao prečasnim tumačima ideju o kazni povezanoj sa zabranjenom Naukom ili božanskim Znanjem - onom koje, uopšteno gledajući, vodi još jednom "Padu", padu bogova ili "Boga", po ljudskoj proceni. Ali, kako dobri stari Kruden nije znao ništa o Karmi, može mu se oprostiti. Ipak je ta alegorija sugestivna. Od Merua, prebivališta bogova, do Edenskog vrta, rastojanje je veoma malo, a od induskih Zmija do ofitskih* Heruvima, bilo ih je sedam, od kojih je treći bio Zmaj, razmak je još manji, jer i jedni i drugi nadziru ulaz u oblast Tajnog Znanja. Ali, Jezekilj jasno opisuje Kosmičke Anđele:

Pogledah, i gle, kovitlac, oblak i vatra koja ga obavija (. . .) iz čije sredine izađe nešto nalik na četiri živa bića (. . .) ona su ličila na čoveka. I svako je imalo četiri lica i četiri krila (. . .) lice čoveka, lice lava, lice bika i lice orla . . . (Ovde stoji "Čovek" umesto "Zmaj". Upoređi "ofitske Duhove." ') . . . Sad kad videh živa bića, gle jednog točka na Zemlji sa njegova četiri lica (. . .) kao da je bio točak usred točka (. . .) jer potpora za živo biće bese u točku (. . .) njihova pojava bese kao vatrene žeravice (. . .)

(Jezekilj, pog. I.)

* Ofiti - hrišćanski gnostici (II-VII vek), koji su posebni mistički značaj pridavali zmiji stoje iskušavala Adama. (nap. prev.)

²¹ Anđeli koje priznaje rimokatolička crkva, a odgovaraju tim licima, bili su, kod ofita: Zmaj - Rafael; Lav - Mihael; Bik, ili vo - Urijel i Orao - Gabrijel. Njih četiri prate četiri jevandelisti i najavljuju *Jevandelja*.

Postoje četiri grupe Graditelja kao i mnogi od planetarnih duhova i Lipika, a svaka grupa je opet podijeljena na Sedam podgrupa. Nemoguće je, čak i u ovako obimnom delu, ući u detaljno ispitivanje čak i tri glavne grupe, jer bi to zahtevalo jedan dodatni tom. "Graditelj i" su predstavnici prvih, "Iz Uma Rođenih", Entiteta, dakle prvobitnih Riši-Pradapatija, takode i Sedam velikih Bogova Egipta, od kojih je glavni Oziris, sedam Amšaspenda zoroastrijanaca, na čelu sa Ormuzdom: ili "Sedam Duhova Lica": Sedam Sefirot odvojenih od prve Trijade itd., itd.^^

Oni grade, bolje rečeno, iznova grade svaki "Sistem" nakon "Noći". Druga grupa Graditelja predstavlja Arhitektu isključivo našeg planetarnog lanca, a treća - roditelja Čovečanstva - makroskopski prototip mikrokosmosa.

Planetarni Duhovi su informišući duhovi Zvezda uopšte, a posebno Planeta. Oni vladaju sudbinama svih ljudi koji su rođeni pod jednim od njihovih sazvežđa; druga i treća grupa, koje pripadaju drugim sistemima, imaju istu funkciju i svi vladaju različitim odeljcima u Prirodi. U hinduističkom egzoteričkom Panteonu oni su božanstva, čuvari koja vladaju nad osam tačaka kompasa - četiri kardinalne tačke i četiri međutačke - i zovu se *Loka-Palasi*, "Održavaoci ili čuvari Sveta" (u našem vidljivom kosmosu), od kojih su glavni Indra (Istok), Jama (Jug), Varuna (Zapad) i Kubera (Sever); njihovi slonovi i njihove supruge, naravno, pripadaju mašti i kasnijoj misli, iako svi oni imaju prikriveno okultno značenje.

Lipike (čiji je opis dat u Komentaru 6 na Stancu IV) su Duhovi Univerzuma, dok su Graditelji samo planetarna božanstva naše sopstvene planete. Lipike pripadaju najtajnijem delu Kosmogeneze, koji ne može biti ovde izložen. Da li adepti (čak i najviši) u potpunosti

22

Jevreji, izuzev kabalista, pošto nemaju nazive za istok, zapad, jug i sever, izrazili su tu ideju recima koje znače ispred, iza, levo i desno, i veoma često egzoterički brkaju te termine, čineći lavirinte u *Bibliji još* zamršenijim i težim za tumačenje. Dodajte ovome činjenicu da su od četrdeset sedam prevodilaca *Biblije* engleskog kralja Džejsa I "samo trojica razumela hebrejski, a od njih su dvojica umrla pre nego što su *Psalmi* prevedeni" (*Kraljevska Masonska Enciklopedija*), te je veoma očigledno koliko se može verovati engleskoj verziji *Biblije*. U ovom delu uopšte, držali smo se Dvajove rimokatoličke verzije.

ju tri stepena tog anđeoskog reda, ili samo niži stepen povezan i zapisima našeg sveta, predstavlja stvar koju autorka nije spremna da kaže i ona bi to radije ostavila kasnijim pretpostavkama. Samo jedna stvar, od njihovog najvišeg ranga, se poučava: Lipike su povezane sa Karmom - pošto su njeni direktni Zapisivači. ^

STANCA V - nastavak

6. LIPIKE OPISUJU TROUGAO, PRVI {*vertikalna linija ili figura L*}, KOCKU, DRUGU, I PENTAGRAM UNUTAR JAJETA {*krug*} {*a*}. TO JE PRSTEN ZVANI "NE PROLAZI" ZA ONE KOJI SILAZE I USPEŠJU SE. {*Takode i za one*} KOJI TOKOM KALPE NAPREDUJU PREMA VELIKOM DANU "BUDI SA NAMA" {*b*}. ... TAKO SU BILI FORMIRANI RUPA I ARUPA {*Svet Oblika i Bezoblični Svet*}; OD JEDNE SVETLOSTI SEDAM SVETLOSTI; OD SVAKE OD TIH SEDAM, SEDAM PUTA SEDAM SVETLOSTI. TOČKOVI NADGLEDAJU PRSTEN. . . .

Ova stanca nastavlja sa detaljnom klasifikacijom Redova Anđeoske Hijerarhije. Od grupe Četiri i Sedam emanira "iz uma rođena" grupa od Deset, Dvanaest, Dvadeset jedan, itd., i sve su one opet podcijene na podgrupe sedmostruke, devetostruke, dvanaestostruke, itd., dok se um ne izgubi u tim bezbrojnim nabranjima nebeskih jata i Bića, od kojih svako ima svoj poseban zadatak u vladanju vidljivim Kosmosom tokom njegovog postojanja.

{*a*} Ezoteričko značenje prve rečenice te Sloke je da oni koji su nazvani Lipike, Zapisivači karmičkog računa, stvaraju neprelaznu prepreku između ličnog Ega i bezličnog SOPSTVA, njegovog noumena i Roditeljskog Izvora. Otud alegorija. Oni okružuju ispo-

Simbol za Sveto i Tajno Znanje bio je univerzalan u antici i to je bilo Drvo, pod kojim su se takođe podrazumevali Sveti Spisi i Zapisi. Otuda reč Lipike, "pisci" ili pisari; "Zmajevi", simboli mudrosti, koji čuvaju Drveće Znanja; "zlatno" jabukovo drvo Hesperida; "bujno drveće" i vegetacija planine Meni koju čuva Zmija. Junonin miraz Jupiteru, Drvo sa zlatnim voćem, predstavlja drugi oblik Evinog dara Adamu -jabuke sa Drveta Znanja.

Ijeni svet materije unutar PRSTENA "Ne Prolazi". Taj svet je simbol (stvarni) JEDNOG podeljenog na mnoštvo, na nivoe Iluzije, Adi ("Prvog"), ili Eka ("Jednog") i to Jedno je kolektivni agregat, ili sveukupnost, glavnih Tvoraca ili Arhitekata vidljivog univerzuma. U jevrejskom okultizmu njihovo ime je Ahat*, žensko, "Jedna", i Ehad,** "Jedan", ali muški. Monoteisti su iskoristili (i koriste i dalje) duboki ezoterizam kabale da bi ime pod kojim je Jedna Vrhunska Suština poznata, primenili na NJENO ispoljavanje, Sefirot Elohim, i nazvali ga Jehova. Ali, to je sasvim proizvoljno i suprotno svakom razumu i logici, pošto je termin Elohim imenica u množini, identična sa rečju u množini *hiim* (ili *Hajim****), koja se često kombinuje sa rečju Elohim.^ Štaviše, u okultnoj metafizici, ispravno govoreći, postoje dva "JEDNO" - Jedno na nedostižnom nivou Apsolutnosti i Beskonačnosti, o kome nikakvo razmišljanje nije moguće, i drugo "Jedno", na nivou Emanacija. Ono prvo ne može ni da emanira ni da se deli, i večno je, apsolutno i neizmenljivo. Drugo, postoje, tako reći, odraz onog Prvog (jer ono je Logos ili Esvara, u Univerzumu Iluzija), može da čini sve to.^ Ono emanira iz samog sebe - kao

* Ahat (Hebrejski) - odnosi se na ženski aspekt Logosa, ili predvodnika hijerarhije. U jevrejskom okultizmu Ahat, Akat ili Ehat predstavlja, zajedno sa muškim oblikom Ehad ili Ahad, zajednički agregat ili sveukupnost glavnih tvorca ili Arhitekata ovog vidljivog sveta. Netačno se dovodi u vezu sa Sefirot u paru odnosa Sefirot - Elohim, jer oni nisu ništa drugo do li sredstva ili manifestacija Logosa. Ahat-Ahod korespondiraju sa sanskritskim Adi (prvi, prvobitni) ili Eka (jedan) sa značenjem Krana ili Suštinska Priroda i stoga predstavljaju iskonsko delo ili svemirski poredak. Ahat prelazi u mnoštvenost kada se njena duhovna i suštinska energija izlije dole, na plan iluzije i materije - bivajući onda oblikovana prema zakonima nižeg plana. (nap. ured.)

** Ehad (Hebrejski) -jedan, prvi, sam, jedini. U jevrejskoj religiji upotrebljava se u odnosu prema Jehovi kao jednom i jedinom Bogu. (nap. ured.)

*** Hajim (Hebrejski - *hayyim* ili *hiim*) - životi, živa bića [množina u muškom rodu od reci ženskog roda, *haja* (*hayyah*) - život], (nap. ured.)

Iskaz u *Sefer Jeciri* i na drugim mestima: "Ahat-Ruah-Elohim-Hiim" u najbolju ruku označava Elohim kao dvopolan, gde ženski element gotovo prevladava, jer to znači: "JEDAN je Duh Elohima Života." Kao što je rečeno, Ehat (ili Ahat) je ženski, a Ehad (ili Ahod) je muški, a oba znače JEDNO.

To metafizičko načelo jedva da se može bolje opisati od načina na koji je to učinio g. Suba Rou u predavanjima o *Bhagavad Giti*:

što gornja Trijada Sefirot emanira nižih sedam Sefirot - sedam zrakova Đan Kohana; drugim recima, Homogeno postaje Heterogeno, "Protiv" se diferencira na Elemente. Ali oni, ukoliko se ne vrate u svoje primalne Elemente, nikad ne mogu preći Laju, ili nultu tačku.

Odatle ova alegorija. Lipike odvajaju svet (ili nivo) čistog duha od Materije. Oni koji "silaze i uspinju se" - inkarnirajuće Monade i ljudi koji teže ka pročišćenju i "uspinjanju", ali nisu još uvek sasvim postigli cilj - mogu preći "Krug Ne Prolazi" samo na dan "Budi sa nama", a to je dan kad se čovek, oslobodivši samog sebe iz mreže neznanja i prepoznavši potpuno ne-odvojenost Ega unutar svoje ličnosti - na koju je pogrešno gledao kao na svoju sopstvenu - od UNIVERZALNOG EGA (*Anime Supra-Mundi*), dakle, to je dan kad se čovek stapa sa Jednom Suštinom da bi postao ne samo jedno "sa nama" (ispoljeni univerzalni životi koji su "JEDAN" ŽIVOT), već sam taj život.

Tako je, astronomski, "KRUG NE-PROLAZI" koji Lipike opisuju oko Trougla, Prvog, Kocke, Drugog, i Pentagrama da bi okružio te figure, opet prikazan kao da sadrži simbol 31415, ili koeficijent koji se stalno koristi u matematičkim tablicama (vrednost n , pi); u ovom slučaju geometrijske figure znače cifre. Prema opštim filozofskim učenjima, taj prstenje izvan regiona onoga što se u astronomiji naziva maglinama. Ali, to je isto tako pogrešna koncepcija kao i topografija i opisi 1.008 svetova i svodova Devaloke, dati u *Puranama* i drugim egzoteričkim Spisima. Naravno, ima svetova - u ezoteričkim, jednako kao i u profanim naučnim učenjima - na tako neizmernim rastojanjima, daje svetlost najbližih

Mulaprakriti (veo Parabramama) deluje kao jedna energija kroz Logos (ili "Išvaru"). Sad, Parabramam je suština iz koje nastaje centar energije, koji ću zasad zvati Logos. (. . .) Njega hrišćani zovu Reč (...) i ona je božanski Mesija koji je večan u nedrima svog oca. Budisti ga zovu Avalokitešvara. (...) U gotovo svakoj doktrini formulisano je postojanje centra energije koji je nerođen i večan, koji postoji u nedrima Parabramana tokom Pralaje i započinje kao centar svesne energije u vreme kosmičke aktivnosti. (. . .)

Jer, kao što je predavač pretpostavio rekavši da Parabramam nije to ili ono, on čak nije ni svest, jer se ne može odnositi na materiju niti na bilo šta uslovljeno. To nije Ego niti Ne-ego, pa čak ni Atma, već uistinu jedan izvor sveg ispoljavanja i načina postojanja.

od njih, koja je upravo stigla do naših savremenih Haldejaca, napustila svoj izvor mnogo pre onog dana kad su bile izgovorene reci "Neka bude Svetlost"; ali to nisu svetovi u ravni Devaloke, već u našem Kosmosu.

Hemičar ide do *laje*, ili nulte tačke na nivou materije sa kojom operiše, i tu staje. Fizičar ili astronom broji na milijarde milja izvan magline i potom takode staje; poluinicirani okultista će sebi predstaviti tu laja-tačku kao da postoji na nekom nivou koji je, ako i nije fizički, ipak shvatljiv ljudskom intelektu. Ali, potpuni inicijant Z N A da prsten "Ne-Prolazi" nije ni neki lokalitet niti se može meriti razdaljinom, već da postoji u apsolutnosti beskonačnosti. U toj "Beskonačnosti" potpunog inicijanta nema ni visine, ni širine, ni debljine, već je sve neizmerna dubina, koja doseže od fizičkog dole do "para-para-metafizičkog." Pod rečju "dole" podrazumeva se suštinska dubina - "nigde i svuda" - a ne dubina fizičke materije.

Ako se pažljivo pregledaju ezoteričke i grube antropomorfističke alegorije narodnih religija, čak se i u njima može nazreti doktrina sadržana u krugu "Ne-Prolazi" koji čuvaju Lipike. Tako je nalazimo čak i u učenjima vedantinske sekte vasištadvaita, najtvrdoglavije antropomorfističke sekte u čitavoj Indiji. Jer o oslobođenoj duši čitamo: -

Nakon stoje dostigla Mekšu (stanje blaženstva koje znači "oslobođenje od Bande", ili okova), ona uživa blaženstvo na mestu zvanom PARAMA-PADA, koje nije materijalno, već je načinjeno od Sudasatve (suštine od koje je formirano telo Išvare - "Gospoda"). Tu, Mukte ili Ćivatme (Monade) koje su dosegle Mekšu, nikad više ne podležu ni svojstvima materije, ni svojstvima Karme. "Ali, ako tako izaberu, *da bi činile dobro u svetu*, one se mogu inkarnirati na Zemlji.^*

Put iz ovog sveta ka Paramapadi, ili nematerijalnim svetovima, zove se Devajana. Kad neko dosegne Mokšu i telo umre: -

O tim voljnim reinkarnacijama se u našoj Doktrini govori kao o Nirmakajama (preživljujućim duhovnim principima čoveka).

TAJNA DOKTRINA « KOSMOGENEZA

Diva (Duša) ide sa Sukšma Šarirom^^ od telesnog srca do Bramarandre na temenu glave, putujući Sušumnom, nervom koji spaja srce sa Bramarandrom. Diva se probija kroz Bramarandru i odlazi u oblast Sunca (Surjamandala) pomoću sunčevih zraka. Potonrona ide, kroz tamnu mrlju Suncu, ka Paramapadi. Diva je na taj način usmerena pomoću Vrhunske Mudrosti stečene Jogom. Diva tako nastavlja ka Paramapadi uz pomoć Ativahika (nosilaca u prolazu) poznatih pod imenom Arhi-Ahas (. . .) Aditja, Pradapati itd. Arhisi*, o kojima se ovde govori, su izvesne čiste Duše . . . (itd., itd.)

(Visištvadvaita katekizam, odpandita Bašjačarje)

Nijedan Duh, izuzev "Zapisivača" (Lipike), nikad nije prešao nje-nu zabranjenu liniju, niti će bilo koji to učiniti do dana naredne Pralaje, jer to je granica koja odvaja konačno - ma koliko beskonačno izgledalo u ljudskim očima ~ od istinski BESKONAČNOG. Zato, duhovi o kojima se govori da se "uspinju i silaze" jesu "Jata" ili ono što, široko uzevši, nazivamo "nebeskim Bićima". Ali oni, zapravo, nisu ništa od toga. Oni su Entiteti u višim svetovima u hijerarhiji Bića, tako neizmerno visoko da nama moraju izgledati kao Bogovi, a kolektivno - kao BOG. Ali, mora da isto tako mi, smrtnici, izgledamo mravima, koji rezonuju u okviru svojih specifičnih sposobnosti. Koliko znamo, mrav takode može videti osvetnički prst personalnog Boga u rukama nekog derišta, koje u jednom trenutku, iz nevaljalstva, uništava mravinjak građen niz sedmica - dugo godina u hronologiji insekata. Osećajući to bolno i pripisujući nezasluženu nedaću kombinaciji Proviđenja i greha, mrav može takode, poput čoveka, u njoj videti rezultat greha svog praroditelja. Ko to zna i ko to može da potvrdi ili porekne? Odbijanje da u čitavom Sunčevom sistemu prizna-

Sukšma Sarira, "nalik na san", iluzorno telo, kakvim se odevaju niži Dani nebeske Hijerarhije.

²⁸

Uporedi ovo ezoterijsko načelo sa Gnostičkom doktrinom nađenom u *Pistis-Sofiji* (Znanje = Mudrost), raspravi u kojoj je Sofija Ahamot prikazana kao da je izgubljena u vodama Haosa (materije) na svom putu ka Svevišnjoj Svetlosti, a Hristos je izbavljao i pomagao joj na ispravnom Putu. Obratite pažnju, "Hristos" kod gnostika znači bezlični princip, Atman Univerzuma, i Atrau unutar svake ljudske duše - a ne Isusa iako je u starim koptskim rukopisima iz Britanskog muzeja "Hristos" gotovo svuda zamenjen sa "Isus".

* To jest, Arhi-Ahasi. (nap. ured.)

mo postojanje bilo kakog razumnog i intelektualnog bića na ljudskom nivou, osim nas samih, jeste najveća zabluda našeg doba. Jedino što nauka ima prava da tvrdi jeste to da ne postoje nevidljive Inteligencije koje žive pod istim uslovima kao i mi. Ona ne može da, crno na belo, porekne mogućnost da postoje sveto vi unutar sveto va, u potpuno različitim uslovima od onih koji sačinjavaju prirodu našeg sveta, niti može poreći da bi mogla postojati određena ograničena komunikacija između nekih od tih sveto va i našeg sveta. Najvišem od tih svetova, kako nas uče, pripada sedam redova čisto božanskih Duhova, a šestorim nižim pripadaju hijerarhije koje povremeno može da vidi i čuje čovek - i koje zaista komuniciraju sa svojim potomstvom na Zemlji; to potomstvo je neraskidivo povezano sa njima, budući da svaki princip u čoveku ima direktni izvor u prirodi tih velikih Bića, koja nas snabdevaju odgovarajućim nevidljivim elementima u nama. Fizičke nauke imaju sva prava da razmišljaju o fiziološkim mehanizmima živih bića i da nastave svoje jalove napore da svedu naša osećanja, naše osete, mentalne i duhovne, na funkcije njihovih neorganskih nosilaca. Svejedno, sve što se uopšte može postići u tom pravcu je već učinjeno i nauka neće otići dalje. Ona stoji pred zidom, na kome naizgled otkriva nešto za šta zamišlja da su velika fiziološka i psihološka otkrića, ali za koja će se kasnije postaviti da su samo paučina ispletena od njenih naučnih maštarija i iluzija. Jedino su tkiva našeg telesnog okvira podležna analizi i istraživanjima fiziologije." Šest viših principa u njima zauvek će iz-

Najveći filozof evropskog porekla, Imanuel Kant, uverava nas da takva komunikacija ni u kom slučaju nije neverovatna.

Priznajem da sam veoma sklon da prihvatim postojanje Nematerijalnih priroda u svetu i da moju sopstvenu dušu svrstam u klasu tih bića. Tek će kasnije, ne znam gde ili kad, biti dokazano da je ljudska duša čak i u ovom životu neraskidivo povezana sa svim nematerijalnim prirodama u svetu duhova, da ona recipročno deluje na njih i prima utiske od njih,

[*Traume eines Geisterschers*, citirao C. C. Mejsi (Massey),
u svom predgovoru Fon Hartmanovom Spiritizmu.]

Odnosno, sve što su savremena fiziološka istraživanja u vezi sa problemima fiziologije, po prirodi stvari, mogla da pokažu, jeste daje svaka misao, oset i osećanje praćeno rekombinovanjem molekula izvesnih nerava. Zaključak naučnika kao što su Bihner (*Buchner*), Fogt (*Vogt*), daje misao kretanje molekula, zahteva da se potpuno zanemari činjenica postojanja naše subjektivne svesti.

micati ruci koja je vodena odbojnošću i koja namemo ignoriše i odbacuje okultne nauke.

"Veliki Dan BUDI-SA-NAMA", dakle, predstavlja izraz čija je jedina dobra strana u njegovom bukvalnom prevodu. Njegovo značenje ne otkriva se tako lako javnosti, nenaviknutoj na mistička načela okultizma, tačnije rečeno, Ezoteričke Mudrosti ili "Budizma". Za nju je specifičan jedan izraz, stoje za neupućene isto tako maglovit kao i egipatski, koji to isto zove "Dan DOĐI-K-NAMA"; taj izraz je identičan sa prethodnim, iako glagol "budi", u tom smislu, još preciznije može biti zamenjen jednim od dva izraza "ostani" ili "Odmaraj-se-sa-nama", pošto se odnosi na dugi period ODMORA koji se naziva Paranirvana. Što se tiče ezoteričkog tumačenja egipatskih rituala, duša svake preminule osobe - od Hijerofanta do svetog bika Apisa - postaje jedan Oziris, biva ozirifikovana, iako je Tajna Doktrina uvek učila da je prava ozirifikacija sudbina svake Monade jedino

Vidi *Knjigu mrtvih* Pola Pjerea (*Paul Pierret*):

Dan "Dođi k nama" (...) je dan kad je Oziris rekao Suncu: "Dođi! Vidim ga kako se sreće sa Suncem u Amentiju."

(*Poglavlje XVII, str. 61*)

Sunce tu znači Logos (ili Hristos, ili Horus), kao središnja Suština, sintetički, i kao rasuta suština izračenih Entiteta, različitih po supstanci, ali ne po suštini. Kao što je rekao predavač o *Bhagavad Giti*:

(...) ne sme se pretpostaviti daje Logos išta drugo do jedan centar energije ispoljen iz Parabramama; postoje bezbrojni drugi centri (...) i u nedrima Parabramama njihov broj je gotovo beskonačan.

Odatle izraz "Dan Dođi k nama" i "Dan Budi s nama" itd. Baš kao što je kvadrat simbol Četiri svete Sile ili Moći - Tetraktis - tako i Krug pokazuje granicu unutar Večnosti koju nijedan čovek ne može da pređe, ali ni duh, ni Deva ni Dan Kohan. Duhovi onih koji "silaze i uspinju se", tokom cikličke evolucije, preći će "neprobojni svet" samo na dan njihovog približavanja pragu Paranirvane. Ako je dosegnu - počivaće u nedrima Parabramama ili "Neznane Tame", koja će onda za sve njih postati Svetlost - tokom čitavog perioda Mahapralaje, "Velike Noći", odnosno, 311.040.000.000 godina apsorbovanosti u Bramanu. Dan "Budi sa Nama" je taj period počinka u Paranirvani. Vidi, takode, i druge podatke o tom posebnom izrazu dan "Dodi-k-Nama", *Pogrebni rituali Egipćana*, vikont de Ruže (*de Rouge*). On odgovara Sudnjem danu hrišćana, koji je ta religija žalosno materijalizovala.

1

nakon 3.000 ciklusa Postojanja; tako i u ovom slučaju. "Monada", rođena iz prirode i same suštine "Sedmice" (čiji najviši princip smešta biva pohranjen u Sedmi Kosmički Element), mora da obavi svoje sedmostruko kruženje kroz Ciklus Bića i oblika, od najvišeg do najnižeg, a potom iznova od čoveka do Boga. Na pragu Paranirvane ona ponovo poprima sopstvenu prvobitnu Suštinu i iznova postaje Apsolut.

STANCA VI - KOMENTARI
NAŠ SVET, NJEGOV RAST I RAZVOJ

Logos * Tajna Ženskog Logosa * Sedam Laju Centara » "Elementarni Zameci" * Evolucija Elemenata * Građenje Sveta * Neutralni Centar * "Mrtve " planete - Mesec

1. POMOĆU SILE MAJKE MILOSTI I ZNANJA *(a)* - KVAN-JEM' - "TROSTRUKE" KVAN-ŠAI-JIN, KOJA OBITAVA U KVAN-JIN-TIENU *(b)*, FOHAT, DAH NJIHOVOG POTOMSTVA, SIN SINOVA, PRIZVAO JE IZ NIŽEG AMBISA *(haosa)* ILUZORNI OBLIK SIEN-ČAN *(naš Univerzum)* i SEDAM ELEMENATA: -

(a) Majka Milosti i Znanja naziva se "trostruka" Kvan-Šai-Jin zato stoje u svojim odnosima, metafizičkim i kosmičkim, ona "Majka, Supruga i Cerka" *Logosa*, baš kao što je u kasnijim teološkim prevodima ona postala "Otac, Sin i (ženski) Sveti Duh" ~ *Sakti* ili Energija - suština njih Tri. Tako je u ezoterizmu vedantina *Daivi-*

Ova Stanca je prevedena sa kineskog, a imena, kao ekvivalenti izvornih termina, su sačuvana. Prava ezoterijska nomenklatura se ne može saopštiti, jer bi samo zbunila čitaoca. Bramanska doktrina nema ekvivalenta za nju. Vak izgleda u mnogim aspektima približna kineskoj Kvan-jin, ali Vak se pod tim imenom ne obožava u Indiji, kao što se Kvan-jin obožava u Kini. Nijedan egzoterijski religiozni sistem nikad nije usvojio ženskog Tvorca i tako se na ženu, od osvi-ta popularnih religija, gledalo kao na nižu od muškarca, a tako se i postupalo sa njom. Jedino su u Kini i Egiptu Kvan-jin i Izida bile postavljene naporedo sa muškim bogovima. Ezoterizam ignoriše oba pola. Njegovo najviše Božanstvo je bespolno i bezoblično, nije ni Otac ni Majka, a njegovo prvo ispoljeno biće, i nebesko i zemaljsko, tek postupno postaje dvopolno i na kraju se razdvaja na različite polove.

prakriti, Svetlost ispoljena kroz Išvaru, *Logos*[^], podjednako i istovremeno Majka, a takode i Čerka Logosa ili Reci Parabramama, dok je u transhimalajskim učenjima ona - u hijerarhiji alegoričke i metafizičke teogonije - "MAJKA", ili apstraktna, idealna materija, Mulaprakriti, Koren Prirode, - iz metafizičke perspektive, paralela Adi-Buti, ispoljena u Logosu, Avalokitešvari, - a iz čisto okultne i kosmičke perspektive, Fohat", "Sin Sina", dvopolna energija koja proizlazi iz tog "Logosa Logosa", i koja se ispoljava na nivou objektivnog Univerzuma kao skriveni, a takode i ispoljeni Elektricitet - što je, u stvari, ŽIVOT.

(b) Kvan-Jin-Tien znači "melodično nebo Zvuka", prebivalište Kvan-Jin, ili bukvalno "*Božanskog Glasa*". Taj "Glas" je sinonim za *Verbum* ili Reč: "Govor", kao izraz misli. Tako se može pratiti njena veza sa jevrejskom *Bat-Kol*, pa čak i poreklo *Bat-Kol*, "čerke Božanskog Glasa", ili *Verbuma*, ili muškog i ženskog Logosa, "Nebesnog Coveka" ili Adama Kadmona, koji je istovremeno Sefira. Ova poslednja je svakako bila anticipirana induskom Vak, boginjom Govora, ili Reci. Jer Vak - čerka i, kao što je rečeno, ženski deo Brame, ona "koju su stvorili bogovi" - jeste, zajedno sa Kvan-Jin, Izidom (takode Ozirisovom *čerkom*, ženom i *sestrom*), i drugim boginjama, ženski *Logos*, tako reći boginja *aktivnih* sila u Prirodi - Reci i Glasa ili Zvuka i Govora. Ako je Kvan-Jin "melodični glas", to je i Vak: "melodična krava što daje sredstva za život i vodu" (ženski princip) - "koja nam daje hranu i potporu", kao Majka Priroda. Ona je u svom radu na stvaranju povezana sa Pradapatijem. Ona je muška i ženska po želji, kao što je i Adamova Eva. I ona je oblik Aditi - principa višeg od *Etra* - u Akasi, sintezi svih sila u Prirodi; otuda su i Vak i Kvan-Jin magične moći okultnog zvuka u Prirodi i Etru - glasa koji priziva Sien-Can, iluzorni oblik Univerzuma, iz haosa i Sedam Elemenata.

2

Teozof, Februar 1887., str. 305, prvo predavanje o *Bhagavad Giti*.

Predavač na str. 306 kaže:

Evolucija je počela intelektualnom energijom *Logosa*, a ne naprosto na račun potencijala zaključanih u *Mulaprakriti*. Svetlost *Logosa* je karika (. . .) između objektivne materije i subjektivne misli *Išvare* (ili *Logosa*). U nekoliko budističkih knjiga ona se zove *Fohat*. Ona je instrument pomoću koga *Logos* deluje.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Tako je Manu Brama (takođe i *Logos*) prikazan kako deli svoje telo na dva dela, muški i ženski, i u ovom drugom, Vak, stvara Virad, koji je on sam, ili opet Brama - na taj nači učeni vedantinski okultista govori o toj "boginji", objašnjavajući zašto se Išvara (ili Brama) zove *Verbum* ili *Logos*, zastoje on, zapravo, nazvan Sabda Bramam: -

Objašnjenje koje ću vam dati izgledaće vam potpuno mistično, ali, iako je mistično, ono ima ogroman značaj kad se ispravno shvati. Naši stari pisci kažu da ima četiri vrste *Vak* (vidi *Rig Vedu* i *Upanišade*). *Vaikari-Vakje* ono što mi izgovaramo. Sve vrste *Vaikari-Vak* postoje u svom *Madjama*, dalje u svom *Pasjanta*, i na kraju u svom *Para* obliku." Ta Pranava se zove Vak zato što četiri principa velikog Kosmosa odgovaraju tim četirima oblicima Vak. Sad, ceo Sunčev sistem postoji u svom *Sukšma* obliku u svetlosti ili enegiji *Logosa*, jer je njegova energija uhvaćena i prenesena Kosmičkoj materiji. (. . .) Čitav Kosmos u svom objektivnom obliku je *Vaikari-Vak*, svetlost *Logosa* je *Madjama* oblik, a sam *Logos Pasjanti* oblik, a Parabram je *Para* oblik ili aspekt te *Vak*. U svetlosti ovog objašnjenja moramo razumeti određene tvrdnje raznih filozofa koje idu dotle da kažu daje ispoljeni Kosmos *Verbum* ispoljen kao Kosmos.

(vidi predavanja o *Bhagavad Giti*)

STANCA VI - nastavak

2. BRZI I SJAJNI PROIZVODI SEDAM LAJU[^] (a) CENTARA, NAD KOJIMA NIŠTA NEĆE PREVLADATI DO VELIKOG DANA "BUDI SA NAMA", I POSTAVLJA UNIVERZUM NA TE VEČNE OSNOVE, OKRUŽUJUĆI SI EN-ČAN ELEMENTARNIM ZAMECIMA (b).

Madja je izraz za nešto čiji su početak i kraj nepoznati, a *Para* znači "beskonačan". Ti izrazi se odnose na beskrajnost i na podelu vremena.

[^] Od sanskriptske reci *Laj a*: tačka materije u kojoj je prestala svaka diferencijacija.

{a) Sedam *Laju* centara su sedam Nultih tačaka, pri čemu koristimo termin Nula u smislu u kome ga koriste hemičari, da ukaže na tačku u kojoj, u ezoterizmu, počinje nivo od koga se računa diferencijacija. Od tih Centara - u čijoj pozadini nam ezoterijska filozofija dopušta da opazimo nejasne metafizičke obrise "Sedam Sinova" Života i Svetlosti, Sedam Logosa hermetista i drugih filozofa - počinje diferencijacija elemenata koji ulaze u sastav našeg Sunčevog Sistema. Cesto se postavljalo pitanje kakva je tačna definicija Fohata i njegovih moći i fiinkcija, jer izgleda da on primenjuje moći Personalnog Boga, onakvog kakvog ga shvataju u popularnim religijama. Odgovor je upravo dat u komentaru na Stancu V. Isto je rečeno u predavanjima o *Bhagavad Giti*: "Mora da čitav Kosmos postoji u tom Jednom Izvoru energije iz koga ta svetlost (*Fohat*) emanira." Bilo da smatramo da u Kosmosu i čoveku ima sedam principa, ili pak samo četiri, postoji sedam sila fizičke Prirode, a isti autoritet tvrdi da "*Pradna*, ili sposobnost percepcije, postoji u sedam različitih aspekata koji odgovaraju sedmorim stanjima materije" (*Lični i bezlični Bog*). Jer, "baš kao što je ljudsko biće sastavljeno od sedam principa, diferencirana materija u Sunčevom Sistemu postoji u sedam različitih stanja" (*ibid*). Isto je i sa Fohatom.*" On je Jedno i Sedam, a na kosmičkom nivou on je u osnovi svih ispoljavanja kao što su svetlost, toplota, zvuk, adhezija, itd., itd., i on je "duh" ELEKTRICITETA, koji predstavlja ŽIVOT Univerzuma. Kao apstrakciju, mi ga zovemo JEDAN ŽIVOT, u pogledu objektivne i očigledne Stvarnosti, govorimo o sedmostrukog skah ispoljavanja, koja počinje na višem stupnju sa Jednom Nepoznatom UZROČNOŠĆU, a završava se kao Sveprisutni Um i Život immanentan svakom atomu Materije. I tako, dok nauka govori o njenoj evoluciji kroz grubu materiju, kao o slepoj sili i nesvesnom kretanju, okultisti ukazuju na *intelligentni ZAKON* i *čulni ŽIVOT*, i dodaju daje Fohat vodeći Duh svega toga. Ipak on nipošto nije personalni bog, već emanacija tih drugih Moći što stoje iza njega, a koje hrišćani zovu "Glasnicima" njihovog Boga (u stvarnosti je on samo Elohim, bolje rečeno, jedan od Sedam Tvoraca zvanih Elohim), a mi "Glasnikom prvobitnih Sinova Života i Svetlosti".

"Fohat" ima nekoliko značenja (vidi Stancu V, Komentar i dalje). On se naziva "Graditeljem Graditelja", pošto je Sila koju on personifikuje formirala naš Sedmostruki lanac.

TAJNA DOKTRINA « KOSMOGENEZA

(b) "Elementarni zameci", kojima on puni Sien-Čan ("Univerzum") iz Tien-Sin (bukvalno "Neba Uma", ili onog stoje apsolutno), jesu atomi o kojima govore nauka i Lajbnicove Monade.

STANCA VI - *nastavak*

3. OD TIH SEDAM (*elemenata*) - PRVI ISPOLJEN, ŠEST SAKRIVENIH; DVA ISPOLJENA - PET SAKRIVENIH; TRI ISPOLJENA ~ ČETIRI SAKRIVENA; ČETIRI PROIZVEDENA - TRI SAKRIVENA; ČETIRI I JEDAN TSAN (*deo*) OTKRIVEN - DVA I PO SAKRIVENA; ŠEST KOJI TREBA DA SE ISPOLJE - JEDAN OSTAVLJEN PO STRANI (*a*). NA KRAJU, SEDAM MALIH TOČKOVA SE OKREĆU, RAĐAJUĆI JEDAN DRUGOG (*b*).

(a) Iako se ove Stance odnose na ceo Univerzum nakon Mahapralaje (sveopšteg uništenja), ipak se ova rečenica, kao što svaki proučavalac okultizma može da vidi, odnosi takođe, po analogiji, na evoluciju i konačno formiranje prvobitnih (iako složenih) Sedam Elemenata na našoj Zemlji. Od njih, četiri elementa su sada potpuno ispoljena, dok je peti ~ Etar - ispoljen samo delimično, pošto smo tek ušli u drugu polovinu Četvrtog Kruga i, shodno tome, peti Element će se potpuno ispoljiti tek u Petom Krugu. Naravno, svetovi, uključujući i naš, kao zameci prvobitno su evoluirali iz JEDNOG Elementa u njegovom drugom stadijumu ("Otac-Majka", diferencirana Duša Sveta, ne ono što je Emerson nazvao "Nad-Duša") bilo da ga zovemo, kao savremena nauka, "kosmička prašina", ili, kao okultizam. Vatrene Magla - Akaša, Ćivatma, božanska Astralna Svetlost ili "Duša Sveta". Ali, tokom vremena, za tim prvim stadijumom evolucije sledio je naredni. Nijedan svet i nijedno nebesko telo ne bi se mogli konstruisati na objektivnom nivou da Elementi već nisu bili dovoljno diferencirani iz svog prvobitnog *Ilusa*, koji je počivao *uLaji*. Ovaj poslednji termin je sinonim za Nirvanu. Onje, zapravo, nirvanička razgradnja svih supstanci, koje se nakon životnog ciklusa stapaju u latentnost svojih prvobitnih stanja. Sjajna, ali bestelesna senka materije je ono *stoje bilo*, oblast negativnog - gde leže skrivene tokom perioda odmora aktivne Sile Univerzuma. Sad, go-

voreći o elementima, drevnim narodima se neprekidno prebacuje da su "pretpostavljali da su njihovi Elementi prosti i nerazloživi."^ Opet je to izjava bez pokrića jer se, u najmanju ruku, ta tvrdnja teško može primeniti na njihove inicirane filozofe, pošto su oni bili ti koji su izmislili alegorije i religiozne mitove od samog početka. Da nisu znali za Heterogenost svojih Elemenata, oni ne bi imali personifikacije Vatre, Vazduha, Vode, Zemlje i Etra; njihovi kosmički bogovi i boginje nikad ne bi bili blagosloveni tolikim potomstvom, tolikim sinovima i ćerkama, elementima rođenim *od* i *unutar svakog Elementa*. Alhemija i okultne pojave bile bi obmana i privid, čak i u teoriji, da drevni narodi nisu znali za potencijale i korelative

Seni naših praistorijskih predaka mogu uzvratiti komentar savremenim fizičarima, sad kad su nova otkrića u hemiji navela g. Kruksa (*Crookes*) da prizna kako je nauka na hiljade milja daleko od poznavanja složene prirode makar i najjednostavnijeg molekula. Od njega učimo daje takva stvar, kao što je zaista prost molekul, koji je potpuno homogen, u hemiji *term incognita* [(lat.) - nepoznata zemlja, odnosno, oblast o kojoj se ništa ne zna. (nap. prev.)]. On pita:

Gde da povučemo crtu? Ima li izlaza iz te zamršenosti? Moramo li da učinimo elementarna ispitivanja tako striktnim da mogu da prođu samo 60 ili 70 kandidata, ili moramo da otvorimo vrata ispita tako široko daje broj onih koji kroz njih prođu ograničen samo brojem prijavljenih?

A potom učeni gospodin daje upečatljive primere. On kaže:

Uzmimo primer itrijuma. On ima svoju određenu atomsku težinu, ponaša se u svakom slučaju kao jednostavno telo, kao element, kome bismo zaista mogli da dodamo, ali kome ne bismo mogli ništa da oduzmemo. Pa opet je taj itrijum, ta pretpostavljeno homogena celina, kad se podvrgne određenim metodama frakcionisanja, razložen na delove ne potpuno identične među sobom, koje izražavaju gradaciju svojstava. Ili, uzмимо slučaj didimijuma. Ovde je bilo telo koje je posedovalo sve priznate karakteristike elementa. Bilo je sa velikom teškoćom odvojeno od drugih tela, kojima je bilo blisko po karakteristikama, i tokom tog unakrsnog procesa prošlo je veoma strog tretman i veoma podrobno ispitivanje. Ali, potom je došao drugi hemičar koji je, tretirajući to pretpostavljeno homogeno telo posebnim procesom frakcionisanja, razložio isto na dva tela, prazeodimijum i neodimijum, među kojima su приметne izvesne razlike. Dalje, mi sad nismo čak sigurni da su neodimijum i prazeodimijum prosta tela. Naprotiv, oni takode ispoljavaju simptome cepanja. Sad, ako je za jedan pretpostavljeni element, pri ispravnom tretiranju, nađeno da sadrži neslične molekule, svakako da opravdano pitamo da li se možda slični rezultati ne bi mogli dobiti i kod drugih elemenata, možda kod svih elemenata ako bi se tretirali na pravi način. Možemo se čak zapitati gde proces klasifikacije treba da se zaustavi - proces koji, naravno, pretpostavlja razlike među individualnim molekulima svake vrste. A u tim sukcesivnim odvajanjima mi, prirodno, dolazimo do tela koja se sve više približavaju jedna drugim.

(Obraćanje predsednika Kraljevskom hemičarskom društvu, mart 1888.)

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

funkcije i atribute svakog elementa koji ulazi u sastav Vazduha, Vode, Zemlje, pa čak i *Vatre* ~ ova je do današnjeg dana *terra incognita* za savremenu nauku, koja je prisiljena daje zove kretanjem, evolucijom svetlosti i toplote, stanjem paljenja - ukratko, definišući je prema njenim spoljašnjim aspektima, ne znajući njenu pravu prirodu.

Ali, ono što savremena nauka ne uspeva da opazijeste to da ti jednostavni hemijski atomi, diferencirani koliko je to bilo moguće - a koje je arhajska filozofija zvala "tvorcima svojih Roditelja" - oca, braće, muževa svojih majki, a te majke ćerkama njihovih sopstvenih sinova, kao, na primer, Aditi i Dakša - ti diferencirani elementi, kakvi su bili u početku, ipak nisu bili složena tela kakva su danas poznata nauci. Ni Voda, ni Vazduh, ni Zemlja (sinonim za čvrsta tela uopšte) nisu postojali u svojim današnjim oblicima, koji predstavljaju jedina tri stanja materije što nauka priznaje, jer svi su oni proizvodi rekombinovani atmosferom već potpuno formiranih kugli - čak i vatra - tako da su u prvim periodima formiranja Zemlje oni bili nešto sasvim osobeno. Sad kad su uslovi i zakoni koji vladaju našim solarnim sistemom potpuno razvijeni i kad je atmosfera naše Zemlje, kao i svake druge planete, postala, tako reći, sopstvena reorta, okultna nauka uči da se u prostoru molekula, tačnije atoma, odvija neprekidna razmena, dovodeći u vezu - i tako menjajući - njihove sastavne elemente na svakoj planeti. Neki ljudi od nauke, i to među najvećim fizičarima i hemičarima, počinju da naslućuju tu činjenicu, koja je vekovima bila poznata okultistima. Spektroskop pokazuje samo pretpostavljenu sličnost (u spoljašnjem izgledu) zemaljske i zvezdane supstance; on ne može da ide dalje, ili da pokaže da li atomi gravitiraju jedan ka drugom na isti način i pod istim uslovima pod kojima bi trebalo da to čine na našoj planeti, fizički i hemijski. Može se zamisliti daje raspon temperatura, od najvišeg do najnižeg stepena koji se može pojmiti, jedan te isti u čitavom Univerzumu, međutim, njena svojstva, i to ne samo razlaganje i jedinjenje, razlikuju se na svakoj planeti zato atomi ulaze u nove oblike postojanja, o kojima fizika i ne sanja i ne može da ih pojmi. Kao stoje već rečeno u *Pet godina Teozofije*, na primer, suština materije kometa "ima sasvim drugačije hemijske ili fizičke karakteristike od onih sa kojim su najveći hemičari i fizičari na zemlji upoznati" (str. 242). Pa čak i ta materija, pri brzom prolasku kroz našu atmosferu, doživljava izvesnu promenu u svojoj prirodi. Tako se ne samo elementi na

našoj planeti, već čak i na svim njenim sestrama u Sunčevom sistemu, u svojim kombinacijama međusobno razlikuju isto koliko se razlikuju i od kosmičkih elemenata van granica našeg Sunčevog sistema.* Zato se oni ne mogu uzeti kao merilo za poređenje sa istim elementima u drugim svetovima.' Pohranjen u svom devičanskom, nedirnutom stanju u grudima Večne Majke, svaki atom koji je rođen van praga njene oblasti osuđen je na neprekidno diferenciranje. "Majka spava, pa ipak uvek diše." A svaki dah šalje u oblast ispoljavanja njene proizvode koji se neprekidno menjaju i koje, nošene talasom plime, Fohat rasejava i gura ka jednoj ili drugoj planetarnoj atmosferi. Kad je jednom uhvaćen u nju, atom je izgubljen; njegova nedirnuta čisto ta zauvek nestaje ukoliko ga sudbina ne razloži uvodeći ga u "tok ISTICANJA" (ovaj okultni termin znači proces sasvim drugačiji od onog koji se podrazumeva pod uobičajenim značenjem te reci), kad opet može biti odnesen do granice gde će nestati i, leteći ne u Prostor *iznad*, već u Prostor *unutra*, biti doveden u stanje ravnoteže i srećno nanovo apsorbovan. Kad bi neki učenici okultista-alhemičar

To je opet potvrdio isti čovek od nauke u istom predavanju, koji navodi Klerka Maksvela (*Clarke MaxweH*), rekavši da "elementi nisu apsolutno homogeni". On piše:

Teško je pojmiti selekciju i eliminaciju međuvarijeteta, jer kuda bi ti eliminisani molekuli mogli da odu, ako je, kao što imamo razloga da verujemo, vodonik i ugljenik zvezda nekretnica sastavljen od molekula identičnih u svakom pogledu sa našim.

I on dodaje:

Na prvom mestu možemo dovesti u pitanje tu apsolutnu identičnost molekula, pošto do danas nemamo drugih načina da dođemo do zaključka, osim onih koje nam daje spektroskop, a poznato je da, radi tačnog poređenja i razlikovanja spektra dva tela, ona moraju biti ispitana pod identičnim uslovima temperature, pritiska i drugih fizičkih uslova. Mi smo u spektru Sunca nesumnjivo videli zrake koje nismo bili u stanju da identifikujemo.

"Svaki svet ima svoj Fohat, koji je sveprisutan u svojoj sferi delovanja. Ali, ima onoliko Fohata koliko ima i svetova, i svi se razlikuju po moći i stepenu ispoljenosti. Individualni Fohati čine jedan Univerzalni, Kolektivni Fohat - aspekt-Entitet apsolutnog Ne-Entiteta, koji je apsolutno Bivstvo, 'SAT', 'Milioni i milijarde svetova proizvedu se u svakoj Manvantari'" — kaže se. Zato mora biti mnogo Fohata, koje smatramo svesnim i *intelligentnim* Silama. Ovo će, bez sumnje, izazvati gnušanje naučnih umova. Svejedno, okultisti, koji imaju dobre razloge za to, smatraju sve sile u Prirodi istinskim, iako natčulnim, stanjima materije i mogućim objektima percepcije za Bića obdarena odgovarajućim čulima.

TAJNA DOKTRINA « KOSMOGENEZA

zaista napisao knjigu pod naslovom "Život i avanture jednog Atoma", svakako bi time osigurao večni prezir savremenih hemičara, a možda, takođe, i njihovu zahvalnost - kasnije." Kako god bilo, "Dah Oca-Majke ispušta hladno izračeće, a dobij a vruće i pokvareno, da bi ga iznova ohladio i pročistio u večnim nedrima unutrašnjeg Prostora, " kaže Komentar. Covek udiše hladan, čist vazduh na vrhu planine, a izdiše nečist, vruć i transformisan. Otuda - pošto viša atmosfera predstavlja usta, a niža pluća svake planete - čovek na našoj planeti diše samo otpatke "Majke" zbog čega je "osuđen da od njih umre."

(Z?) Proces na koji se odnosi rečenica: "Mah točkovi koji rađaju jedan drugog", odigrava se u šestoj oblasti odozgo, na nivou najmaterijalnijeg od svih svetova ispoljenog Kosmosa - na našem zemaljskom nivou. Tih "Sedam Točkova" su naš planetarni lanac (vidi komentare br. 5 i 6). Pod "Točkovima" se uopšte podrazumevaju razne sfere i centri sile, ali, u ovom slučaju, oni se odnose na naš sedmostruki prsten.

STANCA VI - nastavak

4. ON IH GRADI NA SLIKU I PRILIKU STARIJIH TOČKOVA (*svetOVA*), POSTAVLJAJUĆI IH NA NEPROLAZNE CENTRE (FL).

KAKO IH FOHAT GRADI? ON SAKUPLJA VATRENU PRAŠINU. ON PRAVI VATRENE LOPTE, TRČI KROZ NJIH I OKO NJIH, UBRIZGAVAJUĆI TAKO ŽIVOT U NJIH; POTOM IH STAVLJA U POKRET, JEDNE NA JEDAN, DRUGE NA DRUGI NAČIN. O NI SU HLADNI - ON IH ČINI VRELIM. O NI SU SUVI - ON IH ČINI VLAŽNIM. O NI SIJAJU - ON PIRI I HLADI IH (*b*). TAKO DELUJE FOHAT OD JEDNOG *SUTONA* DO DRUGOG, TOKOM SEDAM VEČNOSTI. ^

Zaista, zamislimo da jedan takav hemičar ima intuiciju i na trenutak istupi iz svoje uobičajene kolotečine strogo "egzaktne nauke", kao što su alhemičari iz starine činili; možda bi za svoju drskost bio dvostruko nagrađen.

Onaj ko bi alotropizovao ustajali kiseonik u *Ozon* do nivoa alhemijske aktivnosti, redukujući ga na njegovu čistu suštinu (za šta postoje sredstva), otkrio bi tako zamenu za "Eliksir Života" i pripremio ga za praktičnu upotrebu.

12

Period od 311.040.000.000.000 godina, prema braminskim proračunima.

(a) Sveto vi su izgrađeni "na sliku i priliku starijih Točkova" - to jest, onih koji su postojali u prethodnim Manvantarama i ušli u Pralaju, jer je ZAKON rođenja, rasta i nestajanja za sve u Kosmosu JE-DNAK, od Sunca do svitaca u travi. To je neprekidni rad usavršavanja sa svakom novom pojavom, ali su Supstanca-materija i Sile uvek jedne te iste. Ipak, taj ZAKON deluje na svakoj planeti kroz niže i promenljive zakonitosti. "Neprolazni Laja Centri" imaju veliki značaj i njihovo se značenje mora potpuno razumeti ako želimo da imamo jasnu predstavu o arhajskoj Kosmogoniji, čije su teorije sada prošle u okultizam. U ovom trenutku može se reći jedna stvar. Svetovi nisu sagrađeni ni *na*, ni *nad*, ni *u Laja* centrima, pošto je nulta tačka stanje, a ne neka matematička tačka.

(b) Imajte na umu da se za Fohat, konstruktivnu silu Kosmičkog Elektriciteta, metaforički kaže daje iznikao kao Rudra iz Brame, "iz mozga Oca i grudi Majke", a potom se preobrazio u muško i žensko, to jest, polamost, u pozitivan i negativan elektricitet. On ima *sedam sinova* koji su *njegova braća*, a Fohat je prisiljen da se rada s vremena na vreme kad god neki od njegovih sinova-braće dođu *u suviše blizak kontakt* - bilo zagrljaj, bilo borbu. Da bi to izbegao, on spaja i sjedinjuje one koje su različite prirode, a razdvaja one koji su sličnog temperamenta. To se, naravno, kao što možemo da vidimo, odnosi na elektricitet koji se stvara trenjem i na zakon koji reguliše privlačnost između dva objekta različite polamosti i odbojnost između dva objekta iste polamosti. Sedam "Sinova-braće", međutim, predstavljaju i otelovljuju sedam oblika Kosmičkog magnetizma, koji se *u praktičnom okultizmu* zovu "Sedam Radikala", čije aktivne potomke, koji međusobno saraduju, predstavljaju, između ostalog. Elektricitet, Magnetizam, Zvuk, Svetlost, Toplota, Kohezija itd. Okultna nauka ih sve definiše kao Natčulne posledice u njihovom skrivenom delovanju, a kao objektivne pojave u svetu čula; da bi se opazile one prve, potrebne su neuobičajene sposobnosti, a za one druge, naša obična fizička čula. Oni svi predstavljaju emanacije i pripadaju još natčulnijim duhovnim kvalitetima, koji ne predstavljaju otelovljenje stvarnih i svesnih UZROKA, već im pripadaju. Pokušati da se opišu takvi ENTITETI bilo bi više nego beskorisno. Čitalac mora da ima na umu da, u skladu sa našim učenjem koje ovaj pojavni Univerzum smatra velikom//Mzzjbm, stoje telo bliže NEPOZNATOJ SUPSTANCI, to se više približava *stvarnosti*, budući daje dalje od ovog sveta

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Maje. Zato, iako o molekularnom sastavu njihovih tela nije moguće zaključiti iz njihovog ispoljavanja na ovom nivou svesti, oni svejedno (iz perspektive adepta okultista) imaju izrazito objektivnu, ako ne i materijalnu strukturu, u relativno noumenalnom (u opoziciji prema fenomenalnom) Univerzumu. Naučnici ih mogu nazivati Sila, ili Sile koje stvara materija, ili "modusi kretanja materije", ako tako žele; okultizam vidi u tim posledicama "Elementalne" (sile), a u direktnim uzrocima koji ih proizvode, inteligentne BOŽANSKE Zanatlije. Bliska veza tih Elementala (vodenih nepogrešivim rukama Vladara) - uzajamni odnos, kako bismo mogli da ih nazovemo - sa elementima čiste Materije, uzrok je naših zemaljskih pojava, kao što su svetlost, toplota, magnetizam itd., itd. Naravno, nikad se ne bismo složili sa američkim supstancijalistima" koji svaku Silu i Energiju - bilo daje to Svetlost, Toplota, Elektricitet ili Kohezija - zovu "Entitetom", jer to bi bilo isto kao da zvuk, koji je nastao kotrljanjem točkova nekog vozila zovemo *Entitetom* ~ brkajući i poistovećujući tu "buku" sa vozačem *izvan* i vodećom Vladajućom Inteligencijom *unutar* tog vozila. Ali, mi svakako dajemo ime "vozačima" i vodećim inteligencijama - to su vladajući Đan Kohani, kako je pokazano. "Elementali", Sile Prirode, su delatni, iako nevidljivi, tačnije neopazivi sekundarni Uzroci, a po sebi predstavljaju posledice primarnih Uzroka skrivenih iza Vela svih zemaljskih pojava. Elektricitet, svetlost, toplota itd., prikladno su nazvani "Duhovima ili Senkama Materije u Pokretu", to jest, natčulnim stanjima materije, od kojih možemo da shvatimo jedino njihove posledice. Da proširimo, dakle, pomenutu metaforu. Oset svetlosti je kao zvuk točkova koji se kotrljaju - čisto pojavna posledica, koja nema svoje postojanje izvan posmatrača; neposredni uzrok koji pobuđuje taj oset može se porediti sa vozačem - natčulnim stanjem materije u pokretu. Prirodnom Silom, ili Elementalom. Ali, čak i iza toga, kao što vlasnik kočije iznutra usmerava vozača - stoje viši i *noumenalni* uzroci. *Inteligencije* iz kojih suština emituje ta Stanja "*Majke*", stvarajući bezbrojne milijarde Elementalnih ili psihičkih Duhova Prirode, baš kao što svaka kap vode stvara svoje bezbrojne fizičke infuzorije (vidi "Bog, Monade

Vidi *Naučnu Arenu*, mesečni časopis posvećen tekućim filozofskim učenjima i njihovom uticaju na religioznu misao našeg doba; Njujork, urednik Wilford Hol i *WilfordHall, Ph. D*) (jul, avgust i septembar 1886.).

i Atomi", deo III). Fohat je taj koji upravlja prenošenjem principa sa jedne planete na drugu, sa jedne zvezde na drugu, zvezdu-dete. Kad neka planeta umre, njeni informišući principi se prenose u *laju* ili usnuli centar, sa potencijalnom ali skrivenom energijom u sebi, koja se potom budi u život i počinje da se preobražava u novo zvezdano telo (vidi u daljem tekstu: "Nekoliko pogrešnih teozofskih koncepata" itd.).

Krajnje je upečatljivo da se fizičari, dok iskreno priznaju svoje potpuno neznanje o pravoj prirodi čak i zemaljske materije - budući da se na prvobitnu supstancu gleda pre kao na san nego kao na stvarnost - svejedno postavljaju kao sudije u tom pogledu i izjavljuju da znaju šta ona može, a šta ne može da učini u različitim kombinacijama. Naučnici tu materiju jedva da i površno poznaju, pa opet dogmatizuju. Ona je "način kretanja" i ništa drugo. Ali, *sila* koja je svojstvena dahu živog čoveka, dok oduvava hrpicu prašine sa stola, takode je, nesumnjivo, "oblik kretanja", a on, isto tako, nesumnjivo nije osobina materije, niti čestica prašine, već emanira iz živog i mislećeg Entiteta koji diše, bilo daje taj impuls nastao svesno ili nesvesno. Zaista, pripisati materiji - nešto o čemu se zasad ne zna ništa - inherentnu osobinu zvanu Sila, o čijoj se prirodi zna još manje, znači stvoriti još veću teškoću od one koju stvara prihvatanje intervencije naših "Duhova Prirode" u svakom prirodnom fenomenu.

Okultisti, koji - pod uslovom da se ispravno izraze - ne kažu daje *materija* neuništiva i večna, već daje to slučaj jedino sa *suštinom materije* (to jest, korenom svega, *Mulaprakriti*), i tvrde da su sve takozvane Sile u Prirodi, Elektricitet, Magnetizam, Svetlost, Toplota itd., itd., (koje nipošto ne predstavljaju kretanje materijalnih čestica), zapravo, u svojoj suštini, to jest, u svom osnovnom sklopu, diferencirani aspekti onog Univerzalnog Kretanja o kome je diskutovano i koje je objašnjeno na prvim stranicama ovog toma (vidi *Predgovor*). Kad se kaže da Fohat proizvodi "Sedam Centara Laje", to znači da u formativne ili stvaralačke svrhe VELIKI ZAKON (teisti ga možda nazivaju Bogom) zaustavlja, bolje rečeno modifikuje svoje večito kretanje u sedam nevidljivih tačaka u domenu ispoljenog Univerzuma.

Veliki Dah kopa u Prostoru sedam rupa u Laji da hi ih naveo da kruže tokom Manvantare.

(Okultni katehizam)

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Rekli smo daje Laj a ono što nauka može da nazove nultom tačkom ili crtom, domen apsolutne negativnosti, ili jedne stvarne apsolutne Sile, *noumen* Sedmog Stanja koji mi neznalački zovemo "Sila" i poznajemo kao "Silu" ili, opet, Noumen Nediferencirane Kosmičke Supstance, koji je po sebi nedostupni i nepoznatljivi predmet ograničene percepcije, a takode koren i osnova svih stanja objektivnosti i subjektivnosti, neutralna osa ne jednog od mnogih aspekata, već njenog centra. Da bismo pojasnili stvar, možemo pokušati da zamislimo neutralni centar - san onih koji bi hteli da o\knyuperpetuum *mobile*. "Neutralni centar" je, u određenom aspektu, meda bilo kog datog skupa čula. Tako, zamislimo dva uzastopna plana materije kao da su se već formirala i svaki od njih odgovara jednom skupu organa percepcije. Prisiljeni smo da priznamo da se između ta dva nivoa materije odvija neprekidno kruženje i ako pratimo atome i molekule (recimo) nižeg nivoa u njihovom preobražaju u viši, doći ćemo do tačke gde oni potpuno izlaze izvan domena sposobnosti koje koristimo na nižem nivou. Zapravo, za nas, tu materija sa nižeg nivoa nestaje iz našeg opažanja u ništa - bolje rečeno, ona prelazi na viši plan, a stanje materije koje odgovara takvoj jednoj prelaznoj tački svakako mora posedovati posebne i ne baš lako shvatljive osobine. Dakle, takvih "Sedam Neutralnih Centara" proizvodi Fohat koji, po reci-ma Milтона, kad je - "Solidne temelje postavio na kojima će da gradi (. . .)" - oživljava materiju za aktivnost i evoluciju.

Prvobitni Atom (anu) može se umnožiti ili u svom stanju pre rođenja, ili u stanju prvorodenosti, zato se zove UKUPNI ZBIR, naravno, figurativno, pošto je taj UKUPNI ZBIR bezgraničan (vidi Dodatak ovoj knjizi). Ono stoje ambis ništavila za fizičara, koji poznaje samo svet vidljivih uzroka i posledica, za okultistu je bezgranični Prostor Božanske *Punoće*. Pored mnogih drugih primedbi na doktrinu beskonačne evolucije i ponovne involucije (ili apsorbovanja) Kosmosa, procesa koji je, po braminskom učenju, bez početka i kraja, okultistima je rečeno da to ne može biti, jer "po svim tezama savremene naučne filozofije, prestanak aktivnosti je Prirodni zakon". Ako se tendencija Prirode da "prestaje sa svojom aktivnošću" smatra tako

' To ime je, verujemo, g. Keli iz Filadelfije, pronalazač čuvenog "Motora" - predodređenog, kako se nadaju njegovi obožavaoci, da revolucioniše moći motora u svetu - primenio na ono što on opet zove "Eterični Centri".

ozbiljnom zamerkom okultnoj kosmogoniji, možemo zapitati: "Kako vaši pozitivisti, slobodni mislioci i naučnici objašnjavaju gomile aktivnih solarnih sistema oko nas?" Oni imaju čitavu večnost da "obustave aktivnost"; zašto onda Kosmos nije ogromna inertna masa? Čak i što se tiče Meseca, samo se pretpostavlja daje on mrtva planeta, koja je "obustavila aktivnost", a astronomija baš ne zna za mnogo takvih mrtvih planeta. Na to pitanje se ne može odgovoriti. Ali, po strani od toga, mora se приметiti daje ideja o količini "preobrazive energije", koja ponestaje u našem malom sistemu, zasnovana na potpuno pogrešnoj koncepciji "belo usijanog, užarenog Sunca" koje neprekidno isijava svoju toplotu u prostor bez ikakve nadoknade. Na to mi odgovaramo da se priroda zaustavlja i nestaje sa objektivnog, samo da bi se posle određenog perioda odmora ponovo pojavila iz subjektivnog plana i ponovo se uzdigla. Naš Kosmos i Priroda će se zaustaviti samo da bi se iznova pojavili u savršenijem obliku nakon svake PRALAJE. *Materija* istočnjačke filozofije nije "materija" i Priroda zapadnjačkih metafizičara. Jer, staje Materija? A iznad svega, staje drugo naša naučna filozofija nego to što je Kant veoma tačno i diplomatski definisao kao "Nauku o *granicama* našeg Znanja"? Gde su nauku doveli njeni brojni pokušaji da spoji, poveže i definiše pojave organskog života pukim fizičkim i hemijskim ispoljavanjima? Samo do uopštenih razmišljanja - običnih mehura od sapunice, koji pucaju jedan za drugim pre nego što ljudima od nauke bude dato da otkriju stvarne činjenice. Sve to se moglo izbeći i napredak znanja bi se odvijao divovskim koracima, samo da su se nauka i njena filozofija uzdržale da prihvate hipoteze pukog jednostranog znanja o *njenoj* Materiji.*

Ako nijedan fizički intelekt nije u stanju da izbroji zrna peska koja pokrivaju nekoliko milja obale, ili da pronikne u krajnju prirodu

Mesec je *mrtav* samo u pogledu njegovih unutrašnjih "principa" - to jest, *psi/lički* i *duhovno*, ma kako apsurdna izgledala ta tvrdnja. Fizički, on je, možda, samo poluparalizovano telo. O njemu se u okultizmu govori kao o "ludoj majci", velikom zvezdanom *lunatiku* [igra reci: (lat.) *lunaticus* = mesečar; od *Luna* = Mesec; (engl.) *lunatic* = luđak, (nap prev.)].

Primer Urana i Neptuna, čiji se sateliti (četiri Uranova i jedan Neptunov), kako se tvrdi, obrću, u svojim orbitama od istoka ka zapadu, dok se svi ostali sateliti okreću od zapada ka istoku, veoma je dobar, jer pokazuje kako su

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

i suštinu tih zrna, opipljivih i vidljivih na dlanu prirodnjaka, kako bilo koji materijalista može da ograničava zakone koji menjaju stanja i bića atoma u prvobitnom haosu, ili kako može da bilo šta pouzdano zna o sposobnostima i potencijalima njegovih atoma i molekula pre i nakon formiranja svetova? Ti neizmenljivi i večni molekuli - daleko gušći u prostoru nego zrna peska na obali okeana - na raznim nivoima njihovog postojanja mogu se, po svom sastavu, razlikovati onoliko koliko se supstanca duše razlikuje od njenog nosioca, tela. Svaki atom ima sedam nivoa bića ili postojanja, kako nas uče, a svakim nivoom vladaju posebni zakoni evolucije i apsorpcije. Nemajući pojma, čak ni približno, o hronologiji činjenica od kojih treba početi u pokušaju da se odredi starost naše planete, ili poreklo Sunčevog sistema, astronomi, fizičari i geolozi se sa svakom novom hipotezom sve više i više udaljavaju od obala činjenica u beskrajne dubine spekulativne ontologije.'^ Zakon analogije između plana strukture transsolarnih sistema i plana strukture planeta unutar solarnog sistema ne mora se neizbežno zasnivati na konačnim uslovima kojimaje podložno svako vidljivo telo na našem nivou postojanja. U okultnoj nauci taj zakon je prvi i najvažniji ključ za kosmičku fiziku, ali, on se mo-

nepouzdana sve unapred stvorene spekulacije, čak i kad su zasnovane na najegzaktnijim matematičkim analizama. Čuvena hipoteza o formiranju našeg Sunčevog sistema iz prstenastih maglina, koju su izneli Kant i Laplas, generalno je zasnovana pre svega na činjenici da se sve planete okreću u istom pravcu. Na osnovu te činjenice, matematički demonstrirane u Laplasovo vreme, ovaj veliki astronom, koji je računao na osnovu teorije verovatnoće, kladio se sa tri milijarde prema jedan da će naredna planeta koja bude otkrivena imati u svom sistemu istu specifičnost da se okreće na istok. Neizmenljivi zakoni naučne matematike su "poraženi daljim posmatranjima i eksperimentima", kako se kaže. Mišljenje daje Laplas pogrešio preovladuje do današnjeg dana, ali, neki astronomi su konačno uspeali da pokažu (?) daje greška stoje Laplasova tvrdnja uzeta kao pogrešna i sada se preduzimaju koraci da se ona ispravi, a da se ne privuče opšta pažnja na tu krupnu grešku. Mnogo takvih neprijatnih iznenađenja čeka čak i hipoteze čisto fizičkog karaktera. Kakvih bi tek onda daljih otrežnjenja moglo biti u pitanjima transcendentalne, okultne prirode! U svakom slučaju, okultizam uči daje takozvana "obrnuta revolucija" činjenica.

Okultisti, koji imaju savršenu veru u sopstvene tačne zapise, astronomske i matematičke, izračunavaju starost čovečanstva i potvrđuju daje ono postojalo (sa odvojenim polovima) u ovom Krugu oko 18.618.727 godina, kao što tvrde i braminski proračuni i neki hinduistički kalendari.

Komentari - Stanca VI

ra proučiti u najsitnijim detaljima i "okrenuti sedam puta" pre nego što čovek uspe da ga razume. Okultna filozofija je jedina nauka koja nas tome može poučiti. Kako onda bilo ko može istinitost ili neistinitost pretpostavki okultista daje "Kosmos večan u svojoj neuslovljenoj ukupnosti, a konačan samo u svom uslovljenom ispoljavanju" dovoditi u zavisnost od jednostranog iskaza fizike daje "prestanak aktivnosti Prirodni zakon"?

Ovim stihovima - četvrta Sloka Stanca VI - završava se deo Stanca koji se odnosi na sveopštu Kosmogoniju nakon poslednje Mahapralaje ili sveopšteg uništenja, koje poput uvelog lišća oduvava iz prostora svaku diferenciranu stvar, kako Bogove tako i atome. Od tog stiha pa dalje, Stanca se bave samo našim Sunčevim sistemom uopšte, njegovim planetarnim lancem, a posebno istorijom naše planete (četvrte u svom lancu). Sve Stanca i stihovi koji slede u Knjizi I odnose se samo na našu Zemlju i njenu evoluciju. U pogledu Zemlje, ustanovljeno je jedno čudno načelo - naravno, čudno iz perspektive savremenog naučnog pogleda na svet - koje ovde treba izložiti.

Ali, pre nego što ove nove i prilično zapanjujuće teorije predstavimo čitaocu, moramo dati jedno uvodno objašnjenje. To je apsolutno neophodno, zato što se te teorije ne sukobljavaju samo sa savremenom naukom, već, u izvesnim tačkama, protivreče ranijim tvrdnjama koje su izneli drugi teozofi, koji tvrde da svoja objašnjenja i prevode zasnivaju na učenju istog autoriteta na koji se i mi oslanjamo.*

Ovo može izazvati misao da među zagovornicima iste doktrine postoji izrazita protivrečnost, međutim, ta razlika zapravo proističe iz nepotpunosti informacija što su saopštene ranijim piscima, koji su zato doneli neke pogrešne zaključke i upustili se u preuranjene spekulacije u svojim nastojanjima da javnosti prikažu kompletan sistem. Zato čitalac, koji već proučava teozofiju, ne sme biti iznenađen što na ovim stranicama nalazi korekcije izvesnih pitanja koja su ostala nejasna, jer je bilo nužno da se ostave nepotpuna. Ima mnogo pitanja koje čak i autor *Ezoterijskog budizma* (najboljeg i najtačnijeg od svih

Ezoterijski budizam i Čovek.

dela) nije dotakao. Sa druge strane, čak je i on izneo nekoliko pogrešnih ideja koje se sada moraju predstaviti u njihovoj pravoj mističkoj svetlosti, u onoj meri u kojoj je autorka ovog dela u stanju da to učini.

Načinimo malu pauzu između upravo objašnjenih Sloka i onih koje slede, jer su kosmički periodi koji ih odvajaju ogromni. To će nam dati obilje vremena da razmotrimo određena pitanja koje pripadaju Tajnoj Doktrini, a koja su čitaocima bila predstavljena u manje-više nepouzdanjoj, a ponekad i pogrešnoj svetlosti.

NEKOLIKO RANIH TEOZOFSKIH ZABLUDA U POGLEDU PLANETA, KRUGOVA I ČOVEKA

Planetarna Podela i Ljudski Principi * Mesec * Sedam Laju Centara * Transmigracija Ega * Sedmostruki Lanac • Odnos ostalih Planeta prema Zemlji

Među jedanaest izostavljenih Stanci, " postoji jedna koja daje potpuni opis formiranja planetarnih lanaca jednog za drugim, nakon što je prva kosmička i atomska diferencijacija započela u prvobitnom *Akosmizmu*. Beskorisno je govoriti o "zakonima koji se javljaju kad se Božanstvo sprema da stvara", jer (a) zakoni, bolje rečeno. ZAKON, je večan i nestvoren; {b} to Božanstvo je Zakon, i obrnuto. Štaviše, jedan večni ZAKON razvija sve u ispoljenoj Prirodi (da postane ispoljena priroda) na principu sedmostrukosti; između ostalog, bezbrojne kružne lance svetova, sastavljene od sedam planeta, raspoređene po planovima na četiri niža plana sveta tvorevine (ostala tri pripadaju Arhetipskom Univerzumu). Od tih sedam, [^]amo jedna, najniža

¹⁹Vidi tekst na prethodnoj strani, koji sledi Komentare, kao i *Napomenu o Stancama u Predgovoru*, str. 67.

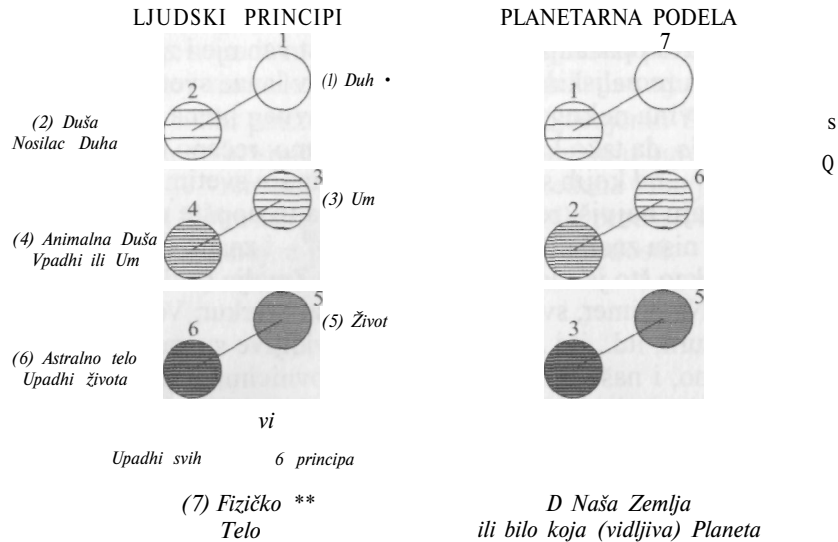

i najmaterijalnija od tih planeta 'JQ U ravni našeg opažanja, odnosno naših sredstava opažanja, dok su ostalih šest van nje i zato su nedostupni našim zemaljskim očima. Svaki takav lanac svetova je potomak i tvorevina nekog drugog, *nižeg i mrtvog* lanca - *njegova reinkarnacija*, da tako kažemo. Da razjasnimo: rečeno nam je da su sve planete - od kojih se *samo sedam* smatraju svetima, budući da njima vladaju najviši regenti ili bogovi (a to uopšte nije zato što stari narodi nisu znali ništa o onim drugim)^" - i znane i neznane, sedmostruke kao stoje i lanac kome pripada Zemlja (vidi *Ezoterijski Budizam*). Na primer, sve planete kao što su Merkur, Venera, Mars, Jupiter, Saturn, itd., itd., ili naša Zemlje, vidljive su za nas kao što je, verovatno, i naša planeta vidljiva stanovnicima drugih planeta, ako ih ima, jer oni su svi na istom planu, dok su više kugle-pratioci tih planeta na drugim planovima potpuno izvan nivoa naših zemaljskih čula. Pošto je njihova relativna pozicija data u daljem tekstu, a takode i dijagram, koji je dodatak komentaru na stih 7, Stanca VI, sve stoje u ovom trenutku potrebno jeste nekoliko reci objašnjenja. Ti nevidljivi pratioci na interesantan način odgovaraju onom što nazivamo "principima čoveka". Tih sedam pratilaca su na tri materijalna nivoa i jednom duhovnom, što odgovara trima *Upadhima* u podeli čoveka. Ako, radi jasnijeg mentalnog poimanja, zamislimo da su ljudski principi poredani kao u izloženoj shemi, dobićemo dijagram korespondencija prikazan na sledećoj strani.

U prvom slučaju, crne horizontalne linije na nižim planovima su Upadhi, a u slučaju planetarnog lanca planovi. Naravno, što se tiče ljudskih principa, ovaj dijagram ih ne daje baš pravim redom, ali pokazuje podudarnost i analogiju na koje smo sada usmerili našu pažnju. Kao što će čitalac videti, u pitanju je silazak u materiju, prilagodavanje - podjednako i u mističkom i u fizičkom smislu - i njihovo međusobno stapanje za buduću "borbu za život" koja čeka oba *entiteta*. Možda izgleda daje "entitet" čudan izraz u slučaju planetarne kugle, ali, drevni filozofi, koji su, u svoje vreme, u Zemlji videli ogromnu "životinju", bili su mudriji od naših savremenih geologa; i Plinije, koji je Zemlju zvao našom dobrom dadiljom i majkom, jedinim elementom koji nije neprijateljski raspoložen prema čoveku, u većoj

Mnogo više planeta nabrojano je u Tajnim Knjigama, nego u savremenim radovima iz oblasti astronomije.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Dijagram 1

* Pošto ovde idemo od Univerzalnosti ka Posebnostima, umesto da koristimo induktivni ili aristotelovski metod, brojevi su obrnuti. Duh je označen brojem jedan umesto sedam, kao što se obično označava, ali ga, zapravo, *ne bi trebalo tako označavati*.

** Ili, kao što se uobičajeno nazivaju u maniru *Ezoterijskog Budizma* i drugih: 1. Atma 2. Budi (ili Duhovna Duša) 3. Manas (Ljudska Duša) 4. Kama Rupa (Nosilac Želje i Strasti) 5. Linga Šarira 6. Prana 7. Štula Šarira.

meri je bio u pravu nego Vots (*JVatts*) koji je zamišljao da je u njoj video oslonac za noge Boga. Jer, Zemlja je samo oslonac čoveku pri njegovom usponu u više regione; predvorje -

" . . . za čudesna staništa
KI-OZ koje neprekidno nagrće gomila koja se kreće."

Ali, to jedino pokazuje kako okultna filozofija zadivljujuće odgovara svemu u Prirodi i koliko je logičnija u svojim načelima od beživotnog hipotetičkog spekulisanja fizike.

Naučivši ovo, mistik će biti bolje pripremljen da razume okultno učenje, iako ga svaki formalni student savremene nauke može sma-

trati, i verovatno će smatrati, smešnom besmislicom. Student okultizma, međutim, smatra daje teorija o kojoj se ovde govori mnogo više filozofska i verovatnija od svih drugih. U svakom slučaju, ona je logičnija od nedavno razvijene teorije, prema kojoj Mesec predstavlja izbočinu jednog dela naše Zemlje, koja se od nje ocepila dok je ova još bila rastopljena kugla, plastična masa u tečnom stanju.'^

Rečeno je da planetarni lanci imaju svoje "Dane" i svoje "Noći" - to jest, periode aktivnosti, odnosno, života, i inercije, odnosno, smrti - i da se na nebu ponašaju kao ljudi na Zemlji: oni rađaju sebi slične, onda stare, postaju lično iscrpljeni, a u njihovom potomstvu, kao njihov ostatak, žive samo njihovi duhovni principi.

Ne upuštajući se u veoma težak zadatak da čitav proces izložimo u svim njegovim kosmičkim detaljima, možemo reći dovoljno da se stekne približna predstava o tome. Kad je planetarni lanac u svom poslednjem Krugu, tad njegova Planeta 1, ili A, konačno *izumire*, šaljući svu svoju energiju i "principe" u neutralni centar skrivene sile, "laja centar" i time informiše novo jezgro nediferencirane supstance ili materije, to jest, doziva je u aktivnost ili joj daje život. Pretpostavimo da se takav proces odigrao u lunarnom "planetarnom" lancu; pretpostavimo opet, zarad diskusije (iako je teorija g. Darvina navedena u daljem tekstu nedavno bila uzdrmana, ova činjenica nije još potvrđena matematičkim proračunima), daje Mesec daleko stariji od Zemlje. Zamislimo šest planeta, saputnika Meseca - eoni - ma pre nego što se razvila prva kugla naših sedam planeta - u istim međusobnim položajima kakve naše kugle-pratioci sada zauzimaju u odnosu na Zemlju (vidi u *Ezoterijskom budizmu*, "Građa čoveka" i

Autor *Savremene nauke i savremene misli*, g. Semjuel Leng (*Samuel Laing*) kaže (str. 48):

Astronomski zaključci su teorije zasnovane na tako nepouzdanim činjenicama da, dok u nekim slučajevima daju neverovatno kratke periode, kao na primer, 15 miliona godina za čitav protekli proces stvaranja Sunčevog sistema, u drugim daju gotovo neverovatno duge periode, kao u slučaju u kome pretpostavljaju daje Mesec odbačen u vreme kad je period Zemljine rotacije iznosio tri časa, dok bi u slučaju najvećeg mogućeg realnog usporavanja, koje je ustanovljeno posmatranjem, bilo potrebno 600 miliona godina da bi se period Zemljine rotacije sa dvadeset četiri časa smanjio na dvadeset tri.

Pa ako fizičari to uporno tvrde, zašto bismo se smejali hinduističkoj hronologiji kao preteranoj?

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

"Planetarni lanci"). I sada bi bilo lako dalje zamisliti kako Kugla A mesečevog lanca formira Kuglu A zemaljskog lanca - i umire, njegova Kugla B nakon toga šalje svoju energiju u Kuglu B novog lanca, potom Kugla C lunamog lanca stvara svoju sferu-potomka C u zemaljskom lancu, potom Mesec (naš Satelit)^{^^} izliva u najnižu Kuglu našeg planetarnog prstena - Kuglu D, našu Zemlju - sav svoj život, energiju i moć i prenevi ih u novi centar, postaje praktično *mrtva planeta*, čija je rotacija od rođenja naše kugle gotovo prestala. Mesec je sada hladna, preostala masa, senka koja se vuče za novim telom, u koje su prebačene njene životne moći i "principi". On je sada osuđen da, tokom dugih razdoblja, uvek prati Zemlju, da bude privučen svojim potomkom i da ga privlači. Neprekidno *isisavan* (vampirisan) od svog deteta, on mu se sveti natapajući ga skroz naskroz zlim, nevidljivim i otrovnim uticajem, koji zrači iz okultne strane njegove prirode. Jer on je *mrtvo*, pa ipak *živo* telo. Čestice njegovog tela koje truli pune su aktivnog i destruktivnog života, iako je telo koje su te čestice obrazovale bez duše i beživotno. Zato su njegove emanacije istovremeno i korisne i štetne - okolnost koja ima svoju paralelu na Zemlji u činjenici da trava i biljke nigde nisu sočnije i bujnije nego na groblju, dok istovremeno groblje i emanacije leševa predstavljaju nešto smrtonosno. I kao i svi zlodusi ili vampiri, Mesec je prijatelj čarobnjaka, a neprijatelj nepromišljenih.

22

On je satelit, nesumnjivo, ali to ne narušava teoriju daje Zemlji dao sve sem svoga tela. Jer, da bi se Darwinova teorija održala, pored hipoteze koja joj je upravo zasmetala (vidi poslednju fusnotu), moraju biti izmišljene druge, još neusađene spekulacije. Mesec se, kažu, hladio otprilike šest puta brže nego Zemlja (Vinčelov *Život sveta*): "Ako je od stvaranja Zemljine kore proteklo 14.000.000 godina, Mesec je star samo 11 12/3 miliona godina (od tog trenutka). . ." itd. Ako je naš Mesec samo parče otkinuto od naše Zemlje, zašto se ne može izvesti sličan zaključak za mesece drugih planeta? Astronomi "ne znaju". Zašto Venera i Merkur ne bi imah satelite i od čega bi, da postoje, bili formirani? Jer, mi kažemo, nauka ima samo jedan ključ ~ ključ materije - da njime otključa misterije prirode, dok okultna filozofija ima sedam ključeva i objašnjava ono što nauka ne uspeva da vidi. Merkur i Venera nemaju satelite, ali oboje su imah "roditelje" kao što ih je imala i Zemlja. Oboje su daleko stariji od Zemlje i pre nego što ona stigne u sedmi Krug, njena majka, Mesec, raspašće se u prah, kao što se desilo i sa mesecima drugih planeta, ili pak nije, jer ima planeta koje *imaju nekoliko* meseca - opet misterija koju nijedan Edip astronomije ne može da resi.

Od arhajskih eona i vremena poslednjih veštica u Tesaliji, do nekih savremenih *tantrika* u Bengalalu, njegova priroda i svojstva su poznata svakom okultisti, ali su za fizičare ostali zatvorena knjiga.

Takav je Mesec iz astronomske, geološke i fizičke tačke gledišta. Sto se tiče njegove metafizičke i psihičke prirode, ona u ovom delu mora ostati okultna tajna, kao što je to bio slučaj i u *Ezoterijskom budizmu*, uprkos prilično smeljoj tvrdnji, koja je tu izrečena na str. 113 (peto izdanje), da "nije mnogo tajne ostalo u zagonetki osme sfere". To su, zaista, teme "u kojima su adepti veoma rezervisani kad komuniciraju sa neiniciranim učenicima", štaviše, pošto nisu odobrili da se objavljuju bilo kakva razmišljanja o tome, što se manje kaže, to bolje.

Ipak, i bez stupanja na zabranjeno tlo "osme sfere", korisno bi bilo da se utvrde neke dodatne činjenice u pogledu bivših monada lunamog lanca - "lunamih predaka" - pošto oni igraju vodeću ulogu u *Antropogenezi* koja sledi. To nas direktno vodi sedmostrukom ustrojstvu čoveka; i pošto su se nedavno pokrenule neke diskusije u pogledu toga koju je klasifikaciju najbolje usvojiti za podelu mikrokosmičkih entiteta, dva sistema su sada obogaćena jednim gledištem koje olakšava poređenje. Prilažemo kratki članak iz pera g. T. Suba Roua, učenog vedantinskog naučnika. On više voli braminsku podelu prema *Rada Jogi* i iz metafizičke perspektive sasvim je u pravu. Ali, postoje to stvar jednostavnog izbora i svrsishodnosti, u ovom delu se držimo "drevne" klasifikacije transhimalajske "Ezoterijske škole arhata". Tabela na sledećoj strani i tekst koji je objašnjava preuzeti su iz madraskog *Teozofa*, a takode su uključeni i u *Pet godina teozofije*.

Proučavalac će sada biti bolje pripremljen da vidi kako između tri Upadhija Rada Joge i njene Atme i naša tri Upadhija, Atme i dodatne tri podele, u stvarnosti ima veoma malo razlike. Štaviše, pošto svaki adept cishimalajske ili transhimalajske Indije, pripadnik bilo Patandalijeve, arjasanga ili mahajana škole, mora da postane Rada Jogin, on stoga mora da prihvati Taraka Rada* klasifikaciju u principu i teoriji, ma kojoj klasifikaciji da pribegne u praktične i okultne

* Taraka Rada Joga (Sanskrit) - braminski filozofski i tajni sistem joge. To je čisto intelektualna i duhovna škola vežbanja i njena suštinska načela nikada nisu obelodanjena. (nap. ured.)

TAJNADOKTRINA * KOSMOGENEZA

svrhe. Zato, nije mnogo bitno da li čovek govori o *tri Upadhija sa njihova tri aspekta iAtmi*, večnoj i besmrtnoj sintezi, ili ih zove "sedam principa".

SEDMOSTEPENA PODELA U
RAZNIM INDIJSKIM SISTEMIMA

Dajemo tabelu klasifikacija ljudskih principa koju su usvojili budistički i vedantički učitelji: -

KLASIFIKACIJA U EZOTERIČKOM BUDIZMU	VED ANTIČKA KLASIFIKACIJA	KLASIFIKACIJA RADŽA JOGE
1. štula Šarira	Anamaja Koša *	Štulopadi §
2. Prana t	Pranamaja Koša	
3. Nosilac Prane %		
4. Kama Rupa		
$\left\{ \begin{array}{l} (a) \text{ Htenja,} \\ \text{osećanja itd.} \\ (b) \text{ Vidžnanam} \end{array} \right.$	Manomaja Koša	Sukšmopadi
	Vidžnanamaja Koša	
6. Duhovna Duša II	Anandamaja Koša	Karanopadi
7. Atma	Atma	Atma

* Koša je bukvalno "omotač", omotač svakog principa
t "Život"
{ Astralno telo ili Linga Šarira
§ Štula-Upadhi, ili osnova principa
II Budi(Buddhi)

Iz navedene tebele uočljivo je da se treći princip budističke podele u vedantinskoj podeli ne spominje odvojeno, pošto je on samo nosilac Prane. Takođe se vidi daje četvrti princip uključen u treću KOŠU (Omotač), pošto je taj isti princip samo nosilac snage

volje, koja je, opet, samo energija uma. Mora se takođe primetiti da se smatra kako su Vidnanamaja Koša i Manomaja Koša različite stvari, postoje podela načinjena nakon smrti između nižeg dela uma, koji, tako reći, ima veću sklonost ka četvrtom principu nego prema šestom, i njegovog višeg dela, koji se vezuje za šesti princip, stoje, zapravo, osnova za višu duhovnu individualnost čoveka.

Možemo takođe ukazati čitaocima daje klasifikacija, pomenuta u poslednjoj koloni, povezana sa Rada Jogom, najbolja i najjednostavnija za sve praktične svrhe. Iako u čoveku postoji sedam principa, postoje samo tri izrazite osnove (Upadhija), a u svakoj od njih njegova Atma može da deluje nezavisno od ostatka. Ta tri Upadhija adept može da razdvoji, a da ne ubije sebe. On, međutim, ne može da međusobno odvoji sedam principa a da ne uništi svoj sklop.

Radi onih koji u teozofskim spisima možda nisu pročitali, ili možda nisu jasno razumeli doktrinu o sedmostrukim lancima svetova u Solamom Kosmosu, to učenje ukratko izgleda ovako:

1. U metafizičkom, kao i u fizičkom univerzumu sve je sedmostruko. Zato svako zvezdano telo, svaka planeta, bilo vidljiva ili nevidljiva, ima šest kugli-pratilaca (vidi Dijagram 3, nakon stiha 6 ovog komentara). Evolucija života na tih sedam kugli ili tela odvija se u SEDAM KRUGOVA ili Sedam Ciklusa, od prvog do sedmog.

2. Te kugle su formirane procesom koji okultisti nazivaju "ponovnim rođenjem planetarnih lanaca (ili prstena)". Kad se uđe u sedmi i poslednji Krug takvog jednog prstena, najviša ili prva kugla "A", koju slede sve druge, umesto da uđe u određeni period odmora - ili "pomračenja", kao u njihovim prethodnim Krugovima - počinje da umire. "Planetarna" razgradnja (*pralaja*) je blizu i njen čas je kucnuo; svaka kugla mora da prenese svoj život i energiju nekoj drugoj planeti (vidi Dijagram 2 u daljem tekstu, "Mesec i Zemlja").

3. Naša Zemlja, kao vidljivi predstavnik njenih nevidljivih, nadređenih globusa pratilaca, njenih "gospodara" ili "principa" (vidi Dijagram 1) mora da živi, kao i druge planete, tokom sedam Krugova. Tokom prva tri, ona se formira i konsoliduje, tokom četvrtog zgušnjava i očvršćuje, tokom poslednja tri, ona se postepeno vraća svom prvobitnom etarskom obliku: tako reći, ona se oduhovljuje.

NA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

1. Njeno Čovečanstvo se potpuno razvija samo u Četvrtom - na „m sadašnjem Krugu. Do tog četvrtog Životnog Ciklusa, o njemu se govori kao o "čovečanstvu" samo u nedostatku boljeg termina. Poput crva koja postaje larva i leptir, Čovek, tačnije ono što postaje čovek, prolazi kroz sve oblike i carstva tokom prvog Kruga i kroz sve ljudske oblike tokom naredna dva Kruga. Došavši na našu Zemlju, na početku Četvrtog (kruga), u sada postojećem nizu životnih ciklusa i rasa, ČOVEK je prvi oblik koji se pojavljuje na njoj, pošto su mu prethodila samo mineralna i biljna carstva - a čak i ona *moraju da se razviju i nastave svoj dalji razvoj kroz čoveka*. To će biti objašnjeno u Knjizi II. Tokom tri Kruga koji treba da dođu, Čovečanstvo, kao i kugla na kome živi, uvek će nastojati da uzme svoj prvobitni oblik, oblik Jata Dan Kohana. Čovek teži da postane božanstvo, a potom - BOG, kao i svaki atom u Univerzumu.

Počevši već u drugom Krugu, Evolucija se nastavlja na sasvim drugačijem nivou. Jedino tokom prvog kruga (nebeski) čovek postaje ljudsko biće na kugli A (ponovo postaje) mineral, biljka, životinja na kugli B i C itd. Taj proces se potpuno menja od drugog kruga; ali, vi ste se naučili mudrosti (...) i savetujem vam *da ne kažete ništa pre nego što dođe vreme da se nešto kaže...*

(Odlomak iz Učiteljevog pisma o raznim temama)

5. Svaki životni ciklus na Kugli D (Naša Zemlja)^{^^} sastoji se od sedam korenskih rasa. Od početka zemaljskog kruga do njegovog kraja, one počinju etarskim a završavaju duhovnim, u dva smera, u smeru fizičke i u smeru etičke evolucije (jedno je "planetarni krug" od Kugle A do Kugle G, sedme; drugo, "krug kugle", ili *zemaljski*).

To je veoma dobro opisano u *Ezoterijskom Budizmu* i zasad nije potrebno dalje razjašnjavanje.

6. Prva korenska rasa, to jest, prvi "ljudi" na zemlji (bez obzira na oblik), bili su potomci "nebeskih ljudi", koji se u indijskoj filozofiji ispravno nazivaju "Lunamim Precima", ili Pitrijima, kojih ima sedam klasa, ili Hijerarhija. Pošto će sve to biti dovoljno objašnjeno u narednim odeljcima i u Knjizi II, nema potrebe da se ovde više govori o tome.

[^] U ovom delu ne bavimo se drugim Kuglama, izuzev sporadično.

Ali, na dva pomenuta dela, od kojih svako predstavlja raspravu o okultnoj doktrini, potrebno je posebno obratiti pažnju. *Ezoterijski budizam* je isuviše dobro poznat u teozofskim krugovima, pa čak i van njih, tako da ovde nije neophodno da naširoko govorimo o njegovim dobrim stranama. To je izvrsna knjiga, a obavila je još bolji posao. Međutim, ne menja činjenicu to da ona sadrži neke pogrešne koncepcije i da je mnoge teozofe i laičke čitaoce navela da stvore neku vrstu pogrešne predstave o Tajnim Doktrinama Istoka. Štaviše, to delo je, izgleda, možda donekle previše materijalističko.

"ČOVEK", knjiga koja je došla kasnije, bio je pokušaj da se arhajska doktrina predstavi iz idealnije perspektive, da se neke vizije iz Astralne svetlosti prevedu, da se prirede neka učenja delimično sakupljena iz Učiteljevih misli, koja su, međutim, na nesreću, pogrešno shvaćena. To delo takode govori o evoluciji ranih Rasa ljudi na Zemlji i sadrži neke izvrsne stranice filozofskog karaktera. Ali, u toj meri ono je samo zanimljiv, pomalo mističan roman. Ono nije uspeo da izvrši svoj zadatak, jer neophodni uslovi za tačan prevod tih vizija nisu bili tu. Otuda se čitalac ne sme čuditi ako ovo delo protivreči tim ranijim opisima u određenim stvarima.

Ezoterijska "kosmogonija" uopšte, a posebno evolucija ljudske Monade, toliko se suštinski razlikuje u te dve knjige, a i u drugim teozofskim delima, koje su nezavisno od njih pisali/Toče^«/cz, daje nemoguće da nastavimo ovu knjigu, a da se posebno ne osvrnemo na ta dva ranija dela, jer oba imaju priličan broj obožavalaca - posebno *Ezoterijski budizam*. Došao je čas da se objasne neke stvari u tom pogledu. Greške se sada moraju uporediti sa izvornim učenjem i ispraviti. Ako jedno od pomenutih dela ima isuviše izraženu sklonost prema materijalističkoj nauci, drugo je nesumnjivo isuviše idealističko, a povremeno i fantastično.

Prve komplikacije i pogrešne koncepcije rođene su iz doktrine - prilično nerazumljive zapadnjačkim umovima - koja se bavi periodičnim "pomračenjima" i sukcesivnim "Krugovima" Globusa, zajedno sa njihovim kružnim lancima. Jedna od njih odnosi se na "*Peti*", pa čak i "*Šesti* krug". Oni koji znaju da svakom Krugu prethodi i da nakon njega sledi duga *Pralaja*, period odmora koji stvara neprelazni jaz između dva Kruga, dok ne dođe vreme da se obnovi ciklus života, ne mogu da razumeju tu "zabludu" da se govori o "stanovnicima

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Petog i Šestog kruga" u našem *Četvrtom* Krugu. Gotama Buda, smatralo se, poticao je iz Šestog Kruga, a Platon i neki drugi veliki filozofi i veliki umovi, iz Petog kruga. Kako to može biti? Jedan učitelj je podučavao i potvrdio da takvih stanovnika "Petog kruga" ima čak i danas na Zemlji, pa iako *se podrazumeva* daje čovečanstvo još uvek "u Četvrtom krugu", na drugom mestu on *kao* da kaže da smo u Petom. Na to je jedan drugi Učitelj odvratio "apokaliptičkim odgovorom": - "Nekoliko kapi kiše ne čine monsun, iako ga najavljuju." (...) "Ne, mi nismo u Petom krugu, ali ljudi Petog Kruga su dolazili tokom poslednjih nekoliko hiljada godina." Ovo je gore od Sfingine zagonetke! Proučavaoci okultizma podvrgli su svoje umove najluđem spekulisanju. Dugo su se trudili da nadmaše Edipa i pomire ove dve tvrdnje. A pošto učitelji čute poput kamene Sfinge, optužili su ih za nedoslednost, "protivrečnost" i "nesaglasnosti". Ali, oni su naprosto dopuštali da se spekulacije dalje odvijaju, da bi zapadnjački um *naučio lekciju* koja mu tako očajnički treba. U svojoj taštini i aroganciji, kao i u svojoj navici da materijalizuju svaku metafizičku koncepciju i termin, ne ostavljajući nikakav prostor za istočnjačku metaforu i alegoriju, orijentalisti su od hinduističke ezoterijske filozofije napravili vašar, a teozofi sad to isto rade sa ezoterijskim učenjem. Do danas je očigledno da oni nisu uspeali da razumeju značenje izraza "Ljudi Petog i Šestog kruga". A ono jednostavno znači: svaki "Krug" donosi novi razvoj, pa čak i potpunu promenu u mentalnom, psihičkom, duhovnom i fizičkom sklopu čoveka, pošto svi ti principi evoluiraju po uzlaznoj skali. Odatle sledi da su takvi ljudi, koji su, poput Konfucija i Platona, bili u našem Četvrtom Krugu, a psihički, mentalno i duhovno pripadali višim planovima evolucije, bili onakvi kakvi će biti prosečni ljudi u Petom Krugu, čijem čovečanstvu je suđeno da se nađe, na lestvici te evolucije, na neuporedivo višem planu nego što je današnje čovečanstvo. Slično tome, Gotama Buda - otelovljena Mudrost - bio je još viši i značajniji od svih pomenutih ljudi, koje nazivamo ljudima Petog Kruga, pa su Buda i Šankaračarja alegorički nazvani ljudima Šestog Kruga. Otuda, opet, skrivena mudrost opaske, tada izrečene okolišno - "da nekoliko kapi kiše ne čine monsun, iako ga najavljuju."

I sada će istinitost primedbe koju je u *Ezoterijskom budizmu* izrekao njegov autor biti potpuno očigledna: -

Nemoguće je, kad se komplikovane činjenice jedne potpuno nepoznate nauke po prvi put predstave nenaviknutim umovima, da se one iznesu sa svim njihovim odgovarajućim svojstvima (...) i neuobičajenim posledicama. (...) Moramo se zadovoljiti time da u početku uzmemo opšta pravila, a kasnije se bavimo izuzecima; posebno je to slučaj sa proučavanjem, u pogledu koga *tradicionalni metodi poučavanja, kad se uopšteno primenjuju, ciljaju da svaku svežu ideju utisnu u pamćenje, izazivajući zamršenost koju ona na kraju razrešava.*

Pošto je autor ove primedbe i sam bio, da upotrebimo njegov izraz, "nenaviknuti u m" u okultizmu, njegovi sopstveni zaključci, kao i to daje bolje poznavao savremene astronomske spekulacija nego arhajske doktrine, doveli su ga, sasvim prirodno, a za njega samog nesvesno, dotle da načini nekoliko grešaka u detaljima, a ne u nekom "opštem pravilu". Na takvu jednu grešku ćemo sada ukazati. Ona je neznatna, pa ipak je kao stvorena da izazove pogrešne predstave kod mnogih početnika. Ali, baš kao što su pogrešni zaključci ranijih izdanja bili ispravljeni *Mfusnotama* petog izdanja, šesto izdanje bi moglo biti revidirano i savršeno. Bilo je nekoliko razloga za takve greške. (1) One su proistekle iz toga što je učitelj bio prisiljen da daje odgovore koji su smatrani "okolišnim" - budući da su pitanja bila suviše uporno postavljana da bi se zaobišla, dok se, sa druge strane, na njih *moglo odgovoriti samo delimično*. (2) Uprkos takvim okolnostima, priznanje daje "bolje pola kriške hleba nego ništa" samo je isuviše često bilo pogrešno shvaćeno i nije uvažavano kao što bi trebalo da bude. Kao posledica toga, evropski svetovnjaci-učenici su se ponekad upuštali u neopravdane spekulacije. Među takvima su bile (a) "Misterija Osme Sfere" u njenom odnosu prema Mesecu i (b) pogrešna tvrdnja da su dva nadređena Globusa zemaljskog lanca dve naše dobro poznate planete:

(...) osim Zemlje (...) postoje *samo dva sveta našeg lanca koja su vidljiva* (...) Mars i Merkur. (...)

(*Ezoterijski budizam, str. 136.*)

To je bila velika greška. Ali, krivicu za to treba, u istoj meri, pripisati nejasnoći i nepotpunosti Učiteljevog odgovora na pitanje samog učenika, koje je, sa svoje strane, bilo podjednako nejasno i neodređeno.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Pitano je: "Koje planete, od onih koje poznaje obična nauka, pored Merkura, pripadaju našem sistemu svetova?" Sad, ako je onaj koje postavio pitanje pod "Sistemom Svetova" podrazumevao naš *zemaljski lanac* ili "niz", umesto "Solarnog Sistema Svetova", kao što bi trebalo da bude, naravno daje onda bilo lako pogrešno razumeti odgovor. Jer, odgovor je glasio: "Mars itd. i četiri druge planete o kojima astronomija ne zna ništa. Ni A ni B ni YZ nisu poznate niti se mogu videti fizičkom sredstvima, ma kako da su savršena." Ovo je jasno: (a) Astronomija do dana današnjeg zaista ništa ne zna o tim planetama, ni drevnim, ni onim otkrivenim u današnje vreme. /b) Nijedna planeta od A do Z, to jest, nijedan viši globus bilo kog lanca Solarnog Sistema ne može se videti.^" Što se tiče Marsa, Merkura i "četiri druge planete", one prema Zemlji imaju odnos o kome nijedan učitelj ili okultista visokog ranga nikad neće govoriti, a još manje objašnjavati njegovu prirodu.^

Hajde sada da izričito kažemo kako je teorija o kojoj smo započeli razgovor nemoguća, sa ili bez dodatnih dokaza koje obezbeđuje savremena astronomija. Fizika može da obezbedi potvrdne činjenice, iako još uvek veoma nepouzdana, ali samo u pogledu nebeskih tela na istom planu materijalnosti na kome je naš objektivni Univerzum. Mars i Merkur, Venera i Jupiter, kao i svaka do danas otkrivena planeta (ili one koje će tek biti otkrivene), predstavljaju, po sebi, predstavnike takvih lanaca na našem nivou. Kao što je izričito rečeno, u jednom od brojnih pisama "Učitelja" g. Sineta, "postoje drugi, bez-

Naravno, sa izuzetkom svih planeta koje su *četvrte* po broju, kao što je naša Zemlja, Mesec, itd., itd. Kopije svih pisama koja su primljena ili poslana, sa izuzetkom nekoliko privatnih - "*u kojima nije bilo učenja*", kako kaže Učitelj - svedoci su autorki ove knjige. I kako je, u početku, njena dužnost bila da da odgovore i objasni izvesna pitanja koja nisu dotaknuta, više je nego verovatno daje, uprkos mnogim fusnotama na tim kopijama, autorka, u svom neznanju engleskog i strahu da će suviše reći, možda loše prenela saopštenu informaciju. *U svakom slučaju, ona na sebe uzima svu krivicu.* Ali, ona ne može da dopusti da proučavaoci steknu pogrešan utisak, ili da ostanu u uverenju da greška leži u ezoterijskom sistemu.

^ U tom istom pismu je izrazito utvrđena ta nemogućnost: - . . . "Pokušajte da razumete da mi postavljate pitanja koja pripadaju najvišoj inicijaciji; da vam mogu dati (samo) opšti uvid, ali *da se ne usuđujem da ulazim i da neću ulaziti u detalje.* . . .", piše jedan od Učitelja autoru *Ezoterijskog budizma*.

brojni manvantarički lanci globusa koji nose inteligentna Bića i u našem i van našeg solamog sistema." Ali, ni Mars ni Merkur ne pripadaju *našem* lancu. Oni su, kao i druge planete, sedmostruke *Jednice* u velikom jatu "lanaca" našeg sistema i sve su vidljive, baš kao što su njihovi *viši* globusi nevidljivi.

Ako je još uvek za raspravu da li su izvesni izrazi u Učiteljevom pismu bili odgovorni za ovo skretanje na stranputicu, odgovor je: - Amen; tako je. Autor *Ezoterijskog budizma* dobro je to razumeo kad je napisao da takvi "tradicionalni načini učenja (. . .) izazivajući komplikacije" . . . *iste razrešavaju* ili ih *ne razrešavaju* - što takode može da bude slučaj. Ali, ako bi se insistiralo daje to moglo biti objašnjeno ranije, i prava priroda planeta saopštena kao što je to učinjeno danas, odgovor bi bio da se "u to vreme nije smatralo daje to umesno, jer bi otvorilo niz dodatnih pitanja *na koja se nikad ne hi moglo odgovoriti zbog njihove ezoterijskeprirode* i tako bi ona jedino postala zbunjujuća." Od početka je rečeno, i više puta potvrđivano da (1.) nijedan teozof - *čak ni učenik koji je prihvaćen* - a da i ne govorimo o laičkim proučavaocima - ne bi mogao očekivati da mu se tajno učenje objasni *iscrpno i potpuno*, pre nego što se *nepovratno zavetovao Bratstvu i primio bar jednu inicijaciju*: nikakve figure ni brojevi se ne mogu saopštiti javnosti, jer oblici i brojevi su ključevi ezoterijskog sistema. (2.) Daje ono stoje otkriveno samo ezoterijsko naličje onog stoje sadržano u gotovo svim 'ezoterijskim svetim spisima religija sveta - pre svega u *Bramanamu*, u *Upanišadama Veda* i *Puranama*. To je bio mali deo onoga što je daleko potpunije objavljeno u ovoj knjizi; pa čak i to je veoma nepotpuno i fragmentarno.

Kad je ova knjiga započeta, autorka, sigurna da su pomenute spekulacije o Marsu i Merкуру pogrešne, obratila se Učitelju *pismom* tražeći objašnjenje i autoritativnu verziju. Oba su došla kad je trebalo i ovde se sada delovi iz njih doslovno prenose.

(. . .) Sasvim je tačno daje Mars u ovom trenutku u stanju pomračenja, a Merkur tek počinje da izlazi iz njega. Može se dodati da je Venera u svom poslednjem Krugu. (. . .) Ako ni Merkur ni Venera nemaju satelita, to je zbog (. . .) (vidi fusnotu, napred, gde su dati ti razlozi), a takode i zato što Mars ima dva satelita na koja nema pravo. (. . .) Fobos, pretpostavljeni UNUTRAŠNJI satelit, uopšte

TAJNA DOKTRINA » KOSMOGENEZA

nije satelit. Kao stoje odavno primetio Laplas, a sada i Faj (vidi COMPTE RENDUS, Tom XC, Str. 569), Fobos ima suviše kratko periodično vreme i zato "mora postojati neka greška u rodonačelnoj ideji te teorije", kao što Faj ispravno primećuje. (. . .) Opet, oba (Mars i Merkur) su sedmostruki lanci, onoliko nezavisni od Zemljinih zvezdanih vladara koliko si ti nezavisna od "principa" Tome Palčića - koji su možda bili njegovih šestoro braće, sa ili bez noćnih kapica. (. . .) "Zadovoljenje radoznalosti je kraj znanja za neke ljude", rekao je Bejkon, koji je tom izrekom bio isto toliko u pravu kao što su onipre njega, kojima je ta izreka bila poznata, bili u pravu što su razdvajali MUDROST od Znanja, i ograničavali ono što treba da se saopšti u određenom trenutku. (. . .) Zapamti: —

*" . . . . . Znanje obitava
U glavama ipunjenim idejama drugih ljudi.
Mudrost u umovima koji obraćaju pažnju na
svoje sopstvene. . . . "*

Nikad to ne možeš dovoljno duboko utuviti u glave onih kojima prenosiš neka od ezoterijskih učenja. (. . .)

Opet, postoji još odlomaka iz drugog pisma koje je napisao isti autoritet. Ovog putaje ono odgovor na neke primedbe koje su iznete Učitelju. One su zasnovane na ekstremno naučnom, ali isto tako jalovom razmišljanju o tome da li je poželjno pokušati da se pomiri ezoterijska teorija sa spekulacijama savremene nauke, a napisao ih je jedan mladi teozof kao upozorenje protiv "Tajne Doktrine", u vezi iste teme. On je izjavio da, ako takve Zemlje-pratioci postoje, "oni moraju biti samo nešto manje materijalni od našeg globusa." Kako onda da se oni ne mogu videti? Odgovor je bio: -

. . . . . Kad bi se psihička i duhovna učenja bolje razumela, bilo bi gotovo nemoguće čak i zamisliti takvu jednu nesaglasnost. Sve dok ne prestanemo da se toliko trudimo da pomirimo nepomirljivo - to će reći, metafizičke i duhovne nauke sa fizičkom ili Prirodnom filozofijom, pri čemu je "prirodna" za njih (ljude od nauke) sinonim za onu materiju koja podleže percepciji njihovih telesnih čula, nemoguće je ostvariti nikakav napredak. Naša Kugla je, kako se od početka učilo, na dnu silaznog luka, gde se materija naše percepcije pojavljuje u svom najgrubljem obliku. (. . .) Odatle je jedino logično da Kugle, koje natkriljuju našu Zemlju, mora-

ju biti na drugim i višim planovima. Ukratko, kao Kugle, one su u UZAJAMNOM JEDINSTVU, ali nisu OD ISTE SUPSTANCE KAO NAŠA ZEM-LJA / Stoga pripadaju sasvim drugom stanju svesti. Naša planeta je (kao i sve one koje vidimo) prilagođena posebnom stanju ljudskog aparata, onom stanju koje nas osposobljava da vidimo golim okom zvezdana tela koja imaju istu suštinu kao i naš zemaljski plan supstance, baš kao što i njihovi stanovnici, Jupiterijanci, Marsovci i drugi mogu da opaze naš mali svet: jer naši planovi svesti, koji se razlikuju po stepenu, ali su isti po vrsti, stoje na istom sloju diferencirane materije. (. . .) Ono što sam napisao bilo je "Manja Pralaja se odnosi samo na naš mali NIZ KUGLI" (Mi smo zvali lance "nizovima" u tim danima površne pometnje) (...) "Takvom jednom nizu pripada naša Zemlja". Trebalo bi da to jasno pokazuje da su i druge planete takode bile "nizovi" /// LANCI. (. . .) Da bi on (tojest, onaj koje izneo zamerku) opazio čak i nejasnu siluetu jedne od takvih "planeta" na višim planovima, mora najpre da odbaci čak i tanke oblake astralne materije koji stoje između njega i sledećeg plana. (. . .)

Postaje očigledno zašto ne bismo mogli da opazimo, čak i uz pomoć najboljih zemaljskih teleskopa, ono stoje izvan našeg sveta materije. Samo oni koje nazivamo adeptima, i koji znaju kako da usmere svoju mentalnu viziju i da prenesu svoju svest - kako fizičku, tako i psihičku - na druge planove bića, sposobni su da sa autoritetom govore o takvim predmetima. I oni nam jasno kažu: -

Vodite život kakav je neophodan za sticanje takvog znanja i moći i Mudrost će vam doći prirodnim putem. Kad god budete u stanju da usaglasite svoju svest sa bilo kojom od sedam žica "Univerzalne Svesti", onih žica koje su razapete na rezonatoru Kosmosa, koje vibriraju od jedne Večnosti do druge, kad budete potpuno proučili "muziku Sfera", tek tada ćete biti sasvim slobodni da podelite svoje znanje sa onima sa kojima je to bezbedno da se učini. U međuvremenu, budite pametni. Ne iznosite velike Istine koje su naslede budućih Rasa našoj današnjoj generaciji. Ne pokušavajte da razotkrijete tajne bića i ne-bića onima koji nisu u stanju da vide skriveno značenje Apolonovog HEPTAKORDA - lire sjajnog boga sa sedam žica, u čijoj svakoj žici boravi Duh, Duša i Astralno Telo Kosmosa, i od koje je u ruke savremene nauke dopala jedino školjka. (. . .) Budite pametni, kažemo, pametni i mudri, i, iznad svega,

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

vodite računa o tome u šta veruju oni od vas koji uče, da, obmanjujući sebe, ne obmanu druge (. . .) jer takva je sudbina svake istine sa kojom čovek još nije upoznat. (. . .) Bolje da planetarni lanci i ostale nad- i pod-kosmičke misterije ostanu zemlja nedodija za one koji ne mogu ni da vide, ni da veruju da drugi mogu da vide. (. . .)

Za žaljenje je što se malo nas držalo ovog mudrog saveta i što je mnogo neprocenjivih bisera, mnogo dragulja mudrosti, bačeno neprijatelju nesposobnom da razume njegovu vrednost, a koji se sad okrenuo i rastrže nas.

*"Zamislimo ", piše isti Učitelj dvojici svojih "učenika laika", kako je on zvao autora *Ezoterijskog budizma* i drugog gospodina, koji je neko vreme učio zajedno sa njim - "zamislimo DA JE NAŠA ZEMLJA JEDNA IZ GRUPE OD SEDAM PLANETA ILI SVETOVA KOJI NOSE čovEKA. (. . .) {SvMPM planeta su svete planete antike, i sve su sedmostruke.) Sada životni impuls stiže do A, bolje rečeno do onog čemu je suđeno da postane A, i stoje u ovom trenutku samo kosmička prašina ("laja centar") (. . .) itd.*

U tim ranim pismima, u kojima su morali da se izmišljaju termini i kuju reči, "Prstenovi" su veoma često postajali "Krugovi", a "Krugovi" životni ciklusi i obrnuto. Korespondentu koji je "Krug" nazvao "Prstenom Sveta", Učitelj piše: "Verujem da će to voditi daljoj zbrci. Složili smo se da Krugom zovemo prelazak Monade od Kugle A do kugle G ili Z (. . .) 'Prsten Sveta' je tačno (. . .) Sadržite izričito g. (. . .) da se usaglasi sa nomenklaturom pre nego što bude išao dalje. . ."

Uprkos tom usaglašavanju, zahvaljujući toj pometnji, mnoge greške su se provukle u tim najranijim učenjima. Rase su čak povremeno mešane sa "Krugovima" i "Prstenovima" i vodile su sličnim greškama u knjizi *Covek*. Od početka je Učitelj napisao: -

Pošto nije dozvoljeno da ti kažem celu istinu ili da otkrijemo koliko je broj izolovanih delića (. . .) nisam u stanju da ti udovoljim.

To je bio odgovor na pitanje: "Ako ne grešimo, onda je ukupno 637 postojanja pre perioda čoveka" itd., itd. Na sva pitanja koja su se ticala cifara, odgovorje bio: "Pokušajte da resite problem 777 in-

kamacija. (. . .) *Iako sam obavezan da zadržim informaciju za sebe (. . .) ipak, ako biste sami resili taj problem, bio bih dužan da vam kažem.*"

Ali, oni ga nikad nisu resili i rezultati su bili - neprestane komplikacije i greške.

Čak je i učenje o Sedmostrukom sastavu nebeskih tela i makrokosmosa ~ od koga potiče sedmostruka podela mikrokosmosa, ili Čoveka, dosad bilo među onim najskrivenijim. U starim vremenima ono se obično otkrivalo samo pri Inicijaciji, i to zajedno sa najsvetijim ciframa ciklusa. Sad, kao stoje rečeno u jednom od teozofskih časopisa²⁶, o otkrivanju čitavog sistema Kosmogonije nije se razmišljalo, čak ni na trenutak, u vreme kad su komadići informacija štedljivo davani kao odgovori na pisma koje je pisao autor *Ezoterijskog budizma* i u kojima je postavljao mnoštvo pitanja. Među njima su bila pitanja o takvim problemima na koja nijedan UČITELJ, ma kako daje veliki i nezavisan, ne bi imao pravo da odgovori i time razglasi svetu najdrevnije i najstarije od svih misterija drevnih učilišta-hramova. Zato je samo mali broj doktrina otkriveno u širokim crtama, dok su detalji stalno prećutkivani, a svi pokušaji da se izvuče više informacija o njima od početka su sistematski izbegavani. To je savršeno prirodno. Od četiri Vidje - od sedam grana Znanja pomenutog u *Puranama* - naime, "Jadna-Vidje" (obavljanje religioznih rituala da bi se dobili određeni rezultati); "Maha-Vidje", veliko (Magično) znanje, sada degenerisano u obožavanje Tantrika, "Guhja-Vidje", nauka o Manirama i pravom ritmu kojim se one izgovaraju, o mističnim prizivima itd. - samo poslednje od njih, "Atma-Vidja", ili *^vdi Ydi Duhovna i Božanska mudrost*, može da baci apsolutnu i konačnu svetlost na učenja pomenuta tri. Bez pomoći Atma-Vidje, ostala tri ostaju *^amopovršne* nauke, geometrijske veličine koje imaju dužinu i širinu, ali ne i visinu. One su kao duša, udovi i um usnulog čoveka: sposobne za mehaničko kretanje, za haotične snove, pa čak i za hodanje u snu, za proizvođenje vidljivih posledica, ali podstaknute instinktivnim, a ne intelektualnim uzrocima, a najmanje od svega potpuno svesnim duhovnim impulsima. Dosta se može reći i objasniti pomoću prve tri nauke. Ali, ukoliko ključ za njihova učenja ne pruži Atma-Vidja, ona će zauvek ostati nalik na tragmente iscepanog

²⁶ *Lucifer*, maj 1888.

TAJNA DOKTRINA » KOSMOGENEZA

priručnika, nalik na obrise velikih istina, koje su maglovito opazili oni najduhovniji, ali su ih do neprepoznavanja izvitoperili oni koji su hteli da svaku senku prikucaju za zid.

Potom, opet, druga velika komplikacija stvorena je u umovima proučavalaca nepotpunim izlaganjem doktrine o evoluciji Monada. Da bi se potpuno shvatila, oba ova procesa, kao i rađanje kugli, moraju se daleko više ispitati u njihovom metafizičkom aspektu, nego u onom koji bi se mogao nazvati statističkim, i koji uključuje figure i brojeve za koje je retko dopušteno da se široko koriste. Na nesreću, ima onih koji su skloni da se tim doktrinama bave jedino metafizički. Čak i najbolji od pisaca sa Zapada, koji piše o našoj doktrini, izjavljuje u svom delu kad govori o evoluciji Monada:

(...) u čistu metafiziku te vrste se sada ne upuštamo.

(Ezoterijski budizam, str. 46)

I u takvom slučaju, kao što primećuje Učitelj u pismu koje mu je uputio:

Čemu to propovedanje naših doktrina, svo to guranje uzbrdo i plivanje *in adversumflumen!** Zašto bi Zapad (. . .) učio od Istoka (. . .) ono što nikad ne može ispuniti zahteve njegovih posebnih ukusa estetike?

I on skreće pažnju svom korespondentu na:

(...) ogromne teškoće na koje mi (adepti) nailazimo u svakom pokušaju da objasnimo našu metafiziku zapadnjačkom umu.

I zaista je tako, jer *izvan* metafizike nikakva okultna filozofija, nikakav ezoterizam nije moguć. To je kao da pokušavamo da objasnimo težnje i privrženosti, ljubav i mržnju, najprivatnija i najsvetija zbivanja u duši i umu živog čoveka anatomskim opisima grudi i mozga njegovog mrtvog tela.

Ispitajmo sada dva načela koja su u prethodnom tekstu pomenuta, a na koja jedva daje i ukazano u *Ezoterijskom budizmu*, i dopunimo ih koliko je u našoj moći.

* (Lat.) - nasuprot struji, (nap. prev.)

DODATNE ČINJENICE I OBJAŠNENJA U POGLEDU KUGLI I MONADA

*Mesečev Lanac i Zemljin Lanac * Zemlja, Mesečevo Dete *
Klasifikacija Monada * Definisane Monade * Lunarne Mo-
nade - Pitriji * Trostruka evolucija u Prirodi*

Na dve tvrdnje iznete u *Ezoterijskom budizmu* mora se obratiti pažnja i citirati autorovo mišljenje. Na strani 47 (peto izdanje) kaže se:

(. . .) duhovne monade (. . .) koje ne upotpune svoje mineralno postojanje na Kugli A, upotpunjuju ga na Kugli B i tako dalje. One prolaze nekoliko puta kroz ceo ciklus kao minerali, a potom opet nekoliko puta ciklus kao biljke, i nekoliko puta kao životinje. Zasad se namemo uzdržavamo da saopštimo brojeve (. . .)

To je mudar pristup velikoj tajni sadržanoj u figurama i brojevima. Ta uzdržanost je danas delimično ukinuta, ali bi možda bilo bolje da su stvarni brojevi, koji se tiču Krugova i evolucionih kruženja, bili u tom trenutku ili potpuno otkriveni, ili isto tako potpuno prećutani. G. Sinet je dobro razumeo tu teškoću kad je (na str. 140) rekao da:

Iz razloga koje neposvećenom svetu nije lako da nasluti, posednici okultnog znanja posebno odbijaju da objavljuju činjenice koje se odnose na Kosmogoniju iako je neiniciranom teško da razume zašto bi one trebalo da budu prećutane.

Očigledno je da su takvi razlozi postojali. Svejedly, upravo od te uzdržanosti potiče najveći deo najkonfuznijih ideja podjednako kako od strane nekih istočnjačkih, tako i zapadnjačkih učenika. Teškoće

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

na putu prihvatanja ta dva posebna načela o kojima govorimo izgledale su velike, baš zbog odsustva bilo kakvog podatka na koji bi se moglo osloniti. Ali, tako je to bilo. Jer, cifre koje pripadaju okultnim proračunima ne mogu se objaviti - kao što su Učitelji mnogo puta rekli - izvan kruga zakletih učenika, pa čak ni oni ne mogu da prekrše pravila.

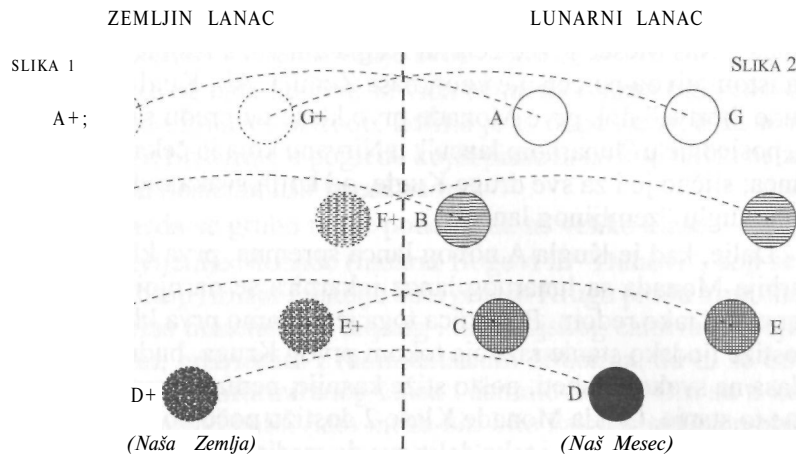
Da bismo stvari učinili jasnijim, ne dotičući matematičke aspekte doktrine, možemo proširiti izneto učenje i razjasniti neka nejasna mesta. Pošto su evolucija Kugli i Monada blisko povezane, od ta dva učenja načinićemo jedno. Što se tiče Monada, od čitaoca se traži da ima na umu da istočnjačka filozofija odbacuje, kao nefilozofsku i nemoguću u ekonomiji Prirode, zapadnjačku teološku dogmu o stvaranju nove duše za svako dete koje se rodi. Mora postojati ograničen broj Monada koje evoluiraju i postaju sve savršenije i savršenije putem asimilacije mnogih ličnosti u nizu, u svakoj novoj Manvantari. To je apsolutno neophodno iz perspektive doktrine o Reinkarnaciji, Karmi i postepenom povratku ljudske Monade njenom izvoru - *apsolutnom* Božanstvu. Zato, iako sujata manje ili više naprednih Monada gotovo neizbrojiva, ona su ipak konačna, poput svega drugog u ovom Univerzumu diferencijacije i konačnosti.

Kao što je pokazano u dvostrukom dijagramu ljudskih "principa" i uspinjućih Kugli lanaca sveta, postoji večna prepletenost uzroka i posledica, i savršena analogija koja se proteže kroz i spaja sve pravce evolucije. Jedan rada drugi - kako kugle tako i ličnosti. Ali, krenimo od početka.

Upravo smo dali opšti pregled procesa pomoću kojih su formirani planetarni lanci u sledu. Da bismo sprečili buduće pogrešne koncepcije, ovde se mogu saopštiti još neki detalji koji će takođe osvetliti istoriju čovečanstva u našem lancu, potomstvu Mesečevog lanca.

U Dijagramu 2, na narednoj strani. Slika 1 predstavlja "Lunami lanac" sedam planeta na izmaku njegovog sedmog ili poslednjeg Kruha, dok Slika 2 predstavlja "Zemljin lanac" koji će biti, ali još nije u postojanju. Sedam Kugli svakog lanca obeležene su u svom cikličkom poretku slovima od A do G, a Kugle Zemljinog lanca u daljem tekstu su obeležene krstom - \- - simbolom Zemlje.

Sad, mora se imati na umu da su Monade koje prolaze kroz ciklus duž bilo kog sedmostrukog lanca podcijene na sedam klasa ili

Dijagram 2

hijerarhija u skladu sa svojim nivoom evolucije, svešču i zasluga. Sledimo, dakle, poredak njihovog pojavljivanja na planeti A, u prvom Krugu. Vremena-prostori između pojavljivanja tih hijerarhija na bilo kojoj Kugli su tako podešena da kad se klasa 7, poslednja, pojavi na Kugli A, Klasa 1, prva, upravo je prešla na Kuglu B, i tako dalje, korak po korak, duž čitavog lanca.

Opet, u Sedmom Krugu lunarnog lanca, kad Klasa 7, poslednja, napusti Kuglu A, ta Kugla, umesto da padne u san, kao što je činila u prethodnim Krugovima, počinje da umire (da ulazi u planetarnu pralaju)" i, umirući, ona postupno, kao što je već rečeno, prenosi svoje "principe" ili životne elemente i energiju itd, jedno za drugim, na novi "laja-centar", koji započinje formiranje Kugle A Zemljinog lanca. Sličan proces se odvija na svakoj Kugli "lunarnog lanca".

²⁷

Okultizam deli periode Odmora (Pralaje) na nekoliko vrsta: postoji *individualna* Pralaja svake Kugle, kad čovečanstvo i život prelaze na iduću, sedam manjih Pralaja u svakom *Krugu*, *planetarna* Pralaja, kad se sedam *Krugova* završe, *Solarna* Pralaja, kad je čitav sistem na izmaku i, konačno, Sveopšta Maha Pralaja - ili Brama Pralaja - na kraju "doba Brame". To su tri glavne pralaje ili "perioda uništenja". Ima mnogo drugih manjih, ali njima se sada ne bavimo.

jednoj za drugom, od kojih svaka formira novu Kuglu "zemljinog lanca". Naš Mesec je bio četvrta Kugla u nizu, a istovremeno je bio na istom nivou percepcije kao i naša Zemlja. Ali, Kugla A nije potpuno "mrtva" dok prve Monade prve klase ne pređu sa kugle G ili Z, poslednje u "lunamom lancu", u Nirvanu koja ih čeka između dva lanca; slično je i za sve druge Kugle, od kojih svaka rada odgovarajuću kuglu "zemljinog lanca".

Dalje, kad je Kugla A novog lanca spremna, prva klasa ili Hijerarhija Monada sa lunamog lanca inkamira se na njoj u najnižem carstvu, i tako redom. Posledica toga je da samo prva klasa Monada dostiže ljudsko stanje razvoja tokom prvog Kruga, budući da druga klasa na svakoj planeti, pošto stiže kasnije, nema vremena da dostigne to stanje. Otuda Monade Klase 2 dostižu početno ljudsko stanje tek u Drugom Krugu, i tako dalje sve do sredine Četvrtog Kruga. Ali, u toj tački - i u tom Četvrtom Krugu u kome će ljudsko stanje biti *potpuno* razvijeno - "Vrata" ljudskog carstva se zatvaraju i od tada je broj "ljudskih" Monada, to jest, Monada na ljudskom stepenu razvoja, potpun. Jer, Monade koje nisu dosegle ljudski nivo do te tačke, zahvaljujući evoluciji samog čovečanstva toliko će zaostati da će dostići ljudsko stanje tek na kraju sedmog i poslednjeg Kruga. One, zato, neće biti ljudi u ovom lancu, već će stvoriti čovečanstvo iduće Manvantare i biti nagrađene time što će postati "Ljudi" u lancu koji je u celini viši, dobivši tako karmičku nadoknadu. Ima *samo jedan jedini izuzetak* u tora pogledu, za koji postoje veoma jaki razlozi, o kome ćemo govoriti kasnije. Međutim, on objašnjava razliku u rasama.

Tako postaje očigledno kako je savršena analogija između Prirodnih procesa u Kosmosu i u ljudskoj jedinki. Ona živi svoj životni ciklus i umire. Njeni "viši principi", koji u razvoju planetarnog lanca odgovaraju kružećoj Monadi, prelaze u Devahan, koji odgovara "Nirvani" i stanjima počinka koja postoje između dva lanca. Čovekovi niži "principi" bivaju razgrađeni tokom vremena i Priroda ih opet koristi za stvaranje novih ljudskih principa, a isti procesi se odvijaju u razgradnji i formiranju Svetova. Analogija je zato najsigurniji vodič za shvatanje okultnih učenja.

To je jedna od "sedam misterija Meseca" i ona je sada obznanjena. *Japanski jamabuzi*, mistici sekte Lao-Cea i monasi askete u Kjo-tu zovu sedam "misterija" Dzenodu - "sedam dragulja". Jedino su

japanski i kineski budisti i inicijati (ako je to uopšte moguće), još uzdržaniji od Indusa u objavljivanju svog "Znanja".

Ali, čitalac ne sme izgubiti iz vida Monade i mora biti prosvetljen u pogledu njihove prirode, koliko je to dopušteno, a da se ne zađe u najviše misterije, u pogledu kojih pisac ni na koji način ne zamišlja da zna poslednju ili konačnu reč.

Jato Monada se grubo može podeliti na tri velike klase: -

1. Najrazvijenije Monade (lunami Bogovi ili "Duhovi", koji se u Indiji zovu Pitriji) imaju funkciju da u prvom Krugu prođu kroz čitav trostruki ciklus mineralnog, biljnog i životinjskog carstva u svojim najeteričnijim, providnim i rudimentarnim oblicima, da bi se odenuli prirodom novoformiranog lanca i asimilovali je. Oni su ti koji prvi dosežu ljudski oblik (ako može biti bilo kakvog oblika u oblasti koja je gotovo subjektivna) na Kugli A u prvom Krugu. Zato su oni ti koji vode i predstavljaju ljudski element u drugom i trećem Krugu, i konačno razvijaju svoje senke na početku Četvrtog Kruga, za drugu klasu, ili one koji dolaze iza njih.

2. One Monade koje će prve dostići ljudski nivo tokom tri i po Kruga, i postati ljudi. ^*

28

Ovde smo prisiljeni da koristimo izraz "Ljudi", reč koja zavodi na pogrešan put; to je jasan dokaz koliko su evropski jezici malo pogodni da izraze te suptilne razlike.

Logično je da ti "Ljudi" nisu podsećali na današnjeg čoveka, ni po obliku ni po prirodi. Zašto ih onda, može se postaviti pitanje, uopšte zovemo "Ljudima"? Zato što ni u jednom zapadnjačkom jeziku nema termina koji i približno prenosi tu ideju. Reč "Ljudi", u najmanju ruku, ukazuje da su ta bića bila "MANUI", misleći entiteti, koliko god da su se po obliku i intelektu razlikovali od nas. Ali, u stvarnosti, u pogledu duhovnosti i intelektualnosti, oni su bili pre "bogovi" nego "Ljudi".

Na istu jezičku teškoću nailazimo kad opisujemo "stadijume" kroz koje prolazi Monada. Metafizički govoreći, naravno daje apsurdno pričati o "razvoju" neke Monade, ili reći da ona postaje "Čovek". Ali, svaki pokušaj da se očuva metafizička preciznost pri upotrebi jezika kakav je engleski, zahtevao bi još najmanje tri toma ove knjige i doneo sa sobom toliko verbalnih ponavljanja da bi to bilo krajnje zamorno. Logično je da MONADA ne može ni da napreduje ni da se razvije, pa čak na nju ne mogu da utiču ni promene stanja kroz koja prolazi. *Ona nije od ovog sveta ili plana* i može se porediti jedino sa neuništivom zvezdom božanske svetlosti i vatre, bačenom na naš zemaljski plan kao

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

3. Oklevala, Monade koje su zaostale i koje, zbog karmičkih prepreka, uopšte neće dostići ljudsko stanje tokom ovog ciklusa ili Kruga, osim jednog izuzetka o kome će se govoriti na drugom mestu, kao stoje obećano.

Dalje, evoluciju *spoljašnjeg* oblika ili tela oko *astrala* izazivaju zemaljske sile, baš kao i u slučaju nižih carstava, ali, evolucija unutrašnjeg ili pravog ČOVEKA je čisto duhovna. Ona sada nije više prolazak impersonalne Monade kroz brojna i raznovrsna stanja materije - obdarena u najboljem slučaju instinktom i svešću na sasvim drugom planu - kao u slučaju spoljašnje evolucije, već putovanje "duše-hodočasnika" kroz razna stanja ne samo materije već i Samosvesti i samoopažanja, ih od apercepcije & o percepcije (vidi "*Bogovi, Monade i Atomi*").

MONADA izranja iz svog stanja duhovne i intelektualne nesvesnosti i, preskačući prva dva plana - suviše bliska APSOLUTU da bi dopustila bilo kakav odnos sa bilo čim na nižem planu - direktno doseže nivo Mentala. Ali, u čitavom univerzumu nema plana sa širim granicama ili sa širim opsegom delovanja u svojim gotovo beskrajnim gradacijama perceptivnih i aperceptivnih osobina nego stoje to ovaj, koji za uzvrat ima odgovarajući niži plan za svaki "oblik", od "mineralne" monade do trenutka kad ona putem evolucije procveta u *božansku monadu*. Ali, sve vreme ona je jedna te ista Monada, koja se razlikuje samo po svojim inkarnacijama, tokom svog večnog ciklusa delimičnih ili potpunih pomračenja duha, ili delimičnih ili potpunih pomračenja materije - dva suprotna pola - dok se penje u oblasti mentalne duhovnosti, ili silazi u dubine materijalnosti.

Da se vratimo *Ezoterijskom budizmu*. Tamo je rečeno, u pogledu ogromnog perioda koji protiče između mineralne epohe Kugle A i ljudske epohe[^]:

pojas za spašavanje za ličnosti u kojima obitava. Ličnost treba da prione za nju i da, uzevši udela u njenoj božanskoj prirodi, stekne besmrtnost. Ostavljena sama sebi, Monada neće prionuti ni za koga, ali će, kao "pojas", biti odvučena u drugu inkarnaciju nezaustavljivim tokom evolucije.

Termin "Ljudska epoha" upotrebljen je ovde zato stoje nužno da se to četvrto carstvo, koje sledi nakon životinjskog, nekako nazove. Ali, zapravo "Čovek" na Kugli A tokom prvog Kruga nije Čovek, već samo njegov prototip ili bezdimenzionalna slika iz astralnih predela.

Potpun razvoj mineralne epohe na Kugli A otvara put biljnom razvoju i čim on počne, mineralni životni impuls pretače se na Kuglu B. Potom, kad se biljni razvoj na Kugli A dovrši i počne razvoj životinja, biljni životni impuls pretače se na Kuglu B, a mineralni impuls prelazi na Kuglu C. Potom, konačno, dolazi ljudski životni impuls na Kugli A.

(Ezoterijski budizam, str. 49)

I tako to ide tokom prva tri Kruga, nakon čega se uspori i, konačno, zaustavi na pragu naše Kugle, u Četvrtom Krugu jer, tada se ulazi u ljudski period, sedmi (kad nastaje pravi fizički čovek). To je očigledno, jer, kako je rečeno:

(. . .) postoje procesi evolucije koji prethode mineralnom carstvu i otuda talas evolucije, zapravo, nekoliko talasa evolucije, prethode mineralnom talasu u njegovom napretku preko sfera.

(Ibid)

A sad moramo da citiramo drugi članak, *Mineralna Monada*, iz *Pet godina teozofije*, str. 273 i dalje.

Postoji sedam carstava. Prva grupa obuhvata tri stupnja elementala, ili nastajućih centara sila - od prvog stupnja diferencijacije (iz) Mulaprakriti (ili bolje rečeno, Pradane, prvobitne homogene materije) do njenog trećeg stupnja - to jest, od potpune nesvesnosti do polupercepcije; druga ili viša grupa obuhvata carstva od biljaka do čoveka zato mineralna carstva formiraju centralnu ili prelomnu tačku u nivoima "Monadičke Suštine", koja se smatra energijom koja evoluira. Tri nivoa (pod-fizička) na elementalnoj strani, mineralno carstvo, tri nivoa na objektivnoj fizičkoj strani - to su (prvih ili uvodnih) sedam karika lanca evolucije.

Kažemo "uvodnih", zato što su oni pripremni, pa iako, u stvari, pripadaju prirodnoj evoluciji, preciznije se mogu opisati kao pod-prirodna evolucija. U svojim stupnjevima taj proces zastaje na Trećem, na pragu Četvrtog stupnja, kad na nivou prirodne evolucije postaje

"Fizički" Gvde znači: "diferenciran radi kosmičkih ciljeva i delatnosti"; svejedno, iako je ta "fizička strana" objektivna za apercepciju bića sa drugih planova ipak je sasvim subjektivna za nas, na našem planu.

prvi stupanj koji zaista vodi čoveku, formirajući tako sa tri elementalna carstva deset, broj Sefirot. U toj tački počinje:

Silazak duha u materiju koji je ekvivalentan usponu u fizičkoj evoluciji, a ponovni uspon iz najdubljih dubina materijalnosti (minerala) prema njegovom predašnjem stanju, ekvivalentan je odgovarajućem rasplinjavanju konkretnog organizma - do Nirvane, tačke na kojoj diferencirana materija nestaje.

(*Pet godina teozofije*, str. 276.)

Zato postaje očigledno zašto se ono što se u *Ezoterijskom budizmu* dosledno naziva "Talasom Evolucije", mineralni, biljni, životinjski i ljudski "impuls" zaustavlja na vratima naše Kugle, u njenom Četvrtom ciklusu ili Krugu. U toj tački će se Kosmička Monada (Budi) spojiti sa Atmičkim Zrakom i postati njegov nosilac, to jest, ona (Budi) će se probuditi za apercepciju (Atmana) i tako načiniti prvi korak na novoj sedmostrukoj lestvici evolucije, koja će je konačno odvesti desetom ogranku (brojeći naviše od najnižeg) drveta Sefirot, Kruni.

Sve u Univerzumu se odvija po analogiji. "Kako je gore, tako je dole": Čovek je mikrokosmos Univerzuma. Ono što se odvija na duhovnom nivou ponavlja se na kosmičkom. Zgušnjavanje sledi pravce apstrakcije; ono što odgovara najvišem mora biti najniže, materijalno odgovara duhovnom. Zato, postoje tri elementalna carstva koja odgovaraju Sefirotalnoj Kruni (gornjoj trijadi), carstva koja pretihode Mineralima (vidi dijagram na str. 277 u *Pet godina teozofije*) i koja, da upotrebimo jezik kabalista, u kosmičkoj diferencijaciji odgovaraju svetovima Oblika i Materije od Nad-Duhovnog do Arhetipskog.

Sad, staje "Monada"? I u kakvom je ona odnosu prema Atomu? Sledeći odgovor je zasnovan na objašnjenjima iznetim kao odgovor na ta pitanja u navedenom članku *Mineralna Monada*, koji je napisala autorka ovog dela.

"Nikakvom", odgovara se na drugo pitanje, "prema atomu ili molekulu kakav postoji u savremenim naučnim konceptima. Ona se ne može porediti ni sa mikroskopskim organizmom, nekad svrstanim među poligastrične infuzorije, koji se danas smatra biljkom i svrstan je u alge, a nije ni Monas peripatetičara. Fizički ili konstitucionalno, mineralna monada se, naravno, razlikuje od ljudske monade.

koja nije ni fizička niti se njen sastav može prikazati hemijskim simbolima i elementima." Ukratko, pošto je duhovna Monada Jedno, Univerzalno, Bezgranično i Nedeljivo, a njeni zraci ipak formiraju ono što mi, u našem neznanju, zovemo "Individualnim Monadama" ljudi, tako je i Mineralna Monada - budući da je suprotna tačka ciklusa - takode Jedno, i iz nje proizlaze bezbrojni fizički atomi, na koje je nauka počela da gleda kao na individualizovane.

Kako bi se drugačije moglo objasniti i matematički izraziti evolucioni i spiralni napredak Četiri Carstva? "Monada" je kombinacija poslednja dva "principa" u čoveku, šestog i sedmog i, precizno govoreći, termin "ljudska monada" odnosi se samo na dualnu dušu (Atma-Budi), a ne na njen najviši, duhovni, oživljujući Princip, samu Atmu. Ali, pošto duhovna duša, ako bi se odvojila od Atme, ne bi mogla da postoji, ne bi imala biće, zato je nazvana. . . . Sad, Monadička, bolje rečeno Kosmička Suština (ako se može upotrebiti takav izraz), u mineralima, biljkama i životinjama, iako je ista kroz niz ciklusa, od najnižih elementala sve do Carstva Deva, ipak se razlikuje po stepenu razvijenosti. Bila bi prilična zabluda zamišljati neku Monadu kao odvojeni Entitet koji polako krči svoj put kroz niža Carstva, i, nakon bezbrojnog niza preobražaja, procveta u ljudsko biće; uklatko, daje Monada jednog Humbolta potekla od Monade jednog atoma amfibola. Umesto da kažemo "Mineralna Monada", u smislu fizičke nauke, koja odvaja svaki atom, korektniji izraz bi, naravno, bio "Monada ispoljena u carstvu Prakriti, koje se zove Mineralno Carstvo." Atom, kako je predstavljen u uobičajenim naučnim hipotezama, nije čestica nečega, koju oživljava psihičko nešto i kojoj je suđeno da nakon dugih eona procveta u čoveka. Ali, on jeste konkretno ispoljavanje univerzalne energije, koja sama još nije postala individualizovana, dosledno ispoljavanje jednog Univerzalnog Monasa. Okean (materije) se ne deli na svoje potencijalne i sastavne kapi dok talas životnog impulsa ne dostigne evoluciono stanje ljudskog rođenja. Sklonost ka odvajanju u individualne Monade je dostupna, a u višim životinjama dolazi gotovo odmah. Peripatetičari*

* Peripatetičari ili peripatetici [(grč.) ΤειπiTiaTeTiKOi;] - sledbenici Aristotelove filozofske škole. Ime su dobili po grčkoj reči *peripatoi* (TtepiTraTOi) = hodnik, zbog Aristotelove navike da svoje učenje izlaže šetajući se hodnicima Liceja u Atini. (nap. ured.)

su reč *Monas* primenjivali na ceo Kosmos, u panteističkom smislu, a okultisti, koji su to prihvatili iz praktičnih razloga, razlikuju uspinjuće stadijume evolucije nečeg konkretnog od evolucije nečeg apstraktnog, koristeći pritom termine kao što su, na primer, "Mineralna, Biljna, Životinjska (i tako dalje) Monada". Ti termini naprosto znače da plimski talas duhovne evolucije prolazi kroz taj luk svoga kruga. "Monadička suština" počinje da se neprimetno diferencira ka individualnoj svesti u Biljnom Carstvu. Pošto Monada nije složena, kao što ju je ispravno definisao Lajbnic, nju sačinjava duhovna suština (koja oživljava Monade na raznim stepenima njihove diferencijacije), a ne skup atoma, koji je samo nosilac i supstanca kroz koju vibriraju niži i viši stepeni inteligencije.

Lajbnic je zamislio Monade kao elementarne i neuništive jedinice koje imaju moć *davanja i primanja* u odnosu na druge jedinice, pa stoga imaju i moć koja determiniše sve duhovne i fizičke pojave. On je taj koji je izmislio termin apercepcija, što zajedno sa nervnim (ne opažanjem, već pre) osetom, izražava stanje monadičke svesti u svim Carstvima do Coveka.

Zato je, možda, gledajući strogo metafizički, Atma-Budi pogrešno nazivati MONADOM, postoje iz materijalističke perspektive gledano on dvojan i, prema tome, složen. Ali, pošto je Materija Duh, i, obrnuto, pošto su Univerzum i Božanstvo koje ga informiše nezamislivi kao odvojeni jedno od drugog, isto je i u slučaju Atma-Budija. Budući daje Budi nosilac Atme, on stoji u istom odnosu prema Atmi kao Adam Kadmon, kabalistički Logos, prema Ain-Softi, ili Mulaprakriti prema Parabramu.

Još nekoliko reci o Mesecu.

Sta su to, moglo bi se pitati, "Lunama Monade" koje su maločas pomenute? Opis sedam klasa Pitrija slediće kasnije, ali sada se mogu dati neka opšta objašnjenja. Svima mora biti jasno da su Monade one što su se, završivši svoj životni ciklus u lunamom lancu, koji je na nižem stepenu od zemaljskog lanca, inkamirale u zemaljskom. Ali, ima još nekih detalja koji se mogu dodati, iako su oni suviše blizu zabranjene zone da bi bili iscrpno obrađeni. Poslednja reč misterije otkriva se samo adeptima, ali se može reći da je naš satelit samo grubo telo njegovih nevidljivih principa. Kako vidimo, ima 7 Zemalja, pa tako ima i 7 Meseca, od kojih je vidljiv samo poslednji;

isto važi i za Sunce, čije vidljivo telo se zove Maja, odraz, kao što je to i čovekovo telo. "Pravo Sunce i pravi Mesec nevidljivi su, baš kao i pravi čovek", kaže jedna okultna izreka.

A može se *en passant* ^ primetiti da ti drevni narodi, koji su prvi izneli ideju o "sedam Meseca", nisu bili tako budalasti. Jer, iako se ta koncepcija danas uzima jedino kao astronomska mera vremena, u veoma materijalizovanom obliku, ipak se u osnovi te ljuštore još uvek mogu prepoznati tragovi jedne duboko filozofske ideje.

U stvarnosti, Mesec je satelit Zemlje samo u jednom pogledu, u tom što se fizički okreće oko Zemlje. Ali, u svakom drugom pogledu je Zemlja satelit Meseca, a ne obrnuto. Ta tvrdnja, iako možda izgleda zapanjujuće, nije lišena potvrda same nauke. Nju potvrđuju plime, ciklične promene u mnogim oblicima bolesti što se poklapaju sa lunanim fazama; one se mogu pratiti i u rastu biljaka, a veoma su izrazite u fenomenima ljudske trudnoće i začeća. Sve drevne religije, posebno jevrejska, priznavale su važnost Meseca i njegovog uticaja na Zemlju; taj uticaj su, isto tako, zapazili mnogi posmatrači psihičkih i fizičkih pojava. Ali, bar koliko nauka zna, uticaj Zemlje na Mesec ograničenje na fizičku privlačnost, koja ga navodi da se okreće oko svoje orbite. I ako bi neki posmatrač insistirao daje sama ta činjenica dovoljan dokaz daje Mesec zaista Zemljin satelit na drugim nivoima delovanja, moglo bi se odgovoriti: da lije majka, koja obilazi oko kolenke svog deteta, pazeći na njega, podređena svom detetu ili zavisna od njega; iako je u izvesnom smislu satelit, ipak je ona svakako starija i razvijenija nego dete na koje pazi.

Mesec je, dakle, taj koji igra najveću i najvažniju ulogu, kako u formiranju same Zemlje, tako i u njenom kasnijem naseljavanju ljudskim bićima. "Lunane Monade" ili Pitriji, preci čoveka, postale su u stvarnosti sam čovek. Oni su "Monade" koje ulaze u ciklus evolucije na kugli A, i koje, prošavši duž lanca planeta, evoluiraju u ljudskom obliku, onako kako je upravo objašnjeno. Na početku ljudskog stadijuma Četvrtog Kruga na ovoj Kugli, iz svojih "majmunolikih" oblika, koje su razvili u Trećem Krugu, oni poput izdanaka puštaju svoje astralne dvojnike. A taj suptilni, tananiji oblik, služi kao model na osnovu koga Priroda gradi fizičkog čoveka. Te "Monade" ili

(Franc.) - u prolazu, (nap. prev.)

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

"božanske iskre" su, dakle, "Lunami" preci, sami Pitriji. Jer ti "Lunami Duhovi" moraju da postanu "Ljudi" da bi njihove "Monade" mogle da dostignu viši nivo aktivnosti i samosvesti, to jest, nivo Manasa-Putra, koji "nesvesnim" ljušturama, što su ih stvorili i informisali Pitriji, daju "um" u poslednjem periodu Treće Korenske Rase.

Na isti način će "Monade" ili ega ljudi sedmog Kruga naše Zemlje, nakon što se naših sedam Kugli A, B, C, D i ostale odvoje od svoje životne energije, informisati i time prizvati u život druge lajacentre kojima je predodređeno da žive i deluju na još višem nivou bića. Tako će, na isti način, zemaljski "Preci" stvoriti one koji će biti njihovi nadređeni.

Sad postaje jasno da u Prirodi postoji trostruka evolucionarna shema, za formiranje *tri periodična Upadhija*, bolje rečeno, tri odvojene sheme evolucije, koje su u našem sistemu međusobno neraskidivo povezane i prepletene u svakoj tački. To su monadička (duhovna), intelektualna i fizička evolucija. Njih tri su, u oblasti Kosmičke Iluzije, konačni aspekti ili odrazi ATME, sedme, STVARNOSTI.

1. Monadička se, kako i ime ukazuje, odnosi na rast i razvoj Monade na još više faze aktivnosti u spoju sa -

2. Intelektualnom, koju predstavljaju Manasa Dani (Solame Deve, ili Agnišvata Pitriji), a koji čoveku "daju inteligenciju i svest"[^] i -

3. Fizičkom, koju predstavljaju Chaje lunarnih Pitrija, oko kojih je priroda očvrsla ovo postojeće fizičko telo. To telo služi kao nosilac "rasta" (da upotrebimo taj ne baš ispravan termin) i preobražaja pomoću Manasa i - zahvaljujući nagomilavanju iskustava - preobražaja konačnog u BESKONAČNO, prolaznog u Večno i Apsolutno.

Svakim od ova tri sistema vladaju i vode ih razni nizovi Danija ili "Logosa", i svaki ima svoje sopstvene zakone. Svaki od njih je prikazan u sklopu čoveka, koji je Mikrokosmos velikog Makrokosmosa; jedinstvo ta tri velika toka u njemu je to što ga čini složenim bićem kakvo je danas.

"Priroda", ili fizička Moć evolucije, nikad ne bi mogla razviti inteligenciju - ona jedino može da stvara "nesvesne oblike", kao što će se videti u našoj "ANTROPOGENEZI". "Lunama Monade" ne mogu

[^] Vidi ZAKLJUČAK u Delu II ove Knjige.

da napreduju, jer nisu još dovoljno u dodiru sa oblicima koje je stvorila "Priroda" da bi dopustili da oni sakupljaju iskustva njenim sredstvima. Manasa-Đani su ti koji premošćuju jaz i oni predstavljaju moć evolucije Inteligencije i Uma, kariku između "Duha" i "Materije" - u ovom Krugu.

Takode se mora imati na umu da su Monade, koje ulaze u ciklus evolucije na Kugli A, na veoma različitim stupnjevima razvoja. Otuda ovo pitanje postaje donekle komplikovano. . . Hajde da re-zimiramo.

Najrazvijenije Monade (lunane) dostižu stanje ljudskog zametka u prvom Krugu; one postaju zemaljska, iako veoma vazdušasta, ljudska bića pred kraj Trećeg Kruga, ostajući na njoj (kugli) tokom perioda "pomračenja" kao seme za buduće čovečanstvo u Četvrtom Krugu, te tako postaju pioniri čovečanstva na početku ovog, Četvrtog Kruga. Ostale dostižu ljudski nivo tek u kasnijim Krugovima, to jest, u drugom, trećem, ili u prvoj polovini Četvrtog Kruga. I na kraju, najzaostališe od svih, to jest, one koje još uvek imaju životinjski oblik nakon središnje prekretnice Četvrtog Kruga - neće uopšte postati ljudi tokom ove Manvantare. One će stići do praga ljudskog stanja tek na kraju Sedmog Kruga, da bi ih *nakonpralaje*, kad dođe red, pozvali u novi lanac stariji pioniri, preci čovečanstva, ili Semeno Čovečanstvo (*Sišta*), što znači ljudi koji će biti u vodećem položaju na kraju tih Krugova.

Proučavaocima jedva da je i potrebno dalje objašnjenje o ulozi koju igra četvrta Kugla i četvrti Krug u shemi evolucije.

Iz prethodnih dijagrama, koji se mogu primeniti, *mutatis mutandis** na Krugove, Kugle ili Rase, videće se da četvrti član niza zauzima jedinstveni položaj. Za razliku od drugih. Četvrti nema "sestru" Kuglu na istom nivou na kome je on sam i na taj način stvara oslonac "ravnoteže" koju predstavlja čitav lanac. Ona predstavlja sferu finalnih evolucionih prilagođavanja, svet karmičkih merila, Palatu Pravde, gde je uspostavljena ravnoteža koja određuje dalji pravac Monade u njenim preostalim inkarnacijama u tom ciklusu. I zato, nakon što je ta središnja prekretnica prošla u Velikom Ciklusu - to jest, nakon središnje tačke Četvrte Rase u Četvrtom Krugu na našoj

(Lat.) - Pošto se izmeni što se mora izmeniti. (nap. prev.)

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Kugli - nijedna Monada više ne može da ude u ljudsko carstvo. U ovom ciklusu vrata su zatvorena i ravnoteža uspostavljena. Jer, kad ne bi bilo tako - kad bi se nove duše stvarale za svako od bezbrojnih milijardi ljudskih bića koja su umrla i kad ne bi bilo reinkarnacije - zaista bi bilo teško stvoriti prostor za bestelesne "Duhove", a nikad se ne bi moglo objasniti ni poreklo ni izvor patnje. Nepoznavanje okultnih načela i nametanje lažnih koncepcija pod maskom religioznog obrazovanja stvorilo je materijalizam i ateizam kao oblik protesta protiv utvrđenog božanskog poretka stvari.

Jedini izuzetak od ovog pravila su "zaostale rase", čije su Monade već na ljudskom nivou, zahvaljujući činjenici da su te "životinje" nastale kasnije od ljudi, pa čak i da napola predstavljaju njihove potomke, budući da su poslednji potomci ovih bili čovekoliki i drugi majmuni. Te "slike ljudi" su zaista izvitoperene kopije ranog čovečanstva. Ali, na to ćemo u celini obratiti pažnju u narednoj knjizi.

Kao što Komentar kaže, u slobodnom prevodu: -

1. Svaki oblik na Zemlji i svako zrnce (atom) u prostoru, u svojim naporima samooblikovanja teži ka tome da prati model koji mu je zadat u "NEBESKOM ČOVEKU". (. . .) Njegova (atomova) involucija i evolucija, njegov spoljašnji i unutrašnji rast i razvoj, imaju jedan te isti cilj - čoveka; čoveka kao najviši fizički i krajnji oblik na ovoj Zemlji; MONADU U njenoj apsolutnoj celovitosti i probuđenom stanju — kao vrhunac božanskih inkarnacija na Zemlji.

2. Dani (Pitriji) su oni koji su razvili svoje BHUTE (dvojnike) iz sebe samih, čija je RUPA (oblik) postala nosilac monada (sedmog i šestog principa) koji je upotpunio njihov ciklus transmigracije u tri prethodne Kalpe (Krug). Potom su oni (astralni dvojnici) postali ljudi prve Ljudske Rase tog Kruga. Ali, oni nisu bili potpuni i bili su nesvesni.

To će biti objašnjeno u narednim knjigama. U međuvremenu, čovek - ili bolje rečeno, njegova Monada - postojao je na Zemlji od samog početka ovog Kruga. Ali, sve do naše Pete Rase, spoljašnji oblici, koji pokrivaju te božanske astralne dvojnike, menjali su se i utvrđivali sa svakom pod-rasom; istovremeno se menjao oblik i fizička struktura životinjskog carstva, postoje ono moralo da bude prilagođeno neprekidno promenljivim uslovima života na ovoj planeti tokom geoloških perioda njenog formativnog ciklusa. I tako će se oni

Komentari - Stanca VI

menjati sa svakom Korenskom Rasom i svakom glavnom pod-rasom, sve do poslednje pod-rase od Sedam rasa u ovom Krugu.

3. *Unutrašnji, danas sakriveni čovek, bio je tada (u počecima) spoljašnji čovek. Potomak Banija (Pitrija) on je bio "sin na sliku i priliku svog oca". Poput lotosa, čiji spoljašnji oblik postepeno dobiju izgled modela koji je unutar njega samog, čovekov oblik je u početku evoluirao od iznutra ka spolja. Nakon ciklusa u kome je čovek počeo da produžuje svoju vrstu na način na koji to čini današnje životinjsko carstvo, proces je postao obrnut. Ljudski fetus danas, u svojim preobražajima, sledi sve oblike koje je fizički oblik čoveka uzimao za vreme trajanja tri Kalpe (Krug), tokom eksperimentalnih napora da se nesavršena, i zato nesvesna materija, u svojim slepim lutanjima uobliči oko monade. Danas, fizički embrion je biljka, gmizavac, životinja, pre nego što konačno postane čovek, koji za uzvrat unutar sebe razvija svog eteričnog dvojnika. U početku se taj dvojnik (astralni čovek), postoje bio nesvestan, uplitao u mreže materije.*

Ali, taj "čovek" pripada četvrtom Krugu. Kao što je pokazano, MONADA je tokom tri prethodna kruga prošla kroz sve prelazne oblike svih carstava prirode, putujući kroz njih i bivajući zatočena u njima. Ali, ta monada, koja postaje ljudska, nije Čovek. U ovom krugu - sa izuzetkom najviših sisara posle čoveka, antropoida kojima je suđeno da izumru u ovoj našoj rasi, njihove monade će biti oslobođene i preći će u astralne ljudske oblike (ili najviše elementale) Šeste^{^^} i Sedme Rase, a potom u najniže ljudske oblike u petom Krugu - monade kojima je suđeno da postanu ljudske na njihovom narednom stupnju neće dalje oživljavati nijedan element ova dva carstva, već će to činiti samo niži Elementali njihovih odgovarajućih domena.^{^^}

Priroda se nikad ne ponavlja, zato čovekolika bića naših dana nisu postojala pre sredine miocena, a tada su, kao i svi ukršteni sojevi, počela da pokazuju sklonost, sve izraženiju kako je vreme odmicalo, da se vrate tipu svog prvog roditelja, crnog i žutog divovskog Lemuro-Atlantidanina. Tražiti "izgublenu kariku" je beskorisno. Naučnicima na kraju Šeste Korenske-rase, milionima i milionima godina od danas, naše današnje rase, bolje rečeno, naši fosili, izgledaće kao mali beznačajni majmuni - izumrle vrste roda ljudi.

Ti "Elementali" postaće ljudske Monade, za uzvrat, tek u narednoj velikoj planetarnoj Manvantari.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Poslednja ljudska Monada inkamirala se pre početka Pete Korenske-Rase[^]". Ciklus *metempsihoze* za ljudsku Monadu je završen, jer mi smo u Četvrtom Krugu i Petoj Korenskoj Rasi. Čitalac će morati da ima na umu - u najmanju ruku, onaj čitalac koji je upoznat sa *Ezoterijskim budizmom* - da Stance koje će slediti u ovoj Knjizi i

Takvi čovekoliki oblici čine izuzetak, jer njih Priroda nije nameravala da stvori, već oni predstavljaju neposredni proizvod i tvorevinu "nesvesnog" čoveka. Indijci svim majmunima pripisuju božansko poreklo, jer su ljudi Treće Rase bili bogovi sa drugog nivoa, koji su postali "nesvesni" smrtnici. Ova tema je već načeta pre dvanaest godina u *Razotkrivenoj Izidi*, onoliko otvoreno koliko je bilo moguće. Na stranama 278-279, čitalac se upućuje:

(. . .) na bramine, ako želi da zna zašto oni tako gledaju na majmune. Jer tada će on (čitalac) možda čuti - ako neki bramin proceni daje dostojan da mu to objašnjava - da Indusi vide u majmunima ono što je Manu želeo da vide: preobražaj vrsta najneposrednije povezan sa ljudskom porodicom, ukršteni ogranak nakalemljen na njeno sopstveno stablo, pre njegovog konačnog usavršavanja. On bi, dalje, mogao da sazna da je u očima obrazovanog "pagana" duhovni ili unutrašnji čovek jedna stvar, a njegova zemaljska fizička posuda druga; i da fizička priroda, obimni splet fizičkih međuodnosa i sila, koja neprekidno stremi svom sopstvenom savršenstvu, mora da obezbedi dostupan materijal; ona, u svom napretku, oblikuje i preoblikuje krunišući svoje delo čovekom, koga jedino preporučuje, kao pogodni tabemakl da u njemu čuva božanski Duh.

Staviše, na istoj stranici u fusnoti pomenut je jedan nemački naučni rad. Kaže se da je jedan naučnik iz Hanovera nedavno objavio knjigu pod naslovom *Opromeni vrsta putem prirodne selekcije*, u kojoj pokazuje, sa velikom dovitljivošću, da se Darvin potpuno prevario kad je ustanovio da čovek vodi poreklo od majmuna. Naprotiv, taj naučnik smatra da se majmun razvio od čoveka. On pokazuje daje, u početku, čovečanstvo etički i fizički bilo tip i prototip naših sadašnjih Rasa, našeg ljudskog dostojanstva, po svojoj lepoti oblika, pravilnosti crta, razvoju lobanje, plemenitosti osećanja, herojskim impulsima i veličanstvenošću idejnih koncepcija. To je čisto bramanska, budistička i kabalistička filozofija. Ta knjiga je bogato ilustrovana dijagramima, tabelama i tako dalje. Ona tvrdi da se postepeno kvarenje i degradacija čoveka, moralno i fizički, može jasno pratiti kroz etnološke preobražaje do našeg vremena. Pošto se jedan deo ljudi već degenerisao u majmune i civilizovani čovek našeg vremena će na kraju, pod uticajem neizbežnog zakona nužnosti, dobiti slične naslednike. Ako bismo o budućnosti mogli da sudimo po neposrednoj sadašnjosti, svakako da izgleda moguće da će ovakvo jedno neduhovno i materijalističko telo pre završiti kao majmun nego kao Serafim. Ali, iako je majmun nastao od čoveka, takode je činjenica da se ljudska Monada, kad jednom stigne do ljudskog nivoa, nikad više ne inkamira u obliku životinje.

Knjizi II govore samo o evoluciji u Četvrtom Krugu. On predstavlja ciklus prekretnice, nakon koga materija, pošto se spustila do najveće dubine, počinje da stremlje naviše i postaje oduhovljena sa svakom novom rasom i svakim novim ciklusom. Zato proučavalac mora paziti da ne vidi protivrečnosti tamo gde ih nema, pošto se u *Ezoterijskom budizmu* o Krugovima govori uopšteno, dok se ovde podrazumeva samo Četvrti, naš sadašnji krug. Ranije se radilo na formiranju, sada na preoblikovanju i evolucionom savršenstvu.

Na kraju, da bismo zaključili ovo poglavlje, koje se odnosi na razne zablude koje se ne mogu zaobići, moramo da se pozovemo na tvrdnju iz *Ezoterijskog budizma* koja je izvršila koban uticaj na umove mnogih teozofa. Jedna nesrećna rečenica iz pomenute knjige se neprekidno ističe kako bi se dokazao materijalizam ove doktrine. Na strani 48, petog izdanja, autor, govoreći o napretku organizama na našoj Kugli, kaže:

(. . .) ni mineralno carstvo neće moći da razvije biljno (. . .) kao što ni Zemlja nije mogla da razvije čoveka od majmuna, dok nije dobila podsticaj.

Da li ta rečenica bukvalno prenosi misao autora, ili je to naprosto (kao što mi verujemo da jeste) *lapsus calami** ostaje otvoreno pitanje.

Sa istinskim iznenađenjem smo se uverili u činjenicu da neki teozofi tako slabo razumeju *Ezoterijski budizam*, da ih je on doveo do uverenja da potpuno podržava Darwinovo učenje, a posebno teoriju o nastanku čoveka od majmunolikog pretka. Kako piše jedan član Društva; "Pretpostavljam da shvatate da tri četvrtine teozofa, pa čak i ljudi van našeg društva, zamišljaju da, što se evolucije tiče, darvinizam i teozofija pružaju ruku jedno drugom." Koliko znamo, ništa slično nije zaključeno, niti za to u *Ezoterijskom budizmu* ima nekog značajnog osnova. Više puta je ponavljano daje evolucija o kakvoj su podučavali Manu i Kapila osnova savremenih učenja, ali ni okultizam ni teozofija nikad nisu podržavali lude teorije današnjeg darvinizma - a ponajmanje onu o poreklu čoveka od majmuna. Čovek treba samo da okrene 47. stranu *Ezoterijskog budizma*, peto izdanje, pa da nade tvrdnju:

* (Lat.) - greška u pisanju, (nap. prev.)

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Čovek pripada carstvu izrazito odvojenom od životinjskog carstva.

Sa tako jasnom i nedvosmislenom izjavom pred sobom veoma je čudno da bilo koji pažljivi proučavalac bude toliko zaveden, osim ukoliko ne želi da autora optuži za grubu protivrečnost.

Svaki Krug ponavlja na višem nivou evolucionari rad prethodnog Kruga. Sa izuzetkom nekih viših čovekolikih bića, kao stoje rečeno, pritanje Monada, ili unutrašnja evolucija, okončano je do naredne Manvantare. Nikad ne može biti previše ponavljanja činjenice da najpre moraju biti uklonjene potpuno razvijene ljudske Monade kako bi se nova skupina kandidata pojavila na ovoj Kugli na početku sledećeg ciklusa. Zato tu postoji zastoj i eto zašto se, tokom Četvrtog Kruga, čovek pojavljuje na Zemlji ranije od bilo koje životinjske tvorevine, kao što će biti opisano.

Ali, i dalje se insistira daje *autor Ezoterijskog budizma* sve vreme propovedao darvinizam. Izvesni pasusi nesumnjivo daju osnov za takav zaključak. Pored toga, sami okultisti su spremni da priznaju *delimičnu* tačnost darvinovskih hipoteza, u novijim detaljima, lokalnim zakonima evolucije i nakon središnje tačke Četvrte Rase. O onome što se odigralo, fizičke nauke zaista ne znaju ništa, jer su takve teme potpuno van granica njihovih istraživanja. Ali, ono što okultisti nikad nisu priznali, niti će ikad priznati, jeste tvrdnja *daje čovek bio majmun u ovom ili bilo kom drugom Krugu* ili da bi to ikad mogao biti, koliko god daje "majmunolik". Za to je jamčio sam onaj autoritet od koga je autor *Ezoterijskog budizma* dobio informacije.

Ovo je za one koji se suprotstavljaju okultistima koristeći sledeće rečenice iz pomenutog dela:

Dovoljno je da pokažemo kako možemo isto tako razumno - a i moramo, ako uopšte želimo da razgovaramo o tim pitanjima - zamisliti da je životni impuls koji rada mineralni oblik iste vrste kao i impuls koji nastoji da *uzdigne rasu majmuna u rasu rudimentarnih ljudi*.

Onima koji ističu da ovaj pasus ukazuje na "izričiti darvinizam", okultist odgovara ukazujući na objašnjenje Učitelja ("Učitelja" g. Sineta) koje bi protivrečilo toj rečenici daje ona napisana u duhu koji joj se pripisuje. Kopija tog pisma poslana je autorki ovog dela,

Komentari - Stanca VI

zajedno sa drugima, pre dve godine (1886.), sa dodatnim napomenama na margini, da bi se citiralo u "*Tajnoj Doktrini*". Ono počinje razmatranjem teškoća što ih doživljava zapadnjački proučavalac kad hoće da pomiri činjenice, koje su prethodno iznete, sa evolucijom čoveka od životinja, to jest, od mineralnog, biljnog i životinjskog carstva i savetuje proučavaocu da se drži učenja o analogijama i podudarnostima. Potom se ono dotiče misterije Deva, pa čak i Bogova, koji moraju da prođu kroz stanja za koja se, kako smo se složili, nazivaju "ulazak u metale, biljke, životinje i konačno ljudske Inkarnacije" i objašnjava to ukazujući na neizbežnost grešaka čak i kod večne rase Đan Kohana. O tome pismo kaže:

Ipak, pošto su te "greške" isuviše uznapredovale i oduhovile se da bi ih Đan Kohani nasilno bacili u vrtlog nove primordijalne evolucije kroz niža carstva (. . .)

Nakon togaje dat samo nagoveštaj o misteriji sadržanoj u alegoriji 0 palim Asurama, koja će biti proširena i objašnjena u Knjizi II. Kad ih u stanju ljudske evolucije stigne Karma, "moraće da ispiju do poslednje kapi gorki pehar kazne". Potom oni postaju aktivna sila i mešaju se sa Elementalima, postajući tako uznapredovali entiteti čisto životinjskog carstva, da bi se, malo po malo, razvili u potpuni tip čovečanstva.

Ti Đan Kohani, kako vidimo, ne prolaze kroz tri carstva kao niži Pitriji i ne inkamiraju se u čoveku do Treće Korenske Rase. Otu-
da, kao što kaže učenje:

Covekje u Prvom Krugu i Prvoj Rasi na Kugli D, našoj Zemlji, bio eterično biće (lunarni Dani, kao čovek), duhovno nadmoćan, ali ne-inteligitan i, shodno tome, po zakonu analogije, u Prvoj Rasi Četvrtog Kruga. U svakoj od sledećih rasa i pod-rasa (. . .) on sve više i više izrasta u zarobljeno ili inkarnirano biće, ali i dalje prevashodno etarsko. (...) On je bespolan i, poput biljaka i životinja, razvija monstruožna tela koja odgovaraju njegovom grubom okruženju.

II Krug. On (Covek) je i dalje divovski i vazdušast, ali raste čvršće i kondenzovanije u telu, dobijajući svojstva više fizičkog čoveka. Još uvek manje inteligentan nego duhovan (l),jer evolucija uma je sporija i teža od evolucije telesne grade. . .

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

III Krug. On sad ima savršeno čvrsto ili kompaktno telo, isprva u obliku divovskog majmuna, ali je sada inteligentniji, tačnije rečeno, više lukav nego duhovan. Jer, na silaznom luku, on je sada dostigao tačku gde je prvobitna duhovnost pomračena nastajućom mentalnošću (2). U drugoj polovini Trećeg Kruga njegov divovski rast se smanjuje, a grada njegovog tela poboljšava, te on postaje razumnije biće, iako još uvek više majmun nego Deva (. . .) (sve ovo je gotovo identično ponovljeno u trećoj Korenskoj Rasi Četvrtog Kruga).

IVKrug. Intelekt se u ogromnoj meri razvija u ovom Krugu. (Dotad) zaostale rase stiču naš (današnji) ljudski govor na ovoj Kugli, na kojoj se, počev od Četvrte Rase, usavršava jezik i uvećava znanje. Na toj središnjoj tački, na pola puta Četvrtog Kruga (koje odgovara Četvrtoj Korenskoj rasi, Atlantidanima), čovečanstvo prelazi središnju tačku manjeg manvantaričkog ciklusa (...) svet vrvi odposledica intelektualne aktivnosti i duhovnog opadanja . . .

Ovo je iz autentičnog pisma; slede kasnije primedbe i dodatna objašnjenja koja je dala ista ruka u obliku fusnota.

(1) (...) Izvorno pismo sadržalo je opšte učenje - "pogled iz ptičje perspektive" - i ništa posebno. (. . .) Govoriti o "fizičkom čoveku", ograničavajući te iskaze na rane Krugove, značilo bi vraćati se na čudesne i efemerne "kapute od kože". (. . .) Misli se na prvu "Prirodu", prvo "telo", prvi "um", na prvom nivou percepcije, na prvoj Kugli u Prvom Krugu. Jer Karma i evolucija -

". . . usadivši se u nas, daju tako čudne krajnosti!
Od različitih Priroda^^ čudesno smešani . . ."

(2) Obnovi: on je sad dostigao tačku (po analogiji, kao Treća Korenska Rasa u Četvrtom Krugu) gde je njegova ("andeoskog" čoveka) prvobitna duhovnost pomračena i zasenjena nastajućom ljudskom mentalnošću, i imaš ispravnu verziju grubo skiciranu (. . .)

To su reci Učitelja - tekst, reci i rečenice u zagradama i fusnote koje ih objašnjavaju. Logično je da moraju postojati ogromne razlike između termina kao što su "objektivnost" i "subjektivnost", "materijalnost" i "duhovnosf, kad se isti termini primenjuju na različite

³⁵Ovde se misli na *Prirode* sedam hijerarhija ili klasa Pitrija i Đan Kohana koje sačinjavaju našu prirodu i tela.

planove bića i opažanja. I to se mora uzeti u relativnom smislu. Zato, nije previše čudno dajedan autor, koji je ipak prilično neiskusna u tim teško razumljivim stvarima, ma koliko da gori od želje da ih nauči oslonivši se na sopstvena razmišljanja, pogreši. A ni razlika između "Krugova" i "Rasa" nije bila dovoljno definisana u pismima koja je dobio, niti je bilo išta od potrebnog predznanja u stvarima u kojima bi obični učenik sa Istoka smesta uočio razliku. Staviše, da citiramo Učiteljevo pismo (188-):

(...) učenja su bila prenošena uz protivljenje. (...) Ona su, tako reći, bila krijumčarena roba (...) i kad bih ostao licem u lice sa samo jednim korespondentom, drugi, g.—, toliko bi izmešao sve karte, da bi ostalo malo toga da se kaže a da se ne prekrši zakon.

Teozofi "kojih bi ovo moglo da se tiče", razumeće na šta se misli.

Ishod svega toga je da u pismima nikad nije rečeno ništa što potvrđuje uverenje daje okultna doktrina ikad poučavala, ili daje bilo koji adept verovao, besmislenoj savremenoj teoriji o nastanka čoveka i majmuna od zajedničkog pretka - čovekolikog bića činjenički životinjske vrste, ukoliko to nije metaforički. Do dana današnjeg u svetu ima više "majmunolikih ljudi" nego što u šumama ima "čovekolikih majmuna". Majmun je sveta životinja u Indiji, jer je njegovo poreklo dobro poznato inicijatima, iako je sakriveno pod debelim velom alegorije. Hanuman je sin Pavane (Vajua, "boga vetra"), koga je rodila Andana, monstrum zvana Kešari, iako njegova genealogija varira. Čitalac koji to ima na umu naći će u Knjizi II, na raznim mestima, celokupno objašnjenje te dovitljive alegorije. "Ljudi" Treće Rase (koji su se razdvojili) bili su "Bogovi" po svojoj duhovnosti i čistoti, a kao ljudi nesvesni i isto tako siromašni umom.

Ti "Ljudi" Treće Rase - preci Atlantidana - bili su isto tako majmunoliki, intelektualno nesvesni divovi kao što su bila ona bića, koja su, tokom Trećeg Kruga, predstavljala Čovečanstvo. Moralno neodgovorni, "Ljudi" te treće rase bili su ti koji su promiskuitetnim vezama sa životinjskim vrstama, nižim od sebe, stvorili onu nedostajuću kariku koja je, vekovima kasnije (tek u tercijaru), postala daleki predak pravog majmuna, kakvog danas nalazimo u porodici majmunolikih bića^*.

Ako izgleda da se ovo sukobljava sa drugim tvrdnjama koje pokazuju da su životinje nastale kasnije od čoveka, molimo čitaoca da ima na umu kako se

^ato ranija učenja, ma kako da su nezadovoljavajuća, nejasna i olimična, ne uče o evoluciji "čoveka" od "majmuna". Niti to autor *Ezoterijskog budizma* bilo gde u svojoj knjizi opširno tvrdi, ali, zahvaljujući svojoj sklonosti ka savremenoj nauci, on koristi jezik koji bi možda mogao opravdati takav zaključak. Čovek koji je prethodio Četvrtoj, Atlantidanskoj rasi, koliko god daje fizički mogao da izgleda kao "džinovski majmun" - "falsifikat čoveka koji nema život čoveka" - ipak je bio misleći čovek, koji je već govorio. "Lemuro-Atlantidani" su već bili visokocivilizovana rasa i, ako prihvatimo predanje koje predstavlja bolju istoriju od spekulativnog izmišljanja koje danas nosi ime te nauke, on je bio viši od nas, sa svim našim naukama i degradiranim civilizacijama današnjice; u najmanju ruku, takav je bio Lemuro-Atlantidanin sa kraja Treće Rase.

A sada možemo da se vratimo Stancama.

STANCA VI - nastavak

"Stvaranje" u Četvrtom Krugu * "Kletva", "Greh" i "Rat"
Borba za Život i Rođenje Svetova * Adepti i Sveta Ostrva

5. U ČETVRTOM {Kругu, ili obrtanju života i postojanja oko "sedam manjih točkova") (a), SINOVIMA JE REČENO DA STVORE SVOJE SLIKE. JEDNA TREĆINA ODBIJA - DVE (trećine) SLUŠAJU.

Puno značenje ove sloke može se potpuno razumeti tek nakon čitanja detaljnih dodatnih objašnjenja u "Antropogenezi" i komen-

misli jedino na sisare sa posteljicom. U tim danima postojale su životinje o kojima zoologija i ne sanja, a načini reprodukcije nisu odgovarali predstavama lije savremena fiziologija ima o tom premetu. Uopšte nije zgodno dodirivati ta pitanja javno, ali u tome uopšte *nema* protivrečnosti ili nemogućnosti.

tarima na nju u Knjizi II. Između ove i prethodne Sloke u istoj Stan-
ci, protiču dugi eoni i sada se javlja zračak novog svitanja i zore no-
vog eona. Drama koja se odigrala na našoj planeti sada je na početku
svog četvrtog čina, ali će, radi jasnijeg razumevanja čitave te drame,
čitalac morati da se vrati nazad pre nego što bude mogao da nastavi
dalje. Jer, ovaj stih pripada opštoj Kosmogoniji iznetoj u arhajskim
tomovima, dok će Knjiga II dati detaljno objašnjenje "Stvaranja",
bolje rečeno formiranja prvih ljudskih bića, za kojima je sledilo dru-
go čovečanstvo, a potom treće, koja se nazivaju "prva, druga i treća
Korenska Rasa". Kao stoje ova čvrsta Zemlja u početku bila lopta od
tečne vatre, vatrene prašine i njene protoplazmičke senke, takav je
slučaj i sa čovekom.

{a) Ono što se podrazumeva pod terminom "Četvrti" je objašnje-
no kao četvrti Krug samo na osnovu autoriteta Komentara. To pod-
jednako može da znači četvrtu "Večnost", "Četvrti Krug", pa čak i
četvrti (naš) Globus. Jer, kako će više puta biti pokazano, on pred-
stavlja četvrtu Sferu na četvrtom ili najnižem planu materijalnog ži-
vota. I tako proizlazi da smo mi u Četvrtom Krugu, u središnjoj tački,
na kojoj treba da dođe do savršene ravnoteže između Duha i Materi-
je."^ Komentar koji objašnjava taj stih kaže: -

*Sveti mladići (bogovi) odbili su da se umnože i stvore vrste na
svoju sliku i priliku, prema svojoj vrsti. Oni nisu pogodni oblici
(rupe) za nas. Oni moraju da rastu. Oni odbijaju da uđu u čhaje
(senke ili slike) svojih podređenih. Tako je sebično osećanje preo-
vladalo od početka, čak i među bogovima, i oni su potpali pod nad-
ležnost Karmičkih Lipika.*

Zbog toga su morali da pate u svojim kasnijim rođenjima. Kako
je kazna stigla te bogove, videće se u drugom tomu.

37

U tom periodu se čovečanstvo četvrte, atlantidanske rase, kao što ćemo
videti - tokom najviše tačke civilizacije i znanja, a takode i ljudske intelektu-
alnosti - zbog završne krize fiziološko-duhovnog prilagodavanja rase, podeli-
lo i krenulo dvema dijametralno suprotnim putevima: putem znanja ili Vidje
DESNE i LEVE ruke.

*"Tako su, u tim danima, bile posejane klice bele i crne magije. Semeje ležalo skri-
veno neko vreme, da bi izniklo tek tokom ranog perioda Pete (naše rase)."*

{Komentar}

STANCA VI - *nastavak*

6. KLETVA JE BAČENA (a); ONI ĆE SE RODITI U ČETVRTOJ (Rasi), PATITI I UZROKOVATI PATNJU (b); TO JE PRVI RAT (c).

(a) Opšte je predanje da se, pre fiziološkog "Pada", razmnožavanje svake vrste, bilo ljudske ili životinjske, odvijalo pomoću VOLJE Tvoraca ili njihovog potomstva. To je bio Pad Duha u razmnožavanje, ne Pad smrtnog čoveka. Već je rečeno da Duh, da bi postao Samovestan, mora proći kroz sve cikluse bića, čija je tačka kulminacije na Zemlji Čovek. *Duh po sebi je* nesvesna negativna APSTRAKCIJA. Njegova čisto ta je urođena, nije stečena zaslugom; otud, kao stoje pokazano, da bi postao najviši Dan Kohan, svakom Egu je neophodno da postigne punu samosvest kao ljudsko, to jest, svesno Biće, koje je za nas sintetizovano u Čoveku. Jevrejska kabalistička rasprava, koja tvrdi da nijedan Duh ne može pripadati božanskoj hijerarhiji ukoliko Ruah (Duh) nije sjedinjen sa Nefeš (živom Dušom), samo ponavlja istočnjačko ezoterijsko učenje. "Dani mora da bude Atma-Budi; kad se jednom Budi-Manas otrgne od svoje besmrtno Atme, čiji je on (Budi) nosilac, Atman prelazi u NE-BIĆE koje je apsolutno Biće." To znači daje vraćanje Duha nazad u idealnu apstrakciju Bivstva, koja nema nikakav odnos sa nivoom na kome naš Univerzum dovršava svoj ciklus, čisto nirvaničko stanje.

(b) "Kletva je bačena" ne znači, u ovom slučaju, da ju je bacilo kakvo personalno Biće, bog ili nadmoćni Duh, već, naprosto, daje stvoren uzrok koji bi mogao doneti loše posledice i da bi te posledice, takvog karmičkog uzroka, mogle voditi "Bića" u pravcu koji je u suprotnosti sa zakonima Prirode; tako bi njen zakoniti progres bio ometan lošim inkarnacijama, iz kojih, pak, nastaje patnja.

(c) "Bilo je mnogo ratova" - to se odnosi ne samo na nekoliko borbi za prilagođavanje, duhovno, kosmičko i astronomsko, već uglavnom na misteriju evolucije čoveka ovakvog kakav je danas. Moći - čiste Suštine - "kojima je rečeno da stvaraju" - ta rečenica se odnosi na misteriju, koja je, kao stoje već rečeno, objašnjena na drugom mestu. To je ne samo jedna od najskrivenijih tajni Prirode - tajna

razmnožavanja, nad čijim su rešenjem embriolozi uzalud razbijali glave - već isto tako i božanska funkcija koja ima veze i sa tom drugom, religijskom, bolje rečeno dogmatskom, misterijom "Pada" Anđela, kako je nazvana. Kad se objasni značenje te alegorije, ono pokazuje da su Satana i njegovo buntovno jato odbili da stvore fizičkog čoveka, samo da bi postali direktni Spasitelji i Tvorci "božanskog Čoveka." To simboličko učenje je više nego mističko i religiozno, ono je čisto naučno, kao što će se videti kasnije. Jer, umesto da ostane puki slepi, funkcionalni medijum, pokrenut i voden nepojmljivim ZAKONOM, "buntovni" Anđeo je prisvojio i ojačao svoje pravo na nezavisan sud i volju, njegovo pravo na slobodno posredovanje i odgovornost, pošto čovek i anđeo podjednako podležu karmičkom Zakonu.^^

71 bi rat na Nebu. Mihailo i njegovi anđeli boriše se protiv Zmaja; i Zmaj se boriše, i njegovi anđeli, 8 i ne prevladaše; i ne bese im više mesta na nebu. 9 I Zmaj bi odbačen, ta stara zmija, zvana đavo i Satana, koja je obmanula čitav svet.

(*Jovanovo otkrivenje, XU, 7-9*)

Kabalistička verzija iste priče data je u *Nazarenskom kodeksu* (*Codex Nazareus*), rukopisima nazarena, pravih mističkih hrišćana

Objašnjavajući kabalističke poglede, autor *Novih aspekata života* kaže o palim Anđelima:

Prema simboličkim učenjima, Duh, koji je bio naprosto funkcionalni posrednik Boga, dobija volju u svom razvijenom i razvijajućem delovanju i, smatrajući, u tom pogledu, svoju sopsptvenu volju Božanskom željom, doživljava neuspeh. Otud su Carstvo i dominion Duhova i duhovno delovanje, koji teku od Volje duha i predstavljaju njen proizvod, izvan Carstva Duša i Božanskog delovanja i suprotstavljeni su mu.

Dotle je dobro, ali je pitanje staje autor hteo da kaže sledećim:

Kad je stvoren čovek, on je bio ljudski po građi, sa ljudskim sklonostima, ljudskim nadama i težnjom. Iz tog stanja je pao - u primitivno i divlje.

To je dijametralno suprotno našem istočnjačkom učenju, pa čak i kabalističkom poimanju, kako ga mi razumemo, pa i samoj *Bibliji*. To izgleda kao da su koiporealizam i supstancijalizam obojili pozitivističku filozofiju, iako je prilično teško da budemo sasvim sigurni staje autor hteo da kaže (vidi str. 235). Međutim, PAD "iz prirodnog u natprirodno i životinjsko" - gde se pod natprirodnim ovde podrazumeve čisto duhovno ~ ono je što mi pod tim podrazumevamo.

TAJNA DOKTRINA » KOSMOGENEZA

Jovana Krstitelja i Kristovih inicijata. Bahak-Civu, "Ocu Genija", naređeno je da pravi stvorenja (da stvara). Ali, pošto on "ne zna za Ork",* on ne uspeve u tome i poziva u pomoć Fetahila, još čistiji duh, koji prolazi još gore. To je ponavljanje neuspeha "Otaca", gospodara svetlosti, koji jedan za drugim doživljavaju neuspeh (Knjiga I I, Sloka 17).

Sada ćemo citirati naše ranije knjige: -

Potom koraci na putu stvaranja duha[^] (takozvanog duha Zemlje, ili Duše, Psihe, koji sveti Jakov zove "đavoljom"), nižeg dela *Anime Mundi* ili Astralne Svetlosti (vidi završetak ove Sloke). Kod nazarena i gnostika taj Duh je bio *ženski*. Otud duh Zemlje, opazivši da je sjaj Fetahila,"*" *najnovijeg čoveka* (poslednjeg), "promenjen" i da je u tom sjaju postojalo "smanjenje i oštećenje", budi Karabtanosa,"^ koji je bio mahnit i *bez osećaja i suda*, i kaže mu: - "Probudi se, vidi, sjaj *najnovijeg čoveka* (Fetahila) nije uspeo (da proizvede čoveka), opadanje njegovog sjaja je vidljivo. Digni se, dođi sa tvojom MAJKOM (Duh Sveta) i oslobodi se od ograničenja koja drže tebe i još većih koja drže ceo svet". Nakon čega sledi sjedinjenje mahnite i slepe materije, koju vode insinuacije duha (ne *Božanskog* daha već *Astralnog* duha, koji je u svojoj dvojnoj suštini već uprljan materijom); i postoje ponuda MAJKE prihvaćena. Duh začinje "Sedam Figura" i sedam *zvezda* (planeta) koje takode predstavljaju *sedam smrtnih grehova*, potomstvo astralne duše odvojene od svog božanskog izvora (duha), i *materije*, slepog demona požude. Videvši to, Fetahil pruža svoju ruku prema ambisu materije i kaže: "Neka postoji Zemlja, baš kao što je po-

* Ork (Lat. - *Orcus*) - rimski bog podzemlja i smrti kojeg rano počinju da identifikuju sa grčkim Plutonom i Hadom; često je smatran i demonom smrti. U gnostičkom učenju označava beskrajni ponor u koji padaju grešne duše. (nap. ured.)

³⁹

Na osnovu Irmeja, Justina Mučenika i samog *Kodeksa*, Dunlap pokazuje da su nazareni gledali na "Duh" kao na žensku i *Zlu Moć* u njenoj povezanosti sa našom Zemljom. (Dunlap, *Sad, Sin Čovekov*, str 52)

Fetahil je isto što i jato Pitrija koji su "stvorih Čoveka" samo kao "Ijuštu-ru". On je kod nazarena bio kralj svetlosti i tvorac, ali, u ovom slučaju, on je nesrećni Prometej, koji ne uspeva da zgrabi Živu Vatru neophodnu za formiranje božanske Duše, pošto ne zna tajno, večno i neizrecivo ime kabalista.

⁴⁰ Duh Materije i požude; "Kamarupa" *minus* Manas, Um.

stojalo prebivalište moći". Zaronivši svoju ruku u kaos, kondenzujući ga, on stvara našu planetu."

Potom *Kodeks* nastavlja da priča kako je Bahak-Civo bio odvojen od Spiritusa, a Geniji i li anđeli od pobunjenika." Potom Mano" (najveći) koji boravi sa najvećim FERHOOM, poziva Kebar-Civa, (poznatog takode i pod imenom Nebat-Iavar bar lufin Ifafin), Hleb i *Vino*, hrana života," pošto je on treći život, i, saosećajući sa buntovnim i budalastim Genijima zbog njihove velike ambicije, kaže: "Gospodaru Genija" (Eona), vidi šta Geniji, buntovni anđeli čine, i o čemu se dogovaraju.' Oni kažu: 'Pozovimo svet, i prizovimo 'moći' u postojanje.' Geniji su *Principi*, 'Sinovi Svetlosti', ali ti si '*Glasnik Života*'."

I da bi se suprotstavio uticaju sedam "loše raspoređenih" principa, potomstva *Spiritusa*, KEBAR-CIVO, moćni Gospodar Sjaja, proizvodi *sedam drugih života* (glavne vrline) koje sijaju u njihovom sopstvenom obliku i svetlosti "s visina" i tako ponovo uspostavljaju ravnotežu između dobra i zla, svetlosti i tame.

Ovde nalazimo ponavljanje ranih *alegorijskih*, dualnih sistema, kao stoje zoroastrijski, i otkrivamo zametak dogmatskih i dualističkih religija budućnosti, zametak koji je u crkvenom hrišćanstvu izrastao u veoma raskošno drvo. To je već obris dvojice "Svevišnjih" - Boga i Satane. Ali, u Stancama takva ideja ne postoji.

Najveći broj zapadnjačkih, hrišćanskih kabalista - pre svega Elifas Levi - u želji da pomire okultne nauke sa crkvenim dogmama, dali su sve od sebe da od "Astralne Svetlosti" načine jedino i iznad svega *Pleromu* ranih hrišćanskih Otaca, obitavalište jata Palih Anđela, "Arhonata" i "Moći". Ah, Astralna Svetlost, pošto predstavlja samo

Vidi Frankov *Codex Nazareus* i Dunlapov *Sod, Sin Covelcov*.

Codex Nazareus, str. 233

Taj Mano Nazarena neodoljivo podseća na indijskog Manua, Nebeskog Coveka *Rig Vede*.

"Ja & *axa.pravo vino*, a moj otac je domaćin." (*Jovan*, XV, 1)

Kod gnostika, Hrist je, kao i Mihail koji je u nekim aspektima identičan sa njim, bio "Gospodar Eona."

Codex Nazareus, I, 135

"*ibid*

Vidi Feresidovu (*Pherecydes*) *Kosmogoniju*.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

niži aspekt Apsoluta, ipak je dualna. Ona je *Anima Mundi* i nikada je ne bi trebalo smatrati nečim drugim, osim u kabalističke svrhe. Vidovnjaci i "ekstrasensi" uvek treba da imaju na umu razliku koja postoji između njene "svetlosti" i njene "Žive Vatre". Ta Živa Vatra je Viši aspekt, bez koga se od Astralne Svetlosti mogu praviti samo materijalna stvorenja i ona predstavlja Sedmi Princip. U *Razotkrivenoj Izidi* se u njenom potpunom opisu (Astralne svetlosti) kaže:

Astralna Svetlost ili *Anima Mundi* je dualna i dvopolna. Njen (Idealni) muški deo je čisto božanski i duhovan, on je *Mudrost*, on je Duh ili Puruša, dok je ženski deo (Spiritus kod Nazarena), u izvesnom smislu zaprljan materijom, on zapravo jeste materija, i zato je već zao. On je životni princip u svakom živom stvorenju i snabdeva astralnom dušom, *ihAmmperispiritom** ljude, životinje, ptice i sve živo. Životinje imaju samo skriveni zametak najviše besmrtno duše u sebi. (. . .) Ona će se razviti tek nakon niza bezbrojnih evolucija: doktrina te evolucije sadržana je u kabalističkom aksiomu: "Kamen postaje biljka; biljka postaje zver, zver postaje čovek, čovek postaje duh, a duh postaje božanstvo."

(Tom I, str. 301, napomena)

U vreme kad je napisana *Izida*, Sedam principa istočnjačkih inicijata nije bilo objašnjeno, već jedino tri *Kabalistička Lica* poluegzoterične kabale.⁵⁰ Ali, oni sadrže opis mističke prirode prve grupe Đan Kohana u *regimen ignis*, regionu i "dominionu (ili vladavini) vatre", grupe podcijene na tri klase, koje je sintetizovala prva, što čini četiri ili "Tc-traktis" (vidi Komentare na Stancu VII, Knjiga I). Ako pažljivo proučavamo Komentare, naći ćemo istu gradaciju u redovima anđela, odnosno, *od pasivnog do aktivnog*, budući da su najniža od tih bića tako blizu *e\eraent\iAhamkare* (oblast ili nivo gde *Ego* ili osećaj stanja *Ja-jesam* počinje da biva određen), dok su najviša blizu nediferencirane suštine. Oni prvi su *Arupa*, bestelesni, a drugi *Rupa*, telesni.

U drugom tomu *Iziđe* (str. 183 i dalje) dat je potpun pregled filozofskih sistema gnostika i prvobitnih jevrejskih hrišćana, nazarena i ebionita. Oni izražavaju poglede na Jehovu, poglede koji su

* *Perispirit* - po shvatanju spiritista, nekakva sredina između duše i tela. (nap. prev.)

⁵⁰ Oni se, međutim, nalaze u haldejskoj *Knjizi brojeva*.

vladali u to vreme - van kruga mojsijevskih Jevreja. Kod svih gnostika, on (Jehova) se poistovećuje pre sa zlim nego sa dobrim principom. Za njih, on je bio *Ilda Baot*, "sin Tame", čija je majka, Sofija Ahamot, bila ćerka Sofije Božanske Mudrosti (ženski Sveti Duh ranih hrišćana) - Akaše, dok je Sofija Ahamot otelovljavala nižu Astralnu Svetlost ili *Etar*, Ilda Baot,^ ili Jehova, naprosto je jedan od Elohima, sedam tvoračkih Duhova, ijedna od nižih Sefirot. On iz sebe proizvodi sedam drugih Bogova, "Zvezdanih Duhova" (ili lunaraih predaka^^), jer oni sujedno te isto.^ Svi su oni *na njegovu sliku i priliku* ("Duhovi Lica") odraz jedni drugih i svi su postali tamniji i materijalniji kako su se postupno udaljavali od svog istočnika. Oni takođe naseljavaju sedam oblasti raspoređenih kao lestvica, pošto se njene prečke uspinju i spuštaju na skali duha i materije.^ K od pagana i hrišćana, kod Indusa i Haldejaca, kod Grka i kod rimokatolika - sa malim razlikama u tumačenjima tekstova - svi su oni bili Geniji sedam planeta, i to sedam planetarnih sfera našeg sedmostrukog lanca, čiji je najniži deo Zemlja (vidi *Izidu*, tom II, str. 186). To povezuje "zvezdane" i "lunane" Duhove sa višim planetarnim Anđelima i *SaptariSijima* Indusa (sedam Zvezdanih Rišija) - koji predstavljaju (Zvezdani Duhovi) podređene Anđele (Glasnike) tih "Rišija", njihove emanacije na silaznoj lestvici. Takvi su, po mišljenju gnostika, bili Bog i Arhandeli koje obožavaju hrišćani! "Pali Anđeli" i

Astralna svetlost stoji u istom odnosu prema Akaši i *Animi Mundi* kao što Satana stoji prema Božanstvu. Oni sujedna te ista stvar *viđena iz dva aspekta*, duhovnog i psihičkog: nadetarska ih spojna karika između materije i čistog duha i fizičkog. Vidi o razlici između *nousa*, više božanske mudrosti, i *psihe*, niže i zemaljske (Sveti Jakov III, 15-17). Vidi *odeljak Demon est Deus inversus*, Deo II ovog Toma.

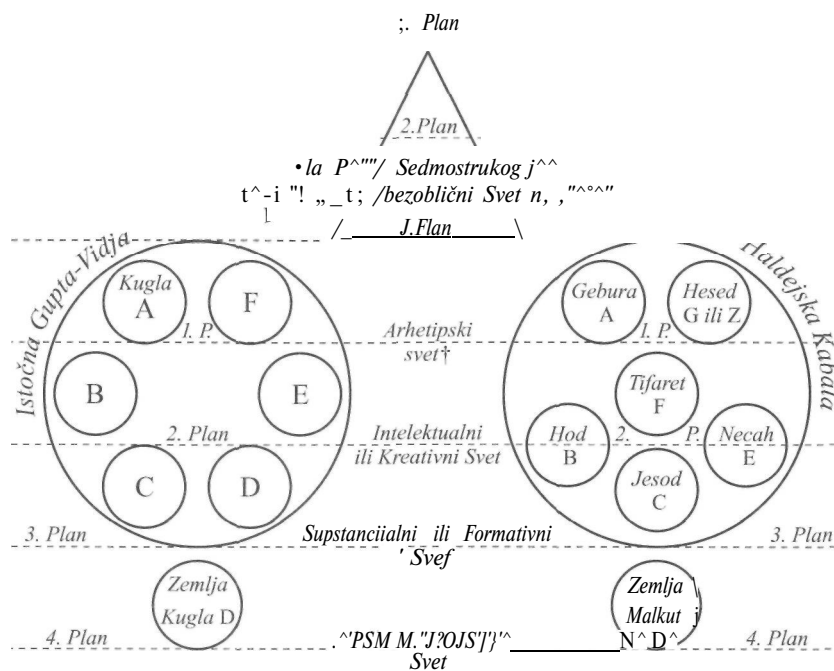
Ilda Baot je složeno ime sastavljeno od *Ilda*, "dete" i Baot; oba od **2in3**, jaje, i **mn3**, *Baot*, "haos", praznina, vakuum, ih pustoš, ili dete rođeno iz jajeta Haosa, kao Brama.

⁵³ Jehovina povezanost sa Mesecom u učenju kabale dobro je poznata proučavaocima.

O nazarenima vidi *Izidu*, Tom II, str. 131-132; pravi sledbenici pravog Hristosa bili su nazareni i hrišćani, i oni su bili protivnici kasnijih hrišćana.

Vidi na prethodnim stranicama dijagram lunamog prstena i sedam svetova. Kao u našem ili bilo kom drugom lancu, gornji svetovi su duhovni, dok su najniži - Mesec, Zemlja ili bilo koja druga planeta, tamni od materije.

TAJNA DOKTRINA « KOSMOGENEZA

§ Arupa ili "bezoblični", tu gde oblik prestaje da postoji, na objektivnom nivou.

t Reč "arhetipski" ne sme se ovde uzeti u značenju koje su joj dali platonisti, to jest, svet kako je postojao u *Umu* Božanstva, već u značenju sveta načinjenog kao prvi model, koga treba da slede i usavršavaju svetovi koji ga fizički nasleduju - iako sa sve manje čistote.

} To su četiri niža plana Kosmičke Svesti, pošto su tri viša plana nedostupna ljudskom intelektu na njegovom današnjem nivou razvoja. Sedam stanja ljudske svesti su druga tema.

legenda o "Ratu na Nebu" je stoga čisto paganska po poreklu i dolazi iz Indije, preko Persije i Haldeje. U hrišćanskom kanonu se jedino spominje u *Otkrivenju* (XII), stoje citirano na prethodnim stranicama.

Otuda "Satana", kad jednom prestane da se gleda u svetlu praznovomog, dogmatskog, nefilozofskog duha crkve, raste u grandioznu sliku nekog ko je od *zemaljskog* načinio *božanskog* ČOVEKA, ko mu je dao, kroz dugi ciklus Mahakalpe, zakon Duha Života, i oslo-

bodio ga od Greha Neznanja, otuda i od smrti (vidi odeljak *O Satani* u Delu II, Tom II).

STANCA VI - *nastavak*

7. STARIJI TOČKOVI ROTIRALI SU NANIŽE I NAVIŠE (a). . . . MAJČI-NA IKRA ISPUNILA JE SVE (*Kosmos*).^^ ODIGRALE SU SE BITKE IZMEĐU TVORACA I UNIŠTITELJA, I BITKE SU SE VODILE ZA PROSTOR; SEME SE STALNO IZNOVA POJAVLJUJE (b).^"

(a) Ovde, pošto smo završili sa našim sporednim temama - koje su, ma koliko da prekidaju tok priče, neophodne za razjašnjenje čitave sheme - čitalac se mora opet vratiti Kosmogoniji. Sintagma "Stariji točkovi" odnosi se na svetove i Kugle našeg lanca kakvi su bili tokom "prethodnih Krugova." Videćemo da se ova Stanca, kad se objasni ezoterijski, u potpunosti nalazi u kabalističkim delima. U njima se nalazi baš istorija evolucije tih bezbrojnih Kugli koje se razvijaju nakon periodične Pralaje; one su od starog materijala izgrađene u nove oblike. Ranije kugle se razlazu, nestaju i pojavljuju preobražene i usavršene u novoj fazi života. U kabali, svetovi se porede sa iskrama koje vrcaju pod čekićem velikog Arhitekta - ZAKONA koji vlada nad svim nižim Tvorcima.

Naredni komparativni dijagram pokazuje identičnost između dva sistema, kabalističkog i istočnjačkog. Tri gornja su tri viša plana svesti, koji se u obema školama otkrivaju i objašnjavaju samo inicijati- ma, a niži predstavljaju četiri niža plana - od kojih je najniži naš plan, ili vidljivi Univerzum.

Tih sedam *planova* odgovaraju sedmorim *stanjima* svesti u čoveku. Na njemu je da uskladi tri viša stanja u sebi sa višim nivoima u Kosmosu. Ali, pre nego što uopšte bude mogao da to pokuša, on mora ta tri "središta" probuditi za život i aktivnost. A koliko je ljudi

Podsećamo čitaoca da u našim Staricama Kosmos često znači samo naš Solami sistem, ne beskrajni Univerzum.

Ovo Je čisto astronomski.

u stanju da sebe dovede do makar i površnog *razarnevanja Atma-Vidje* (Znanja o Duhu), ili onog što sufiji nazivaju *Ruhaniil** U Odeljku VII ove Knjige, u Pododeljku 3, čitalac će naći još shvatljivije objašnjenje pitanja o kojima govorimo u Komentarima na *Saptaparnu* - čoveka-biljku. Vidi takode odeljak pod tim imenom u Delu II.

{b) "Seme se neprekidno pojavljuje i nestaje." Ovde "Seme" znači "zametak Sveta", na koji nauka gleda kao na materijalne čestice u veoma razređenom stanju, ali okultna nauka na njih gleda kao na "Duhovne čestice", to jest, kao na natčulnu materiju koja postoji u stanju prvobitne diferencijacije.^ U teogoniji, svako Seme je etarški organizam, koji kasnije evoluira u nebesko biće, Boga.

U "početku" se ono što se mističkom frazeologijom naziva "Kosmička *Zelja*" razvija u apsolutnu svetlost. Sad, svetlost bez ikakve senke bila bi apsolutna svetlost ~ drugim recima, apsolutna tama - kao što fizičke nauke nastoje da dokažu. Ta senka se pojavljuje u obliku prvobitne materije, koja se, ako hoćemo, može alegorijski predstaviti u obliku Duha Tvoračke Vatre ili Toplote. Ako nauka, odbacivši poetski oblik i alegoriju, odluči da u njoj vidi primordijalnu Vatrenu Maglu, neka tako i učini. Na ovaj ili onaj način, bilo daje to Fohat ili famozna SILA U naučnoj terminologiji, bezimena i isto

* Ruhani (Arapski) - termin kojim sufiji označavaju tajno znanje, (nap. ured.)

Da bi video i uvažio razliku - ogromni jaz koji odvaja zemaljsku materiju od fmijih stupnjeva natčulne materije - svaki astronom, svaki hemičar i fizičar mora da bude, u najmanju ruku, *ekstrasens*; on mora da bude u stanju da sam oseti razliku u koju sada odbija da poveruje. Gospoda Elizabet Denton, jedna od najučćenijih, a takode i najskeptičnijih i krajnje materijalistički orijentisanih žena svog doba - supruga profesora Dentona, poznatog američkog geologa, autora knjige *Duša Svari* - uprkos tome je, pre nekoliko godina, bila jedan od najčudesnijih ekstrasensa. Evo šta ona opisuje u jednom od svojih eksperimenata sa česticom meteora, koji je stavila na čelo u zatvorenom kovertu; ta gospođa, koja nije znala staje u njemu, kaže:

Kakva je razlika između onog što mi smatramo materijom i ovog što ovde liči na materiju! U jednom, *elementi su tako grubo i tako uglasti*, da se pitam kako to uopšte možemo da podnesemo, a još više kako možemo želeti da nastavimo naš sadašnji odnos sa njom; u drugom, svi elementi su tako profinjeni, oni su tako slobodni od tih velikih, grubih zaoštrenosti, koje su odlika ovog elementa ovde, da jedino mogu da gledam kao daje to u isto tolikoj meri stvarnije postojanje.

(Tom III, str. 345-6)

Komentari - Stanca VI

tako nezgodna za definisanje kao i sam naš Fohat, to Nešto "je nagnalo Univerzum da se kreće kružnim kretanjem", kao što kaže Platon, ili, kako to izražava okultna nauka:

"Centralno Sunce navodi Fohat da sakuplja prvobitnu prašinu u oblik lopti, da ih nagoni da se kreću konvergentnim pravcima i da se, na kraju, približe jedne drugima i spajaju. " (Knjiga Đan) (. . .) "Pošto su razbacani u Prostoru, bez reda i sistema, zameci sveta se često međusobno sudaraju, sve dok se konačno ne slepe, nakon čega postaju lutalice (Komete). Potom počinju bitke i borbe. Starija (tela) privlače mlada, dok ih druga odbijaju. Mnoga nestaju, jer ih progutaju njihovi snažniji pratioci. Ona koji prežive postaju svetovi."

Uveravali su nas da postoji nekoliko savremenih spekulativno-fantastičnih dela o borbi za život u kosmičkom prostoru, posebno na nemačkom jeziku. Radujemo se što to čujemo, jer je naše učenje jedno okultno učenje izgubljeno u tami arhajskih doba. Ovo pitanje smo potpuno obradili u *Razotkrivenoj Izidi*, a ideja o evoluciji nalik na Darvinovu, o borbi za život i premoć, i o preživljavanju "najsposobnijih" među Jatima gore i Jatima dole provlači se kroz oba toma našeg prethodnog dela, napisanog 1876. godine (vidi Indeks u *Razotkrivenoj Izidi*, pod Evolucija - Darwin - Kapila - Borba za život i tako dalje). Ali, ta ideja nije bila naša, ona je drevna. Čak su i pisci *Purana* dovitljivo protkali tu alegoriju kosmičkim činjenicama i ljudskim zbivanjima. Svaki proučavalac simbola može da otkrije astronomske aluzije čak i ako nije u stanju da shvati puni smisao istog. Veliki "Ratovi na Nebu", u *Puranama*, ratovi Titana, kod Hesioda i drugih klasičnih pisaca, takođe, u egipatskoj legendi, "borbe" između Ozirisa i Tifona, pa čak i borbe u skandinavskim legendama, sve se odnose na istu stvar. Sevema mitologija o tome govori kao o borbi Plamenova, sinova Muspela koji su se borili na polju Vigred. Sve to se odnosi na Nebo i Zemlju i ima dvostruko, a često čak i trostruko značenje, i ezoterijski se odnosi na stvari gore i stvari dole. Striktno govoreći, one se odnose na astronomske, teogonijske i ljudske borbe; na usklađivanje orbita i prevlasti među narodima i plemenima. "Borba

⁵⁹

Kad pažljivo analiziramo i razmislimo, videćemo da je to potpuno naučno čak i u svetlosti savremene nauke.

TAJNA DOKTRINA « KOSMOGENEZA

za Život" i "Preživljavanje Najsposobnijih" carevali su od trenutka kad se Kosmos ispoljio u postojanju i teško da bi mogli izbeći oku drevnih Mudraca. Otud neprekidne borbe Indre, boga Neba, sa Asurama - degradiranim od visokih božanstava u kosmičke Demone, borba sa Vritri i Ah-hi, borbe koje su se vodile između zvezda i sazvežđa, između Meseca i planeta - kasnije inkamiranih kao kraljevi i smrtnici. Otud takođe i Rat Na Nebu između Mihaila sa njegovim Jatom i Zmaja (Jupitera i Lucifera-Venere), kad je treća od zvezda pobunjeničkog jata bila zavrtljena dole u Prostor, i "njeno mesto nije više bilo na Nebu." Kao što je odavno rečeno -

To je osnova i kamen temeljac tajnih ciklusa. To pokazuje da su bramini i tanaimi* (. . .) razmišljali o stvaranju i razvoju sveta na sasvim darvinistički način, i da su anticipirali njegovo učenje o prirodnoj selekciji vrsta, preživljavanju najsposobnijih i preobražaju. (. . .) To su bili stari svetovi koji su nestali zato što su ih pobedili novi. (. . .)

(*Razotkrivena Izida, tom II, str. 260*)

Tvrđnja da svi svetovi (Zvezde, planete i tako dalje) - čim jezgro prvobitne supstance u *laja* (nediferenciranom) stanju dobije informaciju od slobodnih principa *tek preminulog* nebeskog tela - postaju najpre komete, potom sunca, da bi se ohladili toliko da postanu nastanjeni svetovi - učenje je staro koliko i Rišiji.

Otuda nas Tajne Knjige izričito uče, kao što vidimo, astronomiji koju ne bi mogle odbaciti čak ni savremene teorije kad bi samo mogle da potpuno razumeju njihovo učenje.

Jer, arhaična astronomija i drevne fizičke i matematičke nauke izražavale su ideje iste kao i naša savremena nauka, a neke od njih su bile od daleko većeg značaja. Izričito je podučavano tome daje "borba za preživljavanje" zapravo "opstanak najsposobnijih" u gornjim svetovima, kao stoje to i na našoj planeti ovde dole. Međutim, to učenje, iako ga nauka ne bi mogla "potpuno odbaciti", svakako će biti odbačeno kao celina. Jer, ono se protivi tome da ima samo sedam Samorodenih, prvobitnih "bogova" koji su emanirali iz trojstvenog JEDNOG. Drugim recima, to znači da su svi svetovi ili nebeska

* (Hebr.) Tanaimi - jevrejski tumači Mojsijevih zakona u periodu od I do III veka. (nap. prev.)

Komentari - Stanca VI

tela (uvek po strogoj analogiji) formirani jedni od drugih, nakon što je prvobitno ispoljavanje, na početku "Velikog Doba", završeno. Rođenje nebeskih tela u Prostoru poredeno je sa gomilom ili mnoštvom "hodočasnika" na festivalu "Vatre". Sedam asketa pojavljuju se na pragu hrama sa sedam upaljenih mirišljavih štapića. Na njihovoj vatri prvi red hodočasnika pali svoje štapiće. Nakon toga svaki asketa počinje da vrti svoj štapić oko sopstvene glave u prostoru i daje ostalima vatru. Isto je i sa nebeskim telima. Laja-centar je probuđen u život vatraama drugih "hodočasnika", nakon čega novi "centar" hrli u prostor i postaje kometa. Tek nakon što izgubi brzinu, a time i svoj vatreni rep, "Vatreni Zmaj" se skrasi u miran i postojan život kao redovni poštovani građanin zvezdane porodice. Otuda se kaže:

"Rođeno u neizmernim dubinama prostora, iz homogenog Elementa zvanog Duša-Sveta, svako jezgro kosmičke materije, iznenada ubačeno u postojanje, počinje život u krajnje neprijateljskim okolnostima. Kroz niz bezbrojnih doba, ono mora da osvoji sebi mesto među mnoštvima. Ono kruži i kruži među gušćim i već učvršćenim telima, krećući se trzajima i hrleći prema nekoj datoj tački ili centru koji ga privlači, nalik na brod koji je zašao u kanal natrpan grebenima i podvodnim stenama, drugim telima koja ga za uzvrat odbijaju ili privlače; mnoga nestaju, njihova masa se razlaže pod uticajem snažnijih masa, a kad su rođena unutar nekog sistema, uglavnom nestaju u nezasićenim stomacima raznih sunaca."

(vidi komentar na Stancu IV)

Ona koja se kreću sporije i koja su naterana na eliptično kretanje, pre ili kasnije su osuđena na uništenje. Druga, koja se kreću parabolikom putanjom, uopšte uzevši, izbegavaju uništenje, zahvaljujući svojoj brzini.

Neki, veoma kritički nastrojeni, čitaoci možda će misliti daje ovo učenje u pogledu stanja komete, kroz koje moraju da prođu sva nebeska tela, u suprotnosti sa malopre izrečenim tvrdnjama daje Mesec Zemljina majka. Oni će možda zamišljati daje potrebna intuicija kako bi se ove dve stvari uskladile. Ali, zapravo nije potrebna intuicija. Sta nauka zna o kometama, njihovom nastanku, rastu i stvarnom ponašanju? Ništa - apsolutno ništa! A čega toliko nemogućeg ima u tome da laja centar - grumen kosmičke protoplazme, homogen i

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

skriven, kad iznenada oživi ili se užari - potrči iz svoje postelje u Prostoru i kovitla se kroz bezdane dubine da bi osnažio svoj homogeni organizam nagomilavanjem i dodavanjem diferenciranih elemenata? I zašto ne bi takva kometa stupila u život, živela i postala naseljena kugla?

Kaže se: "Obitavališta Fohata ima mnogo; on postavlja svoja četiri vatrena (elektro-pozitivna) Sina na 'Četiri kruga'; ti *Krugovi* su Ekvator, Ekliptika i dva povratnika (tropi) - da vladaju nad *klimom* nad kojom su postavljena četiri mistična Entiteta." Potom, iznova: "Drugih sedam (sinova) su naimenovani da vladaju nad sedam toplih i sedam hladnih *loka* (paklovi ortodoksnih bramina) i nad dva kraja Jajeta Materije (naša Zemlja i njeni polovi)". Sedam *loka* se takode na drugom mestu nazivaju "Prstenovi", "Krugovi". Drevni narodi su govorili da polarnih krugova ima *sedam*, a ne dva, kao što važi kod Evropljana; kaže se da ima sedam zlatnih i sedam srebrnih stepenika što vode ka planini Meru, koja je Sevemi Pol.

U jednoj od Stanci izneta je čudna tvrdnja, da "pesme Fohata i njegovih Sinova behu *sjajne* kao podnevno Sunce i Mesec podnevne plime zajedno" i da četiri Sina *srednjeg* četvorostrukog Kruga "*videše* pesme svojih otaca i *čuše* njihov sunčano-lunami sjaj"; u Komentarima ona je objašnjena sledećim recima:

'Napon fdhatičkih sila i dva hladna kraja (Sevemi i Južni pol) zemlje koji su prouzrokovali raznobojni sjaj tokom noći, imaju u sebi nekoliko svojstava Akaša (Etar) *boje*, kao i zvuka. (...) "Zvuk je karakteristika Akaše (Etra): on stvara vazduh, čije je svojstvo *Do-dir*, koji (trenjem) proizvodi Boju i Svedost." (...) (*Višnu Purana*)

Možda će ova tvrdnja izgledati kao arhaična besmislica, ali ćemo je bolje razumeti ako se prisetimo *Aurore Borealis* i *Australis*, koje se obe dešavaju u samim centrima zemaljskih električnih i magnetskih sila. Za dva pola se kaže da su skladišta, posude i istovremeno ventili kosmičke i zemaljske Vitalnosti (Elektriciteta) od čijeg bi viška Zemlja, da nije ta dva prirodna "sigurnosna ventila" odavno bila razneta u parčiće. Istovremeno, ono što je ranije bio aksiom, danas je teorija - naime, da polarnu svetlost prate snažni zvukovi kao što su zviždanje, siktanje i krckanje i da ih ona proizvodi (ali, po-

gledajte rad profesora Trumholda o polarnoj svetlosti, i njegovu pre-pisku u vezi tog spornog pitanja).

STANCA VI - *nastavak*

8. RAČUNAJ, O LANU, AKO HOĆEŠ DA SAZNAŠ TAČNU STAROST TVOG MALOG TOČKA (*lanca*). NJEGOV ČETVRTI PAOK JE NAŠA MAJKA (*Zemlja*) (*a*). DOSEGNI ČETVRTI "PLOD" ČETVRTOG PUTA ZNANJA KOJI VO-DI KA NIRVANI, I RAZUMEĆEŠ, JER ĆEŠ VIDETI (*b*). ..

(*a*) "Mali točak" je naš lanac kugli, a četvrti paok je naša Zemlja, četvrta u lancu. Ona je jedna od onih na koje "topli (pozitivni) dah Sunca" ima direktan uticaj.*"

Međutim, izračunati njegovu starost, kao što se to od učenika traži u ovoj stanci, prilično je teško, pošto nam nisu date cifre Velike Kalpe, a nije dozvoljeno da se objave one koje se odnose na naše male Juge, izuzev njihovog približnog trajanja. "Stariji točkovi su se okretali jednu i po Večnost", kaže se. Znamo da se pod "Večnošću" podrazumeva sedmina od 311.040.000.000.000 godina, odnosno, do-ba Brame. Ali, šta s tim? Takode znamo da, za početak, ako za os-novu uzmemo date cifre, najpre treba da iz 100 godina Brame (ili 311.040.000.000.000 godina) eliminišemo dve *godine* koje uzimaju Sandje (sumraci), što daje 98, koje moramo da dovedemo do misti-čke kombinacije 14 x 7. Ali, *mi* ne znamo tačno vreme kad je zapo-čelo formiranje naše male Zemlje. Zato je nemoguće da izračunamo njenu starost, ukoliko nije dato vreme njenog rođenja - što UČITELJI odbijaju da kažu, bar zasad. Međutim, na kraju ove Knjige i Knjige

Sedam osnovnih transformacija kugli ili nebeskih sfera, tačnije rečeno čestica materije koje ih sačinjavaju, opisane su na sledeći način: (1) *Homogeno*, (2) *VazduSasto i sjajno* (gasovito), (3) *Zgrušano* (maglinasto), (4) *Atomsko, Etarsko* (početak kretanja, otud i deferencijacije), (5) *Proklijalo, vatreno* (diferencirano, ali sastavljeno od zametaka koji se sastoje samo od Elemenata, u njihovim najranijim stanjima, jjošto oni imaju sedam stanja kad se potpuno razvijaju na našoj Zemlji), (6) *Cetvorostruko, isparavajuće* (buduća Zemlja), (7) *Hladno i zavisno* (od Sunca, radi života i svetlosti).

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

II, biće dati neki hronološki nagoveštaji. Štaviše, moramo imati na umu da zakon analogije za svetove važi isto kao i za čoveka i da, kao što "JEDNO (Božanstvo) postaje *Dva* (Deva ili Anđeo), a *Dva* postaju *Tri* (ili čovek) itd., tako nas uče da *Grumenovi* (supstanca sveta) postaju lualice (komete), ove postaju zvezde, a zvezde (centri vrtloga) *naše Sunce i planete* - ukratko rečeno.*

{b) Postoje četiri stupnja inicijacije što se pominju u egzoterijskim delima, koji su na sanskritu poznati kao "Skrotapana", "Sagarđagan", "Anagamin" i "Arhan" - četiri puta ka Nirvani, u ovom našem Četvrtom krugu, poznata pod istim imenima. Arhan, iako može da vidi Prošlost, Sadašnjost i Budućnost, ipak nije najviši inicijant, jer sam adept, *inicirani* kandidat, postaje čela (učenik) višeg Inicijata. Arhan mora da ovlada trima budućim stupnjevima ako želi da dostigne vrhunac lestvice arhatstva. Ima nekih koji su ga dostigli čak i u ovoj našoj petoj rasi, ali sposobnost neophodna za postizanje tih viših stupnjeva biće potpuno razvijena u prosečnom asketi tek na kraju ove Korenske Rase, zatim u Šestoj i Sedmoj (rasi). Zato će uvek biti inicijata i svetovnjaka do kraja ove manje Manvantare, sadašnjeg *životnog ciklusa*. *Arhati* "vatrene magle" sedmog stepena su samo jedan korak udaljeni od Korenske Osnove svoje Hijerarhije - najviše na Zemlji i našem zemaljskom lancu. Ta "Korenska Osnova" nosi ime koje se na engleski može prevesti jedino pomoću nekoliko složenica - "večno živeći ljudski Banjan". To "čudesno biće" spustilo se iz "viših regiona", kažu oni, u ranom periodu Trećeg Doba, pre odvajanja polova Treće Rase.

Ta Treća Rasa se ponekad u celini naziva "sinovima Pa^{zv}e Joge", to jest, nju je nesvesno proizvela druga Rasa, za koju se, pošto je bila intelektualno neaktivna, pretpostavlja daje bila neprekidno uronjena u neku vrstu prazne ili apstraktne kontemplacije, koju zahtevaju ušlo vi stanja Joge. U prvom ili ranijem delu postojanja te treće rase, dok je još bila u stanju čistote, "Sinovi Mudrosti", koji su se, kako će se videti, inkamirali u toj Trećoj Rasi, pomoću *Krijasakti* proizveli su potomstvo zvano "Sinovi Ada" ili "sinovi Vatrene Magle", "Sinovi Volje i Joge" itd. Oni su bili svestan proizvod, kao deo rase koja je već bila oživljena božanskom iskrom duhovne, nadmoćne inteligencije. To po-

To ne može biti veoma *nenaučno*, postoje Dekart takode mislio da se "planete okreću oko svoje ose, jer su nekad bile sjajne zvezde, centri Vrtloga." i

tomstvo nije bilo Rasa. Bilo je to isprva čudesno Biće, zvano "Inicijator", a po njemu je nazvana i jedna grupa polubožanskih, poluljudskih bića. "*Ostavljenipo strani*" u arhajskoj *genezi*, iz izvesnih razloga, oni su ti za koje se kaže da su se u njima inkamirali najviši Đaniji, "Muniji i Rišiji iz prethodnih Manvantara" - "*da bi stvorili obdanište za buduće ljudske adepte*" na ovoj Zemlji ili tokom sadašnjeg ciklusa. Ti "Sinovi Volje i Joge" rođeni, tako reći, na bezgrešan način, ostali su, objašnjeno je, potpuno odvojeni od ostatka čovečanstva.

"BIĆE" o kome smo upravo govorili, koje mora da ostane bezimeno, predstavlja *Drvo* koje se, u dobima što slede, razgranalo dajući sve velike *istorijski* poznate mudrace i hijerofante, kao što su Riši Kapila, Hermes, Enoh, Orfej itd., itd. Kao objektivni *čovek*, on je misteriozna (za neupućenog - uvek nevidljiva), pa ipak uvek prisutna Ličnost o kome se na Istoku šire legende, posebno među okultistima i proučavaocima Tajne Nauke. On je taj koji menja oblik, a ipak ostaje isti. I još, on je taj koji duhovno vlada nad *iniciranim* adeptima u čitavom svetu. On je, kaže se, "Bezimeni", koji ima tako mnogo imena, a čije su ime i sama priroda ipak nepoznati. On je *taj* Inicijator, zvani "VELIKA ŽRTVA". Jer, sedeći na pragu SVETLOSTI, on gleda u nju iz središta kruga Tame, koji neće preći, niti će napustiti svoj položaj do poslednjeg dana životnog ciklusa. Zašto usamljeni Posmatrač svojevolejno ostaje u tom položaju? Zašto sedi pored izvora praiskonske Mudrosti, koju više ne pije, kao da nema šta da nauči, jer već sve zna - zauvek, i na ovoj Zemlji i na nebu? Zato što usamljeni, bosonogi hodočasnici, na svom putu povratka *kući*, nikad, do poslednjeg trenutka, nisu sigurni da se neće izgubiti u bezgraničnoj pustinji iluzije i materije zvane Zemaljski Život. Zato što gori od želje da pokaže put u tu oblast slobode i svetlosti, iz koje je sam sebe dobrovoljno izгнаo, svakom zatvoreniku koji je uspeo da se oslobodi od okova telesnosti i iluzije. Zato stoje, ukratko, žrtvovali sebe zarad čovečanstva iako samo malo Odabranih može imati korist od te VELIKE ŽRTVE.

Od prvog buđenja ljudske svesti, svi drugi, manje božanski Učitelji i instruktori čovečanstva postali su, pod direktnim, unutrašnjim vodstvom tog MAHA - (velikog) - GURUA, vodiči ranog Čovečanstva. Kroz te "Sinove Boga" čovečanstvo je steklo svoje prve pojmove o umetnostima i naukama, kao i o duhovnom znanju i oni su

TAJNA DOKTRINA « KOSMOGENEZA

ti koji su položili temelje onih drevnih civilizacija što tako žalosno zbunjuju našu generaciju savremenih proučavalaca i učenjaka.*^

^ Neka oni što sumnjaju u ovu tvrdnju objasne na bilo koji drugi razuman način misteriju izuzetnog znanja što su ga posedovali drevni narodi, a za koje se, pak, tvrdi da su se razvili od nižih, animalnih divljaka, *pećinskih ljudi* paleolitskog doba. Neka pogledaju takva dela kao što je delo Vitruvija Folijskog (iz Avgustovog doba) o arhitekturi, u kome su sva pravila proporcije, u stvari, ona koja su se učila u davnim pri inicijaciji ako žele da se i sami upoznaju sa zaista božanskom umetnošću i razumeju *duboko ezoterijsko značenje skriveno u svakom pravilu i zakonu proporcije*. Nijedan čovek, koji je potekao od paleolitskih ljudi, nikad ne bi mogao da razvije takvu nauku bez pomoći, čak ni za hiljade godina razmišljanja i intelektualne evolucije. To su učenici onih inkarniranih Rišija i Deva treće Korenske Rase, koji su predavali svoje znanje sa generacije na generaciju, Egiptu i Grčkoj, sa njenim sada izgubljenim *zakonom proporcije* i to su Učenici Inicijata Četvrte, atlantidske rase, koji su ih predali svojim *Kiklopima*, "Sinovima Kruga" ili "Beskonačnog", sa kojih je to ime prešlo na još kasniju generaciju gnostičkih sveštenika. "Zahvaljujući božanskom savršenstvu tih arhitektonskih proporcija, drevni narodi su mogli da grade ta čuda u dobima koja su se nizala, njihove hramove, piramide, pećinske hramove, dolmene, keltske humke. Oltare, dokazavši da imaju moć mašina i znanje mehanike za koje je savremena veština dečja igračka, i o kome ta ista *veština* govori kao o 'radu sturkih divova'" [vidi *Knjigu Boga*, Kinili (*Kenealy*)]. Savremeni arhitekti možda nisu potpuno zanemarili ta pravila, ali su dodali dovoljno empirijskih inovacija da bi uništili te ispravne proporcije. Vitruvije je taj koji je potomstvu preneo pravila izgradnje grčkih hramova podignutih za besmrtnih bogova. Tako se tih deset knjiga o arhitekturi Marka Vitruvija Folijskog, čoveka koji je, ukratko, bio Inicijant, mogu proučavati jedino ezoterijski. Druidski krugovi, dolmeni, hramovi Indije, Egipta i Grčke, Kule i 127 gradova u Evropi, za koje je francuski institut našao da su "Kiklopski po poreklu", svi predstavljaju dela iniciranih Sveštenika Arhitekata, potomaka onih koje su prvobitno učili "Sinovi Bogova", s pravom nazvani "Graditeljima". Evo šta zahvalno potomstvo kaže o tim potomcima.

Oni nisu koristili ni malter ni cement, ni gvozda ni čelik da njime seku kamenje, pa ipak su (kamenovi) bili tako vesto obrađeni da se na mnogo mesta spojevi ne vide iako su blokovi, kao u Peruu, 6 metara debeli, a u zidovima tvrđave u Kusku ima još većih kamenova.

(Akosta, VI 14)

Opet, zidovi Sijene, sagrađeni pre 5.400 godina, kad je to mesto bilo u tropima, što danas nije slučaj, bili su tako izgrađeni da se u podne, tačno u trenutku sunčevog solsticija, ceo sunčev disk ogleda na njihovoj površini - delo koje ni udruženi napori svih astronoma Evrope ne bi mogli da izvedu.

(Kinili, *Knjiga Boga*)

Iako su ta pitanja jedva nagoveštena u *Razotkrivenoj Izidi*, dobro je da podsetimo čitaoca na ono stoje rečeno u Tomu I, strana 587-593, gde se govori o izvesnom Svetom Ostrvu u Centralnoj Aziji, i da ga uputimo na dalje detalje u Knjizi II o "Sinovima Božjim i Svetom Ostrvu". Međutim, još nekoliko objašnjenja, iako nabačenih u fragmentarnom obliku, može pomoći ljudima da steknu uvid u sadašnju misteriju.

Da kažemo bar jedan detalj jasnim recima, koji se tiče tih tajanstvenih "Sinova Boga". Inicirani bramini starine, visoke Dvide, tvrdili su da vode poreklo od njih, tih Bramaputri, dok savremeni bramini drže niže kaste u bukvalnom uverenju da su oni izašli direktno iz usta Brame. To je ezoterijsko učenje koje, štaviše, dodaje da, iako su se ti potomci (duhovni, naravno) "sinova Volje i Joge" vremenom podelili na odvojene polove, kao što su to njihovi *Krijašakti* roditelji sami učinili, kasnije, čak su i njihovi degenerisani potomci do danas zadržali obožavanje i poštovanje prema toj funkciji i još uvek na nju gledaju u svetlosti religioznog obreda, dok je civilizovaniji narodi smatraju čisto životinjskom fiinkcijom. Uporedite zapadnjačke poglede i praksu sa *Manuovim Zakonima* u pogledu grihašte i bračnog života. Pravi bramini je zaista "onaj čijih su sedam predaka pili sok mesečeve biljke (Some)" i koji je "Trišupama", jer je razumeo tajnu *Veda*.

I do dana današnjeg takvi bramini znaju da su, u samim počecima, budući da je psihički i fizički intelekt bio usnuo, a svest još uvek nerazvijena, duhovne zamisli te rase bile sasvim nepovezane sa njenim fizičkim okruženjem. *Božanski* čovek obitavao je u tom životinjskom - iako spolja ljudskom - obliku, pa iako je u njemu bilo instinkata, nikakva samosvest nije dolazila da prosveth tamu skrivenog petog principa. Kad su, pokrenuti zakonima Evolucije, Gospodari Mudrosti ubrizgali u njega iskru svesti, prvo osećanje koje je ona prizvala u život i delovanje bio je osećaj solidarnosti, jednosti sa njegovim duhovnim tvorcima. Kao stoje detetov prvi osećaj usmeren prema njegovoj majci i hraniteljki, tako su i prve težnje svesti, koja se budila u prvobitnom čoveku, bile usmerene prema onima čiji je element osećao unutar sebe, a koji su ipak bili spolja i nezavisni od njega. Iz tog osećaja rodila se POSVEĆENOST i postala prvi i glavni pokretač u njegovoj prirodi, jer taj osećaj je jedino što je prirodno u našem srcu, što nam je urođeno i što nalazimo podjednako i u ljudskom detetu i u mladuncima životinja. Taj osećaj instinktivne

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

težnje u primitivnom čoveku, težnje koja se ne da potisnuti, divno je, i moglo bi se reći intuitivno, opisao Karlajl. On uzvikuje:

Veliko srce antike, tako nalik na dečje u svojoj jednostavnosti, i tako nalik na ljudsko u svojoj gorljivoj ozbiljnosti i dubini! Nebo se prostire nad njim kud god pođe ili stupi na Zemlji, pretvarajući celu zemlju u svoj mistički hram, a svetovne poslove u neku vrstu bogoslužnja. Bljeskovi sjajnih bića sijaju u običnoj sunčevoj svetlosti; anđeli još lebde, donoseći Božje poruke ljudima. (. . .) Divota i čudo obavijaju čoveka: on živi u elementu čuda.^^(. . .) Veliki zakon dužnosti, visok kao te dve beskrajsnosti (nebo i pakao), koji nadvisuje sve drugo, koji poništava sve drugo - to je bila stvarnost, a stvarnost je i sada: samo je njegova odežda mrtva, a; njegova suština živi u svim vremenima i u večnosti!

Nesumnjivo je da ona živi i da ju je, u svoj njenoj neiskorenjivoj snazi i moći, u azijsko arijevske srce posadila Treća rasa, direktno kroz njene prve, "iz uma rođene" sinove - plodove *Krijašakti*. Kako je vreme odmicalo, sveta kasta inicijata davala je tek povremeno, iz doba u doba, takva savršena stvorenja: bića iznutra posebna, mada spolja istovetna onima koji su ih proizveli.

Dok je treća prvobitna rasa bila u svom detinjstvu: -

Stvorenje uzvišenije vrste
Još je nedostajalo, i zato je oblikovano;
Svesno misli, sa većom srčanošću
Za carevanje stvoreno, i pogodno da vlada ostalim. (. . .)

Ono je bilo prizvano u postojanje, spremni i savršeni nosilac za inkarnacije desetina viših sfera, koje su odmah našle svoje prebivalište u tim oblicima, rođenim iz *Duhovne* VOLJE i prirodne božanske moći u čoveku. Ono je bilo dete čistog Duha, mentalno čisto od svake primese zemaljskog elementa. Samo je njegov fizički okvir bio od vremena i života, i ono je crpelo svoju inteligenciju direktno Odozgo. Ono je bilo živo drvo božanske mudrosti i možda zato nalik na Drvo Sveta iz nordijske legende, koje ne može da uvene ni da umre

Ono što je za primitivnog čoveka *hi*o prirodno, tek danas je za nas postalo *čudo*, a ono što je za njega bilo čudo uopšte se ne može izraziti našim jezikom.

dok se ne izbori poslednja bitka života, i dok njegovo korenje čitavo vreme glode zmaj Nidhog; isto tako, iako je telo prvog i svetog Sina Krijašakti glodao zub vremena, njegovi koreni su bili večno nepropadljivi i snažni, jer su rasli i širili se na nebu, ne na Zemlji. On je bio prvi od PRVIH, i bio je seme svih drugih. Bilo je i drugih "Sinova Krijašakti", koje je proizveo drugi duhovni napor, ali ovaj prvi je do danas ostao Seme božanskog Znanja, Jedan i Vrhunski među zemaljskim "Sinovima Mudrosti". O ovome ne možemo da kažemo više, osim što možemo dodati daje u svakom dobu - čak i u našem - bilo velikih intelekata koji su ovo pitanje ispravno razumeli.

Kako naše fizičko telo dospeva do ovog stanja savršenstva u kome ga nalazimo danas? Kroz milione godina evolucije, naravno, pa ipak se ono ne odvija kroz životinje, ili od životinja, kako uči materijalizam. Jer, kako kaže Karlajl: -

(. . .) Suština našeg bića, misterija u nama koja sebe zove "Ja" - kakve mi reci imamo za takve stvari? To je dah Neba, najviše Biće se otkriva u čoveku. Ovo telo, ove sposobnosti, ovaj naš život, nije li sve to odežda za BEZIMENO?

Taj *dah* neba, bolje rečeno, dah života, u *Bibliji* zvani Nefeš, u svakoj je životinji, u svakoj živoj čestici i u svakom mineralnom atomu. Ali, nijedno od njih nema, poput čoveka, svest o prirodi tog najvišeg Bića,** kao što nijedno u svom obliku nema taj božanski sklad, koji ima čovek. Kao što kaže Novalis, a ponavlja Karlajl, i niko to dosad nije bolje rekao:

Postoji samo jedan hram u univerzumu, a to je ljudsko telo. Ništa nije svetije od tog visokog oblika. (. . .) Mi dodirujemo nebo kad položimo našu ruku na ljudsko telo! (. . .) To zvuči kao puka kičena retorika, ali, nije tako. Ako dobro meditiramo na to, videćemo daje to naučna činjenica, izraz (. . .) prave istine stvari. Mi smo čudo nad čudima - velika nerešiva Misterija.

Nema naroda u svetu u kome je osećaj posvećenosti ili religioznog mističizma razvijeniji i istaknutiji nego kod Indusa. Pogledajte šta Maks Miler kaže o toj sklonosti i nacionalnoj crti u svom delu. To je direktao naslede od prvobitnih *svesnih* ljudi Treće Rase.

STANCA VII - KOMENTARI
RODITELJI LJUDI NA ZEMLJI

Podele i Hijerarhije » Korelacije^ Bića * Šta se inkarnira u Animalnog Coveka* Formacija Coveka: Mislilac * Okultna i kabalistička Pneumatika * Akaša i Etar * Nevidljivi "Životi" • Okultna vitalna Hemija i Bakteriologija * Posmatrač i njegova senka * Zemlja naseljena Senkama Bogova

1. GLE POČETKA OSETNOG BEZOBLIČNOG ŽIVOTA (a).

NAJPRE, BOŽANSKO (*nosilac*) (b), JEDNO OD MAJKE-DUHA (*Atman*); POTOM DUHOVNO (*Atma-Budi, Duh-dušaf*) (c); (*opet*) TRI OD JEDNOG (d), ČETIRI OD JEDNOG (e), A PET (f) OD KOJIH TRI, PET I SEDAM (g). TO JE TROSTRUKI I ČETVOROSTRUKI SILAZAK; "IZ UMA ROĐENI" SESIOVI PRVOG GOSPODA (*Avalokitešvara*), BLISTAVIH SEDAM (*Graditelji*).^

ONI SU TI KOJI SU TI, JA, ON, O LANU. ONI KOJI BDEJU NAD TOBOM I TVOJOM MAJKOM BHUMI (*Zemlja*).

(a) Hijerarhija Stvaralačkih Moći ezoterijski je podeljena na sedam (ili 4 i 3), unutar dvanaest velikih Redova, zapisanih u dvanaest znakova Zodijskih, a njih sedam su na skali ispoljavanja, štaviše, povezani sa Sedam Planeta. Sve hijerarhije imaju niz potpodela na bezbrojne grupe Božanskih duhovnih, poluduhovnih i etarskih Bića.

Na Glavne Hijerarhije među njima egzoterički je ukazano u velikom Cetvorstvu, ili "četiri tela i tri sposobnosti" Brame, i u Pančasjama, pet Brama, ili pet Dani Buda u budističkom sistemu.

To se odnosi na kosmičke principe.

Sedam stvaralačkih Rišija koji se danas povezuju sa sazveždem Velikog Medveda.

Najviša grupa je sastavljena od takozvanih božanskih Plamena, o kojima se takode govori kao o "Vatrenim Lavovima" i "Lavovima Života", čiji ezoterizam je bezbedno sakriven u zodijačkom znaku Lava. Ona je jezgro višeg božanskog Sveta (vidi *Komentar* na prvim stranicama Dodatka). Oni su bezoblični Vatreni Dahovi, u jednom aspektu identični sa gornjom TRIJADOM Sefirot, koju kabalisti smeštaju u "Arhetipski Svet."

Ista hijerarhija, sa istim brojevima, nalazi se u japanskom sistemu, u "Počecima", kako o njima poučavaju i šintoističke i budističke sekte. U tom sistemu, Antropogeneza prethodi Kosmogenezi, budući da se Božansko utapa u ljudsko i stvara - na sredini puta svog silaska u materiju - vidljivi Univerzum. Legendarne ličnosti - primećuje prečasni Omoi - "treba da se shvate kao stereotipna otelovljenja više (tajne) doktrine i njenih uzvišenih učenja." Međutim, da to u potpunosti pokažemo zahtevalo bi isuviše prostora, ali nekoliko reci o tom starom sistemu neće biti suvišne. Sledi kratak sinopsis te Antropo-Kosmogeneze, i ona pokazuje kako najrazhčitije koncepcije predstavljaju odjek jednog te istog arhajskog učenja.

Dok je sve još bilo Haos (*Kon-ton*), tri duhovna bića pojavila su se na pozornici buduće tvorevine: (1) *Ame no ani naka nuši no Kami*, "Božanski Vladar Središnjeg Neba", (2) *Taka mi onosubi no Kami*, "Uzvišeni, carski Božanski izdanak Neba i Zemlje" i (3) *Kamu mi musubi no Kami*, jednostavno "Izdanak Bogova".

Oni su bili bez oblika ili supstance (naša *arupa* trijada), pošto ni nebeska ni zemaljska supstanca još nije bila diferencirana, "niti je bila formirana suština stvari".

U *Žoharu* - u ovoj sadašnjoj verziji, koju je uredio i iznova izdao Moše da Leon u XIII veku, imajući, pritom, pomoć sirijskih i haldejskih hrišćana-gnostika (u kasnijim vremenima ovaj spis je ispravljalo i prepravljalo još mnoštvo hrišćanskih ruku), u takvom *Žoharu*, dakle, koji je danas samo malo manje ezoteričan od same *Biblije* - taj božanski "Nosilac" se više ne pojavljuje, dok je u "Haldejskoj knjizi brojeva" drugačiji slučaj. Istina, Ain-Sof, APSOLUTNO BESKRAJNO NIŠTA, takode koristi oblik JEDNOG, ispoljenog "Nebeskog čoveka" (PRVOG UZROKA) kao svoje vozilo (*Merkavah* na hebrejskom; *Vahan* na sanskritu) ili nosioca da bi sišao u javni svet i ispoljio se pomoću njega. Ali, kabalisti ne objašnjavaju kako APSOLUT može

TAJNA DOKTRINA * KosMOGENEZA

da koristi bilo šta, ili da ispolji bilo kakav atribut, postoje, kao Ap-solut, lišen svakog atributa, a ne objašnjavaju ni daje, u stvarnosti. Prvi Uzrok (Platonov *Logos*), izvorna i večna IDEJA koja se ispoljava kroz Adama Kadmona, zapravo DRUGI Logos, da tako kažemo. U "Knjizi Brojeva" objašnjeno je daje EN (ili *Ain*, *Aior*) jedini samopostojeći, dok je njegova "Dubina" (gnostički *Bitos* ili *Buton*, zvani *Propator*), isključivo periodična. Ona predstavlja Bramu, za razliku od Brame i Parabramana. To je Dubina, Izvor Svetlosti ili Propator, ono je *ideja*, a nije Ain-Sof č/// *zraci* koriste Adama Kadmona ili *manifestovani* Logos (objektivni univerzum) "muško i žensko" - kao nosioca kroz koga se ispoljava. Ali, u *Žoharu* mi nalazimo sledeću nesaglasnost:

Senior occultatus est et absconditus; Microprosopus manifestus est, et non manifestus.*

[*Rozenrot (Rosentorh); Liber Mysteriorum, IV, 1*]

To je pogrešno, pošto *Mikroprozopus* ili *mikrokosmos* jedino može da postoji tokom svog ispoljavanja, a biva uništen tokom Maha-Pralaja. Rozenrotova Kabala nije vodič, već veoma često zagonetka.

(b) Kako u japanskom sistemu, tako u egipatskom i svim starim kosmogonijama, na tom božanskom PLAMENU, "Jednom", upaljene su tri silazeće grupe. Pošto je njihovo potencijalno biće u višoj grupi, one sada postaju izraziti i odvojeni Entiteti. One se zovu "Device Života", "Velika Iluzija" itd., a zbirno "Šestokraka Zvezda". Ona je u gotovo svim religijama simbol *Logosa* kao prve emanacije. Tako je i u slučaju Višnua u Indiji (*Cakra* ili točak), i u simbolu Tetragramatona, "Onog od četiri slova", ili - metaforički - u slučaju "udova Mikroprozopusa", u kabali, kojih ima deset, odnosno šest. Međutim, kasniji kabalisti, posebno hrišćanski mistici, napravili su žalosnu zbrku sa tim veličanstvenim simbolom. ^ Jer "deset udova" Nebeskog

* "Stariji je potajan i skriven; Mikroprozopus je ispoljen, a takode i neispoljen." (nap. prev.)

Zaista, Mikroprozopus - koji je, filozofski govoreći, sasvim različit od neispoljenog večnog Logosa, "jednog sa Ocem" - na krajnje, nakon vekova neprekidnih nastojanja, sofizama i paradoksa, počeo da se smatra jednim sa Jehovom, ili JEDNIM živim Bogom (!), dok Jehova nije ništa bolji od Binaha, ženske Se-fire. Ova činjenica se mora stalno naglašavati.

Čoveka jesu deset Sefirot, ali, prvi Nebeski Čovek je neispoljeni Duh Univerzuma i nikad se ne sme degradirati u Mikroprozopusa - manje Lice ili Izraz, prototip čoveka na zemaljskom nivou. Ali, o tome kasnije. Šestokraka Zvezda se odnosi na šest Sila ili Moći Prirode, šest nivoa, principa, itd, koji su sintetizovani sedmim, ili središnjom tačkom Zvezde. Svi oni, uključujući više i niže hijerarhije, emaniraju od "Rajske ili Nebeske Device", ^ velike majke u svim religijama, Dvopolne, Sefira-Adam-Kadmon. U *SOVCL jedinstvu* prvobitna svetlost je sedmi, ili najviši princip, *Daivi-prakriti*, svetlost neispoljenog Logosa. Ali, u svojoj diferencijaciji, ona postaje *Fohat*, ili "Sedam Sinova". *Daivi-prakriti IQ* simbolizovana Središnjom tačkom dvostrukog trougla, *Fohat* samom zvezdom, ili "Šestorim udovima" Mikroprozopusa, a sedmi je Malkut, "Nevesta" hrišćanskih kabalista, odnosno, naša Zemlja. Otuda u Komentaru stoji:

"Prvi nakon 'Jednog' je božanska Vatra, drugi. Vatra i Etar, treći je sastavljen od Vatre, Etra i Vode, četvrti od Vatre, Etra, Vode i Vazduha. Onaj 'Jedan' se ne bavi kuglama koje nose Čoveka, već unutrašnjim nevidljivim Sferama. 'Prvorođeni' su ŽIVOT, srce i puls Univerzuma, Drugi su njegov UM ili Svest. "

Mikroprozopus je, kao stoje upravo rečeno, ispoljeni Logos, a takvih ima mnogo.

Sefira je Krana, KETER, jedino u apstraktnom principu, kao matematičko x (nepoznata veličina). Na nivou diferencirane prirode, ona je ženski pandan Adamu Kadmonu - prvom Androginu. Kabala uči da se iskaz "*Fiat Lux*" [(Lat.) Neka bude svetlost.] {*Postanje*, I, 3} odnosio na formiranje i evoluciju Sefirot, a ne na svetlost kao suprotstavljenu tami. Rabin Simeon kaže:

O dragovi, drugovi, čovek kao emanacija bio je i muškarac i žena, uistinu Adam Kadmon, i to je smisao reci "Neka bude svetlost, i bi Svetlost." I to je dvostruki čovek.

(Auszuge aus dem Zohar, str. 13-15)

Vidi narednu fusnotu. Ti elementi Vatra, Vazduh itd. nisu naši složeni elementi.

Ta "Svest" nema nikakav odnos prema našoj svesti. Ta svest "Jednog ispoljenog", ako nije apsolutna, ipak je neuslovljena. Mahat (Univerzalni Um) je prvi proizvod Brame-Tvorca, ali takode i Pradane (neizdiferencirane materije).

(c) Nebeska Bića koja pripadaju Drugom Redu, ona od Vatre i Etra (koji odgovaraju Duhu i Duši, ili Atma-Budiju), i koja se zovu legion, još uvek su bezoblična, ali izraženije "supstancijalna". Ona predstavljaju prvu diferencijaciju u Sekundarnoj Evoluciji i "Kreaciji" (ta reč zavodi na pogrešan put). Kao što pokazuje njihovo ime, oni su prototipovi Diva ili Monada koje se inkamiraju i sačinjeni su od Vatrenog Duha Života. Kroz njih, nalik na čisti sunčevi zrak, prolazi onaj zrak čiji će oni biti kasniji nosioci. Božanska Duša, Budi. Oni su direktno povezani sa Jatima viših svetova *našeg* sistema. Od tih dvostrukih *Jedinica* emaniraju *trostruke*.

U japanskoj kosmogoniji, kad se iz haotične mase pojavi jezgro nalik na jaje, koje u sebi ima klicu i mogućnost sveg univerzalnog, kao i sveg zemaljskog života, ono je pomenuta "trostrukost" koja se diferencira. "Muški etarski" (*Jo*) princip se uspinje, a ženski, grublji ili materijalniji princip (*In*) se survava u Univerzum supstance kad se javi razdvajanje između nebeskog i zemaljskog. Od tog ženskog, majke, rada se prvo rudimentarno objektivno biće. Ono je etarsko, bez oblika ili pola, pa ipak je poteklo od "toga" i od majke od kojih su rođeni Sedam Božanskih Duhova, od kojih će emanirati *sedam tvoraca*, kao što su u *Nazarenskom kodeksu* sedam *loše raspoređenih* (materijalnih) duhova rođeni od Karabtanosa i Majke *Spiritusa*. Bilo bi suviše obimno da ovde dajemo japanska imena, ali kad se prevedu, ona idu ovim redom:

(1.) "Nevidljivi Neženja", koji je stvaralački logos ne-stvarajućeg "oca", ili njegov ispoljeni tvorački potencijal.

(2.) "Duh (ili Bog) dubina bez zraka" (Haosa), koji postaje diferencirana materija, ili tvar sveta, takođe mineralno carstvo.

(3.) "Duh Biljnog Carstva", "Bujne Vegetacije".

(4.) Ovaj je dualne prirode, postoje istovremeno "Duh Zemlje" i "Duh Pustinje", od kojih onaj prvi sadrži mogućnost muškog, a drugi ženskog elementa, dok zajedno stvaraju kombinovanu prirodu.

Ta dva su bila JEDNO; još nesvesna da su dva.

U toj dualnosti bili su sadržani (*a*) muško, tamno i mišićavo Biće, *Isu no gai no Kami* i (*b*) *Ekū gai no Kami*, žensko, lepo i slabije, ili tananije Biće. Potom:

(5. i 6.) Duhovi koji su bili dvopolni i konačno:

(7.) *Sedmi Duh*, poslednji koji je emanirao od "majke", pojavljuje se kao prvi božanski oblik izrazito muški i ženski. On je bio sedma tvorevina, kao u Puranama, gde je Bramina sedma tvorevina čovek.

Oni, *Canagi-Canami*, spustili su se u Univerzum preko nebeskog Mosta (mlečni put) i "*Canagi*, opazivši duboko dole haotičnu masu oblaka i vode, zabode svoje koplje optočeno draguljima u dubine i pojavi se suva zemlja." Potom se njih dvoje razdvajaju da istraže *Onokoro*, novostvoreno svet-ostrvo, itd. (*Omoi*)

Takve su japanske egzoteričke bajke, ljuska koji sadrži jezgro jedne te iste istine Tajne Doktrine. Prema ezoterijskom objašnjenju, u svakoj kosmogoniji: -

(d) *Treći red odgovara Atma-Budi-Manasu*: Duhu, Duši i Intelektu, i naziva se "Trijade".

(e) *Četvrti* su supstancijalni Entiteti. To je najviša grupa među *Rupama* (Atomskim Oblicima*). To je odgajalište ljudskih, svesnih.

Vredi primetiti daje savremena hernija, dok odbacuje kao praznovericu okultizma i religije teoriju o nevidljivim Bićima zvanim Anđeli, Elementali itd., - nikad se, naravno, i ne upoznavši sa filozofijom o tim bestelesnim Entitetima, i ne razmislivši o njima - zahvaljujući posmatranju i otkrićima, zapravo nesvesno bila nagnana da prihvati i prizna isti odnos i poredak evolucije hemijskih atoma kakav postoji i u okultizmu, i koji važi i za Đanije i za Atome, pošto je analogija prvi zakon okultizma. Kao što smo videli, sama prva grupa Rupa Anđela je četvorna, budući da se, u silaznom poretku, svakoj sledećoj dodaje po jedan element. Isto je i sa atomima, kad usvojimo frazeologiju hernije - monoatomski, diatomski i tetraatomski - silazna progresija. Trebalo bi imati na umu da takozvani Vatra, Voda i Vazduh - ih "Elementi prvobitne Tvorevine", nisu složeni elementi kao na Zemlji, već noumenalni homogeni elementi - njihovi Duhovi. Potom sledi sedmostruka grupa jata. Ako se postave, kao dijagram, paralelno dijagramu sa Atomima, videće se da prirode tih Bića odgovaraju njihovoj silaznoj skali prelaska u složene elemente na matematički identičan način, kao po analogiji. To se, naravno, odnosi samo na dijagrame koje su načinili okultisti, jer, daje tabela Anđeoskih Bića postavljena paralelno sa naučnom tabelom hemijskih elemenata - od hipotetičnog helijuma sve do uranijuma - videlo bi se, naravno, da se one razlikuju. Jer one, kao pandane na astralnom nivou, imaju samo četiri najniža reda - zato što su viša tri principa u atomu, bolje rečeno molekulu ili hemijskom elementu, opaziva samo iniciranom oku Dangme. Ali potom, ako bi hemija poželela da se nađe na pravom putu, ona bi svoje tabele morala da kori guje prema tabelama okultista - što će možda odbiti da učini. U ezoterijskoj filozofiji, svaka fizička čestica odgovara

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

duhovnih Duša. Oni se zovu "Neprolazne Dive" i uspostavljaju, pomoću hijerarhije koja je ispod njihove, prvu grupu prvog sedmostrukog' jata - veliku misteriju ljudske svesti i intelektualnog Bića. Jer, ovi poslednji predstavljaju oblast u kojoj leži, skriven u svojoj samoći, zametak koji će ući u razmnožavanje. Taj zametak će postati duhovna moć u fizičkoj ćeliji koja vodi razvoj embriona i koja je uzrok naslednog prenošenja sposobnosti i svih nasledenih osobina u čoveku. Okultizam, međutim, ne prihvata darvinovsku teoriju o prenošenju stečenih sposobnosti i ne podučava njoj. Evolucija se, u njemu, odvija sasvim drugim pravcima; fizičko se, prema ezoterijskom učenju, razvija postepeno iz duhovnog, mentalnog i psihičkog. Ta unutrašnja duša fizičke ćelije - ta "duhovna plazma" koja vlada plazmom zametka - predstavlja ključ koji jednog dana mora otvoriti kapije nepoznate zemlje za biologe, što se danas naziva mračnom tajnom embriologije (vidi dalji tekst i napomene).

(/) *Peta* grupa je veoma tajanstvena i povezana je sa Mikroskopskim Petouglom, petokrakom zvezdom koja predstavlja čoveka. U Indiji i Egiptu, ti Daniji su bili povezani sa Krokodilom i njihovo prebivalište je u Jarcu. To su saglasni termini u indijskoj astrologiji, pošto se taj (deseti) znak Zodijska zove *Makara*, što u slobodnom prevodu znači "krokodil". Sama ta reč se okultno tumači na razne načine, kao što će biti pokazano. U Egiptu, preminuli čovek - čiji je simbol pentagram ili petokraka zvezda, čije tačke predstavljaju čovekove udove - figurativno se prikazivao preobražen u krokodila: Sebak ili Sevek "ili sedmi" [kao što kaže g. Džerald Mejsi (*Gerald Massey*), koji ga prikazuje kao oblik inte-

svom višem *noumenu* - Biću čijoj suštini pripada i zavisi od njega; kako je gore, tako je i dole, Duhovno evoluirao od Božanskog, psiho-mentalno od Duhovnog - zamrljano astralom sa njegovog nižeg nivoa - ćela živa i (naizgled) neživa priroda evoluirao paralelnim pravcima i svoje atribute crpi kako odozgo, tako i odozdo.

Broj sedam ovde ne podrazumeva samo sedam Entiteta, već sedam grapa jata, kao što je ranije objašnjeno. Najviša grapa, Asure, rođene u Braminom prvom telu - koje se pretvorilo u "Noć" - su sedmostrake, to jest, podcijene, kao i Pitriji, na sedam klasa, od kojih su tri arupa (bestelesne), a četiri telesne (vidi *Višnu Puranu*, knjiga I). Oni su, zapravo, u stvarnosti pre naši *Pitriji* (preci) nego Pitriji koji su projektovali prvog fizičkog čoveka (vidi Knjigu II).

ligencije, u stvarnosti je zmaj, a ne krokodil. On je "Zmaj Mudrosti", ili Manas, "Ljudska Duša", Um, princip Inteligencije, koji se u našoj ezoterijskoj filozofiji zove "Peti" princip.

Preminuli "Ozirifikovani", prikazan kao mumificirani bog sa glavom krokodila, u poglavlju 1, XXXVIII, *Knjige mrtvih*, ili *Rituala*, govori: -

(1) Ja sam bog (krokodil) koji vlada strahom (. . .) nad dolaskom njegove Duše među ljude. Ja sam bog-krokodil rođen radi uništenja (aluzija na uništenje božanske duhovne čistote kad čovek stekne poznanje dobra i zla, a takođe i na "pale" bogove ili anđele u svakoj teogoniji).

(2) Ja sam riba velikog Horusa (kao što je *Makara* "krokodil", nosilac Varane). Uronjen sam u Sekten.

Ova poslednja rečenica daje objašnjenje i ponavlja doktrinu ezoterijskog budizma, jer ona direktno aludira na peti princip (Manas), bolje rečeno na najduhovniji deo njegove suštine, koji se stapa, odnosno, apsorbuje i postaje jedno sa Atma-Budijem nakon čovekove smrti. Jer, Se-khen je rezidencija ili *loka* boga Khema (Horus-Oziris, ili Otac i Sin), otuda "Devahan" Atma-Budija. U "Ritualu mrtvih" preminuli je prikazan kako ulazi u Sekhem sa Horus-Totom i izranja iz njega kao čisti duh" (1, XIV, 29). Otud preminuli kaže (stih 130):

Vidim oblike (sebe, kao raznih) ljudi koji se večno preobražavaju. (. . .) Ja znam taj (predmet). Onaj ko ga zna (. . .) uzima sve vrste živih oblika. . .

A u stihu 35, obraćajući se magičnom formulom onome što se u egipatskom ezoterizmu naziva "predačko srce", ili reinkarnirajući princip, trajni EGO, preminuli kaže:

O moje srce, moje predačko srce neophodno za moje preobražaje (. . .) ne odvajaj se od mene pred čuvarem Stepenica. Ti si moja ličnost u mojim gradima, božanski pratilac koji *motri moje puti* (tela). . .

U Sekhenu leži sakriveno "Tajanstveno Lice" ili stvarni čovek sakriven ispod lažne ličnosti, trostruki krokodil Egipta, simbol višeg

Trojstva ili ljudske Trijade, *Atma, Budi i Manas*^ U svim drevnim papirusima krokodil se naziva *Sebek* (Sedmi), a voda ezoterijski predstavlja peti princip; i kao što je već rečeno, g Džerald Mejsi pokazuje daje krokodil bio "Sedma Duša, najviši od sedam - nevidljivi Posmatrač." Čak je i ezoterijski *Sekhem* palataboga Khema, a Khem je Horus koji sveti smrt svog oca Ozirisa, i zato kažnjava grehe čovekove kad ovaj postane bestelesna Duša. Otud preminuli "Ozirifikovani" postaje bog Khem, koji "pabirči u polju *Aanroo*", to jest, on pabirči svoju nagradu ili kaznu, pošto je to polje nebeski lokalitet (Devahan) gde se preminulom daje *žito*, hrana božanske pravde. Peta grupa nebeskih Bića trebalo bi da u sebi sadrži dvojne attribute i duhovnih i fizičkih aspekata Univerzuma, tako reći, dva pola Mahata, Univerzalne Inteligencije, i dvojnu prirodu čoveka, duhovnu i fizičku. Otuda mu broj Pet, koji ga, umnožen i pretvoren u deset, spaja sa *Makarom*, desetim znakom Zodijaka.

(g) Šesta i sedma grupa pripadaju nižim kvalitetima Četvorstva. To su svesni, etarski Entiteti, isto tako nevidljivi kao i Etar, koji su poput grana iznikli iz prve centralne grupe od četiri, a za uzvrat pustili bezbrojne bočne izdanke, od kojih oni niži predstavljaju Duhove Prirode, ili bezbroj vrsta i varijacija Elementala, od bezobličnih i nesupstancijalnih - idealnih MISLI svojih tvoraca - do atomskih, mada za ljudsku percepciju nevidljivih organizama. Oni se smatraju "Duhovima Atoma", jer oni su prvi stupanj (unazad) od fizičkog Atoma - svesna ako ne i inteligentna stvorenja. Oni su svi podvrgnuti Karmi, i moraju da je odrađuju u svakom ciklusu. Jer, kao što uči ova doktrina, u Univerzumu, bilo u našem ili u drugim sistemima, u spoljašnjim ili unutrašnjim svetovima", nema tako privilegovanih bića kao što su anđeli zapadnjačke i jevrejske religije. Dan

Jedno od objašnjenja pravog, iako skrivenog značenja tog Egipatskog religioznog simbola ne predstavlja teškoću. Naime, krokodil je prvi koji čeka i sreće žareće vatre jutarnjeg sunca i vrlo brzo počinje da otelovljuje solamu toplotu. Kad je sunce izašlo, bilo je to kao da na zemlju i među ljude dolazi "božanska duša koja informiše Bogove." Otud taj čudni simbolizam. Mumija je natakla glavu krokodila da bi pokazala da je to duša koja dolazi sa Zemlje.

Svet zvani "viši svet" nije viši zahvaljujući svom položaju, već zato što je nadmoćniji po kvalitetu ili suštini. Ipak, neupućeni generalno shvataju taj svet kao "Raj", smešten iznad naših glava.

Kohan mora da postane jedno; on se ne može roditi ili pojaviti iznenađeno na planu života kao potpuno procvati anđeo. Nebeska Hijerarhija sadašnje Manvantare preneće se u sledećem ciklusu života u više, nadmoćnije svetove i osloboditi mesto za novu hijerarhiju, sačinjenu od odabranih iz našeg čovečanstva, budući da je to beskrajni ciklus unutar jedne apsolutne večnosti, u kojoj se kreću bezbrojni unutrašnji ciklusi, konačni i uslovljeni. Bogovi, stvoreni kao takvi, nisu svojom zaslugom stvoreni kao bogovi. Takva klasa bića, savršena samo zahvaljujući posebnoj bezgrešnoj prirodi koja im je urođena, pred licem čovečanstva koje se pati i bori, pa čak i pred licem niže tvorevine, bila bi simbol jedne večne nepravde prilično satanskog karaktera i simbol uvek prisutnog zločina. To je nepravilnost i nemogućnost u Prirodi. Zato "Četiri" i "Tri" moraju da se inkamiraju kao i sva ostala bića. Šesta grupa, štaviše, ostaje gotovo nerazdvojna od čoveka, koji iz nje crpi sve osim svojih najnižih i najviših principa, ili svog duha i svog tela, budući da su pet srednjih ljudskih principa sama suština tih Đanija.¹² Jedino Božanski Zrak (Atman) proizlazi direktno iz JEDNOG. Na pitanje kako to može biti, kako je moguće zamisliti da ti "bogovi" ili anđeli mogu biti istovremeno svoje sopstvene emanacije i svoja lična sopstva, da lije to u istom smislu kao u materijalnom svetu, gde je sin (na neki način) sopstveni otac, pošto je njegove krvi, kost njegove kosti i meso njegovog mesa, učitelji odgovaraju: "Uistinu je tako." Ali, čovek mora da uđe duboko u misteriju BIĆA pre nego što bude u stanju da potpuno razume tu istinu.

STANCA VII ~ nastavak

2. JEDAN ZRAK UMNOŽAVA MANJE ZRAKE. ŽIVOT PRETHODI OBLIKU, I ŽIVOT NADŽIVLJUJE POSLEDNJI ATOM (*Oblika, Štula-šarire, spoljašnjeg tela*). KROZ BEZBROJNE ZRAKE, ZRAK ŽIVOTA, JEDAN, NALIK NA NIT U BROJANICAMA (*biserima*) (*a*).

¹² Paraceizus ih zove *Flagae*, hrišćani - "Anđeli Čuvari", okultisti - "Preci, Pitriji"; oni su šestostmki Đan Kohani, pošto imaju šest duhovnih elemenata u sklopu svojih tela - zapravo, čovek minus fizičko telo.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

(a) Ova sloka izražava zamisao - čisto vedantinsku, kao što je već objašnjeno - životne niti, *Sutratme*, koja se provlači kroz nizove rođenja. Kako se, onda, to može objasniti? Pribegavajući metafori, poznatoj ilustraciji, iako neizbežno nesavršenoj, kao stoje slučaj sa svim dostupnim analogijama. Međutim, pre nego što joj pribegnemo, pitala bih da li bilo kome od nas izgleda *neprirodan*, ili čak "natprirodan", onaj proces koji je poznat kao rast i razvoj fetusa u zdravo novorođenče koje teži nekoliko kilograma, i što se razvilo - iz čega? Iz deobe beskrajno malog jajašceta i spermatozoida; a nakon toga vidimo kako se ta beba razvija u čoveka visokog metar i osamdeset centimetara! To se odnosi na atomsko i fizičko širenje od nečeg mikroskopski malog u nešto veoma veliko, od nečeg nevidljivog golom oku do nečeg vidljivog i objektivnog. Nauka je sve to pokazala i ja se usuđujem da kažem da su njene teorije, embriološke, biološke i fiziološke dovoljno tačne u onoj meri u kojoj se materijalno egzaktno posmatra. Međutim, dve glavne teškoće naučne embriologije - naime, koje to sile deluju u formiranju fetusa i šta je uzrok "naslednog prenošenja" fizičke, moralne ili mentalne sličnosti - nikad nisu bile ispravno rešene, niti će ikad biti rešene dok se naučnici ne saglase da prihvate okultne teorije." Ali, ako ta fizička pojava nikog ne čudi, izuzev što zbunjuje embriologe, zašto bi nam naš in-

Loš savet materijalistima i evolucionistima darvinovske škole bio bi predlog da prihvate nedavno objavljene teorije profesora Vajsmann (*JVeissmann*), autora knjige *Prilog teoriji nasleđivanja*, koje se odnose na dve misterije embriologije koje su pomenute, i koje je on, kako misli, rešio. Jer, kad bi one zaista bile rešene, nauka bi stupila u oblast čisto okultnog i zauvek izašla iz oblasti onakvih transformacija kakve je zamišljao Darwin. Te dve stvari su nepomirljive, iz perspektive materijalizma. Iz perspektive okultista, te misterije su rešene. Onima koji nisu upoznati sa novim otkrićima prof. Vajsmann - svojevremeno vatrenog darviniste - savetujemo da požure da isprave taj propust. Ovaj nemački filozof-embriolog pokazuje - preskačući preko grčkog Hipokratu i Aristotelu pravo do učenja drevnih Arijevaca - da jedna majušna ćelija, od miliona drugih koje deluju u formiranju jednog organizma, sama i bez pomoći bilo koje druge, određuje putem stalne deobe i umnožavanja tačnu sliku fizičkih, mentalnih i psihičkih osobina budućeg čoveka (ili životinje). Ta ćelija je ona koja na lice i oblik nove individue utiskuje osobine rođaka ili nekih dalekih predaka; ta ćelija je, opet, ona koja mu prenosi intelektualne i mentalne karakteristike njegovih dedova itd. Ta Plazma je besmrtni deo naših tela - naprosto kroz proces sukcesivnih asimilacija. Ostavljena je po strani Darvi-

telektualni i unutrašnji rast, evolucija Ijudsko-duhovnog u Božanski-duhovno, izgledala, ili se na nju gledalo, kao na nešto manje verovatno? A sad se vratimo na metaforu.

Upotpunite fizičku plazmu, pomenutu u poslednjoj fusnoti, "Ćeliju Zametka" čoveka sa svim njegovim potencijalima, "duhovnom plazmom", da tako kažemo, ili fluidom koji sadrži pet nižih principa šestoprincipskog Đanija - i imate tajnu ako ste dovoljno duhovni daje razumete.

Kad je seme životinjskog čoveka bačeno na tlo životinjske žene, to seme ne može da proklija ukoliko nije oplodeno pomoću pet vrlina (fluida ili zračenja principa) šestostrukog Nebeskog Čoveka. Zato je Mikrokosmos predstavljen Petougloom, unutar šestougone zvezde, "Makrokosmosa".

(AvGpcoTiot;, *delo o okultnoj embriologiji. Knjiga I*)

Potom:

Funkcije Dive na ovoj Zemlji su petostrukog karaktera. U mineralnim atomima ona je povezana sa najnižim principima Duhova Zemlje (šestostrukih Đanija), u biljnoj čestici, sa njihovim drugim - *Pranom* (životom), u životinjskoj, sa svima njima plus trećim i četvrtim, u čoveku, zametak mora da dobije oplodjenje od svih pet, inače se neće roditi kao viši od životinje.

Naime, rodice se kao idiot. Tako je samo u čoveku Diva potpuna. Što se tiče njegovog sedmog principa, on je samo jedan od Zraka Univerzalnog Sunca. Svako racionalno stvorenje dobija samo privremenu

nova teorija koja na embrionalnu ćeliju gleda kao na suštinu ili srž svih drugih ćelija; ona ne može biti odgovorna za nasledno prenošenje. Postoje samo dva načina da se objasni tajne nasledivanja: ili je supstanca ćelije zametka obdarena sposobnošću da prođe kroz čitav ciklus preobražaja koji vodi stvaranju odvojenog organizma, a potom reprodukciji identičnih ćelija zametka, ili *te ćelije zametka uopšte ne nastaju u telu pojedinca, već proističu direktno iz predačke ćelije-zametka, koja se prenosi sa oca na sina kroz dugi niz generacija*. Ovu poslednju hipotezu je Vajsman prihvatio i na njoj radio - i u toj ćeliji on nalazi besmrtni deo čoveka. Dogle je dobro, a kad ta gotovo tačna teorija bude prihvaćena, kako će biolozi objasniti prvu pojavu te večne ćelije? Osim ukoliko čovek nije "rastao" kao "besmrtni Tropsi" i uopšte nije bio rođen, već pao sa oblaka - kako se ta embrionalna ćelija rodila u njemu?

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

pozajmicu koju mora da vrati svom izvoru, a njegovo fizičko telo oblikuju najniži zemaljski životi, putem fizičke, hemijske i fiziološke evolucije.

Blagosloveni nemaju ništa sa pročišćavanjima materije.

(Kabala, Haldejska Knjiga Brojeva)

Dolazimo do sledećeg: čovečanstvo u svom prvom, senovitom obliku, predstavlja izdanak Elohima Života (ili Pitrija). U svom kvalitativnom i fizičkom aspektu ono je direktno potomstvo "Predaka", najnižih Đanija, ili Duhova Zemlje. Svoju moralnu, psihičku i duhovnu prirodu ono duguje grupi božanskih Bića, čije će ime i karakteristike biti date u Knjizi II. Kolektivno, ljudi su rukotvorina jata raznih duhova, zasebno, tabemakli tih jata i, povremeno i pojedinačno, nosioci nekih od njih. U našoj sadašnjoj, isuviše materijalnoj Petoj Rasi, zemaljski Duh Četvrte (rase) je još snažan u nama, ali, približavamo se vremenu kad će se klatno evolucije odlučno upraviti naviše, dovodeći čovečanstvo na isti nivo Duhovnosti sa prvobitnom trećom Korenskom Rasom. Tokom svog detinjstva, čovečanstvo je u celini bilo sastavljeno od onog Anđeoskog Jata koje je činilo unutrašnji duh stoje oživljavao te monstuozne i divovske zemljane sasude Četvrte Rase, koji su bih sagrađeni (kao što su i danas) i sklopljeni od bezbrojnih milijardi života." Ta rečenica će biti objašnjena kasnije u ovom Komentaru. "Tabemakli" su se usavršavali po strukturi i simetriji oblika, rasli i razvijali se sa kuglom koja ih je nosila, ali, fizičko usavršavanje se odvijalo na račun duhovnog unutrašnjeg čoveka i prirode. Tri središnja principa na Zemlji i u čoveku postajala su sa svakom rasom sve materijalnija. Duša se povlačila da stvori mesta za fizički intelekt, a suština elemenata dala je materijalne i složene elemente kakve danas znamo.

Nauka, koja maglovito opaža istinu, može naći bakterije i druge mikroorganizme u ljudskom telu, i videti u njima samo slučajne i neprirodne posetioce kojima se pripisuju bolesti. Okultizam - koji opaža život u svakom atomu i molekulu, bilo u mineralnom ili ljudskom telu, u vazduhu, vatri ili vodi - potvrđuje daje čitavo naše telo sastavljeno od takvih života, u poređenju sa kojima je najsitnija bakterija pod mikroskopom velika kao slon u odnosu na najsitniju infuzoriju.

Čovek nije, niti bi ikad mogao biti potpuni proizvod "Gospoda Boga", ali *on jeste* dete *Elohima*, koji je proizvoljno pretvoren u jedninu muškog roda. Prvi Dani, ovlašćeni da "stvore" čoveka na svoju sliku, mogli su jedino da bace svoje senke, nalik na tanani model, da bi na osnovu njih radili Prirodni Duhovi materije (vidi Knjigu II). Čovek je, van svake sumnje, fizički stvoren od zemaljske prašine, ali njegovih tvoraca i dizajnera bilo je mnogo. Ne može se takode reći daje "Gospod Bog udahnuo u njegove nozdrve dah života", ukoliko se taj Bog ne poistovećuje sa "JEDNIM ŽIVOTOM", Sveprisutnim, iako nevidljivim, i ukoliko ista operacija nije pripisana "Bogu" umesto *živoj duši* - ili *Nefeš*, koja je *vitalna* Duša, a ne božanski Duh ili *Ruah*, *iedini* koji čoveku osigurava božanski stepen besmrtnosti, koji nijedna životinja, kao takva, nikad ne bi mogla dosegnuti u ovom ciklusu inkarnacija. Neodgovarajuću razliku napravili su Jevreji, a sada i naši zapadnjački metafizičari, koji, pošto ne znaju i ne mogu da razumeju, a otud ni da prihvate, više od trojstvenog čoveka - Duha, Duše, Tela - brkaju "životni dah" sa besmrtnim Duhom.^^ To se

Učeni i veoma filozofski orijentisan autor *Novih Aspekata Života* naglasio bi čitaocu daje *Nefeš Haj aJia* (živa duša), po Jevrejima:

(. . .) proistekla iz, ili ju je proizvelo, ubrizgavanje Duha ili Daha Života u oživljeno telo čoveka i trebalo je da ona zaposedne i preuzme mesto tog duha u tako sačinjenom sopstvu, tako da duh, koji prede u nju, nestane iz vida i utone u živu Dušu.

Na ljudsko telo, misli on, treba gledati kao na matricu u kojoj i iz koje se razvila Duša (koju on, izgleda, postavlja na više mesto od duha) *-funcionalno* gledano, i iz perspektive aktivnosti, ta Duša zaista stoji neuporedivo više u ovom konačnom i uslovljenom svetu Maje - ta Duša, za koju on kaže daje "u krajnjem ishodu proizvedena iz oživljenog čovekovog tela." Otud autor poistovećuje "Duh" (Atmu) naprosto sa "životnim dahom". Istočnjački okultisti će se buniti protiv te tvrdnje, jer je ona zasnovana na pogrešnoj koncepciji da su *Prana* i *Atma* ili *Divatma* jedna te ista stvar. Autor podržava svoju tvrdnju pokazujući da su kod starih Jevreja, Grka, pa čak i Rimljana, *Ruah*, *Pneuma* i *Spiritus* - kod Jevreja nesumnjivo, a kod Grka i Rimljana veoma verovatno - značili Vetar; nije jasno u kakvom su odnosu grčka reč *Anemos* (vetar) i latinska *Anima*, "Duša".

To je veoma široko rasprostranjeno. Zakonito poprište da se ovo pitanje resi je dva da se može naći, pošto izgleda daje g. Prat praktični, činjenični metafizičar, neka vrsta kabaliste-pozitiviste, a istočnjački metafizičari, posebno vedantini, su svi idealisti. Okultisti su takode ekstremno ezoterijska škola vedante, i oni zovu

takode direktno odnosi na protestantske teologe, koji su, prevodeći stih 8, Poglavlja III, u *četvrtom Jevandelju*, potpuno izmenili smisao. Taj stih je zaista preveden kao da kaže: "*Vetar duva kud mu se hoće*", umesto: "*Duh ide kuda želi*", kao što stoji u originalu, a takode i u prevodu grčke pravoslavne crkve.

Zato je filozofija psihičkih, duhovnih i mentalnih odnosa prema ljudskim fizičkim fiinkcijama u gotovo nerazmrsivoj pometnji. Danas se ne razume ispravno ni stara arijevska ni egipatska psihologija. A one se ne mogu usvojiti ako se ne prihvati ezoterijska sedmostrukost, ili, u najmanju ruku, vedantinska petostruka podela ljudskih unutrašnjih principa. Ako se to ne uradi, nikad neće biti moguće razumeti metafizički i čisto psihički, pa čak ni fiziološki odnos između Đan Kohana, ili Anđela, najednom nivou i čovečanstva na drugom. Nijedno istočnjačko (arijevsko) ezoterijsko delo nije objavljeno dosad, ali mi posedujemo egipatski papirus koji jasno govori o sedam principa ili "Sedam Čovekovih Duša". *Knjiga Mrtvih* daje potpun spisak "preobražaja" kroz koje prolazi svaki preminuli dok se razodeva od svih tih principa, jednog) o jednog - radi jasnoće materijalizovanih u etarske entitete ili tela. Staviše, moramo podsetiti one koji su pokušali da dokažu da stari Egipćani nisu znali ništa o Reinkarnaciji i nisu poučavali o Reinkarnaciji, da se za "Dušu" (*Ego* ili *Sopstvd*) pokojnika kaže da živi u Večnosti; ona je besmrtna, "zajednički postoji i nestaje sa Solamim brodom", to jest, tokom ciklusa nužnosti. Ta "Duša" *izranja iz Tiaoua* (oblast *uzroka života*) i pridružuje se živima na Zemlji *tokom dana*, da bi se svake noći vratila u *Tiaou*. To izražava periodično postojanje Ega (*Knjiga Mrtvih*, CVXLIII).

Ta *Senka*, astralni oblik, poništena je, "proždrao ju je *Uraeus*" (CXLIX, 51), *Manes* će biti poništen; dva blizanca (četvrti i peti princip) biće rasuti, ali Duša-ptica, "Božanska Lastavica - i *Uraeus* Plamena" (Manas i Atma-Budi) živeće u večnosti, jer oni su muževi svoje majke.^^

Jedan Život (Parabram) "Velikim Dahom" i "Kovitlacem", ali, oni potpuno isključuju sedmi princip iz materije, ili bilo kakvog odnosa ili veze sa njom.

"Vidi Deo II, Knjiga II, "Sedam Čovekovih Duša", podele koje su dali gospoda Džerald Mejsi i Franc Lambert.

Još jedna sugestivna analogija između arijevske ili bramanske i egipatske ezoterizma. Onaj prvi zove Pitrije "lunamim precima" čoveka, a Egipća-

To je kao što slično proizvodi slično. Zemlja daje Čoveku njegovo telo, bogovi (Đaniji) pet unutrašnjih principa, psihičku Senku, čiji oživljavajući princip često predstavljaju sami ti bogovi. *Duh* (Atman) je jedno - i nedeljivo. On nije u *Tiaou*.

Jer, staje *Tiaou*? Često aludiranje na njega u *Knjizi Mrtvih* sadrži jednu tajnu. *Tiaou* je put Noćnog Sunca, donje hemisfere, ili oblast pakla za Egipćane, koji su oni smeštali na *skrivenu stranu Meseca*. Ljudsko biće, u svom ezoterizmu, izašlo je iz Meseca (trostruka misterija - astronomska, fiziološka i psihička istovremeno); ono je prošlo kroz čitav ciklus egzistencije i potom se vratilo u svoje rodno mesto pre nego što iz njega opet izade. Preminuli je prikazan kako stiže na Zapad, sudu mu se pred Ozirisom, vaskrsava kao bog Horus i kruži oko zvezdanih nebesa, što predstavlja alegorijsko utapanje u Ra, Sunce; potom, postojao prešao *Nut* (nebeski ambis), vraća se još jednom u *Tiaou*, što predstavlja utapanje u Ozirisa, koji, kao bog života i razmnožavanja, nastanjuje Mesec. Plutarh (*Izida i Oziris*, poglavlje XLIII) pokazuje kako Egipćani slave praznik koji se zove "Ulazak Ozirisa u Mesec". U poglavlju XLI obećanje život nakon smrti, a obnova života stavljena je pod pokroviteljstvo Ozirisa-Lunusa, jer je Mesec bio simbol obnove života, ili reinkarnacije, zahvaljujući svom rastu, opadanju, umiranju i ponovnom pojavljivanju svakih 28 dana. U *Dankmoeu* (IV, 5) se kaže:

O, Ozirise-Lunuse! To obnavlja tvoju obnovu.

A Safek kaže Setiju I (*Abidos* iz Marijete, ploča 51):

ni su načinili od Mesečevog Boga, Taht-Esmuna, prvog ljudskog pretka. Taj "mesečev bog" "izrazio je Sedam prirodnih moći što su mu prethodile i bile su sumirane u njemu u njegovih sedam duša, koje je on ispoljavao kao osmu (otud osma sfera). Sedam zraka haldejskog Heptakisa ili laoa, na gnostičkim kamenovima, ukazivali su na istu sedmostrukost duša.

(. . .) Prvi oblik mističkih SEDAM je bio viđen Icao uobličeni u sedam velikih zvezda Velikog Medveda, sazvežđa koje su Egipćani pripisivali Majci Vremena i majci sedam elementarnih moći.

(Vidi *Sedam Duša* itd.)

Kao stoje dobro poznato svakom Indusu, to isto sazvežđe u Indiji predstavlja Sedam Rišija, i kao takvo se zove *Rikša* i *Citra-Sikandinas*.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Ti se obnavljaš kao bog Lunus kad je beba.

To je još bolje objašnjeno u papirusu iz Luvra [P. Pjere (*Pierret*), *Egiptološke studije*]:

Obilna su sparivanja i začeca onog dana kad se on (Oziris-Lunus) vidi na nebu.

Oziris kaže:

O, jedini sjajni zrače Meseca! Ja ističem iz kružećeg mnoštva (zvezda). (...) Otvorite mi Tiaou, za Ozirisa N. Ja ću izlaziti danju da činim ono što treba da činim među živima (to jest, da dovodi do začeca).

(*Knjiga Mrtvih, poglavlje II*)

Oziris je bio "Bog ispoljen u razmnožavanju", jer su drevni narodi znali, daleko bolje nego savremeni, okultni uticaj lunamog tela na misteriju začeca.* Kasnije, kad je Mesec postao povezan sa ženskim boginjama - Dijanom, Izidom, Artemidom, Junonom itd., to povezivanje je poteklo od potpunog poznavanja fiziologije i ženske prirode, kako fizičke tako i psihičke. Ali, prvobitno. Sunce i Mesec

18

u najstarijim sistemima nalazimo daje Mesec uvek muško. Otud je Soma, kod Indusa, neka vrsta zvezdanog Don Žuana, "Kralj" i otac, premda nezakoniti, Bude - Mudrosti, koja se odnosi na okultno znanje, mudrosti koja je sakupljena kroz potpuno upoznavanje sa lunanim misterijama, uključujući tu i polno razmnožavanje (vidi Knjigu II, "*Najsvetije od Svetih*").

Kad bi, umesto da ih u Nedeljnim školama uče beskorisnim lekcijama iz *Biblije*, mnoštva odrpanih i siromašnih ljudi bila poučavana astrologiji - u najmanju ruku, bar onome što se tiče okultnih osobina Meseca i njegovog skriveneog uticaja na razmnožavanje, ne bi se trebalo mnogo plašiti rasta populacije, niti pribegavati sumnjivoj literaturi maltuzijanaca radi njenog sprečavanja. Jer Mesec i njegove konjunkcije regulišu začeca, i u Indiji to zna svaki astrolog. Tokom prethodnih rasa i sadašnje rase, bar u svom početku, na one što su se upuštali u bračne odnose tokom izvesnih mesečevih faza, koji su te odnose činili neplodnim, gledale su kao na vešce i grešnike. Ali, čak bi i danas ti gresi iz starine, zasnovani na okultnom znanju i njegovoj zloupotrebi, bili bolji nego zločini današnjice, koji su počinjeni zbog potpunog neznanja i neverovanja u bilo kakve okultne uticaje.

su bili jedina vidljiva i, tako reći, *opipljiva* (po svojim delovanjima) psihička i fiziološka božanstva - Otac i Sin, dok su Prostor i vazduh uopšte, ili ono prostranstvo Neba koje su Egipćani zvali Nut, bili skriveni Duh i Dah ova dva. Oni, "Otac i Sin" bili su međusobno izmenljivi po svojim funkcijama i skladno su zajedno radili u svom delovanju na zemaljsku prirodu i čovečanstvo; otud se na njih gledalo kao na JEDNO, iako DVA U otelovljenim entitetima. Oni su obojica bili muški, i obojica su imali svoj posebni, a takode i zajednički rad na izazivanju razmnožavanja Čovečanstva. Tako mnogo je iz astronomske i kosmičke perspektive viđeno i izraženo simboličkim jezikom - koji je kod naše rase postao teološki i dogmatičan. Ali, iza vela kosmičkih i astroloških simbola postojale su misterije Antropografije i prvobitnog stvaranja čoveka. A u tome, nikakvo poznavanje simbola - pa čak ni ključa *zaposlepotopski* simbolički jezik Jevreja - neće, niti može pomoći, izuzev pozivanja na ono što je utemeljeno u spisima raznih naroda za egzoterijsku upotrebu, čija je celina, koliko god daje lukavo prekrivena velom, bila samo majušni deo prave prvobitne istorije svih naroda; štaviše, ti egzoterijski spisi su se često odnosili - kao kod Jevreja - samo na zemaljski, ljudski, a ne na božanski život tog naroda. Taj psihički i duhovni element pripadao je TAJNI i INICIJACIJI. Ima stvari koje nikad nisu zapisane u svicima (papirusa), već, kao u Centralnoj Aziji, na stenama i u podzemnim kriptama.

Svejedno, nekad je ceo svet bio "jednih usta i jednog znanja" i Čovek je znao mnogo više o svom poreklu nego što je to danas slučaj, pa je tako znao da Sunce i Mesec, ma koliko veliku ulogu igraju u gradi, rastu i razvoju ljudskog tela, nisu bili direktni uzročnici njegove pojave na Zemlji; ti uzročnici su, zapravo, bile žive i inteligentne Moći koje okultisti zovu Dan Kohani.

Sto se toga tiče, jedan veoma učeni zaljubljenik u jevrejski ezoterizam kaže nam da "Kabala izričito govori kako je Elohim jedna '*opšta apstrakcija*', ono što u matematici zovemo 'stalnim koeficijentom' ili 'opštom funkcijom' koja ulazi u sve konstrukcije, ne posebne, to jest, opštim količnikom 1 i 31415 (astro-daničkih) i Elohističkih cifara." Na to istočnjački okultista odgovara: sasvim tačno, on je apstrakcija za naša fizička čula. Za našu duhovnu percepciju, međutim, i za naše unutrašnje duhovno oko, Elohim ili Dani su isto toliko apstrakcija koliko i naša duša i duh. Odbacite jedno i odbacili ste drugo -

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

jer onaj deo nas koji predstavlja *Entitet što preživljava* delimično je direktna emanacija tih nebeskih Entiteta, a delimično predstavlja *^a-me te nebeske Entitete*. Jedna stvar je sigurna: Jevreji su bili savršeno dobro upoznati sa čarobnjaštvom i raznim zlokobnim silama, ali, sa izuzetkom nekih od njihovih velikih proroka i vidovnjaka, kao što su Danilo i Jezekilj (pošto Enoh, kao zajednički lik, pripada dalekoj rasi i ne pripada nijednom narodu), oni su malo znali o pravom božanskom okultizmu i nisu ga upražnjavali, pošto je karakter njihovog naroda odbojan prema svemu što ne utiče direktno na njihovu sopstvenu etničku, plemensku i individualnu dobrobit - čemu su svedoci njihovi sopstveni proroci i kletve koje su sipali na tu "tvrdoglavu rasu". Ali, čak i Kabala jasno pokazuje direktni odnos između Sefirot, odnosno Elohima, i čoveka.

Zato, tek kad nam dokažu da kabalističko poistovećenje Jehove sa Binahom, ženskom Sefirom, ima u sebi još jedno, subokultno značenje, okultisti će biti spremni da predaju lovorov venac savršenstva kabalistima. Dogle, dok se tvrdi da, kao što je Jehova u apstraktnom smislu "jednog živog Boga" samo broj, metafizička izmišljotina, a stvarnost samo kad se stavi na svoje pravo mesto kao emanacija i Sefirot - imamo pravo da smatramo daje *Žohar* (kao što svedoči KNJIGA BROJEVA, u svakom slučaju) izvorno saopštio, pre nego što su ga hrišćanski kabalisti izobličili, istu doktrinu kao i mi, to jest, on smatra čoveka emanacijom ne jednog NEBESKOG ČOVEKA, već Sedmostruke grupe Nebeskih ljudi ili Anđela, baš kao u "Pimanderu, Božanskoj MisH".

STANCA VII - *nastavak*

3. KAD JEDNO POSTANE DVA, "TROSTRUKO SE POJAVLJUJE (a), i TRI su (*vezana u*) JEDNO; I TO JE NAŠA NIT, O LANU, SRCE ČOVEKA-BILJKE ZVANOG SAPTAPARNA (b).

(a) "Kad JEDNO postane dva, trostruko se pojavljuje kako bi znalo da, kad Jedno Večno baci svoj odraz u oblast Ispoljavanja, taj odraz, "Zrak", diferencira "Vode Prostora", ili, po recima *Knjige Mrtvih*:

Haos prestaje, sjaj Zraka Prvobitne svetlosti razgoni potpunu tamu pomoću velike magičke moći REČI (Centralnog) Sunca.

Haos postaje muško-žensko i Voda, rođena pomoću svetlosti, i "trostruko biće izlazi kao njegov Prvorodeni". "Oziris-Ptah (ili RA) stvara svoje sopstvene udove (poput Brame) stvarajući bogove kojima je suđeno da otelove njegove faze" tokom Ciklusa (XVII, 4). Egipatski Ra, koji izlazi iz DUBINE, Božanska je Univerzalna Duša u njenom ispoljenom aspektu, a to je i Narajana, Puruša, "sakriven u Akaši, a prisutan u Etru".

To je metafizičko objašnjenje i odnosi se na sam početak evolucije, bolje rečeno Teogonije. Značenje ove stance, kad se objasni iz druge tačke gledišta u odnosu na tajnu čoveka i njegovog porekla, još je teže razumeti. Da bi stvorio jasnu predstavu o tome šta se podrazumeva pod *Jedan postaje dva*, a onda biva preobražen u "trostruko", učenik mora da se detaljno upozna sa onim što nazivamo "Krugovi". Ako se pozove na *Ezoterijski budizam* - prvi pokušaj da se skicira približan obris arhajske Kosmogonije - otkriće da se pod "Krugom" podrazumeva serijska evolucija nastale materijalne prirode, evolucija sedam kugli našeg lanca sa njihovim mineralnim.

Nekoliko neprijateljski nastrojenih kritičara gore od želje da dokažu da se u prethodnom delu, *Razotkrivenoj Izidi*, nije govorilo ni o sedam principa čoveka ni o sedmostruknoj konstrukciji našeg lanca. Iako je u toj knjizi to učenje moglo biti tek nagovešteno, svejedno ima mnogo pasusa u kojima je otvoreno pomenut sedmostruki sklop i čoveka i lanca. Govoreći o Elohimu u Tomu II, str. 420, kaže se:

Oni ostaju iznad sedmog neba (ili duhovnog sveta), jer oni su ti koji su, prema kabalistima, formirali šest materijalnih svetova u nizu, bolje rečeno, probnih svatova, što su prethodili ovom našem, koji je, kažu oni, sedmi.

Naša kugla je, naravno, na dijagramu koji predstavlja "lanac", sedma i najniža iako ona, pošto je evolucija na tim kuglama ciklička, predstavlja četvrtu kuglu na silaznom luku materije. I opet, na str. 367, Tom II, piše:

Prema egipatskim predstavama, kao i u predstavama drugih vera zasnovanih na filozofiji, čovek nije bio samo puko (. . .) jedinstvo duše i tela; on je bio trojstvo kad mu je dodan duh. Pored toga, ta doktrina kaže da se on sastoji od tela, astralnog oblika ili senke, animalne duše, više duše, zemaljske inteligencije i šestog principa - itd., itd. - sedmi - DUH.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

biljnim i životinjskim carstvima (budući daje čovek uključen u ova poslednja i stoji na njihovom čelu) tokom čitavog perioda životnog ciklusa. Bramini bi taj ciklus nazvali "Danom Brame". To je, ukratko, jedan obrt "Točka" (našeg planetarnog lanca) koji je sastavljen od sedam kugli (ili sedam odvojenih "Točkova", ovog puta u drugom smislu). Kad se evolucija spusti u materiju, od planete A do planete G ili Z, kao stoje zapadnjački proučavaoci zovu, to je jedan Krug. U sredini Četvrtog obrta, koji je naš sadašnji "Krug":

Evolucija je dostigla vrhunac fizičkog razvoja, krunisavši svoj rad fizički savršenim čovekom, i od ove tačke počinje njen rad usmeren na duh.

Za sve to je potrebno određeno ponavljanje, kao stoje dobro *objašnjeno u Ezoterijskom budizmu*. Ono što je jedva i pomenuto (a to malo što je o tome rečeno zavelo je mnoge), jeste poreklo čoveka, i sada se može baciti nešto više svetlosti na to, taman toliko da učini ovu Stancu razumljivijom, pošto će taj proces biti potpuno objašnjen tek na svom pravom mestu, u Knjizi II.

Sad, svaki "Krug" (na silaznoj skali) predstavlja samo ponavljanje Kruga koji mu je prethodio u čvršćem obliku, budući daje svaka kugla - sve do naše četvrte sfere, odnosno Zemlje - samo grublja i materijalnija kopija senovitije sfere koja joj prethodi u uzlaznom poretku na tri viša plana (vidi dijagram u Stanci VI, Komentar 6). Na svom putu naviše, uzlaznim lukom, evolucija, da tako kažemo, oduhovljuje i eterizuje prirodu svih stvari, dovodeći ih na nivo identičan sa onim na kome je smešten globus blizanac na suprotnoj strani, a posledica toga je da se priroda svega što evoluirala, kad se (u bilo kom Krugu) dostigne sedma kugla, vraća uslovima kakvi su bili na početku - plus, svaki put, dostiže novi i viši nivo u stanjima svesti. Otud postaje jasno da takozvano "poreklo čoveka" u ovom našem Krugu, ili životnom ciklusu na našoj planeti, mora zauzimati isto mesto u istom poretku kao i u prethodnom Krugu - osim detalja zasnovanih na lokalnim uslovima i vremenu. A opet, mora se objasniti i zapamtiti da, kao što se kaže da je rad u svakom Krugu podeljen na razne

Ti principi su tako jasno pomenuti, da čak *iu Indeksu*, na str. 683, piše: "Šest principa čoveka" - postoje sedmi sinteza tiii Pet i striktno govoreći, *nije princip*, već jedan zrak Apsolutnog SVE.

grupe takozvanih "Tvoraca" ili "Arhitekata", tako je i sa svakom kuglom, to jest, ona je pod nadzorom i vodstvom posebnih "Graditelja" i "Posmatrača" - raznih Đan Kohana.

Grupa hijerarhija koja je ovlašćena da "stvori" čoveka je, onda, posebna grupa, pa ipak je ona razvila senovitog čoveka u ovom ciklusu kao što ga je viša i duhovnija grupa razvila u Trećem Krugu. Ali, kako je ona Šesta po redu - na silaznoj lestvici Duhovnosti - dok Sedmu i poslednju predstavljaju zemaljski Duhovi (elementali) koji postepeno oblikuju, grade i kondenzuju njegovo fizičko telo - ta Šesta grupa razvija samo budući čovekov senoviti oblik, tanku, jedva vidljivu prozračnu kopiju sebe samih. Zadatak pete Hijerarhije - tajanstvenih bića koja vladaju sazveždem Jarca, Makare, ili "Krokodila" u Indiji, kao i u Egiptu - jeste da daju informaciju praznom i etarskom animalnom obliku i načine od njega Razumnog Čoveka. To je jedan od predmeta o kojima se javnosti može reći veoma malo. To je *misterija*, uistinu, ali samo za onog koje spreman da odbaci postojanje intelektualnih i svesnih duhovnih Bića u Univerzumu, ograničavajući punu Svest samo na čoveka, i to samo kao "funkciju mozga". Mnogi od Duhovnih Entiteta, koji su se telesno inkarnirali u čoveku od njegove pojave, uprkos svemu tome i dalje postoje nezavisno kao što su postojali i ranije, u beskrajnostima Prostora. . .

Da kažemo jasnije: nevidljivi Entitet može biti telesno prisutan na Zemlji ne napuštajući svoj status i funkcije u natčulnim oblastima. Ako je ovome potrebno objašnjenje, možemo jedino čitaoca da podsetimo na slične slučajeve u spiritizmu, iako su takvi slučajevi veoma retki, bar što se tiče prirode Entiteta koji se inkamira^{^^}, ili privremeno zaposeda medijuma. Baš kao što se "dvojnici" izvesnih osoba - muškaraca i žena, da se osvrnemo na slične slučajeve među živima - bilo pomoću posebne organizacije, ili zahvaljujući moći stečenog

Stvaranje nije prava reč, pošto nijedna religija, pa čak ni sekta visišta advaita u Indiji - ona koja antropomorfizuje čak i Parabrama - ne veruje u stvaranje ni iz čega, kao što vemju hrišćani i Jevreji, već jedino u evoluciju iz materijala koji je ranije postojao.

²²

Ti takozvani "Duhovi", koji povremeno mogu da zaposednu tela medijuma, nisu Monade ili Viši Principi ličnosti koji su lišene tela. Takav jedan "Duh" može biti bilo Elementarni, bilo Nirmanakaja.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

mističkog znanja, mogu videti najednom mestu, dok je telo udaljeno više kilometara, ista stvar se može desiti i u slučaju viših Bića.

Čovek je, filozofski gledano, u svom spoljašnjem obliku naprosto životinja, jedva nešto savršenija od njegovih majmunolikih predaka trećeg kruga. On je živo telo, a ne živo biće, jer je za ostvarenje postojanja, "Ja Jesam", potrebna samosvest, a životinja može imati jedino direktnu svest ili instinkt. To su drevni narodi tako dobro razumeli da su kabalisti čak od tela i duše napravili dva života, nezavisna jedan od drugog." Duša, čiji je telesni nosilac Astral, etarsko-supstancijalni omotač, može da umre, a da čovek i dalje živi na Zemlji - to jest, duša se može osloboditi i napustiti svoj hram iz različitih razloga - kao što su ludilo, duhovna i fizička izopačenost, itd.^" Zato, ono što može da uradi živ čovek (inicijant), Đaniji, koji nemaju fizičko telo da ih ometa, mogu da urade još bolje. To je

Na str. 340-351 (Stvaranje Duše), *autor Novih aspekata života* navodi kabalističko učenje:

Oni smatraju da, funkcionalno, Duh i Materija odgovarajuće neprozirnosti i gustine teže da srastu i da su, kao posledica toga, stvoreni Duliovi, u bestelesnom stanju, sačinjeni u razmeri u kojoj su reprodukovani neprozirnost i prozirnost Elementala ili nestvorenih Duhova, a da su ti duhovi u bestelesnom stanju privukli, prisvojili, svarili i upili Elementalne Duhove i Elementalnu Materiju čije je stanje odgovaralo njihovom sopstvenom. (. . .) Oni su, stoga, učili da postoji velika razlika u stanjima stvorenih Duhova i da su u toj bliskoj povezanosti između sveta Duhova i sveta Materije, neprozirni bestelesni duhovi bili privučeni ka gušćim delovima materijalnog sveta i zato su težili ka centru Zemlje, gde su našli uslove koji najviše odgovaraju njihovom stanju, dok su prozirniji Duhovi prešli u okruženje aure ove planete, a oni najrazredniji su našli svoj dom na njenom satelitu.

To se odnosi isključivo na Elementarne Duhove, i nema nikakve veze sa Planetarnim, Zvezdanim, Kosmičkim ili Inter-Etarskim inteligentnim Silama ili "Anđelima", kako se oni nazivaju u rimokatoličkoj crkvi. Jevrejski kabalisti, posebno praktični okultisti koji su se bavili ceremonijalnom magijom, bavili su se isključivo duhovima Planeta i takozvanim "Elementalima". Zato ovo pokriva samo deo ezoterijskog učenja.

Da mogućnosti "Duše" (tj večnog Duhovnog Ega) borave u nevidljivim svetovima, dok telo nastavlja da živi na Zemlji, predstavlja prevashodno okultnu doktrinu, posebno u kineskoj i budističkoj filozofiji. Kao ilustraciju vidi *Razotkrivenu Izidu* tom I, str. 602. Mnogi među nama su ljudi *Lišeni duše*, jer je otkriveno da se ta pojava dešava izopačenim materijalistima, isto kao i osobama "koje uznapreduju u svetosti i nikad se ne vrata" (vidi isto, a takođe i *Izidu*, tom II, str. 369).

bilo verovanje prepotopskih rasa i to ubrzano postaje i verovanje savremenog intelektualnog društva, npr. u spiritizmu, a da ne pominjemo pravoslavnu i katoličku crkvu koje uče o sveprisutnosti svojih anđela. Zoroastrijanci su svoje Amešaspente smatrali dvojnim entitetima (*Ferouers*), primenjujući tu dvojnost - u najmanju ruku, u ezoterijskoj filozofiji - na sve duhovne i nevidljive stanovnike bezbrojnih svetova u svemiru koji su vidljivi za nas. U Damaskinovoj napomeni (VI vek) o haldejskim proročistima, imamo trostruki dokaz o univerzalnosti te doktrine, jer on kaže:

U tim proročistima su sedam Kosmokratora sveta ("Stubovi Sve-ta"), koje takode pominje sveti Pavle, dvojni -jedan niz je ovlašćen da vlada višim svetovima, duhovnim i planetarnim, a drugi da vodi i nadgleda svet materije.

Isto misli i Jamblih, koji pravi očiglednu razliku između arhanđela i "Arhonata" (*vidi De mysteriis*, Odeljak U, Poglavlje 3). Ovo se, naravno, može primeniti na razliku načinjenu među stepenima redova duhovnih bića, i, u tom smislu, rimokatolička crkva nastoji da tumači tu razliku i poučava o njoj, jer, dok su arhanđeli u njenim učenjima božanski i sveti, njihove dvojnike je optužila da su đavo-li.^^ Ali, reč "*ferouer*" ne treba razumeti u tom smislu, jer ona naprosto znači obrnutu ili suprotnu stranu nekog atributa ili osobine. Zato, kad okultista kažu daje "Demon naličje Boga" (zlo, druga strana medalje), on ne misli na dve odvojene stvarnosti, već na dva aspekta ili strane istog Jedinstva. Sad, i najbolji živi čovek bi izgledao,

Identičnost između Duha i njegovog materijalnog "dvojnika" (u čoveku je obrnuto) bolje objašnjava pometnju, na koju je već aludirano u ovom delu, što je načinjena među imenima i individualnostima, kao i brojevima, Rišija i Pradapatija, posebno među onima iz Satja Juge i perioda *Mahabharate*. To takode baca dodatnu svetlost na ono čemu Tajna Doktrina poučava u pogledu Korenih i Semenih Manua (vidi Knjigu II, "O prvobitnim Manuima čovečanstva"). Ne samo ti roditelji čovečanstva, već i svako ljudsko biće, kako smo učili, ima svoj prototip u Duhovnim Sferama, a taj prototip je najviša suština njegovog sedmog principa. Zato sedam Manua postaju 14, budući daje Korenski Manu Prvobitni Uzrok, a "Semeni Manu" posledica - a kad ovaj dmgi dospe iz Satja Juge (prvog stadijuma) u herojski period, tih Manua ili Rišija ima 21 na broju.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

pored jednog Arhanđela - kako je opisan u teologiji - kao đavo. Otud razlog da se omalovažava niži "dvojni", daleko dublje uronjen u materiju od svog izvornika. Ali, i dalje ima malo razloga da se na njih gleda kao na đavole, a upravo to rimokatolička crkva čini nasuprot razumu i logici.

(b) Zaključna rečenica ove sloke pokazuje koliko je staro verovanje i učenje daje čovek sedmostruk po svom sklopu. Nit bića koja oživljava čoveka i prolazi kroz sve njegove ličnosti, ili reinkarnacije na Zemlji (aluzija na Sutrattu), nit, na kojoj su, štaviše, svi njegovi "Duhovi" nanizani - izatkanaje od suštine "trostrukog", "četverostrukog" i "petostrskog", koji sadrži sve prethodne. *Pančāśika* je, prema *Bhagavata Purani* (V XX, 25-28), jedna od sedam *Kumara* koje idu u Sveta-Dvipu da obožavaju Višnu. Dalje ćemo videti kakva je veza između "neženja" i čednih sinova Brame, koji odbijaju da se "umnožavaju", i zemaljskih smrtnika. U međuvremenu, očigledno je da se termin "Čovek-Biljka", Saptapama, zato odnosi na sedam principa, a čovek se poredi sa biljkom sa sedam listova koja nosi to ime^^ i veoma je sveta među budistima.

Za dalje detalje koji se tiču Saptapame i važnosti broja sedam u okultizmu, kao i u simbologiji, čitalac se upućuje na Deo II, Knjigu II, o Simbolici: odeljci o *Saptaparni*, *Sedmostrukosti u Vedama*, itd., itd.

Egipatska alegorija u *Knjizi mrtvih*, pomenuta u himni koja se odnosi na nagradu "Duše", isto je tako sugestivna za našu Doktrinu o Sedmostrukosti, kao što je i poetična. Preminulom je dodeljen komad zemlje u polju Aanroo, gde Mani, obogotvorene seni mrtvih, pabirče, kao žetvu onoga što su posejali svojim delima u životu, kukuruz visok sedam lakata koji raste na teritoriji podeljenoj na 14 i 7 delova. Taj kukuruz je hrana od koje žive i napreduju, ili koja će ih ubiti, u Amentiju, oblasti u čijem je domenu polje Aanroo. Jer, kao što se kaže u toj himni (vidi Poglavlje XXXII, 9), preminuli se tu ili uništava, ili postaje čisti duh za Večnost, kao posledica "Sedam puta sedamdeset sedam života" koje je proživio ili treba da proživi na Zemlji. Ta ideja o požnjevenom kukuruzu kao "plodu naših dela" veoma je slikovita.

STANCA VII - nastavak

4. To JE KOREN KOJI NIKAD NE UMIRE; TROJEZIČNI PLAMEN ČETIRI FITILJA" (a). (. . .) FITILJI su ISKRE, ŠTO IZBIJAJU IZ TROJEZIČNOG PLAMENA {njihove gornje trijade} KOJI JE RODIO SEDMI, NJIHOV PLAMEN; ZRACI I ISKRE JEDNOG MESECA ODRAZENI SU U TEKUĆIM TALASIMA SVIH REKA NA ZEMLJI {"Bhumi" ili "Pritivi"}^f (b).

(a) "Trojezični plamen" koji nikad ne umire je besmrtna duhovna trijada - Atma, Budi i Manas - plod ovog posljednjeg asimiluju prva dva nakon svakog zemaljskog života. "Četiri fitilja" koji dogorevaju i bivaju ugašeni su četiri niža principa, uključujući i telo.

"Ja sam trojezični Plamen i moji fitilji su besmrtni", kaže preminuli. "Ulazim u oblast Sekema (Bog čije ruke seju seme delovanja što ih je proizvela bestelesna duša) i ulazim u oblast Plamenova koji su uništili svoje neprijatelje", to jest, otarasili se "četiri fitilja" koji stvaraju grehe (vidi Poglavlje I, VII, *Knjiga mrtvih*, i *Misterije Koštana*).

(b) Baš kao što milijarde sjajnih iskri plešu na vodama okeana nad kojima šija jedan isti Mesec, tako i naša prolazna ličnost - iluzorni omotač naše besmrtne MONADE-EGA - treperi i poigrava na talasima Maje. One traju i pojavljuju se, kao i hiljade iskri koje proizvode Mesečevi zraci, samo dok Kralj Noći baca svoju svetlost na tekuće vode života: period Manvantare; potom one nestaju, a jedino zraci - simboli naših večnih duhovnih Ega - preživljavaju, ponovo stopljeni, kao i ranije, sjedinjeni sa Majkom-Izvorom.

²⁷Trojezični plamen četiri fitilja korespondira sa četiri jedinice i tri dvojstva drveta Sefirot (vidi komentar na Stancu VI).

²⁸

Nema potrebe da se opet ponavlja kako su termini koji su ovde korišćeni sanskritski prevod, jer izvorni termini, za koje niko u Evropi nije čuo i ne zna za njih, samo bi još više zbunili čitaoca i ne bi služili nikakvoj svrsi.

STANCA VII - *nastavak*

5. ISKRA VISI SA PLAMENA NA NAJFINIJOJ NITI FOHATA. ONA PUTUJE KROZ SEDAM SVETOVA MAJE {a). ONA SE ZAUSTAVLJA U PRVOM {Carstvu), I BIVA METAL I KAMEN; ONA PRELAZI U DRUGO {Carstvo) i GLE - BILJKA. BILJKA SE KOVITLA KROZ SEDAM OBLIKA I POSTAJE SVETA ŽIVOTINJA {prva senka fizičkog čoveka) {b). OD NJIHOVIH KOMBINOVA- NIH OSOBINA OBLIKOVAN JE MANU, MISLILAC {ČOVek). KO GA OBLIKUJE? SEDAM ŽIVOTA, I JEDAN ŽIVOT (C). KO GA DOVRŠAVA? PETOSTRUKI LHA. A KO USAVRŠAVA POSLEDNJE TELO? RjBA, SIN I SOMA {Mesec) {d). . . .

{a) Rečenica "kroz sedam svetova Maje" odnosi se ovde na sedam globusa planetarnog lanca i sedam krugova, ili 49 stanica aktivnog postojanja koje su pred "Iskrom" ili Monadom na početku svakog "Velikog Ciklusa Života" ili Manvantare. "Nit Fohata" je nit života o kojoj se malopre govorilo.

Ovo se odnosi na veliki problem filozofije - fizičku i supstancijalnu prirodu života, čiju nezavisnost savremena nauka poriče, jer nije u stanju daje razume. Jedino reinkamacionisti i oni koji veruju u Karmu nejasno naslućuju da je čitava tajna Života u neprekinutom nizu njegovih ispoljavanja, bilo u fizičkom telu, bilo van njega. Jer, ako: -

"Život, nalik na katedralu sa raznobrojnim vitražima
Ostavlja mrlje na belom sjaju Večnosti" -

ipak je on sam nerazdvojni deo te večnosti, jer samo život može da razume život.

Staje ta "iskra" koja "visi sa plamena"? To je ĐIVA, MONADA povezana sa MANASOM, bolje rečeno, sa njegovim mirisom - onim što ostaje od svake ličnosti, ako je vredno, i visi sa Atma-Budija, Plamena, na trijadi života. Na koji god način da se tumači, i na koliko god principa daje pode ljenje ljudsko biće, lako se može pokazati da ovu doktrinu podržavaju sve drevne religije, od vedske do egipatske, od zoroastrijske do jevrejske. Sto se tiče ove poslednje, ka-

balistička dela nude obilje dokaza za tu tvrdnju. Čitav sistem kabalističkih brojeva zasnovan je na božanskoj sedmostrukosti, koja visi sa Trijade (formirajući tako *Dekadu*), i njenim permutacijama 7, 5, 4 i 3, koje se na kraju sve iznova stapaju u samo JEDNO: beskonačni i neograničeni Krug.

Žohar kaže:

Božanstvo (Večno Nevidljivo Prisustvo), ispoljava se kroz *deset* Sefirot koji su njegovi sjajni svedoci. Božanstvo je nalik na Sunce iz koga ističe struja zvana *mudrost*, čije vode padaju u jezero zvano Inteligencija. Iz tog bazena, kao sedam kanala, izlaze Sedam Sefirot. (. . .) Jer, deset je jednako sedam: Dekada sadrži četiri Jedinice i tri Dvojstva.

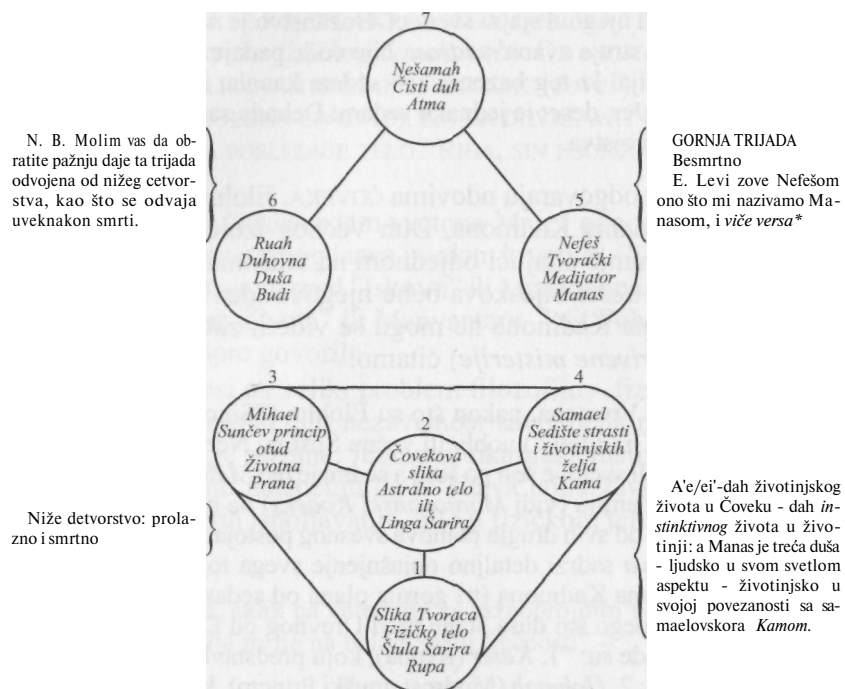
Deset Sefirot odgovaraju udovima ČOVEKA. Elohim tu kaže: "Kad sam uobličio Adama Kadmona, Duh Večnog izbio je iz njegovog tela kao more munje sijajući odjednom na talasima *Sedam* miliona nebesa, a mojih *deset* bljeskova behu njegovi udovi." Ali, ni Glava ni ramena Adama Kadmona ne mogu se videti; zato u *Sifrah Dze-niuta* {*Knjizi skrivene misterije*} čitamo: -

U početku Vremena, nakon što su Elohim ("Sinovi Svetlosti i Života", ili "Graditelji") uobličili večnu Suštinu Nebesa i Zemlje, oni su formirali svetove šest po šest, a sedmi je bio *Malkut*, koji predstavlja našu Zemlju (vidi *Mantovanski Kodeks*) na njenom planu, koji je najniži od svih drugih planova svesnog postojanja. Haldejska *Knjiga Brojeva* sadrži detaljno objašnjenje svega toga. "Prva trijada tela Adama Kadmona (tri gornja plana od sedam[^]) ne mogu se videti pre nego što duša stane pred Drevnog od Dana." Sefirot te gornje trijade su: "1. *Keter* (Kruna), koju predstavlja obrva Makroprozopusa; 2. *Hohmah* (Mudrost, muški Princip), koju predstavlja njegovo desno rame i 3. *Binah* (Inteligencija, ženski Princip) koju predstavlja levo rame." Potom dolaze *sedam* udova (ili Sefirot) na nivoima ispoljavanja, a celinu ta četiri nivoa bića predstavljaju *Mikroprozopus* (manje Lice) ili Tetragramaton, Misterija od "četiri slova". "Sedam ispoljenih i *tri* sakrivena uda su Telo Božanstva.

²⁹ Obrazovanje "Žive Duše" ili čoveka bio bi bolji izraz za tu ideju. "Živa Duša" je u *Bibliji* sinonim za čoveka. To su naših sedam "Principa".

TAJNADOKTRINA * KOSMOGENEZA

Tako je naša Zemlja, *Malkut*, istovremeno i *Sedmi* i *Četvrti* svet; sedmi ako se računa od prve kugle odozgo, četvrti ako se računa po planovima. Nju je stvorila četvrta kugla Sefirot, zvana *Jecoć*/, "osnova", ili, kao što se kaže u *Knjizi Brojeva*, "pomoću Jecoda, On (Adam Kadmon) oplođuje prvobitnu Hevu" (Evu, ili našu Zemlju). Prevedeno na mistički jezik, to objašnjava zastoje *Malkut*, zvani "niža Majka", *Matrona*, *Kraljica* i *Carstvo Osnove*, prikazana kao

* Nefeš je "dah (životinjskog) života udahnut u Adama, čoveka od praha; prema tome, on je *Vitalni Duh*, informišući element. *Bez Manasa*, ih onoga što se u Levijevom dijagramu pogrešno zove Nefeš, umesto Manas, "razmišljajuća duša" ih um, Atma-Budi je iracionalan i ne može da deluje na tom nivou. Budi, a ne Manas, tvorački je medijator, "inteligentni posrednik između gornje Trijade i nižeg Četvorstva". Može se, međutim, naći mnogo takvih čudnih i zanimljivih transformacija u kabalističkim delima - ubedljiv dokaz daje ta literatura postala žalosna zbrka. Mi ne prihvatamo ovu klasifikaciju osim u ovom posebnom slučaju, da bismo pokazali tačke u kojima se slažemo.

Nevesta Tetragramatona ili Mikroprozopusa (drugi Logos), Nebeskog Čoveka. Kad se oslobodi svih nečistota, ona će postati Duhovni Logos, to jest, u sedmoj Rasi sedmog Kruga - nakon obnove, na dan "SABATA". Jer "sedmi dan" ima svoje okultno značenje o kome naši teolozi i ne sanjaju.

Stih 746 u poglavlju XXII *Ha Idra Šuta Kadiša* kaže:

Kad se Matronita, Majka, izdvoji i suoči licem u lice sa Kraljem, u izvrsnosti Sabata, sve stvari postaju jedno tele.

"Postaju jedno telo" znači da se sve iznova vraća u jedan element, duhovi ljudi postaju *Nirvaniji*, a elementi svega ostalog iznova postaju ono što su ranije bili -*protiv* ili neizdiferencirana supstanca. "Sabat" znači *počinak* Nirvane. To nije *sedmi* dan nakon *šest* dana, već period čije trajanje odgovara periodu od sedam "dana" ili bilo kom periodu koji se sastoji od sedam delova. Otud *pralaja* po trajanju odgovara manvantari, odnosno, noć Brame je jednaka njegovom "danu". Ako hrišćani žele da poštuju jevrejske običaje, oni bi trebalo da usvoje njihov duh, a ne njihovo mrtvo slovo: to jest, da rade nedelju dana i *odmaraju se* sedam dana. Da reč "Sabat" ima mističko značenje, pokazao je Isus svojim prezirom prema Sabatu (soboti), a takode je pokazano i onim stoje rečeno u *Jevandelju po Luki*, XVIII, 12. Sabat se tu smatra *čitavom sedmicom* (vidi grčki tekst, gde se sedmica naziva Sabat. "Ja postim dvaput tokom Sabata."). Pavle je, kao inicijant, to dobro znao kad je o večnom odmoru i sreći na nebu govorio kao o Sabatu:

(...) i njihova sreća biće večna, jer oni će uvek *hitijedno* sa Gospodom i *uživaće večni Sabat*.

(*Jevrejima, IV, 2*)

Razlika između ta dva sistema, uzimajući kabalu onakvu kakvu nalazimo u haldejskoj *Knjizi Brojeva* - ne u njenoj današnjoj pogrešno predstavljenoj, iskrivljenoj verziji, kabali hrišćanskih mistika - naime, razlika između kabale i arhajskog ezoterijskog znanja (Vidje), je zaista veoma mala, pošto je ograničena na nevažne razlike u formi i izrazu. Istočnjački okultizam govori o našoj Zemlji kao o četvrtom svetu, najnižem u lancu, iznad koga idu naviše sa šest globusa,

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

po tri sa svake strane. *Žohar*, sa druge strane. Zemlju zove nižim, ili *Sedim*, dodajući da od šestog zavise sve stvari koje su u njemu, "Mikroprozopusu". "Manje lice", manje zato stoje ispoljeno i konačno, "sastavljeno je od šest *Sefirot*", kaže isto delo. "Sedam kraljeva dolaze i *umiru u tripud uništenom svetu*" - (Malkut, naša Zemlja, uništena nakon svakog od tri kruga kroz koje je prošla). "I njihova vladavina (sedam kraljeva) biće prekinuta." (*Knjiga Brojeva*, 1, VIII, 3). To se odnosi na Sedam Rasa, od kojih se pet već pojavilo, a još dve tek treba da se pojave u ovom Krugu.

Sintoistički alegorijski prikazi Kosmogonije i porekla čoveka u Japanu ukazuju na isto verovanje.

Kapetan K. Faunds (C. *Pfoundes*) proučavao je u japanskim manastirima, gotovo devet godina, religiju koja je u osnovi raznih sekta te zemlje. On kaže:

Šintoistička ideja o stvaranju je sledeća: Zemlja (zn) je bila sediment koji se strmoglavio iz Haosa (*Konton*), a Nebesa (*jo*) eterične suštine koje su se uzdigle: *Maa (jin)* se pojavila između njih dvoje. Prvi čovek se zvao Kuni-to ko tatči-no-mikoto i *dato mu je pet drugih imena*, a potom se pojavila ljudska rasa, muškarci i žene. Isanagi i Isanami su rodili *Tenšoko doidjin*, prvog od pet bogova na Zemlji.

Ti bogovi su naprosto naših pet rasa, a Isanagi i Isanami su dve vrste "predaka", dve prethodne rase koje su stvorile životinje i razumnog čoveka.

Pokazaće se (Tom II, Deo II) da su broj sedam, kao i doktrina o sedmostrukom ustrojstvu čoveka, bili prevashodni u svim tajnim sistemima. Oni igraju podjednako značajnu ulogu u zapadnjačkoj kabali, kao i u istočnjačkom okultizmu. Elifas Levi zove broj sedam "ključem Mojsijevog dela i simbola svake religije." On pokazuje da kabala verno prati čak i sedmostruku podelu čoveka, pošto je dijagram, koji on daje u svojim *Ključevima Velikih Misterija*, sedmostruk. To se može na prvi pogled videti na str. 389, "*Jedno Paracelzusuovoporočanstvo i njegove razne misli*", ma koliko daje tačna ideja lukavo skrivena. Treba takođe pogledati i dijagram (Ploča VII u *Kabali g. Metersa*) "formiranje duše" iz istog *Ključa Velikih Misterija* od Levija, da bi se našla ista stvar, mada sa drugačijim tumačenjem.

Evo kako to izgleda sa kabalističkim i okultnim imenima:

Elifas Levi, kabalista, kaže: -	Teozofi kažu: -
KABALISTIČKA PNEUMATIKA	EzoTERIJSKA PNEUMATIKA
1. Duša (ili EGO) je odevena svetlost, a ta svetlost je trostruka.	<i>Ditto*</i> , jer to je Atma-Budi-Manas.
2. <i>Nešamah</i> ~ "čisti Duh".	<i>Ditto?"</i>
3. <i>Ruah</i> - Duša ili Duh.	Duhovna Duša.
4. ' <i>Nefeš</i> - tvorački posrednik. ^'	Posrednik između Duha i njegovog Uma, Sedišta Razuma, Um u čoveku.
5. Odežda Duše je ljuska (telo) slike (astralna Duša).	5. Tačno.
6. Ta slika je dvostruka, jer odražava dobro kao daje loše.	Suviše i bezrazložno apokaliptično. Zašto da se ne kaže da <i>astralno</i> odražava dobrog isto kao i lošeg čoveka; čoveka, koji uvek teži gornjem trouglu, jer u suprotnom nestaje sa Cetvorstvom.
7. Slika, telo.	<i>Ditto</i> , zemaljska slika.

Sad ćemo u tabelarnom obliku dati ono što veoma oprezni Elifas Levi kaže objašnjavajući ovaj dijagram, i ono čemu poučava ezoterijska doktrina - i upoređićemo te dve stvari. Levi, takođe, razlikuje kabalističku i okultnu pneumatiku (vidi *Istoriju Magije*, str. 388-389).

* (Ital.) - to isto, isto tako, napred imenovano, pomenuto. (nap. prev.)

Elifas Levi je, namerno ili nenamerno, pomešao brojeve: njegov broj 2 kod nas je broj 1 (Duh), a učinivši Nefeš i tvoračkim posrednikom i Životom, on tako zapravo dobij a samo šest principa, jer ponavlja prva dva.

Ezoterizam uči isto. Ali, Manas nije Nefeš, niti je Nefeš astral, već predstavlja četvrti princip, iako je takođe i drugi, *prana*, jer Nefeš je "dah života" u čoveku, kao i u zverima i insektima, dah fizičkog, materijalnog života, koji u sebi nema duhovnosti.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

OKULTNA PNEUMATIKA

Po Elifasu Leviju:

Nefešje besmrtna, jer ona obnavlja život uništavajući oblike.

(Ali, *Nefeš*, "dah života", predstavlja pogrešan termin i nepotrebno zbunjuje proučavaoca.)

Ruah napreduje putem evolucije ideja (!?)

3. *Nešamah* napreduje bez zaborava i uništenja.

4. Duša ima tri prebivališta.

5. Ta prebivališta su: plan smrt-nika, Viši Eden i Niži Eden.

Slika (čovjek) je sfinga koja zadaje zagonetku rođenja.

Sudbinska slika (astralno) snabdeva *Nefeš* njenim sklonostima, ali *Ruah* je u stanju da tu (izopačenu) *Nefeš* nadomesti slikom zadobijenom

OKULTNA PNEUMATIKA

Po okultistima:

Manas je besmrtna, jer nakon svake nove inkarnacije, on dodaje Atma-Budiju nešto svoje i tako, asimilujući se u Monadu, deli njenu besmrtnost.

Budi postaje svestan pomoću uvećanja koje dobija od *Manasa*, nakon svake nove inkarnacije i smrti čoveka.

Atma niti napreduje, niti zaboravlja, niti se seća. Ona ne pripada tom planu; ona je samo zrak večne svetlosti koja obasjava tamu materije i šija u njoj - kad je materija tome voljna.

Duša (skupno, kao gornja Trijada) živi na tri plana, pored svoje četvrte, zemaljske sfere, i ona *večnopostoji* na najvišoj od te tri.

Ta prebivališta su: Zemlja za fizičkog čoveka, ili animalna duša, Kama-loka (Had, Limb) za bestelesnog čoveka, ili njegovu *Ljušturu*, Devahan za višu Trijadu.

6. Tačno.

Astralno, pomoću kame (želje) uvek povlači *Manas* naniže u oblast materijalnih strasti i želja. Ali, ako *bolji* čovek ili *Manas* pokuša da izbegne

u skladu sa nadahnućima *Nešamaha*.

tu fatalnu privlačnost i svoje težnje okrene Atmi - Duhu - tad Budi (Ruah) pobeđuje i nosi Manas sa sobom u oblast večnog Duha.

Prilično je očigledno da francuski kabalist ili nije dovoljno poznao prava načela, ili ih je iskrivio da bi ih prilagodio sebi i svojoj temi. Tako on opet kaže, raspravljajući o istom predmetu, a mi, okultisti, odgovaramo pokojnom kabalisti i njegovim obožavaocima:

1. Telo je kalup Nefeša, Nefeš je kalup Ruaha, Ruah je kalup *odeždi Nešamaha*.
Telo se povodi za ćudima *Manasa*, dobrim ili lošim; Manas nastoji da sledi svetlost Budija, ali često ne uspeva. Budi je kalup "odeždi" Atme, jer Atma nije telo, ni oblik, ni bilo šta drugo, zato stoje Budi njen nosilac *samo figurativno*.
2. Svetlost (duša) u odeždama personifikuje sebe (sa telom), a ličnost traje samo kad je odežda savršena.
Monada postaje lični ego kad se inkamira, a nešto od te personalnosti ostaje kroz Manas kad je on dovoljno savršen da usvoji Budi.
3. Anđeli teže da postanu ljudi; savršeni čovek, čovek-bog je iznad svih anđela.
Tačno.
4. Svakih 14.000 godina duša se podmlađuje i počiva u pobjedničkom snu zaborava.
4. Tokom jednog perioda, "velikog doba", ili dana Brame, vladaju 14 Manua; nakon toga dolazi Pralaja kad sve duše počivaju u Nirvani (Duše = Ega).

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Takva su iskrivljena prenošenja ezoterijske doktrine u Kabali. A vidi takođe i "Prvobitni Manui čovečanstva" u Knjizi II.

Da se vratimo Stanci VII.

(b) Dobro poznata kabalistička izreka glasi: "Kamen postaje biljka, biljka postaje životinja, životinja postaje čovek, čovek postaje bog." "Iskra", za uzvrat, oživljava sva carstva pre nego što uđe u čoveka i informiše božanskog čoveka, koji nema ničeg sličnog sa svojim prethodnikom, animalnim čovekom. *Postanje* počinje svoju antropologiju sa pogrešnog kraja (što je i šlepom očigledno) i ne dospeva nigde.³² Daje počelo kako treba, prvo bismo u njoj našli nebeski Logos, "Nebeski Čovek", koji evoluirao kao složena jedinica Logosa, iz koje se, nakon njihovog sna u pralaji - sna koji skuplja u Jedno nule razbacane na majavičkom planu, kao što se odvojene kuglice kalaja na ploči stapaju u jednu masu - Logoi pojavljuju u svojoj celini kao prvo "muško i žensko" ili Adam Kadmon, "Neka bude Svetlost" iz *Biblije*, kao što smo već videli. Ali, taj preobražaj se nije odigrao na našoj Zemlji, niti na bilo kom materijalnom planu, već u Prostornim Dubinama prve diferencijacije večne Koren-materije. Na našem rodnom globusu stvari se odvijaju drugačije. Monada ili Diva, kao što se kaže u *Razotkrivenoj Izidi*, Tom I, str. 302, je najpre zakonom Evolucije ubačena u najniži oblik materije - mineral. Nakon sedmostrukog kruženja, zarobljena u kamenu (ili onom što će postati mineral i kamen u Četvrtom Krugu), ona se, tako reći, pomalja iz njega kao lišaj. Prošavši tako kroz sve oblike biljne materije u ono što se naziva životinjskom materijom, ona je sada stigla do tačke na kojoj treba da postane, tako reći, zametak životinje koja

³²

Uvodna poglavlja *Postanja* nikad nisu bila namenjena da prikažu čak ni daleku alegoriju o stvaranju naše Zemlje. Ona obuhvataju metafizičke koncepcije nekog neodređenog perioda u večnosti kad je zakon evolucije ulagao uzastopne napore da formira univerzume. Ta ideja se jasno iskazuje u *Žoharu*:

Bilo je starih svetova, koji su nestali čim su nastali, koji su bili bezoblični i zvali se Iskre. Tako kovač, kad kuje gvožđe, baca iskre u svim pravcima. Iskre su prvobitni svetovi, koji nisu mogli da potraju jer *Sveta Drevna* (Sefira) nije još uzela svoj oblik (dvolpolni, ili suprotstavljenih polova) Kralja i Kraljice (Sefira i Kadmon), a Majstor još nije bio na svom poslu.

(Vidi *Žohar, Idra Šuta, Knjiga III, str 292, b*)

Svevišnji se konsultuje sa Arhitektom sveta - svojim Logosom - o stvaranju (*Razotkrivena Izida*, Tom II, str. 421).

će postati fizički čovek. Sve to je, do Trećeg Kruga, bezoblično, kao materija, i nerazumno, kao svest. Jer Monada ili Diva po sebi ne može se čak ni nazvati duhom: ona je zrak, dah APSOLUTA, bolje rečeno Apsolutnost, i Apsolutna Homogenost, i pošto nema nikakve veze sa uslovljenom i relativnom konačnošću, ona je nesvesna na našem planu. Zato, pored materijala koji će biti potreban za njen budući ljudski oblik, monadi su potrebni: (a) duhovni model ili prototip da se taj materijal u njega uobliči i (b) inteligentna svest da vodi njenu evoluciju i napredak, a homogena monada ne poseduje nijedno od ta dva, niti ih poseduje nesvesna, iako živa, materija. U Adama od prašine treba udahnuti *Dušu Života*: dva središnja principa, a to su *osetni* život nerazumne životinje i Ljudska Duša, jer je ono prvo nerazumno bez ovog drugog. Tek kad se čovek iz potencijalno dvopolnog bića razdvoji na muško i žensko, postaće obdaren tom svešču, racionalnom, individualnom dušom (*Manasom*), "principom, ili inteligencijom Elohima", a da bije dobio, mora da jede plod Znanja sa Drveta Dobra i Zla. Kako će dobiti sve to? Okultna doktrina uči da, dok ta Monada kruži naniže u materiju, upravo taj Elohim - ili Pitriji, niži Dan Kohani - evoluiraju usput sa njom na višem i duhovnijem nivou, silazeći takode, relativno gledano, u materiju sa svog nivoa svesti, gde će, nakon što dosegnu određenu tačku, sresti inkamirajuću nesvesnu monadu, zarobljenu u najnižoj materiji, i stanje te dve moći. Duha i Materije, proizvešće taj zemaljski simbol "Nebesnog Čoveka" u prostoru - SAVRŠENOG ČOVEKA. U Sankja filozofiji, 0 Puruši (duhu) govori se kao o nečem što nema moć dok se ne popne na ramena Prakriti (materije), koja je, ostavljena samoj sebi, nesvesna. Ali, u tajnoj filozofiji na njih se gleda kao na gradi-rane. Iako su po poreklu jedna te ista stvar, Duh i Materija, kad dosepu na plan diferencijacije, počinju svako svoj evolucionni proces u obrnutim pravcima - Duh polako padajući u materiju, a materija polako se uspinjući ka svom izvornom stanju, stanju čisto duhovne supstance. Oboje su nerazdvojni, pa ipak uvek odvojeni. U polamosti, na fizičkom nivou, dva ista pola uvek će se međusobno odbijati, dok će se negativni i pozitivni uzajamno privlačiti; isti je takav odnos između Duha i Materije - dva pola iste homogene supstance, korenskog principa univerzuma.

Zato, kad kucne čas da se Puruša popne na ramena Prakriti radi formiranja Savršenog Čoveka - pošto je rudimentarni čovek prve dve

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

i po Rase bio *samo prvi* od sisara, koji je postepeno evoluirao *u naj-savršenijeg od njih* ~ Nebeski "Preci" (Entiteti iz prethodnih svetova, u Indiji zvani Sišta) stupaju u ovaj naš nivo (kao što su pre njih Pitriji stupili u njega radi stvaranja fizičkog ili životinjskog čoveka), i inkamiraju se u njemu. Zato se ta dva procesa - za dva stvaranja: životinje i božanskog čoveka - veoma razlikuju. Pitriji izbacuju iz svojih etarskih tela još etarskije i senovitije slike i prilike sebe[^], odnosno, ono što bi sada trebalo da zovemo "dvojnicima" ili "astralnim oblicima". To snabdeva Monadu njenim prvim boravištem, a šlepu materiju modelom po kome i na kome će graditi. Ali, *Covek je još nepotpun*. Od Svajambhuva Manua {*uManuu*, Knjiga I), od koga su nastali sedam prvobitnih Manua ili Prađapatija, od kojih je svaki izrodio jednu prvobitnu rasu ljudi, pa sve do *Nazarenskog kodeksa*, u kome Karabtanos ili Fetahil (šlepa požudna materija) rada sa svojom Majkom, "Spiritusom", sedam figura, od kojih je svaka roditelj jedne od prvobitnih sedam rasa - ta doktrina je ostavila svoj trag na svakom arhajskom Svetom Spisu.

"Ko formira Manua (Čoveka) i ko formira njegovo telo? ŽIVOT i ŽIVOTI. Sin[^] i MESEC." Ovde Manu znači duhovnog, nebeskog čoveka, stvarni i neumirući EGO U nama, koji je direktna emanacija "Jednog Života" ili Apsolutnog Božanstva. Sto se tiče naših spoljašnjih fizičkih tela, kuće ili hrama Duše, doktrina nas poučava čudnoj lekciji, tako čudnoj da, ukoliko se ne objasni potpuno i isto tako ispravno ne razume, tek će egzaktnoj nauci budućnosti biti suđeno da potpuno potvrdi tu teoriju.

Već je rečeno da okultizam ne prihvata da u Kosmosu postoji bilo šta neorgansko. Izraz koji koristi nauka, "neorganska supstanca", naprosto znači daje skriveni život koji drema u molekulima takozvane "inertne materije" nespoznatljiv. SVE JE ŽIVOT, i svaki je atom, čak i atom mineralne prašine. ŽIVOT, iako za nas nepojmljiv i neopaziv, jer je van domena zakona poznatih onima koji odbacuju okultizam. "Sami ti Atomi", kaže Tindal {*Tyndall*}, "izgleda da su ispu-

Pročitaj u *Izidi*, Tom II, str. 297-303, doktrinu *Nazarenskog kodeksa (Codex Nazareusa)* - svako načelo našeg učenja nalazi se tu u drugačijem obliku ili alegoriji.

Reč "Sin" je čudna, ali ima poseban okultni odnos prema Mesecu, pored toga što je na haldejskom sinonim za njega (videti nap. ured. na str. 80).

njeni željom za životom." Odakle, onda, pitali bismo mi, dolazi sklonost "da prelaze u organski oblik"? Da li je to na bilo koji način objašnjivo u skladu sa učenjima okultne nauke?

"Svetovi su, za neupućene, " kaže Komentar, "sagrađeni od poznatih Elemenata. Po shvatanju jednog Arhata, sami ti elementi su, skupno, božanski Život; posebno na nivou ispoljavanja: bezbrojni i neprebrojivi milioni života. Samo je vatra JEDNO na nivou Jedne

^^ Da li je Paster svesno načinio prvi korak ka okultnoj nauci kad je izjavio da, ako bi se usudio da o tom pitanju u potpunosti iskaže svoju ideju, rekao bi da su organske ćelije obdarene životnom moći koja ne obustavlja svoju aktivnost ni kad prestane dotok kiseonika ka ćelijama i ne prekida, usled toga, svoje odnose sa samim životom, koga, opšte je poznato, podržava uticaj tog gasa? "Dodao bih", nastavlja Paster, "da se evolucija zametka postiže pomoću komplikovanih fenomena, među kojima moramo izdvojiti proces fermentacije", a život, prema Klodu Bemarku i Pasteru, nije ništa drugo do proces fermentacije. Da u Prirodi postoje Bića ili Životi koji mogu da žive i rastu bez vazduha, čak i na našoj planeti, pokazali su ti isti naučnici. Paster je otkrio da mnogi od nižih života, kao što su vibrioni, zatim i neki mikroorganizmi i bakterije, mogu da postoje bez vazduha, koji ih, baš naprotiv, ubija. Oni su izdvojili kiseonik, koji im je neophodan za razmnožavanje, iz raznih supstanci što ih okružuju. On ih zove *aerobima*, jer žive na tkivima naše materije kad ona prestane da čini deo integralne i žive celine (koju nauka tada veoma nenaučno zove "mrtvom materijom") i *anaerobima*. Jedna vrsta vezuje kiseonik, i znatno doprinosi razgradnji životinjskog života i biljnih tkiva, snabdevajući atmosferu supstancama koje kasnije ulaze u gradnju drugih organizama; druge uništavaju, bolje rečeno, konačno anihiliraju, takozvanu organsku supstancu - potpuno raspadanje bez njihovog učešća je nemoguće. Izvesne ćelije-zameci, kao kod kvasca, razvijaju se i množe u vazduhu, ali kad su ga lišene, prilagode se životu bez vazduha i postaju fermenti, crpeći kiseonik iz supstanci sa kojima dolaze u dodir i tako ih uništavaju. Ćelije voća, kad im nedostaje kiseonik, ponašaju se kao fermenti i podstiču fermentaciju. "Zato biljna ćelija, u tom slučaju, ispoljava svoj život kao jedno anaerobno biće. Zašto bi, onda, organska ćelija, u sličnom slučaju, bila izuzetak?", pita profesor Bogoljubov. Paster pokazuje da u supstanci naših tkiva i organa, ako ne nalazi dovoljno kiseonika za sebe, ćelija podstiče fermentaciju na isti način kao i ćelija voća, a Klod Bemark je mislio da je Pasterova ideja o stvaranju fermentata našla primenu i potvrdu u činjenici da se urea u krvi povećava prilikom davljenja: ŽIVOT je, prema tome, svuda u Univerzumu, i okultizam nas uči daje on takode i u atomu. O tome vidi u daljem tekstu, na kraju ovog odeljka.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Stvarnosti; na nivou ispoljenog, pa otud iluzornog, bića, njene čestice su vatreni životi koji egzistiraju na račun svih drugih života koje proždiru. Otuda su nazvani "Proždiračima". (. . .) "Svaka vidljiva stvar u ovom Univerzumu sagrađena je pomoću takvih ŽIVOTA, odsvesnog i božanskog prvobitnog čoveka do svesnih agenasa koji konstruišu materiju." (. . .) "Od tog JEDNOG ŽIVOTA, bezobličnog i Nestvorenog, nastaje Univerzum života. Najpreje iz Dubine (Haosa) bila ispaljena hladna svetleća vatra (gasovita vatra?) koja je formirala grumenove u Prostoru." (Nerastvorljive magline, možda?) (. . .) " . . . One su se borile, i razvila se velika toplota od susreta i sudara, koja je izazvala obrtanje. Potom je došao prvi ispoljeni MATERIJAL, Vatra, vrela plamenovi, nebeske lualice (komete); vrelina je stvorila vlažnu paru, ona je formirala čvrstu vodu (?), potom suhu maglu, zatim tečnu maglu, vodenu, koja daje svetli sjaj hodočasnica (kometama?) i stvara čvrste vodene točkove (MATERIJALNE globuse). Bhumi (Zemlja) pojavljuje se sa svojih šest sestara. One svojim stalnim kretanjem izazivaju neprekidno kretanje niže vatre, toplote, i vodenu maglu, koja daje treći element sveta - VODU, a iz daha svega rađa se (atmosferski) VAZDUH. Njih četiri su četiri života prva četiri perioda (Krug) Manvantare. Naredna tri će doći potom. "

To znači da svaki novi Krug razvija jedan od Složenih Elementala, kakvi su danas poznati nauci. Ova, pak, odbacuje prvobitnu nomenklaturu, pošto više voli da ih podeli na konstituente. Ako je Priroda "večno postajuća" na nivou ispoljavanja, onda se na te Elemente mora gledati u istoj svetlosti: oni moraju da evoluiraju, napreduju, a njihov broj da raste do kraja Manvantare. Otuda je u Prvom Krugu, kako nas uče, razvijen samo jedan Element, jedna priroda ijedno čovečanstvo unutar onog što bi se moglo nazvati

Vedsko učenje Je da "postoje tri Zemlje koje odgovaraju trima Nebesima, a naša Zemlja (četvrta) se zove Bhumi." To je objašnjenje koje su dali naši egzoterijski zapadnjački orijentalisti. Ali, ezoterijsko značenje i aluzija na njega u *Vedama* jeste da se to odnosi na naš planetarni lanac, tri "Zemlje" silaznog luka, i tri "neba" koja su takođe tri Zemlje, odnosno kugle, samo daleko etarskije, na uzlaznom ili duhovnom luku: pomoću prve tri mi silazimo u materiju, pomoću druge tri se penjemo u Duh; niža, *Bhumi*, naša Zemlja, tako reći, predstavlja prekretnicu i sadrži *moćnost* Duha isto koliko i Materije. O ovome ćemo govoriti kasnije.

jednim aspektom Prirode; taj aspekt neki veoma nenaučno, iako bi činjenično moglo biti tako, nazivaju "Jednodimenzionalnim Prostorom." Drugi Krug je doneo i razvio dva Elementa - Vatra i Zemlju - i SVOJE čovečanstvo, prilagođeno tim prirodnim uslovima; ako se Čovečanstvom mogu nazvati bića koja žive u uslovima nepoznatim čoveku, to čovečanstvo je bilo - da opet upotrebimo čisto figurativni izraz (figurativno je jedini način koji se može ispravno upotrebiti) - "dvodimenzionalna vrsta". Proces prirodnog razvoja, koji ovde razmatramo, smesta će rasvetliti i učiniti nepotrebnim taj način razmišljanja o atributima *dvo-*, *tro-*, i *četvoro-* ili *više-* "dimenzionalnog Prostora", ali, usput, vredi da se ukaže na pravi smisao zdrave, mada nepotpune intuicije koja je izazvala korišćenje savremenog izraza "četvrta dimenzija Prostora" među spiritualistima i teozofima, i među nekim velikim ljudima od nauke.^.^ Naravno, ako pođemo od površne besmislenosti pretpostavke daje Prostor merljiv u bilo kom pravcu, to nam neće doneti ništa važno novo. Ta poznata fraza može jedino biti skraćenje ispravnijeg oblika - "*Četvrta dimenzija MATERIJJE u Prostoru*"^ Ali, čak i tako proširena, to je nesrećna sintagma, jer iako je savršeno tačno daje napredak evolucije možda predodređen da nam predstavi nove osobine materije, one sa kojima smo već upoznati imaju daleko više od tri dimenzije. Sposobnosti, ili karakteristike (stoje možda najbolji dostupni termin) materije moraju uvek da vrše direktan uticaj na čovekova čula. Materija ima prostornost, boju, kretanje (molekularno kretanje), ukus, i miris, što sve odgovara postojećim čovekovim čulima, i u trenutku kad bude potpuno razvila svoju sledeću karakteristiku - nazovimo je zasad PROPUSTLJIVOŠĆU - to će odgovarati narednom čovekovom čulu - nazovimo ga "NORMALNOM VIDOVITOŠĆU"; otuda, kad su neki smeli mislioci žudeli za četvrtom dimenzijom da bi objasnili prolazak materije kroz materiju, i pojavu čvorova na beskrajnom konopcu, njima

³⁷

Teoriju profesora Celnera (*Zollner*) je s dobrodošlicom dočekalo nekoliko naučnika, spiritualista po opredeljenju, na primer profesori Butlerov i Vagner iz Sant Petersburga.

³⁸

Pridavati stvarnost apstrakcijama je greška realizma. Na Vreme i Prostor se često gleda kao da su odvojeni od svih konkretnih iskustava uma, umesto da se gleda kao na njihove generalizacije u određenim aspektima.

(*Bejn, Logika, Deo 11, str. 389*)

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

je zapravo stvarno nedostajala *šesta karakteristika materije*. Tri dimenzije pripadaju, u stvari, samo jednom atributu ili karakteristici materije - prostornosti, a popularni zdrav razum se opravdano buni protiv ideje da pod bilo kakvim uslovima može biti više od tri takve dimenzije kao što su dužina, širina i visina. Ti termini, kao i sam termin "dimenzije", pripadaju jednom planu misli, jednom stupnju evolucije, jednoj karakteristici materije. Sve dok u resursima Kosmosa postoje lenjiri, da se primene na materiju, dotle će oni biti u stanju daje mere na tri načina, i ne više; od trenutka kad je ideja o merenju zauzela svoje mesto u ljudskom razumevanju, bilo je moguće da se mere primene u tri pravca i ne više. Ali, ta razmatranja ni na koji način ne protivreče izvesnosti činjenice da će se, tokom vremena - kako se sposobnosti čovečanstva budu umnožavale - takođe umnožavati i karakteristike materije. U međuvremenu, takvi termini su daleko netačniji čak i od poznate fraze "Sunce izlazi ili zalazi."

Sada se vraćamo razmatranju materijalne evolucije kroz Krugove. O materiji u *drugom* krugu, kao stoje rečeno, može se govoriti kao o dvodimenzionalnoj. Ali, ovde mora doći još jedan prigovor. Na taj slobodan i figurativni izraz može se gledati - najednom planu misli, kao da se odnosi na drugu karakteristiku materije koja odgovara drugoj čovekovojoj perceptivnoj sposobnosti ili čulu. Ali, te dve povezane skale evolucije odnose se na procese koji se odvijaju u granicama samo jednog Kruga. Sled primarnih aspekata Prirode, sa kojima je povezan sled Krugova, odnosi se, kao što je već ukazano, na razvoj "Elementata" (u okultnom smislu) - Vatre, Vazduha, Vode[^], Zemlje. Mi smo tek u Četvrtom krugu, i tu se naš spisak okončava. Centri svesti trećeg Kruga (kojima je bilo suđeno da se razviju u čovečanstvo kakvo mi poznajemo) stigli su do percepcije trećeg Elementa

39

Red kojim su elementi poredani je ispravan za ezoterijske svrhe i u Tajnim Učenjima. Milton je bio u pravu kad je govorio o "Moćima Vatre, Vazduha, Vode, Zemlje"; Zemlja, ovakva kakvu je mi znamo, nije postojala pre Četvrtog Kruga, pre stotina miliona godina, odnosno, početka naše geološke Zemlje. Taj globus je bio "vatren, hladan i sjajan kao i njegovi etarski ljudi i životinje tokom prvog Kruga", kaže Komentar, postavljajući, sa gledišta savremene nauke, jedan paradoks: "*sjajne* i gušće i teže - tokom drugog kruga, *vodene* tokom Trećeg!" Tako su elementi obrnuti.

- Vode." U četvrtom Krugu dodata im je *zemlja* kao stanje materije, uz ostala tri elementa u njihovom današnjem obliku. Ukratko, nijedan od takozvanih elemenata nije u prethodnim Krugovima bio ovakav kakvi su oni danas. Koliko znamo, VATRA je mogla biti *čista* AKAŠA, prva Materija *Velikog Dela* Tvoraca i "Graditelja", ona Astralna Svetlost koju Elifas Levi jedanput zove "telo Svetog Duha", a drugi put "Bafomet", "Dvopolna Koza Mendesa";* VAZDUH je mogao biti

Ako bismo morali da uobličimo naše zaključke u skladu sa podacima koje su nam dali geolozi, rekli bismo da prave vode nije bilo - čak ni tokom perioda karbona. Rečeno nam je da su biljke apsorbivale divovske mase ugljenika, koji je ranije postojao raspršen u atmosferi kao ugljena kiselina, dok se velika količina tog gasa pomešala sa vodom. Sad, ako je bilo tako, i ako treba da verujemo daje sva ugljena kiselina otišla na stvaranje tili biljaka, koje su formirale kameni ugalj, lignit, itd., a takođe učestvovala u formiranju krečnjaka itd, kao i daje sve to, u tom periodu, u atmosferi bilo u gasovitom obliku, onda su sigurno postojala mora i okeani tečne ugljene kiseline? Ali, kako je onda, pod tom pretpostavkom, period karbona mogao prethoditi devonskom i silurskom dobu - riba i mekušaca? Štaviše, atmosferski pritisak mora daje bio nekoliko puta viši nego u našoj sadašnjoj atmosferi. Kako su organizmi, čak i tako jednostavni, kao što su neke ribe i mekušci, to mogli da podnesu? Postoji interesantan rad koji preporučujemo pažnji čitaoca, *Poreklo života*, od Blašara, u kome on ukazuje na neke čudne protivrečnosti i nesaglasnosti u teorijama svojih kolega.

Elifas Levi veoma verodostojno pokazuje daje to "prirodna sila", pomoću koje:

(. . .) jedan čovek, ako ovlada njome, (. . .) može da izazove zbrku u svetu i da izmeni lice sveta, jer to je "velika Arkana transcendentale Magije".

Navodeći u prevodu reci velikog zapadnjačkog kabaliste (vidi *Tajne Magije* A. E. Vejta), možda ih bolje možemo objasniti povremeno dodajući reč-dve da bismo pokazali razliku između zapadnjačkih i istočnjačkih objašnjenja istog predmeta. Autor kaže o velikom Magičnom Agensu:

Taj okružujući i sveprodirući fluid, taj zrak koji se odvojio od (Centralnog ili Duhovnog) Sunčevog sjaja (. . .) učvršćen težinom atmosfere (!?) i moći centripetalne privlačnosti (. . .) Astralna Svetlost, taj elektromagnetni etar, ta živa i svetla toplota, na drevnim spomenicima predstavljena je pojasom Izide koji se obavija oko dva stuba (...) a u drevnim teogonijama zmijom koja proždire svoj sopstveni rep, amblemom mudrosti i Satuma - amblemom beskonačnosti, besmrtnosti i Kronosa - "Vremena" - ne boga Satuma ili planete Saturn. Ona je krilati zmaj Medeje, dvostruka zmija sadukeja i iskušavatelj iz *Postanja*, ali, ona je takođe i mesingana Mojsijeva zmija koja okružuje slovo Tau (. . .) najzad, ona je đavo egzoterijskog dogmatizma i

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

naprosto Azot, "dah održavalaca Nebeskog Kubeta", kako ga zovu muslimanski mistici, a VODA je mogla predstavljati onu prvobitnu tečnost koja je, prema Mojsiju, bila neophodna da bi se načinila *živa duša*. I to je možda uzrok očiglednih nesuglasica i nenaučnih tvrdnji koje nalazimo u *Postanju*. Odvojite prvo od drugog poglavlja; ono prvo čitajte kao rukopis elohista, a drugo kao rukopis daleko mladih jehovista, pa ipak nalazimo, ako čitamo između redova, isti poredak kojim su se javljale stvari ~ naime. Vatra (svetlost), Vazduh, Voda i ČOVEK (ili Zemlja). Jer, rečenica: "U početku Bog stvori Nebo i Zemlju" je pogrešno prevedena; to nisu "Nebo i Zemlja", već *dijada* ili dvojno Nebo, *gornja* i *donja* Nebesa, ili razdvajanje prvobitne supstance koja je, u njenoj dualnosti, bila svetla u svojim gornjim, a tamna u svojim donjim delovima - ili ispoljenom Univerzumu - na *nevidljivu* (za čula) i *vidljivu* za naše opažanje. Bog je odvojio svetlost od Tame (stih 4), a potom je načinio svod, vazduh (5) "svod usred voda, i dao da on odvoji vode od voda" (6), to jest, "vode koje su bile ispod svoda (naš ispoljeni vidljivi Univerzum) od voda *iznad* svoda", ili (za nas) nevidljivih nivoa bića. U drugom poglavlju (jehovističkom), biljke i trave su stvorene pre vode, baš kao što je u prvom poglavlju *svetlost proizvedena pre Sunca*. "Bog načini Zemlju i Nebesa i sve biljke u polju/»re *nego* *Stoje ono bilo na Zemlji* i svaku travu u polju/»re *nego* *stoji ona porasla*. Jer Elohim (bogovi) nije učinio da kiša pada po zemlji, itd. (stih 5) - besmislica, ukoliko se ne prihvati ezoterijsko objašnjenje. Biljke su *bile* stvorene pre nego što su nastale na zemlji *-jer nije bilo zemlje ovakve kakva je danas*, a trava u polju bila je u postojanju pre nego što je rasla ovako kako raste danas u četvrtom Krugu.

Razmatrajući i objašnjavajući prirodu nevidljivih Elemenata i "prvobitne vatre" koja je pomenuta, Elifas Levi je bez razlike zove "As-

zaista je šlepa sila (ona nije slapa, i Levi je to znao), koju duše moraju da pobeđu da bi se oslobodile od zemaljskih lanaca; "jer ako to ne učine", apsorbovaće ih ista moć koja ih je u početku proizvela i vratiće ih središnjoj večnoj vatri. Ovaj veliki *arhaeus* danas je otkriven samo za *jednog čoveka* - g. Dž. V. Kilija (*J. W. Keeley*) iz Filadelfije. Za druge, ona je *otkrivena*, ali mora ostati gotovo beskorisna. "Dotle ćeš ići." (...)

Sve navedeno je isto toliko praktično koliko i korisno, izuzev jedne greške, koju ćemo objasniti u daljem tekstu. Elifas Levi čini veliku grešku kad uvek poistovećuje Astralnu Svetlost sa onim što mi zovemo Akaša. Sta je ona zaista, biće rečeno u Tomu II, Deo II.

tralna Svetlost". Kod njega je ona "veliki magijski Agens"; nema sumnje daje tako, ali - samo kad je u pitanju *crna* Magija, na najnižim nivoima onoga što nazivamo Etar, čiji je noumen Akaša, pa čak i to bi ortodokсни okultisti smatrali pogrešnim. "Astralna Svetlost" je naprosto starija Paracelzusa "zvezdana Svetlost", a reći daje "sve što postoji evoluiralo iz nje, i ona čuva i reprodukuje sve oblike", kako on piše, znači reći istinu tek delimično. Prvo je pogrešno, jer ako je sve što postoji evoluiralo pomoću «*fi\preko*» nje, to nije astralna svetlost. Ona nije sadržalac *svih* stvari, već samo, u najboljem slučaju, odražavalac toga *svoga*. Elifas Levi piše:

Veliki magijski agens je četvrta emanacija životnog principa [mi kažemo - ona je prva u unutrašnjem, a druga u spoljašnjem (našem) Univerzumu], čiji je treći oblik Sunce (. . .) jer je dnevna zvezda (sunce) samo odraz i materijalna senka Centralnog Sunca istine, koje osvetljava intelektualni (nevidljivi) svet Duha, a koje je samo zrak pozajmljen od APSOLUTA.

Dotle je dovoljno tačno. Ali, kad veliki autoritet zapadnjačkih kabalista dodaje da, svejedno, "ona nije besmrtni duh kako su zamišljali indijski sveštenici" - mi odgovaramo da on ocrnjuje pomenute sveštenike, jer oni nisu rekli ništa slično; čak i egzoterijske *Purane* glatko protivreče toj tvrdnji. Nijedan Indus nikad nije pomešao *Prakriti* -Astralna Svetlost je samo korak iznad najnižeg nivoa *Prakriti*, materijalnog Kosmosa - i "besmrtni Duh". *Prakriti* se uvek zvala *Ma-ja*, iluzija, i ona je osuđena da nestane sa svim ostalim, uključujući i bogove, kad dođe čas *Pralaje*, jer, pokazano je da Akaša nije čak ni Etar, a još manje može biti Astralna Svetlost. Oni koji nisu u stanju da vide iza bukvalnog smisla *Purana*, povremeno su mešali Akašu sa *Prakriti*, sa *Etrom*, pa čak i sa vidljivim nebom! Istina je, takođe, da su oni koji su dosledno prevodili termin "Akaša" kao "Etar" (Wilson, na primer), pošto su videli da se ona naziva "materijalnim uzrokom zvuka", i pošto poseduje *to jedno svojstvo (Višnu Purana)*, u neznanju su zamišljali da je ona "materijalna", u fizičkom smislu. Istina je, opet, ako se te karakteristike prihvate bukvalno, pošto ništa materijalno ili fizičko, i zbog toga uslovljeno i privremeno, ne može da bude besmrtno - po metafizici i filozofiji - sledilo bi da Akaša nije ni beskonačna ni besmrtna. Ali, to je pogrešno, jer su i reč *Pradana* (prvobitna materija) i *zvuk*, kao svojstvo, bile pogrešno shvaćene:

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

pošto je onaj prvi termin (Pradana) svakako sinonim za *Mulaprakriti* i Akašu, a ovaj drugi (zvuk) za *Verbum*, Reč ili Logos. Lako je da se to pokaže, jer to dokazuju sledeće rečenice iz *Višnu Purane*:

U početku ne bese ni dan, ni noć, ni nebo, ni zemlja, ni tama ni svetlost. (. . .) Izuzev JEDNOG, za intelekt neshvatljivog, ili onog stoje Brama i Pums (Duh) i Pradana (prvobitna materija). (. . .)
(*Knjiga I, poglavlje II*)

Sad, staje Pradana ako ne Mulaprakriti, koren svega, u drugom aspektu? Jer Pradana se ipak, iako se dalje kaže da se utapa u Božanstvo kao i sve drugo, da bi ostalo JEDNO apsolutno tokom Pralaje, smatra beskrajnom i besmrtnom. Komentator opisuje Božanstvo kao: "Jedan *Pradanika* Brama Duh: TO bese", i tumači taj složeni termin kao nezavisan, a ne kao izvedenu reč uzetu u smislu atributa, to jest, kao nešto povezano sa Pradanom."^ Otuda je Pradana, čak i u *Puranama*, jedan aspekt Parabramama, a ne nešto nastalo evolucijom, i mora biti isto što i vedantinska Mulaprakriti. "Prakriti u svom prvobitnom stanju je Akaša" kaže vedantinski učenjak (vidi *Pet godina teozofije*). Ona predstavlja gotovo apstraktnu prirodu.

Akaša je, dakle, Pradana u drugom obliku, i kao takva ne može biti Etar, večno nevidljivi agens, kome se priklanja čak i fizička nauka. Ane može biti ni Astralna Svetlost. Ona je, kao stoje rečeno, *noumen* sedmostruke diferencirane Prakriti"*^ - večno devičanske "Majke" Sina *bez oca*, koji postaje "Otac" na nižem ispoljenom nivou. Jer MAHAT je prvi proizvod Pradane, ili Akaše, i Mahat ~ univerzalna inteligencija "čija je *karakteristična osobina* Budi" - nije ništa drugo do *Logos*, jer se naziva "Išvara" Brama, Bava itd. (vidi *Linga Purana*, odeljak 1, XX, 12 i dalje, i *Vaju Puranu*, ali posebno onu prvu, odeljak VII, 67-74). On je, ukratko, "Tvorac" ili božanski um u kreativnom delovanju, "uzrok svih stvari". On je "prvorodeni" 0 kome nam *Purane* kažu:

Proučavalac, štaviše, mora, da primeti daje *Purana* dualistički, a ne evolucionini sistem, i da će se u tom pogledu, iz ezoterijske perspektive, daleko više naći u Sankji, pa čak i u *Manava-darma-Sastri*, ma koliko da se njih dve razhkaju.

U sankja fdozofiji, sedam Prakriti ili "produktivnih proizvođača" su *Mahat*, *Ahamkara* i *pet tanmatri*. Vidi *Sankja-karika*, III, i komentare na nju.

Mahat i materija su unutrašnje i spoljašnje granice Univerzuma,

Ili, našim jezikom rečeno, negativni i pozitivni pol dvojne prirode (apstraktne i konkretne), jer *Purana* dodaje:

Na taj način - kako je *sedam* oblika (principa) Prakriti računalo od Mahata do Zemlje - u vreme pralaje (pratjahare) njih sedam u nizu iznova ulaze jedan u drugi. Jaje Brame (Sarva-mandala), sa svojih sedam zona (dvipa), sedam okeana, sedam regiona itd, biva rastvoreno."

(*Višnu Purana, Knjiga VI, pogl. IV*)

Iz tih razloga okultisti odbijaju da daju Akaši ime Astralna Svetlost, ili daje zovu Etar. Izreka: "U kući mog Oca ima mnogo stanova", može se staviti naspram okultne izreke: "U kući naše Majke ima sedam stanova", ili nivoa, od kojih je najniži iznad i oko nas - Astralna Svetlost.

Ovi elementi, bilo da su prosti ili složeni, ne bi mogli ostati isti od početka evolucije našeg lanca. Sve u Univerzumu neumitno napreduje u Velikom Ciklusu, neprekidno idući gore-dole u manjim ciklusima. Priroda nikad ne miruje tokom manvantare i uvek je *nastajuća*,^{*} a ne *naprosto postojeća*; i mineralni, i biljni i ljudski život

Nema potrebe da to govorimo Indusima, koji svoje *Purane* znaju napačet, ali veoma je korisno da podsetimo naše orijentaliste i one Zapadnjake koji Vilsonov prevod smatraju autoritetom, daje on odgovoran za krajnje komične protivrečnosti i greške u prevodu *Višnu Purane* na engleski. Tako se o identičnom predmetu sedam Prakriti ili sedam zona Braminog jajeta dva iskaza potpuno razlikuju. U Tomu I, str. 40, za jaje se kaže da je spolja snabdeveno sa sedam omotača - Vilson komentariše: "Vodom, Vazduhom, Vatrom, Etrom i Ahamkarom" (ove poslednje reci u sanskritskom tekstu nema); a u tomu V, strana 198 iste *Višnu Purane* piše:

Na taj način se sedam oblika prirode (Prakriti) računalo od Mahata do Zemlje. (?)

Između Mahata ili Maha-Budija i "Vode itd.", razlika je veoma značajna.

Takode i prema velikom metafizičaru Hegelu. Za njega je priroda bila neprekidno postajanje. To je čisto ezoterijska koncepcija. Stvaranje ili Postanak, u hrišćanskom smislu tog termina, apsolutno je nezamislivo. Kao stoje navedeni mislilac rekao:

Bog (Univerzalni Duh) *objektivizuje sebe kao prirodu* i opet se izdiže iz nje.

uvek prilagodavaju svoje organizme Elementima koji vladaju u tom trenutku, pa su zato tada *ti* Elementi bili primereni njima, kao što su sada primereni životu današnjeg čovečanstva. Tek u narednom, ili petom Krugu će peti Element, *Etar* - grubo telo Akaše, ako se može tako zvati - postavši činjenica prirode bliska svim ljudima, kao što je vazduh danas blizak nama, prestati da bude hipotetički, "agens" za tako mnogo stvari, kao što je slučaj danas. I tek tokom tog kruga će ta viša čula, čijem rastu i razvoju služi Akaša, doživeti potpun razvoj. Kao stoje već ukazano, može se očekivati da se *delimična* bliskost sa tom osobinom materije - propustljivošću - koja bi trebalo da se razvije uporedo sa šestim čulom, razvije u odgovarajućem periodu ovog Kruga. Ali, kad se našim resursima u narednom Krugu doda sledeći element, propustljivost će postati toliko ispoljena osobina materije da njeni gušći oblici za ljudsko opažanje neće biti ništa veća prepreka nego što je to gusta magla.

Vratimo se sada životnom ciklusu. Ne ulazeći naširoko u pomenuti opis *viših* ŽIVOTA, zasad svoju pažnju moramo usmeriti naprosto na zemaljska bića i samu Zemlju. Nju su, kako nam je rečeno, izgradili u prvom Krugu "Proždirači" koji dezintegrišu i diferenciraju zametke drugih života u Elementima; kako moramo pretpostaviti, to je prilično slično onome što *aerobi* rade na sadašnjem nivou razvoja sveta kad, potkopavajući i olabavljujući hemijsku strukturu u jednom organizmu, preoblikuju životinjsku materiju i stvaraju supstance koje se razlikuju po svom sastavu. Okultizam ne priznaje takozvano azoičko doba nauke, jer on pokazuje da nije postojalo doba kad na Zemlji nije bilo života. Gde god postoji bar jedan atom materije, čestica ili molekul, čak i u najgasovitijem stanju, u njemu ima života, koliko god daje skriven i nesvestan.

"Šta god da izađe iz stanja Laje, postaje aktivni život. On biva uvučen u vrtlog KRETANJA (alkemijski rastvarač života); Duh i Materija su dva Stanja JEDNOG, koje nije ni Duh ni Materija, pošto su oboje apsolutni život, skriven. " {Knjiga Dan, Koment. III, deo 18) (. . .) "Duh je prva diferencijacija PROSTORA (i u prostoru), a Materija je prva diferencijacija Duha. To, što nije ni Duh ni materija - to je TO - Bezuzročni UZROK Duha i Materije, koji su Uzroci Kosmosa. I TO mi zovemo JEDAN ŽIVOT ili Unutarkosmički Dah."

Reći ćemo još jednom - *slično mora proizvesti slično*. Apsolutni Život ne može proizvesti anorganski atom, bilo daje prost ili složen, a život postoji čak i u *laji*, baš kao što je čovek u stanju duboke katalapsije - iako naizgled samo leš - još uvek živo biće.

Kad "Proždirači" (u kojima ljudi od nauke, ako hoće, pokazujući nešto razuma, mogu da vide atome Vatrene Magle, na šta okultisti ne bi imali primedbi), kažemo mi, diferenciraju "vatrene atome" posebnim procesom odvajanja, oni postaju zameci života, koji se nagomilavaju u skladu sa zakonima kohezije i privlačnosti. Potom zameci života proizvode živote druge vrste, koji rade na konstrukciji naših kugli * * * * *.

Zato u prvom Krugu ta kugla, koju su izgradili primitivni vatreni životi, to jest, postoje uobličena u sferu, nije imala čvrstine, ni svojstava (izuzev hladnog sjaja), ni oblika, ni boje; tek pred kraj Prvog Kruga ona je razvila jedan Element koji je od svoje neorganske, da tako kažemo, proste Suštine, postao danas, u našem Krugu, vatra kakvu poznajemo svuda oko nas. U svom prvom obliku zemlja je bila suština onog što predstavlja akašički princip po imenu «*», "ono što je danas poznato kao Astralna Svetlost (što predstavlja krajnje pogrešan termin), koju Elifas Levi zove "imaginacijom Prirode","" verovatno izbegavajući daje nazove njenim ipравim imenom, kao što ostali čine.

Govoreći o njoj u predgovoru svojoj *Istoriji Magije*, Elifas Levi kaže:

Pomoću te Sile svi nervni centri tajno međusobno komuniciraju; iz nje - rađaju se simpatija i antipatija, iz nje - dobijamo naše snove i od nje potiču pojave vidovitosti i natprirodnih vizija. . . Astralna Svetlost, koja deluje pokretana moćnim voljama, zgrušava se, razdvaja, kida i sastavlja u svim stvarima. (. . .) Bog ju je stvorio onog dana kada je rekao: *Fiat Lux*, i njome upravljaju *Egregori*, to jest, vladari duša koje su duhovi energije i delovanja.

Elifas Levi je trebalo da doda da Astralna Svetlost, ili prvobitna supstanca, ako je uopšte materija, *nazvana. Svetlost, Lux*, predstavlja ono stoje *telo samih tih Duhova, samu njihovu suštinu*. Naša fizička svetlost predstavlja ispoljavanje na *našem planu* i odraženi sjaj *Božanske Svetlosti* koja zrači iz tela onih koji se nazivaju "SVETLOSTIMA" i "PLAMENOVIMA". Ali, nijedan drugi kabalista osim Elifasa Levija nije bio tako nadaren da nagomila jednu protivrečnost na drugu, postižući da jedan paradoks sustiže drugi u istoj rečenici, pisanoj veoma tečnim jezikom. On svog čitaoca vodi kroz najdivnije, čudesno rascvetane doline, da bi ga na kraju ostavio na pustom i golom stenovitom ostrvu.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

"Pomoću i iz zračenja sedam tela, sedam redova Banija, rođeni su sedam zasebnih veličina (Elementata) čije kretanje i harmonično Sjedinjenje proizvodi ispoljeni Univerzum Materije."

(Komentar)

Drugi krug u oblast ispoljavanja donosi drugi element - VAZDUH, čija bi čistota obezbedila trajni život onom ko bi ga koristio. U Evropi su postojala samo dvojica okultista koji su ga otkrili, pa čak i delimično primenili u praksi, iako su najviši istočnjački inicijati oduvek znali njegov sastav. Ozon savremene hernije je otrov u poređenju sa stvarnim univerzalnim rastvaračem, koji se ne bi mogao ni zamisliti da ne postoji u prirodi.

"Od drugog Kruga, Zemlja — dotad fetus u materici Prostora — počela je svoje pravo postojanje: razvila je individualni osetni život, svoj drugi princip. Taj drugi odgovara šestom (principu); taj drugi život je trajni, onaj prvi, privremeni."

Treći Krug je razvio treći Princip - VODU, dok je Četvrti preobrazio gasovite fluide i uobličljive forme naše kugle u tvrdu, okorelu, materijalnu kuglu na kojoj mi živimo. "Bhumi" je dostigla svoj četvrti princip. Na to se može staviti primedba daje zakon analogije, na kome se toliko insistiralo, narušen. Ali nije. Zemlja će dostići svoj pravi krajnji oblik - (to je obrnuto nego kod čoveka) - svoju telesnu ljušturu - tek na kraju manvantare, nakon Sedmog Kruga. Evgenij Filalet je bio u pravu kad je svoje čitaoce uveravao svojom časnom rečju da niko još nije video Zemlju (to jest, MATERIJU u njenom suštinskom obliku). Naša kugla je, zasad, u svom stanju *Kamarupe* ~ astralnog tela želja *Ahamkare*, mračnog egoizma, potomstva Mahata, na nižem nivou. . .

Nije molekularno ustrojena materija - a još manje ljudsko telo (*štulašarira*) - ono stoji najgrublje od svih naših "principa", već uistinu srednji princip, pravi animalni centar, a naše telo je samo njegova ljuštura, faktor bez sopstvene odgovornosti i medijum kroz koga zver u nama deluje čitavog svog života. Svaki intelektualni teozof razumeće šta hoću da kažem. Zato ideja da su ljudski hram sagradili bezbrojni *životi*, upravo kao i stenovitu koru naše Zemlje, ničim ne odbija pravog mistika. A ni nauka se ne može suprotstaviti okult-

nom učenju, jer ne može odbaciti to učenje samo zato što mikroskop nikad neće uspeti da otkrije osnovni živi atom ili život.

(c) Nauka nas uči da i živi i mrtvi organizmi ljudi i životinja vrve od stotina vrsta bakterija, da nam sa svakim dahom koji udišemo spolja preta najezda mikroba, a iznutra leukomains, aerobi, anaerobi i šta sve ne. Ali, nauka još nije otišla tako daleko da, zajedno sa okultnim učenjem, tvrdi da su naša tela, baš kao i tela životinja, biljaka i kamenja i sama u potpunosti izgrađena od takvih bića, koja (izuzev njihovih krupnijih vrsta) ne može da opazi nijedan mikroskop. Zasad, gledajući čisto životinjski i materijalni deo čoveka, nauka je na putu ka otkrićima koja će u velikoj meri potvrditi ovu teoriju. Hemija i fiziologija su dva velika maga budućnosti, kojima je suđeno da čovečanstvu otvore oči za te velike fizičke istine. Svakim danom se sve jasnije pokazuje identičnost između životinje i fizičkog čoveka, biljke i čoveka, pa čak i između gmizavca sa njegovim gnezdnom, stenom i čoveka. Nađeno je da su fizički i hemijski konstituenti svih bića identični i hemija može mimo da kaže da nema razlike između materije od koje je sačinjen bik i one od koje je sačinjen čovek. Ah, okultno učenje je daleko eksplicitnije. Ono kaže: ne samo da su hemijske komponente iste, već isti, beskonačno mali, *nevidljivi životi* sačinjavaju i atome, i planine i krasuljka, i mrava, i slona, i drvo koje ga štiti od sunca. Svaka čestica - bilo daje zovete organskom ili neorganskom - *jeste jedan život*. Svaki atom i molekul u Univerzumu je i *životodajan* i *smrtonosan* za taj oblik, zato što spajanjima gradi univerzume i prolazne nosioce spremne da prime duše koje se sele, a isto tako neprekidno uništava i menja *oblike* i isteruje iste te duše iz njihovih privremenih boravišta. Oni stvaraju i ubijaju, oni su samonastajući i samouništavajući, oni dovode u postojanje i poništavaju tu misteriju nad misterijama - *živo tela* čoveka, životinje ili biljke, svakog trenutka u prostoru i vremenu - i proizvode podjednako život i smrt, lepotu i ružnoću, dobro i zlo, pa čak i prijatne i neprijatne, povoljne i nepovoljne osećaje. Taj tajanstveni ŽIVOT, koji predstavlja skup bezbrojnih milijardi života, sledi na svoj sopstveni uzgredni način, do dana današnjeg nerazumljivi zakon atavizma, koji preslikava porodičnu sličnost kao i sve one sličnosti za koje vidimo da su utisnute u auru roditelja svih budućih ljudskih bića, ukratko, tajnu kojoj će na nekom drugom mestu biti posvećena pažnja. Zasad, možemo navesti jedan primer kao ilustraciju. Savremena nauka počinje da otkriva da ptomain (alkaloidni otrov koga stvara

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

materija u raspadanju i leševi - a takode *život* ekstrahovan pomoću tečnog etra, daje miris podjednako snažan i identičan mirisu najsvježijih cvetova narandže, ali da bez kiseonika ti alkaloidi daju ili najmučniji, odvratni smrad, ili krajnje prijatan miris koji podseća na najmirisnije cvetove. Sumnja se da ti cvetovi svoj prijatan miris duguju otrovnom ptomainu, isto tako je otrovna srž izvesnih pečuraka (fungi) gotovo identična sa otrovom indijske kobre, najsmrtonosije zmije/ I tako, otkrivši te posledice, nauka treba da otkrije njihove PRIMARNE uzroke, a to se nikad ne može postići bez pomoći drevnih nauka, alhemije, okultne botanike i fizike. Uče nas daje, pored patoloških promena, svaka fiziološka promena, bolest, pa i sam život - bolje rečeno, objektivni fenomen života, prouzrokovan određenim stanjima i promenama u telesnim tkivima koje omogućavaju i prisiljavaju život da deluje u tom telu - posledica tih nevidljivih TVORACA i UNIŠTITELJA koji se slobodno i uopšteno nazivaju mikrobima."^ Eksperimentatori poput Pas-

Francuski naučnici Amo (*Arnaud*), Gotje (*Gautier*) i Vije (*Villiers*) su otkrili da pljuvačka živog čoveka sadrži isti otrovni alkaloid koji imaju žaba krastača, salamander, kobra i portugalski trigonocefalus. Dokazano je da najsmrtonosniji otrov, bilo da ga zovu ptomain, leukomain, ili alkaloid, stvaraju živi ljudi, životinje i biljke. Isti naučnik, Gotje, otkrio je jedan alkaloid u svežem govedem mesu i mozgu, a otrov koji on zove ksantokreatinin, sličan je supstanci ekstrahovanoj iz otrovne pljuvačke gmizavaca. Sumnja se da mišićna tkiva, koja predstavljaju najaktivniji organ u životinjskom organizmu, ili stvaraju, ili učestvuju u stvaranju otrova, koji imaju za funkcionisanje života isti značaj kao ugljena kiselina i urea, a one su otrovi koji predstavljaju krajnji proizvod unutrašnjeg sagorevanja. Iako još nije potpuno određeno da li životinjski sklop živih organizama može da stvori otrov bez učešća i uticaja mikroba, potvrđeno je da životinje proizvode otrovne supstance u svom fiziološkom ili živom stanju.

Moglo bi se pretpostaviti da su ti "vatreni životi" i mikrobi nauke identični. To nije tačno. Ti "vatreni životi" su sedma i najviša potpodela na planu materije, i u pojedincu odgovaraju Jednom Životu Univerzuma, iako samo na tom planu. Mikrobi, o kojima govori nauka, prva su i najniža potpodela na drugom planu - planu materijalne/irane (ili života). Čovekovo fizičko telo podleže potpunoj promeni strukture svakih sedam godina, a njegovo uništenje i očuvanje posledica je naizmeničnog funkcionisanja tih vatrenih života kao "uništitelja" i "graditelja". Oni su "graditelji" kad se žrtvuju u obliku vitalnosti, da bi ograničili rušilački uticaj mikroba, i snabdevajući te mikrobe svim što im je potrebno, oni ih prisiljavaju da pod tim uslovom izgrađuju materijalno telo

tera bili bi najbolji prijatelji i pomagači Uništitelja, a najžešći neprijatelji Tvoraca - da sami Tvorci nisu takođe i uništitelji. Kako god bilo, u tome je sigurno jedno: poznavanje tih primarnih uzroka i krajnje suštine svakog elementa, njihovih života, funkcija, svojstava i uslova promene - čini osnovu MAGIJE. Paracelzus je, možda, bio jedini okultista u Evropi tokom poslednjih vekova koji je bio upućen u tu misteriju. Da mu jedan zločinac nije oduzeo život mnogo pre nego što mu je Priroda odredila da napusti telo, fiziološka magija imala bi manje tajni za civilizovani svet nego što ih ima danas.

{d) Ali, kakve veze ima Mesec sa svim tim, moglo bi se upitati. U kakvom su odnosu "Riba, Sin i Mesec" iz apokaliptičkog iskaza ove Stanice sa "Mikrobima života"? Sa njima nemaju ništa, osim što se služe hramom koji su oni napravili, ali sa božanskim savršenim čovekom su u neposrednom odnosu, jer "Riba, Sin i Mesec" zajedno čine tri simbola besmrtnog Bića.

To je sve što se može reći. Ni autor se ne pretvara da zna više o tom čudnom simbolu nego što se o njemu može saznati iz egzoterijskih religija; možda iz misterije, koja leži u osnovi *Matsje* (riba), *Avatara* Višnua, haldejskog Oanes - Coveka-Ribe, zabeleženog u večnom znaku zodijaka. *Ribama*, simbolu koji se pojavljuje u oba *Zaveta* u

i njegove ćelije. Oni su takođe "uništitelji" kad se to ograničenje ukloni, i mikrobi, koji više ne dobijaju vitalnu graditeljsku energiju, budu ostavljeni da divljaju kao uništavajući *agensi*. Zato su tokom prve polovine čovekovog života (*prvih pet* perioda, svaki od po sedam godina) ti "vatreni životi indirektno angažovani u procesima građenja čovekovog materijalnog tela; život je na uspinjućoj lestvici i sila se koristi za gradnju i uvećavanje. Nakon tog perioda, počinje doba vraćanja unazad, i postoje delovanje "vatrenih života" izgubilo svoju snagu, takođe počinje i rad na uništenju i opadanju.

Tu se može pratiti jedna analogija između kosmičkih zbivanja prilikom silaska duha u materiju u prvoj polovini manvantare (planetarne i ljudske) i njegovog uspona na račun materije u drugoj polovini. Ta razmatranja se odnose isključivo na materijalni nivo, ali je obuzdavajući uticaj "vatrenih života" na najnižu potpodelu drugog nivoa - mikrobe - potvrđen činjenicom pomenu-tom u fusnoti o Pasteru (vidi u prethodnom tekstu) da se ćelije organa, kad same nemaju dovoljno kiseonika, prilagodavaju tim uslovima i *stvaraju fermente*, koji, budući da apsorbuju kiseonik iz supstanci sa kojima dolaze u dodir, uništavaju te supstance. Dakle, taj proces započinje tako što jedna ćelija, kad sama nema dovoljno, otima svom susedu izvor njegove vitalnosti i tako započeto uništenje neumitno napreduje.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

likovima Jošue "Sina Ribe (Goluba)" i Isusa, i u osnovi alegorijskog "Greha" ili Pada Duha u materiju i Meseca - u onoj meri u kojoj se odnosi na "lunane" pretke, Pitrije.

Zasad može biti isto tako dobro da podsetimo čitaoca da su boginje Meseca u svakoj mitologiji, posebno u grčkoj, bile povezane sa rađanjem dece, zato stoje lunami uticaj na žene i začecje okultna i stvarna povezanost našeg satelita sa plodnošću, do dana današnjeg ostala nepoznata fiziologiji, koja u tom aspektu na svaku narodnu praksu gleda kao na grubu praznovericu. Budući da je beskorisno da diskutujemo o detaljima, zasad se možemo zaustaviti samo na tome da diskutujemo o lunamoj simbolici usput, da bismo pokazali kako pomenute praznoverice pripadaju najstarijim verovanjima, pa čak i judaizmu - osnovi hrišćanstva. Kod Izraelićana, glavna fiinkcija Jehove je da daje decu, a ezoterizam *Biblije*, kad se kabalistički tumači, neporecivo pokazuje daje u hramu samo simbol materice "Najsve-tija od Svetih". To je danas dokazano van svake sumnje i primedbi, *numeričkim* čitanjem *Biblije* uopšte, a posebno *Postanja*. Tu ideju su Jevreji, mora biti, pozajmili od Egipćana i Indijaca, čija je "Najsve-tija od Svetih" bila, a kod ovih poslednjih i do dana današnjeg jeste, simbolizovana Kraljevom odajom u Velikoj piramidi (vidi *Izvor Me-rra*) i Joni simbolima egzoteričkog hinduizma. Da bismo učinili celi-nu jasnijom i istovremeno pokazali ogromnu razliku u duhu tuma-čenja i izvornog značenja istih simbola između drevnih istočnjačkih okultista i jevrejskih kabalista, upućujemo čitaoca na Knjigu II, "*Naj-svetije od Svetih*".⁴⁹

STANCA VII - *nastavak*

6. O D PRVOROĐENOG (*prvobitnog, ili prvog čoveka*) NIT IZMEĐU TI-HOG POSMATRAČA I NJEGOVE SENKE POSTAJE JAČA I SJAJNIJA SA SVA-

⁴⁹Faličko obožavanje razvilo se tek kad su izgubljeni ključevi za pravo zna-čenje tih simbola. Bila je to poslednje i najfatalnije skretanje sa puta istine i božanskog znanja na put izmišljanja, pretvoren u dogmu ljudskim falsifikova-njem i hijerarhijskom ambicijom.

KOM PROMENOM {reinkarnacijom} (a). SVETLOST JUTARNJEG SUNCA
PRETVORILA SE U PODNEVNU SLAVU. . . .

(a) Ova rečenica: "Nit između *tihogposmatrača* i njegove *senke* (čoveka) postaje snažnija" - sa svakom reinkarnacijom - jeste još jedna psihološka misterija, koja će biti objašnjena u Knjizi II. Zasad je dovoljno da kažemo da su "Posmatrač" i njegove "Senke" - njih ima onoliko koliko ima reinkarnacija date monade -jedno. Posmatrač, ili božanski prototip, nalazi se na gornjoj prečki lestvice bića; senka, na donjoj. Istovremeno, *Monada* svakog živog bića (ukoliko njegova moralna izopačenost ne olabavi i ne prekine vezu sa njom i, da upotrebimo okultni izraz, "zastrani na lunami $T^{\wedge}ut$) jeste *individualni Dan Kohan, različit od drugih, neka vrsta posebne duhovne individualnosti*, tokom jedne posebne Manvantare. *H^egON Prvobitni*, Duh (Atman) je, naravno, jedno sa *Paramatmom* (jednim Universalnim Duhom), ali vozilo (Vahan) u koga je on smešten, *Budi*, je nerazdvojni deo Suštine Dan Kohana, i u tome leži misterija te *sveprisutnosti 0* kojoj se raspravljalo na prethodnim stranicama. "Moj Otac, koji je na Nebu, i Ja - smo jedno", kaže hrišćanski *Sveti Spis*; to je, u svakom slučaju, vemi odjek ezoterijskog načela.

STANCA VII - nastavak

7. TO JE TVOJ SADAŠNJI TOČAK, REČE PLAMEN ISKRI. TI SI JA, MOJA SLIKA, I MOJA SENKA. ODENUO SAM SE U TEBE, I TI SI MOJ VAHAN {nosilac} DO DANA "BUDI SA NAMA", KAD ČEŠ PONOVO POSTATI JA I DRUGI, TI I JA {a}. POTOM GRADITELJI, ODENUVŠI SVOJU PRVU ODEŽDU, SILAZE NA ZEMLJU, I VLADAJU NAD LJUDIMA - KOJI SU ONI SAMI {b}. . . .

{a} Dan kada će "iskra iznova postati Plamen (čovek će se stopiti sa svojim Dan Kohanom), ja i drugi, ti i ja", kao što stoji u Stanci, znači sledeće: u *Paranirvani* - kad *Pralaja* bude redukovala ne samo materijal naših fizičkih tela, već čak i duhovna *Ega* - Prošlost, Sadašnjost, pa čak i Budućnost Čovečanstava, kao i svih stvari, biće

jedna te ista. Sve će iznova ući u *Veliki Dah*. Drugim recima, sve će se "stopiti u Bramu" ili božansko jedinstvo.

Da lije to anihilacija, kako neki misle, ili *Ateizam*, kao što su skloni da pretpostave drugi kritičari - *ohožavaoci personalnog* božanstva i vemici nefilozofskih paradoksa? Nijedno ni drugo. Više je nego beskorisno vraćati se pitanju implicitnog ateizma u nečemu što predstavlja duhovnost najprijemljivijeg karaktera. Videti u Nirvani anihilaciju isto je što i reći daje čovek koji je utonuo u dubok san *bez snova* ~ *onaj koji ne ostavlja nikakav utisak na fizičko pamćenje i mozak, zato što je spavačevo* *Više Ja*, u *svom izvornom stanju apsolutne svesti*, tokom tog vremena - takode anihiliran. Ovo poređenje odgovara samo na jednu stranu pitanja ^ najmaterijalniju, pošto/?o«ov«o *apsorbovanje* ni u kom slučaju nije takav "san bez snova", već, naprotiv, *apsolutno* postojanje, neuslovljeno jedinstvo, ili stanje za čiji je opis ljudski jezik apsolutno i beznadežno nepodesan. Jedini pokušaj razumljivog pojmovnog prikaza tog stanja može da bude panoramska vizija duše, kroz duhovno zamišljanje božanske monade. A ni individualnost -*pa čak ni suština ličnosti* ako je bilo kakva preostala - nisu izgubljene usled ponovne apsorpcije. Jer, ma koliko bezgranično izgledalo - iz ljudske perspektive - stanje paranirvane ipak ima ograničenje u Večnosti. Kad ga je jednom dostigla, ista monada će *nanovo izroniti* iz njega kao još više biće, na daleko višem planu, da bi iznova započela svoj ciklus usavršene aktivnosti. Ljudski um ne može, na sadašnjem nivou razvoja, da prevaziđe taj nivo mišljenja -jedva može i da ga dosegne. On se sapliće tu, na ivici nepojmljive Apsolutnosti i Večnosti.

{b) "Posmatrači" vladaju nad čovekom tokom čitavog perioda *Satja Juge* i manjih sledećih juga, sve do početka Treće Korenske Rase; nakon toga to preuzimaju Patrijarsi, Heroji i Manui {*vidi egipatske dinastije, kako su ih sveštenici nabrojali Solonu*), inkamirani Dani-ji nižeg reda, sve do Kralja Menesa i ljudskih kraljeva drugih naroda: sve je pažljivo zabeleženo. Po mišljenju proučavaoca simbolizma tog *Mitskog Doba*, naravno, na sve se to gleda kao na bajku. Ali, pošto predanja, pa čak i Hronike takvih dinastija *božanskih* kraljeva ~ bogova koji vladaju nad ljudima, nakon čega slede dinastije Heroja i Divova - postoje u letopisima svih naroda, teško je razumeti kako su svi ljudi pod nebom, od kojih su neke razdvajali ogromni okeani, i koji su živeli na raznim hemisferama, kao na primer drevni

Peruanci, Meksikanci i Haldejci, mogli da izmisle iste "bajke" sa istim sledom događaja.[^] Međutim, pošto Tajna Doktrina poučava *istoriji* - koja, iako je ezoterijska i tradicionalna, nije manje pouzdana od svetovne istorije ~ mi smo isto tako slobodni da verujemo u to, kao i bilo ko drugi, bilo vemik ili skeptik. A ova Doktrina kaže da su Dani Bude, koji pripadaju dvema višim grupama, naime "Posmatračima" i "Arhitektima", snabdeli mnoge i raznovrsne rase božanskim kraljevima i vodama. Ovi drugi su naučili čovečanstvo njegovim umetnostima i naukama, a oni prvi su otelovljenim Monadama - koje su tek odbacile svoje nosioce iz nižih Carstava i zato izgubile svako sećanje na svoje božansko poreklo - otkrili duhovne istine transcendentalnih svetova (vidi Knjigu II, "Božanske Dinastije").

Zato, kao stoje rečeno u ovoj Stanci, Posmatrači su sišli na Zemlju i vladali nad ljudima - "*koji su oni sami*". Ti vladajući kraljevi završili su svoje ciklus na Zemlji i u drugim svetovima u prethodnim Krugovima. U budućim manvantarama oni će biti uzdignuti u više sisteme od našeg planetarnog sveta, a Izabranici našeg Čovečanstva. Pioniri mukotrpnog i teškog puta Napretka, zauzeće mesta svojih prethodnika. Naredna velika Manvantara biće svedok ljudi našeg današnjeg životnog ciklusa, koji će postati instruktori i vodiči čovečanstva, čije su Monade danas možda još uvek zatočene - polusvesne - u najintelektualnijim delovima životinjskog carstva, dok njihovi niži principi, možda, oživljavaju najviše primerke biljnog sveta.

Tako se nastavljaju ciklusi sedmostruke evolucije u Sedmostrukoj prirodi: Duhovnoj ili božanskoj, psihičkoj ili polubožanskoj, intelektualnoj, strasnoj, instinktivnoj ili *urođenoj*, polutelesnoj i čisto materijalnoj ili fizičkoj prirodi. Sve one evoluiraju i napreduju ciklički, prelazeći iz jedne u drugu, na dvostruki, centripetalni i centrifugalni *w2iZ\VL*, *jedno* u svojoj krajnjoj suštini, *sedam* u svojim aspektima. Najniža je, naravno, ona koja je potčinjena našim petorim fizičkim čulima i zavisi od njih.*' Toliko što se tiče individualnog, ljudskog.

Vidi *Svete Misterije medu Majama i Inkama, pre 11.500 godina* od Ogista r Plonžona (*August le Plongeon*), koji pokazuje identičnost verovanja i rituala ljudi koje proučava sa egipatskim verovanjima i ritualima. Drevno hijeratsko pismo Maja i Egipćana je gotovo identično.

Kojih uistinu ima sedam, kako će biti pokazano kasnije, na osnovu najstarijih *Upanišada*.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

osetnog, animalnog i biljnog života, od kojih svaki predstavlja mikrokosmos svog višeg makrokosmosa. Isto je i sa Univerzumom, koji se periodično ispoljava radj kolektivnog napretka bezbrojnih života, koji su svi *|\zćia\| Jednog Života*, da bi kroz to *Večno Postajanje* svaki kosmički atom ovog beskrajnog Univerzuma - prolazeći kroz bezoblično i neopipljivo, kroz pomešane prirode poluzemaljskog, sve do materije u punom cvatu, da bi se vratio nazad, uspinjući se više, u svakom novom periodu i bliže konačnom cilju - da bi svaki atom, kažemo, *pomoću individualnih napora i zasluga mogao dosegnuti plan gde iznova postaje jedno sa neuslovljenim SVE. Ali, između Alfe i Omega postoji zamorni put, posut tmjem, koji najpre "silazi dole, da bi potom -*

Uspinjao se naviše celim putem
Da, do samog kraja. . .

Započinjući dugo putovanje bezgrešan, silazeći sve više i više u grešnu materiju i povezujući se sa svakim atomom ispoljenog *Prostora, Hodočasnik*, koji se bori i pati u svim oblicima života i bića, tek je na dnu doline materije i na pola svog ciklusa kad se događa poistovećenje sa kolektivnim Čovečanstvom. Njega^e *načinio na svoju sliku i priliku*. Da bi napredovao naviše i prema svom domu, taj "Bog" mora sada da se penje uzbrdo napornim putem Golgote Života. To je mučeništvo samosvesnog postojanja. Kao Višvakarman, on mora da žrtvuje *sebe samom sebi* da bi spasio sva stvorenja, da bi vaskrsnuo iz mnoštva u *Jedan Život*. Tada se on zaista uspinje na nebo, a tamo, uronjen u nepojmljivo apsolutno Biće i Blaženstvo Paranirovane, bezuslovno vlada, i otuda će ponovo sići u narednom "dolasku", koji jedan deo čovečanstva očekuje u bukvalnom smislu *drugog dolaska*, a drugi deo kao poslednjeg "Kalki Avatara".*

* (Sanskrit) - Avatar na belom konju. Označava deseti i poslednji silazak Višnua, koji dolazi na belom konju na kraju Kali Juge. (nap. ured.)

REZIME

*Srž i Suština Tajne Doktrine * Hermes u hrišćanskom ruhu *
Neki oklutni aforizmi • Sedam prirodnih Sila*

"Istorija Stvaranja i ovog sveta, od njegovog početka do današnjeg vremena, sastavljena je od *sedam poglavlja*. *Sedmo* poglavlje nije još napisano."

(T. SubaRou, *Teozof*, 1881.)

Pokušali smo da napišemo prvo od tih Sedam poglavlja i ono je sada završeno. Ma koliko daje slabo i nepotpuno kao izlaganje, ono je, u najmanju ruku, aproksimacija - koristimo ovu reč u matematičkom smislu - nečega što predstavlja najstariju osnovu za sve naredne Kosmogonije. Odvažno je pokušati da se na evropski jezik prevede grandiozna panorama večnog, periodično vraćajućeg ZAKONA - utisnutog u prijemčive umove prvih rasa, koje su obdarili Svešču oni što su istu svest odrazili iz Univerzalnog Uma - jer nijedan ljudski jezik, izuzev sanskrita, *ko!* *JQ jezik Bogova* - ne može to da učini ni približno primereno. Ali, promašaji ovog dela moraju mu se oprostiti zbog njegovog motiva.

U celini, ni ovo stoje napisano, ni ono što sledi, nećete nigde naći u potpunosti. To se ne poučava ni u jednoj od šest indijskih škola filozofije, jer pripada njihovoj sintezi - sedmoj, koja je okultna doktrina. Nije zapisano ni najednom trošnom egipatskom papirusu, ni ti je, pak, uklesano u asirske tablice ili granitne zidove. Knjige *Vedante* (poslednja reč ljudskog znanja) saopštavaju samo metafizičke aspekte te Kosmogonije sveta i njihovo neprocenjivo blago, *Upanišade* - *Upa-ni-šadje* složenica koja znači "pobeda nad neznanjem putem

otkrivenja *svetog, duhovnog znanja*" - zahtevaju još i posedovanje glavnog ključa koji bi proučavaocu omogućio da dođe do njihovog punog značenja. Ovde se usuđujem da kažem zašto je to tako, onako kako sam naučila od Učitelja.

Ime *Upanišade* se obično prevodi kao "ezoterijska doktrina." Te rasprave sačinjavaju deo *Sruti* ili "otkrivenog znanja", ukratko *Otkrivenja*, i obično se vezuju za deo *Veda* koji se zove *Bramana*, kao njihov treći deo. Ima preko 150 *Upanišada* koje su poznate i koje su pobrojali orijentalisti. Smatra se da je najstarija napisana *verovatno* oko 600 godine pre nove ere. Ali, *pravih* tekstova nema ni pet. *Upanišade* su za *Vede* ono stoje *habala za jevrejsku Bibliju*. One raspravljaju o svetom i mističkom značenju vedskih tekstova i izlažu ga. One govore o poreklu Univerzuma, prirodi Božanstva, Duha i Duše, kao i o metafizičkoj povezanosti uma i materije. U par reci, one **SADRŽE početak i kraj sveg ljudskog znanja, ali su prestale da ga OTKRIVAJU** od Budinog vremena. Kad bi bilo drugačije, *Upanišade* se ne bi mogle nazivati *ezoterijskim*, jer su danas otvoreno pridodate svetim braminskim knjigama, koje su, u današnje vreme, postale dostupne čak i mlečasima (izvan kasti) i evropskim orijentalistima. Jedna stvar u njima - i to u svim *Upanišadama* bez razlike - uporno ukazuje na njihovo drevno poreklo i dokazuje (a) da su neki njihovi delovi napisani/»re nego stoje kastinski sistem postao tiranska institucija kakva je i danas i (b) daje pola njihovog sadržaja uklonjeno, dok su neke od njih iznova napisane i skraćene. "Veliki Učitelji višeg Znanja i bramini stalno se prikazuju kako idu kšatrijskim (vojnička kasta) kraljevima da bi postali njihovi učenici." Kao što umesno primećuje Kael {Cowell):

Upanišade odišu sasvim drugačijim dahom" (od ostalih braminskih spisa), "slobodom misli nepoznatom u bilo kom ranijem delu osim u samim himnama *Rig Vede*.

(. . .) *Vede* imaju izrazito dvojno značenje - jedno izraženo bukvalnim značenjem reci, drugo indikovano metrikom i intonacijom - "*svara* [sanskrit - zvuk, intonacija, glas, brujanje; intonacija u recitaciji, nota u mizičkoj lestvici (nap. ured.)] - koje su kao život *Veda*. (...) Učeni panditi i filolozi, naravno, poriču da *svara* ima bilo kakve veze sa filozofijom ili drevnim ezoterijskim doktrinama; ali, tajanstvena veza između *svare* i *svetlosti jedna je* od najdubljih tajni.

(T. Suba Rou, *Pet godina teozofije*, str. 154)

Ta druga činjenica se objašnjava predanjem zabeleženim u jednom od rukopisa o životu Bude. Ono kaže da su *Upanišade* izvorno bile pridružene svojim *Bramanama* nakon početka reforme, koja je vodila do isključivosti sadašnjeg kastinskog sistema među bramинима, nekoliko stoleća nakon što su "dvorodeni" okupirali Indiju. U tim danima su one bile potpune i koristile su se za podučavanje učenika koji su pripremani za inicijaciju.

To je trajalo sve dok su *Vede* i *Bramane* jedino i isključivo bile vlasništvo bramina iz hramova - dok niko drugi nije imao prava da ih proučava, pa čak ni čita, ukoliko nije pripadao *svetoj* kasti. Potom je došao Gotama, princ Kapilavastua. Nakon što je naučio svu braminsku mudrost iz *Rahasje** ili *Upanišada*, i pošto je otkrio da se to učenje malo razlikuje, ako se uopšte i razlikuje, od učenja "Učitelja Života" koji naseljavaju snežne oblasti Himalaja,^ ovaj njihov učenik, osećajući se ozlojeđeno što je na taj način sveta mudrost bila sakrivena od svih izuzev bramina, odlučio je da spase čitav svet tako što će je učiniti javnom. Tada su bramini, videvši da njihovo sveto znanje i okultna mudrost dopada u ruke "mlečasa", skratili tekst *Upanišada*, koji je izvorno sadržao tri puta više materijala od *Veda* i *Bramana* zajedno, a pri tome nisu izmenili nijednu reč u tekstu. Oni su naprosto izbacili iz rukopisa važne delove koji su sadržavali krajnju istinu o Misteriji Bića. Ključ za braminski tajni kod je tako ostao samo kod iniciranih, a bramini su bili u mogućnosti da javno poriču ispravnost Budinog učenja pozivajući se na svoje *Upanišade*, koje su tako zauvek učutkane što se tiče glavnog pitanja. Takva je ezoterijska tradicija s onu stranu Himalaja.

Šri Šankaračarja, najveći inicijator koji je živeo u istorijsko doba, napisao je mnogo *Bašji* (komentara) na *Upanišade*. Ali, njegove

* *Rahasja* (Sanskrit) - Tajna doktrina ili učenje; svaka prefmjena ideja ili dubokoumna misao; mistička ili ezoterijska učenja. To je takode i naziv za *Upanišade*. U obliku *sa-rahasja* takode znači i tajna mudrost, (nap. ured.)

Takode zvani i "Sinovi Mudrosti", "Sinovi Vatrene Magle" i "Sunčeva Braća" u kineskim zapisima. *Si-diang* (Tibet) se pominje u rukopisima svete biblioteke provincije Fo-Kien, kao veliko sedište okultnog učenja od davnih vremena, vekovima pre Bude. Kaže se daje imperator Ju, "veliki" (2.207. godine pre nove ere), pobožni mistik i veliki adept, svoje znanje dobio od "velikih učitelja Snežnih Oblasti" u Si-džangu.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

originalne rasprave, kao što imamo razloga da pretpostavimo, još nisu dopale u ruke filistejaca, jer se isuviše ljubomorno čuvaju u njegovim manastirima (*matamiina*). A ima još jačih razloga da verujemo da su neprocenjive Bašje (komentari) na ezoterijsku doktrinu bramina, koje je napisao njihov najveći tumač, vekovima ostati mrtvo slovo za većinu Indusa, izuzev *smartava* bramina. Ta sekta, koju je osnovao Šankaračarja (i koja je još uvek veoma moćna u Južnoj Indiji), danas je gotovo jedina čiji su učenici sačuvali dovoljno znanja da razumeju bukvalni tekst Bašji zato što, obaveštena sam, jedino oni povremeno imaju prave inicijate na čelu svojih manastira, kao na primer u "Sringa-giri" u zapadnjačkom Gautu Misore. Sa druge strane, u okviru krajnje isključivih sekti bramina, ne postoji isključivija sekta od *smartave*, a nevoljnosti njenih sledbenika da kažu ono što možda znaju o okultnim naukama i ezoterijskoj dotrini jedino su ravni njihov ponos i učenost.

Zato pisac ovih redova mora biti unapred spreman da se sretne sa velikim protivljenjem, pa čak i poricanjem ideja koje su iznete u ovom delu. To ne znači da se ikad pretendovalo na nepogrešivost ili savršenu tačnost svakog detalja svega stoje ovde rečeno. Činjenice su tu i one se teško mogu poreći. Ali, zbog zamršenosti i teškoća predmeta koji se proučava, i gotovo nesavladivih ograničenja engleskog jezika (kao i svih drugih evropskih jezika) da izrazi određene ideje, više je nego verovatno da pisac ovog dela nije uspeo da objašnjenja izloži u najboljem i najjasnijem obliku; ipak, sve što je učinjeno, učinjeno je u veoma nepovoljnim okolnostima i to je najviše što se može očekivati od bilo kog pisca.

Hajde da rezimiramo i pokažemo koliko je, zbog širine izloženih predmeta, teško, ako ne i nemoguće, da se potpuno pravedno postupi prema njima.

(1.) Tajna Doktrina je nagomilana Mudrost Vekova i njena kosmogonija je neverovatno obiman i razrađen sistem, čak i u egzoterizmu *Purana*. Ali, tolika je moć ezoterijskog simbolizma da su sve činjenice (koje su zapravo zaokupljale bezbrojne generacije iniciranih mudraca i proroka što su pokušavali da njima ovladaju, razumeju ih i objasne u zapanjujućem nizu evolucionog napretka) zabeležene na nekoliko stranica geometrijskih znakova i simbola. Prodorni pogled tih mudraca je ušao u samu srž materije i zabe-

Rezime

ležio dušu stvari tu gde obični neupućeni čovek, ma koliko daje učen, ne bi zapazio ništa drugo do spoljašnji oblik. Ali, savremena nauka ne veruje u "dušu stvari" i zato će odbaciti čitav sistem drevne kosmogonije. Beskorisno je reći da sistem o kome se radi nije izmišljotina nekoliko usamljenih pojedinaca, već da on predstavlja neprekinuti zapis koji uključuje hiljade generacija Mudraca čija su lična iskustva proverila i potvrdila predanje što se usmeno prenosilo od jedne rane rase do druge, predanje o učenjima viših i uzvišenih bića, koja su bdela nad detinjstvom Covečanstva, i da su dugi niz godina "Mudri Ljudi" Pete Rase provodili svoje živote *u učenju* iz riznica sačuvanih i izbavljenih od poslednje kataklizme i pomeranja kontinenata, *a ne u poučavanju*. Kako su to učinili? Odgovoreno je: proveravajući, ispitujući i potvrđujući u svakoj oblasti prirode predanje starih naroda pomoću nezavisnih vizija velikih adepata, to jest, ljudi koji su razvili i usavršili svoje fizičke, mentalne, psihičke i duhovne sposobnosti do najvišeg mogućeg nivoa. Nijedna vizija nekog adepta nije bila prihvaćena ukoliko nije bila proverena i potvrđena pomoću vizija drugih adepata, dobijenih da služe kao nezavisan dokaz, a takode i pomoću vekovnih iskustava.

(2.) Osnovni Zakon u tom sistemu, središnja tačka iz koje je sve drugo izronilo, prema kojoj sve teži, i na koju se oslanja filozofija svega ostalog jeste Jedna homogena božanska SUPSTANCA-PRINCIP, korenski uzrok.

. . . Nekolicina, čije su svetiljke sijale jače, bese vodena
Od uzroka do uzroka, sve do tajnog predvodnika prirode,
I otkriše da mora postojati taj jedan prvi Princip. . .

On se zove "Supstanca-Princip", jer postaje "supstanca" na planu ispoljenog Univerzuma, iluzije, dok ostaje "princip" u bespočetnom i beskrajnom, apstraktnom, vidljivom i nevidljivom PROSTORU. On je sveprisutna stvarnost; bezličan, jer sadrži sve i svja. *Njegova impersonalnost je osnovna zamisao tog Sistema*. On je skriven u svakom atomu Univerzuma, i on jeste sam taj Univerzum (vidi u poglavljima o simboli: "*Prvobitna Supstanca i Božanska Misao* ").

(3.) Sam Univerzum je periodično ispoljavanje te nepoznate Ap-solutne Suštine. Međutim, zvati je "suštinom" znači ogrešiti se o sam duh filozofije. Jer, iako je ta imenica izvedena iz glagola *esse**, "biti", ipak se To ne može definisati nikakvim *bićem* koje može da pojmi ljudski intelekt. To je najbolje opisano kao: ni Duh ni materija, već oboje. "Parabramam i Mulaprakriti" su Jedno, u stvarnosti, pa ipak dva u Univerzalnoj koncepciji ispoljenog, čak i u koncepciji jednog Logosa, svog prvog ispoljavanja, za koga se, kao što nadareni predavač u "*Napomenama o Bhagavad Giti*" pokazuje, iz objektivne perspektive Jednog Logosa, To javlja kao Mulaprakriti, a ne kao Parabramam, kao njegov VEO, a ne kao jedna STVARNOST skrivena iza njega, koja je neuslovljena i apsolutna.

(4.) Ovaj Univerzum, kao i sve u njemu, naziva se MAJA, jer je sve u njemu privremeno, od prolaznog života svica do Sunca. Upoređen sa večnom stalnošću JEDNOG i neizmenljivošću tog Principa, ovaj Univerzum, sa svojim nestalnim, uvek menjajućim oblicima, za um filozofa neminovno ne može biti bolji od ognja-lutalice. Ipak, ovaj Univerzum je dovoljno stvaran za svesna bića u njemu, koja su isto toliko nestvarna kao i on sam.

(5.) U Univerzumu, u svim njegovim carstvima, sve je SVESNO, to jest, obdareno sopstvenom vrstom svesti i na svom sopstvenom planu opažanja. Mi ljudi moramo imati na umu kako nemamo prava da kažemo, naprosto zato što *mi* ne opažamo bilo kakve znake svesti koje možemo da prepoznamo, recimo u kamenju, *da u njemu nema nikakve svesti*. Tako nešto kao stoje "mrtva" ili "šlepa" materija ne postoji, kao što nema ni "Slepog" ili "Nesvesnog" Zakona. Za to nema mesta u zamisljima okultne filozofije. Ona se nikad ne zaustavlja na površini pojava i u *noumenalnim* suštinama za nju ima više stvarnosti nego u njihovim objektivnim parnjacima; ona u tome podseća na srednjevekovne *nominaliste*, za koje su Opštosti bile stvarnost, a posebnosti su postojale samo po nazivu u ljudskoj uobrazilji.

(6.) Ovaj univerzum je izgrađen i voden od unutrašnjeg ka spoljašnjem. Kako je gore, tako je i dole, kako je na nebu, tako je i na

* *esse* (Lat.) = biti; *essence* (Engl.) = suština, (nap. prev.)

Zemlji i čovek - mikrokosmos i minijaturna kopija makrokosmosa - živi je svedok tog Univezalnog Zakona i načina njegovog delovanja. Mi vidimo daje svaki spoljašnji pokret, čin, gest, bilo voljni ili mehanički, organski ili mentalni, proizveden od, ili mu prethodi, neki unutrašnji osećaj ili osećanje, volja ili želja, i misao ili um. I baš kao što nikakav spoljašnji pokret (kad je normalan) ili promena u čovekovom spoljašnjem telu ne može da se odigra ukoliko nije izazvan unutrašnjim impulsom pomenute tri funkcije, tako je i sa spoljašnjim ili ispoljenim Univerzumom. Čitav Kosmos vode, kontrolišu i oživljavaju gotovo beskrajni nizovi Hijerarhija osetnih Bića, od kojih svako ima neku misiju, i koja - bilo da ih zovemo ovako ili onako, Đan Kohani ili Anđeli - predstavljaju "glasnike" u tom smislu što su oni samo agensi karmičkog i Kosmičkog Zakona. Oni beskrajno variraju po svojim planovima svesti i inteligencije, i zvati sve njih čistim Duhovima bez ikakve zemaljske primese "kakvu vreme, po običaju, proždire", znači samo upuštati se u poetske sanjarije. Jer, svako od tih Bića je ili bilo, ili se sprema da postane čovek, ako ne danas, onda ili u nekom prošlom ili u dolazećem ciklusu (Manvantari). Oni su usavršeni ljudi kad nisu postajući, i moralno se razlikuju od zemaljskih ljudskih bića u njihovim višim (manje materijalnim) sferama samo po tome što su lišeni osećanja personalnosti i ljudske emocionalne prirode - dve čisto zemaljske osobine. Oni, odnosno usavršeni, oslobodili su se tih osećanja, jer *{a}* nemaju više fizička tela - večno opterećenje za Dušu i *{b}* čisto duhovni element je ostao van mreže i slobodniji, pa na njih manje utiče maja nego što to ikad može biti slučaj sa čovekom, ukoliko nije adept koji drži svoje dve personalnosti - duhovnu i fizičku - potpuno odvojene. Početne monade, koje nikad dotad nisu imale ljudska tela, ne mogu imati osećaj personalnosti ili ego-izma. Ono što se podrazumeva pod "personalnošću", pošto predstavlja jedno ograničenje ijedan odnos (kako ju je definisao Kolridž, "individualnost koja postoji u samoj sebi, ali čija je osnova priroda") termin je koji se, naravno, ne može primeniti na ne-ljudske entitete; ali, činjenica na kojoj su insistirale generacije Mudraca jeste da nijedno od tih Bića, uzvišenih ili niskih, nema ni individualnost ni ličnost kao odvojeni Entitet, to jest, ona nemaju individualnost u onom smislu u kom čovek kaže: "Ja sam ja i niko drugi", drugim recima, ona nisu svesna takve izrazite odvojenosti kakvu imaju ljudi i stvari na Zemlji. Individualnost je

karakteristika njihovih odgovarajućih hijerarhija, a ne jedinica tih hijerarhija i te karakteristike se razlikuju samo u zavisnosti od plana kome te hijerarhije pripadaju: što su bliže oblasti Homogenosti i Jednog Božanskog, te individualnosti su čistije i manje naglašene u Hijerarhiji. One su konačne, u svakom pogledu, osim u svojim višim principima - besmrtnim iskrama koje odražavaju univerzalni božanski plamen - individualizovan i odvojen samo u sferama Iluzije, pomoću diferencijacije koja je isto tako iluzorna kao i sve ostalo. Orji su "Živi", jer predstavljaju tokove projektovane iz apsolutnog Života na Kosmički ekran iluzije, bića u kojima se život ne može ugāsiti pre nego što se vatra neznanja ugasi u onima koji osećaju te "Živote". Pošto je iznikao u postojanje pod oživljavajućim uticajem nestvorenog zraka, odrazom velikog Centralnog Sunca koje šija na obalama reke Života, unutrašnji princip u njima je ono što pripada vodama besmrtnosti, dok je njegova diferencirana odežda isto tako prolazna kao i čovekovo telo. Zato je Jang (*Young*) bio u pravu kad je rekao da su - "Anđeli ljudi višeg reda" - i ništa više. Oni nisu ni "služeći" ni "zaštitnički" anđeli, niti su "Glasnici Onog Najvišeg", a još manje "Glasnici gneva" bilo kog Boga, kako ljudska mašta zamišlja. Pozivati se na njihovu zaštitu isto je tako budalasto kao stoje i nada da se njihova naklonost može obezbediti bilo kakvim preklinjanjem jer oni su, isto koliko i čovek, robovi i tvorevine postojanog karmičkog i kosmičkog zakona. Razlog za to je očigledan. Budući da u svojoj suštini nemaju elementa personalnosti, oni ne mogu imati ni ličnih osobina kakve su ljudi u svojim egzoteričkim religijama pripisali svom antropomorfnom Bogu - ljubomornom i isključivom Bogu koji se raduje i oseća gnev, zadovoljan je žrtvama, i u svojoj taštini je veći tiranin od bilo kog budalastog ograničenog čoveka. Čovek, kako je pokazano u Knjizi II, pošto je sastavljen od suština svih tih nebeskih Hijerarhija, može uspeli da sebe, budući daje takav, u izvesnom smislu učini višim od bilo koje hijerarhije ili klase, pa čak i njihove kombinacije. "Čovek ne može ni da moli ni da zapoveda *Devama*", rečeno je. Ali, umrtvljavajući svoju nižu ličnost i dospevajući time do punog znanja o *neodvojenosti* svog višeg SOPSTVA od Jednog apsolutnog SOPSTVA, čovek može, tokom svog zemaljskog života, postati kao "Jedan od Nas". Tako, jedući plod znanja koje razvejava neznanje, čovek postaje jedan od Elohima ili Đanija, a kad jednom dostigne *njihov*

nivo. Duh Solidarnosti i savršenog Sklada, koji vlada svakom hijerarhijom, mora se proširiti i na njega i zaštititi ga u svakom pogledu.

Glavni problem koji ljude od nauke sprečava da veruju u božansko, kao i u Duhove prirode, jeste njihov materijalizam. Glavna prepreka koja jednog spiritistu sprečava da veruje u isto to, dok zadržava slepo verovanje u "Duhove" preminulih, jeste opšte neznanje (sa izuzetkom nekih okultista i kabalista) o pravoj suštini prirode i materije. Na prihvatanju ili odbacivanju teorije o *Jedinstvu svega u Prirodi, u njenoj osnovnoj Suštini*, uglavnom počiva verovanje u postojanje drugih svesnih bića oko nas (osim Duhova mrtvih). Radi daljeg razjašnjavanja okultne Kosmogonije i dobijanja jedinog sigurnog ključa koji može da vodi njegovom daljem proučavanju, proučavalac treba da se osloni na ispravno razumevanje prvobitne Evolucije Duh-Materije i njene prave suštine.

Razumno je reći, kao stoje ranije pokazano, daje svaki takozvani "Duh" bilo *čovjek lišen tela, bilo budući čovek*. Od najviših Arhanela (Dan Kohana), pa naniže sve do poslednjeg svesnog "Graditelja" (niža klasa Duhovnih Entiteta), svi oni predstavljaju *ljude*, koji su živeli pre mnogo eona, u drugim Manvantarama, u drugim sferama; tako su niži, poluinteligentni i neinteligentni Elementali - svi *budući* ljudi. Sama ta činjenica - daje neki Duh obdaren inteligencijom - okultistima je dokaz da takvo jedno Biće mora daje bilo *čovjek*, i daje svoje znanje i inteligenciju steklo tokom ljudskog ciklusa. Postoji samo jedno nedeljivo i apsolutno Sveznanje i Inteligencija u Univerzumu, i ono treperi kroz svaki atom i beskrajno malu tačku čitavog konačnog Kosmosa koji nema granica, i koji ljudi zovu *Prostor*, kad se razmatra nezavisno od svega što sadrži. Ali, prva diferencijacija njegovog *odraza* u ispoljenom Svetu je čisto Duhovna, a bića stvorena u njoj nisu obdarena svešću koja ima bilo kakav odnos sa onom koju mi poimamo. Ona ne mogu imati ljudsku svest ili Inteligenciju pre nego stoje steknu, lično i pojedinačno. To je možda misterija, pa ipak je činjenica u ezoterijskoj filozofiji, i to veoma očigledna činjenica.

Čitav poredak prirode ispoljava progresivno stupanje prema *višem životu*. Postoji plan u delovanju i naizgled potpuno slepe sile. Ceo proces evolucije, sa njenim beskrajnim prilagodavanjima, dokaz je za to. Neizmenljivi zakoni koji iskorenjuju slabe i nežne vrste da bi načinili mesta za snažne, i koji obezbeđuju "preživljavanje

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

najposobnijih", iako voma okrutni u svom neposrednom delovanju, svi rade u pravcu grandioznog završetka. Sama činjenica da se prilagođavaju, da *naš ož, ohm]ipreživljavaju* u borbi za opstanak, pokazuje daje ono što nazivamo "nesvesnom Prirodom" u stvarnosti sklop sila kojima upravljaju poluinteligentna bića (Elementali), vodena Visokim Planetarnim Duhovima (Dan Kohanima), čiji skupni sklop formira ispoljeni *verbum* neispoljenog LOGOSA, i sačinjavaju jedan te isti UM Univerzuma i njegov neizmenljivi ZAKON.

Tri različite predstave o Univerzumu, u njegova tri različita aspekta, usadila je u našu misao ezoterijska filozofija: PRE-POSTOJEĆI (evoluirao iz) VEČNO POSTOJEĆEG i POJAVNI - svet iluzije, odraza, i njegove senke. Tokom velike misterije i drame života, poznate kao Manvantara, stvarni Kosmos je nalik na objekat stavljen iza belog zastora na koji se bacaju kineske senke koje proizvodi magična lampa. Prave figure i stvari ostaju nevidljive, dok konce evolucije vuku nevidljive ruke, a ljudi i stvari su samo odrazi *na* belom platnu onih stvarnosti koje su *izvan mreža Mahamaje*, ili velike Iluzije. Tome je poučavano u svakoj filozofiji, u svakoj religiji, *kako pre*, tako *i posle* potopa, u Indiji i Haldeji, od strane kineskih i grčkih mudraca. U onim prvim zemljama, ta tri Univerzuma su alegorički predstavljena, u egzoterijskim učenjima, putem tri trojstva koja emaniraju iz Centralnog večnog zametka i sa njim sačinjavaju Vrhunsko Jedinstvo; *početnu, ispljenu* i *Stvaralačku* Trijadu, ili tri u Jednom. Ova poslednja je, u svom konkretnom izrazu, samo simbol *idealne* prve dve. Zato ezoterijska filozofija prelazi preko determinizma te čisto metafizičke koncepcije i jedino onu prvu zove Večno Postojećom. To je gledište svih šest velikih škola indijske filozofije - *šest principa jedinstvenog tela* MUDROSTI, čiji je sedmi princip "*gnoza*", *skriveno znanje*.

Autorka se nada daje, iako je pristup komentarima na "Sedam Stanci" možda bio površan, u ovom kosmogonijskom delu knjige bilo rečeno dovoljno da pokaže kako su arhajska učenja već na prvi pogled *naučnija* (u savremenom smislu te reci) od svih drugih drevnih

Priroda, uzeta u apstraktnom smislu, *ne može* biti "nesvesna", pošto predstavlja emanaciju i zato jedan aspekt (na ispoljenom nivou) APSOLUTNE svesti. Gde je taj čovek koji će se usuditi da porekne biljkama, pa čak i mineralima, *njihovu sopstvenu svest*. Sve što on može da kaže jeste daje ta svest van granica njegovog poimanja.

Rukopisa, ostavljenih da se na njih gleda i o njima sudi iz njihovog egzoterijskog aspekta. Međutim, pošto ovo delo, kao stoje ranije priznato, *prećutkuje daleko više nego što saopštava*, proučavalac se poziva da koristi sopstvenu intuiciju. Naša glavna briga je da razjasnimo ono što je već izloženo i to, na našu žalost, povremeno veoma nekorektno, da dopunimo znanje na koje je ukazano - kad god i gde god je to bilo moguće - dodatnim materijalom i da zaštitimo našu doktrinu od isuviše snažnih napada savremenog sektaštva, a posebno od našeg najnovijeg materijalizma, koji se veoma često pogrešno naziva naukom, dok je zapravo sama upotreba reci "naučnici" i "natriučenjaci" odgovorna za mnoge nelogične teorije ponuđene svetu. U svom velikom neznanju, javnost, koja slepo prihvata sve što dolazi od "autoriteta" i oseća da je njena dužnost da svaku reč koja dođe od ljudi od nauke smatra dokazanom činjenicom - ta javnost je, kažemo mi, naučena da prezire sve što je proisteklo iz "pagan-skih" izvora. Zato, pošto se protiv materijalističkih naučnika može boriti jedino njihovim oružjem - oružjem protivrečnosti i argumenata - svaka Knjiga sadrži *Dodatak* koji je suprotstavljen našim pogledima i pokazuje kako veliki autoriteti često mogu da greše. Verujemo da se to efikasno može učiniti ukazujući na slabe tačke naših oponenta i dokazujući da su njihovi isuviše česti sofizmi - koji su podmetnuti kao naučni iskaz -- netačni. Mi se držimo Hermesa i njegove "Mudrosti" - u njenom univerzalnom karakteru; oni - Aristotela, uprkos intuiciji i iskustvu vekova, zamišljajući daje Istina isključiva svojina zapadnog sveta. Otud neslaganje. Hermes kaže:

Znanje se veoma razlikuje od čula, jer čulo je istog sastava kao stvari koje ga prevazilaze, ali Znanje (*gji*) je kraj čula.

To jest, iluzije našeg fizičkog mozga i njegovog intelekta, tako on naglašava kontrast između mukotrпно stečenog znanja čula i uma (*manas*) i intuitivnog sveznanja Duhovne božanske Duše - Budija.

Kakva god bila sudbina ovih spisa u dalekoj budućnosti, nadamo se da smo dosad dokazali sledeće činjenice:

(1) Tajna Doktrina ne poučava *Ateizmu*, izuzev u hinduističkom smislu reci *nastika*, ili odbacivanja *idola*, uključujući tu i svakog antropomorfno boga. U tom smislu je svaki okultist *Nastika*.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

(2) Ona priznaje Logos ili kolektivnog "Tvorca" Univerzuma: *Demi-urgos* - u smislu koji se podrazumeva kad govorimo o jednom "Arhitekti" kao o "Tvorcu" jednog zdanja, dok zapravo taj Arhitekt nikad nije dotakao nijedan njegov kamen, već je, ispunjavajući plan, ostavio sav manuelni rad zidarima; u našem slučaju plan je ispunio Zamisao Univerzuma, a graditeljski rad je ostavljen Jata inteligentnih Moći i Sila. Ali, taj *Demijurg m/Personalno* božanstvo - to jest, nesavršeni *vankosmički bog* - već jedino sklop *Đan Kohana* i drugih sila.

Što se njih tiče ~

(3) Oni su dualnog karaktera, pošto su sastavljeni od (a) iracionalne *sirove energije*, urođene materiji i (b) inteligentne duše ili kosmičke svesti koja usmerava i vodi tu energiju, a to je *misao Đan Kohana koja odražava Zamisao Univerzalnog Uma*. Posledica toga je neprekidan niz fizičkih ispoljavanja i *duševnih posledica* na Zemlji, tokom manvantaričkih perioda, pošto je celina podložna Karmi. Kao takav, taj proces nije savršen; iako se mogu izložiti mnogi dokazi o vodećoj inteligenciji skrivenoj iza vela, ipak ta inteligencija pravi propuste i greške, pa čak veoma često dovodi i do očiglednih neuspeha - zato, ni kolektivna Jata (Demijurg) ni bilo koja od radnih moći pojedinačno nije pravi predmet za božansko uvažavanje i obožavanje. Međutim, to obožavanje je posledica zahvalne poniznosti Covečanstva i čovek uvek treba da teži tome da pomogne božanskoj evoluciji *Ideja* time što će, koliko god može, *sarađivati sa prirodom* u njenom cikličkom zadatku. Oltar, svetište i nedirnuto tlo u našem srcu zaslužuje samo večno nespoznatljiva i nepojmljiva *Karana, Bezuzročni* Uzrok svih uzroka - nevidljivi, neopipljivi, neizrečeni - izuzev pomoću "tihog glasa" naše duhovne svesti. Oni koji to obožavaju, treba to da čine u tišini i u svetoj samoći svojih Duša,* čineći svoj duh jedinim posrednikom između njih i *Univerzalnog Duha*, pri čemu jedini sveštenici treba da budu njihova dobra dela.

⁴ Kad se moliš, ne treba da budeš kao licemeri (...) već uđi u tvoju unutrašnju odaju, i, zatvorivši vrata, moli se tvom Ocu koji je u tajnosti.

(Matej, VI)

Naš Otac je *unutar nas*, "u Tajnosti", naš sedmi princip, u "unutrašnjoj odaji" percepcije naše Duše. Zašto su hrišćani tako apsolutno slepi za očigledno značenje tih reci mudrosti, koje uživaju da mehanički ponavljaju?

Rezime

a njihove grešne namere jedine vidljive i objektivne žrtve Prisustvu (vidi Deo II, "O skrivenom Božanstvu").

(4) Materija je *Večna*. Ona je *Upadhi* (fizička osnova) za Jedan beskrajni Univerzalni Um koji će na njoj da gradi svoje zamisli. Zato, ezoteričan smatraju da u prirodi nema neorganske ili *mrtve* materije, i zato je ta razlika (organska-neorganska), koju je načinila nauka, isto toliko neosnovana koliko i proizvoljna i lišena razuma. Međutim, šta god da nauka misli - a *egzaktna* nauka je prevrtljiva gospa, kao što znamo iz iskustva - okultizam zna i poučava dugačije, od pradavnih vremena - od *Manua* i *Hermesa* do Paracelzusa i njegovih naslednika.

Tako, Hermes, Trostruko veliki - Trismegistos, kaže:

O, sine moj, materija je prethodno je *bila*; jer materija je nosilac postajanja. Postajanje je način aktivnosti oduvek egzistirajućeg božanstva. Postoje bila obdarena zamecima postajanja, materija (objektivna) je rođena, jer je kreativna sila *oh\ka\Q prema idealnim oblicima*. Materija, koja nije još rođena, nema oblik - on nastaje kad ona stupi u delovanje.

(*Asklepijeve definicije, str. 134, Devica Sveta*)

Sve je proizvod jednog sveopšteg stvaralačkog napora. (...) U Prirodi nema ničeg *mrtvog*. *Sve je organsko i živo* i zato ceo svet izgleda kao živi organizam.

(*Paracelzus, Philosophia ad Athenienses, prevod Fon Hartmana, str 44*)

Na to pokojna gđa (dr) Kingsford, vesti prevodilac i sakupljač hermetičkih fragmenata (vidi *Devica Sveta*), napominje u fusnoti:

Dr Menar primećuje da u Grčkoj ista reč znači *roditi se i postati*. Tu je ideja da je materijal sveta u svojoj suštini večan, ali daje pre stvaranja ili "postajanja" bio u pasivnom i nepokretnom stanju. Tako je on "postojao" pre stavljanja u pokret; sad "postaje", označava daje on pokretan i progresivan.

I ona dodaje čisto vedantinsku doktrinu hermetičke filozofije (str. 134):

Stvaranje je tako period aktivnosti (Manvantara) Boga, koji, prema hermetičkoj misli (ili *koje*, prema vedantinu) ima dva modusa: Aktivnost ili Postojanje, Bog razvijeni (*Deus explicitus*) i Pasivnost Bića (Pralaja), Bog uključeni (*Deus implicitus*). Oba modusa su savršena i potpuna, kao što su to i san i budno stanje čoveka. Filte, nemački filozof, razlikovao je Biće (*Sein*) kao Jedno, i ono koje znamo samo kroz postojanje (*Dasein*), kao Mnogostruko. To gledište je potpuno hermetičko. "Idealni Oblici" su arhetipske ili formativne ideje neoplatonista: večni i subjektivni koncepti stvari koji postoje u božanskom umu pre "postajanja".

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

(5.) Univerzum je bio razvijen iz svog idealnog plana, sačuvanog kroz Večnost u nesvesnosti koju vedantini zovu Parabram. To je praktično identično sa zaključcima najviše zapadnjačke filozofije - Platonove "urođene, večne i samopostojeće Ideje", koje sada odražava Fon Hartman. "Nespoznatljivo" Herberta Spensera samo izdaleka podseća na onu transcendentalnu *Stvarnost* u koju veruju okultisti, koja se često pojavljuje naprosto kao jedna "sila u pozadini pojava" -jedna beskrajna i večna *Energija* iz koje proizlaze sve stvari, dok je autor *Filozofije nesvesnog* došao (samo u tom pogledu) onoliko blizu rešenju te velike *Misterije* koliko to jedan smrtnik može. Malo ih je bilo, u drevnoj ili u srednjovekovnoj filozofiji, koji su se usudili da se približe tom predmetu pa čak i da samo ukazu na njega. Paracelzus ga pominje na osnovu zaključivanja. Njegove ideje je zadivljujuće sintetisao dr Hartman u svojoj knjizi *Život Paracelzusa*.

Svi *hrišćanski* kabalisti dobro su razumeli korensku ideju Istoka: ta aktivna Moć, "Večno kretanje Velikog Daha" budi Kosmos samo u svitanju svakog novog Perioda, stavljajući ga u pokret pomoću dve suprotne Sile,* i tako postižući da on postane objektivna na planu Iluzije. Drugim recima, to dvojno kretanje prenosi Kosmos sa plana Večno Idealnog na plan konačnog ispoljavanja, ili sa plana *noumena* na *plan fenomena*. Sve što jeste, bilo je i biće, večno JESTE, čak i bezbrojni oblici koji su konačni i nestalni samo u svom objektivnom, ne i u svom *idealnom* Obliku. Oni su postojali kao Ideje, u Večnosti,^ i kad nestanu, postojaće kao odrazi. Ni oblik čoveka, ni bilo koje životinje, biljke ili kamena nikad nije bio *stvoren*, i samo na ovom našem planu on počinje da "postaje", to jest, objektivizuje se u postojeću materijalnost, ili se širi *od iznutra ka spolja*, iz najsublimnije i natčulne suštine u njenu najgrublju pojavu. Otuda su *naši* ljudski oblici postojali u Večnosti kao astralni ili etarski prototipovi; u skladu sa tim modelima, Duhovna Bića (ili Bogovi), čija

Centripetalna i centrifugalna sila, koje su muška i ženska, pozitivna i negativna, fizička i duhovna, dva bića jedne *Prvobitne* Sile.

Okultizam poučava da ni priroda ni čovek ne mogu da daju nijedan oblik ničemu za šta već ne postoji idealni tip na subjektivnom planu. I više od toga: daje nemoguće da u čovekovu svest uđe, ili se u njegovoj imaginaciji razvije, oblik koji ne postoji kao prototip, bar približno.

Rezime

je dužnost bila da ih dovedu u objektivno postojanje i zemaljski Život, razvili su protoplazmičke oblike budućih *Ega* iz *svoje sopstvene suštine*. Nakon toga, kad je ovaj ljudski *Upadhi*, ih osnovni kalup, bio spreman, prirodne zemaljske Sile počele su da rade na tim natčulnim kalupima *koji su u sebi sadržavali, pored svojih sopstvenih, elemente svih prošlih biljnih i budućih životinjskih oblika na ovoj kugli*. Zato je čovekova spoljašnja ljuštura prošla kroz sva biljna i životinjska tela pre nego što je uzela ljudski oblik. Pošto će to biti potpuno opisano u Knjizi II, sa komentarima, nema potrebe da ovdje o tome više govorimo.

Prema hermetičko-kabalističkoj filozofiji Paracelzusa, to je Iliaster - predak novorođenog *Protila*, koji je g. Kruks uveo u hemiju - ili prvobitne *protomaterije* koja je evoluirala iz same sebe u Kosmosu.

Kad se odigrala Evolucija, Iliaster se podelio (...) rastopio i rastvorio, razvijajući unutar sebe *Ideos* ili Haos, zvani i *Mysteryum Magnum*, *Iliados*, *Limbus Major* ili Prvobitna Materija. Prvobitna suština je monističke prirode i ispoljava se ne samo kao vitalna aktivnost, duhovna sila, nevidljiva, nerazumljiva i neopisiva moć, već takođe i kao vitalna materija od koje se sastoji supstanca živih bića.

U tom *Ideosu* ili prvobitnoj materiji, ili *proto-ilosu* - koji je matrica svih stvorenih stvari - sadržana je supstanca iz koje je sve formirano. To je Haos (. . .) iz kog je stupio u postojanje Makrokosmos, a kasnije, pomoću evolucije i podele u *Mysteria Specialia*, i sva odvojena bića. "Sve stvari i sve elementarne supstance bile su sadržane *in potentia*,* ali ne *in actu***" - što navodi prevodioca, dr F. Hartmana, da ispravno primeti (str. 42):

Tu reč dr Hartman objašnjava iz originalnog Paracelzusovog teksta koji je imao pred sobom; prema tom velikom rozenkrojceru:

Mysterium je sve iz čega se može razviti nešto, što je samo u zametku sadržano u njemu. Seme je "Mysterium" biljke, jaje "Mysterium" žive ptice (. . .) (itd.)

* (Lat.) - u potencijalnom, kao potencijalno (nap. prev.)

** (Lat.) - u ostvarenom, kao ostvareno (nap. prev.)

TAJNA DOKTRINA « KOSMOGENEZA

Izgleda daje Paracelzus pre tri stotine godina anticipirao savremeno otkriće "moći materije".

Taj *Magnus Limbus*, ili Paracelzusun *Iliaster*, samo je naš stari prijatelj iz druge i ostalih Stanci, "Otac-Majka" *unutra*, pre nego što se pojavio u Prostoru. To je univerzalna matrica Kosmosa, koju, u dvojnem karakteru Makro- i Mikrokosmosa (ili Univerzuma i naše Kugle), otelovljuje Aditi-Prakriti, Duhovna i fizička priroda. Jer, kod Paracelzusa nalazimo objašnjeno daje "*Magnus Limbus* odgajalište iz koga su izrasla sva stvorenja, u istom smislu u kome je seme izraslo iz malog semena, međutim, sa tom razlikom što taj veliki Limbus vodi poreklo od Reci, dok *Limbus Minor* (zemaljsko seme ili sperma) vodi poreklo od Zemlje. Veliki Limbus je seme iz koga su došla sva bića, a mali Limbus je svako konačno biće koje reprodukuje svoj oblik, a koga je proizveo 'veliki'. On poseduje sve osobine tog velikog, u istom smislu u kome sin ima organizam sličan svom ocu" (vidi Komentar, Knjiga II, odeljak III). (. . .) "Kako se Iliaster rastvarao, *Ares*, deobna, diferencirajuća i individualizirajuća moć (Fo/za/, još jedan stari prijatelj) (. . .) počeo je da deluje. Iz Ideosa su proizvedeni elementi Vatre, Vode, Vazduha i Zemlje, ali se njihovo rođenje nije odigralo u materijalnom modusu, ili jednostavnim odvajanjem", već duhovnim i dinamičkim (i to čak ne ni složenim) kombinacijama ~ na primer mehaničkim *mešanjem* koje se razlikuje od *kemijskog* kombinovanja - kao što vatra može da izbije iz oblutka, ili drvo iz semena, iako izvorno u oblutku nema vatre, niti drveta u semenu. Duh je živi, a Život je Duh; Život i Duh (*Prakriti Puruša*) (?) proizvode sve stvari, ali su oni suštinski jedno, a ne dva. (. . .) I elementi, takođe, imaju svaki svoj Iliaster, jer je sva aktivnost materije, u svakom obliku, samo isticanje iz istog izvora. Ali, kao što iz semena rastu korenovi sa svojim vlaknima, a nakon toga stablo sa svojim granama i lišćem, te na kraju cvetovi i seme, tako su i sva bića rođena iz tih elemenata, i sastoje se od elementarnih supstanci iz kojih mogu doći u postojanje drugi oblici, koji nose karakteristike svojih roditelja" ("Ta doktrina, koja se propove-

Samo su srednjovekovni kabalisti, koji slede Jevreje, i jedan ili dva neoplatoničara primenili termin *Mikrokosmos* na čoveka. Drevna filozofija zvala je Zemlju Mikroskosom Makrokosmosa, a čoveka proizvodom to dvoje.

dala pre 3.000 godina", primećuje prevodilac, "identičnaje sa onom koja je revolucionisala savremenu misao, nakon što ju je u novom obliku izložio i razradio Darwin. Ona je još razvijenija u Kapilinoj sankja filozofiji"). (. . .) Ti elementi su, kao majke svih stvorenja, *nevidljive duhovne prirode i imaju duše*** Oni svi niču iz "*Mysterium Magnum*" (*Philosophia adAthenienses*).

Uporedite ovo sa *Višnu Puranom*.

Iz *Pradane* (prvobitne susptance) kojem vlada *Kšetrađna* (otelo-
lovljeni duh?) odvija se evolucija tih osobina. (. . .) Od velikog
Principa *Mahata* (Univerzalni Intelekt, ili um) (. . .) proizlazi po-
reklo suptilnih elemenata, a od njih organi i čula. . .

(*Knjiga I, II*)

Tako se može pokazati da su u starim vremenima sve fundamen-
talne istine o prirodi bile univerzalne i da su osnovne ideje o duhu,
materiji i univerzumu, ili o Bogu, Supstanci i čoveku bile identične.
Kad pogledamo dve najdrevnije religiozne filozofije na zemlji, hin-
duizam i hermetizam, na osnovu indijskih i egipatskih spisa, njho-
va identičnost se lako prepoznaje.

To postaje jasno onom ko pročita najnoviji prevod i obradu *Her-
metičkih fragmenata* od naše drage, nedavno preminule prijateljice,
dr Ane Kingsford. Budući da su ti odlomci bili izobličeni, pošto su
prošli kroz ruke sektaških Grka i hrišćana, prevodilac je krajnje ve-
sto i intuitivno zahvatio slabe tačke i pokušao da ih zaleči pomoću
objašnjenja i fusnota. I on kaže:

(. . .) Stvaranje vidljivog sveta od strane "delujućih bogova" ili Ti-
tana, kao agenata Svevišnjeg Boga je potpuno hermetička ideja,
prepoznatljiva u svim religioznim sistemima, i u skladu je sa sa-
vremenim naučnim istraživanjima (?), koja nam pokazuju da Bo-
žanska moć deluje svuda kroz prirodne Sile.

Istočnjački okultisti kažu "vode ih i informišu Duhovna Bića" - Radnici
u nevidljivim svetovima, sakriveni velom okultne prirode, ili prirode u skri-
venom stanju.

Čest izraz u pomemutim fragmentima koji izuzimamo. *Univerzalni Um*
nije neko *Biće* ih "Bog".

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

To Univerzalno Biće, koje sadrži sve, i koje jeste sve, pokreće Dušu i Svet, sve što priroda sadrži, kaže Hermes. U tom mnogostrukome jedinstvu univerzalnog života, bezbrojne individualnosti koje se razlikuju po svojim varijetetima postojanja, ujedinjene su na takav način daje ta celina jedno i da sve proizlazi iz Jedinstva.

(Asklepije, Deo I)

Bog nije um, već uzrok postojanja uma; *nije duh*, već uzrok postojanja Duha; nije svetlost, već uzrok postojanja Svetlosti.

(Božanski Pimander, Knjiga IX, stih 64)

Ovo jasno pokazuje daje *Božanskog Pimandera*, koliko god daje u nekim pasusima izobličen hrišćanskim "doterivanjem", napisao filozof, dok je najveći broj takozvanih "hermetičkih fragmenata" proizvod sektaških pagana koji su imali sklonost ka jednom antropomorfizovanom Svevišnjem Biću. Ipak, oboje su samo odjek ezoterijske filozofije i induskih *Purana*.

Uporedite dva priziva, jedan hermetičkom "Vrhunskom Sve", drugi "Vrhunskom Sve" kasnijih Arijevaca. Hermetički fragment, koga citira Suidas, glasi (vidi *Devica Sveta*, gospode Kingsford):

Preklinjem te, o Nebo, sveto delo velikog Boga; preklinjem te, o Glasu Oca, izgovorenom na početku kad je univerzalni svet bio uobličen; preklinjem te, o reci, jedini Sine Oca koji drži sve stvari, budi mi naklonjen, budi mi naklonjen.

Neposredno pre toga piše:

Zato je Idealna Svetlost bila pre Idealne Svetlosti, a blistava Inteligencija nad Inteligencijama bila je uvek, / *njeno jedinstvo nije bilo ništa drugo do Duh koji obavija Univerzum. Izvan toga nisu ni Bog ni Anđeli, niti bilo koje druge suštine*, jer On (To?) je Gospod svih stvari i moć i Svetlost i sve zavisi od Njega (Toga) i jeste u Njemu (Tome) itd.

(Fragmenti pisama Hermesa Amonu)

Tome se suprotstavlja isti taj Trismegistos koji je naveden da kaže:

Govoriti o Bogu je nemoguće. Jer telesno ne može da izrazi bestelesno. (. . .) Ono što nema nikakvog tela, niti pojave, ni oblika,

Rezime

ni materije, čula ne mogu da razumeju. Ja razumem, Tatiose, ja razumem, ono što je nemoguće defmisati - to je Bog.

(Physical Eclogue, Florilegum Stobeja).

Protivrečnost između ova dva pasusa je očigledna i to pokazuje (a) daje Hermes zajednički *nom deplume** koji su koristili nizovi generacija mistika svih vrsta i (b) da treba dobro promisliti pre nego što se neki od tih Odlomaka, samo zato što je neporecivo star, prihvati kao ezoterijsko učenje. Uporedimo sada to sa sličnim prizivom u induskim Svetim Spisima - nesumnjivo isto tako starim, ako ne i daleko starijim. Ovde je *Parasara*, arijevski "Hermes", taj koji poučava *Maitreju*, Indijskog Asklepija, i priziva Višnu trostrukom hipostazom:

Slava nepromenljivom, svetom, večnom Vrhunskom Višnuu, sa jednom univerzalnom prirodom, koji ima moć nad svim; njemu koji je Hiranjagarba, Hari i Šankara (Brama, Višnu i Šiva), tvorac, održavalac i uništavalac sveta; Vasudevi, oslobodiocu (svojih posvećenika); njemu čija je suština ijedna i mnogostruka; koji je i suptilan i telesan, indiskretan i diskretan; Višnuu, uzroku krajnjeg oslobođenja, uzroku stvaranja, postojanja, kraju sveta; *njemu koji je koren sveta i koji se sastoji od sveta.*

(Višnu Purana, knjiga I)

To je veličanstven priziv, u osnovi pun filozofskog značenja, ali, za neupućene mase, sugestivan u onoj meri u kojoj pre svega predstavlja priziv antropomorfno Bića. Moramo da poštujemo osećaj koji je diktirao obe stvari, ali ne možemo odoleti da u tome nađemo potpuni nesklad sa njegovim unutrašnjim značenjem, čak i sa onim što se nalazi u hermetičkoj raspravi koju smo pomenuli:

Stvarnost nije na zemlji, moj sine, i tu ne može ni biti. (...) Ništa na zemlji nije stvarno, tu su samo prividi. (. . .) On (čovek) nije pravi, sine moj, kao čovek. Stvarno se sastoji jedino u sebi i ostaje ono što jeste. (. . .) Čovek je prolazan, zato nije stvaran, on je samo privid, a privid je vrhunska iluzija.

Tatios: Onda ni nebeska tela takođe nisu stvarna, oče, pošto se ona takođe menjaju?

(Franc). - pseudonim, (nap. prev.)

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Trismegistos: Ono što podleže rođenju i promeni nije stvarno. (...) U njima ima izvesne lažnosti, pošto se vidi da su takode promenljiva. (. . .)

Tatios: A Staje onda prvobitna Stvarnost?

Trismegistos: Ono što je jedno i samo, o Tatiose; Ono što nije načinjeno od materije, niti je u bilo kom telu. Ono što nema ni oblika ni boje, što se ne menja niti prenosi, već uvek jeste.

Ovo je u potpunoj saglasnosti sa učenjem vedante. Vodeća misao je okultna, tako da ima mnogo pasusa u *Hermetičkim Fragmentima* koji pripadaju Tajnoj Doktrini.

Ona nas uči da čitavim univerzumom vladaju inteligentne i polu-inteligentne Sile i Moći, kao što smo tvrdili od samog početka. Hrišćanska teologija to odobrava, pa čak i *učvršćuje* verovanje u to, ali proizvoljno deli te sile i naziva ih "Anđelima" i "Đavolima". Nauka poriče njihovo postojanje i podsmeva se samoj toj ideji. Spiritualisti veruju u Duhove mrtvih, a van toga, poriču sve druge klase nevidljivih bića. Okultisti i kabalisti su, zato, jedini razumni zastupnici drevnih tradicija, koje su danas kuilminirale u dogmatičnoj veri sa jedne i dogmatičnim poricanjima sa druge strane. I verovanje i neverovanje zahvataju samo po delić beskrajnih horizonata duhovnih i fizičkih ispoljavanja, zato su oba u pravu, svako iz svoje perspektive, i oba greše misleći da mogu obuhvatiti celinu u svojim posebnim i uskim granicama - jer oni to nikad ne mogu učiniti. U tom pogledu, nauka, teologija, pa čak i spiritualizam ne pokazuju mnogo više mudrosti od noja koji krije glavu u pesku ispod svojih nogu, ubeden da ne može biti ničeg van njegovog sopstvenog vidokruga i ograničenog prostora koji zauzima njegova budalasta glava.

Pošto su, o predmetu koji razmatramo, neupućenima u zapadnim "civilizovanim" rasama jedina danas dostupna dela pomenute hermetičke knjige, bolje rečeno, hermetički "Fragmenti", možemo ih sada uporediti sa učenjima ezoterijske filozofije. Bilo bi beskorisno da citiramo bilo šta drugo, jer javnost ne zna ništa o haldejskim spisima koji su prevedeni na arapski i koje su sačuvali neki *sufi* inicijati. Zato u tom poređenju treba koristiti *Asklepijeve definicije*, koje je nedavno sakupila i komentarisala gospođa Kingsford, i od kojih se neke u značajnoj meri slažu sa istočnjačkom ezoterijskom doktrinom. Iako ne mali broj pasusa pokazuje jak uticaj neke kasnije hrišćanske

Rezime

ruke, ipak sve karakteristike genija*^ i bogova zapravo pripadaju istočnjačkim učenjima, a što se tiče drugih stvari, ima pasusa koji se jako razlikuju od naše doktrine. Evo nekoliko takvih:

IZVODI IZ PRIVATNOG KOMENTARA," *dosad tajnog*: -

(XVII) *Početo Postojanje u prvom osvitu Mahamanvantare (nakon MAHA-PRALAJE) (koja sledi nakon svakog doba Brame) jedan je SVESNI DUHOVNI KVALITET. U ispoljenim svEToriMA (solarnim sistemima), on je, u svojoj OBJEKTIVNOJ SUBJEKTIVNOSTI, za pogled mudraca u transu, nalik na koprenu Božanskog Daha. Ono se širi iz LAJE kroz beskonačnost kao bezbojni duhovni fluid. On je na SEDMOM PLANU, / u svom SEDMOM STANJU U našem planetarnom svetu.*

(XVIII) *Ono je Supstanca za NAŠ duhovni vid. Ljudi u BUDNOM STANJU ne mogu ga zvati tako, pa su ga u svom neznanju nazvali "Bog-Duh".*

(XIX) *On postoji svuda i stvara prvi UPADHI (osnov) na kome je sagrađen naš Svet (solarni sistem). Izvan njega se mogu naći.*

12

Hermetički filozofi su zvali *Theoi-ma*, bogovima, Genijima i Demonima (u izvornim tekstovima) one entitete koje mi zovemo *Deve* (bogovi), Đan Kohani, *Citkala* (budisti ih zovu Kvan-jin) i drugim imenima. *Demoni* predstavljaju - u sokratovskom smislu, pa čak i u kasnijem pravoslavnom i katoličkom teološkom smislu - duhove-čuvare ljudske rase, "one koji borave u susjedstvu besmrtnika i otud nadgledaju ljudske poslove", kako kaže Hermes. U ezoteričkom izražavanju, oni se zovu *Citkala*; neki od njih su oni koji su iz svoje sopstvene suštine snabdeli čoveka njegovim četvrtim i petim principom, a drugi su takozvani *Pitriji*. To će biti objašnjeno kad dođemo da stvaranja *potpunog čoveka*. Koren tog naziva je *Citi*, "ono čime duša odabira za svoju upotrebu rezultate i posledice dela i vrsta znanja", ili savest *unutrašnjeg Glasa* u čoveku. Kod Jogina, *Citi* je sinonim za *Mahat*, prvi i božanski intelekt, ali, u ezoterijskoj filozofiji *Mahat* je koren *Citi*, njegov zametak, a *Čiti* je identičan *Manasu* u spoju sa Budijem, kvalitetom koji po duhovnoj naklonosti privlači sebi *Citkalu* kad je ona dovoljno razvijena u čoveku. Zato se kaže da je *Citi* glas koji stiže mistički život i postaje Kvan-Jin.

To (učenje) se ne odnosi na Prakriti-Puruša van granica našeg malog univerzuma.

Krajnje nepokretno stanje: *Nirvaničko* stanje sedmog Principa.

Ovo učenje je čelo dato sa našeg plana svesti.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

u svojoj nepomućenoj čistoti, samo između (solarnih sistema ili) Zvezda Univerzuma, svetovi već formirani ili u formiranju; oni u LAJI, u međuvremenu, počivaju u njegovim nedrima. Postoje njegova supstanca drugačija od one koju znamo na Zemlji, njeni stanovnici, pošto vide KROZ NJU, veruju u svoju iluziju i neznanje da je to prazan prostor. Ne postoji ni prst (ANGVLA) praznog prostora u čitavom beskrajnom (Univerzumu). (. . .)

(XX) Materija ili Supstanca je sedmostruka u granicama našeg Sveta, kao što je i izvan njega. Štaviše, svako od njenih stanja ili principa je gradirano u sedam stupnjeva gustine. SuRJA (Sunce), u svom vidljivom odrazu, pokazuje prvo ili najniže stanje sedmog, najvišeg stanja Univerzalnog PRISUSTVA, čistog od najčistijeg, prvog ispoljenog Daha uvek Neispoljenog SAT (Bivstva). Sva Središnja, fizička ili objektivna. Sunca šupo svojoj supstanci najniže stanje prvog Principa DAHA. A sva ona su samo ODRAZ njihovih PRVOBITNOSTI koje su skrivene od pogleda svih, izuzev Dan Kohana, čija Telesna supstanca pripada petoj podeli sedmog Principa Majčinske supstance, i zato je četiri stepena viša od sunčeve odražene supstance. Kao što ima sedam Datua (glavnih supstanci u ljudskom telu), tako ima i sedam Sila u Coveku i u celoj Prirodi.

(XXI) Prava supstanca skrivenog (Sunca) je jezgro Majčine supstance. Ona je srce i matrica svih živih i postojećih Sila u našem solarnom univerzumu. Ona je Jezgro iz koga nastavljaju da se šire, na svojim cikličkim putovanjima, sve Moći koje stavljaju u pokret atome u njihovim funkcionalnim dužnostima, i žiža u kojoj se opet sastaju u njihovoj SEDMOJ SUŠTINI svakih jedanaest godina. Ako ti neko kaže daje video sunce, smej mu se kao nekome koje rekao da se sunce zaista kreće napred na svom dnevnom putu. (. . .)

(XXIII) Zbog te sedmostruke prirode, stari narodi su o Suncu govorili da ga voze sedam konja koji odgovaraju metru Veda; ili, iako je poistovećeno sa SEDAM "Gaina" (klasa bića) u svojoj or-

ili "san nauke", prvobitna - zaista liomogena materija, koju nijedan smrtnik ne može učiniti objektivnom ni u ovoj Rasi ni u ovom Krugu.

^ Višnu Purana kaže (vidi u Knjiga II, poglavlje II):

Višnu, u obliku aktivne solame energije, niti izlazi niti zalazi, i istovremeno je sedmostruka Sunce i različit od njega.

Rezime

biti, daje ono različito od njih, kao što zaista i jeste, a takode da ima SEDAM ZRAKA, kao što zaista i ima. . .

(XXV) *Sedam Bića u Suncu su Sedam Svetih, samorođenih iz urođene moći u matrici Majke-supstance. Oni su ti koji šalju Sedam Glavnih Sila, zvanih zraci, što će se na početku Pralaje smestiti u centre sedam novih Sunaca naredne Manvantare. Energija iz koje oni niču u svesno postojanje u svakom Suncu je ono što neki ljudi zovu Višnu (vidi fusnotu niže), koji je Dah APSOLUTNOSTI.*

Mije zovemo jedan ispoljeni život — koji je i sam odraz Apso-luta. . .

(XXVI) *Njega nikad ne sme spominjati recima ili kazivanjem UKOLIKO NEĆEMO DA IZGUBIMO DEO NAŠIH SOPSTVENIH DUHOVNIH ENERGIJA KOJE TEŽE ka NJEGOVOM Stanju, gravitirajući uvek na-pred duhovno u TO, kao što čitav fizički univerzum gravitira prema NJEGOVOM ispoljenom centru - kosmički.*

(XXVII) *Ono - Početno postojanje - koje se, dok je u tom stanju bića, može zvati JEDAN ŽIVOT, kao stoje objašnjeno, predstavlja jednu KOPRENU za stvaralačke ili formativne svrhe. Ono se ispoljava u sedam stanja, koja su, sa svojim sedmostrukim potpodelama ČETRDESET DEVET Vatri" što se pominju u svetim knjigama. . .*

(XXIX) *Prva je (...) "Majka " (prva MATERIJIA). Razdvajajući se na svojih sedam primarnih stanja, ona se ciklički spušta naniže; tad, pošto se učvrstila u svom poslednjem principu kao GRUBA MATERIJIA, počinje da se okreće oko sebe i informiše, n enom sedmom emanacijom, prvi i najniži element (Zmija koja gr ze sopstvenirep). U hijerarhiji, ili poretku bića, sedma emanacija njenog poslednjeg principa je: -*

(a) U mineralu, iskra koja leži skrivena u njemu i koju u njeno pro-lazno biće poziva POZITIVNO budeći NEGATIVNO (i tako dalje). . .

(b) U biljci je to ona vitalna i inteligentna Sila koja informiše seme i razvija ga u vlat trave, ili koren i izdanak. Ona je zametak

¹⁸

Kao što čovek koji se približava ogledalu postavljenom na postolje vidi u njemu svoju sliku, tako ni energija ili odraz Višnua (Sunca) nikad nije razdvojena, već ostaje u Suncu kao u ogledalu koje je tu postavljeno.

(Višnu Purana)

U *Višnu Purani* i drugim *Puranama*.

²⁰

Vidi hermetički "Prirodu", "Koja se ciklički spušta u materiju gde sreće 'nebeskog čoveka'."

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

koji postaje UPADHI, sedam principa Sto prebivaju u svakoj stvari; ona nagoni biljku da iznikne da bi, potom, rasla i razvijala se.

(c) U svakoj životinji ona čini isto. Ona je životni princip i vitalna moć, njen instinkt i osobine, njene crte i posebni načini ponašanja. . .

(d) Coveku ona daje sve čime obasipa i ostale ispoljene stvari u prirodi; ali, dalje, ona u njemu razvija odraz svih ČETRDESET DEVET VATRI. Svaki od njegovih sedam principa je u celini naslednik i pripada sedmorim principima "velike Majke". Dah njenog prvog principa je njegov duh (Atma). Njen drugi princip je BUDI (duioj. Mi ga pogrešno zovemo sedmim. Treći ga snabdeva (a) mogućanom materijom na fizičkom nivou i (b) umom koji je pokreće - [koji predstavlja ljudsku dušu - H. P. B.] - u skladu sa njegovim organskim sposobnostima.

(e) Ona je usmeravajuća Sila u Kosmičkim i zemaljskim elementima. Ona prebiva u Vatri, koja je prizvana iz svog latentnog u svoje aktivno biće, jer celina sedmostruke podele * * * principa obitava u zemaljskoj Vatri. Ona pirka sa povetarcem, duva sa orkanom i pokreće vazduh, koji je element što takode učestvuje u jednom od njegovih principa. Nastavljajući ciklički, ona reguliše kretanje vode, privlači i odbija talase u skladu sa utvrđenim zakonima čija je informišuća duša njen sedmi princip.

(f) Njena četiri viša principa sadrže zametak koji se razvija u Kosmičke Bogove; tri niža odgajaju živote Elemenata (Elementala).

(g) U našem Solarnom svetu. Nebo i Zemlja, Koren i cvet, Delo i Misao je Jedno Postojanje. Ono je u Suncu, ali je isto tako prisutno i u sviću. Ne može mu izbeći nijedan atom. Zato su ga drevni Proroci mudro nazvali ispaljenim Bogom u Prirodi. . .

Može biti interesantno da u datom kontekstu podsetimo čitaoca na ono što g. Suba Rou kaže o Silama - mistički definisanim. Vidi *Pet godina teozofije* i *Dvanaest znakova Zodijaka*. On kaže:

Kanja (šesti znak Zodijaka ili *Virgo*) znači Devica, i predstavlja *Sakti* ili *Mahamaju*. Taj znak je šesti *Raži* ili podela, i ukazuje da u Prirodi ima šest primarnih sila (koje sintetiše sedma) (. . .)

²¹ Ovi pisci su savršeno znali fizičke uzroke plime, talasa itd. Ovde se misli na informišući Duh celog Kosmičkog solarnog tela i na njega se misli kad god se takvi izrazi koriste iz mističke perspektive.

Te Šakti su sledeće:

(1.) PARASAKTI. Bukvalno velika ili Vrhunska Sila ili moć. Ona znači i uključuje moći *svetlosti* i *toplote*.

(2.) ĐNANAŠAKTI. (. . .) Moć intelekta, ili stvarna Mudrost ili Znanje. Ona ima dva aspekta:

Slede *neka* od njenih ispoljavanja *kad se stave pod uticaj ili kontrolu materijalnih uslova*: (a) Moć uma da tumači naše osete. (b) Njegova moć da priziva prošle ideje (pamćenje) i gradi buduća očekivanja, (c) Njegova moć koja je ispoljena u onom što savremeni psiholozi zovu "zakonom asocijacija"; ovaj zakon ga osposobljava da stvara *trajne* povezanosti između različitih grupa i mogućnosti oseta i tako stvara pojam ili ideju o spoljašnjem objektu. (d) Njegova moć da naše ideje povezuje tajanstvenom karikom pamćenja i tako stvara pojam sopstva ili individualnosti; *neka* od njenih ispoljavanja kad se oslobodi *ograničenja materije* su (a) Vidovitost (b) Vančulna percepcija

(3.) IČAŠAKTI - *moć Volje*. Njeno najuobičajenije ispoljavanje je stvaranje određenih nervnih strujanja koja pokreću mišiće potrebne da bi se postigao željeni cilj.

(4.) KRIJAŠAKTI. Misteriozna moć misli koja ih osposobljava da proizvode spoljašnje, opipljive, pojavne posledice pomoću svoje urođene energije. Drevni narodi su smatrali da *će se svaka ideja manifestovati spolja ako čovek duboko usredsredi svoju pažnju na nju*. Slično tome, *intenzivna želja proizvešće željenu posledicu*.

Jogini generalno svoja čuda čine pomoću Ičašakti i Krijašakti.

(5.) KuNDALiNi ŠAKTI. Moć Sile koja se kreće vijugavim putem. Ona je Univerzalni Životni Princip koji se ispoljava svuda u prirodi. Ta sila uključuje dve velike sile privlačenja i odbijanja. Elektricitet i magnetizam su samo njena ispoljavanja. To je moć koja donosi ono "stalno usklađivanje *unutrašnjih odnosa prema spoljašnjim*", stoje, prema Herbertu Spenseru, suština života, i ono *^stalno podešavanje spoljašnjih odnosa prema unutrašnjim*", koje je osnova transmigracije duša, *punar đanman* (ponovno rođenje) u učenjima drevnih indijskih filozofa. Jogin mora da potpuno ovlada ovom moći kako bi mogao da postigne Mokšu. . .

(6.) MANTRIKA-ŠAKTI. Sila ili moć slova, govora ili muzike. *Mantra Sastra* govori o toj sili u svim njenim ispoljavanjima. . . .

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Uticaj melodije je jedno od njenih uobičajenih ispoljavanja. Moć neprolaznog imena je kruna ove Šakti.

Savremena nauka je samo delimično ispitala prvu, drugu i petu od navedenih sila, ali je u potpunom mraku u pogledu ostalih. Tih šest moći u njihovom jedinstvu predstavlja "*Daiviprakriti*" (Sedma, svetlost LOGOSA).

Ovi pasusi su citirani samo da bi se pokazale prave hinduističke ideje o tom predmetu. One su sve ezoterijske, iako ne pokrivaju ni deseti *deo onoga što bi se moglo reći*. Za prvu, šest imena pomenutih Šest Sila su imena *šest Hijerarhija* Đan Kohana koje sintetiše njihova *Primarna*, sedma, i ona predstavlja Peti Princip Kosmičke Prirode, ili "Majke" u mističnom smislu. Samo bi *nahršijan* je jogičkih moći zahtevalo deset tomova. Svaku od tih moći predvodi živi Sve-sni Entitet, i one predstavljaju njegovu emanaciju.

Ali, uporedimo sa ovim komentarom naredne reci Hermesa, "tro-strukovelikog":

Sunčevo stvaranje života isto je tako neprekidno kao i njegova svetlost; ništa ga ne zaustavlja niti ograničava. Oko njega, nalik na vojsku Satelita, nalaze se bezbrojni horovi genija. Oni borave u susjedstvu Besmrtnih i odatle nadgledaju ljudske stvari. Oni ispunjavaju volju bogova (Karma) pomoću oluja, uragana, požara i zemljotresa, a takode i pomoću gladi i ratova, da bi kaznili nepobožnost.^^ (. . .) Sunce održava i hrani sva stvorenja, pa kao što Idealni Svet, koji okružuje vidljivi, puni ovaj mnoštvom i univerzalnom raznovrsnošću oblika, isto tako i Sunce, razvijajući sve u svojoj svetlosti, svuda dovodi do rađanja i razvoja stvorenja. (. . .) Pod njegovom komandom je hor Genija, bolje rečeno horovi, jer ima ih mnogo i različiti su, i njihov broj odgovara broju zvezda. Svaka zvezda ima svoje genije, dobre i zle po prirodi, tačnije rečeno/»o svom delovanju, jer delovanje je suština genija. (. . .) Svi ti Geniji vladaju zemaljskim stvarima, oni narušavaju i menjaju ustrojstvo država i pojedina-ca, oni utiskuju svoj lik na našu dušu, oni su prisutni u našim nervima, koštanoj srži, venama, arterijama i samoj našoj moždanoj

Vidi Stance III i IV, i Komentare na njih, posebno Komentare na Stancu IV "*Lipike* i četiri Maharade", agenti Karme.

²³ I "Bogovi" ih "Đaniji" takode, ne samo geniji ili "vodene Sile".

substanci (...) u trenutku kad svako od nas dobije život i biće, nje-
ga preuzimaju geniji (Elementali) koji vladaju nad rođenjima, " i
koji su svrstani ispod astralnih moći (Nadljudskih astralnih Duho-
va). Oni izazivaju promene neprekidno, ali ne uvek identično, već
okrećući se u krugovima.^[^] Oni telom prožimaju dva dela Duše,
tako da ono od svakog može da dobije pečat njegove sopstvene
energije. Ali, razumni deo Duše nije podređen genijima, on je na-
činjen da bi primio Boga,^* koji ga prosvetljava sunčevim zrakom.
Malo ima onih koji su tako prosvetljeni i njih geniji ostavljaju na
miru: jer ni geniji ni bogovi nemaju nikakvu moć u prisustvu je-
dnog jedinog zraka Boga.^[^] Ali, svim drugim ljudima, i njihovom
dušom i njihovim telom, upravljaju geniji, koji prijanjaju uz njih i
utiču na njihovo delovanje. (. . .) Ti geniji imaju kontrolu nad zem-
aljskim stvarima i naša tela im služe kao instrumenti. (. . .)

Navedeni citat, izuzev nekoliko sektaških mesta, predstavlja ne-
što stoje bilo opšte verovanje, zajedničko svim narodima do pre ot-
prilike sto godina. Ono je još uvek isto tako ortodoksno u svojim

Značenje ovog je sledeće: postoje čovek sastavljen od Velikih Elemenata: Vatre, Vazduha, Vode, Zemlje i Etra - oni ELEMENTALI koji pripadaju tim Elementima osećaju da su privučeni čoveku njihovom zajedničkom suštinom. Onaj element koji preovlađuje u određenom sklopu biće vodeći element čitavog života. Na primer, ako u čoveku preovlađuje zemaljski, gnomički element, gnomi će ga voditi ka nagomilavanju metala - novca, blaga i tako dalje. Paracelzus kaže:

Životinjski čovek je sin životinjski elementa, iz kojih je rođena njegova Duša (život), a životinje su ogledalo čoveka.

(De Fundamento Sapientiae)

Paracelzus je bio oprezan i želeo je da se *Biblija* slaže sa onim što govori, pa zato nije rekao sve.

Ciklički napredak u razvoju.

Bog u čoveku, a često inkarnacija nekog božanstva, visokoduhovnog Đan Kohana u njemu, pored prisustva njegovog sopstvenog sedmog Principa.

²⁷

Sad, šta ovde znači "bog"? Ne Boga "Oca", antropomorfnu izmišljotinu; jer taj bog je Elohim, kolektivno, i nema biće odvojeno od Jata. Pored toga, takav bog je konačan i nesavršen. Pod tim "malobrojnim" podrazumevaju se visoki inicijati i adepti. I to su upravo oni ljudi koji veruju u "bogove" i ne znaju za "Boga", već znaju samo zajedno Univerzalno Božanstvo, lišeno odnosa i neuslovljeno.

Širokim crtama i obrisima kako među paganima tako i među hrišćanima, ako se izuzme šačica materijalista i ljudi od nauke.

Jer, bilo da neko Hermesove genije i njegove "Bogove" zove "Silama Tame" i "Anđelima", kao u pravoslavnoj i katoličkoj crkvi, ili "Duhovima mrtvih", kao u spiritualizmu, ili, opet, *Bhutima* i *Devama*, *Sejtanom* ili *Džinom*, kao što se oni još uvek zovu u Indiji i muslimanskim zemljama - *oni su svi jedna te ista stvar* - ILUZUA. Međutim, ovo ne treba pogrešno razumeti u onom smislu u kome je velika filozofska doktrina Vedante nedavno iskrivljena u školama Zapada.

Sve *š, \.o jeste* emanira iz APSOLUTA, koji, po samoj toj definiciji, ostaje kao jedna i jedina stvarnost - zato, sve stoje spoljašnje za taj Apsolut, stvaralački i uzročni Element, *mora* biti iluzija, mora, nepobitno. Ali, tako je samo iz čisto metafizičke perspektive. Čovek koji sebe smatra mentalno zdravim, a takvim ga smatraju i njegovi susedi, isto tako vizije *ludog* čoveka - koga njegove halucinacije čine */// srećnim ili krajnje jadnim* - naziva izmišljotinama i iluzijama. Ali, postoji li takav luđak za koga odvratne senke u njegovom poremećenom umu nisu, privremeno, isto tako aktuelne i stvarne kao i stvari koje njegov lekar ili čuvar mogu da vide? Sve je relativno u ovom Univerzumu, sve je iluzija. Ali, iskustvo na svakom planu je stvarno za biće čija je svest na tom planu i koja ga opaža; iako je to žalosno iskustvo, gledano iz čisto metafizičke perspektive, može se smatrati da poseduje objektivnu realnost. Međutim, ezoterijska učenja ne moraju da se bore protiv metafizičara, već protiv fizičara i materijalista, za koje ta Vitalna Sila, Svetlost, Zvuk, Elektricitet, pa čak i objektivno privlačna sila magnetizma, nemaju objektivno biće, već oni za njih kažu da postoje naprosto kao "načini kretanja", "oseti i uticaji materije."

Opšte uzevši, ni okultisti ni teozofi ne odbacuju, kao što neki pogrešno veruju, gledišta i teorije savremenih naučnika samo zato što se ta gledišta suprotstavljaju teozofiji. Prvo pravilo našeg društva je da damo caru carevo. Teozofi su zato prvi koji priznaju istinsku vrednost nauke. Ali, kad njihovi visoki sveštenici svedu svest na lučenje sive mase mozga, a sve drugo u prirodi na način kretanja, mi se bunimo protiv te doktrine zato stoje nefilozofska, protivreči samoj sebi i naprosto je besmislena iz *naučne* perspektive, a isto toliko, i mnogo više, iz perspektive okultnih aspekata ezoterijskog znanja.

Jer, zaista, astralna svetlost kabalista (kojima se podsmevaju) ima čudne i zlokobne tajne za onog ko može u njih da pronikne, a misterije sakrivene u njenim neprekidno uzburkanim talasima *su tu*, uprkos čitavoj gomili materijalista i podrugljivaca.^^ Te tajne, zajedno sa mnogim drugim misterijama, ostaće nepostojeće za materijaliste našeg doba, na isti način na koji je Amerika bila nepostojeći mit tokom ranog srednjeg veka, dok su Skandinavci i Norvežani zapravo već doplovili i naselili se u samom tom veoma starom "Novom Svetu" nekoliko vekova pre toga. Ali, isto kao što je Kolumbo bio rođen da je iznova otkrije i prisili Stari Svet da veruje u zemlje Antipode, tako će se roditi i naučnici koji će otkriti čuda za koja okultisti danas izjavljuju da postoje u domenu Etra, sa njegovim raznovrsnim i raznoobraznim stanovnicima i svesnim Entitetima. Potom, *nolens volens**, nauka će morati da prihvati tu staru "praznovericu", kao stoje morala i nekoliko drugih. A kad jednom bude prisiljena daje prihvatiti - sudeći prema prošlim iskustima - njeni učeni profesori će, sa velikom verovatnoćom, kao i u slučaju MESMERIZMA i magnetizma, sada nanovo

Kabalistički termin "Astralna svetlost" neki veoma netačno prevode kao "Etar"; ovaj poslednji je pobrkan sa hipotetičkim naučnim Etrom, a neki teozofi o oboma govore kao o sinonimima za *Akašu*. To je velika greška.

Autor Racionalnih opovrgavanja piše (str. 120), na taj način nesvesno pomažući okultistima:

Jedna karakteristika Akaše poslužiće da pokaže koliko je neadekvatno ona predstavljena kao Etar. Po dimenzijama ona je beskrajna, nije sačinjena od delova, a nisu joj svojstveni ni boja, ukus, miris i opipljivost. Do ovde ona tačno odgovara vremenu, prostoru, *Išvari* ("Gospodu", bolje rečeno stvaralačkoj moći i duši - *animi mundi*). Njena posebnost, pri ovom poređenju, sastoji se u tome što je ona *materijalni uzroci zvučca*. Osim toga, može se smatrati daje isto što i praznina.

Ona je praznina, nema sumnje, posebno za racionaliste. U svakom slučaju, Akaša će sigurno proizvesti prazninu u mozgu materijaliste. Svejedno, iako Akaša nije taj naučni Etar, pa čak ni Etar okultista, koji ga definišu samo kao jedan od principa Akaše, ona je isto tako sigurno, zajedno sa svojom osnovom, uzrok zvuka, ali fizički i duhovni, a nikako materijalni. Odnos Etra prema Akaši može se definisati tako što ćemo i na Akašu i na Etar primeniti reci koje su u *Vedama* izrečene o Bogu: "Tako je on sam zaista bio (svoj sopstveni) sin", budući da je jedno od njih potomak onog drugog i samog sebe. Iako je za neupućenog ovo možda zamišljena zagonetka, za jednog Indusa nije - čak i ako nije mistik.

* (Lat.) - hteli ili ne; bez obzira na želju. (nap. prev.)

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

prekrštenog u "hipnozu", postati "očevi" te stvari i odbaciti njeno ime. Izbor novog naziva zavisice, za uzvrat, od "načina kretanja", što je termin koji predstavlja novo ime za stare Molešotove (*Moleschott*) "automatske fizičke procese u nervnim vlaknima (naučnog) mozga", a verovatno i od toga staje "kum" poslednje jeo, postoje, prema tvorcu nove materijalističko-ideahističke šeme, "mišljenje generički isto što i varenje"/' Otuda, ako bismo verovali u tu besmisleni pretpostavku, novo ime te drevne stvari moralo bi da računa na inspiraciju "kumove" jetre, i tek tada bi te istine imale šansu da postanu naučne!

Ali ISTINA, ma koliko daje neprivačna za šlepu većinu, uvek je imala svoje braniocce spremne da umru za nju, i okultisti se neće buniti protiv toga daje nauka usvoji, pod bilo kojim imenom. Ali, sve dok se apsolutno ne nametnu pažnji i prihvatanju naučnika, mnoge okultističke istine biće tabui, kao što su to bile i spiritualističke pojave i druga psihička ispoljavanja, da bi ih na kraju njihovi bivši klevetnici prihvatili bez i najmanjeg priznanja ili zahvalnosti svojim prethodnicima. Otkriće azotaje znatno doprinelo hemijskoj nauci, ali se njegov pronalazač, Paracelzus, do dana današnjeg naziva "šarlatanom". Kako su duboko istinite reci H. T. Bjukla (*Buckle*) u njegovoj izvanrednoj *Istoriji civilizacije* (tom I, str 256), gde kaže:

Usled okolnosti, koje su još uvek nepoznate (Karmički zakon - H. P. B.), s vremena na vreme se pojavljuju veliki mislioci koji su, posvetivši svoj život jedinstvenom cilju, u stanju da najave napredak čovečanstva i da stvore religiju ili filozofiju pomoću koje će na kraju proizvesti značajne posledice. Ali, ako bacimo pogled na istoriju, jasno ćemo videti da, iako je poreklo nekog novog gledišta možda zasluga nekog pojedinca, posledice koje će to novo gledište izazvati zavisice od stanja ljudi među kojima se ono propagira. Ako je bilo religija bilo filozofija isuviše isprednjačila u odnosu na neki narod, ona mu ne može učiniti uslugu u tom trenutku, već mora da čeka svoje vreme," dok umovi ljudi ne sazru da je prihvate. (. . .) Svaka nauka, svaka vera ima svoje mučenike. *Obično prođe nekoliko generacija, a potom nastupa period kad se na te iste istine gleda kao na svakodnevne činjenice, a nešto kasnije*

²⁹ *National Refrmer*, 9. januar 1887. godine; članak dr Luinsa (*Lewins*) *Freno-Kosmo-Biologija*.

³⁰ To je Ciklični zakon, ali je često određen ljudskom tvrdoglavošću.

Rezime

dolazi i period kad se proglasi da su one neophodne, pa se čak i najtuplji umovi čude kako su ikad mogle biti poricane.

Malo je verovatno da umovi današnje generacije nisu sasvim spremni za prijem okultnih istina. Takav će biti pogled unazad naprednih mislilaca Šeste Korenske Rase o istoriji prihvatanja ezoterijske filozofije - potpuno i bezuslovno. U međuvremenu će generacije naše Pete Rase nastaviti da se rukovode predrasudama i unapred stvorenim idejama. Na okultne nauke će se prekomo pokazivati prstom na svakom čošku, i svi će hteti da im se podsmevaju i da ih zgaze u ime i slavu materijalizma i takozvane nauke. Međutim, Dodatak koji upotpunjuje ovu Knjigu, koji sadrži odgovore na primedbe nauke što će uslediti, pokazuje istinski i uzajamni položaj optuženog i tužioca. Teozofi i okultisti su izvedeni pred sud javnog mnjenja, koje još uvek vije zastavu induktivnih nauka. One su te koje se moraju preispitati, i mora se pokazati u kojoj meri se njihovim dostignućima i otkrićima, što se tiču prirodnih zakona, suprotstavljaju ne naše tvrdnje, već činjenice prirode. Sada je kucnuo čas da se utvrdi da li su zidovi savremenog Jerihona toliko neprobojni da ih nikad ne može srušiti zvuk nijedne okultne trube.

Moraju se pažljivo ispitati takozvane *Sile*, na čelu sa Svetlošću i Elektricitetom, a takođe i sastav solamog tela, zatim i gravitacija i teorije maglina. Mora se raspravljati o prirodi Etra i drugih Elemenata, suprotstavljajući na taj način naučna učenja drugim okultnim učenjima, čije neke, dosad skrivene, tajne otkrivamo (vidi Dodatak).

Pre nekih 15 godina, autorka ove knjige bila je prva koja je ponovila, zajedno sa kabalistima, mudre zapovesti ezoterijskog katehizma.

Zatvori usta, da ne bi govorio o *tome* (misteriji), i tvoje srce, da ne bi mislio glasno; a ako ti srce izmakne, vrati ga na njegovo mesto, jer takav je naš sporazum.

{Sefer Jecira (Knjiga Stvaranja)}

I ponovo:

To je tajna koja donosi smrt: zatvori usta daje ne bi otkrio prostima, suspregni svoj mozak da ne bi nešto izmaklo iz njega i ispalo napolje.

(Pravila Inicijacije)

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Nekoliko godina kasnije trebalo je podići krajičak Izidinog vela; a sada je podignut još veći deo. . .

Ali, stare i prastare greške - one koje sa svakim danom postaju sve napadnije i očiglednije - sada stoje poredane u bojnom poretku, kao što su činile i nekada. Vodene šlepom konzervativnošću, taštinom i predrasudama, one su neprekidno na oprezu, spremne da uguše svaku istinu koja, budeći ih iz njihovog drevnog sna, zatraži da bude primljena. Tako je bilo još otkad je čovek postao životinja. Da onima koji iznesu na svetlost bilo koju od tih starih, prastarih istina, takvo ponašanje izgleda kao prava *moralna smrt* isto je tako sigurno kao što je sigurno da ovo malo što je sada otkriveno daje ŽIVOT I OBNOVU onima koji su u stanju da iz toga izvuku bar neku korist.

KNJIGA I – DEO II
EVOLUCIJA SIMBOLIKE
ODGOVARAJUĆIM REDOM

* *

OBJAŠNJENJA

SIMBOLIKA I IDEOGRAMI

Razlikovanje Amblema i Simbola < Magični Potencijal Zvuka
* *Tajni Jezik*

"Simbol je uvek, za onog ko ima oko za njega, mutnije ili jasnije otkrivenje nečeg Bogolikog. U simboličkoj predstavi kroz sve prosijava nešto nalik na božansku ideju; čak i najviše znamenje koje su ljudi ikad susreli i prigrlili pod samim krstom, imalo je samo slučajno i nebitno značenje."

KARLAJL

PROUČAVANJE skrivenog smisla svih religija i svetovnih legendi, svih naroda, velikih ili malih - pre svega tradicije Istoka - zauzima veliki deo sadašnjeg života autorke ove knjige. Ona je jedna od onih koji su ubedeni da nijedna mitološka priča, nijedan događaj iz folklornog predanja raznih naroda nije bio obična izmišljotina, već da sva ta predanja imaju stvarnu, istorijsku podlogu. U tome se ona ne slaže sa onim proučavaocima simbola koji, ma koliko da su na glasu, u svakom mitu nalaze samo dodatne dokaze o praznovemim sklonostima umova drevnih naroda i veruju da su sve mitologije iznikle i da su izgrađene na *solarnim mitovima*. Takva površna mišljenja na sjajan načinje otkloni g. Džerald Mejsi, pesnik i egiptolog, u predavanju *Drevno i savremeno obožavanje Meseca*. Njegova oštra kritika vredi da se ponovi, jer i mi osećamo isto, što smo otvo-

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

reno i rekli još daleke 1875. godine, kad je *napisana Razotkrivena Izida*.

Poslednjih trideset godina profesor Maks Miler je u svojim knjigama i predavanjima, u *Tajmsu* i drugim časopisima, sa platforme Kraljevskog instituta, sa predikaonice Vestminsterske opatije i sa svoje katedre na Oksfordu, poučavao daje mitologija bolest jezika i daje drevna simbolika rezultat nečeg što bi se moglo nazvati primitivnim zastranjivanjem.

"Mi znamo", kaže Renu, ponavljajući u svojim *Hibertpredavanjima* ideje Maksa Milera, "da *ra\to\logii& jeste* bolest koja se rada na određenom nivou ljudske kluture." Takvo je površno objašnjenje ne-evolucionista i takvo objašnjenje još uvek prihvata britanska javnost, koja misli putem posrednika. Prof Maks Miler, Koks, Gubematis i drugi zagovornici Solamog Mita, naslikali su nam primitivnog tvorca mita kao neku vrstu germanizovanog induskog metafizičara, koji sopstvenu senku projektuje na mentalnu maglu i dovitljivo govori o dimu, ili, u najboljem slučaju, o *obalcu*; nebo nad nama postaje nalik na katedralu zemlje snova, išarano slikama aboridžinskih košmara! Oni primitivnog čoveka zamišljaju po sopstvenoj slici i prilici i smatraju ga sklonim samomistifikaciji, ili, kako kaže Fontenel, "podložnim tome da vidi stvari kojih nema." Oni su pogrešno predstavili primitivnog ili arhajskog čoveka, u tom smislu daje on od samog početka bio potpuno zaluden aktivnom, ali neobuzdanom maštom, daje verovao u sve moguće laži kojima je direktno i stalno protivrečilo njegovo sopstveno svakodnevno iskustvo; da je on nekakva umišljena budala usred tih zamagljenih stvarnosti čije se doživljavanje urezivalo u njegov um, kao što ledeni bregovi urezuju brazde na stene ispod nivoa mora. Ostaje da se kaže, a jednog dana će biti i priznato, da se ti priznati autoriteti nisu nimalo bliže primakli počecima mitologije i jezika nego što se Bemsov pesnik Vili primakao Pegazu. Moj odgovor je: "Metafizički teoretičari samo zamišljaju daje mitologija bila bolest jezika, ili bilo čega drugog, osim njihovog sopstvenog mozga. Poreklo i smisao mitologije potpuno je pogrešno shvaćen sa svim tim solamostima i vetrogonjama! Mitologija je bila prvobitni model *mišljenja* u okviru rane misli. Ona je bila zasnovana na činjenicama prirode i još uvek se može potvrditi u pojavama. U njoj nema ničeg sumanutog, ničeg iracionalnog, kad se posmatra u svetlosti evolucije i kad se potpuno razume njen način izražavanja jezikom

Simbolika i ideogrami

znakova. Ludost je u tome što se ona smatra ljudskom istorijom ili Božanskim Otkrivenjem. Mitologija je skladište najdrevnije ljudske nauke, a ono što je tu za nas važno jeste da će, kad se ona jednom iznova ispravno protumači, to nesumnjivo biti smrt onih lažnih teologa koje je nesvesno donela na svet. ^ U savremenom izražavanju, za neku izjavu se ponekad kaže daje mitska u smislu daje neistinita, ali, drevna mitologija nije bila takav sistem ili način falsifikovanja. Mitološke bajke su bile način da se saopšte činjenice; one nisu bile ni falsifikati ni izmišljotine. (. . .) Na primer, kad su Egipćani slikali Mesec kao *Mačku*, oni nisu bili toliko glupi da pretpostavljaju daje Mesec mačka, niti je njihova bujna mašta videla u Mesecu bilo kakvu sličnost sa mačkom, niti je mačji mit *hio puko proširenje verbalne metafore*, niti su imali bilo kakvu nameru da prave skrivalice i zagonetke. (. . .) Oni su zapazili jednostavnu činjenicu da mačka vidi u mraku i da njene oči postaju potpuno otvorene i veoma svetle u mraku. Mesec je bio videlo na noćnom nebu, a mačka njegov ekvivalent na zemlji i tako je domaća mačka usvojena kao predstavnik, prirodni znak, živa slika Mesečeve kugle. (...) A iz toga je sledilo da se Sunce, koje vidi u svetu ispod nas po noći, može takode nazvati mačkom, pa je tako i nazvano, jer *takode vidi po mraku*. Na egipatskom se mačka zove *mau*, stoje izvedeno od *videlac*, od *mau*, videti. Jedan autor, koji je pisao o mitologiji, tvrdi da su Egipćani "zamišljali veliku

Što se tiče *božanskog otkrivenja*, tu se slažemo. Ali, ne i u pogledu "*ljudske istorije*." (. . .) Jer, u najvećem broju indijskih alegorija i "mitova" ima "istorije" i događaja, pravih stvarnih događaja, koji su u njima skriveni.

Kad "lažne teologije" nestanu, otkriće se prave praistorijske stvarnosti, koje se posebno nalaze u mitologiji Arijevaca - drevnih Indusa, pa čak i prehomerskih Helena. [Autorka je na ovom mestu nesumnjivo napravila lapsus. Ona je svakako mislila na prehelenske Arijevce, kao starosedeoce Balkanskog poluostrva, a ne na nekakve "prehomerske Helene". O ovoj temi postoji trotomno delo *Arijevska rasa*, Alberta Pajka, koje pruža izuzetan uvid u rečenu problematiku, pogotovo kad se ima na umu iz pera kakvog autora je ono nastalo. Sto se lapsusa gde Blavacke tiče, radi se o sledećem: naime, ne može se govoriti o "prehomerskim Helenima", jer Heleni nisu postojali ni u Homerovo doba, a kamoli u "prehomersko" (ma šta ovaj izraz značio). Heleni ili Grci (*sic.*) su, u stvari, došljaci na Balkansko poluostrvo i odlikuju se sasvim drugačijim rasnim obeležjima od starosedelaca. Oni su tzv. Homerove epove, *Ilijadu* i *Odiseju* zatekli na ovim prostorima, a onda ih helenizovah. (nap. ured.)]

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

mačku iza Sunca, koje predstavlja ženicu mačkinog oka." Ali, ta predstava je sasvim savremena. To je milerovska roba na tržištu. "Mesec *kao mačka* bio je oko Sunca, je *odražava sunčevu svetlost* i zato što oko u sebi odražava sliku. U obliku boginje Past, ta mačka nastavlja da posmatra Sunce, dok njena šapa pritiska i gnječi glavu zmije tame, kako se zove njen večni neprijatelj. (. . .)"

To je veoma korektno izlaganje lunamog mita iz njegovog astronomskog aspekta. Selenografija je, međutim, najmanje ezoterijska od svih oblasti luname simbolike. Da bismo potpuno ovladali - ako nam je dozvoljeno da načinimo novu reč - *Selenognozom*, moramo da znamo više od njenog astronomskog značenja. Mesec je (vidi odeljak VII, *Deus Lunus*) blisko povezan sa Zemljom, kao što je pokazano u Stanci VI Knjige I i sa svim misterijama naše planete direktnije je povezan čak i od Venere-Lucifera, okultne sestre Zemlje i njenog *alter ega*.

Neumorna istraživanja zapadnjačkih, a posebno nemačkih proučavalaca simbola, tokom prethodnog i ovog veka, dovela su sve okultiste i ljude bez predrasuda do uvida da se bez pomoći simbologije (sa njenih sedam odeljaka, o kojima savremeni svet ne zna ništa), nijedan drevni *Sveti Spis* ne može ispravno razumeti. Simbolika se mora proučavati iz svih njenih aspekata, jer svaki narod ima svoj specifičan način izražavanja. Ukratko, nijedan egipatski papirus, nijedna indijska *tola*, nijedna asirska tablica ili jevrejski pergament ne treba da se čita i shvata *bukvalno*.

To danas zna svaki učenjak. I sama izvrsna predavanja g. Dž. Mejsija dovoljna su da ubede bilo kog *slobodoumnog* hrišćanina da prihvatiti mrtvo slovo *Biblije* znači upasti u još veće greške i predrasude nego što su one koje je razvio um divljih stanovnika ostrva Južnog Mora. Ali, ono za šta su čak i orijentalisti, koji najviše tragaju za istinom i najveći su zaljubljenici u istinu, i dalje slepi, jeste činjenica daje svaki simbol na papirusu ili *toli* dijamant sa mnogo površi, a svaka od tih površi ne samo da naprosto nosi nekoliko tumačenja, već se isto tako odnosi na nekoliko nauka. To je ilustrovano pomenutim tumačenjem Meseca simbolički predstavljenog mačkom - primer zvezdano-zemaljske slikovitosti; kod drugih naroda, pored navedenih, Mesec ima mnoga druga značenja.

Kao što je učeni mason i teozof, pokojni Kenet Mekenzi (*Kennet MacKenzie*) pokazao u svojoj *Kraljevskoj masonske enciklopediji*, postoji velika razlika između *amblema* i *simbola*. Amblem "sažima veći niz misli nego simbol, za koga se pre može reći da ilustruje neku pojedinačnu i posebnu ideju." Otuda simboli (recimo, lunami ili solami) nekoliko zemalja, od kojih svaki ilustruje takvu jednu posebnu ideju, kolektivno stvaraju jedan ezoterijski amblem. On predstavlja "konkretnu vidljivu sliku ili znak, koji predstavlja principe, ili niz principa, koje prepoznaju oni koji su dobili određene instrukcije" (inicijati). Da kažemo još jasnije, amblem je *obično niz grafičkih predstava* koje se gledaju i objašnjavaju alegorijski i razvijaju jednu ideju panoramski, kao sled slika. Zato su *Purane* pisani amblemi. Isti je slučaj i sa Mojsijevim ili hrišćanskim *Zavetom*, ili *Biblijom* i svim drugim egzoteričkim spisima. Isti autoritet pokazuje:

Sva ezoterijska društva koristila su ambleme i simbole, na primer društvo pitagorejaca, eleuzinsko, Hermesovo bratstvo u Egiptu, rozenkrojci, slobodni zidari. Za mnoge od tih amblema nije u redu da se razotkriju oku široke javnosti i *veoma sitna razlika može učiniti da se dva amblema ili simbola* veoma mnogo razlikuju po značenju. Magički pečati (*sigilae*), koji su zasnovani na određenim principima i brojevima, imaju isti karakter, pa iako izgledaju čudovišno ili smešno očima neupućenih, oni prenose čitav sadržaj doktrine onima koji su uvežbani da ih prepoznaju.

Nabrojana društva su relativno moderna - nijedno nije starije od srednjeg veka. Koliko je onda tek uputnije da proučavaoci najstarijih arhajskih doktrina budu pažljivi da ne razotkriju tajne koje su daleko važnije za čovečanstvo (u smislu da u njegovim rukama mogu postati opasne) od takozvanih "Masonskih tajni", koje su danas postale, kako to kažu Francuzi, "Pulčineline"! Ali, to ograničenje se može primeniti samo na psihološko, bolje rečeno psihofiziološko i kosmičko značenje simbola i amblema, pa čak i na to samo delimično. Jedan adept mora odbiti da poučava nekog uslovima i sredstvima koja vode do uspostavljanja odnosa među elementima, bilo psihičkim ili fizičkim, koji bi mogli izazvati kako štetne, tako i povoljne rezultate. Ali, on je uvek spreman da najrevnosnijeg studenta pouči tajni drevne misli u pogledu svega što se odnosi na istoriju

skrivenu pod mitološkim simbolima i da tako pruži još više putokaza da se sagleda prošlost, pošto ona sadrži korisne informacije u pogledu porekla čoveka, evolucije rasa i znanja o Zemlji; pa ipak se danas plačljivo žale ne samo teozofi, već i nekolicina profanih koji su zainteresovani za te teme: "Zašto adepti ne otkriju ono što znaju?" Na to se može odgovoriti: "Zašto bi to učinili kad unapred znaju da nijedan čovek od nauke neće prihvatiti ponuđene činjenice ni kao hipotezu, a kamo li kao teoriju ili aksiom. Da li su ljudi široko prihvatili ili verovali u abecedu okultne filozofije saržanu u *Teozofu*, *Ezoterijskom budizmu* i drugim knjigama i časopisima? Zar nije čak i to malo stoje rečeno izloženo podsmehu i izrugivanju i suprotstavljeno sa jedne strane "animalnoj" i "majmunskoj teoriji" Hakslija-Hekela (*JFluxley-Haecker*), a sa druge Adamovom rebru i jabuci? Uprkos tako nezavidnoj perspektivi, u ovom delu izneta je masa činjenica. I sada su ovde poreklo čoveka, evolucija planeta i rasa, ljudskih i životinjskih, obrađeni onoliko potpuno koliko je to autorka u stanju da učini.

Dokazi koji su izneti u korist drevnih učenja razbacani su u svim starim spisima drevnih civilizacija. *Purane*, *Zend Avesta* i stari klasici vrve od njih, ali, niko se nije potrudio da sakupi i poveže te činjenice. To je zato što su svi takvi događaji zabeleženi simbolično i zato što su najbolji učenjaci, najoštrij umovi među našim arijanolozima i egiptolozima isuviše često bili pomračeni ovom ili onom unapred zamišljenom idejom, a još češće, jednostranim pogledom na tajno značenje. Čak je i parabola govorni simbol: kao što neki misle, ona predstavlja priču ili bajku, a mi kažemo da je to alegorijska predstava životnih stvarnosti, događaja i činjenica. I kao što se iz parabole uvek izvlačila pouka, pošto je ta pouka stvarna istina i činjenica u ljudskom životu, tako su i oni koji su upućeni u hijeratske nauke zaključivali o stvarnim, postojećim događajima iz određenih amblema i simbola koji su zabeleženi u drevnim arhivama hramova. Religiozna i ezoterijska istorija svakog naroda bila je zadenuta u simbole; ona nikad nije izražavana mnoštvom reci. Sve misli i osećanja, sva učenost i znanje koje su rane rase otkrile i stekle, našli su slikovni izraz u alegoriji i paraboli. Zašto? Zato što *izgovorena reč ima moć na kakvu i ne pomišljaju niti u nju veruju* moderni "mudraci". Zato što su zvuk i ritam u bliskom odnosu sa če-

tiri Elementa drevnih naroda i zato što će ta ili neka druga vibracija u vazduhu sigurno probuditi odgovarajuće moći, čije kombinovanje proizvodi dobar ili loš rezultat, zavisno od slučaja. Nijednom učniku nikad nije bilo dopušteno da govori o nekom istorijskom, religioznom ili bilo kom drugom stvarnom događaju sasvim tačnim recima, da se ne bi još jednom privukle moći povezane sa tim događajem. Takvi događaji pričali su se samo tokom Inicijacije i svaki učenik je morao da ih zabeleži odgovarajućim simbolima, koje je crpio iz svog sopstvenog uma i koje je, pre nego što su konačno prihvaćeni, pregledao njegov učitelj. Tako je vremenom stvoreno kinesko pismo, a pre toga su hijeratski simboli ustanovljeni u starom Egiptu. U kineskom pismu, koje se može čitati na bilo kom jeziku¹, i koje je samo nešto mlađe od egipatskog Totovog pisma, svaka reč ima simbol koji prenosi potrebnu reč u slikovnom obliku. Taj jezik poseduje više hiljada takvih simboličkih slova, ili logograma, od kojih svaki označava celu reč; jer čista slova, ili alfabet, u kineskom jeziku ne postoji, kao što nisu postojala ni u egipatskom do daleko kasnijeg perioda.

Sada ćemo pokušati da objasnimo glavne simbole i ambleme, jer će biti krajnje teško razumeti Knjigu II, koja razmatra Antropogenezu, bez prethodnog upoznavanja bar sa metafizičkim simbolima.

Ne bi bilo pravedno da se ulazi u ezoterijsko čitanje simbolike a da se ne oda dužna počast onome ko mu je u ovom veku učinio najveću uslugu, otkrivši ključ za drevnu jevrejsku simboliku, koja je pomešana sa metrologijom, jednim od ključeva za nekad univerzalni jezik misterija. G. Ralstonu Skinem iz Sinsinatija, autor knjige *Jevrejsko-egipatska Misterija i Izvor Mera*, upućujemo našu zahvalnost. Mistik i kabalista po prirodi, on je niz godina radio u tom pravcu, a njegovi napori su svakako bili krunisani velikim uspehom. Po njegovim sopstvenim recima:

Pisac ovog teksta je sasvim siguran daje postojao drevni jezik za koji je u naše vreme izgledalo daje izgubljen, ali čijih ostataka ima u izobilju. (. . .) Autor je otkrio daje taj geometrijski odnos

¹ Otuda će Japanac, koji ne razume ni reč kineskog, kad se sretne sa Kinezom koji ne razume japanski, komunicirati sa njim pismeno i razumeće se izvršeno, jer je pismo simboličko.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

(cifarski količnik prečnika prema obimu kruga) veoma drevan, i da su linearne mere verovatno božanskog porekla. (...) Izgleda da je gotovo dokazano kako je isti sistem geometrije, brojeva, odnosa i mera bio poznat i upotrebljavan na sevemoameričkom kontinentu, čak i pre nego što su za njega znali Semiti u opadanju. . .

Posebnost tog jezika je u tome da se on može sadržati u nekom drugom jeziku, biti u njemu sakriven, a postati opaziv jedino uz pomoć posebnih uputstava, zato što slova i slogovni znaci poseduju istovremeno moći ili značenja brojeva, geometrijskih oblika, slika, ili ideografa i simbola, čiji zamišljeni opseg izričito pomažu parabole u obliku pripovedanja ili odlomaka pripovedanja, a takođe se mogu postaviti odvojeno, nezavisno i raznovrsno, pomoću slika, u skulpturama ili građevinama.

Da raščistimo jednu dvosmislenost u pogledu termina "jezik": najpre, ta reč znači izraz ideja ljudskim govorom; ali, tada, ona može značiti izražavanje ideja bilo kojim drugim sredstvom. Taj stari jezik u jevrejskom tekstu je tako sačinjen da se uz upotrebu pisanih slova, koja bi činila jezik kako je prvobitno defmisana, može namemo preneti niz ideja sasvim različitih od onih koje su izražene čitanjem oznaka glasova. Taj drugi jezik, prekriven velom, saopštava niz ideja, kopija svesnih stvari u imaginaciji, koje se mogu naslikati i stvari koje se mogu klasifikovati kao stvarne, a da nisu svesne; kao što se, na primer, broj 9 može uzeti kao stvarnost, iako nema svesno postojanje, tako se i revolucija Meseca može uzeti kao da rađa ili izaziva stvarnu ideju, iako sama revolucija nema susptancu. Taj idejni jezik se može sastojati od simbola ograničenih na proizvoljne termine i znake, koji imaju veoma uzak krug koncepcija i prilično su bezvredni, ili može predstavljati pronicanje u prirodu u nekim od njenih ispoljavanja čija je vrednost gotovo neizmerna što se tiče ljudske civilizacije. Slika nečeg prirodnog može izazvati ideje o koordinativnom predmetu-temi, koje zrače u različitim, pa čak i suprotnim pravcima, nalik na paoke točka i proizvode prirodne stvarnosti u odeljcima koji su veoma daleko od prividne tendencije čitanja prve ili početne slike. Pojam može roditi pojam koji je povezan sa njim, ali ako to učini, koliko god da su prividno nespojivi, sve izvorne ideje moraju nići iz izvorne slike i biti skladno povezane, ili dovedene u međusobni odnos. (. . .) Zato, ako je opisana ideja dovoljno korenita, to može dovesti čak i do predstave o samom Kosmosu i detaljima njegove konstrukcije. Takva upotreba običnog jezika je danas izvan upotrebe, ali se autor

pita nije li nekad, u dalekoj prošlosti, taj ili takav bio jezik čitavog sveta koji je bio u opštoj upotrebi, ali koji je, kako bese sve više uobličavan u svoje tajne oblike, prisvojila neka odabrana klasa ili kasta. Time hoću da kažem daje popularni ili narodni jezik još na samom svom početku bio korišćen kao nosilac ovog posebnog modusa prenošenja ideja. Dokazi za to su veoma jaki i, zaista, izgleda kao da je u istoriji ljudske rase dolazilo, izazvano uzrocima koje danas, u najmanju ruku, ne možemo da pratimo, do prekida ili gubitaka u odnosu na izvorno savršeni jezik i savršeni sistem nauke - ako možemo reći savršenih, zato što su bili božanskog porekla i nastanka?

"Božansko poreklo" ovde ne znači otkrivenje nekog antropomorfnog boga na planini među munjama i gromovima, već, kao što mi razumemo, jezik i sistem nauke koji je bio prenet ranom čovečanstvu od strane naprednijeg *čovečanstvu*, toliko višeg daje u očima tog čovečanstva-deteta ono bilo *božansko*. Ukratko, od "čovečanstva" iz drugih sfera; to je ideja koja u sebi nema ničeg natprirodnog i samo od nivoa sujete i arogancije uma kome je izložena zavisi da li će je prihvatiti ili odbaciti. Jer, kad bi samo profesori savremenog znanja dopustili da, iako ne znaju ništa o prirodi bestelesnog čoveka - bolje rečeno, ništa ne priznaju - budućnost može obilovati iznenađenjima i neočekivanim otkrivenjima za njih, kad se njihova Ega oslobode svojih grubih tela, tad bi materijalističko neverovanje imalo manje šansi nego što ih ima danas. Ko od njih zna, ili sme da kaže, šta će se desiti kad se životni ciklus ove planete završi i sama majka Zemlja padne u svoj poslednji san? Koje dovoljno smeo da kaže da *božanska Ega* našeg čovečanstva - u najmanju ruku izabranici iz mnoštva koje prelazi u druge sfere - *neće, sa svoje strane, postati* "božanski" instruktori novog čovečanstva koje će oni stvoriti na novoj planeti, koju će u život i aktivnost prizvati bestelesni "principi" naše Zemlje? (Vidi Stancu VI, Knjiga I, Deo I.) Sve je to moglo biti iskustvo PROŠLOSTI i ti čudni zapisi postoje utisnuti u "Jeziku misterija" preistorijskih doba, jeziku koji se danas naziva SIMBOLIKOM.

TAJNI JEZIK I NJEGOVI KLJUČEVI

Mnoštvo egipatskih Religija * Jevreji i njihov Sistem * Mojsijeje kopirao od Sargona * Identitet antičkih Simbola

Nedavna otkrića velikih matematičara i kabalista tako dokazuju, bez i trunke sumnje, daje svaka teologija, od najranije i najstarije pa do najnovije, nikla ne samo iz zajedničkog izvora apstraktnih verovanja, već i iz jednog univerzalnog ezoterijskog, ili "Tajnog" jezika. Ti učenjaci poseduju ključ starog univerzalnog jezika i uspešno su ga okrenuli, iako *samo jednom*, u bravi hermetički zatvorenih vrata koja vode u Dvoranu Tajni. Veliki arhajski sistem koji je od praistorijskih vremena poznat kao sveta Nauka Mudrosti, i koji je sadržan i može se pratiti u svakoj staroj, kao i novoj religiji, imao je i još uvek ima, svoj univerzalni jezik - za koji je mason Ragon pretpostavljao da postoji - jezik hijerofanata, a koji, da tako kažemo, ima sedam "dijalekata", od kojih se svaki odnosi na i posebno je prilagođen jednoj od sedam tajni Prirode. Svaki je imao sopstvenu simboliku. Tako se Priroda mogla tumačiti ili u celini, ili se na nju moglo gledati iz njenih posebnih aspekata.

Dokaz za to je što je do dana današnjeg orijentalistima uopšte, a posebno indolozima i egiptolozima, izuzetno teško da protumače alegorijske spise Arijevaca i hijeratske zapise starog Egipta. To je zato što nikad ne uzimaju u obzir da su svi stari zapisi bili napisani jezikom koji je bio univerzalan i podjednako poznat svim narodima u drevnim danima, ali koji je danas razumljiv samo nekolicini. Kao arapske cifre koje su jasne čoveku bilo kog naroda, ili kao engleska

reč *and*, koja kod Francuza postaje *et*, a kod Nemaca *und*, i tako dalje, a koja se opet kod svih civilizovanih naroda može izraziti jednostavnim znakom & - tako su i sve reci tog tajnog jezika značile istu stvar za svakog čoveka bilo kog naroda. Bilo je nekoliko zapaženih ličnosti koje su pokušale da ponovo uspostave takav jedan univerzalni *filozofski jezik*: Delgarm (*Delgarme*), Vilkins, Lajbnic, ali, Dememije (*Demaimieux*) je jedini, u svojoj *Pasigraphie*, dokazao da je to moguće. Valentinova shema, nazvana "Grčka Kabala", zasnovana na kombinaciji grčkih slova, može poslužiti kao model.

Mnogostruka lica tajnog jezika vodila su usvajanju veoma raznovrsnih dogmi i pravila u egzoterizmu crkvenih rituala. I od njih potiče najveći broj dogmi hrišćanske crkve, tj. Sedam Sakramenata, Trojstvo, Vaskrsnuće, sedam smrtnih Grehova i sedam Vrlina. Međutim, pošto su sedam ključeva za tajni jezik posedovali najviši među iniciranim Hijerofantima antike, samo je način delimične upotrebe nekih od njih dospelo, izdajom nekih ranih crkvenih otaca - bivših inicijata u Hramovima - u ruke nove sekte Nazarena. Neki od ranih papa bili su Inicijati, ali su poslednji komadići njihovog znanja danas dospeli u ruke jezuita, koji su ga pretvorili u sistem vradžbina.

Smatra se daje ESTDIJA (ne u svojoj današnjoj ograničenosti, već u svojim drevnim granicama) jedina zemlja među čijim sinovima još uvek ima adepata koji znaju svih *sedam podsistema* i ključ za čitav sistem. Od pada Memfisa, Egipat je počeo da gubi te ključeve jedan po jedan, a Haldeja je u danima Beroza sačuvala samo tri. Sto se tiče Jevreja, u svim svojim spisima oni pokazuju jedino potpuno znanje astronomskih, geometrijskih i numeričkih sistema za simbolizovanje svih ljudskih, a *posebno fizioloških* funkcija. Oni nikad nisu imali više ključeve.

Gospodin Gaston Maspero, veliki francuski egiptolog i naslednik Marijet Bej (*Mariette Bay*), piše:

Svaki put kad čujem kako ljudi govore o religiji Egipta, u iskušenju sam da upitam o *kojoj* od egipatskih religija govore? Da li o egipatskoj religiji četvrte dinastije, ili o egipatskoj religiji ptolomejskog perioda? Govore li o religiji svetine, ili učenih ljudi? O onoj koja se poučavala u školama Heliopolisa, ili onoj drugoj koja je bila u umovima i zamislama tebanske sveštene klase? Jer, između prvog groba u Memfisu, koji nosi logogram kralja treće dinastije, i

poslednjih kamenova u Esnehu pod kraljem Filipom, Arapinom, razmak je najmanje pet hiljada godina. Da ostavimo po strani invaziju pastira, etiopsku i asirsku dominaciju, osvajanje od strane Persijanaca, grčku kolonizaciju i hiljade revolucija u njegovom političkom životu, Egipat je tokom tih pet hiljada godina prošao kroz mnoge životne nedaće, moralne i intelektualne. Sedamnaesto poglavlje *Knjige Mrtvih*, koje izgleda da sadrži prikaz sistema sveta kako su ga razumeli u Heliopolisu, poznato nam je samo preko nekoliko kopija iz jedanaeste i dvanaeste dinastije. Svaki od stihova koji ga sačinjavaju u to vreme je već bio tumačen na tri ili četiri različita načina; zaista, toliko različita da je Demijurg postao solama vatra - *Ra-šu*, ili prvobitna voda. Petnaest vekova kasnije, broj tumačenja znatno se povećao. Vreme je, naravno, izmenilo ideje o univerzumu i silama koje njime vladaju. Tokom samo osamnaest vekova postojanja hrišćanstva, ono je preradilo, razvilo i preobrazilo najveći broj svojih dogmi; koliko su puta onda egipatski sveštenici mogli izmeniti svoje dogme tokom tih pedeset vekova koji odvajaju Teodosija od kraljeva-graditelja piramida?

Verujemo daje ovde istaknuti egiptolog preterao. Egzoterijske dogme su mogle biti često menjane, ezoterijske nikad. On ne uzima u obzir svetu neizmenljivost prvobitnih istina, koje su otkrivane samo tokom misterija inicijacije. Egipatski sveštenici *su mnogo toga zaboravili, a nisu izmenili ništa*. Gubitak dobrog dela prvobitnog učenja desio se usled iznenadnih smrti velikih Hijerofanata, koji su napustili svet pre nego što su imali vremena da otkriju *sve* svojim naslednicima, a najviše zbog toga što nije bilo dovoljno dostojnih naslednika tog znanja. Pa ipak su oni u svojim ritualima i dogmama sačuvali glavna učenja tajne doktrine. Tako, u sedamnaestom poglavlju, koje pominje Maspero, nalazimo: (1) Oziris kaže daje on *Tum* (kreativna sila u prirodi koja daje oblik svim Bićima) samostvorena i samopostojeća, proizišla iz *Nun*, nebeske reke, koja se zove *Otac-majka* bogova i koja predstavlja haos ili prvobitnu *Dubinu*, prožetu nevidljivim duhom. (2) On je našao *Šu* (solamu silu) na stepeništu koje vodi u Grad Osmorih (dve *kocke* Dobra i Zla), i poništio je zle principe u *Nunu* (haos), decu Pobunjenika. (3) On je Vatra i Voda, tj, Nun prvobitni roditelj i od svojih udova je stvorio bogove - 14 bogova (dva puta sedam), sedam tamnih i sedam svetlih bogova (sedam hrišćanskih Duhova Prisustva i sedam mračnih Zlih Duhova). (4) On

je zakon postojanja i Bića, (stih 10) *Benu* (ili feniks, ptica vaskrsnuća u Večnosti), u kome noć smenjuje dan, a dan noć - aluzija ne periodičke cikluse kosmičkog vaskrsnuća i ljudske reinkarnacije. Jer, šta može da znači ovo: "Putnik koji prelazi milione godina, u ime Jednog, i veliko zeleno (primordijalne vode ili Haos), u ime drugog" (stih 17), jedan rada milione godina u sledu, drugi ih proždire, da bi ih obnovio. (5) On govori o Sedam Sjajnih koji slede svog Gospoda, koji vrši pravdu (Oziris u *Amentiju*).

Sada se pokazuje daje sve to bilo izvor i poreklo hrišćanskih dogmi. Ono što su Jevreji dobili iz Egipta, preko Mojsija i drugih inicijata, u kasnijim vremenima je dovoljno pobrkano i iskrivljeno, a ono što je crkva dobila od oboje, još je u većoj meri pogrešno.

Pa ipak se sada pokazuje daje njihov sistem u tom posebnom odeljku simbolike - naime, ključu misterija astronomije povezanih sa idejama razmnožavanja i začeca - identičan sa onim idejama drevnih religija čija je teologija razvila falički element. Jevrejski sistem svetih mera koje se primenjuju na religiozne simbole, u pogledu geometrijskih i numeričkih kombinacija, isti je kao i haldejski, grčki i egipatski, budući da su ga Jevreji razvili tokom vekova u kojima su robovali tim narodima.' Kakav je bio taj sistem? Lično ubeđenje autora knjige *Izvor mera* je da su:

Knjige Mojsijeve načinjene sa namerom da, pomoću veštine artističkog izraza, zasnuju geometrijski i numerički sistem egzaktne nauke, koji bi služio kao izvor mera.

Piaci Smit (*Piazzi Smith*) smatra isto to. Neki učenjaci su otkrili da su taj sistem i te mere identični onima koji su korišćeni u gradnji velikih piramida - ali, to je istina samo delimično. "Osnov tih mera je bio Parkerov količnik", kaže g. R. Skinner u *Izvoru mera*.

Kao što smo rekli u *Izidi* (Tom II, str. 438-9):

Do dana današnjeg, uprkos svim protivrečnostima i istraživanjima, istorija i nauka, kao i uvek, tapkaju u mraku u pogledu porekla Jevreja. Oni mogu biti i prognane *Candale* iz drevne Indije, "zidari" koje pominju Vina-Svata, Veda-Vjasa i Manu, kao i Herodotovi Feničani, ili Josifovi Hiksi, ili potomci Pali pastira, ili mešavina svih njih. *Biblija* stanovnike Tira naziva srođnicima i prisvaja vlast nad njima. (. . .) Kako god bilo, oni su postali mešana rasa ubrzo nakon Mojsija, jer *Biblija* pokazuje da slobodno sklapaju brakove ne samo sa Kanaancima, već i svakim drugim narodom i rasom sa kojim dođu u dodir.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Autor ovog veoma izuzetnog dela je to otkrio, kako kaže, u upotrebi celog količnika u brojnom odnosu prečnika prema obimu kruga, koji je pronašao pomenuti Džon Parker iz Njujorka. Taj količnik je 6,561 za prečnik, a 20,612 za obim. Štaviše, taj geometrijski odnos bio je veoma drevni (i verovatno) božanski izvor onog što je egzoterijskom upotrebom i praktičnom primenom postao britanski sistem dužnih mera:

(. . .) čija je osnovna jedinica /«čbila takođe i osnova kraljevskog egipatskog *lakta* i rimske *stope*. On je takođe otkrio daje postojao modifikovan oblik tog količnika, 113-355 (objašnjen u njegovom delu), i dok je taj poslednji odnos po svom poreklu ukazao na egzaktno celovito)/, ili 20,612/6,561, on je takođe služio i kao osnov za astronomska izračunavanja. Autor je otkrio da je jedan sistem *egzaktne nauke, geometrijske, numeričke i astronomske*, zasnovan na tim količnicima, a koji nalazimo praktično primenjen u konstruisanju velike egipatske piramide, delimično bio srž tog jezika, koji se sadrži i skriven je ispod verbalnog sadržaja teksta *Biblije*. Otkriveno je da se inč i mera od dve stope, 24 inča, prevedene za upotrebu pomoću elemenata kruga (vidi prve strane Knjige I) i pomenutih količnika, nalaze u osnovi ili bazi tog prirodnog egipatskog i jevrejskog sistema nauke, dok, štaviše, izgleda očigledno da se na sam taj sistem gleda kao da je božanskog porekla i da potiče od božanskog otkrivenja. (. . .)

Ali, da vidimo šta kažu protivnici mera piramida profesora Piaci Smita.

Izgleda da ih g. Petri poriče, i daje upropastio Piacijeva proučavanja u njihovom odnosu sa *Biblijom*. Tako je i sa g. Proktorom, dugogodišnjim prvakom "koincidentalizma" u svim pitanjima drevnih umetnosti i nauka. Govoreći o "mnoštvu odnosa nezavisnih od piramide, koji su se izokrenuli dok su graditelji piramida pokušavali da povezu piramidu sa solamim sistemom (. . .) te podudarnosti", kaže on, "su mnogo zanimljivije od bilo kakve podudarnosti piramida i astronomskih brojeva: one prve su tako približne i značajne kao što su i stvarne" (tj. one "podudarnosti" koje bi ostale čak i kad piramide ne bi postojale); "ove poslednje, koje su samo *zamišljene* (?) bile su uspostavljene procesom koji školarci zovu 'krparenjem' i sada su nove mere dovele dotle da se taj posao stalno iznova obav-

Ija" {*Petrijevapisma Akademiji*, 17. decembar 1881.). Na to g. Stejnajlend Vejk {*Staniland JVake*) opravdano prigovara u svojoj knjizi *O poreklu i značaju velike piramide* (London, 1882.):

Međutim, to nisu mogle biti puke podudarnosti ako su graditelji piramida imali znanje astronomije koje se ispoljilo u njihovoj savršenoj orijentaciji i drugim dokazanim astronomskim osobinama.

Oni su ga imali i na tom "znanju" je bio zasnovan program M I - STERIJA i niza Inicijacija; otuda je gradnja piramida večni zapis i neuništivi simbol tih Misterija i Inicijacija na Zemlji, kao što su to putanje zvezda na Nebu. Ciklus Inicijacije bio je minijaturna reprodukcija velikog niza kosmičkih promena koje su astronomi nazvali tropska ili zvezdana godina. Kao što se na završetku ciklusa zvezdane godine (25.868 godina) nebeska tela vraćaju na isti relativni položaj koji su zauzimala na njenom početku, tako i na završetku ciklusa Inicijacija unutrašnji čovek ponovo stiče svoju nedirnutu čistotu i znanje iz kojih je krenuo u ovaj ciklus zemaljskih inkarnacija.

Mojsije, Inicijant egipatskih misterija, zasnovao je religiju novog naroda, koju je stvorio na istoj apstraktnoj formuli izvedenoj iz zvezdanog ciklusa, i simbolizovao ga oblikom i merama tabemakla, za koji se pretpostavlja da gaje sagradio u divljini. Na tim podacima su kasniji jevrejski visoki sveštenici izgradili alegoriju o Solomonovom Hramu - građevini koja nikad nije stvarno spotojala, kao ni sam kralj Solomon, koji je bio naprosto solami mit, isto koliko i kasniji masonski Hiram Abif, kako je to lepo pokazao Ragon. Zato, ako se mere tog alegoričkog hrama, simbola ciklusa Inicijacije, poklapaju sa merama velike piramide, to je posledica toga što su one i dobijene od te piramide preko Mojsijevog Tabernakla.

Daje naš autor *otkrio jedan* ili čak i *dva od ključeva*, nedvosmisleno je pokazano u navedenom delu. Čovek samo treba da ga pročita pa da oseti kako raste ubedenje daje skriveno značenje alegorija i parabola oba *Zaveta* sada otkriveno. A isto je tako, ako ne i više, sigurno da on svoje otkriće duguje daleko više sopstvenom geniju nego Parkerovom i Piaci Smitovom. Jer, kako je upravo pokazano, nije tako sigurno da li su mere velike piramide, koje su biblijski "piramidalisti" preuzeli i usvojili, tačne van svake sumnje. Dokaz za to je delo pod nazivom *Piramide i hramovi Gize*, g.

TAJNA DOKTRINA « KOSMOGENEZA

F. Petrija, pored drugih dela nedavno napisanih da bi se suprotstavila pomenutim računanjima, koja su *nazvana pristrasnim*. *Izgleda* da se gotovo sve mere g. Piaci Smita razlikuju od kasnijih i pažljivijih merenja g. Petrija, koji uvod u svoju knjigu zaključuje sledećim recima:

Sto se tiče rezultata čitavog istraživanja, možda će se mnoge teorije složiti sa jednim Amerikancem koji je bio vatreni poklonik teorije piramida kad je došao u Gizu. Imao sam zadovoljstvo da se tu sa njim dražim nekoliko dana i na našem poslednjem zajedničkom ručku on mi je rekao rastuženim glasom: "Pa, gospodine! Osećam se kao da sam bio na pogrebu. Neka stare teorije budu dostojno pokopane, mada bi trebalo da povedemo računa da u žurbi ne zakopamo žive i neke od ranjenih."

Što se tiče proračuna pokojnog Dž. Parkera u celini, a posebno njegove treće pretpostavke, konsultovali smo nekoliko poznatih matematičara i ovo je suština onoga što su rekli: Parkerovo razmišljanje se zasniva pre na sentimentalnim nego matematičkim argumentima i logički je neuverljivo.

Pretpostavka III, naime, kaže daje:

"Krug prirodna osnova ili početak svih površina, a daje matematika osnovom načinila kvadrat, što je veštački i proizvoljno - "

To predstavlja ilustraciju nasumične pretpostavke, i ne može se zasnivati na matematičkom razmišljanju. Ista primedba se odnosi i na Pretpostavku IV, koja tvrdi:

"Zato što je krag prvobitni oblik u prirodi, on je osnova površine; a pošto se krag meri kvadratom i jednak mu je samo u odnosu polovine njegovog obima prema poluprečniku, zato su obim i prečnik, a ne kvadrat prečnika, jedini prirodni i zakoniti elementi površine, kojim su svi pravilni oblici učinjeni jednakim kvadratu i jednakim krugu."

Pretpostavka IX je izrazit primer pogrešnog razmišljanja, a na njoj se uglavnom zasniva kvadratura g. Parkera. Evo je:

"Kvadrat i jednakostranični trougao su suprotni jedan drugom u svim elementima konstrukcije i otuda je delimični prečnik jed-

nog kruga, koji je jednak prečniku jednog kvadrata, u njemu dvostruki količnik odnosa prema prečniku jednakostraničnog trougla čija površina je jedan" (itd., itd.).

Da uzmemo, zarad diskusije, da se za trougao može reći da ima prečnik u onom smislu u kome govorimo o prečniku kruga - jer ono što Parker zove prečnikom trougla jeste prečnik kruga upisanog u trougao, i zato uopšte nije prečnik trougla - i da uzmemo zdravo za gotovo druge proizvoljne i matematičke pretpostavke izmešane u njegovom zaključku, zašto bismo morali da zaključimo da, ako su trougao i krug suprotni u svim elementima svoje konstrukcije, prečnik svakog definisanog kruga mora u njegovom oponentu biti dvostruki odnos prečnika bilo kog datog ekvivalentnog trougla? Kakva je veza između te pretpostavke i zaključka? Razmišljanje te vrste nepoznato je geometriji i matematičari ga ne bi prihvatili.

Da li je arhajski sistem bio izvor britanskog inča ili ne, od malog je značaja za striktnog i pravog metafizičara. A ni ezoterijsko čitanje *Biblije* g. Ralstona Skinera neće postati netačno naprosto zato što se mere piramide neće složiti sa merama Solomonovog hrama. Nojeve barke itd., ili zato što su matematičari odbacili kvadraturu kruga g. Parkera. Jer, čitanje g. Skinera se pre svega zasniva na kabalističkim metodima i rabinskoj vrednosti hebrejskih slova. Ali, izuzetno je važno da se potvrdi da li su mere koje su korišćene u evoluciji i građenju arijevske simboličke religije, u konstrukciji njihovih hramova, zatim cifre date u *Puranama*, a posebno u njihovoj hronologiji, pa njihovi astronomski simboli, trajanje ciklusa i druge komponente identične onima koje su korišćene u biblijskim merama i simbolima. Jer, to bi dokazalo da su Jevreji, ukoliko svoj sveti lakat i mere nisu uzeli od Egipćana (pošto je Mojsije bio iniciran od strane Sveštenika), te ideje sigurno dobili iz Indije. U svakom slučaju, oni su ih predali ranim hrišćanima. Otuda su okultisti i kabalisti pravi "naslednici" ZNANJA ili tajne mudrosti koja se još uvek nalazi u *Bibliji*: jer samo oni znaju kako da razumeju njeno pravo značenje, dok se nepućeni Jevreji i hrišćani drže njenih ljuštura i bukvalnih značenja. Autor knjige *Izvor mera* je pokazao da je taj sistem mera vodio izmišljanju božjih imena Elohim i Jehova, i njihovom prilagođavanju faličkom pristupu, kao i da Jehova nije baš laskava kopija Ozirisa. Ali, on i g. Piaci Smit su, izgleda, radili pod utiskom da: {a} taj

TAJNA DOKTRINA « KOSMOGENEZA

sistem potiče od Izraelićana, budući daje hebrejski jezik *božanski* jezik i da *(b)* taj univerzalni jezik pripada direktnom otkrivenju!

Ova poslednja pretpostavka tačna je samo u smislu na koji je ukazano u poslednjem pasusu prethodnog odeljka, ali, još moramo da se saglasimo oko prirode i karaktera božanskog "Otkrivača". Sto se tiče prioriteta, za profane će on, naravno, zavisiti od *(a)* unutrašnje i spoljašnje očiglednosti otkrivenja i *(b)* od lične unapred stvorene zamisli svakog učenjaka. To, međutim, ne može da spreči ni teističke kabaliste ni panteističke okultiste da veruju svaki na svoj način, a oni neće ni ubedivati jedni druge. Činjenice koje nam daje istorija suviše su mršave i nezadovoljavajuće za oboje da bi skeptiku pokazale koje u pravu.

Sa druge strane, dokazi koje daje predanje se isuviše često odbacuju da bismo se mogli nadati da će oni resiti ovo pitanje, pogotovo u naše vreme. U međuvremenu, materijalistička nauka će se nepristrasno smežati i kabalistima i okultistima. Ali, kad se to žalosno sporno pitanje prioriteta ostavi po strani, nauka će, u svojim ograncima filologije i uporedne religije, konačno videti da je pozvana na odgovornost i biće prisiljena da prihvati opšta uverenja. ^ Njeni najveći

Ta uverenja se prihvataju jedno po jedno, pošto su naučnici jedan za drugim prisiljeni da priznaju saopštene činjenice iz "Tajne Doktrine" - iako oni retko, ako uopšte, priznaju da nisu prvi koji to čine. Tako je, u danima slave, g. Piaci Smit, autoritet za piramide u Gizi, izneo teoriju daje crveni sarkofag u Kraljevoj odaji *"jedinica mere za dve najprosvećenije nacije, Englesku i Ameriku"*, a to nije bilo ništa bolje od teorije da on predstavlja "ambar za kukuruz". U *Razotkrivenoj Izidi*, koja je objavljena baš u to vreme, ovo je žestoko poricano. Onda je njujorška štampa digla svoj glas (uglavnom *Sun i World*) protiv naše pretenzije da nalazimo mane i ispravljamo takvu zvezdu učenosti. Na strani 519, tom I, rekli smo daje Herodot, kad je raspravljao o piramidi, "mogao dodati da spolja ona simbolizuje stvaralački princip Prirode" a takode ilustruje/»n'Mc;pe *geometrije, matematičice, astrologije i astronomije*. Iznutra, bio je to veličanstveni hram u čijim su senovitim uglovima izvođene misterije i čiji su zidovi često bili svedoci scena inicijacije članova kraljevske porodice. Crveni sarkofag, koji profesor Piaci Smit, škotski kraljevski astronom, degradira u "skladište za kukuruz", bio je *krstionica*, iz koje se novak "ponovo rađao" i postajao adept.

U to vreme su se našim tvrdnjama podsmevali. Optuživali su nas da smo naše ideje preuzeli od "ludog" Šoa (*Shaw*), engleskog pisca koji je smatrao da je sarkofag korišćen za proslavu Ozirisovih Misterija (nikad nismo čuli za tog

učenjaci, umesto da pijuckaju na taj "bučkuriš apsurdne mašte i praznoverica", kako se obično naziva bramanska literatura, potrudite se da nauče simbolički univerzalni jezik, sa njegovim numeričkim i geometrijskim ključevima. Ali, opet, teško da će u tome uspeti ako i oni veruju da jevrejski sistem kabale sadrži ključ *čitave* tajne; jer, *on ga ne sadrži*. A nijedan drugi Sveti Spis u današnje vreme ga ne sadrži u celini, jer čak ni *Vede* nisu potpune. Svaka stara religija predstavlja samo jedno ili dva poglavlja arhajske prvobitne misterije - a samo se istočnjački *okultizam* može pohvaliti da poseduje čitavu tajnu, sa njenih *sedam* ključeva. U ovom delu ćemo napraviti poređenje i objasniti ga stoje moguće potpunije - ostalo ostavljamo ličnoj intuiciji proučavaoca. Jer, kad kažemo *da istočnjački okultizam poseduje tajnu*, to ne znači da pisac ovog dela tvrdi kako je "potpuno", pa čak i približno zna, što bi bilo besmisleno. Ono što znam, to i kažem; ono što ne mogu da objasnim, proučavalac mora sam da otkrije.

Ali, uz pretpostavku da se celim krugom univerzalnog tajnog jezika neće ovladati ni u narednim vekovima, čak i ono što su neki učenjaci dosad otkrili u *Bibliji* sasvim je dovoljno da se ta tvrdnja dokaže - matematički. Judaizam se domogao dva od sedam ključeva, a pošto su ta dva ključa danas nanovo otkrivena, nije više stvar individualnih razmišljanja i hipoteza, a još manje "koincidencija", već tačnog čitanja biblijskog teksta, kao što svako ko zna aritmetiku čita i proverava sabirke i sumu.⁵ Kroz samo nekoliko godina, taj sistem

pisca!). A danas, nakon šest ili sedam godina, evo šta g. Stejnajlend Vejk piše na strani 93 svog rada *Poreklo i značaj velike piramide*:

Takozvana Kraljeva odaja, o kojoj je jedan entuzijasta rekao: "Uglašam zidovi, fini materijali, velike razmere i uzvišeno mesto rečito govore o slavi koja treba da dođe" - ako nije to, onda je soba savršenstva Keopsovog groba verovatno bila mesto gde je inicijal uvođen nakon što je prošao kroz uski prolaz koji vodi naviše u veliku galeriju, sa njenim niskim završetkom, koja ga je postepeno pripremala za završni stupanj SVETIH MISTERIJA.

Daje g. Vejk teozof, magao bi da doda daje uski prolaz koji vodi naviše u Kraljevu odaju zaista imao "usku kapiju"; na istu "pravu kapiju" koja "vodi u život", ili duhovno ponovno rođenje, aludira Isus u *Jevandeljupo Mateju*, VII, 13 i dalje i to je ta kapija u hramu inicijacije na koju je mislio pisac kad je zapisao reci što se pripisuju jednom Inicijatu.

Sve što smo rekli u *Izidi* danas je potvrđeno u knjizi *Egipatska Misterija; izvor mera*, čitanjem *Biblije* uz pomoć numeričkih i geometrijskih ključeva.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Će unišiti mrtvo slovo *Biblije*, kao i svih drugih egzoterijskih verovanja, pokazujući dogme u njihovom stvarnom, ogoljenom značenju.

Potom Će to neporecivo znaćenje, ma koliko daje nepotpuno, otkriti misteriju Bića, a pored toga izmeniti i naučne sisteme antropologije, etnologije, a posebno hronologije. Falički element, koji se nalazi u svakom imenu Boga i priči *Starog* (a u izvesnom stepenu) i *Novog Zaveta*, može takode vremenom izmeniti savremene materijalističke poglede u biologiji i fiziologiji.

Lišeni njihove odbojne savremene grubosti, ti pogledi na prirodu i Ćeovka, na autoritet nebeskih tela i njihovih misterija, razotkriće evolucije ljudskog uma i pokazati koliko je prirodan bio takav jedan tok misli. Takozvani falički simboli su postali uvredljivi samo zbog elementa materijalnosti i animalnosti u njima. Pošto su oni potekli od arhajskih rasa, koje su, dobivši svoje lično znanje od dvopolnih predaka, bili u sopstvenim očima, prvo pojavno ispoljavanje odvajanja polova i, sa svoje strane, predstavnici posledične misterije stvaranja, takvi simboli su bili prirodni. Ako su ih kasnije rase degradirale, posebno "izabrani narod", to ne utiće na poreklo tih simbola. Malo semitsko pleme - jedno od najmanjih ogranaka mešavine četvrte i pete podrase (takozvane mongoloturanske i indoevropske, nakon potapanja velikog Kontinenta) - moglo je tu simboliku prihvatiti jedino u duhu koji su im preneli narodi od kojih je ona preuzeta. Možda u mojsijevskim počecima ta simbolika nije bila tako gruba kao što je to postala kasnije, u rukama Ezre, koji je preoblikovao Ćelo *Petoknjižje*. Jer, glif faraonove Ćerke (žena), Nila (Velika Dubina i Voda) i bebe koja njima pluta u kotarici od rogoza, nije prvobitno kreiran za Mojsija, niti gaje on sastavio. On je anticipiran u odlomcima na vavilonskim tablicama, u priči o kralju Sargonu," koji je živeo mnogo pre Mojsija. Sad, staje logičan zaključak? Svakako onaj koji nam daje pravo da kažemo kako je priču koju Ezra pripoveda o Mojsiju

Na str. 224 *Asirskih starina* g. Džordž Smit kaže:

U palati Senaherib u Kujundžiku našao sam još jedan odlomak o interesantnoj povesti o Sargonu (...) koji sam u svom prevodu objavio u Razmene društva biblijske arheologije, tom I, deo I, str 46. Sargonov glavni grad (Sargon je bio vavilonski Mojsije) bio je veliki grad Agadi, koji su Semiti zvali Akad - u Postanju se pominje kao Nimrodov glavni grad (*Postanje*, X, 10). (. . .) Akad je bio blizu grada Sipara na Eufratu i na severu od Vavilona (vidi *Izidu*, tom II, str. 442-3).

on naučio u Vavilonu i da je alegoriju o Sargonu primenio na jevrejskog zakonodavca. Ukratko, *Izlazak nije* napisao Mojsije, već ga je preradio Ezra iz starih predložaka.

A ako je tako, zar nije druge simbole i glifove, daleko grublje u njihovom faličkom elementu, dodao taj adept u kasnijem haldejskom i sabeanskom obožavanju? Učili su nas daje prvobitna vera Izrailja bila sasvim drugačija od one koje su vekovima kasnije razvili talmudisti, a pre njih David i Jezekilj.

Uprkos egzoteričkom elementu, sve to što je do sada nađeno u dva *Zaveta*, sasvim je dovoljno da *Bibliju* svrsta među ezoterijska dela, i da njen tajni sistem poveže sa indijskom, haldejskom i egiptskom simbolikom. Čitav ciklus biblijskih glifova i brojeva kako ih

Još jedna *čudna podudarnost* otkrivena je u činjenici daje ime pomenutog susednog grada *Sipara* isto kao ime Mojsijeve žene - *Sefora* (*Izlazak*, II). Naravno, ta priča je lukavi Ezrin umetak, /er nije bilo moguće daje on ne zna. Ta interesantna priča je nađena na odlomcima tablica iz Kujundžika i glasi:

1. Sargon, moćni kralj, kralj Akada ja sam.
2. Majka mi je bila princeza, oca ne znam; brat moga oca vladao je zemljom.
3. U gradu Azupiranu, koji leži na reci Eufrat
4. Moja majka, princeza, me je začela; u nevoljama me je rodila.
5. Stavila me je u kotaricu od rogoza, smolom je zapečatila izlaz.
6. Pustila me je niz reku, koja me nije udavila.
7. Reka me je nosila, do Akija vodonosca me je donela.
8. Aki, vodonosac, u nežnom milosrđu me podiže (itd., itd.)

A sad *Izlazak*, II :

I kad ona (Mojsijeva majka) više nije mogla da ga krije, uzela je za njega kotaricu od rogoza, premazala je muljem i smolom, stavila dete unutra i položila je u vodene ljljane pored obale reke.

Gospodin G. Smit kaže:

Trebalo bi da se ta priča odigrala oko 1.600. godine pre nove ere, mnogo ranije od vremena kada se pretpostavlja da je živeo Mojsije. Pošto znamo da je Sargonova slava doprla do Egipta, prilično je verovatno da ta priča ima veze sa događajima o kojima se govori u *Izlasku*, II, jer svako delo, kad se jednom izvrši, teži da se ponovi.

Ali danas, kad je prof. Sajs (*Sayce*) imao hrabrosti da vreme vladavine haldejskih i asirskih kraljeva pomeri za još dve hiljade godina unazad, Sargon mora daje živeo bar 2.000 godina pre Mojsija (vidi predavanja prof. Sajsa o tom predmetu). To priznanje je sugestivno, ali tom broju nedostaju još jedna ili dve cifre.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

sugerišu astronomska posmatranja - budući da su astronomija i teologija bile blisko povezane - nalazi se i u indijskim ezoterijskim, kao i u ezoterijskim sistemima. Te cifre i njihove simbole, znakove Zodijaka, planete, njihove aspekte i čvorove - ovi termini su čak ušli u našu savremenu botaniku radi razlikovanja muških i ženskih biljaka (jednopolne, poligamne, *monoecius*, *dioecius*, itd.) ~ poznate u astronomiji kao *seksstili*, *kvartili* itd., koristili su vekovima i eonima arhajski narodi, i u određenom smislu oni su imali isto značenje kao i jevrejski brojevi. Mora daje posmatranje nebeskih tela i njihovog grupisanja poslužilo kao osnov za najranije oblike elementarne geometrije. Otuda su najstariji simboli u istočnjačkom ezoterizmu krug, tačka, trougao, ravan, kocka, petougao i šestougao, kao i figure u ravni sa različitim stranama i uglovima. To pokazuje daje znanje i upotreba geometrijske simbolike staro koliko i svet.

Polazeći od toga, postaje lako da se razume kako je sama priroda poučila prvobitno čovečanstvo, čak i bez pomoći njegovih božanskih instruktora, prvim principima numeričkog i geometrijskog simboličkog jezika. Tako u svakom arhajskom simboličkom Spisu nalazimo brojeve i figure kao izraz i zapis misli. One su uvek iste, sa samo nekoliko varijacija u odnosu na prvobitne figure. Odatle su evolucija i odnos misterija Kosmosa, njegovog rasta i razvoja - duhovnog i fizičkog, apstraktnog i konkretnog - bili najpre zapisani u geometrijskim promenama oblika. Svaka Kosmogonija počinje krugom, tačkom, trouglom i kockom, sve do broja 9, kad se sintetizuje pomoću prve linije i kruga - pitagorejskom mističkom *Dekadom*, sumom svega, koja uključuje i izražava misterije čitavog Kosmosa. Ovo je zabeleženo sto puta potpunije u hinduističkom sistemu, za onog ko može da razume njegov mistički jezik. Brojevi 3 i 4, u svom stapanju u 7, kao i 5, 6, 9 i 10, predstavljaju osnove okultne Kosmogonije. Tu dekadu i hiljade njenih kombinacija nalazimo u svim delovima sveta. Prepoznamo ih u pećinama i hramovima Hindu-

Kao podsetnik na to kako je Mojsijeva *ezoterijska* religija bila nekoliko puta uništavana, a Jezekilj je na njeno mesto postavio obožavanje Jehove, u obliku koji je ponovo uspostavio David (vidi *Razotkrivenu Iziđu*, tom II, str. 436-42). Svakako da su morali postojati veoma dobri razlozi zašto su se sadukeji, koji su davali gotovo sve Visoke Sveštenike Judeje, držali Mojsijevog Zakona, a izbacili sabrane Mojsijeve knjige, *Petoknjižje*, iz sinagoga i *Talmuda*.

stana i Centralne Azije urezanim u stene, kao i u piramidama i kamenim pločama Egipta i Amerike, u katakombama Ozimandjasa, u humkama kavkaskih snegom pokrivenih utvrđenja, u ruševinama Palenke, na Uskršnjim Ostrvima, svude gde je ikad stupila noga drevnog čoveka. Brojevi 3 i 4, trougao i kocka, ili muški i ženski univerzalni glif, koji pokazuju prvi aspekt evoluirajućeg božanstva, zauvek su utisnuti na Južnom Krstu na nebu, kao i u egipatskom *Crux-Ansata*. Kao stoje lepo rečeno:

Razvijena kocka prikazuje krst u *tau*, ili egipatski oblik, ili hrišćanski oblik krsta. (...) Krug pridodat ovom drugom, daje *ankh* (egipatski krst) (...) brojevi 3 i 4, postavljeni na krstu, daju oblik (jevrejskog) zlatnog svećnjaka (u Najsvetijem od Svetih) $13 + 4 = 7$ $16 + 1 = 7$ dana u *krugu sedmice*, kao 7 svetlosti sunca. Tako, kao što je nedelja 7 svetlosti izvor *meseca* i *godine*, ona je i *vremenski međaš rođenja*. (...) Pošto je krst prikazan povezanom upotrebom oblika 113 : 355, simbol je *upotpunjen postavljanjem čoveka na krst*. ^ Ta vrsta mere je načinjena da bude u skladu sa idejom *oporeklu* ljudskog života, i *otad faličkog* oblika. ^

Stance pokazuju da su krst i ti brojevi igrali istaknutu ulogu u arhajskoj kosmogoniji. U međuvremenu, možemo se poslužiti dokazima koje je prikupio isti autor da bi pokazao identičnost simbola i njihovog ezoterijskog značenja na celoj zemljinoj kugli, koje on ispravno naziva "Prvobitnim ostacima tih simbola".

Kad bacimo opšti pogled na prirodu brojnih oblika (...) postaje krajnje važno da se istraži kad i gde se prvo saznalo za njihovo postojanje i upotrebu. Da li je do toga dovelo otkrivenje u onom što poznajemo kao istorijsko doba - prilično savremen ciklus, kad razmislimo o starosti ljudske rase? U stvari, izgleda da je vreme kad ih je čovek posedovao daleko udaljenije u prošlosti od starih Egipćana nego što su stari Egipćani vremenski udaljeni od nas.

Uskršnja Ostrva u srednjem Pacifiku imaju odlike preostalih vrhova planina *potonulog kontinenta*, naprosto zato što su ti vrhovi

Još jednom, prisetite se induskog Vitobe razapetog u prostoru, značaja "svetog znaka", *svastike*; Platonovog prekrštenog čoveka u svemiru, itd., itd. *Izvor mera*.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

načičkani kiklopskim statuama, ostacima civilizacije jednog kulturnog i brojnog naroda, koja mora daju obuhvatila široki prostor. Na poleđini tih slika može se naći "*ansatirani krst*" i njegova modifikacija u obliku obrisa ljudske figure. Potpuni opis, sa mapom koja prikazuje zemlju, sa gusto posađenim statuama, a takođe i sa kopijama slika, može se naći u januarском broju londonskog časopisa *Builder* za 1870. godinu.

U časopisu *Naturalist*, koji izlazi u Salemu, Masačusets, u jednom od prvih brojeva nalazi se opis veoma stare i interesantne gravure na zidinama utvrđenja na planinama Južne Amerike, daleko starije, kako je potvrđeno, od rasa koje danas tu žive. Ono što je u tim tragovima čudno jeste to što oni prikazuju obrise čoveka razapetog na krstu i to nizom crteža, putem kojih iz oblika čoveka niče oblik *krsta*, ali tako nacrtanih da se krst može smatrati čovekom, a čovek krstom, što simbolično izražava međusobnu zavisnost tih oblika.

Poznato je da astečko predanje daje veoma tačan izveštaj o *popu*. (...) Baron Humbolt kaže da zemlju Astlan, postojbinu Asteka, treba da tražimo na 42. sevemoj paraleli; odatle su oni, putujući, stigli u dolinu Meksika. U toj dolini su zemljane humke dalekog severa postale elegantne kamene piramidalne i druge strukture, čije ostatke danas nalazimo. Podudarnosti između spomenika Asteka i Egipćana su dobro poznate. (...) Etvoter (*Attwater*), pošto ih je ispitao na stotine, ubeden je da su Asteci poznavali astronomiju. Jednu od najsavršenijih piramidalnih građevina Asteka, Humbolt opisuje na sledeći način:

"Oblik piramide (u Papantli) koja ima *sedam* nivoa, zašiljeniji je od bilo kog dosad otkrivenog spomenika te vrste, ali njena visina nije izuzetna, iznosi 57 stopa, a sve strane osnove su dugačke po 25 stopa. Međutim, ona je izuzetna u jednom pogledu: izgrađena je u potpunosti od tesanog kamenja, ogromnih dimenzija i veoma lepo oblikovanog. *Tri* stepeništa vode na vrh, a stepenici su ukrašeni hijeroglifskim skulpturama i malim *nišama* uređenim veoma simetrično. Izgleda da broj tih niša aludira na 3[^] *jednostavnih i složenih znakova dana* njihovog građanskog kalendara."

"Broj 318 je gnostička vrednost Hrista", primećuje autor, "a to je i čuveni broj obučenih ili obrezanih Avramovih slugu. Ako se

Vidi u daljem tekstu opis rane arijevske incijacije: kako Višvakarman razapinje Sunce, "Vikkartanu", sa odsečenim zracima - na motki u obliku krsta.

smatra da ja 318 *apstraktna vrednost*, i daje *univerzalna* kao da izražava vrednost prečnika prema obimu *celine*, njena upotreba u građanskom kalendaru postaje jasna."

Identični glifovi, brojevi i ezoterijski simboli nalaze se u Egiptu, Maksiku, Uskršnjim Ostrvima, Indiji, Haldeji i Centralnoj Aziji. Razapeti čovek, i simboli evolucije ljudskih rasa od bogova, a ipak, gle kako nauka kudi tu ideju o *ljudskoj rasi drugačijoj* od *naše* slike i prilike; teologija se drži svojih 6.000 godina Stvaranja, antropologija poučava da smo potekli od majmuna, a sveštenstvo, da smo potekli od Adama, 4.004. godine pre nove ere!!

Zar se, iz straha da ne navučemo na sebe nevolju da nas nazivaju praznovemim budalama, pa čak i *lazovima*, treba odreći prikupljanja dokaza - koji su isto tako validni kao i bilo koji drugi - samo zato što još nije došao dan kad će svih SEDAM KLJUČEVA biti isporučeni nauci, tačnije pripadnicima njenog ogranka za istraživanje simbolike? Suočeni sa poražavajućim otkrićima geologije i antropologije u pogledu starosti čoveka, zar ćemo se, da bismo izbegli uobičajenu kaznu koja čeka svakog ko skrene sa utabanih puteva bilo teologije, bilo materijalizma, držati 6.000 godina i "specijalnog stvaranja", ili u pokornom obožavanju prihvatiti našu genealogiju i poreklo od majmuna? Ne, sve dok znamo da tajni zapisi sadrže pomenutih *sedam* ključeva misterije stvaranja čoveka. Pogrešne, materijalističke i pristrasne, kakve već mogu da budu, naučne teorije, hiljadu puta su bliže istini od hirova teologije. Za sve, osim za one najzatucanije i najfanatičnije, oni su (hirovi teologije) u smrtnoj agoniji.' Zato nemamo drugog izbora osim da ili slepo prihvatimo zaključke nauke, ili da se ogradimo od njih i smelo im se i otvoreno suprotstavimo, tvrdeći ono što nas uči Tajna Doktrina i bivajući potpuno spremni da snosimo posledice.

Ali, hajde da vidimo da li nauka, u svojim materijalističkim spekulacijama, pa čak i teologija u svom samrtnom ropcu i žestokoj borbi da pomiri 6.000 godina od Adama sa "Geološkim dokazima o

Pre bi se reklo kako mora da su neki od njenih branilaca sišli s uma. Šta drugo čovek da misli kad čak i suočeni sa doslovnim besmislicama *Biblije*, njih i dalje podržavaju otvoreno i jarnosno kao i uvek, a nalazimo da teolozi smatraju da iako "se Spisi pažljivo uzdržavaju (?) od toga da daju bilo kakav direktan doprinos naučnom znanju, *oni nikad nisu izrekli nijednu tvrdnju koja ne bi odgovarala svetlosti UZNAPREDOVALE NAUKE*"!!! {*Prvobitni čovek*, str 14}

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Starosti čoveka" ser Carlsa Lajela (*LyeU*), i nesvesno ne pružaju rukujedna drugoj. Etnologija, po priznanju nekih od njenih veoma učernih zagovornika, već nalazi kako je nemoguće da objasni varijetete u ljudskoj rasi ukoliko se ne prihvati hipoteza o *stvaranju nekoliko Adama*. Oni govore o "belom Adamu i crnom Adamu, crvenom Adamu i žutom Adamu." Da su oni Indusi, koji nabrajaju ponovna rođenja Vamadeve u *Linga Purani*, mo li bi o tome reći nešto više. Jer, nabrajajući ponovljena rođenja Sive, *Linga Purana* ga u jednoj Kalpi prikazuje kao beloputog, u drugoj crnoputog, u narednoj crvenoputog, nakon čega Kumara postaje "četiri mladića žute kože". Ta čudna *koincidencija*, kao što bi rekao g. Proktor, govori samo u korist naučne intuicije, pošto Siva-Kumara samo alegorički predstavlja ljudske rase tokom stvaranja čoveka. Ali, to je dovelo do jednog drugog intuitivnog fenomena - ovog puta u teološkim krugovima. Nepoznati *autor Prvobitnog Čoveka*, u očajničkom naporu da zaštiti božansko Otkrivenje od nemilosrdnih i rečitih otkrića geologije i antropologije, nalazi kompromis primećujući:

(. . .) bilo bi nesrećno ako bi se branioci *Biblije* doveli u položaj da ili poreknu inspiraciju tog spisa, ili da poreknu otkrića geologa.

Staviše, on posvećuje debelu knjižurinu da bi dokazao sledeću činjenicu:

Adam nije *bio prvi čovek* stvoren na ovoj Zemlji. (. . .)

Iskopani ostaci preadamovskih ljudi, "umesto da poljuljaju naše poverenje u *Sveto Pismo*, pružaju dodatni dokaz njegove istinitosti" (str. 194). Kako to? Naprosto nezamislivo, jer, autor raspravlja da, pošto smo "mi" (sveštenici) "u stanju da ostavimo ljude od nauke da nastave svoja proučavanja ne pokušavajući da ih ucenjujemo strahom od jeresi" (. . .) (ovo zaista mora daje olakšanje za gospodu Hakslija, Tindala i Lajela) (. . .):

Razotkriveni prvobitni čovek ili antropologija Biblije; spis (nepoznatog autora dela *Zvezde i anđeli*, 1870. godina, str. 195.

' Posebno kada smo suočeni sa dokazom koji daje sama autorizovana *Biblija*, u *Postanju*, IV, 16 i 17, gde se pokazuje kako Kain odlazi u zemlju Naidsku i tamo se ženi.

Tajni jezik i njegovi ključevi

Biblijsko pripovedanje *ne počinje stvaranjem*, kao što se obično pretpostavlja, već formiranjem Adama i Eve, *milijunima godina nakon* što je naša planeta stvorena. Njena prethodna istorija, bar u *Pismu*, nije još napisana. (. . .) Možda nije postojala samo jedna, već dvadeset različitih rasa na zemlji pre Adamovog vremena, baš kao što možda na drugim planetama postoji dvadeset različitih rasa ljudi. (. . .)

(str. 55)

Ko su, ili šta su, onda, bile te rase, pošto autor još uvek smatra da je Adam *prvi čovek naše rase*? Bile su to SATANSKA RASA I RASE! "Satana nikad nije (bio) na nebu, (pošto su) Anđeli i ljudi ista vrsta." Pre-Adamova "rasa Anđelaje zgrešila". Satana je bio "prvi Princ ovog sveta", čitamo dalje. Postoje poginuo usled svoje pobune, ostao je na Zemlji kao *bestelesni duh* i doveo Adama i Evu u iskušenje.

Ranija doba satanske rase, a posebno *tokom Sataninog života (!!!)*, mogla su biti doba patrijarhalne civilizacije i relativnog spokoja - vreme Tubal-Kaina i Džubala, kad su i nauka i umetnost pokušale da se ukorene u prokletom tlu. (...) Kakav predmet za ep. (...) (kad) postoje neizbežni događaji koji su se morali odigrati. Vidimo pred sobom (...) veseli prvobitni ljubavnik mami svoju sramežljivu nevestu u rosno veče pod hrastovima, koji su tada rasli tamo gde sada hrastovi više neće rasti (. . .) sedog prvobitnog patrijarha (. . .) sa prvobitnim potomkom koji nedužno skakuće pored njega. (...) Hiljade takvih slika se pojavljuju pred nama"! (. . .)

(str. 206-207)

Retrospektivni pogled na tu *Satansku* "sramežljivu nevestu" u danima Satanine nedužnosti ne gubi toliko na poetičnosti, koliko dobija **na** originalnosti. Baš obrnuto. Savremena hrišćanska nevesta - koja se danas baš ne srami pred svojim veselim savremenim ljubavnicima - čak može da nauči moralnu lekciju od te Satanine ćerke, u bujnoj mašti njenog prvog ljudskog biografa. Sve te slike - a da bismo uvažili njihovu pravu vrednost, moramo ih proučiti u okviru knjige koja ih opisuje - sugerisane su sa ciljem da pomire nepogrešivost otkrivenog *Svetog Pisma* sa g. Lajelovom *Starošću čoveka* i drugim "štetnim" naučnim delima. Ali, to ne sprečava da se u osnovi tih ekstravagancija pojave istina i činjenice, koje se autor nikad

TAJNADOKTRINA * KOSMOGENEZA

ne bi usudio da potpiše svojim, pa čak ni pozajmljenim imenom. Jer, njegove pre-Adamove rase - ne satanske, već naprosto Atlantidani, a pre njih Hermafroditi - baš kao i u Tajnoj Doktrini, pominju se u Bibliji, kad se ona čita ezoterijski. SEDAM KLJUČEVA otvaraju prošle i buduće misterije sedam velikih Korenskih Rasa, kao i sedam Kalpi. Iako će stvaranje čoveka, pa čak i ezoterijsku geologiju nauka odbaciti, baš kao i satanske i pre-Adamove rase, ipak sa pouzdanjem osećamo da će naučnici, ako ne budu imali drugog izlaza iz svojih teškoća osim da izaberu jednu od ove dve varijante, uprkos *Svetom Pismu*, kad se jednom približno ovlada tajnim jezikom, prihvatiti arhaisko učenje.

III

PRVOBITNA SUPSTANCAI BOŽANSKA MISAO

*Božanska Misao ili Pepeljasta Materija * Etar i Inteligencija
* Sedam Prakriti * Mistička Vatra * Drvo Znanja*

Kao što bi bilo iracionalno tvrditi da već znamo sve postojeće uzroke, mora nam se dopustiti da pretpostavimo, ako to bude *potrebno, jedan potpuno novi agens*.

Ako pretpostavimo, što još nije izričito potvrđeno, da hipoteza 0 talasnom kretanju objašnjava sve činjenice, pozvani smo da odlučimo da li je time dokazano postojanje vibrirajućeg Etra. *Ne možemo izričito da tvrdimo da nijedna druga pretpostavka ne bi objasnila činjenice*. Priznato je da se Njutnova korpuskulama hipoteza srušila na interferenciji, a danas ona nema alternativu. Ipak, krajnje je poželjno da se u svim takvim hipotezama nadu neke pomoćne potvrde, neki dokazi *aliunde* za HIPOTETIČKI ETAR. (...) Neke hipoteze sastoje se od pretpostavki koje se odnose na tananu strukturu i delovanje tela. Zbog svoje prirode, te pretpostavke se nikad ne mogu direktno dokazati. Njihova jedina zasluga je *što su pogodne da se pomoću njih izraze fenomeni*. One su REPREZENTATIVNE FIKCIJE.

[Aleksandr Bejn (Bain), Logika, deo II, str. 133]

Etar, taj *hipotetički* Protej, jedna od "reprezentativnih *Fikcija*" savremene nauke - koja je, svejedno, tako dugo *hila prihvaćena* - jeste jedan od nižih "principa" onog što nazivamo PRVOBITNOM SUPSTANCOM (na sanskritu, Akaša), jedan od *snova* starih vremena, koji je

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

danas iznova postao san savremene nauke. To je najveća, a i najsmelija, od preživelih spekulacija drevnih filozofa. Za okultiste su, međutim, i ETAR i Prvobitna Supstanca stvarnost. Da kažemo jasno, ETAR je Astralna Svetlost, a Prvobitna Supstanca je AKAŠA, *Upadhi BOŽANSKE MISLI*.

Savremenim jezikom rečeno, ova druga bi se zvala KOSMIČKA ZAMISAO - Duh; ona prva, KOSMIČKA SUPSTANCA - Materija. To dvoje. Alfa i Omega Bića, samo su dva lica jednog Apsolutnog Postojanja. Njemu se u starini nikad nije obraćalo, niti je pominjan, izuzev alegorijski. Kod najstarije arijevske rase, Indusa, bogoslužnje intelektualnih klasa nikad se nije sastojalo (kao kod Grka) u usrdnom obožavanju čudesnih oblika i umetnosti, koje je kasnije dovelo do antropomorfizma. Ali, dok je grčki filozof obožavao oblik, a induski mudrac jedino "opažao pravi odnos zemaljske lepote i večne istine" - neuki pripadnici oba naroda nisu razumeli ni jedno ni drugo, ni u kom dobu.

Oni to ne razumeju čak ni danas. Evolucija IDEJE O BOGU odvijala se istim tempom kao i čovekova intelektualna evolucija. Živa je istina da će najplemenitiji ideal, kome može da teži religiozni Duh jednog doba, filozofskom umu u narednoj epohi izgledati kao gmba karikatura! Sami filozofi treba najpre da budu *inicirani u opazive misterije*, da bi tek potom bili u stanju da ispravno shvate ideje drevnih naroda u pogledu tog krajnje metafizičkog predmeta. Inače - bez takve inicijacije - za svakog mislioca važiće: "Dotle ćeš ići i dalje ne", u granicama njegove intelektualne sposobnosti, tako jasno i tako neporecivo kao što je to zakon Karme za bilo koji narod ili rasu. Po strani od inicijacije, idealima savremene religiozne misli uvek će biti podsećena krila i ona neće biti u stanju da uzleti više, jer kako idealistički, tako i realistički, pa čak i slobodni mislioci, predstavljaju samo posledicu i prirodni proizvod svojih okruženja i epoha. Njihovi ideali su neizbežni rezultati njihovih temperamenata i posledica faze intelektualnog napretka koju je određeni narod kolektivno dosegao. Otuda, kao stoje već primećeno, najviši uzleti savremene (zapadnjačke) metafizike daleko su od istine. Veliki deo tekućeg agnostičkog razmišljanja o postojanju "Prvog Uzroka" nije ništa drugo do prikriveni materijalizam - samo se terminologija razlikuje. Čak i tako veliki mislioci, kao stoje g. Herbert Spenser, govore o "Nespo-

znatijom" sporadično, terminima koji pokazuju smrtonosni uticaj materijalističke misli, koja je, nalik na smrtonosne pasatne vetrove, sasušila i zaslepela sva tekuća ontološka razmišljanja.*

Od ranih doba Četvrte Rase, kad je obožavan samo Duh i kad je misterija bila ispoljena, sve do poslednjih sjajnih dana grčke umetnosti u osvit hrišćanstva, jedino su se Heleni usudili da javno podignu oltar NEZNANOM BOGU. Šta god daje sveti Pavle mogao da ima u svom dubokom umu kad je Atinjanima objavio daje taj "neznani", koga su u neznanju obožavali, pravi Bog koji se sam najavio - to Božanstvo nije bilo "Jehova" (vidi Knjigu II, "*Najsvetije od Svetih*"), niti je to bio "Tvorac sveta i svih stvari." Jer, to nije "Bog Izraela", već "Neznani" drevnih i savremenih panteista, koji "ne boravi u harmonijama načinjenim ljudskim rukama" (*Dela*, XVIII, 23-4).

Božanska misao se ne može definisati, niti njeno značenje objasniti drugačije nego pomoću bezbrojnih ispoljavanja Kosmičke Supstance u kojoj oni koji su to u stanju tu misao *duhovno opažaju*. Reći tako nešto nakon što smo definisali Neznano Božanstvo, apstraktno, bezlično, bespolno, koje se mora smatrati korenom svake Kosmogonije i dalje evolucije, isto je što i ne reći ništa. To je kao da nastojimo da resimo transcendentalnu jednačinu imajući u ruci samo broj *nepoznatih* promenljivih. Nju nalazimo u starim prvobitnim simboličkim mapama, u kojim je, kao što je pokazano u tekstu, prikazana bezgraničnom tamom, na čijoj se osnovi pojavljuje prva središnja bela tačka, koja simbolizuje naporedo postojeći i podjednako neprolazni DUH-MATERIJU, koji se javlja u pojavnom svetu, pre svoje prve diferencijacije. Kad "jedan postane dva", onda se o tome može govoriti kao o Duhu i materiji. Na "Duh" se odnosi svako ispoljavanje svesti, odraženo ili direktno, i *nesvesna svrhovitost* (ako upotrebimo savremeni izraz koji koristi tzv. *zapadnjačka jilozofija*), kao što

Na primer, kad naziva "Prvi Uzrok" - NESPOZNATLJIVO - "silom koja se ispoljava kroz pojave", i "beskrajnom večnom" «erg//om»? jasno je daje on pojmio *samo fizički* aspekt Bića - samo Energije Kosmičke Supstance. Naporedo postojeći aspekt JEDNE STVARNOSTI - Kosmička Zamisao (što se tiče njegovog *noumena*, umovima velikih mislilaca on izgleda *nepostojeći*) - apsolutno nije uzeta u razmatranje. Bez sumnje, *ia] jednostrani* način postupanja sa problemom u velikoj meri je posledica pogubne zapadnjačke prakse da se svest smatra potčinjenom molekularnom kretanju, ili daje njegov "nusproizvod".

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

svedoči Vitalni Princip i potčinjavanje Prirode monumentalnom sledu neizmenljivog zakona. "Materija" se mora smatrati objektivnošću u svojoj najčistijoj apstrakciji - samopostojećom osnovom čija sedmostruka manvantarička diferencijacija sačinjava objektivnu stvarnost koja čini osnov pojava u svakoj fazi svesnog postojanja. Tokom perioda Univerzalne Pralaje, Kosmička Zamisao ne postoji, a raznovrsno diferencirana stanja Kosmičke Supstance ponovo su rastvorena u svoje prvobitno stanje apstraktne potencijalne objektivnosti.

Manvantarički impuls počinje ponovnim buđenjem Kosmičke Zamisli ("Univerzalnog Uma") istovremeno i paralelno sa prvobitnim izranjanjem Kosmičke Supstance - koja je njegov manvantarički nosilac - iz njenog *nediferenciranogpralajičkog* stanja. Potom, apsolutna mudrost se ogleda u svojoj Zamisli, a ona, transcendentnim procesom, nadmoćnim nad ljudskom Svešću i nepojmljivim za nju, daje Kosmičku Energiju (*Fohat*). Trepereći u nedrima inertne Supstance, *Fohatje* nagoni na aktivnost i vodi njene primame diferencijacije na svih Sedam nivoa Kosmičke Svesti. Tako, postoji *Sedam Protila* (kako se oni danas zovu), dok su ih u arijevske prošlosti nazivali Sedam Prakriti, ili Priroda, koje, svaka ponaosob, služe kao *relativno* homogene osnove, koje se sa postepeno uvećavajućom raznorodnošću (u evoluciji Univerzuma) diferenciraju u čudesnu složenost kakvu predstavljaju pojave na nivoima opažanja. Izraz "relativno" upotrebljen je namerno, jer nas samo postojanje takvog procesa, koje dovodi do prvobitnog razdvajanja nediferencirane Kosmičke Supstance na njenih sedam osnovna evolucije prisiljava da *naprotiP* svakog nivoa gledamo samo kao *na posrednu* fazu kroz koju Supstanca prolazi na svom putu od apstraktnog do potpune objektivnosti.

Kaže se da Kosmička Zamisao ne postoji tokom perioda Pralaja, iz prostog razloga što nema nikog i ničeg da opazi njene posledice. Svest, polusvest, pa čak i "nesvesne svrhovitosti" mogu se ispoljiti

Termin Prori/uveo je g. Kruks, istaknuti hemičar, koji je tako nazvao/*re-Materiju*, ako se tako može nazvati prvobitna i potpuno homogena supstanca, koju nauka pretpostavlja, ako je zapravo već nije i otkrila, u krajnjoj strukturi atoma. Ali, početno združivanje prvobitne materije u atome i molekule odvija se u skladu sa evolucijom sedam *Protila*. Za poslednjim od njih - postoje nedavno detektovao mogućnost njegovog postojanja na našem nivou - traga g. Kruks.

samo preko materijalnog nosioca; to će reći, na ovom našem nivou, gde ljudska svest u *svom normalnom stanju* ne može da uzleti izvan onog što je poznato kao transcendentnalna metafizika, jedino kroz određena molekulama združivanja ili strukture Duh izvire u bujici individualne ili podsvesne subjektivnosti. A pošto je Materija koja postoji odvojeno od opažanja puka apstrakcija, oba ova aspekta AP-SOLUTA - Kosmička Supstanca i Kosmička Zamisao - su međuzavisni. Striktno govoreći - da bismo izbegli zbrku i pogrešno poimanje - termin "Materija" treba primeniti na združivanje objekata moguće percepcije, a "Supstanca" na *noumen*, jer, u onoj meri u kojoj su pojave na *našem* nivou tvorevina percipirajućeg Ega - modifikacije njegove sopstvene subjektivnosti - sva "stanja materije koja predstavljaju združivanje opaženih objekata" za decu našeg nivoa mogu imati samo relativno i čisto pojavno postojanje. Kako bi rekli savremeni idealisti, saradnja Subjekta i Objekta za posledicu ima Objekat čula, ili fenomen. Ali, to ne vodi neizbežno zaključku da je slučaj isti i na svim drugim planovima, da saradnja pomenutog para na planovima njegove sedmostruke diferencijacije za posledicu ima sedmostruki agregat fenomena, koji su, slično tome, po sebi nepostojeći, iako su konkretne stvarnosti za one Entitete čiji deo iskustva predstavljaju, na isti način kao što su stene i reke oko nas stvarne iz perspektive jednog fizičara, iako iz perspektive metafizičara one predstavljaju nestvarne iluzije. Bila bi greška da se kaže, pa čak i zamisli tako nešto. Iz perspektive najviše metafizike, čitav Univerzum, uključujući i bogove, je iluzija, ali, iluzija nekog ko i sam predstavlja iluziju razlikuje se na svim nivoima svesti, i mi imamo isto toliko prava da stvaramo pouzdane zaključke o sposobnostima opažanja jednog Ega na, recimo, šestom nivou, koliko i da naša opažanja poistovetimo, ili ih učinimo merilom za opažanja mrava u *njegovom* obliku svesti. Cisti objekat po strani od svesti" nam je nepoznat, dok živimo na planu našeg trodimenzionalnog Sveta, pošto poznajemo samo mentalna stanja koja on pobuđuje u Egu koji opaža.

Kosmička Zamisao fokusirana u principu ili *upadhiju* (osnovi) kao posledicu daje svest individualnog Ega. Njeno ispoljavanje varira u zavisnosti od stepena *upadhija*, odnosno, kroz ono što je poznato kao *Manas* ona izvire u obliku Svesti Uma, kroz finije diferencirano tkivo (šesto stanje materije) *Buddija* koji za osnovu ima iskustvo Manasa - kao struja duhovne INTUICIJE.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

I sve dok kontrast između Subjekta i Objekta postoji - naime, sve dok uživamo u ne više od naših pet čula i ne znamo kako da odvojimo naš sveopazajući Ego (Više Sopstvo) od robovanja tim čulima - sve dotle će biti nemoguće za lični Ego da se probije kroz barijeru koja ga odvaja od znanja *stvari po sebi* (*odnosno, Supstancie*). Taj ego, koji napreduje putanjom uspinjuće subjektivnosti, mora iscrpsti sva iskustva na svim planovima. Ali, taj nivo Sveznanja - znanja stvari-po-sebi neće biti dostignut dok se Jedinka ne utopi u SVE, bilo na ovom ili na kom drugom nivou i Subjekt i Objekat podjednako nestanu u apsolutnoj negaciji u Stanju Nirvane (negaciji, ponavljam, samo *sa našeg nivoa*), i dok se ne približi rešenju još strasnije zagonetke, pred kojom se čak i najviši Đan Kohan mora pokloniti u tišini i neznanju - neizrecivoj tajni onoga što vedantini zovu PARABRAMAM.

Zato, pošto stvari tako stoje, svi oni koji su hteli da daju ime nepoznatljivom Principu naprosto su ga unizili. Govoriti čak i o Kosmičkoj Zamisli - izuzev u *njenom pojavnom* aspektu - isto je kao pokušavati da se prikrije prvobitni Haos, ili da se zalepi štampana etiketa na VEČNOST.

Staje, onda, "prvobitna Supstanca", taj misteriozni predmet o kome je alhemija oduvek govorila i koji je postao predmet filozofskih razmišljanja u svakom dobu? Šta ona može biti, na kraju, čak i u svojoj pojavnosti pre-diferencijaciji? Čak i to je ^ve u ispoljenoj Prirodi i - *ništa* za naša čula. Ona se pominjala pod raznim imenima u svakoj kosmogoniji, na nju se poziva u svakoj filozofiji, a pokazala je, do dana današnjeg, da je uvek izmičući PROTEJ U Prirodi. Mije dodirujemo, a ne osećamo je; mi je gledamo, a ne vidimo je; mi je udišemo, a ne opažamo je; mije mirišemo i čujemo bez i trunke spoznaje da je ona ovde, jer ona je u svakom molekulu onoga što mi u svojoj iluziji i neznanju smatramo Materijom u bilo kom od njenih stanja, ili je poimamo kao osećaj, misao, osećanje. (...) Ukratko, ona je "*upadhi*" ili nosilac svih postojećih pojava, bilo fizičkih, bilo mentalnih, ili psihičkih. U uvodnim rečenicama *Postanja*, kao i u haldejskoj kosmogoniji, u indijskim *Puranama* i u egipatskoj *Knjizi mrtvih* - svuda ona otvara ciklus ispoljavanja. Ona je nazvana "Haosom" i licem voda, koje je porodilo Duh što proističe iz Nepoznatog, ma kako daje nazvano (vidi "*Haos-Teos-Kosmos*").

Prvobitna supstanca i Božanska misao

Autori svetih spisa u Indiji ulaze dublje u poreklo evoluiranih stvari nego Tales ili Jov, jer oni kažu:

Od INTELIGENCIJE (koja se u *Puranama* zove MAHAT) udružene sa NEZNANJEM (Išvar, kao *personalno* božanstvo) *koga prati njegova projektivna moć* u kojoj preovladuje osobina tuposti (*tamas*, neosetljivost) proizlazi *Etar* - od *etra* vazduh, od vazduha toplota, od toplotež voda, a od vode zemlja "sa svime što je na njoj".

Vede kažu:

Od TOGA, od istog tog SOPSTVA, proizveden je *Etar*.

(Taitireja UpaniSada, II, 1).

Tako postaje očigledno da *taj* *Etar* (ponikao u četvrtom kolenu od *Emanacije* Inteligencije "udružene sa neznanjem") nije isti onaj koji predstavlja visoki princip, *božanstveni* Entitet, koji su Rimljani i Grci obožavali pod imenom "*Pater omnipotens Aither*", "*Magnus Mther*" u njegovim kolektivnim agregatima. Ta sedmostruka gradacija i bezbrojne podgrupe i diferenciranja koje su drevni narodi ustanovili između moći *Etra* kolektivno, počev od njegovog spoljašnjeg ruba posledica, sa kojima je naša nauka tako blisko upoznata, pa sve do "Nepojmljive Supstance", nekad prihvaćene kao "*Etar Prostora*", koja danas samo što nije odbačena, bila je zbunjujuća zagonetka za sve oblasti znanja. Mitolozi i simbozozi našeg vremena, zbunjeni sa jedne strane tom neshvatj livom glorifikacijom, a sa druge degradacijom istog obogotvorenog entiteta u jednim te istim religioznim sistemima, često su navedeni na najbesmislenije greške. Crkva, čvrsta kao stena u svim svojim ranim pogrešnim tumačenjima, nazvala je *Etar* prebivalištem satanskih legija.* Čela

Jer tako je crkva protumačila stih 12 u VI poglavlju *Poslanice Efešanima*.

Jer mi se ne rvemo sa krvlju i mesom, već sa principima, sa moćima, sa vladaocima tame ovog sveta.

Dalje sveti Pavle pominje duhovne *zlosti* ("zla" u prevodima na engleski) RASPROSTRTE U VAZDUHU - "*Spiritualia nequilioe coelestibus*", latinski tekstovi različito nazivaju te "zlosti", nedužne "Elementale". Ali, crkvaje u tom slučaju u pravu, iako nije u pravu kad ih sve naziva davalima. ASTRALNA SVETLOST

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

hijerarhija "palih" anđela je u njemu: *Kosmokratori* - ili "nosioci sveta" (prema Bosijeu), *Mundi Tenentes* - "držači sveta", kako ih zove Tertulijan i *Mundi Domini*, "vladavine sveta", tačnije *vladaoci*, *Cur-bati* ili "Iskrivljeni", itd., koji, dakle, od zvezda i nebeskih tela, sa njihovim putanjama, čine - Đavole!

Razlikovenje sedam stanja Etra (koji je i sam jedan od Sedam Kosmičkih principa), *dok A^{ther}* drevnih naroda predstavlja *univerzalnu Vatra*, može se videti u upozorenjima koja daju Zaratustra i Psel. Prvi kaže: "Upitajte to samo ako nema oblik ili lik", *absque forma et figura*, što znači bez plamenova ili žeravica. "Kad ima oblik - *ne obaziri se na td[^]* - uči Psel, "ali kad je bezoblično, poslušajte ga, jer to je onda *sveta vatra*, i sve što ti otkrije biće istinito".[^] To dokazuje da Etar, koji je i sam jedan aspekt Akaše, ima nekoliko aspekata ili "principa".

Svi drevni narodi obogotvoravali su */Ether* u njegovim nepojmljivim aspektima i moćima. Vergilije naziva Jupitera *Pater omnipotens Aither*, "veliki *Aither*".[^] Indusi su ga takođe smestili među božanstva, pod nazivom Akaša (*sinteza [^]thera*). A autor sistema filozofije zasnovanog na jednoj meri, Anaksagora iz Klazomene, čvrsto veruje da se duhovni prototipovi svih stvari, kao i njihovi elementi, nalaze u beskrajnom Etru gde se stvaraju, odakle su se razvili i gde će se vratiti -jedno sasvim okultno učenje.

Iz toga postaje jasno da se od Etra u njegovom najvišem sintetičkom aspektu, kad je jednom antropomorfizovan, rodila prva ideja o personalnom stvaralačkom božanstvu. Kod filozofski nastrojenih Indusa elementi predstavljaju *Tamas*, tj. "neprosvetljeni su intelektom, koji oni pomračuju."

Sada moramo detaljno da ispitamo pitanje mističkog značenja "Prvobitnog Haosa" i Korenskog Principa i pokažemo kako su oni u drevnoj filozofiji bili povezani sa Akašom, koja je pogrešno prevedana kao *Aither*, a takođe i sa Majom (Iluzijom), čiji je muški aspekt *Išvara*. Dalje ćemo govoriti o *intelligentnom* "principu", bolje reče-

ili niži *EtSLr Jeste* pun svesnih, polusvesnih i nesvesnih entiteta; jedino što crkva ima *manje vlasti* nad njima nego nad nevidljivim mikrobima ili komarcima.

Effatum, XVI, Zaratustrina proročanstva.

Georgica, knjiga II.

no o nevidljivim *nematerijalnim* svojstvima u vidljivim i materijalnim elementima koja su "ponikla iz prvobitnog Haosa".

Jer, "Staje drugo prvobitni Haos nego /Ether?" postavlja se pitanje u *Razotkrivenoj Izidi*. Ne *savremeni* Etar, ne takav kakvog priznaju danas, već onakav kakav je bio *znan* drevnim filozofima davno pre Mojsijevog doba; ali *yEther*, sa svim svojim tajanstvenim i okultnim svojstvima, u sebi sadrži klice univerzalnog stvaranja. *Gornji ^ther* ili Akaša jeste nebeska devica i majka svih postojećih oblika i bića, iz čijih su nedara, čim ih je "izlegao" Božanski Duh, prizvani u postojanje Majka i Život, Sila i Dejstvo. /Ether je induska Aditi i on je Akaša. Elektricitet, magnetizam, toplota, svetlost i hemijske reakcije se tako malo razumeju čak i danas, da nove činjenice neprekidno proširuju vidokrug našeg znanja. Ko zna gde je granica moći tog protejskog *diva-jEthera*, ili gde je njegov tajanstveni izvor? Ko je taj koji poriče duh što deluje u njemu i koji iz njega razvija sve vidljive oblike?

Biće lak zadatak da se pokaže kako su sve kosmogonijske legende širom sveta zasnovane na tome što su drevni narodi poznavali one nauke koje su se u današnje vreme udružile da bi podržale teoriju evolucije; i da dalje istraživanje može pokazati da su ti drevni narodi bili mnogo bolje upoznati sa samom evolucijom, podjednako u njenim fizičkim i duhovnim aspektima, nego što smo mi danas.

Kod drevnih filozofa, evolucija je bila univerzalna teorema, učenje koje obuhvata *celinu* i ustanovljen princip, dok su naši savremeni evolucionisti u stanju da nam prikažu samo spekulativno teoretisanje *&aposebnim*, ako ne i potpuno *negativnim* teoremama. Uzalud predstavnici naše savremene mudrosti okončavaju tu debatu i prave se daje pitanje rešeno, naprosto zato što se mutna frazeologija Mojsijevih knjiga, daleko kasnijih, sukobljava sa jasnim tumačenjima "egzaktne nauke".

(Razotkrivena Izida)

Ako se okrenemo *Manuovim Zakonima* (ili *Nalozima*) naći ćemo prototip svih tih ideja. Ti zakoni, najvećim delom izgubljeni (za *Zapad*) u svom izvornom obliku, izobličeni kasnijim umetanjima i dopunama, ipak su najvećim delom sačuvali dovoljno svog drevnog Duha da bi pokazali njegov karakter.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Uklanjajući tamu, Samopostojeći Gospod {*Višnu, Narajana*, itd. postaje ispoljen i) (. . .) želeći da iz svoje Suštine proizvede bića, stvorio je, u samom početku, samo vodu. U nju je bacio seme (. . .) koje je postalo zlatno Jaje.

(V, 6, 7, 8, 9)

Otkud taj Samopostojeći Gospod? On se naziva TO i o njemu se govori kao o "Tami, neprozirnoj, bez određenih osobina, koju je nemoguće otkriti kao daje čela u snu" (V, 5). Boraveći u tom Jajetu čelu božansku godinu, "onaj koji se u svetu naziva Bramom" deli to jaje na dva dela i od gornjeg dela stvara raj, od donjeg zemlju, a od srednjeg dela nebo i "trajno boravište voda" (12, 13).

Ali, neposredno nakon ovih stihova, tu je nešto za nas mnogo važnije, jer to u potpunosti objašnjava naša ezoterijska učenja. Od stihova 14 do 36 ispričana je evolucija onim redom koji je opisan u ezoterijskoj filozofiji. To se ne može lako poreći. Čak i Medatiti, Virasvaminov sin, autor *homontavdi Manubašja*, koji su, prema zapadnjačkim orijentalistima datirani u 1.000. godinu, svojim primedbama nam pomaže da razjasnimo stajanje istina. On sam je pokazao ili da nije voljan da kaže više, pošto je znao da ta istina treba da se čuva od neposvećenih, ili je zaista bio zbunjen. Ipak, ono što on saopštava čini sedmostruki princip u ljudima dovoljno jasnim domenu prirode.

Počnimo od Poglavlja I *Naloga* ili *Zakona*, nakon što je Samopostojeći Gospod, *neispoljavajući* Logos Neznane "Tame" postao ispoljen u zlatnom Jajetu. To je jaje -

(11.) Koje predstavlja indiskretni (nediferencirani) uzrok, večni, koji *Jeste i Nije*, iz Toga je proizvedeno muško koje se u svetu zove Brama. (. . .)

Ovde nalazimo, kao i u svim istinskim filozofskim sistemima, da se čak i o "Jajetu", ili Krugu (Nuli), bezgraničnom Beskraju, govori kao o ToME,^ a o Brami, koji je samo *prva jedinica*, govori se kao 0 *muškom* bogu, tj. oplodujućem Principu. To je 0, ili 10 (deset) u Dekadi. Samo na nivou Sedmostrukosti ili *samo u našem Svetu* se to zove Brama. Na nivou *Sjedinjene Dekade* u domenu Stvarnosti, taj muški Brama je iluzija.

Idealni vrh pitagorejskog trougla: vidi odeljak u Tomu II "*Krst i Krug*" i "*Najranija simbolika Krsta*".

(14.) "Od Sopstva (*dtmanah*) on stvori um (1) *koji jeste i nije*, (2) a od uma, Ego-izam (Samosvest), vladara, (3) Gospoda."

(1.) Taj umje *Manas*. Medatiti, komentator, s pravom primećuje daje to preokretanje i već ukazuje daje došlo do umetanja i preuređenja, jer *Manas* je to što izvire iz *Ahamkare* ili (Univerzalne) Samosvesti, kao što u mikrosmosu *Manas* izvire iz Mahata, ili *Maha-Budija* (Budi, u čoveku). Jer, *Manas* je dualan i, kao stoje pokazao i preveo Kolbruk, "on *služi podjednako i za čulno opažanje i delovanje* i predstavlja organ po analogiji, postoje srodan sa ostalima." "Ostalo" ovde znači daje *Manas*, *naš peti* princip (peti, jer je telo nazvano *prvim*, što je u ispravnom filozofskom poretku obrnuto)^ srodan i sa Atma-Budijem i sa četiri niža principa. Otud naše učenje: naime, da *Manas* sledi Atma-Budi do Devahana, a niži *Manas* (talog, njegovi ostaci) ostaje u Kamarupi, u *Limbu* ili Kama-loki, prebivalištu "Ljuštura".

(2.) To je značenje *Manasa* koji *'jeste, i nije'*.

(3.) Medatiti to prevodi kao "onaj koji je svestan Ja", ili Ego, ne "vladar", kako prevode orijentalisti. Oni zato stih 16 prevode ovako: "I on takođe, načinivši suptilne delove tih šest (Velikog Sopstva i pet organa čula) neizmemo sjajnim, da bi ušli u elemente Sopstva (*Atmamatrasu*), stvori sva bića."

Ali, kad po Medatitiju umesto "Atmamatrasu" čitamo *matra-Čit*, to bi značilo:

"Pošto je prožeo suptilne delove tih šest, neizmehog sjaja, elementima sopstva, on stvori sva bića."

To mora biti pravi smisao, jer je on, *Sopstvo*, ono što mi nazivamo Atmom, i zato konstituše sedmi princip, sintezu tih "šest". To je i mišljenje izdavača *Manava-darma Šastre*, koji je, izgleda, intuitivno ušao mnogo dublje u filozofiju nego prevodilac *Manuovih Zakona*, pokojni dr Bamel. Jer, on se malo dvoumi između teksta *Kuluke* i *Medatitijevih Komentara*. Odbacivši *Tanmatre*, ili suptilne elemente, i *atmamatrasu* iz *Kuluke*, on kaže, primenjujući te principe na Kosmičko *Sopstvo*: "Pre izgleda da su tih šest - *manas* plus pet principa - Etar, vazduh, vatra, voda, zemlja"; "sjedivši delove tih šest sa duhovnim elementom (*sedmim*), (tako) je on stvorio

' Vidi prevod A. Kouk Bamela (*Burnell*), u redakciji dr V. Hopkinsa.

TAJNA DOKTRINA * KosMOGENEZA

sve postojeće stvari"; *atmamatra JQ* zato duhovni atom kao suprotstavljen elementarnim, nerefleksivnim "elementima njega samog". Otud on ispravlja prevod stiha 17: "Pošto suptilni elementi telesnih oblika Tog Jednog zavise od tih šest, zato mudri zovu taj oblik *garira* (šarira)" - i on kaže da tu "Elementi" znače delove ili konstituente (ili principe), a to tumačenje se rodilo iz stiha 19 u kome stoji:

19. Ovaj ne-večni (Univerzum) se onda rađa iz Večnog, pomoću suptilnih elemenata ili oblika *tih sedam* veoma uzvišenih principa (*purušd*).

Komentarišući to, prema Medatitiju, urednik primećuje da "se tu misli na pet elemenata plus um (*Manas*) i Samosvest (Ahamkara); 'suptilni elementi', kao i ranije, (znače) "pet delova oblika" (ili principa). Jer stih 20 to pokazuje kad o njima (o pet elemenata, ili "pet delova oblika" *rupa*, plus *Manas* i Samosvest) kaže da sačinjavaju "*sedam puruša*", i *principa*, koji se u *Puranama* nazivaju "Sedam Prakriti".

Štaviše, o tih "pet elemenata" ili "pet delova" se u stihu 27 govori kao o "onima koji se nazivaju neuništivim delovima poput atoma" - i zato "se razlikuju od *atoma njaje*"

Taj kreativni Brama, koji je proistekao iz mundanog ili zlatnog jajeta, u sebi sjedinjuje i muške i ženske principe. On je, ukratko, isti kao i svi kreativni Protologosi. Međutim, o Brami se ne može reći, kao o Dionisu: "7ip(OT6yovov 5l,())UTJ xpi,Yovov BaK%8fov "Ava Kia "AYpiov *ainir*\xov Kpu(j)iov SiKepcoTa 5i^op(t)ov" - lunami Jehova - uistinu Bah, sa Davidom koji nag pleše pred njegovim *simbolom* u kovčegu - jer nikakve zvanične Dionizije nisu nikad ustanovljene u njegovu čast i u njegovo ime. Sva slična javna obožavanja bila su egzoterička, a veliki univerzalni simboli su posvuda izvitopereni, kao stoje slučaj sa Krišnom kod Valabačarija* u

Ahamkara, kao univerzalna Samosvest, ima tri aspekta, a takode i *Manas*. Jer ta koncepcija "Ja", ili nečijeg *Egaje* ili *satva*, "čista smirenost", ili se javlja kao *radas*, "aktivno", ili ostaje *tamas*, "stagnirajuće" u tami. Ona pripada Nebu i Zemlji i poprima svojstva i jednog i drugog.

* Vaišnavska sekta koja je dobila ime po svom osnivaču Valabačarji. Po predanju, on je bio učenik Svami Višnu, čuvenog gurua tog vremena. Valabačar-

Bombaju, sledbenika boga *deteta*. Ali, da li su ti popularni bogovi *istinsko Božanstvo!* Da li su *oni* Vrhunac i sinteza sedmostruke tvorine, uključujući i čoveka? Ni slučajno! Svaki od njih i svi zajedno, oni su samo jedan od stepenika sedmostruke lestvice Božanske Svesti, kako paganske tako i hrišćanske. Jer, za Ain-Sof se isto tako kaže da se ispoljava kroz *sedam slova Jehovinog imena*, kome su njegovi posvećenici (pošro je uzurpirao mesto Neznanog Bezgraničnog), dali njegovih Sedam Anđela Prisustva - njegovih *Sedam Principa*. Pa ipak se oni pominju gotovo u svakoj školi. U čistoj sankja filozofiji, *mahat*, *ahamkara* i pet *tanmatri* se nazivaju *sedam Prakriti* (ili Priroda) i oni se računaju od *Maha-Budija* ili Mahata naniže do Zemlje (vidi *Sankja Karika, III* i komentare).

Međutim, ma koliko daje izvorna Ezrina *elohistička* verzija iskrivljena radi rabinskih ciljeva, ma koliko daje povremeno odbojno čak i *ezoterijsko* značenje u hebrejskim svicima, što je u mnogo većoj meri slučaj nego sa njihovim spoljašnjim *velom* ili *odorom* - kad se *odbaci jehovistički* deo, Mojsijeve knjige ostaju pune okultnog i neprocenjivog znanja, posebno prvih šest poglavlja.

Kad se čitaju uz pomoć kabale, u njima čovek nalazi neprocenjivo svetište okultnih istina, zdenac lepote sakrivene duboko ispod strukture, čija *vidljiva* grada, uprkos svoje očigledne simetrije, ne može da izdrži kritiku trezvenog razume ili da otkrije svoju starost, jer ona pripada svim dobima. Ima više mudrosti sakrivene u egzoteričkim *parabolama Purana* i *Biblije* nego u svim egzoteričkim *činjenicama* u nauci i književnosti celog sveta i više *okultne* istinske nauke nego što je ima u egzaktnim znanjima svih akademija. Ili, jasnije i izrazitije rečeno, u nekim delovima *egzoteričkih Purana* i *Petoknjžja* ima isto toliko ezoterijske mudrosti, koliko

jini sledbenici se zovu Gosvami Maharade i vlasnici su ogromnih poseda zemljišta, uglavnom na jugu Indije, i velikog broja hramova u Bombaju, današnjem Mumbaiju.

Sekta je nastala u XVI veku, a zasniva se na Valabačarjinim komentarima *Bhagavatapurane*, što čini osnov doktrine. Valabačarja uči o neasketskom pogledu na religiju i osuđuje svako mučenje tela, jer smatra da ono u sebi sadrži deo višeg duha. Isto tako je isticao ljudske strasti i osećanja, ali izgleda daje deo, vremenom, otišlo u razuzdanost i van granica pristojnog takta. (nap. ured.)

Vidi *Sveta nad Svetima*.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

i besmislica i konstruisane detinjaste fantazije, ako se čitaju isključivo u ubitačno doslovnom tumačenju velikih dogmatskih religija, a posebno sekta.

Neka bilo ko pročitava prve stihove prvog poglavlja *Postanja* i razmisli o njima. Tu "Bog" naređuje još jednom "bogu", *koji izvršava njegova naređenja* - čak i u *opreznom* protestantskom prevodu na engleski, u prvoj autorizovanoj verziji kralja Džemsa I.

U "početku", pošto hebrejski jezik nema reč da izrazi ideju Večnosti, "Bog" uobliči *nebo* i *Zemlju*; ova poslednja je "bez oblika i prazna", a nebo nije zapravo Nebo, već "Dubina", *Haos* sa tamom preko svog lica.¹²

"I *Duh* Božiji se kretaše nad licem Voda" (stih 2) ili nad velikom Dubinom Beskrajnog Prostora. A taj duh je *Nara-jana*, ili Višnu.

"I Bog reče. Neka bude svod..." (stih 6), i "Bog", drugi, poslušava i "načini svod" (stih 7). "I Bog reče neka bude svetlost", i "bi svetlost". Sad, ovo drugo uopšte ne znači svetlost, već prema kabali znači "Adama Kadmona", ili Sefiru (*Duhovnu svetlost*), jer oni su jedno ili, prema haldejskoj *Knjizi Brojeva*, *sekundarne anđele*, prvo

Reč "večnost", kojom hrišćanski teolozi tumače izraz "zauvek i uvek" ["va vjeki vjekov" u Karadžićevom prevodu *Novog Zaveta* na srpski jezik (nap. prev.)] ne postoji u hebrejskom jeziku - ni kao reč, ni kao pojam. *Oulam*, kaže Leklerk (*Le Clerc*), jedino uvodi vreme čiji početak i kraj nisu poznati. "To ne znači *beskrajno* trajanje" i reč *zauvek* u *Starom Zavetu* znači jedino "dugo vreme". Termin "večnost" u hrišćanskom smislu ne koristi se ni u *Puranama*. Jer, u *Višnu Purani* se jasno kaže da se pod Večnošću i Besmrtnošću podrazumeva jedino "postojanje do kraja Kalpe" (BCnjiga I I, poglavlje VIII).

¹² Orfička teogonija je po duhu čisto istočnjačka i indijska. Uzastopne transformacije kroz koje je prošla danas su je drastično udaljile od duha drevne kosmogonije, kao što se može videti kad je uporedimo čak i sa Hesiodovom teogonijom. Pa ipak, istinski indijski arijeviski duh svuda izbija i u Hesiodovoj i u orfičkoj teogoniji (vidi izuzetni rad Džejsma Darneštetera, u njegovom *delu Arijeviske kosmogonije*, u odeljku "Eseji o Orijentalnom"). Otuda je izvorna grčka koncepcija Haosa koncepcija Tajne Religije Mudrosti. Kod Hesioda je, zato, Haos beskonačan, bezgraničan, bez kraja i početka po trajanju, apstrakcija, a istovremeno i vidljivo prisustvo. *Prostor* ispunjen tamom, koji predstavlja prvobitnu materiju u *prekosmičkom* stanju. Jer, u etimološkom smislu, po Aristotelu Haos je prostor, a Prostor je *večno* Nevidljivo i Neznano Božanstvo u našoj fdozofiji.

Prvobitna supstanca i Božanska misao

biće Elohima koji predstavlja *agregat* tog "stvaralačkog" boga. Jer kome su upućene te reči zapovesti? I ko zapoveda? Ono što zapoveda je *večni Zakon*, a onaj ko sluša *Elohim*, poznata količina koja deluje u i sa X, ili koeficijentom nepoznate količine, *Silama* jedne Sile. Sve je to okultizam i nalazi se u arhajskim STANCAMA. Potpuno je nebitno da li te sile nazivamo Đan Kohanima ili *Ofanim* kao što je slučaj kod svetog Jovana.

U haldejskoj *Knjizi Brojeva* stoji:

Jedna Univerzalna Svetlost koja je za Čoveka *Tamane* uvek postojeća.

Iz nje periodično proističe *Energija* koja je odražena u "Dubini" ili Haosu, skladištu budućih svetova, koja, kad se probudi, usmerava i oplođuje latentne Sile, koje predstavljaju večno prisutne večne potencijalnosti u njoj. Tad se iznova bude Brame i Bude - naporedo večne Sile - i novi Univerzum niče u postojanje. . .

U *Sefer Jeciri*, kabalističkom Postanju, autor je očigledno ponovio Manuove reči. Tu je Božanska Supstanca predstavljena kao daje ona jedino što je postojalo oduvek, bezgranično i apsolutno; i kao daje iz sebe emitovala Duh.

Jedan je Duh živog Boga, blagosloveno daje NJEGOVO ime, koje živi zauvek! Glas, Duh i Reč, to je Sveti Duh."

I to je kabalističko apstraktno Trojstvo, koje su tako spontano antropomorfizovali hrišćanski oci. Od tog trostrukog JEDNOG emanirao je čitav Univerzum. Prvo je od JEDNOG emanirao broj Dva, ili Vazduh (Otac), kreativni element, a potom broj TRI, *Voda* (Majka), koja je proizašla iz vazuha; *Etar* ili *Vatra* kompletiraju mističku četvorku, Arba-il.'^

¹⁻³
Ispaljeni Duh; Apsolut, Božanski Duh je jedno sa apsolutnom Božanskom Supstancom: Parabram i Mulaprakriti su u suštini jedno. Zato su Kosmička Zamisao i Kosmička Supstanca u svom prvobitnom karakteru takode jedno.

Sefer Jecira, poglavlje I, *Misna IX*.

Iliid. Abram (Avram) je potekao od *Arbe*.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Kad Najskriveniji od Skrivenih poželi da otkrije sebe, on najpre načini tačku (prvobitnu tačku, ili prvu Sefiru, vazduh, ili Sveti Duh), uobličeni u sveti oblik (deset Sefirot, ili Nebeskog čoveka) i pokri ga bogatom raskošnom odećom, *koja predstavlja ovaj svet*.

"On učini vetar svojim Glasnicima, plamteću Vatru Svojim slugama", kaže *Sefer Jecira*, pokazujući kosmički karakter kasnije redukovanih Elemenata,*^ a takođe i da Duh prožima svaki atom u Kosmosu.

"Prvobitnu Supstancu" neki nazivaju *Haos*: Platon i pitagorejci su je nazvali *Dušom Sveta* nakon što je bila prožeta Duhom *onog* što lebdi nad Prvobitnim Vodama, ili *Haosom*. Kabalisti kažu, lebdeći *Princip JQ* stvorio privid vidljivog, ispoljenog Univerzuma, tako što se odrazio u njemu. Pre odražavanja -i!%05, posle odražavanja - *Etar*; još uvek je to božanstvo koje prožima čitav Prostor i sve stvari. To je nevidljivi, nedokučivi Duh stvari i nevidljivi, ali isuviše opipljivi fluid koji zrači iz prstiju zdravog magnetizera - jer to je Vitalni Elektricitet - sam ŽIVOT. Markiz de Mirvij gaje podsmešljivo nazvao "nebulozni Svemoćni", do dana današnjeg ga čudotvorci i okultisti nazivaju "živom Vatrom" i nema nijednog Indusa koji meditira u zoru, a koji ne zna njegove efekte.* To je "Duh Svet-

¹⁶ *Žohar*, I, 2a.

¹⁷ *Sefer Jecira*, *Misna* IX, 10. Svud u *Delima* sv. Pavle nevidljiva Kosmička Bića naziva "Elementima" (*vidi grčici telcst*). Ali, sada su Elementi degradirani i ograničeni na atome o kojima se, do danas, ne zna ništa i koji su jedino "deca nužnosti", slično Etru - kao što smo rekli u *Izidi*.

Jadni prvobitni Elementi su dugo bili izgnani, a naši ambiciozni fizičari se utrkuju ko će dodati još neku supstancu leglu od šezdeset i ne znam koliko još elementarnih supstanci.

U međuvremenu, u savremenoj hemiji besni rat oko termina. Nemamo pravo da te supstance zovemo "hemijskim elementima", jer oni nisu "prvobitni principi samopostojećih suština od kojih je sagrađen univerzum" prema Platonu. Takve ideje povezane sa elementima bile su dovoljno dobre za "starogrčku filozofiju", ali ih savremena nauka odbacuje, jer, kao što kaže profesor Kruks, to su "nesrećni termini" i "eksperimentalna nauka nema ništa sa takvim suštinama, osim sa onim koje možemo da vidimo, pomirišemo, ili osetimo njihov ukus. Ostale ona ostavlja metafizičarima." Moramo biti zahvalni čak i za toliko.

¹⁸ Pišući o tom predmetu u *Razotkrivenoj Izidi* rekli smo daje to bio:

Prvobitna supstanca i Božanska misao

losti" i *Magnes*. Kao što je tačno rekao jedan od naših protivnika, *Magus* i *magnes** su dve grane koje rastu iz istog stabla i iz njih niču iste posledice. A u tom nazivu "živa vatra" takode možemo da otkrijemo značenje zbunjujuće rečenice u *ZendAvesti* koja kaže da postoji "vatra koja daje znanje o budućnosti, nauku i prijatan govor", tj. razvija izuzetnu rečitost u proročicama, medijumu, pa čak i nekim govornicima.

O toj "vatru" se govori u svim induskim knjigama, a takode i u kabalističkim delima. *Žohar* je objašnjava kao "belu skrivenu vatru u *Resa trivrah* (Beloj Glavi), čija Volja čini da vatreni fluid teče u 370 tokova u svim pravcima u univerzumu". To je isto što i "Zmija koja trči kroz 370 skokova" iz *Sifrah Dzeniute*; kad se "Savršeni Čovek" ili Metatron *uzdigne*, tj. kad se *božanski* čovek naseli u *životinjskom* čoveku, ona, ta Zmija, postaje *tri duha*, to jest Atma-Budi-Manas u našoj teozofskoj frazeologiji (vidi Deo II u Tomu II, odeljak III, "*Brojna značenja Rata na Nebu*").

Potom, duh ili Kosmička Zamisao i Kosmička Supstanca - čiji je jedan *od principa* Etar - *su jedno* i uključuju ELEMENTE U smislu u kome sv. Pavle govori o njima. Ti elementi su skrivene Sinteze, koje predstavljaju Đan Kohane, Deve, Sefirot, Amešaspente, Arhandele itd., itd. Etar nauke - Berozov *Ilus*, ili *Protiv* u hemiji - sačinjavaju, da tako kažemo, *grubi* materijal (relativno) od koga pomenuti "Graditelji", prateći plan koji im je za večnost skiciran u

Haos drevnih naroda, zoroastrijska sveta vatra, ili *AtaS-Behram* Parsa, Hermes-vatra ili Elmes-vatra drevnih Germana, Sibilina munja, upaljena Apolonova baklja, plamen na oltaru Pana, večna vatra u hramu na Akropolju, blistave iskre na kapama Dioskura, na Gorgoninoj glavi, Paladinom šlemu i Merkurovom štapu, egipatski Ptah-Ra, grčki *Zeus Kataibates* (koji silazi) prema Pausaniji, pentakostalni vatreni jezici, Mojsijev plameni žbun, vatreni stub iz *Izlaska* i Avramova "upaljena lampa", večna vatra "bezdané jame", Delfijska proročanska isparenja, zvezdana svetlost rozenkrojcerovaca, AKAŠA induskih adepata. Astralna Svetlost Elifasa Levija, nervna aura i fluid magnetista, Rajhenbahov *od*, Tarijev *Psihod* i ektenička sila, psihička sila narednika Koksia i atmosferski magnetizam nekih naturalista, galvanizam i, na kraju, elektricitet - sve samo razna imena za mnoga ispoljavanja ili posledice jednog istog tajanstvenog, sveprožimajućeg uzroka - grčkog *Arheusa*.

Sada dodajemo - on je sve to i mnogo više.

* *Magnes* (grčki *μαγνητική*) - magnet; upotrebljavali su ga: Paracelzus, srednjovekovni teozofi i alhemičari u vezi sa misterioznim i moćnim fluidima, duhovima svetlosti, čiji opisi odgovaraju Akaši, Etru, ili najduhovnijim delovima astralnog svetla. On takode korespondira sa *Animom mundi*. (nap. ured.)

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

BOŽANSKOJ MISLI, izrađuju sisteme unutar kosmosa. Kažu nam da su to "mitovi". "Ništa više nego Etar ili Atomi", odgovaramo mi. Ta dva su *apsolutno neophodni* fizici; "Graditelji" su apsolutno neophodni metafizici. Prigovaraju nam: "*Nikad ih niste videli.*" Mi pitamo materijaliste: "Da li ste vi ikad videli *Etar, ili vaše atome*, ili pak vašu SILU?" Štaviše, jedan od najvećih savremenih zapadnih evolucionista, Darwinov saradnik g. A. R. Valas, kad raspravlja o tome da prirodna selekcija nije dovoljna da objasni fizički oblik čoveka, dopušta usmeravajuće delovanje "viših inteligencija" kao:

(. . .) *neophodan* segment velikih zakona koji vladaju materijalnim Univerzumom.

(*Prilozi teoriji prirodne selekcije*)

Te "više inteligencije" su Dan Kohani *okultista*.

Zaista, malo je mitova u bilo kom religioznom sistemu, vrednom da se tako nazove, koji pored *istorijske* nemaju i *naučnu* zasnovanost. Pikok s pravom primećuje:

Mitovi su se danas pokazali kao bajke *samo u onoj meri u kojoj smo ih pogrešno razumeli*, a *istine* u onoj meri u kojoj su *nekad bili ispravno shvaćeni*.

Jedna preovlađujuća, najistaknutija ideja, koja se nalazi u svim drevnim učenjima, koja se odnosi na Kosmičku Evoluciju i prvo "stvaranje" naše planete sa svim njegovim proizvodima, organskim i *neorganskim* (čudna reč za jednog okultistu) - jeste daje čitav Kosmos iznikao iz BOŽANSKE MISLI. Ta misao je prožela materiju, koja večno naporedo postoji sa JEDNOM STVARNOŠĆU i sve što živi i diše evoluiru iz JEDNOG *Neizmenljivog* - Parabrama = Mulaprakriti, večnog jedno-korena. Prvo od ta dva je, tako reći, jedan aspekt centralne tačke okrenute unutra ka oblastima sasvim nedostupnim ljudskom intelektu i predstavlja apsolutnu apstrakciju, dok u svom aspektu kao *Mulaprakriti* - večni koren svega - ono čoveku daje bar izvesno maglovito razumevanje Misterije Bića.

Zato se u *unutrašnjim* hramovima učilo daje ovaj vidljivi univerzum duha i materije samo konkretna slika idealne apstrakcije; on je sagrađen po modelu prve BOŽANSKE IDEJE. Zato je naš uni-

Prvobitna supstanca i Božanska misao

verzum postojao oduvek u latentnom stanju. Duša koja oživljava taj čisto duhovni univerzum je centralno sunce, samo najviše božanstvo. Nije *Jedno* bilo to koje je izgradilo konkretni oblik te ideje, već je to bio prvorodeni* i pošto je ona bila konstruisana na geometrijskoj figuri dodekaedru,* prvorodenom "je bilo po volji da upotrebi dvanaest hiljada godina u svom stvaranju". Ovaj poslednji broj je izražen u tirskoj kosmogoniji,^^ koja pokazuje daje čovek stvoren u šestom milenijumu. To se slaže sa egipatskom teorijom o 6.000 "godina"^^ i sa hebrejskim proračunima. Ali, to je egzoterički oblik čele stvari. *Tajni* proračuni objašnjavaju da su "dvanaest hiljada i 6.000 godina" GODINA BRAME - a jedan *dan* Brame ima 4.320.000.000 godina. Sanhoniaton^^ u svojoj *Kosmogoniji* izjavljuje da kad se vetar (duh) zaljubi u svoje sopstvene principe (haos), dešava se intimno sjedinjenje, čiji se spoj naziva *potos* i iz njega niče seme svega. A haos nije znao za sopstvene proizvode, jer je bio *nesvestan*, ali, njegov zagrljaj sa vetrom stvorio je Mot, ili ilus (blato).^^ Iz toga su proistekli zameci stvaranja i rođenje univerzuma.

Zevs-Zen (etar) i Htonija (haotična zemlja) i Metida (voda) su njegove žene; Oziris i Izida-Latona - ovaj prethodni bog takode predstavlja etar - prva emanacija Svevišnjeg Božanstva. Amun, prvobitni izvor svetlosti; ponovo boginje zemlje i vode; Mitras, bog rođen iz stene, simbol muške mundane vatre, ili personifikovana prvobitna svetlost i Mitra, boginja vatre, istovremeno njegova majka i njegova žena: čisti element vatre (aktivni ili muški princip) na koji se gleda kao na vatru ili toplotu u spoju sa zemljom i vodom, ili materija (ženski ili pasivni elementi Kosmičkog rađanja). Mitras

* Autorka misli na delatnog tvorca, poput Brame - Tvorca i Prvorodenog, dok je najviši princip ili Jedno, koje se ne ispoljava, večno u sebi i nepoznatljivo, (nap. ured.)

Platon; *Timej*.

"Suidas", vidi Tirenija

^^ Čitalac će razumeti da se pod "godinama" ovde podrazumevaju "doba", ne samo periodi od po trinaest lunamih meseci.

Vidi prevod na grčki Piona Bibloskog.

Kori: *Drevni fragmenti*.

^^ Na Mitrasa se među Persijancima gleda kao na *Theos elcpetros* - boga stene.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

je sin Borda, persijske mundane planine,²⁵ iz koje je bljesnuo kao sjajni zrak svetlosti. Brama, bog vatre i njegova plodna supruga; i induski *Agni*, blistavo božanstvo sa čijeg tela blješte hiljade zraka svetlosti i *sedam* plamenih jezika, i u čiju čast izvesni bramini do dana današnjeg čuvaju *večnu* vatru; Šiva, koga oličava mundana planina Indusa, *Meru*: ti strahoviti bogovi vatre, za koje se u legendi kaže da su sišli sa nebesa, poput jevrejskog Jehove, na *vatrenom stubu*, i tuce drugih arhajskih dvopolnih božanstava, svi glasno objavljuju svoje skriveno značenje. I šta bi ti dualni mitovi mogli da znače, osim psiho-hemijski princip prvobitnog stvaranja? Prvu *Evoluciju* u njenom trostrukom ispoljavanju duha, sile i materije, božanski *međuodnos* u njegovoj početnoj tački, koja se alegorijski predstavlja kao brak *Vatre* i vode, proizvod elektrizujućeg duha, sjedinjenje muškog aktivnog principa sa ženskim pasivnim elementom, koji postaju roditelji zemaljskog deteta, kosmičke materije, /r/ma *materia*, čija je *duša Aither*, a čija je senka ASTRALNA SVETLOST!

(*Razotkrivena Izida*)

Odlomci tih sistema, koji su doprli do nas, odbačeni su kao besmislene bajke. Ipak, okultna nauka - koja je preživela čak i veliki Potop što je potopio prepotopske gigante, a sa njima i samo sećanje na njih, osim u *Tajnoj Doktrini*, *Bibliji* i drugim svetim *Spisima* - i dalje ima Ključ za sve probleme sveta.

Hajde da taj Ključ primenimo na retke fragmente davno zaboravljenih kosmogonija i da pomoću njihovih rasutih delova pokušamo da iznova uspostavimo Univerzalnu Kosmogoniju Tajne Doktrine. Taj ključ odgovara svima njima. Niko ne može ozbiljno da proučava drevnu filozofiju, a da ne opazi kako je izuzetna sličnost koncepcije u svima njima - vrlo često u njihovom egzoteričkom obliku, a bez izuzetka u njihovom skrivenom duhu - rezultat ne puke podudarnosti, već njihovog istovremenog nastanka i činjenice da je tokom detinjstva čovečanstva postojao jedan jezik, jedno znanje, jedna univerzalna religija, u kojoj nije bilo crkvi, vera ili sekti, već u kojoj je svaki čovek bio sveštenik sam sebi. I ako je pokazano da se već u onim razdobljima, koja su ostala odsečena od našeg vidokruga

²⁵ Bord je nazivana vatrena planina - vulkan, dakle, sadrži vatru, stenu, zemlju i vodu: muške, aktivne, i ženske, pasivne, elemente. Taj mit je sugestivan.

Prvobitna supstanca i Božanska misao

usled obilnog bujanja predanja, ljudska religiozna misao razvijala u ravnomemoj saglasnosti na svim delovima zemljine kugle, tad postaje očigledno daje ta misao, ma gde daje rođena, da h na hladnom Severu ili žarkom Jugu, da li na Istoku ili na Zapadu, bila nadahnuta istim otkrivenjima i da su ljudi rasli u zaštitničkoj senci istog DRVE-TA ZNANJA.

IV

HAOS - TEOS - KOSMOS

*Jedinstvo Haosa i Duha * Rođenje uma*

Ovo troje predstavljaju sadržaj Prostora, ili, kako je to definisao jedan učeni kabalista:

Prostor, svesadržavajući i ni u čemu nesadržan, predstavlja prvobitno otelovljenje prostog Jedinstva (. . .) beskrajne ekstenzije.

(Dr Henri Prat, Novi aspekti života)

Ali, on ponovo pita: "Beskrajne ekstenzije čega?" - i daje ispravan odgovor: - "*Neznanog sadržaja svega, neznanog PRVOG UZROKA*" To je najtačnija definicija i odgovor, krajnje ezoterijski i istinit iz svih aspekata okultnog učenja.

PROSTOR, koji su savremeni mudrijaši, u svom neznanju i ikonoklastičkoj težnji da unište sve filozofske ideje drevnih vremena, proglasili "apstraktnom idejom" i *prazninom*, u stvarnosti je sadržalac i *telo Univerzuma* sa njegovih sedam principa. To je telo beskrajne ekstenzije, čiji *PRINCIPI*, okultnom frazeologijom rečeno - od kojih je svaki sedmostruk - ispoljavaju u našem pojavnom svetu samo najgrublje tkivo *njihovih konstituenata*. "Niko nikad nije video Elemente u njihovoj punoći", uči Doktrina. Našu Mudrost moramo da potražimo u izvornom izražavanju prvobitnih ljudi i u njihovim sinonimima. Čak i najmlađi od njih - Jevreji - u svojim kabalističkim učenjima iskazuju tu ideju, kao na primer. Zmija Prostora sa sedam glava, zvana "veliko More".

Haos - Teos - Kosmos

U početku, *Alhimje* stvori nebesa, zemlju i 6 (Sefirot). (...) Oni stvoriše šest, i na tome su sve stvari zasnovane. A tih (šest) zavise od *sedam oblika lobanje* do Dostojanstva nad svim Dostojanstvima (vidi Tom II, Deo II, "*Drevnepodele i Mistički Brojevi*").

(Sifrah Dzeniuta, I, odeljak XVI)

Sad, *Vetar, Vazduh i Duh* su kod svih naroda bili sinonimi. *Pneuma* (Duh) i *Anemos* (vetar) kod Grka, *Spiritus* i *Ventus* kod Rimljana, bili su zamenjivi termini čak i ako se odvoje od izvorne ideje o životnom dahu. U "Silama" nauke mi vidimo samo *materijalne posledice duhovnog uticaja* ovog ili onog od četiri prvobitna Elementa, koje nam je prenela četvrta rasa, kao što ćemo mi preneti Etar (tačnije, njegov grubi deo) u njegovoj punoći Šestoj Korenskoj Rasi. To je objašnjeno u tekstu ove i naredne knjige.

Drevni narodi su *haos* nazivali nesvesnim, jer je on predstavljao i u sebi sadržao (pošto su Haos i Prostor sinonimi) sve Elemente u njihovom rudimentarnom, nediferenciranom stanju. Oni su Etar, peti element, učinili sintezom ostala četiri, *jer ^ther* grčkih filozofa nije njihov talog - o kome su oni zaista znali više nego nauka danas - za koji se opravdano tvrdi da deluje kao agens za mnoge sile koje se ispoljavaju na Zemlji. Njihov */Ether* bio je induska *Akaša*; Etar prihvaćen u fizici predstavlja samo jedan od njegovih konstituenata, na našem nivou - *Astralnu Svetlost* kabalista sa svim njenim *zlim* i dobrim efektima.

Pošto se smatralo daje *sušima. Aithera*, ili Nevidljivog Prostora, božanska, kao pretpostavljeni veo Božanstva, na njega se gledalo kao na posrednika između ovog i narednog života. Drevni narodi su smatrali da kad bi se upravljačke aktivne "Inteligencije" (bogovi) povukli iz bilo kog dela Etra *u našem Prostoru* - čije četiri oblasti oni nadziru - onda bi to mesto ostalo u posedu zla, nazvanog tako zbog odsustva *Dobra* u njemu.

Postojanje duha u opštem posredniku, etru, materijalizam poriče, a teologija od njega čini personalnog boga. Ali, kabalisti smatraju da i jedni i drugi greše kad kažu da u etru elementi predstavljaju samo materiju - slepe kosmičke sile prirode - dok Duh predstavlja inteligenciju koja njima upravlja. Sva arijevska, hermetička, orfička i pitagorejska kosmogonijska učenja, kao i Sanhoniatonovo i Berozovo, zasnovana su na neopozivoj formuli da su etar i

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

haos, odnosno, platoničkim jezikom rečeno, um i materija, dva prvobitna i večna principa univerzuma, krajnje nezavisna od bilo čega drugog. Prvi je bio sveoživljujući intelektualni princip; haos, bezoblični tečni princip, bez "oblika ili svesti", a iz sjedinjenja ovo dvoje iznikao je univerzum, tačnije univerzalni svet, prvo androgino božanstvo - čije telo je postala haotična materija, a duša etar. Kako stoji u *Fragmentima Hermiosa*, "haos, dobivši iz tog sjedinjenja sa duhom *svest*, zasij a od zadovoljstva, i tako je proizveden *Protogonos* (prvorodena) svetlost." To je univerzalno trojstvo, zasnovano na metafizičkoj koncepciji drevnih, koji su, razmišljajući po analogiji, učinili čoveka, koji je spoj intelekta i materije, mikrokosmosom makrokosmosa, velikog univerzuma.

(*Razotkrivena Izida*)

"*Priroda se užasava Vakuuma*", rekli su peripatetičari, koji su možda, iako su na svoj način bili materijalisti, razumeli zašto je Demokrit, kao i njegov učitelj Leukip, učio da su prvi principi svih stvari sadržanih u Univerzumu bili atomi i *vakuum*. On naprosto označava *latentno* Božanstvo ili silu koja je, pre svog prvog ispoljavanja, kad je postala VOLJA - prenoseći prvi impuls tim atomima - bila veliko *Ništavih*, Ain-Sof, ili NE-STVAR;* i zato je u svakom pogledu bila Praznina - ili HAOS.

Međutim, Haos je, prema Platonu i pitagorejcima postao "Duša Sveta". Prema induskim učenjima, Božanstvo u *ohVjkyi^thera* (Akaše) prožima sve stvari zato su ga čudotvorci nazivali "živa vatra", "Duh Svetlosti", a ponekad *Magnes*. To je bilo samo najviše Božanstvo, koje, prema Platonu, gradi Univerzum u geometrijskom obliku Dodekaedra, a "prvorodeni" je bio rođen od Haosa i Prvobitne Svetlosti (Središnjeg Sunca). Međutim, "Prvorodeni" je bio samo agregat jata "Graditelja", prvih graditeljskih Sila, koje se u starim kosmogonijama nazivaju *Drevni* (rođeni od Dubine ili Haosa) i "Prva Tačka". On je, takozvani, Tetragramaton na glavi Sedam nižih Sefirot. To je bilo verovanje Haldejaca. Govoreći veoma nedostojno o prvim učiteljima svojih predaka, Filon, Jevrejin, piše:

Damaskin u *Teogoniji* to zove Dis, "rastvarač svih stvari"; Kori, *Drevni Fragmenti*.

* Nprevodiva igra reci; na engleskom "*no-thing*" znači i "ništa" i "ne-stvar". (nap. prev.)

Ti Haldejci su mislili daje Kosmos, *među stvarima koje postoje* (?) jedna tačka, bilo daje sam Bog (*Teos*), ili daje u Bogu, sažimajući dušu svih stvari.

(*Filon, Avramova Selidba, 32*)

Haos-Teos-Kosmos su samo tri aspekta svoje sinteze - PROSTORA. Čovek se ne može nadati da će resiti misteriju tog *Tetraktisa* držeći se bukvalnog smisla čak i drevnih filozofija, kao što danas vidimo. Ali, čak i u njima, HAOS-TEOS-KOSMOS = PROSTOR su u svim Večnostima identifikovani kao Jedan Neznani Prostor, o kome se, možda, neće moći kazati poslednja reč pre našeg sedmog Kruga. Međutim, alegorije i metafizički simboli o prvobitnoj i *savršenoj* KOCKI SU izrazite čak i u egzoteričkim *Puranama*.

TU je, takode, Brama *Teos* koji evoluirao iz *Haosa*, ili velike "Dubine", voda, nad kojima Duh = PROSTOR, personifikovan *ajanom* - Duhom koji se kreće nad licem budućeg bezgraničnog Kosmosa - u tišini luta, u prvom času ponovnog buđenja. To je takode Višnu, koji spava na Ananta-Seši, velikoj Zmiji Večnosti, od koje je zapadnjačka teologija, ne poznajući kabalnu - jedini ključ koji otkriva tajne *Biblije*, načinila Đavola. To je prvi *trougao* pitagorejske *trijade*, "Bog tri aspekta", pre nego što se preobrazi pomoću savršene kvadrature beskrajnog Kruga u "Bramu sa četiri lica".

"Od njega koji jeste, a ipak nije, od ne-bića, Večnog Uzroka, rođenje Biće-Puruša", kaže Manu, zakonodavac.

U *Razotkrivenoj Izidi* se kaže:

U egipatskoj mitologiji je Knef, večni *Neotkriveni* Bog, predstavljen zmijom-ambblemom Večnosti obmotanom oko krčaga sa vodom, sa glavom što lebdi nad vodama koje izleže svojim dahom. U tom slučaju je ta zmija Agatodemon, dobar duh; u svom suprotnom aspektu, ona je Kakodemon - onaj loši. U skandinavskim *Edama*, medena rosa, plod bogova i stvaralački vrednog Igdrasila (pčele), spušta se tokom noći, kad je atmosfera prožeta vlagom, a u mitologijama Severa, kao pasivni princip tvorevine, ona tipizira stvaranje univerzuma *iz vode*; ta rosa je astralna svetlost u jednoj od svojih kombinacija i ima kako stvaralačke tako i rušilačke osobine. U Berozovoj haldejskoj legendi, Oanes ili Zmaj, čovek-riba, poučava ljude, pokazuje novorođeni svet stvoren *iz vode* i sva bića koja

TAJNA DOKTRINA « KOSMOGENEZA

potiču iz *te prima materia*. Mojsije uči da samo zemlja i voda mogu da rode živu dušu, a u *Svetim Spisima* čitamo da trave nisu mogle da niknu dok Večno nije izazvalo da po zemlji padne kiša. U meksičkom *Popol-Vuhu* čovek je stvoren od blata ili gline, uzete ispod vode. Brama stvara prvog Munija (ili prvog čoveka) sedeći na svom lotosu tek nakon što je dozvao u postojanje *duhove*, koji su na taj način privilegovani da su rođeni pre smrtnika, i on ga stvara od vode, vazduha i zemlje. Alhemičari izjavljuju da je prvobitna ili pre-adamovska zemlja, kad se redukuje na svoju prvu supstancu, u svom *drugom* stanju preobražaja nalik na čistu vodu, pošto je prvo stanje čisti *alkahest*. Za tu prvobitnu supstancu je rečeno da unutar sebe sadrži suštinu svega što se koristi za stvaranje čoveka; ona ima ne samo sve elemente njegovog fizičkog bića, već čak i sam "dah života" u latentnom stanju, spreman da bude iznova probuđen. Njega ona crpe iz "izleganja" "Duha Božjeg" nad licem voda - HAOSA: zapravo, ta supstanca je sam haos. Paracelzus je takode izjavio da je u stanju da od toga načini svog "homunkulusa"; i zato je Tales, veliki filozof prirode, smatrao da je voda princip svih stvari u prirodi. ^ (. . .) Jov kaže, u poglavlju XXVI 5, da su "mrtve stvari formirane od onog ispod voda, i njihovih stanovnika." U izvornom tekstu, umesto "mrtve stvari" piše "mrtvi *Refaim*" (giganti ili praiskonski ljudi), u kojima jednog dana "Evolucija" može otkriti pretka naše savremene rase.

U Polijerovoj *Mitologiji Indusa* piše:

U prvobitnom stanju tvorevine, rudimentarni univerzum, popljen u vodi, odmarao se na Višnuovim grudima. Iznikavši iz tog haosa i tame, Brama, graditelj sveta, posađen na listu lotosa, pliva (kreće se) na vodama, ne mogavši da opazi ništa osim voda i tame.

Videvši tako nesrećno stanje stvari, Brama govori u očajanju: "Ko sam ja? Odakle sam došao?" Potom čuje glas: "Usmeri svoje

Kod Grka, "Bogovi Reke", svi sinovi prvobitnog okeana (Haosa u svom muškom aspektu), bili su preci odgovarajućih helenskih rasa. Za njih je OKEAN bio otac Bogova i tako su oni, u tom pogledu, anticipirali Talesove teorije, kao što ispravno primećuje Aristotel (*Metafizika*, I, 3, 5).

"Duh" ili skriveni glas *Maniri*, aktivnog ispoljavanja latentne *Sile*, odnosno, okultne moći.

misli na Bhagavata". Brama, ustajući iz svog plivačkog položaja, seda na lotos u položaju kontemplacije i meditira na Večnog, koji, zadovoljan tim dokazom poštovanja, razvejava prvobitnu tamu i otvara njegovo razumevanje.

Nakon toga Brama izlazi iz univerzalnog jajeta (beskrajni haos) kao *svetlost*, jer njegovo razumevanje je sada pokrenuto, i on se daje na posao: on se *kreće* na večnim vodama, sa Božjim duhom u sebi i u svojoj sposobnosti da se *kreće* na vodama on je Višnu, ili *Narajana*.

To je, naravno, egzoterično, pa ipak je glavna ideja, koliko je to moguće, identična sa onom u egipatskoj kosmogoniji, koja u svojim uvodnim rečenicama pokazuje Athtor" ili Majku Noć (koja predstavlja neograničenu tamu) kao prvobitni element što je pokrivao beskrajnu provaliju, oživljenu vodama i univerzalnim duhom Večnog, koji sam obitava u Haosu. Slično je i u jevrejskim *Spisima*, istorija stvaranja počinje Duhom Božjim i njegovom tvoračkom emanacijom -još jednim Božanstvom.^

Žohar nas uči da prvobitni elementi - trojstvo Vatre, Vazduha i Vode - četiri kardinalne tačke i sve Sile Prirode, koje kolektivno formiraju GLAS VOLJE, *Memrab* ili "Reč", predstavljaju Logos Apsolutnog, Tihog, SVEOPŠTOG. "Nedeljiva tačka, neograničena i neznana" širi se beskrajnim prostorom i tako stvara veo (Mulaprakriti ili Parabram) koji skriva Apsolutnu tačku (vidi u daljem tekstu).

U kosmogonijama svih naroda, "Arhitekti" koje su sintetisali Demijurzi (u *Bibliji* - "Elohim") su oni koji uobličavaju Kosmos iz Haosa i oni predstavljaju kolektivni *Teos*, "muško-žensko", Duh i materiju.

Nizom (*jom*) utemeljenja (*hasof*) AUim je prouzrokovao da zemlja i nebo nastanu.

(*Postanje, II, 4*)

U *Bibliji* to je prvi *Alhim*, potom Jahva-Alhim, i na kraju Jehova - nakon odvajanja na polove u poglavlju IV *Postanja*. Primetno je

Prema ortografiji *Arhajskeg Rečnika*.

Ovde ne mislimo na tekuću ili prihvaćenu *Bibliju*, već *napravu* jevrejsku *Bibliju*, sada objašnjenu kabalistički.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

da se nigde osim u *Postanju*, koje *jeposlednja* kosmogonija naše Pe-te Rase, večno i neizgovorivo IME* - simbol Neznanog Božanstva, koje se koristilo samo u MISTERIJAMA - nije koristilo u vezi sa "Stvaranjem" Univerzuma. "Pokretači", "Trkači", *teoi* (od 9s8iv, "trčati"), obavljaju posao formiranja, "Glasnici" manvantaričkog zakona, koji su sada u hrišćanstvu postali "glasnici" (melahim), a izgleda daje isto i u hinduizmu ili u ranom bramanizmu. Jer, u *Rig Vedi* nije Brama taj koji stvara, već Prađapati, "Gospodari Bića", koji su *Rišiji*; reč *Riši* (po profesoru Mahadeu Kunti) je povezana sa rečju "kretati se, voditi", kad se odnosi na njih u njihovom zemaljskom aspektu, gde oni, poput Patrijarha, vode svoja jata na Sedam Reka.

Štaviše, sama reč "Bog" u jednini, koja obuhvata sve bogove - ili *teos*, od *teoi* - doprla je do "superiornih" civilizovanih naroda iz čudnog izvora, jednog potpuno i pre *SYega faličkog* izvora, kao što je otvoreno imenovan indijski *lingam*. Pokušaj da se reč Bog etimološki izvede od anglosaksonskog sinonima "dobro" ["*God*" (Bog) - "*good*" (dobro)] je napušten, jer ni u jednom drugom jeziku od svih u kojima se nalaze varijacije ovog termina, počev od persijskog *Khoda* do latinskog *Deus*, nije nađen primer daje naziv Bog izveden od atributa *Dobrote*. Latinskim rasama je ta reč došla od arijeuskog *Dja-us* (Dan), slovenskim od grčkog *Bah* (*Bagh-bog*), a saksonskim rasama direktno od jevrejskog *Yodh* ili *Jod*. Ovaj prvi je ^, broj-slovo 10, muško i žensko, a Jod je falička *udica*: - odatle saksonski *Godh*, germanski *Gott* i engleski *God*. Može se reći da ovaj simbolički termin predstavlja Tvorca fizičkog "Covečanstva", *na zemaljskom* planu, ali, on sigurno nema ničeg zajedničkog sa formiranjem ili "Stvaranjem" Duhova, bogova ili Kosmosa!

Haos-Teos-Kosmos, trostruko božanstvo je *sve u svemu*. Zato se kaže daje to i muško i žensko, dobro i zlo, pozitivno i negativno: čitav niz suprotstavljenih osobina. Kad je latentno (u pralaji), ono je neshvatljivo i postaje *nespoznatljivo Božanstvo*. Ono se može znati samo po svojim aktivnim funkcijama, dakle, kao *materija-Sila* i *živi Duh*, međuodnos i ishod, ili izraz, na vidljivom planu krajnjeg i zauvek nesaznatljivog JEDINSTVA.

Ono je "neizgovorivo" iz prostog razloga stoje ne-postojeće. To nikad nije bilo *ime*, ni uopšte neka *reč*, već Ideja koja se nije mogla izraziti. Za nju Je stvorena zamena u stolicima koja su prethodila našoj eri.

Sa svoje strane, ta trostruka celina proizvodi četiri primarna "Elementa" koji su u našoj zemaljskoj prirodi poznati kao sedam (zasad *pet*) Elemenata, od kojih je svaki deljiv na četrdeset devet (ili sedam puta sedam) podelemenata, od kojih hemija poznaje oko sedamdeset. Svi Kosmički Elementi, kao što su Vatra, Vazduh, Voda, Zemlja, imaju osobine i mane svojih Izvora, i po svojoj prirodi su Dobro i Zlo, Sila (ili Duh) i Materija, itd, itd, i svi su istovremeno Život i Smrt, Zdravlje i Bolest, Akcija i Reakcija (vidi odeljak XIV, "*Četiri Elementa*"). Oni stalno i bez prestanka formiraju materiju, pokretani neiscrpnim impulsom JEDNOG Elementa (*nespoznatljivog*), koga u svetu pojava predstavlja *ASther*, ili "besmrtni bogovi koji svemu daju rođenje i život."

U filozofskim spisima Solomona Ben Jehude Ibn Gebirola (koji su prevedeni u upravo objavljenoj *Kabali* g. Isaka Majera), o strukturi Univerzuma se kaže:

R. Jehuda počinje, napisano je: - "Elohim reče: Neka bude nebeski svod usred voda." Dođi, vidi, u vreme kad Sveti (. . .) stvori Svet, On stvori 7 nebesa iznad, 7 zemalja ispod, 7 mora, 7 dana, 7 reka, 7 nedelja, 7 godina, 7 vremena i 7.000 godina postojanja sveta. Svetije *sedmi* od svega, (itd.)

(str. 415)

Osim što pokazuje čudnu podudarnost sa kosmogonijom *Purana* (npr. *Višnu Purana*, knjiga I) u pogledu broja 7, ovo potvrđuje sva naša učenja koja su ukratko izložena u *Ezoterijskom budizmu*.

Indusi imaju beskrajn niz alegorija da izraze ovu ideju. U prvobitnom Haosu, pre nego što se on razvio u *Sedam Okeana* (*Sapta Samudra*) - koji predstavljaju amblem *sedam guna* (uslovljenih kvaliteta) sačinjenih od *tri gune* (Satva, Rađaš i Tamas - vidi *Purane*)

Mojsijev Kosmički Tabemakl, koji je on podigao u Pustinji, bio je *kvadrat* koji predstavlja četiri karidnalne tačke i četiri Elementa, kako svojim čitaocima saopštava Josif (*Antik.* 1, VIII, poglavlje, XXII). To je ideja preuzeta sa piramida u Egiptu i Tim, gde su piramide postali stubovi; Geniji, ili Anđeli imaju svoja prebivališta u četiri odgovarajuće tačke (vidi odeljak XIV, "*Četiri Elementa*").

TAJNA DOKTRINA * KosMOGENEZA

- počivaju u latentnom stanju i *Amrita* (besmrtnost) i *J[^]ša* (otrov, smrt, zlo). Ta alegorija se nalazi u "Bućkanju Okeana" od strane bogova. *Amrita* je s onu stranu svih guna, jer ona je NEUSLOVLJENA *per se*; pa ipak, kad se spustila u pojavnu tvorevinu, i pre nego što je *Kosmos* evoluirao, ona se pomešala sa ZLOM, *Haosom*, koji u sebi ima latentni *teos*. Otuda nalazimo Višnua - koji ovde znači večni Zakon - kako periodično doziva Kosmos u stanje aktivnosti - "dobijajući bućkanjem iz prvobitnog Okeana (bezgraničnog Haosa) *Amritu* Večnosti, rezervisanu jedino za bogove i deve i za taj posao on mora da angažuje *Nage* i *Asure* - u egzoteričkom hinduizmu, demone. Čitava alegorija je visoko filozofska i vidimo da se ponavlja u svim filozofskim sistemima. Platon, koji je u potpunosti prihvatio Pitagorine ideje - a ovaj ih je doneo iz Indije - sakupio ih je i objavio u shvatljivijem obliku nego što su to bili misteriozni cifarski simboli grčkog Mudraca. Zato je kod Platona *Kosmos* "Sin", čiji su otac i majka Božanska Misao i Materija.[^]

Danlap'kaže:

Egipćani su pravili razliku između starijeg i mlađeg Horusa; onaj prvi je Ozirisov *brat*, a drugi *sin* Ozirisa i Izide.

Onaj prvi je *Ideja* sveta koja ostaje u Demijurškom Umu, "rođena u tami pre stvaranja sveta". Drugi Horus je ta "Ideja" koja izvire iz *Logosa*, odeva se u materiju i poprima svoje stvarno biće."

Haldejska proročanstva kažu:

Mundani Bog, večan, bezgraničan, mlad i star, vijugavog oblika."

Taj "vijugavi oblik" je fugurativni izraz vibratomog kretanja Astralne Svetlosti sa kojom su drevni sveštenici bili savršeno dobro upoznati, iako su njeno ime izmislili martinisti.

Savremena nauka danas prekomu pokazuje prstom na praznovericu Kosmolatrije; međutim, kao što savetuje jedan francuski naučnik.

Plutarh, *Izida i Oziris*, I, VI.

Mover, *Phoinizer*, str. 268.

¹⁰ *Duhovna istorija Coveka*, str.

Haos - Teos - Kosmos

pre nego što se tome nasmeje, ona bi trebalo "da potpuno preoblikuje sopstveni sistem kosmo-pneumatološkog obrazovanja." *Satis eloquentiae, sapientiae parvum*. Može se učiniti da se kosmolatrija, kao što je i panteizam, u svom krajnjem izrazu usaglasi sa recima koje se odnose na Višnua. . .

On je samo *idealni* Uzrok *Moći* koje će biti stvorene u delu stvaranja, i iz njega proizlaze moći koje će biti stvorene, nakon što postanu realni uzrok. *Osim tog jednog idealnog uzroka*, nema ničeg drugog što bi se moglo primeniti na svet. (. . .) *Pomoću moći tog uzroka*, sve stvorene stvari dolaze sa svojom pravom prirodom.

(Izvorni sans/critski tekstovi, deo IV, str. 32, 33)

O SKRIVENOM BOŽANSTVU, NJEHOVIM SIMBOLIMA I ZNACIMA

Gnostička Ideja • Međunarodna korelacija Bogova

Logos ili Stvaralačko božanstvo, "Reč postade Meso", svih religija, moramo pratiti do njegovog početnog izvora i Suštine. U Indiji, on je Protej sa 1.008 imena i aspekata u svakom od svojih *personalnih* preobražaja, od Brama-Puruše, naniže preko Sedam *božanskih* Rišija i deset /7o/M-božanskih Pradapatija (takođe Rišija), do *božansko-ljudskih* Avatara. Isti zbunjujući problem "Jednog u mnoštvu" nalazimo i u drugim panteonima, egipatskom, grčkom i haldeo-judejskom, od kojih je ovaj poslednji tu zbrku još uvećao tako stoje svoje Bogove predstavio kao antropomorfne, u obliku Patrijarha. Isti oni koji odbacuju Romula kao mit prihvataju danas te Patrijarhe i predstavljaju ih kao žive i *istorijske* entitete. *Verbum satis sapienti.*

U *Žoharu*, Ain-Sof je takođe JEDNO i beskrajno Jedinstvo. To je bilo poznato veoma malom broju učenih crkvenih otaca, koji su bili svesni daje Jehova samo *trećerazredna* moć, a ne "najviši" Bog. Ali, dok su se ogorčeno žalili na gnostike, govoreći da . . . "naši jeretici smatraju (. . .) daje taj PROPATOR znan samo *Jedinom rođenom* Sinu[^] (koji je Brama među ostalima), to jest umu" (*nous*), Irinej nikad nije spomenuo da Jevreji govore to isto u svojim *pravim* svetim knji-

Kao stoje Mulaprakriti znana jedino Išvari, Logosu, kako ga sada zove g. Suba Rou iz Madrasa (vidi njegova *Predavanja o Bhagavad Giti*).

O skrivenom božanstvu, njegovim simbolima i znacima

gama. Valentin,* "najdublji doktor gnoze", smatra "daje postojao savršeni AION, zvani Propator, koji je postojao pre Bitosa, ili Suptona (prvi otac nedokučive prirode, koji je drugi Logos). To je dakle AION koji kao Zrak izbija iz Ain-Sofa (koji *ne stvara*), i AION koji stvara, bolje *rečeno, pomoću* koga je sve stvoreno ili razvijeno. Jer, kao što su učili bazilidijanci,** "postojao je vrhunski bog, *Abraksas*, koji je stvorio um" (*Mahat* na sanskritu, *nous* na grčkom). "Od uma je potekla reč, *Logos*, od reči Proviđenje (tačnije Božanska Svetlost), potom od nje Vrlina i Mudrost u Vladaocima, Moćima, Anđelima itd., itd." Ti Anđeli su stvorili 365 Aeona. "Zaista, on (Bazilid) svrstava boga Jevreja među najniže i među one koji su stvorili ovaj svet, i poriče daje taj uopšte Bog (i sasvim opravdano) tvrdi daje on jedan od anđela" (*Ibid*). Tu, potom, nalazimo isti sistem kao i u *Puranama*, gde Nepojmljivo baca seme koje postaje zlatno jaje, iz koga je proizveden Brama. Brama proizvodi Mahat, itd., itd. Međutim, prava ezoterijska filozofija ne govori ni o "stvaranju" ni o "evoluciji" u onom smislu u kome to čine egzoterijske religije. Sve

* Valentin, čuveni gnostik iz II veka, učitelj crkvenih otaca Origena i Klimenta. Njegovo učenje je uglavnom zasnovano na antičkoj mudrosti i verovatno vodi poreklo od ezoterijskih škola iz Aleksandrije. Autor je dela *Pastir Hermes*, zatim brojnih propovedi i poslanica; smatra se, takode, daje on autor najčuvenijeg gnostičkog jevanđelja - *Pistis Sophia*, u kome je izložio svoju doktrinu. Njegova škola, Valentijana, imala je latinski i azijski ogranak, iz kojih su nicali brojni izdanci koji su uticaj Valentinovih ideja pronosili širom sveta. Valentin je, takode, tvrdio da apostoli nisu javno iznosili sve što su znali, već su posedovali tajno znanje koje su prenosili samo odabranim učenicima, (nap. ured.)

** Sledbenici proslavljenog aleksandrijskog gnostika Bazilida, rođenog verovatno u Siriji, oko 120. godine. Bazilidovo učenje sadrži emanacije o hijerarhiji moći, a najviše božanstvo u tom poretku je Abraksas. Ovo ime poseduje čudotvornu moć koja počiva kako na broju (sedam) njegovih slova, tako i na njegovoj brojnoj vrednosti:

$$a + p + p + a + \hat{a} + a + (; = 1+2+100+1+60+1+200 = 365$$

Ovo je broj dana u godini, ali, takode i nebeskih sfera, iz kojih su proistekli duh, logos i anđeli. Bazilid je osnivač bazilidijanske gnoze, koja je proglašena jeretičkom sektom. Tvrdio je da se njegovo učenje zasniva na originalnom *Jevanđelju po Mateju*, kao i na autoritetu Glaukona, učenika apostola Petra. (nap. ured.)

te personifikovane Moći ne evoluiraju jedna od druge, već predstavljaju mnogobrojne aspekte jednog jedinstvenog ispoljavanja APSOLUTNE sveukupnosti. Isti sistem kao kod gnostika preovladuje i u sefirotskim aspektima Ain-Sofa, pa ipak je, pošto su *ti aspekti u Prostoru i Vremenu*, održan određeni poredak u njihovom sukcesivnom pojavljivanju. Zato nije moguće da se ne primete velike promene koje je *Žohar* pretrpeo u rukama generacija hrišćanskih mistika. Jer, čak se ni u metafizici *Talmuda*, "niže Lice" (ili "manji Lik"), mikroprozopus, zapravo ne bi moglo postaviti u ravan istog apstraktnog ideala kao Viši, ili "Veći Lik", makroprozopus. Ovaj poslednji je, u haldejskoj kabali, čista apstrakcija, reč ili Logos, ili DABAR na hebrejskom i ta Reč, iako zapravo postaje zbirna imenica ili "Reci" - D(a)B(a)RiM, kad se reflektuje ili uđe u aspekt Jata (andela ili Sefirot, "brojeva") i dalje je kolektivno JEDNO, a na idelanom planu ništa - 0 (nula), "Ne-stvar". To je bez oblika i bića, "nenalik na bilo šta drugo". (Frank, *Kabala*, str. 126). Pa čak i Filon naziva Tvorca, *Logos* koji je blizak Bogu, "DRUGIM BOGOM", i "drugim Bogom koji je u svojoj (Najvišoj Božjoj) MUDROSTI" (Filon, "*Pitanja i odgovori*"). Božanstvo nije Bog. Ono je NIŠTA i TAMA. Ono je bezimeno i zato se naziva *Ain-Sof* - "reč *Ain* znači ništa" (vidi Frank, *Kabala*, str 153; vidi takode Odeljak XII, "*Teogonija i Stvaralački Bogovi*"). "Najviši Bog" (neispoljeni LOGOS) je njegov Sin.

I najveći broj gnostičkih sistema, koji su do nas doprli nakon što su ih osakatili crkveni oci, predstavljaju samo izvitoperene ljuštore izvornih razmišljanja. A oni nikad i nisu bili *otvarani* za javnost ili čitaoce, ni u kom periodu, tj, ako bi njihovo skriveno značenje ili ezoterizam bili otkriveni, to više ne bi bilo ezoterijsko učenje, a samim tim ne bi nikad ni moglo da bude. Jedino je Markos (poglavar markosijanaca u II veku), koji je učio da se to božanstvo mora posmatrati imenovano simbolom od *četiri sloga*, saopštio više ezoterijskih istina od bilo kog drugog gnostika. Ali, čak ni njega nikad nisu dobro razumeli. Jer, samo na površini ili u bukvalnom smislu njegovih *Otkrivenja* izgleda da je Bog četvorstvo, naime: "Neuništivi, Tišina, Otac, Istina" - u stvarnosti je to sasvim pogrešno i samo stvara još jednu ezoterijsku zagonetku više. To Markosovo učenje je učenje ranih kabalista, ali i naše takode. Jer on Božanstvo čini brojem 30 M 4 *sloga*, što ezoterijski prevedeno znači Trijadu ili *Trougao* i Četvorstvo ili kvadrat, ukupno *sedam*, stoje na nižem ni-

O skrivenom božanstvu, njegovim simbolima i znacima

vou načinilo sedam božanskih ili tajnih slova od kojih je sačinjeno Božje ime. Ovo treba pokazati. U svom *Otkrivenju*, govoreći o božanskim misterijama izraženim pomoću slova i brojeva, Markos priča:

Svevišnja Tetrada (je) sišla k meni (njemu) iz oblasti koje se ne mogu videti ni imenovati, u ženskom obliku, jer svet ne bi bio u stanju da podnese njenu pojavu kao muške figure (...) (i otkrila mu) rođenje univerzuma, koje nikad ranije nije rečeno ni bogovima ni ljudima.

Već prva rečenica sadrži dvostruko značenje. Zašto bi svetu bilo lakše da podnese ili sluša žensku figuru nego mušku? Prividno ovo izgleda besmisleno. Pa ipak, sasvim je jednostavno i jasno onome ko je upoznat sa jezikom misterija. *Ezoterijska Filozofija* ili Tajna Mudrost simbolizovana je ženskim oblikom, dok muška figura znači *Razotkrivenu* tajnu. Otuda, pošto svet nije spreman da to primi, ne bi mogao daj da podnese i Markosovo *Otkrivenje* moralo je biti saopšteno alegorijski. Potom on kaže:

Kad je isprva Nezamislivo, Nebiće i Bespolno (kabalistički Ain-Sof) počelo da deluje (tj. kad je kucnuo čas da ispolji Sebe) i poželelo da se rodi Njegov Neprolazni (prvi LoGOS ili Aeon, ili Aion), a njegovo nevidljivo bude odenuto u oblik, njegova usta se se otvorila i izgovoriše reč kao samom sebi. Ta reč (logos) ispoljila se u obliku Nevidljivog. Izgovaranje (neprolaznog) imena (pomoću reci) odigralo se na taj način. On (Vrhunski Logos) izgovori prvu reč svog imena, koja je slog od četiri slova. Potom je dodao drugi slog, *takođe od četiri slova*. Potom treći, sastavljen od *deset* slova, a nakon toga četvrti, koji sadrži *dvanaest* slova. Tako se čitavo ime sastoji od *trideset slova* i od *četiri sloga*. Svako slovo ima sopstveni akcent i način pisanja, ali niti razume niti sadrži oblik čitavog Imena - ne; ne čak ni moć slova koje stoji odmah do Njega (do Bespočetnog i Nepojmljivog).[^] Svi ti glasovi, kad se sjedine, predstavljaju kolektivno Nebiće, nezačeti Aeon, i *oni* su Anđeli koji uvek gledaju lice Oca[^] (Logosa, "drugog Boga", koji, prema Pilonu, stoji odmah do Boga, "Nepojmljivog").

Išvara ili Lo[^]os ne može da vidi Parabramam, već jedino Mulaprakriti, kaže predavač u *Četiri predavanja a Bhagavad Giti* (vidi *Teozof*, februar 1882.) Kod hrišćana - "Sedam Anđela Lica".

To je onoliko jasno koliko je to drevna ezoterijska tajanstvenost mogla dopustiti. To je isto toliko kabalističko, ali je manje sakriveno nego u *Žoharu* u kome su mistička imena ili atributi takođe četvoroslogovne, dvanaestoslogovne, četrdesetdvoslogovne, pa čak i sedamdesetdvoslogovne reci. Ta *Tetrada* pokazuje Markosu *istinu* u obliku nage žene, a slova su udovi te figure, obeležavajući njenu glavu sa *Cl*, vrat sa *F, ramena i ruke r i X, itd, itd. U tome se lako prepoznaje Sefira, pošto je Kruna (*Keter*) obeležena *sa jedan*, mozak ili Hohmah sa 2, srce ili Inteligencija 3, a ostalih sedam sefirot predstavljaju udove tela. Drvo Sefirot je Univerzum, a na Zapadu ga predstavlja Adam Kadmon, kao što ga Brama predstavlja u Indiji.

Dalje u knjizi, 10 sefirot su predstavljeni kao podcijeni na tri više, ili na duhovnu *Trijadu*, i niže, Sedmostrukost. Istinsko ezoterijsko značenje svetog broja sedam je u *Žoharu* lukavo sakriveno, pa ipak ga odaje dvostruki način pisanja fi-aze "u početku" ili *Be-rešeeth* i *Be-raišath*, gde ovo poslednje znači "Viša, ili *Gornja* Mudrost." Kao što je pokazao Mekgregor Meters u svojoj *Kabali* (str. 47) i T. Majer u svojoj *Kabali* (str. 231), a obojicu kabalista podržavaju najveći autoriteti starih vremena, te reci imaju dvostruko i tajno značenje. *Braišit bara Elohim* znači da *šest*, iznad kojih stoji *sedma Sefira* pripada nižoj materijalnoj klasi, ili, po recima autora:

Sedam (...) se odnosi na Nižu Tvorevinu, a tri na duhovnog čoveka, Nebeski Prototip ili prvog Adama.

Kad teozofi i okultisti kažu da Bog nije BIĆE, jer To nije ništa, *Ne-stvar*, oni imaju više strahopoštovanja i religioznog respekta prema Božanstvu od onih koji Boga zovu ON i tako ga čine divovskim MUŠKARCEM.

Oni koji prouče kabalnu, ubrzo će naći istu ideju u mislima njenih autora, ranijih velikih jevrejskih inicijala, koji su tu tajnu Mudrost stekli u Vavilonu, od haldejskih hijerofanata, dok je Mojsije svoju stekao u Egiptu. O *Žoharu* se ne može tačno suditi na osnovu kasnijih prevoda ove knjige na latinski i druge jezike, pošto su sve te ideje, naravno, ublažene i prilagođene pogledima *i politici* njihovih hrišćanskih preuređivača, ali, uistinu su te ideje iste kao i u svim drugim religioznim sistemima. Razne kosmogonije pokazuju da su svi narodi Arhajsku Univerzalnu Dušu smatrali "U mom" ili Demi-

O skrivenom božanstvu, njegovim simbolima i znacima

jurškim Tvorcem, a da su je gnostici zvali "Majka", *Sofija* (ili ženska Mudrost), Jevreji *Sefira*, indusi Sarasvati ili *Nak*, pošto je *Sveti Duh ženski Princip*.

Zato, postoje rođen iz nje, *Kurios* ili Logos je kod Grka bio "Bog, um" (*jious*). Platon u *Kratilu* "kaže:

Koros (*Kurios*) znači čistu i ni sa čim pomešanu prirodu intelekta - mudrost",

Kurios je Merkur, Božanska Mudrost, a "živa je Sol (Sunce) (*Ar-nobius*, VI, XII) od koga je Tot-Hermes primio tu božansku Mudrost. Onda su, dakle, *Logosi* svih zemalja i religija u vezi (u svojim polnim aspektima) sa ženskom Dušom Sveta ili "Velikom Dubinom"; božanstvom od koga to *dvoje u jednom* dobijaju svoje bića je večno skriveno i naziva se "Skriveno", pošto je sa Tvorevinom povezano samo indirektno", budući da može da deluje samo pomoću Dvojne Sile koja emanira iz Večne Suštine. Čak je i Eskulap, nazvan "Spasiocem svega", prema drevnim klasicima identičan sa *Ptahom*, egipatskim Stvaralačkim Intelektom (ili Božanskom Mudročću), i sa Apolonom, Baalom, Adonisom i Herkulom (vidi Danlapovu *Tajnu Adonisa*, str. 23 i 95), a Ptah je u jednom od svojih aspekata "*Anima Mundi*", Platonova Univerzalna Duša, "Božanski Duh" Egipćana, "Sveti Duh" ranih hrišćana i gnostika i *Akaša* Indusa, pa čak, u svom nižem aspektu. *Astralna Svetlost*. Jer, Ptah je izvorno bio "Bog Mrtvih", onaj u čije grudi oni bivaju primljeni, otud isto što i *Limbus* grčkih hrišćana, ili *Astralna Svetlost*. Daleko kasnije je Ptah svrstan naporedo sa sunčevim bogovima, pošto njegovo ime znači "onaj koji otvara", jer je prikazan kako prvi odmotava lice mumije preminulog da bi pozvao njegovu dušu u život u njegovim grudima (vidi Masperoov *Muzej Bulak*). KNEF, Večno *Neotkriveno*, predstavljen je zmijom, amblemom večnosti, koja obavija ćup sa vodom, sa glavom koja se nadnosi nad "vodama" koje izleže svojim dahom - još jedan oblik jedne te iste ideje o "Tami" čiji se zrak kreće nad vodama itd. Kao "Logos-Duša", ta *permutacija* se zove Ptah, kao Logos-Tvorac, on postaje *Imhot-pou* (*Imhotep*), njegov sin, "bog le-

Koristimo termin koji je prihvaćen i uobičajen u upotrebi, pa je zato razumljiviji čitaocu.

TAJNA DOKTRINA * KosMOGENEZA

pog lica". U svom prvobitnom značenju, to dvoje su predstavljali prvu Kosmičku Dijadu, *Nut*, "prostor ili *Nebo*" i *Nu*, "prvobitne Vode", dvopolno Jedinstvo, nad kojim je stajao *Sakriveni D A H* Knefa. A svima njima su bile posvećene vodene životinje i biljke, *ibis, labud, guska, krokodil i lotos*.

Da se vratimo kabalističkom božanstvu, to Sakriveno Jedinstvo je onda $fj^{\wedge}OpN = lo\ icav = arcsipoc$; Beskrajno, Bezgranično, nepostojeće T'i?, sve dok je *Apsolut* unutar *Ouloma*, bezgraničnog i neuslovljenog vremena kao takvog, Ain-Sof ne može biti Tvorac pa čak ni uobličavalac Univerzuma, niti može biti *Aur* (svetlost). Zato je Ain-Softakode Tama. *Neizmenljivo* Beskonačno i *apsolutno* Bezgranično ne može ni da želi, ni da misli, ni da deluje. Da bi to učinilo, ono mora da postane konačno i *ono* to čini, tako što njegov zrak prodire u mundano jaje - beskrajni prostor - i emanira iz njega kao konačni bog. Sve to je ostavljeno zraku koji je latentan u jednom. Kad dođe trenutak, apsolutna volja spontano širi silu koja je unutar nje, u skladu sa Zakonom čiju unutrašnju i krajnju Suštinu predstavlja. Jevreji nisu usvojili jaje kao simbol, već su ga zamenili "Dvostrukim nebesima", jer rečenica "Bog načini nebesa i zemlju", kad se ispravno prevede, glasila bi: "U i iz sopstvene suštine, kao iz materice (mundano jaje) Bog stvori dvojna nebesa." Ali, hrišćani su za simbol svog Svetog Duha izabrali goluba.

"Ko god se upozna sa TS< Merkaba i *lahgašem* (tajnim jezikom ili inkantacijom), shvatiće tajnu nad tajnama." *Lahgaš* ima gotovo identično značenje kao i *Vak*, skrivena moć mantri.

Kad dođe aktivni period, iz unutrašnjosti večne suštine Ain-Sofa niče Sefira, aktivna Moć, zvana Prvobitna Tačka i Kruna, *Keter*. Samo pomoću nje "Ne-ograničena Mudrost" može dati konkretni oblik apstraktnoj Misli. Dve strane gornjeg trougla, koje simbolizuju neprolaznu Suštinu i univerzum - njeno ispoljeno telo - desna strana i osnova, sastavljene su od neprekinutih linija, treća, leva strana, je isprekidana. Kroz nju se pojavljuje Sefira. Šireći se u svim pravcima, ona na kraju obuhvata čitav trougao. U toj ema-

Kod starih Jevreja, kao stoje pokazao Leklerk, reč *Oulom* znači jedino vreme čiji početak i kraj nisu poznati. Termin "večnost", egzaktno govoreći, u hebrejskom nije postojao u značenju koje, na primer, vedantini primenjuju na Parabram.

O skrivenom božanstvu, njegovim simbolima i znacima

naciji stvorena je trostruka trijada. Od nevidljive *Rose* koja pada sa više *Uni-trijade* (ostavljajući tako samo sedam Sefirot), "Glava" Sefira *stvara* prvobitne vode, tj. oblikuje se Haos. To je prvi korak ka očvršćavanju duha koji će pomoću raznovrsnih modifikacija proizvesti zemlju. "*Potrebna je zemlja i voda da bi se načinila živa duša*", kaže Mojsije. Potrebna je slika vodene ptice da je poveže sa vodom, a ženski element razmnožavanja sa jajetom i pticom koja ga oploduje.

Kad Sefira izroni kao aktivna moć unutar latentnog Božanstva, ona je ženska; kad preuzme zadatak tvorca, ona postaje muška; otuda je dvopolna. Ona je "Otac i Majka Aditi" iz induske kosmogonije i *Tajne Doktrine*. Da su sačuvani najstariji hebrejski svici, savremeni obožavaoci Jehove bi otkrili daje postojalo mnoštvo simbola za tog *stvaralačkog* boga. Žaba na mesecu, tipična za njegov reproduktivni karakter, bila je najčešći simbol. Sve ptice i životinje koje se danas u *Bibliji* smatraju "nečistim" bile su simboli Božanstva u drevno doba. Baš zato što su bili isuviše sveti, stavljena im je maska nečistote, kako bi ih sačuvala od uništenja. Mesingana zmija nije mnogo poetičnija od guske ili labuda kad bi se simboli shvatali doslovno.

Po recima *Žohara*:

Nedeljiva Tačka, koja nema granice i ne može se shvatiti zbog njene čistote i sjaja, proširila se *od iznutra*, stvarajući sjaj koji je nedeljivoj Tački služio kao veo; (opet, ona takođe) *ne bi mogla da se vidi usled* njene neizmeme svetlosti. Ona se takođe proširila *od iznutra* i to širenje bilo je njena odežda. Tako je, na kraju, kroz stalno *micanje* (kretanje) nastao svet.

(Žohar, I. 20a)

Duhovna supstanca koju je odaslala Beskrajna Svetlost je *prva* Sefira ili *Sekinah*: Sefira *egzoterički* u sebi sadrži svih ostalih devet Sefirot. *Ezoterički* ona sadrži samo dve,* Hohmah ili Mudrost, "mušku, *aktivnu* moć, čije je božansko ime *Jah*, (H")", i BINAH, žensku pasivnu moć. Inteligenciju, koja je predstavljena božanskim imenom Jehova (mn[^]); te dve moći sa Sefirom formiraju treću, jevrejsko

U indijskom panteonu dvopolni Logos je Brama, Tvorac, čijih sedam "iz uma rođenih" sinova jesu prvobitni Rišiji - "Graditelji".

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

trojstvo ih Krunu, *Keter*. Te dve Sefirot, zvane Otac, *Abba*, i Majka, *Amona*, predstavljaju dijadu ili dvopolni logos koji je iznedrio ostalih sedam Sefirot (vidi *Žohar*). Ta prva jevrejska trijada (Sefira, Hohmah i Binah) je induski *Trimurti*. Ma koliko da je prikrivena, čak i u *Žoharu*, a još više u indijskom egzoteričkom Panteonu, svaki detalj koji je povezan sa onom prvom, ponavlja se u ovom drugom. *Pradapati* su Sefirot. Sa Bramom ih ima deset; oni se redukuju na sedam kad se Trimurti i kabalistička trijada odvoje od ostatka. Sedam Graditelja (Tvoraca) postaju sedam *Pradapatija* ili sedam Rišija, istim redom kojim Sefirot postaju Tvorci, potom Patrijarsi itd. U oba tajna sistema. Jedna Univerzalna Suština je nepojmljiva i *neaktivna* u svojoj apsolutnosti i može se povezati sa gradnjern Univerzumajedino indirektno. U oba sistema, prvobitni Muško-Zenski ili dvopolni Princip i njihovih deset i sedam Emanacija [Brama-Virađ i Aditi-Vak sa jedne strane, a Elohim-Jehova ili Adam-Adami (Adam Kadmon) i Sefira Eva sa druge], sa svojim Pradapatijima i Sefirot, u celosti predstavljaju pre svega Arhetipskog čoveka, *Proto-logos* i tek u svom sekundarnom aspektu oni postaju kosmičke moći i astronomska ili zvezdana tela. Ako je Aditi majka bogova, *Deva-Matri*, Eva, je majka svega živog; oni su *Sakti* ili moć razmnožavanja u njihovom ženskom aspektu "Nebesnog čoveka" i sve su one složeni Tvorci. U *Gupta Vidja Sutri* stoji:

U početku, zrak emitovan iz Paramartike (*jednog* i jedinog pravog postojanja) postao je ispoljen u Vjavaheriki (uobičajenom postojanju) koje je upotrebjeno kao *Vahan* da se spusti u Univerzalnu Majku i daje navede da se proširi (nadme, *brih*).

A u *Žoharu* se kaže:

Beskrajno Jedinstvo, bezoblično i ničem nalik, nakon stoje stvoren oblik nebeskog čoveka, upotrebi ga. Neznana Svetlost^ (Tama)

Rabi Simeon kaže:

O, prijatelji, prijatelji, čovek kao emanacija bese i muškarac i žena, kako sa strane "*Oca*", tako i sa strane "*Majke*". I to je smisao reci: "I Elohim reče: Neka bude Svetlost, i bi Svetlost" (. . .) *i to je dvostruki čovek*.

(Izvodi iz *Žohara*, str. 13, 15)

Dakle, svetlost u Postanju znači Dvopolni Zrak ili "Nebesnog Čoveka".

O skrivenom božanstvu, njegovim simbolima i znacima

upotrebi HNSD^K (nebeski oblik) kao kočiju n^OHIS pomoću koje silazi i požele daje zovu tim oblikom, koji je sveto ime Jehova.

Kako kaže *Žohar*:

U početku bese Volja Kralja, pre bilo kog dmgog postojanja. (...) Ona (Volja) ocrtava oblike svih stvari koje su bile sakrivene, ali koje sad izdoše na videlo. I tu izbi kao zapečaćena tajna iz glave Ain-Sofa maglinasta iskra materije, bez oblika ili forme. (...) Život je izvučen odozdo, a odozgo izvor obnavlja samog sebe, more je uvek puno i širi svoje vode svuda.

Tako se božanstvo poredi sa morem bez obala, sa vodom koja je "izvor života" (*Žohar*, III, 290).

Sedma palata, vrelo života, prva je u poretku odozgo.

(II, 261)

Otud kabalističko načelo u ustima samog kabalističkog Solomona, koji kaže u *Poslovicama*, IX, 1:

Mudrost sagradi svoju kuću; ona izdelja svojih *sedam* stubova.

Odakle, onda, sva ta identičnost ideja, ako nije bilo prvobitnog UNIVERZALNOG Otkrivenja? Ovih nekoliko detalja na koje je ukazano su kao nekoliko slamčica u plastu sena u poređenju sa onim što će se pokazati u daljem toku ovog rada. Ako se okrenemo najmaglovitijoj od svih kosmogonija - kineskoj - istu ideju nalazimo čak i tu. *Ci-Cai* (Samopostojeći) je neznana Tama, koren *Vulijang-šeu* (Bezgraničnog Doba) - Amitabha i Tien (nebo) dolaze kasnije. Konfučijevo "veliko Krajnje" saopštava istu ideju, uprkos njegovim "štapčićima". Oni su izvor velike zabave za misionare. Oni se smeju svim "paganskim" religijama, preziru i mrze svoju braću hrišćane drugačijih pogleda, pa ipak svi *bukvalno* shvataju sopstveno *Postanje*. Ako se okrenemo Haldeji, u njoj nalazimo *Anu*, skriveno božanstvo, Jednog, čije ime, štaviše, pokazuje daje sanskritskog porekla. *Anu*, što na sanskritu znači "atom", *anijamsam anijasam* (manji od najmanjeg), u vedantinskoj filozofiji je ime za Parabrama, postoje Parabram opisan kao manji od najmanjeg atoma i veći od najveće sfere univerzuma:

TAJNA DOKTRINA « KOSMOGENEZA

"*Anagranijam i Mahatorvavaf*. Evo šta Džordž Smit saopštava kao prve stihove akademskog *Postanja* pronađene u tekstovima na klinastom pismu "*Lateras Coctiles*". Tu takođe nalazimo *Anu*, pasivno božanstvo ili Ain-Sof, Tvorca, Duh Božji (Sefiru) koji se kreće nad vodama, odatle i samu vodu, i *Heu*, Univerzalnu Dušu ili kombinovanu mudrost njih tri.

Prvih osam stihova glase ovako:

1. Dok gore ne behu podignuta nebesa,
2. I dole na Zemlji biljke nisu bile iznikle,
3. Ambis nije probio svoje granice.
4. Haos (ili voda) Tijamat (more) bila je majka koja ih je sve proizvela (to je kosmička Aditi i Sefira).
5. Te vode na početku behu naređene ali -
6. Drvo nije izraslo, cvet se nije rascvetao.
7. Tad ni bogovi ne behu iznikli, nijedan od njih.
8. Biljka ne bese izrasla i red nije postojao.

To je bio period haosa ili period pre stvaranja - dvostruki Labud i Crni Labud, koji postaju beli kad se stvori Svetlost.^

Izgleda kao da izabrani simbol za veličanstveni ideal Univerzalnog Principa slabo odgovora njegovom svetom karakteru. Guska, pa čak i labud, bez sumnje, mogu izgledati donekle nepodesni da predstavljaju veličinu Duha. Svejedno, to svakako ima duboko okultno značenje, pošto se on sreće ne samo u svim kosmogonijama i religijama sveta, već su ga čak i srednjovekovni hrišćani, krstaši, izabrali kao *nosioca* Svetog Duha koji bi trebalo da vodi vojsku u Palestinu, da otme Spasiteljev Grob iz ruku Saracena. Ako verujemo tvrdnji profesora Drapera u njegovoj knjizi *Intelektualni razvoj Evrope*, pred krstašima, koje je vodio Petar Pustinjak, na čelu vojske je stupao Sveti Duh u obliku belog gusana, a u pratnji koze. Egipatski Bog Vremena, Seb, nosi gusku na glavi. Jupiter uzima oblak labuda, a takođe i Brama, jer koren svega toga je ta tajna nad tajnama - JAJE SVETA (vidi naredno poglavlje). Moramo da shvatimo razlog upotrebe nekog simbola pre nego što ga pokudimo. Dvostruki element

Sedam labudova za koje se veruje da su se sa Neba spustili u jezero Manasarovara, u popularnoj mašti su Sedam Rišija ili Veliki Medved, koji uzima taj oblik da bi posetio oblast gde su napisane *Vede*.

O skrivenom božanstvu, njegovim simbolima i znacima

Vazduha i Vode je predstavljen ibisom, guskom i pelikanom, krokodilima i žabama, lotosima, cvetovima i vodenim ljiljanima itd., a rezultat je taj da su i savremeni i drevni mistici odabrali najneprikladniji simbol. Pan, veliki bog prirode, uopšteno je predstavljen u vezi sa vodenim pticama, posebno guskama, a tako je i sa ostalim bogovima. Ako su kasnije, postepenom degeneracijom religije, bogovi kojima su bile posvećene guske postali prijapička božanstva, nije nelogično da su vodene ptice bile posvećene Panu i drugim faličkim božanstvima, kako to stoji kod nekih podsmevača još u antici (vidi Petronijev *Satirikon*, CXXXVI), ali, tada su apstraktne i božanske moći razmnožavanja u prirodi postale grubo antropomorfizovane. A ni Ledin Labud ne pokazuje "prijapske radnje i njeno uživanje u njima", kako se čedno izrazio g. Hargrejev Dženings, jer taj mit predstavlja samo još jedan oblik iste filozofske ideje o kosmogoniji. Nalazimo da su labudovi često povezivani sa Apolonom, isto kao što su bili amblem vatre i vode (takode sunčeve svetlosti) pre razdvajanja Elemenata.

Naši savremeni simbolozni mogli bi imati koristi od jedne opaske poznate spisateljke gde Lidije Marije Čajld (*Marta Child*):

Od pradavnih vremena u Hindustanu je bio obožavan jedan amblem kao simbol stvaranja ili porekla života. (. . .) Šiva ili Mahadeva nije bio samo proizvođač ljudskih oblika, već takode i oplođujući princip, moć razmnožavanja koja prožima Univerzum. Materinski amblem je takode religiozne vrste. To poštovanje prema stvaranju života uvelo je u obožavanje Ozirisa seksualne simbole. Zar je čudno što su oni sa poštovanjem gledali na veliku misteriju ljudskog rođenja? Da li su oni bili nečisti što su tako gledali na nju? Ili smo *mi* nečisti što ne gledamo tako? Ali, *nijedan čisti i misaoni um* ne bi mogao da ih takvim smatra. (. . .) Mi smo daleko putovali, a nečisti su bili putevi otkad su drevni Ankoriti prvi put progovorili o Bogu i duši u svečanim dubinama svojih prvih svetilišta. Nemojmo se smežati njihovom načinu traganja za beskrajnim i nepojmljivim Uzrokom u svim misterijama prirode, ukoliko ne želimo da time našom sopstvenom telesnošću pomračimo njihovu patrijarhalnu jednostavnost.

(Napredak religioznih ideja, tom I, str. 17 i dalje)

VI

JAJE SVETA

Logosi rođeni iz Jajeta • Krilata Kugla

Otkud ovaj univerzalni simbol? To jaje je bilo uključeno u kosmogoniju svih naroda na Zemlji kao sveti znak i bilo je poštovano kako zbog svog oblika tako i zbog svoje unutrašnje misterije. Od vremena najranijih ljudskih mentalnih predstava, ono je bilo poznato kao nešto što najuspješnije predstavlja poreklo i tajnu bića. Postepeni razvoj neprimetnog zametka unutar zatvorene ljušture, unutrašnji rad bez ikakvog vidljivog spoljašnjeg mešanja ili sile, koji je od latentnog *ništa* proizveo jedno aktivno *nešto*, ne koristeći ništa drugo osim toplote; nešto koje je, razvijajući se postepeno u konkretno, živo stvorenje, probilo svoju ljušturu, pojavljujući se spoljašnjim čulima kao samozačeto i samostvoreno biće - mora da je od početka bilo neprekidno čudo.

Tajno učenje objašnjava uzrok tog poštovanja simbolikom prais-torijskih rasa. "Prvi Uzrok" u počecima nije imao ime. Kasnije ga je mašta mislilaca naslikala kao večno nevidljivu, tajanstvenu Pticu koja je položila Jaje u Haos, a to jaje je postalo Univerzum. Otuda se Bram zvao Kalahansa, "labud u (prostoru i) Vremenu". On je postao "Labud Večnosti", koji na početku svake Mahamanvantare polaže "zlatno jaje". Ono označava veliki Krug, ili O, koje je i samo simbol za univerzum i njegova sferična tela.

Drugi razlog stoje ono izabrano kao simbolička predstava za Univerzum i našu zemlju je njegov oblik. Ono je bilo Krug i Sfera, a jajoliki oblik naše planete mora daje bio poznat od početaka sim-

bolike, postoje tako sveopšte prihvaćen. Prvo ispoljavanja Kosmosa u obliku jajeta bilo je krajnje rašireno u antici. Kao što pokazuje Brajant (III, 165), taj simbol je bio prihvaćen među Grcima, Sirijcima, Persijancima i Egipćanima. U poglavlju LIV *Egipatskih Rituala*, o Sebu, bogu Vremena i Zemlje, govori se kako je položio jaje, ili Univerzum, "jaje začeto u času velike Dvojne Sile" (odjeljak V, 2, 3 itd.).

Ra je prikazan, isto kao Brama, kako sazreva u Jajetu Univerzuma. Preminuli "blista u Jajetu zemlje misterija" (XXII, 1). Jer, to je "ono Jaje kome je dat život među bogovima" (XLII, 11). "To je jaje velike kvocave Kokoške, Jaje Seba, koji iz njega izlazi nalik na jastreba" (LXIV, 1,2,3; LXXVII, 1).

Kod Grkaje Orfičko Jaje opisao Aristofan, i ono je bilo deo Dionizijskih i drugih misterija, tokom kojih je Jaje Sveta bilo posvećivano, a njegov značaj objašnjavan; Porfirije pokazuje kako ono predstavlja svet, 'Ep[^]rivevsi §s lo toov K6CTI,OC;. Faber i Brajant su pokušali da pokažu da to jaje označava Nojevu barku, što je neosnovano verovanje, osim ukoliko barku ne prihvatimo kao čisto alegoričku i simboličku. Ono je moglo označavati tu barku samo kao sinonim za Mesec, *arghu*, koja nosi univerzalno seme života, ali, svakako ona nema nikakve veza sa biblijskom barkom. U svakom slučaju, verovanje daje univerzum u početku postojao u obliku jajeta bilo je opšte. I kao što stoji kod Vilsona:

Sličan iskaz o prvom sakupljanju elemenata u obliku jajeta dat je u svim (indijskim) *Puranama*, sa uobičajenim epitetom Haima ili Hiranja, "zlatno", kako se pojavljuje kod Manua.

Međutim, Hiranja znači "blistavo", "sjajno", pre nego "zlatno", kao stoje pokazao veliki indijski učenjak, pokojni Svami Dajanand Sarasvati, u svojim neobjavljenim polemikama sa profesorom Maksom Milerom. Kako stoji u *Višnu Purani*:

Intelekt (Mahat) (. . .) uključujući i (neispoljene) grube elemente, formirao je jedno jaje (. . .) a sam gospod univerzuma boravio je u njemu u liku Brame. U tom jajetu, o bramini, bili su kontinenti, mora, planine, planete i delovi univerzuma, bogovi, demoni i čovečanstvo.

(*Knjiga I, poglavlje 2*)

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

I u Grčkoj i u Indiji prvo vidljivo muško biće, koje je u sebi sjedinjavalo prirodu oba pola, prebivalo je u jajetu i izašlo iz njega. Taj "prvorodeni na celom svetu" kod nekih Grka bio je Dionis, bog koji je iznikao iz jajeta sveta i od koga su postali smrtnici i besmrtnici. U *Ritualu {Knjiga mrtvih, XVII, 50}* bog Raje prikazan kako blista u svom jajetu (Suncu), i kreće čim se bog *Su* (Solama energija) probudi i da mu impuls.

On je u solarnom jajetu, onom jajetu kome je dat život među bogovima.

(*Ibid, XLII, 13*)

Solami bog uzvikuje:

Ja sam stvaralačka duša nebeskog ambisa. Niko ne vidi moje гнездо, niko ne može da razbije moje jaje, ja sam Gospod!

(*Ibid, LXXXV*)

Što se tiče njegovog kružnog oblika, " | " koje izlazi iz " O " ^ ili jajeta, ili muško iz ženskog u dvopolnom, čudno je da nalazimo jednog učenjaka koji kaže - na osnovu toga što u najvećem broju indijskih rukopisa nema traga o tome - da drevni Arijevci nisu znali za decimalno pisanje. Broj 10, pošto predstavlja sveti broj univerzuma, bio je tajan i ezoteričan, i kao jedinica i kao *cipher*, ili *nula*, krug. Štaviše, profesor Maks Miler kaže da "te dve reci, *nula (cipher)* i *nula (zero)*, koje su jedno te isto, pokazuju da su te dve cifre pozajmljene od Arapa.' *Cipher JQ* arapsko "cifron" i *zaati prazno*, prevod sanskritske reci za ništa, "šunja", kaže on.^ Arapi su preuzeli svoje cifre iz Hindustana i nikad nisu tvrdili da su ih sami otkrili." Što se tiče pitagorejaca, treba samo da pogledamo antički rukopis Boetijeve *Geometrije*, sastavljen u VI veku, da bi među pitagorejskim ciframa" našli 1 i *ništa*, kao prvu i poslednju cifru. A Porfirije, koji

Vidi *Naše cifre*, prof. Maksa Milera

Jedan kabalista bi pre bio sklon da veruje daje arapsko *cifron* poteklo od indijskog *šunja*, ništa, pa je jevrejski kabalistički Sefirot (*Sefrim*) potekao od reci cifra, ne u smislu praznine, već obrnuto - u smislu stvaranja po broju i stepenu u njihovoj evoluciji. A Sefirot ima 10 ili (D .

Vidi *Naše cifre*, prof Maksa Milera.

Vidi King, *Gnostici i njihova ostavština*, ploča XIII.

citira iz pitagorejskog *Moderatusa*,[^] kaže da su pitagorejske cifre bile "hijeroglifski simboli, pomoću kojih je on objašnjavao ideje koje se tiču prirode stvari", ili porekla univerzuma.

Sad, sa jedne strane, ako u najstarijim indijskim rukopisima kao da nema traga decimalnog beleženja, a Maks Miler vrlo jasno izjavljuje da je dosad našao samo devet slova (inicijala ili sanskritskih brojnih oznaka) u njima, sa druge strane, mi imamo dovoljno stare zapise koji sadrže dokaz. Mi govorimo o skulpturama i svetim galerijama likova u najdrevnijim hramovima dalekog Istoka. Pitagora je svoje znanje dobio iz Indije i mi vidimo da profesor Maks Miler potvrđuje taj iskaz, u najmanju ruku u toj meri u kojoj priznaje da su neopitagorejci bili prvi učitelji "pisanja ciframa" među Grcima i Rimljanima; da su se "oni u Aleksandriji ili u Siriji upoznali sa indijskim ciframa i prilagodili ih pitagorejskom abakusu" (naše cifre). To uzdržano priznanje podrazumeva da su sami pitagorejci bili upoznati sa samo *devet* cifara. Zato možemo logički da izjavimo kako, iako ne posedujemo siguran dokaz (*egzoterički*) daje Pitagora, koji je živeo veoma blizu arhajskom dobu,[^] znao decimalno beleženje, imamo dovoljno dokaza da pokažemo daje potpuna numeracija, kako je prenosi Boetije, bila poznata pitagorejcima još pre nego stoje sagrađena Aleksandrija.' Taj dokaz nalazimo kod Aristotela, koji kaže da "neki filozofi smatraju da su ideje i brojevi iste prirode i da ih sve u svemu ima *deset*."[^] To je, verujemo, dovoljno da pokaže kako je decimalno beleženje bilo poznato bar u IV veku pre nove ere, jer ne izgleda da Aristotel to pitanje tretira kao neku inovaciju "neopitagorejaca".

Ali, mi znamo više od toga: *mi znamo* daje decimalni sistem morao biti poznat čovečanstvu od najranijeg arhajskog doba, pošto je čitav astronomski i geometrijski deo tajnog sveštenečkog jezika bio izgrađen na broju 10, ili kombinaciji muških i ženskih principa, i pošto je "Keopsova" piramida sagrađena na merama takvog decimalnog beleženja, bolje rečeno na ciframa i njihovim kombinacijama

Vita Pythagorae.

680. godine pre nove ere.

7

Taj grad je bio sagrađen 332. godine pre nove ere.

[^] *Metafizika*, VII, F.

sa *nulom*. O tome je, međutim, dovoljno rečeno u *Razotkrivenoj Izidi* i nema vajde da to ponavljamo i vraćamo se istom predmetu.

Simbolizam lunamih i solamih božanstava je tako nerazmrsivo isprepletan daje nemoguće da međusobno razdvojimo takve znakove kao što su jaje, lotos i "svete" životinje. Na primer, *ibis*, posvećen Izidi, koja se često predstavlja sa glavom te ptice, takođe je posvećen Merкуру ili Totu, jer je taj bog uzeo njegov oblik dok je bežao od Tifona - u Egiptu se *ibisu* ukazuje najveće poštovanje. Herodot nam kaže da je u toj zemlji bilo dve vrste ibisa (Knjiga II, c 75 i dalje): jedan potpuno *cm*, drugi *cmo-beo*. Prvom se pripisuje borba i istrebljenje krilatih zmija koje su se izrodile u Arabiji i preplavile tu zemlju. Drugi je posvećen Mesecu, jer je ta planeta bela i sjajna sa spoljašnje strane, a tamna i crna sa one strane koja se nikad ne okreće prema Zemlji. Štaviše, *ibis* ubija i obične zmije, i pravi masakr među jajima krokodila, spašavajući tako Egipat od toga da reku Nil ne ispune ti užasni gmizavci. Smatra se da ta ptica to čini po mesečini, pa joj zato pomaže *Izida*, kao Mesec, njen zvezdani simbol. Ali, bliže ezoterijskoj istini, koja leži u osnovi tih popularnih mitova, kako pokazuje Abenepije (*De cultu Egypti*) *QstQ* daje Hermes u obliku te ptice bdeo nad Egipćanima i naučio ih okultnim veština i naukama. To naprosto znači daje *ibis religiosa* imao i ima "magička" svojstva kao i mnoge druge ptice, pre svega albatros i mitski beli labud, labud Večnosti ili Vremena, KALAHANSA.

Kad bi to bilo drugačije, zašto bi svi drevni narodi, koji nisu bili ništa gluplji od nas, imali takav užasan praznovemi strah da ne ubiju određene ptice? U Egiptu, onaj ko bi ubio *ibisa* ili zlatnog sokola - simbola Sunca i Ozirisa - rizikovao bi i teško izbegao smrt. Kod nekih naroda je obožavanje ptica bilo takvo daje Zaratustra, u svoji m propisima, zabranio njihovo ubijanje kao gnusni zločin. U naše doba, mi se smejemo svakom obliku obogotvorenja. Ipak, zašto su tolike generacije verovala u obogotvorenje u pticama, pa čak i u proricanje prema životinjama, kome je, prema Suidasovoj tvrdnji, poučavao Orfej, koji je naučio kako da se u žumancetu i belancetu jajeta, pod određenim okolnostima, opazi ono što će ptica, koja se izlegne iz njega, videti oko sebe tokom svog kratkog života. Ta okultna veština, koja je pre 3.000 godina zahtevala ogromnu učenost i krajnje komplikovana matematička izrčunavanja, danas je do krajnosti de-

gradirana: stari kuvari i gatari proriču sudbinu služavkama koje tražaju za mužem pomoću belanceta u čaši.

Međutim, čak i hrišćani do dana današnjeg imaju svoje svete ptice: na primer, goluba, simbol Svetog Duha. A nisu zanemarili ni svete životinje. *Jevanđeljsko* obožavanje životinja - Bika, Orla, Lava i Anđela (u stvarnosti Heruvima ili Serafima, vatrene-krilate Zmije) isto je toliko pagansko koliko i egipatsko i haldejsko. Te četiri životinje su u stvari simboli četiri elementa i četiri *niža* principa u čoveku. Svejedno, oni fizički i materijalno odgovaraju četirima sazvježdima koja, tako reći, *iovmir&in pratnju* ili *svitu* Solamog Boga i tokom zimskog solsticija zauzimaju četiri kardinalne tačke u krugu Zodijaka. Te četiri "životinje" mogu se videti u mnogim katoličkim knjigama *Novog Zaveta*, u kojima su dati *7or?re^z* jevanđelista. Oni predstavljaju životinje Jezekiljeve merkabe.

Kao stoje istinito rekao Ragon, "drevni Hijerofanti su tako mudro kombinovali dogme i simbole svojih religioznih filozofija, da se ti simboli mogu objasniti jedino kombinacijom i poznavanjem *svih* ključeva." Oni se mogu tumačiti *samo približno* čak i ako čovek otkrije tri od tih sedam sistema: *antropološki*, *psihički* i *astronomski*. Dva glavna tumačenja, najviše i najniže, duhovno i fiziološko, oni su sačuvali u najvećoj tajnosti, sve dok ovo poslednje nije palo u ruke profanih. To se odnosi jedino na *praistorijske* hijerofante, kod kojih je ono što se danas pretvorilo u čisto (ili nečisto) faličko, bila nauka tako duboka i tajanstvena kao što su to danas biologija i fiziologija. Ona je bila njihovo isključivo vlasništvo, plod njihovih proučavanja i otkrića. Druge dve su bile one koje se bave stvaralačkim bogovima (teogonijom) i stvaralačkim čovekom, tj. idealnim i praktičnim misterijama. Ta tumačenja su bila tako lukavo sakrivena i kombinovana, da su mnogi koji su otkrili jedno od značenja, bili osujećeni u razumevanju značaja ostalih značenja i nikad ih ne bi mogli odgonetnuti u toj meri da načine opasna otkrića. Najviše, prvo i četvrto - teogonija u odnosu na antropogoniju - bilo je gotovo nemoguće shvatiti. Dokaze za to nalazimo u jevrejskom *Svetom Pismu*.

Zahvaljujući tome što nosi jaja, zmija je postala simbol mudrosti i amblem Logosa, ili *samorođenih*. U hramu Filoe u Gornjem Egipatu, veštački je pripremano jaje od gline sačinjene od raznih tamjana i ono je izlegano posebnim procesom da se rodi *cerastes* (zmija sa

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

rogovima). Isto se u prošlosti činilo sa kobrom u indijskim hramovima. *Stvaralački* Bog pojavljuje se iz jajeta koje izlazi iz usta Knefa kao krilata zmija, jer je Zmija simbol Svemudrosti. Kod Jevreja je ona simbolizovana "letećim ili krilatim zmijama" Mojsijevim u Divljini, a kod aleksandrijskih mistika ona je postala Ofio-Hristos, Logos gnostika. Protestanti nastoje da dokažu da se alegorija o Mesinganoj Zmiji i "vatrenoj zmiji" direktno odnosi na misteriju Hrista i Raspeće, ali, ona je, zapravo, mnogo bliže povezana sa *misterijom radanja* kad se odvoji od jajeta sa centralnim zametkom, ili *kruga sa tačkom u sredini*. Mesingana zmija nema tako sveto značenje, niti je, zapravo, više glorifikovana od "vatrenih zmija" za čiji je ujed ona naprosto bila prirodni lek, postoje simboličko značenje reci "mesingani" ženski princip, a reci vatreni, ili "zlatni", muški princip."

I to samo zato što je mesingana zmija podignuta na rfbtki! To se pre odnosi na Miko, egipatsko jaje koje stoji uspravno oslonjeno na sveti *Tau*, pošto su Jaje i Zmija nerazdvojni u drevnom bogoslužju i simbolici Egipta i pošto su i Mesingane i "vatrene" zmije bile *Sarafi* "plamteći vatreni" glasnici, ili zmije Bogovi, indijske *nage*. Bez jajeta je to bio čisto falički simbol, a u vezi sa jajetom - odnosio se na kosmičko stvaranje.

"Mesing je bio metal koji simboliše *donji svet* (. . .) materice gde treba da bude dat život... Na hebrejskom se zmija kaže *Nakaš*, ali se isto tako kaže i *mesing*." U *Knjizi Brojeva* (XXI) se kaže da su se Jevreji žalili na Divljinu *gde nije bilo vode*, (stih 5); nakon toga "Gospod posla vatrene zmije" da ih ujedaju, a da bi učinio uslugu Mojsiju, poslao mu je kao lek *mesinganu zmiju* na štapu da gleda u nju, nakon čega "svaki čovek, kad vide mesinganu zmiju (...) *živešer* (?) Nakon toga "Gospod", sakupivši narod oko izvora Piva, daje im vodu (14-16), a zahvalni Izrael peva sledeću pesmu: "Izviri, o Zdence" (stih 17). Kad nakon toga, proučavajući simboliku, hrišćanski čitalac dođe do razumevanja najskrivnijeg značenja ta tri simbola - *vode, mesinga, zmije* | OŠ nekih drugih - u smislu koji im je dat u *Svetoj Bibliji*, teško da će poželeći da poveže sveto ime svog Spasitelja sa zbivanjima vezanim za "Mesinganu Zmiju". Serafimi D'B'12? (vatrene krilate zmije) su nesumnjivo povezane i nerazdvojni od ideje o "zmiji večnosti - Bogu", kako je objašnjeno u Kinilijevoj *"Apokalipsi"*. Ali, reč heruvim takode znači zmiju u jednom smislu, iako je njegovo direktno značenje drugačije, jer *Heruvim* i persijski krilati $\text{yp6}(\text{)}\text{£}(\text{)}$; "grifoni" - čuvari zlatne planine, jedno su te isto i njihovo složeno ime pokazuje njihov karakter, pošto su sastavljeni od "13 (kr) *krug* i 31S< "aub" ili ob - zmija - zato, "zmija u krugu". A to utvrđuje falički karakter Mesingane Zmije i opravdava Jezekilja što ju je razbio (vidi III, *Kraljevi*, 18,4). *Verbum sat. sapienti*.

Jaje Sveta

Kao što je upravo pokazano, u *Knjizi mrtvih* često se pominje Jaje. Ra[^] moćni, ostaje u Jajetu tokom borbe između "dece pobunjenika" i *Su* (Solame Energije i Zmaja Tame) (poglavlje XVII). Preminuli blista u svom Jajetu dok prelazi u zemlju tajne (XXII, I). On je Jaje Seba (LIV, 1-3). (. . .) To Jaje je bilo simbol života u *besmrtnosti* i večnosti, a takode i oznaka matrice rađanja, dok je *tau*, povezano sa njim, bilo jedino simbol života i smrti u *rađanju*. Jaje Sveta bilo je smešteno u *Khnum*, "Vodu Prostora", ili ženski *apstraktni* princip (pošto *Khnum*, *sa padom* čovečanstva u rađanje i falicizam, postaje *Amon*, *stvaralački Bog*), a kad *Ptah*, "vatreni bog", nosi Jaje Sveta u ruci, taj simbolizam postaje sasvim zemaljski i konkretan u svom značenju. U vezi sa sokolom, simbolom Ozirisa-Sunca, taj simbol je dvojan: odnosi se na oba života - smrtni i besmrtni. U Kiršerovoj knjizi *Oedipus Egyptiacus* (tom III, str 124) na papirusu, koji je u njoj kopiran, može se videti jaje kako lebdi nad mumijom. To je simbol nade i obećanja *drugog rođenja* za *ozirifikovanog* mrtvacu; njegova Duša, nakon dužnog pročišćenja u Amentiju, sazrevaće u tom jajetu besmrtnosti da bi se iznova rodila iz njega u novi život na zemlji. Jer to Jaje, u ezoterijskom učenju, predstavlja *Deva/za*«, mesto *Blaženstva*, pošto je najverovatnije njegov simbol *krilati skarabej*. "Krilata kugla" je samo još jedan oblik jajeta i ima isti smisao kao i skarabej, *Khopiru* (od korena *Khopru*, "postati", "nanovo se roditi"), koji se odnosi na čovekovo ponovo rođenje, kao i na njegovu duhovnu obnovu.

U Mokusovoj *Teogoniji* najpre nalazimo *Alther*, potom vazduh, od koga je iz Jajeta Sveta rođen *Vlom*, *pojmljivo* (voijioc;) božanstvo (vidljivi Univerzum Materije) (Meverov *Phoinizer*, str. 282).

U *Orfičkim Himnama*, Eros-Fanes evoluirao iz božanskog Jajeta, koje oploduju *Eterični Vetrovi*, pošto je vetar "Duh neznane Tame" - "duh Božiji" (kao što objašnjava K. O. Miler, 236); božanska "Ideja", izlaže Platon, "za koju se kaže da pokreće *^Ether*."

U indijskoj *Katako Upanišadi*, *Puruša*, božanski duh, već stoji pred izvornom materijom, "iz čijeg sjedinjenja niče velika duša sveta", *Maha-Atma*, *Brama*, *Duh Života*," itd, itd.'[^] Pored toga, ima

Ovi poslednji nazivi su svi isto što i *Anima Mundi*, ili "Univerzalna duša", astralna svetlost kabalista i okultista, ili "Jaje Tame".

¹²

Veber, *Akadska predavanja*, str. 213, 214 i dalje.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

mного opčinjavajućih alegorija o tom predmetu rasutih po bramin-skim knjigama. Najednom mestuje ženski tvorac prvo zametak, potom kap nebeske rose, biser, a potom jaje. U tim slučajevima - kojih je isuviše da bismo ih odvojeno nabrajali - Jaje rađa četiri elementa unutar petog, Etra, i pokriveno je sa sedam pokrivača, koji kasnije postaju sedam viših i sedam nižih svetova. Deleći se na dva, školjka postaje nebo, a sadržaj jajeta zemlja, gde belance formira zemaljske vode. Potom je, opet, Višnu taj koji izranja iz jajeta sa lotosom u ruci. Vinata, Dakšina ćerka i Kašjapina žena ("Samorodeni iznikao iz Vremena", jedan od sedam "tvoraca" našeg sveSf) sneo je jaje iz koga je rođen Garuda, Višnuov nosilac, a ova poslednja alegorija se odnosi samo na našu Zemlju, jer je Garuda Veliki Ciklus.

Jaje je bilo posvećeno Izidi i zato egipatski sveštenici nikad nisu jeli jaja."

Diodor sa Sicilije tvrdi daje Oziris bio rođen iz Jajeta, kao i Erama. Iz Ledinog jajeta rođeni su Apolon i Latona, a takode i Kastor i Poluks "blistavi Blizanci. Pa iako budisti ne pripisuju svom osnivaču isto poreklo, ipak ne jedu jaja ništa više nego drevni Egipćani ili savremeni bramini, a još manje da bi uništili zametak života skriven u njima i tako počinili greh. Kinezi veruju da se njihov prvi čovek rodio iz jajeta, koje je *Tien*, jedan bog, bacio sa neba na zemlju, u vode." Neki još uvek smatraju da taj simbol predstavlja ideju o poreklu života, koja je naučna istina, iako je ljudski *ovum* nevidljiv golom oku. Zato vidimo da mu ukazuju poštovanje od najdrevnije prošlosti Grci, Feničani, Rimljani, Japanci i Sijamci, sevemoamerička i južnoamerička plemena, pa čak i divljaci na najudaljenijim ostrvima.

Kod Egipćana, skriveni bog bio je Amon (*Mon*). Svi njihovi bogovi bili su dvojni: naučna *stvarnost* za Svetilište; njen dvojni: legendarni i mitski Entitet za mase. Na primer, kao što je primećeno u poglavlju "Haos-Teos-Kosmos", stariji Horus bio je *Ideja* sveta koja ostaje u stvaralačkom umu "rođena u tami pre stvaranja sveta";

Izida se gotovo uvek predstavlja kako u jednoj ruci drži lotos, a u drugoj krug i Krst (*crux ansata* - egipatski krst), pošto joj je posvećeno Jaje.

' Tako su, izgleda, Kinezi anticipirali teoriju ser Viljema Tompsona da je prvi živi zametak pao na zemlju sa neke komete u prolazu. Zašto bi se ona nazivala *naučnom*, a kineska ideja praznovemom, budalastom teorijom?

Jaje Sveta

drugi Horus'^ bio je ista *Ideja* koja izlazi iz *Logosa*, odeva se materijom i poprima stvarno postojanje (uporedi Meverov *Phoinizer*, str. 268). Isto je i sa *Khnumom* i *Amonom*;* obojica su predstavljena sa glavom ovna i često se brkaju, iako su im funkcije različite. Khnum je "oblikovalac ljudi", koji na gmčarskom točku uobličava ljude i stvari iz Jajeta Sveta. Amon-Ra, roditelj, sekundarni je aspekt skrivenog božanstva. Khnum je bio obožavan u Elefanti i Fili, Amon u Tebi. Ali, Emeft, Jedan, *Planetarni* princip je taj koji izbacuje jaje iz svojih usta, i koji je, stoga, Brama. Senka onog božanstva, kosmičkog i individualnog, koje lebti nad jajetom i prožima ga svojim oživljavajućim Duhom dok zametak koji se u njemu sadrži ne sazri, bio je *tajanstveni* bog čije je ime bilo neizgovorivo. Ptah je, međutim, "onaj koji otvara", otvara život i Smrt,* koji nastavlja iz jajeta u svet i počinje svoj dualni rad (*Knjiga Brojeva*).

Prema Grcima, fantomski oblik Kema (Kem, drevni Egipat) koji pluta na eteričnim valovima Empirijumske Sfere, pozvao je u biće Horus-Apolon, Sunčev bog, koji je prouzrokovao da on evoluirao iz Jajeta sveta."

U skandinavskoj kosmogoniji - koju profesor Maks Miler smešta u vreme koje je "daleko pre *Veda*\ u poemu o *Voluspi* (pesma

Horus - "stariji", ili Haroiri, drevni je aspekt solamog boga, istovremen sa Raom i Šuom; Haroiri se često brka sa Horom (Horsusi), sinom Ozirisa i Izide. Egipćani su uzdižuće Sunce veoma često predstavljali u obliku Hora starijeg, kako se diže iz procvetalog lotosa, Univerzuma, dok je solami disk uvek postavljen na božanskoj glavi sokola.

Amon je Mon, "skriveni", Vrhovni Duh.

¹⁷

Njegove trijadske boginje su *Sati* i *Anuki*.

Ptah je izvorno bio bog smrti, *uništenja*, kao Siva. On je *solami* bog samo zahvaljujući tome što sunčeva vatra ubija kao što i oživljava. On je bio narodni bog Memfisa, sjajni i "lepoliki Bog" (vidi *Saqqaraii Bronzes*, *Saitic Epoch*).

Bramanda Purana sadrži potpunu tajnu o Braminom zlatnom jajetu; zbog toga je ona možda nepristupačna orijentalistima koji za ovu *Puranu* kažu da, poput Skande, "više nije prisutna u kolektivnom telu", ali je "zastupaju razne Khande i Mahatme koji propovedaju da su iz nje nastali". *Bramanda Purana* je opisana kao "ona koja je objavljena u 12.200 stihova, koja predstavlja veličanstvenost Braminog jajeta i u kojoj je sadržan spisak budućih Kalpi, onako kako ih je obznanio Brama." Tako mnogo, a možda i puno više.

proročnice), Jaje Sveta ponovo nalazimo u fantomskom zametku Univerzuma, koji je predstavljen kao da leži u *Ginungagapu* - peharu iluzije (*Maja*), beskrajnom i praznom ambisu. U toj matrici sveta, prethodna oblast noći i pustoši, *Nibelhajm* (mesto magle, *nebularno*, kako ga sada zovu u astralnoj svetlosti) pustilo je *zrak hladne svetlosti* koji je prepunio taj pehar i smrzao se u njemu. Potom je *Nevidljivo* dunulo vreli vetar koji je rastopio smrznute vode i raščistio maglu. Te vode (haos), koje se nazivaju strujama *Elivagara*, koje se zgušnjavaju u oživljavajućim kapima, pale su dole i stvorile zemlju i diva Imira, koji je samo "podsećao na čoveka" (Nebeski čovek) i kravu, *Audhumlu* ("majku" ili astralnu svetlost, Kosmičku Dušu) iz čijeg su vimena potekle *četiri* struje mleka (četiri kardinalne tačke: četiri izvora četiriju Edenskih reka itd., itd), a ta "četiri" su alegorički simbolizovana *kockom* u svim njenim raznim mističkim značenjima.

Hrišćani - posebno pravoslavna i katolička crkva - u potpunosti su usvojili taj simbol, i u njemu videli podsećanje na život večni spasenja i vaskrsnuća. To se nalazi i potvrđeno je u drevnom običaju razmene "uskršnjih jaja". Od *anguinium-a*, "Jajeta" paganskih druida, čije je samo ime teralo Rim da drhti od straha, do crvenog uskršnjeg jajeta slovenskog seljaka prošao je jedan ciklus. A ipak i u civilizovanoj Evropi i među iskvarenim divljacima Centralne Amerike, nalazimo istu arhajsku, prvobitnu misao, ako samo tragamo za njom, a ne iskrivljujemo, u oholosti naše umišljene mentalne i fizičke nadmoćnosti, izvornu ideju i simbol.

VII

DANI I NOĆI BRAME

Ljudski Bogovi i Božanski Čovek * Ponovno rođenje Bogova
* Proročanstvo Purana

To ime je dato Periodima zvanim MANVANTARA (*Manu-antara*, ili između Manua) i PRALAJE (Razlaganja); jedno se odnosi na aktivni period Univerzuma, drugo na vreme njegovog relativnog ili potpunog *odmora* - u skladu sa time da li se javlja na kraju "Dana" ili "Doba" (života) Brame. Ti periodi, koji slede jedan za drugim u pravilnom smenjivanju, takode se zovu i *Kalpe*, velike i male, mala i *Maha Kalpa*, iako, precizno rečeno, Kalpa nikad nije neki "dan", već čitav život ili doba Brame, jer u *Brama Vaivarti* se kaže:

Hronolozi računaju Kalpu prema Životu Brame; manjih Kalpi, kao što je Samvarta i druge, ima više.

Činjenično gledano, one su beskrajne, jer nikad nisu imale početak, tj, nikad nije postojala prva Kalpa, niti će ikad postojati, u Večnosti.

Jedna *Pararda* ~ u uobičajeno prihvaćenom trajanju te vremenske mere - ili pola života Brame (u tekućoj Kalpi) je već prošla; prethodna Kalpa je bila Padma, ili Kalpa Zlatnog Lotosa; sadašnja je *Varaha* (inkarnacija ili *Avatar* "vepra").

U budističkoj ezoterijskoj tradiciji postoji interesantna informacija. Egzoterička ili *alegorijska* biografija Gotame Bude prikazuje velikog Mudraca kako umire od poremećaja varenja izazvanog *svinjetinom ipirinčem*, zaista, ve-

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Učenjak koji proučava indusku religiju iz *Purana* mora posebno da primeti jednu stvar. On ne sme uzeti doslovno i u samo jednom smislu izjavu koju tu nalazi, jer stvari koje se posebno odnose na Manvantare i Kalpe moraju biti shvaćene u nekoliko njihovih konotacija. Tako, na primer, ti se periodi u istom jeziku odnose i na velike i na male periode, na Maha Kalpe i na manje Cikluse. *Matsja* ili Riba Avatar, pojavila se pre Varahe ili Vepra Avatara, zato se ta alegorija mora odnositi i na *Padmu* i na sadašnju manvantaru, a takode i na manje cikluse koji su se odigrali od ponovne pojave našeg Lancela Svetova i Zemlje. I kao što su *Matsja* Avatar Višnu i *Vaišvatin* potop ispravno povezani sa jednim događajem koji se odigrao na našoj Zemlji tokom ovog Kruga, očigledno je da se on, iako se može odnositi na prekosmičke događaje (u smislu našeg Kosmosa i Sunčevog sistema) u našem slučaju on takode odnosi i na daleki geološki period. Čak ni ezoterijska filozofija ne može tvrditi da zna, osim putem logičkog zaključivanja, ono što se dogodilo pre ponovne pojave našeg Sunčevog sistema i pre poslednje *Maha Pralaje*. Ali, ona izričito uči daje nakon prvog geološkog poremećaja u osi okretanja Zemlje, koji se završio potapanjem na dno mora čitavog drugog Kontinenta, sa njegovim prvobitnim rasama - "Zemlje" ili Kontinenti Atlantide bili su četvrti po redu - došlo je do još jednog poremećaja, tako što se osa ponovo vratila na svoj prvobitni nagib inklinacije kad se Zemlja *zaista još jednom izdigla iz Voda* i - kako je gore.

oma prozaičan kraj, koji u sebi ima malo svečanog elementa. To je objašnjeno kao alegorijske ukazivanje na to da se on rodio u "Vepru" ili Varaha-Kalpi, kad je Brama uzeo oblik te životinje da bi podigao Zemlju iz "Voda Prostora". A pošto su bramini potekli direktno od Brame i tako reći su poistovećeni sa njim, pa budući da su oni istovremeno smrtni neprijatelji Bude i budizma, imamo veoma interesantan alegorijski nagoveštaj i kombinaciju. Braminizam (Vepra, ili *Varaha Kalpe*) uništio je Budinu religiju u Indiji, zbrisao je sa lica te zemlje; zato se kaže daje Buda, koji je tu poistovećen sa njegovom filozofijom, umro od posledica konzumiranja mesa divlje svinje. Sama ta ideja da čovek, koji je uspostavio najstrožije vegetarijanstvo i poštovanje prema životu životinja - čak do odbijanja da jede jaja *kao nosioce skrivenog budućeg života* - umire od posledica konzumiranja mesa je apsurdno protivrečna i zbunila je mnoge orijentaliste. Ali ovo objašnjenje, koje otkriva alegoriju, objašnjava sve ostalo. *Varaha*, međutim, nije običan vepar, i izgleda da se pod time isprva podrazumevala nekakva prepotopska vodena životinja "koja je uživala da se brčka u vodi" (*Vaju Purana*).

tako je i dole, i obrnuto. U tim danima na Zemlji su bili "bogovi" - bogovi, ne ljudi kakve danas znamo, kaže predanje. Kao što će biti pokazano u Knjizi II, računanje perioda u egzoteričkom hinduizmu odnOTi se i na velike kosmičke i na male zemaljske događaje i kataklizme, a isto se može pokazati i za imena. Na primer, ime Judištira - prvi kralj *Sakeje*, koji otvara eru Kali Juge što treba da traje 432.000 godina ~ "stvarni kralj i čovek koji je živeo 3.102. godine pre nove ere" - to isto ime se odnosi i na veliki Potop u vreme prvog potonuća Atlantide. On je "Judištira, ^ rođen na planini sa hiljadu vrhova, na vrhuncu *svtia preko koga niko ne može da ide* i "odmah nakon potopa" (vidi *Kraljevsko Azijsko Društvo*, tom 9, str. 364). Mi ne znamo ni za kakav "Potop" 3.102. godine pre nove ere - čak ni onaj Nojev, jer se on, u skladu sa judeohrišćanskom hronologijom, odigrao 2.349. godine pre nove ere.

To se odnosi na ezoterijsku podelu vremena i na misteriju koja je objašnjena na drugom mestu i zato se zasad može ostaviti po strani. Na ovom mestu je dovoljno da primetimo da su svi naponi mašte Vilforda, Bentlija i drugih potencijalnih Edipa ezoterijske hinduske hronologije doživeli žalostan neuspeh. Nijedno izračunavanje bilo Četiri Doba, bilo Manvantara, naši veoma učenici orijentalisti nikad nisu odgonetnuli, pa su zato sve proglasili "izmišljotinom bramanškog mozga". Neka bude tako i neka veliki učenjaci počivaju u miru. Ta "izmišljotina" se iznosi u uvodnom delu koji prethodi *Antropogenezi* u Knjizi II, sa ezoterijskim dodacima.

Ali, hajde da vidimo kakve su tri *vrstepralaja* i kakvo je *narodno* verovanje koje se odnosi na njih. Izuzetno, ono se u ovom slučaju slaže sa ezoterizmom.

U *Višnu Purani* se o Pralaji, pre koje prolazi četrnaest Manvantara, kojima vlada isto toliko Manua, i na čijem se kraju odvija "uzgredno" rastvaranje ili razlaganje Brame, kaže:

Na kraju hiljadu perioda od po četiri doba koji sačinjavaju dan Brame Zemlja je gotovo iscrpena. Večni *Avjaja* (Višnu) tada poprima

Prema pukovniku Vilfordu, "Veliki Rat" se završio 1.370 godine pre nove ere (vidi A. R. tom 9, str 116); prema Bentliju, 575. godine pre nove ere!! Možda se možemo nadati da će se pre kraja ovog veka otkriti i proglasiti da se veliki ep *Mahabharata* poklapa sa Napoleonovim ratovima.

r

TAJNA DOKTRINA • KOSMOGENEZA

oblike Rudre (uništitelja, Sive) i iznova sjedinjuje sva stvorenja u sebi. On ulazi u sedam zrakova Sunca i ispija sve vode Zemlje; on prouzrokuje da vlaga ispari sušeći tako čitavu Zemlju. Okeani i reke, rečice i potočići su svi iscrpeni. Tako hranjeni obilnom vlagom, sedam Sunčevih zraka širenjem postaju sedam sunaca i na kraju ona spaljuju svet. Hari, uništitelj svih stvari, koji je "plamen vremena, *Kalagni*", na kraju proždire Zemlju. Tad Rudra, postajući Đanardana, izdiše oblake i kišu.

Ima mnogo vrsta *Pralaja*, ali se tri glavne posebno pominju u starim induskim knjigama; prva od njih se, kako pokazuje Vilson, zove NAIMITIKA, ^ "povremena" ili "uzgredna", izazvana intervalima "Dana Brame"; ona predstavlja uništenje stvorenja, svega što živi i ima oblik, ali ne i supstance, koja ostaje u neizmenjenom stanju od novog SVITANJA u toj "Noći". Druga se zove PRAKRITIKA i dešava se na kraju *Doba* ili *Života* Brame, kada se sve što postoji razlaže na prvobitni element da bi se iznova oblikovalo na kraju te duže noći. Ali treća, *Atjantika*, ne odnosi se na Svetove ili Univerzum, već samo na individualnosti određenih ljudi: zato je to individualna pralaja ili NIRVANA; kad se ona dostigne, nije više moguće buduće postojanje niti reinkarnacija sve dok se ne *odigra Maha Pralaja*. Ta noć, koja traje 31.040.000.000.000 godina i nudi mogućnost da se gotovo udvostruči ukoliko srećna *Divanmukta* dostigne Nirvanu u ranom periodu Manvantare, dovoljno je duga da bi se smatrala *večnom*, ako ne i beskrajnom. *Bhagavata Purana* (XII, IV, 35) govori o četvrtoj vrsti pralaje, *Nitji* ili stalnom razlaganju, i objašnjava je kao promenu koja se neprimetno odvija u svemu u Univerzumu, od planetarnih kugli do atoma - bez prestanka. To je rast i raspadanje (život i smrt).

Kad dođe Maha Pralaja, stanovnici Svar-loke (gornje sfere), uznemireni požarom, traže utočište "kod Pitrija, svojih roditelja, Manua, Sedam Rišija, raznih klasa nebeskih Duhova i Bogova u Maharlo-

U *vedanti* i *njaji*, "nimita" (od koje je izvedena "nimitika") se prevodi kao *delotvorni* uzrok, za razliku od *upadhane*, fizičkog ili materijalnog uzroka. U *Swki* \ *J& pradhana* uzrok koji je inferioran u odnosu na Bramu, bolje rečeno, pošto sam Brama predstavlja uzrok, on je viši od Pradhane. Termin "uzgredni" predstavlja pogrešan prevod, i trebalo bi da bude preveden, kako su neki učenjaci pokazali, kao "Idealni" uzrok, pa čak bi *ipravi* uzrok bio bolji termin.

Dani i noći Brame

ki". Kad požar stigne i do nje, sva pomenuta bića beže iz Maharloke i odlaze u Đana-loku u "svojim suptilnim oblicima kojima je sude-
no da se ponovo otelove u sličnom svojstvu kao i njihovi prethodnici
kad se svet obnovi na početku naredne Kalpe" (Vaju Purana).

Višnu Purana nastavlja:

(. . .) Ti oblaci, ogromnih razmera i glasne grmljavine ispunjava-
ju sav prostor (Nabas-tala). (. . .) Sipajući potoke vode, ti oblaci
gase užasne vatre, a potom kiša pada neprekidno stotinu (božan-
skih) godina i potapa čitav svet (Sunčev sistem). Pljušteći kapima
velikim kao kocke (za igru), te kiše preplavljaju Zemlju, pune sred-
nju oblast (*Buvaloka*) i natapaju nebo. Svet je sada obavijen ta-
mom i sve žive ili nežive stvari su uništene, a ti oblaci nastavljaju
da sipaju svoje vode (...) i noć Brame caruje nad tom scenom
pustoši. . .

(*Knjiga VI, poglavlje III*)

To je ono što se u ezoterijskoj doktrini naziva "Solamom Prala-
jom" . . . Kad vode dospeju do oblasti Sedam Rišija i svet (naš Solami
Sistem) postane jedan okean, one prestaju. Višnuov dah postaje snažni
vetar koji duva narednih sto (božanskih godina) dok ne razveje sve ob-
lake. Taj vetar se tada iznova apsorbuje:

To od čega su načinjene sve stvari, Gospod pomoću koga sve
stvari postoje, On koji je nepojmljiv, bez početka, ali uzrok počea-
tka univerzuma, odmara se, spavajući na Seši (Zmiji Beskonačno-
sti) usred dubine. *Adikrit* (Tvorac?) *Hari* spava na okeanu Prostora
u obliku Brame - koga slave *Sanake** i *Side* (Sveci) Đana-loke, na
koga kontempliraju sveti stanovnici Brama-loke, željni konačnog
oslobođenja, uronjeni u mistički san, nebesko otelotvorenje njihov-
ih sopstvenih iluzija. (. . .)

To je *Pratisančara* (rastvaranje?) koje se naziva uzgrednim, jer je
Hari njegov uzgredni (idealni) Uzrok. (. . .)^ Kad se Univerzalni Duh
probudi, svet oživljava; kad zatvori oči, sve stvari padaju u postelju
mističkog sna. Na taj način, kako 1.000 velikih doba sačinjava Dan

Glavni *Kumara* ili Devičanski bog (jedan Đan Koban) koji odbija da stva-
ra. Prototip sv. Mihaila, koji odbija da učini to isto.

Vidi završne rečenice u odeljku "Haos-Teos-Kosmos".

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Brame (u originalu to je Padma-joni, isto što i *Abđajoni* - "rođen iz lotosa", ne Brama), tako se i Njegova noć sastoji od istog takvog perioda.

Budeći se na kraju noći, nerođeni (. . .) iznova stvara Univerzum. (. . .)

(*Višnu Purana*)

To je "uzgredna" pralaja. Staje Rastvaranje Elementala? Parasara kaže Maitreji:

Kad pomoću oskudice i vatre, svi svetovi i Patale (paklovi) svenu (. . .)^ tok razgradnje elementala je počeo. Potom, najpre voda guta svojstvo Zemlje (koje predstavlja rudiment mirisa), a zemlja lišena tog svojstva kreće ka uništenju - i postaje jedno sa vodom (. . .) kad se na taj način Univerzum natopi talasima vodenog elementa, njegov osnovni ukus zarobljavaju elementi vatre (. . .) zbog čega dolazi do uništenja i samih voda (. . .) koje postaju jedno sa vatrom, pa je Univerzum zato potpuno ispunjen plamenom (eteričnim) koji se postepeno širi na čitav svet. Dok je Prostor jedan plamen, element vetra proždire osnovno svojstvo ili oblik, koje je uzrok svetlosti, i kad se ono (*pralina*) povuče, sve postaje vazdušne prirode. Postoje uništena osnova oblika, a *Vibavasu* (vatra?) lišena svoje osnove, vazduh gasi vatru i širi se prostorom, koji je lišen svetlosti kad se vatra utopi u vazduh. Tada se vazduh, praćen zvukom, koji je izvor Etra, rasprostire svuda kroz deset regiona (. . .) dok Etra ne proždere koheziju (*Sparsa* - Dodir?) usled čijeg gubitka se vazduh uništava, a *ka* ostaje neizmenjeno; lišeno oblika, mirisa, dodira (*Sparsa*) ono postoji, otelovljeno (*murtimat*) i prostrano i prožima čitav Prostor. Akaša, čije je karakteristično svojstvo i osnova zvuk ("Reč"), zauzima čitavu zapreminu Prostor. Potom izvor (Noumen?) Elementa (*Butadi*) proždire zvuk (kolektivne *Demijurge*), a jata Dan Kohana i svi postojeći Elementi ^ smesta se stapaju u svoj izvor. Prvobitni Element, Svest, kombinovan sa *tamasom* (duhovnom tamom) i sam biva dezinte-

Ovo bi se teško složilo sa hrišćanskom teologijom, koja više voli večni, neprolazni pakao za svoje sledbenike.

Mora se razumeti da izraz "Elementi" ovde znači ne samo vidljive i fizičke Elemente, već takođe i ono što sv. Pavle zove Elementima - duhovne, inteligentne Moći - Anđele i Demone u njihovom manvantaričkom obliku.

grisan od strane MAHATA (Univerzalnog Intelekt) čije je karakteristično svojstvo *Budi*, i zemlja i Mahat su unutrašnje i spoljašnje granice Univerzuma.

To je razlog što (u početku) "bese sedam oblika Prakriti (prirode), računajući od Mahata do zemlje, i zato *tih sedam* u sledu ulaze jedan u drugi." ^

Jaje Brame (*Sarva-mandala*) se rastvara u vodama koje ga okružuju, sa svojih sedam zona (*dvipe*), sedam okeana, sedam regiona i njihovim planinama; tu navalu vode proždire vatra, (osnov) vatre upija (osnov) vazduha i stapa se sa etrom (*Akaša*), *Butadi* (izvor, tačnije M₃O₂: primarnog elementa) proždire etar, a njega samog uništava Mahat (Veliki, Univerzalni um), koga zajedno sa svim ostalim proždire Prakriti i on nestaje. Prakriti je suštinski ista, bilo diskretna, bilo indiskretna; PuMs (*Duh*) takođe, koji je jedan, čist, neprolazan, večan, sveprožimajući, jeste deo onog vrhunskog Duha koji je sve što postoji. Taj duh (*Sarvesa*) koji je drugačiji od otelovljenog duha i u kome nema atributa imena, vrsta (*naman* i *dati*, ili *rupa* je pre "telo" nego "vrste") ili sličnog - ostaje kao jedino postojanje (SATA). . . Prakriti i Puruša se na kraju oboje razlazu u Vrhunski Duh. (. . .)

(Iz *Višnu Purane*)

(*Vilsonove greške su ovde ispravljene, a reci iz originala stavljene u zagrade.*)

To je završna PRALAJA' - Smrt Kosmosa - nakon koje njegov Duh počiva u Nirvani, ili u TOME za čega nema ni Dana ni Noći. Sve

⁹ Kad orijentalisti korektno shvate taj opis u njegovom ezoterijskom značenju, otkriće se da taj kosmički međuodnos Elemenata Sveta može da objasni međuodnos fizičkih sila bolje od onog kakav je danas poznat. U svakom slučaju, teozofi će opaziti da Priroda ima *sedam oblika*, ili principa, "računato od Mahata do Zemlje." "Vode" ovde znače Mističku "majku"; Matericu apstraktne prirode u kojoj je začet ispoljeni Univerzum. Sedam "zona" se odnose na Sedam Podela tog Univerzuma, ili Noumene Sila koje ga dovode u postojanje. Sve je to alegorično.

Pošto je ovde opisana *Maha*, Velika ili takozvana *završna* PRALAJA sve stvari su nanovo apsorbovane u svoj izvorni JEDAN Element - pošto se kaže da i "Sami Bogovi, Brama i ostali" umiru i nestaju tokom te duge NOĆI.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

druge pralaje su periodične i u pravilnom sledu dolaze nakon Manvantara, kao što noć sledi dan svakog ljudskog bića, stvorenja, životinje i biljke. Ciklus stvaranja *života* Kosmosa je stao, pošto energija ispoljene "Reci" ima svoj rast, vrhunac i opadanje, kao što ih imaju sve prolazne stvari, ma koliko dugo da traju. Kreativna Sila je Večna kao Noumen; kao fenomenalno ispoljavanje u svojim aspektima, ona *ima početak* i zato mora imati i kraj. Tokom tog intervala ona ima periode aktivnosti i periode odmora. A to su "Dani i Noći Brame". Ali Brama, Noumen, nikad se ne odmara, kao što se i TO nikad ne menja i uvek JESTE, iako se za TO ne može reći daje na bilo kom mestu. (...)

Jevrejski kabalisti osetili su tu neophodnost da jedno večno, beskrajno Božanstvo bude *neizmenljivo*, pa su usled toga istu ideju primenili na antropomorfnog boga. Ta ideja je poetska i veoma prikladno primenjena. U *Žoharu* nalazimo sledeći pasus:

Dok je Mojsije bdeo na planini Sinaju, u društvu božanstva kojega je od njegovog pogleda sakrivao jedan oblak, on oseti da ga obuzima veliki strah, i iznenada upita: "Gospode, gde si (. . .) spavaš li, o Gospode?" (...) A *Duh* mu odgovori: "Ja nikad ne spavam: jer kad bih zaspao i na trenutak PRE NEGO ŠTO MI DOĐE VREME, sva tvorevina bi se smesta raspala.

"*Pre nego što mi dođe vreme*" je veoma sugestivno. To pokazuje daje Mojsijev Bog samo privremena zamena, nalik na muškog Hramu, koji je zamena i aspekt TOGA koje je neizmenljivo i zato ne može učestvovati u "danima" i "noćima" niti uopšte imati neke veze sa reakcijom ili raspadom.

Dok istočnjački okultisti imaju sedam načina tumačenja, Jevreji imaju samo četiri - i to: realno-mističko, alegoričko, etičko i bukvalno ili *Pašut*. Ovo poslednje je ključ egzoteričkih crkvi i nije ni vredno diskusije. Kad se čitaju u svetlu prvog, ili mističkog ključa, postoji sedam rečenica koje pokazuju istovetnu zasnovanost nadgradnje u svim Svetim Spisima. Ono je izloženo u izvrsnoj knjizi g. T. Majera o kabalističkim delima, koje je on, kako izgleda, dobro proučio. Citiram doslovni zapis:

B'raisheeth barah elohim ath hash amayem v'ath haaretz-t].
"U početku Bog(ovi) stvori(še) nebesa i zemlju", (što znači) šest

Sefirot Graditeljstva, nad kojima stoji *B'raisheeth*, svi spadaju Dole. On stvori šest (i) na njima stoje sve Stvari. A one zavise od sedam oblika Lobanje sve do Dostojanstva nad svim Dostojanstvima. A druga "Zemlja" se ne uzima u obzir, zato se kaže: "I od nje (te Zemlje) koja bi prokleta, ona izniče." (. . .) "Ona (Zemlja) bese bez oblika i prazna; i tama bese nad licem Bezdana, i Duh elohima (. . .) disaše (*me'racha 'phath*) tj, lutaše, lebdeše, kretaše se. (. . .) Trinaest zavisi od trinaest (oblika) najvrednijeg Dostojanstva. Šest hiljada godina (odnose se na) prvih šest reci. Sedma (hiljada, milenijum) iznad njega (prokleta Zemlja) je ono stoje snažno po Sebi. I ona je ostavljena potpuno pustom tokom dvanaest sati [jedan (...) Dan] kao stoje zapisano. (...) U trinaestom. To (Božanstvo) će obnoviti sve (...) i sve će biti vaspostavljeno kao i ranije; i svih tih šest će nastaviti." (. . .) (itd.)

(*Kabala, str. 223, iz Sifrah Dzeniuta, poglavlje I, odeljak XVI, s. 9*)

"Sefirot Graditeljstva" su šest Dan Kohana, ili Manua, ili Pradapatija, sintetisani sedmim, *"B'raisheethom* (Prva Emanacija Zogosa), i zato se zovu Graditeljima Nižeg ili fizičkog Univerzuma" i svi

spadaju Dole. Tih šest $\overset{\wedge}{\underset{\wedge}{J}}$ čija je suština 0(i5'e(imog-predstav-

6

Ijaju *Upadhi*, osnovu ili kamen temeljac na kome je izgrađen objektivni Univerzum, *noumeni* svih stvari. Otud su oni istovremeno Sile prirode, Sedam Anđela Prisustva, šesti i sedmi princip u čoveku, spiritualnopsihofizičke sfere Sedmostrukog lanca, Korenske Rase itd., itd. Svi oni zavise od "Sedam oblika Lobanje", sve do najvišeg. Druga Zemlja "ne ulazi u kalkulacije" jer ona nije Zemlja, već Haos ili Bezdani Prostor u kome je počivala paradigma ili model univerzuma u zamisli NAD-DUŠE koja lebdi nad njim. Izraz "Kletva" ovde navodi na veoma pogrešna tumačenja, jer on naprosto znači *udes* ili *sudbinu*, ili *onu fatalnost koja ju je poslala* u objektivno stanje. To se vidi iz toga što je "Zemlja" pod "Kletvom" opisana kao "bez oblika i prazna", u čijim bezdanim dubinama je "Dah" Elohim (kolektivni Logos) proizveo ili fotografisao prvu božansku ZAMISAO stvari koje će doći. Taj proces se ponavlja nakon svake *Pralaje* pre početka

"Graditelji" iz Stanci.

nove Manvantare ili perioda osetnih individualnih bića. "Trinaest zavisi od trinaest oblika" - to se odnosi na trinaest perioda personifikovanih u trinaest Manua, sa Svajambhuvom kao četrnaestim (13 umesto 14 je dodatna *skrivalica*): tih četrnaest Manua koji vladaju u okviru jedne Mahajuge, "Dana" Brame. Tih (trinaest-četmaest) objektivnih Univerzuma zavise od trinaest (*četrnaest*) *paradigmatičkih, idealnih* oblika. Značenje izraza "Šest hiljada goJma" koje se odnose na prvih šest reci opet treba tražiti u indijskoj Mudrosti. One se odnose na prvobitnih šest (sedam) "Kraljeva Edoma" koji predstavljaju tipizaciju svetova (ili sfera) našeg lanca tokom prvog Kruga, kao i na prvobitnog čoveka tog Kruga. Oni predstavljaju sedmostruku *pre-Adamovsku* (ih pre Treće, *Razdvojene* Rase) prvu Korensku rasu. Pošto su oni bili *senke* i nesvesni (oni još nisu jeli plod Drveta Saznanja), nisu mogli da vide *Pargufim*, ili "Lice nije moglo da vidi Lice" (prvobitni ljudi bili su nesvesni), "zato su prvobitnih (sedam) Kraljeva umrli", tj. bili uništeni (vidi *Sifrah Dzeniuta*). Sad, ko su oni? Oni su Kraljevi koji predstavljaju "Sedam Rišija, određena (sekundama) božanstva, Sakru (Indru), Manua i Kraljeve njegove Sinove, koji su stvoreni i umiru u jednom periodu", kao što stoji u *Višnu Purani* (Knjiga I, poglavlje III). Jer, sedma ("hiljada") *{ne milenijum egzoteričnog hrišćanstva, već milenijum Antropogeneze}* predstavlja i "sedmi period stvaranja", tj. period stvaranja fizičkog čoveka (*Višnu Purana*) i sedmi Princip - i makrokosmički i mikrokosmički - kao i *pralaju* nakon Sedmog perioda, tu "Noć" koja traje isto koliko i "Dan" Brame. "Ona je ostavljena potpuno pusta tokom dvanaest časova, kako je napisano". U Trinaestom (dva puta šest i Sinteza) sve će biti obnovljeno "i šest će nastaviti."

Zato autor *Kahale* prilično opravdano primećuje da je "davno pre njegovog (Ibn Gebirolovog) doba (. . .) mnogo vekova pre hrišćanske ere, postojala u Centralnoj Aziji 'Religija Mudrosti', čiji su odlomci kroz vreme kružili među učenim ljudima arhajskog Egipta, drevne Kine, Indije, itd. (. . .)" i da "Kabala najverovatnije potiče iz arijevskih izvora, preko Centralne Azije, Persije, Indije i Mesopotamije, jer su od Ura i Harana u Palestinu došli Avram i mnogi drugi" (str. 221). A u to je čvrsto verovao i K. V. King, autor knjige *Gnostici i njihova ostavština*.

Vamadeva Modelar (*Modeli*) veoma poetski opisuje primičuću "noć". Iako je to *citirano u Razotkrivenoj Izidi*, vredno je da se ponovi.

Dani i noći Brame

Čudni zvukovi se čuju, dolazeći iz svih pravaca (...) To su pret-hodnici Noći Brame; *sumrak se pomalja na horizontu* i Sunce iz-lazi izvan trinaestog stepena Makare (znak Zodiijaka), i više neće doći do znaka *Minasa* (zodijačke ribe). Gurui u pagodama odre-đeni da posmatraju *razi-čakr* (Zodijak) mogu da slome svoj kotur i instrumente, jer su oni od sada beskorisni.

Postepeno svetlost bleđi, toplota opada, nenaseljenih mesta sve je više na Zemlji, vazduh postaje sve razređeniji, izvori presušuju, talasi velikih reka su nestali, okean pokazuje svoje peskovito dno i biljke umiru. Ljudi i životinje se svakodnevno smanjuju. Život i pokret gube svoju snagu, planete jedva da mogu da se kreću u sve-miru; one se gase jedna po jedna, kao svetiljke koje slugine ruke zaboravljaju da dopune. Surja (Sunce) treperi i gasi se, materija po-činje da se raspada (pralaja), Brama se utapa u Dajusa, Neotkrive-nog Boga, i, postoje njegov zadatak obavljen, pada u san. Još jedan danje prošao, pada noć i traje do narednog svitanja.

I sada on iznova ulazi u zlatno jaje Svoje Misli, zametak svega što postoji, kako nam kaže Božanski Manu. Tokom svog mirnog počinka, živa bića, obdarena principima delovanja, prestaju da funkcionišu i sva osećanja (manas) padaju u san. Kad su svi ap-sorbovani u VRHUNSKU DUŠU, ta Duša svega spava u potpunom počinku do dana kad će opet iznova uzeti svoj oblik i ponovo se probuditi iz svoje prvobitne tame.

Kako je "*Satja-juga*" uvek prva u nizu od četiri doba ili Juge, tako Kali uvek dolazi poslednja. *Kali juga* danas vrhunski vlada u Indiji i izgleda da se ona poklapa sa dobom Zapada. U svakom slučaju, interesantno je videti kako je pisac *Višnu Purane* bio pro-ročanski u gotovo svim detaljima kad je Maitreji prorekao neke od mračnih uticaja i grehova ove Kali Juge. Jer, nakon stoje rekao da će "varvari" biti gospodari obala Inda, Čandrabage i Kašmira, on dodaje:

"Biće privremenih vladara koji će vladati zemljom - kraljeva pro-stačkog duha, nasilnog karaktera, stalno privrženih neistini i zlosti. Oni će izazvati smrt žena, dece i krava; oni će prigrabiti imovinu svojih podređenih, / *nameračiti se na tuđe žene*; imaće neograniče-nu moć, njihovi životi biće kratki, njihove želje nezasite. (...) Ljudi iz raznih zemalja, koje se dodiruju sa njihovom, slediće njihov pri-mer; i pošto će varvari biti moćni (u Indiji), pod pokroviteljstvom

Vidi Žakioliotove (*Jacguolliot*) *Sinove Božje, Bramanski Ind*, str. 230.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

njenih vladara, dok će čistija plemena biti zanemarena, narod će iščeznuti (ili, kao što kaže komentator: 'Mlečasi će biti u središtu, a Arijevci na periferiji.').'^ Bogatstvo i pobožnost će opadati dok svet ne postane potpuno izopačen. Samo će imovina donositi položaj; bogatstvo će biti jedini izvor posvećenosti, strast će biti jedina veza koja spaja polove, neistina će biti jedino sredstvo uspeha u parnicama i žene će biti predmet isključivo čulnog zadovoljenja. (. . .) *Spoljašnje obeležje će biti jedino što razlikuje niz životnih staleža*; (. . .) ako je čovek bogat, smatraće se čistim, beščasće (*anjaja*) će biti univerzalno sredstvo preživljavanja, slabost - uzrok zavisnosti, pretnja i drskost će biti zamena za učenost, liberalnost će biti posvećenost, uzajamni pristanak, brak, lepa odeća dostojanstvo. Onaj ko je najjači, vlašće; ljudi, nesposobni da podnesu teški teret. *Kara bara* (teret poreza) tražiće utočište u dolinama. (. . .) Tako će u Kali jugi propadanje neprekidno teći dok se ljudska rasa ne približi uništenju (*pralaji*). (...) Kad se završetak Kali juge primakne, deo tog božanskog bića koje postoji, navedeno samom svojom duhovnom prirodom (...) sići će na Zemlju (...) (*Kalki Avatar*) obdareno sa osam nadljudskih sposobnosti. (. . .) On će ponovo uspostaviti pravednost na Zemlji i umovi onih koji žive na kraju Kali Juge biće probudeni i postati prozirni kao kristal. Ljudi koji budu tako izmenjeni (. . .) *biće seme ljudskih bića* i rodice rasu koja će slediti zakone Krita juge, doba čistote. Kao stoje rečeno: 'Kad Sunce, Mesec, lunamo sazvežđe Tišja i planeta Jupiter budu u jednoj kući, Krita (ili Satja) juga će se vratiti.'"

(. . .) Dve osobe, Devapi, iz rase Kuru i Moru, porodice Išvaku, nastavljaju da žive tokom četiri doba, boraveći u Kalapi." Oni će se vratiti ovamo na početku Krita juge. (. . .) Moru"', sin Sigrua,

Ako to nije proročanski, staje onda?

U *Matsja Purani* stoji Katapa.

Maks Miler to ime prevodi kao Mirija, iz dinastije Morija, kojoj je pripadao Candragupta (vidi Sanskritsku literaturu). U *Matsja Purani*, poglavlje CCLXXI, govori se o dinastiji Morija (ili Maureja). U istom poglavlju tvrdi se da će Morije jednog dana vladati Indijom, nakon što nekoliko hiljada godina pre toga obnove rasu Kšatrija. Jedino će ta vladavina biti čisto Duhovna i "ne od ovog sveta". To će biti carstvo narednog Avatara. Pukovnik Tod veruje daje ime Morija (ili *Maureja*) iskvareni oblik od imena Mori, pleme iz Rađputa, a komentari na Mahavansu misle da su neki prinčevi uzeli svoje ime Morija od svog grada zvanog Mori, ili, kako stoji kod prof. Maksa Milera, Mo-

Dani i noći Brame

još živi zahvaljujući jogi (...) i on će obnoviti rasu Kšatrija Solame dinastije. ^

(Vaju Purana, tom III, str. 197)

Bilo daje ovo poslednje proročanstvo tačno ili netačno, *blagoslovi* Kali Juge su dobro opisani i zapanjujuće se slažu sa onim što vidimo i čujemo u Evropi i drugim civilizovanim i hrišćanskim zemljama na kraju XIX i u osvit XX veka našeg velikog doba PROSVEĆENOSTI.

rija-Nagara, što je korektnije prema izvornom Mahavansi. Kako nas obaveštava naš brat Devan Badhadur, R. Ragunat Rao iz Madrasa, *Vačaspatja*, sanskritska *Enciklopedija* smešta Katapu (Kalapu) na sevemu stranu Himalaja, dakle na Tibet. Isto se tvrdi u poglavlju XII (Skanda) *Bhagavata Purane*, tom III, str. 325.

Vaju Purana izjavljuje da će Moru nanovo uspostaviti Kšatrije u Devetnaestoj od narednih Juga (vidi *Pet godina teozofije*, str. 483, *Morije i Kutumi*).

VIII

LOTOS KAO UNIVERZALNI SIMBOL

Egzoterijski i Ezoterijski Cistota ranog Falicizma * Egipatski lotos

Ne postoji nijedan drevni simbol kome nije pridodato duboko i filozofsko značenje, a važnost i značaj tih simbola rastu sa njihovom starošću. Takav je LOTOS. TO je cvet posvećen Prirodi i njenim Bogovima; on predstavlja apstraktne i Konkretne Univerzume, a takođe predstavlja i amblem proizvođačkih moći i duhovne i fizičke prirode. Arijevski Indusi i Egipćani smatrali su ga svetim od najdrevnijih dana, a nakon njih i budisti; poštovanje u Kini i Japanu, a usvojile su ga kao hrišćanski amblem i katolička i pravoslavna crkva, koje su ga načinile glasnikom, kao i današnji hrišćani, koji su ga zamijenili lokvanjem. ^ On je imao, i još uvek ima, mističko značenje koje je isto kod svih naroda na Zemlji. Upućujemo čitaoca na ser Viljema Džonsa. ^ Kod Indusa, lotos je simbol proizvođačke moći prirode, delovanjem vatre i vode (duha i materije). "Večni!", kaže jedan stih u *Bhagavad Giti*, "U tebi vidim Bramu tvorca posadenog na njegovom prestolu od lotosa", a ser Viljem Džons pokazuje, kao

U hrišćanstvu Arhandeo Gabrijel, držeći u ruci buket lokvanja, pojavljuje se Devici Mariji na svakom prikazu Blagovesti. Taj buket označava vatru i vodu, ili ideju stvaranja i rađanja, simbolišući /JO^/iMno *istu stvar kao i lotos* u ruci Bodisatva koji najavljuje Maha-maji, Gotaminoj majci, rođenje Spasitelja sveta, Bude. Tako su isto Egipćani stalno predstavljali Ozirisa i Horusa u vezi sa cvetom lotosa, pošto su njih dva Sunčevi bogovi Vatre (Sveti Duh se i dalje tipski predstavlja "plamenim jezicima") (*Dela Apostolska*).

'Vidi Disertacije koje se odnose na Aziju, ser Viljem Džons.

Lotos kao univerzalni simbol

što je primećeno u stancama, da seme lotosa još i pre nego što proklija sadrži savršeno formirane listove, minijaturne oblike onog što će on kao savršena biljka jednog dana postati. U Indiji je lotos simbol plodne zemlje i, štaviše, planine Meni. Sva četiri anđela ili genija na četiri strane Neba (Maharaže, vidi *Stance*) stoje ne lotosima. Lotos je dvostruki tip Božanskog i ljudskog hermafrodita, postoje, da tako kažemo, dvostrukog pola.

Iz Duha Vatre (ili Toplote) koji oživljava, oploduje i razvija sve u konkretni oblik (iz njegovog idealnog prototipa), koji je rođen iz VODE ili prvobitne Zemlje, razvio se Brama - kod Indusa. Lotosov Cvet, predstavljen kako raste iz Višnuovog pupka - taj Bog počiva na vodama prostora i svojoj Zmiji Večnosti - predstavlja naj slikovitiju od svih alegorija: Univerzum koji evoluirao iz centralnog Sunca, TAČKE, večno sakrivenog zametka. Slično tome, Lakšmi, koja je ženski aspekt Višnu, a koja se takode zove *Padma* lotos, prikazana je kako pluta na "Tvorevini", na lotosovom cvetu i tokom "bućkanja okeana" prostora, niče iz "okeana mleka", kao Venera iz pene.

(. . .) Potom posađena na lotosu
Blistava boginja lepote, neuporediva Šri, izroni
Iz talasa (. . .)

Ovako peva jedan engleski orijentalista i pesnik (ser Moni Vili-jams).

Ideja koja leži u osnovi ovog simbola je veoma lepa, a pri tom pokazuje identično poreklo u svim religioznim sistemima. Bilo da se radi o lotosu ili lokvanju, ona znači jednu te istu filozofsku ideju - naime, emanaciju objektivnog iz subjektivnog, božansku Zamisao koja iz apstraktnog prelazi u konkretni ili vidljivi oblik. Jer, čim TAMA - tačnije, ono što za neznanje predstavlja "tamu" - nestane u svojoj sopstvenoj oblasti večne Svetlosti, ostavljajući za sobom jedino svoju božanski ispoljenu Zamisao, otvara se razumevanje kreativnih Logosa i oni u idealnom svetu (dotad skrivenom u božanskoj misli) vide arhetipske oblike svega i počinju da prema tim modelima kopiraju i grade ili oblikuju prolazne i transcendentne oblike.

Lakšmi je Venera - Afrodita i, kao i ona, izronila je iz okeana sa lotosom u ruci. U *Ramajani* se ona zove *Padma*.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Na tom stupnju delovanja, Demijurg"još nije Arhitekt. Rođen u osvitu delovanja, on š mora najpre da opazi plan, da shvati idealne oblike koji leže pohranjeni u grudima Večne Zamisli, kao što su budući listovi lotosa, devičanske latice, sakrivene unutar semena te biljke. . .

U poglavlju LXXXI *Rituala {Knjige mrtvih}*, nazvanom "*Preobražaj u Lotos*", iz tog cveta izranja glava boga koji uzvikuje:

Ja sam čisti lotos koji izranja iz Blistavog. (. . .) Ja nosim poruke Horusa. Ja sam čisti lotos koji dolazi iz Sunčevih Polja. (. . .)

Ideja o lotosu može se naći čak i u elohističkom, prvom poglavlju *Postanja*, kao što se tvrdi u *Izidi*.

U toj ideji moramo tražiti poreklo i objašnjenje stiha iz jevrejske kosmogonije koji glasi:

I Bog reče, Neka Zemlja rodi (. . .) voćku koja rada voće svog roda čije je seme u njemu samom.

U svim prvobitnim religijama "Sin Oca" je stvaralački Bog - tj. Njegova misao je učinjena vidljivom, a pre hrišćanskog doba, od induskog Trimurti do tri kabalističke glave iz spisa, kako ih objašnjavaju Jevreji, trostruko božanstvo svih naroda bilo je potpuno definisano i potkrepljeno svojim alegorijskim predstavama.

Takvo je kosmičko i idealno značenje ovog velikog simbola kod istočnih naroda. Ali, primenjen na praktično i egzoteričko bogoslužje - koje takođe ima svoju ezoteričku simbologiju - lotos je tokom vremena postao nosilac i sadržalac prizemnije ideje. Nijedna

U ezoterijskoj filozofiji Demijurg ili *Logos* koji se smatra TVORCEM naprosto je apstraktni termin, ideja, kao npr. "vojska". Kao što ta reč predstavlja sveobuhvatan izraz za skup aktivnih sila ili delujućih Jedinica - vojnika - tako Je i Demijurg kvalitativna složenica mnoštva Tvoraca ili Graditelja. Bumov, veliki orijentalista, savršeno je shvatio tu ideju rekavši da Brama *ne* stvara zemlju kao ni ostatak univerzuma. "Pošto se razvio iz duše sveta, kad se odvoji od prvobitnog uzroka, on isparava zajedno sa prirodom i emanira svu prirodu iz samog sebe. On ne stoji iznad nje, već Je pomešan sa njom; Brama i univerzum formiraju jedno biće, čija je svaka čestica u suštini sam Brama, koji je izrastao iz samog sebe."

dogmatska religija nije uspela da izbegne seksualni element u nje-mu i do dana današnjeg on prlja duševnu lepotu korenske ideje. Sle-di citat iz kabalističkog spisa koji smo pomenuli:

Na isti smisao ukazuje lotos koji raste u vodama Nila. Njegov način rastaje posebno pogodan kao simbol procesa razmnožava-nja. Cvet lotosa, koji nosi seme za reprodukciju kao rezultat svog sazrevanja, povezan je sa majkom zemljom, ili matericom Izide, svojom vezom nalik na placentu, kroz vode materice, to jest, reku Nil, nalik na uže dugom stabljikom, pupčanom vrpcom. Ništa ne može biti jasnije od tog simbola i da bi se načinio savršen u svom nameravanom značenju, ponekad se prikazuje dete kako sedi na cvetu ili izlazi iz cveta. Tako su Oziris i Izida, deca Hronosa, ili vremena bez kraja, u razvoju svojih prirodnih sila u toj slici posta-li roditelji čoveka po imenu Horus (. . .) (Vidi odeljak X, "*Deus Lunus*".)

Ne možemo dovoljno naglasiti upotrebu te funkcije razmnoža-vanja kao osnove za simbolički jezik i naučni umetnički govor. Razmišljanje o toj ideji smesta vodi do refleksije o subjektu krea-tivnog uzroka. Primećeno je daje Priroda u svom delovanju izra-dila čudesni živi mehanizam kojim upravlja pridodata živa duša, čiji razvoj i istorija života, u smislu odakle dolazi, gde je sada i kuda ide, nadmašuje sve napore ljudskog intelekta. Novorođenče je čudo koje se neprekidno ponavlja, dokaz daje unutar radionice kreativne materice intervenisala inteligentna kreativna moć da bi pripojila živu dušu za fizičku mašinu. (...) Zapanjujuća čudesnost te činjenice daje svetost svemu što je povezano sa organima za razmnožavanje, kao boravištu i mestu očigledne graditeljske de-latnosti božanstva.

U indijskim *Puranama* to je Višnu, prvi, i Brama, drugi Logos, ili idealni i praktični tvorac koji su predstavljeni, jedan kako ispoljava lotos, drugi kako izlazi iz njega.

Ne "napori" treniranih psihičkih sposobnosti inicijata u istočnjačkoj me-tafizici i misterije kreativne Prirode. Svetovnjaci prošlih doba degradirali su či-sti ideal kosmičkog stvaranja u puku ljudsku reprodukciju i seksualne funkcije: ezoterijsko učenje i budući inicijati su oni čija misija jeste i biće da iznova is-kupe i oplemene prvobitne koncepcije koje su teolozi i crkveni vemici tako ža-losno profanizovali gmbu ih primenjujući na egzoteričke dogme personifikacije.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

To je ispravno tumačenje drevnih ideja arhajskih filozofa prais-torijskog doba koje leže u osnovi tog simbola, čisto panteističkih koncepcija, *bezličnih* i punih poštovanja. Međutim, nije tako kad se to primeni na grešno čovečanstvo, na grube ideje vezane za ličnost. Zato, nijedan panteistički filozof ne bi propustio da kaže da primedbe koje prate navedeni tekst predstavljaju opasnost za svetost istinske religije i odgovaraju jedino našem materijalističkom dobu koje je direktni proizvod i posledica tog antropomorfističkog karaktera. Jer to je ključ za čitav duh i suštinu *Starog Zaveta*. "Zato", nastavlja manuskript, raspravljajući o simbolizmu i umetničkom govoru u *Bibliji*:

Mesto *materice* mora da se smatra NAJSVETIJIM MESTOM, *SAN-CTUM SANCTORUM*, i *istinskim* HRAMOM ŽIVOG BOGA." Muškarci su posedovanje žene uvek smatrali suštinskim delom sebe, da bi od dvoje načinili jedno, i ljubomorno ga čuvali kao sveto. Čak se i deo obične kuće ili doma u kome boravi žena *zvao penetralia*, tajni ili sveti, i otuda metafora Najsvetije od Svetih, ili svetih građevina zasnovanih na ideji o svetosti organa za razmnožavanje. U opisu metaforički dovedenom do krajnosti,^ o tom delu kuće se u Sve-tim Knjigama govori kao o "delu između bedara kuće" i ponekad se ta ideja u konstrukciji crkve prikazuje velikim otvorima kao za vrata, smeštenim iznutra, između bočnih potpornih stubova.

Nikakva slična misao "dovedena do krajnosti" nije postojala među drevnim prvobitnim Arijevcima. To pokazuje činjenica da u ved-sko doba žene nisu smeštane odvojeno od muškaraca u *penetralije* ili "zenane". Njihovo odvajanje je počelo kad su muslimani - koji su,

⁷ Svakako da se reci drevnog *inicijata* u prvobitne misterije hrišćanstva: "Zar ne znate da ste u Hramu Božijem" (*I Korinćanima*, III 16), ne bi u tom smislu primeniti na *muškarca*? Taj smisao je mogao biti / *bio Je*, na umu jevrejskih kompilatora *Starog Zaveta*. I tu je provalija koja zjapi između simbolizma *No-vog Zaveta* i jevrejskog kanona. Zar ne bi taj jaz ostao i stalno se širio da hrišćanstvo - posebno i najizrazitije katolička crkva - nije stavilo most preko njega? Savremeno papstvo ga je danas potpuno premostilo svojom dogmom o dva bezgrešna začeca i antropomorfnim, a istovremeno idolatrijskim karakterom koji je pridalo Majci Božijoj.

Dovedeno je do krajnosti jedino u jevrejskoj *Bibliji* i u njenoj servilnoj kopiji, hrišćanskoj teologiji.

nakon crkvenih hrišćana, bili naredni naslednici jevrejskog simbolizma - osvojili zemlju i postepeno nametnuli svoj pristup i običaje Indusima. Pre *i post* vedska žena bila je isto tako slobodna kao i mužkarac i nikakve nečiste prizemne misli nisu se mešale sa religioznom simbolikom ranih Arijevaca. Pomenuta ideja i njena primena je čisto semitska. To potvrđuje sam pisac pomenutog, veoma učenog i kabalističkog, otkrivenja kad završava citirane pasuse dodajući:

Ako se za te organe, kao simbole stvaralačkih kosmičkih moći, može vezati ideja o poreklu mera kao i o periodima vremena, onda zaista taj deo, koji se naziva Najsvetiji od Svetih u konstrukciji hramova, kao prebivališta Božanstva, svoj naziv crpe iz prepoznavanja svetosti organa za razmnožavanje, koji se smatraju simbolima kako mera tako i kreativnog uzroka. Kod drevnih MUDRACA nije bilo imena ni ideje i nije bilo simbola za PRVI UZROK. (. . .)

Apsolutno nije. Bolje nikad i ne pomisliti na njega i ostaviti ga zauvek *bezimenim*, kao stoje bio slučaj kod ranih panteista, nego unižavati svetost tog *Ideala nad Idealima* dovodeći njegove simbole na nivo tako antropomorfnih oblika! Ovde se opet vidi ogroman jaz između arijevske i semitske religiozne misli, kao dva suprotna pola: Iskrenosti i Skrivenosti. Kod bramina, koji element prirodne funkcije produženja vrste čovečanstva nikad nisu smatrali "prvobitnim Grehom", *religiozna* dužnost je da imaju sina. U drevnim danima, bramin bi se, pošto bi ispunio svoj zadatak ljudskog tvorca, povlačio u džunglu i ostatak života provodio u religioznim meditacijama. On bi izvršio svoju dužnost prema prirodi kao smrtni čovek i njen saradnik i od tada bi sve svoje misli posvećivao duhovnom, besmrtnom delu sebe, gledajući na sve zemaljsko kao na puku iluziju, prolazni san - što i jeste. Kod Semitaje to bilo drugačije. Oni su izmislili iskušenje puti u Edenskom vrtu i prikazali svog Boga (ezoterički, Iskušavatelja i Vladara Prirode) kako *zauvek* PROKLINJE jedan čin koji je bio u logičkom programu iste te prirode. ^ Sve to egzoterički, kako stoji pod *velom* u bukvalnom smislu *Postanja* i ostalom, a istovremeno,

^o Ista ta ideja je egzoterički prenet na događaje u Egiptu. Gospod Bog žalosno iskušava faraona i "napada ge velikim pošastima" kako kralj ne bi izbegao kaznu i tako imao opravdanje za još jednu pobedu nad njegovim "Izabranim narodom".

ezoterički, oni gledali na taj takozvani *greh* i PAD kao na tako sveti čin da su baš taj organ, koji je *vizxočm\i prvobitnog greha*, izabrali kao najpogodniji i najsvetiji simbol da predstavi upravo tog Boga, koji je prikazan kako žigoše njegovo delovanje kao neposlušnost i večni GREH!

Ko bi mogao shvatiti paradoksalne dubine semitskog uma? A taj paradoksalni element, *lišen* njegovog najsuštniskijeg značenja, danas je potpuno prešao u hrišćansku teologiju i dogmu!

Da li su rani crkveni oci znali ezoteričko značenje jevrejskog (*Starog*) *Zaveta*, ili gaje samo mali broj njih bio svestan, dok ostali nisu znali tajnu, neka prosudi potomstvo. U svakom slučaju, jedna stvar je sigurna. Pošto se ezoterizam i Vovog Zaveto savršeno slaže sa jevrejskim *Knjigama Mojsijevim*, i postoje istovremeno u *Sinoptičkim jevandeljima* i kod sv. Jovana preuzet određeni broj čisto egipatskih simbola i paganskih dogmi uopšte, na primer Trojstvo, postaje očigledno daje identitet tih simbola bio poznat piscima *Novog Zaveta*, ko god da su oni bili. Oni su morali biti svesni prioriteta egipatskog ezoterizma, pošto su prihvatili nekoliko takvih simbola koji su tipični za čisto egipatske koncepcije i verovanja, u svom spoljašnjem i unutrašnjem značenju, i koji se ne mogu naći u jevrejskom kanonu. Jedan od njih je lokvanj u rukama Arhandela u ranim prikazima njegovog javljanja Devici Mariji i te simboličke slike su do dana današnjeg sačuvane u ikonografiji pravoslavne i katoličke crkve. Tako voda, vatra, Krst, a takode i Golub, Jagnje i druge svete životinje, zajedno sa svim njihovim kombinacijama, daju ezoterijski identično značenje i mora da su bile prihvaćene kao usavršavanje čistog i jednostavnog judaizma.

Jer, Lotos i Voda spadaju među najstarije simbole i po svom poreklu su čisto arijevske, iako su tokom grananja pete rase postali opšta svojina. Daćemo jedan primer. Slova su, kao i brojevi, sva bila mistična, bilo u kombinacijama, bilo svako uzeto zasebno. Najsve-tije od svih je slovo M. Ono je i muško i žensko, ili dvopolno, i izvorno je ono načinjeno tako da simbolizuje VODU, veliku dubinu. Ono je mističko u svim jezicima, istočnim i zapadnim, i predstavlja slikovni simbol talasa, dakle $\wedge/\wedge/\wedge$. U arijevske ezoterizmu, kao i u semitskom, to slovo je uvek značilo vodu, npr. na sanskritu MAKARA - deseti znak Zodijaka ~ znači krokodil, tačnije vodeno čudovište ko-

je je uvek bilo povezano sa vodom. Slovo MA je ekvivalent i odgovara broju 5 - sastavljenom od dvojke, simbola dva odvojena pola, i trojke, simbola trećeg života, potomka dvojke. To se, opet, često simbolizuje *Petouglom*, a on je sveti znak, božanski Monogram. MAITREJA je tajno ime *Petog Bude* i braminskog Avatara - poslednjeg MESIJE koji će doći na kraju Velikog Ciklusa. To je takode inicijal grčke Metide ili *Božanske Mudrosti*, *Mimre*, "reci" ili Logosa i *Mithrasa (Mihra)*, *Monade*, *Misterije*. Svi oni su rođeni u velikoj Dubini i od nje i predstavljaju Sinove *Maje - Majke*, u Egiptu *Maut*, u Grčkoj *Minerve* (božanska mudrost), *Marije* ili *Mirijam*, *Mirhe* itd. Majke hrišćanskog Logosa i *Maje*, Budine majke. *Madava* i *Madavi* su titule najvažnijih bogova i boginja induskog Panteona. Na kraju, *mandala* na sanskritu znači "krug" ili orbita (deset podela *Rig Vede*). Uopšte, najsvetija imena u Indiji počinju tim slovom - od *Mahata*, prvog ispoljenog intelekta, i *Mandare*, velike planine koju su bogovi upotreбили za bućkanje *Okeana*, do *Mandakin*, nebeske *Gange* (Ganga), *Manua* itd.

Može li se to zvati koincidencijom? Čudno je, zaista, što onda nalazimo da čak i Mojsije - nađen u vodi Nila - u svom imenu ima taj simbolički konsonant. A faraonova ćerka "dade mu ime Mojsije (...) jer", kaže ona, " (...) *Izvadila sam ga iz VODE*" (*Izlazak*, II, 10). "Pored toga, hebrejsko sveto ime Boga koje se odnosi na to slovo M je *Meborah*, "Sveti" ili "Blagosloveni", a ime za vodu ili *Potopie M'bul*. Nabranje primera možemo završiti podsetivši se na "tri Marije" na Raspeću i njihove veze sa *Morem*, *Okeanom* ili *Vodom*. Zato je u judaizmu i hrišćanstvu *Mesija* uvek povezan sa Vodom, Krštenjem, sa *Ribama* (znak Zodijaka koji se na sanskritu zove *Meenam*, pa čak i sa *Matsja* (ribom) Avatarom i Lotosom - simbolom materice ili lovanja, stoje isto.

Kod relikata drevnog Egipta, što je starije poreklo zavetnih simbola i amblema na iskopanim predmetima, to se češće cvetovi lotosa i voda nalaze u vezi sa Solamim Bogovima. Bog *Khnum* - moć vlage - voda, kao stoje mislio Tales, pošto predstavlja princip svih stvari, sedi na prestolu smeštenom u lotosu (Saitička epoha, *Serapeum*).

Čak i sedam ćerki *midijskog* sveštenika, kojima je, kad su došle da zahvate vodu, Mojsije *napojio* stado, a za tu uslugu su Midijci dali Mojsiju Sefom za ženu (*sippara* = *blistavi talas*) (*Izlazak*, II). Sve to ima identično tajno značenje.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Bog Bes stoji na lotosu, spreman da proždere svoje potomstvo (*Ibid, Abidos*). Tot, bog misterije i Mudrosti, sveti Pisar Amentija, nosi solami disk kao ukras na glavi, sedi sa glavom bika (pošto je sveti bik Mendesa oblik Tota) i ljudskim telom na potpuno rascvetalom lotosu (*IVdinastija*). Na kraju, tu je boginja Hiket, koja u svom obliku žabe počiva na lotosu, pokazujući tako svoju povezanost sa vodom. I upravo su iz tog simbola žabe, nesumnjivo najdrevnijeg od egipatskih božanstava, egiptolozi uzalud pokušavali da otkriju njenu tajnu i funkcije. To što su taj simbol rani hrišćani usvojili u crkvi pokazuje da su ga oni bolje poznavali od naših savremenih orijentalista. "Boginja-žaba, ili krastača" bila je jedno od glavnih kosmičkih božanstava povezanih sa stvaranjem, usled svoje amfibijske prirode i uglavnom zbog svog očiglednog vaskrsnuća, nakon dugih godina usamljenog života, zatvorena u starim zidovima, stenama itd. Ona ne samo daje učestvovala u organizaciji sveta, zajedno sa *Khnumom*, već je takode bila povezana sa *dogmom o vaskrsenju*^ Mora daje postojalo neko veoma duboko i sveto značenje vezano za taj simbol, budući da su ga, uprkos riziku da budu optuženi za odvratni oblik obožavanja životinja, rani egipatski hrišćani usvojili u svojim crkvama. Žaba ili krastača unutar lotosovog cveta, ili naprosto i bez tog simbola, bio je oblik u kome su pravljene *crkvene svetiljke* na kojima su bile ugravirane reci "Ja sam vaskrsnuće" "Ey- sifii avdaiaaK;".'^ Te žablje boginje se takode nalaze na svim mumijama.

Kod Egipćana, to je bilo vaskrsnuće u ponovnom rođenju nakon 3.000 godina pročišćenja, bilo u Devahnu, bilo u "poljima blaženstva".

Takva "žaba-boginja" može se videti u kairskom Bulak muzeju. Za tvrdnju o crkvenim lampama i natpisima na njima jemči učeni bivši direktor Bulak muzeja, g. Gaston Maspero (vidi njegov *Vodič za posetioce Muzeja Bulak*, str. 146).

IX

MESEC, *DEUS LUNUS*, FEBA

Osvrt na Lunarni Mit • Ključna napomena o Meseću * Kopije i Originali • Biseksualni Mesec

Ovaj arhajski simbol je najpoetičniji od svih simbola, a takode i u najvećoj meri filozofski. Drevni Grci dali su mu istaknut značaj, a savremeni pesnici su ga izrabili do otrcanosti. Kraljica noći,* koja u veličanstvenosti svoje neuporedive svetlosti plovi nebom pomračujući sjaj svih drugih zvezda, čak i Večernjače, i prostirući svoj srebrni pokrivač preko čitavog zvezdanog sveta, uvek je bila omiljena tema svih pesnika hrišćanskog sveta, od Milтона i Šekspira, sve do najnovijih stihotvoraca. Ali, blistava svetiljka noći, sa svojom bezbrojnom zvezdanom svitom, govorila je samo mašti profanih. Sve do skora, religija i nauka nisu imale ništa sa tim divnim mitom. Pa ipak, hladni devičanski Mesec, ona, po Šelijevim recima:

(. . .) Koja divnim čini sve čemu se osmehne,
Taj oltar lutajući mekog, a ipak hladnog plamena,
Koji se večno preobražava, pa opet je isti,
I greje, ali ne prosvetljava. (. . .)

u bližem je odnosu prema Zemlji nego bilo koje drugo nebesko telo. Sunce daje život čitavom planetarnom sistemu, Mesec daje život našoj planeti, i rane rase su to razumele i znale, još u svom detinjstvu. Ona je Kraljica i ona je Kralj, i bila je Kralj Soma pre nego što se

"Mesec" je na engleskom i latinskom ženskog roda. (nap. prev.)

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

pretvorila u Febu i čednu Dijanu. Ona je pre svega božanstvo hrišćana, preko mojsijevskih i kabalističkih Jevreja, iako je civilizovani svet ostao nesvestan te činjenice dugi niz vekova, zapravo, još otkad je umro poslednji inicirani crkveni otac, odnoseći sa sobom u grob tajne paganskih hramova. Za "očeve" - kao što su bili Origen ili Kliment Aleksandrijski - Mesec je bio živi simbol Jehove: onaj koji daje Život i koji daje Smrt, onaj koji upravlja bićem - u našem Svetu. Jer, ako je Artemida kod Grka bila Luna na Nebu i Dijana na Zemlji, koja vlada rođenjem deteta i životom, kod Egipćana ona je bila Hekata u Paklu, boginja Smrti, koja je vladala nad magijom i baljalicama. Više od toga: kao otelovljeni mesec, čije su pojave trijadne, Dijana-Hekata-Luna je *tri u jednom*. Jer, ona je *Deva triformis, tergemina, triceps* - tri glave najednom vratu, kao Brama-Višnu-Šiva. Otuda je ona model našeg trojstva, koje nije uvek bilo potpuno muško. Broj sedam, tako istaknut u *Bibliji*, tako svet u svom sedmom (Sabat) danu, došao je Jevrejima iz drevnosti, a poreklo vodi od četvorstrukog broja 7 sadržanog u 28 dana lunamog meseca, budući da je tako svaki sedmostruki deo tipiziran jednom četvrtinom meseca.

Vredno je truda da u ovom delu damo pregled porekla i razvoja lunamog mita i *obožavanja* u istorijskoj antici, na našoj strani zemljine kugle. Njen raniji izvor ne može pratiti *egzaktna* nauka, koja odbacuje predanje, dok je za teologiju, koja je pod vodstvom veštih papa žigosala svaki literarni fragment koji ne nosi dozvolu Rimske Crkve, njegova arhajska istorija zatvorena knjiga. Da li je starija egipatska ili arijevska indijska religiozna filozofija - a Tajna Doktrina kaže da je starija ova dmga - ne znači mnogo u tim pitanjima, pošto su lunamo i solamo "obožavanje" najstarija na svetu. Oba su preživela i prevladala do dana današnjeg u čitavom svetu, kod nekih otvoreno, kod drugih - npr. u hrišćanskoj simbolici - tajno. Mačka, lunarai simbol, bila je posvećena Izidi, budući daje ona sama u jednom smislu Mesec, kao stoje Oziris Sunce. Mačka se često vidi na vrhu čertraljke u mkama te boginje. Ta životinja se veoma poštovala u gradu Bubaste, koji bi duboko ožalio smrt svake svete mačke, jer se u tom gradu misterija posebno obožavala Izida, kao Mesec. Astronomska simbolika povezana sa tim već je izneta u prvom odeljku "*Simbolizma*", a niko je nije bolje opisao od g. Dž. Mejsija u njegovim *Pre-*

Boginja Tpi.iop{}oq u Alkamenovom vajarstvu.

davanjima i *Prirodnom postanju*. Rečeno je, oko mačke izgleda kao da sledi luname faze u njihovom opadanju i rastu, a njene ženice sijaju kao dve zvezde u tami noći. Otuda mitološka alegorija koja pokazuje Dijanu kako se krije u obliku mačke na Mesecu, gde je, u pratnji ostalih božanstava, nastojala da pobegne od *Tifonovih* progona (vidi Ovidijeve *Metamorfoze*). Mesec je u Egiptu bio i "Oko Horusa" i "Oko Ozirisa", Sunca.

Ista je stvar i sa *Psoglavom*. Majmun sa psećom glavom bio je glif koji simbolizuje Sunce i Mesec, iako je Psoglav *više hermetički nego religiozni simbol*. Jer to je hijeroglif Merkura, planete, kao i Merkura filozofa alhemičara, "jer", kažu alhemičari, "Merkur mora da bude uvek u blizini Izide, kao njen ministar, pošto bez Merkura ni Izida ni Oziris ne mogu da učine ništa u VELIKOM DELU." Psoglav, gde god je predstavljen sa Merkurovom palicom, ili Mesečevim srpom ili Lotosom, predstavlja glif "filozofskog" Merkura, ali kad je predstavljen sa trskom, ili svitkom pergamenta, onda znači Hermesa, Izidinog sekretara i savetnika, kao što je Hanuman obavljao isti posao za Ramu.

Iako redovnih obožavalaca Sunca, Parsa, nema mnogo, ipak nije jedino korpus induske mitologije i istorije zasnovan na i prožet sa ta dva obožavanja, već je to slučaj i sa samom hrišćanskom religijom. Od svog nastanka do naših dana ona su obojila teologije i rimokatoličke i protestantske crkve. Zaista, razlika između vera arijevske Indusa i arijevske Evropljana je veoma mala ako samo uzmemo u obzir osnovne ideje obe od njih. Indusi se ponose što sebe nazivaju *Surjama* i *Candravansama* (*Solarne* i *Lunarne* dinastije). Hrišćani se pretvaraju da gledaju na to kao na idolatriju, pa ipak se drže religije koja je u potpunosti zasnovana na solamom i lunamom obožavanju. Beskorisno je i uzaludno što se protestanti bune protiv rimokatolika zbog njihove "mariolatrije", zasnovane na drevnom kultu lunarnih boginja, kad oni sami obožavaju Jehovu, prevashodno *lunarnog* boga, i kad su obe crkve u svojoj teologiji prihvatile *Sunce-linstu* i *lunarno trojstvo*.

Ono što se zna o haldejskom obožavanju Meseca, o vavilonskom bogu *Sinu*, koga su Grci zvali "*Deus Lunus*", veoma je malo, a to malo će najverovatnije zavesti profanog proučavaoca koji ne uspe da shvati ezoterijski značaj simbola. Kao što je popularno bilo poznato drevnim profanim filozofima i piscima (jer su oni inicirani bili

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

obavezni da ćute), Haldejci su obožavali Mesec pod *njenim* (i *njegovim*) različitim imenima, baš kao i Jevreji, koji su došli nakon njih.

U pomenutom neobjavljenom rukopisu o *Veštini Govora*, postoje saopšten ključ formiranja drevnog (simboličkog) jezika, iznesen je logički *raison d'etre** tog dvostrukog obožavanja. Knjigu je napisao jedan neverovatno dobro obavešten i pronicljiv učenjak i mistik i saopštio je to u razumljivom obliku hipoteze. Ona, međutim, hteli ne hteli, postaje dokazana činjenica u istoriji religiozne evolucije ljudske misli za sve one koji su ikad makar i zavirili u tajne drevne simbologije. Tako on kaže:

Jedno od prvih ljudskih zanimanja, povezano sa stvarnom potrebom, bilo je opažanje perioda vremena, ^ obeleženih na nebeskom svodu koji niče i izdiže se iznad nivoa horizonta ili ravni mirne vode. Bili su obeleženi, na primer, dan i noć, faze Meseca, njegove stelame i sinodne revolucije i periodi solame godine sa ponavljanjem godišnjih doba i primenom prirodnih mera dana i noći, ili dana podeljenog na svetlost i tamu. Takode je otkriveno da postoje najduži i najkraći solami dan i dva solama dana sa jednakim trajanjem dana i noći u toku jedne solame godine, a tačke tih dana u godini mogle su se sa velikom preciznošću zabeležiti na zvezdanim grupama neba ili sazvežđa, koje su zato podložne onom retrogradnom kretanju koje bi tokom vremena zahtevalo korekciju iU umetanje, kao stoje bio slučaj kod opisa Potopa, gde je načinjena korekcija od 150 dana za period od 600 godina, tokom koga se zbrka među kopnenim međašima povećala. (. . .) To bi se prirodno događalo (. . .) svim rasama u svim dobima; i za takvo znanje se mora smatrati da je bilo urođeno ljudskoj rasi pre vremena koje nazivamo istorijskim periodom. (. . .)

Na toj osnovi, autor traga za nekim prirodnim fizičkim funkcijama koje su zajedničke ljudskoj rasi, a povezane sa periodičnim ispoljavanjima, tako da "veza između te dve vrste pojava (...) postane učvršćena u populamoj upotrebi." On ih nalazi u "{a) žen-

* (Franc.) - razlog za postojanje, (nap. prev.)

Drevna mitologija uključuje drevnu astronomiju baš kao i astrologiju. Planete su bile ruke koje pokazuju, na bročanicu solamih sistema, časove određenih periodičnih zbivanja. Tako je Merkur bio *glasnik* određen da održava ritam tokom dnevnih solamih i lunamih pojava i inače je bio povezan sa Bogom i Boginjom Svetlosti.

Mesec, Deus Lunus, Feba

skim fiziološkim fenomenima svakog lunamog meseca od 28 dana, ili "4 nedelje svaka od po 7 dana, tako da bi 13 pojava tog perioda trebalo da se odigraju za 364 dana, što predstavlja solamu sedmičnu godinu sa 52 nedelje, svaka po 7 dana. (b) Oživljavanje fetusa je obeleženo periodom od 126 dana, ili 18 nedelja, svaka od 7 dana, (c) Period koji se naziva periodom vitalnosti ima 210 dana, ili 30 nedelja sa po 7 dana svaka, (d) Period za porođaj dospeva za 280 dana, ili 40 nedelja, svaka sa po 7 dana ili 10 lunamih meseci sa po 28 dana svaki, ili 9 kalendarskih meseci sa po 31 dan, računajući na nebeskom svodu period puta između tame materice do svetlosti i slave svesnog postojanja, koja sadrži nedokučivu misteriju i čudo. (. . .) Zato su posmatrani periodi vremena koji označavaju delovanje fiankcija rađanja prirodno postali osnov za astronomske proračune. (...) Možemo gotovo da potvrdimo (...) daje to bio način računanja kod svih naroda, bilo da su do njega došli nezavisno, ili posredno ili indirektno učenjem. To je bio način kod Jevreja, jer oni i danas računaju kalendar pomoću 354 i 355 dana luname godine, a mi imamo poseban dokaz da su se tim načinom služili i stari Egipćani, a dokaz je sledeći:

Ideja koja leži u osnovi religiozne filozofije Jevreja bila je da Bog u sebi sadrži sve stvari i daje čovek njegova slika, uključujući i ženu. (. . .) Mesto čoveka i žene kod Jevreja i Egipćana su zauzimali bik i krava, posvećeni Ozirisu i Izidi, koji su predstavljani kao čovek sa glavom bika i žena sa glavom krave, i ti simboli su obožavani. Opšte je poznato daje Oziris bio Sunce i reka Nil, tropska godina od 365 dana, što predstavlja numeričku vrednost reči *Neilos*, ali i bik, a takode je bio i princip vatre i životodajne sile, dok je Izida bila Mesec, korito reke Nilih Majka Zemlja, za čije je radajuće energije voda neophodna, lunarna godina od 354-364 dana, određivač perioda trudnoće, i krava obeležena ili predstavljena sa srpom mladog meseca.

Ali, korišćenje krave kod Egipćana na mestu koje kod Jevreja zauzima žena nije nosilo nikakvu korenitu razliku u značenju, već sličnost u pogledima, i naprosto varijantu jednog simbola opšteg

Karikaturisano i uniženo vedantinsko poimanje Parabramama koji unutar *toga samog* sadrži ceo Univerzum kao daje to samo taj beskrajni Univerzum, i *ne postoji ništa drugo izvan toga*.

Baš kao što do današnjeg dana u Indiji Šivin bik i krava predstavljaju nekoliko *Sakti* - boginja.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

značaja, budući da se smatralo da je period trudnoće kod krave i žene isti, 280 dana, ili deset lunamih meseci, svaki sa po četiri sedmice. I taj period je činio suštinski značaj tog životinjskog simbola, čija je oznaka bio mesečev srp.^ (...) Nalazimo da su ti periodi trudnoće i prirodni periodi bili predmeti simboličkog označavanja u celom svetu. Tako su oni bili korišćeni i kod Indusa, a najjasnije su ustanovljeni kod prastanovnika Amerike, u Ričardsonovim i Gestovim tablicama, u Krstu Palenke, a vidno je da leže i u osnovi oblika kalendara Maja sa Jukatana, Indusa i starih Jevreja. Ti prirodni simboli (...) bili bi ili falus, ili falus ijoni. (...) ili *muško* i *žensko*. Zaista, reci koje su prevedene kao opšti pojam muškog i ženskog u 270. stihu prvog poglavlja *Postanja* su (. .) *sacr* i *n 'cabrah*, što bukvalno znači falus i joni,* ali prikazivanje faličkih amblema teško da ukazuje na polne organe ljudskog tela, kad se uzme u obzir njihovo funkcionisanje i razvoj testisa koji su povezani sa njima; potom bi došlo ukazivanje na načine merenja lunamog vremena, i preko lunamog, solamog vremena.

To je fiziološki ili antropološki ključ za simbol Meseca. Ključ koji otkriva misteriju teogonije ili evolucije manvantaričkih bogova je složeniji i u sebi nema ničeg faličkog. U njemu je sve mistično i božansko. Ali Jevreji, osim što su direktno povezali Jehovu sa Mesecom, kao bogom razmnožavanja, više su voleli da zanemare više hijerarhije i neke od njih (zodijačka sazvežđa i planetarne bogove) su načinili svojim Patrijarsima razvodnjavajući na taj način čisto teozofsku ideju i spuštajući je na nivo grešnog čovečanstva (vidi poglavlje "*Najsvetije od Svetih*", u delu o *Simbolizmu*, Knjiga II). Rukopis koji smo u prethodnom tekstu citirali veoma jasno objašnjava kojoj hijerarhiji bogova pripada Jehova i koje bio taj jevrejski BOG, jer on pokazuje, jasnim jezikom, da Bog koga su hrišćani natovarili sebi na vrat nije ništa drugo do lunami simbol reproduktivne funkcije ili funkcije razmnožavanja u prirodi. Oni su stalno ignorisali čak i tajnog boga jevrejskih kabalista, Ain-Sofa, koji je u najranijim kabalističkim i mističkim predstavama isto tako veliki kao i Parabramam. Ali, Rozenrotova *Kabala* ni u kom slučaju ne prenosi istinska izvorna učenja Simeona Ben Johajja, ni metafizička,

^ Otud obožavanje Meseca kod Jevreja.
"Muškim i ženskim on ih stvori."

ni filozofska, ni bilo koja druga. A koliko proučavalaca kabale zna išta o njima, izuzev iz iskrivljenih prevoda na latinski? Bacimo pogled na ideju koja je drevne Jevreje navela da usvoje zamenu za večno NESPOZNATLJIVO i koja je hrišćane zavela da tu zamenu prihvate kao stvarnost.

Ako se tim organima (falus ijoni) kao simbolima stvaralačkih kosmičkih moći (. . .) može pridodati ideja o preiodima vremena, tada, zaista, u konstrukciji Hramova kao Prebivališta Božanstva, ili Jehove, mesto označeno kao Najsvetije od Svetih, ih Najviše Mesto trebalo bi da svoj naziv crpi iz priznavanja svetosti organa za razmnožavanje, koji su se smatrali kako simbolima mera tako i stvaralačkog Uzroka.

Kod drevnih mudraca, nije bilo imena, ideje ni simbola za Prvi Uzrok. Kod Jevreja, indirektna zamisao o njemu bila je izražena u terminima negacije poimanja, npr. *Ain-Sof* Bez Granica. Ali, simbol *njegovog prvog razumljivog ispoljavanja* bila je zamisao kruga sa njegovim prečnikom. (. . .) (Vidi Proem za Knjigu I, Deo I.) koji istovremeno nosi geometrijsku, faličku i astronomsku ideju (. . .) jer jedan se rada iz nule ili Kruga, bez koje ne bi mogao postojati, i izjedan, ili prvobitnog jednog, niče devet cifara, a geometrijski, sve figure u ravni. Zato je u kabah taj krug, sa njegovim prečnikom, slika deset Sefirot ili Emanacija, koje sačinjavaju Adama Kadmona, Arhetipskog Čoveka, tvorački izvor svih stvari. (...) Ta ideja o povezivanju kruga i njegovog prečnika, to jest, broja deset, sa značajem reproduktivnih organa, i Najsvetijeg Mesta, ostvarena je u konstrukciji Kraljeve Odaje, ili Najsvetije od Svetih, u Velikoj Piramidi, u Mojsijevom Tabemaklu i u Najsvetijem od Svetih u Solomonovm Hramu. (...) To je *slika dvostruke materice, jer* na hebrejskom je slovo *he* H istovremeno broj 5 i simbol materice, a dva puta 5 je 10, ili falički broj.

Ta "dvostruka materica" takođe pokazuje dvojnost ideje prenesene iz najvišeg, duhovnog, sve do najnižeg ili zemaljskog nivoa, a kod Jevreja i ograničene na ovaj poslednji. Zato je kod njih broj 7 stekao najistaknutije mesto u egzoteričkoj religiji, kultu spoljašnjih

Zato što je bio isuviše svet. U *Vedama* se o njemu govori kao o TOME; to je "Večni Uzrok", i zato se o njemu ne može govoriti kao o "Prvom Uzroku", jer taj termin podrazumeva odsustvo svakog uzroka u nekom periodu.

TAJNA DOKTRINA « KOSMOGENEZA

formi i praznih rituala, kao, na primer, njihov Sabat, sedmi dan posvećen njihovom božanstvu, Mesecu, koji simbolizuje razmnoživačkog Jehovu. Za razliku od toga, kod drugih naroda je broj sedam bio tipski za teogonijsku evoluciju, za cikluse, kosmičke nivoe i Sedam Sila i Okultnih Moći u Kosmosu, kao bezgraničnoj celini, čiji je gornji trougao bio nedostupan konačnom ljudskom intelektu; dok su se, opet, neki drugi narodi, u svom nasilnom ograničavanju Kosmosa u Prostoru i Vremenu, zabavili samo njegovim sedmostrukim nivoom ispoljavanja, Jevreji su usredsredili ovaj broj samo na Mesec i na tome zasnovali sve svoje svete proračune. Otuda nalazimo da oprezni autor navedenog rukopisa u vezi sa metrologijom Jevreja primećuje da:

(. . .) ako bi se 20,612 pomnožilo sa $4/3$, *proizvod bi dao osnov za utvrđivanje prosečne vrednosti revolucije Meseca*, a ako bi se taj proizvod dalje pomnožio sa $4/3$, taj proizvod bi dao osnov za određivanje tačnog perioda prosečne solame godine (...) taj oblik (...) postaje veoma koristan za određivanje astronomskih perioda vremena.

Taj dvostruki broj (muški i ženski) takode je simbolizovan u nekim dobro poznatim idolima, npr, "Arđanari-Išvara, hinduska Izida, Eridanus, ili Arđan, ili hebrejski Jordan, *ili izvor silaska*. Ona stoji na listu lotosa koji pliva na vodi. Ali, značenje toga je daje ona dvopolna ili hermafrodit, to jest, kombinovanije«/ *ifalus*, broj 10, hebrejsko slovo Jod •, *sadržalac Jekove*. Ona, tačnije ona-on, daje minute istog kruga od 360 stepeni."

U svom najboljem aspektu "Jehova" je Binah, "Gornja posredujuća Majka, *Veliko More* Svetog Duha" i zato pre sinonim za Mariju, Isusovu Majku, nego za njegovog Oca; ta "Majka, pošto, predstavlja latinsko *Mare*, i ovde je more, Venera, *Stella del Mare* ili "Zvezda Mora"

Preci tajanstvenih Akađana - *Candre* ili *Indovanse*, Lunami Kraljevi za koje predanje govori da su vladali Prajagom (Alahabadom) vekovima pre nove ere - došli su iz Indije i sa sobom doneli obožavanje svojih predaka, obožavanje Some, i njegovog sina Bude, koji je kasnije postao onaj haldejski. Pa ipak, takvo obožavanje, po strani od popularne astrolatrije i heliolatrije, ni u kom vidu nije bilo *idolatrija*. U svakom slučaju, ništa više nego stoje to savremeni kato-

lički simbolizam koji povezuje njihovu Devicu Mariju - *Magna Mater* Sirijaca i Grka - sa Mesecom.

Najpobožniji rimokatolici su veoma ponosni na to obožavanje i to javno priznaju. U *Podsetnicima* Francuskoj Akademiji, markiz de Mirvij kaže:

Jedino je prirodno da, pošto to predstavlja nesvesno proročanstvo, Amon-Ra bude *muž svoje majke*, postoje *Magna Mater* hrišćana upravo *supruga onog sina koga začinje*. (...) mi (hrišćani) *sad možemo da razumemo zašto Neit baca svetlost na Sunce, dok ostaje Mesec*, pošto DEVICA, koja je KRALJICA NEBESA, stoji Neit bila, odeva u njegov (Mesečev) sjaj, a sa svoje strane odeva HRISTA-SUNCE. "*Tu vestis solem et te sol vestit*". (. . .) pevaju rimokatolici tokom svoje službe, a on dodaje: -

Mi (hrišćani) sad takođe razumemo kako je moguće da čuveni natpis u Saisu tvrdi da "niko nikad nije podigao moj peplum (veo)", uzimajući u obzir da ta rečenica, bukvalno *prevedena, predstavlja rekapitulaciju onog što sepeva u crkvi od dana bezgrešnog začeca*.

(Arheologija Device Majke, str 117)

Svakako da ništa ne može biti iskrenije od ovoga! To u potpunosti opravdava ono što je g. Džerald Mejsi rekao u svom predavanju o "Luniolatriji, drevnoj i savremenoj":

Čovek u Mesecu (Oziris-Sut, Jehova-Satana, Hrist-Juda i drugi lunami blizanci) često se optužuje za loše ponašanje. (...) U lunarnim fenomenima Mesec je bio jedno kao *naš* Mesec, koji je dvostruk u polnosti, a trostruk po karakteru - kao majka, dete i odrasli muškarac. Tako dete Meseca postaje suprug svoje sopstvene majke! To se ne može izbeći ako treba da dođe do bilo kakvog razmnožavanja. On je bio prisiljen da bude svoj sopstveni otac! Te odnose je pokudila kasnija sociologija i prvobitni čovek u Mesecu bio je tabuisan. Pa ipak je u svojoj najnovijoj, najneobjašnjivijoj fazi, ovo postala centralna doktrina najgrublje praznoverice koju je svet ikad video, jer ti lunami fenomeni i njihovi ljudski predstavljeni međudnosi, uključujući i incestuozni, predstavljaju sam osnov hrišćanskog Trojstva u Jedinstvu. Zbog nepoznavanja simbolizma, jednostavna predstava drevnih vremena postala je najdublja religiozna misterija savremene luniolatrije. Katolička crkva, ni najmanje

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

se ne stideći tog dokaza, slika Devicu Mariju sa suncem i sa mesečevim srpom pred njenim stopalima kako u svojoj ruci drži lunarno dete - koje je dete i suprug majke Meseca. Majka, dete i odrasli muškarac predstavljaju osnovu.

Na taj način se može dokazati daje naša hristologija mumifikovana mitologija i predstavlja legendarno sveto znanje, koje nam je u *Starom* i *Novom Zavetu* podmetnuto kao božansko otkrivenje, koje je izrekao sam glas Božiji.

U *Žoharu* nalazimo jednu očaravajuću alegoriju, koja bolje otkriva pravi karakter Jehove ili YHVH u prvobitnim koncepcijama jevrejskih kabalista. Nju danas nalazimo u *Kabali* Ibn Gebirola, u prevodu Isaka Majera. Naš autor kaže:

U uvodu koji je napisao R'Hez'ki-jah, koji je veoma star i čini deo Brodijevog izdanja *Žohara* (I, 5b i dalje), postoji izveštaj o putovanju na koje su se uputili R. El'azar, sin R. Shim-on b. Jo'haia i Rabi Abah.

Oni sreću čoveka sa teškim bremenom i pitaju ga kako se zove; on odbija da kaže i počinje da im objašnjava *Toru* (Zakon).

Oni upitaše: "Ko te je nagnao da tako ideš i nosiš tako težak teret?" On odgovori Slovo $\hat{J}$ (Jod, koji je = 10 i predstavlja simbolično slovo Ketera i suštinu i zametak Svetog imena miT' YHVH). (. . .) Oni su mu rekli: "Kad bi nam rekao ime svog oca, poljubili bismo prašinu sa tvojih stopala." On odgovori: "Sto se tiče mog oca, *on boravi u Velilcom Moru i tamo Je bio riba*" (kao i Višnu i Dagon ili Oanes) koja je (prva) uništila veliko more" (...) i on je bio veliki i moćan i "Najdrevniji od Dana" sve dok nije progutao sve druge ribe u (Velikom) Moru (. . .) R. El'azar sasluša i reče mu: "Ti si Sin Svetog Plamena, ti si Sin Rab Hama - *'nun-ah* Sabah [stari: *riba* se na aramejskom i haldejskom kaže *nun* (*noon*)] ti si sin Svetlosti *Tore*" (*Darme*) itd.

Potom autor objašnjava da kabalisti nazivaju žensku Sefiru, *Binah*, "velikim morem": otudje *Binah*, čija su božanska imena Jehova, *Jah* i Elohim, naprosto haldejska *Tijamat*, ženska moć, Berozova *Thalat*, koja vlada Haosom, a hrišćanska teologija je kasnije od nje načinila zmiju ili Đavola. On-Ona (Jah-hova) je nadnaravna (Heh i

Eva). Jah-hovah, ili Jehova, onda je isto što i naš Haos - Otac, Majka, Sin - na materijalnom nivou i u čisto fizičkom Svetu. *Demon* i *Deus* istovremeno. Sunce i Mesec, dobro i zlo. Bog i Demon.

Lunami magnetizam stvara život, održava ga i uništava - psihički i fizički. I ako je astronomski mesec jedna od sedam planeta starog sveta, u teogoniji je on jedan od regenata, kako kod Hrišćana tako i kod pagana, pri čemu oni prvi o njemu govore pod imenom jednog od svojih Arhandela, a drugi pod imenom nekog od svojih bogova.

Zato je lako razumeti smisao "bajke" koju je Hvoljson preveo iz starog haldejskog rukopisa na arapski, o Ku-Tamiju koga podučava *idol* Meseca (vidi Knjigu III). Selden, kao i Majmonid, saopštava nam tajnu {*More Nevochim*, Knjiga III, poglavlje XXX}. Obožavoci *Terafima* (Jevrejskih Proročišta) "urezali su slike i tvrdili da svetlost glavnih zvezda (planeta) skroz naskroz prolazi kroz njih i tako anđeoske VRLINE (vladara zvezda i planeta) razgovaraju sa njima, učeći ih mnogim korisnim stvarima i veštinama." A Selden objašnjava da su *Terafimi* bili građeni i sklapani na osnovu položaja određenih planeta, onih koje Grci zovu (*5xo\ysia*, i prema brojkama oni su bili locirani na nebu i zvani *dA,s^riTfjpoi* ili bogovi *zaštitnici*. Oni koji su pratili *CTxoixei^a* nazivani su *aTOixei(0|aaxvxo|*, ili sveštenicima *aToixsta* {*De Diis Syriis*, *Teraph. II*, *Synt.* str. 31). Vidi u daljem tekstu *Terafim*.

Međutim, u *Nabateanskoj poljoprivredi* ima takvih rečenica koje su uplašile ljude od nauke i navele ih da to delo proglase "ili *apokrifom* ili bajkom koja nije vredna pažnje jednog akademika". A istovremeno, kako je pokazano, revnosni rimokatolici i protestanti je cepaju na komade; ovi prvi zato što "ona opisuje obožavanje demona", a drugi zato stoje "neznabožačke". I opet, nijedni ni drugi nisu u pravu. To *nije* bajka, a što se tiče pobožnih crkvenjaka, na isto obožavanje se može ukazati u svetim spisima, ma koliko da su u prevodu izobličeni. Solamo i Lunamo obožavanje, kao obožavanje Zvezda i Elemenata, može se pratiti i ono igra određenu ulogu u hrišćanskoj teologiji; papisti ga brane, a uporno ga poriču protestanti, ali na sopstveni rizik i štetu. Za ovo možemo dati dva primera.

Amijan Marcelin uči da su drevna proricanja uvek obavljena uz pomoć Duhova i Elemenata, "*Spiritus elementorum*, a na grčkom *7i:v8U|uata TCBV axoixsio)v*" (i. l, 21).

Ali, danas je otkriveno da planete, Elementi i Zodijak nisu igrali ulogu samo u Heliopolisu u vidu dvanaest kamenova zvanih "misterije elemenata", *elementorum arcana*, već takode i u Solomonovom hramu, i, kao što su ukazali razni pisci, u nekoliko starih italijanskih crkvi, pa čak i u pariškoj *Notr Dam*, gde se mogu videti do dana današnjeg.

Nijedan simbol - uključujući i Sunce - nije po svom značenju bio složeniji od lunamog simbola. Njegov pol je, naravno, bio dualan. Kod nekih je bio muški, npr, kod Indusa "Kralj Soma" i haldejski *Sin*, kod drugih naroda on je bio žensko, prekrasna boginja Dijana-Luna, riitija, Lucina. U Taurisu su Artemidi, jednom obliku lunarne boginje, prinošene ljudske žrtve, Krićani su je zvali Diktina, a Međani i Persijanci Anaitis, kako pokazuje natpis u Koloeu: 'ApTS|ii5i 'AvdeiTi. Ali, mi se danas bavimo uglavnom najčestitijom i najčistijom od božanskih devica. Lunom-Artemidom, kojoj je Pamfos prvi dao prezime Ka?tA,iaxri, i o kojoj Hipolit piše: Ka>^>^iaTa πιο^U TiapBsvrov (vidi *Pausanija*, VIII, 35, 8). Ta Artemida-Lokija, boginja koja vlada začecem i rođenjem dece (*Ilijada*, *Pausanija*, itd.), po svojim flinkcijama i kao trostruka Hekata je orfičko božanstvo, prethodnik boga rabina i prehrišćanskih kabalista, i njegovog lunamog tipa. Boginja Trimorfos bila je personifikovani simbol različitih i uzastopnih aspekata koje predstavlja Mesec u svakoj od njegove tri faze, a to je već bilo tumačenje stoika (*Cornut, De Nat*, D. 34, 1), dok su orfici objasnili epitet (Τριλιop(λ)0(;) pomoću tri carstva prirode nad kojima ona vlada. Ljubomorna, krvožedna, osvetoljubiva i despotska Hekata-Luna je dostojan pamjak "Ijubomomog Boga" jevrejskih proroka.

Čitava zagonetka solamog i lunamog obožavanja, koje se danas može pratiti u crkvama, zaista se oslanja na tu kao svet stam misteriju lunamog fenomena. Spregnute sile u "Kraljici Noći", koje su za savremenu nauku skrivene, ali potpuno aktivne za znanje istočnjačkih adepata, dobro objašnjavaju hiljadu i jedan oblik u kome su Mesec prikazivali drevni narodi. One takode pokazuju koliko su drevni narodi neuporedivo dublje bili upućeni u seleničke misterije nego savremeni astronomi. Čitav Panteon lunamih bogova i boginja, Neftida ili Neit, Prozerpina, Melita, Kibela, Izida, Astarta, Venera i Hekata sa jedne, a Apolon, Dionis, Adonis, Bah, Oziris, Atis, Tamuz itd. itd., sa dmge strane, na osnovu svojih imena i titula "Sinova" i "Mu-

ževa" svojih majki pokazuju da su identični sa hrišćanskim Trojstvom. U svim religioznim sistemima bogovi stapaju svoje funkcije Oca, Sina i Muža u jednu, a boginje se identifikuju kao "Žena, Majka i Sestra" muškog Boga; ovaj poslednji sintetise ljudske atribute kao "Sunce, davalac života", a one prve sve druge titule utapaju u veliku sintezu poznatu kao Maia, Maja, Marija itd. - stoje zajedničko ime. "Maja" je, u svojoj usiljenoj derivaciji, kod Grka počela da znači "majka", od korena *ma* (dadjlja), pa je čak svoje ime dala mesecu maju, koji je bio posvećen svim tim boginjama pre nego što je postao posvećen Mariji. ^ Njegovo prvobitno značenje je, međutim, bilo *Maja, Durga*, što su orijentalisti preveli kao "nedostupna", ali što zaista znači "nedostižna" u smislu iluzije i nestvamosti pošto je izvor i uzrok čini koje su personifikacija ILUZIJE.

U religioznim ritualima Mesec je služio dvostrukoj svrsi. Personifikovan kao ženska boginja za egzoteričke ciljeve, ili kao muški bog u alegoriji i simbolu, u okultnoj filozofiji se naš satelit smatra bespolnom Moći koju treba dobro proučiti zato što je se treba plašiti. Kod iniciranih Arijevaca, Haldejaca, Grka i Rimljana, Soma, Sin, Artemis *Soteira* (hermatroditski Apolon, čiji je atribut lira, i bradata Dijana sa lukom i strelom), *Deus Lunus*, a posebno Oziris-lunus i Tot-lunus' predstavljali su okultne moći Meseca. Ali, bilo daje muški ili ženski, bilo daje Tot ili Minerva, Soma ili Astarta, Mesec je okultna tajna nad tajnama, i više simbol zla nego dobra. Njegovih sedam faza (izvorna, ezoterijska podela) su podcijene na tri astronomska fenomena i četiri čisto fizičke faze. Da Mesecu nije uvek bilo ukazivano poštovanje, pokazano je u Misterijama, u kojima je smrt boga-meseca (tri faze postepenog bleđenja i iščezavanja) alegorijski prikazana mesecom koji označava *genija zla* koji privremeno trijumfuje nad svetlošću i životodajnim bogom (Suncem) i bila je potrebna sva magijska veština i učenost drevnih hijerofanata da bi njegovu pobedu pretvorili u poraz.

Najdrevnije od svih obožavanja bilo je obožavanje *treće* Rase našeg Kruga, hermafrodita, kojima je *muški* Mesec postao svet, kad

Rimokatolici ideju posvećivanja meseca maja Devici duguju paganskom Plutarhu, koji pokazuje da "je maj posvećen Maji (Mai?a) ili Vesti" (*Aulus-Gellius*, reč Maja) - našoj majci-Zemlji, personifikovaciji naše dadilje i hraniteljke. Tot-Lunus je indijski "Buda-Soma" ili "Merkur i Mesec".

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

su se nakon takozvanog "Pada" polovi razdvojili. "*Deus Lunus*" JQ tad sa svoje strane postao dvopolan, muški i ženski, da bi na kraju počeo da služi u *svrhe čerobnjaštva*, kao dvojna moć, *četvrtoj* rasi, Atlantidanima. Kod Pete (naše rase), lunarno-solarno obožavanje podelilo je narode na dva različita, suprotstavljena tabora. To je vodilo do događaja koji su eonima kasnije opisani u ratu iz *Mahabharate*, koji za Evropljane predstavlja *bajkovit*, a za Induse i okultiste istorijski sukob između *Surjavansi* i *Indovansi*. Postoje poteklo od dvojnog aspekta Meseca, obožavanje ženskog i muškog principa se okončalo u razdvojenim solamim i lunamim kultovima. Među semitskim rasama. Sunce je kroz veoma dugi period bilo *žensko*, a Mesec muško - ovo poslednje shvatanje su usvojili iz atlantiđanske tradicije. Mesec je nazivan "Gospodarem Sunca", *Bel-Semeš*,[^] pre obožavanja Semeša. Nepoznavanje polaznih, kao i okultnih principa za takvo razlikovanje, vodilo je narode u antropomorfističko idolatrijsko obožavanje. Međutim, religija svih drevnih naroda bilaje prvenstveno zasnovana na okultnim ispoljavanjima čisto apstraktne Sile ili Principa koji se danas zove "Bog". Samo ustanovljavanje takvog obožavanja pokazuje, svojim detaljima i ritualima, da su filozofi koji su razvili te sisteme prirode, objektivne i subjektivne, imali duboko znanje i bili upoznati sa mnogim činjenicama naučne prirode. Jer, pored toga što su čisto okultni, rituali lunamog obožavanja bili su zasnovani, kao stoje upravo pokazano, na poznavanju fiziologije (što je za nas sasvim modernom nauka), psihologije, svete matematike, geometrije i metrologije, u njihovim ispravnim primenama na simbole i figure, što predstavljaju samo glifove koji beleže posma-

Tokom perioda koji nedostaje u Mojsijevim knjigama - od proterivanja iz Raja do alegorijskog Potopa - Jevreji su, zajedno sa ostalim Semitima, obožavali Dajanizi[^]D[^]Jn, "Vladara Ljudi", "Sudiju" ili Sunce. Iako su jevrejski kanon i hrišćanstvo učinili da Sunce postane "Gospod Bog", a Jehova u *Bibliji*, mada je kasnije pun nepromišljenih tragova androginog Božanstva, bio je Jehova Sunce, a Astarta Mesec u svom ženskom aspektu, i prilično oslobođen sadašnjih metaforskih elemenata koji su mu dati. Bog je "prožimajuća vatra", pojavljuje se u njoj i njome je okružen. Nije bilo samo u Jezekiljevoj viziji (VIII, 16) kako Jevreji obožavaju Sunce. Izraeličanski Baal (moabitski Šemeš i amonitski Moloh) bio je isto što i "Sunce-Jehova" i on je isto toliko "Kralj i Domaćin Neba", Sunce, koliko je Astarta bila "Kraljica Neba" - ili Mesec. "Sunce Pravednika" je tek sada postalo metaforički izraz.

trane prirodne i naučne činjenice, ukratko, krajnje detaljno i duboko poznavanje prirode. Lunami magnetizam stvara život, održava ga i ubija. *Soma* otelovljuje trostruku moć *Trimurtija* iako je profani ne primećuju do današnjeg dana. Ta alegorija koja kaže daje Soma, Mesec, proizveden bućkanjem *Okeana Života (Prostora)* od strane bogova u nekoj drugoj Manvantari (tj. u danima pre nastanka našeg planetarnog sistema) i druga alegorija koja prikazuje "Rišije kako mužu Zemlju, čije je telo bila Soma, Mesec", ima duboko kosmografsko značenje, jer niti je naša Zemlja bila mužena, niti je Mesec koji mi znamo tele." Kad bi naši ljudi od nauke znali o misterijama prirode onoliko koliko su znali stari Arijevci, sigurno nikad ne bi ni pomislili da se Mesec odvojio od Zemlje. Još jednom, ako hoćemo da razumemo simbolički jezik drevnih naroda, moramo da uzmemo u obzir najstariju permutaciju u teogoniji. Sina koji postaje svoj sopstveni otac, i majku koju je rodio Sin. Inače će mitologija zauvek opsedati orijentaliste kao naprosto "bolest koja se pojavila na određenom nivou ljudske kulture!" - kako to ozbiljno primećuje Renu u svom predavanju na Hibertu.

Drevni narodi, uče, tako reći, samo-stvaranju Bogova: jedna božanska suština, *neispoljena*, neprekidno začinje drugo sopstvo, *ispoljeno*, a to drugo sopstvo, dvopolno po svojoj prirodi, *rađa na bezgrešan način* sve makro i mikrokosmičko u ovom univerzumu. To je pokazano u Krugu i Prečniku, ili Svetom broju 10, nekoliko stranica napred.

Ali, naši orijentalisti, uprkos svojoj ekstremnoj želji da otkriju jedan homogeni *element* u prirodi, *neće* to videti; sputani u svojim istraživanjima ogromnim neznanjem, oni - indolozi i egiptolozi - neprekidno u svojim spekulacijama skreću od istine. Tako je de Ruže nesposoban da shvati, u tekstu koji prevodi, značenje onog što Amon-Ra kaže kralju Amenofesu (pretpostavlja se da je to Memnon): "Ti si moj sin, ja sam te začeo"; i pošto nalazi istu ideju u mnogim tekstovima i u različitim oblicima, taj veoma hrišćanski orijentalist je na

U toj alegoriji, Zemlja beži da spase život pred Prituom, koji je progoni. Ona uzima oblik krave i, drhteći od straha, beži i krije se čak i u oblastima *Brame*. Zato to *nije* naša Zemlja. Opet, u svakoj *Purani*, tele menja ime. U jednoj je to Manu Svajambhuva, u drugoj Indra, u trećoj sam Himavat (Himalaji), dok je Meni onaj koji muze. To je dublja alegorija nego što se misli.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

kraju prisiljen da kaže kako "da bi ta ideja ušla u um ljudi koji pišu hijeroglifima, mora daj u njihovoj religiji postojala manje ili više deflnisana doktrina koja ukazuje daje moguća činjenica božanske i bezgrešne inkarnacije u ljudskom obliku." Baš tako. Ali, zašto zasnivati objašnjenje najednom nemogućem proročanstvu kad je čela tajna objašnjena time što poznija religija kopira raniju?

Ta doktrina je bila univerzalna i nju nije razvio um jednog pisara hijeroglifa, jer indijski *avatari* dokazuju suprotno. Nakon toga, došavši dotle da "jasnije shvati" šta su "Božanski Otac i Sin" bili kod Egipćana, de Ruže i dalje ne uspeva da objasni i opazi šta su bile ženske funkcije pripisane *ženskom* principu u tom prvobitnom rađanju. On ih ne nalazi u boginji Neit, ili Sais. Pa ipak navodi ono što je Zapovednik rekao Kambisu kad je uveo tog kralja u Saitički hram: "Učinio sam Njegovom Veličanstvu poznatim prirodu Sais, koja je prebivalište Neit, velikog (ženskog) tvorca, *roditeljke Sunca*, koje je *prvorođeno i koje nije začeto, već samo rođeno* \ i otuda je plod *bezgrešne majke*.

Koliko je grandioznija, filozofskija i poetičnija istinska razlika - za svakog ko može daj razume i ceni - između *bezgrešne device* drevnih pagana i savremene/'op'^fe koncepcije. Kod ovih prvih, večno mlada majka priroda *stvara i rada* svog "iz uma rođenog" sina. Univerzum. Sunce i Mesec, kao muško-ženska božanstva, oploduju Zemlju, mikrokosmičku majku, i ona sa svoje strane začinje i rađa. Kod hrišćana, "prvorođeni" (*primogenitus*) je zaista rođen, tj. začat "*genitum, nonfactum*" i pouzdano *začet i rođen* — "*Virgo pariet*"*, objašnjava katolička crkva. Tako ona srozava plemeniti duhovni ideal Device Marije do zemaljskog nivoa, i čineći je "od zemlje zemaljskom", degradira taj ideal do najniže antropomorfičke boginje svetine.

Istina, Neit, Izida, Dijana itd. su sve bile "demijurške boginje, istovremeno vidljive i nevidljive, koje imaju svoje mesto na Nebu, i *pomažu razmnožavanju vrsta*" - ukratko, Mesec. Njegovi okultni

Njegova jasna spoznaja toga je da su *Egipćani prorekli* Jehovu (!) i njegovog inkarniranog Spasitelja (dobru zmiju) itd., itd; on čak i poistovećuje Tifona sa *zlim* zmajem iz Edenskog vrta, i to prolazi kao ozbiljna i trezvena nauka.

* (Lat) - rođen od device. (nap. prev.)

aspekti i moći su bezbrojni i u jednom od njih, Mesec kod Egipćana postaje Hator, još jedan aspekt Izide, a obe te boginje su prikazane kako doje Horusa. Pogledajte u Egipatskoj dvorani Britanskog muzeja kako faraon Tutmes obožava Hator, stojeći između nje i Gospodara Nebesa. Taj monolit je uzet iz Kamaka; ista boginja na svom prestolu ima urezan sledeći natpis: "BOŽANSKA MAJKA I GOSPA, ILI KRALJICA NEBA"; takođe i "ZVEZDA ZORNJAČA", i "SVETLOST MORA" (*Stella matutina* i *Lux Mariš*). Sve luname boginje imale su dvojni aspekt -jedan *božanski*, drugi *pakleni*. Sve su bile device majke *bezgrešno* rođenog Sina - SUNCA. Raul Rošeti pokazuje kako mesečeva boginja Atinjana - Palada, ili Kibela, Minerva, ili opet Dijana, koja drži u krilu svoje dete-sina, prizivana na njenim slavljinama kao *Monogenes Qeon* sedi na lavu okružena sa dvanaest ličnosti, u kojima okultisti prepoznaju dvanaest velikih bogova, a pobožni hrišćanski orijentalista apostole, bolje rečeno grčko pagansko proročanstvo o njima.

Oni su oboje u pravu, jer je bezgrešna *boginja* katoličke crkve vema kopija starijih paganskih boginja, broj (dvanaest) apostola je broj dvanaest plemena, a ona su personifikacija dvanaest velikih bogova i dvanaest znakova Zodijaka. Gotovo svi detalji u hrišćanskoj dogmi su pozajmljeni od neznabožaca. Semela, Jupiterova žena i majka Baha, *Sunca*, prema Nonusu je takođe "uzneta" ili uspeta nakon smrti na nebo, gde stoluje između Marsa i Venere, pod imenom *Kraljica Sveta*, ili univerzuma, TiavPaaiA-eia, "od čijeg samog imena, kao i od imena Hator, Hekate i drugih paklenih boginja", "drhte svi demoni."

"Esj,sA,fjv xpslj,ouai 8ai^oveq." Taj grčki natpis na malom hramu, reprodukovan na kamenu koji je neko našao, a prepisao ga Monfokon, kao što nam kaže de Mirvij (113, *Arheologija Device Marije*) obaveštava nas o značajnoj činjenici da je *Magna Mater* starog sveta bila bestidni *plagijat Bezgrešne Device Marije njegove Crkve*, koji je počinio *Demon*. Da li je tako, ili obrnuto, nije važno. Bitno je da se zapazi savršeno podudaranje između ARHAJSKE KOPIJE i SAVREMENOG ORIGINALA.

Hator je Izida, boginja koja prevladava na Zapadu ili u donjem svetu.

To je de Mirvij, koji ponosno priznaje tu sličnost, a *on bi trebalo da zna*.

TAJNA DOKTRINA « KOSMOGENEZA

Kad bismo imali dovoljno prostora, mogli bismo da pokažemo nezamislivu hladnoću i nemar koju izvesni sledbenici rimokatoličke crkve pokazuju kad se suoče sa otkrivenjima Prošlosti. Na Morijevu primedbu da "je Devica preuzela sva Svetilišta Cerere i Venerre i da su paganski rituali, koji su ustanovljeni i obavljani u slavu tih boginja, u dobroj meri preneti na Hristovu majku", branilac Rima odgovara:

Da to jeste činjenica i daje to upravo onako kako treba da bude i sasvim prirodno. Pošto su dogma, liturgija i rituali koje propoveda rimokatolička apostolska crkva u 1862. godini ugravirani na spomenicima, napisani na papirusima i valjcima *za koje se teško može reći da su nastali posle potopa*, izgleda daje nemoguće da poričemo postojanje PRVOG PREISTORIJSKOG (rimo) KATOLIČANSTVA ČIJI JE OVO NAŠE DANAŠNJE VERNI NASTAVAK. (. . .) Ali, dok je Ono prethodno bilo kulminacija, vrhunac drskosti demona i geteovskog čarobnjaštva (. . .) ovo poslednje je *božanska*. Ako u našem (hrišćanskom) *Otkrivenju (rApocalypse)*, Marija, odevena Suncem, sa Mesecom pod svojim stopalima, nema više ničeg zajedničkog *sa skromnom služavkom iz Nazareta (sic.)* to je zato što je ona danas postala najveća od teoloških i kosmoloških moći u našem univerzumu.

(Markiz de Mirvij,
Arheologija Device Marije, str. 116 i 119)

Zaista je tako, pošto se Pindarove *Himne Minervi* (str. 19) "koja sedi *sa desne strane* svog Oca Jupitera i kojaje moćnija od svih drugih (anđela ili) bogova" isto tako odnose na Devicu. Sveti Bemar, koga citira Komelije u delu *Lapide*, obraća se Devici Mariji sledećom mudrošću:

Sunce-Hrist živi u tebi i ti živiš u njemu. (. . .)

(*Besede a Svetoj Devici*)

Opet taj isti jednostavni sveti čovek dopušta daje devica MESEC. Postoje ona crkvena Zwc/>za, kojaje u rođenju deteta, Vergilijev stih "*Castafoce Lucina, tuusjam regnatApollo*" - odnosi se na nju. "Poput Meseca, Devica je Kraljica Neba", dodaje nedužni svetac (*Apokalipsa*, poglavlje XII, komentar Komelija u *Lapide*).

To rešava stvar. Prema piscima kao što je de Mirvij, što veća sličnost postoji između paganskih koncepcija i hrišćanskih dogmi, to hrišćanska religija izgleda u većoj meri božanstvena i u većoj meri istinski nadahnuta, posebno u rimokatoličkom obliku. Neverni naučnici i akademici koji zamišljaju da u katoličkoj crkvi vide nešto sasvim suprotno od božanskog nadahnuća i koji ne veruju u satanske trikove praistorijskih plagijata katolicizma, oštro su pozvani na odgovornost. Ali, onda oni "ne veruju ni u šta i odbacuju čak i '*Nabateansku poljoprivredu*' kao izmišljotinu i gomilu praznovernih besmislica", žali se pisac podsetnika. "U njihovim iskrivljenim predstavama Ku-ta-mijev 'idol Meseca' i kip Madone su ista stvar!" Plemeniti markiz je pre dvadeset godina napisao šest ogromnih tomova, ili kako ih on naziva, *Podsetnika Francuskoj Akademiji*, sa jednim ciljem - da pokaže da je rimokatolicizam nadahnuta vera koja ima otkrivenje. Kao dokaz za to, on navodi bezbrojne činjenice, koje imaju za cilj da pokažu da je čitav drevni svet, još od potopa, uz pomoć đavola sistematski plagirao rituale, ceremonije i dogme buduće Svete Crkve koja je trebalo da se rodi vekovima kasnije. Sta bi taj vemi sin Rima rekao kad bi čuo kako njegov brat poveri - g. Renuf, istaknuti egiptolog Britanskog muzeja - izjavljuje u jednom od svojih učenih predavanja "da ni Jevreji ni Grci nisu pozajmili nijednu od tih ideja iz Egipta?"

Ali, možda upravo to što je g. Renuf nameravao da kaže - naime, da su Egipćani, Grci i Arijevci bili ti koji su svoje ideje pozajmili od katoličke crkve! I ako je tako, zašto, u ime logike, papisti odbacuju dodatnu informaciju o obožavanju Meseca koju bi im okultisti mogli dati, pošto sve to pokazuje daje njihovo (rimokatoličko) bogoslužjenje staro koliko i svet ~ SABEANIZMA I ASTROLATRIJE?

Razlog rane hrišćanske i rimokatoličke astrolatrije, ili simboličkog obožavanja Sunca i Meseca - identičnog kao kod gnostika, iako manje filozofskog i manje čistog od zoroastrijskog "obožavanja Sunca" - prirodna je posledica njenog porekla i rođenja. Rimokatoličko usvajanje simbola kao što su voda, vatra. Sunce, Mesec i zvezde i dobar broj drugih stvari došlo je naprosto zato što su rani hrišćani usvojili drevno bogoslužjenje paganskih naroda. Odin je dobio svoju mudrost, moć i znanje sedeći pred stopalima Mimira,

Citirano iz predavanja g. Dž. Mejsija.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

tromudrog Jotuna, koji je svoj život proveo kraj izvora prvobitne Mudrosti, čije su kristalne vode svakodnevno uvećavale njegovo znanje. Mimir je "crpeo najviše znanje iz tog izvora zato stoje svet rođen iz vode; otuda se prvobitna mudrost morala naći u tom tajanstvenom elementu" (*Asgard i Bogovi*, str. 86). Oko koje je Odin morao da založi da bi stekao to znanje možda predstavlja "Sunce, koje prosvetljava i prodire kroz sve stvari; njegovo drugo oko je Mesec, čiji odraz zuri iz dubine i koji na kraju, kad zađe, tone u okean" (*Ibid*). Ali, pored toga, ono je i nešto više. Kaže se daje Loki, bog vatre, bio sakriven u vodi, baš kao i Mesec, davalac svetlosti, čiji se odraz u njoj nalazi; a verovanje da vatra nalazi utočište u vodi nije pripadalo samo starim Skandinavcima. Delili su ga svi narodi i na kraju su ga preuzeli rani hrišćani, koji su Sveti Duh prikazivali u obliku Vatre, "sa račvastim jezicima kao vatra" - dah Oca-SuNCA. Ta "Vatra" takode silazi u Vodu ili More: *Mar*, Marija. Golub je bio simbol duše kod nekoliko naroda i bio je posvećen Veneri, boginji rođenoj iz morske pene, a kasnije je postao simbol hrišćanske *Ani-me Mundi* ili Svetog Duha.

Jedno od najokultnijih poglavlja u *Knjizi Mrtvih io*, poglavlje LXXX naslovljeno "*Preobražajputa Tame u bogodajuću svetlost*", u kome "Žena-svetlost Senke" služi Totu u njegovom povlačenju na Mesec. Za Tot-Hermesa se kaže da se tu krije zato što je on predstavnik Tajne Mudrosti. On je ispoljeni logos na njegovoj svetloj strani, a skriveno božanstvo ili "Tamna Mudrost" kad treba da se povuče na suprotnu hemisferu. Govoreći o svojoj moći, Mesec sebe stalno iznova naziva "Svetlost koja sija u Tami", "Žena-Svetlost". Zato je on prihvaćen kao simbol za sve boginje Device-Majke. Što se tiče zlobnih "zlih" duhova koji su u davnim danima ratovali protiv Meseca, oni bi trebalo da protiv njega ratuju i danas, ali nisu u stanju da nadvladaju pravu Kraljicu Neba, Mariju, Mesec. Otudaje Mesec u svim paganskim teogonijama bio blisko povezan sa Zmajem, njegovim večnim neprijateljem; Devica ili Madona, koja stoji nad mitskim Satanom u obliku zmaja, zgazila gaje i lišila moći. To je zato što su glava i rep zmaja, koji do dana današnjeg u istočnjačkoj astronomiji predstavljaju uzlazni i silazni čvor Meseca, u drevnoj Grčkoj predstavljani u obliku dve zmije. Herkul ih ubija na dan svog rođenja, a to čini i beba u rukama svoje device-majke. U vezi sa tim, g. Džerald Mejsi umesno primećuje:

Mesec, Deus Lunus, Feba

Svi takvi simboli su svoje činjenično stanje dobili na osnovu prvobitnih, a nisu im prethodili u potpuno obrnutom poretku. Ikonografija (a takode i dogme) u Rimu preživjele su iz davnog prehršćanskog perioda. *Nije to bilo ni falsifikovanje niti preplitanje tipova, već samo kontinuitet slikovnog predstavljanja uz iskrivljavanje njegovog značenja.*

DRVO, ZMIJA I OBOŽAVANJE KROKODILA

Degeneracija Simbola * Sedmoglavi Zmajevi * Zmaj i krokodil

Prema zmiji, kao prema predmetu užasa ili obožavanja, čovek gaji nepomirljivu mržnju, ili se klanja ničice pred njenim genijem. Laž je zove, Mudrost je prisvaja. Zavist je nosi u svome srcu, a Rečitost na svom glasničkom štampu. U paklu ona oprema bič Furijski; na nebu, Večnost je čini svojim simbolom.

DE ŠATOBRIAN

Ofiti su tvrdili da postoji više vrsta genija, od boga do čoveka, i da njihovom relativnom hijerarhijom vlada stepen svetlosti koji je svakom od njih dodeljen; i oni su smatrali da zmiju stalno treba prizivati i zahvaljivati joj za značajnu uslugu koju je učinila čovečanstvu. Jer, ona je naučila Adama da će u ogromnoj meri uzdići svoje biće znanjem i mudrošću koje bude stekao ako pojede plod sa drveta spoznaje dobra i zla. Taj ezoterijski razlog su oni izneli.

Lako je videti odakle potiče prvobitna ideja o tom dvojnog, janusovskom karakteru Zmije: dobrom i zlom. Taj simbol je jedan od najdrevnijih, jer su gmizavci prethodnih pticama, a ptice sisarima. Otud verovanje, tačnije praznoverica, divljih plemena koji misle da duše njihovih predaka žive u tom obliku, i opšte povezivanje zmije sa drvom. Legende o raznovrsnim stvarima koje ona predstavlja su bezbrojne, ali, kako je najveći broj njih alegoričan, one su danas prešle

Drvo, zmija i obožavanje krokodila

u klasu bajki zasnovanih na neznanju i mračnom sujeverju. Na primer, kad Filostrat priča da se domoroci Indije i Arabije hrane srcima i jetrama zmija da bi naučili jezik svih životinja - a zmiji se pripisuje ta osobina - on nipošto nije mislio da njegove reci treba shvatiti bukvalno (vidi *De Vita Apolonii*, knj. I, pogl. XIV). Kao što će se dalje otkriti kad nastavimo, "Zmija" i "Zmaj" bila su imena davana "Mudrima", iniciranim adeptima drevnih vremena. Njihovu mudrost i njihovu učenost su proždirali ili upijali njihovi sledbenici i odatle ta alegorija. Kad se skandinavskom Sigurdu pripisuje daje ispekao srce Fafnira, Zmaja, koga je ubio, i tako postao najmudriji od ljudi, to je značilo istu stvar. Sigurd se naučio runama i magijskim činima, primio je "reč" od nekog inicijala koji se tako zvao, ili od čarobnjaka, nakon čega je taj umro, kao i drugi, nakon što su "preneli reč". Epifanije otkriva tajnu gnostika pokušavajući da razotkrije njihovu jere^ . Gnostički ofiti, kaže on, imali su razlog da poštuju Zmiju: *zato stoje ona naučila prvobitnog čoveka Histerijama (Adv. Haeres. 37)*. Zaista je tako; ali oni nisu imali na umu Adama i Evu u vrtu kad su poučavali toj dogmi, već naprosto to što je maločas rečeno. Induske *Nage* i tibetanski adepti bili su ljudske *Nage* (Zmije), a ne gmizavci. Staviše, Zmija je uvek bila tipična za uzastopno ili serijsko podmlađivanje, za BESMRTNOST i VREME.

Brojni i krajnje interesantni spisi, tumačenja i činjenice u *Prirodnom postanju* veoma su dovtljivi i naučno tačni. Ali, daleko od toga da ona obuhvataju *sva* podrazumevana značenja. Ona otkrivaju samo astronomske i fiziološke misterije, plus još neke kosmičke fenomene. Na najnižem nivou materijalnosti ta Zmija je, bez sumnje, bila "velika misterija nad misterijama" i bila je, veoma verovatno, "prihvaćena kao tipična za žensko dozrevanje zbog svoje košuljice i samoobnove." Bilo je tako, međutim, samo u pogledu misterija koje se tiču zemaljskog *životinjskog* života, jer kao simbol "*ponovnog odevanja* i ponovnog rođenja u (univerzalnim) misterijama" njena (*završna fazay* ~ bolje da kažemo njena početna i završna faza - nisu bile od ovog plana. One su stvorene u čistom domenu idealne svetlosti i, obišavši čitav krug ciklusa adaptacija i simbolike, "misterije" su se vratile odakle su i došle - u suštinu *nematerijalne* uzročnosti. One su pripadale najvišoj gnozi. A svakako da one ne bi mogle steći svoje

Džerald Mejsi, *Prirodno postanje*, tom I, str. 340.

ime i slavu samo na osnovu prodiranja u fiziološke, a posebno ženske fiinkcije!

Kao simbol, zmija je imala isto toliko aspekata i okultnih značenja kao i samo Drvo - "Drvo Života" sa kojim je ona bila amblematski i gotovo nerazdvojno povezana. Bilo da se posmatraju kao metafizički ili fizički simbol. Drvo i Zmija, zajedno ili odvojeno, u antici nikad nisu bili toliko degradirani kao što je to slučaj danas, u ovom dobu uništavanja idola, ne zarad istine, već u slavu još grublje materije. Otkrivenja i tumačenja u knjizi *Reke Života* zapanjila bi obožavaoce Drveta i Zmije u danima drevne haldejske i egipatske murosti, pa bi čak i rani Šaivisti ustuknuli od užasa na teorije i sugestije autora pomenutog dela. "Ideja Pejna Najta (*Payne Knighi*) i Inmana (*Inman*) daje krst naprosto kopija muških organa u trijadnom obliku je izričito lažna", piše g Džerald Mejsi, koji i dokazuje to što kaže. Ali, to je tvrdnja koja se sa istim pravom može primeniti na gotovo sva savremena tumačenja drevnih simbola. *Prirodno postanje*, monumentalno delo istraživanja i misli, koje pokriva širi dijapazon i objašnjava mnogo više nego svi simbolozni koji su dosad pisali, ipak ne prevazilazi "psiho-teistički" stadijum drevne misli. A nisu ni Pejn Najt i Inman potpuno pogrešili, izuzev u tome što uopšte nisu uspeli da vide da su njihova tumačenja "Drveta Života", kao krsta i falusa, odgovarala tom simbolu i približavala mu se samo u najnižem i poslednjem stupnju evolucionog razvoja ideje o DAVA-OCU ŽIVOTA. TO je bila poslednja i najgrublja fizička transformacija prirode, u životinjama, insektima, pticama, pa čak i biljkama, jer dvostruki, stvaralački magnetizam, u obliku privlačenja suprotnosti, ili seksualne polarizacije, deluje u stvaranju gmizavca i ptice isto kao i u stvaranju čoveka. Štaviše, savremeni simbolozni i orijentalisti, pošto od prvog do poslednjeg ne znaju ništa o velikim tajnama koje otkriva okultizam, svakako nisu mogli ni da vide ništa osim tog poslednjeg stadijuma. Ako bi im se reklo daje takav način razmnožavanja koji danas važi za sva bića na ovoj Zemlji samo prolazna faza, fizičko sredstvo da se obezbede uslovi i da se stvori oblik života koji će to izmeniti, i da će stari način nestati sa narednom Korenskom Rasom - oni bi se smejali takvoj praznovemoj i nenaučnoj ideji. Ali, najučćeniji okultisti to potvrđuju *zato što to znaju*. Univerzum živih bića, svih koja produžavaju svoju vrstu, živi svedok različitih načina razmnožavanja u evoluciji ljudskih i životinjskih vrsta i rasa, a

Drvo, zmija i obožavanje krokodila

prirodnjak bi trebalo da tu istinu oseti intuitivno, iako još uvek nije u stanju daje demonstrira. A kako bi i mogao, uistinu, pored današnjih načina mišljenja! Pokazatelja arhajske istorije ima malo i oni su oskudni, a oni na koje ljudi od nauke naiđu mešaju se sa putokazima naše male ere. Čak i takozvana "sveopšta" (?) istorija obuhvata samo sićušnu oblast u gotovo beskrajnom prostoru neistraženih regiona naše poslednje, pete Korenske Rase. Otuda se svaki svezi znak, svaki novi glif drevne Prošlosti koji se otkrije, dodaje staroj gomili informacija da bi se tumačio na način istih unapred stvorenih koncepcija i bez ikakvog pozivanja na posebni ciklus misli kome bi taj pomenuti glif mogao da pripada. Kako Istina ikad može izaći na videlo ako se taj metod nikad ne menja!

I tako, dok su u početku postojali kao zajednički amblem Besmrtnog Bića, Drvo i Zmija su zaista bili božanska mašta. Drvo je *bilo postavljeno naglavce*, i njegovi koreni su se stvarali na Nebu i rasli iz Beskorenog Korena sve-bića. Njegovo stablo je raslo i razvijalo se prelazeći nivoe Plerome, granalo svoje raskošno granje, najpre na nivou jedva diferencirane materije, a onda naniže, dok nije dotaklo zemaljski nivo. I tako se u *Bhagavad Giti* kaže da Ašvata, Drvo života i Bića, raste sa korenima gore, a granjem dole i jedino njegovim uništenjem se stiže do besmrtnosti (poglavlje XV). Koreni predstavljaju Svevišnje Biće, ili Prvi Uzrok, Logos, ali, čovek mora da ode s onu stranu tih korena da bi se *sjedinio sa Krišnom*, koji je, kako kaže Arduna (XI), "veći od Bramana i Prvog Uzroka (. . .) neuništiv, onaj koji jeste, onaj koji nije i onaj koji ih oboje prevazilazi". Njegove grane su Hiranjagarba (Brama ili Braman u svojoj najvišoj manifestaciji, kažu Šridara i Madusudana), Najviši Dan Kohani ili Deve. *Vede* su njegovo lišće. Samo onaj ko ode *s onu stranu* njegovih korena nikad se ne vraća, tj. ne inkarnira se više tokom ovog "doba" Brame.

Tek kad su njegove grane dotakle zemaljsko blato Edenskog vrta naše adamovske rase, to drvo se zaprljalo i izgubilo svoju devičansku čistotu, a Zmija Večnosti - na nebu rođeni Logos - bila konačno degradirana. U starim danima, danima *božanskih Dinastija* na Zemlji, na danas zastrašujućeg gmizavca se gledalo kao na prvi zrak svetlosti koji je sinuo iz bezdana božanske Misterije. Različiti su bili oblici koji su mu davani i brojni prirodni simboli usvajani za njega, kako je prolazio kroz eone vremena: od samog Beskrajnog

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Vremena - *Kale* - on je pao u prostor razvijen iz našeg ljudskog mišljenja. Ti oblici su bili kosmički i astronomski, teistički i panteistički, apstraktni i konkretni. Oni su postali, sa svoje strane. Polarni Zmaj i Južni Krst, *Alpha Draconis* piramida i hindusko-budistički Zmaj, koji stalno preti, pa ipak ne uspeva da proždere Sunce tokom njegovih pomračenja. Sve dotle, drvo je ostajalo večno zeleno, jer je bilo poprskano vodama života, a veliki Zmaj večno božanski, sve dok se zadržavao u zoni zvezdanih polja. Ali, drvo je raslo i njegove najniže grane su najzad dotakle paklene oblasti - našu Zemlju. Onda je velika zmija Nidhog - (ona koja proždire telesa zločinilaca u "Dvorani Jada" (ljudski život), čim utonu u "Hvergelmir", ključajući kazan (ljudskih strasti) - počela da glođe Drvo sveta. Crvi materijalnosti prekrili su nekad zdrave i moćne korene i sada se penju sve više i više uz stablo dok se zmija Midgarda sklopčala na dnu Okeana, obavijajući Zemlju i lišavajući je svojim otrovnim dahom moći da se brani.

Svi oni su sedmoglavi, zmajevi i zmije drevnih vremena - "po jedna glava za svaku rasu i svaka glava sa po sedam vlasu na sebi" - kako kaže drevna alegorija. Da, od Anante, Zmije Večnosti koja nosi Višnu kroz Manvantaru, od izvorne prvobitne Seše, čiji su sedam glava postali "hiljadu glava" u puraničkoj mašti, sve do sedmoglave akademske Zmije. To je tipska predstava sedam principa u prirodi i čoveku; najviša ili *srednja* glava je sedma. Filon u svom *Stvaranju sveta* ne govori o mojsijevskom, jevrejskom Sabatu kad kaže da je svet dovršen "u skladu sa savršenom prirodom broja 6". Jer:

(. . .) *kad je taj razum (nous) koji je sveti u skladu sa brojem sedam, ušao u dušu (tačnije živo telo), broj šest je tako zaustavljen, i sve smrtne stvari koje taj broj čini. (I opet:) Broj 7 je slavljenički dan čele Zemlje, rođendan sveta. Ne znam da li bi iko bio u stanju da proslavi broj 7 na odgovarajući način.*

(*Par str 30 i 419.*)

Autor *Prirodnog postanja* misli da su "sedmostrukost zvezda koje se vide u Velikom medvedu (*Saptarišiji*) i sedmoglavi Zmaj poslužili kao vidljivi predložak simboličkih sedam gornjeg vremena. Boginja sedam zvezda" - i dodaje:

Drvo, zmija i obožavanje krokodila

Bila je majka vremena, pod imenom Kep; otud Kepti i Sebti za dva vremena i broj sedam. Zato je to po svom imenu zvezda Sedmice. Sevekt (Kronos), Sin te boginje, nosi ime sedam ili sedmi. Isti je slučaj sa Sefekh Abu koja gradi kuću na visini, kao što Mudrost (Sofija) gradi svoju sa sedam stubova. (. . .) Prvobitnih Kronotipova bilo je sedam i otud je početak vremena na nebu zasnovan na broju i nazivu sedam, na osnovu zvezdanih pokazivača. Tih sedam zvezda, u svom godišnjem okretanju su, tako reći, nastavile da pokazuju kažiprstom desne ruke i opisuju krug na gornjem i donjem nebu.^ Broj sedam prirodno sugerise merenje sedmicom, što vodi do onog što bi se moglo nazvati *Sedmiranje* i do označavanja i obeležavanja kruga u sedam odgovarajućih podela koje su naznačene u sedam velikih sazvežđa; i tako je nastala egipatska zvezdana sedmorka na nebu. (...) Kad se zvezdana sedmorka razlomila i podelila na četiri četvrtine, ona je pomnožena sa četiri i dvadeset osam znakova zauzeli su mesto prvobitnih sedam sazvežđa, a rezultat je lunami zodijak od dvadeset osam dana.^ (...) U kineskom rasporedu, tim četvorim sedmorkama data su četiri genija da vladaju nad četiri kardinalne tačke. (...) (U kineskom budizmu i ezoterizmu te genije predstavljaju četiri Zmaja - "Maharade" iz Stanci). Sedam severnih sazvežđa sačinjavaju Crnog Ratnika, sedam istočnih (kineska jesen) čine Belog Tigra, sedam južnih su Skerletna Ptica, a sedam zapadnih (zvanih prolećne) su Ažurni Zmaj. Svaki od ta četiri duha vlada svojom sedmorkom tokom jedne luname sedmice. Opšti imenilac prve sedmorke (Tifon Sedam Zvezda) sad je dobio lunami karakter; (...) u toj fazi nalazimo daje boginja Sefekh, čije ime označava broj 7, ženska reč, ili *logos* umesto majke Vremena, koja je bila prethodna *Reč* kao boginja Sedam Zvezda.

*(Tipologija vremena, tom II, str 313,
Prirodno postanje)*

Autor pokazuje daje boginja koja je u Egiptu od najranijih vremena bila "Živuća Reč" bila boginja Velikog Medveda i majka Vremena i da se:

Iz istog razloga podela principa u čoveku na sedam se računala na taj način, pošto oni opisuju isti krug u čovekovoj višoj i nižoj prirodi.

Zato je sedmostruka podela najstarija i prethodila je četvorostrukoj podeli. Ona je koren arhajske klasifikacije.

TAJNA DOKTRINA « KOSMOGENEZA

Sefekh-Kronos, čija je tipska predstava Krokodil-Zmaj, preplatanarni oblik Saturna, nazivao njenim sinom i mužem; on je bio njena Reč-Logos.

(str. 321, tom I.)

Ovo stoje rečeno je sasvim jasno, ali nije samo znanje astronomije vodilo drevne narode procesu *Sedmiranja*. Prvobitni uzrok je daleko dublji i biće objašnjen na odgovarajućem mestu.

Ovi citati ne predstavljaju digresiju. Izneti su zato što pokazuju (a) razlog zašto se savršeni Inicijati naziva "Zmaj", "Zmija", "Naga" i (b) da su našu sedmostruku podelu koristili sveštenici najranijih egipatskih dinastija, iz istog razloga i na istoj osnovi kao i mi. Međutim, ovom je potrebno dalje razjašnjenje. Kao što smo već rekli, ono što g. Dž. Mejsi zove genijima četiri kardinalne tačke, a Kinezi Crnim Ratnikom, Belim Tigrom, Skerletnom Pticom i Azumim Zmajem, u tajnim knjigama se naziva "Četiri Skrivena Zmaja Mudrosti" i "Nebeske Nage". Sad, kao što je pokazano, sedmoglavni ili sedmostruki ZMAJ-LOGOS tokom vremena je podeljen, tako reći, u četiri sedmočlana dela ili dvadeset osam odeljaka. Svaka lunama nedelja ima izraziti okultni karakter u lunamom mesecu; svaki od dvadeset osam dana ima svoje posebne karakteristike pošto svako od dvanaest sazvežđa, zasebno ili u kombinaciji sa ostalim znacima, ima okultni uticaj, bilo za dobro, bilo za zlo. To predstavlja sumu znanja koje čovek može steći na ovoj zemlji, pa ipak je malo onih koji ga steknu, a još manje je mudrih ljudi koji dospevaju do korena znanja simbolizovanog velikim Korenskim Zmajem, duhovnim *logosom* tih vidljivih znakova. Ali, oni koji to uspeju, dobijaju ime "Zmaj" i oni su "Arhati Četiri Istine od 28 Sposobnosti" ili atributa, i oduvek su tako nazivani.

Aleksandrijski neoplatonisti su potvrdili da bi čovek, ako bi hteo da postane pravi *Haldejac* ili Magi, morao da ovlada naukom ili znanjem perioda Sedam Vladalaca sveta, u kojima je sva mudrost. U *Proklu i Timeju*, b. 1, Jamblihu je poverena druga verzija, koja međutim ne menja smisao. On kaže:

Asirci ne samo da su sačuvali zapise o sedam i dvadeset mirijada godina, kao što tvrdi Hiparh, već i o čitavom cikličkom procesu ili periodima Sedam Vladara Sveta.

Drvo, zmija i obožavanje krokodila

Legende svih naroda i plemena, bilo civilizovanih ili divljih, ukazuju na nekad univerzalno verovanje u veliku mudrost i lukavstvo Zmija. One su "šarmeri". One hipnotišu pticu svojim okom, a ni sam covek, veoma često, ne oseća daje iznad njihovog opčinjavajućeg uticaja; otuda je taj simbol najpogodniji.

Krokodil je egipatski zmaj. On je bio dvojni simbol Neba i Zemlje, Sunca i Meseca, i shodno svojoj vodozemačkoj prirodi, posvećen je Ozirisu i Izidi. Prema Euzebiju, Egipćani su predstavljali Sunce u brodu, kao njegovog kormilara, a taj brod je vukao krokodil, "da bi pokazao kretanje Sunca u vodi (Prostoru)" (*Prepar. Evang.* 1,3 pog. 3). Štaviše, krokodil je bio simbol samog Egipta - *donjeg*, postoje on bio močvamiji. Alhemičari usvajaju drugo tumačenje. Oni kažu daje simbol Sunca, na brodu, u Etru Prostora, značio daje hermetička materija princip, ili osnova zlata, drugačije *rečeno*, *filozofskog* sunca; voda u kojoj krokodil pliva je ta voda ili materija učinjena tečnom; na kraju, sam brod predstavlja posudu prirode, u kojoj sunce ili sumporni, zapaljivi princip, deluje kao kormilar, jer to je sunce koje upravlja tim poslom svojim dejstvom na *vlagu* ili *živu*. To je samo za alhemičare.

Ta Zmija je postala prototip i simbol zla i Đavola tek tokom srednjeg veka. Rani hrišćani, pored ofita i gnostika, imali su svoj dvojni Logos: Dobru i Lošu Zmiju, Agatodemonu i Kakodemonu. To dokazuju spisi Markosa, Valentina i mnogih drugih, a posebno *Pistis Sofija* - svakako dokument o najranijim danima hrišćanstva. Najednom grobu, otkrivenom 1852. godine blizu Ponta Pie, na mermernom sarkofagu vidi se scena obožavanja Magija, "ili", dodaje pokojni K. V. King u knjizi *Gnostici i njihova ostavština*, "prototip te scene, 'Rađanje Novog Sunca'". Mozaički pod pokazuje interesantan dizajn koji je mogao da predstavlja ili (a) Iziđu kako doji bebu Harpokrata, ili (b) Madonu kako hrani dete Isusa. U manjim sarkofazima koji su okruživali taj veći nađeno je jedanaest olovnih ploča umotanih kao svitci, od koje su tri dešifrovane. Njihov sadržaj bi trebalo smatrati konačnim dokazom veoma spornog pitanja, jer oni pokazuju da su ili rani hrišćani do VI veka bili iz dobrih namera pagani, ili daje dogmatsko hrišćanstvo u celini pozajmilo i u potpunosti predalo hrišćanskoj crkvi Sunce, Drvo, Zmiju, Krokodila i sve drugo.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Na prvoj se vidi Anubis (. . .) kako drži svitak; pred njegovim stopalima su dve ženske biste (. . .) ispod su dve zmije obmotane (. . .) oko lesa umotanog kao mumija. Na drugom svitku (. . .) je Anubis koji drži krst "znak Života". Pod njegovim stopalima je telo oko koga se obmotala ogromna zmija, Agatodemon, čuvar preminulih. (. . .) Na trećem svitku, Anubis nosi u ruci (. . .) obrise (. . .) potpunog latinskog krsta (. . .) Pred stopalima tog boga je romboid, egipatsko "jaje sveta", prema kome puži zmija, umotana u krug. (. . .) Pod bistama je slovo oj ponovljeno *sedam* puta u nizu, podsećajući na "imena" (. . .) Veomaje upečatljiv i niz slovnih znakova, očigledno Palmirene, na stopalima prvog Anubisa. Što se tiče figure *zmije*, pretpostavljajući da ti talismani proističu ne iz Isaijeve, već iz novije ofitske vere, ona lako može značiti "Istinitu i savršenu Zmiju", koja vodi duše svih koji veruju u nju, iz Egipta tela preko Crvenog Mora Smrti u Zemlju Obećanja, spašavajući ih na njihovom putu od Zmija Divljine, to jest, od Vladara Zvezda.

(King, *Gnostici*, str. 366)

A ta "Istinska i Savršena Zmija" je Bog od sedam slova, za koga se sada veruje daje Jehova, a Isus *Jedno sa njim*. Tom bogu od sedam samoglasnika Hristos šalje kandidate za inicijaciju, u delu *Pis-tis Sofija*, koje je nastalo ranije od *Othivenja* sv. Jovana, a očigledno pripada istoj školi:

Zmija Sedam Gromova izgovori tih sedam samoglasnika (. . .)

Ali *Otkrivenje* kaže:

Zapečati te stvari koje sedam gromova izgovoriše i ne zapisi ih.

Isus u *Pis-tis Sofiji* ispituje:

Tragate li za tim misterijama? (...) Nema izvrsnije misterije od njih (sedam samoglasnika): jer oni će odneti vaše duše u Svetlost nad Svetlostima (tj. pravu Mudrost). Ništa, stoga, nije izvrsnije od misterija za kojima tragate, osim *misterije Sedam Samoglasnilca, njihovih ČETRDESETDEVET Moći* i njihovih brojeva.

U Indiji, to je bila *misterija Sedam VATRI* i njihovih četrdesetdevet vatri ili aspekata, ili "njihovih brojeva", što je isto.

Drvo, zmija i obožavanje krokodila

Tih sedam brojeva predstavljeni su znakovima na Svastici, na krunama sedam glava Zmije Večnosti u Indiji, među ezoterijskim budistima, u Egiptu, u Haldeji itd., itd., i među inicijatima svih drugih zemalja. U Sedam *zona posmrtnog* uspona, u hermetičkim spisima, "smrtnik" u svakoj od njih ostavlja po jednu od svojih "Duša" (ili Principa), sve dok, ne stigavši do nivoa iznad svih zona, ne ostane velika Bezoblična Zmija apsolutne mudrosti - ili samo Božanstvo. Sedmoglava zmija ima više od jednog značenja u tajnim učenjima. Ona je sedmoglavi *Dračo*, a svaka od njegovih glava je jedna zvezda Malog Medveda; ali, on je također i prevashodno bio Zmija Tame (tj. nezamisliva i nepojmljiva) čijih su sedam glava bili *sedam Logosa*, odraza jedne i prve ispoljene Svetlosti - univerzalnog LOGOSA.

DEMON EST DEUSINVERSUS **Smrt je Život * Pad Anđela * Transformacija Legende*

Ova simbolička rečenica, u svojim mnogostranim oblicima, svakako je najopasnija i najsubverzivnija u očima svih kasnijih dualističkih religija - tačnije teologija - a posebno u svetlosti hrišćanstva. Pa ipak, nije ni pravedno ni ispravno reći daje baš hrišćanstvo začelo i rodilo Satanu. Kao "neprijatelj", suprotstavljajuća moć koja je potrebna radi ravnoteže i sklada stvari u Prirodi - kao Senka koja još više ističe blještavost Svetlosti, kao Noć koja dan čini još većim *olakšanjem* i kao hladnoća koja čoveka navodi da još više ceni prijatnost toplote - SATANA je oduvek postojao. Homogenost je jedna i nedeljiva. Ali, ako homogeno Jedno i Apsolutno nije samo stilska figura i ako je heterogenost u njegovom dualističkom aspektu njegov izdanak - njegova račvasta senka ili odraz - onda čak i božanska Homogenost mora u sebi sadržati suštinu i dobra i zla. Ako je "Bog" Apsolutni, Beskrajni i Univerzalni Koren svega što postoji u Prirodi i njegovom univerzumu, odakle dolazi Zlo (engl. *Evil*) ili Đavo {*D'Evil*} ako ne iz iste "Zlatne Materice" apsoluta? Ovde smo prisiljeni ili da prihvatimo emanacije dobra i zla, Agatodemoni i Kakodemoni kao izdanke istog stabla Drveta Bića, ili da se pomirimo sa apsurdnošću verovanja u dva večna Apsoluta!

Pošto izvor ove ideje moramo da tražimo u samim počecima ljudskog uma, jedino je pravedno da u međuvremenu damo svakom ono

* (Lat.) - Demon je naličje Boga. (nap. prev.)

Što mu pripada, čak i đavolu iz poslovice. Drevna vremena nisu znala za izolovanog, potpuno i apsolutno lošeg "boga zla". Pagan-ska misao predstavljala je dobro i zlo kao blizance, rođene od iste majke - Prirode, čim je ta misao prestala da bude arhajska. Mudrost je takode postala Filozofija. U početku su simboli dobra i zla bili puke apstrakcije, Svetlost i Tama, potom su se njihove tipične predstave počele birati među najprirodnijim i večno ponavljajućim periodičnim kosmičkim fenomenima, kao što su Dan i Noć ili Sunce i Mesec. Zatim su za njihove predstavnike uzeta Jata Solarnih i Lunarnih božanstava, a Zmaj Tame je suprotstavljen Zmaju Svetlosti (vidi Stance V, VII, Knjiga I). Satanino Jato nije manje dete Boga nego što je to Jato B'ni Alhima, ta deca božja koja dolaze da "se pokažu Gospodu", svom ocu (vidi *Jov*, II). "Sinovi Božji" postali su "Pali Anđeli" tek pošto su opazili da su kćeri ljudske *lepe* (*Postanje*, VI). U indijskoj filozofiji. *Sure* spadaju među najranije i najsajnije bogove i postaju ^i'Mre tek kad ih je braminska mašta lišila prestola. Satana nije imao antropomorfizovan, individualni oblik, sve dok čovek nije dovršio stvaranje "jednog živog, ličnog boga", a i tada samo iz puke nužnosti. Bio je potreban paravan: žrtveni jarac da objasni okrutnost, zablude i isuviše očiglednu nepravdu koju čini onaj kome se pripisuju apsolutno savršenstvo, milost i dobrota. To je bila prva karmička posledica napuštanja filozofskog i logičkog Panteizma da bi se izgradio, kao oslonac lenjivcima, "milosrdni otac na Nebu", čija se dela svakog dana i svakog časa, kao *Natura naturans*, "ljupka majka, ali hladna kao kamen", kose sa idealnim. To je vodilo prvobitnim blizancima: Oziris-Tifon, Ormuzd-Ahriman i na kraju Kain-Avelj i svim mogućim suprotnostima.

Počevši kao biće koje je bilo sinonim za Prirodu, "Bog", Tvorac, završio je tako što je postao njen autor. Paskal rešava tu teškoću veoma prepedeno. On kaže:

Priroda ima savršenstva da bi pokazala da predstavlja sliku Boga, a nesavršenstva da bi pokazala daje *samo* njegova slika.

Što se dalje vraćamo u tamu praistorijskih doba, to više filozofski izgleda prototipska figura kasnijeg Satane. Prvi "Neprijatelj" u individualnom ljudskom obliku koga srećemo u staroj puraničkoj

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

literaturi je jedan od njenih najvećih Rišija i Jogina - Narada, nazvan i "Onaj koji stvara zavadu".

A on je i Bramaputra, sin Brame, muškog. Ali, o njemu kasnije. Ko je zaista veliki "Obmanjivač", može se utvrditi ako tragamo za njim, *otvorenih očiju* i sa umom bez predrasuda, u svakoj staroj kosmogoniji i Svetom Spisu.

On, tako reći, predstavlja i sintetiše antropomorflzovanog *Demi-jurga*. Tvorca Neba i Zemlje, kad ovog odvojimo od kolektivnih Jata njegovih drugova-Tvoraca. On je *sada* Bog *teologija*. "Misao je otac želje". Nekad, filozofski simbol prepušten iskrivljenoj ljudskoj mašti, potom pretvoren u đavolskog, obmanjujućeg, prepredenog i ljubomornog Boga.

Pošto su zmajevi i drugi pali anđeli opisani u ostalim delovima ove knjige, biće dovoljno nekoliko reci o tako mnogo klevetanom Satanu. Ono stoje za proučavaoca dobro da zapamti jeste to da kod svakog naroda, izuzev hrišćanskih, Đavo do dana današnjeg nije ništa drugo do suprotni aspekt u dvojnoj prirodi takozvanog Tvorca. Jedino je to prirodno. Niko ne može tvrditi daje Bog sinteza čitavog Univerzuma, Sveprisutan, Sveznajući i Beskonačan, a potom ga razdvojiti od zla. Pošto ima daleko više zla nego dobra u svetu, logičan zaključak je da Bog mora ili uključivati zlo, ili biti njegov direktan uzrok, ili se odreći pretenzija na apsolutnost. Drevni narodi su to tako dobro razumeli da su njihovi filozofi - koje danas slede kabalisti - definisali zlo kao naličje Dobra: *Demon est Deus inversus* veoma stara izreka. Zaista, zlo je samo suprotstavljajuća šlepa sila u prirodi: ono je *reakcija*, *opozicija* i *kontrast* - zlo za neke, dobro za druge. *Nemaz/a/^o sebi*: postoji samo senka svetlosti bez koje svetlost ne bi postojala, čak ni u našim percepcijama. Kad bi zlo nestalo, zajedno sa njim bi sa Zemlje nestalo i dobro. "Stari Zmaj" je bio čisti duh pre nego stoje postao *vaaXQrija*, *pasivan* pre nego što je postao *aktivan*. U sirijsko-haldejskoj magiji i Ofiš i Ofiomorfos su udruženi u zodijaku, u znaku dvopolne Device-Škorpiona. Pre svog pada na Zemlju, "Zmija" je bila *Ofis-Hristos*, a nakon pada je postala Ofiomorfos-HRESTOS. Razmišljanja kabalista svuda tretiraju Zlo kao SILU koja je suprotstavljena, ali istovremeno suštinska za Dobro, pošto mu daje životnost i postojanje koje ono nikako drugačije ne bi moglo imati. Ne bi bio moguć *život* (u majavičkom smi-

slu) da nije *Smrti*, niti regeneracije i obnavljanja bez uništenja. Biljke bi uvenule u večnoj sunčevoj svetlosti, a takođe i čovek, koji bi postao samo automat bez izvršavanja svoje slobodne volje i bez težnje za tom sunčevom svetlošću, koja bi za njega izgubila svoje postojanje i vrednost kad bi postojala samo svetlost. Bog je beskrajn i večan samo u onom što je večno skriveno od nas i zato mi zamišljamo daje on večan. Na ispoljenim nivoima, jedno uravnotežuje drugo. Malo ima onih teista i vemika u personalnog Boga koji ne smatraju Satana senkom Boga, ili, malo ima onih koji, pobrkavši oba, ne veruju da nemaju prava da se mole tom idolu tražeći njegovu pomoć i zaštitu za izuzeće od sopstvenih zlih i okrutnih dela. "Ne navedi nas u Iskušenje" svakodnevno se milioni ljudskih hrišćanskih srdaca obraćaju "našem Ocu, koji je na Nebu", a ne Đavolu. Oni tako čine naprosto ponavljajući one reci koje su stavljene u usta njihovog Spasitelja, a i ne pomišljaju na činjenicu da njihov smisao cmo na belo protivreči Jovanu, "bratu Gospoda".

Neka nijedan čovek ne kaže kada je iskušavan, Bog me navodi u iskušenje; jer Boga zlo ne može dovesti u iskušenje, niti on iskušava bilo kog čoveka.

(Gen. Ep. Jovana, I, 13)

Zašto onda verovati daje Đavo taj koji nas iskušava, kad nas crkva uči, *oslanjajući se na Hristov autoritet*, daje Bog onaj koji to čini? Otvorite bilo koje pobožno delo u kome je reč "iskkušenje" definisana u teološkom smislu i tu nalazite dve definicije: (1) one loše stvari i nevolje *kojima Bog iskušava svoj narod*, (2) ona sredstva i primamljivanja koje Đavo koristi da *zarobi* i zavede čovečanstvo {*Sv. Jovan XIII, 2, 12 i Matej VI, 13*). Ako se to prihvati bukvalno, dva učenja, Kristovo i Jovanovo, protivreče jedno drugom i koja dogma ih može pomiriti ako se odbaci okultno značenje?

Medu tim alternativnim dražima, mudar će biti onaj filozof koji može da odredi kuda Bog nestaje da bi ustupio mesto Đavolu! Zato, kad čitamo: "Đavo je lažov i otac laži", tj. OTELOVLJENA LAŽ, a u istom dahu nam se kaže daje Satana - Đavo - bio sin Božiji i najlepši od svih arhandela, radije ćemo se, radi tačnih podataka, okrenuti pan-teizmu i paganskoj filozofiji, nego da verujemo da su i Otac i Sin divovska, otevoljena i večna LAŽ.

Kad u rukama imamo ključ za *Postanje*, naučna i simbolička kabala otkriva tajnu. Velika Zmija iz Edenskog vrta i "Gospod Bog" su ista stvar, pa su tako Jehova i Kain JEDNO - onaj Kain o kome se u teologiji govori kao o "ubici" i onom ko LAŽE Boga! Jehova iskušava kralja Izraela da izbroji narod, a na drugom mestu ga Satana iskušava da učini to isto. Jehova se pretvara u vatrene zmije da bi ujedao one kojima je nezadovoljan i Jehova upućuje mesinganu zmiyu koja ih leci.

Te kratke i naizgled protivrečne tvrdnje u *Starom Zavetu* (protivrečne zato što su dve Moći odvojene umesto da se na njih gleda kao na dva lica jedne iste stvari) predstavljaju odjek, do neprepoznavanja iskrivljen egzoterizmom i teologijom, univerzalnih filozofskih dogmi u prirodi, koje su prvobitni Mudraci veoma dobro razumeli. Istu podlogu nalazimo u nekoliko personifikacija u *Puranama*, samo što su one daleko obilnije i filozofski sugestivnije.

Tako je Pulastja - "Sin Božji" -jedan od prvih potomaka - načinjen roditeljem Demona, Rakšasa, iskušavatelja i proždirača ljudi. *Pisaća* (ženski demon) je takođe ćerka Dakše, "Sina Božjeg" i Boga i ona je majka svih Pisaća (*Padma Purana*). Demoni, tako nazvani u *Puranama*, predstavljaju veoma neobične Đavole kad se o njima sudi iz perspektive Evropljana i ortodoksnih pogleda na njih, pošto su svi oni - Danave, Daitje, Pisaće i Rakšasi -predstavljani kao krajnje pobožni: oni slede učenja *Veda*, a neki od njih su čak veliki Jogini. Ali, oni se suprotstavljaju sveštenstvu i ritualizmu, žrtvama i formama - upravo kao što to potpuno razvijeni Jogini čine u Indiji do dana današnjeg, i ništa ih manje ne poštuju zbog toga iako im je dopušteno da se ne drže ni kasta ni rituala; otud se svi ti puranički divovi i Titani zovu Đavolima. Misionari, koji uvek vrebaju da pokažu, samo ako nekako mogu, da induske tradicije predstavljaju samo oJraz jevrejske *Biblije*, razvih su čitav roman na osnovu navodne identičnosti Pulastje sa Kainom, a Rakšasa sa Kainitima, "prokletim", koji su *uziok Nojevog* potopa (vidi delo opata Goresija, koji "etimološki" izvodi ime Pulastja kao "odbačeni", odnosno Kain, molim lepo). Pulastja boravi u *Kedari*, kaže on, što znači "iskopano mesto", *rudnik*, a Kain je u *Bibliji* prikazan kao prvi koji radi na metalima, prema tome kao rudar!

Dok je veoma verovatno da su *Giborim* (divovi) iz *Biblije* isto što i induski Rakšasi, još je izvesnije da ijedni i drugi predstavlja-

ju Atlantidane i pripadaju potopljenim rasama. Kako god da stvari stoje, nijedan Satana ne bi mogao biti istrajniji u ubijanju svojih neprijatelja ili otrovniji u svojoj mržnji nego što su hrišćanski teolozi u svom proklinjanju Satane kao izvora sveg zla. Uporedite njihove pogrde i stavove koje iznose o Đavolu sa filozofskim pogledima mudraca iz *Purana* i njihovim hristolikim držanjem dostojnim čoveka. Dok se Parasara, čijeg je oca prožderao jedan Rakšasa, pripremao da uništi (magijski) čitavu tu rasu, njegov deda, Vasišta, rekao mu je nekoliko izuzetno sugestivnih reci. On pokazuje srditom mudracu da postoji Zlo i *Karma*, ali nema "zlih duhova". On kaže:

Utišaj svoj gnev. Rakšasi nisu krivi; smrt tvog oca je delo *Karme*. Gnev je strast budala; on ne priliči mudrom čoveku. *Možemo se zapitati, ko ubija bilo koga?* Svaki čovek *žanjeposledice sopstvenih dela*. Gnev, sine moj, predstavlja uništenje svega što čovek stekne (...) i sprečava dostizanje oslobođenja. Mudrac izbegava bes. Dete moje, ne budi podložan njegovom uticaju. Neka ti *nedužni* duhovi tame ne budu uništeni, neka se tvoja žrtva okonča. Milost je snaga pravednih.

(Višnu Purana, knjiga I, poglavlje I)

Zato svaka takva "žrtva" ili molitva Bogu za pomoć *nije ništa bolja od dela crne magije*. Parasara se molio za uništenje Duhova Tame radi svoje lične osvete. Njega su nazvali «agan/nom i kao takvog hrišćani su ga osudili na večni pakao. Pa ipak, u kom pogledu je bolja molitva vladara i generala koji se mole pre svake bitke za uništenje svojih neprijatelja? Takva molitva je u svakom slučaju *crna magija* najgore vrste, skrivena kao demon "mister Hajd" pod maskom lice-memog "dr Džekila".

U ljudskoj prirodi, zlo označava jedino polaritet materije i duha, borbu za opstanak između dva ispoljena Principa u Prostoru i Vremenu, a ti principi *šupo sebi* *QĆino*, u onoj meri u kojoj imaju koren u Apsolutu. U Kosmosu se mora očuvati ravnoteža. Delovanje dve suprotnosti proizvodi sklad, kao centrifugalna i centripetalna sila koje su neophodne jedna drugoj - uzajamno međuzavisne "da bi obe živele". Ako se jedna obustavi, delovanje one druge smesta postaje samouništavajuće.

Pošto je personifikacija zvana Satana obilato analizirana u njenom trostrukom aspektu - u *Starom Zavetu*, hrišćanskoj teologiji i drevnoj ne-semitskoj misli - one koji bi želeli da više saznaju o tome upućujemo na poglavlje X, II toma *Razotkrivene Izide* (vidi takođe nekoliko odeljaka u Knjizi II, deo II ove knjige). Imamo veoma dobar razlog zašto smo se ponovo poduhvatili ovog predmeta i pokušali da damo nova objašnjenja. Pre nego što možemo da pridemo evoluciji fizičkog i *božanskog* čoveka, najpre moramo da ovladamo idejom o cikličkoj evoluciji, da se upoznamo sa filozofijama i verovanjima četiri rase koje su prethodile našoj rasi i da se upoznamo sa idejama tih Titana i divova - divova, zaista, i mentalno i fizički. Čitava starina bila je prožeta tom filozofijom koja je poučavala o involuciji duha u materiju, cikličkom silasku naniže, ili aktivnoj samosvesnoj revoluciji. Aleksandrijski gnostici su dovoljno otkrili tajne inicijacije i njihovi zapisi su prepuni "silazaka Aeona" u njihovoj dvostrukoj kvalifikaciji anđeoskih bića i Perioda: jedno je prirodna evolucija drugog. S druge strane, istočnjačka predanja sa obe strane "tamne vode" - okeana koji razdvajaju dva *Istoka* - isto su tako puna alegorija o padu Plerome, padu bogova i Deva. Svaka od njih i sve zajedno predstavljaju alegoriju i objašnjenje PADA kao *želje da se uči i stekne znanje* - da se ZNA. TO je prirodna etapa mentalne evolucije u kojoj se duhovno prebacuje u materijalno ili fizičko. Isti zakon silaska u materijalno i ponovnog uspona potvrdio se tokom hrišćanske ere, gde se reakcija zaustavila tek sada u našoj posebnoj *pod-rasi*.

Ono stoje možda, pre deset hiljada godina, alegorijski predstavljeno u *Pimandru* u trojednom karakteru tumačenja, bilo zamišljeno kao zapis astronomske, antropološke i čak alhemijske činjenice, naime, alegorija o sedam vladalaca koji se probijaju kroz sedam krugova vatre, srozano je na jedno materijalno i antropomofističko tumačenje - pobunu i *Pad Anđela*. Mnogoznačna, duboka filozofska proza, u svom poetskom obliku "Venčanja Neba i Zemlje": ljubav prirode prema Božanskom obliku i "Nebeski čovek" zaljubljen u svoju sopstvenu lepotu odraženu u prirodi - tj. Duh privučen u materiju - sada je, u teološkoj interpretaciji, postalo: "sedam Vladara koji su neposlušni Jehovi, divljenje sebi što stvara Satanski Ponos, nakon čega sledi njihov PAD, ier Jehova ne dopušta da se obožava niko drugi do on

sam." Ukratko, prekrasne Planete-Andeli, slavni ciklički eoni drevnih naroda, od tada su sintetisani u najortodoksnijem obliku Samaela, vođe Demona iz *Talmuda*, "velike zmije sa dvanaest krila koja za sobom povlači, u svom padu, Solami sistem ili Titane." Ali, *Semal*, Samaelov *alter ego* i sabeanski prototip, u svom filozofskom i ezoterijskom aspektu značio je "godinu" u njenim astrološki lošim aspektima, njenih dvanaest meseci ili krila neizbežnih zala u prirodi, a u ezoterijskoj teoniji (vidi Hvoljson, *Nabateansk, poljoprivred.*, tom II, str. 217) i Semal i Samael su predstavljali određeno božanstvo. Kod kabalista oni su "duh Zemlje", personalni bog koji njome vlada, *defacto* identičan sa Jehovom. Jer talmudisti dopuštaju daje SAMAEEL božje ime jednog od sedam Elohima. Kabalisti, štaviše, pokazuju da su njih dva, Semal i Samael, kao simbolički oblik Satuma, KRONOSA, dvanaest krila koja znače 12 meseci, a simbol u svojoj celosti predstavlja *ciklus rase*. Jehova i Satum su takode glifografski identični.

Sa svoje strane, ovo vodi veoma interesantnom zaključku na osnovu rimokatoličke dogme. Mnogi poznati pisci koji pripadaju rimokatoličkoj crkvi dopuštaju da postoji razlika i da treba razlikovati Uranijske Titane, prepotopske divove (takode Titane) i divove nakon potopa, u kojima će oni (rimokatolici) *videti* potomke Hama. Jasnije rečeno, treba načiniti razliku između *kosa* ^č\i^h.prvobitnih suprotstavljajućih sila ~ koje je vodio ciklički zakon ~ atlantiđanskih ljudskih divova i poslepotopskih velikih adepata bilo *desne* bilo *leve* ruke. Istovremeno oni pokazuju da je Mihail "glavni zapovednik ratnih Nebeskih Jata", Jehovin *telohranitelj*, kako izgleda (vidi de Mirvija) takode Titan; jedino što ima pridev "božanski" ispred nadimka. Zato su ti "Uranidi", koji se svuda nazivaju "božanskim Titanima" i koji su svojom pobunom protiv Kronosa (Satuma) pokazali da su takode neprijatelji Samaela (jednog od Elohima, koji su u svojoj skupnosti sinonim za Jehovu), identični sa Mihailom i njegovim jatom. Ukratko, uloge su obrnute, sukobljene strane su pomešane i nijedan proučavalac nije u stanju da razlikuje koja je koja. Ali, ezoterijsko objašnjenje može da unese izvestan red u tu pometnju, u kojoj Jehova postaje Satum, a Mihail i njegova vojska - Satana i pobunjeni anđeli, zahvaljujući indiskretnom nastojanju isuviše revnosnih zelota da u svakom paganskom bogu vide đavola. Pravo značenje je daleko

više filozofsko i legenda o prvom "Padu" (anđela) dobij a naučni prizvuk kad se ispravno razume.

Kosmos znači beskrajno (otuda i postojano) Trajanje, bez početka, bez kraja, izvan podjeljenog Vremena i izvan Prostora. Za te "Anđele", genije ili Deve koji su rođeni *da deluju u prostoru i vremenu* tj. da se probiju kroz *sedam krugova nadduhovnih* nivoa u pojavno, odnosno u okružene, nadzemaljske regione, alegorijski se kaže da su *SO* pobunili protiv Kronosa i borili se protiv (tada) jedinog živog i najvišeg Boga. A kad se Kronos, sa svoje strane, prikazuje kako sakati Urana, svog oca, značenje tog sakaćenja je veoma jednostavno: Apsolutno Vreme je učinjeno konačnim i uslovljenim, deo je ukraden od celine, pokazujući tako da se Satum, otac bogova, od *Večnog Trajanja* preobrazio u ograničeni Period. Kronos svojom kosom seče čak i (za nas) naizgled beskrajne cikluse, uprkos svemu ipak ograničene u Večnosti i tom istom kosom učutkuje i najmoćnije pobunjenike. Da, niko neće izbeći kosi Vremena! Hvali boga ili bogove, ili se podsmevaj jednima ili drugima, ali ta kosa neće zadržati ni milioniti deo sekunde na svojoj uspinjućoj ili silazećoj putanji.

Titani iz Hesiodove *Teogonije* u Grčkoj su predstavljali kopije indijskih *Sura* i *Asura*. U jednom starom fragmentu koji se odnosi na grčke mitove, nedavno je otkriveno da tih hesiodskih Titana, ili *Uranida*, za koje se ranije smatralo da ih ima samo šest, ima *sedam* - sedmi se zove Foreg. Poreklo "Rata na Nebu" i PADA, po našem mišljenju, treba neizostavno tražiti u Indiji i to možda daleko ranije nego što izveštavaju *Purane*. Jer TARAMAJA je bila u kasnijem periodu, a postoje tri izveštaja, svaki o posebnom ratu, koji se mogu naći u gotovo svakoj kosmogoniji.

Prvi se odigrao u noći vremena, između bogova i {A}-sura, i trajao je "jednu božansku godinu". Tom prilikom bogove su porazile

Jedan "Dan Brame" traje 4.320.000.000 godina - pomnožite to sa 365! Asure (ne bogovi, već demoni) su tu još *Sure*, bogovi u hijerarhiji viši od tih sekundarnih bogova kakvi se i ne spominju u Vedama. Trajanje rata pokazuje njegov značaj, kao i to da su oni samo personifikovane kosmičke moći. Očigledno je da je u sektaške svrhe i iz teološke odbojnosti iluzorni oblik koji uzima Višnu, *Majamoha*, u kasnijim preuređenjima starih tekstova pripisan Budi i Daitjama, u *Višnu Purani*, ukoliko to nije bila izmišljotina samog Vilsona. On je takode zamišljao daje u *Bhagavad Giti* našao aluziju na budizam, ali je zapravo, kako pokazuje K. T. Telang, on naprosto pomešao budiste sa starijim

Daitje, pod vodstvom Hrade. Nakon toga, zahvaljujući oružju Višna, kome su se pobedeni bogovi obratili za pomoć, oni su pobedili Asure. U *Višnu Purani* između ta dva rata nema razmaka. U ezoterijskoj doktrini, jedan od tih ratova odigrao se pre izgradnje Sunčevog sistema, a drugi na Zemlji, pri stvaranju čoveka, dok se treći "rat" koji se pominje odigrao se na kraju četvrte rase, između njenih adepata i adepata pete rase, tj. između inicijata "Svetog Ostrva" i atlantidskih čarobnjaka. Primetićemo daje prvo nadmetanje, kako gaje ispričao Parasara, kad pokušamo da razdvojimo dva izveštaja, namemo stopljeno. Tu se tvrdi da bogovi nisu mogli da unište Daitje i Asure dok su oni obavljali dužnosti svojih odgovarajućih kasti (*Varne*) i sledili puteve koje propisuju sveti spisi, a takođe upražnjavali i religioznu pokoru (čudno zanimanje za *demone* ako su oni *isto što i naši đavoli*). Molitve koje bogovi upućuju Višnuu su interesantne, jer pokazuju koje su ideje uključene u jedno antropomorfno božanstvo. Pošto su nakon svog poraza "pobegli na Sevemu obalu Okeana Mleka (Atlanskog okeana),[^] poraženi bogovi upućuju mnoštvo molbi "prvom od bića, božanskom Višnuu", među kojima je i:

Slava tebi, koji si jedno sa Svecima, čija savršena priroda je
večno blagoslovena. (...) Slava tebi, *koji si jedno sa rasom Zmija*,

Čarvaka materijalistima. Ta verzija ne postoji nigde u drugim *Puranama* ako zaključak stoji, kako tvrdi profesor Vilson, u *Višnu Purani*, čiji je prevod, posebno u knjizi III, poglavlje XVIII, gde cenjeni orijentalista proizvoljno uvodi Budu i prikazuje ga kako poučava Daitje budizmu - vodio drugom "velikom ratu" između njega i pukovnika Vensa Kenedija. Ovaj poslednji gaje optužio da proizvoljno menja tekstove *Purana*. Pukovnik Kenedi je u Bombaju 1840. godine napisao:

Tvrdim da *Purane* ne sadrže ono što profesor Vilson tvrdi da je sadržano u njima (...) sve dok takvi pasusi nisu napravljeni; želeo bih da ponovim moj raniji zaključak kako se mišljenje prof. Vilsona da su *Purane*, onakve kakve su danas dostupne, kompilacije sačinjene između VIII i XVII veka (nove ere!) zasniva samo na *proizvoljnim pretpostavkama i neosnovanim tvrdnjama* i da je njegovo zaključivanje kojim to podržava ili jalovo, lažno i protivrečno, ili neverovatno.

(Vidi *Višnu Puranu*, prevod prof Vilsona, urednik Ficedvard Hol, tom V, Dodatak.)

[^] Ova izjava se odnosi na *treći* Rat, pošto se u vezi sa njim pominju zemaljski kontinenti, mora i reke.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

račvasta jezika, drskim i nezasitim u uživanjima i koje obiluju blagom. (...) Slava tebi, (...) o Gospode koji nemaš ni boju, ni prostornost, ni veličinu (gana), ni bilo kakvu predvidljivu osobinu i čiju suštinu (rupa), čistiju od najčistije, ceni samo Paramariši (najveći od mudraca ili Rišija). Klanjamo ti se u prirodi Brame nestvorenog, nepropadljivog (avjaja) koji si u našim telima i u svim drugim telima i u svim živim bićima i izvan koga ne postoji ništa. Mi slavimo tog Vasudevua, gospoda svega, koji je bez mrlje, seme svih stvari, nepodložan razlaganju, nerođen, večan; pošto je po svojoj suštini Paramapadatmavat (van uslovljenosti duha) i u suštini i supstanci {rupa} čitav ovaj (Univerzum).

(Višnu Purana, Knjiga III, poglavlje XVII)

Citirali smo ovo kao opsežnu ilustraciju široke oblasti koje *Purane* nude neprijateljskom i pogrešnom kritikovanju svakog evropskog bogomoljca koji procenjuje neku tuđu religiju po čisto spoljašnjim pokazateljima. Svaki čovek koji je navikao da ono što čita podvrgne pažljivoj analizi na prvi pogled će uvideti nesaglasnost obraćanja tom prihvaćenom "Neznanom", bezobličnom i bez osobina APSOLUTU, kako vedantini definišu BRAMU, kao daje jedno "sa rasom Zmija, račvasta jezika, drskim, nezasitim", što povezuje apstraktno sa konkretnim i obasipa atributima ono stoje slobodno od svakog ograničenja i neuslovljeno. Čak bi i dr Vilson, koji bi, budući daje živeo okružen braminima i panditima u Indiji dugi niz godina, trebalo da zna bolje - čak ni taj učenjak nije propustio priliku da kritikuje induske Svete Spise zbog toga. Tako on uzvikuje: ^

Purane stalno podučavaju nespojivim učenjima! Prema ovom pasusu, Svevišnje biće nije samo inertni uzrok stvaranja, već takođe obavlja i funkcije aktivnog providenja. Komentator citira *Vede* da bi podržao to viđenje: "Univerzalna duša, ušavši u čoveka, upravlja njegovim ponašanjem." Nesaglasnost! su, međutim, isto tako česte u *Vedama* kao i u *Puranama*. (. . .)

Iskreno rečeno, znatno ređe nego u Mojsijevoj *Bibliji*. Ali, velike su predrasude u srcu naših orijentalista - posebno "uvaženih" uče-

U Knjizi I, poglavlje XVII, koje iznosi priču o Praladi (u čije je srce Višnu ušao) - sinu Hiranjakasipua, *Satane* iz *Purana*, velikog Višnuovog neprijatelja i Kralja tri sveta.

njaka. UNIVERZALNA DUŠA nije inertni Uzrok Tvorevine ili (Para) Brama, već naprosto ono što mi nazivamo šestim principom *intelektualnog* kosmosa na ispoljenom nivou bića. To je Mahat, ili *Mahabudi*, velika Duša, nosilac Duha, prvi prvobitni odraz bezobličnog UZROKA, ono što je čak s *onu stranu* DUHA. Toliko o neumesnom ćefu profesora Vilsona. Što se tiče očigledno nesaglasnog obraćanja poraženih bogova Višnuu, objašnjenje je tu, u tekstu *Višnu Purane*, samo kad bi ga orijentalisti primetili." Filozofija uči da postoji Višnu kao Brama, i Višnu u svoja dva aspekta. Postoji samo jedan Brama, "u suštini *prakriti* i *Duh*", itd.

Zato, nije Višnu, "inertni uzrok stvaranja" taj koji obavlja funkcije *aktivnog* Proviđenja, već Univerzalna Duša, ono što Elifas Levi naziva *Astralnom Svetlošću* u njenom materijalnom aspektu. A ta "Duša" je, u svom dvojnem aspektu duha i materije, pravi antropomorfnu Bog teista, budući da taj Bog *prQAsia* \\\apersonifikaciju tog Univerzalnog Stvaralačkog Agensa, i čistog i nečistog, usled svog stanja ispoljenosti i diferencijacije u ovom majavičkom Svetu - uistinu *Bog* i *Davo*. Ali, profesor Vilson ne uspeva da vidi koliko snažno Višnu, u tom obliku, podseća na Boga Izraela, "posebno u njegovoj politici obmanjivanja, iskušavanja i prevare."

U *Višnu Purani* Q to učinjeno jasnim koliko god je to moguće. Jer tu je rečeno da su:

(. . .) na kraju svojih molitvi (*stotra*) bogovi prizvah Vrhunsko Božanstvo Hari (Višnua), naoružano njegovom školjkom, diskom i buzdovanom, koje jaše na *Garudi* (. . .)

Sad, "Garuda" predstavlja manvantarički ciklus, kako će biti pokazano kasnije. Višnu je zato božanstvo *u prostoru i vremenu*, posebni Bog vaišnava {*plemenski* ili *rasni* Bog, kako se oni nazivaju u ezoterijskoj filozofiji), tj. jedan od mnogih Djanija ili Bogova, ili

To neznanje je istinski i divno izraženo u molitvi jogina Brami, "održavaocu Zemlje" (*Višnu Purana*, Knjiga I, poglavlje IV), gde oni kažu:

Oni koji nisu upražnjavali posvećenost pogrešno poimaju prirodu sveta. Neznalice koje ne opažaju daje priroda ovog Univerzuma mudrost i koji o njemu prosuđuju samo kao objektu percepcije, izgubljeni su u okeanu duhovnog neznanja. Ali, oni koji znaju pravu mudrost i čiji su umovi čisti, opažaju ovaj svet *kao jedno sa božanskim znanjem*, kao jedno sa tobom, o Bože! Budi nam naklonjen, o univerzalni Duše!

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Elohima, jedan kogaje iz nekog posebnog razloga odabrao neki narod ili pleme i koji je tako postepeno postao "Bog *iznad svih Bogova'* (2 *Hronike*, II, 5) - "najviši Bog", kao Jehova, Oziris, Bel ili bilo koji drugi od *Sedam Vladara*.

"Drvo se poznaje po njegovim plodovima" - priroda Boga po njegovim delima. O ovom poslednjem možemo da sudimo samo po doslovnim tekstovima, ili da ga prihvatimo alegorijski. Ako poredimo njih dva - Višnua kao branioca i predvodnika poraženih bogova i Jehovu, branioca i predvodnika "izabranog" naroda, nazvanog tako antifrastički, nema sumnje da su Jevreji bili oni koji su *izabrali* tog "ljubomornog" Boga - videćemo da ijedan drugi koriste obmanu i lukavstvo. Oni to čine po principu "cilj opravdava sredstvo", da bi na najbolji način izašli na kraj sa svojim protivnicima i dušmanima - demonima. I tako, dok Jehova (prema kabalistima) uzima oblik Zmije-iskušavatelja u Edenskom vrtu, šalje Satanu sa posebnim zadatkom da iskuša Jova, progoni i muči faraona Avramovom ženom Sarom i "*otvrđuje*" njegovo srce prema Mojsiju, kako ne bi propustio priliku da *muči* svoje žrtve "velikim pošastima" (*Postanje*, XII, *Izlazak*), u *Višnu Purani* Višnu pribegava triku ne manje dostojnom bilo kog boga vrednog poštovanja.

"Smiluj nam se, o Gospode i zaštititi nas, koji smo ti došli radi izbavljenja od Daitja (demoni)!" - mole se poraženi Bogovi. "Oni su osvojili sva tri sveta i prisvojili ponude koje pripadaju nama, *pazeći da ne prekrše propise Veda*. Iako smo *mi isto Icao i oni delovi tebe*. (. . .) Pošto oni isto tako slede puteve koje propisuju sveti spisi (...) nemoguće nam je da ih uništimo. Nauči nas ti, čija je mudrost neizmerna (*Amejatman*) *nekom načinu kojim možemo da istrebimo te neprijatelje bogova!*"

Kad moćni Višnu ču njihovu molbu, on iz svog tela emitova jedan *iluzorni oblik* (*Majamoha*, "obmanjivača iluzijom") koji daje bogovima i ovako reče: "Ovaj *Majamoha će potpuno zavesti Daitje*, tako da će, pošto skrenu sa puta *Veda*, moći da budu pobijeni. (. . .) Idite sada i ne plašite se. Neka ova iluzorna vizije ide ispred vas. Danas će vam ona učiniti veliku uslugu, o Bogovi!"

Jednog dana *Sinovi Božji* dođoše pred Gospoda, a Satana takode *sa svojom braćom* dođe pred Gospoda.

(*Jov, II, Abis. etiopski tekst*)

Nakon toga, velika Iluzija, *Majamoha*, silazeći na zemlju, ugleda Daitje koji su se bavili asketskim pokorama i prišavši im, u obliku *Digambare* (nagog monaha-lutalice) obrijane glave, ovako im se obrati, nežnim tonom: "O, gospodari rase Daitja, zašto vi praktikujete te pokore?" (itd., itd.)

(*Knjiga II, XVIII*)

Na kraju su Daitje bile zavedene lukavim *Majamohinim* govorom, kao stoje Evu zaveo Zmijin savet. Oni su se okrenuli od *Veda*. Evo tog odlomka u provodu dr Mjuira (*Muir*):

Veliki Obmanjivač, primenjujući iluziju, potom zavede ostale Daitje pomoću mnogih drugih vrsta jeresi. Za vrlo kratko vreme, te Asure (Daitje) napustiše čitav sistem zasnovan na odredbama tri *Vede*. Neki počеше da kude *Vede*, drugi Bogove, a ostali bramine. Ova doktrina, uzvikivali su oni, ne može izdržati kritiku. Ubijanje životinja za žrtvu ne vodi religioznoj zaslugi. Govoriti da će sipanje putera u vatru dovesti do neke buduće nagrade, naprosto je detinjasto. (. . .) Ako je istina da se životinja zaklana za žrtvu uzdiže na nebo, zašto obožavaoci ne zakolju sopstvenog oca? (. . .) Ne-prolazne istine, veliki Asura, ne padaju s neba; to je samo tvrdnja zasnovana na tome što sam je prihvatio ja i druge inteligentne osobe kao što si ti! I tako je veliki Obmanjivač (*Razum*) raznim metodima pomeo Daitje. (. . .) Kad su ovi krenuli pogrešnim putem, bogovi su sakupili svu energiju i zapodeli bitku. Došlo je do borbe između bogova i Asura; i pošto su one napustile ispravan put, bogovi su ih dotukli. Ranije ih je štitio oklop pravедnosti koji su nosile, ali kad je on uništen i one su pobijene.

(*Žurnal Kraljevskog Azijskog društva, tom XIX, str. 302*)

Šta god ljudi mislili o Indusima, nijedan njihov neprijatelj ne može ih smatrati budalama. Narod čiji su sveci i mudraci ostavili svetu najveće i najuzvišenije filozofije koje su ikad izašle iz ljudskog uma, mora da je znao razliku između ispravnog i pogrešnog. Čak i divljak može da razlikuje belo od crnog, dobro od lošeg, a obmanu od iskrenosti i istinoljubivosti. Oni koji su ispričali ovu priču u biografiji svog boga, mora da su videli daje u tom slučaju Bog bio arhi-Obmanjivač, a da su Daitje koje "nikad nisu prekršile propise *Veda* koje su svetla strana te priče, bile pravi "Bogovi". Zato mora daje

TAJNA DOKTRINA « KOSMOGENEZA

postojalo, *i postoji* tajno značenje skriveno tom alegorijom. Ni u jednoj klasi društva, ni kod jednog naroda nisu se obmana i lukavstvo smatrali *božanskim* vrlinama - osim možda u sveštiničkim klasama teologa i u savremenom jezuitizmu.

Višnu Purana, ^ kao i sva druga dela te vrste, u kasnijem periodu prešla je u ruke bramina iz hramova i stare rukopise su bez sumnje još jednom na svoju ruku izmenili sektaši. Ali, nekad *su Purane* bile ezoterijska dela i to su još uvek za inicijate koji su u stanju da ih čitaju pomoću ključa koji poseduju.

Da li će braminski inicijati ikad otkriti puno značenje tih alegorija, nije pitanje kojim se bavi autorka ove knjige. Sadašnji cilj je da pokažemo kako nijedan filozof ne bi, niti je ikad mogao, dok odaje počast *tvoračkim Moćima* u njihovom množtenom obliku, da alegoriju smatra istinskim Duhom, osim, možda, nekih filozofa koji pripadaju današnjoj "superiornoj i civilizovanoj" hrišćanskoj rasi. Jer, kako je pokazano, Jehova ni mrvu nije bolji od Višnua na etičkom nivou. Zato okultisti, pa i neki kabalisti, bilo da te kreativne Sile smatraju *živim i svesnim Entitetima* ili ne - a ne vidimo zašto se takvim ne bi mogli smatrati - nikad neće pomešati UZROK sa posledicom i smatrati Duh Zemlje Parabramom ili Ain-Sofom. U svakom slučaju, oni dobro znaju pravu prirodu onoga što su Grci zvali Otac-*JEther*, Jupiter-Titan itd., itd. Oni znaju daje duša ASTRALNE SVETLOSTi božanska, a njeno telo (svetlosni talasi na nižim nivoima) pakleno. U *Žoharu* tu svetlost simboliše "Magička Glava", dvostruko Lice na dvostrukoj Piramidi: crna piramida ocrta se na čisto beloj osnovi, sa *belom glavom ili licem unutar svog crnog trougla*; bela piramida, obrnuto - odraz one prve u tamnim vodama, pokazuje *crni odraz belog lica*. (. . .)

To je "Astralna Svetlost" ili DEMON EST DEUS INVERSUS.

Vilsonovo mišljenje daje *Višnu Purana* proizvod *našeg doba* i da njen današnji oblik nije stariji od perioda između VII i XVII (!) veka, besmisleno je do krajnosti.

XII

TEOGONIJA STVARALAČKIH BOGOVA

*Tačka unutar Kruga # Logos ili Verbum * Činioci Stvaranja
* Identitet Hijerarhija u svim Religijama * Razlika između ari-
jevske i semitske sistema*

Da bi se potpuno razumela ideja koja stoji u osnovi svih drevnih kosmogonija, neophodno je da se prouče, u komparativnoj analizi, sve velike religije drevnih vremena i samo će na taj način osnovna ideja postati jasna. Egzaktna nauka - kad bi samo mogla da se toliko uzdigne, dok traga za krajnjim i početnim izvorima delovanja prirode - nazvala bi tu ideju hijerarhijom Sila. Izvorna, transcendentalna i filozofska koncepcija bila je jedna. Ali, pošto su sistemi sa svakim novim periodom počeli sve više i više da odražavaju specifične sklonosti pojedinih naroda i kako su oni, nakon razdvajanja, uređeni u različite grupe, od kojih svaka evoluirala svojim specifičnim nacionalnim i plemenskim putem, osnovnu ideju je postepeno zaklonilo bujanje ljudske fantazije. Dok su u nekim zemljama SILE, tačnije inteligentne Moći prirode, stekle božanske počasti koje teško da su zaslužile, u drugima - kao u savremenoj Evropi i *civilizovanim* zemljama - sama pomisao na neku takvu silu koja je obdarena inteligencijom izgleda besmislena i proglašava se *nenaučnom*. Zato nalazimo olakšanje u tvrdnjama kao što su one koje srećemo u Uvodu knjige *Asgard i Bógovi: Priče i Predanja Severnih Predaka*, V. S. V. Ansona. Na strani 3 autor primećuje:

Iako su u Centralnoj Aziji, ili na obalama Inda, u zemlji piramida i na grčkom i italijanskom poluostrvu, pa čak i na Severu, gde

TAJNA DOKTRINA * KosMOGENEZA

su lutali Kelti, Tevtonci i Sloveni, religiozne koncepcije naroda primile drugačije oblike, još uvek je vidljivo *njihovo zajedničko poreklo*. Mi ukazujemo na tu vezu među pričama o bogovima i dubokim mislima sadržanim u njima, kao i na njihov značaj, kako bi čitalac mogao da vidi da to što se otvara pred njim *nije svet magije ili proizvoljne fantazije već (. . .) Život i priroda* koji čine osnov postojanja i delovanja tih božanstava.

Pa iako je bilo kom okultisti ili proučavaocu istočnjačkog ezoterizma nemoguće da se složi sa čudnom idejom da su "religiozne koncepcije najčuvanijih naroda antike povezane sa počecima civilizacije među germanskim rasama", ipak mu je drago što su tu izrečene takve istine kao na primer: "Te bajke nisu besmislene priče pisane za zabavu dokonih, već one otelovljuju duboku religiju naših predaka..."

Baš tako. Ne samo njihovu religiju, već isto tako i njihovu Istoriju. Jer, reč "mit", grčki *μῦθος*, znači usmeno predanje, koje se od usta to usta prenosi sa generacije na generaciju; pa čak i u savremenoj etimologiji taj termin znači *bajkoviti* iskaz koji prenosi neku važnu istinu, priču o nekoj izuzetnoj ličnosti čija je biografija preuveličana bogatom folklornom maštom, zahvaljujući poštovanju narednih generacija, ali koja nije *u potpunosti* bajka. Kao i naši preci. Arijevci, i mi čvrsto verujemo u personalnost i inteligenciju mnogih Sila koje proizvode prirodne fenomene.

Kako je vreme prolazilo, arhaisko učenje je postajalo sve zamagljenije i ti narodi su u manjoj ili većoj meri izgubili iz vida najviši. Jedan princip svih stvari i počeli da apstraktne attribute "bezuzročnog uzroka" prenose na izazvane posledice. Kreativne moći Univerzuma - koje su sa svoje strane postale uzročne: veliki narodi iz straha od profanisanja te IDEJE, a mali ili zato što nisu uspeali daju pojme ili zato što im je nedostojala moć filozofskog poimanja koja je neophodna daju sačuva u svoj nenoj nedirnutoj čistoti. Ali svi oni, sa izuzetkom najkasnijih Arijevaca, koji su danas postali Evropljani i hrišćani, pokazuju to obožavanje u svojim Kosmogonijama. Kao što iznosi Tomas Tejlor* (*Taylor*), najintuitivniji od svih prevodilaca grčkih fragmenata, nijedan narod nikad nije zamislio Jedan princip kao neposrednog tvorca vidljivog Univerzuma, jer nijedan norma-

Vidi *Magazin* za april 1797. godine.

Teogonija stvaralačkih bogova

Ian čovek ne bi smatrao daje zdanje kome se divi sagradio planer ili arhitekt svojim sopstvenim rukama. Prema svedočenju Damas-kina (II spl 'ap^f Sv), oni su o njemu govorili kao o "Neznanoj Tami". Vavilonjani su čuteći prelazili preko tog principa. U riepi d7i:oxfiq 8|i\)/ox(5v Porfirije kaže:

Tom bogu koji je iznad svih stvari, ne treba upućivati ni spoljašnji govor, niti pak onaj koji je unutra. (. . .)

Hesiod počinje svoju teogoniju ovako:

Najpre bese stvoren Haos.^

Time prećutno podrazumeva da se preko njegovog uzroka ili proizvođača mora preći sa ćutanjem ispunjenim poštovanjem. Homer se u svojim epovima ne uzdiže iznad *Noći*, prikazujući Zeusa kako joj ukazuje poštovanje. Prema svim drevnim teolozima i prema doktrinama Pitagore i Platona, Zeus, ili trenutni tvorac univerzuma, *nije najviši bog*, ništa više nego što ser Kristofer Vren (*Wren*) u svom fizičkom, ljudskom aspektu poredstavlja UM U njemu koji je proizveo njegova velika dela. Homer zato ne samo da ćuti u vezi tog prvog principa, već sa istim takvim poštovanjem ćuti i u pogledu dva principa koji neposredno slede iz prvog, Orfejevog i Hesiodovog *yEthera* i *Haosa* i Platonovog i Pitagorinog *ograničenog* i beskrajnog." (. . .) Prokle o tom najvišem principu kaže daje:

(. . .) Jedinstvo nad svim Jedinstvima i s onu stranu prvog adite.
(. . .) Trajnije od svih tišina i oklutnije od svih Suština. (. . .) Skri-
veno među pojmljivim bogovima.

(Ibid)

Tomas Tejlor je 1797. godine napisao:

"ΗΤΟΙ |Α8V ΤΤρcoTiaia *xaoq* yevET"; pri čemu je *Ysvexo* u antici značilo "bio stvoren", a ne naprosto *bio* (vidi Tejlorov *Uvod u Parmenida i Platona*, str. 260).

To "ograničeno" koje je pobrkano sa "Beskrajnim" Kapila obasipa sarkazmom u svojim raspravama sa braminskim Joginima koji tvrde da u svojim mističkim vizijama vide "Najvišeg".

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

(. . .) izgleda da se Jevreji nisu popeli više (. . .) od *neposrednog* uobličavaoca univerzuma (...) (pošto) Mojsije uvodi tamu na licu dubine, čak ni ne nagoveštavajući daje postojao neki uzrok njenog postojanja.

Tome se može dodati još nešto. Jevreji u svojoj *Bibliji* (čisto ezoterijskom, simboličkom delu) nikad nisu tako duboko degradirali svoje metaforičko božanstvo kao što su to učinili hrišćani, prihvativši Jehovu za svog jednog živog *iako personalnog* Boga.

Ovaj prvi, tačnije JEDAN princip, zvao se "krug Neba" i simbolizovan je znakom tačke unutar kruga ili jednakostraničnog trougla, a ta tačka je LoGOS. Tako, u *Rig Vedi*, gde Brama nije čak ni imenovan, Kosmogoniji prethodi *Hiranjagarba*, "zlatno jaje" i Pradapati (kasnije Brama) od koga emaniraju sve hijerarhije "Tvoraca". Monada, ili tačka je izvorna i predstavlja jedinicu iz koje sledi čitav numerički sistem. Ta Tačka je Prvi Uzrok, ali preko TOGA iz čega ona emanira, bolje rečeno, čiji izraz, Logos predstavlja, prelazi se čuteći. Sa svoje strane, univerzalni simbol *tačka unutar kruga* ipak nije Arhitekt, već uzrok toga Arhitekta, i on (uzrok) je prema njemu (Arhitektu) u istom odnosu u kome je sama tačka prema *obimu* Kruga, koji se, prema Hermesu Trismegistosu, ne može definisati. Porfirije pokazuje da su Pitagorina Monada i dijada identične sa Platonovim *beskonačnim* i *konačnim* u *Filebu* ili onom što Platon zove otTrsipov i 7r8pa<:. Jedino je ovo poslednje (majka) supstancijalno, pošto ono prethodno predstavlja "*uzrok sveukupnog jedinstva i meru svih stvari*" (*Život Pitagore*, str. 47); Dijada (Mulaprakriti, VEO) time pokazuje daje majka Logosa, a istovremeno njegova *ćerka* - tj. objekat njegove percepcije - proizvedeni proizvođač i njegov sekundarni uzrok. Kod Pitagore, MONADA se vraća u tišinu i Tamu čim razvije *trijadu*, iz koje emanira preostalih sedam brojeva od 10 (deset) koji su u osnovi ispoljenog univerzuma.

U nordijskoj kosmogoniji opet je isto:

U početku bese veliki bezdan (Haos), nisu postojali ni dan ni noć, bezdan je bio Ginungagap, zjapeća provalija, bez početka, bez kra-

Vidi Tejlorov članak u mesečnom časopisu citiranom u *Platonistu*, koji uređuje T. M. Džonson, Oskola, Misuri (februarski broj iz 1887. godine).

Teogonija stvaralačkih bogova

ja. SvEOTAC, Nestvoren, Nevidljiv, prebivaše u dubini "Bezdana" (PROSTOR) *iprohtede*, a ono što htjede dođe u postojanje.

(Vidi Asgard i Bogovi)

Kao i u induskoj kosmogoniji, evolucija univerzuma je podjeljena u dva čina, u Indiji zvanih *Prakriti* i *Padma* Stvaranje. Pre nego što su topli zraci, koji su sijali iz "Doma Svetlosti", probudili život u Velikim Vodama Prostora, Elementi prve tvorevine ušli su u vidljivo i od njih je stvoren div Imir (takode i Orgelmir) - prvobitna materija diferencirana iz haosa (bukvalno *kipuća ilovača*). Potom dolazi krava Audhumla, hraniteljka, od koje je rođen Buri (Proizvođač), koji je sa Bestlom, ćerkom "Mraznih Divova" (Imirovih sinova) imao tri sina, *Odina*, *Vilija* i *Veja*, ili "Duh", "Volju" i "Svetost" (uporedi "*Po-stanje prvobitnih Rasa*" u ovom delu). To je bilo kad je Tama još uvek vladala u prostoru, *kaćiAsei*, kreativne Moći (Dan Kohani) još nisu bili razvijeni, a Igdrasil, *drvo* univerzuma Vremena i Života još nije izraslo i još uvek nije bilo Valhale, ili Dvorane Junaka. Skandinavske legende o stvaranju, o našoj zemlji i svetu, počinju sa *vremenom* i ljudskim životom. Sve što tome prethodi za njih je "Tama" u kojoj boravi Sve-Otac, uzrok svega. Kao što primećuje autor knjige *Asgard i Bogovi*, iako te legende u sebi imaju ideju o tom SvE-Ocu, on jedva da se i spominje u poemama, ne zato što se, kao što on misli, pre propovedanja *Jevandelja* ta ideja "nije mogla uzdići do izrazite koncepcije Večnog", već zbog svog snažnog ezoterijskog karaktera. Zato svi stvaralački bogovi ili *personalna* Božanstva počinju na sekundarnom stupnju kosmičke evolucije. Zevs je rođen u i od *Krono-i'a* -Vremena. Brama je isto tako proizvod i emanacija *ATa/e*, "večnosti i vremena", postoje Kala jedno od Višnuovih imena. Otud nalazimo daje Odin otac *bogova iAseia*, kao stoje Brama otac *bogova i Asura*, pa otuda potiče i dvopolni karakter svih glavnih stvaralačkih bogova, od grčke druge *MONADE* do Sefirot Adama Kadmona, Brame ili Pradapati-Vak iz *Veda* i Platonovog dvopolnog, koji je samo drugačija verzija indijskog simbola.

Najbolja metafizička definicija prvobitne teogonije u duhu vedantina može se naći u *Napomenama uz Bhagavad Gitu* od g. T. Suba

Vak - "melodična krava, koja daje hranu i vodu" i snabdeva nas "hranom i životnim neophodnostima", kao što je opisano u *Rig Vedi*.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Roua (vidi *Teozof*, februar 1887. godine). Parabramam, neznani i nepoznatljivi, kako predavač kaže svojoj publici:

(...) Nije Ego, nije ni ne-ego, niti je svest (...) to nije čak ni *Atma* (. . .) pa iako sam nije predmet znanja, ipak je sposoban da podrži i prouzrokuje sve vrste objekata i sve vrste postojanja koje bivaju predmet znanja. To je jedna suština iz koje u postojanje dolazi jedan centar energije. (. . .) (koji on naziva *Logos*).

Taj *Logos* je hinduski *Sabda Braman*, koji oni neće zvati čak ni *Ešvara* ("gospod" Bog), da taj termin ne bi stvorio zbrku u ljudskim umovima. Ali, to jeste induski *Avalokitešvara*, hrišćanski *Verbum* u njegovom pravom *ezoteričkom* značenju, ne u teorijskom iskripljenju.

"To je", kaže on, "*Gnata* ili Ego u Kosmosu i svaki drugi Ego (. . .) samo je njegov odraz i ispoljavanje. (. . .) On postoji u latentnom stanju u nedrima Parabramama u vreme *Pralaje*. (. . .)" (Tokom *Manvantare*) "on ima sopstvenu svest i individualnost. (. . .)" (To je centar energije, ali) (. . .) "takvi centri energije su gotovo bezbrojni u nedrima Parabramama. (. . .) Ne sme se pretpostaviti ni daje čak i *Logos taj* Tvorac, ili daje on samo jedan centar energije (. . .) pošto je njihov broj gotovo beskrajn. Taj Ego", dodaje on, "prvi je koji se pojavljuje u Kosmosu, i on je kraj sveukupne evolucije. To je apstraktni *Ego* (. . .) to je/?rvo ispoljavanje (ili aspekt) Parabramama. (. . .) Kad jednom dođe u svesno postojanje (. . .) iz svoje objektivne tačke gledišta, *Parabramam* mu se javlja kao *Mulaprakriti*. (. . .) Molim vas, imajte to na umu", primećuje predavač, "jer to je koren svih teškoća u vezi sa *Purušom* i *Prakriti* koje su osećali razni pisci vedantske filozofije. Ta *Mulaprakriti IQ* za njega (*Logos*) materijalna, kao što je za nas materijalan bilo koji materijalni predmet. Ta *Mulaprakriti* nije *Parabramam* ništa više nego što je pregršt atributa nekog stuba sam taj stub; Parabramam je neuslovljena i apsolutna stvarnost, a *Mulaprakriti* je neka vrste vela prebačenog preko nje. Parabramam po sebi se ne može videti takav kakav jeste. *Logos* ga vidi sa velom prebačenim preko njega, a taj veo je moćno širenje kosmičke materije. (. . .) Parabramam, nakon što se sa jedne strane pojavio kao Ego, a sa druge kao *Mulaprakriti*, deluje kao jedna energija kroz *Logos*."

Teogonija stvaralačkih bogova

I predavač tananom metaforom objašnjava šta podrazumeva pod tim delovanjem nečega što predstavlja *ništa*, iako je SVE. On poredi Logos sa suncem kroz koje zrače svetlost i toplota, ali čija energija, svetlost i toplota, postoje u nekom neznanom stanju u Prostoru i šire se kroz Prostor samo kao *vidljiva* svetlost i toplota, čiji je Sunce pu-ki agens. To je prva trijadna hipostaza. Četvornost je načinjena po-moću *energizirajuće svetlosti* koju prosipa Logos.

Jevrejski kabalisti to saopštavaju u obliku koji je ezoterijski iden-tičan sa vedantinskim. AIN-SOF, učili su oni, ne može se razumeti, ne može se locirati ni imenovati iako je bezuzročni uzrok svega. Otu-da je njegovo ime - AIN-SOF - negativni termin, "neistraživo, nespo-znatljivo i što se ne da imenovati". Oni su ga, zato, učinili bezgrani-čnim krugom, sferom, a ljudski intelekt, koliko god se protegao, može da opazi samo njen svod. Po recima čoveka koji je odgonetnuo ve-liko deo kabalističkog sistema, a u jednom od njegovih značenja u potpunosti - u numeričkom i geometrijskom ezoterizmu:

Zatvorite oči i iz svoje sopstvene svesti o percepciji potrudite se i mislite spolja do krajnjih granica u svim pravcima. Otkrićete da se identične linije ili zraci percepcije šire podjednako u svim pravcima, tako da će se krajnji napor percepcije okončati u *svodu jedne sfere*. Granica te sfere će, neizbežno, biti veliki *Krug*, a direktni zraci misli u svim pravcima moraju *hiti prave linijepoluprečnika* tog kruga. To, dakle, ljudski govoreći, *mora* biti apsolutno krajnja sve-obuhvatna koncepcija *M/ > o / e x o g* Ain-Sofa, koji sebe formuliše kao *geometrijsku figuru*, npr. krug, sa svojim elementima zakrivljenog obima i pravolinijskih prečnika podeljenih na poluprečnike. Otud je geometrijski oblik prvo prepoznatljivo sredstvo povezivanja Ain-So-fa sa ljudskom inteligencijom. ^

Taj veliki krug (koji istočnjački ezoterizam redukuje na tačku unu-tar Bezgraničnog Kruga) je Avalokitešvara, *Logos* ili *Verbum* o ko-me govori g. Suba Rou. Ali, taj krug ili ispoljeni Bog nama je isto tako neznan, osim kroz svoj *ispoljeni* univerzum, kao JEDNO, iako je lakši, tačnije verovatniji, za naše najviše zamisli. Taj Logos koji spava u nadržima Parabramama tokom Pralaje, kao što je naš "*Ego* skriven (u nama) u vreme *šušupti*, sna" i koji ne može da spozna

Iz *Masonske revije*, jun 1886. godine.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Parabramama drugačije nego kao *Mulaprakriti* - koja predstavlja kosmički veo, "moćno širenje kosmičke materije" - zato predstavlja samo jedan organ kosmičkog stvaranja kroz koji zrače energija i mudrost Parabramama, *neznanog Logosu, baš kao i nama samima*. Štaviše, postoje Logos nama neznan isto kao stoje u stvarnosti Parabramam neznan Logosu, istočnjački ezoterizam i kabala - da bi Logos doveli u domen naših koncepcija - razvili su apstraktnu sintezu u konkretne slike: to znači, u odraze ili umnožene aspekte tog Logosa ili Avalokitešvare, Brame, Ormuzda, Ozirisa, Adama Kadmona (zovite ga kako hoćete) - čiji su aspekti ili manvantaričke emanacije Đan Kohani, Elohim, Deve, Amšaspindi itd. Po g. Suba Rouu, metafizičari objašnjavaju njegov koren i zametak kao prvo ispoljavanje Parabramama, "najviše trojstvo koje smo mi u stanju da razumemo", koje čine *Mulaprakriti* (veo), *Logos*, i "njegove" svesne energije, ili njegove moći i svetlost;^ ili ~ "materija, sila i *Ego*, odnosno, jedan koren sopstva čije svako drugo sopstvo jeste samo ispoljavanje ili odraz." Tada, jedino u toj "svetlosti" (svetlosti svesti) mentalne i fizičke percepcije/?raA:~/č<z okultizam može to da iznese na svetlost pomoću geometrijskih figura, koje, kad se izbliza prouče, daju ne samo naučno objašnjenje stvarnog, objektivnog postojanja^ "Sedam sinova božanske Mudrosti", koji predstavljaju tu svetlost Logosa, već pomoću drugih, još neotkrivenih ključeva pokazuje da su, što se čovečanstva tiče, tih "Sedam Sinova" i njihove bezbrojne emanacije, otelovljeni centri energije, apsolutno neophodni. Uklonite ih, i misterija Bića i Čovečanstva *nikad neće biti odgonetnuta, čak joj se neće ni primaći*.

Pomoću *te svetlosti* je sve stvoreno. Taj KOREN mentalnog SOPSTVA je takode i koren fizičkog *Sopstva*, jer ta svetlost je permutacija *Mulaprakriti* u našem ispoljenom svetu, u *Vedama* nazvana *Aditi*. U svom trećem aspektu ona postaje *Vak*^ ćerka i majka Logosa, kao stoje Izida ćerka i majka Ozirisa, koji je Horus; i *Maut*, žena, ćerka

ⁿ Zvani u *Bhagavad Giti Daiviprakriti*.
Objektivnog ~ u svetu Maje, naravno, ipak onoliko stvarnom koliko smo i mi sami.

⁹ Tokom kosmičkog ispoljavanja, tu *Daiviprakriti*, umesto da bude majka Logosa, trebalo bi, strogo uzevši, zvati njegovom ćercom.

(Napomene o *Bhagavad Giti*, str. 305, Teozoj)

Teogonija stvaralačkih bogova

i majka Amona u egipatskom mesečevom glifii. U kabali, Sefira je isto što i Šekinah, a u drugoj sintezi je žena, ćerka i majka "Nebes-kog čoveka", Adama Kadmona, paje čak i identična s njim, kao što je Vak identična sa Bramom, i naziva se ženskim Logosom. U *Rig Vedi*, Vak je "mistički govor" kojim se čoveku saopštavaju okultno Znanje i Mudrost i zato se kaže daje Vak "ušla u Rišije". Nju su "stvorili bogovi", ona je *božanska* Vak - "Kraljica bogova" i ona je, kao Sefira sa Sefirot, povezana sa Pradapatijima u njihovom stvaralačkom radu. Staviše, ona se naziva "majkom *Veda*", "pošto ih je Brama obelodanio pomoću njene moći (moći mističkog govora), a takode je pomoću njene moći proizveo i univerzum " - tj, pomoću govora i *reci* (sintetisanih "REČJU") i brojeva.^"

Ali, pošto se o Vak takode govori i kao o ćerki Dakše - "boga koji živi u svim Kalpama" - time je pokazan njen majavički karakter: *tokompralaje* ona nestaje, apsorbovana u jedan, sveproždirući Zrak.

Ali, u svim tim oličenjima *ženske* Moći u prirodi, ili moći prirode, postoje dva različita aspekta u univerzalnom ezoterizmu, istočnjačkom i zapadnjačkom - *noumenalni* [fenomenalni]. Jedan je čisto metafizički aspekt, kao što ga opisuje učeni predavač u svojim *Napomenama MZ Bhagavad Gitu*, drugi je zemaljski i fizički, a istovremeno *božanski* iz perspektive praktičnog ljudskog poimanja i okultizma. Sve su to simboli i personifikacije *Haosa*, "Velike Dubine" ili Prvobitnih Voda Prostora, neprobojni VEO između NESPOZNAT-LJIVOG i Logosa Tvorevine. "Povezujući se pomoću svog uma sa Vak, Brama (Logos) je stvorio prvobitne vode." U *Kataka Upanišadi* to se tvrdi još jasnije:

Pradapati je bio ovaj univerzum. *Vak je bila drugostepena u odnosu na njega*. On se povezao sa njom (. . .) ona je proizvela ta stvorenja i iznova ušla u Pradapatija. *

Mudri ljudi, kao Stenli Džejvons među savremenicima, koji su izumeli shemu pomoću koje nešto nerazumljivo uzima opipljivi oblik, mogli su to učiniti jedino pribegavajući brojevima i geometrijskim figurama.

To povezuje Vak i Sefiru sa boginjom Kvan-Jin, "milostivom majkom", *božanskim* GLASOM *duše* čak i u ezoterijskom budizmu, i sa ženskim aspektom *Kvan-Šajjin*, Logosom, *verbumom* Stvaranja, a istovremeno sa glasom koji, prema ezoterijskom budizmu, čujno govori inicijatu. Bat *Ko\, jilia Vocis*, jevrejska

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

I ovde možemo uzgred da ukažemo na jednu od mnogih nezaluženih ljaga koje su pobožni i *dobri* misionari u Indiji bacili na religiju te zemlje: alegorija iz *Satapatha Bramane* - naime, da Brama, kao otac ljudi, obavlja zadatak stvaranja incestuoznim odnosom sa sopstvenom ćerkom Vak, zvanom takođe Sandja (suton) i *Satarupa* (sa sto oblika) - neprekidno se nabija na nos braminima, pošto "osuđuje" njihovu "neukusnu, *lažnu* religiju". Pored činjenice, koju su Evropljani tako zgodno zaboravili, daje patrijarh Lot kriv za istu stvar *u ljudskom obliku*, dok je Brama, tačnije Prađapati, počinio incest sa svojom ćerkom u obliku smdaća, a ona je bila u obliku košute (*rohit*), ezoterijsko čitanje *Postanja* (poglavlje III) pokazuje isto. Štaviše, svakako da postoji *kosmičko*, ne fizičko značenje vezano za tu indijsku alegoriju, postoje Vakpermutacija Aditi i Mulaprakriti (Kasosa), a Brama je permutacija Narajane, duha Božjeg koji ulazi u prirodu i oplođuje je; zato u toj zamisli nema *ničeg faličkog*.

Kao što je već rečeno, Aditi-Vak je ženski *Logos* ili "reč", *Verbum*, a Sefira je u kabali to isto. Ti ženski Logosi su svi, u svom *noumenalnom* aspektu, međudnosi Svetlosti, Zvuka i Etra, koji pokazuju kako su drevni narodi bili dobro upoznati i sa fizikom (kakvu danas znaju savremeni narodi), kao i sa rođenjem te nauke u Duhovnim i Astralnim sferama.

"Naši stari pisci kažu da ima četiri vrste *Vak*. (. . .) *para, pasjanti, madjama i vaikari* (podela koju nalazimo u *Rig Vedi* i *Upa-nišadama*). (. . .) *Vaikari Vak* je ono što izgovaramo." To je zvuk, *govor*, ono što opet postaje razumljivo i podvrgnuto jednom od naših fizičkih čula i može se podvesti pod zakone percepcije. Otud: "Svaka vrsta *Vaikari Vak* postoji u svojoj *Madjama*. (. . .) *Pasjanti* i na kraju u svom *Para* obliku. (. . .) *Pranava* ^ se naziva Vak zato što ta četiri principa velikog Kosmosa odgovaraju tim četirima ob-

ćerka božanskog glasa, koja odgovara sa sedišta milosti unutar vela hrama je - posledica.

¹²

Pranava, shćno *Omu*, predstavlja mistički termin koji Jogini izgovaraju tokom meditacije; od termina koji se, prema egzoteričkim komentatorima, nazivaju *Vjahriti* ili "*Om, Bur, Buvah, Svali*" (Om, zemlja, nebo, raj), *Pranava* je možda najsvetiji. Oni se izgovaraju sa istisnutim dahom (vidi *Manu*, II, 76-81 i *Mitakšarine komentare na Jadvakja-Suriti*, I, 23). Ali, ezoterijsko objašnjenje ide mnogo dalje.

Teogonija stvaralačkih bogova

licima Vak. (...) Čitav Kosmos u svom objektivnom oblikuje *Va-ikari* Vak; svetlost *Logosa* je *madjama* oblik, a sara *Logos* je *pasjanti* oblik; dok je *Parabramamjoara*-aspekt te Vak (izvan *noumena* svih *Noumend*)."

(Napomene uz Bhagavad GITU)

Otuda su Vak, Šekinah ili Pitagorina "muzika sfera" jedno, ako za primer uzmemo slučajeve u tri (prividno) najrazličitije religiozne filozofije na svetu - induske, grčke i haldejsko-jevrejske. Na ta oličenja i alegorije može se gledati sa četiri (glavna) i tri (sporedna) aspekta, odnosno ukupno *sedam*, kao u ezoterizmu. *Para* oblik je uvek subjektivna i latentna Svetlost i Zvuk, koji večno postoje u nedrima NESPOZNATLJIVOG; kad se prenese u zamisao Logosa, ili u njegovu latentnu svetlost, ona se naziva *pasjanti*, a kad postane ta svetlost u *iz-raženom* obliku, to je *madjama*.

Sad, kabala to definiše ovako; Ima tri vrste svetlosti i ona (četvrta) koja prožima ostale: (1) jasna i prodorna, *objektivna svetlost*, (2) *odražena* svetlost i (3) *apstraktna* svetlost. Deset Sefirot, *tri* i *Sedam*, u kabali se zovu 10 reci, D-BRIM (Dabarim), brojevi i Emanacije nebeske svetlosti koja je i Adam Kadmon i Sefira ili (Brama) Pradapati-Vak. Svetlost, Zvuk i Broj predstavljaju tri činioca stvaranja u kabali. *Parabramam* se ne može spoznati, izuzev kroz svetlosnu tačku (LOGOS), koji ne zna *Parabramam*, već samo *Mulaprakriti*. Slično tome, Adam Kadmon je znao jedino Šekinah iako on predstavlja *nosioca* Ain-Sofa. I kao Adam Kadmon, u ezoterijskom tumačenju, ona je celina broja deset, Sefirot (on sam je trojstvo, ili tri atributa *nespoznatljivog* BOŽANSTVA U Jednom)." "Kad je Nebeski čovek (odnosno LOGOS) prvi put uzeo oblik Krune" (Ketera) i poistovetio se sa Sefirom, on je prouzrokovao da sedam raskošnih svetlosti emanira iz nje (Krune)", što je u celini dalo deset; tako je i Brama-Pradapati, kad je postao odvojen, a opet identičan sa Vak,

To trojstvo je ono što se podrazumeva pod "tri Višnuova koraka", što znači (pošto se u ezoterizmu Višnu smatra *Beskonačnim* da su iz *Parabramama* izašli *Mulaprakriti*, *Puruša* (Logos) i *Prakriti*; četiri oblika (sa njim samim) Vak. A u kabali - Ain-Sof, Šekinah, Adam Kadmon i Sefira, četvrta - ili tri emanacije koje, iako različite, čine JEDNO.

Haldejska *Knjiga brojeva*. U važećoj kabali ime Jehova zamenjuje Adama Kadmona.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

prouzrokovao da sedam Rišija, Sedam, Manua, ili Prađapatija, izađu iz te krune. U egzoterizmu, uvek nalazimo 10 i 17, bilo Sefirot, bilo Prađapatija; u *ezoterijskom* prevodu, uvek 3 i 7, što takođe daje 10. Tek kad se u ispoljenoj sferi podele na 3 i 7, oni formiraju (J), dvopolno i (^, ili slovo X ispoljeno i diferencirano.

Ovo će pomoći proučavaocu da razume zašto je Pitagora smatrao daje Božanstvo (Logos) *centar jedinstva* i "Izvor Harmonije". Mi kažemo daje to Božanstvo bilo *Logos*, a ne MONADA koja obitava u Samoći i Tišini, jer Pitagora uči da to JEDINSTVO, pošto je nedeljivo, predstavlja *ne broj*. I upravo zato se od kandidata, koji je tražio prijem u njegovu školu, tražilo da već kao pripremni korak prouči nauke: Aritmetiku, Astronomiju, Geometriju i *Muziku*, što se smatralo za četiri oblasti Matematike.¹ I opet, to objašnjava zašto su pitagorejci tvrdili da su doktrinu o Brojevima - glavnu u ezoterizmu - čoveku otkrila nebeska božanstva, daje svet prizvan iz Kosa pomoću Zvuka ili Harmonije i sagrađen po principima muzičkih proporcija, da se sedam planeta koje upravljaju sudbinom smrtnika harmonično kreću -

(...) u intervalima koji odgovaraju muzičkim intervalima, proizvodeći različite zvukove, tako savršeno sazvučne, da to stvara najsladšu melodiju koja nam je nečujna samo zbog ogromnosti tog zvuka koji naše uši nisu u stanju da prime.

(*Censorin*)

U pitagorejskoj teogoniji hijerarhije nebeskog Jata i Bogova bile su označene brojevima i numerički izražene. Pitagora je proučavao ezoterijsku nauku u Indiji; zato nalazimo da njegovi učenici kažu:

Monada (ispoljena) predstavlja princip svih stvari. Od Monade i neodređene dijade (Haos) brojevi, od brojeva *Tačke*, od tačaka *Linije*, od linija *Površine*, od površina *Geometrijska tela*, od tih tela *Čvrsta tela*, koja se sastoje od četiri elementa - Vatre, Vode, Vazduha i Zemlje, od svega onoga čega, transmutiranog (u međunosima) i potpuno izmenjenog, se sastoji svet.

(*Diogen Laertije, Život Pitagore*)

Justin Mučenik nam kaže da su pitagorejci, zbog toga što nije znao ove četiri nauke, odbili da ga prime u svoju školu.

Teogonija stvaralačkih bogova

A to takode, iako možda ne odgoneta tajnu u potpunosti, podiže bar krajičak vela sa tih čudesnih alegorija kojima je obavljena Vak, najtajanstvenija od svih bramanskih boginja, ona koja je nazvana "melodična krava koja je izmuzla hranu i vodu" (Zemlja sa svim svojim mističkim moćima), a i ona "koja nam daje hranu i održava život" (fizička Zemlja). *Izida* je takode mistička priroda, ali i Zemlja, a rogovi njene krave je poistovećuju sa Vak. Vak, pošto je u svom najvišem obliku bila prepoznata kao *para*, na nižem ili materijalnom kraju tvorevine postaje - *Vaikari*. Otuda je ona mistična, iako fizička priroda, sa svim njenim magičnim načinima i svojstvima.

A opet, kao boginja Govora i Zvuka i kao permutacija Aditi, u određenom smislu ona je *Haos*. U svakom slučaju, ona je "Majka bogova", i stvarna ili *ispaljena* teogonija mora da počne od Brame (Išvare, ili Logosa) i Vak, kao od Adama Kadmona i Sefire. Izvan toga, sve je tama i apstraktno razmišljanje. Kad su u pitanju Đan Kohani, ili bogovi, vidovnjaci, proroci i adepti su uglavnom na čvrstom tlu. Bilo da je u pitanju Aditi, ili *božanska* Sofija grčkih gnostika, ona je majka sedam sinova: "Anđela Lica", "Dubine", ili "Velikog Zelenog" iz *Knjige Mrtvih*. Knjiga Đan ("Znanjepomoću meditacije") kaže:

*Velilca majka leži sa / \ ' h' D drugo | / ^ u svojim nedrima,
spremna da ih rodi, čestite sinove \Z\W\ (ili 4.320.000, Ciklusa)
čija su dva starija O ' * (tačka).*

U početku svakog ciklusa od 4.320.000, *Sedam* (ili, kako stoji kod nekih naroda, osam) velikih bogova silaze da uspostave novi poređak stvari i daju impuls novom ciklusu. *Osmi* bog bio je ujedinjujući *Krug* ili LOGOS, odvojen i učinjen različitim od svog jata, u egzoteričkoj dogmi, baš kao što se tri božanske hipostaze drevnih Grka u današnjim crkvama smatraju trima različitim *osobama*. "Svaki put kad prodru kroz naš majavički veo (atmosfera). MOĆNI obavljaju svoje velike radove i za sobom ostavljaju večne spomenike da

* Broj 31415 ili %. Sinteza, ili *Jato sjedinjeno* u Logosu i Tački, zove se u rimokatoličanstvu "Anđeo Lica", a u judaizmu "7>5S'D" koji Je (sličan ili isti) kao Bog" - ispoljena predstava.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

podsećaju na njihovu posetu", kaže Komentar.¹⁷ Tako nas uče da su velike piramide sagrađene pod njihovim direktnim nadzorom, "kad je *Druva* (tadašnja zvezda Sevemjača) bila u najvišoj kulminaciji, a Kritika (Plejade) gledala iznad njene glave (bila na istom meridijanu, ali iznad) da posmatra rad divova." Zato, kako su prve piramide bile sagrađene u početku Zvezdane godina, pod Druvom (*Alpha Polaris*), to mora dajati bilo pre više od 31.000 (31.105) godina. Banskini je bio u pravu kad je Egiptu pripisivao starost od preko 21.000 godina, ali taj ustupak teško da iscrpljuje sve istine i činjenice po tom pitanju. Autor *Prirodnog Postanja* piše:

Priče egipatskih sveštenika i drugih o računanju vremena u Egiptu sad počinju da zvuče kao laži u očima svih onih koji su pobjegli iz biblijskog ropstva. Natpisi koji su nedavno nađeni u Sakari, koji pominju dva Zodijska ciklusa (...) zabeleženi su u to doba, koje je bilo pre nekih 6.000 godina. Zato, kad je Herodot bio u Egiptu, Egipćani su, kao što je danas poznato, zabeležili bar pet različitih Sotijačkih* ciklusa od po 1.461 godine. Sveštenici su obavestili grčkog istraživača da su oni računali vreme otkad se Sunce dvaput rodilo tamo gde je potom zašlo i dvaput zašlo tamo gde se potom rodilo. To (. . .) se može razumeti jedino kao prirodna pojava koja znači dva ciklusa precesije, ili period od 51.736 godina.

(*Prirodno postanje, tom II, str 318*)¹⁸

Mor Isak (*Mor Isaac*) (vidi Kiršerov *Edip*, tom II, str. 425) pokazuje da su drevni Sirijci deflnisali svoj svet "Vladara" i "aktivnih

¹⁷

Pošto se pojavljuje na početku Ciklusa, kao i na početku svake zvezdane godine (od 25.868 godina), Kabeiri ili *Kabarim* je u Haldeji dobio svoje ime, koje znači *mera Neba* od *Kob* - mera i *Urim* - nebesa.

* Sotijački ili Sirijusov ciklus - u starom Egiptu, ciklus koji je obrazovan spajanjem godine od 365 dana i sotijačke godine od 365 i 1/4 dana; ova dva tipa godine, tekući naporedo, koincidiraju za 1.461 godinu - prva, a za 1.460 godina - potonja. Sotijska ili sotijačka godina bila je fiksirana kao interval između dva uzastopna heliaktična izlaska Sirijusa, koji se tada nalazi u blizini letnjeg solsticija. Dužina sotijačke godine je približna tropskoj i istovetnaje sajulijanskom godinom. Nije poznata epoha iz koje datira sotijski ciklus, ali rimski učenjak Kenzorin (III vek) datirao je završetak tog ciklusa na 139. godinu pre nove ere. (nap. ured.)

¹⁸ Vidi, takode, u našoj Knjizi II, "*Braminska hronologija*'

Teogonija stvaralačkih bogova

bogova" na isti način kao i Haldejci. Najniži svet bio je SUBLUNAR-Ni - naš sopstveni - koga nadgledaju "Anđeli" prvog ili nižeg reda, naredni po rangu dolazio je Merkur, kojim vladaju "ARHANĐELI", potom dolazi Venera, čiji su bogovi bili POČASTI, četvrti je bio Sunčev, domen i oblast najviših i najmoćnijih bogova našeg sistema, solar-nih bogova svih naroda, peti je bio Mars, kojim vladaju "VRLINE", šestim - svetom *Bela* ili Jupitera - vladaju "DOMINIONI", sedmim - svetom Satuma - vladaju "PRESTOLJA". TO SU svetovi oblika. Iznad njih nalaze se četiri viša, što opet čini sedam, pošto se tri *najviša* "ne mogu spomenuti i ne može im se pričati". Osmi, sačinjen od 1.122 zvezde, predstavlja domen *Heruvima*. Deveti, koji *pripada pokret-nim* i bezbrojnim zvezdama zbog njihove udaljenosti, imao je svoje serafime, što se tiče desetog, Kiršer, citirajući Mora Isaka, kaže da je on "sačinjen od nevidljivih zvezda koje se, oni tvrde, mogu sma-trati oblacima - one su tako guste u oblasti koju zovemo *Via Strami-nis*, Mlečni Put" i on hita da objasni da su "to Luciferove zvezde, koje je on zahvatio u svom užasnom brodolomu." Šta dolazi nakon i izvan desetog sveta (naš Četvorni, ili *Arupa* svet), Sirijci nisu mo-gli da kažu.

Sve što su znali bilo je da tamo počinje ogromni i nepojmljivi okean beskraja, prebivalište istinskog božanstva bez granica.

Sampolion ukazuje na isto verovanje među Egipćanima. Her-mes, govoreći o Ocu-Majci i Sinu čiji duh (kolektivni BOŽANSKI FIAT) oblikuje ovaj Univerzum, kaže:

Takode je formirano *Sedam Agensa* (posrednika) da sadrže ma-terijalne (ili ispoljene) svetove unutar svojih odgovarajućih *kru-gova*, a delovanje tih agensa nazvano je SUDBINOM.

On dalje nabraja sedam, deset i dvanaest redova, što bi zahte-valo isuviše prostora ovde ako bismo ulazili u detalje.

Kao što su dr Veber i ostali izjavili da su *Rig Viđana*, kao i *Braman-da Purana* i sva slična dela, koja opisuju magičku efikasnost rig-vedskih *Maniri* ili buduće Kalpe, savremene kompilacije "koje verovatno pripadaju dobu *Purana'*, nema svrhe upućivati čitaoca na njihova mistička objašnjenja; možemo isto tako jednostavno

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

citirati arhajske knjige potpuno nepoznate orijentalistima. Ta dela objašnjavaju ono što toliko zbunjuje učenjake, naime da se o *Saptarišijima*, "iz uma rođenim sinovima" Brame u *Satapatha Bramani* govori koristeći jednu grupu imena, u *Mahabharati* koristeći drugu grupu, a u *Vaju Purani* se čak govori o *devet* umesto *sedam* Rišija, tako što se spisku dodaju imena Brigua i Dakše. Ali, ista stvar se događa u svim egzoteričkim rukopisima. Tajna doktrina daje dugu genealogiju Rišija, ali ih deli na mnoge klase. Kao kod Bogova Egipćana, koji su bili podcijeni na sedam, pa čak i dvanaest klasa, isto je i sa indijskim Rišijima u njihovim hijerarhijama. Prve tri grupe su Božanska, Kosmička i Sublunarna. Potom dolaze Solarni Bogovi *našeg* sistema. Planetarni, Submundani i čisto ljudski - heroji i *Manuši*.

U ovom trenutku, međutim, mi se bavimo jedino prekosmičkim bogovima, Pradapatijem, ili "Sedam Graditelja". Tu grupu bez izuzetka nalazimo u svim kosmogonijama. Zbog gubitka arhajskih egipatskih dokumenata - pošto, po M. Masperu, "materijalni i istorijski podaci koji su nam dostupni za proučavanje religiozne evolucije u Egiptu nisu ni potpuni, a veoma često ni razumljivi" - da bismo delimično i indirektno potvrdili iskaze uzete iz Tajne Doktrine, moramo se pozvati na drevne himne i natpise na grobovima. Jedan od njih, u svakom slučaju, pokazuje da je Oziris, kao i Brama-Pradapati, Adam Kadmon, Ormuzd i mnogo drugi Logosi, bio voda i sinteza grupe "Tvoraca" ili Graditelja. Pre nego stoje Oziris postao "Jedno" i *najviši* bog Egipta, on je u Abidosu bio obožavan kao glava ili vođa Nebeskog Jata Graditelja koji pripadaju višem od tri reda. Himna uklesana na zavetnoj ploči na grobu iz Abidosa (3. registar) ovako se obraća Ozirisu:

Pozdrav tebi, Ozirise, stariji sine *Šiba*; ti koji si najveći od šest bogova proizašlih iz boginje *Nu* (prvobitna Voda), ti veliki miljenice našeg oca *Ra*; oče Očeva, Kralju Trajanja, gospodar u večnosti (. . .) koji si, čim su oni izašli iz grudi tvoje majke, skupio sve krune i zakačio *Uraeus* (Zmija ili nada) na svoju glavu; mnogo-

Egipatska reč *Nada* u dobroj meri podseća na indijsku *Naga*, Zmija-Bog. I Brama i Šiva i Višnu su krunisani Nagama i povezani sa njima - što je znak njihovog cikličkog i kosmičkog karaktera.

Teogonija stvaralačkih bogova

oblični bože, čije ime je neznano i koji imaš tako mnogo imena u gradovima i provincijama. (. .)

Pošto izlazi iz prvobitne vode krunisan *uraeusom*, koji predstavlja zmijski amblem Kosmičke vatre, a pošto je sam *sedmi* nad šest primarnih bogova koji su izašli iz Oca-Majke, *Nou* i *Nout* (nebo), ko drugi Oziris može biti do glavni Pradapati, glavna Sefira, glavni Amešaspent-Ormuzd! Da je taj solami i kosmički bog, u početku religiozne evolucije, bio u istom položaju kao i arhandeo "čije ime je tajno", sasvim je izvesno. Taj Arhandeo je bio predstavnik *Slo-ive*«og jevrejskog Boga na Zemlji, ukratko Mihael: njegovo "Lice" je ono za koje se kaže daje izašlo pred Jevreje kao "Vatreni Stub". Bimov kaže:

Sedam Amešaspenta, koji su, sasvim izvesno, naši arhandeli, označavaju takođe i personifikacije božanskih Vrlina.

(Komentari na Jasnu, str 174)

A ti arhandeli su, prema tome, isto tako "izvesno" induski *Saptarišiji*, iako je gotovo nemoguće da se svaki od njih klasifikuje sa svojim paganskim prototipom i paralelom, pošto, kao što je slučaj i sa Ozirisom, oni imaju "tako mnogo imena u gradovima i provincijama". Međutim, neki od najvažnijih biće prikazani na svom odgovarajućem mestu.

Jedna stvar je neporecivo dokazana. Sto više proučavamo njihove hijerarhije i otkrivamo njihov identitet, to više dokaza dobijamo da ne postoji nijedan prošli ni *sadašnji personalni* bog koji ne pripada trećem stadijumu kosmičkog ispoljavanja. U svakoj religiji nalazimo skriveno božanstvo koje stvara temelj, potom zrak iz njega koji pada u prvobitnu kosmičku materiju (prvo ispoljavanje), zatim dvopolni rezultat, dvojna Muška i Ženska apstraktna Sila, personifikovana (*drugi* stadijum), ono se na kraju razdvaja u *trećem* (stadijumu) na sedam Sila, koje sve drevne religije nazivaju kreativnim Moćima, a hrišćani "Božjim Vrlinama". Navedena objašnjenja i metafizičke apstraktne klasifikacije uopšte nisu sprečile katoličku i pravoslavnu crkvu da te "Vrline" obožavaju u personifikacijama i pod različitim imenima sedam Arhandela. U knjizi *Drušim* (str. 59,1 rasprava), u *Talmudu*, saopštena je razlika

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

između tih grupa, što predstavlja ispravno kabalističko objašnjenje. Tu stoji:

Postoje tri grupe (ili reda) *Sefirot*: 1. Sefirot zvani "božanski atributi" (apstraktni), 2. Fizički ili *zvezdani* Sefirot (personalni) - jedna grupa od *sedam*, druga od *deset*, 3. Metafizički Sefirot, ili *perifraza Jekove*, pošto su sedam preostalih (personalnih) sedam duhova Prisustva (a takode i planeta).

Istu podelu treba primeniti na primarnu, sekundarnu i tercijarnu evoluciju bogova u svim teogonijama ukoliko želimo da smisao prevedemo ezoterički. Ne smemo pobrkati čisto metafizičke personifikacije *apstraktnih* atributa Božanstva sa njihovim odrazima ~ zvezdanim bogovima. Međutim, taj odraz je u stvarnosti objektivni izraz apstrakcije: *živi* Entiteti i modeli stvoreni na osnovu tog božanskog prototipa. Staviše, ta tri metafizička Sefirot ili "*perifraza Jekove*" nisu Jehova; on sam, sa svojim dodatnim titulama Adonaj, Elohim, Sabaot i brojnim imenima kojima su ga obasuli, predstavlja perifrazu Šadajja *'^^, Svemogućeg. Taj naziv predstavlja okolišanje, zaista, obilatu figurativnost jevrejske retorike i okultisti su ga uvek razotkrivali. Za jevrejske kabaliste, pa čak i za hrišćanske alhemičare i rozenkrojčere, Jehova je bio *pogodni paravan* ujedinen zaklapanjem svojih brojnih poklopaca i usvojen kao zamena: za one koji znaju tajnu, jedno ime za neki individualni Sefirot isto je tako dobro kao i bilo koje drugo ime. Tetragramaton, Večno, zvezdani "*Sveukupni Zbir*" izmišljen je samo da bi zaveo neupućene i da bi simbolizovao život i razmnožavanje.^" Istinska tajna *neizgovorivog* imena - "reč koja nije reč" - mora se tražiti u sedam imena prvih sedam emanacija ili "Sinova Vatre", u tajnim spisima svih velikih naroda, pa čak i u *Žoharu*, kabalističkom

Prevodilac Avicebronove *Kabale* (g. Isak Majer iz Filadelfije), o tom sveukupnom zbiru kaže:

Slovo Ketera je' (Jod), Binaha H (Heh), zajedno Jah, žensko ime; treće slovo, slovo Hohmaha je I (Vau), što zajedno čini IH' JHV od mn'' JHVH, Tetragramatona, i zaista potpune simbole njegove efikasnosti, Poslednje H (Heh) tog Neizbrisivog Imena *uvek seprimenjivalo na Šest Nižih i na poslednji, zajedno sa Sedam* preostalih Sefirot. (. . .)

Tako je Tetragramaton svet samo u svojoj apstraktnoj sintezi. Kao četvorstvo koje sadrži nižih Sedam Sefirot, *onjefalički*.

Teogonija stvaralačkih bogova

svetom znanju tog najmanjeg od svih naroda, Jevreja. Ta reč, u svim jezicima sastavljena od sedam slova, otelovljena je u arhitektonskim ostacima svih ogromnih zdanja na svetu, od kiklopskih ostataka na Uskršnjem ostrvu (delu kontinenta koji je potopljen u more pre 4 miliona godina, a ne pre 20.000)[^] do najranijih egipatskih piramida.

Moraćemo detaljnije da uđemo u taj predmet i iznesemo praktične ilustracije koje dokazuju ovde iznetu tvrdnju.

Za sada je dovoljno da na nekoliko primera pokažemo istinitost onoga što se tvrdi u ovoj monografiji, naime, da nijedna kosmogonija na svetu, sa jednim izuzetkom hrišćanske, nikad nije pripisivala Jednom Najvišem uzroku, UNIVERZALNOM Božanstvenom Principu, neposredno stvaranje naše Zemlje, čoveka, ili bilo čega povezanog sa tim. Ta tvrdnja važi podjednako i za jevrejsku ili haldejsku kabalu kao i za *Postanje*, samo kad bi se ono potpuno razumelo i što je još važnije, ispravno prevedeno.^{^^} Svuda gde postoji bilo LOGOS - "*Svetlost*

Ova tvrdnja će, naravno, biti smatrana umišljenom i apsurdnom, i naprosto će joj se smejati. Ali, ako verujemo u konačno potapanje Atlantide pre 850.000 godina, kao što se uči u *Ezoterijskom Budizmu* (postepeno prvobitno tonjenje počelo je tokom Eocena), moramo da prihvatimo tu tvrdnju, jer je takozvana Lemurija, kontinent Treće Korenske Rase najpre gotovo uništen požarom, a potom potopljen. To je ono o čemu Komentar kaže:

Postoje prva zemlja bila pročišćena pomoću četrdeset devet vatri, njen narod, rođen od Vatre i Vode, nije mogao da umre (. . .) itd; Druga Zemlja (sa svojom rasom) nestala je kao što para iščezava u vazduhu (. . .) na Trećoj Zemlji je sve izgorelo nakon *odvajanja* i ona je sišla u nižu Dubinu (Okean). To je bilo pre *dvaput* osamdeset dve cikličke godine.

Sad, *ciklička* godina je ono što mi zovemo *zvezdanom* godinom i zasnovana je na precesijama ravnodnevnica, ili svaka po 25.868 godina, pa je to, sve u svemu, jednako 4.242.352 godine. Više detalja će biti izneto u Knjizi II. U međuvremenu, ova doktrina je uključena u "Kraljeve Edoma".

²²

Istu rezervu nalazimo u *Talmudu* i svim nacionalnim sistemima religije, bilo monoteističkim, bilo ezoterično politeističkim. Iz vrhunske religiozne pome kabaliste Rabi Solomona ben Gebirola u *Keter Malkutu*, izdvajamo nekoliko definicija datih u molitvi Kipura. (. . .)

Ti si jedno, početak svih brojeva, i osnov svih zdanja; Ti si Jedno i u tajni Tvog Jedinstva najmudriji ljudi su izgubljeni, jer je ne znaju. Ti si Jedno i Tvoje jedinstvo se nikad ne smanjuje, nikad ne širi i ne može se izmeniti. Ti si jedan, ali *ne kao element numerisanja, jer Tvoje Jedinstvo ne dopušta umnožavanje, pramenu ili oblik*. Ti si

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

koja šija u TAMI", uistinu - ili Arhitekta Svetova, ezoterički je to imenica u množini. Rimska crkva, paradoksalna kao i uvek, dok primenjuje epitet Tvorca jedino na Jehovu, usvaja čitav *Kirijel* imena *njegovih delatnih* SILA i ta imena odaju tajnu. Jer, ako je rečeno da Sile nemaju ništa sa takozvanim "Stvaranjem", zašto ih zovu *Elohim* (Alhim) u množini, "božanske zanatlije" i *Energije* ('Evspy8i,a), *gorući nebeski kamenovi* (*lapides igni ceoforum*), a posebno "oslonci Sveta" (KoaiaoKpdtopec;), upravnici ili VLADARI *Sveta* (*rectores mundi*), "Točkovi" Sveta (*Rotae*), Ofanim, Plamenovi i Moći, "Sinovi Božiji" (*B'neAlhim*), "Budni SAVETNICI" itd., itd.

Cesto se pretpostavljalo (i to isto tako neopravdano kao i obično) da Kina, zemlja gotovo isto toliko stara koliko i Indija, nema kosmogoniju. "Ona je bila nepoznata Konfučiju, a budisti su proširili svoju kosmogoniju ne uvodeći personalnog Boga", ^^ glasi žalba. "*Ji King*", "sama suština drevne misli i zajedničko delo najpoštovanijih mudraca, ne pokazuje izrazitu kosmogoniju." Ipak, postoji jedna, i to veoma izrazita. Ali, pošto Konfučije nije dopuštao zagrobni život, ^^ a kineski budisti odbacuju ideju o *Jednom* Tvorcu, prihvatajući jedan uzrok i njegove mnogobrojne posledice, njih su pogrešno razumeli oni koji veruju u *personalnog* Boga. "Veliko Krajnje" kao početak "promena" (transmigracija) možda je najkraća i najsugestivnija od svih kosmogonija, onima koji, poput konfučijanaca, vole vrlinu zarad nje same i pokušavaju da nesebično čine dobro ne tražeći nepre-

postojeći, ali razumevanje i vizija smrtnika ne mogu da dosegnu Tvoje postojanje, niti da u pogledu Tebe odrede Ode, Kako ili Zašto. Ti si Postojeći, ali jedino u samom sebi, jer nema ničeg drugog što može postojati uz Tebe. Ti si Postojeći, pre svakog vremena i bez Mesta. Ti si Postojeći i Tvoje postojanje je toliko duboko i tajno da niko ne može da prodre i otkrije Tvoju tajnost. Ti si Živući, ali ni u kom vremenu se to ne može lokalizovati ili znati; Ti si Živući, ali ne duhom ili dušom, jer *Ti si sam* DUŠA SVIH DUŠA (itd., itd.)

Postoji distanca između kabalističkog Božanstva i biblijskog Jehove, Ijutitog i osvetoljubivog Boga Avrama, Isaka i Jakova, *koji je iskušavao* onog prvog, a rvaio se sa poslednjim. Svaki vedantin bi samo pokudio takav Parabram.

Velečasni Džozef Edkins, *O Kosmogoniji*, str. 320. I veoma su mudro postupili.

Ako ga on odbacuje, to čini na osnovu onoga što on naziva promenama - drugim recima, ponovnim rođenjima - čoveka, i stalnim preobražajima. On je poricao besmrtnost ljudskoj *ličnosti*, kao i mi - a ne ČOVEKU.

kidno nagradu i zaradu. Konfučijevo "Veliko Krajnje" proizvodi "dve figure". Njih "dve" sa svoje strane proizvode "četiri slike", a one dalje "osam simbola". Zamerka ovome je da iako konfučijanisti u njima vide "Nebo, Zemlju i čoveka u minijaturi", u njima možemo da vidimo šta god hoćemo. Nema sumnje daje tako, a isto je tako i u pogledu velikog broja simbola, posebno onih iz kasnijih religija. Ah, oni koji znaju nešto o okultnim numeracijama, u tim "figurama" vide simbol, ma kako on bio grub, skladnog napretka evolucije Kosmosa i njegovih bića, nebeskih i zemaljskih. A svakom koje proučavao numeričku evoluciju u prvobitnoj Pitagorinoj (Konfučijev savremenik) kosmogoniji, neće biti teško da vidi istu ideju u njegovoj *Trijadi*, *Tetraktisu* i *Dekadi* koja izranjaju iz JEDNE i same Monade. Konfučiju se podsmevao njegov hrišćanski biograf zato što je "govorio o proricanju" pre i nakon tog pasusa, koji je ovako citiran:

Osam simbola određuju dobru i zlu sreću; i to vodi velikim delima. Nema većih slika koje se mogu imitirati nego što su to zemlja i nebo. Nema promena većih od četiri godišnja doba (u značenju Sever, Jug, Istok, Zapad i dalje). Nema (...) slika sjajnijih nego što su to Sunce i Mesec. U *Pripremanju stvari za upotrebu*, niko nije veći od mudraca. U određivanju dobre i loše sreće nema ničeg većeg od štapića za proricanje i kornjače.

Zato se, "slamkama za proricanje" i "kornjači", "simboličkim skupovima linija" i velikim mudracima koji gledaju u njih kako oni postaju jedan i dva, dva postaje četiri, a četiri postaje osam, i drugi skupovi "tri i šest", podsmevalo do prezira, samo zato što su ti mudri simboli pogrešno shvaćeni.

Stoga će se taj autor i njegove kolege bez sumnje mrštiti na *Starice* iznete u ovom tekstu, jer one predstavljaju *upravo tu istu ideju*. Drevna arhajska mapa kosmogonije puna je *linija* u konfučijanskom stilu, koncentričnih krugova i tačaka. Pa ipak sve one predstavljaju krajnje apstraktne i filozofske koncepcije kosmogonije našeg Univerzuma. U svakom slučaju, u naučne svrhe našeg vremena one možda

Njemu se mogu podsmevati protestanti, ali rimokatolici nemaju prava da mu se rugaju, a da ne počine bogohuljenje i svetogrđe. Jer, još pre 200 godina rimokatolici su kanonizovali Konfučija kao sveca u Kini i tako su preobratili mnoge neznalice među konfučijancima.

mogu poslužiti bolje od kosmogonijskih eseja sv. Avgustina i *Bede Venerabilisa* iako su oni objavljeni oko hiljadu godina nakon Konfučija.

Konfličije, jedan od najvećih mudraca drevnog sveta, verovao je u drevnu magiju i upražnjavao ju je i sam, "ako uzmemo zdravo za gotovo izjave *Kin Jua*" (...) i "hvalio ju je do neba u *Ji-Kingu*" kaže nam njegov poštovani kritičar. Međutim, čak i u njegovo doba - tj. 600. g. p.n.e. Konfličije i njegova škola učili su daje Zemlja sfernog oblika, pa čak i daje naš sistem heliocentričan, dok su, oko 1.800 godina nakon Konfučija, rimske pape pretili, pa čak i spaljivali "jeretike" koji su tvrdili to isto. Podsmevali su mu se zato što govori o "Svetoj Kornjači". Nijedan čovek bez predrasuda ne može videti neku velku razliku između *kornjače ijagnjeta* kao kandidata za svetost, jer oboje predstavljaju samo simbole i ništa više. Bik, Orao, Lav i povremeno Golub predstavljaju "svete životinje" zapadnjačke *Biblije*, pošto su prva tri grupisana oko Jevandelista, a četvrta (ljudsko lice) je Seraf, tj. vatrena zmija, verovatno gnostički Agatodemon. Kao stoje objašnjeno, "svete životinje" i Plamenovi

U *Bibliji* nema baš malo životinja koje se smatraju *svetim*: jedna je jarac, *Azaz-el* ili Bog Pobjede. Kao što kaže Aben Ezra:

Ako si u stanju da razumeš misteriju *Azazela*, shvatićeš misteriju Njegovog (Božjeg) imena, jer ono ima slične parnjake u svetim spisima. Pomoću aluzije reći ću ti jedan deo tajne: kad budeš bio u *dobu od trideset tri godine*, razumećeš me.

Isto je i sa tajnom *Icornjače*. Jedan francuski pobožni pisac piše, radujući se poeziji biblijskih metafora, povezanih sa imenom Jehove, "gorućim kamenovima", "svetim životinjama" itd. i citirajući "*Bible de Vence*" (tom XIX, str 318);

Zaista su svi oni *Elohim kao i njihov Bog*, jer ti Anđeli uzimaju, *svetom uzurpacijom* samo božansko ime Jehove svaki put kad ga predstavljaju.

(*Pneumatologie, tom II, str. 294*)

Niko nikad nije sumnjao da se baš *to* IME moralo *podrazumevati* kad je u odeždi Beskonačnog. Jedan Nespoznatljivi, *Malalim* (glasnici) sišli su da jedu i piju sa ljudima. Ali, ako su Elohim (pa čak i niža Bića), *iiolja uzimaju* božje ime, bila obožavana i obožavaju se i dalje, zašto bi se isti Elohim zvao *đavolima* kad se pojavi pod imenom drugih Bogova?

Taj izborje interesantan i pokazuje koliko su prvi hrišćani bili paradoksalni u svojim izborima. Jer, zašto bi oni odabrali te simbole egipatskog pagani-

ili "Iskre" unutar "Sveta Četiri" odnose se na prototipove svega što se nalazi u Univerzumu, u *Božanskoj Misli*, u KORENU, koji je savršena kocka, ili osnova Kosmosa kolektivno i individualno. Svi se oni okultno odnose na prvobitne kosmičke oblike i njihova prva očvršćavanja, dejstva i evoluciju.

U najranijim induskim egzoteričkim kosmogonijama, čak ni Demijurg nije taj koji stvara. Jer, u jednoj *od Purana* je rečeno da:

Veliki Arhitekta Sveta daje početni impuls rotacionom kretanju našeg planetarnog sistema, zakoračivši ukrug preko svake planete i tela.

Taj postupak je ono što "prouzrokuje da se svaka sfera okreće oko same sebe i oko Sunca". Nakon tog čina "*Bramandike*, Solami i Lunami Pitriji (Đan Kohani)" preuzimaju odgovornost za svoje odgovarajuće sfere (zemlje i planete) do kraja Kalpe. Ti tvorci su Rišiji: najvećem broju njih se pripisuje autorstvo mantri ili himni iz *Rig Vede*. Ponekad ih ima sedam, ponekad deset, kad postanu *Pradapati*, "Gospod Bića", potom nanovo postaju *sedam* i *četnaest* Manua, kao predstavnici sedam i četnaest *ciklusa* Postojanja ("Dana Brame"); na taj način odgovaraju sedmorim *Aeonima*, kad se na kraju prvog stupnja evolucije preobrazu u sedam zvezdanih Rišija, Saptariši, dok se njihovi *ljudski* dvojници pojavljuju kao heroji, kraljevi i mudraci na ovoj Zemlji.

Tako je ezoterijska doktrina Istoka obezbedila i dala glavni pravac - koji je isto tako filozofski i poetičan, kao što se može videti, u svojoj alegorijskoj odeći - i svi narodi su ga sledili. Osnovnu ideju moramo da iskopamo iz egzoteričkih religija, pre nego što se okrenemo ezoterijskim istinama, kako one ne bi bile odbačene. Štaviše, svaki simbol - u religiji *svih* naroda - može se čitati ezoterički, a

zma kad se orao u *Novom Zavetu* pominje samo jednom, i to kad Isus o njemu govori kao o *strvinaru!* (*Matej*, XXIV, 28), a u *Starom Zavetu* se on naziva *nečistim*; Lav se crno na belo poredi sa Satanom, gde obojica riču na čoveka da ga prožderu, dok su volovi izbačeni iz Hrama. Sa druge strane na Zmiju, koja je pomenuta kao simbol mudrosti koju treba slediti, danas se gleda kao na simbol Đavola. Za taj ezoterijski biser Kristove religije, degradiran u hrišćanskoj teologiji, zaista se može reći daje izabrao čudnu i nepogodnu *ljušturu* da se iz nje rodi i evoluiru.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

dokazi za njegovo postojanje se mogu transUterovati u njihove odgovarajuće brojeve i geometrijske obUke - izuzetnim slaganjem svega - koliko god da znaci i simboli međusobno variraju. Uzmite, na primer, uvodne rečenice u raznim kosmogonijama: u svakom slučaju to je ili *krug ili jaje* ili *glava*. TAMA je uvek asocirana sa tim prvim simbolom i okružuje ga - kao što je pokazano u induskim, egipatskim, haldeo-jevrejskim i skandinavskim sistemima - otuda crni gavrani, crni golubovi, crne vode, pa čak i crni plamenovi; *sedmi* Agnijev jezik, *bog vatre* zvani "Kali", "Crni", pošto je to bio crni, treperavi plamen. Dva *crna* goluba, koja su poletela iz Egipta i spustila se na Dodonine hrastove, dali su svoja imena grčkim bogovima. Noje je nakon potopa pustio *crnog* gavrana, koji predstavlja simbol kosmičke pralaje, nakon čega je počelo pravo stvaranje ili evolucija naše zemlje i čovečanstva. Odinovi crni gavranovi lepršali su oko boginje Sage i "šaputali joj o prošlosti i budućnosti". Kakvo je pravo značenje tih crnih ptica? One su povezane sa prvobitnom mudročću, koja ističe iz prekosmičkog Izvora svega, simbolizovana Glavom, Krugom, Jajetom, i sve one imaju identično značenje i odnose se na prvobitnog Arhetipskog čoveka (Adama Kadmona), kreativni izvor svih stvari, koji je sastavljen od Jata Kosmičkih Moći - Stvaralačkih Đan Kohana, izvan kojih je sve tama.

Istražimo mudrost kabale - čak i prikrivenu i iskrivljenu kakva je danas - da bismo u njenom numeričkom jeziku objasnili bar približno značenje reci "gavran". Evo njene numeričke vrednost kako je data u *Izvoru Mera*.

Termin *Gavran* je upotrebljen samo jednom, i uzet je kao *eth-h'oreby 21J?n'nS* = 678, iU 113 x 6, dok se Golub pominje pet puta. Njegova vrednost je 71, a 71 x 5 = 355. Šest prečnika, ili *gavran*, koji se seku, podelili bi prečnik kruga od 355 na 12 delova ili odeljaka, a 355 podeljeno za svaki odeljak sa 6 bilo bi 213-0, ili *glava* ("početak") u prvom stihu *Postanja*. To, podeljeno ili iznova podeljeno na isti način sa 2, ili 355 sa 12, dalo bi 213-2, ili reč *B'raš*, 2?NTi, ili prvu reč *Postanja*, sa njenim uvodnim prefiksom, koji astronomski znači isti konkretizovan opšti oblik sa onim koji se ovde podrazumeva.

Sad, tajno čitanje prvog stiha *Postanja* bi bilo:

U Raš (B'raš) ili glavi razvili su se bogovi, Nebesa i Zemlja.

Lako je razumeti ezoterijsko značenje *gavrana* kad se jednom utvrdi slično značenje Potopa (ili Nojevog Potopa). Kakva god da mogu biti mnoga druga značenja te amblematične alegorije, ono *glavno* je značenje novog ciklusa i novog Kruga (našeg *Četvrtog Knjige*).^{^^} "Gavran", ili *Eth-H'Orebv*, koji daje isto numeričko značenje kao i "Glava" i koji se nije vratio na barku, dok se golub vratio, noseći maslinovu grančicu, u vreme kad se Noje, novi čovek nove Rase (čiji je prototip Vaivasvata Manu) spremao da napusti barku, matericu (ili *Argu*) zemaljske prirode, predstavlja simbol čisto duhovnih, bespolnih i dvopolnih ljudi prve tri Rase, koje su zauvek nestale sa Zemlje. Numerički, Jehova, Adam, Noje su u kabali jedno; u najboljem slučaju, to je onda Božanstvo koje silazi na Ararat (kasnije na Sinaj) da bi inkamiralo u čoveku svoju *sliku*, od tada prirodnim procesom: kroz majčinu utrobu, čiji su simboli u *Postanju* barka, planina (Sinaj) itd. Jevrejska alegorija je istovremeno astronomska i čisto fiziološka, pre nego antropomorfiia.

I tu leži jaz između dva sistema (arijevskog i semitskog) iako su oba sagrađena na istoj osnovi. Kao stoje pokazao jedan zagovornik kabale, "suštinska ideja koja leži u osnovi filozofije Jevreja bila je da Bog sadrži sve stvari unutar sebe, a daje čovek *njegova slika*; čovek uključujući ženu (kao Dvopolni)" i da su "geometrija i brojevi (i mere primenjlive na astronomiju) sadržane u terminima *čovek* i *žena*; prividna nesaglasnost takvog načina uklonjena je time što je pokazana povezanost čoveka i žene sa određenim sistemom brojeva, mera i geometrije, pomoću vremenskih perioda trudnoće koji obezbeđuju kariku koja nedostaje između termina i ispoljenih činjenica, čime je usavršen taj metod." Prigovara se daje, pošto je

Brajant je u pravu kad kaže:

Druid Bardsin kaže o Noju da kad je izašao iz kovčega (rođenje novog ciklusa) nakon što je tu boravio jednu godinu i jedan dan, tj. $364 + 1 = 365$ dana, na njegovom rođenju iz voda Potopa, čestitao mu je Neptun, koji mu je pozeleo srećnu *Novu godinu*.

Ta "Godina" ili ciklus, ezoterijski, bila je nova rasa ljudi *rođenih od žene* nakon razdvajanja polova, što je *sekundarno* značenje te alegorije; njeno primarno značenje je početak Četvrtog Kruga, ili novog Stvaranja.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

primami uzrok apsolutno nespoznatljiv, "simbol njegovog prvog *razumljivog ispoljavanja* bila zamisao kruga sa njegovim prečnikom, pošto istovremeno nosi ideju geometrije, falicizma i astronomije" i to je konačno primenjeno na "značaj naprosto ljudskih organa za razmnožavanje."²⁹ Otud je čitav ciklus zbivanja od Adama i Patrijarha sve do Noja napravljen da se primeni u faličke i astronomske svrhe, od kojih jedne regulišu ove druge, kao na primer, lunami periodi. Otuda, takođe, *niihNO postanje* počinje nakon njihovog izlaska iz Kovčega i završetka potopa - u četvrtoj Rasi. Kod Arijevaca je to drugačije.

Istočnjački ezoterizam nikad nije degradirao Jedno Beskrajno Božanstvo, sadržaoca svih stvari, u te svrhe i to se pokazuje time što u *Rig Vedi* nema Brame, i što skroman položaj zauzimaju Rudra i Višnu, koji su postali moćni i veliki Bogovi "Beskonačnosti" ezoteričkih verovanja vekovima kasnije. Ali čak i oni, "Tvorci" kakvi ta trojica jesu, nisu direktni tvorci i "preci ljudi". Ovi poslednji su prikazni na još nižoj lestvici i nazivaju se Pradapatijima, Pitrijima (našim lunarnim precima) itd., itd. - nikad "Jednim Beskonačnim Bogom". Ezoterijska filozofija pokazuje daje *sava fizički* čovek stvoren na *sliku i priliku* Božanstva, koje predstavlja samo "*niže bogove*". Jedino je VIŠE SOPSTVO, pravi EGO, božansko i BOG.

²⁹ *Neobjavljeni rukopis* (ali vidi i *Izvor Mera*).

XIII

SEDAM STVARANJA

Gnostička i hinduistička verzija • Sedam puraničkih stvaranja

Nije bilo ni dana ni noći, ni neba ni zemlje, ni tame ni svetlosti, niti bilo koje druge stvari izuzev JEDNOG, nepojmljivog za intelekt, ili TOGA što je Brama i Pumis (Duh) i Pradana (gruba materija).

(Veda: Komentari na Višnu Puranu)

Ili bukvalno: "Jedan Pradanika Brama Duh: TO BESE". "Pradanika Brama Duh" je Mulaprakriti i Parabramam.

U *Višnu Purani*, Parasara kaže Maitreji, svom učeniku:

Tako sam ti, izvrsni Muni, objasnio šest stvaranja (. . .) sedmo je bilo stvaranja Arvaksrota bića, i to je bilo stvaranje čoveka.

Potom on nastavlja da govori o dva dodatna i veoma tajanstvena stvaranja, koja su komentatori različito tumačili.

Origen, komentarišući knjige koje je napisao Celz, njegov protivnik - knjige koje su uništili mudri crkveni oci - očigledno odgovara na primedbe svog oponenta i istovremeno otkriva svoj sistem. Taj je očigledno bio *sedmostruk*. Ali, njegova teogonija, postanak zvezda ili planeta, zvuka i boje, u celini je samo satirični odgovor i ništa više. Vi vidite da Celz, "u želji da pokaže svoju učenost", govori o lestvici stvaranja sa *sedam kapija*, a na njenom vrhu je osma - uvek zatvorena. Objasnjene su misterije persijskih Mitri i "štaviše, dodati su muzički razlozi." (...) A tome, opet, on nastoji da "doda drugo

objašnjenje, takode povezano sa muzičkim razmatranjima[^] - tj. sa sedam tonova lestvice, Sedam Duhova Zvezda itd., itd.

Valentin naširoko govori o moćima uzvišenih *Sedam*, koji su bili pozvani da izrode ovaj univerzum prema [^]rfrjAetoi'M, ili Neprolaznom, čije je ime, sastavljeno od sedam slova, predstavljalo prvi hebdomad*. To ime [Ar(r)hetos] ukazuje na Sedmostruku prirodu Jednog (*logosa*). "Boginja Rea je Monada, Dijada i Heptada", kaže Prokle u *Timeju* (str. 121), sažimajući u sebi *Titanide* "kjih ima sedam".

Sedam stvaranja se nalaze gotovo u svakoj *Purani*. Njima svima prethodi ono što Vilson prevodi kao "indiskretni Princip", apsolutni duh koji je nezavisan od bilo kakvog odnosa sa objektima čula. To su: (1) *Mahatatva*, Univerzalna Duša, Beskrajni Intelekt, ili Božanski Um, (2) *Buta* ili *Butasarga*, stvaranje elementala, prva diferencijacija Univerzalne indiskretne Supstance, (3) *Indrija* ili *Aindrijaka*, organska evolucija. "Te tri su predstavljale Prakrita stvaranje, razvoj indiskretne prirode kome je prethodio indiskretni princip", (4) *Mukja*, bazično stvaranje opazivih stvari, bilo je stvaranje neživih tela;[^] (5) *Tairjagonja*, ili *Tirjaksrotas*, bila je stvaranje životinja, (6) *Urdva*[^]rato[^]stvaranje božanstava (?),[^] (7) *Arvaksrotas*, stvaranje čoveka (vidi *Višnu Puranu*).

To je redosled koji se saopštava u *egzoteričkim* tekstovima. Prema ezoterijskom učenju, postoji sedam primarnih i sedam sekundarnih "stvaranja"; one prve predstavljaju Sile *samoevoluirajuće* iz jedne *bezuzročne* SILE, ove druge predstavljaju ispoljeni Univerzum koji emanira iz već diferenciranih *božanskih* elemenata.

Ezoterički i egzoterički, sva nabrojana Stvaranja znače 7 perioda Evolucije, bilo nakon jednog "Doba", bilo nakon "Dana" Brame. To

Origen protiv Celza, knjiga VI, poglavlje XXII.

* (Heb.) - hebdomad = sedmica, (nap. prev.)

U tekstu stoji:

A četvrto stvaranje je *ovde* primamo, jer su *stvari* neuništive naglašeno poznate kao primame (vidi ispravke Ficedvarda Hola).

Kako mogu "božanstva" biti stvorena posle životinja? Ezoterijsko značenje izraza "životinje" je *zameci sveg animalnog života*, uključujući i čoveka. Čovek se naziva *žrtvenom životinjom* i jedinom životinjom u animalnoj tvorevini koja žrtvuje bogovima. *Štaviše*, pod "svetim životinjama" se u svetim tekstovima često podrazumevaju 12 znakova Zodijaka, kao što je već rečeno.

Sedam stvaranja

je nesumnjivo učenje okultne filozofije, koja, međutim, nikad ne koristi termin "stvaranje", pa čak ni "evoluciju" "u odnosu *na primarno* 'Stvaranje'", već sve te *sile* naziva "*aspektima* Bezuzročne Sile." U *Bibliji* je sedam perioda minijaturizovano u šest dana stvaranja i sedmi *dan* odmora i zapadnjaci se drže bukvalnog smisla. U induskoj filozofiji, kad je aktivni Tvorac proizveo svet bogova, *zametke* svih nediferenciranih elemenata i grubi oblik budućih čula (svet noumena, ukratko), Univerzum je ostao neizmenjen tokom jednog "Dana Brame", stoje period od 4.320.000.000 godina. To je *sedmi* pasivni period ili "dan Sabata" istočnjačke filozofije, koji sledi nakon šest perioda aktivne evolucije. U *Satapatha Bramani*, Brama (neutralni), *apsolutni Uzrok* svih Uzroka, *zrači* bogove. Postoje izračio bogove (svojom urođenom prirodom), rad se prekida. U prvoj Manuovoj knjizi se kaže:

Na isteku svake *noći pralaje* Brama, koji je bio zaspao, budi se i *čistom energijom kretanja* PROUZROKUJE da iz *sebe samog* emanira duh koji u svojoj suštini jeste, a ipak nije.

U *Sefer Jeciri*, kabalističkoj knjizi stvaranja, autor je očigledno ponovio ove Manuove reci. U njoj je Božanska Supstanca predstavljena kao da je jedino ona postojala od večnosti, bezgranična i apsolutna, i kao da je iz sebe emitovala Duh.

Jedan je Duh Živog Boga, blagosloveno daje Njegovo ime koje večno živi! Glas, Duh i Reč, to je Sveti Duh.

(Sefer Jecira, pogl. I, Misna IX)

I to je kabalističko apstraktno Trojstvo, koje su tako spontano antropomorfizovali oci. Iz tog trostrukog JEDNOG emanirao je čitav Kosmos. Najpre je iz JEDNOG emanirao broj DVA, ili Vazduh, kreativni element, a potom je broj TRI. *Voda*, proizašla iz vazduha, *Ētar* ili *Vatra* dovršava mističnu četvorku, Arba-II (*Ibid*). U Istočnjačkoj doktrini Vatra je prvi Element-iitor, koji sintetiše sve (pošto ih sve sadrži).

U *Višnu Purani*, dato je svih sedam perioda i pokazana je progresivna evolucija "Duha-Duše" i sedam oblika materije (ili principa). Nemoguće je da ih sve nabrojimo u ovom delu. Molimo čitaoca da se posluži nekom od *Purana*.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

R. Jehuda poče, zapisano je: "Elohim reče: Neka bude svod, usred voda. (...) U vreme kad Sveti (. . .) stvori taj svet, On (oni) stvori sedam nebesa Gore. On stvori sedam Zemalja Dole, sedam mora, sedam dana, sedam reka, sedam nedelja, sedam godina, sedam vremena, i 7.000 godina koliko je svet bio (...) sedmi od svih milenijuma. I tako su tu sedam Zemalja Dole, sve su one naseljene osim onih koje su gore, i onih (. . .) dole. A (. . .) između svake zemlje, nebo (svod) je raširen između njih (...) i u njima (tim zemljama) ima stvorenja koja se međusobno razlikuju (. . .) ali ako se usprotivite i kažete da su sva deca sveta došla od Adama, nije tako. (. . .) Aniže zemlje, odakle su one došle? One su *odZemljinog lanca* i od neba dole." (itd., itd.)

Irinej nam je svedok (takođe sasvim protiv svoje volje) da su gnostici poučavali istom sistemu, skrivajući veoma brižljivo pravo ezoterijsko značenje. To "skrivanje" je, međutim, isto kao u *Višnu Purani* i drugim *Puranama*. Irinej piše o markosijancima:

Oni smatraju da su četiri elementa, vatra, voda, zemlja i vazduh, prvi od svega proizvedeni po slici primame *tetrade* gore, a potom, ako dodamo njihova delovanja, naime toplotu, hladnoću, suvoću i vlažnost, dobijamo potpunu sliku ogdoada.*

(*Knjiga I, poglavlje XVII*)

Jedino što ta "sličnost", kao i sam *ogdoad*, predstavlja paravan, baš kao što su u sedam stvaranja *Višnu Purane* dodata još dva, od kojih osmo, nazvano Anugraha, "poseduje i osobine dobrote i tame", što je više sankjička nego puranička ideja. Jer Irinej opet kaže da su:

(. . .) oni (gnostici) imali sličnu osmu tvorevinu koja je bila dobra i loša, božanska i ljudska. Oni potvrđuju daje čovek formiran *osmog dana*. Ponekad oni potvrđuju daje on načinjen *šestog dana*, a kod drugih osmog; ukoliko, možda, oni ne misle daje njegov zemaljski deo formiran šestog dana, a njegov telesni deo (?) osmog dana, jer oni razlikuju ta dva.

(*Knjiga I, poglavlje XXX, 6*)

* T. Majer, *Kabala*, str 415-416, Filadelfija.

* (Heb.) - ogdoad = osmica, (nap. prev.)

Sedam stvaranja

Ovo dvoje se zaista razlikuju, ali ne onako kako to saopštava Irinej. Gnostici su imali viši *Hebdomad*, i niži, na Nebu, a treći zemaljski *Hebdomad* na nivou materije. IAO, tajanstveni bog i Vladar Meseca, kako stoji u Origenovoj mapi, bio je vladar tih viših "*Sedam Nebesa*", ^ pa je zato identičan sa vladarom lunamih Pitrija koji su to ime dali lunamim Đan Kohanima. "Oni tvrde da su tih sedam nebesa inteligentna i govore o njima kao da su *andelf*", piše isti Irinej i dodaje da su zato oni nazvali laoa Hebdomas, dok je njegova majka nazvana "*Ogdoas*", *JQr*, kako on objašnjava, "ona je sačuvala broj *prvozačetog i primarnog Ogdoada Plerome*" (*Ibid*, knj. I, t. 2).

Taj "prvozačeti *Ogdoad*" bio je (*a*) u teogoniji drugi *Logos ispoljeni*, jer je rođen od Sedmostrukog/jrvog *Logosa*, pa je otuda on osmi na ovom nivou ispoljavanja i (*b*) u astrolatriji, on je bio Sunce, Martanda - osmi sin Aditi, koga ona odbacuje dok zadržava svojih Sedam Sinova, *planete*. Jer drevni narodi nikad Sunce nisu smatrali planetom, već *središnjom i nepokretnom zvezdom*. To je, onda, drugi *Hebdomad* rođen od *Sedmozrakog*, Agnija, Sunca i šta sve ne, jedino ne od sedam planeta, koje su Surjina *braća*, a ne njegovi *Sinovi*. Ti *Astralni* bogovi, čiji je poglavar kod gnostika bio Ilda Baot* (od *Uda*, "dete" i *Baot*, "jaje"), sin Sofije Ahamot, ćerke Sofije (*Mudrosti*), čija oblast je *Pleroma*, bili su njegovi (Ilda Baotovi) sinovi. On iz sebe proizvodi šest zvezdanih duhova - *Jovea* (Jehovu), *Sabaota*, *Adonaja*, *Eloja*, *Osraja*, *Astafaja*^ - koji predstavljaju drugi ili niži *Hebdomad*. Sto se tiče trećeg, on je sastavljen od sedam prvobitnih ljudi, senki lunamih bogova, koje je projektovao prvi *Hebdomad*. U tome se gnostici, kao što se vidi, nisu mnogo razlikovali od ezoterijske doktrine, osim što su je sakrili. Što se tiče optužbe Irineja, koji očigledno nije znao prava načela "jeretika", u pogledu toga što je čovek stvoren šestog dana i toga što je stvoren *osmog*, to se odnosi na misterije *unutrašnjeg* čoveka. Ovo će postati razumljivo čitaocu tek nakon što pročita Knjigu II, i dobro shvati *antropogenezu* ezoterijske doktrine.

Viši jedino od Duhova ili "Nebesa" Zemlje.

Vidi *Razotkrivenu Izidu*, tom II, str. 183.

^ Vidi, takode, Kingove *Gnostike*. Druge sekte smatrale su Jehovu samim Ilda Baotom. King ga poistovećuje sa Satumom.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Uda Baot je kopija Manua. Ovaj poslednji se hvali:

O najbolji od dvorodenih ljudi! Znaj da sam ja (Manu) on, tvorac sveg ovog sveta, kogaje muški Viradž (. . .) spontano proizveo.

(I, 33)

On najpre proizvodi deset gospodara bića, Prađapatije, koji, kao što kaže stih 36, "proizvode sedam drugih Manua" (*Manuovi Zakoni*). Uda Baot govori slično. On uzvikuje:

Ja sam Otac i Bog i nema nikog iznad mene.

Zbog toga ga njegova majka hladno poklapa rekavši:

Ne laži. Uda Baote, jer je otac svega, pm čovek (*Antropos*) iznad tebe, a isto tako i *Antropos*, *Sin Antroposa*.

(Irinej, knjiga I, poglavlje XXX, 6)

To je dobar dokaz daje bilo tri Logosa (pored Sedam rođenih od Prvog), a jedan od njih je *Solarni Logos*. A opet, ko je sam taj "Antropos", toliko viši od Uda Baota? Jedino gnostički spisi rešavaju ovu zagonetku. U *Pistis Sofiji* ime od četiri samoglasnika IEOV praćeno je svaki put epitetom "Prvobitnog, ili Prvog čoveka". To opet pokazuje daje gnoza bila samo odjek arhajske doktrine. Ta imena koja odgovaraju Parabramu, Brami i Manuu (prvom *mislećem* čoveku) sastavljena su od zvukova sa jednim, tri i sedam samoglasnika. Markos, čija je filazofija svakako bila više pitagorejska nego bilo koja druga, govori da mu se u otkrivenju javilo sedam nebesa od kojih je svako zvučalo jednim samoglasnikom dok su izgovarala sedam imena sedam (anđeoskih) hijerarhija.

Kad je duh prožeo svaki najsitniji atom sedam principa Kosmosa, počelo je *sekundarno* stvaranje, nakon pomenutog perioda odmora.

Tvorci (Elohim) u *drugom* "času" skiciraju obrise čoveka.

(Rabi Simeon, *Jevrejski Niktemeron*)

Misna kaže:

Ima dvanaest časova u danu, i tokom njih je završeno stvaranje.

"Dvanaest časova dana" opet predstavlja minijaturizovani, bleđi, iako vemi odjek prvobitne Mudrosti. Oni su nalik na 12.000 božanskih godina bogova, ciklički paravan. Svaki "Dan Brame" ima 14 Manua, koje su jevrejski kabalisti, (koji, međutim, u tome slede haldejske), prurušili u 12 "Časova".* *Niktemeron* Apolonija iz Tijane je ista stvar. "Dodekaedar leži sakriven u savršenoj Kocki", kažu kabalisti. Mističko značenje togaje da se dvanaest velikih preobražaja Duha u materiju (12.000 božanskih godina) odigravaju tokom četiri velika doba, ili tokom prve *Mahajuge*. Počevši sa metafizičkim i nadljudskim, ona se završava u fizičkim i čisto ljudskim prirodama Kosmosa i čoveka. Ako zapadnjačka nauka to nije u stanju, istočnjačka filozofija može da saopšti broj smrtnih godina koje protiču tokom odvijanja duhovne i fizičke evolucije vidljivog i nevidljivog.

Primarno stvaranje je nazvano *Stvaranjem Svetlosti* (Duha), a *Sekundarno* - stvaranjem Tame (materije).¹ Oba nalazimo u *Postanju*, poglavlje I, V, 2, i na početku poglavlja I I. Prvoje emanacija *samo-rođenih* bogova (Elohim), drugo fizičke prirode.

Zato se u *Žoharu* kaže:

O, drugovi, drugovi, čovek kao emanacija bese i muškarac i žena; i isto sa strane OCA kao i sa strane MAJKE. I to je smisao reci:
- I Elohim reče: "Neka bude Svetlost i bi Svetlost!" (...) I to je "dvostruki čovek!"

Štaviše, Svetlost na našem nivou je *tama* u višim sferama.

"Čovek i žena sa strane OCA" (Duha) odnosi se na Primarno Stvaranje, a sa strane MAJKE (materija) na sekundarno. Dvostruki čovek je Adam Kadmon, muški i ženski apstraktni prototip i *diferencirani* Elohim. Čovek: proizlazi iz Dan Kohana i on je "Pali Anđeo", bog u izgnanstvu, kao što ćemo pokazati.

U Indiji, ta stvaranja su opisana na sledeći način:

(I) Mahat-tatva stvaranje - nazvano tako zato što je to bila prvobitna samoevolucija onoga što je imalo da postane *Mahat* - "božanski U M, svestan i inteligentan"; ezoterijski "*duh* Univerzalne duše."

* Međutim, na drugom mestu je ta identičnost otkrivena. Vidi napred, navode iz Ibn-Gabirola i njegovih 7 nebesa, 7 zemalja itd.

To se ne sme pomešati sa *prekosmičkom* "TAMOM", Božanskim SVE.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

(. . .) najbolji od asketa, pomoću svoje moći (*moći tog uzroka*), *svaki proizvedeni* uzrok dolazi svojom pravom prirodom.

(*Višnu Purana*)

Videvši da su moći svih bića razumljive *samo* pomoću znanja *Toga* (Brama), stoje van razmišljanja, stvaranja i sličnog, takve moći se odnose na Bramu.

To, dakle, prethodi ispoljavanju. *Linga Purana* kaže:

Prvi je bio Mahat.

Jer JEDNO (7b) nije ni *prvo* ni *poslednje*, već SVE. Međutim, egzoterički, to ispoljavanje je *delo* "Svevišnjeg Jednog" (tačnije, prirodna/o^/ec/ica jednog Večnog Uzroka), ili, kao što kaže komentator, moglo se razumeti da to znači daje onda Brama bio *stvoren* (?), budući da je poistovećen sa Mahatom, aktivnom inteligencijom ili operativnom voljom Svevišnjeg. Ezoterijska filozofija to prevodi kao "operativni ZAKON".

Ispravno razumevanje tog načela u *Bramanama* i *Puranama* predstavlja jabuku razdora između tri sekte vedantina: advaita, dvaita i visištadvaita. Oni prvi ispravno primećuju da Parabramam, pošto kao apsolutno *sve* nema odnosa sa materijalnim svetom - pošto Beskonačno nije povezano sa konačnim - ne može ni da *hoće* ni da *stvara*; da su zato Brama, Mahat, Išvara ili bilo koje drugo ime pod kojim su poznati kreativni bogovi, naprosto iluzorni aspekti Parabramama u poimanju onih koji imaju predstave, dok ostale sekte poistovećuju impersonalini Uzrok sa Tvorcem, ili Išvarom.

Kod Vaišnava je, međutim, *Mahat* (ili Maha-Budi) božanski um *u aktivnom delovanju* ili, kao što kaže Anaksagora, "naređujući i raspoređujući um, koji je bio uzrok svih stvari" - ΝοΟ<; ο SiaKoajićovie Kai TαδTCOv αITOC;.

Vilson je smesta video sugestivnu vezu *između Mahata i* feničanskog Mota, ili *Mut*, koji je kod Egipćana bio žensko - Boginja Mout, "Majka" - "koja je poput Mahata", kaže on, "bila prvi proizvođač mešavine (?) Duha i materije i prvi začetak tvorevine": "*Ex connexione autem ejus spiritus prodidit Mot* (. . .) Od čijeg semena su stvorena sva živa bića" - ponavlja Briker (*Brücker*) (I, 240) dajući u još većoj meri materijalističku i antropomorfističku nijansu.

Svejedno, ezoterijski smisao te doktrine se vidi u svakoj egzoteričkoj rečenici već na prvi pogled u starim sanskritskim tekstovima koji govore o prvobitnom Stvaranju.

Svevišnja Duša, *sveprožimajuća* (Sarvaga) Supstanca Sveta, pošto je ušla (*bila privučena*) u materiju (prakriti) i Duh (Puruša), *pokrenula je izmenljive i neizmenljive principe* postoje vreme Stvaranja (Manvantara) došlo." (. . .)

Ezoterijska doktrina uči da su Đan Kohani kolektivni agregati božanske Inteligencije ili prvobitnog *uma* i prvi Manui - sedam "iz

Grčki *nous*, koji je (duhovni ili božanski) um, ili *mens* ("Mahat"), radi na materiji na isti način: on "ulazi u nju" i *pokreće* je.

"Spiritus intus alit, totamque infusa per artus,
Mens agitat molem, et magno se corpora miscet."

U feničanskoj kosmogoniji, takode, "Duh, koji se mesa sa sopstvenim principima pokreće stvaranje" (Briker, I, 240); orfička trijada daje identičnu doktrinu, jer *sataFanes* (ili Eros), *Haas*, koji sadrže grubu *nediferenciranu* kosmičku materiju i *Hronas* (vreme) tri saradnička principa koja emaniraju iz Nespoznatljive i skrivene *tačke*, koja uzrokuje delo "Stvaranja". A to su induski *Puruša* (*fanes*), *Pradana* (*haos*) i *Kala* (*hronas*) ili *vreme*. Dobrom profesoru Wilsonu ta ideja se ne dopada, kao što se ne bi dopala nijednom hrišćanskom svešteniku, ma koliko daje liberalan. On primećuje da "kao stoje ovde objašnjeno, *mešavina* (*Svevišnjeg* Duha ili Duše) *nije mehanička*, ona je *uticaj ili efekat koji deluje na posredničke agense* koji proizvode efekte." Rečenicu iz *Višnu Purane* - "Kao što miris deluje na um samo iz njegove neposredne blizine, a ne nekim neposrednim delovanjem na sam um, tako je i Svevišnji delovao na elemente stvaranja." - poštovani i učeni sanskritolog korektno objašnjava (...): "Kao što parfem ne oduševljava um stvarnim kontaktom, već utiskom koji ostavlja na čulo mirisa, koje ga prenosi umu", dodajući: "Ulazak *Svevišnjeg* u duh, kao i u materiju, *manje je razumljiv* nego drugi pogledi na to, npr. kao *ubrizgavanje* duha poistovećenog sa Svevišnjim, u Prakriti ili samu materiju." On više voli stih iz *Padma Purane*: "Onaj koga nazivaju *muškim* (duhom) Prakriti (...) isti taj božanski Višnu ušao je u Prakriti." To "gledište" svakako mnogo više odgovara plastičnom karakteru izvesnih stihova u *Bibliji* koji se tiču patrijarha, kao što je Lot (*Postanje*, XIX, 34-38), pa čak i Adam (IV, V, 1) i drugih koji su još antropomorfnije prirode. Ali, upravo je to odvelo čovečanstvo *falicizmu*, pošto je hrišćanska religija prožeta njime od prvog poglavalja *Postanja*, pa sve do *Otkrivenja*.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

uma rođenih" Duhovnih Inteligencija - su isto što i oni. Otudaje "Kvan-ši-jin", "zlatni Zmaj u kome su sedam", iz Stance III, prvobitni Logos, ili Brama, prva ispoljena tvoračka Moć; a Đani-Energije su Manui, ili *Manu-Svajambhuva* kolektivno. Štaviše, lako je videti direktnu vezu između "Manua" i "Mahata". Reč "Manu" potiče od korena *man*, "misliti", a mišljenje proizlazi iz uma. U kosmogoniji, to je period pre maglina.

(II) "*Drugo* Stvaranje", "Buta", "bilo je stvaranje zametaka principa (Tanmatri), otudaje nazvano elementalnim stvaranjem" (*Buta-sarga*). "To je period prvog daha diferencijacije/rekosmičkih Elemenata ili materije. *Butadi* bukvalno znači "izvor Elemenata" i prethodi *Buta-sargi* - "stvaranju" ili diferencijaciji tih Elemenata u prvobitnoj "Akaši" (Haos ili Praznina).[^] U *Višnu Purani* se kaže da ono ide zajedno sa, i pripada trostrukom aspektu *Ahamkare*, koja je prevedena kao Egotizam, ali u stvari je to neprevodivi termin "(JA-SAM-STVO)", onaj koji prvi proizlazi iz "Mahata" ili božanskog uma, prvi senoviti obris Sopstva, jer "čista" Ahamkara postaje "strasna" i na kraju "začetna" (početna); ona je "izvor svesnog i nesvesnog *hića*" iako ezoterijska škola odbacuje ideju daje bilo šta "nesvesno" - izuzev na ovom (našem) nivou iluzije i neznanja. Na tom nivou Drugog Stvaranja pojavljuje se druga hijerarhija Manua, Dan Kohani ili Deve, koji su po poreklu sa Oblikom (rupa): *Citrašikandina* (sa sjajnim perjanicama) ili *Rikša* - oni Rišiji koji su postali informišuće duše sedam zvezda (Velikog Medveda)[^]. U astronomskom i kosmogonijskom jeziku, to Stvaranje se odnosi na prvi stadijum kosmičkog života, period *Vatrene Magle*, nakon njegovog stanja Haosa," kad su atomi izašli iz *Laje*.

Sve ove rečenice su citirane iz *Višnu Purane*, knjiga I, poglavlje II.

Višnu je i Buteša, "Gospod Elemenata i svih stvari" i *Višvarupa*, "Univerzalna Supstanca ili Duša".

Što se tiče *x\jihovTihpost-tipova*, vidi *Raspravu* koju je napisao Triteremijus (Agripin učitelj, XVI vek). "Što se tiče sedam sekundarnih, ili Duhovnih Inteligencija, koje prema Božijoj volji aktualiziraju Univerzum", on saopštava, pored tajnih ciklusa i niza proročanstava, izvesne činjenice i verovanja o Genijima, ili Elohimu, koji vladaju nad i vode sedam stadijuma Putanje Sveta.

Od početka su orijentalisti bili zbunjeni velikim teškoćama u pogledu bilo kakvog mogućeg reda u puraničkim "Stvaranjima". Vilson veoma često

Sedam stvaranja

(III) Treće, (*Indrije*), bilo je modifikovani oblik *Ahamkare*, koncepcije "Ja" (od "*Aham* ", "Ja") nazvano organsko Stvaranje, ili stvaranje čula *Aindrijaka*. "Ta tri su bila Prakrita stvaranje, (diskretni) razvoj indiskretne prirode kome je prethodio indiskretni princip." "Prethodio mu je Budi" ovde treba zameniti sa "počeo je" Budijem, jer on nije ni diskretna ni *indiskretna količina* već je deo prirode čoveka i Kosmosa: jedinica - ljudska MONADA na nivou iluzije - kad je jednom oslobođena od tri oblika *Ahamkare* i od svog zemaljskog manasa, *Budi* postaje uistinu kontinualna veličina i po trajanju i po protezanju, zato stoje večan i besmrtnan. Ranije je rečeno da se to *treće* Stvaranje "koje obiluje osobinom dobrote, naziva *Urdvasrotas*; stranica ili dve kasnije o *Urdvasrotas* stvaranju se govori kao o "šestom stvaranju (. . .) stvaranju božanstava" (str. 75). To jasno pokazuje da su ranije i kasnije manvantare namemo pobrkane da bi se sprečili profani da opaze istinu. I to orijentalisti zovu "nedoslednošću" i "protivrečnostima".*^

mesa Bramu i Bramu, zbog čega su ga kritikovali njegovi naslednici [Braman i Brama - Prvi je večni, neispoljeni, nepoznatljivi, jedina realnost, najviši princip univerzuma itd.; drugi je stvaralac koji se, za razliku od prethodnog, upliće u niže planove postojanja i proizvodi iluzorne svetove iz svoje svemoćne energije. Onaj prvi je Brama neutralni, a ovaj drugi Brama stvaralac, (nap. uređ.). G. Ficedvard Hol više voli "*Izvorne sanskriptske tekstove*" za prevod *Višnu Purane* i drugih tekstova, nego one koje je koristio Vilson. "Da se profesor Vilson poslužio preimućtvima koja danas stoje na raspolaganju proučavaocima indijske filozofije, nesumnjivo bi se drugačije izrazio", kaže urednik njegovih dela. To podseća na odgovor jednog od obožavalaca Tomasa Tejlora onim učenjacima koji su kritikovali njegove prevode Platona. "Možda je Tomas Tejlor slabije znao grčki od njegovih kritičara, ali je on daleko bolje razumeo Platona nego oni", rekao je on. Naši savremeni orijentalisti izobličuju *mistički* smisao sanskritskih tekstova daleko više nego stoje to Vilson ikad učinio, iako je on nesumnjivo liričar za veoma grube greške.

Tri Stvaranja koja počinju sa Inteligencijom su elementalna, ali šest stvaranja koja slede iz serija u kojima je prvi Intelpekt delo su Brame.

(*Linga Purana*)

Ovde "stvaranja" svuda znače *stupnjeve* Evolucije. *Maiiat*, "Intelpekt" ili *um* (koji odgovara Manasu, gde ovaj prvi počinje na Kosmičkom, a drugi na ljudskom nivou) takode stoji niže od *Budija* ili Nad-božanske Inteligencije. Zato, kad u *Linga Purani* čitamo daje "prvo stvaranje bilo stvaranje Mahata, pošto je Intelpekt prvi u ispoljavanju", moramo da znamo da se to (specifikovano)

TAJNA DOKTRINA « KOSMOGENEZA

To "stvaranje" besmrtnika, "*Deva-Sarga*", poslednje je u prvoj seriji i odnosi se na univerzalno: naime na Evolucije uopšte, ne posebno na našu *Manvantaru*, ali ona stalno iznova počinje sa tim istim, pokazujući da se to odnosi na nekoliko različitih Kalpi. Jer, rečeno je: "na Icraju prošle (*Padma*) Kalpe, božanski Brama se probudi iz svoje noći sna i pogleda prazni univerzum." Potom je Brama prikazan kako još jednom prelazi "sedam stvaranja" u sekundarnom stadijumu evolucije, ponavljajući prva tri na objektivnom planu.

(IV) *Mukja*, Primamo koje počinje seriju od četiri. Ni izraz "neživa" tela, niti pak *nepokretne* stvari, kako prevodi Vilson, ne daju izpravne ideje o sanskritskom terminu koji je upotrebljen. Ezoterijska filozofija nije jedina koja odbacuje ideju daje bilo koji atom *neorganski*, jer to nalazimo i u ortodoksnom hinduizmu. Štaviše, sam Vilson kaže:

Svi hinduski sistemi smatraju da su biljna tela obdarena životom (. . .)

(*Vilson, Sabrana dela, tom III, str. 381*)

Caračara, ili njeni sinonimi *stavara* i *đangama* je zato netačno prevedena kao "živa i neživa", "osetna bića", i "nesvesna" ili "svesna i nesvesna bića" itd.; bolje bi bilo "pokretna i učvršćena", pošto se smatra da drveće poseduje dušu." *Mukja* je "stvaranje" ili organska evolucija u biljnom carstvu. U tom *sekundarnom* Periodu, tri stupnja Elementala ili Carstva Začetaka su razvijena u ovom svetu, što *u obrnutom poretku* odgovara trima Prakriti stvaranjima tokom primarnog perioda aktivnosti Brame. U tom periodu, po recima *Višnu Purane*:

Prvo stvaranje je bilo stvaranje *Mahata* (Intelekta), drugo *Tanmatri* (začetaka principa) i treće, stvaranje čula (Aindrijaka).

U njemu, poredak Elementalnih Sila je sledeći: (1) *Maštajući centri Sile* (intelektualne i fizičke), (2) principi u začetku - *nervna sila*, tako reći i (3) nastajuća *apercepcija*, koja predstavlja *Mahat* nižih

stvaranje odnosi na prvu evoluciju našeg sistema, ili čak i naše Zemlje, pošto se ni o jednom koje je tome prethodilo ne raspravlja u *Puranama*, već se samo povremeno nagoveštavaju.

Sedam stvaranja

carstava, posebno razvijena u trećem redu Elementala; za njima sledi objektivno carstvo minerala, u kome je kasnije ta apercpcija potpuno latentna, da bi se iznova razvila u biljkama. *Mukja* "Stvaranje" je, dakle, sredina između tri niža i tri viša carstva, a svi zajedno predstavljaju sedam ezoterijskih carstava kako Kosmosa, tako i Zemlje.

(V) *Tirjaksrotas* (ili *Tairjagjonja*) stvaranje, ^* stvaranje "svetih životinja" jedino na zemlji odgovara tupoj životinjskoj tvorevini. Ono što se podrazumeva pod "životinjama" *uprimarnom* Stvaranju jeste zametak svesti koja se budi ili *aperpcije*, one koja se jedva može opaziti u nekim senzitivnim biljkama na Zemlji, a izraženije *uprotističkoj* moneri.^ Na našoj kugli, tokom prvog kruga, "stvaranje" životinja prethodi stvaranju čoveka, dok one (ili sisari) evoluiraju od čoveka u našem četvrtom krugu - na fizičkom nivou: u Krugu I, životinjski atomi su dovedeni do kohezije ljudskim fizičkim oblikom, dok se u Krugu IV događa obrnuto, u skladu sa magnetskim okolnostima koje su razvijene tokom života. I to je *metempsihoza* (vidi *Mineralnu Monadu* u *Pet godina teozofije*, str. 276). Taj peti stadijum evolucije, egzoterički nazvan "Stvaranje", može se videti i u njegovim *Primamim* i u *Sekundarnim* periodima, u prvim kao Duhovno i Kosmičko, u dmgim kao materijalno i *zemaljsko*. To je *Arhibioza* ili poreklo života - "poreklo", naravno, kad se radi o *ispoljavanju* života na svih sedam nivoa. U tom periodu Evolucije se *apsolutno večno* univerzalno kretanje ili vibracija, ono što se ezoteričkim jezikom zove "VELIKI DAH", diferencira u prvobitni, prvoispoljeni ATOM. Kako hemija i fizika napreduju, taj okultni aksiom sve više i više nalazi potvrdu u svetu znanja: sve više preovlađuje naučna hipoteza da su čak i najjednostavniji elementi materije identični po prirodi i međusobno se razlikuju samo zahvaljujući raznovrsnosti u rasporedu

Profesor Vilson to prevodi kao da su životinje bile više na skali "stvaranja" od božanstava, ili anđela, iako je istina o devama kasnije veoma jasno izrečena. To "stvaranje" je, kaže tekst, i primamo {*Prakrita*} i sekundarno (*Vaikrita*); ovo drugo je ono koje se tiče porekla bogova od Brame (*personalnog*, antropomorfno *tvorca* našeg materijalnog univerzuma); ono prvo (*primarno*) se tiče Rudre koji je neposredni proizvod prvog principa. Rudra nije samo titula Sive, već obuhvata agense stvaranja, anđele i ljude, kao što će kasnije biti pokazano.

17

Ni biljka ni životinja, već biće između to dvoje.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

atoma u molekulu ili čestici supstance, ili samo po načinima *vibriranja njihovih atoma*.

Zato, kako diferencijacija prvobitnog zametka života mora da prethodi evoluciji Đan Kohana *treće grupe* hijerarhije Bića u Primarnom Stvaranju, pre nego što ti "bogovi" mogu da postanu *rupa* (otelovljeni u svom prvom eteričnom obliku), tako i stvaranje životinja mora *da prethodi*, iz istog tog razloga, *božanskom* ČOVEKU na Zemlji. I *zato u Puranama* nalazimo: "Peto, Tairjagionja stvaranje, bilo je stvaranje životinja i -

(VI) Urdavasrotas stvaranje, ili stvaranje božanstava (*Višnu Purana*, knjiga I, poglavlje I). Ali ona (božanstva) naprosto predstavljaju prototipove Prve Rase, otaca svog "iz uma rođenog" potomstva sa *mekim* kostima.* Ona [božanstva (nap. prev)] su ta koja su postala *Oni koji vode evoluciju* "S mukom rođenih" - izraz objašnjen u Knjizi II. Na kraju, sledi šesto "Stvaranje", i "Stvaranje se generalno okončava -

(VII) Evolucijom "*Arvaksrotas* bića, koja je bila sedma, i to je bila evolucija čoveka" (*Višnu Purana*, Knjiga I).

"Osmo stvaranje", koje se pominje, uopšte nije *Stvaranje*, to je opet *paravan*, jer se odnosi na čisto mentalni proces: spoznaju "devetog" stvaranja, koje je, sa svoje strane, posledica koja u *sekundarnom* stvaranju ispoljava ono stoje bilo "Stvaranje" u *Primarnom (Prakrita)* Stvaranju. ' Osmo, dakle, zvano *Anugraha (Pratjaja-sarga* ili *inte-*

¹⁸ *Višnu Purana* objašnjava:

Na stvorena bića - iako (u njihovim individualnim oblicima) bivaju uništena u periodima razlaganja, ipak deluju dobra i zla dela iz njihovih *prethodnih postojanja*, i nikad nisu izuzeta od njihovih posledica. A kad Brama iznova proizvede svet, oni su potomstvo njegove volje (. . .) *Sabirajući svoj um u njega samog (Jogička volja)* Brama stvara četiri reda bića, koja se nazivaju bogovi, *A&caom*, *preci* i LJUDI (. . .)

Ovde "preci" znače prototipove i one koji razvijaju Prvu Rasu ljudi. Ti preci su Pitriji i njih ima sedam klasa. U egzoteričkoj mitologiji kaže se da su oni rođeni iz *Braminog boka*, kao Eva od Adamovog rebra.

¹⁹ Dr Vilson primećuje:

Te predstave - rođenje Rudre i svetaca, izgleda da *ix pozajmljene* od šaivista i nespretno nakalamljene na vaišnava sistem.

Trebalo je da proveriti ezoterijsko značenje pre nego što se upustio u takvu hipotezu.

Sedam stvaranja

lektualno stvaranje sankija, objašnjeno u/fanA:;, stih 46, str. 146) je "ono koje možemo da percipiramo" - u njegovom ezoterijskom aspektu - i "kome dajemo intelektualnu saglasnost (Anugraha) za razliku od *organskog stvaranja*". To je ispravna percepcija našeg odnosa prema čitavom spektru "bogova", a posebno onih koje svrstavamo u *Kumare* - takozvano "Deveto Stvaranje" - koje je u stvarnosti aspekt ili odraz šestog u našoj manvantari (Vaivasvati). *Višnu Purana*, najstariji od ovakvih tekstova kaže:^^

Postoji *deveto*, Kumara Stvaranje, koje je i primarno i sekundarno.

Jedan *ezoterijski* tekst objašnjava:

Kumare su Đaniji, koji su izvedeni neposredno iz vrhunskog Principa, koji se iznova pojavljuje u Vaivasvata Manu periodu, radi napretka čovečanstva.

Komentator *Višnu Purane* to potvrđuje, primećujući da:

(. . .) oni, *mudraci*, žive isto koliko i Brama, a njih je on stvorio *itkvi*prvoj Kalpi, iako se njihovo stvaranje uobičajeno i nedosludno smešta u *Var aha* ili *Padma* Kalpu (sekundarnu).

Zato su *Kumare*, egzoterički, "Bramino stvaranje Rudre ili Nilalohita, oblika Sive i izvesnih drugih iz uma rođenih sinova Brame. Ali, u ezoterijskim učenjima, oni su preci pravog duhovnog SOPSTVA u fizičkom čoveku - viši Prađapati, dok su Pitriji, ili niži Prađapati, samo *očevi* modela, ili tipa, njihovog fizičkog oblika, načinjeni

Parasaru, vedskog rišija koji je primio *Višnu Puranu* od Pulastje i preneo je Maitreji, orijentalisti smeštaju u razne epohe. *Klasični rečnik hinduizma* ispravno primećuje:

Nagađanja o njegovom dobu široko variraju, od 575. godine pre nove ere do 1391. godine pre nove ere i *ne može im se verovati*.

Baš tako; ništa više, međutim, nego bilo kom drugom datumu koji su odredili sanskritolozi, tako čuveni u toj oblasti proizvoljnog fantaziranja.

Oni zaista mogu označavati "posebno" ili dodatno stvaranje, pošto su oni ti koji, inkamirajući se u nesvesnim ljudskim ljušturama prve dve Korenske rase i velikom delu Treće Korenske Rase, stvaraju, tako reći, jednu *novu rasu*: rasu mislećih, samosvesnih, i *božanskih* ljudi.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

'na njihovu sliku i priliku". Četiri (a povermeno/»e^ slobodno se spominju u egzoterijskim tekstovima, dok su tri Kumare tajne^^ (uporedi sa onim što je rečeno o "Palim Anđelima" u Knjizi II).

Egzoterička četiri su: Sanat-Kumara, Sananda, Sanaka i Sanatana, a ezoterijska tri su Sana, Kapila i Sanat-sudata. Posebnu pažnju opet privlači ta klasa Đan Kohana, jer tu leži misterija razmnožavanja i nasleda na koju je ukazano u Knjizi I (vidi "*Četiri klase Anđeoskih Bića*", komentar na Stancu VII). Knjiga II objašnjava njihov položaj u božanskoj hijerarhiji. U međuvremenu, da vidimo šta *egzoterijski* tekstovi kažu o njima.

Oni ne kažu mnogo; onima koji ne uspevu da čitaju između redova ne kažu ništa. "Ovde, radi razjašnjenja tog termina, moramo posegnuti za drugim *Puranama* \ primećuje Vilson, koji ni na trenutak ne sumnja da se nalazi u prisustvu "Anđela Tame", mitskih "velikih neprijatelja" njegove crkve. Zato on ne uspeva da *razjasni* ništa više osim da su oni (ta božanstva) ODBILA DA STVORE POTOMSTVO^^ (i buneći se tako protiv Brame) ostajući, kako njihovo ime ukazuje, večni momci, Kumare, to jest, večno čisti i nedužni, zbog čega se

²² Četiri Kumare (su) iz uma rođeni Sinovi Brame. Neki navode sedam.

(Klasični rečnik hinduizma)

Svih tih sedam Vaidatri, patronimika Kumara, "Sinova Tvorca", pominju se i opisuju u *Sankhja Kariki* Išvara Krišne, sa dodatim komentarima Gaudapadačarje (Šankaračarjinog Paragurua). Tu se raspravlja o prirodi Kumara, mada se uzdržava od pominjanja imena svih sedam Kumara, već se nazivaju "sedam sinova Brame", što oni jesu, pošto ih je Brama stvorio kroz Rudru. Spisak imena koji se tu daje je: Sanaka, Sanandana, Sanatana, Kapila, Ribu i Pančasika. Ali su to sve samo pseudonimi.

Neki prevodi orijentalista su toliko nepouzdati da se u francuskom prevodu *Hari Vamse* kaže:

Sedam Prađapatija, Rudra, Skanda (njegov sin), i Sanat-Kumara počeli su da stvaraju bića.

Dok, kako pokazuje Vilson, izvorni tekst glasi:

Njih sedam (. . .) su stvorili potomstvo, a tako je učinio i Rudra, ali Skanda i Sanat Kumara *obuzdavši svoju moć, uzdržali su se* od stvaranja.

O "četiri klase bića" se ponekad govori kao o "Ambhamsima", što Vilson prevodi: "bukvalno Vode" i veruje daje to "mistički izraz". Nema sumnje dajeste,

Sedam stvaranja

njihova tvorevina takode naziva "Kumara" (*Višnu Purana*, knjiga I, poglavlje V). *Purane*, međutim, mogu da bace nešto više svetlosti.

Pošto je uvek onakav kakav se rodio, on se ovde zove mladim i odatle je njegovo ime svima znano - Sanat-Kumara.

(Linga Purana, uvodni odeljak LXX, 174)

U *Saiva Purani*, Kumare se uvek opisuju kao Jogini. *Kurma Purana*, nakon što ih je nabrojala, kaže:

Njih pet, o bramini, bili su Jogini, koji su stekli potpunu slobodu od strasti.

Njih *ima pet*, jer su dve *Kumare pale*.

Od svih sedam velikih podgrupa Đan Kohana, ili Deva, nijedna nije više povezana sa čovečanstvom nego što su to Kumare. Nemudri su hrišćanski teolozi koji su ih degradirali *upale* Anđele i sad ih

ali, on očigledno ne uspeva da shvati/ravo ezoterijsko značenje. "Vode" i "voda" predstavljaju simbol Akaše, "prvobitnog Okeana Prostora", po kome se kreće Narajana, samorođeni Duh: oslanjajući se na *ono stoje njegovo potomstvo* (vidi *Manua*).

Vodaje telo Nare; tako smo čuli daje objašnjeno ime vode. Pošto *Brama* leži na vodi, on se naziva *Narajana*.

(Linga, Vaju i Markandeya Purana)

". . . Budući čist, Puruša je vode stvorio čistim. . .", a istovremeno je Voda treći princip materijalnog Kosmosa i treći u oblasti Duhovnog: *Duh* Vatre, Plamen, Akaša, Etar, Voda, Vazduh i Zemlja predstavljaju kosmičke, zvezdane, psihičke, duhovne i mističke *principe, prevashodno okultne*, na svim nivoima bića. "Bogovi, Demoni, Pitriji i ljudi" su četiri klase bića na koje je primenjen naziv Ambhamsi (u *Vedama* to je sinonim za bogove): jer su svi oni proizvod VODE (mistički), akašičkog Okeana i Trećeg Principa u prirodi. Pitriji i ljudi na Zemlji su transformacije (reinkarnacije) bogova i demona (Duhova) na višem nivou. Voda je, u drugom simslu, ženski princip. Venera-Afrođita je personifikovano More i majka bogova ljubavi, stvaralac svih ostalih bogova, isto kao što hrišćanska Devica Marija jeste Mare (more), majka zapadnjačkog Boga Ljubavi, Samilosti i Milosrđa. Ako se proučavalac ezoterijske doktrine duboko zamisli nad ovim predmetom, sigurno će uvideti svu sugestivnost termina Ambhamsi, u njegovim mnogostrukim odnosima prema Devici na Nebu, prema Nebeskoj Devici alhemičara, pa čak i prema "Vodama Milosti" savremenih baptista.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

zovu "Satanom" i Demonima, pošto jedno od najistaknutijih mesta među tim nebeskim stanovnicima koji *odbijaju da stvaraju* zauzima Arhangel Mihail, najveći svetac-zaštitnik Zapadnih i Istočnih crkvi, pod svojim dvostinkim imenom: kao Sveti Mihail i kao njegova kopija na Zemlji, Sveti Đorđe koji ubija aždaju (ZMAJA) (vidi Knjigu II, "*Sveti Zmajevi i njihove ubice*").

Kumare, "iz uma rođeni sinovi" *Bramd-Rudre* (ili Sive), urlajući i užasni *uništitelji ljudskih strasti i fizičkih čula*, koji su većno na putu razvoja više duhovne percepcije i rasta *unutrašnjeg* večnog čoveka - mistički[^]* predstavljaju potomstvo Sive, *Mahajogina*, velikog pokrovitelja svih Jogina i mistika u Indiji. Pošto su sami "Devičanske Askete", oni odbijaju da stvore *materijalno* biće ČOVEKA. S pravom se može pretpostaviti njihova direktna veza sa hrišćanskim Arhangelom Mihailom, "Devičanskim Borcem" protiv *Zmaja Apofisa*, čija su žrtve sve duše koje su isuviše labavo vezane za svoj besmrtni Duh - Anđela koji je, kako pokazuju gnostici, *odbio da stvara* baš kao i Kumare (vidi Knjigu II, "*Mistički Zmajevi i njihove ubice*"). Zar ne *vlada* taj jevrejski andeo-pokrovitelj Satumom (Šiva ili Rudra) i Sabatom, Satumovim danom? Zar nije prikazan kao daje iste suštine kao i njegov otac (Satum) i nazvan "Sinom Vremena", *Kronos ili Kala* (vreme), što je jedan oblik Brame (Višnu i Šiva)?" I zar nije grčko "Staro Vreme", sa svojom kosom i peščanikom, identično sa kabalističkim "Drevnim od Dana"? Taj "Drevni" je isto što hinduistički "Drevni od dana", Brama (u svom *trojednom* obliku), čije je ime takode "Sanata", Drevni? Svaki Kumara ima prefiks *Sanat* ili *Sana*, a Sanaisčara je Satum, planeta (Sani i Sara), Kralj Satum čiji je sekretar u Egiptu bio Tot Hermes prvi. Oni su zato identični sa planetom i bogom (Sivom), koji sa svoje strane predstavljaju prototipove Satuma, koji je isto što i Bel, Šiva i Jehova Savaot, *Andeo čije*

Šiva-Rudra je Uništitelj, kao što je Višnu održavalac; a oba obnavljaju kako duhovnu, tako i fizičku prirodu. Da bi živelo kao biljka, *seme* mora da umre. Da bi čovek živio kao svesni entitet u Večnosti, pre nego što umre njegovo telo, moraju najpre UMRETI njegove strasti i čula. "Živeti znači umreti, a umreti znači živeti" - ovo je tako slabo shvaćeno na Zapadu. Šiva, *uništitelj*, je *tvorac* i Spasitelj Duhovnog čoveka, kao stoje i dobar baštovan prirode. On čupa korov, ljudski i kosmički, i ubija strasti fizičkog da bi dozvao u život percepcije duhovnog čoveka.

Sedam stvaranja

je lice MiKAEL (7^2 i 53 "koji je kao Bog"). On je pokrovitelj i jevrejski anđeo čuvar, kao što nam kaže Danilo (stih 21); i pre nego što su Kumare bile degradirane u demone i pale anđele od strane onih koji nisu znali čak ni njihovo ime, grčki ofiti, okultno nastrojeni preci i prethodnici rimokatoličke crkve, nakon njenog otcepljenja i odvajanja od prvobitne Grčke crkve, poistovećivali su Mihaila sa svojim *Ofiomorfosom*, buntovnim i prkosnim duhom. To ne znači ništa drugo do (simbolično) obrnuti aspekt Ofisa - božanske Mudrosti ili Hrista. U *Talmudu*, *Mikael* (Mihail) je "Princ *Vode*" i voda sedam Duhova, iz istog razloga iz kojeg se njegov prototip (među mnogim drugim) Sanat-Sudata ~ poglavar Kumara - zove Ambhamsi, "Vode" - prema komentarima na *Višnu Puranu*. Zašto? Zato što je termin "Vode" drugo ime za "Veliku Dubinu", prvobitne Vode prostora, odnosno *Haos*, a takode znači "Majka", *Amba*, što znači Aditi i Akaša, Nebeska Devica-Majka vidljivog univerzuma. Štaviše, "Vode potopa" se takode nazivaju "VELIKIM ZMAJEM", ili Ofis, Ofio-Morfos.

Rudre će biti zapažene u njihovom Sedmostrukom karakteru "Vatrenih Duhova" u "Simbolizmu" dodatom Stancama u Knjizi II. Tu ćemo takode razmatrati krst (3 + 4) u njegovim prvobitnim i kasnijim oblicima, a radi poredjenja koristićemo pitagorejske brojeve naporedo sa hebrejskom metrologijom. Ogromna važnost broja *sedam* kao korenskog broja prirode će tako postati očigledna. Ispitaćemo ga iz perspektive *Veda* i haldejskih *Svetih spisa*, u obliku u kom su postojali u Egiptu hiljadama godina pre nove ere i kako su preneti u gnostičkim zapisima, pokazaćemo kako je njegov značaj osnovnog broja dobila priznanje i u fizici i pokušaćemo da dokažemo da značaj koji je u čitavoj antici pridavan broju *sedam* nije bio posledica bujne mašte neukih sveštenika, već posledica dubokog poznavanja prirodnog zakona.

XIV

ČETIRI ELEMENTA

"Bogovi" i "Elementi" * Jezik Elemenata ^ > Pagansko i hrišćansko obožavanje Elemenata

Metafizički i ezoterički, postoji samo jedan ELEMENT U prirodi i u njegovom korenu je Božanstvo; a takozvanih *sedam* elemenata od kojih su se pet već ospoljili i potvrdili svoje postojanje, predstavljaju odeždu, *veo tog Božanstva*, iz čije suštine direktno dolazi ČOVEK u fizičkom, psihičkom i mentalnom smislu. U kasnijoj antici govori se samo o četiri elementa, dok se pet dopušta jedino u filozofiji. Jer, telo etra nije još potpuno ispoljeno i njegov noumen je još uvek "Sve-mogući Otac - *Aither*, sinteza ostalih". Ali, šta su ti "ELEMENTI" za čija je složena tela hemija i fizika otkrila da sadrže bezbrojne sub-elemente, od kojih čak šezdeset ili sedamdeset ne ulaze u očekivani broj (vidi "Dodatak", odeljci XI i XII, navodi iz predavanja g. Kruksa). Hajde da sledimo njihovu evoluciju u najmanju ruku od *istorijskih* početaka.

Platon je u potpunosti okarakterisao četiri Elementa kad je rekao da oni predstavljaju ono "što *gradi* i *razlaže složena tela*". Otud kosmolatrija nikad nije bila, ni u kom smislu, fetišizam koji obožava ili se divi pasivnom spoljašnjem obliku materije, već uvek traga za njenim *noumenom*. Vatra, Vazduh, Voda, Zemlja su bili samo vidljiva odežda, simboli informišućih, nevidljivih Duša ili Duhova - kosmičkih bogova koje su obožavale neznalice, a mudri su ih naprosto sa poštovanjem uvažavali. Sa svoje *strane, fenomenalnu* podgrupu noumenalnih Elemenata informisali su takozvani Elementali, "Duhovi Prirode" nižih nivoa.

četiri elementa

U Moskusovoj *Teogoniji* nalazimo najpre Etar, a potom vazduh, dva principa iz kojih je rođen *Vlom, pojmljivi* (vorixoq) Bog (vidljivi univerzum materije)/

U orfičkim himnama, Eros-Fanes evoluirao iz Duhovnog Jajeta, koje prožimaju eterički vetrovi, pošto Vetar predstavlja "Duh Božji" za koga se kaže da se kreće u *^Etheru*, "lebdeći nad haosom" - Božanska "Ideja". U indijskoj *Katako Upanišadi*, Puruša, Božanski Duh, već stoji pred izvornom materijom i iz njihovog sjedinjenja niče velika Duša Sveta, "Maha = Atma, Bram, Duh Života"; ti kasniji nazivi su opet isto što i Univerzalna Duša, *Anima Mundi*, Astralna Svetlost čudotvoraca i kabalista, koja predstavlja njen poslednji i najniži deo."

Zato su Platonovi i Aristotelovi *ax\,yfiia* (Elementi) bili *bestele-sni principi* vezani za četiri velike podele našeg kosmičkog Sveta, a Krojcer (*Creuzer*) ta primitivna verovanja s pravom definiše:

(. . .) kao neku vrstu magizma, psihičkog paganizma, i obogotvo-renja moći; spiritualizma koji njegove vemike dovodi u blisku vezu sa tim moćima.

(*Knjiga IX, str 850*)

Zaista, tako blisku da su hijerarhije tih moći ili Sila klasifikovane stepenovanom skalom od merljivih do nemerljivih. Oni su Sedmostruki ~ ne u smislu veštačke podele koja olakšava njihovo razumevanje - već u svojoj realnoj *kosmičkoj* gradaciji, od njihovog hemijskog (ili fizičkog) do čisto duhovnog sastava. *Bogovi* za neznačajne mase, bogovi nezavisni i vrhunski, a demoni za fanatike koji, pošto su često intelektualni, nisu u stanju da pojme Duh filozofske rečenice *in pluribus unum*.^{*} Kod hermetičkih filozofa oni predstavljaju SILE relativno "slepe" ili "inteligentne", u zavisnosti na koji princip se u njima misli. Trebalo je da prođu dugi milenijumi dok oni nisu, u našem kulturnom dobu, degradirani u proste hemijske elemente.

U svakom slučaju, dobri hrišćani, a posebno protestanti, trebalo bi da pokažu više poštovanje prema četiri Elementa ako imaju bilo

Movers, *Phoinizer*, 282.

² Veber, *Predavanja a Akađanima*, 213,214 itd.
(Lat.) -jedinstvo u mnoštvu, (nap. prev.)

kakvog poštovanja prema Mojsiju. Jer *Biblija* pokazuje kakav im je značaj i poštovanje ukazivao ovaj jevrejski zakonodavac, na svakoj stranici *Petoknjžja*. Šator koji je sadržavao "Najsvetije od Svetih" bio je kosmički simbol, u jednom svom značenju posvećen Elementima, četirima kardinalnim tačkama i ETRU. Josif pokazuje daje bio bele boje, što je boja Etra. I to objašnjava zašto je u egipatskim i jevrejskim harmovima - prema Klimentu Aleksandrijskom - divovska zavesa, koju je držalo pet stubova, odvajala *sanctum sanctorum* (koji danas u hrišćanskim crkvama predstavlja oltar), gde su jedino sveštenici mogli da uđu iz onog dela koji je bio otvoren i za profane. Četiri boje zavesa simbolizovale su četiri glavna Elementa i označavale ono znanje o božanskom koje mogu da steknupe/ čovekovih čula uz pomoć četiri Elementa (vidi *Stromata*, I, st. par. 6).

U Korijevim *Drevnim fragmentima*, jedno od "Haldejskih Proročišta" izražava ideje o elementima i Etru jezikom sličnim jeziku *ćiQ-
\a Nevidljivi Univerzum*, koje su napisali istaknuti naučnici našeg doba.

Ono tvrdi da su "iz etra proizišle sve stvari i njemu će se sve vratiti, da su slike svih stvari neizbrisivo utisnute u njega i da on predstavlja skladište zametaka ili ostataka svih vidljivih oblika, pa čak i ideja. Izgleda kao da ovo na čudan način potvrđuje našu postavku da su sva savremena otkrića anticipirah pre mnogo hiljada godina naši 'prostodušni preci'".

(*Razotkrivena Izida*)

Odakle potiču četiri elementa i jevrejski *malahiml* Oni su, teološkim hokus-pokusom rabina i kasnijih crkvenih otaca stopljeni sa Jehovom, ali je njihovo poreklo identično sa poreklom kosmičkih Bogova svih drugih naroda. Njihovi simboli, bilo da su rođeni na obalama Oksusa, na užarenom pesku Gornjeg Egipta ili u divljim šumama, tajanstvenim i ledenim, koje pokrivaju padine i vrhove svetih snežnih planina Tesalije, ili pak *npampama* Amerike, njihovi simboli, ponavljamo, kad ih pratimo do njihovog izvora, uvek su jedni te isti. Bilo daje egipatski ili pelagijski, arijeviski ili semitski, *genius loci*, mesni bog, objedinjavao je u svom jedinstvu čitavu prirodu, i to četiri elementa isto kao i neke od njihovih tvorevina, poput drveća, reka, planina ili zvezda. *Genius loci* - jedan veoma zadocneli

Četiri elementa

uvid poslednje podrase Pete korenske Rase, kad se prvobitno veličanstveno značenje već gotovo izgubilo - uvek je u svojim brojnim titulama bio predstavnik svih svojih kolega. On je bio bog *vatre*, čiji je simbol grom, kao Jupiter ili Agni; bog *vode*, čiji je simbol rečni bik ili neka sveta reka ili izvor, kao Varuna, Neptun itd.; bog *vazduha*, ispoljen u tajfunu ili oluji, kao Vaju i Indra i bog ili duh zemlje, koji se pojavljivao u zemljotresima, kao Pluton, Jama i mnogi drugi.

To su bili kosmički Bogovi koji su uvek sintetisali sve u jednom, kao što nalazimo u svim kosmogonijama ili mitologijama. Tako su Grci imali svog dodonskog Jupitera, koji je u sebe uključivao četiri elementa i četiri kardinalne tačke i koga su zato u starom Rimu priznavali pod panteističkim imenom *Jupiter Mundus*, a koji je u savremenom Rimu danas postao *Deus Mundus*, jedan mundani bog, koje je progutao sve ostale u najnovijoj teologiji, proizvoljnom odlukom njegovih posebnih služitelja.

Oni bogovi koji predstavljaju bogove Vatre, Vazduha i Vode, bili su *nebeski* bogovi; oni koji predstavljaju bogove *nižih regiona* bili su *paklena* božanstva - ova poslednja karakteristika se odnosi *naprosto na Zemlju*. Oni su bili "Duhovi Zemlje", pod svojim imenima Jama, Pluton, Oziris "Gospod nižeg carstva" itd., a to u dovoljnoj meri dokazuje njihov zemni karakter. Drevni narodi nisu znali za gore prebivalište nakon smrti nego što je to bila *Kamaloka*, *limb* ove Zemlje. Ako je stavljena primedba na to što se dodonski Jupiter poistovećivao sa Aidoneusom, kraljem podzemnog sveta i *Disom*, ili rimskim Plutonom i dionizijskim Htonijem, podzemnim, gde su, prema Krocneru (I, VI, poglavlje I) dobijana proročanstva, okultistima će biti zadovoljstvo da dokažu da su i Aidonije i Dionis osnova Adonaja, ili "*turbo Adonai*", kako se Jehova naziva u *Codex Nazareus*. "Ne obožavaj Sunce, čije je ime Adonaj, čije je ime takođe *Kaduš i El-El*" (*Codex Nazareus*, 1,47; vidi, takođe, *Psalm LXXXIX*, 18), a takođe i "Gospod Bah". Baal-Adonis *Soda* ili Misterija prevavilonskih Jevreja postao je Adonaj pomoću Masoraha, kasnije izgovaranog kao Jehova. Otuda su rimokatolici u pravu. Svi ti Jupiteri

Gehena iz *Biblije* bila je dolina u okolini Jerusalima u kojoj su monoteistički Jevreji žrtvovali svoju decu Molohu, ako je verovati na reč proroku Jeremiji. Skandinavski *Hel* ili *Hela* bio je ledena oblast - opet *Kamaloka* - a egipatski Amenti mesto pročišćenja (vidi *Razotkrivenu Izidu*, tom II, str. U).

pripadaju istoj porodici, ah, Jehova se mora isključiti odatle da bi se stvar upotpunila. Jupiter ^{^er/o^} ili *Pan*, Jupiter Amon i Jupiter-Bel-Moloh - svi predstavljaju aspekte i jedno su sa Jurbo-Adonajem, jer su svi oni kosmičke prirode. Ta priroda i moć je ono što stvara specifični zemaljski simbol i njegovo fizičko i materijalno tkivo, koje pokazuje daje Energija koja se ispoljava kroz njega *spoljašnja*.

Jer, "primitivna" religija je bila nešto više od pukog bavljenja fizičkim fenomenima, kao stoje primetio Šiling (*Schilling*), a principi, uzvišeniji od onih koje mi, savremeni sadukeji, znamo, "bili su skriveni pod prozirnim velom takvih naizgled čisto prirodnih božanstava kao što su grom, vetrovi i kiša." Drevni narodi su znali za *telesne* i *duhovne* elemente u prirodnim silama i mogli su da ih razlikuju.

Cetvorostruki Jupiter, kao i Brama sa četiri lica - vazdušni, vatre, zemaljski i morski bog - gospod i vladar četiri elementa može se smatrati predstavnikom velikih Kosmičkih Bogova svih naroda. Predajući moć nad vatrom Hefestu-Vulkanu, nad morem Posejdonu-Neptunu, i nad Zemljom Plotonu-Aidoniju, VAZDUŠNI Jupiter bio je sve to, jer je *AITHER* od početka imao prednost i bio sinteza svih ostalih elemenata.

Predanje govori o prostranoj pećini u pustinjama Centralne Azije, u koju se svetlost uliva kroz njena četiri prividno prirodna otvora ili pukotine smeštene unakrst na četiri kardinalne tačke tog mesta. Od podneva pa sve do sat pre zalaska sunca, kako tvrde, svetlost četiri različite boje se uliva u nju - crvena, plava, zlatno-narandžasta i bela - zahvaljujući izvesnim prirodnim ili veštački stvorenim osobinama vegetacije i tla. Ta svetlost se sabira u centru oko stuba od belog mermera sa kuglom na njemu, koja predstavlja našu Zemlju. Ta pećina se naziva "Zaratustrina pećina".

Kad su uključena u umetnosti i nauke četvrte rase, Atlantidana, pojavna ispoljavanja četiri elementa, koje vemici u kosmičke bogove s pravom pripisuju njihovom inteligentnom uplitanju, poprimila su naučni karakter. *Magija* drevnih sveštenika se u to vreme sastojala od *obraćanja njihovim bogovima na njihovom sopstvenom jeziku*. "Govor čoveka i zemlje ne može dospeti do Gospodara. Svakom se mora obratiti na jeziku njegovog elementa" - pokazaće se daje ta rečenica bremenita značenjem. Navedena *Knjiga Pravila* daje dodatno objašnjenje prirode tog jezika *Elementa*:

On se sastoji od *zvukova*, ne od reci; od zvukova, brojeva i figura. Onaj ko zna kako da stopi to troje, prizvaće odgovor vladajuće Moći (boga-regenta traženog elementa).

Zato taj jezik jeste jezik *inkantacija*, odnosno, MANTRI, kako se one zovu u Indiji, pošto je zvuk *najmoćniji i najefikasniji magički agens i prvi od ključeva koji otvaraju vrata komunikacije između Smrtnika i Besmrtnika*. Oni koji veruju u reci i učenja svetog Pavla, nemaju prava da iz njih uzimaju samo one rečenice koje hoće da prihvate, odbacivši ostale; a sveti Pavle neporecivo uči postojanju kosmičkih bogova i njihovom prisustvu među nama. Paganizam je propovedao dvojnu i istovremenu evoluciju - "stvaranje" - "*spiritualem ac mundanum*" kao što kaže rimokatolička crkva - vekovima pre pojave te crkve. Ezoterijska frazeologija se malo izmenila u pogledu božanskih hijerarhija od najslavnijih dana Paganizma ili "Idolatrije". Promenila su se samo imena, zajedno sa prisvajanjima, koja su danas postala uzurpacije. Jer, kad je Platon, na primer, stavio u usta Najvišeg Principa - "Oca *^therd*" ili Jupitera - sledeće reci:

Bogovi bogova kojih sam ja *tvorac (opifex)*, pošto sam ja otac svih njihovih dela (*operumgue parens*) (. . .)

- onje, smatramo, isto tako u potpunosti znao smisao te rečenice kao i sv. Pavle kad je rekao:

Jer, ako i ima stvorenja koja se zovu bogovi, bilo na nebu ili na zemlji, ako i ima više bogova i više gospoda (. . .) (itd.)

(*Prva Pavlova Poslanica Korinćanima, VIII, 5*)

Obojica su znali smisao i značenje onoga što su izneli u tako zaštićenim terminima.

Ser Viljem Grouv, govoreći o korelaciji sila, kaže:

Protestanti nas ne mogu pozvati na odgovornost zato što ovaj stih iz *Poslanice Korinćanima* tumačimo na pomenuti način, jer, ako je u prevodu *Biblije* na engleski on učinjen dvosmislenim, u izvornim tekstovima nije tako i rimokatolička crkva prihvata apostolove reci u njihovom pravom značenju. Radi dokaza, vidi *Komentare na poslanice sv. Pavla* Jovana Hrizostoma koga je "*direktno nadahnuo sam apostol*" i koji je pisao "pod njegovim diktatom", kao

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Drevni narodi, kad su bili svedoci prirodnih pojava, za koje nije bilo nikakvih običnih analogija i koji se nisu mogli objasniti nikakvim mehaničkim delovanjem što im je bilo poznato, pripisivali su ih duši, duhovnoj ili natprirodnoj moći. (. . .) Vazduh i gasovi su isprva takođe smatrani duhovnim, ali im je postepeno pridavan sve veći materijalni karakter i iste reci, 71V80|aa, duh itd. upotrebljavane su da označe dušu ili gas; sama reč gas, *oAgeist*, utvara ili duh, daje nam primer postepenog preobražaja duhovnog u fizičko poimanje. (. . .)

(str. 89)

A to ovaj veliki čovek od nauke (u predgovoru petom izdanju knjige *Međuodnosi fizičkih sila*) smatrajedinom brigom egzaktne nauke, koja nema razloga da se upliće u UZROKE. On objašnjava:

Zato uzroci i posledice predstavljaju samo konvencionalne izraze u njihovom apstraktnom odnosu prema tim silama. Namaje potpuno nepoznata *krajnja stvaralačka sila* svakog pojedinačno i svih njih i verovatno će uvek i ostati tako; možemo jedino da potvrdimo pravila njihovih delovanja; njihove uzroke moramo ponizno pripisati jednom sveprisutnom uticaju i zadovoljiti se eksperimentalnim proučavanjem njihovih posledica i razvoja njihovih međusobnih odnosa.

(str. XIV)

Kad se jednom prihvati taj pristup i sistem koji navedene reci praktično odobravaju, *duhovnost* "krajnje stvaralačke moći", bilo bi više nego nelogično odbiti da prepoznamo taj kvalitet koji je urođen *materijalnim elementima*, tačnije njihovim sastavnim delovima - koji su prisutni u vatri, vazduhu, vodi ili zemlji. Drevni narodi su tako dobro znali te moći da se, skrivajući njihovu pravu prirodu raznovr-

što nas uverava markiz de Mirvij, čije delo rimska crkva odobrava. A sveti Hrizostom kaže, komentarišući taj stih:

Pa iako (zapravo) ima onih koji se nazivaju bogovima. . . - jer izgleda da zaista postoji *nekoliko bogova* - uprkos svemu tome *Bog-princip* i Vrhunski Bog i dalje ostaje *saUinski jedno* i nedeljivo. (. . .)

Tako je govorio drevni inicijant, znajući takođe da obožavanje sporednih bogova nikad ne može nauditi "*Bogu-Principu*" (vidi de Mirvij, *Duhovi*, tom II, 322).

snim alegorijama, za dobro (ili na štetu) neuke mase, nikad nisu udaljili od mnogostrukog predmeta o kome je reč dok su ih preinačavali. Oni su dovitljivo debelim zastorom prekrivali jezgro istine sakriveno simbolom i uvek su nastojali daje sačuvaju kao *zapis* za buduće generacije, dovoljno proziran da bi mudri umeli da prodru u istinu koja stoji iza bajkovitog oblika znaka ili alegorije. Optužuju ih za *praznovemost* i *naivnost*, te drevne mudrace, isti oni narodi koji, učeni svim svojim savremenim veštinama i naukama, kulturni i mudri za svoje vreme, do dan danas prihvataju kao svog jednog, živog i beskrajnog Boga, jevrejskog antropomornog "Jehovu".

Koji su primeri tih pripisanih "praznoverica"? Hesiod, na primer, veruje da su "vetrovi bili sinovi diva Tifona", koje je po volji vezivao i odvezivao Eol, a politeistički Grci prihvatili su to kao i Hesiod. A zašto i ne bi kad su monoteistički Jevreji imali ista verovanja, sa drugim imenima za njihove *aktere*, i pošto hrišćani u to veruju do dana današnjeg? Hesiodovog Eola, Boreja itd., "odabrani narod" Izraela zvao je *Kadim*, *Tsafon*, *Daren* i *Duah Hajan*. U čemu je, onda, tu suštinska razlika? Dok su Helene učili da Eol vezuje i odvezuje vetrove, Jevreji su isto tako usrdno verovali daje njihov Gospod Bog:

(. . .) *sa dimom koji izbija iz njegovih nozdrva i vatrom koja izbi-
ja iz usta (. . .) jahao na heruvimu i leteo i bio je viđen na krilima
vetra (. . .)*

(*Druga knjiga Samuilova, XXII, 9 i 11*)

Ti iskazi ova dva naroda su ili metaforični, ili oba predstavljaju *praznoverice*. Mi mislimo da nije stvar ni u jednom ni drugom, već jedino da oni proističu iz istančanog osećaja jedinstva sa prirodom i opažanja tajne i inteligencije koja stoji u osnovi svake prirodne pojave, a koji savremeni narodi više ne poseduju. Niti je bila praznoverica grčkih pagana što su poslušali proročište u Delfima kad im je ono, pred dolazak Kserksove flote, savetovalo da "prinesu žrtve Vetrovima", ako to isto treba da smatramo *Bogoslužnjem* kod Izraelićana, koji su tako često prinosili žrtve vetru i vatri - posebno vatri. Zar oni ne kažu daje njihov "Bog proždiruća vatra" (*Ponovljeni zakoni*, IV, 24), koji se uglavnom pojavljivao *kao* vatra i "okružen vatrom" i zar nije Ilija tragao za njim "u velikom snažnom vetru i u zemljotresu"? Zar hrišćani ne ponavljaju to isto? Zar oni, štaviše,

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

do dana današnjeg ne prinosе žrtve istom *Bogu Vetra i Vode*? Da, oni to čine, jer do dana današnjeg postoje posebne molitve za kišu, za suvo vreme, pasatne vetrove i za stišavanje bura na moru, u molitvenicama sve tri hrišćanske crkve; a nekoliko stotina sekti protestantske religije ih upućuju svom Bogu protiv svakakvih nevolja. Činjenica što Jehova te molitve ne uslišuje ništa više nego stoje to, verovatno, činio Jupiter *Pluvius*, ne menja činjenicu da su te molitve upućene Moći nad svim Moćima koja bi trebalo da vlada Elementima, ili onim Moćima koje su identične u paganstvu i hrišćanstvu; ili, moramo li da verujemo da su takve molitve glupava idolatrija i besmislena "praznoverica" je kad ih pagani upućuju svom *idolu*, a da se ista ta praznoverica iznenada preobrazila *upobožnost dostojnu poštovanja i religiju* kad god se ime nebesnika kome se obraća promeni? Ali, po delima njihovim poznaćeš ih. A ako hrišćanska dela nisu ništa bolja od paganskih, zašto bi ona zahtevala veće poštovanje?

I tako, kad nam vitez Drah, preobraćeni Jevrejin, i markiz de Mirvij, francuski aristokrata i rimokatolički fanatik, kažu da je na hebrejskom *munja* sinonim za *bes* i da njom uvek rukuje neki *zli Duh*, da *Jupitera Fulgura* ili *Fulguransa* hrišćani takođe zovu *oelicius** a kad se on nazove *dušom munje*, nazivaju ga njenim demonom - moramo ili da primenimo isto objašnjenje i definiciju na "Gospoda Boga Izraela", pod istim okolnostima, ili da se odrekemo prava da zloupotrebljavamo bogove i verovanja drugih naroda.

Pomenute tvrdnje koje dolaze od dva vatrena i učena rimokatolika su, blago rečeno, *opasne* u prisustvu *Biblije* i njenih proroka. Zaista, ako je Jupiter, "glavni Demon paganskih Grka", bacao svoje smrtonosne gromove i munje na one koji su izazvali njegov gnev, isto je činio i Gospod Bog Avrama i Jakova. U *Drugoj knjizi Samuilovoj*, nalazimo daje:

(...) Gospod grmeo sa nebesa i Najviši pusti svoj glas i posla strele (gromove) i rasu ih (Saulove vojske) i dovede ih u nevolju.

(Poglavlje XXII 14, 15)

* (Lat.) - Elicije - atribut Jupitera kao onoga koji daje znamenja munjama i gromovima, (nap. prev)
Kosmolatrija, str. 415.

Atinjani su optuženi da su prinosili žrtve Boreju i taj "Demon" se smatra odgovornim za potapanje i brodolom 400 brodova persijske flote na stenama planine Pehon, i to zato stoje postao "toliko gnevnan da su svi Kserksovi Magi jedva mogli da mu se suprotstave nudeći protivžrtve Tetidi" (*Herodot, Polym., CXC*). Prava je sreća što ne postoji autentični zapis iz hrišćanskih ratova koji govori o katastrofi sličnih razmera što se dogodila jednoj hrišćanskoj floti zahvaljujući "molitvama" njenog neprijatelja - drugog jednog hrišćanskog naroda. Ali, to nije njihova krivica, jer su se i jedni i drugi isto tako usrdno molili Jehovi za uništenje onog drugog kao što su se Atinjani molili Boreju. I jedni i drugi su pribegli staroj dobroj crnoj magiji *con amore** Pošto se takvo "uzdržavanje" od božanskog mešanja teško može pripisati manjku molitvi za uzajamno uništenje u *ViCQmh zajedničkom* Svemoćnom Bogu, gde je onda granica između pagana i hrišćana? I ko bi mogao da sumnja da će se čitava protestantska Engleska radovati i nuditi zahvalnost Gospodu ako tokom nekog budućeg rata 400 brodova neprijateljske flote potonu zahvaljujući takvim svetim molitvama? Iznova pitamo, kakva je onda razlika između Jupitera, Boreja i Jehove? Ništa veća od sledeće: za zločin sopstvenog rođaka - recimo sopstvenog "oca" - uvek nalazimo opravdanje, a često ga i uzdižemo, dok se zločin oca našeg suseda uvek rado osuđuje na vešala. Pa ipak je taj zločin isti.

Izgleda da "blagoslovi hrišćanstva" dosad nisu ništa uznapredovali u odnosu na moral preobraćenih pagana.

Ovo nije odbrana paganskih bogova, niti napad na hrišćansko božanstvo, niti znači da verujemo u bilo koje od njih. Autorka ovog dela je sasvim nepristrasna i odbija da svedoči u bilo čiju korist, kao i da se moli, veruje i strahuje od bilo kog takvog "personalnog" i antropomorfnog Boga. Ta poredenja su izneta naprosto kao još jedan interesantan primer alogičkog i slepog fanatizma civilizovanih teologa. Jer, nema neke velike razlike između te dve vere, a nikakve razlike nema u njihovom delovanju na *moral* ili duhovnu prirodu. "Kristova svetlost" obasjava isto tako odvratna stvorenja kao što je to današnji čovek-životinja, i kao što ih je "Luciferova svetlost" obasjavala u drevno doba.

(Ital.) - s ljubavlju, sa zadovoljstvom, (nap. prev.)

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Ti nesrećni neznabošci u svom praznoverju gledaju čak i na Elemente kao na nešto što ima razum! (...) Oni još vemu u svog idola Vajua - boga, ili, tačnije, Demona Vetra i Vazduha (...) oni čvrsto veruju u efikasnost svojih molitvi i u moć svojih bramina nad vetrovima i olujama. (...)

*(Misionar Lavoazje iz Kosina,
u Kolonijalnom Magazinu)*

U odgovor na to možemo da citiramo *Jevanđelje po Luki*, VIII, 24:

I on (Isus) ustade i *izgrdi Vetar i uzburkane Vode, i oni se smirše, i nastala tišina.*

A evo još jednog citata iz molitvenika:

(...) O Device Mora, blagoslovena Majko i Gospodarice Voda, zaustavi svoje talase (. . .) (itd., itd.)

*(Molitva napuljskih i provansalskih mornara,
čiji je tekst prepisan iz molitvi feničanskih
mornara njihovoj Devici boginji Astarti)*

Logičan i neizbežan zaključak koji sledi iz navedenih paralela bio bi: pošto *naređenja* bramina njihovim bogovima elemenata *ne ostaju bez efekta*, njihova moć se može porediti sa Isusovom. Štaviše, Astarta se pokazala kao ne manje moćna od "Device Mora" hrišćanskih mornara. Nije dovoljno da psu date ružno ime, pa ga onda obesite - mora da se dokaže da je pas kriv. Borej i Astarta možda jesu *đavoli* u mašti teologa, ali, kako je rečeno, o njima se mora suditi po njihovim delima. A kad su se hrišćani pokazali isto tako nemoralni i izopačeni kao što su pagani oduvek bili, kakvu je korist čovečanstvo steklo od smene bogova i idola?

Međutim, dela za koja se Bog i hrišćanski sveci opravdavaju, ako uspeju, kod običnih smrtnika postaju zločini. Na čarobnjaštvo i bajanje se danas gleda kao na bajku, pa ipak, od *Justinijanovog Zakonika* pa do zakona protiv madija u Engleskoj i Americi - *zastarelih*, ali do dana današnjeg još uvek na snazi - takva bajanja, čak i kad se u njih samo sumnjalo, kažnjavana su kao zločin. Zašto kažnjavati himeru? A ipak, čitamo kako je car Konstantin osudio na smrt filozofa Sopratija *zato što je oslobodio vetrove* i tako sprečio da

brodovi natovareni žitom stignu na vreme da bi okončali glad. Pa-usaniji se podsmevaju kad on potvrđuje da je svojim očima video "čoveka koji je jednostavnim *molitvama i bajalicama* zaustavio snažnu gradonosnu oluju". To ne sprečava savremene hrišćanske pisce da preporučuju molitvu tokom nevremena i opasnosti i da veruju u njenu efikasnost. Hopo (*Hoppo*) i Stedlejn (*Stadlein*) - dva mađioničara i čarobnjaka - pre manje od jednog veka bili su osuđeni na smrt zato što su *bacili čini na plodove* i preneli žetvu *magijskim putem* sa jednog polja na drugo, ako je verovati Šprengeru (*Sprenger*), čuvenom piscu, koji jemči za to: "*Qui fruges excantassent segetem pellicentes incantando.*"

Završimo time što ćemo čitaoca podsetiti da bez i najmanje primese praznoverice možemo verovati u dvojniu prirodu svakog objekta na Zemlji - u duhovnu i materijalnu, vidljivu i nevidljivu i da nauka to praktično dokazuje, poričući svoje sopstvene dokaze. Jer, ako je elektricitet kojim rukujemo, kako kaže ser Viljem Grouv, samo *rezultat* obične materije na koju deluje nešto *nevidljivo*, "*krajnja tvoračka moć*" svake Sile, "*jedan sveprisutni uticaj*", onda je jedino prirodno da verujemo u ono u šta su verovali i drevni narodi, naime daje svaki Element *dualan* po svojoj prirodi. "ETERIČNO je emanacija čistog KABIRA; *vazdušno* je samo njegov spoj (međudnos) sa *zemaljskom vatrom* i njegovo vodstvo i primena na našem zemaljskom nivou pripada *Kabiru* nižeg ranga" - Elementalu, možda, kako bi ga nazvali okultisti, a isto se može reći za svaki Kosmički Element.

Niko neće poreći daje ljudsko biće u vlasti raznih sila: magnet-skih, privlačnih, odbojnih, nervnih, dinamičkih, okultnih, mentalnih - svih vrsta sila i da su fizičke sile u svojoj suštini biološke, pošto vidimo da se one menjaju, a često i stapaju sa onim silama koje smo nazvali intelektualnim i moralnim - pošto su one prve, da tako kažemo, nosioci, *upadhi*, ovih drugih. Niko ko ne poriče postojanje duše u čoveku neće oklevati da kaže daje njihovo prisustvo i preplitanje sama suština našeg bića, da one, zapravo, sačinjavaju *Ego* u čoveku. Te moći imaju kako svoje fiziološke, fizičke, mehaničke, tako i nervne, ekstatičke, čujnovide* i vidovite fenomene, koje danas

* U originalu - *clairaudient* - moć percipiranja zvukova koji su izvan granica uobičajene čujne percepcije, (nap. ured.)

TAJNA DOKTRINA « KOSMOGENEZA

priznaje čak i nauka i gleda na njih kao na sasvim normalne. Zašto bi čovek bio jedini izuzetak u prirodi i zašto ne bi čak i ELEMENTI imali svoje *nosioce*, svoje "Vahane" u onom što nazivamo FIZIČKIM SILAMA? I zašto bi se, pre svega, takva verovanja nazivala "prazno-vericama", zajedno sa drevnim religijama?

XV

O KVAN-ŠI-JINU I KVAN-JINU

*Kvan-Ši~Jin i Falicizam * Stvarno Značenje*

Kao i Avalokitešvara, Kvan-Ši-Jin je doživeo nekoliko preobražaja, ali je pogrešno da se za njega kaže kako predstavlja savremenu izmišljotinu sevemih budista, jer je od najranijih vremena on bio poznat pod drugim imenom. Tajna Doktrina uči: "Onaj ko se prvi pojavljuje pri Obnovi, poslednji će doći nakon Ponovne apsorpcije (pralaje)." Zato logosi svih naroda, od vedskog Višvakarme iz Misterija sve do Spasitelja savremenih civilizovanih naroda, predstavljaju "Reč" koja je bila "na početku" (ili ponovnom buđenju energizujućih moći Prirode) sa jednim APSOLUTOM. Rođen od Vatre i Vode, pre nego što su oni postali razdvojeni elementi, LoGOS je bio "Tvorac" (uobličavalac ili modelar) svih stvari; "bez njega nije načinjeno ništa što je načinjeno", "u kome je bio život, i taj život je bio svetlost čovekova", i koje se, na kraju, može zvati, kao što je uvek i nazivano. Alfom i Omegom ispoljene prirode. "Veliki Zmaj Mudrosti rođenje iz Vatre i Vode, i u Vatru i Vodu će sve biti iznova vraćeno zajedno sa njim" (*Fa-Hva-King*). Kako je za tog Bodisatvu rečeno da "uzima svaki oblik koji želi" od početka do kraja Manvantare, iako se njegov posebni dan (dan sećanja) slavi prema *Kin-kvang-ming King* (*Blistavoj Sutri Zlatne Svetlosti*) devetnaestog dana drugog meseca, a dan "Bude Maitreje" prvog dana prvog meseca, ipak su njih dvojica jedno. On će se pojaviti kao Maitreja Buda, poslednji od Avatara i Buda, u sedmoj Rasi. To verovanje i očekivanje je sveopšte na Istoku. Jedino što se novi Spasitelj Covečanstva nipošto neće pojaviti u *Kali Jugi*, našem današnjem, užasno materijalističkom dobu Tame.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Kali Juga je "Zlatno doba" (!) samo u *mističkim* spisima nekih francuskih pseudookultista (vidi *Misija Jevreja*).

Otuda je ritual u egzoterijskom obožavanju tog božanstva bio zasnovan na magiji. Sve Mantre su uzete iz posebnih knjiga koje u tajnosti čuvaju sveštenici i za svaku od njih se kaže da proizvodi magično dejstvo, pošto, kako pevač ili čitalac nastavlja, jednostavno ih izgovarajući, tajna uzročnost daje neposredne posledice. Kvan-Si-Jin je Avalokitešvara, a oba su oblici sedmog Univerzalnog Principa, dok je u svom najvišem metafizičkom karakteru to božanstvo sintetički skup svih planetarnih Duhova, Đan Kohana. On je "samoispoljeni", ukratko, "Sin Oca". Iznad njegove statue, na kojoj je krunisan sa sedam zmajeva, stoji natpis Pu-Tsi-K'iun-ling, "sveopšti Spasitelj svih živih bića."

Naravno daje ime koje mu je dato u arhajskim tomovima Stanci sasvim drugačije, ali Kvan-Jin je savršeni ekvivalent. U hramu Pu'to, svetom ostrvu budista u Kini, Kvan-Ši-Jin je predstavljen kako pluta na crnoj vodenoj ptici (*Kala-Hansa*) i sipa na glave smrtnika eliksira života, koji se u svom isticanju preobražava u jednog od glavnih Đani-Buda - Vladara zvezde zvane "Zvezda Spasenja". U svojoj trećoj transformaciji, Kvan-Jin je informišući duh ili genije Vode. U Kini se veruje daje Dalaj-Lama inkarnacija Kvan-Si-Jin, koji je u svom trećem zemaljskom pojavljivanju bio Bodisatva, dok je Tešu Lama inkarnacija Amitabhe Bude, ili Gotame.

Usput se može primetiti da pisac stvarno mora da ima bolesnu maštu da bi svuda video faličko obožavanje, kao stoje slučaj sa autorima knjiga *Otkrivena Kina* [Mek Klači {*McClatchey*}] i *Falicizam*. Ovaj prvi otkriva:

(. . .) stare faličke bogove, predstavljene u dva očigledna simbola, Kan ili Jang, koji predstavlja *membrum virile*, i Kvan ili Jin, koja *is pudendum muliehre*.

(*Falicizam, str. 273*)

Takvo čitanje je tim čudnije, budući da Kvan-Ši-Jin (Avalokitešvara) i Kvan-Jin, osim što su pokroviteljska božanstva budističkih asketa, tibetanskih Jogina, takode predstavljaju bogove čednosti i u svom ezoterijskom značenju nisu čak ni ono što podrazumeva prevod g. Raj sa Dejvisa u *Budizmu*:

Ime Avalokitešvara (. . .) znači "Gospod koji gleda naniže sa visine".

(str. 202)

Niti je Kvan-Ši-Jin "duh Bude prisutan u crkvi", već, bukvalno prevedeno, to znači "Gospod koji je viđen" i, u jednom smislu, "božanske SOPSTVO koje opaža (ljudsko) Sopstvo" - Atman ili sedmi princip stopljen sa Univerzalnim, ili objekat percepcije Budija, šestog principa ili božanske Duše u čoveku. U još višem smislu, Avalokitešvara = Kvan-Ši-Jin, kad se odnosi na sedmi Univerzalni princip, predstavlja Logos kojeg opaža Univerzalni Budi - ili Duša, kao sintetički agregat Đani-Buda: i to nije "duh Bude prisutan u crkvi", već sveprisutni univerzalni Duh ispoljen u Kosmičkom Hramu ili Prirodi. Orijetalistička etimologija Kvan i Jin je parnjak etimologije reci "Jogini", koja je, kako nam kaže g. Hargrejev Dženings (*Hargrave Jennings*) (str. 60):

(...) sanskritska reč, koja se u dijalektima izgovara Jogi ili Zogi (!), i predstavlja ekvivalent reci Sena, i potpuno isto što i Dutj ili Dut'i'Ca - tj. sveta prostitutka u hramu, obožavana kao Joni ili Šakti.

"Knjige o moralu" u Indiji "upućuju časnu ženu da izbegava društvo Jogini ili žena koje su bile obožavane kao Šakti (. . .) od strane krajnje raskalašnih posvećenika." Nakon ovoga ništa ne bi trebalo da nas iznenadi. I zato, jedva da se možemo i nasmejati kad nađemo drugu nadmenu besmislicu koja je izrečena o reci "Budh", daje to termin "koje znači ne samo sunce kao izvor rađanja već, takode, i muški organ" (*Obli Tornjevi Irske*, citirao g. Hargrejev Dženings u *Falicizmu*, str. 264). Maks Miler, u svojim *Lažnim Analogijama*, kaže daje "najslavniji sinolog svog vremena, Abel Remiza (*Remusat*)", smatrao da su "tri samoglasnika I Hi Wei (u četrnaestom poglavlju *Tao-te-Kinga*) značila Jehovu" (*Nauka Religije*, str. 332), a opet, otac Amio (*Amyot*) koji "smatra daje siguran da se tri osobe Trojstva mogu prepoznati" u istom delu. A ako to kaže Abel Remiza, zašto ne bi Hargrejev Dženings? Svaki učenjak će uvideti daje besmislica da se u Budh, "prosvetljenom" i "probuđenom", vidi "falički simbol".

Kvan-ši-jin je, onda, "Sin identičan sa svojim Ocem", mistički, ili Logos - reč. On se u Stanci III zove "Zmaj Mudrosti", postoje kao i svi Logosi drevnih religioznih sistema povezan sa zmijama i

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

simbolizovan zmijama. U starom Egiptu, Bog Naheb-kau, "onaj koji ujedinjuje dvojnike" (astralna svetlost koja svojim fiziološkim i duhovnim moćima iznova ujedinjuje božansko ljudsko sa njegovom čisto božanskom Monadom, prototip "na nebu", odnosno Priroda), predstavljan je kao zmija na ljudskim nogama, sa ili bez ruku. On je predstavljao amblem vaskrsnuća Prirode, kao i Hrista kod ofita, a takođe i Jehove, koji kao bronzana zmija leci one koji pogledaju u njega, postoje zmija takode simbol Hrista kod templara (vidi templarski red u masonstvu). Simbol *Knouph* (takođe i *Khoum*), ili duša sveta, kaže Šampolion (*Panteon*, tekst 3) "predstavljen je, pored ostalih oblika, i kao ogromna zmija sa ljudskim nogama; taj gmizavac, pošto je simbol dobrog duha i pravog Agatodemonu, ponekad ima i bradu." Ta sveta životinja je zato identična sa zmijom kod ofita i ugravirana je na velikom broju kamenova, zvanih gnostičkim ili basilidskim draguljima. Ta zmija se pojavljuje sa različitim glavama (ljudskim i životinjskim), ali je na njenim draguljima uvek urezano ime XNOYBIE (Hnoubis). Taj simbol je identičan sa drugim jednim, koji se, prema Jamblihu i Šampolionu, zvao "prvi od nebeskih bogova", bog Hermes, ili Merkur kod Grka, kome bog Hermes Trismegistos pripisuje pronalazak magije i prvo iniciranje čoveka u nju, a Merkur je *Budh*, Mudrost, Prosvetljenje, ili "Ponovno Buđenje" u božansku Nauku.

Da završimo, Kvan-Ši-Jin i Kvan-Jin su dva aspekta (muški i ženski) istog principa u Kosmosu, Prirodi i Coveku, božanske mudrosti i inteligencije. Oni su "Hristos-Sofija" mističkih gnostika - Logos i njegova Šakti. U njihovoj čežnji da izrazi nekih misterija nikad ne budu razumljivi profanima, drevni narodi su, znajući da se ništa ne može očuvati u ljudskom pamćenju bez nekog spoljašnjeg simbola, izabrali (za nas) često smešne slike Kvan-Jin da bi podsećale čoveka na njegovo poreklo i unutrašnju prirodu. Nepristrasnom posmatraču, međutim, madone u krinolinama i Hrist sa belim dečjim rukavicama moraju izgledati daleko besmislenije nego Kvan-Ši-Jin i Kvan-Jin u njihovoj zmajevskoj odeždi. Subjektivno se teško može izraziti objektivnim. Otud, pošto ta simbolička formula pokušava da okarakteriše ono stoje iznad naučnog razmišljanja, a često i daleko iznad našeg intelekta, ona mora ići iznad intelekta u ovom ili onom obliku, jer će inače izbledeti iz ljudskog sećanja.

KNJIGA I – DEO III

DODATAK

NAUKA UPOREĐENA
SA TAJNOM DOKTRINOM

"Znanja ovoga donjeg sveta -
Reci, prijatelju, kakva su, istine ili laži?
Da lažno zna, koji smrtnik traži?
Istinu, koji je smrtnik ikad znao?"

DODATAK KNJIZI I

RAZLOZI ZA OVAJ DODATAK

*Okultizam versus Materijalizam * Sabat Mistika*

Mnoge od doktrina sadržanih u prethodnih sedam Stanci i Komentarima proučavali su i kritički preispitali neki zapadnjački teozofi, uvereni da će se okultne teorije pokazati manjkavim iz uobičajene perspektive savremenog naučnog znanja. Izgledalo je da su se one susrele sa nepremostivim preprekama i da im je potrebno da se iznova razmotre iz perspektive naučne kritike. Neki od naših prijatelja su već došli u iskušenje da požale što se toliko pozivamo na tvrdnje savremene nauke. Njima je izgledalo - i ja ovde samo ponavljam njihove argumente - "daje suprotstavljanje učenjima njenih najistaknutijih predstavnika značilo prizivanje preuranjenog poraza u očima Zapadnog sveta."

Zato je poželjno da jednom za svagda definišemo sve pozicije koje autorka, budući da se u ovome ne slaže sa svojim prijateljima, name-rava da zadrži. Sve dok nauka ostaje ono što, po recima prof. Hakslija, predstavlja - to jest, "organizovani zdrav razum", sve dok se njeni zaključci izvlače iz ispravnih pretpostavki, a njena uopštavanja počivaju na čisto induktivnoj osnovi, svaki teozofi okultista sa dužnim poštovanjem i divljenjem pozdravlja njene doprinose u oblasti kosmo-loških zakona. Ne može biti neslaganja između učenja okultne i takozvane egzaktne nauke kad su njeni zaključci zasnovani na temelju

neporecivih činjenica. Okultista uzima sebi za pravo da sa njom raspravlja i dovodi u pitanje njene teorije tek kad njeni vatreniji zagovornici prekorače granice opaženih fenomena da bi prodrli u tajnu Bića i pokušaju da strukturu Kosmosa i njegovih *živih* sila otrgnu od Duha i pripišu ih slepoj materiji. Zbog same prirode stvari, nauka ne može da otkrije tajnu univerzuma oko nas. Nauka, ako je prava, može da sakuplja, klasifikuje i uopštava na osnovu pojava, ali, jedan okultista, koji raspravlja iz perspektive dopuštenih metafizičkih činjenica, izjavljuje da smeli istraživač, koji bi želeo da napipa najskrivenije tajne Pritode, mora da prevaziđe uske granice čula i svoju svest prenese u oblast noumena i sferu primarnih uzroka. Da bi to postigao, on mora da razvije sposobnosti koje su potpuno uspavane - osim u nekoliko retkih i izuzetnih slučajeva - u organizmu izdana naša sadašnje Pete Korenske Rase u Evropi i Americi. Ni na koji drugi zamislivi način on ne može sakupiti činjenice na kojima bi zasnovao svoja razmišljanja. Zar to takode nije očigledno i u principima induktivne logike i metafizike?

Sa druge strane, šta god da autorka ovog dela kaže, ona nikad neće biti u stanju da udovolji i Istini i nauci. Nemoguće je staviti pred čitaoca sistematsku i neskraćenu verziju arhajskih Stanci., Mora biti ostavljena praznina od 43 stiha ili *sloke* između 7. (koja je ovde izneta) 151., koja je predmet Knjige II, iako se u njoj ide od prve pa nadalje zbog lakšeg čitanja i referenci. Sama pojava čoveka na Zemlji predmet je isto tako velikog broja Stanci, koje detaljno opisuju njegovu prvobitnu evoluciju od ljudskih Dan Kohana, stanje naše planete u to doba itd. Znatno mesto zauzima veliki broj naziva koji se odnose na hemijske supstance i ostale sastavne elemente koji se danas više ne jedine, pa su zato nepoznati kasnijim izdancima naše Pete Rase. Pošto su oni naprosto neprevodivi i u svakom slučaju bi ostali neobjašnjivi, izostavljeni su, zajedno sa onima koji se ne mogu objaviti. Međutim, čak i ono malo stoje saopšteno, razljuje svakog sledbenika i branioca dogmatične materijalističke nauke koji to pročita.

Zato, pre nego što pređemo na naredne Stance, predlaže se da branimo ove koje su već saopštene. One nisu u savršenom skladu sa savremenom naukom - to svi mi znamo. Ali, čak i da su se slagale sa pogledima savremenog znanja isto koliko i predavanje ser Viljema

Tompsona, svejedno bi bile odbačene. Jer, one uče verovanju u svesne Moći i Duhovne Entitete, u zemaljske poluinteligentne, a visoko-intelektualne Sile na drugim nivoima* i u bića koja borave u našoj okolini u sferama koje nisu opazive ni teleskopom ni mikroskopom. Otuda, pre nego što okultisti priznaju da nisu u pravu, neophodno je da ispitamo verovanja materijalističke nauke, da uporedimo njene poglede na "Elemente" sa mišljenjima drevnih naroda i da analiziramo fizičke Sile u obliku u kom postoje u savremenoj percepciji. Dotaći ćemo se okultnih osobina sastava Sunca i planeta i okultnih karakteristika onoga što smo zvali *Devama* i *Genijima*, a što nauka danas naziva Sila, ili "modaliteti kretanja" i videti da li se ezoterijski pogledi mogu braniti ili ne (vidi u daljem tekstu "*Bog, Monade i Atomi*"). Uprkos naporima koji se čine u suprotnom pravcu, um lišen predrasuda otkriće u Njutnovom "agensu, materijalnom ili nematerijalnom" (iz njegovog trećeg pisma Bentliju) agens *koi prouzrokuje gravitaciju*, a u njegovom personalnom, *delujućem* Bogu, videće isto toliko metafizičkih *deva* i *genija* kao i u Keplerovom *angelus rector* koji upravlja svakom planetom, i u *species immateriata* pomoću koje ta nebeska tela idu svojim putanjama, kako tvrdi taj astronom.

U Knjizi II moraćemo da se približimo opasnim temama. Moraćemo da se hrabro suočimo sa naukom i izjavimo, uprkos materijalističkom znanju, idelizmu, hiloidealizmu, pozitivizmu i sveporičućej savremenoj psihologiji, da pravi okultista veruje u "Gospodare Svetlosti", da veruje u Sunce koje - daleko od toga da predstavlja samo "dnevno svetilo" koje se kreće u skladu sa fizičkim zakonom i daleko od toga daje naprosto jedno od onih sunaca koja su, prema Rihтеру - "suncokreti više svetlosti" ^ predstavlja, poput milijardi drugih sunaca, boravište ili vozilo boga, odnosno jata bogova.

Naravno da su okultisti oni koji će lošije proći u ovom pogledu. Već na prvi pogled oni će u raspravi biti smatrani neznačicama i nazvani većim brojem uobičajenih epiteta koji se daju onima koje javnost što površno prosuđuje, a sama nema pojma o velikim istinama koje leže u osnovi prirode, optužuje za verovanje u srednjovekovne praznoverice. Neka bude tako. Podvrgavajući se unapred svojoj mogućoj kritici da bi mogli da nastave sa svojim zadatkom, oni jedino

Naravno, njihova intelektualnost je sasvim dmtgačije prirode od bilo čega što možemo da zamislamo na Zemlji.

polazu pravo na to da pokažu kako su fizičari u svojim razmišljanjima isto toliko u međusobnoj zavadi koliko se ne slažu sa učenjima okultizma.

Sunce je materija i Sunce je duh. Naši preci - "pagani" - zajedno sa njihovim savremenim naslednicima, Parsima - bili su i ostaju dovoljno mudri za svoje doba da u njemu vide simbol Božanstvenosti, a da, u isto vreme, unutar njega osete, skrivenog tim fizičkim Simbolom, blistavog Boga Duhovne i zemaljske Svetlosti. Takvo verovanje danas smatra predrasudom jedino grubi materijalizam koji poriče Božanstvo, Duh, Dušu i ne priznaje inteligenciju van čovekovog uma. Ali, ako isuviše pogrešnih predrasuda koje je odgajilo "crkvoslovlje" (kako ga zove Lorens Olifant) "čini čoveka budalom", suviše skeptičnosti čini ga mahnitim. Više volimo da nas optuže za slaboumnost što isuviše verujemo, nego za mahnitost koja poriče sve, kao što to čine materijalizam i idealizam. Otuda, okultisti su potpuno spremni da dobiju ono što im sleduje od materijalizma i da se suoče sa neprijateljskom kritikom kojom će biti obasuto ovo delo, na zato što su ga napisali, već *zato što veruju u to što ono sadrži*.

Zato se moraju predvideti i otkloniti neizbežne primedbe, otkrića i hipoteze koje će izneti naučna kritika. Takode se mora pokazati koliko se okultno učenje razlikuje od stvarne nauke, kao i da li su drevne ili savremene teorije ono stoje najlogičnije i filozofski najispravnije. Drevni narodi su znali za jedinstvo i međusobne odnose svih delova kosmosa pre nego stoje to postalo očigledno savremenim astronomima i filozofima. Pa čak i ako se spoljašnji i vidljivi delovi Univerzuma i njihovi međusobni odnosi ne mogu objasniti nikakvim drugim terminima osim onih koje koriste oni što se drže mehaničke teorije Univerzuma u fizici, to ne znači da bilo koji materijalista, ako poriče da postoji Duša Kosmosa (koja pripada metafizičkoj filozofiji), ima pravo da zakorači u tu oblast metafizike. To što prirodne nauke pokušavaju da zauzmu i zapravo zauzimaju tu oblast, samo je još jedna potvrda izreke da "jači tlači", i ništa više.

Postoji još jedan dobar razlog za ovaj dodatak. Pošto se u ovom dobu može objaviti samo određeni deo tajnih učenja, ako bi ona bila izneta bez bilo kakvog objašnjenja ili komentara, nikad ih ne bi razumeli čak ni teozofi. Zato se ona moraju kontrastirati sa razmiš-

Ijanjima savremene nauke. Arhajski aksiomi moraju se postaviti naporedo sa savremenim hipotezama, a poredenje ostaviti mudrom čitaocu.

Što se tiče pitanja "Sedam Upravitelja", kako Hermes naziva "Sedam Graditelja", Duhova koji vode delovanja prirode, čiji su oživljeni atomi, u njihovom svetu, senke njihovih Primamosti u astralnom domenu - u tom pogledu će ovo delo, naravno, osim naučnika, protiv sebe izazvati i svakog materijalistu. Ali, ta suprotstavljenost može i mora biti samo privremena. Ljudi su se u početku smejali svemu i rugali se svakoj nepopularnoj ideji, a potom bi se stvar završila tako što bi je prihvatili. Materijalizam i skepticizam su zla koja moraju ostati u svetu sve dok čovek ne odbaci ovaj svoj sadašnji grubi oblik da bi se zaodenuo onim koji je imao tokom prve i druge rase ovog Kruga. Ukoliko skeptičnost i naše današnje prirodno neznanje ne bude nadoknađeno intuicijom i prirodnom duhovnošću, svako biće pod uticajem takvih stavova neće u sebi videti ništa osim hrpe mesa, kostiju i mišića, sa praznom glavom koja služi da se tu uskladište njegovi oseti i osećanja. Ser Hamfri Dejvi je bio veliki naučnik, isto tako dobro upućen u fiziku kao i svi teoretičari današnjice, pa ipak je prezirao materijalizam. On kaže:

Sa odbojnošću slušam u prostorijama za seciranje, carstvu fiziologa, o tome kako materija postepeno luči, stiče nadražljivost, koja sazreva u osetljivost i zadobija one organe koji su joj neophodni, svojim sopstvenim urođenim silama, da bi se na kraju uzdigla do intelektualnog postojanja.

Međutim, ne treba kriviti jedino fiziologe koji govore samo o onom što mogu da vide i procene na osnovu svedočenja sopstvenih fizičkih čula. Astronomi i fizičari su, kako smatramo, daleko alogičniji u svojim materijalističkim pogledima čak i od fiziologa i to treba dokazati. Miltonova -

..... "Svetlost

Eterična, prva od stvari, suština čista"

- kod materijalista je postala samo -

..... Najveći uveseljivač, svetlost,
Od svih materijalnih bića, prva i najbolja.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Za okultiste ona je i Duh i Materija. Iza "modusa kretanja", na koje se sada gleda kao na "svojstvo materije" i ništa više, oni opažaju sjajni noumen. To je "Duh Svetlosti" prvorodeni od Večno čistog Elementa, čija je energija (ili emanacija) uskladištena u Suncu, velikom Davaocu Života fizičkog sveta, kao stoje Skriveno Duhovno Sunce Davalac Svetlosti i Života Duhovnih i Psihičkih Oblasti. Bekon je bio jedan od prvih koji je dao osnovni ton materijalizmu, ne samo svojim induktivnim metodom (restauriranim na osnovu loše svarenog Aristotela), već opštim sadržajem svojih spisa. On izvrće red mentalne Evolucije kad kaže da je "prva Božija tvorevina bila svetlost čula, poslednja je bila svetlost razuma i njegov Sabat deluje otkad postoji prosvetljenje Duha." Upravo je obrnuto. Svetlost Duha je večni Sabat mistika ili okultista i oni obraćaju malo pažnje na puka čula. Ono što se podrazumeva pod alegorijskom rečenicom "*FiatLux*", kad se ezoterijski prevede, znači - "Neka budu 'Sinovi Svetlosti'", ili noumen svih fenomena. Otud rimokatolička crkva ispravno tumači da se taj pasus odnosi na Anđele, a pogrešno da on znači Moći koje je stvorio antropomorfni Bog, koga oni otelovljuju u grmećem i kažnjavanju sklonom Jehovi.

Ta bića su "Sinovi Svetlosti", jer oni emaniraju iz beskrajnog Okeana Svetlosti i samostvoreni su u njemu, jedan pol im je čisti *Duh* izgubljen u apsolutnosti Nebića, a drugi pol, *materija* u kojoj se on kondenzuje, kristalizuje se u sve grublje i grublje nivoe kako silazi u ispoljavanje. Zato materija, iako je, u određenom smislu samo iluzorni talog te Svetlosti čije udove predstavljaju Stvaralačke Sile, ipak u sebi nosi puno prisustvo njihove Duše, prisustvo onog Principa koji niko - čak ni "Sinovi Svetlosti" koji su evoluirali iz APSOLUTNE TAME - nikad neće znati. Tu ideju je isto tako lepo koliko i istinito izrazio Milton, pozdravljajući svetu Svetlost koja je -

". . . . . Prvorodeni Izdanak Neba,
I podjednako večnog zraka Večnosti;
. . . . . Pošto je Bog svetlost,
I uvek je samo u Svetlosti neprilaznoj
Boravio od Večnosti, boravi zato u tebi
Blještavi tok sjajne suštine nestvorene."

II

SAVREMENI FIZIČARI TUMARAJU U MRAKU

A sada okultizam postavlja nauci pitanje: "Da li je svetlost telo ili nije?" Ma kako da nauka na to odgovori, okultizam je spreman da pokaže da do dana današnjeg ni najistaknutiji fizičari to ne znaju. Da bi znala staje svetlost i da li je ona zaista supstanca ili puko oscilovanje "eteričnog medijuma", nauka najpre mora da nauči šta su stvarno Materija, Atom, Etar, Sila. Sad, istina je da ona *ni o jednom od ta tri ne zna ništa* i to priznaje. Ona se čak nije usaglasila ni u tome u šta da veruje, pošto se desetine hipoteza koje dolaze od raznih i veoma istaknutih naučnika međusobno suprotstavljaju, a često i protivreče same sebi. Zato se njihove učene spekulacije, uz dosta dobre volje, mogu prihvatiti kao "radne hipoteze" u sekundarnom smislu, kao što kaže Stalo *{Stallo}*. Ali, pošto one suštinski protivreče jedna drugoj, na kraju se moraju okončati tako što će se uzajamno uništiti. Kako izjavljuje autor *Pojmova savremene fizike*:

Ne sme se zaboraviti da su nekoliko oblasti nauke naprosto *proizvoljna radnapodela*. U tih nekoliko oblasti isti fizički objekat može se posmatrati iz različitih aspekata. Fizičar će možda proučavati odnose među njegovim molekulima, dok će hemičar odrediti njegov atomski sastav. Ali, kad obojica imaju posla sa istim elementom ili agensom, on ne može imati jedan skup svojstava u fizici, a drugi, njemu protivrečan skup svojstava u hemiji. Ako i fizičar i hemičar pretpostave postojanje krajnjih atoma apsolutno nepromenljivih po masi i težini, *takvi atomi ne mogu biti kocke ili spljošteni sferoidi za fizičke, a sfere za kemijske svrhe. Grupa konstantnih atoma ne može biti mešavina prostornih i apsolutno inertnih i neprobijnih masa u retorti, a sistem pukih centara sile kao deo magneta ili*

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Klamondove baterije. Univerzalni Etar ne može biti mek i pokretan da bi udovoljio kemičaru, a kruto-elastičan da udovolji fizičaru; on ne može biti kontinualan po volji ser Viljema Tompsona, a diskontinualan na predlog Košija (Cauchy) ili Frenela.

Slično tome, možemo citirati istaknutog fizičara, G. A. Hima, koji govori isto u 43. tomu *Letopisa Belgijske kraljevske akademije*; sledeći citat preveli smo sa francuskog:

Kad vidimo uverenost sa kojom se danas odobravaju učenja koja pripisuju svekupnost i univerzalnost svih fenomena jedino kretanju atoma, čovek ima pravo da očekuje da nade sličnu jednoglasnost oko opisanih osobina tog jedinstvenog Ijića (atoma), osnove svega što postoji. Sad, od prvog ispitivanja predloženih posebnih sistema, čovek oseća najčudniju obmanu, on opaža da atom kemičara, atom fizičara, atom metafizičara i atom matematičara (. . .) *nemaju apsolutno ničeg zajedničkog osim imena!* Neizbežna posledica toga je važeća podela nauka, od kojih svaka u svom sopstvenom golubamiku konstruiše atom koji zadovoljava zahteve fenomena koji proučava, ne uzbuđujući se ni najmanje o zahtevima koji postavljaju pojave iz susednog golubarmika. Metafizičar proganja principe privlačenja i odbijanja kao snove; matematičar koji analizira zakone elastičnosti i širenja svetlosti, implicitno ih dopušta, čak ih i ne imenujući. (. . .) Kemičar ne može da objasni grupisanje atoma u svojim veoma često složenim molekulima, a da tim atomima ne pripíše određena svojstva koja ih razlikuju; *za fizičara i metafizičara, oduševljene pristalice savremenih učenja, atom je, naprotiv, uvek i svuda isti.* Staja to govorim? ČAK I U OKVIRU JEDNE TE ISTE NAUKE NE POSTOJI SAGLASNOST OKO SVOJSTAVA ATOMA. Svako konstruiše atom po sopstvenoj uobrazilji, da bi objasnio neke posebne pojave kojima se specijalno on bavi.^

Ovo je fotografski tačna slika savremene nauke i fizike. "Ta potrebna igra 'naučne imaginacije'", koju tako često nalazimo u rečitim govorima prof Tindala, zaista je *živa*, kako pokazuje Stalo i po svojoj protivrečnoj raznovrsnosti ostavlja daleko iza sebe sve "fanta-

¹ *Pojmovi savremene fizike*, str. XI-XII, *Predgovor* drugom izdanju.

Eksperimentalna istraživanja o odnosu između otpora vazduha i njegove temperature, str. 68.

Suvremeni fizičari tamaraju u mraku

zije" okultizma. Kako god bilo, ako se priznaje da su fizičke teorije "čisto formalna, eksplanatoma, didaktička oruđa" i ako je "atomizam samo simbolički opisni sistem",^ onda se teško može smatrati da okultista pokazuje prevelike pretenzije ako naspram tih *oruđa* i "*simboličkih* sistema" savremene nauke postavlja simbole i oruđa arhajskih učenja.

Iz kritika na *Pojmove savremene fizike* u časopisu *Nature*, vidi Stalov rad, str. XVI *Uvoda*.

III

"AN L UMEN SIT CORPUS, NEC NON?"

Hipotetički Etar » Naučne teorije o njegovoj konstituciji

Najodlučnije nam se kaže da Svetlost nije telo. Prirodne nauke kažu daje Svetlost Sila, vibracija, talasanje Etra. Ona je svojstvo ili osobina materije, pa čak i njeno dejstvo - ali nikako *telo*!

Baš tako. Otkriće - koliko god da ono vredi - da svetlost i toplota nisu kretanje *materijalnih čestica*, nauka uglavnom, ako ne i potpuno, duguje ser Viljemu Grouvu. On je bio prvi koji je na predavanju u Londonskom institutu 1842. godine pokazao da su "svetlost, toplota itd.' *deljstva* same materije, a ne izdvojeni eterični 'nemerljivi' fluidi *{sada stanje materije}* koji je prožima" (vidi *Međuodno-*

G. Robert Vord *{Ward}*, raspravljajući o pitanjima Toplote i Svetlosti u *Journal of Science* (novembar, 1881.), pokazuje nam koliko užasno malo nauka zna o jednoj od najpoznatijih činjenica prirode - sunčevoj toploti. On kaže:

Pitanje temperature Sunca bilo je predmet istraživanja mnogih naučnika; Njutn, jedan od prvih istraživača tog problema, pokušao je daje odredi, a nakon njega su svi naučnici koji su se bavili kalorimetrijom sledili njegov primer *Svi su verovali da su uspeli* i formulisali su svoje rezultate sa velikim pouzdanjem. Slede temperature (u stepenima Celzijusa) koje su oni utvrdili - kronološkim redom njihovog objavljivanja: Njutn 1.699.300°C; Puje (*Pouilef*) 1.461°C; Seki (*Secchi*) 5.344.840°C; Tolner (*Tollner*) 102.200°C; Erikson (*Ericson*) 2.726.700°C; Fizo (*Fizeau*) 7.500°C; Voterson *{Waterstone}* 9.000.000°C; Speren (*Spoeren*) 27.000°C; Devij (*Deville*) 9.500°C; Šore (*Soret*) 5.801.846°C; Viker (*ricaire*) 1.500°C; Rozeti (*Rosetti*) 20.000°C;. Raspon je od 1.400°C do 9.000.000°C, ništa manje nego 8.998.600°C!! U nauci verovatno ne postoji šokantnija protivrečnost od one koju otkrivaju te cifre. Pa ipak, nema sumnje da bi svaki od pomenute gospode, ako bi neki *okultista* trebalo da proceni tu temperaturu, snažno protestovao u ime "EGZAKTNE" nauke da bi odbacio njegov rezultat.

(Iz Teozofa)

"An lumen sit corpus, nec non!"

se fizičkih sila, Predgovor). Pa ipak su, možda za neke fizičare - kao stoje Ersted, veoma istaknuti naučnik- SILA i SILE prećutno bile "Duh (i odatle Duhovi) u Prirodi." Nekoliko prilično mistički orijentisanih naučnika učilo je da svetlost, toplota, magnetizam, elektricitet i gravitacija nisu krajnji uzroci vidljivih pojava, uključujući i kretanje planeta, već i sami predstavljaju sekundarne/»o^/eJ/ce drugih Uzroka za koje današnja nauka veoma malo mari, ali u koje okultisti veruju, jer su pokazali dokaze ispravnosti svojih tvrdnji u svakom dobu. A u kom dobu nije bilo okultista i nije bilo ADEPATA?

Ser Isak Njutn držao se pitagorejske korpuskulame teorije* i tako je bilo sklon da prizna i njene posledice, što je u jednom trenutku navelo grofa de Metra (Je *Maistre*) da se nada da će Njutn konačno vratiti nauku do priznanja činjenice da su *Sile* i Nebeska *Te\apokretana i vođena Inteligencijama {Soirees, tom II}*. Ali, de Metr je pravio račun bez krčmara. Najdublje Njutnove misli i ideje bile su iskrivljene i od njegovog velikog matematičkog učenja iskorišćenaje samo puka fizička ljuštura. Daje siroti ser Isak predvideo u koju će svrhu njegovi naslednici i sledbenici primeniti njegovu "gravitaciju",^ taj pobožni i religiozni čovek bi svakako čuteći pojeo svoju jabuku i nikad ne bi izrekao ni reč o bilo kakvim mehaničkim idejama povezanim sa njenim padom.

Veliki prezir se pokazuje prema metafizici uopšte, a posebno prema ontološkoj metafizici. Ali, kad god okultisti postanu dovoljno smeli da podignu svoje ponižene glave, mi vidimo daje materijalistička, fizička nauka prožeta metafizikom,^ da su njihovi najosnovniji prin-

* Korpuskulama teorija svetlosti je u XX veku ponovo stekla naučni legitimitet, ali talasna teorija time nije izgubila svoj, već obe važe u podjednako meri! (nap. ured.)

Po jednom od ateističkih idealista - dr Luinsu (*Lewins*) -

(. . .) kad je ser Isak 1687. godine (. . .) pokazao kako na masu i atom deluje (. . .) inherentna aktivnost (. . .) on je efikasno uklonio Duh, Animu ih Božanstvenost, kao suvišne.

Navedeno Stalovo delo. *Pojmovi suvremene fizike*, knjiga koja je izazvala najžešće proteste i kritike, preporučujemo svima koji su skloni da u ovu tvrdnju sumnjaju. On piše:

Suprotstavljenost nauke metafizici, o kojoj se propoveda, dovela je većinu naučnih specijalista da podrazumevaju kako su metodi i rezultati empirijskih istraživanja pot-

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

cipi, koji su neraskidivo povezani sa transcendentalizmom, kako bi se pokazalo daje savremena nauka raskinula sa takvim "maštarijama", potisnuti i često ignorisani u lavirintu protivrečnih teorija i hipoteza. Veoma dobra potvrda za ovu optužbu leži u činjenici da se sama nauka oseća prinuđenom da prihvati "hipotetički" Etra i da pokušava da ga objasni na materijalističkoj osnovi atomsko-mehaničkih zakona. Taj pokušaj je direktno vodio do najfatalnijih razilaženja između pretpostavljene prirode Etra i njegovih fizičkih delovanja.* Drugi dokaz leži u mnogim protivrečnim tvrdnjama o atomu - najmetafizičijem objektu u čitavoj tvorevini.

A sad, šta savremena fizika zna o *Aitheru*, prvoj zamisli koja nesumnjivo pripada drevnim filozofima, pošto su je Grci pozajmili od Arijevaca,** i o tome *dajEther* potiče, i predstavlja *izobličenu* pred-

puno nezavisni od uticaja zakona mišljenja. Oni ili ćuteći ignorišu ili otvoreno kude najelementarije kanone logike, uključujući i zakon neprotivrečnosti i (. . .) veoma žestoko zameraju svakoj primeni zakona doslednosti na njihove hipoteze i teorije (...) i oni smatraju daje njihovo preispitivanje (...) u svetlosti tih zakona drsko mešanje *u a priori* principe i metode u oblast empirijske nauke. Ljudi sa takvom vrstom uma nemaju nikakvih teškoća da smatraju kako su atomi apsolutno inertni, a da istovremeno tvrde da su ti isti atomi savršeno elastični, ili da smatraju kako se fizički univerzum, u krajnjem rezultatu, svodi na "mrtvu" materiju i kretanje, pa ipak poriču daje sva fizička energija u stvarnosti kinetička, ili da objavljuju kako sve pojavne razlike u objektivnom svetu u krajnjoj liniji potiču od različitih kretanja prostih materijalnih jedinica, a ipak napadaju tvrdnju da su te jedinice jednake (. . .)

(str XIX)

Slepilo istaknutih fizičara za neke od najočglednijih posledica njihovih sopstvenih teorija je zapanjujuće. (...) Kad profesor Tejt (*Tait*) govoreći o prof Stjuartu (*Stewari*) objavljuje daje "materija naprosto pasivna" (*Nevidljivi univerzum*, odeljak 104), a potom u vezi sa ser V. Tompsonom izjavljuje da "materija ima urođenu moć da se odupre spoljašnjim uticajima" (*Rasprava o prirodnoj filozofiji*, tom I, odeljak 216), teško da bi se moglo smatrati drskošću ako bismo upitali kako se te izjave mogu pomiriti. Kad prof. Dibua Rejmon (*Du Bois Raymond*) (. . .) insistira na neophodnosti da se svi procesi svedu na kretanje supstancijalnog, neutralnog supstrata/vo/puno *lišenog svih osobina* (*O granicama prirodnih nauka*, str. 5), izjavivši neposredno pre toga, u istom predavanju, da bi "svođenje svih promena u materijalnom svetu na kretanje atoma *izazvano njihovim konstantnim centralnim silama*, bilo upotpunjenje prirodnih nauka", dovedeni smo u nedoumicu iz koje treba da nas izbave.

(Predgovor, XLIII)

* Ovo je izuzetno lucidan, proročki uvid autorke, jer je Majkelson-Morijev eksperiment iz 1899. godine upravo to i učinio, (nap. ured.)

** Molim čitaoca da obrati pažnju na ovu suptilnu distinkciju. Videti napomenu urednika na str. 357 ovog dela, u okviru 2. fusnote, (nap. ured.)

"An lumen sit corpus, nec non!"

stavu Akaše? Za to izobličenje se tvrdi daje izmena i profinjenje Lukrecijeve ideje. Hajde onda da ispitamo savremenu zamisao iz nekoliko naučnih dela koja sadrže priznanja samih naučnika.

Postojanje Etra je prihvaćeno u fizičkoj astronomiji, u običnoj fizici i hemiji. Astronomi, koji su ga isprva smatrali izuzetno razređenim i pokretljivim fluidom, koji ne pruža opipljiv otpor kretanju nebeskih tela, nikad nisu razmišljali o njegovoj kontinualnosti ili diskontinualnosti. "Njegova glavna funkcija u savremenoj astronomiji bila je da služi kao osnova za Mdrodinamičku teoriju gravitacije. U fizici se taj fluid izvesno vreme javljao u ulogama koje su povezane sa "nemerljivostima" - koje je tako okrutno osudio na smrt ser Viljem Grouv. Neki fizičari su čak poistovećivali Etar prostora sa tim "nemerljivim". Onda su došle njihove kinetičke teorije, a od nastanka dinamičke teorije toplote, on je u optici postuliran kao supstrat za vibratomo kretanje svetlosti. Potom, da bi objasnili disperziju i polarizaciju svetlosti, fizičari su opet morali da pribegnu svojoj "naučnoj imaginaciji" i tako su obdarili Etar (*a*) atomskom i molekularnom strukturom i (*b*) ogromnom elastičnošću, "tako daje njegova otpornost na deformacije daleko nadmašila otpornost najkrućih elastičnih tela" (*Stalo*). To je učinilo neophodnom *teoriju suštin-skog diskontinuiteta materije*, pa dakle i Etra. Nakon što je prihvaćen taj diskontinuitet da bi se objasnile disperzija i polarizacija, otkrivenne su teorijske nemogućnosti u pogledu takvih disperzija. Košijeva (*Cauchy*) "naučna imaginacija" je u atomima videla "materijalne tačke bez prostornosti" i da bi uklonio najveće prepreke talasnoj teoriji (a to su neke dobro poznate mehaničke teoreme koje sujoj stajale na putu), on je predložio da umesto da se etarski medijum u kome se odvija širenje smatra kontinualnim, pretpostavi da se on sastoji od čestica odvojenih opazivim rastojanjima. Frenel je učinio istu uslugu teoriji polarizacije. E. B. Hant (*Hunt*)*Q* uzdrmao obe te teorije (*Silliman s Journal*, tom VII, str. 364 i dalje). Danas postoje ljudi od nauke koji ih proglašavaju "lažno materijalističkim", dok ih se drugi - "atomisti-mehanicisti" - drže sa očajničkom tvrdoglavošću. Pretpostavku o *atomskoj* ili *molekularnoj strukturi* etra uzdramala je, osim toga, termodinamika, jer je Klerk Maksvel pokazao da bi takav medijum bio naprosto *gas*. * Hipoteza o "konačnim intervalima" se tako

Vidi Klerk Maksvel: *Rasprava o elektricitetu magnetizma* i uporedi sa Košijevim *Beleškama o disperziji svetlosti*.

pokazala beskorisnom kao dopuna talasnoj teoriji. Pored toga, pomračenja nisu pokazala ništa od varijacija boja koje je predvideo Kosi (pod pretpostavkom da se hromatski zraci šire različitim brzinama). Astronomija je ukazala na priličan broj pojava koje su u apsolutnoj suprotnosti sa tom doktrinom.

I tako, dok je u jednoj oblasti fizike prihvaćena atomsko-molekulama struktura etra da bi se objasnio jedan niz posebnih pojava, u drugoj oblasti je otkriveno daje takva struktura sasvim nesaglasna sa priličnim brojem dobro poznatih činjenica, pa su tako Himove optužbe opravdane (vidi u prethodnom tekstu). Hernija je smatrala da je nemoguće da dopusti *etru* ogromnu elastičnost a da ga ne liši drugih svojstava, od čijeg pretpostavljenog postojanja zavisi konstrukcija savremenih teorija o istom. To se završilo konačnim preobražajem etra. Nužnost atomsko-mehaničke teorije dovela je istaknute matematičare i fizičare da pokušaju da tradicionalne atome materije zamene posebnim oblikom *vtložnog kretanja* u "univerzalnim homogenim, nestišljivim i *kontinualnim* materijalnim medijumom", ili *therom* (vidi Staloo).

Autorka ovoga dela, koja ne tvrdi da ima veliko naučno obrazovanje, već jedino daje u prihvatljivoj meri upoznata sa savremenim teorijama, a nešto bolje sa okultnim naukama, nalazi oružje za borbu protiv klevetnika ezoterijskog učenja u arsenalu same savremene nauke. Upadljive protivrečnosti, hipoteze svetski poznatih naučnika koje poništavaju jedna drugu, njihova uzajamna optuživanja, opanjkavanja i rasprave jasno pokazuju da okultne teorije, bilo da su prihvaćene ili ne, imaju isto toliko prava da budu saslušane kao i bilo koja od takozvanih učenih i akademskih hipoteza. Da li će sledbenici Kraljevskog Društva (naučnog) odabrati da prihvate etar kao *kontinualan* ili *diskontinualan* fluid nije od nekog značaja i nebitno je za tekuće svrhe. To jednostavno ukazuje na jednu izvesnu stvar: zvanična nauka *do dana današnjeg ne zna ništa o sastavu etra*. Ne ka ga nauka naziva materijom ako želi; stvar je jedino u tome da se ni kao *akaša* ni kao grčki *Mther* on neće naći ni u jednom stanju materije koje je poznato savremenoj fizici. On predstavlja MATERIJU na sasvim drugom nivou percepcije i postojanja i nikad ga ne može analizirati naučni aparat, niti ga može uvažiti, pa čak ni zamisliti "naučna imaginacija", ukoliko oni koji je poseduju ne prouče okultne nauke. Naredni tekst dokazuje ovu tvrdnju.

"An lumen sit corpus, nec non!"

U pogledu ključnih problema savremene fizike, Stalo je jasno pokazao [kao stoje to u antropologiji, biologiji i dr. pokazao de Kvatrafaj (*de Quatrefages*)] kako u naporima da podrže svoje individualne hipoteze i sisteme većina istaknutih i učenih materijalista veoma često izriču najveće neistine. Uzmimo sledeći slučaj. Najveći broj njih odbacuje *actio in distans** jedan od fiindamentalnih principa u pitanju ^^Aera ili Akaše u okultizmu, dok, kako ispravno primećuje Stalo, ne postoji nijedno fizičko delovanje "koje se pri detaljnijem ispitivanju i samo ne svodi na *actio in distans*" - i on tu tvrdnju dokazuje.

A sada, metafizički argumenti, prema profesoru Lodžu (*Nature*, tom XXVII, str. 304) predstavljaju "nesvesno pozivanje na iskustvo." I on dodaje da ako takvo jedno iskustvo *nije pojmljivo*, onda ono ne postoji itd., citiramo njegov iskaz:

(. . .) Ako neki visokorazvijeni um ili grupa umova uvidi da je neka doktrina o nekom relativno jednostavnom i bazičnom pitanju *apsolutno nezamisliva*, to je dokaz (. . .) da *to nezamislivo stanje stvari ne postoji* (. . .) (itd.)

I na osnovu toga, pred kraj svog predavanja, profesor Lodž ukazuje da objašnjenje kohezije i gravitacije, "treba tražiti u vrtložno-atomskoj teoriji ser Viljema Tompsona" (Stalo).

Nepotrebno je da se zaustavimo kako bismo ispitali da li u toj vrtložnoj teoriji takođe treba da tražimo odgovor kako je prvi zametak života pao na zemlju sa nekog meteora ili komete u prolazu (hipoteza ser V. Tompsona). Ali, možemo podsetiti g. Lodža na mudru kritiku na njegovo predavanje u pomenutoj knjizi "*Pojmovi savremene fizike*". Razmatrajući navedenu izjavu tog londonskog profesora, autor pita:

(...) da li (...) su elementi vrtložne teorije/>oznate, pa čak i moguće činjenice iskustva? Jer ako *m^u*, *jasno je* da ta teorija podleže istoj kritici za koju je rečeno da je diskvalifikovala pretpostavku
O ACTIO IN DISTANS.

(str XXIV)

A potom, ovaj sposobni kritičar jasno pokazuje šta Etar *nije* niti ikad može biti, uprkos svim oprečnim naučnim tvrdnjama. I tako on

* (Lat.) - "delovanje na daljinu" - Njutnov pojam. (nap. prev.)

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

široko, makar i nesvesno, otvara vrata za ulaz naših okultnih učenja. Jer, kako on kaže:

"Taj medijum, u kome se javlja vrtložno kretanje, prema izričitoj tvrdnji samog profesora Lodža (*Nature*, tom XVII, str 305) predstavlja "savršeno homogeno, nestišljivo, kontinualno telo, koje se ne može razložiti na jednostavne elemente ili atome; ono je, zapravo, kontinualno, a ne molekularno". A nakon te tvrdnje, profesor Lodž dodaje: "*Nepostoji nijedno drugo telo za koje se to može tvrditi, pa zato svojstva etra moraju biti nešto DRUGAČIJA od svojstava obične materije.*" Odatle proizlazi da čitava teorija o vrtložnom kretanju atoma, koja nam je ponuđena kao zamena za "metafizičku teoriju" *actio in distans*, počiva na hipotezi o postojanju materijalnog medijuma koji je *potpuno nepoznat iskustvu* i čije su osobine *nešto drugačije* od osobina obične materije. Otud ta teorija, umesto da predstavlja, kao što se tvrdi, svodenje neuobičajenih činjenica *iskustva* na bliske činjenice, naprotiv, predstavlja svodenje činjenice koja je savršeno poznata na činjenicu koja ne samo da nije bliska, nego je potpuno nepoznata, neopažena i neopaziva. Štaviše, pripisano vrtložno kretanje eteričkog medijuma, tačnije, u eteričkom medijumu (...) je nemoguće, jer "kretanje u savršeno homogenom, nestišljivom i zato kontinualnom fluidu nije opazivo kretanje." (...) Zato je očigledno da, ma gde nas vrtložna teorija atoma mogla odvesti, ona nas sigurno *ne vodi ni u jednu oblast fizike* ili u oblast *verae causae*. A ja mogu da dodam i to da, u onoj meri u kojoj taj hipotetički nediferencirani medijum, koji se i ne može diferencir-

Stalo uzvikuje:

Nešto drugačije! Pravo značenje tog "nešto" je da medijum o kome se radi *uopšte nije materijalan ni u kom shvatljivom smislu*, pošto nema nikakve osobine materije.

Sva svojstva materije zasnivaju se na razlikama i promenama, a "hipotetički" etar koji je ovde defmisan ne samo daje lišen razlika, već nije ni sposoban za razlike i promene (u fizičkom smislu, dodali bismo). To dokazuje, ako je etar "materija", *on je materija samo kao nešto vidljivo, opipljivo i postojeće za duhovna čula*; daje on zaista Biće - ali ne na našem nivou ~ *Pater Aither* ili Akaša.

Verae causae [(Lat.) - pravi uzroci (nap. prev)] za prirodnu nauku su *majavički* ili iluzorni uzroci za okultiste, i obrnuto.

Baš naprotiv, veoma mnogo diferenciran od trenutka kad je izašao iz stanja *laje*.

"An lumen sit corpus, nec non!"

rati, predstavlja jasno postvarenje starog ontološkog koncepta *čistog bića*, teorija o kojoj raspravljamo ima sve osobine jednog *nevidljivog metafizičkog fantoma*."

Zaista, "fantoma" može učiniti razumljivim samo okultizam. Takvu naučnu metafiziku od okultizma deli samo jedan korak. Oni fizičari koji imaju u vidu daje atomska struktura materije u saglasnosti sa njenom propustljivošću, ne treba mnogo da skrenu sa svog puta kako bi bili u stanju da objasne najveći fenomen okultizma kome se danas toliko podsmevaju fizičari i materijalisti. Košijeve "materijalne tačke bez prostornosti" su Lajbnicove monade, a istovremeno materijal pomoću koga se "Bogovi" i druge nevidljive moći zaodevaju telima (vidi u daljem tekstu *"Bog, Monade i Atomi"*). Dezintegracija i reintegracija "materijalnih" čestica bez prostornosti kao glavni faktor pojavnog ispoljavanja trebalo bi da se veoma lako nametne *kao jasna mogućnost* bar onim malobrojnim naučnim umovima koji prihvataju poglede M. Košija. Jer, odbacujući ono svojstvo materije koje oni nazivaju nepropstljivošću time što će naprosto na atome gledati kao "na materijalne tačke koje jedna na drugu deluju privlačenjem ili odbijanjem što varira u zavisnosti od rastojanja koje ih razdvaja" - ovaj francuski teoretičar objašnjava:

Iz toga sledi da, ako se tvorcu prirode* samo ushte da naprosto *izmeni zakone* u skladu sa kojima atomi privlače ili odbijaju jedni druge, *mogli bismo odmah da vidimo kako najčvršća tela prodiru jedna u druga*, da najmanje čestice materije *zauzimaju ogromne prostore* ili da se najveće mase redukuju na najmanje zapremine, da se čitav univerzum, tako reći, sažima u jednu tačku.

*(Sedam predavanja o opštoj fizici,
str. 38 i dalje, izdanje Moinjo)*

U toj tački, *ono stoje nevidljivo na našem nivou opažanja i materije* sasvim je vidljivo oku adepta koji to može da prati i vidi na ovom i drugim nivoima.

Što se tiče okultista, koji kažu daje tvorac prirode *sama priroda*, nešto nerazlikovano i nerazdvojno od božanstva, proizlazi da oni koji su upoznati sa *okultnim zakonima* prirode i koji znaju kako da izmene i izazovu nove okolnosti u etru, mogu ne da *izmene zakone*, već da deluju i učine to isto *u skladu sa tim neizmenljivim zakonima*.

IV

DA LI JE GRAVITACIJA ZAKON?

Inteligencije ili Slepe Sile * Uzroci Privlačenja

Korpuskulama teorija je spontano ostavljena po strani, ali gravitacija - princip da se sva tela međusobno privlače silom koja je direktno srazmerna njihovim masama, a obrnuto srazmerna kvadratu rastojanja među njima - preživela je do današnjeg dana, te kao i ranije suvereno vlada u navodnim eteričnim talasima prostora. Kao hipotezi, pretila joj je smrt zato što nije bila dovoljna da obuhvati sve činjenice koje su joj predočene, *kao fizički zakon*, ona je kralj pokojnih, nekad svemoćnih "Nemerljivosti". "Gotovo daje svetogrđe (...) vredanje uspomene na velikog Njutna da se u nju sumnja (...)", uzviknuo je jedan od američkih redaktora *Razotkrivene Izide*. Dobro; staje, na kraju, taj *nevidljivi i neopipljivi* Bog u koga treba slepo da vemjemo? Astronomi koji u gravitaciji vide lako rešenje za mnoge stvari i *univerzalnu* silu koja im dopušta da na osnovu nje proračunaju planetama kretanja, malo mare za Uzrok Privlačenja. Oni gravitaciju zovu zakonom, *uzrokom* po sebi. Mi sile koje pod tim imenom deluju nazivamo posledicama, i to veoma sekundarnim posledicama. Jednog dana će se otkriti da ta naučna hipoteza, na kraju, ne zadovoljava i potom će ona poći za korpuskulamom teorijom svetlosti i biti odložena da tokom mnogih naučnih *eona* počiva u arhivi svih zastarelih spekulacija. Zar sam Njutn nije izrazio ozbiljnu sumnju u prirodu Sile i telesnost "Agensa", kako su se oni zvali? Isti je slučaj i sa Kivijeom, još jednim svetilom nauke koje šija u noći istraživanja. On u svojoj knjizi *Revolution du Globe* upozorava čitaoca na

Da li je gravitacija zakon?

sumnjivu prirodu takozvanih Sila, rekavši da "nije tako sigurno da li, nakon svega, ti agensi nisu *Duhovne Moći (des agents spirituels)*". Na početku svojih *Principia*, ser Isak Njutn se veoma potrudio da utuvi svojim sledbenicima da on reč "privlačenje" ne koristi u pogledu uzajamnog delovanja tela u fizičkom smislu. Za njega je ona bila, kako kaže, čisto matematički koncept koji ne uključuje razmatranje stvarnih i primarnih fizičkih uzroka. U jednom od pasusa svojih *Principia* {Defin. 8, B I, Prop. 69, *Scholium*) on nam jasno kaže da su, fizički gledano, privlačnosti pre *impulsi*. U odeljku XI (*Uvod*) on izražava mišljenje da "postoji neki *suptilni duh čijom su silom i delovanjem* determinisana sva kretanja materije" [vidi *Mod. Mater*, od velečanog V. F. Vilkinsona {*JVilkinson*)}, a u svom trećem pismu Bentliju on kaže:

Nezamislivo je da neživa gruba materija, bez posredovanja nečeg drugog *što nije materijalno*, deluje na i utiče na drugu materiju bez neposrednog kontakta, kao što bi to moralo da bude ako joj je gravitacija, u Epikurovom smislu, suštinska i urođena. (. . .) Daje ta gravitacija urođena, svojstvena i suštinska za materiju, tako da tela mogu da deluju jedno na drugo kroz vakuum na daljinu, bez posredovanja bilo čega drugog pomoću čega bi se njihovo delovanje moglo prenositi sa jednog na drugo, za mene je tako velika besmislica da verujem kako nijedan čovek koji ima sposobnost za razmišljanje o filozofskim pitanjima, nikad u nju ne bi mogao da poveruje. Gravitacija mora da je prouzrokovana nekim agansom koji neprekidno deluje u skladu sa određenim zakonima, ali, *da li je taj agens materijalan ili nematerijalan*, ostavljam mojim čitaocima da prosude.

Na to su se čak i Njutnovi savremenici prepali - od očiglednog povratka *okultnih* uzroka u oblast fizike. Lajbnic je nazvao taj princip privlačenja "bestelesnom i neobjašnjivom moći". Pretpostavku o sposobnosti privlačenja i savršenoj jcravn/«/ Bemulije okarakterisao kao "odbijajuću", jer princip *actio in distans* nije ni tada naišao na bolji prijem od ovog današnjeg. Ojler je, sa druge strane, mislio da delovanje gravitacije potiče ili od *Duha*, ili od nekog suptilnog medijuma. A ipak je Njutn znao za, ako ga nije i prihvatio, Etar drevnih naroda. On je smatrao prostor između nebeskih tela *vakuumom*. Zato je on, kao i mi, verovao da "suptilni duhovi" i *Duhovi* upravljaju

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

takozvanim privlačenjem. Navedene reci ovog velikog čoveka nisu donele neki veliki rezultat. "Besmislica" o kojoj on govori je danas postala dogma u filozofiji čistog materijalizma, koji ponavlja:

Bez sile nema materije, bez materije nema sile; materija i sila su nerazdvojne, večne i neuništive (*tačno*); ne može biti nezavisne sile, pošto su sve sile *urođeno i nužno svojstvo materije* (*pogrešno*); shodno tome, *ne postoji nematerijalna stvaralačka moć*.

O, jadni ser Isak!

Ako, ostavljajući po strani sve druge istaknute ljude od nauke koji dele isto mišljenje kao Ojler i Lajbnic, okultisti kao svoje autoritete i zagovornike navedu samo ser Isaka Njutna i Kivijea, prema datim citatima iz njihovih dela, ne treba da se mnogo plaše savremene nauke i mogu glasno da objave svoja verovanja. Ali, oklevanje i sumnje dva pomenuta autoriteta, a takode i mnogih drugih koje bismo mogli da navedemo, nisu naučno razmišljanje učinile ništa opreznijim u oblasti grube materije. Najpre je to bila materija i jedan nemerljivi fluid različit od nje, potom je došao *nemerljivi* fluid koji je Grouv tako mnogo kritikovao, i Etar, koji je isprva bio *diskontinualan*, a potom postao kontinualan; nakon čega su došle mehaničke Sile. Više naučnika stavlja primedbe na tako grube materijalističke poglede. Ali, od vremena Platona, koji je uporno molio svoje čitaoce da ne mešaju *bestelesne* Elemente sa njihovim PRINCIPIMA - transcendentnim ili duhovnim Elementima, od vremena velikih alhemičara, koji su, poput Paracelzusa, pravili veliku razliku između fenomena i njegovog uzroka, ili Noumena, i Grouva, koji, iako "ne vidi razlog da razdvoji univerzalno raspršenu materiju *od funkcija* koje su zajedničke sveukupnoj materiji", ipak koristi termin *Sile* tamo gde njegovi kritičari "koji toj reci ne pridaju nikakav smisao *specifičnog delovanjd'* kažu Sila - od tog vremena do danas ništa se nije pokazalo sposobnim da zaustavi plimu brutalnog materijalizma. *Grav'itacija jeste jedini uzrok*, delujući Bog, a materija je njegov prorok, rekli su ljudi od nauke pre samo nekoliko godina.

Oni su od tada nekoliko puta promenili mišljenje. Ali, razumeju li ljudi od nauke najdublju misao Njutna, jednog od najduhovnijih umova i najreligioznih ljudi svog vremena, išta bolje nego što su je razumeli tada? U to svakako treba sumnjati. Njutnu se pripisuje da

Da li je gravitacija zakon?

je zadao smrtni udarac Dekartovim Elementalnim Vrtlozima (uzged rečeno, to je vaskrsnuta Anaksagorina ideja) iako se najmoderniji "vrtložni atomi" ser V. Tompsona u stvari ne razlikuju mnogo od njih. Svejedno, kad je njegov učenik Forbs napisao, u *Predgovoru* glavnom delu svog Učitelja, rečenicu kojom izjavljuje da je "privlačenje bilo *uzrok* Sistema", Njutn je bio prvi koji se ozbiljno tome usprotivio. Ono što se u umu velikog matematičara uobličilo u nejasnu, ali čvrsto ukorenjenu sliku Boga, kao *noumena* svega,^ stari (i savremeni) filozofi i okultisti su na filozofskiji način zvali "Bogovi", ili *stvaralačke* uobličavajuće Moći. Možda su ti načini izražavanja drugačiji, a ideje koje je proklamovala i sveta i profana Antika manje ili više filozofske, ali je osnovna misao bila ista.^ Jer, Pitagorine Sile

Le Kutirije (*Coutirier*), materijalista, piše:

Privlačenje je danas za javnost postalo ono što je bilo i za samog Njutna - naprosto reč, *ideja*.

(*Panorama des Mondes*)

Zato stoje njen uzrok nepoznat. Heršel praktično kaže to isto zapažajući da kad god proučava kretanje nebeskih tela i pojave privlačenja, u svakom trenutku oseća da prodire u ideju "*o postojanju uzroka koji deluju (za nas) pod velom, prerusavajući svoje direktno delovanje*" (*Musee de Science*, avgust 1856.).

Ako nas pozivaju na odgovornost zato što verujemo u delovanje "Bogova" i "Duhova", a odbacujemo/er50«a/K0g Boga, teistima i monoteistima mi odgovaramo: "Priznajte dajte vaš *Jehovajedan od Elohima* i mi smo spremni da ga priznamo. Učinite ga, kao što činite. Beskrajnim, JEDNIM i *Večnim* Bogom i u tom obliku ga nikad nećemo prihvatiti." *Plemenskih* bogova bilo je mnogo; Jedno Univerzalno Božanstvo je princip, apstraktna Korenska Ideja koja nema nikakve veze sa nečistim delima konačnog Oblika. Mi ne obožavamo Bogove, mi im samo ukazujemo poštovanje, kao bićima koja su viša od nas. U tome slušamo izričiti Mojsijev nalog, dok hrišćani *ne slušaju* sopstvenu *Bibliju* - misionari pre svega. "*Ne kleveći bogove*", kaže jedan od njih (Jehova) {*Izla-zak*, XXII, 28), ali istovremeno u stihu 20 je zapovedeno: "Oni koji prinose žrtve *bilo kom Bogu* osim Gospodu, biće potpuno uništeni." Sad, u *izvornim tekstovima* ne stoji "Bog" već *Elohim* - i mi se suprotstavljamo toj protivrečnosti - a Jehova je jedan od Elohima, kao što pokazuju njegove sopstvene reci u *Postanju*, III, 22, kad - "Gospod Bog reče: Gle Čovek je postao *kao jedan od nas*", itd. Otuda su i oni koji obožavaju i prinose žrtve *Elohimu*, anđelima i Jehovi i oni koji *kleveću bogove* svojih bližnjih daleko veći prestupnici nego okultisti ili bilo koji teozof U međuvremenu, mnogi od ovih poslednjih više vole da veruju u ovog ili onog "Boga" i sasvim su slobodni da tako i čine.

bile su Duhovni Entiteti, Bogovi koji su vladari Zvezdanog Neba, nezavisni od planeta i Materije kako ih mi vidimo i znamo na Zemlji. Platon predstavlja planete kao da ih pokreće unutrašnji Vladar, koji je jedno sa svojim prebivalištem, nalik na "kormilara u svom brodu." Sto se tiče Aristotela, on je te vladare zvao "nematerijalnim supstancama", iako je, pošto nikad nije bio iniciran, odbacio bogove kao *Entitete* (vidi *Vosija*, tom I I, str 528). Ali, to ga nije sprečilo da prizna činjenicu kako zvezde i planete "nisu nežive mase, već zaista *delujuća* i *živa* tela..." Kao da su "zvezdani duhovi božanski deo njihovog fenomenalnog ispoljavanja, $\lambda\alpha\ \Theta\epsilon\iota\sigma\tau\alpha\ \tau\omicron\upsilon\upsilon\ \lambda\omicron\upsilon\sigma\pi\omicron\upsilon\sigma\tau\omicron\upsilon$ " (*De Caelo*, I, 9)

Ako potražimo potvrdu u novijim i naučnijim vremenima, vidimo da Tiho Brahe prepoznaje u zvezdama trostruku silu, *božansku*, *duhovnu* i *vitalnu*. Kepler je, spajajući pitagorejsku sentencu, "Sunce, čuvar Jupitera", i Davidove stihove, "On postavi svoj presto na Suncu" i "Gospod je Sunce", rekao da savršeno razume kako su pitagorejci mogli da veruju da su sve planete rasute u Prostoru racionalne Inteligencije, $\mu\epsilon\tau\alpha\ \tau\omicron\upsilon\tau\omicron\ \rho\alpha\tau\iota\omicron\nu\alpha\tau\iota\upsilon\upsilon\alpha\epsilon$, koje se okreću oko Sunca, "u kome boravi *čisti Duh vatre*; izvor opšteg sklada" (*De Motibus planetarum harmonicis*, str. 248).

Kad jedan okultista govori o Fohatu - energizirajućoj i vodećoj inteligenciji u Univerzalnom Električnom ili *Vitalnom* Fluidu - njemu se podsmevaju, uprkos tome što, kako je pokazano, do dana današnjeg nisu shvaćene ni priroda elektriciteta, ni Života, pa čak ni Svetlosti. Okultista u ispoljavanju svih sila u Prirodi vidi delovanje kvaliteta ili posebne karakteristike njihovih noumena, a taj *noumen* je izdvojena i inteligentna Individualnost *sa druge strane ispaljenog mehaničkog Univerzuma*. Sad, okultisti ne poriču - naprotiv, oni bi podržali tu tvrdnju - da su svetlost, toplota, elektricitet i tako dalje *sklonosti* (a ne osobine ili kvalitete) materije. Da kažemo jasnije: materija je uslov - neophodna osnova ih nosilac, bez koga se ne može, za ispoljavanje tih sila ih agenasa, na ovom planu.

Ali, da bi shvatili poentu, okultisti moraju da ispitaju verovanja u zakon gravitacije, pre svega u "Gravitaciju, Kralja i Vladara Mate-

Reći da su "nematerijalne vrste" isto što i "drveni čelik" i smeјati se tome što Spiler govori o njima kao o "bestelesnoj materiji" ne rešava misteriju (vidi *Pojmове Suvremene Fizike*, str. 165 i dalje).

Da li je gravitacija zakon?

rije" u svim oblicima. Da bi se to efikasno uradilo, treba se prisjetiti te hipoteze u njenom najranijem obliku. Za početak, da li ju je Njutn prvi otkrio? *Athenaeum* od 26. januara 1867. godine sadrži neke interesantne informacije o toj temi. On kaže:

(. . .) mogu se naći pozitivni dokazi daje Njutn sve svoje znanje o gravitaciji i njenim zakonima crpio od Bemea, *kod koga je gravitacija ili PRIVLAČENJE* prvo svojstvo Prirode (. . .) (Jer, kod njega) njegov (Bemeov) sistem nam pokazuje *unutrašnjost* stvari, dok je savremena fizika zadovoljna gledanjem spolja. (I dalje) (. . .) nauka o elektricitetu, koja još nije postojala u vreme kad je on (Beme) pisao, anticipirana je tu (u njegovim spisima); i ne samo da Beme opisuje sve danas poznate fenomene te sile, već nam čak saopštava i poreklo, stvaranje i rođenje samog elektriciteta (. . .) (itd.)

Zato Njutn, čiji je duboki um lako mogao da čita između redova i uvidi duhovnu dubinu velikog Vidovnjaka u njegovom mističkom tumačenju, duguje svoja velika otkrića Jakobu Bemeu, mezimčetu genija (Nirmanakaja) koji gaje čuvao i vodio i o kome autor pomenutog članka tako istinito primećuje da "svako novo naučno otkriće dokazuje *njegov duboki i intuitivni uvid u najtajnija delovanja prirode.*" I nakon stoje *otkrio* gravitaciju, da bi prikazao delovanje privlačenja u prostoru mogućim, Njutn je, da tako kažemo, morao da poništi sve fizičke prepreke koje bi bile u stanju da ometu njegovo slobodno delovanje, između ostalog i etar, iako je on više nego naslućivao njegovo postojanje. Zagovarajući korpuskulamu teoriju, on je načinio *apsolutni vakuum* između nebeskih tela. . . Kakva god da su bila njegova naslućivanja i *unutrašnja* ubeđenja o Etru, ma koliko da je imao prijatelja kojima je mogao da se poveri - kao u slučaju prepiske sa Bentlijem - njegova učenja nikad nisu pokazala da je on verovao u tako nešto. Ako je *bio* "ubeđen da moć privlačenja materije ne bi mogla da se ispolji kroz vakuum", kako to da su se onda tek 1860. godine francuski astronomi (Le Kutirije, na primer) suprotstavili "*katastrofalnim* rezultatima teorije vekuuma koju je uspostavio taj veliki čovek"?^ Profesor Vinčel piše:

** *World-Life*, prof Vinčel (str. 49 i 50).

Danas više nije moguće *AA* poput *Njutna* pretpostavimo kako se nebeska tela kreću usred *Offorane praznine* prostora. (. . .) Od posledica *teorije praznine koju je ustanovio*

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Ti pasusi (pisma Bentliju) pokazuju kakvi su bili njegovi pogledi što se tiče prirode interplanetarnog medijuma komunikacije. Iako izjavljuje daje nebo "lišeno opipljive materije" na drugom mestu je načinio izuzetak: "možda se neke veoma retke pare, struje i isparenja dižu iz atmosfere Zemlje, planeta i kometa, i otud izuzetno retki eterički medijum koji smo na drugom mestu opisali".

(Njutn, Optika, III, pitanje 28, 1, 704; citirano u World-Life)

Ovo jedino pokazuje da čak i takvi veliki ljudi kao stoje Njutn nisu uvek imali hrabrost koju su posedovali njihovi pogledi. Dr T. S. Hant "je skrenuo pažnju na neke dugo zanemarivane pasuse u Njutnovim delima, iz kojih izgleda da se verovanje u takav univerzalni, interkosmički medijum postepeno ukorenilo u njegovom umu" *(Ibid)*. Ali, na te pasuse nikako nije obraćana pažnja pre novembra 1881. godine, kada je dr Hant pročitao svoju *Nebesku Herniju od Njutnovog vremena*. Le Kutirije kaže:

Do tada je vladalo opšte mišljenje, čak i među ljudima od nauke, daje Njutn, zagovarajući korpuskulamu teoriju, propovedao *prazninu*.

Da su ti pasusi bili "dugo zanemarivani", nema sumnje, jer su protivrečili i sukobljavali se sa unapred zamišljenim teorijama mezimcima, dok na kraju talasna teorija nije zapovednički zatražila prisustvo "eteričkog medijuma" daje objasni. U tome je čela tajna.

U svakom slučaju, od Njutnove teorije univerzalne praznine - kojoj je *učio*, ako nije i sam verovao u nju - počinje ogromni prezir koji savremeni fizičari pokazuju prema drevnim fizičarima. Drevni mudraci su smatrali da se "priroda užasava vakuuma", a najveći matematičari na svetu (čitaj: od Zapadnih rasa) otkrili su tu drevnu "laž" i raskrinkali je. A pošto danas savremena nauka, makar i nezgrapno, brani arhajsko znanje, a mora još da odbrani i Njutnov karakter i moć zapažanja, ovako kasno, pošto vek i po nije obraćala nikakvu pažnju na te veoma važne pasuse - možda je bilo mudrije da se i ne skreće nikakva pažnja na njih. Ali, bolje ikad nego nikad.

taj veliki čovek, ostala je samo reč "*privlačenje*" i mi vidimo dan kad će i ta poslednja reč nestati iz rečnika nauke.

(Panorama des mondes, str. 47 i 53)

Da li je gravitacija zakon?

Danas *Oca ^thera iznova dočekuju* raširenih ruku i venčavaju ga sa gravitacijom; vezan je za nju i u dobru i u zlu, do dana kad će ona, ili oboje, biti zamenjeni nečim drugim. Pre trista godina svuda je *hila ponoća*, potom je nastala jedna *zlosrećna praznina*, još kasnije, dna zvezdanih okeana, koje je isušila nauka, ponovo su zakotrljala svoje eterične talase. *Recede utprocedes** mora postati moto egzaktne nauke - "egzaktne", uglavnom, po tome što otkriva sopstvenu neegzaktnost svake prestupne godine.

Ali, nećemo se raspravljati sa velikim ljudima. Oni moraju da samu osnovu i srž svojih korelacija i "najnovijih" otkrića potraže kod najranijih "bogova Pitagore i starog Kanade", a to može uliti dobru nadu okultistima što se tiče njihovih nižih bogova. Jer, mi verujemo u Le Kutuirijeovo proročanstvo o gravitaciji. Mi znamo da se približava dan kada će sami naučnici zatražiti *apsolutnu reformu* današnjih oblika nauke** - kao stoje učinio ser Viljem Grouv. Do tog dana se ne može učiniti ništa. Jer ako gravitacija bude svrgnuta sa prestola sutra ili prekosutra bi naučnici otkrili neki drugi oblik mehaničkog kretanja.* Težak i strm je put nauke, a njeni dani su puni mučenja Duha.

* (Lat.) - Vрати se nazad da bi napredovao, (nap. prev.)

** Koliko je ova procena mogućih pravaca u kretanju naučnog razmišljanja tačna potvrđeno je u XX veku, posebno u fizici - i to kvantnoj: ona je odjednom postala puna duhova, fantoma i sablasti. Fizika je sve više zalazila u metafiziku i mistiku. Čitava plejada najizvrsnijih umova na ovom polju, kao što su M. Plank, N. Bor, D. Bom, V. Hajzenberg, Šredinger, P. Dirak, tragali su za fundamentalnim naučnim istinama više kroz metafizička, nego fizička sagledavanja. S druge strane, opiti i naučna istraživanja u laboratorijama postali su identični sa magijskim i alhemijskim praksama! Videti po ovom pitanju odličnu knjigu: *Jutro čarobnjaka*, Pauelsa i Beržijea, objavljenu i kod nas, u izdanju BIGZ-a, 1998. godine, (nap. ured.)

Kad se na pošten način, bez predrasuda, čitaju dela ser Isaka Njutna, ona su uvek spremna da posvedoče koliko on mora da je oklevao između gravitacija i privlačenja, impulsa i nekog drugog *nepoznatog uzroka* da bi objasnio pravilni tok planetarnog kretanja. Ali, pogledajte *Raspravu o Boji* (tom III, pitanje 31). Heršel nam je rekao daje Njutn ostavio svojim naslednicima u zadatak da izvuku sve naučne zaključke iz njegovog otkrića. Koliko je savremena nauka zloupotrebila tu privilegiju da svoje najnovije teorije zasnuje na zakonu gravitacije, može se shvatiti kad se setimo koliko je taj veliki čovek bio duboko religiozan.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Ali, uprkos "hiljadama" njenih protivrečnih hipoteza koje objašnjavaju fizičke pojave, nikad nijedna nije bila ništa drugo do "kretanje" - koliko god ga materijalizam paradoksalno tumačio. Kao što se može videti na prvim stranicama Knjige I, okultisti sigurno nemaju ništa protiv *kretanja* VELIKOG DAHA "NEZNANOG" g. Herberta Spensera. Ali, pošto veruju daje sve na ovoj Zemlji *senka* nečega *u prostoru* - oni veruju u *manje* "Dahove", žive, inteligentne i nezavisne od svega osim od Zakona, koji tokom manvantaričkih perioda dišu u svim pravcima. To će nauka odbaciti. Ali, šta god da zameni privlačenje, *alias* gravitaciju, rezultat će biti isti. Nauka će biti isto toliko daleko od rešenja svojih problema kao što je i danas ukoliko ne dođe do nekog kompromisa sa oklutizmom, pa čak i sa alhemijom - ova pretpostavka će se smatrati drskošću, ali ona svejedno ostaje činjenica.[^] Kao što kaže Fej {Faye):

Geolozima nedostaje nešto da bi izučavali geologiju Meseca, a to je da budu astronomi. A iskreno rečeno, astronomima takode nedostaje nešto da bi svoja proučavanja učinili plodnim, a to je da budu geolozi.

Ali, mi bismo mogli da dodamo, sa još više oštine: "Ono što nedostaje oboma jeste intuicija mistika."

Setimo se mudrih "završnih primedbi" ser Viljema Grouva o krajnjoj strukturi materije, ili detaljima molekularnih delovanja, koje, misli on, čovek nikad neće znati.

Već je mnogo štete naneo pokušaj da se hipotetički secira materija i raspravlja o oblicima, veličinama i broju atoma, i njihovim toplotnim, eterskim ili električnim oktuženjima. (. . .) Bilo da je dopustivo ili nedopustivo da na elektricitet, svetlost, magnetizam itd. gledamo kao na jednostavno kretanje obične materije, sigurno je da su sve prošle teorije svodile i da sve postojeće teorije svode delovanje tih sila na kretanje. Bilo da mi, na osnovu naše famili-

[^] Materijalistička predstava daje večno KRETANJE Kosmosa i u Kosmosu (smatranog beskrajnim Prostorom) *mašta*, zato što je u fizici stvarno ili opazivo kretanje namoguće u čistom prostoru ili *vakuumu* - samo još jednom pokazuje da izrazi istočnjačke metafizike kao što su "čisti prostor", "čisto Biće", "Apsolut" itd. na Zapadu nikad nisu bile shvaćeni.

Da li je gravitacija zakon?

jamosti sa kretanjem, sve druge sklonosti oslanjamo na njega, kao na jezik koji se najlakše prevodi i najsposobniji je da ih izrazi, ili daje to zaista jedini modalitet u kome su *naši umovi* kao *suprotnost čulima* u stanju *da zamisle materijalne agense*, sigurno je to da su, od vremena kada se mističko opažanje duhovnih ili natprirodnih sila primenjivalo da objasni fizičke pojave, sve hipoteze, uobičajene da te sklonosti objasne, njih takode svodile na KRETANJE.

A potom ovaj učeni gospodin iznosi jedno čisto okultno načelo:

Termin večno kretanje, koji sam neretko koristio na ovim stranicama, i sam je dvosmislen. Ako bi ovde najavljene doktrine trebalo da budu dobro zasnovane, sledi daje *svako kretanje, u izvesnom smislu, večno*. U masama, čije je kretanje zaustavljeno međusobnim sudarom, stvara se toplota ili kretanje čestica, pa se kretanje nastavlja, tako da bismo, ako se usudimo da takvo rezonovanje protegnemo na ceo univerzum, pretpostavili istu količinu kretanja koja večno deluje na istu količinu materije.*

I tako, ako pretpostavimo da se gravitacija ili privlačenje odbaci u korist hipoteze daje Sunce *ogromni magnet* - što su neki fizičari već prihvatili - magnet koji deluje na planete kao privlačenje za koje se sada pretpostavlja da vrši, da li će to astronome odvesti i centimetar dalje nego što su sada? Ni centimetar. Kepler je došao do te "interesantne hipoteze" pre skoro 300 godina. On nije otkrio teoriju privlačenja i odbijanja u Kosmosu, jer je ona bila poznata još od Empedoklovog doba, koji je te dve oprečne sile zvao "mržnja" i "ljubav" - što se svodi na isto, ali je dao prilično lep opis kosmičkog magnetizma. Da takav magnetizam postoji u prirodi isto je tako sigurno kao i da gravitacija ne postoji, bar ne u onom obliku u kome o tome govori nauka, koja nikad nije uzela u obzir različite modalitete u kojima dvojna Sila - koju okultizam zove privlačenje i odbijanje - može da deluje unutar našeg solarnog sistema, Zemljine atmosfere.

Međuodnosi fizičkih sila, str. 173. Upravo to smatra i okultizam i to na osnovu istog principa da "gde se jedna sila suprotstavlja drugoj i dovodi do statičke ravnoteže, poremećena je ravnoteža prethodnog uravnoteženja *{počinje novo kretanje}* koje je ekvivalentno onom koje se povuklo u skriveno stanje." Taj proces ima prekide u pralaji, ah je večan i neprekidan u obliku "*Daha*", čak i kad se ispoljeni Kosmos odmara.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

i *izvan nje* u Kosmosu.' To je dokazao sam Njutn, jer, postoje mnoge pojave u našem solamom sistemu za koje je on priznao da nije u stanju da ih objasni zakonom gravitacije. "U njih spadaju uniformnost u pravicima planetarnih kretanja, gotovo kružni oblici orbita i njihovo značajno podudaranje sa jednom ravni" (prof. Vinčel). A ako postoji i jedan izuzetak, onda nemamo prava da o zakonu gravitacije govorimo kao o *univerzalnom zakonu*. "Ta podešavanja", kaže nam se, "Njutn u svom opštem *Scholiumu* proglašava 'delom jednog inteligentnog i svemoćnog Bića'". Inteligentno može biti to "Biće", ali što se tiče "svemoći", svi su razlozi da u to sumnjamo. Jadanje taj "Bog" koji bi radio na sitnim detaljima, a ono najvažnije ostavio drugostepenim silama! Slabost tog argumenta i logike u Njutnovom slučaju nadmašuje jedino Laplas; on je veoma ispravno težio da Njutnovu "svemoćno Biće" zameni kretanjem, a ne znajući pravu prirodu tog večnog kretanja, video gaje u šlepom fizičkom zakonu. "Zar ne bi ta podešavanja mogla biti posledica zakona kretanja?" pita on, zaboravljajući, baš kao i naši savremeni naučnici, da su taj zakon i to kretanje začarani krug sve *dokpriroda i jednog i drugog ne bude objašnjena*. Njegov čuveni odgovor Napoleonu, "*Bog je postao beskorisna hipoteza*", bio bi ispravna tvrdnja samo za nekog ko se drži filozofije vedante. On postaje čista laž ako isključimo uplitanje delujućih, inteligentnih, moćnih (nikad *svemoćnih*) Bića, koja se nazivaju "bogovima".

Ali, upitali bismo kritičare srednjovekovnih astronoma, zašto bismo Keplera optuživali daje *nenaučan* kad nudi potpuno isto rešenje kao i Njutn - samo što se pokazao iskrenijim, doslednijim i logičnijim.

Veliki Humbolt piše:

Meduzvezdani prostor nije dosad pokazao nikakve fenomene analogne našem solamom sistemu. Specifičnost našeg sistema je da se u njemu materija kondenzovala u maglinastim prstenovima, čija se jezgra kondenzuju u zemlje i mesece. Opet kažem, dosad, *ništa slično nije zapaženo van našeg planetarnog sistema*.

(Vidi *Revue Germanique* od 31. decembra 1860. godine, članak *Pisma i razgovori Aleksandra Humbolta*)

Istina je, od 1860. godine, otkad se rodila teorija maglina i postala poznata, *pretpostavlja* se da je nekoliko identičnih pojava zapaženo van našeg solamog sistema. Pa ipak je ovaj veliki čovek sasvim u pravu i nikakve *zemlje* i *mesece* se ne mogu naći - *osim naizgled - izvan*, ili na istom nivou materije kakav nalazimo u našem sistemu. Takvo je okultno učenje.

Da lije gravitacija zakon?

U čemu je razlika između Njutnovog "svemoćnog Bića" i Keplero-
vih *Vladara*, njegovih zvezdanih i Kosmičkih Sila ili Anđela? Keplera kritikuju još i zbog njegovih "čudnih hipoteza koje koriste vrtložno kretanje unutar solarnog sistema", zbog njegovih teorija uopšte, zbog toga što ističe Empedoklovu ideju o privlačnosti i odbojnosti, a posebno zbog "Solarnog magnetizma". Pa ipak nekoliko savremenih naučnika, kao što ćemo pokazati - Hant (ako ne pominjemo Metkalfa), dr Ričardson itd. - veoma ozbiljno favorizuju tu ideju. Međutim, Keplera delimično opravdavaju izjavom da "u Keplero-
rovo vreme nije bila zasebno prepoznata nijedna interakcija između masa materije koja bi bila *generički* drugačija od magnetizma" (*World Life*). A da li je neka *zasebno* prepoznata danas? Da li prof Vinčel tvrdi da nauka ima ma kakvo ozbiljno znanje bilo o prirodi elektriciteta bilo magnetizma - osim što *izgleda da su oba posledice nekog rezultata koji potiče od nekog neodređenog uzroka*.

Keplerove ideje, očišćene od njihovih teoloških tendencija, čisto su okultne. On je video da:

(I) Sunce je veliki Magnet." U to veruju neki istaknuti savremeni naučnici i okultisti.

(II) Sunčeva supstanca je nematerijalna" (vidi *Razotkrivenu Izidu*, tom I, str. 270 do 271).

(III) Za neprekidno kretanje i obnovu Sunčeve energije on smatra odgovornom neprestanu brigu duha, ili duhova. Čela antika verovala je u tu ideju. Okultisti ne koriste reč Duh, već kažu *Stvaralačke Sile*, kojima *oni pripisuju inteligenciju*. Ali, možemo ih takode zvati i duhovima.

Ova teorija je postala tabu mnogo više zbog "Duha" kome se u njoj daje prostor, nego zbog bilo čega drugog. Heršel, stariji, isto tako je verovao u to, a veruje i nekoliko savremenih naučnika. Ipak profesor Vinčel izjavljuje da "ni u drevno ni u savremeno doba nije bila ponuđena maštovitija hipoteza koja bi bila manje u skladu sa zahtevima fizičkih principa."

Isto je nekad bilo rečeno i za univerzalni Etar, a danas ne samo daje ta teorija silom prilika prihvaćena, nego se i zagovara *kao jedina moguća teorija* koja objašnjava određene misterije.

Ali, vidi Dalambrovu *Srednjovekovnu astronomiju*.

Naravno, u smislu materije koja postoji u stanjima nepoznatim nauci.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Grouove ideje, kad ih je prvi put saopštio u Londonu oko 1840. godine, nazvane su *nenaučnim* kao i ove o kojima smo malopre govorili, pa ipak su *njegovi* pogledi na međudnose sila danas opšteprihvaćeni. Verovatno bi bio potreban neko ko je verziraniji u nauku od autorke ovog dela da bi se bar sa nekim uspehom borio protiv danas preovlađujućih ideja o gravitaciji i drugih sličnih "rešenja" Kosmičkih Misterija. Ali, prisetimo se nekih primedbi koje su potekle od priznatih naučnika, astronoma i eminentnih fizičara, koji su odbacili teoriju rotacije, kao i gravitacije. Tako u *Francuskoj enciklopediji* čitamo:

Nauka priznaje, uprkos svim njenim predstavnicima, daje *ne-moguće* objasniti^{zz/čA:o} poreklo rotacionog kretanja solamog sistema.

Ako se postavi pitanje: "Sta izaziva rotaciju?", odgovaraju nam: "Centrifugalna Sila." "A šta proizvodi tu silu?" "Sila rotacije", glasi ozbiljni odgovor (Godefroj, *Kosmogonija Otkrivenja*)[^] Možda bi bilo dobro da ispitamo obe te teorije, pošto su direktno ili indirektno povezane.

¹² Pozvaće nas na odgovornost zbog protivrečnosti. Reći će da, dok poričemo *Boga*, mi dopuštamo Duše i *delujuće Duhove*, i citirati zatucane rimokatoličke pisce kao podršku raspravi sa nama. Na to odgovaramo: "Mi poričemo *antropomorfnog* boga monoteista, ali ne i Božanski Princip u prirodi. Mi se suprotstavljamo protestantima i rimokatolicima zbog određenog broja dogmatskih teoloških verovanja ljudskog i sektaškog porekla. Mi se sa njima slažemo u njihovom verovanju u duhove i *inteligentne* delujuće moći iako ne obožavamo "Anđele" kao rimokatolici.

TEORIJE O ROTACIJI U NAUCI

*Suprotstavljene Hipoteze * Još Hipoteza*

Imajući u vidu daje "konačni uzrok proglašen utvarom, a prvi Veliki Uzrok prognan u sferu Nepoznatog", kako se jedan velečasni gospodin opravdano žali, izuzetno veliki broj postavljenih hipoteza je i sam poput jedne magline. Svetovni proučavalac je zbunjen i ne zna u koju od teorija *egzaktne* nauke bi trebalo da veruje. Ovde imamo dovoljno hipoteza za sve ukuse i moždane kapacitete. Sve su one citirane iz niza naučnih dela.

VAŽEĆE HIPOTEZE O POREKLU ROTACIJE

Rotacija je nastala ili -

{a) Sudarom maglinastih masa koje besciljno lutaju u prostoru, ili privlačenjem "u slučajevima gde se ne događa stvarni udar."

*{b) "Tangencijalnim delovanjem tokova maglinaste materije (u slučaju amorfnе magline) koji se spuštaju sa viših na niže nivoe,' /// na-prosto delovanjem centralne gravitacije te mase."^*

Na to prof. Vinčel u *Životu Sveta* primećuje:

Termini "viši" i "niži" su ovde samo relativni u odnosu na posmatrača u Prostoru; svaka upotreba tih termina sa ciljem da ostave utisak kako oni znače apstraktne realnosti neizbežno je lažna.

Jacob Enis, Poreklo Zvezda, str. 221 i dalje.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Fundamentalni je princip u fizici da se *nikakva rotacija ne može stvoriti u takvoj masi delovanjem njenih sopstvenih delova*, kao što ne može uspeti ni pokušaj da se promeni kurs parobroda vukući ogradu palube.

HIPOTEZE O POREKLU SEDAM PLANETA I KOMETA

(a) Rođenje Planeta dugujemo (1) eksploziji Sunca - odvajanju od njegove središnje mase,^ ili (2) nekoj vrsti prekida maglinastih prstenova.

{b} "Komete su stranci za naš planetarni sistem" (*Laplas*). "Komete su nesumnjivo stvorene u našem solamom sistemu" (*Fej*).

(c) Zvezde *nekretnice* su nepokretne", kaže jedan autoritet. . . "Sve se zvezde, zapravo, kreću", odgovara drugi autoritet. . . "Nesumnjivo su sve zvezde u pokretu." [*Volf (Wolf)*]

(d) "Već preko 350.000.000 godina sporo i veličanstveno obrtanje Sunca oko njegove ose nije ni na trenutak prestalo" (*Panorama des mondes, Le Kutirije*).

(e) I "pošto je centar Sunčeve orbite Alkion u Plejadama, treba mu 180.000.000 godina za pun obrt [*Medler (Maedler)*]. I takode ~

(f) Da "Sunce nije postojalo više od 15.000.000 godina i neće emitovati toplotu duže od 10.000.000 godina" (Predavanje ser V. Tompsona "O latentnoj dinamičkoj teoriji o verovatnom poreklu, ukupnoj količini toplote i trajanju Sunca", 1887. godine).

Pre nekoliko godina taj eminentni naučnik je govorio svetu da vreme koje je Zemlji bilo potrebno da se ohladi od početnog očvršćavanja do današnjeg stanja nije moglo biti duže od 80.000.000 godina" (Tomson i Tejt, *Prirodna filozofija*). Ako je starost očvrse Zemlje samo 40 miliona godina, ili polovina perioda koji je dopu-

Ako je to slučaj, kako nauka objašnjava relativno malu veličinu planeta koje su najbliže Suncu? Teorija slepljivanja meteora predstavlja još jedan korak dalje od istine nego što je to koncepcija maglina, a nema čak ni njen kvantitet - metafizički element.

Pa čak se i u tim ciframa Bišof ne slaže sa Tompsonom, i izračunava da bi trebalo 350 miliona godina da se zemlja ohladi od temperature od 20.000 do 200 stepeni Celzijusa. To je takode i Helmholtcovo mišljenje.

šten, a starost Sunca samo 15 miliona, treba li to da shvatimo kao da je Zemlja nekad bila nezavisna od Sunca?

Pošto su starost Sunca, planeta i Zemlje, prema tvrdnjama mnogih naučnih hipoteza astronoma i fizičara date na drugom mestu (vidi u daljem tekstu), rekli smo dovoljno da pokažemo neslaganje sa slugama savremene nauke. Bilo da prihvatimo deset miliona godina ser V. Tompsona, ili *milijardu* godina g. Hakslija za rotacionu evoluciju našeg solamog sistema, uvek će izaći na ovo: prihvatajući *samosvoren*u rotaciju za nebeska tela, sastavljena od *inertne* materije, a ipak pokretana *njihovim sopstvenim unutrašnjim kretanjem*, na milione godina, ta naučna učenja su ravna -

(a) Očiglednom poricanju osnovnog fizičkog zakona koji tvrdi da "telo u kretanju stalno teži inerciji (tj. da nastavi stanje istog kretanja ili mirovanja), ukoliko nije podstaknuto na dalje delovanje *superiornom aktivnom silom*."

(b) Izvornom impulsu, koji kulminira u jednom neizmenljivom kretanju, unutar etra *koji pruža otpor*, a koga je NJUTN proglasio *nespojivim sa tim kretanjem*.

(c) Univerzalnoj gravitaciji koja, kako nas uče, uvek teži centru u *ortogonalnom* silasku *sto jedino* predstavlja uzrok revolucije čitavog solamog sistema, koji obavlja većito *dvojno* kruženje, svako telo oko svoje ose i po svojoj orbiti. Druga povremena verzija je

(d) Magnet u Suncu, ili, pomenuto obrtanje usled magnetske sile, koja deluje, kao što čini i gravitacija, po pravoj liniji - menjajući se obrnuto kvadratu rastojanja (Kulonov zakon).

(e) Da celina deluje u skladu sa *invarijantnim* i nepromenljivim zakonima, koji se, svejedno, opet pokazuju promenljivim, kao tokom nekih dobro poznatih neregularnosti planeta i drugih tela, kao i kad se Komete približavaju ili udaljavaju od Sunca.

(f) Jednoj *POKRETAČKOJ SILI* koja je *uvek proporcionalna* masi što na nju deluje, ali *nezavisna* od specifične prirode te mase kojoj je proporcionalna. To je isto što i reći, kako kaže Le Kutirije, da bi "bez te nezavisne Sile koja je sasvim drugačije prirode od pomenute mase, ta masa, bilo daje velika kao Satum ili sićušna kao Cerera, uvek padala istom brzinom (*Musee de Sciences*, 15 avgust 1857. godine).

TAJNADOKTRINA*KOSMOGENEZA

Zato ni Laplasova zapažanja o solarnom atmosferskom fluidu, koji bi se protegao van orbita planeta, ni Le Kutirijeov elektricitet, ni Fukoova toplota (*Panorama des Mondes*, str. 55), nijedne ni druge ni na koji način ne mogu pomoći brojnim hipotezama o poreklu i *permanentnosti* rotacije da umaknu iz tog vrzinog kola, kao ni samoj teoriji gravitacije. Ta misterija je Prokrustova postelja prirodnih nauka. Ako je materija, kao što se danas uči, pasivna, ne može se reći daje i najmanji pokret suštinsko svojstvo materije - ako je ona samo inertna masa. Kako se, onda, tako komplikovano kretanje, složeno i mnogostruko, skladno i uravnoteženo, koje traje u večnostima milione i milione godina, može pripisivati njenoj sopstvenoj urođenoj Sili ako ta sila nije *inteligencija!* *Fizička volja* je nešto novo - koncepcija koju drevni narodi, zaista, nikad ne bi podržali!^

Jedan astronom kaže:

Mi govorimo o težini nebeskih tela, ali, pošto je poznato da se težina smanjuje proporcionalno udaljenosti od centra, postaje očigledno da bi se, na određenom rastojanju, ta težina morala nasilno smanjiti do Nule? Kad bi postojalo bilo *keksioprivlačenje*, postajala bi ravnoteža. (...) A pošto savremena škola ne priznaje ni *ispod* ni *iznad* u univerzalnom prostoru, nije jasno šta bi prouzrokovalo da Zemlja padne ako to nije ni gravitacija, ni privlačenje.

(*Cosmographie*)

Čini mi se daje grof de Metr (*de Maistr*) bio u pravu rešavajući to pitanje na sopstveni teološki način. On preseca Gordijev čvor rekavši:

Više od jednog vekabilaje uklonjena svaka razlika između tela i sile. "Sila je svojstvo tela u kretanju", kažu fizičari, a "život - svojstvo naših *životinjskih organa* - samo je rezultat njihovog molekularnog uređenja", odgovaraju fiziolozi. Litre (*Litre*) uči:

U nedrima sklopa koji se naziva planetom, razvijene su sve sile imanentne materiji (...) tj. ta materija poseduje *u sebi ipomoću sebe* sile koje joj pripadaju (...) i koje su *primarne*, ne *sekundarne*. Takve sile su svojstvo težine, svojstvo elektriciteta, zemaljskog magnetizma, svojstvo života (...) kao što, na primer, Zemlja, koja nije uvek imala čovečanstvo na sebi, danas nosi (*proizvodi*) ljude. (...)

(*Revue des Deux Mondes*, 15. jul 1860.)

Planete rotiraju jer su nagnane da rotiraju (. . .) a savremeni fizički sistem univerzuma je jfif/čA:a nemogućnost.

(Soirees)

A zar Heršel nije rekao istu stvar kad je primetio da je potrebna volja da bi se pokrenulo kružno kretanje, a druga volja da bi se ono zaustavilo (*Discours*, 165)? To pokazuje i objašnjava kako je zakasnela planeta dovoljno lukava da tako dobro izračuna svoje vreme kako bi stigla na cilj u tačno određeni minut. Jer, ako nauka ponekad svojom velikom dovrtljivošću uspeva da objasni neke od takvih zaustavljanja, retrogradnih kretanja, ispada izvan orbite itd., pojavama koje proističu iz razlike u njihovim i našem kretanju uzajamnim i odgovarajućim orbitama, mi i dalje znamo da postoje druge "veoma stvarne i znatne devijacije", prema Heršelu, "koje se ne mogu objasniti drugačije do uzajamnim i nepravilnim delovanjem tih planeta i ometajućim uticajem Sunca."

Međutim, mi znamo da pored tih malih i povremenih poremećaja postoje trajni poremećaji, nazvani "sekularnim" (usled toga što se nepravilnost veoma sporo uvećava i utiče na odnose eliptičnog kretanja), i da se ti poremećaji mogu ispraviti. Od Njutna, koji je uvideo da bi za to veoma često bile potrebne opravke, do Rejnoa (*Reynaud*), svi govore isto. U svom delu *Nebo i Zemlja* (str. 28) on govori da su:

(. . .) Orbite koje opisuju planete daleko od toga da budu nepromenljive, "naprotiv, podložne su neprekidnim izmenama položaja i oblika" - što dokazuje da su gravitacija i zakoni kretanja isto onoliko nemarni, koliko su i hitri da isprave svoje greške. Kako stvari stoje, prigovara se da "one (orbite) se naizmenično šire i skupljaju, njihova velika osa se produžuje i skraćuje, ili istovremeno osciluje s desna na levo oko Sunca, sama ravan u kojoj su smeštene periodično se podiže i spušta dok se obrću oko same sebe sa nekom vrstom podrhtavanja". (. . .)

Na to de Mirvij, koji veruje u *intelligentnog* "radnika" koji nevidljivo upravlja solamim sistemom - kao i mi - veoma duhovito primećuje:*

Deuxieme memoire, Manifestations Historiques, str. 272.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

(. . .) Evo zaista putovanja koje u sebi ima malo mehaničke krutosti i, u krajnjoj liniji, možemo ga porediti sa parobrodom, koji se klima tamo-amo, nošen talasima, ubrzava ili usporava, i svaka od tih prepreka bi mogla neodređeno odložiti njegov dolazak da nema inteligencije kormilara i inženjera da nadoknade izgubljeno vreme i da poprave štete. . .

Međutim, zakon gravitacije je, izgleda, *zastareo* zakon na zvezdanom nebu. U svakom slučaju, ti dugokosi zvezdani *radikali* zvani komete izgleda da veoma slabo poštuju dostojanstvo tog zakona i da ga veoma drsko narušavaju. Pa iako predstavljaju u gotovo svakom pogledu "pojave koje nisu još potpuno shvaćene", kometama i meteorima se pripisuje da veruju u savremenu nauku tvrdnjom da oni *slušaju iste zakone i sastoje se od iste materije* "kao i Sunce, zvezde i magline", pa čak i "Zemlja i njeni stanovnici" [Lengova (*Laing*) *Savremena nauka i savremena misao*].

To je ono što bi se moglo nazvati prihvatanjem stvari na veru, avaj, čak na *šlepu veru*. Ali, *egzaktna* nauka se ne srne dovoditi u pitanje i na onog ko odbacuje hipoteze koje su izmislili njeni proučavaoci - na primer, gravitaciju - ona će gledati kao na budalu u neznanju, pa ipak nam upravo citirani autor priča komičnu legendu iz naučnih anala:

Kometa iz 1811. godine imala je rep dug 120 miliona milja, a prečnik po širini 25 miliona milja na najširem delu, dok je prečnik jezgra bio oko 127.000 milja, deset puta veći od Zemlje.

On nam kaže:

(. . .) da telo takve veličine, koje prolazi blizu Zemlje, *ne bi uticalo* na njeno kretanje ili izmenilo dužinu godine makar i za sekundu, supstanca tog tela morala bi biti nezamislivo retka. (. . .)

Zaista bi morala biti, pa ipak:

(. . .) Krajnju razređenost mase komete dokazuje takođe i pojava njenog repa, koji se, kako se ova primiće Suncu, ponekad rasprostire i na dužinu od devedeset miliona milja za nekoliko časova. A ono što je izuzetno, TAJ REP JE IZBAČEN NASUPROT SILE PRIVLAČENJA *nekom odbojnom silom*, verovatno električnom, tako da uvek

Teorije o rotaciji u nauci

pokazuje suprotno od Sunca (! ! !). A opet, i onako tanak kao što materija komete i mora da bude, *ON SE POKORAVA OPŠTEM ZAKONU GRAVITACIJE* (! ?) i bilo da se kometa okreće orbitom koja je unutar orbite spoljašnjih planeta, ili da se pruža u bezdane Prostora i vraća tek nakon nekoliko stotina godina, njenu putanju, u svakoj tački, *reguliše ona ista sila koja prouzrokuje da jabuka padne na zemlju.*

(Ibid.str 17)

Nauka je kao Cezarova žena i u nju se ne sme sumnjati - to je očigledno. Ali, ipak se ona može sa dužnim poštovanjem kritikovati. Uprkos svemu, možemo je podsetiti daje "jabuka" opasan plod. Po drugi put u istoriji čovečanstva ona može postati uzrok *PADA* - ovog puta pada "egzaktne" nauke. Za kometu čiji se rep suprotstavlja zakonu gravitacije Suncu pred nosom teško se može reći da se pokorava tom zakonu.

U nizu naučnih radova o astronomiji i teoriji maglina, napisanih između 1865. i 1866. godine, autorka ovog dela, siroti početniku nauci, nabrojala je za nekoliko sati više od *trideset devet protivrečnih hipoteza* ponuđenih kao objašnjenje samostvorenog prvobitnog rotacionog kretanja nebeskih tela. Autorka nije astronom, nije matematičar, nije naučnik, ali je bila prisiljena da ispita te greške da bi odbranila okultizam u celini, i što je još važnije, da bi poduprla okultna učenja koja se tiču astronomije i kosmologije. Okultistima su pretili teškim posledicama zato što dovode u pitanje naučne istine. Ali, sada se oni osećaju hrabrije; nauka je manje sigurna u svom nepokolebljivom stavu nego što su oni navedeni da očekuju i mnoga od njenih uporišta sagrađena su na prilično živom pesku.

Tako je čak i to jadno i nenaučno ispitivanje bilo od koristi, a svakako je bilo veoma poučno. Zapravo, naučili smo priličan broj stvari, proučavajući sa posebnom pažnjom upravo one astronomske podatke koji bi najpre došli u sukob sa našim nepravovremim i "praznovremim" uverenjima.

Tako, na primer, što se tiče gravitacije, osnovnog i orbitalnog kretanja, tu nalazimo da kad je jednom bilo prevaziđeno sinhronizovano kretanje, u ranom stadijumu - to je bilo dovoljno da izazove rotaciono kretanje do kraja Manvantare. Takođe smo saznali, među svim rečenim kombinacijama mogućnosti u pogledu početne rotacije - kraj-

TAJNA DOKTRINA « KOSMOGENEZA

nje komplikovanim u svakom slučaju - za neke od uzroka *koji su ih možda izazvali*, kao i za neke druge koji bi *trebalo da su i mora da su ih izazvali*, ali na ovaj ili onaj način, nisu. Između ostalog, obavješteni smo *Aa'JQpočetna* rotacija podjednako lako mogla biti izazvana u masi u *stanju užarene fuzije*, kao i u onoj koju karakteriše *ledena prozračnost {Nebo i Zemlja}*. Ta gravitacija je zakon kome *ništa ne može da odoli*, ali kome se svejedno, i kad treba i kad ne treba, suprotstavljaju najobičnija nebeska ili zemaljska tela - repovi drskih kometa, na primer. Saznali smo i da naš univerzum dugujemo svetom stvaralačkom Trojstvu, zvanom *Inertna Materija, Nesvesna Sila i Slepí Slučaj*. O pravoj suštini i prirodi bilo čega od ta tri nauka ne zna ništa, ali to je beznačajan detalj. Dakle, rečeno nam je, kad masa kosmičke ili maglinaste materije - čija priroda je *nepoznata* (upravo tako) i koja može da bude ili u stanju fuzije (Laplas) ili *tamna i hladna* (Tomson), jer "to uplitanje toplo te je samo po sebi *čista hipoteza*" (Fej) - kad ta masa odluči da pokaže svoju mehaničku energiju u obliku rotacije, ona deluje na taj način. Ona (ta masa) ili se spontano zapali, ili ostaje inertna, tamna i hladna, a oba stanja su podjednako sposobna daje upute, *bez ikakvog odgovarajućeg uzroka* da se obrće kroz prostor milione godina. Njeno kretanje može biti retrogradno i može biti direktno, a oko sto raznih razloga ponuđeno je za oba kretanja u isto tolikom broju hipoteza. U svakom slučaju, pridruživši se mnoštvu zvezda, čije je poreklo isto tako čudesne i spontane vrste -jer *"teorija maglina ne tvrdi da otkriva poreklo stvari, već samo jedan stadijum u materijalnoj istoriji"* (Vinčel: *Život sveta*) - ti milioni sunaca, planeta i satelita, sastavljeni od inertne materije, kovitlace se sa krajnje upečatljivom i veličanstvenom simetrijom po nebeskom svodu, pokretani i vođeni, uprkos svojoj inerciji, *svojim sopstvenim unutrašnjim kretanjem*."

Zar ćemo se nakon ovoga čuditi ako učeni mistici, pobožni rimokatolici, pa čak i učeni astronomi kao što su bili Šobar (*Chaubard*) i Godefroj (*Godefroy*)[^] više vole kabalnu i drevne sisteme nego savremeni turobni i protivrečni prikaz Univerzuma? U svakom slučaju. *Žohar* bar razlikuje *hadasšar* ("Svetlosne Sile"), *hašoser* ("Odra-

L'Universe explique par la Revelation i Cosmogonie de la Revelation. Ali, vidi *Deuxieme memoire* de Mirvija. Baš je taj autor, zakleti neprijatelj okultizma, bio čovek koji je napisao velike istine.

Teorije o rotaciji u nauci

Žene Svetlosti") i jednostavnu po/av«« *spoljašnjost* njihovih duhovnih tipova" (vidi *Kabala Denudata*, 11, 67).

Možemo sada ostaviti po strani pitanje o gravitaciji i ispitati druge hipoteze. Jasno je da prirodna nauka ne zna ništa o "Silama". Ovu raspravu, međutim, možemo da zaključimo pozivajući u pomoć još jednog čoveka od nauke - profesora Žomea (*Jaumes*), člana Medicinske akademije u Monpeljeu. Ovaj učeni čovek, govoreći o Silama, kaže:

Uzrok je ono što suštinski deluje u stvaranju fenomena, u svakom proizvođenju i svakoj izmeni. Rekao sam da je ta aktivnost (ili Sila) nevidljiva. (. . .) Pretpostaviti daje telesna i *daje smeštena u svojstvima materije* bila bi proizvoljna hipoteza. (. . .) Svesti sve uzroke na Boga (. . .) značilo bi zbunjivati ljude jednom hipotezom koja se suprotstavlja mnogim istinama. Ali, ne bi bilo nerazumno govoriti o *mnoštvu sila* koje proizlaze iz Božanstva i poseduju sopstvene urođene moći. (...) I ja sam spreman da dopustim pojave koje izazivaju posrednički agensi zvani Sile ili Sekundarni Agensi. *Razlika* među Silama je princip podele na nauke; koliko stvarnih i odvojenih sila, toliko bazičnih nauka. (. . .) Ne, Sile nisu pretpostavke i apstrakcije, već stvarnosti, i to jedine delujuće stvarnosti čije atribute možemo odrediti putem direktnog posmatranja i indukcije.

*(O razlici medu silama, objavljeno u
Analima Akademije nauka u Monpeljeu,
tom II, fascikla I, 1854)*

VI

MASKE NAUKE

*Šta su Sile? * Aspekt Okultista * Naučne i Okultne teorije o
Toploti * Atomi Nauke*

FIZIKA ILI METAFIZIKA?

Ako na Zemlji uopšte postoji napredak, nauka će jednog dana, htela ne htela, morati da odustane od takvih čudovišnih ideja kao što su njeni fizički *zakoni* koji same sebe vode - lišeni duše i Duha - i potom se okrenuti okultnim učenjima. Ona je to već i učinila, ma koliko da su izmenjene naslovne stranice i revidirana izdanja Naučnog Katehizma. Danas je prošlo već više od pola veka otkad je, poredeći savremenu sa drevnom mišlju, bilo otkriveno daje naša filozofija, koliko god da izgleda drugačija od filozofije naših predaka, ipak sastavljena samo *dodavanjem* i *oduzimanjem* od stare filozofije [*prenošenjem kap po kap kroz filter prethodnika*].

Ta činjenica je bila dobro poznata Faradeju i drugim eminentnim naučnicima. Atomi, Etar, sama evolucija - sve to dolazi savremenoj nauci iz drevnih koncepcija i zasnovano je na zamislama arhajskih naroda. "Zamisli" za profane, u obliku alegorija; čiste istine kojima su tokom inicijacije poučavani odabrani, istine koje su delimično razglasili grčki pisci i preneli ih nama. To ne znači daje okultizam ikad na materiju, atome i etar imao iste poglede kao što su oni koje nalazimo u egzoterizmu klasičnih grčkih pisaca. Pa ipak, ako verujemo g. Tindalu, čak je i Faradej bio aristotelovac, i više agnostik nego

materijalista. U svome delu *Faradej kao pronalazač* (str. 123) autor pokazuje kako ovaj veliki fizičar *koristi* "stare Aristotelove misli" koje se "sažete nalaze u nekim od njegovih dela." Međutim, Faradej, Bošković i svi drugi koji u atomima i molekulima vide "centre sila", a u odgovarajućoj *elementarnoj sili* ENTITET PO SEBI, možda su daleko bliže istini od onih koji, žigošući njih, istovremeno žigošu "staru Pitagorinu korpuskulamu teoriju" (onu koja, uzgred rečeno, nikad nije dospela do potomstva onako kako ju je taj veliki filozof *zaista* zamislio), zbog njegove "iluzije da se konceptualni elementi materije *mog*u shvatiti kao odvojeni i stvarni entiteti."

Glavna i najsudbonosnija greška i laž koju je izrekla nauka, po shvatanju okultista, leži u ideji da je u prirodi moguće tako nešto kao stoje neorganska ili *mrtva* materija. Okultizam pita: da lije išta *mrtvo* ili *neorgansko* sposobno za preobražaje ili promene? A ima li ičeg pod suncem što ostaje neizmenljivo ili neizmenjeno?

Ta neistina nigde nije bolje ilustrovana nego u naučnom delu nemačkog *naučnika*, profesora Filipa Spilera (*Philip Spiller*), (*Der JVeltaether als Kosmische Kraft*). U toj kosmološkoj raspravi, autor pokušava da dokaže da:

(. . .) nijedan materijalni konstituent nekog tela, nijedan atom *nije sam po sebi obdaren silom*, već je svaki takav atom *apsolutno mrtav* i bez ikakve moći da deluje na daljinu.

(str. 4)

Međutim, ta izjava ne sprečava Spilera da žigoše okultne doktrine i principe. On utvrđuje *nezavisnu supstancijalnost sile* i pokazuje daje ona "bestelesna tvar" (*unkoerperlicherstoff*) ili supstanca. Sad, *supstanca* nije *materija* u metafizici i, radi rasprave, može se

Nešto *mrtvo* podrazumeva da je u nekom trenutku to bilo *živo*. Kad, u kom periodu kosmogonije? Okultizam kaže daje materija, u svim slučajevima kad *izgleda* kao inertna, krajnje aktivna. Svejedno, i *defacto*, njene čestice su u neprekidnom večnom vibriranju koje je tako brzo da fizičkom oku to telo izgleda kao da je bez ikakvog kretanja, a prostorni razmak između tih čestica u njihovom vibratomom kretanju je - gledano sa drugog nivoa bića i opažanja - isto tako veliki kao onaj koji odvaja snežne pahuljice od kapi kiše. Ali, za prirodnu nauku će to biti besmisleno. [Naprotiv, i ovaj i onaj prethodni stav su danas usvojene naučne postavke, (nap. ured.)]

LI

i

TAJNA DOKTRINA » KOSMOGENEZA

TREBALO DA IMA NI ŽELJE NI PREDRASUDE. NJEN JEDINI CILJ BI TREBALO DA BUDE ISTINA."

A dotle, u naše vreme, naučnici su samovoljniji i zatucaniji čak i od sveštenika. Jer oni služe, ako i ne obožavaju "Silu-Materiju", koja je njihov *Neznani Bog*. A u kojoj meri je on neznan može se zaključiti iz mnogih ispovesti najjementnijih fizičara i biologa sa Faradejem na čelu. On kaže da ne samo da nikad nije mogao da izjavi da li je Sila svojstvo ili funkcija Materije, već zapravo nije znao ni šta se podrazumeva pod rečju *materija*.

Nekad je, dodaje on, verovao da zna nešto o materiji. Ali, kako je vreme prolazilo i što ju je pažljivije proučavao, to je ubeđeniji postajao u svoje *sopstveno neznanje o prirodi materije*⁵ (vidi Bakvelovu *Nauku o elektricitetu*).

Okultiste često pogrešno razumeju zato što u nedostatku boljih termina oni na suštinu sile u *nekim aspektima* primenjuju opisni pridev *supstanca*. Sad, imena varijeteta "supstance" na raznim nivoima percepcije i bića su zaista *legion*. Istočnjački okultizam ima poseban naziv za svaku vrstu, ali nauka - kao što je, u sećanjima jednog duhovitog Francuza, Engleska blagoslovena sa trideset šest religija, a samo jednim ribljim sosom - ima samo jedno ime za sve njih, naime "supstanca". Štaviše, izgleda da ni ortodoksni fizičari ni njihovi kritičari nisu previše sigurni u svoje pretpostavke i isto tako lako brkaju posledice sa uzrocima. Netačno je, na primer, kada se kaže, kao što čini Stalo, da "materiju isto toliko možemo shvatati ili zamišljati kao puko prostorno prisustvo koliko i kao očvršćavanje sila" ili da "sila nije ništa bez mase, a masa nije ništa bez sile" - jer jedna predstavlja noumen, a druga fenomen. A opet, kad Šeling kaže daje "čista iluzija mašte da nešto, ne znamo šta, ostaje kad neki objekat lišimo svih predikata koji mu pripadaju"⁶ - to se nikad ne bi moglo

Ovo kobno priznanje je, verujemo, saopšteno na Naučnom kongresu u Sven-siju. Međutim, kako tvrdi Tindal, Faradej je imao slično mišljenje: "Šta mi znamo o atomu />o strani od njegove sile? Zamislite nukleus koji bi se mogao zvati *a*, i okružite ga silama koje se mogu nazvati *m*; po meni, *a* ili nukleus iščezava i supstanca se sastoji od moći *m*. I zaista, kakvu mi predstavu imamo o nukleusu nezavisnom od njegovih moći? Kakva misao ostaje, za koju se možemo uhvatiti, o *a* nezavisnom od sila koje priznajemo?"

⁵ Šeling, *Ideje*, itd., str. 18.

primeniti na oblast transcendentalne metafizike. Istina je da čista sila nije ništa u svetu fizike, ona je SVE U oblasti Duha. Stalo kaže:

Ako masu na koju deluje data sila, ma koliko bila mala, redukujemo na njenu nultu granicu - ili, matematički rečeno, dok ne postane beskonačno mala - posledica će biti da će brzina kretanja, koja će usled toga nastati, biti beskonačno velika i da ta "stvar" (...) u svakom trenutku neće biti ni ovde ni tamo, već svuda - da neće imati stvarno prisustvo; zato je nemoguće sagraditi materiju sintezom sila.

(str. 161)

To može biti tačno u pojavnom svetu, u onoj meri u kojoj iluzorni *održavanje stvarnosti* natčulnog sveta može izgledati istinit osakaćenju percepciji jednog materijaliste. Apsolutno je netačno kad se taj argument primeni na stvari koje kabalisti nazivaju nadmundanim sferama. Takozvana inercija "je sila" prema Njutnu (*Princ. Def. III*), a za proučavaoce ezoteričkih nauka najveća od svih okultnih sila. Može se smatrati daje neko telo oslobođeno svojih odnosa sa drugim telima - koji, prema prirodnim naukama i mehanici stvaraju njegove atribute - *šarao pojmovno*, samo na ovom nivou iluzije. Zapravo, ono se nikad ne može tako odvojiti: sama smrt ne može da ga odvoji od njegovih odnosa sa Univerzalnim silama, čija je jedna SILA ili ŽIVOT sinteza: ono naprosto nastavlja te odnose na drugom nivou. Ali, ako je Stalo u pravu, staje mislio dr Džejms Krol (*James Crol*) kad u članku *O preobražaju Gravitacija* (*Philosophical Magazine*, tom II, str 252) iznosi poglede koje su zagovarali Faradej, Voterson (*Waterston*) i drugi? Jer, on veoma jasno kaže daje gravitacija -

(. . .) sila koja prožima Prostor koji je spoljašnji za tela i da se međusobnim približavanjem tela ta sila ne povećava, kao što se obično pretpostavlja, već tela naprosto prelaze na mesto gde ta sila postoji sa većim intenzitetom. (. . .)

Niko neće poreći da neka sila (bilo daje to gravitacija, elektricitet, ili bilo koja druga) koja postoji van tela u otvorenom prostoru - bilo daje to etar ili vakuum - mora biti nešto, a ne puko ništa, kad se zamisli odvojeno od mase? Inače bi ona teško mogla da postoji na jednom mestu sa većim, a na drugom sa smanjenim "intenzitetom". G. A. Hirn izjavljuje isto u *Mehaničkoj teoriji Univerzuma*.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

naučnika koji se ne slažu sa tim, kao i sa drugim predmetima i čiju evoluciju istočnjački okultista, koji sledi tu naučnu svađu, gleda sa krajnjom zbunjenošću.

Da završimo s problemom gravitacije. Kako nauka može pretpostaviti da o tome zna bilo šta sigurno? Kako može da održi svoju poziciju i svoje hipoteze nasuprot hipotezama okultista, koji u gravitaciji vide samo simpatiju i antipatiju, ili privlačenje i odbijanje, koje izaziva fizički polaritet na našem zemaljskom nivou i duhovni uzroci van sfere njegovog uticaja? Kako mogu da se ne saglase sa okultistima pre nego što se saglase među sobom? Zaista, tu čujemo o održanju energije, a u istom dahu o potpunoj tvrdoći i neelastičnosti atoma, o kinetičkoj teoriji gasova koja je identična sa takozvanom "potencijalnom energijom", a istovremeno i o elementarnim jedinicama mase koje su *apsolutno čvrste i neelastične!* Okultista otvara naučno delo i čita sledeće:

Atomizam u fizici sva kvalitativna svojstva materije pripisuje oblicima kretanja atoma. *Sami atomi kao elementi ostaju potpuno lišeni svojstava.*

[Vunt (Wundt), *Teorija materije*, str. 381]

I dalje:

Hemija u svom krajnjem obliku *mora biti atomska mehanika.*

(Nazesman, *Toplotna hemija*, str 150)

A trenutak kasnije mu se kaže da se:

Gasovi sastoje od atoma koji *se ponašaju* kao čvrsto telo, *savršeno elastične* sfere.

(Krenig, *Klauzijus, Maksvel itd.*,
Philosophical Magazine, tom XIX, str 18)

Konačno, kao kruna svega, otkrivamo kako ser V. Tompson izjavljuje:

Da nam savremena teorija održanja energije ne dozvoljava da pretpostavljamo neelastičnost, već jedino *savršenu elastičnost* krajnjih molekula bilo ultra mundane bilo mundane materije. (! ! !)

(*Philosophical Magazine*, str. 321, loc. cit)

Ali, šta čovek od *istinske* nauke kaže na sve to? Pod "čovekom od istinske nauke" podrazumevamo one kojima je isuviše mnogo stalo do istine, a isuviše malo do svoje lične taštine da bi dogmatizovali bilo šta, kao što većina čini. Među njima postoji nekolicina - uključujući i one koji se ne usuđuju da objave svoje tajne zaključke iz straha da će masa zaurlati: "Kamenujte ga!" - nekolicina čija ih je intuicija osposobila da premoste jaz koji zjapi između zemaljskog aspekta materije i (za nas, na našem nivou iluzije) subjektivne, tj. TRANSCENDENTALNO OBJEKTIVNE SUPSTANCE i navela ih da objave da ona postoji. Moramo se priseliti daju za okultiste Materija *to\ahTQXpostojanja* u Kosmosu koji potpada pod bilo koji mogući nivo percepcije. Isuviše smo dobro svesni da se ortodoksne teorije zvuka, toplote i svetlosti protive okultnim dotrinama. Ali, zar ljudima od nauke, ili njihovim braniocima, nije dovoljno da kažu *kako oni ne poriču dinamičku moć svetlosti i toplote* i kao dokaz istaknu da im radiometar g. Kruksa nije poremetio koncepcije. Kad bi pojмили krajnju prirodu tih Sila, morali bi najpre da priznaju njihovu *supstancijalnu* prirodu, ma koliko da je ona *natčulna*. A okultisti ne poriču tačnost teorije vibracija.* Oni jedino ograničavaju njen domen na našu Zemlju - izjavljujući da ona ne važi za druge planove osim našeg, pošto "Majstori" okultnih nauka opažaju UZROKE koji proizvode eteričke vibracije. Da su sve to samo fantazije alhemičara, ili sanjarije mistika, ljudi poput Paracelzusa, Filaleta, Van Helmonta i mnogih drugih, na njih se ne bi moglo gledati kao na vizionare: oni bi postali nametljivci i namemi mistifikatori.

Okultiste pozivaju na odgovornost zato što *Uzroke* svetlosti, toplote, zvuka, kohezije, magnetizma itd, *mizb/a)u supstancom*.^^ G. Klerk Maksvel je utvrdio daje pritisak jake sunčeve svetlosti po kvadratnoj milji oko 1,68 kilograma. To je, kažu nam, "energija milijardi talasa";

Govoreći o *Auri*, jedan od Majstora kaže u *Okultnom Svetu*:

Kako možete postići da vas razumeju, zapravo da prime vašu zapovest, te poluinteligentne *sile* koje ne komuniciraju sa nama izgovorenim recima, već *zvukovima* i *bojama* čije *vibracije* stoje u nekom međuodnosu.

Ti "međuodnosi" su nepoznati savremenoj nauci, iako su ih mnogo puta objasnili alhemičari.

Međutim, "supstanca" okultista je u odnosu prema najrazređenijoj *supstanci* fizičara onoliko suptilna koliko i *zračeća materija* u odnosu na kožu na čizmama hemičara.

tačnije sva njena okultna svojstva, sve njene kombinacije i međuodnose sa drugim silama, mentalnim, psihičkim i duhovnim.

Zato, iako je možda u svom znanju krajnjeg sastava materije, ili u takozvanoj krajnjoj analizi, u poređenju sa približnom analizom u herniji, manje upoznata sa ponašanjem sastavnih elemenata u raznim slučajevima fizičkih međuodnosa, okultna nauka je, po svom znanju krajnjih skrivenih stanja i prave prirode materije, beskrajno viša od svih savremenih fizičara i hemičara zajedno.

Sad, ako kažemo istinu otvoreno i sa potpunom iskrenošću, naime da su drevni inicijati znali fiziku - kao nauku o Prirodi - daleko bolje od svih naših Akademija Nauka zajedno, ta tvrdnja će se smatrati drskošću i besmislicom, zato što se smatra da su u naše vreme prirodne nauke dostigle vrhunac savršenstva. Otuda, uznemirujuće pitanje: "Mogu li okultisti na zadovoljavajući način odgovoriti na dve stvari, naime na (a) proizvođenje toplote trenjem - pobuđivanjem molekularnog kretanja i (b) pretvaranje toplote u mehaničku silu ako se drže stare 'odbačene' teorije daje toplota supstanca ili fluid?"

Da bismo odgovorili na to pitanje, najpre se mora primetiti da okultne nauke ne smatraju ni elektricitet, ni bilo koju drugu silu za koju se pretpostavlja da on stvara, materijom *u bilo kom stanju poznatom prirodnim naukama*; da se izrazimo jasnije, nijedna od tih takozvanih "sila" nije ni čvrsto telo, ni gas, ni tečnost. Kad to ne bi bila sitničavost, okultisti bi se bunili čak i protiv toga da se elektricitet naziva fluidom -*pošto on predstavlja posledicu, a ne uzrok*. Ali, on bi rekao daje njegov *noumen svesni uzrok*. Ista je stvar i sa "Silom" ili "Atomom". Hajde da vidimo šta istaknuti akademik, Butlerov, ima da kaže o te dve apstrakcije. Taj veliki čovek od nauke pita:

Šta je Sila? Šta ona predstavlja iz strogo naučne perspektive, i kao nešto što garantuje zakon održanja energije? U našim predstavama se podrazumeva daje Sila ovaj ili onaj ili neki drugi oblik kretanja.

Zato je Sila naprosto *prelazak jednog oblika kretanja u drugi oblik kretanja*: elektriciteta u toplotu i svetlost, toplote u zvuk ili neku mehaničku radnju, i tako dalje.^" Kad je čovek prvi put proizveo

Na nivou ispoljavanja i iluzorne materije može biti tako; ne da to nije ništa više, već je mnogo više.

elektricitet na Zemlji, to je morao učiniti pomoću trenja; otuda, kao što je dobro poznato, toplota je ono što ga proizvodi time što uznemirava njegovo stanje *laje*^ a elektricitet na Zemlji ne postoji/^o *sebi* ništa više nego svetlost ili toplota ili neka drugi sila. Sve su to međuodnosi, kako kaže nauka.

Kad se data količina toplote uz pomoć parne mašine pretvori u mehanički rad, mi govorimo o snazi pare (ili sili). Kad telo koje pada, na svom putu udari u neku prepreku, stvarajući time toplotu i zvuk - mi to zovemo moć sudara. Kad elektricitet razloži vodu ili zagreje platinsku žicu, mi govorimo o moći električnog fluida. Kad rezervoar termometra uhvati sunčeve zrake, a živa u njemu se proširi, mi govorimo i toplotnoj energiji sunca. Ukratko, kad jedno stanje određene količine kretanja prestane, zauzima ga drugo stanje kretanja ekvivalentno količini kretanja koje je prestalo, a rezultat takvog preobražaja ili međuodnosa je - sila. U svim slučajevima u kojima do takvog preobražaja ili prelaska jednog oblika kretanja u drugo ne dolazi, nije moguća nikakva sila. Dopustimo na trenutak da postoji apsolutno homogeno stanje Univerzuma, i naš pojam o sili se svodi na ništa.

Zato postaje očigledno da sila, koju materijalizam smatra uzrokom raznolikosti koja nas okružuje, u stvari predstavlja samo posledicu, rezultat te raznolikosti. Iz te perspektive, sila nije uzrok kretanja, već posledica, dok uzrok te sile ili sila nije supstanca ili materija, već samo kretanje. Zato se materija mora odložiti na stranu, a sa njom i osnovni princip materijalizma, koji je postao nepotreban, pošto sila dovedena u stanje kretanja ne može dati nikakvu ideju o supstanci. Ako je sila rezultat kretanja, nije razumljivo *zašto bi to kretanje trebalo da svedoči o materiji*, a ne o Duhu ili Duhovnoj suštini. Istina, naš razum ne može da zamisli kretanje bez nečega što se kreće (i naš razum je u pravu), ali priroda ili *biće* tog nečega što se kreće ostaje potpuno nepoznata nauci, a spiritualisti, u tom slučaju, imaju isto tako pravo da ga pripišu "Duhu" kao što ga materijalisti pripisuju kreativnoj i svemoćnoj materiji. Jedan materijalista nema nikakvih posebnih privilegija u tom pogledu, niti može da polaže pravo na njih. Tako izgleda da zakon održanja energije u ovom slučaju nije zakonit u svojim pretenzijama i tvrdnjama. Ta "velika dogma" - *da bez materije nema sile i bez sile nema*

Neutralnog, ili nule.

i

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

u međuodnose? Svet sagrađen od apsolutno neelastičnih atoma, nalik na mašinu bez pare, osuđen je na večnu inerciju."**

Prihvatimo objašnjenja i učenja okultizma i slepa inercija prirodnih nauka biće zamenjena *intelligentnim aktivnim* Moćima skrivenim iza vela materije, a kretanje i inercija su tim moćima potčinjeni. Čitava nauka okultizma izgrađena je na učenju daje materija iluzorne prirode i da je atom beskonačno deljiv.* Ona otvara neograničene horizonte *supstance* koju informiše božanski dah njene duše u svim mogućim stanjima gustine, stanjima o kojima još uvek ne sanjaju ni najduhovnije nastrojani hemičari i fizičari.

Navedene ideje je objavio jedan akademik, najveći ruski hemičar i priznati autoritet čak i u Evropi - pokojni profesor Butlerov. Istina, on je branio spiritističke fenomene, takozvane materijalizacije, u koje je verovao, kao i profesor Celner, Hejr, g. Valas, g. V. Kruks i mnogi drugi članovi Kraljevskog društva, bilo otvoreno, bilo potajno. Ali, njegovi argumenti u pogledu suštine onog što deluje u pozadini fizičkih pojava svetlosti, toplote, elektriciteta i drugog, nisu zato manje naučni i autoritativni i savršeno su primenljivi na slučaj o kome govorimo. Nauka nema prava da poriče tvrdnje okultista da oni dublje poznaju takozvane Sile, koje, kako oni kažu, predstavljaju samo posledice uzroka koje su stvorile Moći, supstancijalne, mada natčulne i *drugačije* od svake materije sa kojom su se oni (naučnici) dosad upoznali. Najviše što nauka može da učini je da zauzme stav agnosticizma i da ga zadrži. Tada ona može da kaže: "Za vaše tvrdnje nema ništa više dokaza nago za naše, ali, mi priznajemo da zapravo ne znamo ništa ni o Sili ni o materiji, ili onom što leži u osnovi takozvanog međuodnosa Sila. Zato jedino vreme može pokazati ko je u pravu, a ko greši. Hajde da strpljivo čekamo, a u međuvremenu budimo uljudni umesto da se gledamo popreko."

Ali, da bi se to učinilo, potrebna je bezgranična ljubav prema istini i odustajanje od (lažnog) imidža *nepogrešivosti*, koje su ljudi od nauke stekli među masama profanih, neznačkih i površnih, uprkos svojoj "kulturi". Da bi se te dve nauke, arhajska i savremena, stopile, neophodno je pre svega napustiti trenutne materijalističke preokupacije. Za to je potrebna neka vrsta religioznog misticizma, pa

Butlerov, *Naučna pisma*.

* U naše vreme ovo je fundamentalna postavka nauke. (nap. ured.)

čak i proučavanje drevne magije, čega se naši akademici nikad ne bi poduhvatili. Lako je objasniti zastoje to neophodno. Baš kao što je u delima starih alhemičara pravo značenje supstanci i elemenata o kojima se govori sakriveno najsmušnijim metaforama, tako je i fizička, psihička i duhovna priroda Elemenata (recimo vatre) u *Vedama*, a posebno u *Puranama* prikrivena alegorijama koje su razumljive samo inicijatima. Kad one ne bi imale to značenje, onda bi zaista sve te legende i alegorije o svetosti tri vrste vatre i *četrdeset devet izvornih vatri* - koje otelovljuju Sinovi Dakšinih ćerki i Rišija, njihovih muževa, "koji sa prvim Braminim sinom i njegova tri naslednika čine četrdeset devet vatri" bile samo idiotsko trabunjanje i ništa drugo. Ali, nije tako. Svaka *vatra* ima posebnu funkciju i značenje u svetovima fizičkog i duhovnog. Štaviše, one u svojoj *suštinskoj* prirodi sadrže odgovarajuće odnose prema nekim od ljudskih psihičkih ilinkcija, pored svojih precizno određenih hemijskih i fizičkih moći kad dođu u dodir sa *zemaljski* diferenciranom materijom. Nauka ne nudi nikakve pretpostavke o vatri/»o *sebi*; okutizam i drevna nauka nude. To se vidi čak i u oskudnoj i namemo zamagljenoj frazeologiji *Purana* gde su, kao npr. u *Vaju Purani*, objašnjene mnoge osobine *personifikovanih* vatri. Tako, *Pavaka* je električna ili *Vaidjuta* vatra, *Pavamana*, *vatra proizvedena trenjem* (ili *Nirmatja*), a *Suči* solama (ili *Saura*) vatra[^] - a sve tri su deca Abimanina, Agnija (vatre), najstarijeg sina Brame i Svahe. Za Pavaku se, štaviše, kaže daje roditelj Kavjavahana, *vatre Pitrija*, za Suči, daje roditelj Havjavahana, vatre bogova, a za Pavamanu, daje roditelj Saharakše, vatre Asura. Sad, sve to pokazuje da su autori *Purana* bili savršeno upoznati sa "Silama" nauke i njihovim međuodnosima, štaviše, i sa raznim njihovim osobinama u delovanju na psihičke i fizičke fenomene koje im ne pripisuje i za koje ne zna današnja prirodna nauka. Sasvim je prirodno da ih jedan orijentalista - posebno ako ima materijalističke sklonosti - kad pročita da su to samo nazivi vatri koji se koriste u *prizivima* i ritualima, naziva "praznovericama i mistifikacijama Tantrika" i on se više brine da izbegne greške u izgovoru, nego da obrati pažnju na skriveno značenje koje je pridato personifikacijama, ili da traži njihovo objašnjenje u fizičkim međuodnosima

* Nazvani "ispijači vode" - solarna toplota koja prouzrokuje isparavanje vode.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

sila, za koje se danas zna. Zaista, tako se malo veruje u znanje drevnih Arijevaca, da čak i takvi upadljivi pasusi kao u *Višnu Purani* (knjiga I, poglavlje II), prolaze potpuno neprimećeno. Šta, međutim, može da znači sledeća rečenica?

Potom su Etar, vazduh, svetlost, voda i zemlja, višestruko ujedinjeni sa svojstvima zvuka i drugih kvaliteta, koji su postojali kao različiti u skladu sa svojim svojstvima, (. . .) ali pošto poseduju mnoge i raznolike energije i pošto nisu povezani, oni *ne bi mogli, bez kombinovanja*, stvarati živa bića, niti se stapati jedan sa drugim. (...) Pošto su se kombinovali (...) putem uzajamnog udruživanja, poprimili su karakter jedne potpuno jedinstvene mase, i bili usmeravani Duhom. (. . .) (itd.)

To, naravno, znači da su ti pisci bili savršeno upoznati sa međunosobnim i dobro obavješteni o poreklu Kosmosa iz "indiskretnog Principa" - *Avjaktanugrahena*, koji se odnosi na Parabram i Mula-prakriti zajedno, a ne na "Avjaktu, ili Prvi Uzrok, ili materiju", kako saopštava Vilson. Stari inicijati nisu znali za "čudesno stvaranje", već su poučavali evoluciji atoma (na našem fizičkom nivou) i njihovoj prvoj diferencijaciji iz *laje uprotiU* kako je g. Kruks sugestivno nazvao materiju, ili prvobitnu supstancu *s onu stranu* nulte tačke: - tu gde mi postavljamo *Mulaprakriti*, "korenski Princip" supstance sveta i svega u svetu.

To se lako može pokazati. Uzmite, na primer, novoobjavljeni katehizam višištaadvaita vedantina, ortodoksnog i egzoteričkog sistema, koji je ipak potpuno objavljen i poučavan u XI veku (njegov osnivač, Ramanuđa, rođenje 1.017. godine) u vreme kad je evropska nauka još uvek verovala u četvrtastu i ravnu Zemlju Kozme Indikoplova iz VI veka. On uči daje Prakriti (Priroda), pre nego stoje evolucija počela, bila u stanju *laje* ili apsolutne homogenosti, postoje "materija postojala u dva stanja, *sukšma*, skriveno ili nediferencirano, i *štula* ili diferencirano stanje." Potom je ona postala *anu*, atomska. On uči o *Suda-tatvi* - "supstanci koja ne poprima kvalitete materije, od koje je sasvim drugačija" i dodaje da su od te supstance formirana tela stanovnika Vaikuntaloke (Višnuovog neba), bogova. Da svaka čestica ili atom Prakriti sadrži *Divu* (božanski život) i da predstavlja *šasiru* (telo) te Dive koju sadrži, dok je svaka dživa zauzvrat *šarira* vrhunskog duha, pošto "Parabram prožima svaku Divu, kao

i svaku česticu materije." Dualistička i antropomorfistička, kakva može izgledati filozofija visištadvaita kad se poredi sa filozofijom advaita - nedualista - ipak je po logici i filozofiji vrhunski viša i od kosmogonije koju je prihvatilo rano hrišćanstvo i od one koju je prihvatio njegov veliki protivnik, savremena nauka. Sledbenike jednog od najvećih umova koji se ikad pojavio na zemlji, *advaita* vedantine, nazivaju *ateistima*, jer na sve osim Parabrama, *onog osim čega nema ničeg drugog*, ili Apsolutne stvarnosti, gledaju kao na iluziju. Pa ipak su najmudriji inicijati došli iz njihovih redova, kao i najveći Jogini. *Upanišade* pokazuju da su oni najpouzdanije znali ne samo staje *kauzalna* supstanca *uposledicama trenja*, i da su njihovi preci bili upoznati ²*Lpretvaranjem toplote u mehaničku silu*, već da su bili upoznati i sa *noumenima* svih duhovnih i kosmičkih fenomena.

Zaista, mladi bramin koji diplomira na univerzitetima i koledžima Indije sa najvišim ocenama, koji u životu počinje kao magistar i pravnik, sa dugim nizom titula iza svog imena i prezimom prema svojim nacionalnim bogovima koji je srazmeran titulama što je stekao za svoje obrazovanje u prirodnim naukama, uistinu, treba samo da u svetlosti samih prirodnih nauka i sa pažnjom usmerenom na međuođnosne Sila, pročita izvesne pasuse u njegovim *Puranama*, da bi shvatio koliko su njegovi preci znali više nego što će on ikad znati - ukoliko ne postane okultista. Neka obrati pažnju na alegoriju o Pururavama i nebeskim *Gandarvama*^{^^} koje su ove prethodne snabdele posudom punom nebeske vatre. Prvobitni način dobijanja vatre trenjem naučno je objašnjen u *Vedama* i bremenit je značenjem za onog ko ume da čita između redova. *Tretagni* (sveta trijada vatri) koja

[^] Gandarva iz *Veda* je božanstvo koje zna i otkriva nebeske tajne i božanske istine smrtnicima. *Kosmički* - Gandarve su sjedinjene moći solame vatre, i sačinjavaju njene Sile, *psihički* - inteligencije koje borave u *Sušumni*, Solamom zraku, najvišem od *sedam* zraka, *mistički* - okultna sila u Soma (mesecu, ili lunamoj biljci) i piće načinjeno od *nje*, *fizički* - pojavno, i *duhovno* - noumenalni uzrok *Zvuka* i "Glasa Prirode". Otud, njih zovu "6.333 nebeska Pevača", i muzičarima Indraloke koji otelovljuju (čak i po broju) raznovrsne i mnogostruke zvukove prirode i gore i dole. U pomenutoj alegoriji za njih se kaže da imaju muzičku moć nad ženama, i *da su im drage*. Ezoteričko značenje je jasno. Oni su jedan od oblika, ako ne i prototipovi, Enohovitih anđela, Sinova Božjih, koji videše da su ćerke ljudske lepe {*Postanje*, VI} i koji su se oženili njima i naučili ćerke Zemlje *tajnama Neba*.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

se dobija trenjem štapova načinjenih od drveta^{^^vato} (Bo-drvo, Mudrosti i Znanja) ~ štapova "onoliko širina prstiju dugačkih koliko ima samoglasnika u gajatri", mora da ima skriveno značenje, ili pisci *Veda* i *Purana* nisu bili sveti pisci, već mistifikatori. Da takvo značenje postoji, induski okultisti imaju dokaz i jedino su oni u stanju da prosvetle nauku u pogledu toga zašto i kako je "vatru, koja je prvobitno *hi\jedno*, učinio trostrukom (*treta*) u našoj sadašnjoj Manvantari Sin Ile (Vak), prvobitne žene nakon Potopa, žene i ćerke Vaivasvata Manua". Ta alegorija je sugestivna, ma u kojoj *Purani* daje čitamo i proučavamo.

VII

NAPAD JEDNOG NAUČNIKA NA NAUČNU TEORIJU SILE

* *Etar i Atomi* *

Sada bi trebalo da navedemo mudre reci nekolicine naučnika (engleskih) koje svedoče u našu korist. Dok ih manjina bojkotuje "iz principa", većina im prećutno odobrava. Da jedan od njih propoveda gotovo okultna učenja, u nekim slučajevima identična, koja su često ravna javnom priznanju našeg "Fohata i njegovih sedam Sinova" - okultnog *Gandarve* iz *Veda* - priznaće svaki okultista, pa čak i neki profani čitaoci.

Ako oni otvore *Popular Science Review*, tom V (str. 329-334), u njemu će naći članak o *Sunčevoj Sili i Zemljinoj Sili* dr V. B. Ričardsona, koji glasi:

U ovom trenutku, kad teorija pukog kretanja kao izvora svih varijeteta sile opet postaje prevladajuća misao, bila je gotovo je-res iznova otpočeti debatu koja je, prema opštoj saglasnosti, tokom određenog perioda izgledala praktično okončana; ali, ja preuzimam rizik i zato ću reći kakvi su tačno bili pogledi besmrtnog jeretika, čije sam ime šapnuo čitaocima (Samjuel Metkalf), koji poštuje Sunčevu Silu. Počevši sa tvrdnjom sa kojom se gotovo svi fizičari slažu, da u prirodi postoje dva agensa - materija koja je merljiva, vidljiva i opipljiva i nešto što je nemerljivo, nevidljivo i o čemu se može suditi samo na osnovu njegovog dejstva na materiju - Metkalfsmatra da taj nemerljivi i aktivni agens koji on naziva "*kalorik*"

nije puki oblik kretanja, nije vibracija među česticama merljive materije, *već je i sam materijalna supstanca koja teče od Sunca* kroz prostor, ispunjavajući praznine između čestica čvrstih tela i prenoseći putem oseta svojstvo koje je nazvano toplota. On zasniva prirodu kalorika, ili Sunčeve Sile na sledećim osnovama:

(I) Da se on može dodati ili oduzeti od drugih tela i meriti sa matematičkom preciznošću.

(II) Da on povećava zapreminu tela, koja se njegovim oduzimanjem opet smanjuje.

(III) Da on preoblikuje svojstva, osobine i stanje svih drugih tela.

(IV) Da *on pomoću zračenja prolazi kroz najsavršeniji vakuum* koji se može stvoriti, u kome isto deluje na termometar kao i u atmosferi.

(V) Da on ispoljava mehaničke i hemijske sile koje ništa ne može obuzdati, kao kod vulkana, eksplozija baruta i drugih zapaljivih jedinjenja.

(VI) Da on na opipljiv način deluje na nervni sistem, prouzrokujući jak bol, a kad ga ima previše, razgradnju tkiva.

Kao protivnik vibratovne teorije, Metkalf dalje primećuje: ako je kalorik *MA: o svojstvo ili kvalitet*, on ne bi mogao uvećavati zapreminu drugih tela, zato i on sam mora imati zapreminu, mora zauzimati neki prostor i zato mora biti materijalni agens. Kad bi kalorik bio *samo posledica vibratornog kretanja* među česticama merljive materije, *on ne bi mogao da zrači sa zagrejanih tela*, a da se sa njim istovremeno ne prenose i vibrirajuće čestice; ali, činjenica je da materijalna merljiva supstanca može da zrači toplotu bez gubitka mase te supstance. (. . .) Imajući u vidu sve to što se tiče materijalne prirode sunčeve sile i sa čvrsto ukorenjenim ubeđenjem "da se sve u Prirodi sastoji od dve vrste materije, jedne bazično aktivne i eterične, druge pasivne i nepokretne," Metkalf je postavio

Ne samo "kroz prostor", već ispunjava svaku tačku u našem solamom sistemu, jer je to tako reći fizički ostatak Etra, njegovo *naličje* na našem nivou, pošto Etar služi i drugim kosmičkim i zemaljskim ciljevima, osim što je "*agens*" za prenošenje svetlosti. To je astralni fluid ili "Svetlost" kabalista, i "Sedam zra-ka" Sunca-Višnua.

Kakve onda potrebe ima za etarskim talasima da bi se prenela svetlost, toplota itd ako *ta* supstanca može da se kreće kroz vakuum?

Kako bi moglo biti drugačije? Gruba *merljiva* materija je telo, ljuštura materije ili Supstance, ženski pasivni princip, a *ta fohatička* sila je drugi princip

Napad jednog naučnika na naučnu teoriju sile

hipotezu daje Sunčeva sila, ili kalorik, samodelatni princip. Prema svojim sopstvenim česticama on ispoljava odbijanje, prema česticama sve materije on ispoljava privlačenje, privlači čestice materije silama koje se menjaju obrnuto srazmerno kvadratu rastojanja. Na taj način on *pomoću* materije. Kad bi univerzalni prostor bio ispunjen samo kalorikom, sunčevom silom (bez materije), kalorik bi takođe bio neaktivan i činio bi bezgranični okean nemoćnog ili nepokretnog etra, jer ne bi imao na šta da deluje, dok materija, ma koliko daje sama po sebi neaktivna, ima "izvesna svojstva pomoću kojih modifikuje i upravlja delovanjima kalorika, a i materija i kalorik su podložni delovanju neizmenljivih zakona čiji je izvor njihov uzajamni odnos i specifične osobine svakog od ovo dvoje."

I on postavlja zakon za koji veruje daje apsolutan, izražen na sledeći način:

Kalorik svojom privlačnošću prema materiji sjedinjuje i spaja sve stvari; svojom odbojnošću prema samom sebi on odvaja i širi sve stvari.

Ovo je, naravno, gotovo okultno objašnjenje kohezije. Dr Ričardson nastavlja:

Kao što sam već rekao, *suvremena učenja su sklona da se oslanjaju na hipotezu (. . .) daje toplota kretanje,* možda bi bolje bilo reći, specifičan oblik kretanja.

Ali, tu hipotezu, ma koliko daje popularna, ne bi trebalo prihvatiti na račun jednostavnijeg pogleda daje sunčeva sila materijalne prirode i da utiče na modifikovanje stanja materije. *Mi ne znamo dovoljno da bismo bili dogmatični.*

- *prana* - muška i aktivna. Na našoj kugli je ta Supstanca drugi princip sedmostrukog *Elementa* - Zemlje, u atmosferi, princip *vazduha*, koji je grubo telo kosmosa, na Suncu ona postaje *Salama* telo i telo Sedam zraka, u međuzvezdanom prostoru ona odgovara nekom drugom principu i tako dalje. Celina je homogeno Jedinstvo, svi delovi su diferencijacije.

Ili odjek, a što se tiče zvuka, odraz na *našem nivou* onoga što predstavlja večno kretanje te *Supstance* na višim nivoima. Naš svet i čula neprekidno^{esM} žrtve *Maje*.

Iskreno priznanje.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

(. . .) Metkalfova hipoteza u pogledu sunčeve sile i zemljine sile ne samo daje veoma jednostavna, već krajnje fascinantna. (...) U njoj postoje dva elementa u univerzumu, a jedan od njih je merljiva materija. (. . .) Drugi element je sveprožimajući Etar, solama vatra. On je *bez težine, supstance, oblika ili boje; to je beskonačno deljiva materija*, i njene čestice se međusobno odbijaju, a njena razređenost je tolika da nemamo drugi termin daje izrazimo osim termina etar. ^ Ona prožima i ispunjava prostor, ali je sama isuviše nepokretna - mrtva. Mi spajamo ta dva elementa, inertnu materiju i samoodbijajući Etar (?) i tako mrtva (?) merljiva materija biva oživljena; *{Merljiva materija može da bude inertna, ali nikad mrtva - to je okultni zakon. - H. P. B.}* (. . .) kroz čestice merljive supstance prodire etar (*drugi princip Etra - H. P. B.*) \ tako prodirući kombinuje se sa merljivim česticama i drži ih na okupu, drži ih povezane zajedno; one su rastvorene u Etru.

Tako raspoređena čvrsta merljiva materija, po ovoj teoriji, se kroz etar proteže na sve što postoji u ovom trenutku. Etar je sveprožimajući. I samo ljudsko telo je ispunjeno etrom *{recimo astralnom svetlošću - H. P. B., on drži na okupu njegove sićušne čestice; isto je i sa biljkama, isto je i sa najčvršćom zemljom, stenom, dijamantom, kristalima, metalom. Postoje, međutim, razlike u sposobnosti raznih vrsta merljive materije da prime sunčevu silu i od njih zavise razna promenljiva stanja materije - čvrsto, tečno i gasovito. Čvrsta tela privlače kalorik u većoj meri nego tečna, otuda njihova čvrsta kohezija; kad se neka količina rastopljenog cinka prospe na ploču čvrstog cinka, rastopljeni cink postaje isto tako čvrst, jer kalorik iz tečnog tela nagrće u čvrsto i kao posledica toga, čestice koje su ranije bile labave ili tečne, postaju čvršće spajene. (. . .) Sam Metkalf, razmišljajući o pomenutim fenomenima,*

Pa ipak to nije *Etar*, već samo jedan od principa *Aithera*, pošto je i on sam *jedan od principa Akaše*.

Tako *1 prana* (Diva) prožima celo telo živog čoveka, ali sama, bez atoma na koje bi delovala, ona bi bila *nepokretna* - mrtva, tj, bila bi u *laji* ili, kako kaže g. Kruks, "zaključana u *pretilu*". Delovanje *Fohata* na složena, pa čak i na prosta tela proizvodi život. Kad telo umre, ono prelazi u isti polaritet koji ima njegov muški agens i zato odbija aktivni agens, koji se, prestajući da održava *celinu*, učvršćuje na česticama ili molekulima i to delovanje se naziva hemijskim. Višnu, Održavalac, se preobražava u Rudru-Šivu, Uništitelja - taj međuodnos je očigledno nepoznat nauci.

Napad jednog naučnika na naučnu teoriju sile

i tumačeći ih jedinstvom principa delovanja, koji je objašnjen u prethodnom tekstu, sumira svoje argumente na veoma jasan način, komentarišući različitu gustinu raznih tela. "Čvrstina i mekoća", (kaže on), "čvrsto i tečno stanje nisu suštinske osobine tela, već zavise od relativnih odnosa eterične i merljive materije od kojih su ona sačinjena. Najelastičniji gas može se svesti na tečni oblik oduzimanjem kalorika, a dalje pretvoriti u čvrsto telo, čije će se čestice držati na okupu silom proporcionalnom njihovom uvećanom privlačnošću prema kaloriku. Sa druge strane, kad najgušćim metalima dodamo dovoljnu količinu kalorika, njihova privlačnost prema njemu se smanjuje, a kad se pretvore u gasovito stanje i njihova kohezija je uništena.

Pošto je na ovaj način opširno citirao *drugačije* poglede velikog "jeretika" - poglede kojima je tek ponegde potrebna mala korekcija termina, isti istaknuti naučnik - nesumnjivo originalni i slobodni mislilac - nastavlja da sumira te poglede:

Neću se suviše zadržavati na tom jedinstvu sunčeve sile i zemlje koje podrazumeva pomenuta teorija. Ali, može se dodati da iz nje, ili iz hipoteze o pukom kretanju kao sili i o delovanju bez supstance možemo, kao najpribližniji mogući pristup istini o tom najkomplikovanijem i najdubljem od svih predmeta, izvesti sledeće zaključke:

(a) Prostor, međuzvezdani, međuplanetarni, unutarmaterijalni, unutarorganski, nije vakuum, već je ispunjen suptilnim fluidom ili gasom, koga u nedostatku boljeg izraza[^] možemo nazvati, kao što su to činili drevni narodi, *Ait-ur*, Solama vatra, *Mther*. Taj fluid, neizmenljiv po sastavu, neuništiv, nevidljiv, prožima sve i svu (*merljivu* - H. P. B.) materiju; kamenčić u potoku, drvo koje se nadnosi nad njim, čovek koji to gleda - svi su ispunjeni etrom u

Uistinu, ukoliko ne usvojimo okultne termine kabalista!

"Neizmenljiv" samo tokom manvantaričkih perioda, nakon kojih se iznova utapa u Mulaprakriti; "nevidljiv" uvek, u svojoj sopstvenoj suštini, ali vidljiv u svojim odraženim svetlucanjima, koje savremeni kabalisti nazivaju Astralna svetlost. Ipak, svesna i veličanstvena Bića odevena u istu tu Suštinu se kreću u njemu.

' Treba dodati "merljiva" da bi se razlikovala od onog *Etra* koji je još uvek materija, iako je supstrat.

TAJNA DOKTRINA « KOSMOGENEZA

različitoj meri: kamenčić manje od drveta, drvo manje od čoveka. Sve na ovoj planeti je ispunjeno na taj način! Svet je sagrađen na eteričnom fluidu i kreće se kroz more tog fluida.

(b) Taj Etar, kakva god daje njegova priroda, potiče sa Sunca i sunaca: sunca ga stvaraju, ona ga skladište i ona ga raspršuju.

(c) Bez etra ne bi bilo kretanja; bez njega čestice merljive materije ne bi mogle da klize jedna preko druge; bez njega ne bi bilo impulsa da pobudi te čestice na delovanje.

(d) Etar određuje sastav tela. Da nema etra, ne bi moglo biti promene u sastavu supstance; voda bi, na primer, mogla da postoji samo kao supstanca, kompaktna i nerastvorljiva, van svake predstave koju možemo stvoriti o tome. Da nije etra, ona ne bi mogla biti čak ni led, ni kristal, ni para.

(e) Etar povezuje sunce sa planetom, planetu sa planetom, čoveka sa planetom, čoveka sa čovekom. Bez etra ne bi moglo biti komunikacije u Univerzumu, ni svetlosti, ni toplote, ni fenomena kretanja.

Tako nalazimo da su Etar i elastični atomi, u odgovarajućoj *mehaničkoj* koncepciji Univerzuma Duh i Duša Kosmosa i da ta teorija - kako god i u ma kom prerušenom obliku daje izražena - uvek ostavlja veći prostor ljudima od nauke da razmišljaju van okvira granice koju je postavio savremeni materijalizam - tačnije bi bilo da ga nazovemo *agnosticizmom* nego što je to slučaj sa većinom dru-

Okultne nauke obrću tu tvrdnju i kažu da su Sunce i sva sunca načinjena od *toga* što u osvit Manvantare emanira iz *Centralnog Sunca*.

¹² Ovde se odlučno razilazimo sa učenim gospodinom. Prisetimo se daje taj *Aither*, bilo da se pod njim podrazumeva *Akaša*, bilo njen niži princip, Etar - sedmostruk. *Akaša* je Aditi u alegoriji, i majka Martande (Sunca), *Deva-matri*, "Majka bogova". U Sunčevom sistemu, Sunce je njen Budi i *Vahan*, nosilac, otuda šesti princip; u Kosmosu su sva sunca Kama rupa Akaše, a tako je i sa našim Suncem. Samo kad se posmatra kao individualni Entitet u svom Kraljevstvu, Surja (sunce) predstavlja sedmi princip velikog tela *materije*.

Grubi ali iskreni materijalizam iskreniji je odjanusolikog agnosticizma našeg vremena. *Monizam* je Peksniif savremene filozofije, koji svoje farisejsko lice okreće psihologiji i idealizmu, a svoje prirodno lice rimskog augura, naduvavši svoje obraze jezikom - materijalizmu. Monisti su gori od materijalista, jer, dok u univerzumu traže psiho-spiritualnog čoveka iz iste negativne perspektive, oni svoj slučaj izlažu mnogo manje uverljivo nego skeptici Tindalo-

Napad jednog naučnika na naučnu teoriju sile

gih. Atomi, *Miher*, ili oboje, savremena razmišljanje ne mogu da izađu izvan kruga drevne misli, a ona je bila prožeta arhajskim okultizmom. Talasna ili korpuskulama teorija - jedno je te isto. To je razmišljanje iz perspektive fenomena, ne iz perspektive poznavanja suštinske prirode *uzroka* i *uzroka*. Kad je savremena nauka objasnila svojoj publici najnovija dostignuća Banskina i Kirhova i pokazala sedam boja, "osnovne" boje zraka koji je utvrđenim redom razložila na ekranu i opisala odgovarajuće dužine svetlosnih talasa, stajete time dokazala? Ona je opravdala svoju reputaciju *tačnosti* u matematičkim postignućima, mereći čak i dužinu svetlosnog talasa - "koja varira od 760 milionitih delova milimetra na crvenom kraju spektra do 393 milionitih delova milimetra na ljubičastom kraju." Ali, kad se radi o egzaktnosti proračuna u pogledu *efekta* svetlosnog talasa, nauka je prinuđena da prizna da se *veruje kako sila {koja je pretpostavljeni uzrok}* proizvodi "nezamislivo sitne modulacije" u *nekom* medijumu - *'na koji se u celini gleda kao daje identičan sa eteričkim'^^* - a i sam taj medijum je tek samo *hipotetički* agens!"

Pesimizam Ogista Konta u pogledu nemogućnosti da se jednog dana utvrdi hemijski sastav Sunca, Kirhof nije pobio trideset godina kasnije, kako se tvrdi. Spektroskop nam je pomogao da vidimo da elementi, koji su poznati savremenim hemičarima, *sa punom verovatnoćom moraju biti prisutni* u spoljašnjim sunčevim omotačima - *ne i u samom Suncu*; a smatrajući da ti "omotači", solami kosmički veo, predstavljaju samo Sunce, fizičari su objavili da njegov sjaj potiče od *sagorevanja* i *plamena* i pomešali vitalni princip tog svetila sa čistom *materijalnom* stvari, i nazvali je "hromosfera".* Dosad imamo samo hipoteze i teorije, ne zakone - ni u kom slučaju.

ve, pa čak i Hakslijeve vrste. Herbert Spenser, Bejn i Luis opasniji su po univerzalne istine od Bihnera.

Prof. A. Vinčel, *Geologija*.

Da biste se upoznali sa pravim okultnim učenjem, vidite *Pet godina teozofije*, članci *Poriču li adepti teoriju maglina?* i *Da lije Sunce masa koja se hladi?*

VIII

ŽIVOT, SILA I LI GRAVITACIJA

*Nervni Etar dr Ričardsona * Osećaji i njihovo delovanje
Isuviše "Života " može da ubije*

*Nemerljivi fluidi imali su svojih pet minuta; o "mehaničkim Silama" se manje govorilo; nauka je okrenula novi list u poslednjih četvrt veka, ali, gravitacija je ostala, a svoj život duguje novim kombinacijama, nakon što su je stare gotovo ubile. Ona možda veoma dobro odgovara naučnim hipotezama, ali je pitanje da li isto tako odgovora i istini i da li prikazuje činjenice u prirodi. Privlačenje samo po sebi nije dovoljno da objasni čak ni kretanje planeta, kako onda može da se smatra kako je u stanju da objasni rotaciona kretanja u beskrajnosti Prostora? Samo privlačenje nikad neće popuniti sve praznine ukoliko se ne prizna da svako nebesko telo ima poseban impuls i ne pokaže daje rotacija svake planete sa njenim satelitima prouzrokovana je uzrokom kombinovanim sa privlačenjem. Pa čak i tada, kako kaže jedan astronom (*Philosophie Naturelle*, članak 142), nauka bi morala da imenuje taj uzrok.*

*Okultizam gaje imenovao vekovima, a takode i svi drevni filozofi, ali su danas sva takva verovanja proglašena prevaziđenim praznovericama. "Vankosmički" Bog je uništio svaku mogućnost da se veruje u intrakosmičke inteligentne Sile; ipak, ko ili Staje to što prouzrokuje odbijanje u tom kretanju? Franker (*Franceur*) kaže:*

Kad saznamo uzrok, jedinstveni (posebni, koji odbija, bićemo u stanju da ga kombinujemo sa onim koji privlači.

(Astronomie, str. 342)

I opet:

Privlačenje između nebeskih tela je zapravo odbijanje: *Sunce je ono što ih neprekidno pokreće napred*, inače bi njihovo kretanje prestalo.

Ako ova teorija, da je Sunčeva Sila prvobitni uzrok kako sveg života na Zemlji tako i kretanja nebeskih tela, ikad bude prihvaćena i ako se daleko smelija Heršelova hipoteza - o izvesnim organizmima na Suncu - prihvati makar kao provizorna hipoteza, naša učenja će biti opravdana i pokazaće se da je ezoterijska alegorija milionima godina ispred savremene nauke, jer to su arhajska učenja. Martanda (Sunce) posmatra svojih sedmoro braće, planete, i preti im, ne napuštajući središnji položaj na koga gaje njegova Majka, Aditi, proterala; "on ih progoni, okrećući se polako oko svoje ose (...) i sledi ih iz daleka, krećući se u istom pravcu kao i oni, putanjom koja okružuje njihove kuće" - ili orbite (vidi komentare na Stancu IV, Knjiga I). Sunčevi fluidi ili Emanacije su ono što inicira svo kretanje i budi sve u život u Sunčevom sistemu. To je privlačenje i odbijanje, ne onakvo kakvo se podrazumeva u savremenoj nauci prema zakonu gravitacije, ali je zato u skladu sa zakonima manvantaričkog kretanja, ustanovljenog od rane Sandje, Osvita ponovne izgradnje i obnove tog Sistema na višem nivou. Ti zakoni su nepromenljivi, ali, putanje svih tela koja se različito kreću, što se menja sa svakom manjom Kalpom, regulišu Pokretači, Inteligencije unutar Kosmičke Duše. Da li jako grešimo što u to verujemo? Pa, evo jednog savremenog velikog čoveka od nauke koji, govoreći o vitalnom elektricitetu, koristi jezik daleko primereniji okultizmu nego savremenoj materijalističkoj misli. Upućujemo skeptičnog čitaoca na članak o *Izvoru Sunčeve Toplote* Roberta Hanta (u *Popular Science Review*, tom IV, str. 148), koji, govoreći o sjajnom Sunčevom omotaču i njegovom "specifično grumenastom izgledu", kaže:

Arago je predložio da se taj omotač nazove fotosfera, stoje danas opšteprihvaćeno ime. Stariji naučnik, Heršel, poredio je površinu te fotosfere sa sedefom. (...) Ona podseća na okean kad je dan sunčan i miran, a njegovu površinu lagano nabira blagi povetarac. (...) g. Nejsmit (*Nasmyth*) je otkrio nešto izuzetnije od bilo čega stoje ranije moglo da se pretpostavi (...) objekte koji su posebno

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

sočivastog oblika (. . .) nalik na "vrbove listove" (. . .) različite po veličini (. . .) ne uređene na bilo koji način (. . .) koji se ukrštaju jedni sa drugima u svim pravcima (...) sa nepravilnim međusobnim kretanjem. (. . .) Posmatrano je kako se međusobno približavaju i udaljavaju, zauzimajući ponekad uzajamne položaje pod takvim uglovima (. . .) da su poredeni sa gustim jatom riba, na koje, zaista, podsećaju po obliku. (. . .) Veličina tih objekata pruža grandioznu predstavu o gigantskoj skali u kojoj se odvijaju fizička (?) delovanja na Suncu. Ti objekti ne mogu biti kraći od 1.600 kilometara, ni uži od 320 do 480 kilometara. *Najverovatnija pretpostavka koja je ponuđena* o tim listovima ili sočivastim objektima je da *fotosfera* predstavlja ogromni okean gasovite materije (kakve vrste "materije"?) (...) u stanju snažne (očigledne) užarenosti i da oni predstavljaju projekcije u perspektivi plamenik omotača. (. . .)

Solami "plamenovi" viđeni kroz teleskop su *odrazi*, kaže okultizam. Ali, vidite šta okultisti o tome imaju da kažu u Knjizi I.

Sta god da oni predstavljaju (ti plameni omotači), *očigledno je da su oni neposredni izvori solarne toplote i svetlosti*. Tu mi imamo omotač fotogenične materije koja osciluje moćnim energijama i, prenoseći svoje kretanje eteričnom medijumu u zvezdanom prostoru, proizvodi toplotu i svetlost u dalekim svetovima. Rekli smo da su ti oblici poredeni sa određenim organizmima, a Heršel kaže: "Iako bi bilo suviše smelo da govorimo o takvom sklopu *kao dposeduje život* (zašto ne?),[^] mi ipak ne znamo da li je vitalno dejstvo sposobno da razvije toplotu, svetlost i elektricitet". (. . .) *Da li je moguće da u toj suptilnoj misli ima istine? Možda je pulsiranje žive materije u centralnom Suncu našeg sistema izvor sveg života koji naseljava Zemlju, i nesumnjivo preplavljuje ostale planete, čije je Sunce moćni upravitelj?*

Okultizam na ova pitanja odgovara potvrdno, a i nauka će jednog dana otkriti daje tako.

A takode i *središnja masa*, kao što će se videti, bolje rečeno centar odražavanja.

Ta "materija" je baš kao odraz u ogledalu plamena "fotogeničnog" fitilja.

Vidi u *Pet godina teozofije*, str. 258, odgovor na ova Heršelova razmišljanja.

Dalje, na str. 156, g. Hant piše:

Ali, što se tiče Života - Vitalne Sile - kao moći koja je daleko uzvišenija i od svetlosti i od toplote i od elektriciteta i koja je zaista *sposobna da ih sve kontroliše* (ovo je apsolutno okultno) (. . .) mi smo svakako raspoloženi da sa zadovoljstvom gledamo na ona razmišljanja koja pretpostavljaju daje *fotosfera primarno sedište vitalne moći* i da *sa poetskim zadovoljstvom gledamo na hipoteze koje solarnu energiju pripisuju Životu*.

Tako imamo značajnu naučnu potvrdu jedne od naših osnovnih dogmi - naime, daje *(a)* Sunce skladište Vitalne Sile, koja predstavlja *Noumen* Elektriciteta i *(b)* da iz njegovih tajanstvenih dubina, koje nikad neće biti dokučene, ističu životni tokovi koji trepere kroz Prostor, kao i kroz organizam svakog živog bića na Zemlji. Pogledajte šta kaže jedan drugi istaknuti fizičar koji to (naš životni fluid) naziva "nervnim Etrum". Izmenite nekoliko rečenica u članku koji ćemo citirati i imaćete još jednu *nazoviokulturnu raspravu o Životnoj Sili*. Još jednom, to je dr B. V. Ričardson koji u *Popular Science Review*, tom X, str. 380-383, o "nervnom Etru" iznosi iste poglede kakve ima na "Sunčevu Silu" i "Zemljinu Silu":

Ideja koju ovom teorijom nastojimo da prenesemo je da među molekulima materije, čvrste i tečne, od koje se sastoje organizmi sa nervima i od koje su, zaista, sastavljeni svi organski delovi tela, postoji razređeni suptilni medijum, isparljiv ili gasovit, koji molekulima omogućuje da se relativno kreću jedan u odnosu na drugi i da prave i preuređuju oblik, medijum pomoću koga i kroz koga se prenose sva kretanja, pomoću koga i kroz koga jedan organ u telu ostaje u vezi sa drugim delovima, pomoću koga i kroz koga spoljašnji živi svet komunicira sa živim čovekom, medijum čije prisustvo omogućava fenomenu života da se ispolji, a čije odsustvo ostavlja telo zaista mrtvim. (. . .)

I čitav Sunčev sistem pada u *Pralaju*, mogao bi da doda autor. Ali, da čujemo dalje:

(. . .) Koristim reč *Etar* u njegovom opštem značenju veoma lake, isparljive ili gasovite materije; koristim je, ukratko, onako kako je koriste astronomi kad govore o Etru Prostora, pod kojim se

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

podrazumeva suptilni, ali materijalni medijum. (...) Kad govorim o *nervnom* Etru, ja ne kažem da taj etar postoji samo u strukturi nerava, ja uistinu verujem daje on posebni deo nervne strukture; ali, kao što nervi ulaze u sve strukture koje su sposobne za kretanje i osetljivost, i nervni etar isto tako ulazi u te strukture, i pošto je nervni etar, po mom mišljenju, proizveden direktno iz krvi, možemo ga smatrati delom atmosfere krvi. (. . .) Dokaz u korist postojanja elastičnog medijuma koji prožima nervnu materiju i na koga se može uticati prostim pritiskom je veoma ubedljiv. (...) U nervnoj strukturi nesumnjivo postoji pravi nervni fluid, *kao što su učili naši preci*.* Tačan hemijski (?)^ sastav tog fluida još nije poznat; njegov fizički karakter je slabo proučen. Ne znamo da li se on kreće u strujanjima, ne znamo da li kruži, ne znamo da li se stvara u središtima i iz njih prelazi u nerve, ili se stvara svuda gde krv ulazi u nerve. Zato ne znamo ni tačne funkcije tog fluida. Međutim, meni izgleda da pravi fluid nervne materije sam od sebe nije dovoljan da deluje kao suptilni medijum koji povezuje spoljašnji sa unutrašnjim univerzumom čoveka i životinje. Ja mislim - i to je izmena koju predlažem starijoj teoriji - da mora postojati još neki oblik materije koji je prisutan tokom života, materije koja postoji u obliku pare ili gasa koji prožima Čitav nervni organizam, *okružujući ga kao atmosfera koja obavija* svaki molekul nervne strukture, i koji predstavlja medijum za sva kretanja, koja se prenose nervnim centrima i iz njih. (. . .) Kad se našem umu na pravi način predstavi da tokom života *u životinjskom telu postoji fino raspršeni oblik materije*, para koja ispunjava svaki deo - pa je čak i uskladištena u nekim delovima, materija koju vitalna hemija neprekidno obnavlja, materija koj se isto tako lako odlaže kao dah, nakon stoje poslužila svojoj svrsi - nova plima svetlosti preplavljuje Inteligenciju. (. . .)

Ta nova plima svetlosti je sigurno preplavila mudrost drevnog i srednjovekovnog okultizma i njegovih pristalica. Jer, Paracelzus je istu stvar napisao pre više od trista godina, naime u XVI veku:

Odnosi se na Paracelzusa, koji gaje zvao *liquor vitae* ili *Archeus*.

' Prilično *alkemijski* - "sastav".

' Paracelzus u delu *Paragranum* kaže:

Ta vitalna sila (. . .) šija oko čoveka nalik na blistavu kuglu.

Sav mikrokosmos je potencijalno sadržan u *L^o Mor Vitae*, nervnom fluidu (...) u kome su sadržani priroda, kvalitet, karakter i suština bića (*De Generatione Hominis*). (...) *Arheus* ili *Liquor Vitae* je suština koja je podjednako raspoređena u svim delovima ljudskog tela. (...) *Spiritus Vitae* vodi poreklo iz *Spiritus Mundi*. Pošto predstavlja *njegovu emanaciju*, on sadrži elemente svih kosmičkih uticaja, i zato predstavlja uzrok kojim se može objasniti delovanje zvezda (kosmičkih sila) na nevidljivo čovekovo telo (*njegovo vitalno lingašarira*).

(*De Viribus Membrorum*.
Vidi *Život Paracelzusa od dr Franca Hartmana*)

Da je dr Ričardson proučio sva tajna Paracelzusova dela, on ne bi bio primoran da tako često priznaje: "mi ne znamo" (...) "nije nam poznato" itd. Niti bi ikad izrekao sledeću rečenicu, odričući se najboljeg dela svog nezavisnog otkrića (str. 384):

Moglo bi se naglasiti da ovaj pravac mišljenja uključuje više teorija o postojanju etra (...) za koji se pretpostavlja da prožima prostor. (...) Moglo bi se reći da taj univerzalni etar prožima čitav organizam životinjskog tela i spolja, i kao deo svih sklopova. Takvo gledište bi bilo Panteizam otkriven u fizičkom svetu *kad bi bilo istinito* (!!). Ono ne može biti istinito, jer bi uništilo individualnost svakog individualnog osećaja. (...)

Nama ne izgleda tako, i *mi znamo* da nije tako. Panteizam *može* biti *"iznova otkriven* u fizičkom svetu". Panteizam se ispoljava u ogromnom prostranstvu zvezdanog neba, u disanju mora i okeana i treptaju života u najsitnijoj vlati trave. Filozofija odbacuje jednog *konačnog* i *nesavršenog* Boga univerzuma, kako sledbenici monoteizma prikazuju svoje božanstvo. Panteizam, u ime *Filo-Teo-Sofije* odbacuje grotesknu ideju da Beskrajno, *Apsolutno* Božanstvo ima, tačnije *može* da ima bilo kakav, direktni ili indirektni, odnos prema konačnim iluzornim evolucijama materije, i zato ne može da zamisli univerzum *van* tog Božanstva, niti pak daje ono odsutno iz bilo koje čestice žive i nežive supstance. ^ Zašto bi Prostorni Etar ili "nervni

To ne znači daje svaki žbun, drvo ili kamen Bog ili *neki* bog; već samo da svaka čestica ispoljenog materijala u Kosmosu pripada Bogu i predstavlja sup-

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Etar" uništiti individualnost u svakom smislu" izgleda nerazumljivo onome ko je upoznat sa pravom prirodom tog "nervnog etra" pod njegovim sanskritskim, tačnije ezoterijskim i kabalističkim imenom. Dr Ričardson se slaže:

Da mi individualno ne proizvodimo medijum za komunikaciju između sebe i spoljašnjeg sveta, da je on proizveden spolja i prilagođen *na samo jednu vrstu vibracije*, trebalo bi manje čula nego što ih mi imamo, jer, uzmimo samo dve ilustracije - etar ili svetlost nisu prilagođeni za zvuk, pa ipak mi čujemo isto tako dobro kao što vidimo; iako vazduh, sredina u kojoj se kreće zvuk, nije medijum i za svetlost, ipak mi vidimo i čujemo.

Nije tako. Mišljenje da "*Fantizam promašuje istinu* zato što bi uništio individualnost svakog individualnog osećaja" pokazuje da su svi zaključci učenog lekara zasnovani na savremenim fizičkim teorijama iako bi ih on rado reformisao. Ali, on bi video daje to nemoguće ukoliko ne prizna da postoje duhovna čula da postepeno zamene atrofiju fizičkih. "Mi vidimo i čujemo", u skladu (naravno, po mišljenju dr Ričardsona) sa objašnjenjima vida i sluha iste one materijalističke nauke koja postulira da ne možemo da vidimo i čujemo na drugi način. Okultisti i mistici to bolje znaju. Vedski Arijevci su bili isto tako dobro upoznati sa tajnama zvuka i boje kao što su današnji fiziolozi na fizičkom nivou, ali su oni ovladali njihovim tajnama i na nivoima nedostupnim materijalistima. Oni znaju za dvostruki niz čula: duhovnih i materijalnih. Kod osobe koja je lišena jednog ili više čula, ostala se bolje razvija; na primer, slepac će povratiti vid kroz osećaj dodira, sluha itd., a gluva osoba biće u stanju da čuje gledajući, *čujno videći* reci koje izgovaraju usne i usta govornika. Ali, to su slučajevi koji još uvek pripadaju svetu materije. Duhovna čula, ona koja deluju na višem nivou svesti, fiziologija *apriori* odbacuje, jer ne poznaje svetu nauku. Ona ograničava delovanje etra na vibracije i, odvajajući ga od vazduha - iako je vazduh naprosto

stancu "Boga", ma koliko daje pala u svom cikličnom kruženju kroz Večnost neprekidnog postajanja, a takode i da je svaka takva čestica individualno, a Kosmos kolektivno, jedan aspekt i podsetnik na tu univerzalnu *Jednu Dušu*, koju filozofija odbija da nazove Bog, da ne bi tako ograničila večni i sveprisutni koren i suštinu.

diferencirafiti^ložem etar, čini da on preuzme funkcije koje se uklapaju u posebne teorije fiziologa. Ali, u učenju *Upaňišada*, kad se one ispravno razumeju, ima više prave nauke nego što su orijentalisti, koji ih uopšte ne razumeju, spremni da priznaju. *I mentalni i fizički međuodnosi svih sedam čula* (sedam na fizičkom i sedam na mentalnim nivoima) jasno su definisani i objašnjeni u *Vedama*, a posebno u *Upaňišadi* po imenu *Anugita*:

Neuništivo i uništivo, takvo je dvojno ispoljavanje Sopstva. Od njih je neuništivo ono što postoji (prava suština ili priroda Sopstva, principi koji stoje u osnovi). Ispoljavanje kao individua (ili entitet) se naziva uništivim.

Tako govori ASKETA U *Anugiti*, a takođe i:

Svi koji su dvaput rođeni (inicirani) znaju da su ovakva učenja drevnih. (. . .) Prostor je prvi entitet. (. . .) Sad, Prostor (*Akaša*, ili *noumen Aitliera*) ima jednu osobinu (...) i to je jedino zvuk (. . .) a kvaliteti zvuka su Šagda, Rišaba, Gandara, Madjama, Pančama, a osim tih pet Nišada i Daivata" (induska lestvica - tih sedam nota u skali su principi zvuka).

(Anugita, poglavlje XXXVI)

Kvaliteti svakog elementa, kao i svakog čula su sedmostruki, i prosuđivati o njima ili ih dogmatizovati na osnovu njihovog ispoljavanja (koje je i samo sedmostruko) na materijalnom ili objektivnom nivou predstavlja puku proizvoljnost. Jer, tek kad se SOPSTVO oslobodi od tih (sedam) uzroka iluzije, čovek stiče znanje (tajnu mudrost) osobina objekata čula na njihovom dvostrukom nivou manifestacije - vidljivom i nevidljivom. Zato je rečeno:

Objasni tu čudesnu misteriju. (. . .) Čuj iscrpno imenovanje uzroka. Nos, jezik, oko, koža i uho kao peti (čulni organ). Um i Razumevanje, treba da se shvati da su tih sedam (čula) uzroci (znanje)

8

Podela fizičkih čula na pet dolazi nam iz davne prošlosti. Ali, usvajajući taj broj, nijedan savremeni filozof se nije upitao kako ta čula mogu postojati, to jest kako se mogu opažati i koristiti na samosvestan način ukoliko ne postoji *šesto* čulo, mentalna percepcija da ih primeti i zabeleži i (za metafizičare i okultiste) SEDMO čulo, da očuva duhovne plodove i sećanje na njih, kao u

TAJNA DOKTRINA • KOSMOGENEZA

kvaliteta. Miris, ukus, boja, zvuk i dodir kao peti, objekat mentalnog delovanja, i objekat Razumevanja (najviše duhovno čulo ili percepcija), *tih sedam su uzroci delovanja*. Onaj ko miriše, onaj ko vidi, onaj ko govori, i kao peto onaj ko čuje, onaj ko misli i onaj ko razume, na tih sedam treba gledati kao na *uzroke agensa*. Oni (agensi), pošto su u posedu osobina (*satva, radas, tamas*), uživaju u sopstvenim kvalitetima, prijatnim i neprijatnim.

(*Anugita*)

Potom u *Bhagavad Giti* čitamo da Božanstvo ili Krišna kaže:

(. . .) Samo me neki uistinu znaju. Zemlja, Voda, Vatra, Vazduh, Prostor (ili *Akaša, /Ether*), Um, Razumevanje i Egoizam (ili percepcija svega prethodnog na nivou iluzije). (. . .) To je *niži* oblik moje prirode. Znaj (da postoji) drugi (oblik moje) prirode, i viši od toga, koji je živ, o moćnoruki! i koji podupire Univerzum. (. . .) Sve ovo je nanizano na meni, kao niz bisera na ogrlici {*Mandukja Upanišada*, str. 298) (. . .) *Ja sam taj ukus* u vodi, o Kuntin sine! Ja sam svetlost Sunca i Meseca. Ja sam (. . .) zvuk (tj okultna su-

Knjizi Života koja pripada Karmi. Drevni narodi su delili čula na pet naprosto zato što su se njihovi učitelji (inicijali) zaustavljali na *sluhu*, jer je to čulo razvijeno *na fizičkom nivou* (tačnije, zakržljale, ograničeno na taj nivo) tek na početku Pete Rase (Četvrta Rasa je već počela da gubi svoje *duhovno* stanje, tako izrazito razvijeno u Trećoj Rasi).

Savremeni komentatori, koji ne uspevaju da shvate suptilni smisao iskaza drevnih učenjaka, smatraju da rečenica "uzroci agensa" znači "da moći mirisa itd, kad se primene na Sopstvo, čine da se ono pojavi kao jedan agens, kao jedan aktivni princip" (!) Stoje potpuno proizvoljno. Tih "sedam" su shvaćeni kao uzroci agensa, zato što su "objekti uzroci, pošto uživanje u njima prouzrokuje utisak." Ezoterički to znači da njih, tih sedam *čula, prouzrokuju* AGENSI, koji su "božanstva", jer šta onda znači, ili može da znači, sledeća rečenica: "Zato su", rečeno je, "tih sedam (čula) uzroci oslobođenja" (tj. kad se učine neefikasnim). "A među učenicima (mudrim inicijatima) koji razumeju osobine *koje su u položaju* (tačnije u prirodi) *božanstava*, svaka na svom mestu", znači prosto da su "učeni" razumeli prirodu *noumena* raznih fenomena" i da ti "kvaliteti", u tom slučaju, znače kvalitete visokih planetarnih ili Elementarnih bogova ili Inteligencija, koji vladaju elementima i *njihovim proizvodima*, a nikako "čulima" kako misli savremeni komentator. Jer "učeni ne pretpostavljaju da njihova čula imaju neke veze sa njima, ništa više nego sa njihovim SOPSTVOM" (vidi str. 278 i 279 VII toma *Svetih knjiga Istoka; Anugita*).

ština koja je u osnovi svih tih i drugih osovina raznih pomenutih stvari) u prostoru (...) mirisni dah u zemlji, sjaj u vatri. (. . .) (itd.)

Zaista, trebalo bi proučiti okultnu filozofiju pre nego što počnemo da ispitujemo i tragamo za misterijama prirode samo na njenoj površini, jer samo onaj "ko zna istinu o osobinama prirode, ko razume stvaranje svih entiteta (. . .) oslobođenje" od grešaka. "Učitelj" kaže:

Tačno razumevanja velikog drveta čiji je izdanak nevidljivo (okultna priroda, koren svega) iz semena (Parabramam) koje se sastoji od poimanja (*Mahat*, ili univerzalna inteligentna Duša) kao svog stabla, čije su grane veliki egoizam," u čijim su šupljinama izdanci, naime čula, čiji su veliki (okultni ili nevidljivi) elementi cveće, * grubi elementi (gruba objektivna materija) manje grane, koje uvek imaju lišće, uvek imaju cveće (. . .) koje je večno i čije je seme Braman (božanstvo); i sekući ga tim izvrsnim mačem - znanjem (tajnom mudročću) - čovek postiže besmrtnost i oslobađa se rođenja i smrti.

To je drvo života, Ašvata drvo, i jedino *nakon* što ga poseče, rob života i smrti, ČOVEK, može biti slobodan.

Ali, ljudi od nauke ne znaju ništa, niti hoće da znaju, o "Maču Znanja" koji koriste adepti i askete. Otud potiču jednostrane primedbe, čak i od strane najliberalnijih među njima, zasnovane na nezasluženom značaju koji je pridat proizvoljnim podelama i klasifikacijama prirodnih nauka. Okultizam ih malo poštuje, a priroda još manje. Čitav opseg fizičkih pojava proističe iz *Primarnosti* Etra - Akaše, pošto Akaša koja ima dvojnu prirodu, proističe iz nediferenciranog, takozvanog *Haosa*, koji opet predstavlja primami *aspekt* Mulaprakriti - korenske materije i prve apstraktne ideje koja se može stvoriti o Parabramamu. Savremena nauka može svoj hipotetički, zamišljeni etar da подели na koliko god hoće *načina*, *pravi Ai^ther* Prostora ostaće u potpunosti takav kakav jeste. On ima sedam principa, kao i sva ostala priroda, i da nije bilo */Ethera*, *ne bi bilo zvuka*, pošto on

Ahamkara, pretpostavljam, to *Jastvo* (ili Ja-sam-stvo) koje je izvog svih grešaka.

Ti elementi su pet tanmatri zemlje, vode, vatre, vazduha i etra, koji proizvode grublje elemente.

u svih svojih sedam diferencijacija predstavlja vibrirajući rezonator u prirodi. To je prva misterija koju su drevni inicijati shvatili. Naša današnja fizička čula su (iz naše današnje perspektive), u to vreme spore i postepene evolucije koja silazi i pada u materiju, bila paranormalna. I u to doba je sve ono što se u današnje vreme smatra pojavama koje toliko zbunjuju fiziologe, a koji su sada prisiljeni da u njih poveruju - kao prenošenje misli, vidovitost, čujnovidost, itd.; ukratko, sve ono što se danas zove "čudesnim i paranormalnim" - sve to, i mnogo više, spadalo je u čula i sposobnosti uobičajene za čitavo čovečanstvo. Mi, međutim, kružimo unazad i kružimo unapred, tj, pošto smo u duhovnosti izgubili ono što smo u fizičkom razvoju stekli do samog kraja Četvrtre Rase, mi (čovečanstvo) danas isto tako postepeno i neprimetno u fizičkom pogledu gubimo ono što iznova stičemo u duhovnoj *ponovnoj* evoluciji. Taj se proces mora nastaviti do trenutka koji će Šestu Rasu u duhovnom pogledu postaviti naporedo sa Drugom Rasom, davno nestalim čovečanstvom.

Ali, danas se to jedva može razumeti. Moramo se vratiti perspektivnoj, iako donekle netačnoj hipotezi dr Ričardsona o "nervnom etru". Upravo je pokazano daje zbunjujući prevod te reci kao "Prostor" (*Akaša*), u drevnom hinduskom sistemu zapravo "provorođeni" od Jednog, koji ima samo jednog parnjaka - ZVUK (koji je sedmostruk). Ezoterijskim jezikom, taj "Jedan" je "Očinsko" Božanstvo, a "Zvuk" je sinonim za *Logos (Verbum, ili Sina)*. Svesno ili nesvesno, on to mora biti, a dr Ričardson, dok propoveda jednu okultnu doktrinu, bira najniži oblik sedmostruke prirode tog "ZVUKA" i razmišlja o njemu, dodajući:

Teorija koju iznosim glasi da je nervni Etar *životinjski proizvod*. Kod raznih vrsta životinja on se može razlikovati po fizičkim osobinama da bi se prilagodio raznim posebnim potrebama životinja, ali u suštinskim on igra istu ulogu u svim životinjama i u svima se proizvodi na isti način. (...)

Tu je srž greške koja vodi svim netačnim pogledima što iz ovoga proizlaze. Taj "Nervni Etar" je najniži princip Prvobitne Suštine koja predstavlja *Život*. To je *životinjski vital* raspršen u čitavoj prirodi, koji deluje u skladu sa uslovima koje nalazi za svoje delovanje. On nije "životinjski proizvod", već su žive životinje, živi cvetovi ili bilj-

ke njegovi proizvodi. Životinjska tkiva ga samo upijaju u skladu sa svojim manje ili više bolesnim ili zdravim stanjem - isto kao *ifizičke* materije i strukture (*u njihovom prvobitnom Stanju - obrati pažnju!*) i od tada, od trenutka rođenja nekog Entiteta, on ta tkiva reguliše, okrepljuje i hrani. On se u velikoj količini spušta na biljni svet u sunčevom *Sušumna-zraku* koji osvetljava i hrani Mesec i pomoću njegovih zraka on sipa svetlost na ljude i životinje i prodire u njih više tokom njihovog sna i počinka nego kad su u punoj aktivnosti. Zato dr Ričardson opet greši kad izjavljuje da:

Nervni etar, po meni, nije *aktivan sam po sebi, niti pobuđuje životinjsko kretanje u smislu neke sile*, ali, on je neophodan da stvori uslove pomoću kojih se kretanje čini mogućim (upravo je *obrnuto*). (...) On je provodnik svih vibracija toplote, svetlosti, zvuka, električnog dejstva, mehaničkog trenja.^ On čitav nervni sistem održava u savršenom tonusu, tokom života (*tačno*). Vežbanjem se on raspoređuje (*tačnije, stvara*) (...) i ako je potreba za njim veća od koUčine koja je na raspolaganju, na njegov nedostatak ukazuju nervni kolaps ili iscrpljenost.^ On se nagomilava tokom sna u nervnim centrima dovodeći ih, ako tako mogu da kažem, u njihov ispravni tonus, osposobljavajući time mišiće za buđenje i obnovljeni život. (...)

Baš tako; to je sasvim tačno i isto tako razumljivo. Zato, "telo koje je u potpunosti njime osveženo, pokazuje sposobnost za kretanje, punoću oblika, *život*. Telo koje gaje lišeno pokazuje nepokretnost, prizor zgrčene smrti, *dokaz daje izgubilo nešto jizičko stoje u njemu bilo prisutno dok je živelo.* "

Savremena nauka poriče postojanje "vitalnog principa". Ovaj citat jasno ukazuje daje to velika greška. Ali, to "fizičko nešto", koje nazivamo životnim fluidom, Paracelzusov *Liquor Vitae, ne napušta telo*, kako misli dr Ričardson. Ono samo menja svoje stanje iz aktivnog

Provodnik u smislu *Upadhija* - materijalne ili fizičke osnove, ali, kao drugi princip univerzalne Duše i *Vitalne Sile* u Prirodi, njega *inteligentno* vodi peti princip.

A ako ga u nervnom sistemu ima isuviše, to često vodi bolesti i smrti. Da ga *stvara životinjski organizam*, to svakako ne bi bio slučaj. Tako, pomenuta opasnost pokazuje njegovu nezavisnost od organizma i povezanost sa Sunčevom Silom, kao što su to objasnili Metkalf i profesor Hant.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

u pasivno, i postaje latentno usled isuviše bolesnog stanja tkiva, nad kojima više ne vlada. Kad mrtvačka ukočenost postane potpuna, taj "*Liquor Vitae*" će iznova započeti delovanje i početi da na atome deluje *kemijski*. Brama-Višnu - tvorac i Održavalac života - pretvoriće se u Sivu *Uništitelja*.

Konačno, on na str. 387 piše:

Nervni etar može biti zatrovan; hoću da kažem, on kroz sebe može da sprovede jednostavnom difuzijom gasa druge gasove ili pare koje dobije spolja; iznutra on može da uvuče proizvode unetih i stvorenih supstanci, ili gasove nastale usled raspadanja prouzrokovanog bolešću samog tela.

I na osnovu istog okultnog principa, učeni gospodin bi mogao da doda: "Da 'nervni Etar'jedne osobe može biti zatrovan 'nervnim Etrom' druge osobe ili *emanacijama njene aure*." Ali, pogledajte šta je Paracelzus rekao o "Nervnom Etru":

Taj Arheus je magnetske prirode, i *on privlači ili odbija* druge privlačće ili odbijajuće sile koje pripadaju istom nivou. Sto je manja čovekova sposobnost da pruži otpor astralnim uticajima, to će on više biti podložan takvim uticajima. Vitalna sila nije zatvorena u čoveku, već zrači (iz) i oko njega nalik na blistavu sfera (aura) i može se nagnati da deluje na daljinu. (. . .) *Ona može zatrovati srž života (krv) i izazvati bolest*, ili je može pročistiti ukoliko je ova bila zatrovana i povratiti joj zdravlje.

(*Paragranum; dr F. Hartman, Život Paracelzusa*)

Da su njih dva, Arheus i "nervni Etar" identični pokazao je taj engleski naučnik, koji kaže da njegov tonus *u opštem slučaju* može biti ili suviše visok ili suviše nizak i da se to može desiti "usled lokalnih promena u nervnoj materiji koje on izaziva." (. . .) "Usled snažnog pobudenja, on može da vibrira kao da se radi o oluji i naterava sve mišiće koji su pod kontrolom mozga ili kičmene moždine na nekontrolisano kretanje ~ nesvesne konvulzije."

To se naziva nervnim uzbuđenjem, ali niko osim okultista ne zna razlog takvih nervnih uznemirenja niti objašnjava *njihov primarni* uzrok. "Životni princip" može da ubije *kad ga ima previše*, kao i kad ga ima premalo. Ali, taj princip na ispoljenom (ili našem) nivou pred-

život, sila ili gravitacija

stavlja samo posledicu i rezultat *inteligentnog delovanja* "Jata" - kolektivno, Principa - ispoljavajućeg ŽIVOTA i SVETLOSTI. On sam je J3odreden i emanira iz nikad vidljivog, večnog i Apsolutnog JEDNOG ŽIVOTA na silazećoj i nanovo uspinjućoj skali hijerarhijskih stupnjeva - istinskoj sedmostrukoj lestvici, sa ZVUKOM (ili Logosom) na gornjem, a Vidjadarama" (nižim Pitrijima) na donjem kraju.

Naravno, okultisti su potpuno svesni činjenice da "neistinu" vitalista, kojoj su se tako posmevali Fogt i Haksli, i dalje podržavaju u veoma visokim naučnim krugovima, pa su zato srećni što osećaju da nisu sami. Tako, profesor de Kvatrfaž (*de Quatrefages*) piše:

U jednom skorašnjem radu o simbolici u budizmu i hrišćanstvu (tačnije u budizmu i rimokatoličanstvu, pošto su mnogi od kasnijih rituala i dogmi u sevimom budizmu u njegovom *narodnom egzoteričkom obliku* isti kao i u katolicizmu) mogu se naći mnoge zanimljive činjenice. Autor tog dela, koji ima više pretenzija nego učenosti, bez razlikovanja je u svoje delo strpao drevna i savremena budistička učenja i žalosno pobrkao lamaizam sa budizmom. Na 404. strani svog dela, nazvanog *Budizam u irišanstvu, ili Isus Esen*, naš *pseudo-orijentalista* se posvećuje kritikovanju "Sedam Principa" ezoterijskih budista i pokušava da ih ismeje. Na strani 405, poslednjoj strani, on sa entuzijasmom govori o *Vidjadarama*, "sedam velikih legiona preminulih koji su postali mudri." Sad, te "Vidjadare", koje neki orijentalisti zovu polubogovima, su zapravo neka vrsta Sidija, "koje obiluju posvećenošću", i *ezoterijski* su oni isto što i sedam klasa Pitrija, čija je jedna klasa, inkamirajući se u ljudskim ljušturama, obdarila čoveka Treće Rase Samosvešću. "Himna Suncu" na kraju tog komičnog dela koje budizmu *pripisuje personalnog boga* (! !) predstavlja žalostan udarac samim dokazima koje je tako opširno nakupio ovaj nesrećni pisac.

Teozofi su potpuno svesni daje g. Rajs Dejvis izrazio isto mišljenje o njihovim verovanjima. On je rekao da teorije koje propoveda *autor Ezoterijskog Budizma* "nisu ni ezoteričke, ni budističke". Ta primedba je rezultat (a) nesrećne greške stoje napisano "*Buddhism*" umesto "*Budhaism*", ili *Budhism*, tj., što taj sistem povezuje sa Gotaminom religijom umesto sa Tajnom Mudročću kojoj su poučavali Krišna, Sankaračarja i mnogi drugi, kao i sam Buda i (b) toga što nije bilo moguće da g. Rajs Dejvis sazna bilo šta o pravim ezoterijskim učenjima. Ali on je, uprkos svemu, najveći savremeni stručnjak za pali i budizam i sve što on kaže zaslužuje da se sa poštovanjem sasluša. Međutim, kad neko ko o egzoterijskom budizmu u naučnom i materijalističkom pogledu ne zna ništa više nego što zna o ezoterijskoj filozofiji kleveće one koje udostojava svog prezira, i kaže da su teozofi umišljeni učenjaci, čovek može samo da se osmehe - i od srca mu se nasmeje.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Potpuno je tačno da mi ne znamo *šta život jeste*, ali, ništa više od toga ne znamo ni *Staje sila* koja pokreće zvezde. (. . .) Živa bića imaju težinu, i zato su podložna gravitaciji; ona su sedište brojnih i raznovrsnih fizičko-hemijskih fenomena koji su neophodni za njihovo postojanje i koji se moraju pripisati dinamici etra (elektricitet, toplota itd.). Ali, te pojave se ovde ispoljavaju/?ofi? *uticajem druge jedne sile*. (...) Život nije suprotstavljen neživim silama, već on vlada i upravlja njihovim delovanjem putem svojih zakona.^

¹⁵ *Ljudske vrste*, str. 11.

IX

SOLARNA TEORIJA

*Primordijalni Element * Elementi i Meta-elementi * Drvo
Života i Postojanja * Prof. Kruks o Elementima*

KRATKA ANALIZA JEDINJENJA I ELEMENATA NAUKE NASPRAM OKULTNOG
UČENJA. KOLIKO JE OPŠTEPRIHVACENA TEORIJA ZAPRAVO NAUČNA.

U svom odgovoru na napad dr Gala (*Guli*) na teoriju vitaliteta (neraskidivo povezanu sa Elementima drevnih naroda u okultnoj filozofiji), profesor Bil (*Beale*), veliki fiziolog, rekao je nekoliko reci, koliko lepih, toliko i sugestivnih:

U životu postoji misterija - misterija koja nikad nije bila dokučena i koja izgleda sve dublja što dublje proučavamo i što više kontempliramo o pojavi života. U živim centrima - koji su daleko više u središtu od onih centara koji se mogu videti najsnažnijim mikroskopima, u centrima žive materije gde oko ne može da proдре, ali prema kojima razumevanje teži - odvijaju se promene u prirodi za koje ni najveći fizičari ni hemičari ne mogu da stvore teoriju: *a nema ni najmanjeg razloga da mislimo da će prirodu tih pramena ikad utvrditi fizičko proučavanje*, pošto su one svakako/»o/parao drugačijeg reda ili drugačije prirode od bilo kakve koju bismo mogli pripisati bilo kom drugom fenomenu koji nam je poznat.

Tu "misteriju" ili izvor ŽIVOTNE SUŠTINE okultizam smešta u isti centar kao i jezgro *prvobitne materije* našeg Solarnog sistema (jer oni su isto).

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

"Sunce je srce Solarnog Sveta (Sistema) i njegov mozak je sakriven iza (vidljivog) Sunca. Odatle, oseti zrače u sve nervne centre velikog tela i talasi životne suštine teku u svaku arteriju i venu. (. . .) Planete su njegovi udovi i njegov puls. (. . .) "

(Komentar)

Na drugom jednom mestu (u *Teozofu*) rečeno je da okultizam poriče daje Sunce užarena kugla, već ga naprosto definiše kao jedan svet, svetleću kuglu, pošto je ;7ravo Sunce skriveno iza, a vidljivo je samo njegov odraz, njegova *ljuštura*. Nejsmitovi vrbini listovi, koje je ser Dž. Heršel pobrkao sa "Sunčevim stanovnicima" predstavljaju rezervoare Sunčeve vitalne energije, "vitalni elektricitet koji hrani čitav sistem. (...) Skriveno Sunce je zato magacin našeg malog Kosmosa, koji sam stvara svoj vitalni fluid i uvek prima isto onoliko koliko daje", a *vidljivo* Sunce je *samo prozor koji gleda upravu Solamu palatu* i pojava koja, međutim, vemo odražava unutrašnji rad.

Zato postoji redovna cirkulacija vitalnog fluida kroz naš sistem, čije je srce Sunce - isto kao i cirkulacija krvi u ljudskom telu - tokom manvantaričkog Sunčevog perioda ili života; Sunce se ritmički skuplja prilikom svakog svog povratka, kao i ljudsko srce. Samo, umesto da taj ciklus okonča za sekundu ili slično vreme, solarnoj krvi je za to potrebno deset njenih godina, a potrebna joj je čitava godina da prođe kroz *komore* i zaliske pre nego što zapljusne/»/MC« i tu pređe u velike vene i arterije sistema.

Nauka to neće poreći, pošto astronomija zna za ustaljeni ciklus od jedanaest godina u kome se broj sunčevih pega povećava,* *što se dešava usled kontrakcija* Solarnog SRCA. Univerzum (u ovom slučaju naš svet) diše, baš kao što i čovek i sva živa bića, biljke, pa čak i minerali, dišu na Zemlji; kao što i sama naša kugla diše svakih dvadeset i četiri časa. Tamna oblast *ne potiče* od "apsorpcije koja nastaje

Ona ne samo da ne poriče tu pojavu, iako je kao i uvek pripisuje pogrešnom uzroku, naime, da te pege zavise od nagomilavanja isparenja hladnijih od fotosfere (?) na površini itd., itd. (gde su sve teorije o tome međusobno protivrečne {vidi teorije *Sekija, Feja i Janga*), već ima naučnika koji čak stvaraju *astrološke* teorije o tim pegama. Profesor Džejvons pripisuje periodične ekonomske krize uticaju Sunčevih pega svake jedanaeste godine ciklusa (vidi njegova *Istraživanja o valutama i finansijama*). To je svakako vredno pažnje i ohrabrenja.

kad se pare izdignu iz dubina sunca i postave se između posmatrača i fotosfere", kao što kaže otac Seki (*Le Soleil*, II, 184), niti su pege "formirane od materije (ugrejane gasovite materije), koju erupcije izbacuju na površinu solarnog diska" (*Ibid*). To je nalik na pravilno i zdravo pulsiranje srca, dok životni fluid prolazi kroz šuplji mišić. Kad bi se ljudsko srce moglo načiniti sjajnim i kad bismo mogli posmatrati taj živi i pulsirajući organ, kao daje projektovan na ekran kakav koriste astronomi za svoja predavanja - na primer o Mesecu - svi bismo videli kako se fenomen Sunčevih pega ponavlja svake sekunde, usled kontrakcije srca i navale krvi.

U jednoj knjizi o geologiji je rečeno da je *san* nauke da jednog dana otkrije "kako su svi poznati hemijski elementi samo *modifikacije jednog materijalnog elementa*" (*Život sveta*, str. 48).

Okultna filozofije je tome poučavala otkad postoji ljudski govor i jezik, dodajući jedino, na osnovu neizmenjivog zakona analogije - "kako je gore, tako je i dole" - još jedan aksiom, da u stvarnosti nema ni Duha ni materije, već postoje samo bezbrojni aspekti Jednog večno skrivenog JESTE (ili *Sat*). Homogeni prvobitni Element je *ro* / *ijedan samo na zemaljskom planu* svesti i oseta, pošto materija, na kraju krajeva, i nije ništa drugo do sled naših sopstvenih stanja svesti, a Duh ideja psihičke intuicije. Čak i na narednom, višem planu, *tajjedan element* koji je na našoj zemlji nauka definisala kao krajnji nedeljivi sastojak neke vrste materije, u svetu više duhovne percepcije uistinu bi bio smatran nečim veoma složenim. Otkrilo bi se da naša najčistija voda sadrži, umesto samo *dwaprosta* elementa, kiseonika i vodonika, mnoge druge sastojke, o kojima naša savremena zemaljska hemija i ne sanja. Kako u oblasti materije, tako i u oblasti Duha, senka onoga što se spoznaje na objektivnom planu postoji na planu čiste subjektivnosti. Na česticu savršeno homogone supstance, protoplazme Hekelove *monere*, sad se gleda kao *na praživot zemaljskog postojanja* ("protoplazma" g. Hakslija);[^] i *Bathybius Heckelii* treba tražiti u njenom *re-zemaljskom praživotu*. To su najpre opazili astronomi u njenom trećem stadijumu evolucije, i u takozvanom

Na nesreću, nakon što su napisane sve te stranice, ispostavilo se, pri nešto strožijoj hemijskoj analizi, daje *"praživot zemaljskog postojanja"* prosti talog krečnjaka - što iz naučne perspektive nije čak ni *organska* supstanca!!! *Sic transit gloria mundi!*

"drugom stvaranju". Ali, proučavaoci ezoterijske filozofije isuviše dobro razumeju tajno značenje stance: "Brama u suštini poseduje *aspekt* prakriti, i evoluirani i neevoluirani (. . .) Duh, o dvorođeni (inicijati), predstavlja vodeći aspekt Brame. Naredni je dvostruki aspekt - Prakriti i Puruše, i evoluiran i neevoluiran, a vreme je poslednji! *Anu* je jedno od imena Brame (kao različitog od neutralnog Brame), i ono znači 'atom': *Aniyamsam aniyasam* 'najatomskiji od atomskog', 'neizmenljivi i neprolazni (ačjuta) Purušetama'."

Tada, svakako, elementi koji su nam danas poznati - koliko god da ih ima - kako ih danas razumeju i definišu, nisu *prvobitni* elementi, niti to mogu biti. Oni su formirani od "*grumenova hladne sjajne materije*" i "*vatrenog semena vrelog Oca*", koji "*je jedno*", ili, da izrazimo to jasnijim jezikom, ti elementi su nastali u dubinama prvobitne vatrene magle - mase užarene pare *nerazložive* magline, jer, kako pokazuje profesor Njukomb (u njegovoj *Popularnoj astronomiji*, str. 444), *razloživa* maglina ne spada u prave magline.

Više od polovine objekata koji su isprva pobrkani sa maglinama - misli on - predstavljaju ono što on zove "grozdovima zvezda". Elementi kakve poznajemo danas postigli su svoje stabilno stanje u ovom četvrtom Krugu i Petoj Rasi. Oni imaju kratak period odmora pre nego što iznova budu nagnani na uzlaznu duhovnu evoluciju, kad "živa Orkusova vatra" bude razložila i ono što je najnerazloživije i iznova ga rasula u prvobitno JEDNO.

U međuvremenu, okultisti idu dalje, kao stoje pokazano u komentarima na Sedam Stanci. Zato se oni teško mogu nadati ikakvoj pomoći ili priznanju od strane nauke, koja odbacuje i njihov "*aniyamsam aniyasam*" (apsolutno duhovni atom) i njihov Manasaputras ~ "čoveka rođenog iz uma". Razlažući "jedan materijalni element" na apsolutno *nerazloživi* element - Duh, ili "Korensku materiju", čime ga smesta izvode van domena filozofije prirodnih nauka - oni, naravno, imaju malo zajedničkog sa ortodoksnim ljudima od nauke. Oni smatraju da su Duh i Materija dva *LICA* neznanog JEDINSTVA, čiji očigledno suprotstavljeni aspekti zavise od (a) raznih stepena diferencijacije pomenutog jedinstva i (b) nivoa svesti koje je dostigao sam čovek. Međutim, to je metafizika, i ona ima malo zajedničkog sa fizikom - koliko god daje filozofija^{z/}e velika u svojim zemaljskim ograničenjima.

Solarna teorija

Međutim, kad nauka dopusti, ako ne stvarno postojanje, onda u najmanju mku mogućnost daje biće Univerzuma sa njegovim bezbrojnim oblicima, stanjima i aspektima izgrađeno od "jedne supstance", ^ ona mora da pođe dalje. Ukoliko ne dopusti mogućnost Jednog Elementa, ili JEDNOG ŽIVOTA okultista, ona će morati da tu "jednu supstancu", posebno ako je ograničena samo na solame magline, ostavi da visi u vazduhu, kao Muhamedov kovčeg, samo bez magneta koji taj kovčeg drži. Na sreću po spekulativne fizičare, ako nisu u stanju da ni sa kakvom pouzdanošću tvrde šta ta teorija *maglinapodrazumeva*, zahvaljujući profesoru Vinčelu i nekolicini astronoma koji se sa njom ne slažu, oni su mogli da uvide šta ona *nepodrazumeva** (vidi napred).

U *Životu sveta*, str. 48, u dodatnim fusnotama, profesor Vinčel kaže:

Opšte je prihvaćeno da na izuzetno visokim temperaturama materija postoji u disociranom stanju - to jest, ne mogu postojati nikakve hemijske kombinacije.

Da bi dokazao jedinstvo materije, on se poziva na spektar, koji će u svim slučajevima homogenosti *pokazati Jednu svetlu* liniju, dok u slučajevima raznih mogućih molekularnih sklopova - u maglinama, recimo, ili zvezdama - "spektar treba da se sastoji od dve ili tri svetle linije!" To nikako nije dokaz za fizičara-okultistu, koji smatra da izvan određene granice *vidljive* materije nikakav spektrometar, ni teleskop, ni mikroskop, nisu ni od kakve koristi. To jedinstvo materije, onog stoje za alhemičare prava kosmička materija, ili "Adamova Zemlja", kako je zovu kabalisti, teško mogu da dokažu ili opovrgnu čak i francuski *naučnik Dima*, koji zagovara "složenu prirodu 'elemenata' u određenim odnosima atomskih težina", pa čak i g. Kruks sa svojom "svetlećom materijom", iako izgleda da se njegovi eksperimenti "najbolje mogu shvatiti na osnovu hipoteze o homogenosti elemenata materije i kontinualnosti stanja materije." Jer, sve to, pa čak i ono što pokazuje *spektromer*, to savremeno "oko Sive" fizičkih eksperimenata, ne izlazi izvan okvira MATERIJALNE materije, da se tako izrazimo. Tvrdnja H. Sen Kler Devija (*St. Claire Deville*) da "kad se tela, za koja se smatra da su prosta, kombinuju jedna sa drugim, ona nestaju, ona su *individualno poništena*", važi samo za tu materiju, naprosto zato što on ne može da prati ta tela u njihovim daljim preobražajima u svetu *duhovne* kosmičke materije. Uistinu, savremena nauka neće nikad biti u stanju da dovoljno duboko proдре u kosmološke sklopove da bi otkrila *koren* supstance sveta ili materije, ukoliko ne bude radila u onom pravcu u kome su radili srednjovekovni alhemičari.

Život sveta, ibid.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Na nesreću, to teško da razjašnjava čak i najjednostavnije probleme koji su uznemiravali, a uznemiravaju i dalje učene ljude u njihovoj potrazi za istinom. Mi moramo da nastavimo sa našim istraživanjima, počev od najranijih hipoteza savremene nauke, ako želimo da otkrijemo *gde* i *zašto* ona greši. Možda bismo otkrili daje, nakon svega, Stalo u pravu: da sve zablude, protivrečnosti i neistine koje su stvorili najistaknutiji učenjaci potiču naprosto od njihovog nenormalnog stava. Oni jesu i žele da ostanu materijalisti po svaku cenu, a ipak su "opšti principi atomsko-mehaničke teorije - osnove savremene fizike - *u suštini identični* sa ključnim doktrinama ontološke metafizike" (*Uvod*, str. VI, *Pojmovi savremene fizike*). Nauka je očarana metafizičkim koncepcijama, ali to naučnici nikad ne bi priznali i oni se očajnički trude da stave atomsko-mehaničke maske na čisto bestelesne i duhovne zakone u prirodi, na našem nivou, ne priznajući njihovu supstancijalnost čak ni na drugim nivoima, čije i samo postojanje apriori negiraju.

Međutim, lako je da se pokaže kako su naučnici, držeći se svojih materijalističkih pogleda, još od Njutnovog doba nastojali da stave lažne maske na činjenice i istine. Ali, svake godine njihov zadatak postaje sve teži, a hernija se, najviše od svih nauka, svake godine sve bliže i bliže primiče oblasti okultnog u prirodi. Ona usvaja baš one istine kojima je okultna nauka vekovima podučavala, a kojima se do danas žestoko izruguju. "Materija je večna", kaže ezoterijska doktrina. Ali, materija okultista, shvaćena u njenom *laja* ili *nultom* stanju, nije isto što i materija savremene nauke, čak ni u njenom najrazređenijem gasovitom stanju. "Svetleća materija" g. Kruksa bi u oblasti početaka bila najgrublja materija, a postala bi čisti duh pre nego što se vrati čak i samo do početne tačke diferencijacije. Zato, kad adepti ili alhemičari dodaju da se, iako je materija večna, pošto predstavlja PRAĐANU, *atomi rađaju sa svakom novom manvantarom*, ili rekonstrukcijom univerzuma, to ne predstavlja takvu protivrečnost kakvom je smatraju materijalisti koji ne veruju ni u šta izvan atoma. Postoji razlika između *ispoljene* i *neispoljene* materije, između *pradane*, bespočetnog i beskrajnog uzroka i *prakriti* ili ispoljene posledice. Stih glasi:

Ono što predstavlja neevoluirani uzrok, najistaknutiji mudraci izričito *mziVdi/Vi pradanom, izvornom osnovom, koja predstavlja sup-*

tilnu prakriti, odnosno ono što je večno, koje istovremeno jeste i nije, *čisti proces*. ^

Ono o čemu se u savremenoj frazeologiji govori kao o Duhu i Materiji, u večnosti je JEDNO kao večni uzrok i to nije ni Duh ni materija, već TO - što na sanskritu glasi TAT ("to") - sve što jeste, bilo je ili će biti, sve što je čovekova mašta u stanju da pojmi. Čak je i egzoterički hinduski panteizam prevodi kako monoteistička filozofija nikad ne bi, jer njena kosmogonija, sročena vrhunskim izrazima, počinje dobro poznatim recima:

Nije bilo ni dana ni noći, ni neba ni zemlje, ni tame ni svedosti. I nije bilo ničeg drugog što bi mogla da razumeju čula ili mentalne sposobnosti. Tada je postojao samo jedan Brama, u *suštini prakriti* (Priroda) i Duh. Jer, *ta dva aspekta* Višnua koji su različiti od njegovog vrhunskog suštinskog aspekta jesu prakriti i Duh, i Braman. *Kad ta njegova dva ASPEKTA više ne postoje, nego se razlože*, onda se taj aspekt koji se formira i ostatak, tj. *tvorevina*, koja počinje *iznova*, naziva vreme, o dvorođeni.

Ono stoje razloženo, ili iluzorni *dualni* aspekt TOGA, čija je suština večno JEDNO, mi zovemo večnom materijom ili Supstancom (vidi Deo II, "*Prvobitna Supstanca i Božanska Misao*"), bezobličnom, bespolnom, nepojmljivom čak i našem *šestom* čulu ili umu, ^ pa prema tome odbijamo da u njoj vidimo ono što monoteisti *zowxpersonalnim*, antropomorfnim Bogom.

Kako na te tvrdnje "daje materija večna" i "daje atom periodičan, a nije večan", gleda savremena nauka? Materijalistički orijentisani fizičari će ih kritikovati i smejati im se do prezira. Međutim, slobodoumni i napredni ljudi od nauke, istinski i revnosni naučni tražoci za istinom - npr. istaknuti hemičar g. Kruks, potvrdiće *verovatnost* te dve tvrdnje. Jer, tek što je zamro eho njegovog predavanja *O stvaranju elemenata* - predavanja koje je on održao u Odeljenju za hemiju Britanskog udruženja, na poslednjem sastanku u Birmingemu, koje je toliko zaprepastilo sve evolucioniste koji su ga čuli ili

Višnu Purana, knjiga I, poglavlje II, prevod Ficedvard Hol.

Vidi u prethodnom odeljku, "Život, Sila i Gravitacija", citate iz *Anugite*.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

pročitali - došlo je još jedno, u martu 1888. godine. Još jednom predsednik Udruženja hemičara iznosi pred naučni svet i javnost plodove nekih novih otkrića u oblasti atoma, a ta otkrića opravdavaju okultna učenja u svakom pogledu. Ona zaprepašćuju više čak i od izjava koje je dao u prošlom predavanju (koje ćemo kasnije navesti) i vredna su pažnje svakog okultiste, teozofa i metafizičara. Radi se o onome što on kaže u svojim *Elementima i meta-elementima*, opravdavajući tako Stalove optužbe i predviđanja sa neustrašivim naučnim umom koji voli nauku zarad istine, bez obzira na posledice po njegovu sopstvenu slavu i ugled.

Citiramo njegove reci:

Dopustite mi, gospodo, da vam na trenutak skrenem pažnju na jedan predmet koji se tiče fundamentalnih principa hemije, predmet koji nas može dovesti dotle da dopustimo postojanje tela koja, iako nisu ni jedinjenja ni mešavine, ne predstavljaju elemente u najstrožijem smislu te reci - tela koja bih se usudio da nazovem "meta-elementima". Da bih objasnio šta pod tim podrazumevam, neophodno je da se vratim na našu koncepciju elementa. Kakvi su kriterijumi da nešto bude element? Gde da postavimo granicu između odvojenog postojanja i identičnosti? Niko ne sumnja da su kiseonik, natrijum, hlor, sumpor, odvojeni elementi; i kad naiđemo na takvu grupu kao što su hlor, brom, jod, itd., i dalje ne sumnjamo, mada, ako dopustimo da postoje stupnjevi "elementamosti" - a do toga ćemo na kraju morati da dođemo - moglo bi se dopustiti da je hlor mnogo bliži hromu nego kiseoniku, natrijumu ili sumporu. A opet, nikl i kobalt su blizu jedan drugog, veoma blizu, iako niko ne dovodi u pitanje njihovo rangiranje kao odvojenih elemenata. Ipak, ne mogu da odolim a da na upitam šta bi hemičari mislili ako bi odgovarajući rastvori tih tela i njihovih jedinjenja davali identične boje, umesto boja koje su, aproksimativno uzevši, međusobno komplementarne. Da li bi njihova različita priroda bila prepoznata čak i tada? Kad pođemo dalje i dođemo do takozvanih retkih zemalja, tlo pod nogama nam je manje sigurno. Možda možemo dopustiti da su skandijum, iterbijum i drugi njima slični rangirani kao elementi, ali, šta da kažemo u slučaju prezeodimijuma i neodimijuma, za koje možemo reći da među njima ne postoji dovoljno dobro razgraničena hemijska razlika, postoje glavni razlog da se oni razdvajaju mala razlika u baznosti i sposobnosti kristalizacije ia-

ko su njihove fizičke razlike, kao što pokazuje spektroskopija, vidno izražene? Čak i tu možemo da zamislimo da bi raspoloženje većine hemičara naginjalo popustljivosti, tako da bi oni dopustili ta dva tela unutar začaranog kruga. Otvoreno je pitanje da li bi oni pri tom mogli da se pozovu na bilo koji širi princip. Ako propustimo te kandidate, kakvo pravo imamo da isključujemo nizove elementarnih tela ili metaelemenata sa kojima su nas upoznali Kris i Nilson? Tu su spektralne razlike jasno izražene, dok moja ispitivanja didimijuma takode pokazuju neznatnu razliku u baznosti bar između nekih od tih spornih tela. U istu kategoriju se moraju svrstati brojna odvojena tela u koju su svrstavani i svrstavaju se itrijum, erbijum, samarijum i ostali takozvani "elementi". Gde onda da postavimo granicu? Različite grupe se tako neprimetno pretapaju jedna u drugu daje nemoguće postaviti određenu granicu između bilo koja dva susedna tela i reći daje telo sajedne strane crte element, dok ono sa druge strane nije element, ili je jednostavno nešto što naprosto oponaša element ili je blisko tome. Gde god da povučemo prividno logičnu crtu, bez sumnje bi bilo lako da odmah postavimo najveći broj tela na njihovo pravo mesto, ali kao i u svim slučajevima klasifikacija, prava teškoća se javlja kad se primaknemo graničnoj liniji. Neznatne hemijske razlike su, naravno, dopuštene i, do izvesne granice, to važi i za dobro izražene fizičke razlike. Međutim, šta da kažemo kad je jedina hemijska razlika gotovo neprimetna sklonost jednog tela - ili para ili grupe - da se brže talože od drugih? A opet, ima slučajeva u kojima se hemijska razlika gotovo gubi iako i dalje ostaju jasno izražene fizičke razlike. Ovde nailazimo na novu teškoću: u toj neodređenosti, staje hemijsko, a staje fizičko? Zar nemamo pravo da slabu sklonost nastalog amorf-nog taloga da pada na dno pre nekog drugog nazovemo "fizičkom razlikom"? A zar ne bismo mogli da reakciju bojenja, koja zavisi od varijacije određene prisutne kiseline, u zavisnosti od koncentracije rastvora i upotrebljenog rastvarača, nazovemo "hemijskom razlikom"? Ne vidim kako možemo da poričemo status elemenata telima koja se od drugih razlikuju jasno izraženom bojom, ili spektralnom reakcijom ako je priznajemo drugom telu čije je jedino svojstvo veoma sitna razlika u baznim svojstvima. Kad smo je-dnom otvorih vrata dovoljno široko da dopustimo određene spektralne razlike, zar ne moramo da ispitamo koliko je sitna razlika koja kandidatu dopušta da prođe? Navešću primere iz mog sopstvenog iskustva o nekim od tih spornih kandidata.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

I ovde veliki hemičar izlaže nekoliko slučajeva veoma neobičnog ponašanja molekula i spojeva, očigledno identičnih, a koji ipak, kad se veoma detaljno prouče, pokazuju razlike koje, ma koliko bile neprijetne, ipak ukazuju da nijedan od njih *nije prosto* telo, i da 60 ili 70 elemenata koje hemija priznaje ne mogu više da popune prazninu. Njihovo ime je, očigledno, legion, ali pošto takozvani "periodični sistem" stoji na putu neograničenom umnožavanju elemenata, g. Kruks je prisiljen da nade neke načine da pomiri to novo otkriće sa starom teorijom. On kaže:

Ta teorija je toliko obilato potvrđena da ne možemo lako prihvatiti nijedno tumačenje fenomena koje se ne slaže sa njom. Ali, ako pretpostavimo daje elementima pridružen veliki broj tela koja se po svojim svojstvima malo razlikuju jedna od drugih i stvaraju, ako mogu da upotrebim taj izraz, maglinastu masu tamo gde smo prethodno videli, ili verovali da vidimo, odvojene zvezde, periodično uređenje se ne može definitivno pojmiti. To jest, ne ukoliko zadržimo našu uobičajenu koncepciju elementa. Hajde, onda, da tu koncepciju izmenimo. Umesto "element" čitajte "elementarna grupa" - pri čemu te elementarne grupe zauzimaju mesto starih elemenata u periodnom sistemu - i problem nestaje. U defmisanju elementa, uzмимо ne spoljašnju granicu, već unutrašnji tip. Recimo, na primer, daje najmanja merljiva količina itrijuma skup krajnjih atoma koji su beskrajno sličniji jedni drugima nego atomima bilo kog drugog približnog elementa. Iz toga ne sledi neizbežno da će ti atomi međusobno biti apsolutno identični. Zato atomska težina koju pripisujemo itrijumu naprosto predstavlja srednju vrednost u odnosu na koju stvarne težine individualnih atoma tog "elementa" variraju u određenim granicama. Ali, ako je moja pretpostavka održiva, ako bismo mogli da odvojimo atom od atoma, videli bismo da oni unutar uskog opsega variraju u odnosu na srednju vrednost. Sam proces frakcionisanja podrazumeva postojanje takvih razlika u određenim telima.

Ta činjenica i ta istina još jednom su pritisle egzaktnu nauku i prisilile je da proširi svoje poglede i izmeni svoje termine koji su, maskirajući mnoštvo, to mnoštvo svodile na jedno telo ~ kao što su Sedmostrukog Elohima i njihova jata materijalistički teolozi preobrazili u jednog Jehovu. Zamenite hemijske izraze "molekul", "atom",

"čestica" itd. recima "Jata", "Monade", "Deve" itd., i čovek može pomisliti daje tu opisano stvaranje bogova, prvobitna evolucija manvantaričkih *intelligentnih* Sila. Ali, učeni predavač svojim opisnim primedbama dodaje nešto još sugestivnije, svesno ili nesvesno, ko bi to znao? Jer, on kaže sledeće:

Do nedavno su takva tela zadovoljavala kao elementi. Ona su imala određena svojstva, hemijska i fizička; imala su priznate atomske težine. Ako uzmemo čist razređen rastvor takvog jednog tela, na primer itrijuma, i dodamo mu snažan amonijak, dobijamo talog koji izgleda savršeno homogen. Ali, ako umesto toga dodamo veoma razređen amonijak u količini koja je dovoljna da staloži samo polovinu prisutne baze, ne dobijamo talog odmah. Ako ga dobro promešamo kako bismo obezbedili da se rastvor i amonijak uniformno izmešaju i ostavimo posudu da stoji jedan sat, pažljivo zaštićenu od prašine, i dalje možemo da vidimo daje tečnost providna i svetla, bez ikakvog traga zamućenosti. Nakon tri ili četiri sata, pojavice se svetlucanje, a narednog jutra će se pojaviti talog. Sad se upitajmo sledeće: Šta ovaj fenomen može da znači? Količina supstance koja izaziva taloženje nije mogla da staloži više od polovine prisutnog itrijuma, pa se zato tokom nekoliko časova odvijao proces sličan selekciji. To taloženje se *očigledno nije odigralo slučajno*, pošto su razloženi oni molekuli baze koji su došli u dodir sa odgovarajućim molekulima amonijaka, jer mi smo se pobrinuli da se tečnosti uniformno izmešaju, tako da nijedan molekul prvobitne soli ne bude izložen razlaganju više od drugih. Dalje, ako uzmemo u obzir vreme koje je prošlo do pojave taloga, *ne možemo da izbegnemo zaključak daje delovanje koje se odvijalo prvih nekoliko časova bilo selektivnog karaktera*. Problem nije samo u tome zašto se stvorio talog, već šta određuje ili upravlja da neki atomi padnu dole, a drugi ostanu u rastvoru. Od mnoštva prisutnih atoma, *kakva to moć upućuje svaki atom da odabere ispravan put? Možemo sebi da predstavimo neku upravljačku silu koja prolazi od jednog do drugog atoma kao na smotri, odabirajući jedan za taloženje, a drugi za rastvaranje, sve dok sve ne bude potpuno podešeno*.

Italici u ovom citatu su naši. Dobro je da čovek od nauke sebi može postaviti pitanje "Kakva je to moć koja upravlja svakim atomom", i staje to čiji bi karakter trebalo daje *selektivan!* Teisti bi resili problem odgovarajući "Bog", ali to, filozofski, ništa ne bi resilo.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Okultizam odgovara na svojim sopstvenim panteističkim osnovama i upućuje čitaoca na naredni odeljak "*Bogovi, Monade i Atomi*". Učeni predavač u tome vidi ono što ga najviše zaokuplja: putokaze i tragove puta koji mogu voditi otkriću i punoj i kompletnoj demonstraciji jednog homogenog elementa u prirodi.

On primećuje:

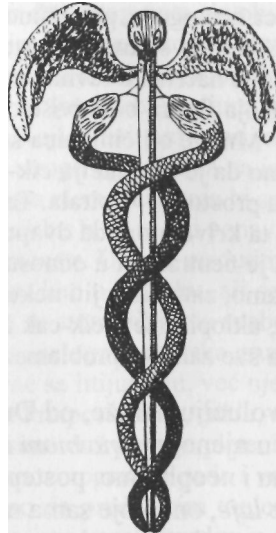
Da bi se takva selekcija mogla obaviti, očigledno moraju postojati neke male razlike između stvari na osnovu kojih je moguće načiniti izbor, a ta se razlika gotovo sigurno mora sastojati u stepenu baznosti, tako neznatna da je ne može odrediti nijedan danas poznat test, ali sposobna da se odgaji i dovede na nivo na kome razliku mogu da opaze uobičajeni testovi.

Okultizmu, koji zna za postojanje i prisustvo u Prirodi jednog večnog elementa čijom su prvom diferencijacijom povremeno pogođeni korenovi drveta života, nije potreban naučni dokaz. On kaže: Drevna Mudrost je odavno resila taj problem. Avaj, revnosni, ali i podsmejljivi čitalac, nauka, polako ali sigurno se približava našoj oblasti okultnog. Ona je svojim sopstvenim otkrićima prisiljena da, htela ne htela, prihvati našu frazeologiju i simbole. Hemija je danas prisiljena, logikom samih zbivanja, da prihvati čak i našu ilustraciju evolucije bogova i atoma, koja je tako sugestivno predstavljena u kaduceju Merkura, Boga Mudrosti, i u alegorijskom jeziku Arhajskih Mudraca. Komentar u ezoterijskoj doktrini kaže:

(. . .) *Deblo AŠVATE (drveta živora i bića, PALICE kaduceja) raste i silazi na svakom Početku (svakoj novoj manvantari) sa dva tamna krila Labuda (HANSA) Života. Dve zmije, večno živuće i njegova iluzija (Duh i materija) čije dve glave rastu iz jedne glave između dva krila, silaze niz stablo, isprepletane u bliskom zagrljaju. Dva repa se na Zemlji (ispoljenom univerzumu) spajaju ujedan, i to je velika iluzija, o Lanu!*

Svi znaju stajanje kaducej, koji su Grci već izmenili. Izvorni simbol - sa trostrukom glavom zmije - izmenjen je u palicu sa kuglom, a dve niže glave su razdvojene, što donekle iskrivljuje izvorno značenje. Pa ipak je on u ovoj prilici dobar kao ilustracija, ta palica *laje* obuhvaćena dvema zmijama. Zaista su svi drevni pesnici pevali o

magičnim moćima kaduceja i to sa veoma dobrim razlogom za one koji znaju tajno značenje.

A sad, šta kaže učenici predsednik Britanskog društva hemičara, u istom predavanju, u odnosu na maločas pomenutu doktrinu? Veoma malo; samo ovo -- i ništa drugo:

U birmingemskom obraćanju, koje sam već pomenuo, zamolio sam slušaocima da sebi predstavljaju delovanje dve sile na izvorni protil - jedna sila je vreme, praćena snižavanjem temperature, druga, koja se osciluje tamo-amo nalik na moćno klatno, i ima periodične cikluse oseke i plime, odmora i aktivnosti, postoje blisko povezana sa nemešljivom materijom, suštinom ili izvorom energije koju zovemo elektricitet. Sad, ovakvo poređenje ispunjava svoju ulogu ako ono u umu učvršćuje baš tu činjenicu koju namerava da naglasi, ali ne sme se očekivati da ona bez izuzetka bude u skladu sa svim činjenicama. Pored snižavanja temperature uz periodična otićanja i priticanja elektriciteta, pozitivnog i negativnog, potrebnih da novorođenim elementima da njihovu specifičnu atomsku strukturu, očigledno je da se u obzir mora uzeti i treći faktor. Priroda ne deluje u ravni; njoj je potreban prostor za njeno kosmogonijsko delovanje i ako uvedemo prostor kao treći faktor, sve izgleda jasno. Umesto klatna koje je, iako u izvesnoj meri predstavlja dobru

TAJNA DOKTRINA « KOSMOGENEZA

ilustraciju, kao činjenica nemoguće, potražimo bolji način da predstavimo ono što zamišljam da se moglo dogoditi. Pretpostavimo cik-cak dijagram koji nije nacrtan u ravni, već projektovan u prostor sa tri dimenzije. Koja figura bi najviše odgovarala da ispuni sve navedene uslove? Mnoge od činjenica se mogu dobro objasniti ako pretpostavimo daje projekcija cik-cak krive profesora Emersona Rejnoldsa u prostoru - spirala. Ta figura je, međutim, nedopustiva, ukoliko ta kriva mora da dvaput u svakom ciklusu prođe kroz tačku koja je neutralna i u odnosu na elektricitet i hemijsku energiju. Moramo, zato, usvojiti neku drugu figuru. Cifra osam (8), ili pletenica, uklopiće se u cik-cak isto tako dobro kao i spirala i ona ispunjava sve zahteve problema.

Jedna pletenica za evoluciju naniže, od Duha u materiju; možda neki drugi oblik spirale u njenom ponovnom involucionom putu naviše, od materije ka Duhu i neophodno, postepeno i konačno, ponovno apsorbovanje u stanje laje, ono koje sama nauka na svoj sopstveni način naziva "neutralnom tačkom u odnosu na elektricitet" itd., ili nulta tačka. Takve su okultne činjenice i tvrdnje. Sa velikom sigurnošću i poverenjem one se mogu ostaviti da ih jednog dana potvrdi nauka. Međutim, hajde da čujemo više o tom prvobitnom genetičkom tipu simboličnog kaduceja.

Takva figura će proisteći iz tri veoma jednostavna istovremena kretanja. Prvo, jednostavno oscilovanje napred i nazad (recimo istok i zapad); drugo, jednostavno oscilovanje pod pravim uglom u odnosu na prethodno (pretpostavimo sever i jug) sa duplo manjim periodom - tj. duplo brže. I treće, kretanje normalno u odnosu na prethodna dva (recimo naniže) koje bi, u svom najjednostavnijem obliku bilo sa nepromenljivom brzinom. Ako projektujemo tu figuru u prostor, pri ispitivanju mi vidimo da one tačke krive u kojima su stvoreni hlor, brom i jod, dolaze blizu jedna ispod druge; isto je i sa sumporom, selenom i telurijumom; dalje, fosfor, arsenik i antimon i, na isti način, drugi nizovi analognih tela. Moglo bi se pitati da li ta shema objašnjava kako se i zašto elementi pojavljuju tim redom? Zamislimo cikličko translato kretanje u prostoru, gde svaka evolucija svedoči o nastanku one grupe elemenata koje sam prethodno predstavio kao da su proizvedeni tokom jedne potpune vibracije klatna. Pretpostavimo da je jedan ciklus upravo završen, daje centar nepoznate stvaralačke sile na svom moćnom kretanju

kroz prostor razbacao duž svog puta prvobitne atome - semena, ako mogu da upotrebim taj izraz - koji sada treba da se spoje i razvijaju u grupe danas poznata kao litijum, berilijum, boron, ugljenik, azot, kiseonik, fluor, natrijum, magnezijum, aluminijum, silicijum, fosfor, sumpor i hlor. Koji je najverovatniji oblik putanje koju sad pratimo? Ako bi bila strogo ograničena na isti nivo temperature i vremena, naredna grupa elemenata koja bi se pojavila bila bi grupa litijuma, a početni ciklus bi se večno ponavljao, proizvodeći stalno iznova istih 14 elemenata. Uslovi, međutim, nisu baš sasvim isti. Prostor i elektricitet su kao u početku, ali se temperatura promenila i zato, umesto da se atomi litijuma snabdeju atomima koji su im u svakom pogledu analogni, atomska grupa koja nastaje u drugom ciklusu počinje ne sa litijumom, već njegovim linearnim potomkom, natrijumom. Pretpostavimo, dakle, *vis generatrix* koja ide napred-nazad u ciklusima duž putanje pletenice, kao što je sugerisano, dok istovremeno temperatura pada i vreme protiče - varijacije koje sam nastojao da predstavim tonjenjem naniže - svaka krivina pletenice seče istu vertikalnu liniju na sve nižim i nižim tačkama. Projektovana u prostor, ta kriva pokazuje središnju liniju koja je neutralna što se tiče elektriciteta i neutralna po hemijskim svojstvima - pozitivni elektricitet je na severu, negativni na jugu. Dominantnom atomskom strukturom vladaju udaljeni istok i zapad sa neutralne centralne linija, monoatomske elementi su na jedan korak od nje, diatomske dva, i tako dalje. Pri svakom narednom zakretu vlada isti zakon.

I kao da dokazuje postulate okultne nauke i indijske filozofije, da u trenutku Pralaje dva *aspekta* neznanog božanstva, "Labuda u tami" - Prakriti i Puruša, priroda ili materija u svim svojim oblicima i Duh - ne postoje više, već su "(apsolutno) rastvoreni", slušamo završno naučno mišljenje ovog velikog engleskog hemičara, koji kruniše svoje dokaze recima:

Ovde smo našli poreklo formiranja hemijskih elemenata od čvorova i praznine u prvobitnom, bezobličnom fluidu. Pokazali smo mogućnost, ne, verovatnoću da atomi po svom postojanju nisu večni, već da kao i sva ostala stvorena bića podležu raspadanju i smrti.

Okultizam na to kaže *amin*, pošto su naučna "mogućnost" i "verovatnoća" za njega činjenice koje se ispoljavaju bez potrebe za daljim

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

dokazivanjem ili bilo kakvim spoljašnjim fizičkim dokazom. Međutim, ona sa istim uverenjem kao i ranije ponavlja: "MATERIJA JE VEČNA, ona postaje atomska (to je njen aspekt) tek periodično." To je isto tako sigurno kao stoje sigurno daje sasvim pogrešna ona druga pretpostavka, koju gotovo jednoglasno prihvataju astronomi i fizičari, naime, da se neprekidno odvija trošenje i zamor tela Univerzuma i da će na kraju to dovesti do gašenja solarnih vatri i uništenja Univerzuma, onako kako to objašnjavaju ljudi od nauke. Biće, kao stoje uvek i bilo u vremenu i večnosti, periodičnih razlaganja ispoljenog Univerzuma, ali (a) delimičnih *pralaja* nakon svakog "Dana Brame" i (b) sveopštih *pralaja* ~ MAHA-PRALAJA - tek po isteku svakog Braminog doba. Ali, naučni uzroci za takvo razlaganje, kako ih iznosi egzaktna nauka, nemaju nikakve veze sa stvarnim uzrocima. Kako god bilo, nauka još jednom potvrđuje okultizam, jer g. Kruks kaže:

Pokazali smo, na osnovu argumenata dobijenih u hemijskoj laboratoriji, da u materiji, koja se na svakom testu pokazala kao element, postoje tanane nijanse razlike koje mogu dopustiti selekciju. Videli smo da staro razlikovanje koje je utvrđeno među elementima i jedinjenjima ne drži više korak sa razvojem hernije, već se mora izmeniti da bi uključilo širok dijapazon posredničkih tela - "meta-elemenata". Pokazali smo kako se možemo suprotstaviti primedbama Klerka i Maksvela, mada one imaju težinu i, na kraju, izneli smo razloge za verovanje daje ta prvobitna materija formirana delovanjem stvaralačke sile, koja u odgovarajućim vremenskim intervalima izbacuje atome u kojima količina prvobitnog oblika energije varira. Ako bismo se mogli usuditi da donesemo bilo kakav zaključak u pogledu energije koja je ugrađena u hemijski atom, mislim da možemo pretpostaviti da se toplotna zračenja koja se spolja šire kroz etar od merljive materije univerzuma, nekim prirodnim procesom koji nam još nije poznat, u granicama univerzuma preobražavaju u primarna - suštinska - kretanja hemijskih atoma, koja, čim budu stvorena, gravitiraju ka unutra i tako u univerzumu obnavljaju energiju koja bi inače bila izgubljena njegovim toplotnim zračenjem. Ako se pokaže daje ova pretpostavka tačna, alarmantno predviđanje ser Viljema Tompsona *o konačnom starenju niverzuma kroz njegovo rasipanje energije* pada u vodu. Na taj način, gospodo, izgleda mi daje pitanje elemenata zasad razmotreno.

Naše oskudno znanje o tim prvim misterijama se proširuje postojano, sigurno, iako sporo.

AU, na osnovu čudne i snažne podudarnosti, izgleda da čak i naša "sedmostruka" doktrina vodi ruku nauke. Ako ispravno razumemo, hemija govori o četrnaest grupisanja prvobitnih atoma - litijum, berilijum, bor, ugljenik, azot, kiseonik, fluor, azot, magnezijum, aluminijum, silicijum, fosfor, sumpor i hlor, a g. Kruks, govoreći o "dominantnim atomskim strukturama" imenuje sedam takvih grupa, jer on kaže:

Dok moćna žiža kreativne sile ide unaokolo, mi vidimo kako u uzastopnim ciklusima ona u jednom odeljku prostora seje semena litijuma, natrijuma, rubidijuma i cezijuma, u drugom odeljku, hlor, broma i joda, u trećem, azota, bakra, srebra i zlata, u četvrtom, sumpora, selena i telurijuma, u petom, berilijuma, kalcijuma, stroncijuma i barijuma, u šestom, magnezijuma, cinka, kadmijuma i žive; u sedmom, fosfora, arsena, antimona i buzmuta" - što čini sedam grupa sa jedne strane. Apotom pokazuje "u drugim odeljcima druge elemente - naime, aluminijum, galijum indijum i talijum, silicijum, germanijum i kalaj, ugljenik, titanijum i cirkonijum.

On dodaje:

A u blizini neutralne ose nalazimo mesto za one tri grupe elemenata koje je profesor Mendeljejev prognao u neku vrstu bolnice za neizlečive - njegovu osmu porodica.

Možda bi bilo interesantno da tih "sedam iz osme porodice 'neizlečivih'" uporedimo sa alegorijama koje se odnose na sedam prvobitnih sinova "Majke, Beskrajnog Prostora", ili Aditi, i *osmim* sinom koga je ona odbacila. Mnoge čudne podudarnosti se mogu naći između "tih posredničkih karika (...) naime "metaelementa ili elementoida i onih koje okultna nauka naziva njihovim *noumenima*", inteligentnim umovima i vladarima tih grupa Monada i Atoma. Ali, to bi nas odvelo suviše daleko. Zadovoljimo se time što nalazimo priznanje činjenici daje "to odstupanje od apsolutne homogenosti odlika sastava tih molekula ili sklopova materije koje nazivamo elementima i možda će biti jasnije ako se u mašti vratimo u praskozorje

TAJNA DOKTRINA » KOSMOGENEZA

našeg materijalnog univerzuma i oči u oči sa Velikom Tajnom pokušamo da razmotrimo proces evolucije elemenata." Tako, na kraju, nauka, u liku svog najvišeg predstavnika, da bi postala razumljivija neupućenima, usvaja frazeologiju takvih adepata iz prošlosti kakav je bio Rodžer Bekon, i vraća se "protilu". A to je obećavajuće i sugestivno kao "znak vremena".

Zaista, tih "znakova" ima mnogo i svakodnevno se umnožavaju, ali nijedan nije važniji od ovog koji smo upravo naveli. Jer, sada je potpuno premošćen jaz između "okultnih, praznovernih i *nenaučnih*" učenja i "egzaktne" nauke i bar je jedan od nekolicine istaknutih hemičara današnjice ušao u oblast beskrajnih mogućnosti okultizma. Svaki novi korak koji preduzme vodice ga sve bliže i bliže onom tajanstvenom centru iz koga zrače svi bezbrojni putevi koji Duh vode dole u materiju i koji preobražavaju bogove i žive monade u čoveka i osetnu prirodu.

Ali, nešto više o tom predmetu imamo da kažemo u narednom odeljku.

X

SILA KOJA DOLAZI

*Gospodin Kili, Nesvesni Okultista * Međuetarski Talasi
Tajne Zvuka i Mirisa*

NJENE MOGUĆNOSTI I NEMOGUĆNOSTI

Da li ćemo reći daje sila "materija koja se kreće" ili "materija u kretanju" i ispoljavanje energije, ili da su materija i sila pojavni diferencirani aspekti primame, nediferencirane kosmičke Substance?

Ovo pitanje se postavlja imajući u vidu onu Stancu koja govori o FoHATU i njegovih "Sedmoro braće ili *Sinova* \ drugim recima, o *uzroku i posledicama* Kosmičkog Elektriciteta, koji se okultnom terminologijom nazivaju *sedam primarnih* sila Elektriciteta čije su čisto pojavne i otuda *najgrublje* posledice jedine poznate fizičarima na kosmičkom, a posebno na zemaljskom planu. Između ostalog, u njih spadaju Zvuk, Svetlost, Boja itd., itd. Sad, šta nam prirodne nauke kažu o tim "Silama"? ZVUK, kažu one, jeste *oset* koji je prozveo pritisak atmosferskih molekula na *membranu*, koja, stvarajući tanano treperenje u slušnom aparatu, to prenosi mozgu. *Svetlost* *IQ oset* koji je izazvao pritisak nepojmljivo sitnih vibracija etra na *mrežnjaču* oka.

Isto to kažemo i mi. Ali, to je naprosto posledica nastala u *našoj* atmosferi i njenom neposrednom okruženju, što sve, zapravo, spada u domen naše zemaljske svesti. *Jupiter Pluvius* poslao je svoj simbol u kišnim kapima od vode sastavljene, kako se verovalo, od dva "elementa" koje hemija razlaže i rekombinuje. Složeni molekuli su

u njenoj vlasti, ali atomi još uvek izmiču njenom zahvatu. Okultizam u svim tim Silama i ispoljavanjima vidi lestvicu čije niže prečke pripadaju *egzoterijskoj* fizici, a više potiču od žive, inteligentne, nevidljive Moći, koja je, po pravilu, nezainteresovani, a samo izuzetno svesni uzrok pojava rođenih iz čula koje se opisuju kao ovaj ili onaj prirodni zakon.

Mi kažemo i smatramo daje ZVUK, pre svega, ogromna okultna moć, da on ima ogromnu silu čijem se najmanjem potencijalu, kad se njime upravlja *okultnim znanjem*, ne bi mogao suprotstaviti ni elektricitet koji stvaraju milioni Nijagara. Može se proizvesti zvuk takve prirode da se Keopsova piramida podigne u vazduh, ili da se čovek na umoru, čak dok izdiše poslednji dah, oživi i ispuniti novom energijom i životnošću.

Jer, Zvuk stvara, tačnije međusobno privlači, elemente koji proizvode *ozon*, čija proizvodnja prevazilazi hemiju, ali spada u domen alhemije. On čak može da *vaskrsne* čoveka ili životinju čije se astralno "vitalno telo" nije nepopravljivo odvojilo od fizičkog tela presecanjem magnetske ili odičke žice. *Kao nekom koga su tri puta spasili od smrti* pomoću te moći, autorki ove knjige trebalo bi verovati da zna nešto o tome.

A ako sve ovo izgleda isuviše *nenaučno* da se na njega uopšte obrati pažnja, neka nauka objasni "kojim se mehaničkim ili fizičkim zakonima što su joj poznati objašnjava nedavno proizvedeni fenomen takozvanog "Kilijevog motora?" Šta je to što deluje kao čudesni generator nevidljive, ali strahovite sile, takve moći koja je ne samo u stanju da pokreće motor od 25 konjskih snaga, već je čak bila upotrebljena i da fizički podigne tu mašineriju? Pa ipak je to učinjeno naprosto prevlačenjem gudala preko zvučne viljuške, kao stoje više puta iznova pokazivano. Jer ta *etarska* sila, koju je otkrio poznati (u Americi, a sada i u Evropi) Džon Vorel Kili iz Filadelfije nije *halucinacija*. Uprkos njegovom neuspehu daje upotrebi, neuspehu koji su od početka predvideli i u njega bili ubeđeni neki okultisti, pojava koju je njen pronalazač prikazivao poslednjih nekoliko godina bila je sjajna, gotovo čudesna, ne u smislu *natprirodnog* već

Reč "natprirodan" podrazumeva daje nešto *iznad ili izvan* prirode. Priroda i Prostor su jedno. Sad, za metafizičare prostor postoji van svakog čina čulne

nadljudskog. Daje Kiliju bilo dozvoljeno da uspe, on bi mogao čitavu armiju za nekoliko sekundi da pretvori u atome, isto kao stoje to učinio sa mrtvim volom.

Čitaoca sada molimo da ozbiljnu pažnju ukaže ovoju novoootkrivenoj moći koju je njen pronalazač nazvao "Meduetarska Sila i Sile".

Po skromnom mišljenju okultista, kao i njegovih bliskih prijatelja, g. Kili iz Filadelfije je bio, i još uvek jeste, na pragu nekih od najvećih tajni Univerzuma, uglavnom onoga na čemu je izgrađena čitava misterija fizičkih sila i ezoterijsko značenje simbolike "Jajeta Sveta". Okultna filozofija, koja na ispoljeni i neispoljeni Kosmos gleda kao na JEDINSTVO, simboliše njegovu idealnu predstavu tim "Zlatnim Jajetom" sa dva pola na sebi. Pozitivan polje onaj koji deluje u ispoljenom svetu materije, dok je negativni pol izgubljen u nepoznatljivoj apsolutnosti SAT - "*Bivstvovanja*". Da li se ovo slaže sa filozofijom g. Kilija ili ne, ne možemo da kažemo, niti to zaista ima nekog velikog značaja. Međutim, njegove ideje o etarsko-materijalnom sklopu Univerzuma izgledaju neobično isto kao i naše, pošto su *u tom pogledu* gotovo identične. Evo njegovih reči koje su navedene u jednom dobrom pamfletu koji je sastavila gđa Blumfield-Mur, jedna bogata i uticajna američka gospoda, čije neprekidne napore u traganju za istinom nikad ne možemo dovoljno ceniti:

percepcije i predstavlja čisto subjektivnu predstavu; materijalizam bi, uprkos tome, hteo da ga na silu poveže sa ovom ili onom činjenicom čulnog opažanja. Za naša čula, *on je prilično subjektivan* kad ne zavisi ni od čega stoje unutar njega. Kako onda može bilo koja pojava ili bilo šta drugo *iskoračiti izvan ili biti izvedena van nečeg što nema granica?* Ali, kad prostorno pružanje postane čisto konceptualno i kad se o njemu misli u predstavama povezanim sa nekim delovanjem, kao stoje slučaj kod materijalista i fizičara, ipak, teško da oni imaju prava da definišu i prisvajaju ono što mogu ili ne mogu proizvesti Sile stvorene makar i unutar ograničenih prostora, pošto nemaju čak ni približnu ideju o tome šta te sile predstavljaju.

Nije ispravno, kad se govori o *idealizmu*, pokazivati da je on zasnovan na starim ontološkim pretpostavkama da stvari ili entiteti postoje nezavisno jedni od drugih i drugačije nego kao stanja međudnosa".

(*Stalo*)

U svakom slučaju, netačno je da se to kaže o idelizmu u Istočnoj filozofiji i *njenoj* spoznaju, jer je upravo obratno.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

G. Kili, objašnjavajući rad svog motora, kaže: " U zamisli bilo koje mašine koja je do danas konstruisana, nikad nije bio nađen medijum da se indukuje neutralni centar. Daje nađen, problemi tra- gača za *perpetuum mobilom* bi bili okončani i taj problem bi po- stao utvrđena i delatna činjenica. Takvoj spravi bi bio potreban samo početni impuls od nekoliko funti da bi je naterao da radi vekovi- ma. U zamisli mog vibratomog motora nisam težio da postignem neprekidno kretanje, ali, stvoreno je kolo koje zapravo *ivaa jedan neutralni centar* koji se može oživeti mojim vibratomim etrom i pod delovanjem pomenute supstance zaista predstavlja mašinu koja je realno nezavisna od mase (ili kugle)," a takvom je čini ču- desna brzina vibratomog kola. Ipak, uz svu njenu savršenost, ona se mora hraniti vibratomim etrom da bi se od nje načinio nezavi- san motor (. .)

Sve stmkture moraju biti zasnovane na snazi što odgovara teži- ni koju moraju da nose, ali osnove univerzuma počivaju na praznoj tački daleko sitnijoj od molekula; zapravo, da ispravno izrazimo tu istinu, na *interetarskoj tački* za koju je potreban beskonačan um da bi se razumela. Zagledati se u dubine jednog etarskog centra potpuno je isto kao i u ogromnom prostom nebeskog etra tražiti njegov kraj, sa ovom razlikom: što je jedan od njih pozitivno po- lje, a dngi je negativno. (. .)"

Ovo je, kao što se lako da videti, upravo istočnjačka doktrina. Nje- gova interetarska tačka je upravo *laja-tačka* okultista, koja, međutim, ne zahteva "beskonačni um da bije *razumeo*", već jedino specifičnu intuiciju i sposobnost da nađe njeno skrovište u ovom svetu materije. Naravno, *laja centar* se ne može proizvesti, ali *interetarski vakuum* može - kao što se pokazalo prilikom proizvođenja zvuka zvona u prostoru. Gospodin Kili, međutim, govori kao nesvesni okultista kad komentariše svoju teoriju planetarnog zaostajanja: -

Što se tiče zapremine planeta, pitali bismo, iz naučne perspek- tive, kako može da postoji tako ogromna razlika u zapremini plane- ta, a da ne naraši harmonično dejstvo koje ih je uvek karakterisalo? Na ovo pitanje mogu ispravno da odgovorim jedino ako uđem u progresivnu analizu, počev od rotirajućih etarskih centara, koje je

Nezavisan, u određenom smislu, ali ne i *nepovezan* sa njom.

fiksirao Tvorac, sa njihovom privlačnom ili akumulativnom moći. Ako pitate kakva je to moć koja svakom atomu etra daje njegovu nepojmljivu brzinu rotacije (ili početni impuls), moram da odgovorim da nijedan konačni um nikad neće biti u stanju da shvati šta je ona. Filozofija akumulacije je jedini dokaz daje takva moć data. Oblast, ako se može tako reći, jednog atoma, predstavlja, za privlačnu ili magnetsku, selektivnu ili pokretačku, sve privlačne i sve odbojne sile koje su karakteristične za najveće postojeće planete. Kada se taj atomski neutralni centar pomeri, planeta mora poći za njim. Neutralni centar od početka nosi sav teret nagomilavanja ostajući isti, zauvek uravnotežen u večnom prostoru.

G. Kili ilustruje svoju ideju o "neutralnom centru" na sledeći način:

Zamislićemo da, nakon akumulacije neke planete bilo kog prečnika, recimo 20.000 milja, manje ili više (jer veličina ne utiče na taj problem) dođe do istiskivanja celokupnog materijala, sa izuzetkom kore koja je debela 5.000 milja, i koje ostavlja prazninu između te kore i centra veličine loptice za bilijar; za pomeranje te male centralne mase bi onda bila potrebna ista sila kao i za pomeranje kore debele 5.000 milja. Staviše, ta mala centralna masa bi zauvek nosila teret te kore, održavajući je na istoj razdaljini i nikakva suprotstavljena moć, ma koliko velika, ne bi mogla da ih spoji. Mašta posrće kad pomisli na ogromni teret koji se oslanja na tu centralnu tačku u kojoj težina prestaje. (. . .) To je ono što podrazumevamo pod neutralnim centrom.

I ono što okultisti podrazumevaju pod "laja centrom".

Ovo su mnogi proglasili nenaučnim. Ali, takvo je sve što nije odobrila i u tačno određenom pravcu usmerila fizika. Ukoliko se prihvati objašnjenje samog pronalazača - a njegova objašnjenja koja su, kako smo приметili, prilično *ortodoksna* iz duhovne i okultne perspektive, ako ne i iz materijalističke spekulativne nauke (zvane *egzaktna*), u tom pogledu su takode i naša - šta nauka može da odgovori na već viđene *činjenice* koje niko više ne može da poriče? Okultna filozofija otkriva nekoliko svojih najvažnijih vitalnih tajni. Ona ih baca

"Pre *Fohat*", odgovorio bi okultista.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

kao dragocene bisere, jednu po jednu, daleko napred i u širinu, samo kad je plimskim talasom evolucije, koji čovečanstvo polako, tiho i sigurno nosi ka osvitu Šeste Rase, primora da to učini. Jer, kad jednom izađu van sigurnog nadzora svojih zakonitih naslednika i čuvara, te tajne prestaju da budu okultne: one ulaze u oblast javnosti i moraju da se izlože riziku da u rukama sebičnih - *Kaina* ljudske rase - postanu prokletstvo pre nego blagoslov. Ipak, kad god se rode takvi pojedinci kao stoje pronalazač *Etarske Sile* - Džon Vorel Kili - ljudi sa posebnim psihičkim i mentalnim sposobnostima, njima, uopšte uzevši, češće pomažu nego što ih ostavljaju da idu sami; ako ih ostave da se oslanjaju na sopstvene snage, oni posreću na svom putu, postajući veoma često mučenici i podležući beskrupuloznim manipulatorima. Samo, njima pomažu počf *uslovom da ni svesno ni nesvesno ne postanu dodatna pretnja svom vremenu: opasnost za siromašne* koja se danas opaža u svakonevnom istrebljenju siromašnih od strane bogatijih.* Ovome je potrebna kratka digresija i objašnjenje.

Pre nekih dvanaest godina, tokom stogodišnjice Izložbe u Filadelfiji, pisac ove knjige je, odgovarajući na usrdna pitanja jednog teozofa, jednog od najranijih poštovalaca g. Kilija, ponovila ono što je čula u krugovima u čije informacije nikad nije mogla da sumnja.

Rečeno je daje pronalazač "Samo-Motora" ono što se u žargonu kabalista naziva "*prirodno rođeni mag*". Daje bio i ostaće nesvestan punog obima svojih moći i da će ispoljiti samo one koje je otkrio i

Uzrok takvih psihičkih sposobnosti se saopštava u daljem tekstu.

Ovo je napisano pre dve godine, u vreme kad su nade u uspeh "Kilijevog motora" bile na vrhuncu. Ono stoje autorka rekla pokazalo se tačnim, doslovno, i sada je tome dodato samo nekoliko primedbi u pogledu neuspeha njegovih očekivanja koje je sada priznao i sam pronalazač. Međutim, reč *neuspeh* koja je ovde upotrebljena čitalac treba da razume u relativnom smislu, jer, kako objašnjava gđa Blumfild-Mur:

Ono što g. Kili dopušta je to daje, postoje bio ometen u primeni vibratome sile u mehanici, u prvom i drugom pravcu svojih istraživanja, bio prisiljen da prizna *komercijalni* neuspeh, ili da pokuša treće udaljavanje od svoje osnove ili principa, tražeći uspeh kroz neki drugi kanal.

... A taj "kanal" je *na fizičkom* planu.

potvrdio u svojoj sopstvenoj prirodi - *prvo*, zato što ih nikad ne bi mogao pustiti da se potpuno razmahnu, jer ih pripisuje pogrešnom uzroku i cfrugo, jer je iznad njegovih moći da drugima preda ono što predstavlja sposobnost urođenu njegovoj posebnoj prirodi. Otud se čitava tajna ne bi nikom trajno mogla dati na upotrebu u praktične svrhe⁷

Pojedinci rođeni sa takvim sposobnostima *msn* previše retki. To što se za njih ne čuje češće rezultat je činjenice da oni žive i umiru u potpunom neznanju da njima vladaju bilo kakve *abnormalne* moći. G. Kili poseduje moći koje se zovu "abnormalnima" samo zato što se o njima danas isto tako malo zna kao što se znalo o cirkulaciji krvi u Harvejevo vreme. Krv je postojala i ponašala se kao i danas u prvom čoveku rođenom od žene, a isti je slučaj i sa onim *principom* u čoveku koji može da kontroliše i vodi eteričku vibratomu silu. U svakom slučaju, ona postoji u svim smrtnicima čija su unutrašnja sopstva usled direktnog nasleđa povezana sa onom grupom *Đan Kohana* koja se zove "prvorodeni od *Etra*". Covečanstvo, fizički gledano, podeljeno je na različite grupe, od kojih je svaka povezana sa jednom od đaničkih grupa koje su prve *iovm\rdXQ* psihičkog čoveka (vidi odeljke I, II, III, IV, V u komentarima na Stancu VII). G. Kili je u tom pogledu veoma povlašćen i štaviše, pošto je pored svog psihičkog temperamenta još i intelektualni genije za mehaniku, može zato da postiže najčudesnije rezultate. Neke je već postigao - više nego stoje bilo koji drugi smrtnik, koji nije iniciran u krajnje misterije, u ovom dobu, postigao do danas. Ono stoje on uradio svakako je sasvim dovoljno "da čekićem nauke uništi idole nauke" - idole od materije na glinenim nogama - kao što njegovi prijatelji ispravno predviđaju i govore o njemu. A ni autorka ovog dela ne bi se ni na trenutak usprotivila gospođi Blumfild-Mur, kad ona u svom članku *O Psihičkoj sili i Eteričkoj sili* izjavljuje da je g. Kili kao filozof "dovoljno veliki u duši, dovoljno mudar u umu i dovoljno uzvišen po smelosti da bi prevazišao sve teškoće i da bi se na kraju predstavio javnosti kao najveći pronalazač i izumitelj na svetu."

Dalje ona piše:

Saznali smo da se ove primedbe ne odnose na najnovije otkriće g. Kilija; samo vreme može da pokaže tačnu granicu njegovih dostignuća.

TAJNA DOKTRINA « KOSMOGENEZA

Neka Kili i ne učini više od toga da izvede naučnike iz sumračnih predela u otvoreno polje elementalne sile, gde su gravitacija i kohezija izmeštene iz svojih domova i izmenjenog delovanja, gde iz jedinstva porekla emanira beskrajna energija u raznolikim oblicima, pa će steći besmrtnu slavu. Neka pokaže, na propast materijalizma, da univerzum oživljava tajanstveni princip kome je materija, ma koliko savršeno bila organizovana, apsolutno potčinjena, on će doneti veću duhovnu dobrobit našoj rasi od bilo koje što je savremeni svet video. Neka bude u stanju da u tečenju bolesti finiji prirodni silama zameni grube materijalne agense koji su poslali više ljudskih bića u grob nego rat, pošasti i glad zajedno, biće zaslužan i čovečanstvo će mu biti zahvalno. Sve to i više od toga će učiniti samo ako on i drugi, koji godinama posmatraju njegov napredak dan za danom, ne budu isuviše vatreni u svojim očekivanjima.

Pišući u T. P. S (*Theosophical Publication Society*) seriji (br. 9), ista gospoda, u svom pamfletu *Kilijeve Tajne*, ističe pasus iz jednog članka koji je pre niza godina napisala autorka ove knjige, u svom časopisu, *Teozofu*:

Autor pamfleta br. 5 koje je izdalo *Theosophical Publication Society*, *Staje materija i staje sila*, o njima kaže: "Naučnici su upravo otkrili "četvrto stanje materije", dok su okultisti pre mnogo godina prodrli u šesto i zato ne da pretpostavljaju, već znaju za postojanje sedmog, poslednjeg. To znanje sadrži jednu od tajni takozvane Kilijeve "složene tajne". Mnogima je već poznato da njegova tajna uključuje "uvećanje energije", izolovanje etra i prilagodavanje dinasferičke sile mašineriji.

Baš zato što bi Kilijevo otkriće dovelo do saznanja o jednoj od najokultnijih tajni, tajni kojoj se nikad ne može dozvoliti da padne u ruke masa, njegov neuspeh da svoja otkrića privede njihovom logičkom kraju okultistima izgleda izvestan. Ali, više o tome malo kasnije. Čak i u svojim ograničenjima, to otkriće se može pokazati veoma korisnim. Jer: -

Korak po korak, sa strpljivom istrajnošću kojoj će svet jednog dana odati poštovanje, ovaj genijalni čovek obavio je svoja istraživanja, prevazilazeći ogromne teškoće koje su se stalno iznova

Sila koja dolazi

pojavljujvale na njegovom putu i koje su, svima osim njemu, izgledale kao nesavladive prepreke daljem napretku, ali, nikad kažiprst čovečanstva nije tako jasno ukazao na čas kad se sve sprema za dolazak novog oblika sile koju ono čeka. Priroda, koja uvek nevoljno odaje svoje tajne, sluša zahteve koje joj je postavio njen gospodar, neophodnost. Svetski rudnici uglja ne mogu više da odgovore neprekidnoj eksploataciji. Paraje dostigla svoj najveći domet i ne ispunjava zahteve ovog doba. Ona zna da su joj dani odbrojani. Elektricitet se povlači, suspregnutog daha, zavisano od približavanja svoje sestre-sadruga. Vazdušni brodovi lebde na sidra, tako reći, čekajući na silu koja će plovidbu vazduhom učiniti realnom. Isto kao što ljudi iz kancelarija razgovaraju telefonom sa svojim ukucanima, tako će i stanovnici raznih kontinenata razgovarati preko okeana. Mašta zastaje kad pokuša da predvidi velike rezultate tog čudesnog otkrića pošto se primeni na zanatstvo i mehaniku. Preuzimajući presto sa koga će para biti prisiljena da abdicira, dinasferička sila će vladati svetom snagom koja će tako moćno uticati na civilizacijske interese da nijedan konačni um ne može predvideti rezultat. Lorens Olifant, u svom predgovoru za *Naučnu religiju*, kaže: "Nova etička budućnost sviće za ljudsku rasu - svakako, ona koja joj je veoma potrebna." Ni na koji način ne bi ta nova etička budućnost tako široko, tako univerzalno započela, kao kad bi se dinasferička sila upotrebila u korisne svrhe u životu. (. . .)

I okultisti su spremni da priznaju sve to stoje napisao ovaj rečiti autor. Molekulama vibracijaje, nesumnjivo, "legitimna Kilijeva oblast istraživanja", a otkrića koja je on načinio pokazaće se čudesnim ~ ipak *samo u njegovim rukama i pomoću njega samog*. Svet će zasad dobiti samo ono što mu se može bezbedno poveriti. Istina ove tvrdnje, možda, još uvek nije osvanula i samom pronalazaču, jer on piše daje apsolutno siguran da će postići sve stoje obećao i potom to dati svetu, ali, i on će morati da shvati ovo što smo rekli, i to ne u previše dalekoj budućnosti. A ono što kaže u vezi svog rada predstavlja dobar dokaz za to:

U razmatranju rada moje mašine, da bi stekao makar i približnu predstavu o njenom načinu rada, posetilac mora da odbaci *sve misli o mašinama koje rade na principu pritiska i isparavanja, širenja pare ili drugih analognih gasova koji pritiskaju neki podupirač, kao stoje to klip parne mašine*. Moja mašina nema ni klip ni ekscentre,

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

niti se vrši ni promil pritiska na mašinu, ma kolike da su njene dimenzije ili kapaciteti.

Moj sistem je u svakom delu i detalju, podjednako i u razvoju moje moći kao i u svakom ogranku njenog korišćenja, *zasnovan i utemeljen na rezonantnoj vibraciji*. Ni na koji drugi način ne bi bilo moguće pobuditi ili razviti moju silu, a podjednako bi nemoguće bilo i da moja mašina radi na bilo kom drugom principu. (. . .) Ona je, međutim, pravi sistem i zato će sve moje operacije biti vodene na taj način - to će reći, moja snaga će se stvarati, moja mašina raditi, moj top delovati *pomoću žice*.

Tek posle mnogo godina neprekidnog rada, i gotovo bezbrojnih eksperimenata, u koje spada ne samo konstruisanje velikog broja krajnje specifičnih mehaničkih struktura i najdetaljnijih istraživanja i proučavanja pojava osobina supstance "etra" po sebi, bio sam u stanju da stvorim komplikovani mehanizam i da steknem, kako tvrdim, *vladanje nad tom suptilnom i čudnom silom sa kojom radim*.

Pasusi koje smo mi podvukli odnose se direktno na okultnu stranu primene vibratome sile, ili onog što g. Kili zove "rezonantna vibracija". "Žica" je već korak niže ili silazak sa eteričkog nivoa na zemaljski. Pronalazač je činio čuda - reč "čudo" nije preterana - kad je delovao samo pomoću meduetarske sile, petog i šestog principa Akaše. Od generatora "dugog šest stopa" on došao do "jednog ne većeg od starinskog srebrnog sata"; i to je samo po sebi čudo genija za *mehaniku* (ali ne duhovnog genija). Ali, kao stoje to dobro izrazila njegova velika pokroviteljka gđa Blumfild-Mur, "dva oblika sile sa kojima je eksperimentisao i pojava koja ih je pratila, predstavljaju antiteze jedana drugoj." Jednu stvara i na nju deluje samo on. Niko ko bi ponovio stvar koju je on učinio *ne bi proizveo iste rezultate*. "Kilijev etar" je zaista delovao, dok "etar Smita i Brauna" nikad ne bi dao rezultate. Jer, Kilijeva dosadašnja teškoća je bila da proizvede mašinu koja bi razvila i regulisala tu "silu" bez intervencije bilo koje "snage volje", ili ličnog uticaja rukovaoca, svesnog ili nesvesnog. U tome je pogrešio što se tiče drugih, jer *niko osim nje*ga ne bi bio u stanju da rukuje takvim mašinama. Okultno gledano, to je bilo daleko naprednije dostignuće nego "uspeh" koji on predviđa za svoju "žicu", ali se rezultatima koji se dobijaju sa *petog i šestog plana* etarske (ili astralne sile) *nikad neće dopustiti da služe*

Sila koja dolazi

u svrhe trgovine i saobraćaja. Sledeća tvrdnja čoveka koji blisko poznaje velikog pronalazača dokazuje daje Kilijev organizam direktno povezan sa dobijanjem čudesnih rezultata.

U jednom trenutku, suvlasnici "Kili Motor kompanije" ubacili su u njegovu radionicu čoveka sa izričitim ciljem da otkrije njegovu tajnu. Nakon šest meseci posmatranja izbliza, jednog dana on reče Kiliiju: "Sad znam kako se to radi." Oni su zajedno postavljali mašinu, a Kili je rukovao ručicom koja je uključivala i isključivala silu. "Onda pokušaj", glasio je odgovor. Čovek je okrenuo ručicu i ništa se nije desilo. "Hajde da još jednom vidim kako to radiš", reče čovek Kiliiju. On se složi, i mašina smesta proradi. Onaj drugi je opet probao, ali bez uspeha. Kili mu stavi ruku na rame i reče mu da proba još jednom. On to učini, i istog trenutka poteče struja. Ova činjenica, ako je tačna, objašnjava stvar.

Rečeno nam je da g. Kili definiše elektricitet "kao određenu vrstu atomskih vibracija". U tome je sasvim u pravu, ali, to je elektricitet na zemaljskom planu, i u zemaljskim relacijama. On procenjuje: -

Molekularne vibracije	na	100.000.000 u sekundi
Intermolekulame vibracije	na	300.000.000 u sekundi
Atomske vibracije	na	900.000.000 u sekundi
Interatomske vibracije	na	2.700.000.000 u sekundi
Etarske vibracije	na	8.100.000.000 u sekundi
Međuetarske vibracije	na	24.300.000.000 u sekundi

Ovo dokazuje ono što tvrdimo. To nisu vibracije koje bi se mogle izračunati pa čak ni *približno* proceniti izvan "domena četvrtog Fohatovog sind\ da upotrebimo okultni izraz, ili onog kretanja koje odgovora formiranju svetleće materije g. Kruksa, ili pre nekoliko godina olako nazvanog, "četvrtog stanja materije" - *na ovom našem nivou.*

Ako se postavi pitanje zašto g. Kiliiju nije bilo dopušteno da pređe određenu granicu, odgovor je lak: zato što je to što je on nesvesno otkrio stravična zvezdana Sila, koju su Atlantidani poznavali i zvali je MAŠ-MAK, a arijevski Rišiji u svojoj *Aštar Vidji* imenom koje ne bismo želeli da kažemo. To je *vril* Bulver Litonove "*Nastupa-*

TAJNA DOKTRINA « KOSMOGENEZA

juće Rase"* a i budućih rasa našeg čovečanstva. Možda je termin "vril" fantazija, ali, sama Sila je činjenica u koju se u Indiji isto tako malo sumnja kao i u samo postojanje njihovih Rišija, pošto se ona pominje u svim tajnim spisima.

To je ona vibratoma sila koja je, kad je sa *Agni Rata*, učvršćenog na letećoj mašini, balonu, prema instrukcijama iz *Aštar Vidje*, usmerena na jednu armiju, pretvorila u pepeo 100.000 ljudi i slonova, isto tako lako kao što bi to učinila sa mrtvim pacovom. Ona se alegorijski pominje u *Višnu Purani*, u *Ramajani* i drugim delima, u bajki o mudracu Kapili čiji je »og/eJ pretvorio 60.000 sinova kralja Sagara u brdo pepela i koja se objašnjava u ezoterijskim delima u kojima se o njoj govori kao o *Kapilakša* - "Kapilinom Oku".

I zar našoj generaciji treba dopustiti da tu satansku silu doda svom arsenalu anarhističkih igračaka, poznatih pod nazivima melenit, dinamit, paklene mašine, eksplozivne pomorandže, "korpe sa cvećem" i sličnim nedužnim imenima? Zar taj destruktivni agens, koji bi, kad se jednom nade u rukama nekog savremenog Atila, tj. krvožednog anarhiste, za nekoliko dana doveo Evropu u njeno prvobitno haotično stanje bez preživelih da ispričaju šta se desilo - zar ta sila treba da postane zajednička svojina svih ljudi?

Ono stoje g. Kili već učinio krajnje je veličanstveno i čarobno; pred njim stoji dovoljno rada na demonstraciji svog novog sistema da "sruši ponos materijalistički orijentisanih naučnika, otkrivajući misterije koje leže van domena sveta materije", ne otkrivajući je nehotice svima. Jer, svakako da bi psihici i spiritualisti - kojih ima priličan broj u evropskim armijama - prvi lično iskusili plodove takvih otkrivenih misterija. Hiljade njih (a verovatno bi im pravili društvo i narodi čitavih zemalja) brzo bi se našle u plavom Etru, ako bi takva sila bila čak samo delimično otkrivena, a da i ne govorimo o tome da postane poznata javnosti. Otkriće te sile u njenoj potpunosti je nekoliko hiljada - ili da kažemo sto hiljada? - *godina preuranjeno*. Pravo mesto i vreme za nju će doći tek kad se veliki ričući potop gladi, bede i mizerno plaćenog rada ponovo ukloni - kao što će se to desiti kad se najzad udovolji pravednim zahtevima mnogih,

* Novela *Vril, Moć nastupajuće rase* objavljena je na srpskom jeziku, u izdanju "Metaphysica", Beograd, 2006. godine, u prevodu Aleksandra Dramićanina. (nap. ured.)

Sila koja dolazi

kad proletarijat bude postojao samo po imenu i kad zamre žalosni vapaj za hlebom, koji odzvanja čitavim svetom bez odgovora.

To se može ubrzati širenjem učenosti i novim mogućnostima za rad i iseljavanje, sa boljim perspektivama od onih koje danas postoje, / *na nekom novom kontinentu koji bi mogao da se pojavi*. Tek tada bi "Kilijev Motor i Sila", kako ih je *izvorno zamislio* on sam i njegovi prijatelji, došli u obzir, jer *bi više bili potrebni siromašnima nego bogatima*.

U međuvremenu, sila koju je on otkrio delovaće kroz žice i ako on u tome uspe, to će biti sasvim dovoljno da ga današnja generacija proglasi najvećim pronalazačem ovog doba.

Ono što g. Kili kaže o *Zvuku i Boji* takode je ispravno iz okultne perspektive. Čujmo ga kako govori, kao da su ga došli "Bogovi-otkrivatelji" i kao daje čitavog svog života gledao u dubine Oca-Majke *Aithera*.

Poredeći gustinu atmosfere sa gustinom etarskih tokova, koje je on dobio u svojim eksperimentima da bi vibracijama razbio molekule vazduha. Kili kaže da: -

(. . .) je ona kao gustina platine prema vodoniku. Razdvajanje molekula vazduha dovodi nas samo do prve podgrupe, intermolekulamo do druge, atomsko do treće, interatomske do četvrte, etarske do pete i međuetarske do šeste podgrupe, ili pozitivnog spajanja sa sjajnim etrom. U mojoj uvodnoj raspravi sam izneo tvrdnju da je to vibratorni omotač svih atoma. U mojoj definiciji atoma ne ograničavam se na *šestu* podgrupu gde se sjajni etar razvija u svom grubom obliku, kako to moja istraživanja pokazuju.' Mislim da će današnji fizičari ovu ideju proglasiti nedonoščetom fantazije. Moguće je da će vremenom na tu teoriju pasti svetlost koja će njenu jednostavnost izneti u prvi plan kako bi bila naučno ispitana. Zasad mogu jedino daje poredim sa nekom planetom u tamnom svemiru, gde sunce nauke još nije doprlo. (. . .)

Pretpostavljam daje zvuk, kao i miris, stvarna supstanca nepoznate i čudesne razređenosti, koji emanira iz tela u kome je indukovani udarcem i da izbacuje apsolutne čestice materije, interatomske

Ovo odgovara okultističkoj podeli, pod drugim nazivima

Baš tako, pošto izvan toga postoji *sedma*, koja započinje isto nabranje od prvog do poslednjeg, na drugom i višem nivou.

TAJNA DOKTRINA « KOSMOGENEZA

čestice, brzinom od 1.120 stopa u sekundi, a 20.000 u vakuumu. Supstanca koja se tako rasejava je nerazdvojni deo pobuđene mase i ako bi se u tom pobuđenju držala stalno, nakon određenog perioda vremena bi je potpuno upila atmosfera, tačnije, ona bi kroz atmosferu prošla u visinu čija razredjenost odgovara stanju one podgrupe koja upravlja njenim oslobađanjem od roditeljskog tela. (. . .)

Zvuči zvučne viljuške, podešeni tako da proizvode etarske akorde, dok šire svoje tonove (sastavke) potpuno prožimaju sve supstance koje se nalaze u domenu njihovog atomskog bombardovanja. Zvonjava zvona u *vakuumu* oslobađa te atome sa istom brzinom i zapreminom kao i u vazduhu; i kad bi pobuđenje zvona potrajalo neprekidno tokom nekoliko miliona vekova, zvono bi se potpuno vratilo svom prvobitnom elementu; i kad bi komora bila hermetički zatvorena i dovoljno čvrsta, zapremina vakuuma koja okružuje zvono bila bi podvrgnuta pritisku od više hiljada kilograma po kvadratnom centimetru, koji bi vršila razvijena razredjena supstanca. Po mojoj proceni, ispravna definicija zvuka je poremećaj atomske ravnoteže, koji probija stvarne atomske čestice, i supstanca koja se na taj način oslobađa svakako mora biti neka vrsta etarskog toka. Zar je nerazumno da se, pod tim uslovima, pretpostavi kako bi telo, ako bi se taj tok održao i ono tako lišilo svog elementa, tokom vremena potpuno nestalo? Sva tela su prvobitno formirana od tog visokorazredjenog etra, životinjska, biljna i mineralna, i ona se samo vraćaju svom gasovitom stanju kad se dovedu u stanje drugačije ravnoteže. (. . .)

Sto se tiče mirisa, neku određenu predstavu o njegovoj krajnjoj i neverovatnoj razredjenosti možemo da steknemo ako uzmemo u obzir da jedno zrno mošusa može dugi niz godina da prožima veliku oblast atmosfere; i ako se on izmeri nakon tog dugog perioda, videće se da se nije značajno smanjio. Veliki paradoks koji se tiče toka mirisnih čestica je da se one mogu držati zarobljene u staklenoj posudi! Tu je supstanca znatno razredjenija od stakla koje je sadrži, pa ipak ne može da umakne. To je kao da sito, sa dovoljno velikim rupama da kroz njih mogu da prođu klikeri, drži fmi pesak koji kroz njega ne može da prođe; zapravo, molekulama posuda drži atomsku supstancu. To je problem koji bi blokirao one koji prestanu da ga priznaju kao problem. Ali, iako je miris beskrajno razreden, on stoji u veoma grubom odnosu prema supstanci one podgrupe koja vlada magnetskim tokom (tokom privlačenja, ako vam je volja da ga tako nazovete). Ta podgrupa je odmah do zvu-

ka, ali je iznad zvuka. Delovanje toka magneta donekle se poklapa sa primajućom i raspodeljujućom funkcijom ljudskog mozga, koji uvek daje nezatni deo od onog što prima. To je sjajan primer vladanja uma nad materijom, uma koji postepeno razgrađuje materiju dok ne dođe do rastvaranja. Magnet koji bi radio u istom tom odnosu postepeno bi izgubio snagu i postao inertan. Ako bi se odnos koji postoji između uma i materije mogao ujednačiti i održati takvim, mi bismo večno živeli u našem fizičkom obliku, jer ne bi bilo fizičkog razgrađivanja. Ali, to fizičko razgrađivanje u svom ishodu vodi izvoru daleko više razvijenosti - odnosno oslobođenju čistog etra od grube molekularne strukture, što je, po mojoj proceni, veoma poželjno.

(Iz članica gđe Blumjild-Mur, Nova filozofija)

Moglo bi se primetiti da, osim nekih sitnih razlika, nijedan adept ni alhemičar, ma koliko da se oni protive novim pogledima, ne bi to mogao *bolje objasniti u svetlu savremene nauke*. Ovo je, u svojim fundamentalnim principima, ako ne i u detaljima, *čist i jednostavan okultizam*, a isto tako, uprkos tome, takode i *savremena filozofija prirode*.

Ta "Nova Sila", ili kako bi je već savremena nauka mogla nazvati, čiji su efekti neporecivi - koju je priznalo više prirodnjaka i fizičara koji su posetili Kilijevu laboratoriju i lično se uverili u nje-
ne strahovite efekte ~ staje ona? Da li je ona "način kretanja", takode, "u vakuumu", pošto nema materije da ga stvori izuzev Zvuka ~ koji je, nesumnjivo, samo još jedan oblik kretanja, *oset* koji, kao i boju, proizvode vibracije? Isto tako kao što potpuno verujemo u te vibracije kao najbliži - neposredni - uzrok takvih oseta, mi potpuno odbacujemo jednostranu naučnu teoriju da *ne postoji činilac* koji bismo smatrali spoljašnjim za nas, osim etarskih ili atmosferskih vibracija.*"

U tom pogledu američki "supstancijalisti" ne greše (iako su u svojim pogledima isuviše antropomorfistički i materijalistički da bi ih okultisti mogli prihvatiti), kad preko gđe M. S. Organ, lekarke, izjavljuju da -

(. . .) mora da postoje pozitivna entitetska svojstva objekata koja su u stalnom odnosu prema nervima životinjskih oseta, inače ne bi moglo biti percepcije. Nikakav utisak bilo koje vrste ne može se utisnuti u mozak, nerve ili um - nijedan stimulus niti dejstvo - ukoliko ne postoji stvarno i direktno opštenje sa supstancijalnom silom.

TAJNA DOKTRINA * KosMOGENEZA

Postoji *transcendentalni* niz uzroka koji su pokrenuti - da tako kažemo - pri hkom javljanja tih fenomena, čiji izvor i prirodu, to nisu u vezi sa našim uskim opsegom spoznaje mogu da otkriju i razumeju jedino duhovne sposobnosti jednog adepta. One su, kao što to Asklepije kaže kralju, "betelesne telesnosti" - kao što je to "odraz u ogledalu" i "apstraktni oblici" koje *mi vidimo, čujemo i mirišemo* u našim snovima i vizijama. Kakve veze sa tim imaju "načini kretanja", svetlost i etar? Pa opet mi ih vidimo, čujemo, mirišemo i dodirujemo, dakle, oni su za nas sa isto toliko stvarnosti u našim snovima kao i bilo koja druga stvar na ovom nivou Maje.

"Supstancijalnom" utoliko ukoliko se ona pojavljuje u uobičajenom smislu te reci u ovom univerzumu *iluzije* i MAJE, naravno, ne u stvarnosti. Ta sila može biti krajnje razređen i sublimiran nematerijalni Entitet (?). Pa ipak, ona mora da postoji, jer nijedno čulo ili sposobnost ljudskog bića ne bi moglo imati percepciju ili biti pokrenuto na delovanje bez neke supstancijalne sile koja dolazi u kontakt sa njim. To je osnovni zakon koji važi za čitav organski i mentalni svet. U pravom filozofskom smislu, ne postoji tako nešto kao stoje nezavisno delovanje, jer je svaka sila ili supstanca u meduodnosu sa nekom drugom silom ili supstancom. Možemo sa isto toliko istinitosti i razloga da tvrdimo kako nijedna supstanca ne poseduje bilo kakvo urođeno svojstvo ukusa ili mirisa - ukus i miris su naprosto oseti koje su izazvale vibracije i otuda puka iluzija o životinjskim percepcijama. (. . .)

XI

O ELEMENTIMA I ATOMIMA

Metafizička Hernija * Šta su Sedam Planeta? * Ciklični Pad Bogova

IZ PERSPEKTIVE NAUKE I OKULTIZMA

Kad jedan okultista govori o "Elementima" i ljudskim Bićima koja su živela u onim geološkim dobima za čije se trajanje smatra, po mišljenju jednog od najboljih engleskih geologa, da gaje isto tako nemoguće odrediti baš kao i prirodu materije, to je zato što on zna šta govori. Kad kaže "Čovek" i Elementi, on niti misli na "čoveka" u njegovom današnjem fiziološkom i antropološkom obliku, niti na elementalne atome, te hipotetičke koncepcije, entitetske apstrakcije materije u njenom visokorazređenom stanju, kakve danas postoje u naučnim umovima, niti, opet, na složene Elemente iz starine. U okultizmu reč *Element* znači "rudiment" u svakom smislu. Kad kažemo "Elementarni Čovek", mi mislimo ili na uvodni, početni nacrt čoveka, u njegovom nedovršenom i nerazvijenom stanju, dakle u onom obliku koji se nalazi skriven u fizičkom čoveku tokom njegovog života, ili onom obliku koji na neko vreme nadživljava materijalno telo

U odgovor jednom svom prijatelju, taj istaknuti geolog piše:

(...) Jedino mogu da kažem, u odgovor na tvoje pismo, daje zasad, a možda će i uvek biti tako, NEMOGUĆE, čak ni približno, svesti geološko vreme na godine, pa čak i na milenijume.

potpis Viljem Pengeli (fVilliam Pengelly), F.R.S.

i koji je bolje poznat kao "Elementarni".[^] Što se tiče "Elementa", kad se taj termin koristi metafizički, on znači, za razliku od onog smrt-nog, početnog *božanskog* čoveka, u njegovoj fizičkoj upotrebi, tek razvijenu materiju u njenom prvom nediferenciranom stanju, ili u stanju *laje*, koje je večno i *normalno* stanje supstance, koja se diferencira samo periodično i tokom te diferencijacije se nalazi u *nenormalnom* stanju - drugim recima, u prolaznoj iluziji čula.

Što se tiče takozvanih "elementalnih atoma", okultisti ih zovu tim imenom u značenju koje je analogno onome koje Indusi daju Brami kada ga zovu ANU, "Atom". Svaki elementaM *atom*, u potrazi za kojim je više hemičara sledilo put koji su obeležili alhemičari, po njihovom čvrstom uverenju (kada ono nije *znanje*) predstavlja jednu DUŠU, ne obavezno bestelesnu dušu, već DIVU, kako je zovu Indusi, centar *potencijalne vitalnosti*, sa skrivenom inteligencijom u sebi, a u slučaju složenih Duša - inteligentno aktivno POSTOJANJE, od najvišeg do najnižeg reda, oblik sastavljen od više ili manje diferencijacija. Treba biti metafizičar - i to istočnjački metafizičar - da bi se razumelo Što pod tim podrazumevamo. Svi ti atomi-Duše su diferencijacije JEDNOG i stoje u istom odnosu prema njemu kao i *božanska duša* - Budi - prema svom informišućem i neodvojivom Duhu ili *Atmanu*.

Savremeni fizičari, dok od drevnih naroda pozajmljuju njihovu atomsku teoriju, zaboravljaju jednu stvar, najvažniju u toj doktrini, i zato dobijaju samo ljuštore i nikad neće biti u stanju da dopru do jezgra. Usvajajući fizičke atome, oni ostavljaju po strani sugestivnu činjenicu da su od Anaksagore pa do Epikura, rimskog Lukrecija i na kraju čak do Galileja, svi ti filozofi manje ili više verovali u *žive* atome, a ne u nevidljive čestice takozvane "grube" materije. Po njihovom mišljenju, rotaciono kretanje su stvorili veći (čitaj: božanskiji i čistiji) atomi koji su potisnuli naniže druge atome; oni lakši su istovremeno povučeni naviše. Ezoteričko značenje toga je neprekidna ciklička kriva diferenciranih elemenata, koja osciluje naniže i naviše kroz intercikličke faze postojanja, dok svaki od njih ponovo ne dosegne početnu tačku svog rođenja. Ta ideja je bila isto toliko metafizička koliko i fizička; skriveno tumačenje obuhvata "bogove" ili duše u obliku atoma, kao *uzroke* svih *po-*

Platon govori o iracionalnim, vrtložnim Elementima "sastavljenim od vatre, vazduha, vode i zemlje", znači o Elementarnim Demonima (vidi *Timej*).

O elementima i atomima

sledica proizvedenih na zemlji *lučenjima* iz tih božanskih tela.^ Nijedan drevni filozof, čak ni jevrejski kabalista, nikad nisu razdvajali duh od materije i obrnuto. Sve vodi poreklo iz JEDNOG i pošto potiče iz jednog, na kraju se mora vratiti Jednom. "Svetlost postaje toplota i očvršćava u vatrene čestice, koje od tog žarenja postaju hladne, čvrste čestice, okrugle i glatke. I to se naziva *Dušom*, zarobljenom u svojim haljinama materije." *Atomi i Duše* su na jeziku inicijata sinonimi. "Vrtložne duše", *Gilgulem*, doktrina u koju je verovalo tako mnogo učenih Jevreja (vidi Mekenzijevu *Kraljevsku masonsku enciklopediju*), nema drugog ezoteričkog značenja. Učeni jevrejski inicijati pod "Obećanom zemljom" nikad nisu mislili samo na Palestinu, već na istu onu *Nirvanu* na koju misle učeni budisti i bramini - nedra VEČNOG, koje simbolizuju Avramova nedra i Palestina kao njihov supstitut na Zemlji.^ Prolazak DUŠE-ATOMA "kroz Sedam Planetarnih Soba" ima isto metafizičko, a takode i fizičko značenje. Ovo poslednje ima kada se kaže da se *rastvorila u Etru* (vidi *Razotkrivenu Izidu*, tom I, str. 297). Čak i Epikur, *ateista zaprimer* i materijalista, znao je za drevnu Mudrost i toliko verovao u nju daje učio kako je Duša (potpuno različita od besmrtnog Duha kadje on *skriven* u njoj, kao i u svakoj atomskoj čestici) sastavljena od fine, nežne suštine, formirane od *najglatkijih, najokruglijih i najfinijih atoma*.

Platon koristi reč "*lučenja*" ili vrtložni Elementi (*TimeJ*).

Valentinova *Ezoteričica rasprava: Doktrina o Gilgulu*.

Svakako da nijedan *obrazovani* Jevrejin nikad ne bi verovao u *bukvalni* smisao te alegorije - naime, da "tela Jevreja sahranjena u stranim zemljama sadrže u sebi princip Duše koji ne može da se smiri dok procesom, koji se naziva "vrtloženjem duše", besmrtna čestica opet ne stigne do svetog Tla "Obećane zemlje". Jednom okultisti je smisao toga očigledan. Pretpostavlja se da se taj proces postiže nekom vrstom metempsihoze, tako što se psihička iskra prenosi kroz pticu, ribu, zver i najsićušnijeg insekta (vidi *Kraljevsku masonsku enciklopediju* Makenzija). Ta alegorija se odnosi *na atome tela*, od kojih svaki mora da prođe kroz sve oblike, dok ne dosegne *krajnje* stanje, koje predstavlja početnu tačku putovanja svakog atoma - njegovo prvobitno *laja* stanje. Ali, prvobitno značenje *Gilgulema* ili "Vrtloženja Duša", bila je ideja o reinkarnaciji Duša ili *Ega*. "Sve Duše idu u *gilgulah*" u ciklusu ili procesu kruženja, tj. sve one prolaze kroz cikličku putanju reinkamacija. Neki kabalisti tumače tu doktrinu kao da ona znači samo neku vrstu čistilišta za duše onih iskvarenih. Ali, nije tako.

I to pokazuje da su drevni inicijati, koje je manje ili više vemo sledila čitava profana antika, pod terminom "ATOM" podrazumevali Dušu, Genija ili Anđela, prvorodenog od večno skrivenog UZROKA svih uzroka, i u tom smislu njihovo učenje postaje razumljivo. Oni su tvrdili, kao i njihovi naslednici, da postojanje Bogova i Genija, anđela ili "demoni" nije spolja, ili nezavisno od Univerzalnog *Plenuma*, već da je unutar njega. Jedino je taj *Plenum* tokom životnih ciklusa beskonačan. Oni su priznavali i učili dobar deo onoga čemu uči i savremena nauka danas - naime, postojanju prvobitne "Supstance Sveta ili Kosmičke Supstance", od koje su formirani svetovi, uvek i večno homogeni, osim tokom njihovog periodičnog postojanja, kad ona diferencira svoju univerzalnu rasprostranjenost u beskrajnom prostoru - i postepenom formiranju nebeskih tela iz nje. Oni su poučavali o revoluciji Neba, rotaciji Zemlje, heliocentričnom sistemu i atomskim vrtlozima - Atomima - u stvarnosti. Dušama i inteligencijama. Ali, ti "atomisti" su bili duhovni, krajnje transcendentni i filozofski panteisti. Oni nikad ne bi začeli, niti bi o tome i sanjali, čudovišno oprečno potomstvo, košmar naše savremene civilizovane Rase, naime - *neživu* materiju, atome koji sami sebe vode, a sa druge strane vankosmičkog Boga.

Možda bi bilo korisno da se pokaže staje u učenjima drevnih inicijata bila Monada i kakvo je njeno poreklo.

Savremena egzaktna nauka, čim je počela da izlazi iz puberteta, opazila je veliki i do danas *egzoterički* aksiom da ništa - bilo u duhovnom, psihičkom ili fizičkom domenu bića - ne bi moglo da proizađe iz ničega. Ne postoji uzrok u ispoljenom univerzumu koji nema odgovarajuće posledice, bilo u prostoru, bilo u vremenu, niti može postojati bilo kakva posledica bez svog prvobitnog uzroka, koji i sam svoje postojanje duguje nekom višem - a krajnji i apsolutni uzrok za čoveka mora zauvek da ostane neshvatljivi BEUZROČNI UZROK. Ali, čak ni to nije rešenje i na njega se mora gledati, ako ga uopšte razmatramo, iz najviše filozofske i metafizičke perspektive, inače je najbolje da tom problemu i ne prilazimo. On predstavlja apstrakciju, na čijem pragu ljudski razum - koliko god da je uvežban u metafizičkim tananostima - drhti, preteći da će kolabirati. Ovo se može pokazati bilo kom Evropljaninu koji bi se poduhvatio da resi problem postojanja, na primer, na osnovu članaka o veri nekog pravog

vedantina. Neka čitalac pročitati i prouči uzvišena Sankaračarijina učenja koja se odnose na Dušu i Duh (*Viveka Čudamanif* i shvatiće šta hoćemo da kažemo.

Dok hrišćane uče daje ljudska duša Božji dah - koju je on stvorio za poluvečno postojanje, tj. ona ima početak, *ali nema kraj* (i zato se nikad ne može zvati večnom) - okultno učenje kaže: "*Ništa nije stvoreno, već je samo preobraženo*. Ništa se ne može ispoljiti u ovom univerzumu - od planete do rasplinite, brze misli - čega već nije bilo u njemu; sve na ovom subjektivnom nivou predstavlja jedno večito JESTE; kao stoje i sve na objektivnom nivou *večno postajuće* - zato što je prolazno."

Monada - zaista "nedeljiva stvar" - kako ju je defmisao Gud (*Good*), koji je ne shvata u smislu u kome je mi shvatamo sada - ovdje je prevedana kao Atma u svezi sa *Budijem* i višim Manasom. To trojstvo je jedno i večno, jer se ono poslednje apsorbuje u ono prvo na završetku celokupnog uslovljenog i *iluzornog života*. Monada se, otud, može pratiti tokom njenog hodočašća, a promena njenih prolaznih nosilaca jedino počev od inicijalnog stanja ispoljenog Univerzuma. U Pralaji, ili međuperiodima između dve manvantare, ona gubi svoje ime, kao što ga gubi kad se STVARNO čovekovo sopstvo utopi u *Bram* u slučajevima visokog Samadija (stanje *Turije*) ili krajnje Nirvane, kad, po recima Sankare:

(. . .) učenik, postojte dostigao tu prvobitnu svest, apsolutno blaženstvo, čija je priroda istina, koje je bez oblika i delovanja, napušta iluzorno telo koje je *atma* uzela baš kao što glumac (ostavlja) kostim (koji je obukao).

Jer Budi (*Anandamaja omotač*) je samo ogledalo koje *odražava* apsolutno blaženstvo i, štaviše, *sam taj odraz* još uvek nije slobodan od neznanja i *nije* Vrhunski Duh, pošto je podložan uslovljenostima, budući da predstavlja duhovnu modifikaciju Prakriti, kao i njenu posledicu; jedino je *Atma* jedan realni i večni supstrat svega - suština apsolutnog znanja - *Kšetrađna*.[^] U ezoterijskoj filozofiji

Preveo za Teozo/Mohini M. Čaterđi, kao *Krunski Dragulj Mudrosti* (vidi *Teozof*, brojevi za jul i avgust 1886. godine).

Danas, kad je objavljena revidirana *verzija Jevandelja* i ispravljene najupadljivije prevodilačke greške u starim verzijama, mogu se bolje razumeti reci

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

ona se zove "Svedok" i, dok počiva u Devahanu, o njoj se govori kao o "Tri Svedoka Karme".

Pošto je *Atma* (naš sedmi princip) identična sa univerzalnim Duhom, a čovek je jedno sa njom u svojoj suštini, staje onda prava Monada? Ona je ta homogena iskra koja zrači milionima zraka iz prvobitnih "Sedam"; - o njima kasnije. To je *ona* EMANIRAJUĆA *iskra* iz NESTIVORENOG *Zraka* - misterija. U ezoteričkom, pa čak i u egzoteričkom budizmu Severa, Adi Buda (*Chagi dangpoi sangye*), Jedan neznani, bez početka i kraja, identičan sa Parabramom i Ain-Sofom, emituje sjajni zrak iz svoje tame.

To je taj *Logos* (prvi) ili Vadradara, Svevišnji Buda (zvani takođe i *Dorđečang*). Kao Gospodar svih Misterija, on ne može da ispoljava, već šalje u svet ispoljavanja svoje srce - "dijamantsko srce", Vadrasatvu (*Dordesempa*). To je drugi *logos* kreacije, iz koga emanira sedam (u egzoteričkom paravanu pet) Dani Buda, zvanih Anupadaka, "bez roditelja". Te Bude su prvobitne monade iz sveta *bestelesnog bića*, sveta *Arupa*, dok Inteligencije (samo na tom nivou) u egzoteričkom sistemu nemaju ni oblik ni ime, ali u ezoteričkoj filozofiji imaju svojih sedam različitih imena. Te Dani Bude emaniraju, ili stvaraju iz sebe samih, pomoću Dana, nebeskih Sopstava - «a(iljudske Bodisatve. Oni, inkamirajući se na zemlji kao smrtnici na početku svakog ljudskog ciklusa, postaju povremeno, zahvaljujući svojoj ličnoj zaslugi, Bodisatve među Sinovima Čovečanstva, nakon čega se mogu ponovo pojaviti kao *Manuši* (ljudske) Bude. Anupadaka (ili Dani Bude) su zato iden-

svetog Jovana V, VI i VII: "Duh je taj koji *svedoči* Jer Duh je istina". Recí, koje u pogrešno prevedenim verzijama slede iza toga i odnose se na "tri svedoka" - za koje se dosad pretpostavljalo da znače "Oca, Reč i Svetog Duha" - veoma jasno pokazuju šta je pisac (sv. Jovan) hteo da kaže, što još više, u tom pogledu, poistovećuje njegovo učenje sa Šankaračarjinim. Jer, šta bi ta rečenica - "ima trojica koji svedoče: Duh i *Voda* i *Krv* - mogla da znači, ako oni nemaju nikakve veze sa, u većoj meri, filozofskom izjavom velikog učitelja vedante, koji, govoreći o *omotačima* (*principim* u čoveku), *Diva*, *Vidnanamaja* itd., kojij'esM, u svojim fizičkom ispoljavanju, *voda* i Arv života, dodaje daje *atma* (duh) jedino što preostaje nakon *oduzimanja* omotača i da je ona JEDINI *svedoli*, ili sintetizovano jedinstvo. Ta manje duhovna i filozofska škola načinila je od "jednog" tri svedoka, imajući u vidu isključivo trojstvo, spajajući ga tako više sa zemljom nego sa nebom.

O elementima i atomima

tični sa bramaničkim *Manasaputra*, "iz uma rođenim sinovima" - bilo da su Bramini, ili od druga dva Člana Trojstva, i zato su oni takođe identični sa Rišijima i Pradapatijima. Otuda pasus iz *Anugite* koji, kad se ezoterijski pročita, jasno, mada u drugačijim slikama, pokazuje istu ideju i sistem. Tu stoji:

Kakvi god entiteti da postoje u ovom svetu, pokretni ili nepokretni, oni će se prvi razložiti (u *pralaji*), naredni će biti sklopovi razvijeni iz elemenata (od kojih je oblikovan vidljivi Univerzum); a nakon tih sklopova (evoluiranih entiteta), svi elementi. Takva je viša gradacija među entitetima. Bogovi, Ljudi, Gandarve, Pisaće, Asure, Rakšasi - sve njih je stvorila Svabhava (Prakriti, ili oblikovna priroda) ne delima, niti uzrokom (tj. ne pomoću bilo kakvog fizičkog uzroka). (. . .)

Te Bramane (Riši, Pradapatiji), stvaraoci sveta, rađaju su stalno iznova ovde (na Zemlji). Sta god daje proizvedeno od njih rastvara se kad dođe vreme baš u tih velikih pet elemenata (pet, tačnije sedam Dani Buda, zvanih takođe i "Elementima" Čovečanstva), kao talasi u okeanu. Ti veliki elementi su na svaki način van onih elemenata koji grade svet (grubih elemenata). A onaj ko je oslobođen čak i od tih pet elemenata (tanmatre)^ odlazi najvišem cilju. (. . .) Gospod Pradapati (Brama) stvorio je sve to samo umom [tj. *Danom* ili apstraktnom meditacijom i mističkim moćima nalik na Dani Bude (vidi napred)].

Očigledno je onda da su te "Bramane" isto što i Bodisatve (zemaljske) nebeskih Dani Buda. Oboje su, kao prvobitni, inteligentni "Elementi", postali *tvorci* ili *oni koji emaniraju* monade kojima je suđeno da u tom ciklusu postanu ljudske, nakon čega se razvijaju ili, da tako kažemo, proširuju u njihova lična *sopstva* kao Bodisatve ili Bramane na nebu i zemlji, da bi na kraju postali obični ljudi - "tvorci sveta se stalno iznova rađaju ovde, na Zemlji" - uistinu. U sistemu sevemog budizma, ili popularnoj egzoteričkoj religiji, uči se da se svaki Buda, dok propoveda dobri zakon na Zemlji, istovremeno ispoljava u tri sveta: u bezobličnom, kao Dani Buda, u Svetu

^ Tanmatre su bukvalno tipovi ili rudimentarni oblici elemenata lišeni osobina, ali, ezoterijski oni predstavljaju prvobitne *noumene* onoga što nastaje tokom evolucije jednog kosmičkog elementa u smislu u kom su se oni shvatali u stara vremena, ne u fizici. Oni si logoi, sedam emanacija zrakova logosa.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

oblika kao Bodisatva i u svetu želje, najnižem (ili našem svetu) kao čovek. Ezoterički se to učenje razlikuje: Božanska, čisto Adi-Budička *monada* ispoljava se kao univerzalni Budi (*Mahabudi* ili Mahat induskih filozofa), duhovni, sveznajući i svemogući koren božanske inteligencije, najviše *anime mundi* ili Logosa. *To* silazi "kao plamen koji se širi iz večne Vatre, nepokretne, bez povećanja i smanjenja, uvek iste do kraja" ciklusa postojanja i postaje univerzalni život na Zemaljskom Nivou. Sa tog nivoa *svesnog* Života izbijaju, nalik na sedam vatrenih jezika. Sinovi Svetlosti (*logosi života*), potom kao Dani Bude kontemplacije: konkretni oblici njihovog bezobličnog Oca - Sedam Sinova Svetlosti, *ἑοὶ uvek oni sami*, na koje se može primeniti mistička fraza iz Bramana: "Ti si 'TO' - *Brahm*" Iz tih Dani Buda emaniraju njihove *čhaje* (Senke), Bodisatve zemaljskog domena, prototipovi «a(3?zemaljskih Bodisatvi i zemaljskih Buda, i na kraju ljudi: "Sedam Sinova Svetlosti" se takode zovu "Zvezde"

Zvezda pod kojom je rođen neki ljudski Entitet, kaže okultno učenje, zauvek će ostati njegova zvezda, kroz čitav ciklus njegovih inkarnacija u jednoj Manvantari. Ali, *to nije njegova astrološka zvezda*. Astrološka zvezda se odnosi na *ličnost* i povezana je sa njom, dok se ona prethodna odnosi na INDIVIDUALNOST. "Anđeo" te Zvezde, ili Dani Buda, biće, da se tako izrazimo, ili vodeći ili naprosto vladajući "Anđeo" pri svakom novom rođenju te monade, *koji je deo nje-ne sopstvene suštine*, iako nosilac monade, čovek, može da nikad ne sazna za tu Činjenicu. Svaki adept ima svog Dani-Budu, svoju stariju "Dušu blizakinju" i oni to znaju i nazivaju je "Otac-Duša" i "Otac-Vatra", Međutim, tek u svojoj poslednjoj i najvišoj inicijaciji oni je spoznaju, kad se nađu licem u lice sa sjajnom "Slikom". Koliko je Bulver Liton znao o toj mističkoj činjenici kad je u jednom od svojih najviših trenutaka inspiracije opisivao kako se Zaroni suočava sa svojim *Augeoidom* ?

Indusi Logos, ili i neispoljenu i ispoljenu REČ, zovu Išvara, "Gospod", iako je okultisti zovu drugačije. Išvara, kažu vedantini, predstavlja najvišu svest u prirodi. "Najviša svest", odgovaraju okultisti, "predstavlja samo *sintetičku jedinicu* u svetu ispoljenog Logosa - ili na *nivou iluzije*, jer to je ukupni zbir Dan-kohaničke *svesti*." "O, mudri čoveče, ukloni to poimanje *daje ne-Duh isto Sto i Duh*", kaže Šankaračarja. Atma je *ne-Duh* u svom završnom Parabramičkom stanju, *Išvara* ili *Zog'o^* jeste Duh, ili, kako to objašnjava okultizam, on

O elementima i atomima

predstavlja složenu celinu ispoljenih živih Duhova, roditelja-izvor i odgajalište svih mundanih i zemaljskih monada, *plus* njihovih *božanskih* odraza, koje emaniraju iz LOGOSA i vraćaju se u njega, svaka kad joj dođe vreme. Postoji sedam osnovnih grupa takvih Đan Kohana, a te grupe se mogu naći i prepoznati u svakoj religiji, jer one predstavljaju prvobitnih SEDAM Zraka. Čovečanstvo je, uči nas okultizam, mentalno, duhovno i fizički podeljeno na sedam različitih grupa i njihovih podgrupa. Monada, na koju se gleda kao na JEDNO, stoji iznad sedmog principa (u Kosmosu i čoveku), a kao trijada, ona predstavlja direktno sjajno potomstvo pomenute *složene* CELINE, a ne dah "Božji" (posebno ne "Božje" *stvaranje iz ničega*), kako se ta celina naziva; jer, takva jedna ideja je sasvim nefilozofska i degradira Božanstvo, srozavajući ga na konačne, osobinske uslovljenosti. Kao što je lepo rekao prevodilac "*Vrhunskog Dragulja Mudrosti*" - iako je *Išvara "Bog"* "neizmenjen u najdubljim *dubinamapralaja* i u najintenzivnijim aktivnostima *manvantara*" (...) ipak "*s onu stranu* (njega) je 'Atma', oko čijeg je boravišta tama večite MAJE". "* *"Trijade"* koje su rođene pod istom planetom-Roditeljem, tačnije *zračenja*

Otuda sedam glavnih planeta, *sfera* koje naseljavaju sedam duhova, pod kojima se rađaju ljudske grupe koje onda oni vode i utiču na njih. Postoji samo sedam planeta (*posebno* povezanih sa zemljom) i dvanaest kuća, ali su moguće kombinacije njihovih aspekata bezbrojne. Pošto svaka planeta može sa nekom drugom da stoji u jednom od dvanaest aspekata, njihove kombinacije su zato gotovo bezbrojne; zapravo, isto onoliko bezbrojne koliko i duhovne, psihičke, mentalne i fizičke sposobnosti u bezbrojnim varijetetima ljudskog roda, a svaki od tih varijeteta se rada pod jednom od sedam planeta i jednom od pomenutih bezbrojnih planetarnih kombinacija (vidi *Teozof*, avgust 1886.).

Danas, opšte rasprostranjena greška da se drevnim narodima pripisuje da su znali samo za sedam planeta jedino zato što ostale nisu pominjali zasnovana je na opštem nepoznavanju njihovih okultnih učenja. Stvar nije u tome da li su oni bili, ili nisu, svesni postojanja kasnije otkrivenih planeta, već u tome da li je za poštovanje koje su ukazivali četvorima egzoteričkim i trima skrivanim bogovima - anđelima zvezda - postojao neki poseban razlog. Pisac se usuđuje da kaže daje takav razlog postojao, a on je sledeći. I da su oni znali za onoliko planeta za koliko znamo mi (a pitanje da li je tako ili nije zasad se teško može resiti) oni bi i dalje sa svojim religioznim obredima povezivali samo sedam njih, jer su tih sedam direktno i posebno povezane sa našom Zemljom, ili, da upotrebimo ezoteričku frazeologiju, sa našim sedmostrukim prstenom sfera (vidi napred).

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

jednog te istog Planetarnog Duha (Đani Bude) u svim svojim zagrobnim životima i reinkarnacijama predstavljaju njene sestre ili "du-iQ-bliznakinje" na ovoj Zemlji."

To je bilo poznato svakom visokom inicijatu u svim dobima i u svim zemljama: "Ja i moj Otac smo jedno", rekao je Isus (*Jovan*, X, 30).¹² Kad On na drugom mestu kaže (*Ibid*, XX, 17): "Uzdižem se k Ocu svome i Ocu vašemu", to znači upravo ono stoje malopre rečeno. To je jednostavno trebalo da pokaže da grupa učenika i sledbenika koje je On privukao pripada istom Đani Budi, "Zvezdi" ili "Ocu", istog planetarnog nivoa i podele kome pripada i on. *Znanje* o toj okultnoj doktrini našlo je svoj izraz u reviji *Idila Belog Lotosa* u kojoj je g. T. Suba Rou napisao:

Svaki Buda u svojoj poslednjoj inicijaciji sreće sve velika adepte koji su dostigli Budastvo tokom prethodnih doba (. . .) svaka klasa adepta ima svoju sopstvenu nit duhovnog zajedništva koja ih spaja. (. . .) Jedinu moguću i efikasan način da se uđe u takvo bratstvo (. . .) jeste da čovek sebe izloži uticaju Duhovne Svetlosti koja zrači iz *njegovog sopstvenog Logosa*. Dalje ovde mogu da ukazem (. . .) daje takvo zajedništvo moguće između osoba čije duše crpu svoj život i hranu iz istog božanskog ZRAKA i da su, baš kao što iz "Središnjeg Sunca" zrači sedam različitih zrakova, svi adepti i Đan Kohani deljivi na sedam klasa, od kojih svaku vodi, kontroliše i natkriljujejet/a« od sedam oblika ispoljavanja božanske Mudrosti.

(*Teozof, Avgust 1886.*)

Dakle, prema okultnom učenju, tih "Sedam Sinova Svetlosti" - nazvanih po njihovim planetama i često poistovećivanih sa njima

To je ista, samo još više metafizička ideja, kao i ideja hrišćanskog Trojstva - "Tri u Jednom" - tj. Univerzalni "nad-Duh", koji se ispoljava najednom od dva viša nivoa, nivoima Budija i Mahata, a oni predstavljaju tri otelovljenja: metafizička, ali *nikako personalna*.

¹² Identičnost i istovremenu iluzornu diferencijaciju *Anđela-Monada* i *LJudi-Monada* pokazuju sledeće rečenice: "Moj Otac je veći nego ja." (*Jovan*, XIV 26); "Slavite vašeg Oca koji je na Nebu." (*Matej*, V, 16); "Pravedni će sijati u carstvu njihovog Oca (ne našeg Oca)." (*Matej*, XII, 43); "Zar ne znate da ste vi hram Božiji i da Duh Božiji boravi u vama? (*I Korinćanima*, III, 16); "Ja se uspinjem mome Ocu." itd.

(kod rabina) - naime, Saturn, Jupiter, Merkur, Mars, Venera i -*po svoj prilici*, za savremene kritičare, koji ne idu dalje od površine starih religija" - Sunce i Mesec, predstavljaju naše nebeske Reditelje, ili sintetički, "Oca". Otuda je, kao stoje već rečeno, politeizam zaista u većoj meri filozofski i korektan, u pogledu činjenica i prirode, nego antropomorfistički monoteizam. Saturn, Jupiter, Merkur i Venera, četiri egzoteričke planete i tri druge, koje se ne smeju imenovati, predstavljale su nebeska tela koja su bila u direktnoj komunikaciji sa Zemljom, njene Vodiče i Nadzornike ~ moralno i fizički; vidjive planete snabdevaju naše Čovečanstvo svojim spoljašnjim i unutrašnjim karakteristikama, a njihovi "Regenti" ili *Rektori* našim Monadama i duhovnim sposobnostima. Da bi se izbeglo stvaranje novih pogrešnih predstava, reći ćemo da u ta tri *tajna* nebeska tela (ili zvezde-andela) ne spadaju ni Uran ni Neptun; ne samo zato što oni nisu bili poznati drevnim mudracima pod tim imenima, već zato što su oni, kao i sve druge planete, koliko god ih ima, *bogovi* i čuvari drugih sedmostrukih lanaca planeta unutar naših sistema.

A ove dve velike planete koje su poslednje otkrivene ne zavise u potpunosti od Sunca kao ostale. Inače, kako da objasnimo činjenicu da Neptun dobija 900 puta manje svetlosti od naše Zemlje, a Uran 390 puta manje, a da njihovi sateliti imaju specifičnu osobinu obrnute rotacija koje nema ni kod jedne druge planete Sunčevog Sistema. U najmanju ruku, ovo što smo rekli odnosi se na Uran, iako u poslednje vreme ove činjenice opet počinju da se podvrgavaju raspravi.

To su planete koje su prihvaćene jedino u svrhu kritičke astrologije. Astrotegonijska podela se razlikuje od ove. Pošto je Sunce središnja *zvezda*, a ne planeta, ono stoji u okultnijem i tajanstvenijem odnosu sa *svojih* sedam planeta *naše* kugle (planete) što je naširoko poznato. Sunce je zato smatrano velikim Ocem svih Sedam "Otaca", što objašnjava varijacije koje postoje među *sedam* i *osam* velikih bogova Haldeje i drugih zemalja. A ni Zemlja ni Mesec - njen satelit - niti druge zvezde, iz drugačijih razloga - nisu bile ništa drugo do *supstituti* u *ezoterijske* svrhe. Ipak, čak i kad se Sunce i Mesec izbace iz kalkulacije, izgleda da su drevni narodi znali za *sedam* planeta. Koliko više ih mi znamo, ako izostavimo Zemlju i Mesec? *Sedam*, i ne više. Sedam primarnih ili glavnih planeta, ostalo su *planetoidi* pre nego planete.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Taj predmet će, naravno, svi oni koji brkaju univerzalni poredak stvari sa sopstvenim sistemima klasifikacije smatrati proizvoljnim. Ovde se, međutim, naprosto navode jednostavne činjenice iz okultnog učenja, da bi se prihvatile ili odbacile, kako god bilo. Postoje detalji u koje se, usled njihove velike metafizičke apstraktnosti, *ne može* ulaziti. I tako, mi naprosto tvrdimo da su samo sedam planeta blisko povezane sa našom planetom, kao što je to i Sunce sa svim telima u ovom sistemu koja su mu podređena. Od tih tela, mizerni broj *primarnih* i *sekundarnih* planeta, koji je poznat astronomiji, uistinu izgledajadno." Zato je logično da postoji veliki broj planeta, malih i velikih, koje još nisu otkrivene, ali čijeg su postojanja drevni astronomi - koji su bili inicirani adeпти - svakako morali biti svesni. Ah, postoje njihov odnos prema bogovima bio svet, to je moralo da ostane tajna, baš kao i imena raznih drugih planeta i zvezda.

Pored toga, čak i rimokatolička teologija govori o "*sedamdeset* planeta koje vladaju sudbinama naroda ove planete", i ako zanemarimo njegovu pogrešnu primenu, ima više istine u tom predanju nego u savremenoj astronomiji. Sedamdeset planeta je povezano sa *sedamdeset* starijih naroda Izraela (*Brojevi*, 11, 16) jer se misli na *regente* tih planeta, ne na same kugle, a reč sedamdeset predstavlja igru *{paravan}* za 7 x 7 podgrupa. Svi narodj i nacije, kao stoje već rečeno, imaju svog *direktnog* Nadzornika, Čuvara i Oca na Nebu - Planetarni Duh. Mi ćemo drage volje ostaviti njihovog nacionalnog Boga, Jehovu, potomcima Izrailja, obožavaocima *Savaota* ili SATURNA, jer, zaista, *monade* tog naroda koji je on izabrao su njegove i *Biblija* to nikad nije krila. Jedino što se tekst engleske (protestantske) *Biblije* kao i obično ne slaže sa *Septuagintom* i *Vulgatom*. Zato, dok u onoj drugoj nalazimo (*Ponovljeni zakoni*, XXXII, 8 i 9): "Kad

Kad se prisetimo daje na moćnom teleskopu ser Viljema Heršela, tog istaknutog astronoma, koji je obuhvatao onaj deo neba u ekvatorijalnoj ravni u čijem se centru, približno, nalazi naša Zemlja, viđen prolazak 16.000 zvezda za četvrt sata, i kad se ta kalkulacija primeni na celinu "Mlečnog Puta", on je našao da u njemu ima ne manje od 18 (osamnaest) miliona sunaca - čovek se ne čudi što je Laplas, u razgovoru sa Napoleonom I, nazvao Boga HIPOTEZOM - u najmanju ruku, savršeno beskorisnom za razmišljanja *egzaktne* prirodne nauke. Okultna metafizika i transcendentalna filozofija će jedine biti u stanju da podignu bar krajičak neprozirnog vela u tom pravcu.

je najviši (ne Jehova) podelio narodima njihovo naslede (...) on postavi granice naroda u skladu sa brojem dece Izrailja", u *Septuaginti* stoji "u skladu sa brojem Anđela" (Planeta-Andela), što se više slaže sa istinom i činjenicama. Staviše, svi tekstovi se slažu da "je deo Gospoda (Jehove) njegov narod; Jakov je udeo njegovog nasleđa" (*Ponovljeni zakoni*, XXXII, 9); i to rešava pitanje. "Gospod" Jehova je kao svoj deo uzeo Izrael - kakve veze imaju drugi narodi sa tim posebnim *nacionalnim* Božanstvom? Neka, onda, "anđeo Gabriel" bdi nad Iranom, a "Mihail-Jehova" nad Jevrejima. Oni nisu bogovi drugih naroda i teško je shvatiti zašto su hrišćani izabrali boga protiv čijih se zapovesti prvi pobunio upravo Isus.

O Planetarnom poreklu Monade (Duše) i njenih sposobnosti učili su gnosticici. Na svom putu na Zemlju i po povratku sa Zemlje, svaka duša koja se rada u i od "Bezgranične Svetlosti" mora u oba pravca da prođe kroz sedam planetarnih oblasti. Čisti Dani i Deve najstarijih religija su tokom vremena postali kod zoroastrijanaca Sedam Devasa, Ahrimanovih služitelja, "svaki vezan za svoju planetu" (vidi *Origenovu kopiju Mape*); kod Bramina, Asure i neki od njihovih Rišija - dobrih, loših i ravnodušnih, a kod egipatskih gnostika Tot (ili Hermes) je bio poglavar onih sedam čija su imena, prema Origenu, *Adonai*, genij Sunca, *Tao*, Meseca, *Eloi*, Jupitera, *Sabao*, Marsa, *Orai*, Venere, *Astafai*, Merkura i *Uda Baot* (Jehova), Satuma. Na kraju, *Pistis Sofija*, koja po verovanju najvećeg savremenog autoriteta za *egzoterički* gnosticizam, pokojnog g. K. V. Kinga, predstavlja "dragoceni spomenik gnosticizma" - taj stari tekst ponavlja, iskrivljavajući ih pri tom u sektaške svrhe, arhajska verovanja vekova. Astralni Vladari Sfera (planeta) stvaraju monade (Duše) od sopstvene supstance, od suza svojih očiju i znoja svojih muka, darivajući monade iskrom Božanske Svetlosti koja je njihova supstanca. U Knjizi II ćemo pokazati zastoje sektaška teologija te "Gospodare Zodijaka i Sfera" preobrazila u buntovne anđele hrišćana, koji su ih preuzeli od Sedam Devasa magija, ne shvatajući značenje te alegorije (vidi Deo II, "O Sedam Duša" i odeljak XV u ovom delu, "Bog, Monade i Atomi").

K. V. King ga poistovećuje sa "onim vrhuncem istočnjačke težnje, budištičlom Nirvanom", savršenim počinkom, epikurejska *Indolentia*, što je prilično neumesna formulacija, mada ne sasvim netačna.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Kao i obično, ono *što jeste* i *što7e bilo* od samog svog početka božansko, čisto i duhovno u svom najranijem jedinstvu, postalo je, usled diferencijacije u iskrivljenom objektivu ljudskih zamisli, ljudsko i nečisto, kao da odražava čovekovu sopstvenu grešnu prirodu. Tako su vremenom planetu Saturn počeli da grde obožavaoci drugih "bogova". Narodi rođeni pod Satumom ~ na primer, Jevreji - kod kojih je on postao Jehova, nakon što su ga ofiti, kao *iJašerova knjiga*,* smatrali Satumovim sinom, ili Uda Baotom - neprekidno su ratovali sa narodima rođenim pod Jupiterom, Merkurom ili bilo kojom drugom planetom izuzev Saturn-Jehove; uprkos genealogiji i proročanstvima, Isus *inicijat* (ili Jehošua) - tip koji je poslužio kao predložak za "istorijskog" Isusa - nije bio čisto jevrejske krvi i zato ga nije priznao Jehova; niti je on obožavao bilo kog boga osim svog "Oca" ko ga je on znao i sa kojim je komunicirao kao što svaki visoki inicijat čini, "Duh sa Duhom i Duša sa Dušom". To se teško može odbaciti ukoliko kritičari ne objasne, tako da može zadovoljiti sve čudne rečenice koje Isusu u usta stavlja autor četvrtog *Jevanđelja* (poglavlje VIII) tokom njegove rasprave sa farisejima.

Znam da ste vi seme Avramovo (. . .) Ja govorim stvari koje sam video sa *mojim* Ocem; a vi stvari koje ste čuli od *vašeg* Oca. (...) Vi obavljate poslove *svog* Oca. (...) Vi ste od *vašeg* Oca, Đavola. (. . .) On bese ubojica od početka, i ne stajaše u istini, jer nema istine u njemu. Kad neko laže, on govori laž od svoje volje; jer njegov otac je takođe lažov, a i njegov otac (. . .) (itd.)

Taj "Otac" fariseja bio je Jehova, zato što je on isto što i Kain, Saturn, Vulkan itd - planeta pod kojom su oni rođeni i koju su obožavali. Očigledno da mora postojati neko okultno značenje u tim recima i molbama, ma kako da su one loše prevedene, pošto njih izgovara onaj ko je pretio vatrom paklenom svakom ko svom bratu

* *Jašerova knjiga* ili *Sefer Hai-Jašar* (*Sepher Hay-Yashar*) je knjiga o Pravednom ili Uzvišenom, poetska zbirka jevrejskih priča i bajki koje oslikavaju religijska verovanja premojsijevskog vremena, jei", smatra se da je ova knjiga starija od Mojsijevog *Petolmjižja* i da je poslužila kao osnov za nastajanje kako *Starog* tako i *Novog Zaveta*. (nap. prev.)

Avram i Saturn su u astrosimbologiji identični i on je predak jehovističkih Jevreja.

kaže makar i *raka* (budalo) (*Matej*, V, 22). I očigledno je, opet, da planete nisu naprosto kugle koje trepere u svemiru i sijaju bez ikakve svrhe, već da predstavljaju oblasti različitih bića sa kojima profani nisu upoznati; svejedno, ona imaju tajanstvenu, neprekidnu i moćnu vezu sa ljudima i planetama. Svako nebesko telo je hram *nekog* boga, a ti bogovi su i sami hramovi BOGA, Neznanog, "*Ne-Duha*". Nema ničeg profanog u univerzumu. Čitava priroda je posvećeno mesto, kao što kaže Jang:

Svaka od tih Zvezda je pobožni dom. (. . .)

Tako se može pokazati da su sve egzoterijske religije falsifikovane kopije ezoterijskog učenja. Sveštenstvo treba smatrati odgovornim za današnju reakciju u korist materijalizma. Obožavanjem ljuštura paganskih ideala - personifikovanih zarad alegorije - i prisiljavanjem masa da ih i one obožavaju - najnovije egzoterijske religije su od zapadnih zemalja načinile Pandemonijum, u kome više klase obožavaju zlatno tele, a niže i neuke mase su navedene da obožavaju idola načinjenog od ilovače.

XII

DREVNA MISAO U NOVOM ODELU

Svepotencijalno Jedinstvo # "Sedmi" u Herniji

SAVREMENA NAUKA JE ISKRIVLJENA DREVNA MISAO i ništa više. Mi smo, međutim, videli ŠTA MISLE INTUITIVNI NAUČNICI i čime se bave, a sada čitaocu možemo dati još nekoliko dokaza za činjenicu da se mnogi akademici nesvesno približavaju ismevanim Tajnim naukama.

Što se tiče kosmogonije i prvobitne materije, naučna razmišljanja nesumnjivo predstavljaju drevnu misao, koju *su poboljšale* protivrečne teorije novijeg porekla. Ali, čitava osnova koja spada u grčku i indijsku arhajske astronomiju i fiziku u to vreme se uvek nazivala filozofijom. U svim arijevimskim i grčkim razmišljanjima, srećemo se sa koncepcijom o sveprožimajućoj, neuređenoj i homogenoj materiji, ili *Haosu*, kome je savremena nauka promenila ime u "maglinasto stanje supstance univerzuma". Ono što je Anaksagora u svojoj *Homoimeriji* nazvao "Haos", sada ser V. Tompson zove "prvobitni fluid". Indijski i grčki atomisti - Kanada, Leukip, Demokrit, Epikur, Lukrecije itd., itd., danas su odslikani, kao u čistom ogledalu, u zagovoricima naše savremene atomske teorije, počev od Lajbnicovih *Monada*, pa do "Vrtložnih atoma" ser V. Tompsona. Istina, stara korpuskulama teorija je odbačena, a njeno mesto je zauzala vibratoma teorija.* Ali, pitanje je *da lije ona tako pouzdano ustanovljena da*

Elementalni Vrtlozi koje je uspostavio *Um* nisu se popravili u svom savremenom tumačenju.

* Vidi napomenu urednika na str. 577.

ne može biti podložna svrgavanju, kao što se to desilo sa njenom prethodnicom?

O svetlosti u njenom metafizičkom aspektu u punoj meri se govorilo u *Razotkrivenoj Izidi*:

Svetlost je prvorodena i prva emanacija Svevišnjeg, i Svetlost je Život, kažu je evanđelisti i kabalisti. Ijedno i drugo je električnost - životni princip, *anima mundi*, koja prožima univerzum, električni oživljivač svih stvari. Svetlost je velika protejska čarobnica i vodena je božanskom voljom arhitekta, ^ tačnije *arhitekata*, "Graditelja" (koji se skupno nazivaju Jet/H/m) njeni mnogostruki, svemoćni talasi rađaju svaki oblik kao i svako živo biće. Iz njenih nabreklih električnih nedara izvire *materija* i *duh*. U njenim zracima je početak svakog fizičkog i hemijskog dejstva i svih kosmičkih i duhovnih pojava; ona vitalizuje i razgrađuje, ona daje život i izaziva smrt i iz njene primordijalne tačke postepeno su izronili u postojanje milijarde svetova, vidljivih i nevidljivih nebeskih tela. Ona je bila zrak te *Prve* majke, jedne u tri, tog "Boga", koji je, prema Platonu, upalio vatru koju danas nazivamo Suncem — koje *nije* uzrok ni svetlosti ni toplote, već naprosto žiža, ili, mogli bismo reći, sočivo pomoću koga se materijalizuju zraci prvobitne svetlosti, koncentrišu se na naš Solami sistem i stvaraju sve međuodnose sila.

To je taj *Etar*, baš kako je objašnjen u Metkalfovim pogledima, koje ponavlja dr Ričardson, osim što se ovaj prvi u nekim detaljima podredio savremenoj talasnoj teoriji. Mi ne kažemo da poričemo tu teoriju, već jedino tvrdimo da ona zahteva upotpunjenje i preuređenje. Ali, okultisti nipošto nisu jedinijereric; u tom pogledu, jer, g. Robert Hant primećuje, u svojim *Istraživanjima o svetlosti u njenim hemijskim relacijama*, da:

(. . .) talasna teorija ne objašnjava rezultate svojih eksperimenata. Ser Dejvid Bruster, u svojoj *Raspravi o optici*, pokazujući da se

¹ ^ Cesto su me pozivali na odgovornost što koristim izraz *Izida* koji označava verovanje u *personalnog* i antropomorfnog Boga. To *nije* moja ideja. Govoreći kabalistički, "Arhitekt" je rodno ime za *Sejirot*, Graditelje Univerzuma, kao što "Univerzalni Um" predstavlja skupnost Đan-kohaničkih Umova.

Timej.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

"boje biljnog sveta javljaju (...) usled specifične privlačnosti koje čestice tih tela imaju na različito obojene zrake svetlosti" i da "se pomoću sunčeve svetlosti stvaraju obojeni biljni sokovi i menjaju boje tela itd." (. . .) primećuje da nije lako dopustiti "da se takve posledice mogu dobiti samo pukim vibracijama etarskog medijuma." I on }*Q prisiljen*, kako kaže, "tom klasom činjenica, da razmišlja kao da je svetlost *materijalna*" (?). Profesor Džosija H. Kuk (*Josiah C. Cooke*) sa Harvarda kaže "da on ne može da se složi sa onima koji smatraju daje talasna teorija svetlosti ustanovljeni naučni princip." Heršelovo učenje, daje intenzitet svetlosti, zapravo svakog talasa, "obrnuto srazmeran kvadratu rastojanja od svetlećeg tela", ako je tačno, u velikoj meri opovrgava, ako i ne obara potpuno talasnu teoriju. Daje on u pravu, bilo je dokazano više puta eksperimentima sa fotometrima; pa iako se u nju već prilično sumnja, talasna teorija još uvek živi.

(*Razotkrivena Izida*)

Na tu primedbu ser V. Brustera - "prisiljen da razmišlja kao da je svetlost materijalna" - ima da se kaže dosta toga. Svetlost je, u jednom pogledu, svakako materijalna, kao i sam elektricitet. A ako elektricitet *nije* materijalan, ako je on samo "oblik kretanja", kako to da se on može *uskladištiti* u Foreovim akumulatorima? Helmholtz kaže da elektricitet mora biti isto tako atomski kao i materija, a g. Kruks je podržao njegove poglede u svom obraćanju Ogranku za hemiju Britanskog udruženja, čiji je on predsednik (u Birmingemu, 1886. godine). Evo šta kaže Helmholtz (u svojim *Predavanjima o Faradeju*, 1881. godine):

Ako prihvatimo hipotezu da su elementarne supstance sastavljene od atoma, ne možemo da izbegnemo zaključak daje i elektricitet takode, i pozitivan i negativan, podeljen u određene elementarne delove, koji se ponašaju kao atomi elektriciteta.

Ovde moramo da ponovimo ono što je već rečeno u odeljku IX: postoji samo jedna nauka koja odsad može da usmeri savremena istraživanja na jedan put koji će voditi otkriću celine, dosad okultne, a ona je najmlađa od svih - *hernija*, u današnjem reformisanom ob-

Savremena hernija.

liku. Nijedna druga nauka, pa čak ni astronomija, ne može tako nepogrešivo da vodi naučnu intuciju kao hernija. Dva dokaza za to mogu se naći u svetu nauke - dva velika hemičara, obojica među najvećima u svojoj domovini, a to su g. Kruks i pokojni profesor Butlerov: jedan je u potpunosti verovao u paranormalne pojave, a drugi je bio isto tako vatren kao spiritualista, koliko je bio veliki u prirodnim naukama. Postaje očigledno da, dok se udubljuje u krajnju deljivost materije, u dosadna/ovo/ potrazi za elementom sa negativnom atomskom težinom, naučno trenirani um hemičara se mora osetiti neodoljivo privučen prema tim večno zakriljenim svetovima, prema tajanstvenom onostranom, čije neizmeme dubine izgleda kao da se zatvaraju pristupu isuviše materijalističke ruke koja bi rado strgnula njegov veo. "To je nepoznato i *večno nespoznatljivo*", upozorava monista-agnostik. Nije tako; istrajni hemičar odgovara: " Mi smo na tragu, nismo uplašeni i rado bismo ušli u tajanstvenu oblast koju *neznanje proglašava neznanom*." ^

Nekoliko rečenica na samom kraju Kruksovog predavanja *O Stvaranju Elemenata* - dve ili tri rečenice - pokazale su da je taj istaknuti naučnik na kraljevskom putu do najvećih otkrića. On se neko vreme zalagao za "izvorni pro?f/" i došao do zaključka da će "onom ko se domogne ključa biti dopušteno da otključa neke od najdubljih misterija stvaranja". *Ta} protil je*, kako objašnjava taj veliki hemičar:

(. . .) reč analogna protoplazmi, da bi izrazila ideju o izvornoj prvobitnoj materiji koja je postojala pre razvoja hemijskih elemenata. Reč koju sam se usudio da upotrebim za to sastavljena je od 7ip6 (ranije od) i 6A,ri (supstanca od koje su sačinjene stvari). Ta reč teško daje novoskovana, jer je pre nekih 600 godina Rodžer Bekon napisao u svojoj *Arte Chymiae*: "Elementi su sačinjeni od *ukrj* i svaki element se preobražava u prirodu nekog drugog elementa."

"Predsedničko obraćanje" g. Kruksa u Birmingemu.

Postoji samo jedna nepoznanica - *krajnji supstrat Duha* (Prostor). Ono što nije *Ap-solut* i *Jedno*, zahvaljujući samoj toj diferencijaciji, ma koliko daje ona udaljena od fizičkih čula, uvek je dostupno duhovnom ljudskom umu, koji predstavlja svetlucanje nerazdeljive Celovitosti.

(Praktična predavanja o okultnom)

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Znanje Rodžera Bekona nije tom čudesnom starom čarobnjaku* došlo s neba, već zato što je proučavao drevne spise o magiji i alhemiji, posедуjući ključ za pravo značenje njihovih reci. Ali, da vidimo šta g. Kruks kaže o *profilu*, bliskom susedu nesvesne *Mula-prakriti* okultista:

(. . .) Počnimo od trenutka kad je nastao prvi element. Pre toga, materija kakvu mi znamo nije postojala. Podjednako je nemoguće zamisliti materiju bez energije kao i energiju bez materije; iz jedne perspektive, one prelaze jedna u drugu. Pre rođenja atoma, svi ti oblici energije koji postaju očigledni kad materija deluje na materiju nisu mogli da postoje ^ - oni su bili zaključani *uprotilu* jedino kao skriveni potencijali. Uporedo sa stvaranjem atoma, sve te osobine i svojstva koja omogućavaju da razlikujemo jedan hemijski element od drugog počeli su da postoje u punoj meri snabdeveni energijom.

(Predsedničko obraćanje, str. 16)

Uz svo dužno poštovanje velikom znanju predavača, okultisti bi to drugačije rekli. Oni bi rekli da nijedan atom nikad nije "stvoren", jer su atomi večni u nedrima *Jednog Atoma* - "atoma svih atoma" - na koji se tokom Manvantare gleda kao na *Đagat Joni*, *materijalnu* uzročnu matericu sveta. *Pradžana* (nemodifikovana materija), ona koja predstavlja prvi oblik *Prakriti*, odnosno materijalne vidljive kao

I tako je ono što je autorka ovog dela pre deset godina rekla u *Razotkrivenoj Izidi* izgleda bilo proročanske. Evo tih reci:

Mnogi od tih mistika, koji su sledili ono čemu su ih naučile određene rasprave, tajno predavane sa generacije na generaciju, *došli su do otkrića koje ne bi odbacila čak ni egzaktna nauka našeg suvremenog doba*. Fratru Rodžeru Bekonu su se podsmevali kao šarlatanu i danas se on ubraja u one koji su "zamišljali" da vladaju veštinom magije; ali, njegova otkrića su svejedno prihvaćena i danas ih koriste oni koji mu se najviše podsmevaju. Rodžer Bekon je po pravu, ako ne i činjenično, pripadao onom Bratstvu koje uključuje sve koji proučavaju okultne nauke. Pošto je živio u XIII veku i tako bio gotovo savremenik Albertusa Magnusa i Tome Akvinskog, njegova otkrića - kao što je barut i optička sočiva i njegova mehanička dostignuća - svi su smatrali čudima. On je optužen dajе imao kontakt sa Nečastivim.

Baš tako; "ti oblici energije (...) koji postaju očigledni (...)" u laboratoriji hemičara i fizičara, ali, *postoje drugi oblici energije vezani za druge oblike materije, koji su natčulni*, pa ipak poznati adeptima.

Drevna misao u novom odelu

i nevidljive prirode, i *Puruša*, duh, večito su jedno, i oni su *Nirupadi* (bez prigodnih osobina ih atributa) jedino tokom *Pralaje* i kad su *onu stranu* nivoa svesti postojanja. Atom, kakav je poznat savremenoj nauci, nerazdvojan je od *Puruše*, koja je duh, ali se danas u nauci naziva "Energija". *Atom profila* nije bio smrvljen niti razređen; on je naprosto prešao na onaj plan koji nije plan, već večno stanje svega van domena iluzije. I *Puruša* i *Prađana* su neizmenljivi i nepotrošivi, ili *Aparinamin* i *Avjaja*, u večnosti, a o oboma se tokom majavičkih perioda može govoriti kao o *Vjaja* i *Parinamin*, ili onom što se može širiti, prolaziti, nestajati i biti "promenljivo". U tom smislu *Puruša*, naravno, mora da se u našim koncepcijama razlikuje od *Parabramama*. Svejedno, ono što se naziva "energijom" ili "silom" u nauci i stoje Metkalf objasnio kao *dvojni* silu, nikad nije, niti zapravo i može biti jedino *energija*, jer to je supstanca sveta, "Sarvaga", *k'o'ja prožima sve* u sprezi sa *Kalom*, "vremenom". Njih tri su trojstvo u jednom, tokom Manvantare, svemoćnog Jedinstva, koje na nivou iluzije (Maje) deluje kao tri odvojene stvari. U orfičkoj filozofiji Grka one su nazivane *Fanes*, *Haos* i *Hronos* - stoje trijada okultnih filozofa tog vremena.

Ali, pogledajmo koliko se blizu g Kruks primiče "Nespoznatljivom" i kakve "mogućnosti" za prihvatanje okultnih istina leže u njegovim otkrićima. Govoreći o evoluciji atoma, on nastavlja:

(. . .) Zastanimo na kraju prve potpune vibracije i ispitajmo rezultat. Već smo našli elemente vode, amonijaka, ugljene kiseline, atmosferu, biljni i životinjski život, fosfor za mozak, so za more, glinu za čvrstu zemlju. (. . .) fosfate i silikate dovoljne za jedan svet i njegove stanovnike koji nisu mnogo različiti od onih kakve znamo danas. Istina je da bi ljudski stanovnici morali da žive u uslovima više nego arkadijske jednostavnosti i odsustvo kalcijum fosfata bi bilo nezgodno što se tiče kostiju (. . .) Na nižem kraju naše krive (. . .) vidimo veliki jaz. (. . .) Ta oaza i beline koje joj prethode i slede za njom, mogu se sa velikom verovatnoćom povezati sa posebnim načinom na koji se naša Zemlja razvila u člana

Okultisti upravo tvrde da postoje takvi svetova na drugim nivoima svesti. Tajna nauka uči da su prvobitne rase bile *bez kostiju* (vidi Knjigu II), i da postoje *za nas* nevidljivi svetovi, naseljeni kao i ovaj naš, *poreći populacije* Đan Kohana.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

našeg solamog sistema. Ako je tako, onda se možda te beline javljaju jedino na Zemlji, a ne i uopšte širom univerzuma.

Ovo potvrđuje nekoliko tvrdnji iz okultnih dela.

Prvo, "da se ne može reći ni da se zvezde ni Sunce sastoje od onih zemaljskih elemenata koji su poznati hemičarima, iako su oni svi prisutni u Sunčevim spoljašnjim omotačima - a uz to još i gomila elemenata do danas nepoznatih nauci."

Drugo, da naša planeta ima svoju sopstvenu, posebnu laboratoriju na dalekoj periferiji svoje atmosfere i svaki atom i molekul se prilikom prolaska kroz nju menja i diferencira iz svoje prvobitne prirode.

I *treće*, da iako nije moguće da se utvrdi kako bilo koji od elemenata na našoj Zemlji ne postoji i na Suncu, postoje mnogi drugi do kojih se još nije stiglo ili još nisu bili otkriveni na našoj planeti.

Neki možda nedostaju u određenim zvezdama i nebeskim telima u procesu formiranja. Ili, iako su prisutni, ti elementi, zahvaljujući njihovom današnjem stanju, možda ne reaguju na uobičajene naučne testove.

G. Kruks govori o jednom elementu koji ima još manju atomsku težinu od vodonika, *elementu čisto hipotetičkom* kad je u pitanju naša Zemlja (. . .) iako on u obilju postoji u hromosferi Sunca - *helijumu*. Okultna nauka dodaje da nijedan od *elemenata* koje hernija smatra elementima ne zaslužuje zaista to ime.

Opet, mi nalazimo da g. Kruks sa odobravanjem govori o "vrednom eksperimentu dr Kamelija u korist *složene prirode takozvanih elemenata* iz analogije sa složenim radikalima!" Dosad je jedino alhemija u istorijskim periodu i u takozvanim civilizovanim zemljama uspela da dobije *stvarni* element, ili česticu homogene materije, Paracalzusovu *Mysterium Magnum*. Ali, to je onda bilo pre vremena lorda Bekona.^{^*}

Pet godina Teozofije, str. 258 i dalje.

U istom obraćanju g. Kruks kaže:

Prva zagonetka koju srećemo u herniji je: "Šta su to elementi?" Od pokušaja koji su dosad načinjeni da se definiše ili objasni jedan element, nijedan ne zadovoljava zahteve ljudskog intelekta. Udžbenici nam kažu daje element telo "koje nije razloženo", daje on "nešto čemu možemo da dodamo, ali od čega ne možemo ništa da oduzme-

Drevna misao u novom odelu

(. . .) Okrenimo se sada gornjem delu sheme. Sa vodonikom atomske težine 1, ima malo mesta za druge elemente, osim, možda, za hipotetički *Helijum*. Ali, šta ako "prodemo kroz ogledalo" i pređemo nultu tačku u potrazi za novim principima - šta ćemo naći sa druge strane nule? Dr Kameli (*Carnelly*) traži element sa negativnom atomskom težinom; tu ima obilje prostora i dovoljno horizonta za senoviti niz takvih nesupstancijalnosti. Helmholtz kaže da je elektricitet verovatno isto tako atomski kao i materija; da li je elektricitet jedan od negativnih elemenata, a svetleći etar drugi? Materija, onakva kakvu je mi znamo, tu ne postoji; oblici energije koji su u kretanjima materije očigledni tu su zasad samo skrivene mogućnosti. *Supstanca sa negativnom težinom nije nepojmljiva*. Ali, možemo li stvoriti jasnu predstavu o telu koje se kombinuje sa drugim telima u proporcijama koje se mogu izraziti negativnim kvalitetima?'^

Stvaranje elemenata kakvo je ovde opisano ne bi bilo ograničeno na naš mali solarni sistem, već bi verovatno sledilo isti opšti niz događaja u svakom centru energije koji je danas vidljiv kao zvezda.

Pre rođenja atoma koji privlače jedan drugi, ne može se izvršiti nikakav pritisak, ali, na periferiji sfere vatrene magle, u kojoj je sve protil - na čijoj su ljušturi ogromne sile uključene u rađanje elemenata u punom zamahu - žestoka vrelna bila bi praćena gravitacijom dovoljnom da zadrži novorođene elemente da se ne raspu u prostoru. Kako se temperatura povećava, povećava se širenje i kretanje molekula, molekuli teže da se razlete i njihova hemijska privlačnost se umrtvljuje, ali, ogroman pritisak gravitacije mase atomske materije, čiju spoljašnjost radi kratkoće mogu da nazovemo školjkom rođenja, suprotstavio bi se delovanju toplote.

mo" ili "telo koje povećava svoju težinu sa svakom hemijskom reakcijom". Takve definicije su dvostruko nezadovoljavajuće: one su proizvoljne i sutra se može desiti da se ne mogu primeniti ni na koji dati slučaj. One svoj stav ne zasnivaju ni najednom svojstvu stvari koje treba da se definišu, već na ograničenjima ljudske moći: one su priznanja intelektualne nemoći.

I predavač citira ser Džordža Ajrija (*George Airy*) koji kaže (u *Faradejevom životu i pismima*, tom II, str. 354):

Lako mogu da zamislim da oko nas ima mnogo tela koja nisu podvrgnuta uzajamnom dejstvu, pa stoga *nisu podložna zakonu gravitacije*.

12

Vedantinska filozofija to tako shvata, ali to onda nije fizika, već metafizika, koju g. Tindal naziva "poezijom" i "maštom".

TAJNA DOKTRINA • KOSMOGENEZA

Izvan školjke rođenja nalazio bi se prostor u kome se ne bi mogla odigrati nikakva kemijska reakcija, zato stoje temperatura tamo iznad tačke koja se naziva tačkom razlaganja sastojaka. U tom prostoru bi lav i jagnje spavali zajedno, fosfor i kiseonik bi se mešali bez jedinjenja, vodonik i hlor ne bi pokazivali sklonost da se čvršće vežu, pa čak i fluor, taj energetski gas koji su kemičari izolovali tek u poslednjih mesec-dva, tekao bi slobodan i nesjedinjen.

Izvan tog prostora slobone atomske materije bila bi još jedna ljuštura u kojoj bi se formirani kemijski elementi hladili do tačke jedinjenja i odigrao bi se niz događaja koje je g Metju Viljems tako slikovito opisao u *Sunčevom gorivu*, niz koji kulminira u čvrstoj zemlji i početku geološkog vremena.

(str. 19)

To je, *strogo naučnim*, ali divnim jezikom, opisana evolucija diferenciranog Univerzuma u tajnim učenjima. Učeni gospodin završava svoje obraćanje govorom čijaje svaka rečenica kao blesak munje izvan tamnog vela materijalnosti, koji je dosad pokrivaio egzaktne nauke i korak prema *Sanctum Sanctorum* okultnog (vidi odeljak XV, "*Bog, Monade i Atomi*"). Tako on kaže:

Obazreli smo se na teškoću da se defmiše element, zapazili smo, takode, pobunu mnogih vodećih fizičara i kemičara protiv uobičajenog shvatanja pojma element i izmerili smo nemogućnost njihovog večnog postojanja ili *njihovog slučajnog nastanka*. Kao preostalu alternativu, predložili smo teoriju da su oni nastali u procesu evolucije nalik na evoluciju nebeskih tela prema Laplasu i biljaka i životinja na našoj planeti prema Lamarku, Darvinu i Valasu." U opštem poretku elemenata koji su nam poznati videli smo izrazitu podudarnost sa organskim svetom. Zbog nedostatka direktnog dokaza o razlaganju bilo kog elementa, potražili smo i našli indirektni dokaz. (. . .) Zatim smo se osvrnuli na pitanje stvaranja elemenata i, na kraju, pregledali smo shemu njihovog porekla koju sugeriše metod ilustracije periodnog sistema profesora Rejnoldsa.^*

¹³ U obliku u kome su sada, mislimo?

¹⁴ A i Kapili i Manuu - posebno i izvorno.

^ To je naučni dokaz o večnom zakonu korespondencija i analogija.

Taj metod ilustracije u klasifikaciji elemenata je, po recima g. Kruksa, ponudio profesor Emerson Rejnolds sa Univerziteta u Dublinu, koji -

Drevna misao u novom odelu

(. . .) Sumirajući sve navedeno, zaista ne možemo da se usudimo da izričito tvrdimo (*da su naši takozvani elementi evoluirali od*

(...) ukazuje da se u svakom periodu opšta svojstva elemenata razlikuju od jednog do drugog, sa približnom pravilnošću dok ne dođemo do *sedmog člana* koji je u manje ili više izrazitom kontrastu sa prvim elementom istog perioda, kao i sa prvim narednog. Tako se hlor, sedmi član Mendeljejevljeve treće periode, oštro razlikuje i od natrijuma, prvog člana istog niza, i od azota, prvog člana narednog niza, dok su, sa druge strane, natrijum i azot blisko analogni. Šest elemenata, čije atomske težine se nalaze između natrijuma i azota, variraju po osobinama korak po korak, dok se ne stigne do hlora, suprotnosti natrijumu. Ali, od hlora do azota, natrijumovog analogona, dolazi do skokovite promene osobina. (. . .) Ako, dakle, priznajemo suprotnost u svojstvima - manje ili više odlučno - između prvog i poslednjeg člana svakog niza, teško da možemo dopustiti postojanje tačke srednje različitosti unutar svakog sistema. Uopšte, *četvrti* element svakog niza poseduje svojstvo koje možemo očekivati da ga ispolji prelazni element. (. . .)

Zato, radi grafičkog prikaza, profesor Reynolds smatra da četvrti član jednog perioda - na primer, silicijum, može da se postavi na vrh simetrične krive koja će predstavljati za taj određeni period pravac u kome osobine niza variraju sa povećanjem atomskih težina.

Sad, autorka ovog dela skromno priznaje potpuno nepoznavanje savremene hemije i njenih misterija. Ali, onaje prilično dobro upoznata sa okultnom doktrinom u pogledu *korespondencije tipova i antitipova* u prirodi i sa savršenom analogijom kao osnovnim zakonom okultizma. Zato se ona usuduje da primeti nešto što će pogoditi svakog okultistu, ma koliko se tome smejala ortodokсна nauka. Taj metod ilustracije periodičnog zakona u ponašanju elemenata, bilo daje on danas hipoteza u hemiji ili ne, *u okultnim naukama predstavlja zakon*. Svaki načitan okultista zna da *sedmi* i *četvrti* član - bilo u sedmostrukom lancu svetova, sedmostrukoj hijerarhiji anđela ili u sklopu čoveka, životinje, biljke ili mineralnog atoma - da *sedmi* i *četvrti* član, kažemo mi, u geometrijski i matematički uniformnim delovanjima neizmenljivih zakona prirode, uvek igraju izrazitu i posebnu ulogu u sedmostrukom sistemu. Od zvezda koje trepere na nebu do iskri koje lete iz grube vatre koju je zapalio divljak u svojoj šumi, od hijerarhija i osnovnog sklopa Đan Kohana - organizovanog za božanske razumevanje i uzvišeniji opseg percepcije nego što bi bilo koji zapadnjački psiholog ikad mogao i da sanja, pa sve do atoma, sve u univerzumu, od velikog do malog, napreduje u svojoj duhovnoj i fizičkoj evoluciji ciklički i sedmostruko, pokazujući da se njihov sedmi i četvrti član (ovaj poslednji predstavlja prekretnu tačku) ponaša na isti način kao što je pokazano u tom periodičnom zakonu atoma. Priroda nikad ne napreduje u skokovima. Zato, kad g. Kruks na to primećuje da on ne želi "da zaključi kako jazovi u Mendeljejevljevoj tabeli i u tom njenom grafičkom predstavljanju (dijagram koji pokazuje evoluciju atoma) neminovno znače da zaista i postoje elementi koji popunjavaju te jazove, ti jazovi

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

jedne prvobitne materije, ali, možemo se složiti da terazije dokaza, kako ja mislim, prilično pretežu na stranu te teorije.

I tako induktivna nauka, dok u svojim granama astronomije, fizike i hemije bojažljivo napreduje ka osvajanju krajnjih tajni Prirode na našem zemaljskom nivou, u svojim otkrićima *{a}* o poreklu našeg pojavnog sveta i *{h}* načinima formiranja tela koja sačinjavaju univerzum vraća se vremenu Anaksagore i Haldejaca. I pošto u svojim hipotezama o kosmogoniji mora da se vrati verovanjima najstarijih filozofa i njihovim sistemima - sistemima koji su bili zasnovani na učenjima univerzalne tajne doktrine u pogledu prvobitne materije i njenih svojstava, funkcija i zakonitosti - zar nemamo prava da se nadamo da nije dalek trenutak kad će nauka pokazati više uvažavanja prema mudrosti drevnih naroda nego što je to dosad činila?

Nema sumnje da bi okultna filozofija mogla mnogo da nauči od egzaktnih savremene nauke, ali bi nauka, sa druge strane, mogla od drevnih učenja da ima koristi na više načina, a posebno u kosmogoniji. Na primer, u pogledu mističkog značenja, alhemijskog i transcendentalnog, mnogih *nemerljivih* supstanci koje ispunjavaju međuplanetarni prostor i koje, prožimajući ih na svom nižem kraju, predstavljaju direktni uzrok nastanka prirodnih pojava koje se ispoljavaju kroz *vibracije* (takozvane). Ukratko rečeno, jedino znanje o *stvarnoj* (ne hipotetičkoj) prirodi *^thera*, tačnije *Akaše*, i drugih tajni, može dovesti do znanja o Silama. To je upravo ona supstanca protiv koje se materijalističke škole fizičara bune sa takvom žestinom, posebno u Francuskoj," a koju egzaktna nauka uprkos tome mora da zagovara. Oni je se ne mogu otarasiti a da ne rizikuju, poput savremenih Samsona, da sruše stubove Hrama Nauke i ostanu sahranjeni pod njegovim ruševinama.

moгу jedino da znače kako je prilikom rađanja elemenata postojala mogućnost formiranja nekog elementa koji bi spadao na ta mesta" - jedan okultista bi sa poštovanjem primetio da se ta hipoteza može smatrati ispravnom jedino ako ne kviri sedmostruko uređenje atoma. To je *taj jedan zakon* i nepogrešivi metod koji uvek mora dovesti do uspeha onoga ko ga sledi.

¹⁷
Jedna grupa električara se upravo pobunila protiv nove teorije Klauziju-
sa, čuvenog bonskog profesora. Karakter tog protesta pokazuje potpis, koji
kaže: "Žil Burden, u ime grupe električara, koji je imao prilike da se upozna sa
profesorom Klauzijusom 1881. godine, i čiji je ratni poklič (*eri de ralliementi*)
A bas l'Ether" - dole Etar; kao što vidite, oni žele Sveopštu *Prazninu*]

Teorije koje su izgrađene na odbacivanju *spoljašnje* Sile, nezavisne od *čiste i jednostavne Materije*, sve su se pokazale kao pogrešne. One ne objašnjavaju i ne mogu da objasne, pa su se mnoge od naučnih činjenica tako pokazale *nenaučnim*. "Akaša (*ġEtheġ*) proizvodi zvuk", kaže se u *Puranama* i toj tvrdnji se podsmevaju. To su vibracije *u vazduhu*, ispravljaju nas. A šta je vazduh? Da li bi on mogao da postoji kad u Prostoru ne bi postojao etarski medijum da izbaci na površinu njegove molekule? Stvar upravo tako stoji. Materijalizam ne može da dopusti postojanje ničega *izvan* materije, jer sa prihvatanjem jedne nemevljive *Sile* - izvora i predvodnika svih fizičkih sila fizike - praktično bi se morale priznati druge *inteligentne* Sile, a to bi nauku odvelo veoma daleko. Jer, ona bi morala da kao posledicu toga prihvati postojanje još spiritualnije sile u čoveku - ovog puta potpuno nezavisne od bilo koje vrste materije o kojoj fizičari bilo šta znaju. Otuda, po strani od hipotetičkog etra Prostora i grubih fizičkih tela, čitav *Zvezdani* i nevidljivi prostorje, po mišljenju materijalista, jedna beskrajna *praznina* u prostoru - šlepa, neinteligentna, beskorisna.*

A sada, sledeće pitanje je: staje ta Kosmička Supstanca i koliko daleko čovek može da ide u sumnjama u njenu prirodu, ili u otimanju njenih tajni, osećajući se tako opravdanim da joj daje IME? Koliko je daleko posebno savremena nauka stigla u pogledu tih tajni i

* Sva beda nauke i njena nemoć, koje je autorka sagledala još u XIX veku, da resi ijedan fundamentalni problem postojanja, danas, početkom XXI veka, očigledan je i laiku. Umesto pružanja temeljnih odgovora na suštinska pitanja o prirodi realnosti, ona podmeće jeftine trikove u stilu hokus-pokus-preparandus znanja (ogledalca i bižuterije za neuke) kako bi opravdala svoje dalje postojanje. Nobelove nagrade se i dalje dodeljuju, erlovi i serovi nauke se i dalje proizvode, sve u duhu dobrog starog licememog poretka, koji je tako svojstven zapadnoj civilizaciji, dok misleće biće, čovek, zuri u zjapeći ambis beznađa u koji ga ta ista nauka gura.

Da li je nastupilo vreme kada će čovek morati da se opredeli ili će odlučno okončati dalje tlačenje nauke i, umesto dosadašnjeg intelektualnog tipa čoveka, kao reprezentativnog nosioca te kvazi duhovne discipline, obrazovati alternativni tip koji će u sebi objediniti svojstva mistika, mudraca i askete, dete duha i božjeg sadruga, kao pokušaj izlaska iz ove sveopšte spiritualne bede, ili će joj dopustiti dalju monstrozaciju Božje tvorevine, koja čitav svet vodi u pravcu neumitne atlantidske sudbine, (nap. ured.)

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

šta čini da ih razreši. Najnoviji hobi nauke, "teorija maglina", može da nam pruži neke odgovore na to pitanje. Pogledajmo, dakle, preporuke TEORIJE MAGLINA.

XIII

NAUČNI I EZOTERIJSKI DOKAZI ZA I PRIMEDBE NA SAVREMENU TEORIJU MAGLINA

*Sile i Emanacije * Staje Maglina?*

Od nedavno, utvara ove teorije i hipoteza koje iz nje proizlaze često se suprotstavlja ezoterijskoj kosmogoniji. "Mogu li vaši adepti da poreknu ovu krajnje naučnu teoriju?" postavlja se pitanje. "Ne potpuno", glasi odgovor, "ali je priznanja samih ljudi od nauke *uništavaju* i adeptima ne ostaje šta da poriču."

Da bi se od nauke načinila jedna integralna *celina*, zaista je neophodno proučavanje duhovne, fizičke, kao i psihičke prirode. Inače bi ona uvek bila nalik na anatomiju čoveka, o kojoj profani od davnina diskutuju iz perspektive njene spoljašnjosti, ne poznajući unutrašnji rad. Čak je i Platon, najveći filozof svoje zemlje, pre svoje inicijacije bio odgovoran za takve tvrdnje kao što je, na primer, da tečnosti ulaze u stomak kroz pluća. *Istinska* nauka je nedopustiva bez metafizike, kako kaže g. H. Dž. Slejk (*Slake*).

Magline postoje, pa ipak teorija maglina greši. Jedna maglina postoji u stanju potpune razgradnje elemenata. *Ona jeste* gasovita, ali je i još nešto pored toga, što se teško može povezati sa gasovima kakve poznaju prirodne neuke; i *ona jeste* svetleća. Ali, to je sve. Šezdeset dve "koincidencije" koje nabroja profesor Stiven Aleksander (*Stephen Alexander*),[^] koje potvrđuju teoriju maglina, sve može da objasni ezoterijska nauka; mada, pošto ovo nije astronomsko delo, za sada

Smithsonian Contributions, XXI, članak 1, str. 79-97.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

ne pokušavamo daje odbacimo. Laplas i Faj su se više od svih drugih primakih ispravnoj teoriji, ali, u današnjoj teoriji ostalo je malo od Laplasovih razmišljanja, osim njenih opštih crta. Svejedno, Džon Stjuart Mil kaže:

(...) U Laplasovoj teoriji nema *ničeg hipotetičkog*; ona predstavlja primer ispravnog razmišljanja od sadašnje posledice ka njenom prošlom uzroku; ona ne pretpostavlja ništa više osim objekata koji zaista postoje i koji se pokoravaju zakonima za koje se zna da im se pokoravaju svi zemaljski objekti koji na njih podsećaju.

(*Sistem logike, str. 229*)

Od jednog tako istaknutog logičara, kao što je to Mil, ovo bi bilo dragoceno, samo kad bi se moglo dokazati da "zemaljski objekti/7oJ-sećaju (. . .)" na nebeske objekte na takvim rastojanjima na kakvim su magline -*podsećaju na te objekte zaista, a ne samo naizgled.*

Iz okultne perspektive gledano, još jedna od netačnosti koje su ugrađene u savremenu teoriju kakva je ona danas, jeste pretpostavka da su se sve planete odvojile od Sunca, da su one kost njegove kosti, meso njegovog mesa, dok su zapravo Sunce i planete samo braća iz iste utrobe, koja su imala isto poreklo iz magline, samo na različit način od onog koji utvrđuje savremena astronomija.

Mnoge primedbe, koje su neki protivnici teorije maglina stavili na račun homogenosti izvorne difuzne materije, koja ulazi u sastav zvezda nekretnica uopšte ne dovode u pitanje tu homogenost, već jedino pomenutu teoriju. Naša sunčeva maglina može da ne bude potpuno homogena, tačnije, ona se možda ne otkriva kao takva astronomima, a da ipak *defacto* bude homogena. Zvezde se razlikuju po svom sastavu, pa čak pokazuju i elemente potpuno nepoznate na Zemlji; svejedno to ne utiče na zaključak daje prvobitna materija - tj. onakva *kakva se pojavila još u svojoj prvoj* diferencijaciji iz stanja *laje*^ - do dana današnjeg homogena, na ogromnim rastojanjima u dubinama beskraja, a na nekim mestima ona nije mnogo dalja od periferije našeg sunčevog sistema.

Na kraju, ne postoji nijedna činjenica koju su učeni prigovarači izneli protiv "teorije maglina" (lažne takva kakva je, pa ipak *dovolj-*

S onu stranu nulte tačke delovanja.

Naučni i ezoterijski dokazi za iprimedbe na suvremenu Teoriju maglina

no alogične, kobne po hipotezu o homogenosti materije) koja može da se suprotstavi kritici. Jedna greška vodi u drugu. Lažna pretpostavka će prirodno voditi do lažnog zaključka, iako nedopustivi zaključak ne mora *neizostavno* da utiče na valjanost osnovne pretpostavke silogizma. Zato se mogu ostaviti sva sporedna pitanja i zaključci doneti na osnovu spektralnih linija, kao zasad proizvoljni, i prepustiti sve detalje fizici. Dužnost okultiste je u okviru *Duše i Duha* Kosmičkog Prostora, ne naprosto u okviru njihovih iluzornih pojavljivanja i ponašanja. A po mišljenju materijalizma, zvanična dužnost prirodnih nauka je da analiziraju i proučavaju njenu *ljušturu - krajnju periferiju* univerzuma i čoveka.

Sa takvim materijalizmom okultizam nema ništa. Okultna kosmogonija može da raspravlja jedino sa teorijama tako učenih ljudi kao što su Kepler, Kant, Ersted i ser Viljem Heršel, koji su verovali u duhovni svet, i da pokuša da se sa njima na zadovoljavajući način sporazume. Ali, gledišta tih fizičara su se veoma razlikovala od najnovijih savremenih spekulacija. Kant i Heršel su imali na umu razmišljanja o poreklu i *krajnjoj sudbini*, kao i sadašnjem aspektu Univerzuma, perspektive koja je bila daleko više filozofska i psihička, dok savremena kosmologija i astronomija iz sve snage kude slična istraživanja misterija postojanja. Rezultat je ono što bi se moglo i očekivati: potpuni neuspeh i nerazrešive protivrečnosti u hiljadu i jednoj varijanti takozvanih naučnih teorija, i to kako u ovoj teoriji tako i u svim drugim.*

Hipoteza o maglinama, koja uključuje teoriju o postojanju prvobitne materije, rasute u stanju magline, kao što svi znaju, nije savremenog porekla u astronomiji. Anaksimien iz Jonske škole je već učio da su nebeska tela formirana postepenim kondenzovanjem prvobitne materije *pre stvaranja*, koja je imala gotovo negativnu težinu i bila rasprostranjena u Svemiru u izuzetno sublimiranom stanju.

Tiho Brahe, koji je Mlečni Put smatrao eteričkom supstancom, iako je nova zvezda koja se pojavila u sazvežđu Kasiopeje 1572. godine bila formirana od te materije (*Progymnasmata*, str. 795). Kepler je verovao daje zvezda iz 1606. godine takođe formirana od eterične supstance koja ispunjava univerzum (*De stella nova in pede Serpentarii*, str. 115). On je istom etru pripisao pojavu sjajnog prstena

* Vidi napomenu urednika na strani 711.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

oko Meseca, tokom potpunog pomračenja Sunca koje je opaženo u Napulju 1605. godine (*Hypotheses Cosmogonigue, C. Wolf*). Još kasnije, 1714. godine - Halej je priznao postojanje svetleće materije (*Philosophical transactions*). Na kraju, istoimeni časopis je 1811. godine objavio čuvenu hipotezu slavnog astronoma, ser Viljema Heršela, 0 preobražaju magline u zvezde (vidi *Philosophical transactions* iz 1811. godine, str. 269 i dalje), nakon čega je Kraljevska akademija prihvatila teoriju maglina.

U *Pet godina teozofije*, na str. 245, može se naći članak pod naslovom *Poriču li adepti teoriju maglina?* Sledi odgovor koji se tamo daje:

Ne, oni (adepti) ne poriču *njene opšte pretpostavke, niti približnu istinu naučnih* hipoteza. Oni jedino *poriču potpunost* današnje, kao i sve greške mnogih takozvanih "odbačenih" starih teorija, koje su tokom prošlog veka brzo nastajale jedna za drugom.

U to vreme, to je proglašeno za "okolišni odgovor". Takvo nepoštovanje prema zvaničnoj nauci, rečeno je, mora biti opravdano demonstracijom jedne teorije koja je potpunija, koja bi zamenila *ortodoksna* razmišljanja i stajala na čvršćem tlu. Na to ima samo jedan odgovor; beskorisno je davati izolovane teorije koje se tiču stvari otelovljenih u celovitom i sukcesivno uređenom sistemu, koje bi, kad se odvoje od glavnog tela tog učenja, neizbežno izgubile svoju životnu usklađenost i tako ne bi bile od koristi kad se proučavaju nezavisno. Da bismo bili u stanju da cenimo i prihvatimo okultne poglede na teoriju maglina, moramo da proučimo ceo ezoterijski sistem kosmogonije. Ateško daje došlo vreme da od astronoma tražimo da prihvate *Fohat* i božanske Graditelje. Čak i nesumnjivo korektna nagađanja ser Viljema Heršela, koja u sebi nisu imala ničeg "natprirodnog", o Suncu koje se možda *metaforički naziva "vatrenom loptom"*, i njegova rana razmišljanja o prirodi onog što se danas naziva Nejsmitovom "teorijom vrbinog lista" - izazvala su podsmehe njegovih drugih, daleko manje istaknutih kolega, koji su u njegovim idejama videli, kao što i danas vide, samo "imaginarne i maštovite teorije." Pre nego što se može saopštiti čitav ezoterijski sistem i pre nego što mogu da ga uvažavaju astronomi, trebalo bi da se oni vrte nekim od tih "zastarelih ideja", ne samo Heršelovih, već i snovima naj-

Naučni i ezoterijski dokazi za iprimedbe na suvremenu Teoriju maglina

starijih induskih astronoma, a da napuste sopstvene teorije, koje nisu ništa manje "maštovite" zato što su se u jednom slučaju pojavile osamdeset, a u drugom slučaju mnogo hiljada godina kasnije. Pre svega oni treba da odbace ideje o Sunčevoj *čvrstini* i *užarenosti*; Sunce neporecivo "šija", ali ne "gori". Potom, u pogledima ser V. Herschela na te "objekte", kako je on nazivao "vrbine listove", tvrdi se da su oni *neposredni izvor sunčeve svetlosti i toplote*. Pa iako ezoterijski sistem ne gleda na njih onako kako je on gledao - naime, kao na *organizme* koji daju život, pošto bi se solama "Bića" teško smestila u žižu teleskopa - ipak ona tvrdi daje čitav univerzum pun takvih "organizama", svesnih i aktivnih u skladu sa blizinom ili udaljenošću njihovog nivoa od našeg nivoa svesti, i da je, na kraju, veliki astronom bio u pravu kad je rekao, razmišljajući o tim organizmima, da "mi ne znamo daje vitalno delovanje u stanju da istovremeno razvije toplotu, svetlost i elektricitet". Jer, po cenu da im se podsmeva ceo svet fizičara, okultisti smatraju da sve "Sile" naučnika potiču iz *Vitalnog Principa*, skupno JEDNOG ŽIVOTA našeg Sunčevog sistema "pošto je taj život deo, tačnije jedan od aspekata Jednog Univerzalnog ŽIVOTA.

Možemo, dakle, kao i u članku o kome govorimo, gde se na osnovu autoriteta adepata tvrdi daje "dovoljno da se načini rezime onoga što solami fizičari *ne znaju*" - možemo, smatramo, da naš položaj u odnosu na savremenu teoriju maglina i njene očigledne nekorektnosti definišemo jednostavno ukazujući na činjenice koje joj direktno protivreče, u njenom današnjem obliku. Za početak, čemu ona uči?

Sumirajući hipoteze o kojima smo govorili, postaje jasno daje Laplasova teorija - koja je, štaviše, danas učinjena neprepoznatljivom - bila nesrećna. On postulira na prvom mestu Kosmičku materiju koja postoji u stanju difiizne maglovitosti "tako finu da bi se jedva moglo posumnjati u njeno prisustvo." On nije učinio nijedan pokušaj da prodre u misteriju bića, osim u pogledu neposredne evolucije našeg malog solamog sistema.

Shodno tome, bilo da prihvatamo ili odbacujemo njegovu teoriju u njenim posledicama po neposredne kosmološke probleme koji se postavljaju da bi bili rešeni, može se jedino reći daje on naprosto tajnu odgurnuo malo dalje. Na večito pitanje - "Odakle sama materija; odakle impuls evolucije koji određuje njena ciklična nagomilavanja

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

i razgradnju; odakle izuzetna simetrija i poredak u koji stupaju i grupišu se prvobitni atomi?" - Laplas nije ni pokušao da odgovori. Jedino sa čime se suočavamo jeste skica *verovatnih* širih principa na kojima se pretpostavlja daje zasnovan stvarni proces. I na čemu se onda zasnivaju današnji hvalospevi pomenutom procesu? Staje on saopštio tako novo i originalno da bi, u najmanju ruku njegovo ba-zično delo, trebalo da posluži kao osnov za savremenu teoriju maglina? Te stvari se mogu sakupiti iz raznih astronomskih dela.

Laplas je mislio daje, kao posledica kondenzacije atoma prvobitne magline, u skladu sa "zakonom" gravitacije, sada gasovita, ili možda delimično tečna masa, stekla rotaciono kretanje. Kako se brzina tog kretanja povećavala, ona je sticala oblik tankog diska; na kraju, centrifugalna sila je nadvladala koheziju, ogromni prstenovi su se odvojili od ivice užarenih kovitlajućih masa, a gravitacija ih je neizbežno (kako je prihvaćeno) sažela u sferoidna tela, koja, opet, neizbežno teže da zauzmu istu orbitu koju je prethodno zauzimala spoljašnja zona od koje su se odvojili.

Laplas je mislio da će spoljašnje i unutrašnje zone tog prstena rotirati istom ugaonom brzinom, što bi bio slučaj kod čvrstog prstena, ali princip podjednakih površina zahteva da unutrašnje zone rotiraju brže od spoljašnjih.

Brzina spoljašnje ivice svake planete u nastajanju, rekao je on, koja premaša unutrašnju, dovela je do rotacije oko svoje ose. Gušća tela biće odbačena kasnije i, na kraju, tokom uvodnog stadijuma njihovog formiranja, novorazdvojena nebeska tela će sa svoje strane izbaciti jedan ili više satelita. .. Formulšući istoriju kidanja i planetarizovanja tog prstena, Laplas kaže:

Gotovo uvek se svaki prsten gasa mora razbiti na brojne mase, koje, krećući se gotovo uniformnom brzinom, moraju nastaviti da kruže na istoj udaljenosti od Sunca. Te mase moraju uzeti sferoidni oblik u skladu sa rotacionim kretanjem u pravcu svoje revolucije, pošto bi unutrašnji molekuli (oni bliži Suncu) zapravo imali brzinu manju od spoljašnjih. Oni mora da su tada formirali isto to-

Život sveta. Prof. Vinčel ukazuje na dobar broj Laplasovih grešaka, ali, kao *geolog*, ni on sam nije nepogrešiv u svojim "astronomskim razmišljanjima".

Naučni i ezoterijski dokazi za iprimedbe na suvremenu Teoriju maglina

liko planeta u gasovitom stanju. Ali, ako je jedna od njih bila dovoljno moćna da uspešno svojim privlačenjem ujedini ostale oko svog centra, gasoviti prsten mora da se tada preobrazio u jedinstvenu sferoidnu masu gasova koji rotiraju u pravcu svoje revolucije. Ovaj poslednji slučaj mora dajе bio uobičajeniji, ali naš Sunčev sistem predstavlja prvi slučaj, u četiri male planete, koje se kreću između Jupitera i Marsa.

Dok će se naći veoma malo onih koji bi bili radi da poreknu "veličanstvenu smelost te hipoteze", nemoguće je da se ne priznaju ne-savladive teškoće kojima je ona praćena. Zašto, na primer, nalazimo da se Neptunovi i Uranovi sateliti kreću retrogradno, a dajе, uprkos svojoj blizini Suncu, Venera reda od Zemlje? Slično, udaljeniji Uran je gušći od Satuma? Kako to da ima tako mnogo varijacija u nagibima njihovih osa i orbita u odnosu na pretpostavljeno poreklo od centralnog tela, da su primetne takve zapanjujuće varijacije u veličini planeta, da su Jupiterovi sateliti 288 puta gušći od svoje matične planete i da se i dalje ne uzimaju u obzir pojave meteorskih i kometskih sistema? Da citiramo reci jednog Učitelja:

Oni (okultisti) nalaze da centrifugalna teorija zapadnog porekla ne može sve da pokrije. Da, bez pomoći, ne može ni da objasni svaki spljoštени sferoid ni da objasni takve očigledne teškoće kakve predstavljaju odnosi gustina nekih planeta. Kako, zaista, bilo koji proračun centrifugalne sile može da nam, na primer, objasni zašto Merkur, čija je rotacija, kažu nam, samo oko jedne trećine Zemljine, a njegova gustina za jednu četvrtinu veća od Zemljine, ima spljoštenje na polovima *deset i više puta veće od nje*? I opet, zašto Jupiter, za čiju se ekvatorijalnu rotaciju kaže dajе "dvadeset sedam puta brža, a njegova gustina iznosi samo petinu Zemljine" ima polarno sažimanje sedamnaest puta veće od Zemljinog? Ili zašto Saturn, čija je ekvatorijalna brzina pedeset pet puta veća od Merkurove, kao odgovor na nju ima polarno sažimanje *samo tri puta veće od Merkurovog*? Kao kruna navedenih protivrečnosti, od nas traže da vемjemo u Centralne Sile, kako o njima uči savremena nauka, čak i kad nam se kaže da ekvatorijalna materija Sunca, sa više od četiri puta većom centrifugalnom brzinom od površine na ekvatoru Zemlje, nije pokazala nikakvu sklonost da bubri na Sunčevom ekvatoru, niti i najmanje spljoštenje na polovima Sunčeve ose. Drugim recima ijasnije rečeno, Sunce, koje je četiri puta rede

TAJNA DOKTRINA « KOSMOGENEZA

od Zemlje, a na njega deluje veća centrifugalna sila, uopšte nije spljošteno na polovima! Videli smo daje tu primedbu stavilo više astronoma, pa ipak, ona dosad nije zadovoljavajuće objašnjena, bar koliko "adepti" znaju.

Zato oni (adepti) kažu da su veliki ljudi od nauke na Zapadu, koji ne znaju (. . .) gotovo ništa o materiji kometa, centrifugalnoj i centripetalnoj sili, prirodi maglina ili fizičkom sastavu Sunca, zvezda, pa čak ni Meseca, dovoljno nemudri da sa tolikim pouzdanjem govore o "centralnoj masi Sunca" koje izbacuje u prostor planete, komete i šta još sve ne. (. . .)

Mi smatramo da ono (Sunce) u našem solamom sistemu razvija samo *životni* princip, dušu tih tela, *dajući je i uzimajući nazad*, kao "Sveopšti Davalac Života" (...) u beskrajinosti i Večnosti, daje Sunčev sistem isto toliko *mikrokosmos* JEDNOG Makrokosmosa kao što je to i čovek kad se uporedi sa svojim sopstvenim malim Solamim Kosmosom."

Suštinska sposobnost koju imaju svi kosmički i zemaljski elementi, da unutar sebe proizvode pravilni i skladni niz rezultata, lanac uzroka i posledica, predstavlja neoborivi dokaz da njih ili oživljava *spoljašnja* ili *unutrašnja* INTELIGENCIJA, ili daje oni kriju unutar ili ispod *pojavnog vela*. Okultizam ne poriče tačnost mehaničkog porekla univerzuma, on jedino tvrdi da u pozadini (ili *unutar*) tih elemenata apsolutno mora postojati neka vrsta mehaničara - što je za nas dogma. Nisu slučajne kombinacije Lukrecijevih atoma (koji je sam više znao o tome), ono što je izgradilo kosmos. Sama Priroda se suprotstavlja takvoj teoriji. Ne može se pozivati na nebeski prostor, koji sadrži veoma razređenu materiju kao Etar, bez ili sa privlačenjem, da bi se objasnilo zajedničko kretanje nebeskih jata. Iako savršeni sklad njihovog uzajamnog kruženja jasno ukazuje na prisustvo mehaničkog uzroka u Prirodi, Njutn, koji od svih zaslužuje najviše prava da verujemo u njegova objašnjenja i poglede, svejedno je bio prisiljen da napusti ideju o večitom objašnjenju izvornog impulsa datog milionima nebeskih tela pomoću *z&hona poznate* Prirode i njenih materijalnih sila. On je potpuno uvažavao granice koje odvajaju delovanje prirodnih Sila od INTELIGENCIJA koje su ustanovile poredak i delovanje neizmenljivih zakona. A ako se Njutn morao

Pet godina teozofije, str. 249-250; članak: *Poriču li adepti teoriju maglina?*

Naučni i ezoterijski dokazi za iprimedbe na savremenu Teoriju maglina

odreći te nade, ko od savremenih materijalističkih pigmeja ima pravo da kaže: "Ja znam bolje?"

Da bi postala potpuna i razumljiva, kosmološka teorija mora da krene od prvobitne Supstance, rasute u bezgraničnom Prostoru, *koja je po prirodi intelektualna i božanska*. Ta supstanca mora biti Duša i Duh, sinteza i *Sedmi Princip* ispoljenog Kosmosa, a da bi joj poslužio kao duhovni *Upadhi*, mora postojati šesti, njen nosilac -*prvobitna fizička materija*, daje tako nazovemo, iako njena priroda neizbežno uvek izmiče našim ograničenim *normalnim* čulima. Astronomu je lako, ukoliko je obdaren sposobnošću imaginacije, da izgradi teoriju o pojavi univerzuma iz haosa, naprosto primenjujući principe mehanike na njega. Ali, takav univerzum će uvek ispasti, u pogledu njegovog naučnog ljudskog tvorca, Frankenštajnovog čudovište; on će ga voditi u beskrajne komplikacije. Primena jedino mehaničkih zakona mislioca nikad ne može izvesti izvan objektivnog sveta, niti će čoveku otkriti poreklo i krajnju sudbinu Kosmosa. Tamo je teorija maglina odvela nauku. Zapravo, ta teorija je sestra bliznakinja teorije o Etru, a obe su izdanci nužnosti; jedna je nezamenljiva da bi se objasnilo prenošenje svetlosti, a druga da se objasni poreklo solarnih sistema. Pitanje u obemaje, kako bi ista homogena materija,^ koja sledi Njutnove zakone, mogla da rodi tela - sunce, planete i njihove satelite - koji su podložni identičnom kretanju i formirani od tako raznorodnih elemenata.

Da li je teorija maglina pomogla da se resi problem, čak i ako je primenjena samo na tela sastavljena od neživog materijala? Najodlučnije kažemo: Ne! Koliko je ona napredovala od 1811. godine, kad je dokument ser V. Heršela, u kojem su prvi put, na osnovu posmatranja, prikazane činjenice o postojanju materije maglina, naveo "sinove" Kraljevskog društva da "kliču od radosti"? Od tada je još veće otkriće, zahvaljujući spektralnoj analizi, dozvolilo proveru i

Da su se astronomi, na njihovom današnjem nivou znanja, naprosto držali Laplasove hipoteze, koja se odnosila jednostavno na formiranje planetarnog sistema, to bi tokom vremena moglo dovesti do nečeg nalik na približnu istinu. Ali, dva dela opšteg problema, problem nastanka univerzuma ili formiranja sunaca i zvezda od prvobitne materije, a potom razvoj planeta oko njihovog sunca, počivaju na sasvim različitim činjenicama prirode, što danas smatra čak i sama nauka. To su dva suprotna pola bića.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

potvrdu zaključka ser V. Heršela. Laplas je zahtevao postojanje neke vrste prvobitne "supstance sveta" da bi dokazao ideju o postupnoj evoluciji i rastu sveta. Evo te supstance, kako je rečeno hiljadama godina pre nas.

"Supstanca sveta", danas *maglina*, bila je poznata od najdrevnije prošlosti. Anaksagora je učio daje odgovarajuća mešavina heterogenih supstanci ostala nepokretna i neuređena dok na kraju "U m" - mi kažemo, skup Đan Kohana - nije počeo da radi na njoj i predaje joj kretanje i poredak (Aristotelova *Fizika*, VIII, 1.) Od te teorije je danas uzet samo prvi deo, a odbačeno je da se uopšte mešao *ikakav* "U m". Spektralna analiza pokazuje postojanje maglina koje su u potpunosti formirane od gasova i svetlećih isparenja. Je li to prvobitna materija maglina? Spektar, kaže se, otkriva fizičko stanje materije koja emituje kosmičku svetlost. Pokazano je da su spektri razgradili ivih i nerazgradljivih maglina potpuno različiti, gde spektar ovih poslednjih pokazuje da se one nalaze u stanju svetlećeg gasa ili pare. Svetle linije jedne magline pokazuju postojanje vodonika u njoj, kao i drugih poznatih i nepoznatih materijalnih supstanci. Isto je i sa atmosferom Sunca i zvezda. To vodi direktnom zaključku da se jedna zvezda formira kondenzacijom magline; otuda su čak i sami metali na Zemlji formirani zahvaljujući kondenzaciji vodonika ili neke druge primitivne materije, nekog pretka "helijuma", možda, ili neke još uvek nepoznate supstance? *To se ne sukobljava sa okultnim učenjem*. I to je problem koji hemija pokušava da resi; a ona pre ili kasnije u tome mora uspeti, i htela ne htela, kad za to dođe vreme, prihvatiće ezoterijsko učenje. Ali, kad se to dogodi, to će uništiti teoriju maglina u njenom današnjem obliku.

U međuvremenu, astronomija ni na koji način ne može da prihvati, ako želi da se na nju gleda kao na *egzaktnu* nauku, postojeću teoriju o srodnosti zvezda - čak i ako okultizam to čini na sopstveni način, pošto tu srodnost drugačije objašnjava - jer astronomija nema *nijednu jedinu fizičku činjenicu* koja to pokazuje. Astronomija bi mogla prethoditi hemiji u dokazivanju te činjenice, kad bi mogla da pokaže neku planetarnu maglinu sa spektrom od tri ili četiri svetle linije, koja se postepeno kondenzuje i preobražava u zvezdu, čiji je spektar sav prekriven nizom tamnih linija. Ali, "pitanje promenljivosti maglina, čak i u pogledu njihovog oblika, još uvek je jedna od

Naučni i ezoterijski dokazi za iprimedbe na savremenu Teoriju maglina

misterija astronomije. Podaci koji su dosad dobijeni posmatranjem suviše su skorog porekla i suviše neizvesni da bi nam dopustili da tvrdimo bilo šta" (*Volfova kosmogonijska hipoteza*).

Od otkrića spektroskopa, njegova magična moć je njegovim adeptima otkrila samo jedan preobražaj zvezda te vrste; pa čak i on je pokazao upravo obrnuto od onog što bi bilo potrebno kao dokaz u korist teorije maglina; naime *-zvezdu koja se preobražava u planetarnu maglinu*. Kao što je rečeno u časopisu *The Observatory* (tom I, str. 185), privremena zvezda koja se pojavila u sazvežđu Labuda, u novembru 1876. godine, i koju je otkrio J. F. J. Šmit (*Schmidt*) pokazala je spektar ispresecan veoma svetlim linijama. Postepeno je kontinualni spektar i najveći broj linija nestao, ostavljajući na kraju samo jednu jedinu svetlu liniju, za koju je ispalo da se poklapa sa zelenom linijom magline.

Iako ovaj preobražaj nije nepomirljiv sa hipotezom o poreklu zvezda od maglina, ipak se ovaj pojedinačni slučaj ne zasniva ni na kakvim posmatranjima, da i ne govorimo o direktnom posmatranju. Ova pojava se mogla dogoditi usled nekoliko drugih uzroka. Pošto su astronomi skloni da misle kako naše planete teže da se survaju na Sunce, zašto zvezde ne bi mogle zaplamsati usled sudara sa takvom jednom strmoglavljenom planetom, ili, kao što mnogi sugerišu, usled udara komete? U svakom slučaju, jedini slučaj preobražaja neke zvezde koji je poznat od 1811. godine ne govori u korist teorije maglina. Štaviše, po pitanju te teorije, kao i svih drugih, astronomi se ne slažu.

U našem dobu, Bifonje, veoma zapanjen identičnošću planetarnog kretanja, pre nego što je Laplas čak i pomislio na tako nešto, bio prvi koji je predložio hipotezu da planete i njihovi sateliti potiču iz dubina Sunca. Zato, i u tu svrhu, izmislio je posebnu kometu, za koju je pretpostavio daje moćnim udarcem pljoštimize otkinula količinu materije neophodnu za njihovo formiranje. Laplas spominje tu kometu u svom *Izlaganju sistema sveta* (napomena VII). Ali, tu ideju je uzela, pa čak i "poboljšala" koncepcija o naizmeničnom razvoju iz Sunčeve mase planeta koje su *očigledno* bez težine ili uticaja na kretanje vidljivih planeta - i koje očigledno nisu ništa stvarnije od pojave Moj šija na Mesecu.

Međutim, savremena teorija je takode jedna varijanta sistema koji su razradili Kant i Laplas. Ideja obojice se sastojala u tome daje na

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

početku svih stvari sva materija koja danas postoji u sastavu planetarnih tela bila rasprostranjena svuda u prostoru koji obuhvata solarni sistem - pa čak i izvan njega. Bila je to maglina izuzetno male gustine, čije je zgušnjavanje postepeno rodilo, mehanizmom koji do danas nije objašnjen, razna tela našeg sistema. To je izvorna teorija maglina, *nepotpuno*, a ipak vemo ponavljanje - kratko poglavlje iz obimnog toma univerzalne *ezoterijske* kosmogonije - učenja Tajne Doktrine. I oba sistema, Kantov i Laplasov, veoma se razlikuju od savremene teorije, jer su lišena *^roiivKcmh. podteorija* i maštovitih hipoteza.

Učitelji kažu:

Sušтина materije kometa i one od koje se sastoje zvezde potpuno je drugačija od svih kemijskih i fizičkih karakteristika sa kojima je zapadnjačka nauka danas upoznata. Dok je spektroskop (usled kemijskog delovanja zemaljske svetlosti na presretnute zrake) pokazao verovatnu sličnost zemaljske i zvezdane supstance, hemijski atomi, specifični za različito uznapredovala nebeska tela u svemiru, nisu detektovani, niti se pokazalo da su identični sa onima koji su opaženi na našoj planeti.

(*op. cit.*)

G. Kruks kaže gotovo istu stvar u odlomku iz njegovog predavanja *Elementi i metaelementi* koji navodimo.

"Najviše što je", primećuje K. Volf, "hipoteza o maglinama mogla da, u skladu sa V. Heršelom, pokaže u svoju korist jeste postojanje planetarnih maglina na različitim stupnjevima kondenzacije, i spiralne magline, sa centrima kondenzacija na granama i u centru. Ali, zapravo, znanje o kariki koja povezuje magline sa zvezdama mi još uvek nemamo, i pošto nam nedostaje direktno posmatranje, ne možemo to da ustanovimo čak ni na osnovu hemijskog sastava."

Očigledno je da čak i ako ljudi od nauke, ostavljajući po strani teškoće koje za njih predstavlja ta neporeciva raznovrsnost i hetero-

⁶ Član Instituta, astronom pariške Opservatorije, "kosmogonijska hipoteza" Ali, spektar tih maglina nikad dosad nije bio utvrđen. Kad se u njemu *nađu* svetle linije, tek onda se možemo na to pozvati.

Naučni i ezoterijski dokazi za iprimedbe na savremenu Teoriju maglina

genost materije u sastavu maglina, dopuste, kao i drevni narodi, da se poreklo svih vidljivih i nevidljivih nebeskih tela mora tražiti u jednoj prvobitnoj, homogenoj supstanci sveta, u nekoj vrsti *PRE-protila* - očigledno je da to neće okončati njihovu zbunjenost. Ukoliko oni takođe ne priznaju daje ovaj naš vidljivi Univerzum samo *Stu-la-Sarira*, grubo telo sedmostrukog Kosmosa, oni će morati da se suoče sa još jednim problemom; posebno ako se upuštaju u rizik da smatraju kako su njegova sada vidljiva tela rezultat kondenzacije te jedne i jedine prvobitne materije, jer, obično posmatranje im pokazuje da su dejstva koja proizvodi vidljivi Univerzum daleko složenija od onog što bi ta teorija ikad mogla da obuhvati.

Pre svega, postoje dve različite klase *nerazgradivih* maglina - kako uči sama nauka.

Teleskop ne može da ih razlikuje, ali spektroskop može, pa zato uočava suštinsku razliku u njihovom fizičkom sastavu.'

Volf nas poučava:

Na "Protile" g. Kruksa ne sme se gledati kao *na primarnu* supstancu, iz koje su Đan Kohani, po neizmenljivim zakonima prirode, istkali naš Sunčev sistem, *la.] protile* ne može biti čak ni Kantova/»rima *materia*, za koju je ovaj veliki um video daje upotrebljena u formiranju svetova, pa zato više ne postoji u svom difuznom stanju. On predstavlja POSREDNU fazu u postupnom diferenciranju kosmičke supstance iz njenog normalnog nediferenciranog stanja. *Protile* onda predstavlja onaj vid koji je materija uzela na sredini svog prelaska u punu objektivnost.

9

Pitanje o razgradljivosti magline često se predstavljalo u isuviše afirmativnom maniru i sasvim oprečno idejama koje je izneo sjajni eksperimentator sa spektrom tih sazvežđa - g. Hagins. Svaka maglina čiji spektar sadrži samo sjajne linije je gasovita, kaže se, i zato je nerazgradljiva; svaka maglina sa kontinualnim spektrom mora se okončati razgradnjom na zvezde, pod uslovom da instrument ima dovoljne moći. Ta pretpostavka se smesta suprotstavlja dobijenim rezultatim i spektroskopskoj teoriji. Maglina *Lire*, maglina *Bučice*, središnja oblast magline Oriona izgledaju nerazgradljive i pokazuju spektar sjajnih linija; maglina *Canis Venatici* nije razgradljiva i daje kontinualni spektar. Jer, spektroskop nas zaista obaveštava o fizičkoj strani materije od koje se sastoje zvezde, ali nam ne govori o načinima njihovog grupisanja. Jedna maglina formirana od gasovitih kugli (ili samo od jezgara, slabo svetlih, okružena moćnom atmosferom) dala bi spektar sa linijama, a ipak bila razgradljiva. Izgleda daje takvo stanje Haginsove oblasti u maglini Oriona. Maglina sačinjena od čvrstih ili fluidnih čestica u usijanom stanju, pravi oblak, dala bi kontinualni spektar, ali bi bila *nerazgradljiva*.

(K. Volf, *Kosmogonijska hipoteza*)

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Neke od njih imaju spektar od tri ili četiri sjajne linije, a ostale kontinualan spektar. Prve su gasovite, a druge sačinjene od raspršene materije. One prve neizbežno sačinjavaju pravu atmosfera; u njih spada Laplasova solama maglina. One drage čine *skup* čestica koje se mogu smatrati nezavisnim, čija rotacija podleže zakonima unutrašnje težine; takve su magline koje su usvojili Kant i Fej. Jedino nam posmatranje omogućava da prvu ili drugu vrstu stavimo na sam početak planetarnog sveta. Ali, kad pokušamo da idemo dalje i da uđemo u prvobitni haos koji je proizveo sveukupnost nebeskih tela, najpre moramo da objasnimo postojanje te dve vrste maglina. Ako je prvobitni haos bio *hladni svetleći gas* može se razumeti kako gaje sažimanje do koga je došlo usled privlačenja moglo zagrejati i učiniti sjajnim. Mi moramo da objasnimo kondenzaciju tog gasa u stanje užarenih čestica, čije nam prisustvo spektar otkriva u nekim maglinama. Ako je prvobitni haos bio sastavljen od takvih čestica, kako je jedan njihov deo mogao preći u gasovito stanje, dok je dragi očuvao svoje izvorno stanje? (. . .)

To je sažetak primeđbi i teškoća za prihvatanje teorije maglina koju je izneo francuski *učenjak*, i koji svoje zanimljivo izlaganje završava izjavljujući da: -

Prvi deo kosmogonijskog problema staje prvobitna materija haosa i kako je ta materija rodila sunce i zvezde do dana dnašnjeg ostaje u DOMENU FIKCIJE I PUKE FANTAZIJE."

Ako je to poslednja reč nauke o tom pitanju, gde onda čovek da se okrene da bi shvatio čemu bi trebalo da uči teorija maglina? Šta je, zapravo, ta teorija? Šta *o^aa. jeste* izgleda da niko ne zna zasigurno. Šta ona *nije* - učimo od učenog autora *Života Sveta*. On nam kaže da: -

(I) Ona "*nije teorija o evoluciji Univerzuma* (. . .) već jedino i prevashodno objašnjenje nastanka fenomena solamog sistema kao

Vidi Stancu III o "Svetlosti, ili *hladnom Plamenu*", i komentar br. 8, u kome je objašnjeno daje "majka" (Haos) hladna Vatra, svezi Sjaj, bezbojna, bezoblična, lišena svih osobina. "Kretanje je Jedno izt\to jeste i potencijalno sadrži sve osobine Manvantaričkih Svetova", kaže se.

K. Volf, *Kosmogonijska hipoteza*, 1886.

Naučni i ezoterijski dokazi za iprimedbe na savremenu Teoriju maglina

i pomoćno objašnjenje, koordinacija osnovnih pojava na zvezdanom i maglinastom svodu, *do one granice do koje je ljudska vizija bila i stanju da prode*[^]

(II) "Da ona ne smatra da su Komete umešane u tu posebnu evoluciju koja je proizvela naš solarni sistem" *{smatra Ezoterijska doktrina}*.

(Ona to čini zato što prepoznaje komete kao oblike kosmičkog postojanja *usklađene sa ranijim fazama evolucije maglina*; i ona zapravo »revas/zo[^]MO njima pripisuje nastanak svih svetova.)

(III) "*Da ona ne poriče predašnji istorijat svetleće vatrene magle*" - (sekundarni stadijum evolucije u Tajnoj Doktrini) (. . .) "i ne tvrdi da je dosegla apsolutni početak. Ona čak dopušta i da je "vatrena magla ranije postojala u hladnom, ne-svetlećem i *nevidljivom* stanju. (. . .)

(IV) "I da konačno: ona ne propoveda daje otkrila POREKLO stvari, *već samo jednu fazu u materijalnoj istoriji* (...) ostavljajući "filozofe i teologe slobodne kao što su i dosad bili da tragaju za poreklom modaliteta postojanja."[^]

Ali, to nije sve. Čak i najveći engleski filozof - g. Herbert Spencer - ustao je protiv te fantastične teorije rekavši *{a}* da ona "nije rešila problem postojanja", *{b}* da hipoteza o maglinama "ne baca svetlost na poreklo difuzne materije" i *{c}* da "teorija o maglinama (u njenom današnjem obliku) podrazumeva Prvi Uzrok."

Ovo poslednje je, bojimo se, više nego što bi naši savremeni fizičari bili spremni da plate. Tako, izgleda da ta sirota "hipoteza" teško može očekivati da će naći pomoć i potvrdu čak i u svetu metafizičara.

Uzimajući sve ovo u obzir, okultisti veruju kako imaju prava da predstave *njihovu* filozofiju, ma koliko daje ona danas pogrešno shvaćena i osuđivana. I oni smatraju daje ovaj neuspeh naučnika da otkriju istinu u potpunosti izazvan njihovim materijalizmom i prezirom prema transcendentalnim naukama. Pa ipak, iako su naučni umovi u našem veku isto toliko daleko od istinitog i ispravnog Učenja kao što su oduvek i bili, možda je ostala neka nada za budućnost, jer nalazimo da nam drugi jedan veliki naučnik daje neke njene slabe bljeskove.

Život sveta, str. 196.

Vestminster Review, XX, 27. jul 1868. godine.

TAJNA DOKTRINA « KOSMOGENEZA

U jednom članku u *Reviji popularne nauke* (tom XIV, str. 252) o *Skorašnjim istraživanjima o mikroskopskom životu*, nalazimo da g. H. Dž. Slejk kaže:

Postoji očigledna konvergencija svih nauka, od fizike do hernije i fiziologije, prema *istoj* doktrini o evoluciji i razvoju, čiji *jedan deo sačinjavati* darvinizam. Ah kakav će oblik ta doktrina uzeti, on ima malo, ako uopšte i ima dokaza, da pokaže, i *možda je ljudski um neće izoštriti dok kako metafizička, tako i fizička istraživanja ne uznapreduju još mnogo više.*

Ovo je zaista srećno predviđanje. Tada, *može* doći dan kad će "prirodna selekcija", onakva kakvoj su poučavali g. Darwin i g. Herbert Spenser činiti *savao jedan deo* naše istočnjačke doktrine, u njenoj krajnjoj modifikaciji, koja će predstavljati *ezoterijski objašnjenog* Manua i Kapilu.

XIV

SILE - OBLICI KRETANJA ILI INTELIGENCIJE?

Vitalni Princip * Okultna i Fizička nauka

Ovo je, dakle, poslednja reč fizike do ove - 1888. godine. Mehanički zakoni nikad neće moći da dokažu homogenost prvobitne materije, osim posredno, putem zaključivanja i usled očajničke potrebe kad drugo rešenje ne preostane - kao u slučaju Etra. Savremena nauka je sigurna jedino u svom sopstvenom domenu i oblasti, unutar fizičkih granica našeg solamog sistema izvan kojih je sve, svaka čestica materije, drugačija od materije kakvu ona poznaje, i materija postoji u stanjima o kojima nauka ne može da stvori predstavu. *Ta* materija, koja je istinski homogena, nadmašuje ljudska opažanja, ukoliko su ta opažanja vezana jedino za pet čula. Njene posledice mi osećamo kroz one INTELIGENCIJE koje predstavljaju rezultate njene prvobitne diferencijacije, koje nazivamo Đan Kohanima; u hermetičkim delima se oni zovu "Sedam Vladalaca", onih o kojima Pimander, "Božanska Misao" govori kao o Graditeljskim Moćima, a koje Asklepije zove "Natprirodnim Bogovima". U tu materiju - pravu prvobitnu supstancu, noumen sve "materije" za koju mi znamo - bili su navedeni da poveruju čak i neki astronomi, u očajanju da nikad neće biti u stanju da objasne rotaciju, gravitaciju i poreklo bilo kog mehaničkog zakona fizike - ukoliko nauka ne prizna te *Inteligencije*. U navedenom delu o astronomiji od Volfa, autor u

Les Hypotheses Cosmogoniques (Kosmogonijske hipoteze), "Ispitivanje savremenih naučnih teorija o poreklu svetova, na osnovu prevoda Kantove teorije neba."

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

potpunosti usvaja Kantovu teoriju, a ona, ako ne u svojim opštim aspektima, u svakom slučaju u nekim svojim crtama snažno podseća na izvesna ezoterijska učenja. U njoj mi imamo sistem sveta koji se *iznova rađa iz svog pepela* pomoću magline, emanacije sa tela, mrtvih i rastvorenih u prostoru - posledice *užarenosti* solamog centra koga je oživela zapaljiva materija planeta. U toj teoriji, koju je stvorio i razvio um mladog čoveka od jedva dvadeset i pet godina, koji nikad nigde nije išao iz svog rodnog mesta, malog grada u Sevevoj Pruskoj (Kenigsberga), teško možemo a da ne prepoznamo neku spoljašnju nadahnjujuću moć, ili *reinkarnaciju* koju okultisti vide u njoj. Ona popunjava jaz koji Njutn, sa svom svojom genijalnošću, nije uspeo da premosti. A sigurno daje Kant imao u vidu našu prvobitnu materiju, Akašu, kad je predlagao da se Njutnovi problemi i njegov neuspeh da pomoću prirodnih sila objasni prvobitni impuls koji je dat planetama, rese postuliranjem prvobitne supstance koja prožima sve. Jer, kao što on primećuje u poglavlju VIII, ako se jednom dopusti da savršeni sklad zvezda i planeta i slaganje njihovih orbitalnih ravni dokazuje postojanje prirodnog uzroka, koji bi tada predstavljao prvobitni uzrok, "taj uzrok *ne može uistinu biti materija koja ispunjava današnja nebeska prostranstva.*" To mora biti ono što je izvorno ispunjavalo prostor - što je izvorno bilo taj prostor - i čije je kretanje u diferenciranoj materiji bilo izvor stvarnog kretanja nebeskih tela, i stoje "*kondenzujući se u sama ta tela* na taj način napustilo prostor za koji danas nalazimo daje prazan." Drugim rečima, to je ista materija od koje su danas sačinjene planete, komete i samo Sunce, koja je, uobličavajući se u početku u ta tela, sačuvala svoj urođeni kvalitet kretanja, kvalitet koji, sad usredsređen u njihovom jezgru, upravlja svim kretanjem. Potrebno je samo malo izmeniti formulaciju i dodati ponešto da bi se od toga načinila Ezoterijska Doktrina.

Ona nas uči da je ta izvorna, prvobitna *materia*, božanska i inteligentna, direktna emanacija Univerzalnog Uma - *Daivipraktiti* (božanska svetlost koja emanira iz *Logosa*) - formirala nukleuse svih "samokrećućih" tela u Kosmosu. To je informišuća, večno prisutna pokretačka moć i životni princip, vitalna duša sunaca, mese-

"Svetlost" koju mi nazivamo Fohat.

Sile — oblici kretanja ili inteligencije?

ca, planeta, pa čak i naše Zemlje. Životni princip je skriven - vitalna Duša je aktivna - nevidljivi Vladao i vodič grubog tela pri dodat i povezan sa njenom Dušom, koja je na kraju krajeva, duhovna emanacija tih određenih planetarnih Duhova.

Kantova teorija da je materija od koje su sačinjeni stanovnici i životinje sa drugih planeta *lakše i suptilnije prirode i u savršenijem skladu sa njihovom udaljenošću od Sunca, još jedna je sasvim okultna doktrina*. Ovo poslednje je isuviše puno Vitalnog Elektriciteta, fizičkog, životodajnog principa. Zato su ljudi sa Marsa eteričniji od nas, dok su oni sa Venere grublji, iako su daleko inteligentiji, mada manje duhovni.

Ova poslednja doktrina nije sasvim naša - pa ipak su te kantovske teorije isto tako metafizičke i isto tako transcendentalne kao bilo koja okultna doktrina; i ne jedan naučnik bi ih, kad bi se samo *usudio* da kaže šta misli, prihvatio kao i Volf. Taj kantovski um i dušu Sunaca i Zvezda od MAHAT (uma) i Prakriti iz *Purana* deli samo jedan korak. Nakon svega, ako bi to nauka priznala, bilo bi to samo priznanje jednog prirodnog uzroka, bez obzira da li bi ono uzdiglo ili ne njena verovanja do takvih metafizičkih visina. Ali, tada je *Mahat*, UM, "Bog", a fiziologija dopušta daje "um" samo privremena funkcija materijalnog mozga, ništa više.

Satana Materijalizma se danas podsmeva svemu sličnom i poriče vidljivo isto kao i nevidljivo. Videći u svetlosti, toploti, elektricitetu, pa čak i *u fenomenu života* samo osobine svojstvene materiji, on se smeje kad god se život naziva VITALNIM PRINCIPOM i podsmeva se ideji da je on nezavisan i odvojen od organizma.

Ali, ovde se opet naučna mišljenja razlikuju, kao i u svemu drugom, pa ima nekoliko ljudi od nauke koji prihvataju poglede koji su slični našim. Uzmite, na primer, ono što dr Ričardson (opširno citiran u prethodnom tekstu) kaže o tom "Vitalnom principu", koji on zove "nervni etar" {*Revija popularne nauke*, tom 10):

Ja govorim samo o istinskom *materijalnom agensu*, koji je možda rasprostranjen posvuda, ali *stvaran i supstancijalan*: agens koji ima osobinu težine i zapremine, agens podložan hemijskim kombinacijama, pa zato i promenama fizičkog stanja i uslova, agens pasivan u svojim delovanjima, uvek pokretan, tako reći, uticajima po

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

strani od samog sebe," koji sluša druge uticaje, agens koji nema snagu inicijative, *vis ili energia naturae*, pa ipak igra krajnje važnu, ako ne i glavnu ulogu u nastanku fenomena koji proističu iz delovanja energije na vidljivu materiju.

(str. 379)

Pošto biologija i fiziologija danas *u celini* poriču postojanje "vitalnog principa", taj pasus, zajedno sa de Kvatrfažovim priznanjima, predstavlja jasnu potvrdu da postoje ljudi od nauke koji imaju iste poglede o "skrivenim stvarima" kao i teozofi i okultisti. Oni priznaju odvojeni vitalni princip nezavisan od organizma - materijalni, naravno, jer *se fizička sila ne može razdvojiti od materije*, ali sačinjen od supstance koja postoji u stanju nepoznatom nauci. *Život je za njih nešto više od puke interakcije molekula i atoma*. Postoji vitalni princip bez koga nijedna molekulama kombinacija nikad ne bi mogla proizvesti živi organizam, a ponajmanje bi to mogla učiniti takozvana "neorganska" materija na našem nivou svesti.

Pod "kombinacijom molekula" se, naravno, podrazumevaju molekuli materije naše trenutne iluzome percepcije, koje materija snabdeva energijom samo na ovom, našem nivou. I to je glavna poenta u ovom pitanju. ^

To je greška, koja podrazumeva materijalni agens, različit od uticaja koji ga pokreću, tj. šlepu materiju i možda opet "Boga", dok je ovaj JEDAN Život sam Bog i Bogovi "Lično".

Ista greška

"Da li Diva predstavlja mit, kako kaže nauka, ili ne?", pitaju neki teozofi, kolebajući se između materijalističke i idealističke nauke. Teškoća u istinskom shvatanju ezoterijskih problema koji se tiču "krajnjih stanja materije" predstavlja opet stari problem *objektivnog i subjektivnog*. Staje materija? Predstavlja li materija naše trenutne objektivne svesti išta osim naših OSETA? Istina, te ose te mi dobijamo *spolja*, ali možemo li zaista (osim u terminima pojava) govoriti o "gruboj materiji" na ovom planu kao o entitetu odvojenom i nezavisnom od nas? Na sve te argumente okultizam odgovara: istina, u *stvarnosti* materija nije nezavisna niti postoji van naših opažanja. Čovek je *iluzija*: tačno. Ali, ni vedantinska doktrina, pa čak ni kantovski idealizam, ne potkopavaju, već pre osnažuju tvrdnju o postojanju i stvarnosti drugih, još iluzomijih entiteta nego što smo mi, ali ne manje *stvarnih*.

Sile - oblici kretanja ili inteligencije?

Zato okultisti nisu sami u svojim verovanjima. A na kraju, nisu ni toliko budalasti da odbace čak i "gravitaciju" savremene nauke zajedno sa svim *ostd\m\ fizičkim* zakonima, a da umesto nje usvoje *privlačenje* i *odbijanje*. Oni, štaviše, u te dve oprečne sile vide samo dva *aspekta* univerzalne jedinice, koja se naziva "ISPOLJAVAJUĆI UM"; aspekta u kojima okultizam, kroz svoje velike vidovnjake, opaža neizbrojivo mnoštvo delujućih bića: kosmičkih Đan Kohana, Entiteta čija suština, u svojoj *dvojnjoj* prirodi, predstavlja uzrok svih zemaljskih fenomena. Jer, ta suština se sastoji od iste supstance kao i univerzalni Električni Okean, koji je ŽIVOT, a pošto je dvojan, kao što je rečeno - pozitivan i negativan - on predstavlja emanaciju one dvojnosti koja danas deluje pod nazivom "oblici kretanja"; danas se čak prigovara i terminu *sila*, iz straha da bi to nekog moglo dovesti, makar i u mislima, dotle daje odvoji od materije! Ona predstavlja, kako kaže okultizam, *dvojneposledice* te dvojne suštine, koje se sada nazivaju centripetalnom i centrifugalnom silom, negativnim i pozitivnim polom ili polamošću, toplotom i hladnoćom, svetlošću i tamom itd, itd.

A okultizam smatra da su čak i pravoslavci i rimokatolici, zato što veruju - čak i ako ih slepo povezuju sa antropomorfnim bogom i traže izvor svih njih u njemu - u Anđele, Arhandele, Arhonte, Serafime i Jutarnje Zvezde: kratko rečeno, u sve te teološke *Deliciae humani generis* koje vladaju kosmičkim elementima, mudriji od nauke koja ne veruje ni u šta od toga i zagovara svoje mehaničke sile. Jer, one veoma često deluju sa više nego ljudskom inteligencijom i primerenošću. Ipak se ta inteligencija poriče i pripisuje šlepom slučaju. Ali, kao stoje De Metr bio u pravu stoje zakon gravitacija nazvao pukom *rečju* koja je zamenila "stvar neznanu" ("*Soirees*"), tako smo i mi u pravu kad istu primedbu primenimo na sve druge *sile* nauke. A ako neko prigovori daje grof De Metr bio vatreni rimokatolik, onda možemo da citiramo Le Kutirijea, isto tako vatreng materijalistu, koji je rekao istu stvar, kao i Heršel i mnogi drugi (vidi *Musee de Sciences*, avgust 1856.).

Od *Bogova do čoveka*, od Svetova do atoma, od zvezde do kandila, od Sunca do vitalne toplote najnižih organskih bića - svet Oblika i Postojanja je jedan ogromni lanac, čije su sve karike povezane. Zakon Analogije je prevashodni ključ za svetski problem i te karike

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

treba da se proučavaju usklađene u svojim međusobnim okultnim odnosima.

Zato, kad Tajna Doktrina - koja postulira da uslovljeni ili ograničeni prostor (lokacija) nema stvarnog postojanja osim u ovom svetu iluzije, ili, drugim recima, u našim sposobnostima opažanja - uči da su svi viši kao i niži svetovi prepleteni sa našim objektivnim svetom, da su milioni stvari i bića, što se tiče njihove lokacije, oko nas i u nama, kao što smo i mi oko njih, sa njima i u njima, to nije metafizička stilska figura, već realna činjenica Prirode, ma koliko daje našim čulima nerazumljiva.

Ali, pre nego što počne da kritikuje ono što ona tvrdi, čovek mora da razume frazeologiju okultizma. Na primer. Doktrina odbija (kao i nauka, u određenom smislu) da koristi reci "iznad" i "ispod", "više" i "niže" u odnosu na *nevidljive* sfere, pošto one tu nemaju značenja. Čak su i izrazi "istok" i "zapad" čisto konvencionalni, neophodni jedino da pomognu našim ljudskim percepcijama. Jer, iako Zemlja ima svoje dve fiksne tačke na polovima, Sevemom i Južnom, ipak se i istok i zapad pomeraju relativno u odnosu na naš položaj na površini Zemlje i kao posledica njene rotacije od zapada ka istoku. Otuda, kada se pominju "*drugi* svetovi" - bilo da su bolji ili gori, duhovniji ili još materijalniji, iako su ijedni i drugi nevidljivi - okultisti ne smeštaju *te sfere* ni *izvan* ni *unutar* naše Zemlje, kao što to čine teolozi i pesnici: jer one nisu smeštene nigde u prostoru poznatom i shvatljivom profanima. Oni su, takoreći, izmešani sa našim svetom, prožimaju ga, kao što i on prožima njih. Postoje milioni i milioni svetova i svodova koji su nam vidljivi, još više ih ima izvan onih koji su vidljivi teleskopima, a mnogi od njih ne pripadaju našoj *objektivnoj* sferi postojanja. Iako su isto tako nevidljivi kao da su milionima milja van našeg Sunčevog sistema, oni su ipak sa nama, blizu nas, *unutar* našeg sopstvenog sveta, isto tako objektivni i materijalni za njihove stanovnike kao što je naš svet za nas. Ali, opet, odnos tih svetova prema našem nije kao niz jajastih kutija koje su smeštene jedna u drugu, nalik na igračke koje Rusi zovu "matuške"; svaki od njih je potpuno podložan sopstvenim posebnim zakonima i okolnostima, koji ne stoje u direktnom odnosu sa našom sferom. Stanovnici tih svetova mogu, kao što je već rečeno, po svemu što znamo i osećamo, da prolaze *kroz* nas i *oko* nas kao kroz prazan prostor, dok

Sile - oblici kretanja ili inteligencije?

su njihova obitavališta i zemlje smešane sa našom, a da ipak ne uznemire naš pogled, jer mi još uvek nemamo sposobnosti neophodne da ih uočimo. Pa opet, duhovna vizija adeptata, pa čak i nekih vidovnjaka i senzibilnih osoba uvek može da uoči, u većoj ili manjoj mери, prisustvo i blizinu tih Bića koja pripadaju drugim sferama života. Bića iz (duhovno) viših svetova komuniciraju samo sa onim zemaljskim smrtnicima koji se uspu k njima, svojim individualnim naporima, do višeg nivoa koji ona zauzimaju. . .

SINOVI *Bhumi* (ZEMLJE) GLEDAJU NA SINOVE *Deva-loka* (ANDEOSKIH SFERA) KAO NA SVOJE BOGOVE; A SENFOVI NIŽIH CARSTAVA GLEDAJU NA LJUDE *Bhumi* KAO NA NJIHOVE *deve* (BOGOVE); U SVOM SLEPILU LJUDI OSTAJU NESVESNI TOGA. (...) ONI *{ljudi}* DRHTE PRED NJEVIA DOK IH KORISTE (M *magijske svrhe*). (...) PRVA RASA LJUDI BILI SU "IZ *uma rođeni sinovi*" ONIH PRVIH. ONI (*pitriji i deve*) SU NAŠI PRECI. (. . .)

(Knjiga II Komentara na Knjigu ĐAN)

Takozvani "obrazovani ljudi" podsmevaju se ideji o silfima, salamanderima, undinama i gnomima; ljudi od nauke smatraju uvredom svako pominjanje takvih praznoverica i, prezirući logiku i normalan zdrav razum, oni dopuštaju onima koje su dužni da pouče da deluju u besmislenom uverenju kako u čitavom Kosmosu, ili u najmanju ruku u našoj atmosferi, nema drugih svesnih, inteligentnih bića osim nas.*" Bilo koje drugo čovečanstvo (sastavljeno od odvojenih *ljudskih* bića) koje ne bi bilo kao naše čovečanstvo sa dve noge, dve ruke i glavom sa ljudskim crtama, oni ne bi nazvali ljudskim iako etimologija te reci, kako izgleda, ima malo veze sa opštim izgledom nekog stvorenja. Zato, dok nauka tvrdoglavo odbacuje čak i mogućnost da postoje takva (za nas, u celini) nevidljiva stvorenja, društvo je navedeno da se toj ideji otvoreno podsmeva, *dokpotajno* veruje u nju. Ona ovenčava lovorima takva dela kao što je "Grof de Gabalis", a ne uspeva da shvati da je *otvorena satira najbezbednija maska*.

Ipak, ti nevidljivi svetovi zaista postoje. Naseljeni isto tako gusto kao i naš, oni su razbacani u vidljivom Prostoru u ogromnom broju; neki daleko materijalniji od ovog našeg sveta, drugi koji se

Čak je i pitanje o množini svetova koje naseljavaju osetna stvorenja odbačeno, ili mu se pristupa sa najvećim oprezom! Ipak, pogledajte šta veliki astronom, Flamarion, kaže u *Mnoštvu svetova*.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

postepeno eterizuju dok ne postanu bezoblični i egzistiraju kao "Dahovi". To što ih naše fizičke oči ne vide nije razlog da u njih ne verujemo. Fizičari ne mogu da vide ni njihov etar, ni atome, ni "oblike kretanja" ili sile, pa ipak ih prihvataju i o njima poučavaju druge.

Pošto čak i u prirodnom svetu, sa kojim smo upoznati, nalazimo materiju koja pruža delimičnu analogiju sa tom teškom idejom o *nevidljivim* svetovima, ne izgleda teško da priznamo mogućnost takvog prisustva. Rep komete koji, iako privlači naš pogled zahvaljujući svom sjaju, ipak ne ometa niti sprečava da vidimo druge objekte, koje opažamo kroz i izvan njega, pruža nam prvo uporište da to dokažemo. Rep komete prelazi brzo preko našeg horizonta i mi niti osećamo niti znamo za njegov prolazak, osim po blistavim iskrenjima, koje opaža samo nekolicina koju ta pojava interesuje, dok svi drugi i ne znaju za njegov prolazak *kroz* ili preko nekog dela naše planete. Taj rep može, ili ne mora, da bude integralni deo bića komete, ali njegova razređenost služi nam kao ilustracija. Zaista, ne radi se o praznoverici, već naprosto o rezultatu transcendentalne nauke, a još više logike, da dopustimo postojanje svetova koji su sačinjeni od još razrednije materije nego što je rep komete. Poričući takvu mogućnost, nauka tokom poslednjeg veka nije radila ni u korist filozofije ni istinske religije, već u korist obične teologije. Da bi mogao bolje da raspravlja o mnoštvenosti čak i materijalnih svetova, što je verovanje za koje mnogi sveštenici misle daje nespojivo sa učenjima i doktrinom *Biblije*,[^] Maksvel je morao da okleveće uspomenu na Njutna i da pokuša da ubedi svoju publiku da su principi sadržani u njutnovskoj filozofiji "principi koji leže u osnovi svih ateističkih sistema" (vidi Tom II, "*Mnoštvo svetova*").

Prof Vinčel piše:[^]

Doktor Vjuel (*Whewer*) je raspravljao o mnoštvenosti svetova pozivajući se na naučne dokaze.

Ipak, svedočenje same *Biblije* i takvih uzornih hrišćanskih teologa kakav je kardinal Vizeman (*JViseman*) da se o toj mnoštvenosti uči i u *Starom* i u *Novom Zavetu*.

Vidi "*Mnoštvo svetova*", gde su navedeni mnogi ljudi od nauke koji su pisali da bi dokazali tu teoriju.

Sile - oblici kretanja ili inteligencije?

A ako je čak i naseljivost fizičkih svetova, planeta i dalekih zvezda, čiji nebrojeni rojevi sijaju iznad naših glava, podložna tolikim diskusijama, kako je mala šansa da se prihvate nevidljivi svetovi unutar našeg sopstvenog prividno prozračnog prostora!

Ali, ako možemo da zamislimo jedan svet sastavljen (za naša čula) od materije koja je još razređenija nego rep komete i čiji su stanovnici zato u poređenju sa *njihovom* planetom isto tako eterični kao što smo to mi spram *naše* stenovite zemlje sa čvrstom korom, nije nikakvo čudo što ih ne opažamo, niti osećamo njihovo prisustvo, pa čak ni postojanje. Samo, čega suprotnog nauči ima u toj ideji? Zašto ne bi ti ljudi i životinje, biljke i stene, bili snabdeveni sistemom čula sasvim drugačijih od onih koje mi posedujemo? Zar se njihovi organizmi ne bi mogli roditi, razviti i postojati pod drugačijim zakonitostima nego što su to ove koje vladaju našim malim svetom? Da li je apsolutno neophodno da svako telesno biće bude obučeno u "kapute od kože" nalik na one kojima su bili snabdeveni Adam i Eva u legendi u *Postanju!* Međutim, više naučnika nam kaže da telesnost "može da postoji u veoma divergentnim uslovima". Zar ne znamo,

Profesor A. Vinčel - raspravljajući o mnoštvenosti svetova - primećuje sledeće:

Uopšte nije nemoguće da supstance refraktivne prirode mogu biti toliko izmešane sa drugim supstancama, poznatim ili nepoznatim nama, da budu sposobne da podnesu daleko veće raspone toplote i hladnoće nego što su to u stanju zemaljski organizmi. Tki-va zemaljskih organizama naprosto odgovaraju zemaljskim okolnostima. Pa ipak, ovde mi nalazimo različite tipove i vrste životinja koje su se prilagodile nedaćama potpuno drugačijih okolnosti. (...) Da li će neka životinja biti četvoronožac ili dvonožac ne zavisi od neophodnosti organizma, instinkta, ili inteligencije. Nije uslovljeno jedino čulnim postojanjem da li će neka životinja posedovati samo pet čula. Na Zemlji mogu postojati životinje koje niti mirišu niti osećaju ukus. Mogu postojati bića na drugim svetovima, *pa čak i na ovom*, koja imaju veći broj čula nego mi. Mogućnost za to je očigledna kad uzmemo u obzir visoku verovatnoću da se druga svojstva i drugi načini postojanja nalaze u resursima Kosmosa, pa čak i zemaljske materije. Ima životinja koje preživljavaju tamo gde bi razumni čovek umro - na zemlji, u rekama i moru (...) (a ako je već tako, zašto ne bi bilo i *ljudskih* bića sa drugačijim organizmom?) (...) A telesno, razumno postojanje nije uslovljeno ni toplokrvnošću, niti bilo kojom temperaturom koja ne menja oblik materije od koje može biti sačinjen organizam. *Mogu postojati otevoljene inteligencije* po nekom principu koji ne uključuje proces ubrizgavanja, asimilacije i razmnožavanja. Takvim telima ne treba svakodnevna hrana i toplota. Ona mogu biti izgubljena u dubinama okeana, ili mogu da leže na vetrom šibanim stenama tokom oluja arktičkih zima, ili mogu biti zaronjena u vulkan stotinama godina, a da ipak zadrže svesnost i mišljenje. To je pojmljivo. Zašto ne bi psihičke prirode bile

upravo zahvaljujući otkrićima te iste sveporičuće nauke, da smo okruženi milijardama nevidljivih života? Ako su ti mikrobi, bakterije i svi ti beskrajno mali organizmi nevidljivi za nas zbog svoje veličine, zar ne bi moglo biti, na drugom kraju te skale, bića koja su nam nevidljiva zbog osobina njihovog sklopa ili materije - zapravo, njihove razredenosti? Obrnuto, u pogledu efekata materije kometa, zar nemamo još jedan primer napola vidljivog oblika života i materije? Sunčev zrak koji ulazi u naš stan otkriva na svom putu milijarde sličnih bića koja žive svoj mali život i prestaju da postoje, nezavisno i bez obzira da li ih je opazila naša grublja materijalnost. A isto je tako i sa mikroorganizmima i bakterijama i sličnim nevidljivim bićima u drugim elementima. Mi smo ih prenebregavali, tokom dugih vekova turobnog neznanja, nakon stoje svetiljka paganskih i visokofilozofskih sistema prestala da baca svoju sjajnu svetlost na vekove netrpeljivosti i zatucanosti tokom ranog hrišćanstva; i mi bismo ih rado prenebregli i danas.

Pa ipak su nas ti *životi* okruživali i *tada* kao što nas okružuju i danas. Oni su delovah, slušajući sopstvene zakonitosti, i tek kad je nauka počela da ih postepeno otkriva, mi smo počeli da saznajemo za njih, kao i za posledice koje su proizveli.

Koliko je trebalo svetu, ovakvom kakav je danas, da postane to što jeste? Ako se o kosmičkoj prašini može reći da jedan njen deo "*koji nikad ranije nije pripadao Zemlji*" (*Život sveta*) do nas dolazi danas, koliko bi logičnije bilo da verujemo - kao što je slučaj sa okultistima - da su se tokom bezbrojnih doba i miliona godina koji su prošli otkad se ta prašina nagomilala i formirala planetu na kojoj mi živimo, oko *skog jezgra inteligentne prvobitne supstance*, mnoga

smeštene u neuništivom kremenu ili platini? Te supstance nisu ništa dalje od prirode inteligencije nego što su to ugljenik, vodonik, kiseonik i krečnjak. Ali, da ne idemo u takve krajnosti (?), zar ne bi visoke inteligencije mogle biti otelovljene u sklopovima koji su tako indiferentni prema spoljašnjim uslovima kao stoje to žalfija zapadnih ravnic, ili labradorski lišajevi, rotiferije koje ostaju suve godinama ili spore bakterija koje prolaze žive kroz ključalu vodu. (. . .) Te sugestije dajemo naprosto da bismo podsetili čitaoca koliko se malo mogu dovoditi u pitanje neophodni uslovi za postojanje inteligencije, organizovane egzistencije, na osnovu merila za telesnu inteligenciju kakvu nalazimo na Zemlji. Inteligencija je, po svojoj prirodi, isto tako univerzalna i isto tako uniformna kao što su to i zakoni Univerzuma. Tela su samo lokalna prilagodavanja inteligencije na određene modifikacije univerzalne materije ili Sile.

(*Život sveta, ili komparativna geologija, str. 496-498 i dalje*)

Sile - oblici kretanja ili inteligencije?

čovečanstva koja se od našeg današnjeg razlikuju kao što će se ona koja se razviju kroz milione godina od danas razlikovati od naših rasa, pojavila samo da bi nestala sa lica Zemlje, kao što će se dogoditi i sa našim. Ta primitivna i daleka čovečanstva koja nisu ostavila, kako misle geolozi, svoje opipljive ostatke, ljudi poriču. Svi njihovi tragovi su zbrisani, pa zato ona nikad nisu postojala. Pa ipak, njihovi ostaci - uistinu, veoma malo njih - biće otkriveni, a njih će neminovno otkriti geološka istraživanja. Mada, čak i ako se nikad ne sretnemo sa njima, nema razloga da kažemo da nikakav čovek nije mogao da živi u onim geološkim vermenima kojima se pripisuje njihovo prisustvo na Zemlji. Jer, njihovim organizmima nije bila potrebna topla krv, ni atmosfera, ni hrana; autor *Života Sveta* JQ U pravu kada kaže da i nije *krajnje ekstremno* verovati, poput nas samih, da, kao što na osnovu naučnih hipoteza, danas mogu postojati "psihičke prirode smeštene u neuništivom kremenu i platini", tako su ranije postojale psihičke prirode smeštene u oblike podjednako *neuništive* prvobitne materije - a to su pravi preci naše pete rase.

Zato, kad govorimo, kao u Knjizi II, o ljudima koji su naseljavali našu planetu pre 18.000.000 godina, mi ne mislimo ni na ljude naše današnje rase, niti na današnje atmosferske zakone, temperaturne uslove itd. Zemlja i čovečanstvo, kao i Sunce, Mesec i planete, imaju svoj rast, promene, razvoj i postepenu evoluciju u svojim životnim periodima; oni se rađaju, postaju bebe, potom deca, tinejdžeri, odrasli, zatim stare i na kraju umiru. Zašto ne bi i *Čovečanstvo* podlegalo tom univerzalnom zakonu? Urijel* kaže Enohu:

Gle pokazao sam ti sve stvari. Video si Sunce, Mesec i one koji predvode zvezde nebeske, koji su uzrok sveg njihovog delovanja, doba i dolazaka na povratnike. (. . .) *U danima grešnika* godine će se skratiti (. . .) sve što se čini na Zemlji biće pokvareno (. . .) Mesec će izmeniti svoje zakone (. . .) (itd.)

(Poglavlje LXXIX)

* Urijel - *'Uri'el* (hebrej.), vatra ili svetlost božanstva. Jedan od četiri, sedam ili deset anđela postavljenih oko božanskog prestola, kako to veruju stari Jevreji. U posebnom smislu, Urijel je anđeo ili božanstvo svetla - ne samo fizičke vrste, već njegove najduhovnije prirode, koje daje intelektualno prosvetljenje. Otud on u ovom fragmenm podučava Enoha, to jest prosvetljuje ga da vidi skrivene istine, (nap. ured.)

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Izraz "dani grešnika" znači dane kad će materija biti u punom zamahu na Zemlji i kad će ljudi dostići vrhunac fizičkog razvoja po rastu i animalnosti. To se dogodilo tokom perioda Atlantidana, otprilike na središnjoj tački njihove Rase (četvrte), koja je, kako je Urijel prorekao, bila potopljena. Od tada je čovek počeo da smanjuje fizički rast, snagu i životni vek, kao što će biti pokazano u Knjizi II. Ali, pošto smo mi na sredini naše *pod-rase* Pete Korenske Rase ~ u obema na vrhuncu materijalnosti - životinjske osobine, mada profinjenije, nisu zbog toga manje razvijene; i takve su uglavnom u civilizovanim zemljama.

i

|

|

XV

BOGOVI, MONADE I ATOMI

Bogovi Starih - Monade * Monada i Dijada * Postanje Elementata * Hermes i Haksli * Lajbnicovo učenje * Monade po shvatanju Okultista

Pre nekoliko godina smo primetili "da se ezoterijska doktrina takode može nazvati i "nit-doktrina", jer se kao i *Sutratman* u vedanta filozofiji[^] i ona provlači kroz sve drevne filozofske i religiozne sisteme, povezuje u celinu, pomiruje i sve objašnjava." Danas kažemo da ona čini i više. Ona ne samo da povezuje razne i prividno suprotstavljene sisteme, već verifikuje i otkrića savremene egzaktnih nauke i pokazuje da neka od njih neizbežno moraju biti tačna, jer su za njih nađene potvrde u drevnim zapisima. Na sve ovo će se, bez sumnje, gledati kao na užasnu drskost i nepoštovanje, pravi zločin protiv nauke; ipak, to je činjenica.

Nauka je u naše vreme nesumnjivo ultramaterijalistička, ali, u određenom smislu, za to ima opravdanja. Pošto se priroda na delu uvek ponaša ezoterijski, i postoje, kako kažu kabalisti, ona u skrivenom stanju, profani o njoj mogu da sude samo po njenoj pojavnosti a ta pojavnost je uvek varljiva na fizičkom nivou. Sa druge strane, naturalisti odbijaju da mešaju fiziku sa metafizikom, telo sa njegovom

Princip sedmostrukosti, Pet godina teozofije, str. 197.

[^] Atman ili Duh (duhovno SOPSTVO) koji se kao nit provlači kroz pet suptilnih tela (ili principa. *Koša*) naziva se "nit-duša", ili *Sutratman* u vedantinskoj filozofiji.

1

informišućom dušom i duhom, koji više vole da prenebregnu. To je stvar izbora kod nekih, dok manjina vrlo razumno teži da proširi oblast prirodnih nauka, zalazeći na zabranjeno tlo metafizike, koja je nekim materijalistima veoma bljutava. Ta manjina je mudra za svoje doba. Jer, sva njihova čudesna otkrića ne bi služila ničemu i ostala bi zauvek tela *bez glave* kad ne bi podigli veo materije i napregnuli pogled da vide *onostrano*. Sad, kad su proučili prirodu u svim dimenzijama njenog fizičkog okvira, vreme je da kostur sklone u pozadinu i da u neznanim dubinama potraže živi i stvarni entitet, njenu sUB-stancu - noumen prolazne materije.

Jedino delovanjem u tom pravcu se za neke istine, koje se danas nazivaju "otrcanim praznovericama", može zaista utvrditi da su činjenice i ostaci drevnog znanja i mudrosti.

Jedno od takvih "degradiranih" verovanja - po mišljenju skeptika koji sve poriču - predstavlja ideja da je Kosmos, pored svojih objektivnih stanovnika koji naseljavaju planete, svojih čovečanstava i drugih naseljenih svetova, pun nevidljivih, inteligentnih *Bića*. Takozvani Arhandeli, Anđeli i Duhovi na Zapadu, kopije njihovih predložaka, Đan Kohana, Deva i Pitrija na Istoku, nisu prava bića, već tvorevine mašte. U tom pogledu, materijalistička nauka je neumoljiva. Da bi podržala svoj stav, ona remeti sopstveni aksiomatski zakon uniformnosti zakona prirode, zakon kontinuiteta i čitav logički sled analogija u evoluciji bića. Od gomile profanih se traži i navedena je da veruje u to kako je masa istorijskih svedočanstava, koja pokazuju da su čak i antički ateisti - kao Epikur i Demokrit - verovali u *bogove*, lažna, i da su Sokrat i Platon, koji su potvrđivali njihovo postojanje, bili zaluđenici i budale. Ako svoje mišljenje zasnivamo samo na istorijskim osnovama, na autoritetu mnogih najistaknutih mudraca, naoplatonista, mistika svih vremena, od Pitagore pa sve do istaknutih naučnika i profesora našeg doba, koji, ako i odbacuju "bogove", veruju u "duhove", zar ćemo takve autoritete smatrati slaboumnim i budalastim poput seljaka rimokatolika koji veruju u svog nekad ljudskog Sveca, ili Arhandela, svetog Mihaila, i mole mu se? Ali, ima li razlike između verovanja tog seljaka i zapadnih naslednika rozenkrojcerovaca i alhemičara? Da li su Van Helmont, Khunrat, Paracelzus, Agripa i drugi, od Rodžera Bekona pa do Sen Zermena bili samo slepi zaluđenici, histerici ili varalice, ili je problem u ša-

Čiči savremenih skeptika - "misaonih voda" - koje je zahvatilo slepilo negiranja? Mislimo daje stvar u ovom drugom. Zaista bi bilo čudo, sasvim nenormalna činjenica u domenu verovatnoće i logike da šaćica onih koji poriču budu jedini čuvari *istine*, dok milionske gomile onih koji veruju u bogove, anđele i duhove - i to ako računamo samo Evropu i Ameriku - naime, katolici i pravoslavci, teozofi, spiritualisti, mistici itd., itd., nisu ništa bolji od zaslepljenih fanatika i halucinantnih medijuma i često predstavljaju samo žrtve obmanjivača i nametljivaca! Ma koliko da se razlikuju u svom spoljašnjem izrazu i dogmi, verovanja u jata nevidljivih Inteligencija raznih nivoa sva imaju isti osnov. U svima je pomešana istina sa zabludom. Tačna mera, dubina, širina i dužina misterija prirode može se naći samo u istočnjačkim ezoterijskim doktrinama. One su tako obimne i tako duboke daje tek mali, veoma mali broj najviših inicijata - onih za čije postojanje zna samo mali broj *adepata* — u stanju da usvoji njihovo znanje. Pa ipak je u njima sadržano sve i jednoj po jednoj činjenici i procesu iz radionica Prirode se dopušta da se probiju u egzaktne nauke, dok je retkim pojedincima pružena misteriozna pomoć u otkrivanju njenih tajni. Obično se takve stvari dešavaju na završecima velikih Ciklusa, povezanih sa razvojem rasa. Mi smo na samom kraju ciklusa od 5.000 godina današnje arijevske Kali Juge, a od danas do 1897. godine načiniće se veliki prorez na Velu Prirode i materijalističkoj nauci biće zadat smrtni udarac.

Prisiljeni smo da bez ikakvog diskreditovanja starih verovanja, u bilo kom pogledu, povučemo crtu između slepe vere koju su razvili teolozi i znanja koje potiče od nezavisnih istraživanja generacija *adepata*; ukratko, između vere i filozofije. U svim vremenima je bilo nesumnjivo učenih i dobrih ljudi koji su, unazađeni sektaškim verovanjima, umrli sa svojim okamenjenim uverenjima. Za protestante, Edenski Vrt je polazna tačka u drami Čovečanstva, a veličanstvena tragedija sa vrhuncem na Kalvariji uvod u Milenijum kome se nadaju. Za rimokatolike, Satana leži u temeljima Kosmosa, Hrist u njegovom centru, a Antihrist na njegovom vrhu. I za jedne i za druge Hijerarhija Bića počinje i završava se unutar uskog okvira njihovih teologija: jednog samostvorenog personalnog Boga i nebeske zvonjave sa poklicima "Aleluja" *stvorenih* anđela; ostatak su *lažni* bogovi, Satana i njegovi prijatelji.

Teofilozofija ima šire poglede. Od samog početka Eona - u vremenu i prostoru našeg Kruga i na našoj Kugli - učenici istih onih danas nevidljivih "nebeskih ljudi" geometrijskim figurama i simbolima beležili su Misterije Prirode (u najmenju ruku one za koje naša rasa sme da zna). Ti ključevi su od tada predavani sa jedne generacije "mudrih ljudi" na drugu. Neke od tih simbola, koji su sa Istoka prešli na Zapad, odande je doneo Pitagora, koji nije bio pronalazač svog čuvenog "trougla". Ta figura, zajedno sa kvadratom i krugom, predstavlja rečitije i naučnije objašnjenje poretka evolucije Univerzuma, duhovne i psihičke, nego tomovi i tomovi opisnih kosmogonija i obelodanjeno *Postanje. Deset tačaka* upisanih u taj "pitagorejski trougao" vrede koliko sve teogonije i anđelologije koje su ikad izašle iz teološkog uma. Jer, onaj ko ih tumači - na osnovu samog njihovog izgleda i datim redom - u tih sedamnaest tačaka (sedam matematičkih tačaka su skrivene) naći će neprekinut niz genealogija od prvog *Nebeskog* do *zemaljskog* čoveka, I isto tako kao što daju poređak Bića, one otkrivaju i red kojim je evoluirao kosmos, naša Zemlja i prvobitni elementi koje je ona stvorila. Onaj ko ovlada misterijama naše Zemlje, začete u nevidljivim *Dubinama* i utrobi iste "Majke" kao i ostale planete - ovladaće i misterij ama svih drugih.

Koliko god da neznanje, nadmenost ili fanatizam ukazuju na suprotno, može se pokazati daje ezoterijska kosmogonija neraskidivo povezana i sa filozofijom i sa savremenom naukom. Bogovi drevnih naroda, monade - od Pitagore do Lajbnica - i atomi savremenih materijalističkih škola (kako su ih oni pozajmili iz teorija starih grčkih astronoma) predstavljaju samo složenu celinu, ili graduiranu jedinicu kao što je to ljudski sklop, koji počinje od tela, a završava u duhu. U okultnim naukama oni se mogu proučavati odvojeno, ali se njima ne može ovladati ukoliko se ne posmatraju u njihovim uzajamnim odnosima tokom životnog ciklusa, a kao Univerzalna Jedinica tokom *Pralaja*.

La Pliš (*La Pluche*) pokazuje iskrenost, ali i svoju slabu filozofsku sposobnost kad iskazuje svoja lična gledanja na Monadu ili matematičku tačku. On kaže:

Tačka je dovoljna da spali sve škole sveta. Ali, kakve potrebe čovek ima da zna tu tačku, budući daje stvaranje tako malog bića van njegovih moći? Unapred, filozofija se suprotstavlja verova-

tnoći kad iz te tačke, koja upija i uznemirava sve njene meditacije, pokušava da pređe na stvaranje sveta. (. .)

Filozofija, međutim, nikad ne bi mogla da stvori svoje predstave o logičkom, univerzalnom i apsolutnom Božanstvu da nije imala matematičku tačku u Krugu da na njoj zasnuje svoja razmišljanja. Jedino je ispoljena tačka, za naša čula izgubljena nakon njene pojave pre stvaranja u beskrajnosti i *neprepoznatljivosti* Kruga, učinila mogućom pomirenje između filozofije i teologije - pod uslovom da ova poslednja napusti svoje grube materijalističke dogme. I upravo zato što je tako glupo odbacila pitagorejsku monadu i geometrijske figure, hrišćanska teologija je razvila svog proizvoljnog ljudskog i ličnog Boga, čudovišnu Glavu iz koje u dve bujice teku dogme Spasenja i Prokletstva. To je u toj meri tačno da su čak i oni sveštenici koji bi želeli da budu filozofi, i koji su bili masoni, u svojim proizvoljnim tumačenjima pripisali drevnim mudracima nastranu ideju da "Monada predstavlja (kod *nih*) *presto* Svemogućeg Božanstva, postavljen u centru Empireja da bi ukazao na V.A.U." - čitaj "Velikog Arhitektu Univerzuma". Čudno je to objašnjenje, više masonsko nego strogo pitagorejsko.

A ni "hijerogram unutar kruga, ili jednakostranični Trougao" nikad nije značio "prikaz jednosti božanske Suštine", jer je ona prikazana pomoću ravni beskonačnog Kruga. Njegovo stvarno značenje bila je trojedna uzajamno jednaka priroda prve diferencirane Supstance, ili *nesupstancijalnost* (ispoljenog) Duha, materije i Univerzuma - njihovog "Sina", koji je došao iz Tačke (stvarnog, ezoterijskog LOGOSA) ili pitagorejske MONADE. Jer, grčka reč *Monas* označava "Jedinstvo" u njegovom primamom smislu. Oni koji nisu u stanju da shvate razliku između monade - Univerzalne Jedinice - i *Monade* ili ispoljene Jedinice, kao i između večno skrivenog i otkrivenog LOGOSA ili *Reci*, ne bi nikako trebali da se petljaju u filozofiju, a kamo li u ezoterijske nauke. Obrazovanog čitaoca je suviše i podsećati na Kantovu *Tezu* koja demonstrira njegovu drugu *Antinomiju*.[^] Oni koji su je čitali i razumeli jasno će videti crtu koja je povučena

Nauka brojeva od velečasnog G. Olivera (str. 36).

Vidi Kantovu *Kritiku čistog uma* (Barnijev prevod na engleski, tom II, str. 54).

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

između *apsolutno idealnog* Univerzuma i nevidljivog, iako ispoljenog Kosmosa. Naši Bogovi i Monade nisu Elementi *samog prostora* već elementi nevidljive stvarnosti koja je osnova ispoljenog Kosmosa. Ni ezoterijska filozofija, ni Kant, ni Lajbnic, nikad ne bi dopustili da se prostornost može sastojati od prostih ili neprostomih delova. Ali, teolozi-filozofi to ne shvataju. Krug i Tačka, u koje se ona povlači i sa kojima se stapa nakon što je emanirala prve tri tačke i spojila ih linijama i na taj način formirala prvu *noumenalnu* osnovu Drugog Trougla u Ispoljenom Svetu, uvek su bili nepremostiva prepreka za let teologa u dogmatski Empirej. Na osnovu arhajskih simbola, muško, lični bog, *Tvorac* i *Otac* svega, predstavlja trećestepenu emanaciju, Sefirot kojije *četvrta* generacija, na levoj ruci Ain-Sofa (vidi *kabalističko Drvo Života*). I tako je Monada degradirana u Nosioca - "presto"!

Monada - samo emanacija i odraz Tačke (Logosa) u pojavnom svetu-postaje, kao *vrh* ispoljenog jednakostraničnog trougla, "Otac". Leva strana ili linijaje *Dijada*, "Majka", na koju se gleda kao na zlo, suprotstavljajući princip (Plutarh, *De Placitis Placitorum*); desna strana predstavlja Sina, "muža svoje Majke" u *svim* kosmogonijama, kao stoje slučaj i sa vrhom); na osnovi je Univerzalni plan produktivne Prirode, koji na pojavnom planu ujedinjuje Oca-Majku-Sina, kao što su oni bili ujedinjeni na *vrhu*, u natčulnom svetu. ^ Mističkom transmutacijom oni postaju Četvorstvo - trougao postaje TETRAKTIS.

Tu transcendentalna primena geometrije na kosmičku i božansku teogoniju - Alfu i Omegu mističke zamisli - nakon Pitagore je degradirao Aristotel. Izostavljajući tačku i krug i ne uzimajući u obzir vrh, onje umanjio metafizičku vrednost te ideje i tako ograničio opsežnu doktrinu na prostu TRIJADU - *liniju, površinu i telo*. Njegovi savremeni naslednici, koji igraju na idealizam, te tri geometrijske figure su protumačili kao Prostor, Silu i Materiju - "moći Jednosti

U pravoslavnoj i katoličkoj crkvi - u pogledu braka kao jednog od svetih stvari - sveštenik koji služi tokom ceremonije venčanja predstavlja vrh *trougla*; nevesta je leva ženska strana, a mladoženja desna, dok horizontalnu liniju simbolizuje red svedoka, deveruša i kum? Ali, iza sveštenika se nalazi oltar sa svojim tajanstvenim sadržajem i simboličkim značenjem i u njega ne može da uđe niko osim posvećenih sveštenika. Danas su, međutim, čak i crkve zaboravile pravi smisao te simbolike.

koja interreaguje.* Materijalistička nauka, koja opaža samo osnovu *ispaljenog* "trougla" - nivo materije - to praktično prevodi kao (Otac)-MATERiJA, (Majka)-MATERUA i (Sin)-MATERiJA, a teorijski kao Materiju, Silu i Međuodnos.

Ali, za prosečnog fizičara, kao što je primetio jedan kabalist:

"Prostor, Sila i Materija jesu ono što su za matematičara algebarski znaci, čisto konvencionalni simboli", ili "Sila kao sila i Materija kao materija isto su tako apsolutno nepoznatljive kao i pretpostavljeni prazan prostor u kome se smeštaju da bi interreagovale." Pošto simboli predstavljaju apstrakcije, "fizičar zasniva logičke hipoteze o poreklu stvari (...) i vidi da postoje tri potrebe za onim što naziva stvaranjem: (a) mesto na kome će se stvarati, */b*) medijum pomoću koga se stvara i (c) materijalni oblik koji treba stvoriti. (...)! dajući logički izraz toj hipotezi pomoću termina prostor, sila, materija, on veruje daje dokazao postojanje onoga što to troje predstavlja *onako kako on zamišlja da jeste*"

Fizičar koji na Prostor gleda naprosto kao na predstavu našeg uma, ili na prostiranje koje nije u vezi sa stvarima što su u njemu, a koji je Lok deflnisao kao nesposoban za otpor i za kretanje - paradoksalni materijalist bi sa krajnjim gnušanjem odbacili pretpostavku daje "Prostor supstancijalni iako (očito) apsolutno nepoznatljivi živi Entitet" (*Novi aspekti*, str. 9). Takvo je, međutim, kabalističko učenje i takvo je učenje arhajske filozofije. Prostor je stvarni svet, dok je naš svet veštački. On je Jedna Jedinica kroz svoju beskrajnost; kako u svojim bezdanim dubinama tako i na svojoj iluzornoj površini - površini posutoj bezbrojnim pojavnim Univerzumima, sistemima i fantomskim svetovima. Međutim, za istočnjačkog okultistu, koji je idealista, na dnu, u *stvarnom* svetu koji predstavlja Jedinstvo Sila, postoji "povezanost sve materije *^x plenumu*", kako bi rekao Lajbnic. To je simbolizovano pitagorejskim trouglom.

On se sastoji od *deset tačaka* koje su upisane u njega u obliku piramide (odjedne do poslednjih četiri), i ona simbolizuje Univerzum u famoznoj piragorejskoj Dekadi. Gornja tačka je Monada i

Vidi dela Fon Hartmana i Herberta Spensera.
Dr Henri Prat, *Novi aspekti života*.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

predstavlja Tačku Jedinstva, koja prikazuje *ono* Jedinstvo iz koga sve proizlazi, i sve ima istu suštinu kao i ono, dok deset tačaka unutar trougla predstavljaju pojavni svet, tri strane jednakostraničnog trougla koje obuhvataju piramidu tačaka i opisuju barijere *noumenalne* Materije, ili Supstance, koje je odvajaju od sveta Misli.

Pitagora je smatrao da *tačka* po dimenzijama odgovara jedinici; *linija* dvojci, *površine* trojci, *geometrijsko telo* četvorci i on je demisao tačku kao Monadu koja ima položaj, i koja je početak svih stvari; za liniju je mislio da odgovara dvojnosti, jer je proizvedena prvim kretanjem iz nedeljive prirode pri čemu je formirala presek dve tačke. Površine su poredene sa brojem tri zato što je on prvi od uzroka koji se nalaze u figurama, jer krug, koji je glavni između svih obliha figura, obuhvata trijadu u centru - prostoru - kružnice. Ali, trougao koji je glavni između svih pravolinijskih figura, uključan je u četvorstvo i dobija oblik u skladu sa tim brojem, a Pitagora je smatrao da je on tvorac svih sublunarnih stvari. Četiri tačke u osnovi pitagorejskog trougla odgovaraju telu ili kocki, koja kombinuje principe dužine, širine i dubine, jer nijedno geometrijsko telo ne može imati manje od četiri granične tačke.

(Pitagorejski trougao, str. 19)

Prigovoreno je da "ljudski um ne može da shvati nedeljivu jedinicu osim ako tu ideju ne poništi njenim predmetom." To je greška, kao što su pitagorejci dokazali, a i dosta vidovnjaka pre njih, iako je za to potrebna posebna obuka i uprkos tome što je profani um teško može shvatiti. Ali, postoje stvari kao što su *metamatematika* i *meta-geometrija*. Čak i čista i jednostavna matematika ide od opšteg ka posebnom, od matematičke, otud *nedeljive* tačke, do geometrijskih tela. To učenje je poteklo iz Indije a u Evropi gaje propovedao Pitagora, koji je - prekrivši velom Krug i Tačku - koje nijedan živi čovek ne može da definiše osim kao neshvatljive apstrakcije - postavio izvor diferencirane kosmičke Materije u osnovu ili horizontalnu liniju trougla. Tako je on postao najranija geometrijska figura. Pisac "*Novih aspekata života*" i kabalističkih misterija, da tako kažemo, prigovara objektivizaciji pitagorejske koncepcije i upotrebi jednakostraničnog trougla i naziva *ihpogrešnim terminima*. Njegov argument da jednakostranično geometrijsko telo, "ono čija osnova i sve njegove strane formiraju podudarne trouglove - mora imati četiri jednake

Bogovi, monade i atomi

strane ili površine, dok će trougaona ravan neizbežno posedovati pet", baš naprotiv pokazuje veličinu te koncepcije u svim njenim ezoterijskim primenama na *idQ*\xprestvaranja i stvaranja Kosmosa. Istina je da idealni trougao, opisan matematičkim, imaginarnim linijama, "ne može uopšte da ima strane, pošto predstavlja samo *utvaru uma* (ako mu se dodaju strane, to moraju biti strane nekog objekta koga on u konstruktivnom smislu predstavlja)". Ali, u tom pogledu ni najveći broj naučnih hipoteza nisu ništa bolje od "utvara uma"; one su neproverljive, osim putem zaključivanja i usvojene su samo da bi odgovorile prekim potrebama nauke. Dalje, idealni trougao - "kao apstraktna ideja trouglastog tela i otuda kao tip jedne apstraktno-ideje - postigao je i doveo do savršenstva planiranu dvostruku simboliku. Kao amblem primenljiv na objektivnu ideju, trougao postaje geometrijsko telo. Ponovljen u kamenu na četiri kardinalne tačke, on uzima oblik piramide - simbola pojavnog koje se utapa u noumenalni univerzum misli - na vrhu četiri trougla i kao "imaginarna figura konstruisana od tri matematičke linije", on je simbolizovao subjektivne sfere, pošto te linije "obuhvataju jedan matematički prostor- što je jednako ničemu koje obuhvata ništa." Jer, za čula i neuvežbanu svest profanih ljudi i naučnika, sve van granice diferencirane materije - tj. izvan i s onu stranu čak i najduhovnije *supstance* - zauvek mora ostati *ravno ničemu*. To je AIN-SOF - A^e-STVAR.*

Pa ipak, te "utvare uma" zapravo nisu veće apstrakcije od apstraktnih ideja uopšte koje se odnose na evoluciju i fizički razvoj, na kojima je zasnovana egzaktna nauka - npr. gravitacija, materija, sila itd. Naši najistaknutiji hemičari i fizičari revnosno prate ne beznađni napor da *seproti* konačno pronađe u njegovom skrovištu, ili osnovi pitagorejskog trougla. A on je, kako se kaže, najgrandioznija moguća zamisao, pošto simbolizuje i idealni i vidljivi univerzum.* Jer, kako je *potencijalna jedinica samo mogućnost stvarnosti u prirodi, kao individua bilo koje vrste,*" i kako je svaki pojedinačni prirodni objekat sposoban za podelu, a deobom gubi svoju jediničnost, *ili prestaje da bude*

* Igra reci: (engl.) *nothing* = ništa; *no-thing* = ne-stvar. (nap. prev.)

Simbolizam je u svetu Oblika našao izraz u piramidama i u njima on ima trougao i kvadrat, sa njihova četiri jednaka trougla ili površine, četiri osnovne tačke i petom - *vrhom*.

jedinica ^ to je slučaj samo u domenu egzaktnih nauka, u svetu koji je varljiv isto koliko je i iluzoran. U oblasti ezoterijskih nauka jedinica koja se deli do u beskonačnost, umesto da gubi svoju jediničnost, sa svakom deobom se približava nivou jedine večne STVARNOSTI. Oko VIDOVNJAKA može da se sledi i vidi u svojoj njoj slavi pre stvaranja. Istu ideju o stvarnosti subjektivnog i nestvaramosti objektivnog univerzuma nalazimo u osnovi pitagorejskog i platoničkog učenja - ograničenih samo na *Odabrane*, jer Porfirije, govoreći o *Monadi* i *Dijadi* kaže da se samo misli daje Monada supstancijalna i stvarna, "to najjednostavnije *Biće*, uzrok sveg jedinstva i mera svih stvari. "

Ali, Dijada, iako predstavlja izvor Zla, ili Materije - pa je zato u filozofiji *nestvarna* - ipak predstavlja Supstancu tokom Manvantare i često se u okultizmu naziva *trećom* monadom i linijom koja spaja dve tačke ... ili Brojevima koji su proistekli iz TOGA "što je bilo pre svih brojeva", kao što kaže rabi Barahiel. A iz te Dijade proizlaze sve *Iskre* tri gornja i četiri donja sveta ili plana - koja su u stalnom međusobnom delovanju i saglasju. To je jedno učenje koje je zajedničko kako za kabalu tako i za istočnjački okultizam. Jer, u okultnoj filozofiji postoji "JEDAN Uzrok" i "Primarni uzrok", kojim ovaj prvi tako, paradoksalno, postaje drugi, kao što je jasno izrekao autor "*Kabale iz filozofskih spisa Ibn Gebirola*" - "razmatrajući Prvobitni Uzrok, moraju se uzeti u obzir dve stvari. Primarni Uzrok/>er se i odnos i veza Primarnog Uzroka sa vidljivim i nevidljivim univerzumom." Time on pokazuje da rani Jevreji idu stopama orijentalne filozofije - haldejske, persijske, induske, arapske itd. Njihov Primarni Uzrok je isprva bio označen "trijadičkim Sadai, (trojednim) Sve-moćnim, shodno tome Tetragramatom, YHVH, simbolom Prošlosti, Sadašnjosti i Budućnosti" i, dodajmo, večitog JESTE ili JA JESAM. Štaviše, u kabali ime YHVH (ili Jehova) izražava - On i Ona, muško i žensko, dva u jednom ili Hohmah i Binah, i njegovu, tačnije njihovu, *Sekinu*, ili sintetišući duh (milost), koji opet od Dijade stvara Trijadu. To se pokazuje u jevrejskoj Pentakostnoj Liturgiji u molitvi: "U ime Jedinstva, Svetog i Blagoslovnog Hu (He) i Njegove Šekine, Skrivenog i Zaklonjenog Hu, neka bude blagosloveno YHVH (četvorstvo) zauvek." "Za Hu se kaže daje muško, a YAH žensko, zajedno oni čine I H N mi T' tj., jedno YHVH. Jedno, ali muško-žen-

Novi aspekti života.

Bogovi, monade i atomi

ske prirode. Šekina se u kabali uvek smatra ženskom " (str. 175). A takvom se smatra i u egzoterijskim *Puranama*, jer Šekina nije ništa drugo do *Sakti* - ženski dvojniki ili naličje bilo kog boga, u tom slučaju. Isto je bilo i kod ranih hrišćana čiji je sveti duh bio ženski, kao što je Sofija bila kod gnostika. Ali, u transcendentalnoj haldejskoj *Kabali* ili *Knjizi Brojeva*, "Šekina" je bespolna i predstavlja čistu apstrakciju, stanje, nalik na Nirvanu, ni subjekat ni objekat ni bilo šta drugo do jedno apsolutno PRISUSTVO.

Zato je samo u antropomorfnim sistemima (kakva je kabala danas u velikoj meri postala) Šekina-Šakti ženska. Kao takva, ona postaje *Dijada* pitagorejaca, dve prave linije simbola koje se nikad ne mogu sresti i koje zato ne stvaraju nikakvu geometrijsku figuru, već predstavljaju simbole materije. Iz te Dijade, kad se ujedini u osnovu trougla na nižem planu (gornji Trougao Drveta Sefirot), pojavljuje se Elohim ili Božanstvo u *Kosmičkoj* Prirodi, kod pravih kabalista *najnižiji* termin, preveden u *Bibliji* sa "Bog" (vidi isto delo i stranicu).[^] Iz njih izlaze *Iskre*.

Iskre su "Duše", a te duše se pojavljuju u trostrukom obliku Monada (jedinica), atoma i bogova - po našem učenju.

Svaki atom postaje vidljiva složena jedinica (molekul), a kad se jednom privuče u sferu zemaljske aktivnosti, Monadička Suština, prolazeći kroz mineralno, biljno i životinjsko carstvo, postaje čovek.

(Ezoterijski katekizam)

A opet, "Bog, Monade i Atomi odgovaraju Duhu, Umu i Telu (*Atma, Manas i Štula Šarira*) u čoveku." U tom sedmostrukom sklopu oni su "Nebeski Čovek" (za ovaj izraz, vidi *Kabalu*); zato je zemaljski čovek privremeni odraz Nebeskog. . .

Skorija takva dela, *Kabala* g. Isaka Majera i *Kabala* g. S. L. Mekgregora Metersa, u potpunosti opravdavaju naš stav prema jehovističkom božanstvu. Mi se ne suprotstavljamo transcendentalnoj, filozofskoj i visokometafizičkoj apstrakciji izvorne kabalističke misli - Ain-Sof-Šekinah-Adam-Kadmon i svemu što iz toga sledi - već kristalizaciji svega toga u izrazito nefilozofskog, odbojnog i antropomorfnog Jehovu, androgino i *konačno* božanstvo kome se pripisuju večnost, svemoć i sveznanje. Mi se ne borimo protiv IDEALNE STVARNOSTI, već protiv njene odvratne teološke *Senke*.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Monade (Dive) su duše Atoma, i oboje predstavljaju tkanje u koje se Kohani (Dani, bogovi) oblače kad je potreban oblik.

(*Ezoterijski katekizam*)

To se odnosi na kosmičke i subplanetarne Monade, a ne na nad-Kosmički *Monas* (pitagorejsku Monadu), kako je u njenom sintetičkom karakteru nazivaju panteistički peripatetičari. Monade se u ovoj knjizi tretiraju iz perspektive njihove individualnosti, kao *atomske Duše*, pre nego što ti atomi siđu u čisto zemaljski oblik. Jer, taj silazak u *čvrstu* materiju označava središnju tačku njihovog sopstvenog pojedinačnog hodočašća. Tu, gubeći u mineralnom carstvu svoju individualnost, one počinju da se penju kroz sedam stanja zemaljske evolucije do one tačke na kojoj je čvrsto uspostavljena saglasnost između ljudske i *Deva* (božanske) svesti. Međutim, zasada se mi ne bavimo njihovim zemaljskim preobražajima i nevoljama, već njihovim životom i ponašanjem u Prostoru, na nivoima gde oko i najintuitivnijih hemičara i fizičara ne može da ih dosege - ukoliko, zaista, oni u sebi ne razvijaju visokoproročke sposobnosti.

Dobro je poznato daje Lajbnic nekoliko puta došao veoma blizu istine, ali je netačno definisao monadičku evoluciju, čemu se ne treba čuditi, pošto on nije bio *Inicijant*, pa čak ni mistik, već samo veoma intuitivni filozof. Pa ipak se nijedan psiho-fizičar nije više od njega približio opštem ezoterijskom nactu evolucije. Zato se može reći da ta evolucija - kad se na nju pogleda iz njenih raznih tačaka - tj., kao *univerzalnu* i *Individualizovanu* Monadu, i glavne aspekte Evoluirajuće Energije nakon diferencijacije - čisto Duhovne, Intelektalne, Psihičke i Fizičke - predstavlja neizmenljivi zakon: silazak Duha u Materiju ekvivalentan usponu u fizičkoj evoluciji, ponovni uspon iz dubina materije prema *svompredašnjem stanju*, uz odgovarajuće rasipanje čvrstog oblika i supstance sve do LAJA stanja, ili onog što nauka zove "nulta tačka" i izvan nje.

Ta stanja - kad se jednom shvati duh ezoterijske filozofije - postaju apsolutno neophodna na osnovu čisto logičkih i analognih razmatranja. Prirodna nauka koja je danas, preko svoje grane, hemije, utvrdila taj neizmenljivi zakon evolucije atoma - od njihovog "*protiiskog*" stanja do fizičke, a potom i hemijske čestice (ili molekula) - ne može da odbaci činjenicu da to predstavlja opšti zakon. A kad je njeni neprija-

Bogovi, monade i atomi

telji - metafizika i psihologija" - isteraju iz njenih navodno neoborivih uporišta, biće joj još teže nego danas *da u prostorima* PROSTORA porekne mesto planetarnim duhovima (bogovima), Elementalima, pa čak i *Elementalnim* utvarama ili sablastima i drugim. Već su Figije i Pol d'Asije, dvojica pozitivista i materijalista, poklekli pred tom logičkom neophodnošću. I drugi, još veći naučnici slediće ih u tom "intelektualnom PADU". Njih će iz njihovih utvrđenja izbaciti ne neki duhovni, teozofski ili bilo koji drugi psihički ili čak mentalni fenomen, već naprosto ogromnijazovi *{provalije* koje se svakodnevno otvaraju i otvaraće se pred njima kako otkrića slede jedno za drugim, dok ih najzad ne nokautira nalet jednostavnog zdravog razuma.

Evo jednog primera: najnovije otkriće profesora Kruksa o onome stoje on *nazvao protilom*. U *Napomenama na Bhagavad Gitu*, koje je napisao jedan od najvršnjih metafizičara i vedantinskih učenjaka u Indiji,*[^] obazrivo govoreći o "okultnim stvarima" u tom velikom indijskom ezoterijskom spisu, autor daje opasku koliko sugestivnu toliko i besprekomo tačnu. On kaže:

(. . .) *Nije mi neophodno da zalazim u detalje evolucije samog solamog sistema. Neku ideju o načinu na koji razni elementi dolaze u postojanje iz ta TRI principa u koja se MULAPRAKRITI diferencirala (pitagorejski trougao), možete steći ako proučite predavanje koje je pre kratkog vremena održao profesor Kruks o takozvanim elementima u savremenoj hemiji. To predavanje će vam dati određenu predstavu o načinu na koji elementi izbijaju iz Višvanare[^] najobjektivnijeg od ta tri principa, koji se, u tom predavanju, izgleda naziva profil. Osim u nekim detaljima, čini se da to predavanje ocrta teoriju fizičke evolucije na planu Višvanare i predstavlja, koliko ja znam, najveće približavanje PRAVOJ OKULTNOJ TEORIJI O tom predmetu od strane savremenih teoretičara.*

Neka reč "psihologija" ne zavede čitaoca daje asocijativno poveže sa takozvanim savremenim "psiholozima", čiji *idealizam* predstavlja samo drugo ime za beskompromisni materijalizam i čiji je lažni monizam predstavlja samo masku da se sakrije praznina krajnjeg poništenja - čak i svesti. Ovde se misli na *duhovnu* psihologiju.

T. Suba Rou; vidi *Teozof* od februara 1887.

"*Višvanara* nije naprosto ispoljeni objektivni svet, već jedna fizička osnova (horizontalna crta trougla) od koje čitav objektivni svet dolazi u postojanje." I to je kosmička Dijada, androgina Supstanca. Pravi *Protilje* samo van toga.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Ove reci će ponoviti i potvrditi svaki istočnjački okultista. Veliki deo iz predavanja g. Kruksa je već citiran u odeljku XII ovog dodatka. Od tada, održano je još jedno predavanje, isto tako izuzetno kao i ono prvo, o *Stvaranju elemenata*, * a pored toga i još jedno. Tu gotovo da imamo potvrdu učenja ezoterijske filozofije u pogledu oblika prvobitne evolucije. Tu je, zaista, ovaj veliki učenjak i specijalista za hemiju^ prišao Tajnoj Doktrini *onoliko blizu* koliko je to moguće, po strani od primene monada i atoma na dogme čisto transcendentalne metafizike i njihove veze i odnosa sa "Bogovima i inteligentnim Svesnim Monadama." Ali, hemija je danas u usponu zahvaljujući jednom od svojih najvećih evropskih predstavnika. Njoj nije moguće da se vraća u ono vreme kad je materijalizam gledao na njene (MZ)-elemente kao na apsolutno prosta i homogena tela, koje je u svom slepilu uzdigao u rang elemenata. Tu masku je strgnula isuviše vesta ruka da bismo se morali plašiti bilo kakvog novog preušetavanja. I nakon decenija pseudologije molekula-kopiladi koji su paradirali pod imenom elemenata iza i izvan onoga u čemu može postojati samo praznina, veliki profesor hemije još jednom pita:

Šta su ti elementi, odakle dolaze, kakav je njihov značaj? (. . .)
Ti elementi nas zbunjuju u našim istraživanjima, ometaju nas u našim razmišljanjima i progone nas i u našim snovima. Oni se prostiru pred nama kao nepoznato more - podsmevajući se, mistifikujući i šapućući čudna otkrivenja i mogućnosti.

(*Stvaranje elemenata, str. 1*)

Naslednici prvobitnih otkrivenja poučavali su takvim "mogućnostima" u svim razdobljima, ali njih nikada nisu dobro čuli. Istine kojima su bili nadahnuti Kepler, Lajbnic, Gasendi, Svedenborg i drugi, uvek su bile pomešane sa njihovim sopstvenim razmišljanjima u ovom ili onom unapred određenom pravcu i time iskrivljene. Ali, danas je jedna od velikih istina osvanula jednom istaknutom profesoru savre-

Predavanje V. Kruksa, održano na Kraljevskom institutu u Londonu, 18. februara 1887. godine.

Koliko je to istinito, pokazaće se onog dana kad njegovo otkriće svetleće materije dovede do daljeg razjašnjenja u pogledu pravog izvora svetlosti i revolucioniške današnja razmišljanja. Dalje upoznavanje sa severnim istočnicima *aurore borealis* može pomoći da se prepozna ta istina.

Bogovi, monade i atomi

mene egzaktne nauke i on neustrašivo kao osnovni aksiom objavljuje da se nauka dosad nije upoznala *sa pravim* prostim elementima. Jer, prof Kruks kaže svojim slušaocima:

Ako se usudim da kažem *kaico naši elementi, kakve uobičajeno podrazumevamo*, NISU *prosti i prvobitni*, da nisu nastali slučajno, odnosno da *nisu* stvoreni nesuvislo i na mehanički način, već su evoluirali iz jednostavnijih materija - ili možda, uistinu, iz jedne jedine vrste materije - ja samo dajem formalni oblik jednoj ideji koja je, da tako kažemo, neko vreme u nauci "visila u vazduhu". Kemičari, fizičari i filozofi najvišeg ranga otvoreno izražavaju svoje uverenje da sedamdeset (ili otprilike toliko) elemenata iz naših udžbenika nisu Herkulovi stubovi pored kojih nema nade da ćemo ikad proći. (. . .) Filozofi danas, kao i u prošlosti - ljudi koji svakako nisu radili u laboratoriji - došli su do istih pogleda sa druge strane. Tako g. Herbert Spenser beleži svoje ubeđenje da su "hemijski atomi proizvedeni od pravih ili fizičkih atoma procesom evolucije u uslovima kakve hemija još uvek nije u stanju da proizvede." (...) A pesnik je najavio filozofa. Kod Milтона *{Izgubljeni Raj}*, knjiga V), Arhanđel Rafael kaže Adamu, prožetom idejom evolucije, daje Svemoguću stvorio -

. . . "Jednu, prvu, materiju, svu
Obdarenu raznim oblicima, raznim stepenima
Supstance."

Međutim, ta ideja bi ostala kristalizovana u "vazduhu nauke" i možda se nikad ne bi spustila u gustu atmosferu materijalizma i profanih smrtnika u narednim godinama daje profesor Kruks nije odvažno i neustrašivo redukovao na njene jednostavne elemente i tako ih javno izneo pred oči nauke. Plutarh kaže:

Ideja je bestelesno biće, koje nema vlastitu supstancu, već daje lik i oblik bezobličnoj materiji, *{postaje uzrok ispoljavanja}*.

(De Placit. Philos)

Revolucija koju je u staroj hemiji izazvao Avogadro bila je prva stranica u knjizi *Nove Hemije*. G. Kruks je sada okrenuo drugu stranicu i smelo ukazuje na *onu koja bi mogla biti poslednja*. Jer, kad se protivil prihvatiti i prizna - *kao stoje to bio slučaj sa nevidljivim Etrom*,

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

a oba predstavljaju logičke i naučne neophodnosti - hemija će praktično prestati da živi: ona će se pojaviti iznova, u svojoj novoj reinkarnaciji, kao *nova alhemija*, ili METAHEMIJA. Pronalazač svetleće materije vremenom će osvetlati obraz arhajskim arijevim spisima o okultizmu, pa čak i *Vedama* i *Puranama*. Jer, šta su ispoljena "Majka", "Otac-Sin-Muž" (Aditi i Dakša, oblici Brame, kao Tvorci) i "Sin" - ta tri "Prvorodena" - *osim naprosto Vodonik, Kiseonik* i ono što se u njegovom zemaljskom ispoljavanju naziva *Azot*. Čak i egzoterički opisi "Prvorodene" trijade saopštavaju sve karakteristike ta tri *gasa*. Pristlije "otkrio" kiseonik, ili ono stoje bilo poznato već u najdubljoj starini!

Pa ipak su svi drevni, srednjovekovni i savremeni pesnici i filozofi bili anticipirani još u egzoteričkim induskim knjigama. Dekartov *plenum* materije diferenciran na čestice, Lajbnicov "*Eterički Fluid*" i Kantov "*prvobitni fluid*" razgrađen na svoje elemente, Keplerov Sunčev Vrtlog i Sistemske Vrtloge, ukratko, od Elementalnih Vrtloga koje je ustanovio univerzalni um - preko Anaksagore, do Galileja, Toričelija i Svedenborga, a posle njih do najnovijih razmišljanja evropskih mistika - sve to se nalazi u induskim himnama i mantrama "Bogovima, Monadama i Atomima" u njihovoj punoći, jer oni su nerazdvojni. U ezoterijskim učenjima, najtranscendentalnije koncepcije univerzuma i njegovih misterija pomirene su sa (naizgled) najviše materijalističkim razmišljanjima, jer ta nauka obuhvata čitav spektar evolucije od Duha do materije. Kako je izjavio jedan američki teozof:

(Lajbnicove) Monade se mogu iz jedne perspektive nazvati *sila*, a iz druge *materija*. Za okultnu nauku, *sila* i *materija* su samo *dve strane iste* SUPSTANCE.

(*Staza, br 10, str 297*)

Neka se čitalac priseti tih Lajbnicovih "Monada", od kojih je svaka živo ogledalo univerzuma i svaka odražava sve druge, i uporedi to gledište i definiciju sa određenim sanskritskim stancama (*slokama*) koje je preveo ser Viljem Džons, u kojima se kaže daje kreativni izvor Božanskog Uma -

(...) skriven u velu guste tame, formirao *ogledala od atoma* sveta, i *baca odraz sopstvenog lica na svaki atom*. (...)

Zato, kad profesor Kruks izjavljuje da "ako uspemo da pokažemo kako su mogli nastati takozvani hemijski elementi, bićemo u stanju da ispunimo veliku pukotinu u našem poznavanju univerzuma", odgovor je spreman. Teorijsko znanje je sadržano u ezoterijskom značenju svake induske kosmogonije u *Puranama*. Njegova praktična demonstracija je u rukama onih koji neće biti priznati u *ovom veku*, sa izuzetkom veoma malog broja. Naučne mogućnosti raznih otkrića, koje egzaktnu nauku neizbežno moraju dovesti do prihvatanja pogleda istočnjačkog okultizma, što sadrži sav potrebni materijal da se popune te "pukotine", za sada su ostavljene na milost i nemilost savremenog materijalizma. Jedino radom u pravcu u kome je krenuo profesor Kruks možemo se nadati nekakvom priznanju dosadašnjih okultnih istina.

U međuvremenu, za one koji gore od želje da zavire u praktični dijagram evolucije prvobitne materije, koja se, razdvajajući i diferencirajući podstaknuta cikličnim zakonom, deli u sedmostruku gradaciju SUPSTANCE(opšte uzevši), nema boljeg rešenja nego da pogledaju tablice koje su pridodate predavanju g. Kruksa *Stvaranje elemenata* i dobro se zadube u neke pasuse tog teksta. Na jednom mestu (str. 11) on kaže:

(. . .) Naš pojam hemijskog elementa se proširio. Dosad se molekul smatrao agregatom dva ili više atoma, a nije se uzimala u obzir arhitektonska struktura kojom su se ta dva atoma udružila. Možemo reći daje struktura jednog hemijskog elementa daleko složenija nego što se dosad pretpostavljalo. Između molekula sa kojima smo navikli da se suočavamo u hemijskim reakcijama i krajnjih atoma kao prvostvorenih, dolaze manji molekuli ili agregati fizičkih atoma; tada se sub-molekuli međusobno razlikuju u zavisnosti od položaja koji zauzimaju u zdanju itrijuma.

Možda se ova hipoteza može pojednostaviti ako zamislimo da je itrijum predstavljen novčićem od pet šilinga. Hemijskim frakcionisanjem ja sam ga podelio na pet odvojenih šilinga i otkrio da ti šilinzi nisu parnjaci, već kao atomi ugljenika u prstenu benzola imaju na sebi, kao žig, otisak njihove pozicije 1,2, 3,4, 5. (...) Ako bacim moje šilinge u lonac za topljenje ili ih rastvorim hemijski, njihov žig nestaje i svi oni postaju srebro. (. . .)

Tako će se desiti i sa svim atomima i molekulima kad se odvoje od svojih složenih oblika i tela - kad zavlada/?ra/a/'fl. Obmite situaciju

TAJNA DOKTRINA » KOSMOGENEZA

i zamislite osvit nove manvantare. Čisto "srebro" apsorbiranog materijala će se opet podeliti na "SUPSTANCU, koja će stvoriti "Božanske Suštine" čiji su "principi"* primarni elementi, sub-elementi, fizičke energije i subjektivna i objektivna materija; ili, kako su nazvani - BOGOVI, MONADE I ATOMI. Ako se na momenat, napuštajući metafizičku ili transcendentalnu stranu ovog pitanja - izostavljajući iz trenutnog razmatranja natčulna i inteligentna bića i entitete u koje veruju hrišćani i kabalisti - okrenemo atomskoj teoriji evolucije, egzaktna nauka i njena priznanja će i dalje potvrđivati okultna učenja, bar što se tiče pretpostavljenih "prostih" elemenata, koji su se danas iznenada degradirali u jadne i daleke rođake - koji nisu sa njima čak ni u drugom kolenu. Jer, profesor Kruks nam kaže:

Dosad se smatralo da, ako je nađeno daje atomska težina metala, koju su odredili razni posmatrači i koji je izvađen iz raznih jedinjenja, konstantna (...) da takav metal s pravom treba da se svrsta u prosta ili elementarna tela. Mi učimo (. . .) da to više nije slučaj. A opet, ovde imamo zamršeni splet okolnosti. Gadolinijum nije element već jedinjenje. (. . .) Pokazali smo daje itrijum kompleks pet ili više novih konstituenata. I ko će se usuditi da izjavi da svaki od tih elemenata, ako se napadne na neki drugi način i ako se rezultati podvrgnu još finijem testiranju i potrazi nego stoje to test svetleće materije, neće i dalje biti deljivi? Gde je, onda, pravi krajnji element? Kako napredujemo, on se izmiče nalik na mučiteljska, fatamorganska jezera i vrtove koje vidi umorni i žedni putnik kroz pustinju. Hoćemo li biti tako obmanuti i razočarani u našoj potrazi? Sama ideja elementa kao nečeg primarnog i krajnjeg izgleda da postaje sve manje i manje jasna. (. . .)

(str. 16)

Na strani 429 *Razotkrivene Izide*, tom I, rekli smo da je

(. . .) misterija prvog stvaranja, koja je uvek bila mora nauke, nepojmljiva ukoliko naučnici ne prihvate Hermesovu doktrinu. *Oni će morati da podu stopama hermetista.*

¹⁶ Koji u kosmičkim razmerama odgovaraju Duhu, Duši-umu, Životu i tri-
ma *Nosiocima* - astralnim, *majavičkim* i fizičkim telima (čovečanstva) ma o
kojoj podeli se radi.

Naše proročanstvo počinje da se ispunjava.

Ali, između Hermesa i Hakslija postoji srednji put i srednja vrednost. Neka ljudi od nauke izgrade most samo do pola i ozbiljno se zamisle nad Lajbnicovim teorijama. Mi smo pokazali kako se *naše* teorije u pogledu atomske evolucije - postoje njihovo poslednje formiranje u složene hemijske molekule izvedeno u našim zemaljskim radionicama, u atmosferi Zemlje, i nigde više - na čudan način slažu sa evolucijom atoma kakva je prikazana u tablicama g. Kruksa. Već nekoliko puta u ovom tomu je rečeno da se *Martanda* (Sunce) razvio i narastao, zajedno sa sedmoricom svoje manje braće iz nedara svoje Majke (Aditi), a ta nedra *su prima* MATER-ija - *prvohimi protil* našeg hemičara. Ezoterijska doktrina uči o postojanju "pređačkog oblika energije koji ima periodične cikluse splašnjavanja i nadimanja, počinaka i aktivnosti" (str. 21) - i gle kako danas taj veliki učenjak u nauci traži da svet to prihvati kao jedan od postulata. Pokazali smo da "Majka", plamena i vrela, postepeno postaje hladna i sjajna, a isti taj naučnik to postavlja kao svoj drugi postulat, *naučnu neophodnost* kako izgleda - "unutrašnje delovanje slično hlađenju, koje polako deluje u protilu." Okultna nauka uči da "Majka" leži protegnuta u beskonačnosti (tokom *Pralaje*) kao velika Dubina, "suve Vode Prostora", kako to na neobičan način iskazuje *Katekizam* i postaje *mokra* tek nakon razdvajanja i pošto preko njenog lica pređe *Narajana*, "Duh koji je nevidljivi Plamen, koji nikad ne gori, već pali sve što dodirne i daje mu život i rađanje."[^] A sada nam nauka kaže da bi "prvorodeni element (...) najbliži protilu (. . .) bio VOJOM/A: koji je neko vreme bio jedini oblik postojanja materije" u Univerzumu. Sta kaže *Stara* nauka? Ona odgovara: *Baš tako*, ali, mi bismo vodonikom i kiseonikom (koji inkubacijom pale vatru života u "Majci") u stanju *pre stvaranja* pa čak i u pregeološkim dobima - *Duh, noumen* onoga što je u svom najgrubljem obliku postalo kiseonik, vodonik i azot na Zemlji ~ pošto azot nije božanskog porekla, već je naprosto lepak stvoren na zemlji da povezuje druge gasove i tečnosti, i služi kao sunder da u sebi nosi dah ŽIVOTA - zvani čisti vazduh.* Pre nego što ti *gasovi* i fluidi postanu ono što su u *našoj* atmosferi, oni su

"Gospod je proždimeća *vatra*' (. . .) "U njemu je bio *život* i taj život je bio svetlost čovekova."

[^] Što bi, ako se ALKEMIJSKI razdvoji, dalo Duh Života i njegov Elikvir.

međuzvezdani etar, još ranije i na *dubljem* nivou - nešto drugo i tako dalje, do beskonačnosti. Uvaženi i učeni gospodin mora oprostiti jednom okultisti što ga tako naširoko citira, ali, to je kazna za jednog člana Kraljevskog Društva koji se toliko približio oblasti Svetih Vratnica okultnih misterija daje praktično prekoračio zabranjene granice.

Ali, vreme je da ostavimo savremenu nauku i okrenemo se psihološkoj i metafizičkoj strani tog pitanja. Jedino bismo dodali da se dvama "veoma razumnim postulatima", koje zahteva istaknuti predavač, "da bi se zavirili u nekoliko tajni koje su u tako dubokom mraku" iza "vrata nepoznatog", treba dodati i treći" - kako niko ne bi uspeo da ih okalja: postulat daje Lajbnic, u svojim razmišljanjima, stajao na čvrstom tlu činjenica i istine. Izuzetni i promišljeni sinopsis tih razmišljanja, kako gaje izneo Džon Teodor Merc (*Merz*) u svojoj knjizi *Lajbnic* pokazuje koliko se on primakao skrivenim tajama ezoterijske teogonije u svojoj *Monadologiji*. Pa ipak se taj filozofu svojim razmišljanjima jedva izdigao iznad prvih nivoa, nižih principa Kosmičkog Velikog Tela. Njegova teorije ne dostiže uzvišenije domene od *ispaljenog* života, samosvesnog i inteligentnog, i ostavlja netaknute regione ranijih post-genetičkih misterija, postoje njegov eterički fluid postplanetami.

Ali, njegov treći postulat bi teško prihvatili savremeni ljudi od nauke, i, poput Dekarta, oni više vole da se drže osobina spoljašnjih stvari (koje, budući da su prostome, nisu u stanju da objasne pojave kretanja), nego da prihvate kretanje kao nezavisnu Silu. U ovom vremenu oni nikad neće postati antikartezijanci, niti će priznati da "to svojstvo inercije nije čisto geometrijsko svojstvo, da ono ukazuje na postojanje nečeg u spoljašnjim telima što nije puka prostornost." To je Lajbnicova ideja, kako je analizira Merc, koji dodaje daje on to *nešto* zvao Sila i smatrao da su spoljašnje stvari obdarene Silom i, da bi bile nosioci te sile, one moraju imati supstancu, jer one nisu beživotne i inertne mase, već centri i nosioci oblika, stoje čisto egzoterijska tvrdnja, pošto je *sila* kod Lajbnica bila *aktivni* princip, čime nestaje podela između uma i materije. Ali: -

¹⁹ Pre svega, postulat da u Prirodi ne postoje *neorganske* supstance ili tela. Kamenje, minerali, stene, pa čak i hemijski "atomi" su naprosto organske jedinice u dubokoj letargiji. Njihova koma ima svoj kraj i njihova inercija se pretvara u aktivnost.

Lajbnicova matematička i dinamička istraživanja ne bi vodila istom rezultatu u umu čisto naučnog istraživača. Međutim, Lajbnic nije bio naučnik u savremenom smislu te reci. Daje to bio, možda bi razvio koncept energije, definisao matematički ideje sile i mehaničkog rada i došao do zaključka da je čak i u čisto naučne svrhe poželjno da se na silu ne gleda kao na primarnu veličinu, već kao na veličinu koja je izvedena iz neke druge vrednosti.

Ali, srećom po istinu: -

Lajbnic je bio filozofi kao takav je imao izvesne primame principe koji su ga usmeravali u korist određenih zaključaka, a njegovo otkriće da su spoljašnje stvari supstanca obdarena silom je smesta uporebljeno da bi te principe primenio. Jedan od tih principa je bio zakon kontinuiteta, uverenje daje čitav svet povezan, da nema procepa ili jazova koji se ne mogu premostiti. Kontrast prostornih mislećih supstanci za njega je bio nepodnošljiv. Definicija proširenih supstancije već postala neodrživa: prirodno je daje slično preispitivanje načinio i u definiciji uma, misleće supstance. (. . .)

Podela koju je načinio Lajbnic, ma koliko daje nepotpuna i netačna iz perspektive okultizma, pokazuje duh metafizičke intuicije kakvu nijedan čovek od nauke, ni Dekart - pa čak ni Kant - nije dosad dostigao. Kod njega je postojala čak i beskrajna gradacija misli. Samo se mali deo sadržaja naših misli, kaže on, diže do čistote apercepcije, "u svetlost savršene svesti." Mnoge ostaju u pometenom ili tamnom stanju, u stanju "percepcije", ali one su ovde. . . Dekart je porekao dušu životinjama, Lajbnic je, kao i okultisti, obdario "čitavu tvorevinu mentalnim životom, koji je, po njemu, sposoban za beskonačnu gradaciju." A to je, kako ispravno primećuje Merc ^

(. . .) smesta proširilo oblast mentalnog života, uništivši kontrast između *žive i nežive materije*, a učinilo je još i više - suprotstavilo se koncepciji materije, prostome supstance. Jer, postalo je očigledno da spoljašnje ih materijalne stvari predstavljaju osobinu prostornosti samo za naša čula, ne za naše sposobnosti mišljenja. Matematičar je, da bi izračunao geometrijske figure, bio primoran da ih podeli na beskrajni broj beskrajno malih delova, a fizičar nije video granicu deljivosti materije na atome. Telo kojim spoljašnje stvari izgleda da popunjavaju prostor predstavlja osobinu koju su one ste-

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

kle samo zahvaljujući grubosti naših čula. (. . .) Lajbnic je sledio te argumente do izvesne granice, ali nije mogao da ostane zadovoljan pretpostavkom da se materija sastoji od konačnog broja veoma malih delova. Njegov matematički um ga je prisililo da te argumente izvede do u beskraj. I staje tada postalo od atoma? Oni su izgubili svoju prostornost i zadržali samo svojstvo otpora: postali su centri sile. Bili su smanjeni na matematičku tačke (...) ali ako je njihovo pružanje u prostom bilo ravno nuli, *timjepuniji bio njihov unutrašnji život*. Pretpostavljajući da unutrašnje postojanje, na primer postojanje ljudskog uma, predstavlja novu dimenziju, ne geometrijsku, već metafizičku dimenziju (...) i postoje geometrijsko pružanje atoma sveo na ništa, Lajbnic ih je obdario beskrajnim pružanjem u pravcu njihove metafizičke dimenzije. Pošto ih je izgulio iz vida u svetu prostora, umje, tako reći, morao da zaroni u metafizički svet da bi otkrio i shvatio pravu suštinu onoga što u prostoru izgleda naprosto kao matematička tačka. (. . .) Kao što kupa stoji na svojoj tački, ili kao što normalna prava linija seče horizontalnu ravan samo u jednoj matematičkoj tački, ali se može beskonačno produžavati u visinu i dubinu, tako i suštine *stvarnih stvari* imaju samo tačkasto postojanje u fizičkom svetu prostora, ali imaju beskrajnu dubinu unutrašnjeg života u metafizičkom svetu misli. (. . .)

(str 144)

To je taj duh, sam koren okultne doktrine i misli. "Duh-Materija" i "Materija-Duh" produžuju se beskrajno *u dubinu* i nalik na Lajbnicovu "suštinu stvari" naša suština *stvari*)Q *na sedmoj dubini*, dok je *nestvarna* i gruba materija nauke i spoljašnjeg svet na najnižem kraju naših čula opažanja. Okultisti znaju njihovu vrednost ili bezvrednost.

Proučavaocu se sada mora pokazati suštinska razlika između Lajbnicovog²⁰ sistema i sistema okultne filozofije po pitanju Monada, a to se može učiniti ako pred sebe stavimo njegovu *Monadologiju*. Bez straha se može reći da kad bi se pomirili Lajbnicov i Spinozin sistem, pojavile bi se suština i duh ezoterijske filozofije. Iz sudara ta dva - kao suprotstavljenih kartezijanskom sistemu - izranja istina arhajske doktrine. Oba su suprotna Dekartovoj metafizici. Nje-

²⁰Tačno pisanje njegovog imena - kako gaje sam pisao, glasi Leibniz. Iako je rođen u Nemačkoj, bio je slovenskog porekla.

gova ideja o kontrastu dve supstance - Protežnosti i Misli - koje se suštinski razlikuju jedna od druge i međusobno su nesvodljive, za njih je bila suviše proizvoljna i suviše nefilozofska. Tako je Lajbnic od te dve kartezijanske supstance načinio dva atributa jednog univerzalnog jedinstva, u kome je video Boga. Spinozaje priznao samo jednu univerzalnu, nedeljivu supstancu i apsolutno SVE, nalik na Parabramam. Lajbnic je, nasuprot tome, opazio postojanje raznolikosti supstance. Za Spinozu je postojalo samo JEDNO; za Lajbnica, beskrajno mnoštvo Bića *od i u* Jednom. Otuda, iako su obojica dopuštala *samo jedan stvarni Entitet*, dok gaje Spinoza učinio impersonalnim i nedeljivim, Lajbnic je podelio *swolpersonalno* Božanstvo na određeni broj božanskih i polubožanskih Bića. Spinozaje bio *subjektivni*, a Lajbnic *objektivni* panteista, pa opet su obojica bili veliki filozofi u svojim intuitivnim opažanjima.

Sad, kad bi se ta dva učenja stopila, i kad bi ispravila jedno drugo - a pre svega Jednu Stvarnost lišila njene personalnosti - kao konačni rezultat u njima bi ostao istinski duh ezoterijske filozofije: bezlična, bez atributa, apsolutna božanska suština koja je ne "Biće", već koren sveg bića. Postavite u svojim mislimajasnju granicu između te večno nespoznatljive suštine i mada nevidljivog, ipak razumljivog Priststva *{Mulaprakriti}* ili Šekine, *izvan i kroz koju* vibrira Zvuk *Verbuma* i iz koje se razvija bezbrojna hijerarhija inteligentnih *Ega*, svesnih i polusvesnih, *bića sa percepcijom i aperceptivnih* Bića, čija je suština duhovna sila, čija Supstanca su Elementi i čija Tela (kad su potrebna) jesu *atomi* - i eto naše doktrine. Jer, Lajbnic kaže:

(. . .) postoje prvobitni Element svakog materijalnog tela Sila, koja nema karakteristika *{objektivne}* materije - ona se može pojmimiti, ali nikad ne može biti predmet nikakvog imaginarnog predstavljanja.

Za njega, dakle, prvobitni i krajnji element u svakom telu i objektu nisu bili materijalni atomi, ili molekuli, koji neizbežno imaju manju ili veću protežnost, kao kod Epikura i Gasendija, već, kako pokazuje Merc, nematerijalni i metafizički atomi, "matematičke tačke" *ili prave duše* ~ kako je objasnio njegov francuski biograf, Anri Lašelije (*Henry Lachelier*).

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Ono što postoji izvan nas na apsolutni način jesu Duše, čija je suština sila.

(*Monadologija, uvod*)

Zato je *stvarnost* u ispoljenom svetu sastavljena *oA jedinstva jedinica*, tako reći, nematerijalnih (iz naše perspektive) i beskonačnih. To Lajbnic naziva "Monadama", istočnjačka filozofija "divama" - a okultisti ih, kao i kabalisti i hrišćani, nazivaju različitim imenima. One su kod nas, kao i kod Lajbnica - "izrazi univerzuma" i svaka fizička tačka samo je pojavni izraz noumenalne, metafizičke tačke. Njegovo razlikovanje između *percepcije* i *apercepcije* predstavlja filozofski, iako nejasni, izraz ezoterijskih učenja. Njegovi "redukovani univerzumi" kojih ima "isto koliko i Monada" - predstavljaju haotičnu predstavu našeg Sedmostrukog Sistema sa njegovim pode-
lami i potpodelama.

Što se tiče odnosa koji njegove Monade imaju prema našim Đan Kohanima, Kosmičkim Duhovima, Devama i Elementalima, možemo ukratko da ponovimo mišljenje učenog i promišljenog teozofa, g. H. A. Bjeregarda (*Bjerregaard*) o tom predmetu. U izvrsnom članku *O elementalima, Elementarnim Duhovima i odnosu između njih i ljudskih bića*, koji je pročitao pred "Njujorškim arijevimskim teozofskim društvom" (vidi *Staza*, brojevi 10 i 11 od januara i februara 1887. godine), g. Bjeregard formuliše svoje izričito mišljenje:

(. . .) Za Spinozu, supstanca je mrtva i neaktivna, ali za Lajbnicov prodormi um sve je živa aktivnost i aktivna energija. Sa takvim stavom, *on se beskrajno više približava Orijentu odbilo kog mislioca, bilo njegovog doba, bilo nakon toga*. Njegovo otkriće da *aktivna energija formira suštinu Substance* predstavlja princip koji ga *dovodi u direktnu vezu sa vidovnjacima Istoka*.

I predavač nastavlja da pokazuje da su za Lajbnica atomi i elementi *centri sile*, tačnije "duhovna bića u čijoj je samoj prirodi da deluju", jer elementarne čestice ne deluju mehanički, već iz jednog *unutraš-*

²¹ Profesor Lašeiije kaže:

Lajbnicov Dinamizam ne bi pravio velike teškoće kad bi kod njega Monada ostala puki atom ili *šlepa sila*. Ali (. . .) savršeno su razumljive komplikacije modernog materijalizma!

Bogovi, monade i atomi

njeg principa. Oni su bestelesne duhovne jedinice ("supstancijalne", ali ne *nematerijalne* u našem smislu) na koje ne utiče nikakva promena spolja i koje ne može uništiti nikakva spoljna sila. Lajbnicove monade, dodaje predavač -

(. . .) razlikuju se od atoma u sledećim detaljima, koje nam je veoma važno da zapamtimo, jer inače nećemo biti u stanju da vidimo razliku između elementala i puke materije. (. . .) Atomi se ne razlikuju međusobno ~ oni su kvalitativno slični. Monada se, međutim, kvalitativno razlikuje od svih drugih monada; svaka od njih predstavlja specifičan svet za sebe. Sa atomima nije takav slučaj: oni su kvantitativno i kvalitativno međusobno apsolutno slični i nemaju sopstvenu individualnost. A opet, atomi (tačnije, molekuli) materijalističke filozofije mogu se smatrati prostornim i deljivim, dok su, nasuprot tome, monade čiste matematičke tačke i nedeljive. Na kraju, i to je mesto gde Lajbnicove monade blisko podsećaju na elementale iz mističke filozofije - te monade su reprezentativna Bića. Svaka monada odražava sve druge. Svaka monada je u svojoj sopstvenoj sferi živo ogledalo Univerzuma. I to morate zapamtiti, jer od toga zavisi moć koju te monade poseduju i od toga zavisi posao koji mogu za nas da obave: odražavajući svet, monade nisu samo pasivni odražavajući agensi, već su one *spontano aktivne iz sebe samih*; one spontano proizvode te slike, kao što duša čini u snu. Zato adept u svakoj monadi može da pročita sve, pa čak i budućnost. Svaka monada ili *Elementa!* je ogledalo koje ume da govori. (. . .)

Lajbnic je bio *apsolutni* idealista po svom stavu da su "materijalni atomi suprotni razumu" (*Systeme nouveaux*, Erdman, str. 126, stubac 2). Za njega je *materija* bila naprosto predstavnik monade, bilo ljudske ili atomske. Monade su svuda, mislio je on (kao i mi). Zato je ljudska duša monada, a svaka ćelija u ljudskom telu ima svoju monadu, kao i svaka ćelija životinje, biljke, pa čak i (takozvanih) *neorganskih* tela. Njegovi *atomi* su molekuli savremene nauke, a njegove monade *oni prosti atomi* koje materijalistička nauka uzima na veru, iako nikad neće uspeti da ih *susretne* - osim u mašti. Ali, Lajbnic je prilično protivrečan u svojim pogledima na Monade. On govori o svojim *Metafizičkim tačkama* i *Formalnim Atomima* jednom kao o *realnostima* koje zauzimaju prostor, a na drugom mestu kao o čistim Duhovnim *idejama*; potom im opet pripisuje objektivnost i spajanje i položaj u njihovim međusobnim odnosima.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

U toj tački se Lajbnicova filozofija slama. Nije načinjena nikakva odrednica niti je uspostavljena bilo kakva razlika između "Elementalne" monade i monade Planetarnog Duha, pa čak ni ljudske monade ili Duše. On čak ide dotle da povremeno sumnja da li je "Bog uopšte načinio bilo šta drugo osim Monada ili supstanci bez prostornosti" (*Examen des Principes du P. Malebranche*). On ocrtava razliku između Monada i Atoma,^^ jer, kako više puta ponavlja:

(. . .) tela sa svim njihovim kvalitetima su samo pojava, poput duge. (...) *Corpora omnia cum omnibus qualitatibus suis non sunt aliud quam phenomena bene fundata ut Iris.*

(*Pismo ocu Deboseu, Prepiska, pismo XVIII*)

Ali, ubrzo potom on otkriva odrednicu za to u supstancijalnoj korespondenciji, izvesnu metafizičku vezu među monadama - *viniculum substantiale*. Ezoterijska filozofija, koja poučava *objektivnom* idealizmu - iako na objektivni Univerzum i sve u njemu gleda kao na *Maju*, privremenu iluziju - pravi praktičnu razliku između kolektivne iluzije, *Mahamaje* iz čisto metafizičke perspektive i objektivnih odnosa u njoj između raznih svesnih *Ega* sve dok ta iluzija traje. Zato, adept *može* da pročita budućnost u jednoj Elementalnoj Monadi, ali radi toga mora da privuče veliki broj istih, pošto svaka monada predstavlja samo deo Carstva kome pripada.

Monade nisu ograničene u objektu, već u modifikaciji spoznaje objekta. One sve zbrkano idu ka beskonačnosti, ka svemu, ali su ograničene i istaknute stepenima jasne percepcije.

(*Monadologija, odeljak LX*)²⁴

I kako Lajbnic objašnjava, "svi delovi Univerzuma su odvojeno predstavljani u Monadama, *ali su neki odraženi u jednoj monadi, dru-*

Lajbnicovi *atomi* uistinu nemaju ničeg zajedničkog osim imena sa atomima grčkih materijahsta, pa čak ni sa *molekulima* savremene nauke. On ih naziva *formalnim* atomima i poredi ih sa Aristotelovim supstancijalnim formama (vidi *Systeme Nouveau*, odeljak III).

Lajbnic, kao i Aristotel, zove stvorene ih *emanirane* monade (Elementale koji su potekli od Kosmičkih Duhova ih Bogova) *Entelehije* - i "bestelesnim *automatima* (*Monadologija*, odeljak XXVIII).

gi u nekoj drugojT ipak, određeni broj monada bi mogao istovremeno da predstavlja misli dva miliona stanovnika Pariza.

Ali, šta okultne nauke kažu na to i šta dodaju?

One kažu da ono što Lajbnic kolektivno naziva *Monadama* - grubo uzevši i ostavljajući zasad sve podgrupe po strani^^ - može da se podeli na tri različita jata, a to su, počev od viših planova, najpre "bogovi", ili svesna, duhovna *Ega*, inteligentni arhitekti, koji rade po planu *Božanskog Uma*. Potom dolaze Elementali ili *Monade* koji formiraju, kolektivno i nesvesno, velika Univerzalna Ogledala svega što je povezano sa njihovim odgovarajućim domenima. Na kraju, atomi, ili materijalni molekuli, koje za uzvrat informišu njihove *aperceptivne* monade, baš kao što je informisana i svaka ćelija u ljudskom telu (vidi završne stranice Knjige I.). Postoje mnoštva takvih informisanih atoma koji sa svoje strane informišu molekule; nebrojeno mnoštvo monada, ili čistih Elementala i bezbrojne duhovne Sile - *bez monada*, jer one predstavljaju čiste bestelesnosti,^^* osim usled određenih zakonitosti kad one uzimaju oblik, *ne obavezno ljudski*. Odakle dolazi supstanca koja ih odeva - očigledne organizme koje razvijaju oko svog centra? *Bezoblična* ("Arupa") Zračenja, koja postoje u skladu sa Univerzalnom Voljom i bića koja nazivamo kolektivnima, ili agregatima Kosmičke Volje na planu subjektivnog Univerzuma,

Te tri "grube podele" odgovaraju *duhu, umu* (ili duši) i *telu*, u ljudskom sklopu.

Brat C. H. A. Bjeregard u svom predavanju (koje smo pomenuli) upozorava svoje slušaoce da ne gledaju na *Sejirot* kao na isuviše *individualne*, ali da istovremeno izbegnu da u njima vide *apstrakcije*. On kaže:

Nikad nećemo doći do istine, a još manje do moći *da se družimo sa tim nebesnicima*, ukoliko se ne vratimo jednostavnosti i neustrašivosti prvobitnih doba, kad su se ljudi slobodno družili sa bogovima, a bogovi silazili među ljude i vodili ih u istini i svetosti.

(*Path, br. 10*)

(. . .) Ima nekoliko naziva za "anđele" u *Bibliji*, koji jasno pokazuju da su bića poput Elementala iz Kabale i Lajbnicovih monada pre moraju razumeti u svetlu tih termina nego onako kako se uobičajeno razumeju. Oni se nazivaju "jutarnje zvezde", "plamteća vatre", "moćni", a sveti Pavle ih u svojim kosmogonijskim vizijama vidi kao "Vladaoce i Moći." Nazivi kao što su ovi unapred isključuju ideju personalnosti i mi smo prisiljeni da o njima mislimo kao o impersonalnim Bićima (. . .) kao o *uticaju*, duhovnoj supstanci, ili *svesnoj Sili*.

(*Path, br. 11, str 322*)

sjedinjaju bezbroj monada ~ od kojih je svako ogledalo svog sopstvenog Univerzuma - i tako privremeno individualizuju jedan nezavisni um, sveznajući i univerzalan, a istim procesom magnetskog nagomilavanja oni od interstelarnih atoma stvaraju za sebe objektivna, vidljiva tela. Jer, atomi i Monade, spojeni ili razdvojeni, jednostavni ili kompleksni, od trenutka prve diferencijacije predstavljaju samo telesne, psihičke i *Duhovne principe* "Bogova" koji su i sami Zračenja prvobitne prirode. Tako se oku vidovnjaka više Planetarne Moći javljaju u dva aspekta: subjektivnom - kao *uticaj* i objektivnom - kao mistički OBLICI, koji, podvrgnuti karmičkom zakonu, postaju *Prisustvo*, pošto su Duh i Materija Jedno, kao stoje više puta rečeno. Duh je materija *na sedmom planu*, materija je Duh - na najnižoj tački njegove cikličke aktivnosti: a oboje su - MAJA.

Atomi se u okultizmu nazivaju "Vibracijama", a takode i "Zvuk" - skupno. To ne smeta naučnim otkrićima g. Tindala. On je na nižoj lestvici monadičkih bića pratio čitav niz *atmosferskih vibracija* - a to sačinjava *objektivni* deo procesa u prirodi. On je pratio i snimio brzinu njihovog kretanja i prenošenja, silu njihovog udara, vibracije koje pokreću u timpanima i njihovo prenošenje na koščice itd., itd., dok ne počne vibracija auditivnog nerva - a tada se odigrava nova pojava: *subjektivna strana* procesa *oseta Zvuka*. Da li ga on opaža ili vidi? Ne, jer njegova specijalnost je da otkrije ponašanje materije. Ali, zastoje ne bi video ekstrasens, duhovni vidovnjak, čije je unutrašnje Oko otvoreno i koji može da vidi kroz veo materije? Sve talase i vibracije nauke proizvode atomi koji svoje molekule *iznutra* teraju na aktivnost. Atomi ispunjavaju ogromnost Prostora i njihova neprestana vibracijaje^te to KRETANJE koje održava točkove Života u neprekidnom pokretu. Taj unutrašnji rad je ono što stvara prirodne fenomene zvane međuodnosima Sila. Jedino što na izvoru svake takve "sile" stoji njen *svesni* vodeći noumen - Andeo ili Bog, Duh ili Demon - vladajuće moći, pa opet iste.

Kako su ih opisali Vidovnjaci - oni koji mogu da vide kretanje međuzvezdanih mnoštava i prate njihovu evoluciju svojom jasnoviđošču - oni su svetlucavi, nalik na snežnu prašinu na blistavoj sunčevoj svetlosti. Brzina im je veća od misli, veća nego što bi bilo koje smrtno fizičko oko moglo da prati i, kako se može prosuditi na osnovu ogromne brzine njihovog kursa, to kretanje je kružno... Kad se stane ne otvorenu ravan, posebno na planinski vrh, i gleda u ogromni

Bogovi, monade i atomi

svod iznad glave i okolni beskrajni prostor, izgleda kao da čitava atmosfera plamti od njih, daje vazduh sav natopljen tim zaslepljujućim iskrama. Povremeno, intenzitet njihovog kretanja proizvodi bljeskove nalik na polarnu svetlost tokom *Aurore Borealis*. Taj prizor je toliko čudesan daje Vidovnjak, dok gleda u taj unutrašnji svet i oseća kako svetlučave tačke izbijaju oko njega, ispunjen strahopoštovanjem i misli na druge, još veće misterije koje leže izvan i unutar tog blistavog okeana. . . Ma koliko da je nesavršeno i nepotpuno ovo objašnjenje o "Bogovima, Monadama i Atomima", postoji nada da će bar neki proučavaoci i teozofi osetiti da možda zaista postoji bliska veza između materijalističke nauke i okultizma, koji predstavlja komplementarnu dušu koja nauci nedostaje.*

* Već krajem XIX i početkom XX veka, posle Plankovog otkrića paketića kvanta, plejada sjajnih umova na polju fizike krenula je u tom pravcu i u istočnjačkoj metafizici i okultizmu tražila i nalazila rešenja za mnoge probleme savremene nauke; tražila i nalazila upravo tu komplementarnu dušu koja je nedostajala nauci. Navešćemo samo neke od tih umova: Nils Bor, Vomer Hajzenberg, Maks Bom i dr. Možda ta 1897. godina, ta tačka preokreta koju gđa Blavacka ističe, ima veze ne samo sa Plankovim kvantom (koji je došao 1900. godine) već i sa Teslinim otkrićima tokom eksperimenata u Kolorado Springsu. (nap. ured.)

XVI

CIKLIČKA EVOLUCIJA I KARMA

*Karmički Ciklusi i Univerzalna Etika » Sudbina i Karma
Karma - Nemezis*

Duhovna evolucija *unutrašnjeg*, besmrtnog čoveka je ono što čini osnovno načelo okultnih nauka. Da bi makar i u maloj meri shvatio taj proces, proučavalac mora da veruje u *{a}* jedan UNIVERZALNI ŽIVOT, nezavisan od materije (ili onog što nauka smatra materijom) i *{b}* u individualne inteligencije koje oživljavaju razna ispoljavanja tog Principa. G. Haksli ne veruje u "Vitalnu Silu", dok drugi veruju. Rad dr Dž. H. Hačinson Sterlinga *{Hutchinson Sterling}* *O proto-plazmi* napravio je ne mali problem toj dogmatskoj negaciji. Odluka profesora Bila *(Beala)* takođe je u vezi Vitalnog Principa, a predavanja dr B. V. Ričardsona o *Nervnom etru* smo već dovoljno citirali. I tako su mišljenja podeljena.

JEDAN ŽIVOT je u bhskom odnosu *^rcma jednom zakonu* koji vlada Svetom Bića - KARMI. Egzoterički, to je naprosto i bukvalno "akcija", tačnije "uzrok koji proizvodi posledice". Ezoterički je to sasvim druga stvar u smislu njenih dalekosežnih etičkih posledica. To je nepogrešivi ZAKON KAZNE. Reći onima koji nisu svesni stvarnog značaja, odlika i strahovite važnosti tog večnog i neizmenljivog zakona, da nikakva teološka definicija nekog personalnog božanstva ne može da pruži predstavu o ovom impersonalnom, a ipak uvek prisutnom i aktivnom Principu, znači govoriti uzalud. On se ne može nazvati ni Proviđenjem. Jer, Proviđenje kod teista (u svakom slučaju kod hrišćanskih protestanata) ima muški personalni oblik, a kod rimokatolika

Ciklička evolucija i karma

žensku moć. "Božansko Proviđenje tempira svoje blagoslove kako bi osiguralo da imaju bolje posledice", kaže nam Vogan (*JVogan*). Zaista, "On" ih tempira, što Karma - bespolni princip - ne čini.

U prva dva dela je pokazano da na prvi pokret života koji se ponovo rada, Svabhavat, "promenljivo zračenje Neizmenljive Tame, nesvestan u Večnosti", prelazi, sa svakim novim rađanjem Kosmosa, iz neaktivnog stanja u stanje intenzivne aktivnosti; da se on diferencira i potom počinje da deluje kroz tu diferencijaciju. Taj rad je KARMA.

Ciklusi su takode podređeni posledicama koje proizvodi ta aktivnost. "Jedan kosmički atom postaje sedam atoma na planu materije i svaki se pretvara u centar energije; isti taj atom postaje sedam zraaka na planu duha i sedam stvaralačkih sila prirode, koje zrače iz korenske suštine (...) sledeći jedna desni, druga levi put, razdvajaju se do kraja Kalpe, pa ipak su u bliskom zagrljaju. Šta ih sjedinjuje? KARMA." Atomi koji su emanirali iz središnje tačke sa svoje strane emaniraju nove centre energije, koji pod moćnim dahom *Fohata* počinju svoje delovanje iznutra i spolja i umnožavaju druge manje centre. Oni, tokom involucije i evolucije, sa svoje strane formiraju korenovne ili razvijaju uzroke novih posledica, od svetova i planeta "koje nose čoveka" do rodova, klasa i vrsta svih *sedam* carstava' (od kojih *mi znamo samo četiri*). Jer, "blagosloveni radnici su dobili *Tjan-kam* u večnosti" (Knjiga *Aforizmi Conkape*).

"Tjan-kam" je moć znanja da se impulsi kosmičke energije usmere u ispravnom pravcu.

Pravi budisti, koji ne priznaju "personalnog boga" niti bilo kog "Oca" i "Tvorca Neba i Zemlje", ipak veruju u jednu *apsolutnu svest*, "Adi-Budi", a budistički filozofi *znaju* da postoje Planetarni Duhovi, Đan Kohani". Ali, iako oni priznaju "duhovne živote", ipak su čak i oni, pošto su privremeni u večnosti, po njihovoj filozofiji, "maja dana", *iluzija* "dana Brame, kratke manvantare od 4.320.000.000 godina. "Jin-Sin" nije za ljudska razmišljanja, jer je Gospod Buda zabranio sva slična ispitivanja. Ako su Đan Kohani nevidljiva Bića - *Sedam* Centara i njihove direktne Emanacije, *sporedni* centri energije - direktni odraz *Jedne Svetlosti*, ipak su ljudi veoma daleko od njih, pošto se čitav *vidljivi* Kosmos sastoji od "bića koja su sama

^ Vidi Stancu VI (Knjiga I komentara).

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

sebe proizvela, koja su proizvodi *Karme*". I tako, smatrajući personalnog Boga "samo divovskom senkom koju je na prazninu prostora bacila fantazija neukih ljudi" V oni uče da su "samo dve stvari (objektivno) večne, naime *Akaša* i *Nirvana*" i da su one u stvarnosti JEDNO, a kad se podele, obe su *maja*.

Budisti poriču stvaranje i ne mogu da zamisle Tvorca. (. . .) Sve dolazi iz Akaše (ili Svabhavata na našoj Zemlji), slušajući zakon kretanja koji mu je urođen i nakon određenog postojanja odlazi. Ništa nije došlo iz ničega.

(*Budistički katekizam*)

Ako je vedantinski bramin iz sekte advaita, kad ga pitaju da li veruje u postojanje Boga, sklon da odgovori, kao što je odgovorio Zakolio *Jacolliot*: "Ja sam sam 'Bog'", Budista (posebno Singalez) će se samo nasmejati i reći: "Ne postoji Bog; ne postoji Tvorevina." Ipak, koreni kako advaita tako i filozofije budističkih učenjaka su *identični* i oboje isto poštuju životinjski život, jer oboje veruju daje svako stvorenje na zemlji, koliko god malo i skromno bilo, "besmrtni deo besmrtne materije" - jer materija za njih ima drugačije značenje nego što ga ima i za hrišćane i za materijaliste - i da je svako stvorenje podložno *Karmi*.

Braminov odgovor je onaj koji bi se preporučio svim drevnim filozofima, kabalistima i ranim gnosticima. On sadrži sam duh delfijskih i kabalističkih zapovesti, jer je ezoterijska filozofija, pre mnogo eona, resila problem toga staje čovek *bio, jeste* i šta *će biti*; o čovekovom izvornom životnom ciklusu - bez kraja i konca u svojim trajanjima sukcesivnih inkarnacija ili ponovnih rođenja ~ i konačno o njegovom utapanju u izvor iz koga je potekao.

Ali, ne možemo uopšte tražiti od prirodnih nauka da nam protumače čoveka kao zagonetku Prošlosti ili Budućnosti, pošto nijedan filozof nije u stanju čak ni da nam kaže šta je čovek onakav kakav je poznat fiziologiji i psihologiji. U sumnji da li je "bog ili životinja", čovek je povezan sa životinjom i izveden od životinje. Nema sumnje o tome da se analiziranje i klasifikacija ljudskog bića kao *zemaljske životinje* može prepustiti nauci, na koju okultisti, od svih

^ *Budistički Katekizam* od H. S. Olkota, predsednika Teozofskog društva.

Ciklička evolucija i karma

Ljudi, gledaju sa najviše uvažavanja i poštovanja. Oni prepoznaju nje-ne osnove i izuzetni posao koji je obavila, napredak postignut u fiziologiji, pa čak - u izvesnom stepenu - i u biologiji. Ali, čovekova *unutrašnja*, duhovna, psihička, pa čak i moralna priroda, ne može se ostaviti na milost i nemilost beskrupuloznom materijalizmu, jer čak ni najviša psihološka filozofija Zapada u svojoj današnjoj nepotpunosti i sklonosti prema izričitom agnosticizmu, nije u stanju da ispravno proceni one unutrašnje, a posebno više sposobnosti, percepcije i ona stanja svesti na putu do kojih su i takvi autoriteti, kao stoje Mil, povukli crtu rekavši: "Dotle ćeš ići, dalje ne."

Nijedan okultista ne poriče daje čovek - ništa manje nego slon i mikrob, krokodil i gušter, vlat trave ili kristal - po svojoj fizičkoj građi naprosto proizvod evolucionih sila prirode preko bezbrojnog niza preobražaja; ali, on drugačije postavlja stvari.

Svi mistici i oni koji veruju u božansku dušu iznutra se bune ne protiv zooloških i antropoloških otkrića, zasnovanih na fosilima ljudi i životinja, već samo protiv nepozvanih zaključaka sagrađenih na unapred stvorenim teorijama, načinjenih tako da se uklope u određene predrasude. Njihove pretpostavke mogu i ne moraju uvek biti istinite, a pošto neke od tih teorija imaju veoma kratak život, zaključci koji se iz njih izvode uvek moraju biti jednostrani u korist materijalističkih evolucionista. Pa ipak, zahvaljujući takvom, veoma klimavom autoritetu, najveći broj ljudi od nauke dobij a nezaslužene počasti tamo gde ih najmanje zaslužuje. ^

One koji na ovu tvrdnju gledaju kao na drskost ili *nepoštovanje* prema prihvaćenoj nauci, upućujemo na rad g. Džejmsa Hačinsona Sterlinga koji govori o "Protoplazmi", i koji brani *vitalni princip protiv* molekularista - Hakslija, Tindala, Fogta i družine - i traži od njih da se upitaju da li je ispravno ili ne ako se kaže da naučne pretpostavke ne moraju uvek biti ispravne, ali da se svejedno prihvataju kako bi popunile procep ili rupu u nekom omiljenom materijalističkom hobiju. Govoreći o protoplazmi i ljudskim organima "kako ih vidi g. Haksli", autor kaže:

Možda smo onda, što se tiče kontinuiteta moći, oblika ili supstance, u protoplazmi videli dovoljno praznina. Ne, i sam g. Haksli se može dodati kao dokaz sa iste strane. *Ne retko u njegovim esejima nalazimo priznanja o VEROVATNOSTI tamo gde bi jedino IZVESNOST bila umesna.* On, na primer, kaže: "Više je nego verovatno da ćemo otkriti, kad se biljni svet potpuno prouči, da su sve biljke posednute istim moćima. Kad se zaključak već izričito objavi prilično je razočaravajuće da nam se kaže, kao u ovom

TAJNA DOKTRINA * KosMOGENEZA

Da bismo proučavaocu, kad stigne do porekla i evolucije čoveka, učinili delovanje Karne očiglednijim i shvatljivijim, potrebno je da on sada zajedno sa nama ispita ezoteričke posledice Karmičkih Ciklusa na Univerzalni Moral. Pitanje je da li te tajanstvene podele vremena, koje Indusi zovu Juge i Kalpe, a Grci veoma slikovito - ἔρως ; - "ciklus", prsten ili krug, imaju ikakvog uticaja ili direktne veze sa ljudskim životom? Čak i egzoterijska filozofija objašnjava da se ti večni ciklusi vremena uvek vraćaju na sebe same, periodično i inteligentno u Prostoru i Večnosti. Postoje "Ciklusi materije"* i postoje "Ciklusi Duhovne evolucije". Rasni, nacionalni i individualni ciklusi. Zar nam ezoterijska razmišljanja neće pružiti još dublji uvid u njihovo delovanje?

Ova ideja je divno izražena u jednom veoma visprenom naučnom radu:

Mogućnost da se uzdignemo do razumevanja sistema usklađivanja, koji u prostoru i vremenu daleko premašuje domete svih ljudskih posmatranja, predstavlja priliku koja ukazuje na čovekovu moć da prevaziđe ograničenja promenljive i nepostojane materije i potvrdi svoju superiornost nad svim nestabilnim i prolaznim oblicima postojanja. *Postoji sistem u sukcesiji događaja* i u odnosima stvari koje istovremeno bitišu, koji čovekov um uspeva da obuhvati i, koristeći ga kao oslonac, on se kreće unazad i li unapred kroz eone materijalne istorije koje ljudsko iskustvo nikad ne može da verifikuje.

slučaju, *da potvrde tek treba prikupiti.* (1 !) (...) Opet, tu je pasus u kome se vidi da on sam seče granu na kojoj sedi. Pošto nam je rekao da se svi oblici protoplazme sastoje od ugljenika, vodonika, kiseonika i azota, "u veoma složenim jedinjenjima", on nastavlja: "Toj složenoj kombinaciji, *čija priroda nikad nije bila tačno određena (! !)*, dato je ime *protein*. Ovo je, od strane g Hakslija, jasno poistovećenje protoplazme sa proteinom; i kad se nešto kaže zajedno od njih, što neizbežno mora važiti i za drugo, sledi da on priznaje kako priroda protoplazme nikad nije bila tačno određena, te daje za njega parnica isto što i presuda. To priznanje pojačavaju i njegove reci: "Ako upotrebimo taj izraz *-protein* - sa onim *oprezom* koji bi mogao da proizade iz *relativnog neznanja* o tome šta on znači. (. . .) (itd.)

(str 33 i 34 u odgovoru g. Haksliju u "Kvascu")

To je poznati Haksli, kralj fiziologije i biologije, za koga se pokazalo da pipa naslepo u $\text{O}^{\wedge}\text{C}$ *pretpostavki* i *činjenica*. Šta tek nakon ovoga može da učini neka "sitna riba" u nauci!

Ciklusi Materije, naziv jednog eseja profesora Vinčela, napisanog 1860. godine.

Događaji klijaju i rascvetavaju se. Oni imaju prošlost koja je povezana sa njihovom sadašnjošću i mi osećamo dobro zasnovano pouzdanje daje najavljena i budućnost koja će na sličan način biti povezana sa sadašnjošću i prošlošću. Kontinuitet i jedinstvo istorije ponavlja se pred našim očima u svim zamislivim stadijumima napretka. Pojave nam daju osnovu za uopštavanje dva zakona koji *zdasia predstavljaju principe naučnog proricanja* i oni su jedini pomoću kojih ljudski um može da prodre u zapečaćene zapise prošlosti i neotvorene stranice budućnosti. Prvi od njih je zakon evolucije, ili, da se izrazimo na način koji služi našem cilju, *zakon povezanog sleda ili organizovane istorije u pojedincu*, ilustrovan promenljivim izrazima svakog pojedinačnog sistema rezultata u sazrevanju. (...) Te misli prizivaju u neposredno prisustvo neizmernu prošlost i neizmernu budućnost materijalne istorije. Izgleda kao da one malte ne otvaraju vidike kroz beskonačnost i snabdevaju ljudski intelekt postojanjem i vizijom slobodnom od ograničenja prostora, vremena i konačne uzročnosti i uzdižu ga prema uzvišenom poimanju Vrhunske Inteligencije čije je boravište Večnost.

(Život sveta, str 535 i 548)

Prema učenjima, Maja ili iluzorna predstava o tobožnjem vladanju događajima i delovanjima na ovoj zemlji, menja se od naroda do naroda i od mesta do mesta. Ali, glavne crte čovekovog života su uvek u skladu sa "Sazveždem" pod kojim je neko rođen, ili, trebalo bi da kažemo, sa karakteristikama njegovog oživljujućeg principa ili božanstva koje njime vlada, bilo da ga zovemo *Đan Kohan*, kao u Aziji, ili *Arhandeo*, kao što je to u pravoslavnoj i katoličkoj crkvi. U drevnoj simbolici, uvek je SUNCE (pod kojim se podrazumevalo *Duhovno*, a ne vidljivo Sunce) bilo to koje je trebalo da pošalje glavne Spasioce i Avatare. Eto karike koja povezuje Bude, Avatare i mnogo drugih inkarnacija najviših SEDAM. Što bliži pristup svom *Prototipu* "na Nebu" ima, to bolje po smrtnika čiju je ličnost odabralo njegovo sopstveno *lično* božanstvo (sedmi princip) kao svoje zemaljsko boravište. Jer, sa svakim naporom da se čovek pročisti i sjedini sa tim "Sopstvom-bogom", kida se jedan od nižih zraka i čovekov duševni entitet se diže sve više i više ka zraku koji sledi za onim prvim, sve dok, od zraka do zraka, unutrašnji čovek ne bude privučen u najviši zrak Roditelja-SuNCA. Zato se "zbivanja sa čovečanstvom *odvija*ju u skladu sa brojnim oblicima", pošto jedna jedinica čovečanstva

TAJNA DOKTRINA » KOSMOGENEZA

proizlazi iz jednog te istog izvora - *centralnog* SUNCA i njegove senke, *vidljivog* SUNCA. Jer, ekvinociji i solsticiji, periodi i razne faze solarnog kretanja, izraženi astronomski i numerički, predstavljaju samo konkretne simbole večno žive istinitosti, iako neiniciranim smrtnicima one izgledaju kao *apstraktne ideje*. A to objašnjava izuzetne numeričke koincidencije sa geometrijskim odnosima, kao što pokazuje nekoliko autora.

Da, "naša sudbina je zapisana u zvezdama!" Samo, stoje bliži odnos između smrtnog odraza ČOVEKA i njegovog nebeskog PROTOTIPA, manje su opasne spoljašnje okolnosti i uzastopne reinkarnacije - koje ni Bude ni Mesije ne mogu da izbegnu. To nije praznoverica, a još *manie fatalizam*. On bi podrazumevao slepi pravac neke još slepije sile, a čovek je tokom svog boravka na Zemlji slobodni agens. On ne može da izbegne svoju *vladajuću* Sudbinu, ali može da izabere između dva puta koji ga vode u tom pravcu i može da postigne cilj - patnju - ako mu je ona dosuđena - ili u snežnobeloj odori Mučenika, ili u uprljanoj odeći dobrovoljca koji sledi niz neispravnih delovanja; jer postoje *spoljašnje i unutrašnje okolnosti* koje utiču na rešenost naše volje da deluje na naše akcije, a u našoj je moći da izaberemo jedno od to dvoje. Oni koji veruju u *Karmu* moraju da veruju u *sudbinu*, koju svaki čovek, od rođenja do smrti, tka nit po nit, kao što pauk tka svoju mrežu, a tu sudbinu vodi ili nebeski glas nevidljivog/»rotoZ[^]/pa izvan nas, ili naš bliži *astralni* ili unutrašnji čovek, koji se, na žalost, isuvše često pokazuje kao zli genije otelovljenog entiteta zvanog čovek. Oboje njih vode spoljašnjeg čoveka, ali jedan od njih mora prevagnuti; i od samog početka nevidljive bitke zlokobni i neizmenljivi *zakon nadoknade* stupa na scenu i poprima pravac, vemo prateći svako kolebanje. Kad je poslednje vlakno istkano i čovek se našao naizgled umotan u mrežu sopstvenog delovanja, on otkriva da je u potpunoj vlasti te sudbine *koju je sam načinio*. Ona ga tada ili parališe kao nepomičnu školjku na stamenoj steni, ili ga odnosi kao pero nošeno vrtlogom koji su stvorila sama njegova dela: i to je KARMA.

Jedan materijalista, koji raspravlja o periodičnim stvaranjima na našoj planeti, izrazio je to u jednoj rečenici.

ČitaNUprošlost Zemlje samo je još nerazvijena *sadašnjost*.

%

Ciklička evolucija i karma

Bio je to Bihner, koji nije ni slutio da time ponavlja jedan aksiom okultizma. Takođe je sasvim tačno, kao što primećuje Burmajster (citiran u *Sili i materiji*), da su "istorijska istraživanja razvoja Zemlje dokazala da *sada i ovde* počiva na istoj osnovi i da se prošlost razvila na isti način na koji se sada odvija sadašnjost, kao i da su sile koje deluju uvek ostale iste."

Naravno da su te "Sile" - tačnije, njihovi *noumeni* - iste; zato i pojavne sile takode moraju biti iste. Ali, kako bilo ko može sa takvom sigurnošću da oseća kako se atributi materije nisu izmenili pod rukom Protejske Evolucije? Kako bilo koji materijalista može sa takvom sigurnošću da tvrdi, kao što to čini Rosmasler (*Rossmassler*), da "ta večna podudarnost u suštini pojava čini izvesnim da su vatra i voda *uvek* posedovale iste moći i da će ih uvek posedovati"? Ko su oni, taj "mračni savet sa recima bez znanja" i gde su bili Haksliji i Bihneri kad je veliki Zakon polagao osnove Zemlje? Ista ta homogenost materije i neizmenljivost prirodnih zakona, na kojima toliko insistira materijalizam, predstavlja fundamentalni princip okultne filozofije, ali, to jedinstvo počiva na nerazdvoživosti Duha od materije i ako bi se te dve sile ikad razdvojile, ceo Kosmos bi se vratio u haos i nebiće. Zato je potpuno *neistinito* i predstavlja samo dodatni izraz velike obmane našeg vremena to što se tvrdi (kako čine ljudi od nauke) da su sve te velike geološke promene i strahovite konvulzije izazvale *obične i poznate fizičke sile*. Jer, te sile, koje deluju periodično i naizgled mehanički, pomoću unutrašnjeg impulsa koji je pomešan sa njihovom materijalnom prirodom, ali je van nje, bile su samo oruđa i finalna sredstva da se postignu određeni ciljevi. Postoji svrha u svakom važnom činu Prirode, čija su dela ciklična i periodična. Ali, pošto se duhovne sile uglavnom brkaju sa čisto fizičkim, nauka ove duhovne poriče i one joj moraju ostati nepoznate, jer ostaju neispitane.^^

Ljudi od nauke će reći: mi to poričemo, jer ništa slično nikad nije ušlo u opseg našeg iskustva. Ali, kako primećuje Sari Riše (*Charles Richet*), fiziolog:

Neka bude tako, ali, da li ste ikad makar pokazali suprotno? (. . .) Bar nemojte da poričete apriori. Nauka kakva je danas *nije dovoljno uznapredovala da bi vam dala takvo pravo.*

(Mentalna sugestija i proračun njene verovatnoće)

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

"Istorija sveta počinje njegovim opštim ciljem", kaže Hegel; "ostvarenje Ideje Duha - samo u *implicitnom* obliku (*an sich**), to jest, kao Prirode; skriveni, najdublje skriveni nesvesni instinkt i čitav proces Istorije (...) usmeren je da taj nesvesni impuls pretoči u svesni. I zato, pojavljujući se u obliku čisto prirodnog postojanja, prirodna volja - ona koja se naziva subjektivnom stranom - fizičke žudnje, instinkt, strasti, lični interesi, a takode i mišljenje i subjektivne zamisli - spontano se predstavlja na samom početku. *Te ogromne mase htenja, interesa i aktivnosti čine instrumente i sredstva SVETSKOG DUHA za postizanje njegovog cilja*, dovodeći ga u svest i ostvarujući ga. A taj cilj nije ništa drugo do nalaženje sebe - dolaženje sebi - i kontempliranje sebe u konkretnoj stvarnosti. Ali, može se dovesti u pitanje da li su ta ispoljavanja vitalnosti od strane pojedinaca i naroda istovremeno *sredstva i instrumenti više moći, više i obuhvatnije svrhe o kojoj oni ne znaju ništa* - da me ne bi preispitali (...) u toj tački, ja sam iskazao svoje gledište na samom početku i potvrdio našu pretpostavku (...) i naše verovanje *da Razum vlada Svetom i daje shodno tome upravljao njegovom istorijom*. U odnosu na to nezavisno univerzalno i supstancijalno postojanje - sva ostala su podređena, potčinjena njemu, i predstavljaju sredstva za njegov razvoj.

Nijedan metafizičar ni teozofne bi mogao da sumnja u te istine, koje su ugrađene u ezoterijska učenja. *Postoji predodređenost u geološkom životu naše planete, kao i u istoriji, prošloj i budućoj, rasa i naroda. Onaje blisko povezana sa onim što mi zovemo Karma, a zapadnjački panteisti "Nemezis" i "Ciklusi". Zakon evolucije nas sada nosi duž uzlaznog luka našeg ciklusa, kad će se posledice još jednom stopiti sa uzrocima i iznova postati ti isti (sada neutralisani) uzroci, i sve stvari na koje su oni vršili uticaj ponovo će povratiti svoj izvorni sklad. To će biti ciklus našeg posebnog "Krug", jedan trenutak u trajanju velikog ciklusa, ili Mahajuge.*

Hegelove istančane filozofske opaske nalazimo primenjene u učenjima okultne nauke, koja pokazuje da priroda uvek deluje sa datim ciljem, čiji su rezultati uvek dualni. To je rečeno u našoj prvoj okultnoj knjizi. *Razotkrivenoj Izidi*, str. 268, tom II:

* (Nem.) - po sebi. (nap. prev.)

' "O Svetskoj Istoriji" u *Filozofijilstorije*, str 26 (iz Sibrijevog prevoda na engleski jezik).

Kao što se naša planeta svake godine jedanput obrne oko Sunca, a jedanput oko svoje ose za dvadeset četiri sata, dovršavajući tako manji ciklus unutar većeg, tako se i rad naših manjih cikličkih perioda dovršava i iznova počinje unutar Velikog Sarosa.

Obrtanje fizičkog sveta, prema drevnom učenju, praćeno je sličnim obrtanjem u svetu intelekta - duhovna evolucija sveta odvija se u ciklusima, isto kao i fizička.

Zato mi u istoriji vidimo redovnu smenu nadolaženja i povlačenja ljudskog napretka. Velika kraljevstva i imperije, nakon što dostignu vrhunac svoje veličine, ponovo opadaju, sledeći zakon po kome su se i uspeli, sve dok se čovečanstvo, ne dostigavši najnižu tačku, ponovo ne potvrdi i još jedanput uspne, a visina njegovog novog dostignuća je, u skladu sa tim zakonom napredovanja u ciklusima, nešto veća nego što je bila tačka sa koje je prethodno sišlo.

Ali ti ciklusi - zamršeni splet okolnosti, koje tako sažeto i dosetljivo simbolizuju razni Manui i Rišiji u Indiji, a Kabiri na Zapadu - *ne deluje na čitavo čovečanstvo istovremeno* - kao što je objašnjeno u *Rasnojpodeli Ciklusa* (vidi pododeljak 6). Otuda, kao što vidimo, potiče teškoća da ih razumemo i razlikujemo u njihovim fizičkim i duhovnim posledicama, ukoliko nismo potpuno razumeli njihove odnose i delovanja na odgovarajuća stanja naroda i rasa u njihovoj sudbini i evoluciji.

Taj sistem se ne može razumeti ako se duhovno delovanje tih perioda *-predodređeno*, takoreći, Karmičkim zakonom - odvoji od njihovog fizičkog toka. Proračuni najboljih astrologa će biti netačni, ili u najmanju ruku nesavršeni, ukoliko se to dvojno delovanje ne uzme u obzir i proračuni ne vrše u ta dva pomenuta pravca. A time se može ovladati jedino INICIJACIJOM.

Ta simbolika ne znači da te danas naizgled mitske ličnosti nisu nekad vladale zemljom u ljudskom obliku stvarno živih, iako uistinu božanskih i bogolikih ljudi. Mišljenje pukovnika Valensija (*Vallancey*) (a takođe i grofa Gobhna) da su *"imena Kabira izgleda alegorijska*, i da nisu značila ništa više do kalendar smene godišnjih doba (?) napravljen radi poljoprivrednih radova" (*Collect. de Reb. Hibern.*, br. 13, predgovor, odeljak 5), apsurdno je kao i njegova tvrdnja da su Eon, Hronos i Dagon jedno te isto, naime "patrijarh Adam." Kabiri su učili ljude zemljoradnji, jer su oni bili *vladaoci* godišnjih doba i kosmičkih ciklusa. Zato su oni bili ti koji su regulisali, u obliku planetarnih Duhova ili "Anđela" (glasnika) *misterije* poljoprivredne *veštine*.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Veliki Ciklus uključuje napredak čovečanstva od pojave prvobitnog čoveka u eteričnom obliku. On teče kroz unutrašnje cikluse njegove (čovekove) postepene evolucije od eteričnog, preko poluetaričnog i čisto fizičkog: sve do spasenja čoveka od njegove *odežde od kože* i materije nakon koje nastavlja svoj pravac naniže, a potom opet naviše, da bi došao do vrhunca Kruga kad "manvantarička zmi-ja proguta svoj rep" i prođe sedam manjih ciklusa. To su veliki Rasni Ciklusi koji podjednako utiču na sve narode i plemena uključene u tu određenu rasu; ali, unutar njih postoje manji, nacionalni kao i plemenski ciklusi, koji se odvijaju nezavisno jedni od drugih. U istočnjačkom ezoterizmu oni se nazivaju *karmičkim* ciklusima. Na Zapadu, otkad je proglašeno da su Pagansku Mudrost razvile mračne moći za koje se smatra da su u stalnom ratu i sukobu sa malenim plemenskim Jehovom i da je izrasla iz njih - puno i zastrašujuće značenje grčke NEMEZIS (ili Karme) je potpuno zaboravljeno. Inače bi hrišćani bolje razumeli duboku istinu daje Nemezis bez atributa; i dok je ta zastrašujuća boginja apsolutna i neizmenljiva kao princip, mi sami - narodi i pojedinci - smo oni koji je navodimo na delovanje i dajemo podsticaj njenom pravcu. KARMA-NEMEZIS je tvorac naroda i smrtnika, ali kad su jednom stvoreni, oni su ti koji od nje čine ili razbesnelog ili darežljivog Anđela. Da, kao što *hor* govori Prometeju:

Mudri su oni koji obožavaju Nemezis.*

A isto tako su nemudri oni koji veruju da se ta boginja može umilostiviti bilo kakvim žrtvama i molitvama ili da njen točak može skrenuti sa puta kojim je jednom krenuo. "Trooblična Sudbina i uvek budne Furije" su njeni atributi jedino na Zemlji i mi sami smo ih stvorili. Nema povratka sa puteva kojima ona kruži, pa ipak smo te puteve mi sami načinili, jer ih mi, pojedinačno i kolektivno, pripremamo. Karma-Nemezis je sinonim za *Proviđenje*, ali *hsz plana*, dobrote i bilo kog drugog *konačnog* atributa i određenja koji joj se tako nefilozofski pripisuju. Jedan okultista ili filozof neće govoriti o dobroti ili okrutnosti Proviđenja, ali, poistovećujući ga sa Karmom-Nemezis, on će poučavati da ona ipak čuva dobre i bdi nad njima u ovom.

Bolje bi bilo "oni koji se plaše karme-Nemezis".

kao i u budućim životima i da ona kažnjava zločinca - ovaj, i do njegove sedme reinkarnacije. Ukratko, sve dotle dok se posledice njegovog uznemirenja i najmanjeg atoma u Beskrajnom Svetu sklada konačno ne uravnoteže. Jer, jedina naredba Karme - večna i neizmenljiva naredba - je apsolutni Sklad u svetu materije kao i u svetu duha. Zato nije Karma ta koja nagrađuje ili kažnjava, već smo mi ti koji nagrađujemo ili kažnjavamo sami sebe u skladu sa tim da li delujemo sa, kroz i zajedno sa prirodom, pokoravajući se zakonima na kojima se taj Sklad zasniva - ili ih kršimo.

Zakoni Karme ne bi bili neizmenljivi kad bi ljudi delovali u jedinstvu i skladu, umesto u razjedinjenosti i sukobima. Jer, naše neznanje o tim putevima - koje jedan deo čovečanstva naziva putevima Proviđenja, mračnim i zamršenim, dok drugi u njima vide delovanje slepog fatalizma, a treći, naprosto slučaj koji ne vode ni bogovi ni đavoli ~ sigurno bi nestalo ako bismo sve to pripisali njegovom pravom uzroku. Sa pravim znanjem, u najmanju ruku sa pouzdanim uverenjem da naši susedi neće raditi na tome da nas povrede više nego što mi mislimo da povredimo njih, dve trećine svetskog zla bi isparilo za tren oka. Kad ljudi ne bi povređivali svoju braću, Karma-Nemesis ne bi imala ni razloge da deluje, niti oruđa kroz koja bi delovala. Glavni uzrok "puteva Proviđenja" je stalno prisustvo među nama svih mogućih elemenata sukoba, protivljenja i podela rasa, nacija, plemena, društava i individualaca na Kaine i Avelje, vukove i jagnjad. Mi te brojne zaokrete u našim sudbinama klešemo svakodnevno našim sopstvenim rukama dok zamišljamo da sledimo pravac kraljevski uzvišenog puta ugleda i dužnosti, a onda se žalimo da su ti putevi tako zamršeni i tako mračni. Ostajemo zbunjeni pred misterijom koju smo mi sami stvorili i zagonetkama života koje *nećemo resiti*, a onda optužujemo veliku Sfingu da nas proždire. Ali, zaista nema nijedne nezgode u našem životu, niti baksuznog dana, niti nesreće, čiji se izvor ne bi mogao naći u našim sopstvenim delima u ovom i prošlim životima. Ako čovek krši zakone Sklada, ili kako se izrazio jedan teozofski pisac, "zakone života", on mora biti spreman da upadne u haos koji je sam proizveo. Jer, prema istom piscu, "jedini zaključak do koga čovek može da dođe je da su ti zakoni života svoji sopstveni osvetnici i, shodno tome, da svaki je Anđeo-osvetnik samo tipska predstava njihove reakcije."

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Zato, ako je neko bespomoćan pred tim neizmenljivim zakonima, to nismo mi, oblikovaoci naših sudbina, već pre ti anđeli, čuvari sklada. Karma-Nemesis je samo (duhovna) dinamička posledica efekata koje su proizvela i sila koje su navela na delovanje naša sopstvena dela. Zakon okultnog dinamizma je da "data količina energije koja je potrošena na duhovnom ili astralnom nivou daje daleko veće rezultate nego ista količina potrošena na fizičkom, objektivnom nivou postojanja."

To stanje će potrajati dok se ljudske duhovne intuicije u potpunosti ne otvore, što se neće desiti pre nego što lepo ne odbacimo naše debele materijalne ogrtače, dok ne budemo pokretani *iznutra* umesto da uvek sledimo impulse *spolja*, odnosno one koje su proizvela naša fizička čula i grubo sebično telo. Dotle su jedinstvo i sklad jedine preventive protiv zla života - Bratstvo NA DELU i *altruizam*, ali ne samo na recima. Uklanjanje jednog jedinog lošeg *uzroka* će ukloniti ne jedan, već gomilu loših posledica. A ako Bratstvo, pa čak i niz Bratstava ne budu u stanju da spreče narode da se povremeno međusobno kolju - ipak će jedinstvo u misli i delu, kao i filozofsko istraživanje misterija bića uvek sprečiti neke, dok pokušavaju da razumeju ono što im je do tada bila zagonetka, da stvaraju dodatne uzroke u svetu koji je već pun jada i zla. Poznavanje Karne pruža ubedenje da ako -

" . . . vrlina u nevolji, a porok u trijumfu
Od čovečanstva čine ateiste."⁹

- to je samo zato što čovečanstvo uvek zatvara oči za veliku istinu daje sam čovek sopstveni spasilac i sopstveni uništitelj, kao i da ne treba da optužuje Nebo i bogove. Sudbinu i Providenje za očiglednu nepravdu koja vlada među ljudima. Bolje neka se priseti i ponovi ovu mrvu grčke mudrosti, koja upozorava čoveka da se uzdrži od optuživanja *Toga* što -

"Pravedno, iako tajanstveno vodi nas nepogrešivo
Neobeženim putevima od krivice do kazne. . ."

- a to su putevi kojim se danas kreću veliki evropski narodi. Zapadni Arijevci, svaki narod i pleme, imali su, nalik na svoju istočnu

Draiden.

braću Pete Rase, svoja Zlatna i svoja Gvozdena doba, svoj period relativne nedužnosti ili Satja doba čistote, dok je sada nekolicina njih dosegla svoje Gvozdeno Doba, *Kali Jugu*, doba CRNO OD UŽASA. ..

Istina je, sa druge strane, da se ezoterički ciklusi svih naroda izvode i zavise od zvezdanog kretanja. Ono je nerazdvojno povezano sa sudbinama naroda i ljudi. Ali, u čisto fizičkom smislu, Evropa ne zna za druge cikluse osim astronomskih i u skladu sa njima pravi svoje proračune. Ona želi da čuje samo za *imaginarne* krugove ili kruženja na zvezdanim nebesima koja ih ukrašavaju -

"Centričnim i ekscentričnim išaran
Ciklusima i epiciklusima, krugovima u krugu. . ."

Ali, kod pagana, kod kojih je, kako kaže Kolridž, "(. . .) Vreme, cikličko vreme, bilo njihova apstrakcija Božanstva (. . .)", to "Božanstvo", koje se ispoljava usklađeno sa Karmom i jedino kroz Karmu i koje je sama ta KARMA-NEMEZIS, ciklus je značio nešto više od pukog sleda događaja, ili periodičnog vremenskog razmaka manjeg ili većeg trajanja. Jer, oni su bili označeni vraćanjima raznovrsnijeg i intelektualnijeg karaktera nego stoje izražen u periodičnom vraćanju godišnjih doba ili određenih sazvežđa. Savremena mudrost je zadovoljna astronomskim proračunima i predviđanjima koja se zasnivaju na neizmenljivim matematičkim zakonima. Drevna Mudrost je hladnoj školjci astronomije dodala oživljavajući element njene duše i duha - ASTROLOGIJU. I kao što kretanje zvezda *zaista* reguliše i određuje druge događaje na Zemlji, osim krompira i periodičnih oboljenja tog korisnog povrća - (tvrđnja koja je, pošto nije bila pogodna za naučna objašnjenja, bila naprosto ismevana, a opet pihvaćena) - trebalo bi dopustiti da se otkrije kako su ti elementi predodređeni čak i jednostavnim astronomskim proračunima. Onaj ko veruje u astrologiju razumeće šta hoćemo da kažemo, dok će se skeptici smejeti tom verovanju i izrugivati toj ideji. Tako oni, kao ostriga, zatvaraju oči za sopstvenu sudbinu. . .¹⁰

Razlog za to je što im njihov mali, takozvani *istorijski* period ne daje prostora za poređenje. Zvezdano nebo je iznad njih, pa iako je

¹⁰ Međutim, ne svi, jer ima ljudi od nauke koji su se probudili za istinu. Evo šta čitamo:

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

njihov duhovni vid još neotvoren, a atmosferska prašina zemaljskog porekla im pomračuje perepektivu i okiva ih za ograničenja fizičkih sistema, oni ipak primećuju kretanje i opažaju ponašanje meteora i kometa. Oni beleže periodične dolaske tih "plamenih glasnika" i kao posledicu toga proriču zemljotrese, meteorske kiše, pojavu određenih zvezda, kometa itd. Da li ih neko zato ubraja u gatare? Ne, oni su ućeni astronomi.

Zašto se onda ne bi verovalo isto tako ućenim okultistima i astrolozima kad predviđaju povratak određenog cikličkog zbivanja po istim matematićkim principima? Zašto bi se podsmevali njihovoj tvrdnji da *znaju*? Pošto su njihovi preci i prethodnici zabeležili ponavljanje takvih zbivanja u svoje vreme, tokom perioda od stotina i hiljada godina, konjunkcija istih sazvezda neizbežno mora dovesti ako ne do sasvim istih, a ono bar sličnih posledica. Da li se tim predviđanjima podsmeva zato što tvrde da se zasnivaju na stotinama i hiljadama godina posmatranja i na milionima godina ljudskih rasa? Sa svoje strane, oni koji se drže biblijske hronologije smeju se savremenoj nauci zbog njenih daleko skromnijih geoloških i antropoloških kalkulacija. Tako Karma usklađuje čak i uzajamno podsmevanje između pripadnika raznih sekta, ućenih društava i pojedinaca. Pa ipak, u predviđanje *takvih* budućih događaja, u najmanju ruku, koji su predviđeni na osnovu cikličkih ponavljanja, nisu uključene psihićke pojave. To

Kud god okrenemo pogled, nailazimo na misteriju (. . .) sve što Priroda za nas ima je nepoznato. (. . .) Pa ipak su brojni ti površni umovi za koje prirodne sile ne mogu da proizvedu ništa drugo osim činjenica koje su već davno zapažene, sakupljene u knjigama i veštije ili manje vesto grupisane uz pomoć teorija čije bi kratko trajanje dosad već trebalo da dokaže njihovu nedovoljnost. (. . .) Ja ne zamišljam da se zalažem za mogućnost postojanja nevidljivih Bića čija je priroda drugaćija od naše i koja su sposobna da pokreću materiju da deluje. Duboki filozofi svih epoha su to već priznali kao posledicu velikog zakona kontinuiteta koji vlada Univerzumom. Taj intelektualni život, za koji mi vidimo da na neki način započinje iz nebića (*neant*) i postepeno stiže do čoveka, zar se on može naglo zaustaviti kod čoveka da bi se ponovo pojavio tek u beskonaćnom i vrhovnom vladaoću sveta? To je malo verovatno. (Zato) (. . .) Ja ne porićem postojanje Duhova više nego što porićem dušu dok pokušavam da objasnim određene činjenice bez te pretpostavke. (. . .)

(*Nedefinisane Sile, istorijska i eksperimentalna istraživanja, str 3*)

Ovo je napisao A. de Rosa, u Francuskoj dobro poznati čovek od nauke, i njegovo delo je jedan od znakova vremena {*Pariš, Masson, Bulevard St. Germain, 1887.*}

nije *m predviđanje ni proročanstvo*, ništa više nego stoje to najava neke komete ili zvezde nekoliko godina pre nego što se ona pojavi. Jednostavno znanje i matematički tačna izračunavanja su ono što omogućuje MUDRIM LJUDIMA ISTOKA da predskazu, na primer, daje Engleska na ivici te ili neke druge katastrofe, da se Francuska bliži toj tački u svom ciklusu, a Evropi u celini preti, tačnije, nalazi se pred samom kataklizmom *do koje ju je doveo njen sopstveni ciklus rasne Karne*. Pouzdanost takvih informacija, naravno, zavisi od prihvatanja ili odbacivanja tvrdnje o ogromnom vremenskom rasponu istorijskih posmatranja. Istočnjački inicijati smatraju da su sačuvali zapise o razvoju rasa i o događajima od sveopšteg značaja još od početka Četvrte Rase - pre nego što su oni prešli u predanje. Staviše, onima koji veruju u vidovnjaštvo i okultne moći neće biti problem da veruju bar u opštu tačnost date informacije, čak i ako je ona predanje, kad se proverí jasnovidošću i ezoteričkim znanjem. Ali, u ovom slučaju, mi se ne oslanjamo prevashodno na takvo metafizičko verovanje, već kao dokaz uzimamo ono stoje, za svakog okultistu, naučna činjenica - zapisi sačuvani u Zodijaku kroz neizmene eone.

Do danas je u obilnoj meri dokazano da čak ni horoskopi i prediktivna astrologija nisu zasnovani samo na fantaziji i da shodno tome sazvežđa imaju okultno i tajanstveno dejstvo i povezanost sa pojedincima. A ako je tako, zašto to onda ne bi bio slučaj i sa narodima, rasama i čovečanstvom u celini? To je, opet, tvrdnja izrečena na osnovu zodijskih zapisa. Ako dopustite, ispitaćemo onda u kojoj meri je Zodijak bio poznat drevnim narodima i u kojoj meri su ga savremeni zaboravili.

XVII

"ZODIJAK I NJEGOVA DREVNOST"

*Jevrejski Patrijarsi i Znakovi Zodijaka   Zodijački Ciklusi
Induska   Astronomija*

"Svi ljudi su skloni da visoko uvažavaju sopstvena shvatanja i da se čvrsto drže mišljenja koje propovedaju", kaže Džordan, dodajući s razlogom da "ipak sve ljude vode shvatanja drugih, a ne njihova sopstvena; i pre se može reći da usvajaju svoje mišljenje nego da sami dolaze do njega."

To je još tačnije kad se radi o naučnim mišljenjima povodom hipoteza koje se nude na razmatranje - predrasudama i unapred stvorenim stavovima takozvanih "autoriteta" koja često odlučuju o pitanjima od najvitalnijeg istorijskog značaja. Ima nekoliko takvih unapred stvorenih mišljenja među našim učenim orijentalistima, pa ipak malo je onih koja su nepravednija ili *nelogičnija* od opšte pogrešnog mišljenja u pogledu starosti Zodijaka. Zahvaljujući hobijskim ne-mačkim orijentalistima, engleski i američki sanskritolozi su usvojili mišljenje profesora Vebera da narod Indije nije imao pojma o Zodijaku pre makedonskih osvajanja i da su ga drevni Indusi dobili od Grka. Nekoliko drugih "autoriteta" nam dalje kažu da nijedan istočni narod nije znao za Zodijak pre nego što su Heleni ljubazno upoznali svoje susede sa tim svojim otkrićem. I *to uprkos Knjizi o Jovu*, za koju čak i oni izjavljuju daje najstarija jevrejska kanonska knjiga, svakako starija od Mojsija, a koja govori o *stvaranju* "Medveda, Orionu i Plejada (*As, Kesil i Cimah*) i o poljima Juga" (IX, 9), o Škorpionu i *Mazarotima* ~ DVANAEST ZNAKOVA (XXXVIII, 31, 32), a te reci, ako

"Zodijak i njegova drevnost"

išta znače, podrazumevaju da su čak i nomadska arapska plemena poznavala Zodijak. *Knjiga o Jovu*, kažu oni, nastala je najmanje hiljadu godina pre Homera i Hesioda - a ta dva grčka pesnika su svoj procvat doživela osam stoleća pre nove ere. (! !) Oni koji, uprkos tome, radije veruju Platonu, koji pokazuje daje Homer stvarao daleko ranije, mogli bi da ukazu na određeni broj znakova Zodijskih koji se pominju u *Ilijadi* i *Odiseji*, u orfičkim pesmama i na drugim mestima. Ali, pošto bezvezne hipoteze nekih savremenih kritičara idu čak dotle da tvrde kako ni Orfej, ni Homer, pa ni Hesiod nikad nisu postojali, izgleda kao gubljenje vremena da uopšte i pominjemo te arhajske autore. Arapski "Jov" će biti dovoljan ukoliko, doista, njegova knjiga žalopojki, zajedno sa pesmama pomenutih Grka, a uz to i Linusova, danas takode ne bude proglašena patriotskim falsifikatom Jevrejina Aristobula. Ali, ako je Zodijak bio poznat u vreme Jova, kako je moguće da civilizovani i filozofski Indusi ne budu upoznati sa njim?

Uz rizik da bude obasut strelama moderne kritike - prilično otupljenim zloupotrebom - čitalac se može upoznati sa Bejlijevim učenim mišljenjem o tom predmetu. Razmišljanja na osnovu zaključivanja mogu se pokazati kao pogrešna. Matematički proračuni stoje na čvršćem tlu. Bejli je, uzevši kao polaznu tačku nekoliko astronomskih detalja iz *Jova*, našao veoma dovtljiv način da pokaže da su nauku o Zodijskom zasnovali prepotopski, prvobitni ljudi. Činjenica da bi on želeo da u Totu, Setu i kineskom *Fohiju* vidi neke od biblijskih patrijarha ne smeta valjanosti njegovog dokaza o drevnosti Zodijskog.* Čak i ako, radi diskusije, prihvatimo njegovo oprezno datiranje te nauke u 3.700. godinu pre Hrista, taj datum na neoboriv način dokazuje da nisu Grci izmislili Zodijski, naprosto zato što kao narod još nisu postojali 37 vekova pre Hrista - u najmanju ruku, ne kao *istorijska* rasa koju priznaju kritičari. Bejli je potom izračunao period u kome su sazvežđa ispoljila atmosferski uticaj koji je Jov nazvao "slatkim uticajem Plejada" (na hebrejskom *Himah*; vidi *Knjiga o Jovu*, XXXVIII, 31), *Cesila* (Oriona) \ *pustinjskih* kiša koje se tiču

Antička astronomija.

Plejade, kao što svi znamo, jesu sedam zvezda iza Bika, koje se pojavljuju na početku proleća. One imaju veoma okultno značenje u indijskoj ezoterijskoj filozofiji i povezane su sa *zvukom* i drugim mističkim principima u Prirodi.

Škorpiona, osmog sazvežđa, i otkrio večnu saglasnost tih podela Zodijskih i imena planeta primenjenih istim redom svuda i uvek; i usled nemogućnost da se sve to pripiše slučaju i *koincidenciji* "koja nikad ne stvara takve sličnosti", zaista je morao priznati daje Zodijski izuzetno drevan.

I još, ako bi *Biblija* trebalo da bude autoritet u bilo kom pogledu (a ima nekih koji još uvek u to veruju, bilo u hrišćanskom ili kabalističkom smislu), onda se Zodijski jasno pominje u *Drugoj knjizi Kraljeva* (XXIII, 5). Pre nego stoje Hilkija, visoki sveštenik, "našao" "knjigu zakona", bili su poznati i obožavani znaci Zodijskih. Njih su obožavali isto kao i Sunce i Mesec, pošto su "sveštenici, kojima su kraljevi Jevreja naredili da pale tamjan (. . .) Baalu. Suncu, Mesecu, planetarna i svim nebeskim sazvežđima", ili *dvanaest znakova* ili *sazvežđa*, kao što objašnjava fusnota u engleskoj *Bibliji* (vidi *Drugom knjigu Kraljeva*, XXIII, 5) stolicima sledili to uputstvo. Njihovu idolatriju je prekinuo kralj Josija, 624. godine pre nove ere.

Stari Zavetje pun aluzija na dvanaest znakova Zodijskih i na njima je izgrađena čitava shema junaka, ličnosti i događaja. Tako se Zodijski pominje u Josifovom snu, u kome on vidi jedanaest "zvezda" što se klanjaju *dvanaestoj*, koja je bila *njegova* "zvezda". Rimokatolici su, štaviše, u tome otkrili proročanstvo o Hristu, koji je, kažu oni, ta dvanaesta zvezda, i o *jedanaest* apostola; odsustvo dvanaestog se takode smatralo proročkom aluzijom na Judino izdajstvo. I dvanaest Jakovljevih sinova su, opet, pozivanje na istu stvar, kao što je opravdano ukazao Vijapandi (*Villapandus*) (*Jerusalimski hram*, tom II, deo 2 poglavlje XXX). Ser Džejms Malkolm (*Malcolm*), u svojoj *Istoriji Persije*, pokazuje da *Dabistan* ponavlja sva ta predanja o Zodijskom. On njegov nastanak smešta u blistave dane zlatnog doba Irana, primećujući da jedno od tih predanja smatra kako su geniji planeta prikazani u istom obliku i prilici koju su uzeli *kad su se pokazali nekolicini svetih proroka*, pa su tako doveli do uvođenja rituala zasnovanih na Zodijskom.

Pitagora, a posle njega Filon Judejski, smatrali su broj 12 veoma svetim. "Dodekaedar je SAVRŠEN broj." To je jedan od znakova Zodijskih, dodaje Filon, koji Sunce posećuje jednom u dvanaest meseci, i u čast tog znaka je Mojsije podelio svoj narod na dvanaest plemena.

"Zodijak i njegova drevnost"

ustanovio dvanaest kolača *dvanaestohleblja** i postavio dvanaest dragih kamenova oko stolice vrhovnog sveštenika (vidi *De Profugis*).

Po Seneki, Beroz je učio kako da se sva buduća zbivanja i kataklizme proriču pomoću Zodijaka, a ustanovljeno je da vreme koje je on odredio za uništenje sveta (*pralaju*) odgovara onom koje je zapisano u drevnim egipatskim papirusima. Ono dolazi pri svakom ponovnom početku ciklusa zvezdane godine od 25.868 godina. Imena akadskih meseci su data prema i izvedena iz imena znakova Zodijaka, a sami Akadani su daleko stariji od Haldejaca. G. Proktor, u svojim *Mitovima i čudesima astronomije*, pokazuje da su drevni astronomi ovladali sistemom krajnje precizne astronomije 2.400 godina pre nove ere, da Indusi datiraju svoju Kali Jugu od velike periodičke konjunkcije planeta u XXXI veku pre nove ere, a da su, uprkos tome. Grci, učesnici pohoda Aleksandra Velikog, naučili arijevske Induse astronomiji!

Bilo daje poreklo Zodijaka arijevsko ili egipatsko, ipak je njegova drevnost ogromna. Simplicije (VI vek) piše daje stalno slušao kako su Egipćani vršili astronomska osmatranja i zapisivali to poslednjih 630.000 godina. Izgleda da ta tvrdnja plaši g. Dž. Mejsija, koji u *swora Prirodnom postanju* (str. 318) to komentariše - "ako taj broj godina čitamo kao mesece, jer *Izlazak* kaže da je kod Egipćana "godina" značila "mesec", to bi i dalje odgovaralo dužini dva ciklusa precesije (ili 51.736 godina)." Diogen Laertije datira egipatske astronomske proračune na 48.836 godina pre Aleksandra Velikog (*Proem*, 2). Marcijan Kapela to potvrđuje saopštavajući potomstvu da su Egipćani potajno proučavali astronomiju preko 40.000 godina pre nego što su svoje znanje preneli svetu (Luis, *Astronomija drevnih naroda*, str. 264).

U *Prirodnom postanju* postoji nekoliko vrednih citata, uzetih sa ciljem da podrže teorije autora te knjige, ali oni daleko više potvrđuju učenja *Tajne Doktrine*. Na primer, citira se Plutarh, iz njegovog *Života Sule*, gde stoji:

Jednog dana kad je nebo bilo vedro (. . .) zvuk trube se začuo na njemu (. . .) tako glasan, prodoran i žalostiv, (. . .) daje prestrašio svet. Tuskanski mudraci rekoše da je *on najavio novu rasu ljudi i*

* Dvanaest komada hleba koji se u svetilištu žrtvuju Jehovi. (nap. prev.)

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

obnovu sveta; jer oni potvrđiše daje bilo osam raznih vrsta ljudi, koji su se razlikovali po životu i postupcima i daje Nebo svakoj dodelilo njeno vreme, koje je ograničeno krugom velike godine (25.868 godina).

To nas veoma podseća na naših sedam rasa ljudi i osmu "životinjskog čoveka" - koja je nastala od kasne Treće Rase, a takođe i na sukcesivna tonjenja i uništenja kontinenata koja su dokrajčila gotovo čitavu tu rasu.

Jamblih kaže:

Asirci ne samo da su sačuvali sećanje na sedam i dvadeset mirijada godina (270.000 godina), kao što Hiparh za njih kaže, već i na čitav ciklus i period sedam vladalaca sveta.

(Prokle u Timeju, b. 1)

To je procena *Ezoterijske Doktrine*, onoliko približna koliko je to moguće. Jer, našoj današnjoj Korenskoj rasi (Petoj) je dato 1.000.000 godina, a prošlo je oko 850.000 godina od potapanja poslednjeg velikog ostrva Rute (dela kontinenta), Četvrte Rase ili Atlantidana, dok je Daitja, malo ostrvo nastanjeno mešanom rasom, uništeno pre oko 270.000 godina, tokom ledenog doba ili tu negde (vidi Knjigu II). Ali, Sedam Vladara ili sedam velikih Dinastija *božanskih* kraljeva pripadaju predanju svih velikih naroda antike. Gde god se pominje dvanaest, oni su bez razlike povezani sa dvanaest znakova Zodijaka.

Toliko je očigledna činjenica da su se rimokatolički pisci - posebno francuski papisti - prećutno složili da povezu dvanaest jevrejskih patrijarha sa znak/ma Zodijaka. To je učinjeno na određeni proročkomistički način, koji bi pobožnim i neznalačkim ušima zvučao kao proročanski znak, jedno prećutno priznanje "odabranog Naroda Božjeg" čiji je prst namemo od početka stvaranja na nebu zacrtao broj tih patrijarha. Na primer, ti pisci (između ostalih, de Mirvij) za divno čudo prepoznaju sve karakteristike 12 znakova Zodijaka u recima koje Jakov na samrti upućuje svojim sinovima i u njegovom određanju budućnosti svakog Plemena (vidi *Postanje*, poglavlje XLIX). Štaviše, tvrdi se da su odgovarajuće zastave tih istih plemena na sebi nosile simbole i imena kao i znaci, ponovljeni u 12 kamenova *Urima* i *Tumima* i na 12 krila heruvima. Ostavljajući pomenutim

"Zodijak i njegova drevnost"

misticima da dokažu tačnost navedene korespondencije, ona glasi ovako: Čovek, *ili Vodolija* je u sferi Reubena, za koga se kaže daje "nestabilan kao voda" (u *Vulgati* stoji "kulja kao voda"); *Blizanci* u snažnoj bratskoj povezanosti Simeona i Levija; *Lav* u Judi, "snažnom Lavu" svog plemena, "lavovskog poroda"; *Ribe* u Zabulon, koji će "boraviti u luci mora"; *Bik* u Isaaharu, jer je on "snažni magarac koji se šćućurio", itd., pa je zato povezan sa stajama; *Devica-Skorpija* u Danu, koji je opisan kao "zmija, guja na drumu koja ujeta", itd.; *Jarac* u Naftali, koji je "puštena košuta (jelen)"; *Rak* u Venjaminu, jer je on "grabežljiv"; *Vaga*, "Terazije" u Ašeru, čiji će "hleb biti debeo"; *Strelac* u Josifii, jer "njegov luk boravi u snazi." Da nadoknadi *dvanaesti* znak, *Devicu*, nezavisno od Škorpije, tu je Dina, jedina Jakovljeva ćerka (vidi *Postanje*, XLIX). Predanje pokazuje da *odgovarajuća* plemena nose 12 znakova na svojim zastavama. Ali, pored toga. *Biblija* Q puna teokosmogomjskih i astronomskih simbola i personifikacija.

Ostaje da se pitamo i istražimo - ako je sudbina stvarnih, živih Patrijarha bila tako neraskidivo prepletena sa Zodijakom - kako to da posle gubitka deset plemena, deset od dvanaest znakova takode nisu na čudesan način nestali sa zvezdanih polja? Ali, to nije tako važno. Bolje se pozabavimo istorijom samog Zodijaka.

Sad možemo podsetiti čitaoca na neka mišljenja o tom pitanju koja su izrazili neki od najviših autoriteta u nauci.

Njutn je verovao da se otkriće Zodijaka dogodilo u vreme ekspedicije Argonauta, a Dilor (*Dulaure*) smešta njegovo poreklo u 6.500. godinu pre Hrista, tačno 2.496 godina pre stvaranja sveta prema biblijskoj hronologiji.

Krojcer (*Kreuzer*) veruje da je veoma lako da se pokaže kako je većina teogonija blisko povezana sa religioznim kalendarima i ukazuje na Zodijak kao njihov izvor - ako ne identičan Zodijaku kakav danas znamo, onda nešto veoma slično. On je siguran da su Zodijak i njegovi mistički odnosi u osnovi svih mitologija, u ovom ili onom obliku i daje on u starom obliku postojao vekovima unazad; zahvaljujući nekom pojedinačnom usklađivanju događaja, do nas je dospelo u njegovoj današnjoj astronomski definisanoj odeždi (*Krojcer*, knjiga III, str. 930).

Bilo da su se "geniji planeta" (naši Dan Kohani supramundanih sfera) pokazali "svetim prorocima" ili ne, kao što se tvrdi u

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Dabistanu, izgleda da su veliki svetovnjaci i ratnici bili počastvo-
vani na isti način u drevnim danima, kad su astrološka *magija* i
bogojavljenje išli ruku pod ruku u Haldeji. Jer, Ksenofon, koji ni-
je običan čovek, pišući o Kim, priča da se u trenutku njegove smr-
ti taj kralj usrdno zahvaljivao bogovima i herojima što su ga *tako*
često lično poučavali znacima na nebu, ev oupavioiq armeioit;
(*Cyropedie, Starost Zodijaka*).

Ukoliko se ne pretpostavi da nauka o Zodijaku potiče iz najdub-
lje starine i daje bila sveopšte rasprostranjena, kako da objasnimo
da se ti znaci nalaze u najstarijim teogonijama? Rečeno je daje La-
pllas bio zaprepašćen na pomisao da su dani Merkura (sreda), Ve-
nere (petak), Jupitera (utorak), Satuma (subota) i dmgi povezani sa
danima u sedmici istim redom i sa istim imenima kako u Indiji tako
i u Sevemoj Evropi.

Pokušajte, ako možete, da današnjim sistemom *autohtonih* civi-
lizacija, koji je toliko u modi u naše vreme, objasnite kako su nari-
di koji nemaju zajedničke pretke, ni predanja, ni postojbinu uspeli
da izmisle tu vrstu nebeske fantazmagorije, pravi bučkuriš nebes-
kih naziva, bez reda ili predmeta, koja nemaju slikovne veze sa sa-
zveždima koja predstavljaju, a *naizgled još* manje sa fazama našeg
zemaljskog života koje bi trebalo da predstavljaju (. . .) da u ko-
renu svega toga nije postojao *opšti plan* i *univerzalni uzrok* i *ve-
rovanje*;

(*Pneumatologie, tom IV, str 61*)

I Dipua (*Dupuis*) je najiskrenije potvrdio to isto. On kaže:

Nemoguće je otkriti i najmanji trag sličnosti između delova ne-
ba i figura koje su astronomi *tamo proizvoljno* smestili, i druge stra-
ne; *slučajnost je nemoguća*.

(*Poreklo kultova, Zodijak*)

Svakako daje slučajnost *"nemoguća"*. Nema "slučajnosti" u Pri-
rodi, u kojoj je sve matematički koordinirano i uzajamno usaglaše-
no u svojim delovima. "Slučaj je", kaže Kolridž, "samo Božji (ili
Prirodin) pseudonim za one posebne slučajeve koje On nije odabrao
da ih otvoreno Svojemčno potpiše." Zamenite reč "Bog" rečju *Karma*
i to će postati istočnjački aksiom. Zato, *zvezdana* "proročanstva" Zo-

dijaka, kako ih zovu hrišćanski mistici, nikad ne ukazuju na bilo koji posebni događaj, ma koliko daje on svečan i svet za neki deo čovečanstva, već na večno ponavljajuće, periodične zakone u prirodi, koje razumeju jedino inicijati samih zvezdanih *bogova*.

Nijedan okultista, nijedan astrolog rođen na Istoku nikad se ne bi složio sa hrišćanskim misticima, pa čak ni sa Keplerovom mističkom astronomijom, uprkos njenoj velikoj naučnosti i erudiciji, naprosto zato što, ako su njegove pretpostavke i sasvim tačne, njegovo zaključivanje na osnovu njih je jednostrano i hrišćanski pristavno. Tamo gde on nalazi proročanstvo koje direktno ukazuje na Spasitelja, drugi narodi vide simbol večnog zakona koji je propisan za datu manvantaru. Zašto u *Ribama* gledati direktno ukazivanje na Hrista - jednog od nekoliko reformatora sveta. Spasioca samo za svoje direktne sledbenike, ali za sve ostale samo velikog i slavnog inicijata - kad to sazvežđe šija kao simbol svih prošlih, sadašnjih i budućih Spasitelja koji šire svetlost i razgone mentalnu tamu? Hrišćanski simbolozni su pokušali da dokažu daje zbog Efraima (Josifovog sina), Jakovljevog *izabranika*, moralo da se desi daje u trenutku kad Sunce ulazi u znak Ribe "izabrani Mesija, 1x9^^ prvih hrišćana, morao da se rodi. Ali, ako je Isus iz Nazareta bio taj Mesija - da li se on zaista rodio u tom "trenutku", ili su, da se on tada rodi, to učinile prepravke teologa, koji su jedino nastojali da svoje unapred stvorene ideje uklope u zvezdane *činjenice* i narodna verovanja? Svi znaju daje pravo vreme i godina Isusovog rođenja potpuno nepoznata. A Jevreji, čiji su preci odredili da reč *Dag* znači i "riba" i Mesija", tokom usiljenog razvoja svog rabinskog jezika, prvi su koji će poreći tu hrišćansku tvrdnju. A staje sa činjenicom da bramini takode povezuju svog *Mesiju*, večnog Avatara Višnua, sa *ribom* i Potopom, i da su Vavilonjani takode od svog *Dag-on-a* podjednako učinili i *ribu* i *Mesiju*, *Coveka-Ribu* i *Proroka*?

Učeni ikonoklasti među egiptolozima su ti koji kažu da -

(. . .) kad su fariseji tražili "znak sa neba", Isus im je rekao: "*Neće biti dat drugi znak osim znaka Jone.*" {*Matej*, XVI, 4} (. . .) Znak Jone je Oan ili ribar iz Ninive. (. . .) Svakako da nije bilo drugog znaka osim toga što se Sunce ponovo rađa u *Ribama*. Glas Tajne Mudrosti kaže da oni koji tragaju za znacima ne mogu naći nikakav drugi znak osim znaka povratnika čoveka-ribe, Ihtisa, Oanesa ili Jone - koji se ne bi mogao oteloviti.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Ispalo bi da je Kepler smatrao pozitivnom *činjenicom* to da su u trenutku "inkarnacije" sve planete bile u konjunkciji u znaku *Riba*, koji Jevreji (kabalisti) zovu "sazveždem Mesije". "U tom sazvežđu", potvrdio je on, "bila je smeštena *zvezda Maga*." Ta izjava, koju je naveo dr Sep (*Sepp*) (*Život našeg Gospoda Isusa Hrista*, tom I, str. 9) ohrabrila ga je da primeti kako "sva jevrejska predanja najavljuju tu *zvezdu*, koju su *mnogi narodi* videli" (!),* dodavši da "bi ona potamnela tih *sedamdeset planeta* koje vladaju sudbinom raznih naroda na ovoj zemlji."^ Dr Sep objašnjava:

Zbog tih prirodnih proročanstava, u zvezdama nebeskog svoda bilo je zapisano da bi Mesija trebalo da se rodi u lunaroj godini 4320., u toj nezaboravnoj godini u kojoj bi čitav hor planeta slavio njegov jubilej.

Na početku ovog veka zaista je došlo do pomame da se od Indusa traži da vrate tobože od Jevreja ukradene "bogove", patrijarhe i hronologiju. Vilford je bio taj koji je prepoznao Noja u Priti i Satjavati, Enosa u Druvi, pa čak i Asur u Išvari. Ipak, nakon što su toliko dugo boravili u Indiji, neki orijentalisti bi u najmanju ruku trebalo da znaju da nisu Indusi jedini koji imaju te likove, ili jedini koji su svoje veliko doba podelili na četiri manja doba. Svejedno, *pisci u Azijskim istraživanjima* su se upustili u krajnje ekstravagantna razmišljanja.

S. A. Mekej (*Mackey*), norvički "filozof, astronom i obućar", veoma smelo se upušta u raspravu:

Hrišćanski teolozi misle daje njihova dužnost da pišu protiv dugih perioda induske hronologije. Ali, kad učen čovek raspinje na krstu imena i cifre drevnih naroda i umotava ih i iskrivljuje u ob-

Bilo da su mnogi narodi videli tu istu zvezdu ili ne, svi mi znamo da grobove "ta tri Maga", koji se diče prilično *tevtonskim* imenima Kaspar i Melhior, gde je Valtazar Jedini izuzetak, a druga dva imaju malo haldejskog prizvuka u sebi, prokazuju sveštenici u čuvenoj Kelnskoj katedrali, za koju se ne samo pretpostavlja, već čvrsto veruje da su tela tri Maga sahranjena u njoj.

To predanje o *sedamdeset planeta* koje vladaju sudbinama naroda zasnovano je na okultnim kosmogonijskim učenjima da osim našeg sedmostm-kog planetarnog lanca svetova-planeta u Sunčevom sistemu postoje još mnogi drugi.

"Zodijak i njegova drevnost"

like koji znače nešto potpuno strano izvornoj nameri drevnih autora, ali koji se, tako osakaćeni, uklapaju u rođenje nekog crva koji je prethodno stvoren u njegovom sopstvenom mozgu sa toliko egzaktnosti da se taj učenjak pretvara *daje zapanjen* tim otkrićem, ne mogu da mu tako lako oprostim.

(Ključ Uranije)

To je bilo namenjeno kapetanu (kasnije pukovniku) Vilfordu, ali se te reci odnose na mnoge naše savremene orijentaliste. Vilford je bio prvi koji je svoja nesrećna razmišljanja o induskoj hronologiji i *Puranama* krunisao povezivanjem 4.320.000 godina sa biblijskom hronologijom, naprosto minijaturizujući taj broj na 4.320 godina (pretpostavljena lunama godina rođenja Hrista), a dr Sep je naprosto plagirao tu ideju od ovog galantnog oficira. Staviše, on je istrajavao da u njima vidi jevrejsku svojinu, kao i hrišćansko proročanstvo, optužujući tako Arijevce da su se poslužili semitskim otkrivenjem, dok je zapravo bilo obrnuto. Jevreje, štaviše, ne treba optuživati da su opljačkali Induse, o čijim brojevima Ezra verovatno nije ništa znao. Oni su ih očigledno i neporecivo pozajmili od Haldejaca, zajedno sa njihovim bogovima. Od 432.000 godina haldejskih božanskih Dinastija, oni su načinili 4.320 godina od stvaranja sveta do hrišćanske

Svaki učenjak je, naravno, svestan da Haldejci za svoje božanske dinastije uzimaju iste cifre (432) ili (432.000) kao i indusi za svoju Mahajugu, naime 4.320.000. Zato je dr Sep iz Minhena preduzeo da podrži Keplera i Vilforda u njihovoj optužbi da su ih Indijci pozajmili od hrišćana, a Haldejci od Jevreja, koji su, kako se tvrdi, očekivali svog Mesiju u lunarnoj godini 4.320. !!! Pošto je te brojke, prema drevnim piscima, Beroz zasnovao na 120 Sarosa - svaka od tih jedinica znači šest nerosa od po 600 godina, što ukupno čini 432.000 godina - one ne izgledaju dogmatično. AH, pobožni profesor iz Minhena se poduhvatio da ih objasni na *ispravan* način. On izjavljuje daje resio zagonetku pokazavši da se "saros, prema Phniju, sastoji od 222 sinodijalna meseca, što čini 18 i 6/10 godina", izračunavalac se prirodno vratio na cifre koje je "saopštio Suidas", koji je potvrdio da su 120 sarosa sačinjavali 2.222 sveštene ili cikličke godine, što odgovara 1.656 solamih godina" (*Život Gospoda našeg Isusa Hrista*, tom II, str. 417).

Suidas nije rekao ništa slično, a i da jeste, time bi dokazao malo ili ništa. *Nerosi* i *sarosi* bili su isti trn u mesu *neiniciranih* starih pisaca, kao stoje apokaliptičkih 666 "velike Zveri" kod savremenih, i oni su našli svoje nesrećne Njutne, kakve imaju ovi poslednji.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

ere; što se tiče vavilonskih i egipatskih bogova, isto tako skromno i tiho, oni su ih pretvorili u Patrijarhe. Svi narodi su manje ili više krivi za takva preoblikovanja i prepravke Panteona (nekad zajedničkog svima), od univerzalnih u nacionalne i plemenske bogove i heroje. Bila je to njihova svojina u svojoj novoj odeždi *Petoknjižja*, i niko od izraelićana je nikad nije nametao nijednom drugom narodu - a ponajmanje Evropljanima.

Bez želje da ističemo kako nam ta veoma nenaučna hronologija bode oči, možemo primetiti nekoliko stvari koje mogu otkriti smisao. Ta brojka od 4.320 *lunarnih* godina sveta (u *Bibliji* se koriste *solarne* godine) kao takva nije izmišljotina, čak i ako je njena primena sasvim pogrešna, jer to je samo iskrivljeni odjek prvobitne ezoterijske, a kasnije bramaničke doktrine koja se odnosi na Juge. "Dan" Brame ima 4.320.000.000 godina, a isto toliko ima i noć Brame, to jest toliko traje Pralaja, nakon koje se *novi* Sunce trijumfalno rada nad *novom manvantarom*, radi sedmostrukog lanca koji osvetljava. To učenje je prodrlo u Palestinu i Evropu vekovima pre hrišćanske ere (vidi *Razotkrivenu Izjdu*, II, 132) i bilo je prisutno u umovima mojsijevskih Jevreja koji su na tome zasnovali njihov mali ciklus, iako je on našao svoj pun izraz tek preko hrišćansko-biblijskih računalaca vremena, koji su ga usvojili, jednako kao i 25. decembar: datum za koji se govori da se na njega inkamiraju svi *solarni* bogovi. Kakvo je onda čudo stoje *naštimano* da se Mesija rodi u "4.320. *lunarnoj* godini sveta"? "Sin Pravednosti i *Spasenja*" se još jednom uzdigao i *razvejavao pralajičku* tamu haosa i *nebića* na nivou naše objektivne male planete i lanca. Kad je jednom utvrđen predmet obožavanja, lako je bilo da se pretpostavljeni datumi njegovog rođenja, života i smrti uklope kako u zahteve Zodijaka tako i u stara predanja, iako su ona za tu priliku morala biti donekle prepravljena.

Zato postaje jasno ono stoje rekao Kepler, slavni astronom. On je prepoznao veliki i univerzalni značaj svih takvih planetarnih konjunkcija "od kojih je svaka" - kao stoje dobro rekao - "*opasna* godina za Covečanstvo."* Retke konjunkcije Satuma, Jupitera i Marsa

Čitalac treba da ima na umu da izraz "opasna godina" ima značenje koje prevazilazi uobičajeno kad ga koriste okultisti i mistici. To ne samo daje kritičan period, tokom koga se periodično očekuje neka velika promena, bilo u ljudskom ili kosmičkom sklopu, već se ona takode odnosi i na sveopšte duhovne

"Zodijak i njegova drevnost"

imaju značaj koji proističe iz njihovih *određenih velikih posledica* - za mistike kako u Indiji i Kini, tako i za one u Evropi. A svakako je samo puka hipoteza i mišljenje daje priroda imala u vidu jedino Hrista kad je stvarala svoja (za profane) maštovita i besmislena sazvežđa. Ako se tvrdi kako nije bilo moguće daje puki slučaj naveo arhajske gradiocce Zodijaka da pre nekoliko hiljada godina označe asteriskom {a} figuru *Bika*, sa ne mnogo boljim ili valjanijim dokazom daje *to proreklo Reč* ili Hrista nego stoje takode činjenica da a/e/Bika znači JEDNOG i PRVOG, a daje Hrist takode bio *alfa* ili JEDAN, onda se taj "dokaz" može pokazati prilično obezvređenim, na više načina. Za početak, nesumnjivo daje Zodijak postojao pre hrišćanske ere; dalje, svi Sunčevi bogovi su bili mistički povezani sa tim sazveždem (Bika) - na primer, Oziris - i sve njih su njihovi sledbenici zvali "Prvima". Potom, sakupljači mističkih epiteta, koji su dati hrišćanskom Spasitelju, svi su, manje ili više, bili upoznati sa značajem znakova Zodijaka i lakše je pretpostaviti kako su oni svoje tvrdnje podesili tako da odgovaraju mističkim znacima, nego da su ovima bili potrebni milioni godina sijanja u vidu proročanstva koje važi za jedan deo čovečanstva, ne obraćajući pažnju na bezbrojne generacije koje su prošle pre toga i one koje će se roditi kasnije.

Nama se kaže:

Nije puki slučaj, koji je u određenim sferama, na presto postavio glavu tog bika (*Taurus*), što pokušava *egipatskim krstom* na svojim rogovima da odgura *Zmaja*; tim više što se to sazvežđe *Bika* nazivalo *velikim gradom Božjim i majkom otkrivenja*, a takode i *tu-maćem božanskog glasa, MQxn\out\?, ov Apispacis* u Egiptu, koji je (kao što *h\ patristički* oci hteli da ubede svet) više voleo proročanstva što se odnose na rođenje Spasitelja.

(*Pneumatologie, IV, 71*)

Na tu teološku pretpostavku ima nekoliko odgovora. *Prvo*, egipatki krst, ili *tau*, ili dainski krst, ili svastika, i hrišćanski krst imaju isto

promene. Evropljani su svaku 63. godinu zvali "velika opasna godina" i možda su ispravno pretpostavljali da su opasne godine i one koje se dobijaju množenjem broja 7 neparnim brojevima 3, 5, 7 i 9. Ali, *sedam* je prava mera prirode u okultizmu, i 7 mora da se pomnoži na sasvim drugačiji način i po sasvim drugačijem metodu koji je još nepoznat evropskim narodima.

značenje. *Drugo*, nijedan narod ili nacija izuzev hrišćana nije Zmaju dao to značenje koje mu je dato danas. Zmija je bila simbol MUDROSTI, a Bik (*Taurus*) simbol fizičkog ili zemaljskog *razmnožavanja*. Zato bi taj bik koji odguruje Zmaja, ili *duhovnu*. Božansku Mudrost, svojim *tau* ili Krstom - koji ezoterički predstavlja osnov i okvir svih građevina" - imao *sasvrnifaličko*, fiziološko značenje, da nema još jedno značenje nepoznato našim biblijskim učenjacima i simbolozima. U svakom slučaju, on nema nekog posebnog odnosa prema *Reci* svetog Jovana, osim možda u opštem smislu. *Taurus* (koji, uzgred, nije *jagnje*, već bik) bio je svet u svim kosmogonijama, kako kod Indusa tako i kod zoroastrijanaca, kako kod Haldejaca tako i kod Egipćana. Toliko zna svaki školarac.

Možda će se pamćenje naših teozofa osvežiti ako ih podsetimo staje u *Izidi* rečeno o odnosu Device i Zmaja i o univerzalnosti periodičnih rođenja i reinkarnacija Spasitelja Sveta - solamih bogova (II tom, str. 490), uz pozivanje na određene pasuse iz *Otkrivenja*.

Godine 1853. jedan *učenjak*, poznat kao Erard-Molien (*Erard-Mollien*)/Q u Francuskom institutu pročitao rad koji nastoji da dokaže starinu indijskog Zodijaka, na osnovu znakova koji se nalaze u osnovi i filozofiji svih najvažnijih religioznih proslava u toj zemlji, proslava čije se poreklo gubi u tami vremena najmanje 3.000 godina pre nove ere, kako je ovaj učeni predavač pokušao da pokaže. Indijski Zodijak, misli on, daleko prethodi grčkom Zodijaku i od nje ga se znatno razlikuje u određenim detaljima. U njemu vidimo *Zmaja* na drvetu, u čijem je podnožju "Devica", *Kanja-Durga*, jedna od najdrevnijih boginja, posađena na *lava* koji za sobom vuče *solarna* kola. On dodaje:

Iz tog razloga ta Devica *Durga* nije naprosto podsećanje na jednu astronomsku činjenicu, već je zaista najdrevnije božanstvo indijskog Olimpa. Ona je očigledno ista ta o kojoj govore sve sibilinske knjige, dela koja su bila Vergilijeva inspiracija; devica čiji je povratak prorečen kao znak sveopšte obnove. (...) I zašto bi, kad do današnjeg dana vidimo da meseci nose imena po imenima božanstava solamog Zodijaka, što im je dao narod južne Indije koji govori malajalim jezikom, taj narod napustio Zodijak svojih predaka da bi se opteretio onim grčkim? Naprodo, sve govori da su te zodijske figure Grcima preneli Haldejci, koji su ih dobili od bramina.

(*Vidi Receuil de l'Academie des Inscriptions, 1853.*)

"Zodijak i njegova drevnost"

Ali, sve je to veoma šturo svedočenje. Setimo se, međutim, onoga što su rekli i prihvatili savremenici Volnija (*Volney*), koji u svojim *Ruševinama Carstava*, str. 360, primećuje da pošto je Ovan \A47. godine pre nove ere bio na svom 15. stepenu, sledi da se prvi stepen "Vage" nije mogao poklopiti sa prolećnom ravnodnevnicom ranije od 15.194. godine pre nove ere, a ako tome dodate 1.790 godina od Hrista, ispada daje od nastanka Zodijaka prošlo 16.984 godine.

Staviše, dr Šlegel (*Schlegel*) u svojoj *Kineskoj uranografiji* pripisuje kineskoj astronomskoj kugli starost od 18.000 godina (vidi str. 54, 196 i dalje)

Svejedno, postoje mala korist od mišljenja koja se navode bez odgovarajućih dokaza, korisnije bi bilo da se okrenemo naučnim svedočanstvima. G. Baji, čuveni irancuski astronom iz prošog veka, član Akademije itd., potvrđuje da je indijski sistem astronomije daleko najstariji i da su iz njega egipatski, grčki, rimski, pa čak i jevrejski sistem dobili svoje znanje. Kao potporu tim stavovima, on kaže:

Astronomi koji su prethodili epohi iz 1.491. godine bili su, prvo, aleksandrijski Grci: Hiparh, koji je živio 125 godina pre nove ere i Ptolomej, 250 godina posle Hiparha. Nakon njih dolaze Arapi, koji su oživeli proučavanje astronomije u IX veku. Za njima dolaze Persijanci i Tatari, kojima dugujemo Masiredinove tablice iz 1.269. godine, i Ulug-begove iz 1.437. godine. Takav je sled događaja koji je poznat pre indijskog perioda 1.491. godine. Šta onda čini tu prekretnicu? To je posmatranje longitude neke zvezde u datom trenutku, mesta na nebu gde je ona *viđena*, koje služi kao referentna tačka, početna tačka da se izračuna i prethodni i budući položaj te zvezde na osnovu njenog zapaženog kretanja. Ali, ta astronomska epoha je beskorisna ukoliko se ne odredi kretanje zvezde. Narod koji je nov u nauci i koji je prisiljen da pozajmi stranu astronomiju, nema problema da utvrdi tu epohu, pošto je jedino posmatranje koje je potrebno ono koje se može obaviti u bilo kom trenutku. Ali, ono stoje potrebno iznad svega i što se mora pozajmiti, jesu oni elementi koji zavise od tačnog određenja i zahtevaju neprekidno posmatranje; iznad svega, ona kretanja koja zavise od vremena i koja se mogu tačno odrediti jedino kroz vekove posmatranja. Ta kretanja se onda moraju pozajmiti od naroda koji su vršili takva posmatranja i za sobom imaju viševjekovni rad. Zato zaključujemo da novi narodi ne bi pozajmili epohe od starih, a da

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

uz njih, takode, ne pozajme i "prosečna kretanja". Polazeći od tog principa, otkrićemo da indijske epohe 1.491. i 3.102. godine nisu mogle biti pozajmljene niti od Ptolomeja niti od Ulug-bega.

Ostaje još mogućnost da su Indijci, poredeći svoja osmatranja iz 1.491. godine sa prethodnim posmatranjima Ulug-bega i Ptolemeja iskoristili interval između tih posmatranja kako bi odredili "prosečno kretanje". Ulug-begovo vreme je isuviše blisko da bi se to odredilo, dok je period Ptolemeja i Hiparha jedva dovoljno udaljen. Ali, ako je indusko kretanje bilo određeno iz tih poredenja, epohe bi bile povezane. Počevši od epohe Ulug-bega i Ptolemeja, stigli bismo do indijske. To, međutim, nije slučaj. Zato su strane epohe Indijcima bile ili nepoznate ili beskorisne.*

Ovome možemo dodati još jedan važan argument. Kad je neki narod prisiljen da od svojih suseda pozajmi te metode, ili prosečno kretanje iz astronomskih tablica, pored toga, još neophodnije mu je da pozajmi i znanje o neuniformnosti kretanja nebeskih tela, o apogeju, o čvorovima i nagibu ekliptike; ukratko, sve one elemente čije određenje zahteva veštinu posmatranja, određene instrumente i veliku industriju. Svi ti astronomski elementi koji se manje ili više razlikuju kod aleksandrijskih Grka, Arapa, Persijanaca i Tata-
ra, uopšte ne liče na indijske. Zato oni nisu ništa pozajmili od svojih suseda.

Kada se Baijeve opaske sažmu, zaključci do kojih je došao su sledeći:

Ako Indijci nisu pozajmili ovu epohu, mora da su imali svoju izvornu, zasnovanu na njihovim posmatranjima; i to je morala biti ili epoha 1.491. godine, ili epoha 3.012. godine pre nove ere, pošto ona prethodi epohi iz 1.491. godine za 4.592 godine. Moramo da izaberemo između te dve epohe i odlučimo koja je od njih zasnovana na posmatranju. Ali, pre nego što iznesemo argument koji može i mora da resi to pitanje, neka nam čitaoci dopuste da iznesemo nekoliko primedbi na račun onih koji bi mogli biti skloni da veruju kako su savremena posmatranja i kalkulacije omogućile Indijcima da odrede prethodni položaj nebeskih tela. Uopšte nije lako da se nebeska

Radi detaljnog naučnog dokaza tog zaključka vidi str. 121 Baijevog dela, gde se o tom predmetu raspravlja sa tehničke strane.

kretanja odrede sa dovoljnom preciznošću u pogledu uspinjanja ka zenitu u periodu od 4.592 godine i da se opišu pojave koje mora da su se desile u tom periodu.

Mi danas imamo savršene instrumente. Tokom prethodna dva ili tri veka izvršena su egzaktna posmatranja koja nam već dopuštaju da sa priličnom tačnošću izračunamo prosečno kretanje planeta; mi imamo posmatranja Haldejaca, Hiparha i Ptolemeja koja nam, zahvaljujući tome što su vremenski udaljena od našeg perioda, dopuštaju da sa velikom preciznošću utvrdimo ta kretanja. Pa ipak, nismo u stanju da sa nepogrešivom tačnošću predstavimo posmatranja tokom dugog perioda koji je protekao od Haldejaca do danas, a još manje smo u stanju da tačno odredimo zbivanja koja su se odigrala pre 4.592 godine. Kasini (*Cassini*) i Majer (*Maier*) su odredili sekularno kretanje Meseca i njihovi proračuni se razlikuju za 3 minuta i 43 sekunde. Ta razlika bi za 46 vekova dovela do neodređenosti od gotovo 3 stepena u položaju Meseca. Nesumnjivo je jedno od tih posmatranja tačnije od drugog, a jedino posmatranja iz veoma drevnog perioda mogu da odrede koje. Ali, u veoma dalekim periodima, za koje nam nedostaju posmatranja, mi nismo sigurni u pogledu astronomske pojave. Kako su onda Indijci mogli da od 1.491. godine naše ere izvrše proračune unazad do 3.012. godine pre nove ere ako su se tek nedavno naučili astronomiji?

Istočnjaci nikad nisu bili ovakvi kao mi. Ma koliko visoko mišljenje o njihovom znanju možemo steći ispitivanjem njihove astronomije, mi ne možemo da pretpostavimo kako su oni ikad imali takvo mnoštvo raznovrsnih instrumenata kojima se diče savremene opservatorije, koji predstavljaju proizvod istovremenog napretka u raznim veštinama, niti su oni mogli imati takvu pronalazačku genijalnost za koju danas izgleda da pripada isključivo Evropi, koja, nadomeštajući ulogu vremena, dovodi do brzog napretka nauke i ljudske inteligencije. Ako su Azijati ikad bili moćni, učenici i mudri, moć i vreme su ono stoje dovelo do njihovih zasluga i svakovrsnih uspeha. Moć je osnivala i uništavala njihova carstva; ona je čas podizala zdanja koja je nametala njihova veličina, čas ih svodila na ruševine dostojne poštovanja; i dok su promene smenjivale jedna drugu, strpljenje je nagomilavalo znanje, a produženo iskustvo je rodilo mudrost. Starina istočnih naroda je ono što je uzdiglo njihovu naučnu slavu.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Ako su Indijci 1.491. godine posedovali poznavanje nebeskog kretanja dovoljno tačno da im omogući da izvrše proračune 4.592 godine unazad, to znači da su oni takvo znanje mogli steći samo iz veoma drevnih osmatranja. Priznati im takvo znanje, a poreći osmatranja iz kojih je ono stečeno, značilo bi tvrditi nemoguću stvar; to bi bilo kao da pretpostavljamo da su na početku svoje karijere oni već požnjeli plodove vremena i iskustva. Sa druge strane, ako se pretpostavi da je njihova epoha iz 3.102. godine tačna, sledilo bi da su Indijci naprosto držali tempo tokom smenjivanja vekova sve do 1.491. godine naše ere. Tako je samo vreme bilo njihov učitelj; oni su znali kretanja nebeskih tela u tim periodima jer su ih videli, a starost indijskog naroda na zemlji je uzrok pouzdanosti njihovih zapisa i tačnosti njihovih proračuna.

Izgleda da bi problem koja je od dve epohe, ona iz 3.102. ili ona iz 1.491. godine, nastala stvarnim posmatranjem, trebalo da resi jedna primedba, a to je da su drevni narodi uopšte, a posebno Indijci, računali, pa zato i osmatrali, jedino pomračenja. Baji kaže:

Sad, u trenutku epohe 1.492. došlo je do pomračenja Sunca, a 14 dana pre i posle tog perioda nije bilo pomračenja Meseca. Zato epoha iz 1.491. nije zasnovana na posmatranju. Sto se tiče epohe 3.102. bramini iz Tiruvalura je smeštaju u suton 18. februara. Sunce je tada bilo u početnoj tački Zodijaka, prema svojoj pravoj longitudi. Druge tablice pokazuju daje prethodne noći u ponoć Mesec bio na istom mestu, ali prema svojoj prosečnoj longitudi. Bramini nam takođe kažu daje ta početna tačka, izvor njihovog Zodijaka, u godini 3.102. pre nove ere bila 54 stepena iza ravnodnevice. Iz toga sledi daje izvor - početak njihovog Zodijaka - bio u šestom stepenu Vage.

Zato se u to vreme i na tom mestu odigrala prosečna konjunkcija; "i zaista, ta konjunkcija je označena u našim najboljim tablicama - La Kejevim (*La Caille*) za Sunce i Majerovim za Mesec." Nije bilo pomračenja Sunca, postoje Mesec bio suviše daleko od njegovog čvora, ali, nakon četrnaest dana, pošto se Mesec približio tom čvoru, mora daje bio pomračen. Majerove tablice, uzete bez korekcija ili ubrzanja, daju to pomračenje, ali ga one smeštaju u period obdarnice, kad nije moglo biti zapaženo u Indiji. Kasinijeve tablice ga smeštaju u ponoć, što pokazuje da su Majerova kretanja suviše brza za daleke vekove kad se ne uračuna ubrzanje; a to takođe dokazuje

"Zodijak i njegova drevnost"

da uprkos usavršavanju našeg znanja mi još uvek ne možemo biti sigurni u pogledu tačnih aspekata na nebu u prošlosti.

Zato verujemo daje od dve indijske epohe stvarnim posmatranjem dobijena ona iz 3.102. godine, jer ju je pratilo pomračenje koje se moglo posmatrati i koje je sigurno poslužilo da se ono odredi. To je prvi dokaz tačnosti longitude koju su Indusi pripisali Suncu i Mesecu u tom trenutku i taj dokaz bi možda bio i dovoljan kad to drevno određenje ne bi imalo najveći značaj za proveru kretanja tih tela, pa se zato njegova autentičnost mora potkrepiti svim mogućim dokazima.

Prvo. Primećujemo da su Indijci izgleda spojili zajedno dve epohe u 3.102. godini. Bramini iz Tiruvalora računaju uglavnom od prvog trenutka Kali Juge, ali, oni imaju drugu epohu koja je smeštena 2 dana, 3 časa, 32 minuta i 30 sekundi kasnije. Ova poslednja je prava astronomska epoha, dok je ona prva izgleda istorijska era. Ali, da ta epoha Kali Juge nije zasnovana na stvarnom posmatranju, i daje bila samo rezultat proračuna, zašto bi bila tako podeljena? Njihova izračunata astronomska epoha postala bi epoha Kali Juge, koja bi bila smeštena na konjunktiju Sunca i Meseca, kao što je slučaj sa epohom iz ostale tri tablice. Oni mora da su imali neke razloge da ih razlikuju, a taj razlog može poticati jedino od okolnosti u vreme te epohe, koja zato ne može biti rezultat proračuna. To nije sve; počev od solarne epohe koju je odredilo rađanje sunca 18. februara 3102. godine pre nove ere i praćenjem događaja unazad 2 dana, 3 časa, 32 minuta i 30 sekundi, dolazimo do 2 sata 27 minuta i 30 sekundi ujutru 16. februara, što je trenutak početka Kali Juge. Čudno je da to doba nije smešteno u neki od četiri glavna perioda dana. Moglo bi se pretpostaviti daje epoha trebalo da bude ponoć, a da je 2 sata 27 minuta i 30 sekundi meridijanska korekcija. Ali, ma kakav daje razlog što je utvrđen taj trenutak, jasno je da, ako je ta epoha bila rezultat izračunavanja, isto bi tako lako bilo vratiti je do ponoći, da bi se dovela do podudarnosti sa jednom od glavnih perioda dana, umesto da se smešta u trenutak nekog odeljka dana.

Drugo. Indusi tvrde da se u prvom trenutku Kali-Juge odigrala konjunktija svih planeta i njihove tablice pokazuju tu konjunktiju, dok naše ukazuju daje bilo moguće da se ona odigra. Jupiter i Merkur su bili na istom stepenu ekliptike, Mars je bio 8 stepeni, a Saturn 17 stepeni udaljen. Sledi da su, otprilike u to vreme, ili nekih

14 dana nakon početka Kali Juge, Indijci videli kako se četiri planete, jedna za drugom, pojavljuju iz Sunčevih zraka: najpre Saturn, potom Mars, zatim Jupiter i Merkur, i te planete su izgledale spojene u prilično malom prostoru. Iako Venera nije bila među njima, osećaj čudesnosti je doveo dotle da se to nazove konjunkcijom svih planeta. Svedočenja bramina se tu slažu sa našim tablicama, a ta očiglednost, posledica predanja, mora dajе bila zasnovan na stvarnom posmatranju.

Treće. Mogli bismo da primetimo dajе taj fenomen bio vidljiv otprilike dve nedelja nakon epohe i to tačno u trenutku kad je moralo biti opaženo pomračenje Meseca, koje je poslužilo da se utvrdi epoha. Ta dva posmatranja se uzajamno potvrđuju i ko god dajе obavio jedno, mora dajе obavio i drugo.

Četvrto. Mogli bismo takođe da verujemo da su Indijci istovremeno i odredili mesto Mesečevog čvora; izgleda kako na to ukazuje njihov proračun. Oni daju longitudu te tačke luname orbite za vreme svoje epohe i tome dodaju kao konstantu 40 minuta, što je kretanje čvora za 12 dana i 14 sati. To je kao da su rekli da je to određenje načinjeno 13 dana nakon njihove epohe i da bismo učinili da ono odgovara toj epohi, moramo dodati 40 minuta za koje se čvor retrogradno kretao u tom intervalu.

To osmatranje je zato istog datuma kao i osmatranja pomračenja Meseca, dajući tako tri osmatranja, koja se uzajamno potvrđuju.

Peto. Iz opisa indijskog Zodijaka, koji dajе M. C. Džentil, proizlazi da se na njemu po poziciji zvezda nazvanih "Oko Bika" i "Devicina belorepka" može odrediti početak Kali Juge.

Sad, poredeći ta mesta sa stvarnim položajima, umanjenim za našu precesiju ravnodnevice u pomenutom momentu, mi vidimo da tačka izvora indijskog Zodijaka mora dajе ležala između petog i šestog stepena Vage. Bramini su, zato, bili u pravu kad su ga smestili na šesti stepen tog znaka, tim više što ta mala razlika može poticati od regularnog kretanja zvezda koje je nama nepoznato.

Tako je to bilo još jedno posmatranje koje je vodilo Induse u tom prilično preciznom određenju prve tačke njihovog pokretnog Zodijaka.

Izgleda da nije moguće sumnjati u starinu posmatranja te činjenice. Persijanci kažu da se četiri prekrasne zvezde bile postavljene

"Zodijak i njegova drevnost"

kao čuvari na četiri kraja sveta. Sad ispada da su na početku Kali Juge, 3.000 ili 3.100 godina pre nove ere, "Oko Bika" i "Srce Škorpije" bile tačno u ekvinocijalnim tačkama, dok su "Srce Lava" i "Južna Riba" bili prilično blizu tačaka solsticija. Opažanje dizanja Plejada uveče, sedam dana pre jesenje ravnodnevice, takode spada u 3.000. godinu pre nove ere. To, i slična posmatranja, sakupljena u Ptolemejevom kalendaru, iako on ne pominje njihove autore, ta zapažanja, koja su starija od Haldejskih, lako mogu biti delo Indijaca. Oni su bili dobro upoznati sa sazveždem Plejada, i dok ga mi vulgarno zovemo "Kvočka", oni ga nazb/aju *Pillalu-kodi* - "Kokoška i pilići." To ime je tako prelazilo sa naroda na narod i nama dolazi od najdrevnijih azijskih naroda. Mi vidimo da Indijci mora da su posmatrali dizanje Plejada i uputili ga da regulišu svoje godine i mesece, jer to sazvežđe se takode zove i Kritika. Danas oni imaju istoimeni mesec, a ta podudarnost jedino može poticati od činjenice daje taj mesec bio najavljen izlaskom ili zalaskom sazvežđa o kome govorimo. Ali, ono što još neporecivije pokazuje da su Indusi posmatrali zvezde na isti način kao što i mi to radimo, označavajući njihov položaj njihovom longitudom, jeste činjenica koju pominje Avgustin Rikije, da su prema osmatranjima koja se pripisuju Hermesu, i načinjena su 1.985 godina pre Ptolemeja, sjajne zvezde u Liri i Srcu Hidre obe bile sedam stepeni ispred svojih položaja kako ih je odredio Ptolemej.

To određenje izgleda veoma neobično. Zvezde napreduju ravnomerno u odnosu na ravnodnevnicu, a Ptolemej mora daje našao kako su longitude za 28 stepeni premašile svoj položaj od 1.985 godina pre njegovog vremena. Pored toga, ta činjenica je sasvim specifična, jer se ista greška u razlici nalazi u položaju obe zvezde; zato je ta greška nastala usled nekog uzroka koji je podjednako uticao na obe te zvezde. Da bi objasnio tu posebnost, Arapin Tebit (*Thebith*) je zamislilo da zvezde imaju oscilatomu kretanje, koje čini da naizmence napreduju i nazaduju.

Ta hipoteza je lako opovrgnuta. Ali, posmatranja koja se pripisuju Hermesu ostaju neobjašnjena. Objašnjenje za njih, međutim, nalazimo u indijskoj astronomiji. U trenutku koji je određen za ta posmatranja, 1.985 godina pre Ptolemeja, prva tačka indijskog Zodiaka je računata 35 stepeni napred u odnosu na ravnodnevnicu. Ali, nakon perioda od 1.985 godina, zvezde bi napredovale 28 stepeni, i

ostala bi razlika od samo 7 stepeni između Hermesovih i Ptolemejevih longituda, a ta razlika bi bila ista za obe zvezde, pošto potiče od razlike između početne tačke induskog Zodijaka i Ptolemejeve, jer je on računao od ravnodnevice. To objašnjenje je toliko jednostavno i prirodno da mora biti istinito. Mi ne vidimo da li je Hermes, koga su u antičko vreme toliko slavili, bio Indus, ali vidimo daje osmatranja koja mu se pripisuju proračunavao na indijski način, pa zaključujemo daje te proračune zapravo i izvršio neki Indus koji je zato mogao da obavi sva posmatranja koja smo nabrojali i za koja vidimo da su zabeležena u indijskim tablicama.

Šesto. Osmatranje iz 3.012. godine, koje je izgleda i utvrdilo njihovu epohu, nije bilo teško. Vidimo da su Indusi, pošto su jednom odredili dnevno kretanje Meseca od 13 stepeni, 10 minuta i 35 sekundi to upotrebili da podele Zodijak na 27 sazvežda, koja su u skladu sa Mesečevim periodom rotacije, koji traje oko 27 dana.

Tim metodom su oni odredili položaje zvezda u svom Zodijaku; tako su utvrdili daje određena zvezda u sazvežđu Lire bila na 8 sati i 24 minuta. Srce Hidre na 4 dana i 7 sati, a to su longitudo koje se pripisuju Hermesu - međutim, one su izračunate prema indijskom Zodijaku. Slično tome, oni su otkrili da "Devičina belorepka" čini početak petnaestog sazvežđa, a "Oko Bika" kraj četvrtog, budući da je jedna od tih zvezda na 6 dana, 6 sati i 40 minuta, a druga na 1 dan, 24 sata i 20 minuta indijskog Zodijaka. Postoje tako, pomračenje Meseca koje se odigralo 14 dana nakon epohe Kali Juge, odigralo se u tački između "Devičine belorepke" i zvezde 9 istog sazvežđa. Te dve zvezde su odvojene približno čitavim sazvežđem, postoje jedna na početku petnaestog, a druga na početku šesnaestog. Zato ne bi bilo teško da se odredi mesto Meseca merenjem njegovog rastojanja u odnosu na jednu od tih zvezda; iz toga su oni izveli položaj Sunca, koje je suprotno Mesecu, a potom, pošto su znali prosečna kretanja, izračunali su prema njegovoj prosečnoj longitudi daje Mesec bio u prvoj tački Zodijaka 17-18. februara 3.012. godine pre nove ere, a daje Sunce, prema njegovoj pravoj longitudi, zauzimalo isto mesto 6 sati kasnije, a to je događaj koji određuje početak induske godine.

Sedmo. Indusi tvrde da se 24.000 godina pre doba Kali Juge prva tačka njihovog Zodijaka poklopila sa prolećnom ravnodnevicom i

"Zodijak i njegova drevnost"

da su tada Sunce i Mesec bili u konjunktiji. Ta epoha je očigledno fiktivna,* ali, pošavši od toga, možemo da ispitamo iz koje epohe su se Indusi upustili u to daje utvrde. Uzimajući induske vrednosti za revoluciju Sunca i Meseca, odnosno 365 dana, 6 sati, 12 minuta i 30 sekundi i 27 dana, 7 sati, 43 minuta i 13 sekundi imamo:

$$\begin{aligned} 20.400 \text{ obrtaja Sunca} &= 7.451.277 \text{ dana, 2 sata} \\ 272.724 \text{ obrtaja Meseca} &= 7.451.277 \text{ dana, 7 sati} \end{aligned}$$

Takav se rezultat dobija ako pođemo od eophe Kali Juge, a tvrdnja Indusa da se u dato vreme odigrala konjunktija, nalazi se u njihovim tablicama; ali ako, koristeći iste elemente pođemo od ere 1.491. godine, ih od druge koja je postavljena u 1.282. godinu, o kojoj ćemo govoriti kasnije, uvek će doći do razlike od gotovo dva dana. Pravedno je i prirodno da, kad proračunavamo kalkulacije Indusa, uzmemo one njihove elemente koji daju iste rezultate do kojih su i oni sami došli, i da krenemo od one njihove epohe koja nam omogućava da dođemo do fiktivne epohe koju smo pomenuli. Otuda, pošto su oni, da bi to izračunali, morali poći od svoje stvarne epohe, one epohe koja je zasnovana na posmatranju, a ne neke od onih koje su dobijene proračunima od nje, sledi daje njihova stvarna epoha ona iz 3.012. godine pre nove ere.

Osmo. Bramini iz Tiruvalora daju Mesečevo kretanje kao 7 dana, 2 sata i 8 minuta na pokretnom Zodijaku, a kao 9 dana, 7 sati, 45 minuta i 1 sekundu, kad se govori o ravnodnevi u velikom periodu od 1.600.984 dana ili 4.386 godina i 94 dana. Verujemo daje to kretanje bilo određeno posmatranjem i moramo da kažemo daje u krajnjem ishodu taj period produžen toliko da ga čini slabo pogodnim za izračunavanje manjih kretanja.

U svojim astronomskim proračunima, Indusi koriste periode od 248, 3.031 i 12.372 dana; ali, po strani od činjenice da ti periodi, iako suviše kratki, ne dovode do problema kao prethodni, oni sadrže tačan broj revolucija Meseca koji se odnose na njegov apogej. Oni su u stvarnosti manja kretanja. Veliki period od 1.600.984 nije zbir nagomilanih revolucija; nema razloga da on sadrži 1.600.984 umesto 1.600.985 dana. Izgleda da je jedino osmatranje moralo da utvrdi taj broj dana i označi početak i kraj perioda. Taj period se završava

⁶ Zašto je ona "fiktivna", evropski naučnici *nikad* ne bi mogli da objasne.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

21. maja 1282. godine naše ere, u 5 sati, 15 minuta i 30 sekundi u Benaresu. Mesec je tada, po Indusima, bio u apogeju, i njegova longituda je bila 7 dana 13 h 45 min. i 1 sec.
Kod Majeraje ta longituda 7 dana 13 h 53 min. i 48 sec.
a on apogej postavlja u 7 dana 14 h 6 min. i 54 sec.

Tako se braminsko određenje mesta Meseca razlikuje od našeg za samo 9 minuta, a njihov apogej od našeg za 22 minuta i sasvim je očigledno da su jedino osmatranjem oni uspeli da postignu to slaganje sa našim najboljim astronomskim tablicama. Ako je, dakle, osmatranje odredilo kraj toga perioda, imamo sve razloge da verujemo kako je osmatranje odredilo i njegov početak. Ali, tada bi to kretanje, određeno direktno, i iz prirode, moralo neizostavno da bude dosta saglasno sa stvarnim kretanjem nebeskih tela.

I zapravo se to indusko kretanje tokom tog dugog perioda od 4.883 godine samo za minut razlikuje od Kasinijevog, a isto tako se slaže i sa Majerovim. Ta dva naroda, Indusi i Evropljani, smeštena na dva različita kraja sveta, a istu toliku distancu među njima možda stvara i njihovo društveno uređenje, dobila su potpuno iste rezultate u pogledu Mesečevog kretanja, a to slaganje ne bi bilo moguće da nije bilo zasnovano na posmatranju i imitiranju prirode u oba slučaja. Moramo da primetimo da su četiri tabele Indusa sve kopije jedne iste astronomije. Ne može se poreći da su sijamske tablice postojale 1.687. godine, a tamo ih je iz Indije doneo g. de la Lubere (*Loubere*). U to vreme Kasinijeve i Majerove tablice nisu postojale, što znači da su Indusi već znali za tačno kretanje koje sadrže te tablice, u vreme kad ih mi još nismo imali. ^ Mora se zato priznati daje tačnost

Sledi odgovor onim ljudima od nauke koji bi mogli da posumnjaju kako su misionari doneli našu astronomiju u Indiju i preneli je Indusima. 1.) Indijska astronomija ima svoje posebne oblike koje karakteriše njihovu originalnost; da je to samo prevod naše astronomije bila bi potrebna velika veština i znanje da se ukradeno pruruši. 2.) Da su usvojili manje kretanje Meseca, oni bi takode usvojili i nagib ekliptike, jednačinu Sunčevog centra, dužinu godine; ti se elementi potpuno razlikuju od naših i izuzetno su tačni kad se primene na epohu 3.102. godine pre nove ere; a bili bi prilično pogrešni da su izračunati za prošlo stoleće. 3. na kraju, naši misionari nisu mogli preneti Indusima Kasinijeve tablice iz 1.687. godine, jer one tada nisu postojale; oni su mogli znati samo **manja** kretanja Tiha (Brahea), Ričiolija, Kopemika, Bujana, Keplera, Longo-

"Zodijak i njegova drevnost"

indijskih tablica stvar posmatranja. Ono je tačno za period od 4.383 godine, zato stoje uzeto sa samog neba; i ako je osmatranje odredilo kraj tog kretanja, ono je takode odredilo i njegov početak. To je najduži period tokom koga je vršeno osmatranje i o kome je sačuvano sećanje u analima astronomije. Ono je počelo u epohi godine 3.102. pre nove ere i predstavlja očigledni dokaz realnosti te epohe.

Baji se pozivao na to tako opširno zato stoje on jedan od nekolice naučnika koje je pokušao da bude potpuno pravedan prema arijevske astronomiji. Od Džona Betlija pa sve do Bardžisove "Surja-Sidhanta" nijedan astronom nije bio dovoljno fer prema učenicima ljudima antike. Ma koliko daje indijska simbolika iskrivljena i pogrešno shvaćena, nijedan okultista ne može a da je ispravno ne pojmi kad jednom sazna nešto o Tajnim Naukama; a neće okrenuti glavu ni od njihovog metafizičkog i mističkog tumačenja Zodijaka, čak i ako se čitava plejada kraljevskih astronomskih društava digne na oružje protiv njihovih matematičkih proračuna. Silazak i ponovni uspon Monade ili Duše ne može se odvojiti od znakova Zodijaka i izgleda

montanusa i ona iz Alfonsovih tablica. Evo tabelarnog pregleda tih manjih kretanja za 4.383 godine i 94 dana:

Tabela

	Manje kretanje				Razlika od Indijaca		
	D.	S.	M.	S.	S.	M.	S.
Alfonso	9	7	2	47	-	0	42 14
Kopemik	9	6	2	13	-	1	42 48
Tiho	9	7	2	13	+	0	9 39
Kepler	9	6	57	35	-	0	47 26
Longomontanus	9	7	2	13	-	0	42 48
Bujan	9	6	48	8	-	0	58 53
Ričioli	9	7	53	57	+	0	58 53
Kasini	9	7	44	U	^	0	0 50
Indijsko	9	7	45	1			

Nijedno od tih manjih kretanja, osim Kasinijevih, se ne slaže sa indijskim, pa oni zato nisu pozajmili svoja manja kretanja, jer se njihove cifre slažu jedino sa Kasinijevim, čije tablice nisu postojale 1.687. godine. Ta manja kretanja Meseca zato pripadaju Indusima, koji su do njih jedino mogli doći posmatranjem. - Bajieva *Rasprava o indijskoj i istočnoj astronomiji*.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

prirodnije, u smislu uklapanja u stvari, da se veruje u tajanstvenu simpatiju između metafizičke duše i sjajnih sazvežđa, i u njihov uticaj na dušu, nego u besmisleni tvrdnju da su tvorci neba i Zemlje postavili na nebo prototipove dvanaest poročnih Jevreja. A ako je cilj gnostičke škole i kasnijih platonista, kako tvrdi pisac knjige *Gnostici*, "bio da prilagode staru veru uticaju budističke teozofije, čija je sama suština tvrdnja da su bezbrojni bogovi indijske mitologije samo imena za ENERGIJE Prve Trijade u njenim sukcesivnim AVATARIMA ili ispoljavanjima u čoveka", kuda se možemo okrenuti da potražimo same korene tih teozofskih ideja, ako ne u samoj staroj indijskoj mudrosti? Opet ponavljamo: arhajski okultisti bi ostali potpuno nerazumljivi da nisu primljeni kroz bliskije kanale budizma i hinduizma. Jer, budizam je emanacija hinduizma; i njih dvoje su deca jedne majke - drevne *Lemuro-Atlantidske Mudrosti*.

XVIII

REZIME MEĐUSOBNOG ODNOSA

*Nauka priznaje svoje Neznanje * Materijalizam vodi Evropu
prema katastrofi*

Čitaocu je predstavljen čitav slučaj iz obe perspektive i na njemu je da odluči da li je ovaj rezime u našu korist ili ne. Kad bi postojalo tako nešto kao što je praznina, *vakuum* u Prirodi, najpre bi se ona, prema fizičkim zakonima, našla u umovima onih bespomoćnih obožavalaca "svetlosti" nauke, koji provode vreme uništavajući učenja jedni drugima. Ako se igde može primeniti teorija da "dve svetlosti čine tamu" onda je to ovde, gde jedna polovina "svetlosti" ostavlja svoje "sile" i "načine kretanja" na poverenje vemicima, a druga polovina poriče samo njihovo postojanje. "Etar, Materija, Energija" - sveto uzvišeno trojstvo, tri principa istinski *neznanog* boga Nauke, oni zovu FIZIČKOM PRIRODOM!

Teologija se poziva na odgovornost i podsmeva joj se zato što veruje u jedinstvo tri ličnosti u jednom Božanstvu -jednom Bogu kao supstanci, tri osobe kao individualnosti, a nama se smeju zato što verujemo u nedokazana i nedokaziva učenja, u Anđele i Đavole, Bogyve i Duhove. I uistinu, ono stoje učinilo da naučnici danas prevagnu nad teolozima u velikom "sukobu između religije i nauke" bio je upravo argument da se ni identitet supstance, niti trostruka individualnost koja je začeta, izmišljena i razrađena u dubinama teološke svesti ne mogu dokazati nikakvim naučnim induktivnim procesom razmišljanja, a još manje svedočenjem naših čula. Religija mora da iščekzne, kaže se, jer ona poučava *misterijama*. *Misterija je poricanje*

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

zdravog razuma i nauka to odbija. Prema g. Tindalu, metafizika je *mašta*, poput poezije. Covek od nauke *ne uzima ništa na veru*, on odbacuje sve *što mu se ne dokaže*, dok teolog sve prihvata *sa šlepom verom*. Teozofe i okultiste, koji ne prihvataju ništa na veru, pa čak ni *egzaktnu nauku*, spiritualiste koji poriču dogmu, ali veruju u *Duhove* i *nevidljive, ali moćne uticaje*, oni sve podjednako preziru. Vrlo dobro. Onda, ono što sad treba da učinimo jeste da poslednji put ispitamo da li se možda *egzaktna nauka* ne ponaša na isti način kao teozofija, spiritualizam i teologija.

U jednom delu g. S. Lenga (*Laing*), koje se smatra standardnom knjigom o nauci, *Savremena nauka i savremena misao*, taj pisac, koji, kako piše u slavljeničkom prikazu iz *Tajmsa*, "moćno i delotvorno izlaže ogromna otkrića nauke i njene brojne pobede nad starijim shvatanjima, gde god ONA IMAJU SMELOSTI DA SE SUPROTSTAVE NJENIM ZAKLJUČCIMA", U poglavlju III, *O materiji*, čitamo:

OD ČEGA JE SAČINJEN OVAJ MATERIJALNI UNIVERZUM? Od ETRA, MATERIJE, ENERGIJE (. . .) glasi odgovor.

Zaustavljamo se da upitamo: "Staje Etar?" A g. Leng odgovara u ime nauke:

Etar nam zapravo nije poznat NI PO KAKVOM TESTU KOJI MOGU PERCIPIRATI ČULA, većpredstavlja neku vrstu matematičke supstance koju smo PRISILJENI DA PRETPOSTAVIMO da bismo objasnili fenomene svetlosti i toplote.

A staje materija? Znate li o njoj više nego o tom "hipotetičkom" agensu, Etru?

Krajnje striktno govoreći, istina je da nam kemijska ispitivanja ne mogu reći (. . .) NIŠTA DIREKTNO O sastavu žive materije i (. . .) striktno govoreći, takodeje istina DA NE ZNAMO NIŠTA O sastavu BILLO KOG {materijalnog} TELA KAKVO GOD DA JE.

(predavanje g. Hakslija o protoplazmi)

A Energija? Svakako možete definisati treću osobu Trojstva vašeg Materijalnog univerzuma?

Rezime međusobnog odnosa

ENERGIJA JE ONO ŠTO NAM JE POZNATO JEDINO PO SVOJIM POSLEDICAMA.

(Knjige o fizici)

Molim vas, objasnite, jer je ovo prilično nejasno.

U MEHANICI POSTOJI STVARNA I POTENCIJALNA ENERGIJA: RAD koji JE ZAISTA OBAVLJEN I SPOSOBNOST DA SE ON OBAVI. ŠTO SE TIČE PRIRODE MOLEKULARNE ENERGIJE ILI SILE, RAZNI FENOMENI KOJE TELA PRIKAZUJU, POKAZUJU DA SU NJIHOVI MOLEKULI POD UTICAJEM DVAJU SUPROTNIH SILA - JEDNE KOJA TEŽI DA IH SPOJI, DRUGE KOJA TEŽI DA IH RAZDVOJI. (. . .) O NA PRVAJE MOLEKULARNO PRIVLAČENJE, DRUGA SILA POTIČE OD *vis viva*, ILI SILE KRETANJA. (. . .)

(Ganoova Fizika)

Baš tako: upravo je priroda te *sile kretanja*, *vis viva*, ono što želimo da znamo. Staje to?

"NE ZNAMO!", GLASE SVI ODGOVORI. "TO JE PRAZNA SENKA MOJE IMAGINACIJE", objašnjava g. Haksli u svojim *Fizičkim osnovima života*.

Tako je čitava struktura savremene nauke sagrađena na nekoj vrsti "matematičke apstrakcije", na protejskoj "supstanci koja izmiče čulima" (di Boa Rejmon), i *naposledicama*, senovitim i iluzornim vatra-malutalicama *nečeg* potpuno nepoznatog nauci, što je van njenog domena, "atoma koji *sami sebe pokreću*" Sunce, planete i zvezde koji *sami sebpokreću* Ali, ko su, ili *šta* su onda oni kad su tako obdareni urođenim kretanjem? Zašto biste se onda vi, fizičari, smejali i izrugivali *našem ARHEUSU koji sam sebe pokreće*? Nauka je odbacila i prezrela misteriju, a "*MISTERIJA je kob nauke* \ kao stoje istinito rekao otac Feliks: "Nauka *ne može* pobeći od nje!" Jezik tog francuskog propovednika je *naš* i mi ga citiramo u *Razotkrivenoj Izidi* (vidi Tom I, 338-339). Koje - pitamo mi - koje od vas, ljudi od nauke:

(. . .) bio u stanju da prodre u tajnu formiranja jednog tela, rađanja pojedinačnog atoma? Šta se nalazi, ne kažem u središtu Sunca, već u središtu atoma? Nauka je, gospodo, proučavala zrno peska četiri hiljade godina, okretala gaje i prevrtala; ona ga deli i ponovo deli te podele, muči ga svojim eksperimentima, uznemirava ga

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

svojim pitanjima da bi od njega ugrabila poslednju reč u pogledu njegovog sastava, ona ga pita, sa nezasitom radoznalošću: "Da li da te beskrajno delim?" Potom, lebdeći nad tom provalijom, nauka okleva, ona se spotiče, oseća se zbunjenom, vrti joj se u glavi i u očajanju kaže: *NE ZNAM*.

Ali, ako tako katastrofalno nemate pojma o stvaranju i skrivenoj prirodi zrna peska, kako biste mogli da naslutite nešto o stvaranju ijednog živog bića? Odakle u živa bića dolazi život? Gde on počinje? Staje životni princip?^

Poriču li ljudi od nauke sve te optužbe? Nipošto, jer evo Tindalovog priznanja, koje pokazuje koliko nauka nema moći, čak ni nad svetom materije.

Istinsko ovladavanje atomima, od kojih zavisi svo posledično delovanje, suprotstavlja se izoštrnijoj moći nego što je moć mikroskopa. Usled prevelike složenosti, čak i pre nego što posmatranje može da dođe do bilo kog glasa materije, najizvežbaniji intelekt, najprefinjena i najdisciplinovanija imaginacija se *sa zbuñenošću povlače od kontemplacije nad tim problemom*. Potpuno smo zanemeli od zaprepašćenja koje nijedan mikroskop ne može da ublaži, sumnjajući ne samo u moć tog instrumenta, već čak i u to da li mi sami uopšte imamo intelektualne elementa koji će nam dopustiti da se bilo kad ozbiljno upustimo u krajnje strukture energija prirode.

U to koliko se, zaista, malo zna o materijalnom univerzumu, sumnja se već godinama, prema priznanjima samih tih ljudi od nauke. A danas ima nekih materijalista koji bi hteli da se otarase čak i Etra - ili bilo čega što nauka naziva beskrajnom Supstancom, čiji noumen budisti zovu Svabhavat - kao i atoma koji su isuviše opasni zbog njihovih drevnih filozofskih i savremenih hrišćanskih i teoloških asocijacija. Od najranijih filozofa čiji su spisi dospeli do potomstva, pa sve do našeg doba, koje, ako i poriče "nevidljiva Bića" u prostoru, nikad ne može biti toliko nerazumno da porekne neku vrstu *plenuma-punoća* univerzuma je prihvaćeno verovanje. A šta ona, kako se ka-

Misterija i nauka, Conferences, otac Feliks Notrdamski. O Muzou: *Hautes Phen. Magique*.

Rezime međusobnog odnosa

že, sadrži, učimo od Hermesa Trismegistosa (u vrsnom prevodu gospođe Kingsford), koji kaže:

Što se tiče praznine (. . .) moj sud je da ona ne postoji, nikad nije postojala niti će ikad postojati, jer su svi razni delovi univerzuma ispunjeni, kao što je i Zemlja potpuna i ispunjena telima, koja se razlikuju po kvalitetu i obliku, koja imaju svoje vrste i svoje raspone, jedno je veće, drugo manje, jedno čvrsto, drugo razređeno. Ona veća (. . .) se lako opažaju; ona manja (. . .) ili ona potpuno nevidljiva teško je pojmiti. Mi za njihovo postojanje znamo po osetu ili osećanju, gde *mnosiporiču da su takvi entiteti tela, i smatraju ih čistim prostorima*, ali je nemoguće da takvi prostori postoje. Jer, zaista, ako ima ičeg izvan ovog univerzuma (. . .), onda je to prostor što zauzimaju inteligentna bića koja su analogna njegovoj božanstvenosti (božanstvenosti univerzuma). (. . .) Govorim o genijima, jer ja smatram da oni borave sa nama, i o herojima, koji borave iznad nas, između zemlje i najviših sfera, gde nema ni oblaka niti bilo kakve oluje.

(str. 84)

I mi "smatramo" isto to. Jedino, kao što smo već rekli, nijedan istočnjački inicijant ne bi govorio o sferama "iznad nas, između zemlje i vazduha", čak i najviših, jer u *okultnom* govoru ne postoje takve podele ili mere, nema "gore" kao što nema ni "dole", već jedno večno "unutar", *unutar dva druga unutar*, ili nivoi subjektivnosti koji se postupno utapaju u nivo zemaljske objektivnosti - a to je za čoveka poslednji, njegov sopstveni nivo. Ovo neophodno objašnjenje se ovde može približiti tako što ćemo, Hermesovim recima, saopštiti verovanje čitavog sveta mistika o tom pitanju: -

Postoje mnogi redovi bogova; i u svemu postoji inteligentni deo.
Ne treba misliti da oni ne dolaze nadohvat naših čula; naprotiv, mi

Eto dela o Ciklusima i periodičnim vraćanjima! Oni koji su porekli da su takvi "Entiteti" (Sile) tela, i nazivaju ih "Prostorima", bili su preteče naše savremene "naukom zadivljene" publike i njenih zvaničnih učitelja, koji govore o silama prirode kao o nepojmljivim energijama materije i oblicima kretanja, pa ipak smatraju daje (na primer) elektricitet isto tako *atomska kao i sama materija* (Helmholz). Nedoslednost i protivrečnost vladaju kako u ortodoksnoj tako i u alternativnoj nauci.

TAJNADOKTRINA * KOSMOGENEZA

ih opažamo, čak bolje od onog što nazivamo vidljivim. (...) Potom postoje bogovi, viši od svih pojava, potom dolaze bogovi čiji je princip duhovni, pošto su ti bogovi osetilni zbog svog dvostrukog porekla: *oni ispoljavaju sve stvari* osetnom prirodom, i svaki od njih prosvetljuje delovanje onih drugih. Vrhunsko Biće Neba, ili sve što se podrazumeva pod tim imenom, je Zevs, jer pomoću Neba Zevs daje život svim stvarima, Vrhunsko Biće *sunca je Svet los t*, jer pomoću Sunčevog diska mi dobijamo dobrobit svetlosti. Trideset šest horoskopa zvezda nekretnica za svoje Vrhunsko Biće ili Princa imaju onog čije je ime *Pantomorfos*, odnosno onaj koji ima sve oblike, jer on daje božanske oblike različitim tipovima. Sedam planeta, ili lutajućih sfera, imaju za svoje vrhunske duhove Sreću i Sudbinu, koje održavaju večnu stabilnost zakona prirode pomoću neprekidnih preobražaja i večnog pobuđivanja. Etar je instrument ili medijum pomoću koga se sve ovo izvodi.

To je sasvim filozofski i u skladu sa duhom istočnjačkog ezoterizma, jer sve te sile, kao što su Svetlost, Toplota, Elektricitet, itd. - ezoterijski se zovu "Bogovima".

Mora biti tako, pošto su ezoterijska učenja Indije i Egipta identična. I zato je personifikacija *Fohat*, koja sintetizuje sve te ispoljavajuće sile u prirodi, zakonit rezultat. Staviše, kao što će biti pokazano u podeli koja sledi za ovom, tek sad počinje da se saznaje za prave i *okultne* sile u prirodi - u ovom slučaju, to čini alternativna, a ne ortodokсна nauka (vidi takode odeljak X, "*Sila koja dolazi*") iako njihovo postojanje, bar što se tiče jedne od njih, potvrđuju i o njemu svedoče bezbrojni obrazovani ljudi, pa čak i neki naučni zvaničnici.

Staviše, sledeća rečenica u stanci VI izgleda dovoljno ortodokсно i naučno:

Fohat stavlja u pokret prvobitne zemetke Sveta, ili nagomilavanja kosmičkih atoma i materije, neke na jedan način, druge na drugi, u suprotnom pravcu.

Gđa A. Kingsford u fusnoti primećuje:

Hermes ovde uključuje bogove *osetne sile Prirode*, elemente i fenomene Univerzuma.

Ovo je veoma korektno objašnjenje. Takvo je i objašnjenje istočnjačke filozofije.

Rezime međusobnog odnosa

Jer, po svemu sudeći, postoji jedna činjenica što podržava tu poziciju koju nauka potpuno priznaje, a to je sledeća: meteorski pljusko- vi (koji se periodično ponavljaju u novembru i avgustu) pripadaju sistemu koji se kreće eliptičnom orbitom oko Sunca. Najveća udalje- nost tog prstena od Sunca (afelion) iznosi 1.732 miliona milja van Neptunove orbite, i njena ravan je nagnuta prema orbiti Zemlje 64 stepena i 3 minuta, a pravac meteorskog jata koje se kreće svojom orbitom je *suprotan pravcu revolucije Zemlje*.

Ta činjenica, koja je priznata tek 1833. godine, pokazuje se kao savremeno ponovno otkriće nečeg što se zna od pradavnih vremena. *Fohat* sa svoje dve ruke okreće u suprotnim pravcima "seme" ili "grumenje" ili Kosmičku materiju; jasnije rečeno, on okreće čestice i magline u krajnje razređenom stanju.

Van granica solamog sistema, druga sunca, a posebno tajanstve- no "centralno sunce" ("Boravište nevidljivog božanstva") su ono što određuje kretanje tela i njihov pravac. To kretanje takođe služi da di- ferencira homogenu materiju oko i između različitih tela u elemente i podelemente nepoznate našoj Zemlji, na koje savremena nauka gle- da kao na različite individualne elemente, dok oni predstavljaju samo čisto privremene pojave koje se menjaju sa svakim malim ciklusom u okviru Manvantare, a koje neka ezoterijska dela nazivaju "Kalpi- čkim Maskama".

Fohat je ključ u okultizmu koji otvara i odgoneta mnogostruke simbole i odgovarajuće alegorije takozvanih mitologija svih naroda, demonstrirajući čudesnu filozofiju i duboki uvid u misterije prirode, u egipatskim i haldejskim, kao i u arijevim oblastima. *Fohat*, pri- kazan u svom pravom karakteru, pokazuje koliko su duboko svi ti praistorijski narodi bili upućeni u sve nauke o prirodi, koje se sada nazivaju fizikom i hernijom - granama prirodnih nauka. U Indiji je *Fohat* naučni aspekt i Višnua i Indre, od kojih je ovaj poslednji stariji i značajniji u *Rig Vedi* nego njegov sektaški naslednik, dok je u Egiptu *Fohat* poznat kao *Toum* koji je proizašao od *Nut*,⁴ ili *Oziris* u svom karakteru prvobitnog boga, tvorac neba i bića (vidi *Knjiga*

⁴ O Toume, Toume! proizašavši iz velikog (ženskog) koje je u nedrima voda (velika Dubina ili *Prostor*) (. . .) Ti, koji sijaš kroz *dva Lava* (dvojna Sila ili moć *dva solarna oka*, ili elektropozitivne i elektronegativne sile.

Vidi *Knjigu mrtvili*, III, "Egipatski Panteon", poglavlje II.

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

mrtvih, poglavlje XVII). Jer, o *Toum* se govori kao *oprotejskom* bogu koji *stvara ostale bogove* i sebi daje oblik kakav god želi, "gospodar života" "koji daje bogovima njihovu vitalnost" (poglavlje LXXXIX). On je *nadglednik* bogova i onaj "koji stvara duhove i daje im oblik i život", on je "*severni vetar i duh zapada*" i, konačno, on je "Zalazeće Sunce Života", ili vitalna električna sila koja napušta telo u trenutku smrti, zbog čega *se preminuli* moli da mu *Toum* da dah iz svoje *desne* nozdrve (pozitivni elektricitet) da bi mogao da živi u svom *drugom* obliku. I hijeroglifi i tekst poglavlja LXII u *Knjizi mrtvih* pokazuju daje *Toum* isto što i *Fohat*. Ovaj prvi predstavlja čoveka koji stoji uspravno sa *hijeroglifom dahova* u svojim rukama. On kaže:

Ja otvaram vladaru Ana (Heliopolisa), ja sam *Toum*. Ja prelazim vodu koju je prolio Tot-Hapi, gospod horizonta, i ja sam *delilac Zemlje*" (*Fohat* deli Prostor i, sa svojim *Sinovima*, Zemlju na sedam zona).

(. . .) Ja prelazim nebesa, i ja sam dva Lava. Ja sam *Ra*, ja sam *Aam*, ja sam pojeo mog naslednika. ^ (. . .) Ja klizim tlom polja *Aanro*, ^ koje mi je dao moj gospodar bezgranične večnosti. Ja sam zametak večnosti. Ja sam *Toum*, kome je data večnost. (. . .)

Iste te reci koristi *Fohat* u knjizi XI i date su mu te iste titule. U egipatskim papirusima se u izolovanim rečenicama nalazi razbacana čitava Kosmogonija Tajne Doktrine, a takode i u *Knjizi mrtvih*.

Slika koja izražava sukcesivnost božanskih funkcija, prelazak jedne u drugu, ili *međuodnose sila*. *Aam* je elektropozitivna sila, koja proždire sve ostale kao stoje *Satum* proždrao svoje potomstvo.

Aanro je oblast *Ozirisa*, polje podeljeno na *četnaest* odeljaka "okruženo gvozdenom ogradom, na kome raste *kukuruz života* sedam lakata visok", egipatska *Kama-loka*. Samo oni mrtvi koji znaju imena vratara "sedam dvorana" biće zauvek pušteni u *Amenti*, to jest, oni koji su prošli kroz sedam rasa svih *krugova* - inače će počivati u *nižim poljima*, "i ono takode predstavlja sedam uzastopnih *Devahana*, ili *loka*. U *Amentiju*, čovek postaje čisti duh za večnost" (XXX, 4) *dok u Aanrou* "dušu duha", ili preminulog, svaki *put proždire Ureus* - *Zmija*. *Sin Zemlje* (u drugom smislu prvobitni vitalni princip u Suncu), tj. astralno telo preminulog, ili "elementarno", blede i nestaje u "*Sinu zemlje*", *na ograničeno vreme*. Duša napušta polja *Aanro* i odlazi na Zemlju u bilo kom obliku koji želi da uzme (vidi *Knjigu Mrtvih*, poglavlje XCIC).

Rezime međusobnog odnosa

Tu se isto toliko insistira i naglašava broj 7 kao i u *Knjizi Ćan*. "Za Veliku Vodu (Dubina ili Haos) kaže se da je duboka sedam lakata" - "lakat" ovde, naravno, znači podele, zone i principe. Tamo, "u velikoj majci, rođeni su svi Bogovi i *sedam velikih*" (vidi poglavlje CVIII, 4, *Knjige mrtvih* i *Egipatskog Panteona*). I Fohatu i Toumu se obraća kao "Velikom sa Sedam Magičnih Sila", koji "pobeduju Zmiju *Apep*" ili Materiju.

Nijednog proučavaoca okultizma, međutim, uobičajena frazeologija koja se koristi u prevodima hermetičkih spisa, ne bi trebalo da zavede da veruje kako su drevni Egipćani ili Grci govorili ili mislili, u svakom tmutku razgovora, kao što to čine monasi, na Vrhunsko Biće, Boga, "Jednog Oca i Tvorca svega ovoga", itd., kao što nalazimo na svakoj stranici takvih prevoda. Takve stvari zaista nema, jer ti tekstovi *nisu izvorni egipatski tekstovi*. Oni predstavljaju grčke zbornike, od kojih najstariji nije stariji od ranog perioda neoplatonizma. Nijedno hermetičko delo koje su napisali Egipćani (vidi *Knjigu mrtvih*) ne bi govorilo o jednom univerzalnom Bogu monoteističkih sistema; jedog *Apsolutnog* u umu drevnog egipatskog filozofa bilo je isto tako nemoguće imenovati i izgovoriti kao što je to slučaj sa zauvek *Nespoznatljivim* gospodina Herberta Spensera. Što se tiče Egipćana uopšte, kao što dobro primećuje g. Maspero, "kad god oni stignu do pojma božanskog Jedinstva, takav Bog nikad nije bio naprosto 'Bog'". A Lepaž Renuf je veoma opravdano primetio da reč *Nouter, nouti* "bog", nikad nije prestala da za Egipćane bude *zajednička imenica*, niti je ikad postala lična zamenica. Svaki Bog bio je za njih "jedan živi i jedinstveni Bog". Njihov "monoteizam je bio čisto geografski. Ako su Egipćani iz Memfisa proglašavali jedinstvo Ptaha do isključenja Amona, Egipćani iz Tebe su proglašavali jedinstvo Amona do isključenja Ptaha", kao što danas vidimo da se dešava u Indiji u slučaju šaivista i vaišnaiva.

Ra, "Jedan Bog" u Heliopolisu nije isti kao Oziris, "Jedan Bog" u Abidosu, i može se obožavati naporedo sa njim, a da ga ne apsorbuje njegov sused. Jedan bog je samo bog *roda* ili grada, *noutir, noutti*, i ne isključuje postojanje jednog boga tog grada ili susedne oblasti? Ukratko, kad god govorimo o egipatskom monoteizmu, treba da govorimo o "*Jednim*" Bogovima Egipta, a ne o jednom bogu.

(Maspero, u Vodiču kroz Bulak muzej)

TAJNA DOKTRINA * KOSMOGENEZA

Baš tom crtom, prevashodno egipatskom, treba proveravati razne takozvane *Hermetičke knjige*; nje uopšte nema u grčkim fragmentima koji su pod tim imenom poznati. To dokazuje da grčka neoplatoničarska, ili Čak i hrišćanska ruka, nisu imale baš mali udeo u uređivanju takvih dela. Naravno, osnovna filozofija je tu, kao i na mnogim mestima, netaknuta. Ali, stil je bio izmenjen i uglačan u monoteističkom pravcu, ako ne više, onda isto koliko i jevrejsko *Postanje* u njegovim grčkim i latinskim prevodima. To *možda jesu hermetička dela* - ali ne i dela koje je pisao jedan od dva Hermesa - tačnije, Tot (Hermes), upravljajuća inteligencija Univerzuma (vidi poglavlje *XCIV Knjige mrtvih*), ili Tot, njegova zemaljska inkarnacija zvana Trismegistos sa kamena iz Rozete.

No, sve je sumnja, ikonoklastika i gruba ravnodušnost u našem dobu stotina "izama", ali bez religije. Svi idoli su srušeni, osim Zlatnog Teleta.

Na nereću, nijedan narod ne može da izbegne svoju sudbinu, baš kao ni grupe ni pojedinci. Takozvani istoričari postupaju sa samom istorijom isto tako beskrupulozno kao i sa legendarnim svetim znanjem. U tome je Ogistin Tijeri (*Augustine Thierry*) časni izuzetak ako je verovati njegovim biografima. On je pokudio taj pogrešni princip koje je sve njih (nazovi istoriografe) naveo da se izgube i okrenuo se ispravnom predanju "tom glasu naroda koji je devet od deset puta *glas Božji*, te na krajnje priznao *da jedino u legendama počiva prava istorija*; jer "legenda", dodaje on, "jeste *živo* predanje i u tri četvrtine slučajeva je ona istinitija od onoga što mi nazivamo istorijom."

Dok materijalisti poriču sve u univerzumu osim materije, arheolozi nastoje da unize drevnu prošlost i pokušavaju da unište svaku tvrdnju o drevnoj Mudrosti gušeći je hronologijom. Naši današnji orijentalistički i historiografski pisci su za istoriju ono što su termiti za građevine u Indiji. Savremeni arheolozi, još opasniji čak i od tih termita - budući "autoriteti" za pitanja opšte istorije - pripremaju istoriji nestalih naroda sudbinu koju su doživela neka zdanja u tropskim oblastima. Misle (*Michelet*) kaže:

Istorija će se u krilu dvadesetog veka spotaći i razbiti u parčice, jer će je do temelja pojesti njeni analitičari.

"^ *Revue des Deux Mondes*, 1865., str. 157 i 158.

r

Rezime međusobnog odnosa

Zaista, veoma brzo, izložena njihovim udruženim naporima, ona će doživeti sudbinu onih uništenih gradova u obe Amerike koji leže duboko sahranjeni u neprohodnim kišnim šumama. Istorijske činjenice će ostati skrivene od pogleda neprozirnim džunglama savremenih hipoteza, poricanja i skepticizma. Ali, srećom, *stvarna* Istorija se ponavlja, jer se ona, kao i sve drugo, odvija u ciklusima; i mrtvi događaji i činjenice koji su namemmo potopljeni pod morem savremenog skepticizma izroniče još jednom i ponovo se pojaviti na njegovoj površini. . .

U našoj drugoj knjizi, sama činjenica da jedno delo, koje ima pretenziju da bude filozofsko i koje predstavlja uvod u najzatamnjenije probleme, mora da se počne time što će izvor evolucije čovečanstva tražiti u onome na šta se gleda kao na natprirodna bića - *Duhove* - i izazvaće najnedobronamemiju kritiku. Oni koji veruju i oni koji brane Tajnu Doktrinu, međutim, moraće da podnesu te optužbe mahnitosti *i još gore stvari* isto tako filozofski kao što autorka ovog dela to čini već godinama. Kad god nekog teozofa optuže da je lud, on treba da odgovori citirajući *yion\Q^k]Qo\2i Persijska pisma:*

Otvarajući tako slobodno svoje ludnice za pretpostavljene luđake, ljudi teže jedino tome da uvere jedni druge kako oni sami nisu ljudi.

BELESKA O PISCU

HELENA PETROVNA BLAVACKA, neuporedivi mistik XIX veka, rođena je u Rusiji, u gradu Jekaterinoslavu, negde oko ponoći između 11. i 12. avgusta 1831. godine. Mereno po uvaženim standardima, bila je plemićkog roda; njen otac bio je direktni potomak grofa Hahna od Meklenburga, a mati joj je poticala od Andreja Fadejeva, prvog savetnika na carskom dvoru, i princeze Helene Dolgorukove; istražujući

njen rodoslov do tančina, saznajemo daje Blavacka bila i potomak velikog vojvode Rurika, prvog zvaničnog vladara Rusije.

U skladu sa svojim staleškim položajem, Helena Petrovna je dobila temeljito i svestrano obrazovanje, ali je, isto tako, već u ranoj dobi ispoljila talente za mnoge stvari. Između ostalog, bila je toliko muzički nadarena daje gotovo virtuosno svirala klavirjoš od malih nogu. Imala je koncertne nastupe širom Evrope i svi su joj predviđali veliku muzičku karijeru. Međutim, zvezde su joj namenile drugu sudbinu.

Po udaji, 1849. godine, za N. V. Blavackog, državnog savetnika i vicegubernera Jerevana, Helena Petrovna krenula je na putovanja po Turskoj, Egiptu, Grčkoj, Francuskoj i drugim zemljama. Godine

1850. sreća je jednog koptskog adepta i tad se nešto pokrenulo u njenom duhovnom svetu. Zatim, otprilike 1851. godine, u Londonu je susrela Mahatmu Morija, docnije nadaleko poznatog kao Učitelj M. Ovaj značajan susret bio je prelomni trenutak u životu Madam Blavacke, jer je Učitelj M. uočio kod nje veliki duhovni potencijal i uspeo da ga, takoreći, ustroji i da mu pravac delovanja. Sve ostalo što se potom dešavalo u životu Madam Blavacke, a što su danas znameniti događaji u duhovnoj istoriji sveta, temelji se na ovom susretu.

Blavacka je, posle toga, nastavila sa putovanjima, tako da je, u periodu od 1851. do 1858. godine, proputovala Kanadu, SAD, Meksiko, Južnu Ameriku, Javu, Indiju, Tibet i druge zemlje, gde je bila inicirana u razna tajna društva i duhovne zajednice. Isto se dešavalo i u periodu od 1863. do 1866. godine, kada je putovala Kavkazom, obalom Crnog Mora, zatim Italijom i - kakvog li kurioziteta! - ubogom kneževinom Srbijom, koja je u to vreme bila, kao stoje i danas, minoran politički faktor i jedva nešto više od puke etničke zajednice, ali zato prebogata zaboravljenim duhovnim predanjima i magijskim praksama.

Možda najznačajnije putovanje koje je Helena Petrovna preduzela bio je ponovni put na Tibet, 1868. godine, na koji je išla zajedno sa Učiteljom M-om. Tada je dobila ključeve tajnog znanja.

U Kairu, 1871. godine, Madam Blavacka je pokušala da osnuje spiritističke društvo, ali taj poduhvat nije uspeo.

Oktoobra meseca 1874. godine, u Vermontu, upoznala je pukovnika Henrija S. Olkota, a nedugo iza toga i Viljema K. Džadža. Naredne godine, 1875., Madam Blavacka i pukovnik Olkot osnivaju Teozofsko društvo, ne kao novu religiju, već kao poseban način posmatranja Boga i sveta, a osnovni moto Društva je: "Nema religije iznad istine."

Godine 1876. pojavljuje se prvo značajno delo Madam Blavacke - *Razotkrivena Izida*, a zatim, nešto više od decenije kasnije, izlaze, po ocenama znalaca, tri njena najznačajnija spisa - na prvom mestu *Tajna doktrina* (1888), a zatim *Glas tišine* i *Ključ teozofije* (1889).

SADRŽAJ

PREDGOVOR	7
UVOD	13
PROEM - STRANICE IZ PRAISTORIJSKOG PERIODA	45
<i>Najstariji manuskript na svetu i njegov simbolizam * Jedan Život, Aktivan i Pasivan » Tajna Doktrina - Panteizam -Ateizam » "Prostor" u svim religijama i u okultizmu * Sedam kosmičkih elemenata - Sedam rasa Covečanstva » Tri Postulata Tajne Doktrine * Opis stanci iz Knjige Dan</i>	
KNJIGA I, DEO I - KOSMIČKA EVOLUCIJA	
U SEDAM STANCI PREVEDENIH IZ KNJIGE ĐAN	71
STANCA I	73
STANCA II	74
STANCA III	74
STANCA IV	76
STANCA V	77
STANCA VI	78
STANCA VII	79
KOMENTARI - NA SEDAM STANCI I NJIHOVE TERMINE, PO NUMERACIJI U STANCAMA I STIHOVIMA	81
Stanca I - Noć UNIVERZUMA	81
<i>Sedam Večnosti » Vreme » Tajna Doktrina - Panteizam —Ateizam * Univerzalni Um i Đan Kohani » Nidana i Maja: uzroci nesreće * Veliki Dah * Biće i Ne-biće • Oko Dangme * Alaja, Univerzalna Duša</i>	

Stanca II - IDEJA DIFERENCIJACIJE	100
<i>Apsolut sebe ne poznaje * Još nema klice života * Univerzum je još uvek krije u Božanskoj Misli</i>	
Stanca III - BUĐENJE KOSMOSA	110
<i>Velika Vibracija • Simboli Prirode * Snaga brojeva * Logosi i Zmaj * Astralno Svetlo * Prvobitno Zračenje iz Jedinstva * Mreža Bića • Elektricitet Svesti: Fohat</i>	
Stanca IV - SEDMOSTRUKA HIJERARHIJE	135
<i>Sinovi Vatre * Vozilo Univerzuma - Đan Kohani * Armija Glasa * Govor i Um * Ogdoad i Heptoad • Zvezdani "Sinovi Svetlosti"</i>	
Stanca V - FOHAT: DETE SEDMOSTRUKIH HIJERARHIJA	155
<i>Vatreni Kovitlac i Prvobitnih Sedam » Oni stvaraju Fohat * Evolucija "Osnova" Prirode * Tajna Vatre * Tajna Elemenata » Kvadrat Hostije * Planetarni Duhovi i Lipike * Prsten zvani "Neprolazi" • Zvezdana Knjiga Života * Hodočašće Duše i njen "Odmor"</i>	
Stanca VI - NAŠ SVET, NJEGOV RAST I RAZVOJ	186
<i>Logos * Tajna Ženskog Logosa * Sedam Laju Centara • "Elementarni Zameci" * Evolucija Elemenata • Građenje Svetova * Neutralni Centar * "Mrtve"planete - Mesec</i>	
- NEKOLIKO RAZNIH TEOZOFSKIH ZABLUDA U POGLEDU PLANETA, KRUGOVA I ČOVEKA	202
<i>Planetarna Podela i Ljudski Principi • Mesec * Sedam Laju Centara * Transmigracija Ega * Sedmostruki Lanac • Odnos ostalih Planeta prema Zemlji</i>	
- DODATNE ČINJENICE I OBJAŠNJENJA U POGLEDU KUGLIIMONADA	221
<i>Mesečev Lanac i Zemljin Lanac * Zemlja, Mesečevo Dete * Klasifikacija Monada * Definisane Monade * Luname Monade - Pitriji * Trostruka evolucija u Prirodi</i>	
- Stanca VI - NASTAVAK	242
<i>"Stvaranje" u Četvrtom Krugu * "Kletva", "Greh" i "Rat" * Borba za Život i Rođenje Svetova * Adepti i Sveta Ostrva</i>	
Stanca VII - RODITELJI LJUDI NA ZEMLJI	264
<i>Podale i Hijerarhije » Korelacije Bića * Šta se inkarnira u Animalnog Čoveka • Formacija Čoveka: Mislilac * Okultna i kabalistička Pneumatika * Akaša iEtar » Nevidljivi "Životi" * Okultna vi-</i>	

<i>talna Hemija i Bakteriologija * Posmatrač i njegova senka * Zemlja naseljena Senkama Bogova</i>	
REZIME	321
<i>Srž i Suština Tajne Doktrine * Hermes u hrišćanskom ruhu * Neki oklutni aforizmi * Sedam prirodnih Sila</i>	
KNJIGA I, DEO II - EVOLUCIJA SIMBOLIKE ODGOVARAJUĆIM REDOM - OBJAŠNJENJA	343
Poglavlje I - SIMBOLIKA I IDEOGRAMI	355
<i>Razlikovanje Amblema i Simbola » Magični Potencijal Zvuka * Tajni Jezik</i>	
Poglavlje II - TAJNI JEZIK I NJEGOVI KLJUČEVI	364
<i>Mnoštvo egipatskih Religija * Jevreji i njihov Sistem * Mojsijeje kopirao od Sargona • Identitet antičkih Simbola</i>	
Poglavlje III - PRVOBITNA SUPSTANCA I BOŽANSKA MISAO	383
<i>Božanska Misao ili Pepeljasta Materija * Etar i Inteligencija * Sedam Prakriti » Mistička Vatra * Drvo Znanja</i>	
Poglavlje IV - HAOS - TEOS - KOSMOS	404
<i>Jedinstvo Haosa i duha * Rođenje Uma</i>	
Poglavlje V - O SKRIVENOM BOŽANSTVU, NJEGOVIM SIMBOLIMA I ZNACIMA	414
<i>Gnostička Ideja * Međunarodna korelacija Bogova</i>	
Poglavlje VI - JAJE SVETA	426
<i>Logosi rođeni iz Jajeta • Krilata Kugla</i>	
Poglavlje VII - DANI I NOĆI BRAME	437
<i>Ljudski Bogovi i Božanski Covek • Ponovno rođenje Bogova * Proročanstvo Purana</i>	
Poglavlje VIII - LOTOS KAO UNIVERZALNI SIMBOL	450
<i>Egzoterijski i Ezoterijski * Cistota ranog Falicizma * Egipatski Logos</i>	

Poglavlje IX - MESEC, <i>DEUS LUNUS</i> , FEBA	459
<i>Osvrti na Lunarni Mit* Ključna napomena o Mesecu * Kopije i originali * Biseksualni Mesec</i>	
Poglavlje X - DRVO, ZMIJA I OBOŽAVANJE KROKODILA	480
<i>Degeneracija Simbola * Sedmoglavi Zmajevi » Zmaj i Krokodil</i>	
Poglavlje XI - <i>DEMON EST DEUS INVERSUS</i>	490
<i>Smrt je Život • Pad Anđela • Transformacija Legende</i>	
Poglavlje XII - TEOGONIJA STVARALAČKIH BOGOVA	505
<i>Tačka unutar Kruga • Logos ili Verbum * Činioci Stvaranja * Identitet Hijerarhija u svim Religijama * Razlika između arijevske i semitske sistema</i>	
Poglavlje XIII - SEDAM STVARANJA	531
<i>Gnostička i hinduistička verzija * Sedam puraničkih stvaranja</i>	
Poglavlje XIV - ČETIRI ELEMENTA	550
<i>"Bogovi" i "Elementi" • Jezik Elemenata * Pagansko i hrišćansko obožavanje Elemenata</i>	
Poglavlje XV - O KVAN-ŠI-JINU I KVAN-JINU	563
<i>Kvan-Ši-Jin i Falicizam • Stvarno značenje</i>	
KNJIGA I, DEO III - DODATAK	
NAUKA U POREĐENA SA TAJNOM DOKTRINOM	567
Poglavlje I ~ RAZLOZI ZA OVAJ DODATAK	569
<i>Oklutizam versus Materijalizam * Sabat Mistika</i>	
Poglavlje II - SAVREMENI FIZIČARI TUMARAJU U MRAKU	575
Poglavlje III - " <i>ANLUMEN SIT CORPUS, NES NON?</i> "	578
<i>Hipotetički Etar * Naučne teorije o njegovoj konstituciji</i>	
Poglavlje IV - DA LI JE GRAVITACIJA ZAKON?	586
<i>Inteligentne ili Slepe Sile * Uzroci Privlačenja</i>	
Poglavlje V - TEORIJE O ROTACIJI U NAUCI	599
<i>Suprotstavljene Hipoteze * Još Hipoteza</i>	
	827

Poglavlje VI - MASKE NAUKE	608
<i>Šta su Sile? * Aspekt Okultista • Naučne i Okultne teorije o Toploti * Atomi Nauke</i>	
Poglavlje VII - NAPAD JEDNOG NAUČNIKA NA NAUČNU TEORIJU SILE	629
<i>Etar i Atomi</i>	
Poglavlje VIII - ŽIVOT, SILA ILI GRAVITACIJA	636
<i>Nervni Etar dr Richardsona * Osećaji i njihovo delovanje • Isuviše "Života" može da ubije</i>	
Poglavlje IX - SOLARNA TEORIJA	651
<i>Primordijalni Element » Elementi i Meta-elementi * Drvo Života i Postojanja » Prof. Kruks o Elementima</i>	
Poglavlje X - SILA KOJA DOLAZI	669
<i>Gospodin Kili, Nesvesni Okultista * Intereterički Talasi * Tajne Zvuka i Mirisa</i>	
Poglavlje XI - O ELEMENTIMA I ATOMIMA	685
<i>Metafizička Hernija * Šta su Sedam Planeta? • Ciklični Pad Bogova</i>	
Poglavlje XII - DREVNA MISAO U NOVOM ODELU	700
<i>Sve-Potencijalno Jedinstvo • "Sedmi" u Hemiji</i>	
Poglavlje XIII - NAUČNI I EZOTERIJSKI DOKAZI ZA I PRIMEDBE NA SAVREMENU TEORIJU MAGLINA	713
<i>Sile i Emanacije * Staje Maglina</i>	
Poglavlje XIV - SILE - OBLICI KRETANJA ILI INTELIGENCIJE?	729
<i>Vitalni Princip » Okultna i Fizička nauka</i>	
Poglavlje XV - BOGOVI, MONADE I ATOMI	741
<i>Bogovi Starih - Monade * Monada i Dijada * Postanje Elementata * Hermes i Haksli * Lajbnicovo učenje * Monade po shvatanju Okultista</i>	
Poglavlje XVI - CIKLIČKA EVOLUCIJA I KARMA	110
<i>Karmički Ciklusi i Univerzalna Etika * Sudbina i Karma Karma - Nemeza</i>	

Poglavlje XVII - "ZODIJAK I NJEGOVA DREVNOST"	786
<i>Jevrejski Patrijarsi i Znakovi Zodijaka * Zodijski Ciklusi * Induska Astrologija</i>	
Poglavlje XVIII - REZIME MEĐUSOBNOG ODNOSA	811
<i>Nauka priznaje svoje Neznanje * Materijalizam vodi Evropu prema Katastrofi</i>	
BELEŠKA O PISCU	822

NAPOMENA:

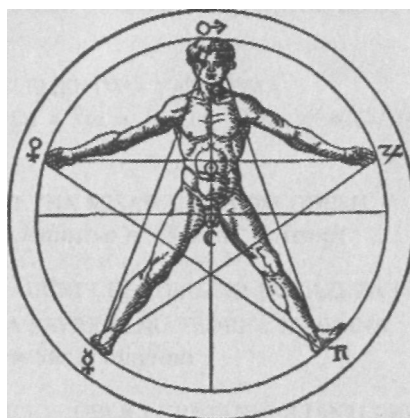
Indeks pojmova za oba toma nalazi se na kraju Drugog toma!

Biblioteka
• *JAgarta--*

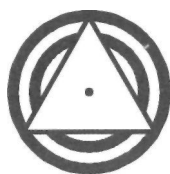
LH\ 1\ 'BCavacka

TAJNA DOKTRINA

Tom II
SIntropocjeneza

MfIM'HVSiCA

METAPHYSICA

Izdavačko knjižarsko preduzeće

Ulica Solunska br. 10, 11000 Beograd

Tel: 011/292 0062; 064/307 3668

r

Helena Petrovna Blavacka
TAJNA DOKTRINA
SINTEZA NAUKE, RELIGIJE I FILOZOFIJE
Tom I: KOSMOGENEZA

Izdavač:

METAPHVSICA
Beograd

Za izdavača:

Aleksandar Dramićanin

Slog, prelom i likovno rešenje korica:

Mario Lampić
marlama@eunet.yu

1

Redakcija prevoda, objašnjenja i komentari:

Aleksandar Dramićanin

Štampa:

Mladost grup
Loznica

Tiraž:

1.000 primeraka

ISBN 86-7884-011-0

Prvo izdanje

Beograd,
23. septembar 2006. 04:04

^

\